கே. எஸ். ஜெகனாதம் அண் (..,

TRADE MARK

ஸ்ரீ விஷ்ணு.

மால் வடம்போக்கித்தெரு, மதுரை.

K. S. JAGANATHAM & CO., MADURA.

கெட்டிச்சாயம்.

FAST COLOUR

...ఎస్. జెగనాదం అండు కో., మధుర.

அழுத்தத்துணி.

நெருக்கப்புள்ளி.

శ్రీః.

ఆళ్వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఆళ్వార్ కళిలుమ్ ఆచార్యర్ కళిలుమ్ తలైవరాయ్, జ్ఞానక్కనియెన్నుమ్, పుకళ్ పెఱ్ఱ మహాప్రభావరాన

నమ్మాళ్వారుడైయ

భగవదనుభవపరీవాహరూపమాయ్ సామవేదసారమాయ్ ద్రామిడవేదసాగరమాకియ,

తిరువాయ్మొళి

ఇరణ్డామ్పత్తు

ఇతఱ్కు వ్యాఖ్యానఙ్గళాక

* ఎతిరాశర్ పేరరుళాల్, తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళానరుళిచ్చెయ్ద ఆఱాయిరప్పడి,

* అన్బోడు అళకియమణవాళచ్చీయరరుళిచ్చెయ్ద ఉరైయెన్నిల్ పన్నీరాయిరప్పడి,

* తెళ్ళియదానమ్పిళ్ళై శెప్పనెఱితన్నై, వడక్కుత్తిరువీదిప్పిళ్ళైయరుళిచ్చెయ్ద

ఈడుముప్పత్తాఱాయిరప్పడి,

కుణక్కడమ్బాక్కమ్, అనన్తాళ్పిళ్ళై - రామానుజజీయర్, ఈట్టుక్కు వ్యాఖ్యానమాక

శేర్త్తరుళిన అరుమ్పదవిళక్కమ్,

ఆత్తాన్జీయర్ శేర్త్తరుళిన అడైయవళైన్దానరుమ్పదవిశేషమ్,

ఈట్టిలుదాహరిక్కప్పట్ట ప్రమాణవిషయమాక మణవాళమామునికళరుళిచ్చెయ్ద ప్రమాణత్తిరట్టు,

తిరువాయ్మొళియై నూఱ్ఱాఱుదశకార్థసఙ్గ్రహమాక

పెరుమాళ్కోయిల్ వాదికేసరి, అళకియమణవాళచ్చీయరరుళిచ్చెయ్ద ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతి,

వేదాన్తాచార్యరరుళిచ్చెయ్ద ద్రమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావళి,

ఇతఱ్కు వేఙ్కటేశాచార్యరరుళిచ్చెయ్ద వ్యాఖ్యానమ్,

మణవాళమామునికళరుళిచ్చెయ్ద తిరువాయ్మొళినూఱ్ఱన్దాది,

ఇతఱ్కుప్పిళ్ళైలోకమ్ జీయరరుళిచ్చెయ్ద వ్యాఖ్యానమ్,

ఆకరమ్,

పన్నీరాయిరప్పడియినన్వయానుగుణమాక

తిరుమళిశై - మహాభాష్యమ్ విద్వాన్, అప్పళాచార్యరాల్,

ఎళుతప్పట్ట అన్వయప్రతిపదార్థమ్, తాత్పర్యమ్,

ఇప్పతినైన్దు గ్రన్థఙ్గళుమ్, అనేక భాగవతనియమనానుసారమాక

శ్రీమాన్, తిరుమళిశై మహాభాష్యమ్ విద్వాన్, అప్పళాచార్యరాలుమ్

శ్రీమాన్, కరాలపాటి - ఆళ్వారయ్యఙ్గారవర్కళాలుమ్

అచ్చిట్ట ప్రాచీనప్రతికళైక్కొణ్డు పరిశోధిప్పిత్తు

ఆళ్వార్ తిరువవతారాది - ౪౦౦౮ - వతు శోభకృత్ సంవత్సరత్తిల్

చెన్నపట్టణమ్ పెద్దినాయకన్ పేట్టై వెఙ్కటాచల మొతలి తెరువిల్ (౩౦) - కతవిలక్కముళ్ళ గ్రహత్తిల్ స్థాపిత్తిరుక్కుమ్

భగవద్విషయ కమిటియారాల్

శెన్నై, శ్రీనికేతనముద్రాక్షరశాలైయిల్ పతిప్పిక్కప్పట్టన.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

[illegible]ద్విషయ ప్రచురణపత్రిక.

భగవద్విషయకమిటిమెంబర్లు.

శ్రీమాన్, [illegible]-యతిరాజులుసెట్టిగారు, మోనస్కంపెని.

,, కిరాలపాటి-ఆళ్వారయ్యగారు, క-ఆళవందారయ్య అండు సన్.

,, పబ్బిసెట్టి-రామస్వామి సెట్టిగారు, పి-రంగయ్యసెట్టి అండుసన్సు.

,, ముక్కాల-వెంకటకిన్నయ్యసెట్టిగారు, షాపుకీపర్.

భగవద్విషయము ౧౦ పత్తులక్రయము రు ౫౦

ఏకకాలమునందు ౧౦ ప్రతులుకొనువారికి నొకప్రతి పారితోషికముగ నిప్పింపఁబడును.

[illegible] వగ్రనముద్రాపకసభ (లిమిటెడ్) కు చందాబాకిలేనిచందాదారుఁడు ౧౯౦౨-వ సంవత్సరము సెప్టంబరు నెల[illegible] మొదటిపత్తుక్రయము రుపా. ౭ ను ఒకదఫాగాగాని రెండుదఫాలుగాగాని చెల్లించినయెడల అట్టి [illegible]నికివ్వవలసిన యీ మొదటిపత్తు యిచ్చుటయేగాక పదిపత్తులను సంపూర్ణముగ ముద్రింప యత్నించి[illegible] యీభగవద్విషయకమిటిచే ముద్రింపఁబడు పైపత్తులన్నియు సభాభివృద్ధికొఱకు అచ్చుగుఱకు బయిండుచేసి [illegible]ముగా నిప్పింపఁబడును.

ఇట్లు ఒకచందాదారునికి నొకప్రతిమాత్రమే యిప్పింపఁబడునుగాని యధికమిప్పింపఁబడదు. రెండవ ప్రతికావలసియున్నయెడల పూరా క్రయమిచ్చియే కొనవలయును.

పైనుదహరించినట్లు ౧౯౦౨-వ సం॥ సెప్టంబరు నెల ౩౦-వ తేదిలోపల సభ [illegible] చందాదారుఁడు ఈమొదటిపత్తుకు రుపా. ౭ లు చెల్లింపనియెడల అక్టోబరుమాసము [illegible] చెప్పిన క్రయముతోఁజేర్చి చెల్లించవలయును.

శోభకృతునామ సం॥
ఆని నెల ౧-వ తేది.

కిరాలపాటి - ఆళ్వారయ్య,
భగవద్విషయకమిటిమానేజరు,
[illegible] వెంకటాచలమొదలివీధి
చెన్నపట్టణము.

తిరువాయ్మొఴి ఇరణ్డామ్బత్తిల్ పాశురఙ్గళిన్ అట్టవణై.

సంఖ్య.	పాశురఙ్గళ్.	తిరువాయ్మొఴి సంఖ్యై	పాశుర సంఖ్యై	పుటసంఖ్యై
	అ.			
[illegible]	అణియా[illegible]లత్తు[illegible]	౧౩	౩	౭౭
[illegible]	అన్నాయ[illegible]	౧౫	౧	౧౪౦
[illegible]	అ[illegible]కరవన్నా	౧౮	,,	౨౪౩
	ఆ.			
[illegible]	ఆడియాడి	౧౪	,,	౧౦౫
[illegible]	ఆ[illegible]నముగగూయ్	౧౫	౫	౧౫౨
[illegible]	[illegible]	,,	౧౦	౧౬౨
	ఇ.			
[illegible]	[illegible]తివన్నమ్	౧౧	౮	౨౭
[illegible]	ఇనియార్[illegible]	౧౩	౫	౮౪
[illegible]	ఇర[illegible]డు	౧౪	౩	౧౧౮
[illegible]	[illegible]	,,	౪	౧౨౦
[illegible]	ఇ[illegible]	,,	౫	౧౨౨
[illegible]	ఇ[illegible]	౧౭	౧౦	౨౩౨
	ఈ.			
[illegible]	ఈ[illegible]	౧౯	౨	౨౮౦
	[illegible]			
[illegible]	[illegible]	౧౪	౭	౨౮౮
[illegible]	[illegible]	౧౬	౫	౧౮౪
[illegible]	[illegible]	,,	౯	౧౨౬
	ఊ.			
[illegible]	[illegible]	౧౧	౫	౧౮౪
[illegible]	ఊనిల్వాళ్[illegible]	౧౩	౧	౧౮
	ఎ.			
[illegible]	ఎ[illegible]	,,	౪	౬౮
[illegible]	ఎన్[illegible]	౧౫	౩	౮౧
[illegible]	ఎ[illegible]	,,	౪	౧౭౮
[illegible]	ఎన్నాయ్	౧౬	[illegible]	౧౫౦
[illegible]	ఎ[illegible]	౧౮	,,	౨౬౯
[illegible]	ఎమ్మా[illegible]	౧౯	౧	౧౯౩
[illegible]	ఎ[illegible]	,,	౪	౨౯౨
[illegible]	ఎ[illegible]యాయ్	,,	౮	౩౦౧
	ఏ.			
[illegible]	[illegible]	౧౨	౨	౪౫

సంఖ్య.	పాశురఙ్గళ్.	తిరువాయ్మొఴి సంఖ్యై	పాశుర సంఖ్యై	పుటసంఖ్యై
	ఏ.			
౨౯	ఏరనైప్పూవనై	౧౨	౩	౪౮
౩౦	ఏత్తవేళ్ళులకుమ్	,,	౧౧	౬౨
౩౧	ఏఴైపేతై	౧౪	౧౦	౧౩౨
౩౨	ఏ[illegible]లేళుమ్	౧౯	,,	౩
	ఒ.			
౩౩	ఒ[illegible]	౧౩	౨	౭౪
	ఓ.			
౩౪	ఓవాత్తుయర్ప్పిఱవి	౧౮	౫	౨౫౮
	క.			
౩౫	కడలుమ్మలైయుమ్	౧౧	౪	
౩౬	కరుత్తిల్ దేవుమ్	౧౨		
౩౭	క[illegible]			
౩౮	కటనాఙ్[illegible]			
౩౯	కళిప్పుమ్[illegible]			
౪౦	కణ్ణి[illegible]			
౪౧				
౪౨				
౪[illegible]				
౪౪				
౪౫				
	కి.			
౪౬	కిడన్దిరున్దు	,,	౭	౨౬౪
౪౭	కిళరొళియిళమై	౨౧	౧	౩౧౨
౪౮	కిఱియొనని[illegible]	,,	౬	౩౨౬
	కు.			
౪౯	కుఱి[illegible]	౧౩	౮	౯౩
౫౦	కు[illegible]	,,	౧౧	౯౯
	కూ.			
౫౧	కూ[illegible]	౧౫	౧౦	౧౬౪
	కే.			
౫౨	కేశవన్తమర్	౧౭	౧	౨[illegible]
	కొ.			
౫౩	కొట్పట్ట	౧౧	౨	౯

తిరువాయ్మొఴి ఇరణ్డామ్బత్తిల్ పాశురఙ్గళినట్టవణై.

సంఖ్య.	పాశురఙ్గళ్.	తిరువాయ్మొఴి సంఖ్య.	పాశుర సంఖ్య.	పుటసంఖ్య.	సంఖ్య.	పాశురఙ్గళ్.	తిరువాయ్మొఴి సంఖ్య.	పాశుర సంఖ్య.
	కో							
౫౪	కోవిన్దన్	౧౭	౪	౨౧౬		నై.		
	శ.				౭౯	నైవాయ	౧౧	౬
౫౫	శతిరిళమడవార్	౨౦	౨	౩౧౭		నో.		
	శి.				౮౦	నొన్దారా	,,	౯
౫౬	శిక్కనచ్చితితు	౧౬	౨	౧౭౫		ప.		
౫౭	శిరీతరన్	౧౭	౯	౨౨౯	౮౧	పళ్ళియాలిలై	౧౨	౭
౫౮	శిఱప్పిల్ వీడు	౧౯	౫	౨౯౬	౮౨	పట్టపోతు	౧౪	౯
	శీ.				౮౩	పలపలవేయాపరణమ్	౧౫	౬
౫౯	శీర్మైకొళ్	౧౮	౧౦	౨౭౧	౮౪	పఱ్ప్పనాపన్	౧౭	౧౧
					౮౫	పణ్ణనల్ల శెయతు	౨౦	౩
	శూ.					పా.		
౬౦	శూ తెన్దుకళ్వుమ్	౨౦	,,	౩౫౪	౮౬	పామ్బణైమేల్	౧౫	౭
						పు.		
౬౧	శెయ్యేయ్ తీవినై	౧౯	౩	౨౯౦				
	శే.				౮౭	పుణర్క్కుమయనామ్	౧౮	౩
౬౨	శేర్ ద్దార్ తీవినైకట్కు	౧౩	౬	౮౮	౮౮	పులనైన్దుమేయుమ్	,,	౪
	శొ.					పొ.		
౬౩	శొల్లిరెన్నమ్మానై	౧౫	౯	౧౬౦	౮౯	పొన్నుడి	౧౫	౮
	శో.				౯౦	పొరులైన్దివ్వులకమ్	౨౦	౧౧
౬౪	శోరాత	౧౧	౧౧	౩౪		పో.		
	త.				౯౧	పోకిన్ఱ కాలఙ్గళ్	౧౬	౧౦
౬౫	తకుఞ్జీర్	౧౨	౫	౫౨		మ.		
౬౬	తక్కవ్వైయవనే	౧౪	౬	౧౨౫	౯౨	మతుశూతనై	౧౭	౬
	తా.				౯౩	మక్కిళ్ కొణ్డేయ్నమ్	౧౯	౬
౬౭	తామరైక్కణ్ణనై	౧౬	౩	౧౭౯		మా.		
౬౮	తామోతరనై	౧౭	౧౨	౨౩౬	౯౪	మాతిమాతి	౧౬	౮
	తి.				౯౫	మాతవన్	౧౭	౩
౬౯	తిణ్ణమ్వీడు	౧[illegible]	౧	౪౦		ము.		
౭౦	తిరువుడమ్బు	౧౫	౨	౧౪౫	౯౬	మున్నల్యాళ్	౧౩	౭
౭౧	తిరువిక్కిరమన్	౧౭	౭	౨౨౫	౯౭	ముడియాతతు	౧౬	,,
౭౨	తిఱమ్ముడైవలత్తాల్	౨౦	౫	౩౨౫		య.		
	తీ.				౯౮	యవరుమ్యావైయుమ్	౧౨	౬
౭౩	తీర్త్తనులకళన్ద	౧౮	౬	౨౬౭		యా.		
	తే.				౯౯	యానేయెనై	౧౯	౯
౭౪	తేవుమెప్పొరుళుమ్	౧౨	౪	౫౦		వ.		
	తో.				౧౦౦	వఞ్జనేయెన్నుమ్	౧౪	౮
౭౫	తోళ్ళోమ్	౧౧	౭	౨౪	౧౦౧	వళ్ళలేమతుశూతనా	౧౬	౪
	న.				౧౦౨	వణ్ణమామణి	౧౭	౧౩
౭౬	నలమెననినైమిన్	౨౦	౭	౩౨౭	౧౦౩	వలమ్ శెయ్తువైకల్	౨౦	౮
	నా.				౧౦౪	వల్లుకొన్నినైమిన్	,,	౯
౭౭	నా[illegible]న్	౧౭	౨	౨౧౦		వా.		
	నీ.				౧౦౫	వాయున్దిరై	౧౧	౧
౭౮	నీన్దుమ్తుయర్ప్పిఱవి	౧౮	,,	౨౫౧	౧౦౬	వాణుతల్	౧౪	౨

తిరువాయ్మొళ్ళి ఇరణ్డామ్బత్తిల్ పాశురఙ్గళిన్ నట్టవణై.

సంఖ్యై.	పాశురఙ్గళ్.	తిరువాయ్మొళ్ళి సంఖ్యై.	పాశుర సంఖ్యై.	పుటసంఖ్యై	సంఖ్యై.	పాశురఙ్గళ్.	తిరువాయ్మొళ్ళి సంఖ్యై	పాశు సంఖ్యై
౧౦౬	వాట్టమిల్	౧౪	౧	౧౩౫	౧౧౦	విడవిల్	౧౯	౧
౧౦౭	వామనన్	౧౭	౮	౨౨౭	౧౧౧	వేవారా	౧౧	౧[illegible]
౧౦౮	వారాయ్	౧౯	౭	౩౦౦	౧౧౨	వైకున్దా	౧౬	[illegible]
౧౦౯	విట్టిలఙ్గు	౧౭	౫	౨౧౯				

ఇరణ్డామ్బత్తిల్ ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతిశ్లోకఙ్గళ్ నట్టవణై.

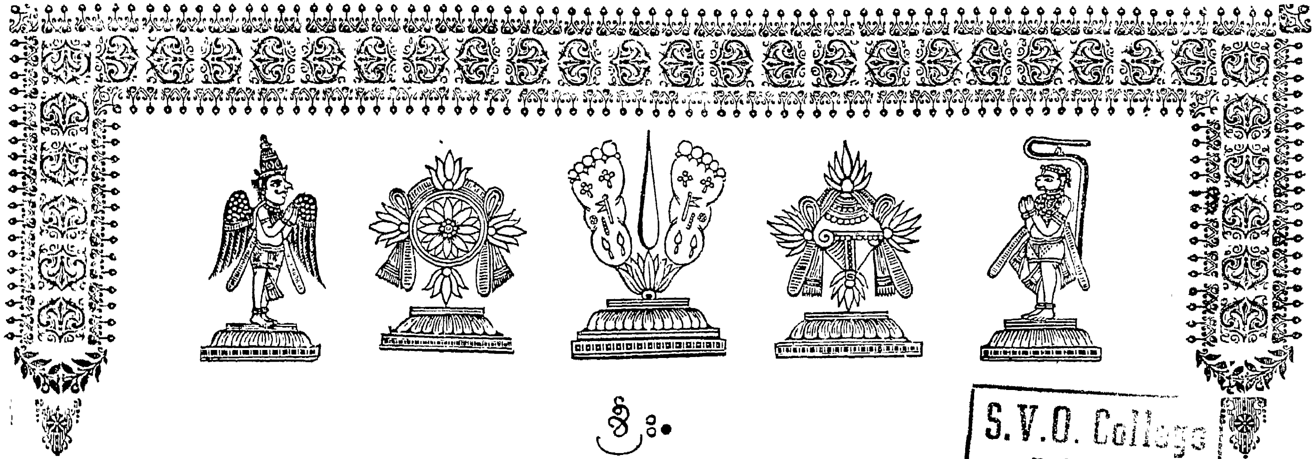
సంఖ్యై.	శ్లోకఙ్గళ్.	శ్లోక సంఖ్యై.	పుట సంఖ్యై.	సంఖ్యై.	శ్లోకఙ్గళ్.	సం
౧	ఆన్తస్య సర్వరసమ్	౧౩	౧౦౨	౬	తేకేశవాభిమతతామ్	[illegible]
౨	ఆగమ్యనూరి	౧౫	౧౬౭	౭	నిచక్ష్మామ్	౧౬
౩	ఆత్మాన్వయిత్వపి	౧౮	౨౩౬	౮	పూర్వానుభూత	౧[illegible]
౪	ఏతన్నిజార్థితమ్	౨౦	౩౩౮	౯	మోక్షాదరమ్	౧[illegible]
౫	తత్ప్రాప్తిస్థితానధిగమేన	౧౪	౧౩౭	౧౦	సంశ్లిష్య	[illegible]

ద్రమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావళిశ్లోకఙ్గళ్ నట్టవణై.

సంఖ్యై.	శ్లోకఙ్గళ్.	శ్లోక సంఖ్యై.	పుట సంఖ్యై.	సంఖ్యై.	శ్లోకఙ్గళ్.	సం
౧	ఇత్యబ్రూత	౨౩	౩౩౬	౭	పూర్ణైశ్వర్యావతారమ్	
౨	చిత్రిస్వాదానుభూతిమ్	౧౫	౧౦౨	౮	శ్రిధేయస్వాఙ్ఘ్రియోగమ్	
౩	దీప్తాశ్చర్యస్వభావమ్	౨౨	౩౩౮	౯	సర్వాదిస్సర్వనాథః	
౪	నిద్రాదిచ్ఛేదకత్వాత్	౧౩	౩౭	౧౦	స్వప్రాప్త్యాసిద్ధకాన్తిమ్	
౫	ప్రహ్లాదార్థస్పృసింహమ్	౧౬	౧౩౮	౧౧	స్వాస్వాదఖ్యాపకత్వాత్	
౬	ప్రాప్యాకారోపపత్త్యా	౨౦	౨౬౬			

ఇరణ్డామ్బత్తిల్ తిరువాయ్మొళ్ళి మాఱ్ఱ్ప్పాతి పాశురఙ్గళ్ నట్టవణై.

సంఖ్యై.	పాశురఙ్గళ్.	పాశుర సంఖ్యై.	పుట సంఖ్యై.	సంఖ్యై.	పాశురఙ్గళ్.	
౧	అన్దామత్తన్బాల్	౧౫	౧౬౮	౬	కిళరొళి శేర్	
౨	అణ్ణైవర్కళ్	౧౮	౨౭౭	౭	కేశవనాల్	
౩	ఆడిమకిళ్	౧౪	౧౩౮	౮	తిణ్ణిత్తామాఱ్ఱ్ర్	
౪	ఊనముళ వేవన్దు	౧౩	౧౦౩	౯	వాయున్దిరుమాల్	
౫	ఎమ్మావీడుమ్	౧౯	౩౧౧	౧౦	వైకున్ద వన్దు	

శ్రీః.

ఆழ்వార్ తిరువడిగళేశరణమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడిగళేశరణమ్.

తిరువాయ్మొఴి - ఇరణ్డామ్పత్తు - ముతల్ త్తిరువాయ్మొఴి - ౧-పా-వాయుమ్దిరై వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.—వాయున్దిరైయుకళుఙ్గానల్మడనారా । యాయుమమరులకున్దుఞ్జిలునీతుఞ్జాయాల్ ।
నోయుమ్పయలైమైయుమీతూరవెమ్మేపోల్ । నీయున్దిరుమాలాల్నెఞ్జఙ్గోట్పట్టాయే ॥

ఆ.—(వాయున్దిరై) ఇప్పడినిరవధికసౌన్దర్యాది కల్యాణగుణగణపరిపూర్ణనాయిరున్ద వెమ్బెరుమానై ప్రత్యక్షిత్తాప్పోలే తమ్ముడైయ తిరువుళ్ళత్తాలే యనుభవిత్తుబాహ్యసంశ్లేషత్తిలుళ్ళవపేక్షైయాలేయతిత్వరైప్రవృత్తరాయ్, అతుకైవారామైయాలే అత్యన్తమవసన్నరాయ్ అనుకారత్తాలేస్వదశైయైప్పేశుకిఱార్. భగవత్సంశ్లేషవియోగైకసుఖదుఃఖైయాయ్ తద్విశ్లేషత్తినాలే అత్యన్తమవసన్నైయా యిరున్దాళొరు పిరాట్టి, స్వదృష్టిగోచరమాన పదార్థఙ్గళినుడైయ ప్రవృత్తివిశేషఙ్గళై భగవద్విశ్లేషజనితదుఃఖహేతుకమాక స్వాత్మానుసన్ధానత్తాలే యనుసన్ధిత్తు, అన్ద చేతనాచేతనపదార్థఙ్గళైక్కుఱిత్తు, నీఙ్గళుమ్ నాన్పట్టతుపట్టికళాకాతేయెన్గిఱాళ్.

(వాయుమ్) వాయుమ్తిరైకళుకళుకిఱ కழியిలేవర్తిక్కుమడనారాయ్, నీయుమఞ్జిలుమఞ్జాతవున్నుడైయతాయ్మారుమ్ స్వభావవుఱఙ్గాత దేవలోకముముఱఙ్గిలుమ్ నీయుఱఙ్గుకిఱిలై; ఆతలాల్, విరహవ్యసనవైవర్ణ్యత్తాలే అభిభూతైయానవెన్నైప్పోలే నీయుమెమ్బెరుమానైయాశైప్పట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్. ౧.

పన్నీ.—ఇరణ్డామ్పత్తిల్. ఇప్పడి పరత్వాదిగుణఙ్గళాలేపరశేషియాన సర్వేశ్వరనుడైయ సర్వరక్షకత్వ ప్రయుక్తమాన ఉపాయత్వత్తై ప్రతిపాదిత్తు అనన్తరమ్ ఇప్పత్తాలే - ఉపేయత్వోపయుక్తమాన అవనుడైయనిరతిశయభోగ్యతైయై యరుళిచ్చెయ్వతాక, అన్దభోగ్యతాతిశయసూచకమాన, అల్పకాలవిశ్లేషత్తిలుమతిక్లేశావహత్వత్తైయుమ్, ఆశ్చర్యరూపమాన ఉత్తుఙ్గలలితత్వత్తైయుమ్, సర్వసారస్యసమవాయరూపదవ్యభోగ్యతైయైయుమ్, భోగాలాభత్తిల్ పన్దవార్తియైప్పోక్కి రక్షిప్పానవనేయెన్నుమిడత్తైయుమ్, ఆర్తితీరప్పుడికిట్టినవనుడైయ హర్షకారితమాన సౌన్దర్యాతిశయత్తైయుమ్, ఆశ్రితసంశ్లేషప్రీతియినుడైయతద్విశ్లేషభీరుత్వత్తైయుమ్, సంశ్రితసంబన్ధికులసన్తానపర్యన్త సంరక్షణత్తైయుమ్, రక్షణకాష్ఠైయానమోక్షప్రదత్వత్తైయుమ్, మోక్షతాత్పర్యమాన పారతన్త్ర్యత్తైయుమ్ భోగప్రతిసమ్బన్ధితయా సాన్నిధ్యత్తైయుమరుళిచ్చెయ్తు భోగ్యతైయై యుపపాదిత్తరుళుకిఱార్. అతిల్ ముతల్ త్తిరువాయ్మొழியిల్ - క్షణవిళమ్బత్తిలుమ్ క్లేశాతిశయజనకమాన ఈశ్వరనుడైయ భోగ్యతైయైయుమరుళిచ్చెయ్వతాక, తదుపపాదకమాన, అవనుడైయ శ్రియఃపతిత్వత్తైయుమ్, శేషశాయిత్వత్తైయ

ష్టనివర్తకత్వైత్తైయుమ్, నివర్తనపరికరవత్త్వైత్తైయుమ్, శక్తియోగత్తైయుమ్, సత్యవాదిత్వత్తైయుమ్, సమ్బన్ధవిశేషవత్త్వత్తైయుమ్, కారుణికత్వత్తైయుమ్, కమనీయవిగ్రహయోగత్తైయుమ్, కారణత్వత్తైయుమ్ అనుసన్ధిత్తు, ఏవంవిధభోగ్యభూతనుడైయ అల్పకాలవిశ్లేషత్తిలాల్ పోరువిట్టాలే యశేషపదార్థఙ్గళుమ్ తమ్మైప్పోలే యవస్థైప్పిరిన్దు నోవుపడుకిఱవనాక వర్తిసన్దిపణ్ణుమ్బడికలక్కిన ప్రకారత్తై, నాయకనానవీశ్వరనైప్పిరిన్ద శోకనాయకి, సకలపదార్థఙ్గళున్దన్నైప్పోలే తద్విరహదుఃఖత్తాలే యీడుపడుకిఱవనాకనినైత్తుప్పోలిమైక్కిరక్ష్ణియుఱైత్తపాశురత్తాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. "ఇతుతన్నుడైయా అయ్తిడుకిళవి" ఎన్బర్.

అన్వ.—వాయుమ్ తిరై ఉకళుమ్ (౩) కానల్ మడమ్ నారాయ్ (౬) ఆయుమ్ అమరులకుమ్ తుఞ్జిలుమ్ (౯) నీ తుఞ్జాయ్ ఆల్ (౧౨) నోయుమ్ పయత్తైమైయుమ్ మీతూర (౧౫) ఎమ్మేపోల్ నీయుమ్ తిరుమాలాల్ (౧౮) నెఞ్జమ్ కోట్పట్టాయే (౨౦).

పన్ని.—ముతల్పాట్టిల్, ౧ "మణివిైయెవానవర్ కణ్ణనై" ఎన్ఱు - కీழ் ప్రస్తుతమానభోగ్యతాతిశయత్తుక్కు వర్ధకమాయుళ్ళ లక్ష్మీసంశ్లేషమనుసన్ధిత్తుపట్టనాయకి, కడల్క్కరైక్కేఱుకాన తన్నుడైయాశత్తిలేయిరున్ద తోరు నారైయైప్పార్త్తు, నీయుమువనాలే నెఞ్జుపఱియుణ్డాయో వెన్గిఱాళ్.

మేల్ మేలుఙ్గిట్టుకిఱ, తిరైయిలే, అముక్కునప్పతాయ్, (౩) కడల్క్కరైయిలే, ఉన్నినైవుక్కినవుడైయమోఙ్గియిరుక్కిఱ, నారాయ్ (౬) ఉఱక్కమిల్లాతతాయుమ్, ఉఱఙ్గామైనిత్యమానదేవలోకముమ్, ఉఱఙ్గిలుమ్, (౯) నీ, ఉఱఙ్గుకిఱ్పై; ఆకలాల్, (౧౨) ఉళ్ళేనోముణ్డాయ్, అతిశకార్శ్యమానపయత్తైమైయాకిఱఉడమ్బిల్ వెళుప్పు, మేలిట్టువర, (౧౫) అభిమతవిషయమాయకప్పట్టవెఙ్గళైప్పోలే, అతుక్కు నన్నిరుక్కిఱనీయుమ్, ఆసత్తిమాత్రమేహేతువాక శ్రియఃపతియాలే, (౧౮) నెఞ్జు, పఱిక్కుక్కొళ్ళప్పట్టాయే. (౨౦) ఏ ఎన్నుమత్తై వినా. ఇత్తాల్ - సాంసారికకల్లోలత్తైమతియామిరుప్పార్క్కుముఱఙ్గామైయుమ్ రూపవిపర్యాసముమ్ భగవద్విశ్లేషజనితమెన్గిఱుక్కై.

అవతారిక.— ఈతిరువాయ్మొழிలో, "మణివిైయెవానవర్ కణ్ణనై" యనిమొదటిపాశురములో మానసికముగా ననుభవించిన సర్వేశ్వరుని యొక్క పరత్వసౌన్దర్యాదులను ప్రత్యక్షముగా ననుభవింప నిశ్చయించి, దానిని లభింపక, భగవద్విశ్లేషముచే విరహావస్థనొందిన యొకపిరాట్టి యవస్థను నీనమ్మాళ్వారు పొంది, తనకంటికగుబడినవస్తువులనుజూచి, వానినన్నిటినికూడ తనవలెనే భగవద్విశ్లేషముచే బాధపడునట్లుతలంచి మీరుకూడ మావలెనే బాధబడుచున్నారే యనియావస్తువులనుగుఱించి తాము దుఃఖించుచున్నారు;

అర్థము.—సమీపించియున్న అలలు పొల్లుమన్న (౩) సముద్రతీరముందున్న మిఃకముగల ఓ! సారసపక్షీ! (౬) నీతల్లియు నిత్యసూరివర్గమును నిద్రించినను (౯) నీవు నిద్రించవు; గనుక (౧౨) మనోవ్యాధియు తెల్లదానిపోవ్రటయును వైలుపడునట్లు (౧౫) మావలె నీవునుశ్రియఃపతిచే (౧౮) మనస్సు నపహరింపఁబడితివా? (౨౦).

ఈ.—ముతల్పాట్టాల్-భగవత్కైఙ్కర్యమ్ పురుషార్థమెన్ఱుఅఱియుట్టాల్: ఇరణ్డామ్బాట్టాల్-అన్దకైఙ్కర్య

ఆ-అ-వి.—ద్వితీయశతకమారభ్యతే. తత్ర ప్రథమద్వితీయశతకయోః సఙ్గతింసత్తనువ్యమ్యాకల్ప్య సఙ్గ్రాప్యతకదశకస్యాపి ద్వయవివరణ పరతయా యోజనావిశేషమభిదధాతి ముతల్పాట్టాలిత్యాదినా. ప్రవేశశేషమాకప్రమ్ "ముతల్పాట్టాల్" ఇత్యాదిక్కిప్పడి యొరుయోజనై యుణ్డా. ౨"ఉయర్వఱవుయర్నలముడైయవన్ ఎవనవనే తొழுతెழு" ఇత్యుపక్రమాత్, ౧ "కణ్ణివాయుమ్" ఇత్యుపసంహారేచ కైఙ్కర్యాభిధానాత్, మధ్యేపి ౩ "అయర్ప్పిలన్ అలఱ్ఱువన్ తழுవువన్ వణఙ్గువన్" ౪ నాడాతమలర్ నాడి నాడోఱుమ్ నారణన్ఱన్ వాడాతమలరడిక్కీழ் వైక్కవే వకుక్కిన్ఱు" ౫ "అమ్మాన్ శీర్ కఱ్ఱువన్" ఇత్యభిధానాత్, క్రమాత్ సర్గాత్, స్వయమ్పురుషార్థత్వాత్, "ఉయర్వఱవుయర్నలమ్" ఇత్యాదినోచ్యమానకైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధివిశేషణానామ్ కైఙ్కర్యవిషయాభిధానత్వేన పర్యవసానాత్, పరత్వభజనీయత్వాతిశయప్రతిపాదకత్వాదిభిః ప్రథమగాథావిహితమ్ కైఙ్కర్యంయుజ్యతఇత్యుపపాదనాయచేతిభావః. అయంన్యాయోన్యేష్వంశతకానామ్ ప్రస్తవ్యః. (భగవత్కైఙ్కర్యంపురుషార్థమెన్ఱుఅఱియిట్టాకితి). ౨"తొழுతెழு ఎన్ఱ" ఎన్ఱు మహావాక్యాన్వయమరుళిచ్చెయ్కైయాలే,

౧। ౧౦-౧౧. ౨। ౧-౧. ౩। ౩-౧౪. ౪। ౪-౯. ౫। ౮-౪.

ఈ.— త్తిల్ కళైయఱుత్తార్; మూన్ఱామ్బత్తాల్-విరోధికళ్ఱైన్దక్కైఙ్కర్యవేషమ్-భాగవతశేషత్వపర్యన్తమానభగవత్కైఙ్కర్యమెన్ఱార్; నాలామ్బత్తాల్-ఇప్పడిప్పట్టకైఙ్కర్యత్తుక్కు విరోధి-ఐశ్వర్యకైవల్యమెన్ఱార్; ఐన్దామ్బత్తాల్-అన్దవిరోధమై పోక్కువానుమవనేయెన్ఱార్; ఆఱామ్బత్తాల్ - విరోధినిరసనశీలనానవన్ఱి ఉపదికళ్ళికెశరణమ్బుక్కార్; ఏழாమ్బత్తాల్-ఇప్పడిపెరియపిరాట్టియార్పున్నిలైయాక శరణమ్బుక్కవిడత్తిలుమ్, దగ్ధపటన్యాయమోబాలే సంసారమనువర్త్తిక్క అపడియైక్కణ్డువిషణ్ణరాకిఱార్; ఎట్టామ్బత్తాల్-"ఇప్పడిప్రపన్నరాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ దగ్ధపటన్యాయమోబాలే నమ్మైవిడాతేయనువర్త్తిక్కిఱతు నమ్ముడైయఆత్మాత్మీయఙ్గళిల్ నశైయఱాతపడియాలే"ఎన్ఱుపార్త్తు అవర్ గళిలోరునశైయిల్లైయెన్గిఱార్; ఒన్బతామ్బత్తాల్ - "ఇప్పడినశైయఱ్ఱపిన్బుమ్రక్షియాతొழிవానేన్? "ఎన్ఱుఅతిశఙ్కైపణ్ణ "నాన్ నారాయణన్, సర్వశక్తియుక్తన్, ఉమ్ముడైయసర్వాపేక్షితఙ్గళుమ్శెయ్తుముడిక్కిఱోమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, అవనుడైయశీలగుణత్తిలే యాழ்ఙ్గాల్పడుకిఱార్; పత్తామ్బత్తాల్ - ఆழ்వారుడైయపతఱ్ఱత్తైక్కణ్డు తిరుమోగూరిలేతఙ్గువేన్ఱైయాకవన్దుతఙ్గి ఇవర్క్కర్చిరాదిగతియైయుఙ్గాట్టి, ఇవరుడైయఅపేక్షితసంవిధానమ్బణ్ణినపడియై యరుళిచ్చెయ్తార్.

అ-అ-వి.—తొழுతెழு కై-కైఙ్కర్యమాకైయాలే అతు నేపురుషార్థమెన్ఱుఅతియిట్టాశెన్నపడి. పురుషార్థమానకైఙ్కర్యమే-ప్రబన్ధత్తుక్కు ప్రధానతాత్పర్యమ్, మేల్ పత్తుకళిల్ ప్రతిపాదితఙ్గళాన ప్రధానార్థఙ్గళెల్లామ్ తచ్ఛేషమెన్ఱు స్ఫుటీకరిక్కైక్కాక మేలిలర్థఙ్గళై పరస్పరసఙ్గతఙ్గళాకవనుక్రమిక్కిఱార్ (ఇరణ్డామ్బత్తాలిత్యాది). ఇత్తాల్ - ముతఱ్పత్తు ప్రధానమ్, ఒన్బతుపత్తుమ్ తచ్ఛేషమ్; ౧ "సదేవసోమ్యేదమగ్రఆసీత్" ఇత్యాది షట్ఖణ్డాత్మక ప్రథమపేటికైక్కు మేలోన్బతు ఖణ్డఙ్గళుమ్ శేషమానాప్పోలే యెన్ఱతాయిఱ్ఱు. తచ్ఛేషశేషిభావో వేదాన్తవిజయేస్పష్టః, తత్రద్రష్టవ్యః. (కళైయఱుత్తారితి) కైఙ్కర్యవిరోధీద్వివిధః - బాహ్యవిరోధీ, ఆన్తరవిరోధీచేతి. ప్రకృతిసమ్బన్ధః-బాహ్యవిరోధీ; స్వస్థతయాకరణమ్ - ఆన్తరవిరోధీ. ప్రథమదశకాన్యాపదేశస్య - బాహ్యసంశ్లేషాపేక్షానిమిత్తత్వాత్ ప్రకృతిసంబన్ధనివృత్తిపూర్వకబాహ్యసంశ్లేషతాత్పర్యాత్, ౨ "కళిప్పుమ్ కవర్వుమఱ్ఱు" ఇత్యత్ర - ముక్తకణ్ఠం ప్రకృతిసంబన్ధనివృత్తిప్రార్థనాత్, ౩ "తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే" ఇతి - స్వార్థతాగన్ధనివృత్తేః ప్రార్థనాత్, ౪ "కిళరొళియిళమై" ఇత్యత్రప్రకరణబలాత్స్వార్థతాగన్ధరహితకైఙ్కర్యోపదేశాచ్చ కైఙ్కర్యవిరోధినివర్తనే తాత్పర్యమితిభావః. (మూన్ఱామ్బత్తాలితి) ౫ "ఒళివిల్ కాలమ్" ౬ "పుకழுనల్లొరువన్" ౭ "పయిలుమ్శుడరొళి" ఇత్యాదిషుహృదయమ్. (నాలామ్బత్తాలితి) ౮ "ఒరునాయకమ్" ఇత్యస్మిన్దశకేహృదయమ్. (ఐశ్వర్యకైవల్యమెన్ఱార్) ౯ "కుడిమన్నుమిన్ శువర్క్కమ్" ఎన్ఱుమ్, ౧౦ "ఎల్లామ్విట్టవిఱుకలిఱప్పు" ఎన్ఱుఙ్గొల్లుకిఱ వైశ్వర్యకైవల్యమెన్ఱుఅతియిట్టాశెన్నపడి. (ఐన్దామ్బత్తాలితి) ౧౧ "కైయార్శక్కరత్తెన్నరుమాణిక్కమ్" ౧౨ "కాయుఙ్గడుఞ్జిలైయెన్ కాకుత్తన్ వారానాల్" ౧౩ "కళైవాయ్తున్బఙ్గళైయాతొழிవాయ్కళైకణ్ణాఱ్ఱలేన్" ౧౪ "ఉழలైయెన్బిన్పేచ్చిములైయూడవళైయుయిరుణ్డాన్కழల్కళైవైయే శరణాకక్కొణ్డ" ౧౫ "కూడినీరైక్కడైన్దవాఱుమమతన్దేవరుణ్ణవశురరైవీడుమ్ వణ్ణఙ్గళే శెయ్తుపోనవిత్తకమమ్" ఇత్యాదౌహృదయమ్. (ఆఱామ్బత్తాలితి) ౧౬ "అకలకిల్లేన్" ఇత్యాదౌహృదయమ్. (ఏழாమ్బత్తాలితి) ౧౭ "ఉణ్ణిలావియ ఇత్యాదౌహృదయమ్. (ఎట్టామ్బత్తాలితి) ౧౮ "నఙ్గళ్ వరిశెయ్" ఇత్యత్ర తత్రచవిశిష్య, ౧౯ "కడైయఱప్పాశఙ్గళ్ విట్టపిన్నైయన్ఱియవనవైకాణ్డాడానే" ౨౦ "ఉఙ్గళోడెఙ్గళిడైయిల్లై" ఇత్యాదౌహృదయమ్. (ఒన్బతామ్బత్తాలితి) ౨౧ "ఓరాయిరమాయ్" ఇత్యత్ర, తత్రచవిశిష్య౨౧ "నారాయణన్ నఙ్గళ్ పిరానవనే" ౨౨ "శీలమెల్లైయిలాన్అడిమేల్" ఇత్యాదౌహృదయమ్. (పత్తామ్బత్తాలితి) ౨౩ "తాళతామరై" ౨౪ "శూழ்విశుమ్బణిముకిల్" ౨౫ "ఎన్నవావఱచ్చూழ్న్దాయే" ౨౬ "అవావఱచ్చూழ்అరియై" ఇత్యాదౌహృదయమ్. అత్రవక్తవ్యాధిక్యే సత్యపిప్రదర్శితయైవదిశాబుద్ధిమతాంద్రష్టుం శక్యతఇతి విస్తరభయాత్సఙ్గృహీతమ్. అత్రచప్రాథమికశతకత్రయేణ - ఉత్తరవాక్యవివరణంక్రియతే; అనన్తరశతకసప్తకేనాపి - పూర్వవాక్యవివరణంక్రియత ఇత్యుక్తమ్భవతి.

౧॥ ఛాం-౬-౬-౨. ౨॥ ౧౩-౧౦. ౩॥ ౧౯-౪. ౪॥ ౨౦-౧. ౫॥ ౨౩-౧. ౬॥ ౨౪-౧. ౭॥ ౨౭-౧. ౮॥ ౩౧-౧. ౯॥ ౩౧-౯. ౧౦॥ ౩౧-౧౦. ౧౧॥ ౪౧-౧. ౧౨॥ ౪౪-౩. ౧౩॥ ౪౮-౮. ౧౪॥ ౪౮-౧౧. ౧౫॥ ౫౦-౧౦. ౧౬॥ ౬౦-౧౦. ౧౭॥ ౬౧-౧. ౧౮॥ ౭౨-౧. ౧౯॥ ౭౨-౮. ౨౦॥ ౭౨-౭. ౨౧॥ ౮౩-౧. ౨౨॥ ౮౩-౧౦. ౨౩॥ ౯౧-౧. ౨౪॥ ౯౯-౧. ౨౫॥ ౧౦౦-౧౦. ౨౬॥ ౧౦౦-౧౧.

ఈ.—కీழ్త్తిరువాయ్మొழியిలే ౧"మణిమైయొవానవర్కణ్ణనై త్తన్నతోరణియై" ఎన్ఱు-సౌలభ్యత్తైయుమ్
మేన్మైయైయుమ్, వడివழகైయుమ్, శొల్లినార్; ఇవై యొరోన్ఱేపోరుమిఱే మేల్విழுప్పణ్ణుకైక్కు, ఇజ్జనన్ఱిక్కే-ఇవై
మూన్ఱుమ్ కుఱైవఱవిషయమానాల్ అనుభవియాతిరుక్కప్పోకాతిఱే; "ఇవ్విషయత్తై ఇప్పోతేయనుభవిక్క
వేణుమ్" ఎన్ఱుబాహ్యసంశ్లేషాపేక్షైపిఱన్తతు; అప్పోతేనినైత్తపరిమాఱ్ఱమ్పెఱామైయాలే పిఱన్దఅవసాదా
శయత్తై ఎమ్బెరుమానోడేకలన్దుపిరిన్దు ఆత్రామైయాలే నోవుపడుకిఱాళొరుపిరాట్టి,ఆత్రామైకై కొడుక్కలీలా
ద్యానత్తిలేపుఱప్పట్టు, అఙ్గేవర్త్తిక్కుఅపదార్థఙ్గళైక్కణ్డు అవైయుమెల్లామ్ భగవదలాభత్తాలే నోవుపడుకిఱనవా
క్కణ్డు, అవఱ్ఱుక్కుమాకత్తాన్ నోవుపడుకిఱపాశురత్తాలేపేశుకిఱార్. ౨*అఙ్గైత్తైయమడనారైయిలుమ్ ఇత
క్కాత్రామైకరైపురణ్డిరుక్కుమ్. అతుక్కడియెన్నెన్నిల్; ౩ "పెరునిలఙ్గడన్దనల్లడిప్పోతయర్ప్పిలనలఱ్ఱువన్"
ఎన్ఱు-అవతారత్తిలేయనుభవిక్కక్కోలిప్పెఱాతతాకైయాలే "అతోరుకాలత్తిలే,నామ్పిఱ్పాడరాకై" ఎన్ఱా
లామ్; ఇతజ్జనన్ఱిక్కే, అవతారత్తిల్; పిఱ్పాడర్క్కుమిழுక్కవేణ్డాతపడి ముకజ్గొడుక్కైక్కునిఱ్క-అవిడమి
ఉకన్దరుళిననిలఙ్గళ్; ౪ "నమ్బియైత్తెన్గురుఙ్గుడినిన్ఱ" ఎన్ఱు-ఉకన్దరుళిననిలత్తిలే అనుభవిక్కవాశైప్పట్టుప్పె
ఱామైయాలేవన్దఆత్రామైయాకైయాలే ~~ఇతుకనత్తియక్కుమ్. ౨*అఙ్గైత్తైయమడనారైయిల్~~ - తూతువిడుకైక్కుక
"త్తరిప్పణ్డాయిఱ్ఱు; ఇతిల్-అఙ్గుత్తూతువిట్టవైయుమ్నోవుపడుకిఱనవాకఅవఱ్ఱుక్కుమాకత్తామ్నోవుపడుకిఱా
అనుభవిక్కఅ ఇవర్తమ్బడియాలుమ్ ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కాత్రామైకనత్తిరుక్కుమ్; ౫* పత్తుడైయడియ
ర్క్కుముష్పవిషయత్తై యనుభవిత్తుప్పిరిన్దవళవాలుళ్ళఆత్రామైయిఱే అతిలుళ్ళతు; ౨* అఙ్గైత్తైయమడనా
క్కుప్పిన్బివ్వళవుమ్వర వవనుడైయగుణఙ్గళై యనుభవిత్తు ప్పిరిన్దపిరివాకైయాలే ఆత్రామైమికవుమ్ కనత్తిరు

జీ-అ.—వాయున్దిరై(ప్రవేశే,కీழோడితుక్కుసఙ్గ)హసఙ్గతి (కీழ்ఱ్ఱిరువాయ్మొழிయిలేయిత్యాది). తన్నతోరణియై - తనక్కుత్తా
యద్వితీయమానవాభరణమానవనై. అవసన్నైయానవివలుక్కుద్యానగమనమెప్పడియెన్న (ఆత్రామైయిత్యాది). "భగవదలాభత్తాలేనో
పడుకిఱనవాక" ఎన్గిఱవిడత్తిలే-కృష్ణధర్మపుత్రాదికళైవినవప్పోయెழுన్దరుళియిరుక్క, పతినాఱాయిరమ్స్త్రీకళుమ్ విశ్లేషవ్యసనమ్బొరుక
మాట్టామల్ నోవుపడానిఱ్క,ఒరునాళ్ రాత్రియోరన్దిల్కతఱ, అత్తైప్పార్త్తు,"నీయుమెఙ్గళైప్పోలే నోవుపట్టాయాకాతే" ఎన్ఱుఅవఱ్ఱుక్కు
మాకత్తాఙ్గళ్ నోవుపట్టుచ్చొన్న ౬ "కురరివిలపసిత్వంవీతనిద్రావశేషే స్వపితిజగతిరాత్ర్యామీశ్వరగ్రస్తబోధే। వయమివసఖికచ్చిద్గాఢనిర్వి
చేతాఃనలిననయనహాసోదారలీలేక్షణేన॥" ఎన్గిఱశ్లోకముమ్, ౭ "త్వంయక్ష్మణాబలవతా నిగృహీతఇన్దోక్షీణస్తమోననిజదీధితిభిఃక్షిణోషి।క
స్మకున్దగదితానియథావయన్త్వం విస్రబ్ధభోగ్యగితధీరుపలక్ష్యసేనః॥"ఎన్గిఱశ్లోకమునుసన్ధేయమ్.౨*అఙ్గైత్తైయమడనారైయిలుమ్,ఇత్తిరువా
మొழிయిలుమ్ విశ్లేషవ్యసనంతుల్యమాయిరుక్క,అఙ్గు-నారైముతలానవైతూతువిడుమ్బడికళిత్తువర్త్తిక్కఅనవాకవుమ్,ఇఙ్గు-తూతువిడవొణ్ణాతప
నోవుపడుకిఱనవాకవుమ్ నినైక్కైయాకిఱవిన్దకార్యవైషమ్యఙ్గూడినపడియెఙ్గనేయెన్న (అఙ్గైత్తైయవిత్యాది). అతుక్కడియేతెన్న; విష
స్వభావత్తాలేయెన్గిఱార్ (అతుక్కడియిత్యాది). ఉకన్దరుళిననిలఙ్గళిలేయాశైప్పట్టారోవెన్న (నమ్బియైయిత్యాది). "కనత్తిరుక్కుమ్" ఎన్ఱవన
రమ్-ఆకైయాలేయెన్ఱుశేషమ్. విషయస్వభావమాత్రత్తాలన్ఱిక్కే అనుభవితృస్వభావత్తాలుమాత్రామైయధికమెన్గిఱార్ (అనుభవిక్కఅవిత్యాద
అక్కార్యవైషమ్యత్తుక్కడి-ఆత్రామైయిన్తారతమ్యమ్; అతుక్కడి-విషయస్వభావముమనుభవితృస్వభావముమెన్ఱపడి. అతెప్పడియెన
(పత్తుడైయిత్యాది).పత్తుడైయడియవర్క్కుముష్ప-పత్తుడైయడియవరోడేహాడముష్ప.౮"వినా తేనేతిమర్యాదాసహ తే నేత్యభివిధిః"ఇతిన్యాయ
దభివిధిరిహవివక్షితః. అతిలుళ్ళతు-అఙ్గైత్తైయమడనారైయిలుళ్ళతు. ఇతిల్-ఇత్తిరువాయ్మొழிయిల్. ౯"అతిపరిచయాదవజ్ఞాహిభవతి"ఎన్ఱ

౧॥ ౧౦-౧౧. ౨॥ ౪-౧. ౩॥ ౩-౧౦. ౪॥ ౧౦-౯. ౫॥ ౩-౧.
౬॥ భాగ-పు-౧౦-౯౦-౧౫. ౭॥ భాగ-పు-౧౦-౯౦-౧౮. ౮॥ ౯॥

ఈ.—మిండిక్; పయిలప్పయిలవిత్తేయినితాయిరుప్పతివ్విషయమ్. నారైయాకిల్ వెళుత్తిరుక్కైయుమ్, అన్ఱిలా వాయలకు నెకిழ్న్దత్తవాత్తేకతయుక్కైయుమ్, కడలాకిల్ ఎழுత్తుమ్ శొల్లుమ్పొరుళుమ్ తెరియాతపడికూప్పిడుయుమ్, కాఱ్ఱాకిల్ సతతగతియాయ్ త్తిరిక్కైయుమ్, మేఘమాకిల్ నీరాయిఱ్ఱిఱ్ఱువిழுక్కైయుమ్, చన్ద్రనాకిల్ తేవతు వళరువతాకక్కడవత్తెన్నుమ్, తమస్సాకిల్ పదార్థదర్శనమ్పణ్ణవొట్టాతెన్నుమ్, కన్త్రియాకిల్ అలైవాయ్ నూయ్ ఏఱువతు వడివతాకక్కడవత్తెన్నుమ్, విళక్కాకిల్ ఇఱ్ఱిఱ్ఱైరియక్కడవత్తెన్నుమ్, ఇవఱ్ఱుక్కివైనిరస్వభావమెన్ఱరియాతే, ఇవైయెల్లామ్ తమ్మైప్పోలే భగవద్విశ్లేషత్తాలే వ్యసనప్పడుకిఱనవాకక్కొణ్డు, అవఱ్ఱుమాకత్తామనుశోకిక్కిఱార్.

ఇత్తిరువాయ్మొழிయిల్ - ఇళైయపెరుమాళిత్యాట్టిలివర్క్కుణ్డాన వ్యావృత్తిశొల్లుకిఱతు. ఎయెన్నిల్; మాత్స్యత్తుక్కుజలమ్ ధారకమాకవఱుతియిట్టారవర్, ఇవర్ అన్దమత్స్యత్తోడుజలత్తోడుతమోవాశియఱ భగవద్గుణఙ్గళే ధారకమెన్ఱిరుక్కిఱార్. ఆకైయాలే, దుఃఖికళాయిరుప్పార్ తఙ్గళోడు సమదుఃఖికళాక్కత్తైక్కట్టిక్కొణ్డుకిడన్దుకూప్పిట్టు అఱ్ఱామైక్కుప్పోక్కువిట్టు ధరిక్కుమాప్పోలే, ~~ఇవళుమ్~~ కణ్ణుక్కునపదార్థఙ్గళెల్లావఱ్ఱోడుమ్ కழுత్తైక్కట్టిక్కొణ్డుకిడన్దు "నీపట్టతో?, నాన్పట్టతో?" ఎన్ఱుకూప్పిడుకిఱయిరుక్కిఱతు; ౧ "అపివృక్షాః పరిమ్లానాః" ఎన్నుమాప్పోలే - చేతనాచేతనవిభాగమఱనోవుపడుత్తవయిత్తేయివళ్ పిరిన్దవిషయన్దానిరుప్పతు.

౨ [ఉపతప్తోదకానద్యః పల్వలానిసరాంసిచ ఎన్ఱు] ఆఱుకళోడు శిఱుకుழிకళోడు పెరుఙ్గுழிకళోడు వాశియక్కరైయరుకుఙ్గానుక్కిట్టవొణ్ణాతపడి రామవిరహత్తాలేకొతిత్తతిత్తే. [పరిశుష్కపలాశానివనాన్యుపవనానిచ ఎ] శిఱుకాట్టోడు పెరుఙ్గాట్టోడువాశియఱ, విరహాగ్నికొళుత్తిఱ్ఱు. పెరుమాళ్ ౩ "సీతేమృతస్తేశ్వశురః పిత్రాహీన

ఖ్ఞ్హ్-అ.—చిరపరిచయామిழுక్కైకుఱుప్పన్ఱోవెన్న (పయిలప్పయిలవిత్యాది). పయిలప్పయిల-అభ్యసిక్కవభ్యసిక్క. "నోవుపడుకిఱక్కొణ్డు" ఎన్నైక్కు - అవఱ్ఱుక్కు వాస్తవాకారమేతెన్న (నారైయాకిలిత్యాది). యద్వా, విస్తరసఙ్గతియాతల్. నెకిழ்త్తవాత్తే-నెవాత్తే. ఇఱ్ఱిఱ్ఱైరియక్కడవత్తెన్ఱుమెన్ఱతు-సన్తానావిచ్ఛేదపరమాన ౪ "నన్దావిళక్కమ్" ఎన్నక్కైప్పఱ్ఱు.

స్వాపదేశమ్ (ఇత్తిరువాయ్మొழிయిలిత్యాది). ౫ "జలాన్మత్స్యావివోద్ధృతౌ" ఎన్ఱు - జలమ్ధారకమాకవఱుతియిట్టారెన్నపడి. యాలే - ఉక్తహేతుక్కళాలాఱ్ఱామై మిక్కిరుక్కైయాలే. యోగ్యతైయుళ్ళవిడత్తేయన్ఱో భ్రమముళ్ళతు, అచేతనఙ్గళుక్కు భగవద్వ్యసనయోగ్యతైయుణ్డోవెన్న (అపివృక్షా ఇత్యాది). అయోధ్యాకాణ్డేదశరథంప్రతిసుమన్త్రః, ౧ "విషయేతేమహారాజరామవ్యసనకర్శి అపివృక్షాః పరిమ్లానాస్సపుష్పాఙ్కురకోరకాః । ఉపతప్తోదకానద్యః పల్వలానిసరాంసిచ । పరిశుష్కపలాశాని వనాన్యుపవనానిచ" - వఱ్ఱు - సమర్థమ్.

ఉపశబ్దార్థమ్ (కరైయరుకుమితి). దుఃఖికళ్ సమదుఃఖికళైక్కழுత్తైక్కట్టిక్కొణ్డు కూప్పిట్టవిడముణ్డోవెన్న (పెరుమాళిత్యాది). అయోధ్యాకాణ్డేరామః, "ఏవముక్త్వాథభరతంభార్యామభ్యేత్యరాఘవః । ఉవాచశోకసన్తప్తః పూర్ణచన్ద్రనిభాననామ్ । సీతేమృతస్తేశ్వశురః

ఆ-అ-వి.—దుఃఖికళ్ సమదుఃఖికళైక్కழுత్తైక్కట్టిక్కొణ్డుకూప్పిట్టవిడముణ్డోవెన్న (పెరుమాళిత్యాది). ౬ "యదాయదాహికౌసల్య ఇత్యాదిన్యాయత్తాలే, అవళ్ మణవాట్టుప్పెణ్ణాకైయాలే యివళుమ్ తమ్పక్కలప్పడియేయిరుప్పతు; ఆకైయాలే, "అవళోతిదేయి ఎన్ఱు "తేశ్వశురోమృతః" ఎన్గిఱార్. ఎనక్కువరైప్పోలే పరికైక్కునీయుణ్డే. ఉనక్కేయిఱే మామనార్పోనవిழ்వెన్ఱుతాత్పర్యమ్. ౭ "

౧॥ రా-అ-౫౯-౪. ౨॥ రా-అ-౫౯-౫. ౩॥ రా-అ ౧౦౩-౧౫. ౪॥ ౧౧-౯.
౫॥ రా-అ-౩౫-౩౧. ౬॥ రా-అ-౧౨-౬౭. ౭॥ రా-అ-౧౨-౬౮.

ఈ.—లక్ష్మణా ') ఎన్ఱు ఒరువరై యొరువర్ కట్టిక్కొణ్డు కిడన్దు కూప్పిట్టాప్పోలే కూప్పిడుకిఱారిఙ్గు.

ముతలాప్పాట్టు. పిరిన్దారిరఙ్గువతు నెయ్తల్ నిలత్తిలేయాకైయాలే, కడఱ్కరైచ్చోలైయిలే యెప్పొழுదు ఇవళ్ పిరివుక్కిరఙ్గియిరుక్కచ్చెయ్తే, అఙ్గే ఆమిషార్థమాక అవధానమ్పణ్ణిక్కొణ్డిరుక్కిఱతోరు నారైకణ్ణుక్కిలక్కాక, అతినుడమ్బిల్ వెళుప్పైక్కణ్డు, అతువున్దన్నైప్పోలే పిరివాற்றామైయాలే వన్ద వైవర్ణ్యత్తోడేయిరుక్కిఱతాకక్కొణ్డు; పావియే!, నీయుమ్ నానకప్పట్టవిషయత్తిలే యకప్పట్టు నెఞ్జుపఱియుణ్డాయాకాతేయెన్గిఱాళ్.

(వా- యుమ్తిరైయుకళుమ్) వాయ్కై - కిట్టుకై. పెరియమలైపోలేవన్దుకిట్టుకిఱతిరైకళ్ మేలే తావిప్పోకానిన్ఱాలుమ్ నినైత్తతుకైప్పుకురుమళవుమ్ చలియాతే యిరుక్కుమాయిற்று. భగవద్ధ్యానపరరిరుక్కుమాప్పోలేయిరుక్కుమ్. ౧ * అలైకడనీర్ కుழம்పవకడాడవోడియకల్వానురుఙ్జుముతుకిల్ మలైకళైమీతుకొణ్డువరుమీనైమఱవాతిరుప్పార్క్కుప్పోలియాయిరానిన్ఱతు అలైకళైమీతుకొణ్డువరుమీనై మఱవాతిరుక్కిఱవితువుమ్ ౨[గిరయోవర్షధారాభిర్హన్యమానానవివ్యథుః । అభిభూయమానావ్యసనైర్యథాఽధోక్షజచేతసః] ఎన్ఱుశొల్లక్కడవతిఱే -

జీ-అ.—హీనోసిలక్ష్మణ" శిలశ్రీకోశఙ్గళిలేయిట్టువాక్యఙ్గళ్ మున్బిన్నాకవిరున్దాల్, అతుక్కనుగుణమాకవరుమ్బదవాక్యఙ్గళై యోజిత్తుక్కొళ్వతు. "ముతల్పత్తాల్ భగవత్కైఙ్కర్యమ్ పురుషార్థమెన్ఱుఱుతియిట్టార్" ఇత్యాదివాక్యమ్ శిలశ్రీకోశఙ్గళిలేయి త్తిరువాయ్మొழியిన్ ప్రవేశాదియిలిరున్దపోతు, ప్రవేశశేషమాకయోజిత్తుక్కొళ్వతు.——

ముతలాప్పాట్టు. (వాయున్దిరైయిత్యాది). అన్తఃపురత్తిలిరుక్కుమివళుక్కుక్కడఱ్కరైయిల్ వర్త్తిక్కిఱపక్షిదర్శనమెప్పడికూడుమెన్గిఱశఙ్కైయై యుమ్పరిహరియానిన్ఱుకొణ్డరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (పిరిన్దారెన్ఱు). ఇరఙ్గువతు - దుఃఖప్పడువతు. అవధానమ్పణ్ణిక్కొణ్డు - ప్రమాదమిన్ఱిక్కే. పఱియుణ్డాయ్ - అపహరిక్కప్పట్టాయ్.

"వాయున్దిరైయుకళుమ్ మడనారాయ్" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (పెరియమలైపోలేయిత్యాది). (మేలేతావి). వాయ్న్దిరైయుకళుమ్పోతు మేలేతావవేణుమిఱే. మడప్పమ్ - పற்றற்றువిడామై. అత్తైచ్చొల్లుకిఱతు (నినైత్తతిత్యాది). (చలియాతే). "ఉకళుమ్" ఎన్గిఱవర్తమాననిర్దేశత్తాల్ - తిరైతావుకైయిల్ అనువృత్తితోన్ఱుకైయాలే, చలియామైసిద్ధమిఱే. నినైత్తతుకైప్పుకురుమళవుమ్చలియామైక్కు దృష్టాన్తమ్ (భగవద్ధ్యానేత్యాది). ఇత్తైవిశేషనిష్ఠమాకక్కాట్టుకిఱార్ (అలైకడలిత్యాది). "ఎఙ్గళుక్కొరురక్షకరిల్లై" ఎన్ఱు; "నానుళనాయిరుక్కనీఙ్గళ్ఙ్జవేణుమో; నానే రక్షకనాకిఱేన్" ఎన్ఱుమ్పడియాన కృపైయాలే, క్షుభితమాయ్వరుకిఱతాకవుమ్, తన్నిற்றవయిற్றిలేయలైయెఱియుమ్పడియాకవుమ్, ఆకాశత్తిలే బ్రహ్మాదికళ్ కుడియిరుప్పిలే శెన్ఱు వీశుమ్పడియాకత్తన్ తిరుముతుకిలే మలైకళైక్కులాతపడి యేఱిట్టుక్కొణ్డువరుకిఱ, జలమ్ధారకమాన వస్తువై - సర్వాధికనానసర్వేశ్వరనై. అవనప్పడితన్నురుక్కెడుత్తు వేற்றுరుక్కొణ్డు అరియనశెయ్తురక్షియానిన్ఱాన్, ఊనక్కుచ్చెయ్యవేణ్డుమరున్దైవై - అవనైమఱవాతిరుక్కై; ఇత్తైయెయుఞ్జయ్యప్పారాయ్. మఱక్కవొణ్ణాతశెయల్కళై యవన్ శెయ్యానిన్ఱాల్ మఱవాతిరుక్కవేణ్డావోవెన్ఱుపొరుళ్. ఇతువుమ్ - నారైయుమ్. దృష్టాన్తరమ్ (గిరయఇత్యాది). యద్వా, ఆమిషార్థమాకవవధానమ్పణ్ణిక్కొణ్డిరుక్కిఱవాకారత్తుక్కుక్కీழில్ దృష్టాన్తమాయ్, తిరైకళ్ మేలేతావినాలుమ్ చలియామైక్కు దృష్టాన్తమ్ (గిరయ ఇత్యాది) ఎన్నుతల్. మున్దినతు - "మడమ్" ఎన్ఱతైప్పற்ற; ఇరణ్డామ్దృష్టాన్తమ్ - "తిరైయుకళుమ్" ఎన్ఱతైప్పற்ற. యద్వా, "భగవద్ధ్యానపరరిరుక్కుమాప్పోలే" ఇత్యత్ర - ఆధ్యాత్మికాదిదుఃఖసాగరతరఙ్గసహిష్ణుత్వేనావస్థానంహృదినిధాయ, తత్రప్రమాణమాహ (గిరయో

అ-అ-వి.—వచ్చ" ఎన్గిఱచకారమ్-అనుక్తసముచ్చయమాయ్, "పితృవత్" ఎన్గిఱవర్థత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; ఇన్దచకారఙ్గళెల్లామ్-ఉక్తసముచ్చయార్థమెన్నక్కూడాతు; ప్రథమచకారత్తిలే తట్టుకైయాలే; వక్ష్యమాణసముచ్చయముఙ్గూడాతు, చరమచకారత్తిలేతట్టుకైయాల్ యథాయోగ్యఙ్గొల్లుమ్పోతుమ్, వక్ష్యమాణసముచ్చయపరమాన ద్వితీయచకారత్తాలుమ్-భార్యాదృష్టాన్తత్తైసముచ్చయిక్కవేణ్డివరుమ్; అతిల్ ప్రయోజనమిల్లైయిఱే. ఆకైయాలే, అపేక్షితమానపితృసముచ్చయపరత్వమేయుచితమ్. ౩ "భావజ్ఞేన" ఇత్యాదియుణ్డాకైయాల్, "పిత్రాహీనోసి" ఎన్గిఱవిడత్తిలుమ్ - ఇప్పడియేకణ్డుకొళ్వతు. (లక్ష్మణఎన్ఱు) అరుళిచ్చెయ్తెన్ఱపడి.

౧॥ తి-మొ-౧౨౪-౧. ౨॥ భాగ-పు-౧౦-౨౦-౧౫. ౩॥ రా-అ-౧౫-౭౯.

ఈ.—నిరన్తరమాకవర్షధారైకళ్ విడ్రానిఱ్కచ్చెయ్తేయుమ్మలైకళ్ చలియాతేనిన్ఱన, ఎన్బోలేయెన్నాల్, ‘‘సర్వేశ్వరనేరక్షకన్’’ ఎన్తిరుప్పార్ తాపత్రయఙ్గళాల్ వన్దవ్యసనఙ్గళుక్కుడైయాతే యిరుక్కుమాప్పోలే. వన్దుకిట్టుకిఱతిరైయుకళానిన్ఱుళ్ళ, కానలిలే- నెయ్తల్నిలత్తిలే యిరుక్కిఱమడనారాయ్!. యాగఙ్గళుమ్పణ్ణి పవిత్రఙ్గళుమ్ ముడిన్దిట్టు ‘‘ ధార్మికర్’’ ఎన్నుమ్పడి తిరియానిఱ్పర్కళిఱే పరహింసైపణ్ణానిఱ్కచ్చెయ్తే గ్రామణికళ్, అప్పడియేక్షుద్రమత్స్యఙ్గళ్ వన్దాలుమనాదరిత్తిరుక్కుమాయిఱ్ఱు నినైత్తుక్కైప్పుకురుమళవుమ్; పశ్శిశ్ఱువిడాతొழிక్కైయిఱే - మడప్పమావతు. (ఆయుమ్) ఎన్నిఱ్పేపిడిత్తుఱఙ్గాత తాయుముఱఙ్గిలుమ్. (అమరులకున్దుఞ్జిలుమ్) తఙ్గళ్ సత్తైయేపిడిత్తుఱఙ్గాతనిత్యసూరికళుఱఙ్గిలుమ్ నీయుఱఙ్గుకిఱిలై. ఇవళ్పెఱ్ఱతాయ్క్కుఱక్కమిన్ఱిక్కే యొழிవానెన్నెన్నిల్; మున్బెల్లామ్ ‘‘ఇవళుక్కు సదృశనాయిరుప్పానొరువనై ప్పెఱ్ఱుక్కొడుత్తోమాకవల్లోమే’’ ఎన్ఱుకణ్ణుఱఙ్గాతు, పిన్బునాయకనైప్పిరిన్దివళ్ నోవుపడుకిఱపడియైక్కణ్డు, అత్తాలేకణ్ణుఱఙ్గాతు.

౧[పతిసంయోగసులభంవయోదృష్ట్వాచ మేపితా। చిన్తార్ణవగతః] ఎన్ఱాళిఱేపిరాట్టి- ‘‘ఒరువుపఘ్నత్తిలేకొణ్డుపోయ్చ్చేర్త్తునోక్కిల్ నోక్కలాయ్, ఇఙ్గేయాకిల్ కిడైయాతపడియానపరువమాయిరానిన్ఱతు, ఇవళుక్కుడాయిరుప్పానొరువనైప్పెఱ్ఱుఅవన్కైయిల్ కాట్టిక్కొడుత్తోమాకవల్లోమే’’ ఎన్ఱు - ఎఙ్గళైయర్ చిన్తార్ణవగతరానారెన్ఱాళిఱేపిరాట్టి. అప్పడియేయిఱే యివళైప్పెఱ్ఱతాయారుమ్కణ్ణుఱఙ్గాతేపడుమ్పడి. అనిమిషరాయ్ సదాదర్శనమ్పణ్ణుకిఱవన్కళాకైయాలే నిత్యసూరికళుక్కుమ్ తానేనిద్రైయిల్లైయే.(నోయుమ్పయలైమైయుమ్) మానసవ్యథైయుమ్, అత్తాలేవన్దవైవర్ణ్యముమ్ తన్బక్కలిలేకాణ్గైయాలే అవ్విరణ్డు మతుక్కుణ్డెన్ఱిరుక్కిఱాళ్.

జీ-అ.—వర్షధారాభిరితి).అధఃకృతాన్యక్షాణియైస్తే-అధోక్షాః; తేషుజాయతఇత్యధోక్షజః-జితేన్ద్రియాణాంమనసిసన్నిధత్తఇతియావత్. తేషాం సులభః - వశ్యఇతివా. యద్వా, తేభ్యోరామకృష్ణాదిరూపేణజాయతఇతివా.-౨‘‘అమృతోదధివత్సర్వైర్భుజ్యమానోపిసర్వదా। అధోనక్షీయతేజాతుయస్మాత్తస్మాదధోక్షజః.’’ అక్షశబ్దనిరుక్తి - ‘‘నక్షీయతే’’ ఎన్ఱతు; ‘‘జః’’ ఎన్ఱతిన్నిరుక్తి - ‘‘జాతు’’ ఎన్ఱతు. ఎల్లావఱ్ఱాలుమ్-సర్వకాలత్తిలుమమృతోదధిపోలే యనుభవిక్కప్పడానిఱ్కచ్చెయ్తేయుమ్, జాతు - ఒరుకాలుమ్, యాతొరుకారణత్తాలే, అధోనక్షీయతే; ఆకైయాలే - అధోక్షజనెన్ఱపడి. ఏతేన - ౩‘‘కొళ్ళమాళావిన్బవెళ్ళమ్’’ ఇత్యుక్తమ్భవతి, కొళ్ళక్కొళ్ళ, మాళాత - నశియాత, ఆనన్దసాగరఇత్యర్థః. ఇశ్లోకార్థమ్ (నిరన్తరమాకవిత్యాది). ఇడైయాతే - చలియాతే. క్లేశప్పడాతేయెన్ఱపడి. శబ్దార్థమ్ (వన్దుకిట్టుకిఱవిత్యాది). ‘‘తిరైయుకళుమ్’’ ఎన్ఱతు - నారైక్కువిశేషణమాతల్, కానలుక్కు విశేషణమాతల్. నారైక్కువిశేషణమెన్ఱతు - ఆచార్యహృదయత్తిలే, ౪ ‘‘ తిరైయుకళుమ్వ్యసనవ్యథై ’’ ఎన్ఱవిడత్తిలేస్పష్టమ్. ఇప్పోతు, ఉకళానిన్ఱుళ్ళతాయిరుక్కిఱ - నారాయెన్ఱుకొళ్ళవేణుమ్. ‘‘తిరైయుకళుమ్’’ ఎన్గిఱతు - కానలుక్కువిశేషణమానపోతు, నారైక్కు ‘‘ తిరైయుకళుమ్’’ ఎన్గిఱతు - అర్థాత్సిద్ధమ్. ‘‘కానల్’’ ఎన్గిఱతు - నెయ్తల్ నిలత్తుక్కుమ్, కడఱ్కరై చ్చోలైక్కుమ్పేర్. నెయ్తల్నిలమ్ - సముద్రతీరప్రదేశమ్. బకవృత్తికళాన గ్రామణికళ్స్వభావత్తుక్కుదృష్టాన్తమాక వరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱుకొణ్డు, క్షుద్రమత్స్యఙ్గళ్వన్దాలుమ్ గణియాతిరుక్కుమ్ ప్రకారత్తై-మడప్పత్తుక్కర్థమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (యాగఙ్గళుమిత్యాది). మడప్పమెన్ఱాల్ - ఇవ్వర్థత్తైక్కాట్టుమోవెన్నిల్ (పశ్శిశ్ఱిత్యాది).

తటస్థశఙ్కైయై యనువదిత్తు పరిహరిక్కిఱార్ (ఇవళైయిత్యాది). ‘‘సదృశనా యిరుప్పానొరువనైప్పెఱ్ఱు క్కొడుత్తోమాకవల్లోమేయెన్ఱు కణ్ణుఱఙ్గాతు’’ ఎన్నుమతుక్కు ప్రమాణమ్ (పతిసంయోగేత్యాది). ‘‘దృష్ట్వాచ’’ ఎన్గిఱవిడత్తిల్ చకారమ్ - మున్బెల్లామ్ చిన్తార్ణవగతనానపడి శొల్లుకిఱతు. పితావెన్ఱతు - మాతావుక్కుముపలక్షణమ్. ‘‘పతిసంయోగేసతిసులభమ్’’ ఎన్ఱర్థమ్ వివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఒరుఉపఘ్నత్తిలే యిత్యాది). ‘‘సత్తైయేపిడిత్తుఱఙ్గాత’’ ఎన్ఱత్తై హేతుపూర్వకమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అనిమిషరాయిత్యాది). నోయుమ్ పయలైమైయుం మితుక్కుణ్డాకైక్కు నియామకఙ్గాట్టుకిఱార్ (మానసవ్యథైయుమిత్యాది). వైవర్ణ్యస్యప్రత్యక్షత్వాత్ తజ్జ్ఞానంఘటతే; మానస

౧॥ రా-అ-౧౧౮-౩౪-౩౬. ౨॥ నిరుక్తి. ౩॥ ౩౬-౨.౪॥

ఈ.—(మీశూర) విషమేతినాప్పోలే యుడమ్బిలేపరక్క. (ఎమ్మైపోల్)ఇప్పడిక్లేశప్పడుకైక్కు నానోరుత్తియుమెన్ఱిరున్దేన్, నీయుమెన్నైప్పోలేయానతే!. దుఃఖపరిభవఙ్గళైప్పొఱుత్తిరుక్కైయాలుమ్, పక్షిగళ్ముదలిడావిరుక్కిఱపడియాలుమ్, వైవర్ణ్యత్తాలుమెన్నైప్పోలే యిరానిన్ఱాయ్.

(నీయుమ్) విరహవ్యసనమ్బొఱుక్కమాట్టాతమార్దవత్తైయుడైయనీయుమ్. ౧ "తత్తస్య: వృశంభవేత్" ఎన్గిఱుక్కమాట్టామైక్కిఱువరుమొత్తోమో?. (తిరుమాలానెఞ్జఙ్గోట్పట్టాయే) మానసవ్యథైయుమ్ వైవర్ణ్యముమిరున్దపడి కణ్డేనుక్కు, నీయుమ్ నానకప్పట్టతుత్తైయిలే యకప్పట్టాయాకాతే. ౨ * మైన్దనై మలరాణ్మణనాళనైయోనీయుమాశైప్పట్టతు. (నెఞ్జఙ్గోట్పట్టాయే) నెఞ్జుపఱియుణ్డాయాకాతే. తోల్పురైయన్ఱియే, మఱుపాడురువవేర్ప్పత్రిలేనోవుపట్టాయాకాతే. ౧.

జీ.అ.—వ్యథాయా అప్రత్యక్షత్వాత్,వస్తుతఃపక్షిణిమానసవ్యథాఽభావాచ్చ"నోయుమ్పయలైమైయుమ్"ఇతికథమాహేత్యాశఙ్కామ్,స్వస్మిన్ సాహచర్యగ్రహణాదిత్యభిప్రాయేణపరిహరతి (తన్బక్కలిలేకాణ్గైయాలేయితి). "ఊర" ఎన్ఱతుక్కుతాత్పర్యమ్ (విషమేతినాప్పోలేయెన్ఱతు). "ఎమ్" ఎన్ఱు - ఆత్మనిబహువచనమ్. "ఎమ్మై" ఎన్గిఱ ఏవకారత్తుక్కువాసనై (ఇప్పడి యిత్యాది). "ఎమ్మైపోల్" ఎన్గైయాలే - తమక్కుణ్డానవాకారత్తై యిన్నతెన్ఱు విశదీకరియానిన్ఱుకొణ్డు, ఇప్పడి నీయుమిరానిన్ఱాయో వెన్గిఱాళెన్ఱు తోన్ఱుమిక్కిఱతు(దుఃఖపరిభవఙ్గళైయిత్యాది). భగవద్విశ్లేషత్తాలుణ్డాన పరిభవమ్. పక్షిగళ్ముదలిడావిరుక్కిఱపడియెన్ఱతు - "మడనారాయ్" ఎన్ఱత్తైప్పత్రి. దృష్టాన్తత్తిలే, పక్షిణిభగవద్విషయత్తై విడావిరుక్కై.

ప్రాధాన్యత్తిలే - చశబ్దమాక తాత్పర్యమ్ (విరహవ్యసనమిత్యాది). యద్వా, పూర్వోక్తభావ ఏవయుష్మచ్ఛబ్దవివక్షిత విశేషప్రదర్శనపరోవా. సముచ్చయత్తిలేయాకతాత్పర్యాన్తరమ్ (తత్తస్యేత్యాది). "శ్రియఃపతియాలే యపహృతచిత్తైయానాయ్" ఎన్నుమతుక్కు నిర్వాహకఙ్గొల్లుకిఱార్ (మానసవ్యథై యుమిత్యాది). తిరుమాలిడత్తిలే తానాశైప్పట్టిరుప్పాళో వెన్న (మైన్దనైయిత్యాది). మానసవ్యథైయుమ్ వైవర్ణ్యముమ్ - నోయుమ్పయలైమైయుమ్. యద్వా, "నానకప్పట్టతుత్తైయిలే యకప్పట్టాయాకాతే" ఇత్యేతద్వివృణోతి(మైన్దనైయితి). పురుషకారభూతాం వినాకేవలం స్వతన్త్రేశ్వర విషయవాఞ్ఛా చేత్, "స్వాతన్త్ర్యాన్నాగతః, కిఙ్కుర్మః" ఇతి స్వస్థతయాస్థాతుంశక్యతే; పురుషకారవిశిష్టేశ్వరవిషయప్రావణ్యాద్విశ్లేషయోగ్యతాఽభావాద్విషాదోఽతిశయితోభవతీతిభావః. "ఎమ్మైపోల్" ఎన్గైయాలే, "తిరుమాలాల్ నెఞ్జఙ్గోట్పట్టాయ్" ఎన్ఱతుక్కు - మైన్దనైమలరాళ్ మణవాళనైయో నీయుమాశైప్పట్టతెన్ఱు తాత్పర్యమెన్గిఱారెన్నవుమామ్. మైన్దనై - యువావై. కోట్పట్టాయ్ - కొళ్ళప్పట్టాయెన్ఱపడి. "నెఞ్జమ్" ఎన్ఱు - అన్తఃకరణమ్శొన్నతుక్కు తాత్పర్యమ్ (తోల్పురైయిత్యాది). మఱుపాడురువవెన్ఱతుక్కు - దుఃఖాతిశయత్తిలేనోక్కు. నెఞ్జు ఎల్లావఱ్ఱుక్కుఙ్గారణమాకైయాలే (వేర్ప్పత్రెన్గిఱార్.) ౧.

అ-అ-వి.—వాయున్దిరైయెన్ఱు తొడఙ్గి, క్రమత్తిలే యురైయన్వయమ్. ౧.

ప్ర-తి.— ప్రవేశే. అయోధ్యాకాణ్డే [౫౯] రామమనుగమ్యప్రత్యాగతోదశరథంప్రతి సుమన్త్రః, "విషయే తేమహారాజ రామవ్యసనకర్శితాః । అపివృక్షాఃపరిమ్లానాస్సపుష్పాఙ్కురకోరకాః॥ ౪॥ ఉపతప్తోదకానద్యఃపల్వలానిసరాంసిచ । పరిశుష్కపలాశానివనాన్యుపవనానిచ॥ ౫॥"—— తస్మిన్ కాణ్డే [౧౦౩] చిత్రకూటే దశరథమరణంభరతాచ్ఛ్రుత్వారామః, "ఏవముక్త్వాథభరతం భార్యామభ్యేత్యరాఘవః। ఉవాచశోకసన్తప్తః పూర్ణచన్ద్రనిభాననామ్॥౧౪॥సీతేమృతస్తేశ్వశురఃపిత్రాహీనోసిలక్ష్మణ।భరతోదుఃఖమాచష్టేస్వర్గతంపృథివీపతిమ్॥౧౫॥"—— (వాయుమిత్యాది) శ్రీభాగవతే, [౧౦-౨౦] "గిరయోవర్షధారాభిర్హన్యమానావివ్యథుః । అభిభూయమానావ్యసనైర్యథాఽధోక్షజచేతసః॥ ౧౫॥ అధఃకృతాన్యక్షాణియేషాన్తే - అధోక్షాః. తేభ్యోజాయతఇతి - అధోక్షజః. అథవా, "అమృతోదధివత్సర్వైర్భుజ్యమానోపిసర్వదా । అధోనక్షీయతేజాతుయస్మాత్తస్మాదధోక్షజః"——అయోధ్యాకాణ్డే § చరమసర్గే అనసూయాంప్రతిసీతా, "పతిసంయోగసులభం వయోదృ

§ ఆధునికశ్రీమద్రామాయణకోశేషు ౧౧౮ తమసర్గేదృశ్యతే. ౧॥ రా-సు-౩౯-౩౦. ౨॥ ౧౦-౪.

ష్ట్వాచ మేపితా॥ ౩౩౫॥ చిన్తార్ణవగతఃపారం నాససాదాప్లవో యథా॥ ౩౬॥"——సున్దరకాణ్డే ఏకోనచత్వారింశే "శరైస్తుసఙ్కులాఙ్కృత్వా లఙ్కాంపరబలార్దనః" ఇత్యాది॥ ౩౦॥ ౧.

తిరుమొౙి - నూల్ ఇనాలాన్దిరుమొౙి - ముతఱ్పాట్టు.

శిలైయిడమెజ్ఞుమిన్ది నెడువెళ్ళ ముమ్బర్ వళనాడు మూడవిమ్బైయోర్ ।
తలైయిడమళ్ శ్రైమకోర్ శరణిల్లైయెన్న వరణావనెన్నుమరుళాల్ ।
అలైకడల్ నీర్ కుఴమ్బవకడాడవోడియకల్వానురుఙ్గుమకిల్ ।
మలైకళైమీతుకొణ్డవరువిూనైమాలైమఙవాతిఱైఙ్ఞానననే.

తాత్పర్యము.—అలలుకొట్టుచున్న సముద్రముగట్టునందు సంచరించుచున్న ఓ! సారసపక్షీ! నీతల్లియు నిద్రలేనినిత్యసూరులును నిదుర బోయినను నీవు నిదురబోకనున్నావు. నీశరీరమును తెల్లబారిపోయినది. నీవును మావలెనే సర్వేశ్వరునినాశపడి వానిసేవలభింపనందున నీయవస్థ నొందితివాయేమి?. ౧.

మూ.—కోట్పట్టశిన్దైయైయాయ్ క్కూర్వాయవన్ఱిలే । శేట్పట్టయామఙ్గళ్ శేరాతిరఙ్గుతియా ।
లాట్పట్టవెమ్మేపోనీయుమరవణైయా । న్దాట్పట్టతణ్డుఴాయ్ త్తామఙ్గాముఱ్ఱాయే॥ ౨॥

అ.—(కోట్పట్ట) కూర్వాయవన్ఱిలే!, అపహృతమాన నెఞ్జైయుడైయైయాయ్ నీళియవానరాత్రికళిలుఙ్గాతేయిరఙ్గానిన్ఱాయ్; నీయు మెన్నైప్పోలే పెరియపెరుమాళ్ తిరువడికళిల్ తిరుత్తుఴాయైయాశైప్పట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్. ౨.

అన్వ.—కోట్పట్ట శిన్దైయైయాయ్ కూర్వాయ (౩) అన్ఱిలే శేట్పట్ట యామఙ్గళ్ (౬) శేరాతు ఇరఙ్గుతి ఆల్ (౯) ఆట్పట్ట ఎమ్మే పోల్ నీయుమ్ (౧౨) అరవణైయాన్ తాళ్ పట్ట (౧౫) తణ్ తుఴాయ్ త్తామమ్ కాముఱ్ఱాయే (౧౮).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఓరన్ఱిలైప్పార్త్తు, నీయుమ్ శేషశాయియానవన్ఱిరువడికళిల్ తిరుత్తుఴాయైయాశైప్పట్టాయోవెన్గిఱాళ్.

పఱియుణ్డ, నెఞ్జైయుడైయైయాయ్ కొణ్డు, అన్దవాత్తియడియాకగద్గదమాకైయాలేశెఱిన్దకురలైయుడైత్తాన (౩) అన్ఱిలే!, నెడితాన, యామఙ్గళ్,(౬) *శేక్కైయిల్ శ్చేరాతే, దుఃఖియానిన్ఱాయ్, ఆతలాల్,(౯) అడిమైపట్ట, ఎఙ్గళైప్పోలే, పిరివాఱ్ఱామైతోఱ్ఱియిరుక్కిఱ నీయుమ్,(౧౨) తిరువరవణైయైత్తనక్కునిరూపకమాకవుడైయవనుడైయ, తిరువడికళిలే, భోగదశైయిలేమితియుణ్డ,(౧౫) శెవ్వియైయుడైయ, తిరుత్తుఴాయ్ మాలైయై, ఆశైప్పట్టాయో?(౧౮). వాయెన్ఱు-వాయ్ మైయాయ్, కురలైచ్చొల్లుకిఱతు. కూర్ తల్-శెఱివు. అన్ఱియే, కూర్త్త వాయెన్ఱు-పిరిన్దారైయారుఙ్గురలెన్ఱుమామ్. ఇత్తాల్-అర్థధ్వనియుడైయార్ అవనైప్పిరిన్దుకూప్పిడుకిఱార్కళెన్ఱిరుక్కై. ౨.

అర్థము.—అపహరింపఁబడిన మనస్సుగల క్రూరముగశబ్దించుచున్న (౩) ఓ! పెన్నడపక్షీ! పొడవైన ఝామములయందు (౬) (పడక యందు) చేరక దుఃఖించుచున్నావు. గనుక (౯) దాస్యమునొందిన మావలె నీవును(౧౨) ఆదిశేషునిపడకగాఁగలసర్వేశ్వరునియొక్క శ్రీ పాదములతో సంబంధించిన (౧౫) చల్లని తిరుత్తుఴాయితిరుమాల నాశపడితివా? (౧౮).

* శేక్కై - మక్కళ్ పడుక్కై.

ఈ.—ఇరణ్డామ్బాట్టు. ఇప్పడినా రైయెప్పార్ త్తువా రైశోల్లానిఱ్కచ్చెయ్ తే,అరుకేనిన్నపనైయిలే తఙ్గిన నన్ఱిలానతువాయలతు నెకిఴ్ త్తవా ఱేకూప్పిట్టతు, ఇతినుడైయఅ ర్థధ్వనియై క్కేట్టు, పావియేన్, నీయుమెన్నై ప్పోలే యకప్పట్టాయాకా తేయెన్గిఱార్.

(కోట్పట్టశిన్దైయైయాయ్) అపహరిక్కప్పట్టహృదయ త్తైయుడైయైయాయ్. "అపహృతమానమనస్సు" ఎన్ఱుణ్డుపడియెన్ఱెన్నిల్; అతినుడైయఅడియఴ్ఱధ్వనితాన్ "నెఞ్జిఴన్దతు"ఎన్ఱుతోన్ఱినిన్ఱతుకాణుమివళుక్కు. (కూర్వాయవన్ఱిలే) తనియరాయిరుప్పారైయిరుతుణ్డమాక ఇడవల్లధ్వనియాయిఴ్ఱు. (కూర్వాయ) వాయెన్ఱు-వాయ్దై. అన్ఱియే, కూర్ త్తవాయలకైయుడైయవెన్నుతల్. (శేట్పట్టయామఙ్గళ్) రాత్రియాయ్ నెడుకుకైయన్ఱిక్కే, శామఙ్గడోఱుమ్ నెడుకానిన్ఱతాయిఴ్ఱు. (శేరాతిరఙ్గుతియాల్) నెడుకుకిఱయామఙ్గళిల్ పడుక్కైయిఱ్చేరాతొழిన్దాలుమ్ ధరిక్కలామితే. అఙ్గనే శెయ్యాతేశిథిలైయాకానిన్ఱాయ్. (ఆట్పట్టవెమ్మైపోల్) నెఞ్జుపఱియుణ్డుపడుక్కైయిలుఞ్జేరా తేనోవుపడుకైక్కు ఎన్నైప్పోలే నీయుమ్ అవన్ఱిరువడికళిల్ దాస్యపరిమళ త్తిలేయాకాతేయకప్పట్టతు.(నీయుమ్) నాట్టారిల్ వ్యావృ త్తమాకప్పోన్దిరుక్కిఱనీయుమ్.౧"పతింవిశ్వస్య," ౨"యస్యాస్మి" ఎన్ఱోతినాయల్లై. *మయర్వఱమతినలమ్బెఴ్ఱాయిల్లై-ఎన్ఱునైయుట్పుకాతనీయుమిప్పడియావతే!.

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్బాట్టు (కోట్పట్టవిత్యాది) "కూర్వాయవన్ఱిలే ఎమ్మైపోల్ తామమ్కాముఴ్ఱాయే" ఎన్ఱపదఙ్గళైక్కూట్టి త్తవతారికై (ఇప్పడియిత్యాది). పనై-తాలద్రుమమ్. ౩"మున్ఱిల్ పెణ్ణైమేల్" ఇత్యాదిప్పడియే, అన్ఱిలాకిల్ పనైయిలేయిరుక్కై-సిద్ధమ్. వాయలకు-చఞ్చుపుటమ్. నెకిఴ్ త్తవా ఱు-నెకిఴ్న్దవా ఱుఇత్యర్థః. క్రౌఞ్చమిథునంపరస్పరసంశ్లిష్టచఞ్చుకంభవతీతిప్రసిద్ధిః.

(కోట్పట్టశిన్దైయైయాయ్) ౪[కురరివిలపసీత్యాది]హేకురరి! త్వంరాత్ర్యామీశ్వరగ్రస్తబోధే జగతిస్వపతిసతిఎన్ఱు-సతిసప్తమియాయ్, రాత్రియిలేయీశ్వరనాలే గ్రసిక్కప్పట్టిరుక్కిఱఅజ్ఞానత్తైయుడైత్తాన జగత్తానతునిద్రిపణ్ణియుళ్ళళవిల్, పోయిరుక్కిఱనిద్రియైయుడైయైయాయ్కొణ్డుశయిక్కిఱాయిల్లై; కూప్పిడానిఱ్కిఱాయెఙ్గళైప్పోలే; వారాయ్సఖియే! నళిననయనహాసోదారలీలేక్షణేన-తామరైపోన్ఱతిరుక్కణ్గళేన్న, అప్పడియిరున్దుళ్ళతిరుముఱువలెన్న, ఇవఴ్ఱాలేయుదారమానలీలైయైయుడైయపార్వైయైయుడైత్తానకృష్ణనాలే. గాఢనిర్విణ్ణచేతాః-మికవుమ్దుఃఖప్పట్టనెఞ్జైయుడైయైయానాయో?వెన్ఱపడి. తటస్థశఙ్కైయైయనువదిత్తుపరిహరిక్కిఱార్ (అపహృతేత్యాది).(అడియఴ్ఱధ్వనియెన్ఱతు) "కూర్వాయ" ఎన్ఱతిన్ - క్రూరమానవాయైయెన్ఱవర్థత్తైప్పఴ్ఱ. అడియఴ్ఱ-అమూలకమాన. అడి - మనస్సు. వాయైక్కూర్మైయేతెన్న (తనియరాయిత్యాది). ప్రథమార్థే, కూఱై-క్రౌర్యమ్. తనియరాయిరుప్పార్ - నాయకనైప్పిరిన్దిరుప్పార్. ఇతిన్-ధ్వనిక్కుబాధకత్వమ్-నాయకసంశ్లేషస్మారకత్వేన. (కూర్ త్తవాయలకైయితి) వాయలకుక్కుక్కూర్మైయావతు-క్రూరమానధ్వనియుణ్డాక్కైకై. శేణ్-నెడుమై. పడుకై-ఉడైత్తాకై. సెట్పమైయుడైత్తాన యామఙ్గళెన్ఱపడి. శేట్పట్టరాత్రిఎన్నాతే, "యామఙ్గళ్" ఎన్గిఱతెన్నెన్న (రాత్రియాయిత్యాది). వ్యసనాతిశయత్తాలే నెడుకిత్తోన్ఱుమెన్ఱపడి. (శేరాతెన్ఱు) పడుక్కైయిలేయెన్ఱధ్యాహార్యమ్. ఇరఙ్గుకై-శైథిల్యమ్. అధ్యాహృతపదత్తోడేకూడ "శేరాతు, ఇరఙ్గుతి" ఎన్గిఱపదద్వయత్తుక్కుమ్భావమ్ (నెడుకుకిఱవిత్యాది). అఙ్గనే శెయ్యాతే-అమ్మాత్రమిన్ఱిక్కే. మేలైయుక్తాక్షేపభావమ్ (నెఞ్జుపఱియుణ్డిత్యాది). పోన్దిరుక్కిఱవెన్ఱతుక్కు - ఉన్నకత్తిలేయిరుక్కిఱనీయుమ్ ఎన్ఱుస్వభావార్థమ్; పోన్దెన్ఱు - పనైయెన్ఱువ్యర్థమ్. తాత్పర్యాన్తరమ్ (పతింవిశ్వస్యేత్యాది). యద్వా, వ్యావృత్త్యుపపాదనమాతల్. ఇత్తాల్-శాస్త్రజన్యజ్ఞానమిల్లైయెన్ఱపడి. ఫలితమ్ (ఎన్ఱునైయిత్యాది). ఎన్ఱునై-ఎన్మాత్రమ్.

అ-ఆ-వి.—నూఱాయిరమోతినాల మితుకిడైక్కయరితిఱే. అన్దవరుచియాలే తాత్పర్యాన్తరమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (మయర్వఱవిత్యాది).

౧॥ తై-నా-౧౧. ౨॥ య-వే-అ-౩-ప్ర-౭. ౩॥ తి-మొ-౧౨౧-౬. ౪॥ భాగ-పు-౧౦-౯౦-౧౫.

ఈ.—(అరవణైయానిత్యాది) “తిరుమాలాల్” ఎన్గతిఱేకిఴే, ఇరువరుమానాలిరుప్పతు పడుక్కైయిలేయాయిరుక్కుమే; “అవనుమవళుమాయ్త్తుక్కైత్తిరుత్తుఴాయ్మాలై పెఱవేణుమ్” ఎన్ఱుఅత్తైయోనీయుమాశైప్పట్టతు. (తాట్పట్టతణ్డుఴాయ్త్తామమ్) ౧ *శుడర్ముడిమేల్తుఴాయ్యొఴియ, అవర్కళిరువరుజ్గూడత్తుక్కైత్తుఴాయైయోనీయుమాశైప్పట్టతు. పుళ్ళుకిలేతోయ్త్తెడుత్తాప్పోలే పరిమళత్తిలే తెరియుమే, కలమ్బకణ్ణాఱుమే. ౨“తాళిణైమేలణితణ్ణన్దుఴాయ్” ఎన్ఱిఱేతాన్గిడప్పతు. తామమ్-ఒళియుమ్, మాలైయుమ్. (కాముఱ్ఱాయే) సజ్గత్తళవిలేనిన్ఱిలైయాకాతే, పెఱిల్జీవిత్తల్ పెఱావిడిల్ ముడితలాన అవస్థైయై ప్రాపిత్తాయాకాతే. ౨.

జీ-అ.—కీఴే“తిరుమాలాల్”ఎన్గైయాలుమ్, “అరవణైయాన్” ఎన్గ పదసామర్థ్యత్తాలుమ్, “తాట్పట్టతణ్డుఴాయ్” ఎన్గతుక్కు-ఇరువరుమాయ్త్తుక్కైత్తతణ్డుఴాయెన్ఱరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తిరుమాలాలిత్యాదివాక్యత్రయత్తాలే). “తాట్పట్ట” ఎన్గతుక్కు-వ్యావర్త్యమ్ (శుడర్ముడియిత్యాది). ఇరువరుమ్తుక్కైత్తుఴాయెన్ఱఱియుమ్బడియెన్నెన్న (పుళ్ళుకిలేయిత్యాది). తాన్తుక్కైత్తిరుత్తుఴాయై యాశైప్పట్టిరుక్కుమోవెన్న (తాళిణైయిత్యాది). తామమ్-మాలై. కాముఱ్ఱాయే-ఆశైప్పట్టాయో?.(సజ్గేతి)సజ్గకామానురాగస్నేహాద్యవస్థైకళిలే ప్రథమపర్వమ్ - సజ్గమ్. ఉత్తరపర్వమ్-కామమ్. వివరణమ్ (పెఱిలిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. అల్-విషాదే. “తాట్పట్టతణ్డుఴాయ్త్తామమ్కాముఱ్ఱాయే” ఎన్గిఱవిషత్తిలే- ౩ “నేత్రేనిమీలయసినూనమదృష్టబన్ధుస్త్వంరోరవీషికరుణంబతచక్రవాకి। దాస్యజ్గతావయమివాచ్యుతపాదజుష్టాం కింవాస్రజంస్పృహయసేకబరేణవోఢుమ్” ఎన్గిఱశ్లోకమనుసన్ధేయమ్. ౨.

అ-అ-వి.—భగవత్ప్రసాదలబ్ధజ్ఞానమిల్లైయెన్గపడి.———ఇదానీంపర్యజ్కంకిమర్థమభిదధాతీత్యత్రాహ(తిరుమాలాలిత్యాది). అన్ఱిక్కే,“అరవణైయాన్” ఎన్గతు - శ్రియఃపతియెన్ఱువివక్షిత్తు, “శ్రియఃపతి” ఎన్ఱుశొల్లుమ్బడియెన్నెన్న (తిరుమాలాలెన్గతిఱేయిత్యాది).

ప్ర-తి.—(కోట్పట్టశిన్దైయిత్యాది). శ్రీభాగవతేదశమే,[౯౦]“కురరివిలపసిత్వంవీతనిద్రానశేషేస్వపితిజగతిరాత్ర్యామీశ్వరగుప్తబోధే। వయమివసఖికచ్చిద్గాఢనిర్విణ్ణచేతానళిననయనహాసోదారలీలేక్షితేన ॥ ౧౫ ॥”——— (నీయుమ్) నారాయణానువాకే, [౧౧] “పతింవిశ్వస్యాత్మేశ్వరంశాశ్వతంశివమచ్యుతమ్” యజుషి, “యోహమస్మిససన్స్యజేయస్యాస్మినతమన్తరేమి”

తాత్పర్యము.—ఓ! పెన్నడపక్షీ! రాత్రియంతయు నిద్రింపక క్రూరముగాశబ్దించుచు దుఃఖపడుచున్ననీవును శేషశాయికి దాసులైన మావలెనే వానియొక్క శ్రీపాదమందలి తులసీమాలనాశపడి దానిని లభింపక నీయవస్థనొందితివా యేమి? ౨.

మూ.— కాముఱ్ఱకైయఱవోడెల్లేయిరాప్పక। నీముఱ్ఱక్కణ్డుయిలాయ్నెఞ్జురుకియేజ్గుతియా।
తీముఱ్ఱత్తెన్నిలజ్గైయూట్టినాన్ఱాణయన్ద। యాముఱ్ఱతుఱ్ఱాయోవాఴికనైకడలే॥ ౩॥

ఆ.—(కాముఱ్ఱ) ఎమ్బెరుమానై యాశైప్పట్టుప్పెఱామైయాలే నీయిరవుపకలెల్లాజ్గణ్డుయిలాతే నెఞ్జురుకియేజ్గానిన్ఱాయ్; తీముఱ్ఱత్తెన్నిలజ్గైయూట్టినవన్ తిరువడికళైయాశైప్పట్టనాన్ పట్టతుపట్టాయాకాతే, ఐయో! కడలే! యెన్గిఱాళ్. ౩.

అన్వ.—కాముఱ్ఱ కైయఱవోడు నీ (౩) ఇరాప్పకల్ ముఱ్ఱ కణ్డుయిలాయ్ (౬) నెఞ్జు ఉరుకి ఏజ్గుతి(౯) అల్ తెన్నిలజ్గై ముఱ్ఱ (౧౨) తీయూట్టినాన్ తాళ్ నయన్ద (౧౫) యామ్ ఉఱ్ఱతు ఉఱ్ఱాయో (౧౭) కనై కడలే వాఴి (౨౧).

పన్నై.—అనన్తరమ్, కత్తుకిఱకడలైప్పార్త్తు, విరోధినివర్తకనానవనుడైయ తిరువడికళైయాశైప్పట్టవెన్నైప్పోలానాయో? వెన్తు శొల్లుకిఱాళ్.

కామిక్కప్పట్టభోగఙ్గళ్, కైప్పడాతవిழవోడేకూడినాప్పోలే, నీ, (౩) ఇరాప్పకల్, ముఱాక్క, కణ్ణుఱఙ్గుకిఱిలై,(౬)అకవాయుమ్, శిరాయ్, ఏఙ్గినకురలిఱఙ్గామల్ మూఱాక్కక్కూప్పిడానిన్ఱాయ్, (౯) ఆతలాల్, తెన్నిలఙ్గైయై, ముఱ్ఱ,(౧౨) తీయూట్టినవర్ణ, తిరువడికళై, ఆశైప్పట్ట, (౧౫) నాఙ్గళ్, పట్టతు, పట్టాయో?, (౧౮) ఇరైక్కిఱ, కడలే, ఉఱక్లేశన్దీర్న్దువాழ్వాయాక.(౨౧) ఎల్లే! ఎన్ఱు - కడలుక్కుసమ్బుద్ధియాతల్, ఎన్నే ఎన్నుమ్వెఱుప్పాతల్. ఇత్తాల్ - మహత్తైయుడైయార్వాయ్ విట్టలఱువతు అవనైప్పిరిన్దాలెన్ఱిరుక్కై. ౩.

అర్థము.—ఆశపడిన వస్తువులభింపకపోవుటచే నీవు(౩)రాత్రింబగళ్ళంతయు నిద్రించవు.(౬) మనస్సు కరిగి కేకలు వేయుచున్నావు. (౯) గనుక దక్షిణమందలి లంకాపట్టణము నంతయు (౧౨) న్నికినాహారముగానిచ్చినచక్రవర్తితిరుమకనార్లయొక్క శ్రీపాదముల నాశపడిన (౧౫) మేము పొన్దినవానిని పొందితివా ? (౧౮) ధ్వనించుచున్న సముద్రుండా ! సుఖముగానుండుము. (౨౧)

ఈ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. అన్ఱిలినుడైయధ్వనిక్కు ఇడైన్దిరుక్కిఱవళవిలే; కడలెన్ఱారుమహాతత్త్వమాయ్, అతుతన్గామ్భీర్యమెల్లామిழన్దుకరైయిలే వరువతుకరైయేఱమాట్టాతేవృళ్ళైవిழువతాయ్, ఎழుత్తుఙ్గొల్లుమెయ్బరుళ్ఱ న్దరియాతపడి ఊమైకూక్కఅనాకక్కూప్పిడువతాకిఱపడియైక్కణ్డు; పావియేఱ! నీయుమ్రామగుణత్తిలకప్పట్టు నాఱపట్టతుపట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్.

(కాముఱ్ఱకైయఱవోడు) "నెఞ్జురుకియేఙ్గుతియాల్" ఎన్ఱన్వయమ్. (కాముఱ్ఱకైయఱవోడు) ఆశైప్పట్టపొరుళిழవోడే. కైత్తుఎన్ఱతు - పొరుళ్. ఆశైప్పట్టపొరుళ్ కైప్పుకురామైయాల్వన్దఇழవోడే. కాముఱుకైయుమిழవుమ్ కడలుక్కిన్ఱిక్కేయిరుక్క, దృష్టాన్తభూతైయానతనక్కుణ్డాకైయాలే, "ఇతుక్కుమున్ఱు" ఎన్ఱనుమిత్తుచ్చొల్లుకిఱాళ్. (ఎల్లే) ఇరవోడుపకలోడు వాశియఱక్కతఱుకిఱపడినైక్కణ్డు, తన్బడిక్కుప్పోలియాయిరుక్కైయాలే తోழియైసమ్బోధిక్కుమాప్పోలేసమ్బోధిక్కిఱాళ్ శిత్తైయుఱవుపోలే; ౧"ఓతమునాను ముఱఙ్గాతిరున్దేనే" ఎన్నక్కడవతితే. అన్ఱిక్కే, ఎల్లే! ఎన్ఱతు-ఎన్నే ఎన్ఱాశ్చర్యమాతల్. (ఇరాప్పకల్నీముఱ్ఱ

జి-అ.—మూన్ఱామ్పాట్టు (కాముఱ్ఱవిత్యాది). "కనైకడలే, తీముఱ్ఱ" ఇత్యాదిపదఙ్గళైక్కటాక్షిత్తవతారికై (అన్ఱిలిత్యాది). ఇడైన్దు - క్లేశప్పట్టు. ఊమైకూక్కఱ - మూకజల్పితమ్.

అవతారికానన్తరమ్, కాముఱ్ఱకైయఱవోడెన్ఱతు - పాట్టుక్కెల్లాముపాదానమ్. నెఞ్జురుకియేఙ్గుతియాల్ ఎన్ఱన్వయమెన్ఱతు - పాట్టైయెల్లాఙ్గొల్లి, నెఞ్జురుకియేఙ్గుతియాల్ ఎన్ఱుముడిక్కవెన్ఱపడి. ఎల్లే, కనైకడలే, తీముఱ్ఱవిత్యారభ్య, ఉఱ్ఱాయో ; ఇరాప్పకల్ ముఱ్ఱవుమ్నీకణ్డుయిలాయ్; కాముఱ్ఱకైయఱవోడు నెఞ్జురుకియేఙ్గుతియాల్; వాழియెన్ఱన్వయమెన్ఱుతాత్పర్యమ్. కాముఱ్ఱ- ఆశైపట్ట. కై - పొరుళ్. అఱవు - ఇழవు. "కైత్తు" ఎన్ఱత్తై "కై" ఎన్ఱు - కుఱైత్తుక్కిడక్కిఱతు. వివరణమ్ (ఆశైప్పట్టవిత్యాది). కడలుక్కివ్వాకారముణ్డెన్ఱఱిన్దపడియెన్నెన్న (కాముఱుకైయిత్యాది). "ఎల్లే" ఎన్ఱుమ్, "ఏడి" ఎన్ఱుమ్, "తోழి" ఎన్ఱుమ్ - మున్నిలైప్పేర్. ఎల్లేయెన్ఱు - తోழియైసమ్బోధిక్కుమాప్పోలే అచేతనత్తైసమ్బోధిక్కిఱతెన్నెన్న (ఇరవోడిత్యాది). "వాశియఱ" ఎన్ఱవనన్తరమ్, ఉఱఙ్గాతేయిరున్దు ఎన్ఱధ్యాహార్యమ్. శిత్తైయుఱవు - శిత్తైక్కుడత్తిలే శేరవిరుక్కైయాల్ వన్దవుఱవు. తన్బడిక్కుప్పోలియాయిరుక్కుమోవెన్న

అ-అ-వి.— (పోతలరుమ్పున్నైశూழ్ పుల్లాణికైతొழుతేనోత మునానుముఱఙ్గాతిరున్దేనే) భోగయోగ్యమానదేశత్తిలే తానుమ్ నానుమాక విడివిళక్కు వైత్తుఱఙ్గాతేయనుభవిక్కక్కోలినేఱ; "ఇనియివళుక్కుఱఙ్గాతిరుక్కవన్ఱో వేణ్డువతు" ఎన్ఱు ఓతత్తైయాళాకవిట్టు

౧॥ తి-మొ-౧౪-౯.

ఈ.—కణ్డుయిలాయ్) ఉఱఙ్గక్కణ్డిరవుక్కుమ్, ఉఱఙ్గామైక్కుక్కణ్డపకలుక్కుమున్బక్కలొరువాశికణ్డిలోమీ !. (నీ) ఉన్గామ్భీర్యమెల్లామెఙ్గేపోయిఱ్ఱు.(నెఞ్జురుకియేఙ్గుతియాల్) ఉఱక్కమిన్ఱిక్కే యొழிన్దాల్ నెఞ్జుతానழிయా తిరుక్కప్పెఱ్ఱతో? ¶ (పేఱ్ఱుక్కేఱ్ఱ) నెఞ్జழிన్దుకూప్పిడానిన్ఱాయ్.

(తీముఱ్ఱత్తెన్నిలఙ్గైయూట్టినాన్) పావియేన్! పరత్వత్తిలేయాశైప్పడమాట్టిఱ్ఱిల్లైయాకాతే, ప్రణయినివిరహమ్బొఱుక్కమాట్టాతచక్రవర్త్తితిరుమకనైయాకాతే నీయుమాశైప్పట్టతు. తెన్నిలఙ్గైముఱ్ఱత్తీయూట్టినాన్. విభీషణగృహమ్ లఙ్గైక్కుళ్ళన్ఱుపోలే. అవనవర్కళుక్కుక్కూట్టిల్లాతాప్పోలే, అవనకము మవర్కళకత్తుక్కుక్కూట్టిల్లైకాణుమ్; అవనకమ్- దాసోహమిత్యేవ. అన్ఱిక్కే (తీముఱ్ఱత్తెన్నిలఙ్గైయూట్టినాన్) రావణభయత్తాలే మున్బఱైవయిఱాక జీవిత్తఅగ్ని, ౧"ఒళ్ళెరిమణ్డియుణ్ణ" ఎన్గిఱపడియే వయిఱునిఱైయవుణ్డు జీవిక్కప్పెఱ్ఱతాయిఱ్ఱుపెరుమాళై యణైక్కొణ్డబలత్తాలే; ౨"శెన్దీయుణ్డుతేక్కిట్టతే" ఎన్నక్కడవతిఱే. (తాళ్నయన్దయాముఱ్ఱతుఱ్ఱాయో) పరమప్రణయియాన చక్రవర్త్తితిరుమకన్తిరువడికళై యాశైప్పట్టతుపట్టాయాకాతే నీయుమ్.

జీ-అ.—(ఓతమునాను మిత్యాది). ఓతమ్ - సముద్రమ్. పకల్కణ్డుయిలామైసిద్ధమాయిరుక్క, ఇఙ్గేయెడుత్తుక్కழிత్తతుదృష్టాన్తార్థమెన్గిఱార్ (ఉఱఙ్గక్కణ్డవిత్యాది). పకల్పోలేయిరాముఱ్ఱ నీకణ్డుయిలాయ్ ఇత్యన్వయః. "నీ" ఎన్గిఱస్వరత్తుక్కుభావమ్ (ఉన్గామ్భీర్యమిత్యాది). నెఞ్జழிన్దు - మనశ్శైథిల్యమ్బిఱన్దు.

(పావియేనిత్యాది). పరత్వత్తిలే ప్రణయినీవిరహాక్షమత్వాప్రసఙ్గమిల్లామైయాలే విశేషమ్బొఱుక్కలామెన్ఱుభావమ్. ప్రణయినివిరహమ్బొఱుక్కమాట్టాతవెన్ఱతు - ౩"నైవదంశాన్ నమశకాన్" ౪"నమాంసంరాఘవోభుఙ్క్తే" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ. విభీషణగృహమ్తప్పియిరుక్క, "ముఱ్ఱ" ఎన్నప్పోమోవెన్న (విభీషణగృహమిత్యాది). ఉపపాదనమ్(అవనిత్యాది). ౫"విభీషణస్తు" ఎన్ఱు - అవర్కళిల్వేఱుపట్టానిఱే. కూట్టిల్లాతపడియెఙ్ఙనేయెన్న (అవనకమిత్యాది) రసోక్తి. అకమెన్ఱు - గృహముమ్, అభిమానముమ్. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, "ముఱ్ఱ" ఎన్ఱతు - పూర్ణమాకవెన్ఱపడి. (ఒళ్ళెరిమణ్డియుణ్ణ) తిరుమొழி. ఒళ్ళెరి - శ్లాఘ్యమాన వహ్ని. మణ్డి - సాదరమాక. "వయిఱునిఱైయవుణ్డు" ఎన్ఱతుక్కుసంవాదమ్ (శెన్దీయిత్యాది) కమ్బనాడకత్తిలే. తేక్కిట్టతెన్ఱు- తృప్తి. కీழ்చ్చొన్న నాయికైయన్ఱిల్కళ్ స్త్రీవ్యక్తికళాకైయాలే తమ్మైప్పోలే యాశైప్పడక్కూడుమ్,పురుషనానకడలుక్కుత్తమ్మైప్పోలేయతిశయితప్రావణ్యఙ్గూడుమోవెన్న (తాళ్నయన్దారోడిత్యాది). సేతుబన్ధనసమయత్తిలేతాళ్ నయన్దతుకడల్, పిరాట్టియవస్థైయైభజిక్కైయాలేతోళ్ నయన్దార్తామ్; కడలుక్కుస్వాభావికదామశీవుమ్ సఞ్చరిత్తుఉడమ్బు వెళుత్తాయిఱ్ఱు తిరివతు, ఇవన్ తోళ్కళైయణైక్కొణ్డ వహ్నియానతు తన్నిఱమ్బెఱ్ఱు వయిఱునిఱమ్బభుజిక్కుమ్బడియెన్ఱు కరుత్తు. ౬"యథారాఘవ నిర్ముక్తశ్శరః" ఇతి - హనుమతో రామశరస్థానీయత్వాత్, రామఃలానుసన్ధానాభావే వహ్నేర్దాహకత్వాయోగాత్, ౭'భీషాస్మాద్వాతఃపవతే' ఇత్యాదినా- భగవత్సఙ్కల్పాధీనప్రవృత్తికత్వాభిధానాచ్చ రామకర్తృకతయోక్తిః.— కేచిదాచార్యాస్తు ౮"ఏవంచేత్ 'తేఱుమ్కలఙ్గి ఎన్ఱుమ్, తేఱియుమ్ తేఱాతుమ్ స్వరూపమ్కులైయాతు అడియాన్దాదర్న్దుకుఱ్ఱేవల్ అడిచ్చియోమడిక్కీழ்క్కుఱ్ఱేవలాకై అవస్థాన్తరమ్, ఇత్యాచార్యహృదయగ్రన్థవాక్యేనవిరుధ్యతే, తస్మాత్, తాళ్నయన్దారోడిత్యాదికమ్ - విద్ధవ్యాఖ్యాతృవాక్యమ్" ఇతివదన్తి. అస్మిన్పక్షే, తాళ్నయన్దార్ - పరాఙ్కుశాఖ్యనాయకీ. తోళ్నయన్దార్ - జానకీ. ఏవంపరాఙ్కుశార్యస్యక్లేశాతిశయేనాతీవవిద్ధోభూత్వా; అయమాకారః పరాఙ్కుశార్యమారభ్య ప్రవృత్తోనభవతి, కిన్తుపూర్వంభరతేపిదృష్టఃకిలేతిస్వాయ

అ-అ-వి.—ప్పోనాన్.—౩"నైవదంశాన్నమశకాన్నకీటాన్నసరీసృపాన్।రాఘవోపనయేద్గాత్రాత్త్వద్గతేనాన్తరాత్మనా" ౪"నమాంసంరాఘవోభుఙ్క్తేనచాపిమధుసేవతే।వన్యంసువిహితంనిత్యంభక్తమశ్నాతిపఞ్చమమ్" ఇత్యాది.—ద్రామిడభాషైయిల్ హకారమిల్లామైయాలే, తత్స్థానత్తిలేకకారమేయాయిరుక్కుమెన్ఱుకరుత్తు.—అగ్నియానతుఇననుడైయతోళైయణైక్కొళ్ళుమతుక్కుమున్బురావణనుక్కఞ్జిచ్చోఱ్ఱుక్కు వేణు

ఈ.—తాళ్ నయన్దారోడు తోళ్ నయన్దారోడు వాశియఱవ తేక్లేశప్పడుకైక్కు; పిరాట్టియోడు శ్రీభరతాழ్వానోడు వాశియఱ్ఱతిఱే· (వాழி) ఇవ్వవసాదమ్ నీజ్గినీజీవిత్తిడుక. (కనైకడలే) హాయ్విట్టుకూ-ప్పిడమాట్టాతే. విమ్మల్ పొరుమలాయ్ప్పడుకిఱాయాకాతే. ఘోషిక్కిఱకడలే! ఎన్నవుమామ్. 3·

జీ-అ.—సత్వముణ్డిఱే. తోళ్ నయన్దయామ్ ఎన్నాతే, "తాళ్ నయన్దయామ్" ఎన్గిఱతు-బ్రాహ్మణర్ పిచ్చేఱినాలుమ్ ఓత్తుచ్చొల్లుమాపోలేయడిశాతతమ్ వాసనైయాలేయెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. వాశియఱ్ఱమైయైదృష్టాన్తత్తాలే యుపపాదిక్కిఱార్ (పిరాట్టియోడిత్యాది). అవతారికైయిల్ "ఊమైక్కుఅనాయ్" ఎన్గతుక్కుచ్చేరవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (వాయ్విట్టిత్యాది). కనైక్కై - అనక్షరమాకవిరైకైయుమ్ ఘోషిక్కైయుమ్. విమ్మల్ పొరుమల్ - ప్రీతియిల్ శరీరవికారమ్. ௧ "భోభోసదానిష్టనసే ఉదన్వన్నల్థనిద్రోసిగతప్రజాగరః । కింవాముకున్దాపహృతాత్మలాఞ్ఛనః ప్రాప్తాందశాంత్వఞ్చగతోదురత్యయామ్" ఇతిశ్లోకోఽత్రానుసన్ధేయః. ప్రాప్తామ్ - మయేతిశేషః. ముకున్దాపహృతాత్మలాఞ్ఛనః - గామ్భీర్యమ్కడలుక్కులక్షణమిఱే-అన్వయమ్ కీழ్చ్చొన్నపడియే కణ్డుకొళ్వతు. యద్వా, ఎల్లేయిరాప్పకల్ మున్ఱనీకణ్డయిలాయ్; కొముఱ్ఱకైయఱవోడు నెఞ్జురుకియేఙ్గుతియాల్: కనైకడలే, తీమున్ఱతోడఙ్గి, ఉఱ్ఱాయో ; వాழி ఇత్యన్వయోవా. 3

అ-అ-వి.—మేవసమాహితోభవతి(పిరాట్టియోడితి).——ఇతుతానిన్దవిషయత్తుక్కుళ్ళతొన్ఱైనిఱార్ (పిరాట్టియో జెన్ఱు) 3

తిరుమొழி - ఎణ్బత్తునాలాన్దిరుమొழி - ఒన్బతామ్పాట్టు.—వేతముమ్ వేళ్వియుమ్ విణ్ణుమిరుశుడరు । మాతియుమానానరుళ్ తన్దవర్ నమక్కు । పోతలరుమ్బునైన్నశూழ్ పుల్లాణికైతొழுతేఙ్ । ఓతముసానుమఙ్గాతిరున్దేనే॥

తిరుమొழி - తొణ్ణూఱ్ఱొన్బతాన్దిరుమొழி - ముతఱ్పాట్టు.— పుళ్ళురువాకినళ్ళిరుళ్ వన్దపూతనైమాళవిలఙ్గై । యొళ్ళెరిమణ్డియుణ్ణప్పణిత్తవూక్కమతనైనినైన్దో । కళ్ళవిழ்కోతైకాతలుమెఙ్గళ్ కారికైమాతర్కరుత్తు । మ్బళ్ళితనైక్కయిఱ్కిణ్ణమేయొక్కప్పేశువతెన్దైపిరానే.

తాత్పర్యము.—ఓ! సముద్రుఁడా! రాత్రింబగళ్లు నిద్రలేక వ్యసనముచేనిట్లు కేకలువేయుచున్న నీవు, లంకాపట్టణమునుదహించిన శ్రీరామచంద్రునియొక్క శ్రీపాదములను బొందవలయుననియాశపడి, ఆయాశనెఱవేఱనందున మావలనే విరహావస్థనొందితివాయేమి? నీయభీష్టము శీఘ్రముగా నెఱవేఱగలదు. 3

మూ.—కడలుమలైయుమ్విశుమ్బున్దుழாయెమ్బోల్ । శుడర్కొళిరాప్పకల్ తుఞ్జాయాల్ తణ్వాడా ।
యడల్కొళ్ పడైయాழிయమ్మానైక్కాణ్బానీ। యుడలనోయుఱ్ఱాయోవూழிతోఱూழிయే॥ ௫

ఆ.—(కడలుమ్) ఎన్నైప్పోలే ௨ "ఎఙ్గుమ్ఱాయెమ్బెరుమాన్" ఎన్నకడలుమ్మలైయుమ్విశుమ్బున్దుழாవియిరాప్పకలుఱఙ్గుకిఱిలై నీయు మెమ్బెరుమానుడైయ తిరువాழிయుఙ్గైయు జ్ఞాణవాశైప్పట్టుప్పెఱామైయాలే కాలతత్త్వమెల్లామడలమ్ నోయుఱ్ఱాయాకాతణ్వాడాయెన్గిఱాళ్. ౬

అన్వ.—తణ్ వాడాయ్ కడలుమ్ (3) మలైయుమ్ విశుమ్బుమ్ తుழாయ్ (౬) ఎమ్బోల్ శుడర్ కొళ్ (౯) ఇరా పకల్ తుఞ్జాయ్ (௧௨) అల్ అడల్ కొళ్ (௧௫) పడైయాழி అమ్మానై కాణ్బాన్ (௧౮) నీ ఊழிతోఱూழி ఉడలమ్ (௨௧) నోయ్ ఉఱ్ఱాయో (௨3).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, "విరోధినిరసనపరికరత్తైయుడైయవనైక్కాణవేణుమ్" ఎన్నుమ్వ్యసనత్తై నీయుమ్ ఉడైయైయో? వెన్ఱు ఒరువాడైయై ప్పార్త్తు చ్చొల్లుకిఱాళ్.

సన్నిపతితశరీరమ్బోలేకుళిర్న్దిరుక్కిఱ, వాడాయ్!, కడలుమ్,(౩) మలైయుమ్, విశుమ్బుమ్, తడవిక్కొణ్డు,(౬) ౧"అమ్భస్యపారే భువనస్యమధ్యేనాకస్యపృష్ఠే" ఎన్ఱుక్షీరాబ్ధియిలుమ్ తిరుమలైయిలుమ్ పరమపదత్తిలుమవనైయారాయ్కిఱవెఙ్గళైప్పోలే, చన్ద్రాదిత్యతేజస్సుకళై, నిరూపకమాకవుడైయ, (౯) ఇరవుమ్, పకలుమ్, ఓరిడత్తిల్ పర్యవసిత్తుఱఙ్గుకిఱిలై;(౧౨)ఆతలాల్, మహాభారతయుద్ధత్తిలే, "ఆయుధమెడేన్" ఎన్ఱువైత్తువిశుత్త, (౧౫) తిరువాళియైయుడైయ, సర్వేశ్వరనై, అన్దభీష్మర్కకణ్డాప్పోలేకాణనినైత్తు, (౧౮) సర్వోపకారకమానవనీ, కల్పభేదఙ్గళ్ పిఱన్దునడన్దాలుమ్ కాలముళ్ళతనైయుమ్అవనైయొరుప్పట్టు, శరీరముళ్ళతనైయుమ్వ్యాప్తమాన, (౨౧) వ్యాధియై, కొణ్డాయో?. (౨౩) ఉపకారశీలర్క్కుముడమ్బిల్ వరుమ్వికారఙ్గళ్ అవనైక్కాణప్పెఱామలెన్ఱుకరుత్తు.   ౪

అర్థము.—చల్లని ఓ! వాయువా! సముద్రమందును (౩) పర్వతములయందు నాకాశమందును(ఆసర్వేశ్వరుని) వెతుకుచు(౬)నావలె చన్ద్రసూర్యులను గల (౯) రాత్రియందును పగటియందును నిద్రింపకయున్నావు; (౧౨) గనుక యుద్ధమునందు ధరించిన (౧౫) ఆయుధమైనచక్రముగల స్వామిని సేవించుటకై (౧౮) నీవు కాలమంతయు శ్రియఃపతికివశపడి శరీరమున్నంతవఱకును (౨౧) వ్యాధిని బొందితివా? (౨౩).

ఈ.—నాలామ్బాట్టు. కాఱ్ఱైన్ఱు, ఒరువ్యాపకతత్త్వమాయ్, అతుతాన్ అభిమతవిరహవ్యసనత్తాలే యిరున్దవిడత్తిలిరుక్కమాట్టాతే, మడలూరువారైప్పోలే యుడమ్బిలేపుళుతియైయేఱిట్టుక్కొణ్డు పడివుతెరియాతపడియాయ్, జ్వరసన్నిపతితరైప్పోలే కుళిర్న్దిరున్దతు; అత్తైప్పార్త్తు, నీయుమ్ నాన్పట్టతుపట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్.

(కడలుమ్మలైయుమ్ విశుమ్బున్దుఱాయ్) ౨"కారార్ తిరుమేనికాణుమళవుమ్బోయ్" ఎన్ఱు - క్షీరాబ్ధియోడుతిరుమలైయోడుపరమపదత్తోడు వాశియఱత్తేడువార్క్కుప్పోలియాయిరుక్కిఱపడి, ౨*ఊరాయవెల్లా

జీ-అ.—నాలామ్బాట్టు (కడలుమిత్యాది) వ్యాపకతత్త్వమ్ - వ్యాపిక్కిఱతత్త్వమ్. అతఏవ (ఇరున్దవిడత్తిలిరుక్కమాట్టాతేయెన్ఱపడి). "తుఱాయ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (ఇరున్దవిడత్తిలిత్యాది). జ్వరసన్నిపతితరైప్పోలేయెన్ఱతు - ఉళ్ళిల్ వెతుప్పుమ్, పుఱమ్బిల్ శైత్యముమ్తోన్ఱుకైక్కాక. (కుళిర్న్దిరున్దతు) ఇవళుక్కిప్పడియున్దోఱ్ఱిఱ్ఱైన్ఱపడి.

"ఎమ్బోల్" ఎన్నలామ్బడియివర్ తేడినారోవెన్న (కారారిత్యాది) శిఱియతిరుమడల్. మేఘమ్బోన్ఱవర్ణత్తైయుడైయతిరుమేనియైక్కాణుమళవుమ్పోయెన్ఱై. తేడువార్క్కుప్పోలియాయిరుక్కిఱపడియెన్ఱతు - "ఎమ్బోల్" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్. తేడువార్-తాముమ్, తిరుమఙ్గైయాళ్వారుమ్. "కారార్" ఇత్యాదియిలే - క్షీరాబ్ధియుమ్పరమపదముమ్ఙ్గొల్లవిల్లైయేయెన్న (ఊరాయవిత్యాది). "ఊరాయవెల్లామ్" ఎన్గైయాలే-

---

అ-అ-వి.—"ఎమ్బోల్ కడలుమ్మలైయుమ్ విశుమ్బుమ్తుఱాయ్" ఎన్ఱత్తైహృదీకరిత్తుక్కొణ్డు, అవనైప్పిరిన్దవ్యసనమ్బొఱుక్కమాట్టామల్ అవనిరున్దవిడమెఙ్గుమ్తేడుకిఱఆళ్వార్కళుక్కుసదృశమాయిరున్దతుకాఱ్ఱుమెన్ఱు స్వాపదేశమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కారార్ తిరుమేనియిత్యాది) శిఱియతిరుమడల్. (కడలుమ్మలైయుమ్ విశుమ్బుమ్తుఱాయ్). ౧"అమ్భస్యపారేభువనస్యమధ్యేనాకస్యపృష్ఠేమహతోమహీయాన్" ఇతిశ్రుతిప్రక్రియయాతత్రతత్రవిచినోతీతిభావః.—— ఓరిడత్తిలేయిరున్దు ఒరుకాఱ్ఱొల్లివిడుకిఱేనో, శొల్లిచ్చొల్లాతవూరెలామ్బుకక్కడవేన్, వేణుమాకిల్ ఎన్బిన్నేవన్దుపట్టోలైయెళుతిక్కొళ్ళుఙ్గోళ్. ఇత్తుణివువుఱక్కవ్వాళ్ఙ్గాలక్కడవతెన్నిల్ (కారార్ తిరుమేనికాణుమళవుమ్)కణ్డతువే కారణమాకప్పిఱన్దతుణివు కారార్ తిరుమేని కాణుమళవుఙ్గొల్లక్కడవతు. ఇతు "శీరార్ తిరువేఙ్గడమే" ఇత్యాదిక్కుముపలక్షణమ్. తేడువార్క్కు ప్పోలియాయిక్కిఱపడియెన్ఱతు - "ఎమ్బోల్" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్.—— ఆస్వాపదేశత్తిలేయరుళిచ్చెయ్కిఱార్

---

౧ తై-నా-౧.   ౨ శిఱియతిరుమడల్.

ఈ — మొழிయామే తేడువార్ క్కుప్పోలియాయిరుక్కుమపడి. ౧ "తౌ వనాని గిరీం శ్చైవ సరితశ్చ సరాంసి చ। నిఖిలేన విచిన్వానో సీతాం దశరథాత్మజౌ" ఎన్ఱు తేడి త్తిరిన్దవర్ కళుక్కుప్పోలియాయిరానిన్ఱతు. [సీతామ్] "తేడిక్కణ్డిలోమ్" ఎన్నాలెయిరుక్కులామ్విషయమన్ఱు. [దశరథాత్మజౌ] తేడప్పిఱన్దవర్ కళల్లర్ ; అవర్ కళ్ జీవిక్కై-యెన్ఱొరుపొరుళుణ్డో?.ఇత్తాల్ - శెన్ఱ ళ్ళ తెన్ఱపడి.(కడలిత్యాది) అపరిచ్ఛిన్నమానకడల్, నిర్వివరమానమలై, అవకాశప్రదానమ్బణ్ణుకిఱవాకాశమ్. అన్ఱియే, అచ్ఛమానవాకాశమ్. (ఎమ్బోల్ శుడర్ కొళిరాప్పకల్ తుఞ్జాయాల్ ళ్ళ నెఞ్జాడాయ్) జ్వరసన్నిపతితరైప్పోలే శెన్ఱన్ ళ్ళాయాకాతేయెన్నైప్పోలే.

శుడరెన్ఱు-ఆదిత్యన్. శుడరై క్కొళ్ళప్పట్టతెన్ఱతు-ఆదిత్యనస్తమిత్తఇరవోడు, శుడరైయుడైత్తానపకలోడు వాశియఱవుఱజ్గుకిఱిలై, కుళిర్ న్దవాడాయ్!.(అడల్ కొళిత్యాది)అడలెన్ఱు-మిడుక్కు. ఎతిరికళ్ మిడుక్కై క్కొళ్ళుకైయెన్నుతల్, తాన్ మిడుక్కైయుడైత్తాయిరుక్కుమెన్నుతల్; ౨ "ఏతద్వ్రతం మమ" ఎన్ఱవిళవన్ఱిక్కే, ఆశ్రితార్థమాక అసత్యప్రతిజ్ఞనానవనోర త్తళవుమకప్పట్టాయాకాతే. భారతసమర త్తిలేచక్రోద్ధారణ త్తినన్ఱుఅర్జుననిళ్ళు త్తుక్కైవాఙ్గినవాఱే, పణ్ణినప్రతిజ్ఞైయఴిత్తు త్తిరువాఴிమైకొణ్డు శ్రీభీష్మరెత్తుడర్న్దానిఱే. ౩ [ఏహ్యేహి] కెట్టోడుకిఱవన్ పిఱ్కాలిత్తునిన్ఱు "ఎఙ్గళమ్మైనాయనార్ మాఱిమాఱియిడుకిఱవడియిరుక్కుమవఴకె!" ఎన్ఱాన్.[ఫుల్లామ్బుజపత్ర

జీ-అ.—క్షీరాబ్ధియుమ్ పరమపదముమ్ సిద్ధమెన్ఱపడి. ఇవ్వళవన్ఱిక్కే, పిరాట్టియై త్తేడి త్తిరిన్దవర్ కళుక్కుమ్బోలియాయిరుక్కుమెన్గిఱార్ (తౌ వనానీత్యాది) ఆరణ్యకాణ్డేఽపకషప్తితమే. "నిఖిలేన" ఎన్గైయాలే-కడలాకాశముట్పడవెజ్గుమ్, విశ్లేషప్రయుక్తమయక్కత్తాలే "అసాధ్యాస" ఎన్గైయాతే తేడత్తొడఙ్గినార్ కళెన్ఱపడి. (తేడిక్కణ్డిలోమిత్యాది) అయోనిజత్వత్తాల్ వన్దవైలక్షణ్యత్తైయుడైయళాకైయాలే యతుఱియిరుక్కుపోకాతెన్ఱపడి. "దశరథాత్మజౌ" ఎన్ఱు-రాజపుత్రర్ కళాకైయాల్ వన్ద సౌకుమార్యమ్జొన్నపడి. (తేడప్పిఱన్దవర్ కళల్లరెన్ఱతు) ౧ "మహతా తపసా రామ మహతా చాపి కర్మణా। రాజ్ఞా దశరథేన త్వం లబ్ధోఽమృతమివామరైః" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ ళ్ళ. శెన్ఱన్ ళ్ళతు-జీవిక్కుమిక్కైయన్ఱు. ౫ "అమ్భస్య పారే భువనస్య మధ్యే నాకస్య పృష్ఠే" ఎన్గిఱశ్రుతియై- "కడలుమ్" ఇత్యాదిక్కుసంవాదమాక వమళిచ్చెయవరు. తుఞ్జాయాల్-తేడుకిఱవెజ్గళైప్పోలే.

కుళిర్ త్తియైచ్చొల్లుకిఱవళుడైయహార్దభావమ్ (జ్వరసన్నిపతితేత్యాది). శెన్ఱన్ ళ్ళాయాకాతే - ముడియుమ్బ నానాయన్ఱో. "శుడర్ కొళ్" ఎన్ఱురాత్రిక్కువిశేషణమానపోతు, ఆదిత్యనైగ్రసిత్తవిరవెన్ఱపడి. కొళ్ కై - గ్రసిక్కై. పకలుక్కువిశేషణమానపోతు, కొళ్ కై-ఉడైత్తాకై. మేలుక్కుళ్ళ భావమ్ (ఏతద్వ్రతమ్మమేత్యాది) యుద్ధకాణ్డేఽష్టాదశే, "సకృదేవ ప్రపన్నాయ తవాస్మీతి చ యాచతే। అభయం సర్వభూతేభ్యో దదామ్యేతద్వ్రతం మమ." అతావతు - ఏతద్వ్రతమ్మమవెన్ఱు - ఆశ్రితరక్షణ త్తళవన్ఱిక్కే, ఆశ్రితరక్షణార్థమాక అసత్యప్రతిజ్ఞనానవనుడైయ వోర త్తళవుమకప్పట్టాయాకాతేయెన్ఱపడి. ఓరమ్ ఎన్ఱతుక్కుధ్వన్యర్థమ్ తిరువాఴిమైయున్ఱు ; పక్షపాతమ్-పక్షపాతమ్. ఆశ్రితార్థమాకవసత్యప్రతిజ్ఞనానవిడముణ్డోవెన్న (భారతేత్యాది) భీష్మపర్వణి, ౩ "ఏహ్యేహి ఫుల్లామ్బుజపత్రనేత్ర నమోఽస్తు తే దేవవరాప్రమేయ। ప్రసహ్య మాం పాతయ లోకనాథ రథోత్తమాద్భూతశరణ్య సఙ్ఖ్యే" "పణ్ణినప్రతిజ్ఞైయైయఴిత్తు" ఎన్ఱవిడత్తిలే- ౬ "స్వనిగమమపహాయ మత్ప్రతిజ్ఞా-మృతమధికర్తుమవప్లుతో రథస్థః" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. భీష్మరెత్తుడర్న్దమైక్కుసూచకప్రమాణమ్ (ఏహ్యేహీత్యాది). "ఏహ్యేహి" ఎన్గిఱవీప్సైక్కుభావమ్ (కెట్టోడుకిఱవనిత్యాది). అసకృదావృత్తి ఆదరాతిశయకార్యమిఱేయెన్ఱపడి. న... పడి. కెట్టోడుకిఱవన్-భీష్మన్. అమ్మైనాయనార్ - తాయుమ్తమప్పనుమానవర్. రథ త్తినిన్ఱుమవప్లుతనాయ్ క్కొట్టియిరుక్కుచ్చెయత "...

అ-అ-వి.— (తౌ వనానీత్యాది) ఎన్నవుమామ్. ఇన్దపక్ష త్తిల్, "ఎమ్బోల్" ఎన్ఱతు - తన్నైయుమ్ నాయకియైయుమ్. "ఎమ్బోల్" ఎన్ఱతు - మేలుక్కుశేషమాకవుమామ్.—— "శుడర్ కొళిరాప్పకల్" ఎన్ఱతు - ...యిరుక్కుమెన్ఱు. ఇవ్వర్థమ్ ౭ "కురవైయాయ్చ్చియర్" ఎన్ఱపాట్టిలే ౭ "ఇరవునన్పకలుమ్" ఎన్ఱపదత్తుక్కు ఇన్దచ్చన్దైయైయుమ్ త్తునళిచ్చెయతార్, అఙ్గే కణ్డుకొళ్వతు. ౬ "స్వనిగమమపహాయ మత్ప్రతిజ్ఞా-మృతమధికర్తుమవప్లుతో రథస్థః। ధృతరథచరణోఽభ్యయాచ్చలద్గు ర్హరిరివ హన్తుమిభం గతోత్తరీ

౧॥ రా-అ-౬౧-౨౦. ౨॥ రా-యు-౧౮-౩౩౪. ౩॥ భార-భీ ౫౯-౯౮. ౪॥ రా-అ-౬౬-౩.
౫॥ తై-నా-౧. ౬॥ భాగ-పు-౧-౯-౩౭. ౭॥ ౫౪-౧.

ఈ.—నేత్ర] ఎన్నుమాఱైమఱుత్తాల్ ఛేదమేఽ?, శివిచ్చివన్దకణ్ణఙ్గళై క్కాణప్పెఱ్ఱాల్. ౧ [ప్రసహ్యామామ్పాతయ] " ఆయుధమెడేఽ" ఎన్ను నీరాయుధమెడుత్తాలుమ్ అడియేఽక్కై యిలాయుధమిరుక్కిల్ తోలేఽ, ఆయుధత్తైప్పొకడ చ్చొల్లిత్తలైయఱుత్తరుళీర్. [లోకనాథ] ఉమక్కుమ్ వీరత్తుక్కుమ్ తోలేఽ, ముతన్మైక్కుత్తోఱ్పేఽ. (అడల్కొళ్ ప డైయాழி) మిడుక్కైయుడైత్తానపడైయాకిఱ తిరువాழி. (ఆழியమ్మానే) కైయిలే తిరువాழியై యుడైయ సర్వేశ్వరనైయాకాతేనీయుఙ్గాణవాశైప్పట్టతు. (నీయుడలనోయుఱ్ఱాయో) ప్రత్యుపకార నిరపేక్షమాకవుప కరిక్కుమ్ నీ, సర్వరక్షకమానశరీరత్తిలే నోవువరుమ్బడిపట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్. సఞ్చారమితుక్కు నియతస్వ భావమితే. (ఊழிతోఱూழியే) కల్పన్దోఱుమ్ కల్పన్దోఱుమ్. నోవుపడానిఱ్కచ్చెయ్తే తవిరాతపడిశరీరాన్త మాననోవుకొణ్డాయాకాతే. కాలమ్మాఱివరచ్చెయ్తేయుమ్ నోవుమాఱాతేఏకరూపమాయ్చ్చెల్లుకిఱపడి. ౪.

జీ-అ.—వారీర్" ఎన్నుమ్బోతు-పత్తెట్టడియోడినిన్ఱుశొల్లుకిఱానాక వేణుమెన్ఱ పడి. ఆఱైమఱుత్తాల్ ఛేదమెన్నెన్ఱతు-శేషియుడైయ "ఆయుధ మెడేఽ" ఎన్ఱ ప్రతిజ్ఞైయై శేషభూతఽ పరిపాలిక్క ప్రాప్తమాయిరుక్క, అతుశెయ్యాతేయాయుధమెడుక్కుమ్బడిపణ్ణినాలుమ్ ఛేదమెన్నెన్ఱ పడి. లోకనాథ ఎన్ఱ - "ముతన్మైక్కుత్తోఱ్పేఽ" ఎన్గైయాలే-"వీరత్తుక్కుత్తోలేఽ" ఎన్ఱతుసిద్ధమెన్గై. కీழே, కట్టోడుకిఱవనెన్ఱతు-వాస్తవ మానవాకారత్తైప్పఱ్ఱి ; ఇఙ్గు తోలేనెన్గిఱతు, ఆశ్రితజయమ్తన్నతాకనినైత్తిరుక్కుమ్ భగవద్గుణాధిక్యత్తైప్పఱ్ఱి. ఫుల్లామ్బుజపత్రనేత్ర!, ఏహ్యేహి; భూతశరణ్య!, సఙ్ఖ్యేమాంరథోత్తమాత్ప్రసహ్యపాతయ; లోకనాథ!, దేవవర!, అప్రమేయ!, తేనమోస్తుఇత్యన్వయః. పాతయ- విழுవిడు, ద్వితీయార్థవివరణమ్ (మిడుక్కైయిత్యాది). సర్వరక్షకమాననీనోయుఱ్ఱాయో ఎన్ననమైన్దిరుక్క, "ఉడలమ్" ఎన్గైయాలే-ఆతి నుడైయవుత్కర్షన్దోఱ్ఱుకిఱతు. నోయుఱ్ఱమైయైయివళఱిన్దపడియెన్నెన్న (సఞ్చారమిత్యాది). ఆతావతు - నియతమాకసఞ్చరిక్కైయాలే, "నోవుకణ్డతు" ఎన్ఱిరుక్కిఱాళెన్ఱపడి. (నియతస్వభావమితే). ఇతుఅభిమతవిశ్లేషప్రయుక్తమాననోయాలేవన్దతెన్ఱిరుక్కిఱాళ్ ఎన్ఱు శేషమ్. యావచ్ఛరీరభావియాననోయెన్ఱు భావాన్తరమ్ (నోవుపడానిఱ్కవిత్యాది). ఊழிఎన్నాతే, "ఊழிతోఱూழி" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (కాలమ్ మాఱియిత్యాది). ౨"శోకశ్చకిలకాలేన" ఇత్యాది. "ఎమ్బోల్" ఎన్ఱతు - కీழுక్కుమ్ మేలుక్కుమ్ శేషమ్. తణ్వాడాయ్!, ఎమ్బోల్కడ లుమ్ మలైయుమ్ విశుమ్బుమ్ తుழாయ్; ఎమ్బోల్చుడర్ కొళిరాప్పకల్ తుఞ్జాయాల్; అడల్కొళిత్యారభ్య కాణ్బాఽ నీయూழிతోఱూழி యుడలనోయుఱ్ఱాయోఇత్యన్వయః. ౪.

అ-అ-వి.—రీయః" తణ్వాడాయ్, కడలుమ్మలైయుమెన్ఱుతొడఙ్గి, అడల్కొళ్పడైయాழியమ్మానైక్కాణ్బాఽ నీ యూழிతోఱూழி యుడలనోయుఱ్ఱాయో ఎన్ఱురైయన్వయమ్. ౪.

ప్ర-తి.—(కడలుమిత్యాది) అరణ్యకాణ్డే ఏకషష్టితమే, "తావనానిగిరీంశ్చైవ సరితశ్చసరాంసిచ । నిఖిలేనవిచిన్వానాసీతాందశరథా త్మజౌ॥ ౨౦॥ తస్యశైలస్యసానూని గుహాశ్చశిఖరాణిచ । నిఖిలేనవిచిన్వన్తౌ నైవతామభిజగ్మతుః॥ ౨౧॥"——(అడల్కొళిత్యాది) యుద్ధ కాణ్డేఽష్టాదశే, "సకృదేవప్రపన్నాయ తవాస్మీతిచయాచతే । అభయంసర్వభూతేభ్యో దదామ్యేతద్వ్రతమ్మమ"॥ ౩౩॥—— భీష్మ పర్వణి, [౫౯] "ఏహ్యేహిఫుల్లామ్బుజపత్రనేత్రనమోస్తు తేదేవవరాప్రమేయ । ప్రసహ్యమాంపాతయలోకనాథ రథోత్తమాద్భూతశరణ్యసఙ్ఖ్యే"॥౯౭॥

శిఱియతిరుమడల్.—కారార్ తిరుమేనికాణుమళవుమ్పోయ్ । చ్చీరార్ తిరువేఙ్గడమేతిరుక్కోవ । లూరేమతిట్కచ్చియూరకమేపేర కమే । పేరామరుతిఱుత్తాఽ వెళ్ళఱైయేవెంకావే । పేరాలితణ్గాలఱైయూర్ తిరుప్పులియూర్ । రారామజ్ఞూர్ నన్దవరఙ్గమ్ కణమఙ్గై । క్కారార్ మణినిఱక్కణ్ణనూర్ విణ్ణకరమ్ । శీరార్ కణపురఙ్ఞాఱైతిరువழுన్దూర్ । కారార్ కుడన్దైకడికైక్కడన్మల్లై । యేరార్ పొழிల్శూழ்న్దవెన్దైనీర్మలై । శీరారుమాలిరుఞ్జోలైతిరుమోకూర్ । పారోర్ పుకழுమ్వతరివడమతురై । ఊరాయవెల్లామొழிయామే నానవనై.

తాత్పర్యము.—ఓ!చల్లనివాయుసా! నావలె ఎల్లప్పుడును నిదురలేక నీయవస్థనుబొందిన నీవు, చక్రధరుని సేవించుటకు నాశపడి సముద్రము మొదలగునన్ని స్థలములలోను వెతకి నీమనోరథమునుబొందక నీవిరహబాధనొందితివా యేమి?. ౪.

మూ.—ఊழிతోఱూழி యులకుక్కు—నీర్ కొణ్డు । తోழிయరుమ్ యానుమ్పోల్ నీరాయ్ నెకిழ్ కిన్ఱ ।
వాழிయ వానమే నీయుమ్ మతుశూతన్ । పాழிమైయిల్ పట్టవర్ కట్పాశత్తాల్ నైవాయే॥ ౫॥

అ.—(ఊழிతోఱూழி) లోకమెల్లామ్ నిఱైయుమ్పడియిక్కాలమెల్లామ్ నిన్ఱు నీరాయుగుకిఱవాழிయవానమే!, నీయుమ్ నెన్ఱైప్పోలే యెమ్బెరుమానుడైయగుణచేష్టితజ్గళిలేయకప్పట్టు అనన్యర్క్కులుళ్ళసజ్గత్తాలే యిప్పడి నైన్దాయో? కాతే యెన్గిఱాళ్. ౫.

అన్వ.—తోழிయరుమ్ యానుమ్పోల్ ఉలకుక్కు (౩) నీర్ కొణ్డు ఊழிతోఱూழி నీరాయ్ (౬) నెకిழ్ కిన్ఱ వానమే నీయుమ్(౯) మతుశూతన్ పాழிమైయిల్ పట్టు (౧౨) అవన్గణ్ పాశత్తాల్ నైవాయే (౧౫) వాழிయ (౧౬).

పన్ని.—అనన్తరమ్, నీయుమవన్ శక్తియోగత్తిలేయకప్పట్టుశిథిలమాకిఱాయో? యెన్ఱు ఒరుమేఘత్తైక్కణ్డు శొల్కిఱాళ్.

సమానదుఃఖైకశాలనతోழிమారుమ్, దుఃఖోత్తరైకశాలనాజ్గళుమ్పోలే, లోకమ్ నిరమ్బవేణ్డుమ్, (౩) నీరైక్కొణ్డు, కాలముళ్ళతనైయుమ్, జలమయనాయ్, (౬) ఇళ్లువిఱాకిఱ, మేఘమే!, ఉదారశీలమాననీయుమ్, (౯) మధుమర్దననుడైయ, పెరుమిడుక్కాలే, అకప్పట్టు, (౧౨) అవన్పక్కల్, స్నేహత్తాలే, శిథిలమాకిఱాయే,(౧౫)ఇన్దశైథిల్యన్దీర్న్దువాழ்వాయాక. (౧౬) ఉదారస్వభావర్క్కుశైథిల్యమ్ ఘనపట్టవిరహాజనితమెన్నై.

అర్థము.—మాసఖులును మావలె లోకములనన్నిటిని నింపుటకై (౩)నీళ్లనుతీసికొని ప్రతికల్పమందును నీరై (౯) కరుగుచున్న ఓ! మేఘుమా! నీవును (౯) మధువనెడిరక్కసునిజంపినసర్వేశ్వరునియొక్క వీర్యగుణమందు దొరుకుకొని (౧౨) వానియందు నాచే దుఃఖము నొందితివాయేమి? (౧౫) నీకుమజ్గళమవుగాక (౧౬).

ఈ.—ఐన్దామ్పాట్టు. అవ్వాళవిలేయొరుమేఘమానతుకరైన్దు నీరాయ్విழுప్పక్కణ్డు; నీయుమవనుడైయ విరోధినిరసనశీలత్తైయిలే యకప్పట్టాయో? కాతే యెన్గిఱాళ్.

(ఊழிతోఱూழி - నీరాయ్ నెకిழ్ కిన్ఱ) కల్పన్దోఱుమ్ కల్పన్దోఱుమ్ నీరాయ్ నెకిழ్ కిన్ఱ. (ఉలకుక్కు నీర్ కొణ్డు) లోకమడజ్గవెళ్ళమిడవేణ్డుమ్పడినీరై ముకన్దుకొణ్డు. ఉనక్కు నల్లనిదర్శనముణ్డు (తోழிయరుమ్ యానుమ్

జీవి.—ఐన్దామ్పాట్టు. (ఊழிతోఱిత్యాది). "నీరాయ్ నెకిழ் కిన్ఱ, మతుశూతన్ పాழிమైయిల్పట్టు" ఎన్ఱు సపడ్గళైక్కూట్టిక్కొళ్ళవేణ్డుమ్ (అవ్వాళవిలేయిత్యాది).

"ఉలకుక్కు నీర్ కొణ్డు" ఎన్ఱతు - లోకరక్షకమానవునక్కుమ్ నోవున్దతెన్ఱు స్వభావకథనముత్తనై; అన్యథావాప్తిర్భవిష్యతి. "ఊழிతోఱూழிనీరాయ్ నెకిழ் కిన్ఱ" ఎన్ఱతు - అన్వయప్రదర్శనమ్. యథాక్రమమానాల్, "ఊழிతోఱూழி" ఇత్యాదిగళాలే - లోకోపకారకత్వముమ్, "తోழிయరుమ్" ఇత్యాదియాలే శైథిల్యమున్దోన్ఱుకిఱతు ; ఇవైతన్నిల్ శేర్పు యవ్పడి యెన్ఱు నేరియున్న (ఊழிతోఱూழிయెన్ఱు), అన్వయిక్కిఱతు "ఉలకుక్కు" ఎన్గిఱవితు - తాదర్థ్యచతుర్థియన్ఱు, సమ్బన్ధమాత్రత్తిలేషష్ఠియెన్గిఱార్ (లోకమడజ్గవెన్ఱు). (ముకన్దుకొణ్డు). ఒరుసముద్రత్తిల్ నిన్ఱుమ్ ముకన్దుకొణ్డువన్దాప్పోలేయిరుక్కిఱతెన్గిఱాళ్ జలసమృద్ధియైప్పఱ్ఱవెన్ఱు తాత్పర్యమ్. తజ్గళ్ కణ్ణనీర్ పోయలుక్కుప్పాయ్చ్చలామోపాతి, ఇన్నీరుమెన్ఱిరుక్కిఱాళ్. మేలుక్కవతారికై (ఉనక్కిత్యాది). తోழிయరైయున్నే నిర్దేశత్తిల్ తాత్పర్యత్తై

ఈ.—మ్బాల్) ఎన్నిழవుక్కు ౧*ఎమ్మిన్నున్న వనుక్కుమా యున్దోళ్రిమారై యుమ్ ఏనై యుమ్బాలే. నీరాయ్ నెకి ழ్ కిన్ఱ-కరైన్దునీరాయ్ విழుకిఅ. (వాழ్రియ) జగత్తుక్కుపకారకమాయిరుక్కిఅ నీవున్నుడై యకణ్ణనీర్ నీఙ్గి వాழ్న్ది డుక. (వానమే) మేఘత్తైచ్చొల్లుతల్, ఆకాశత్తైచ్చొల్లుతల్. అతిసూక్ష్మమానవాకాశమ్ నీరై ముకన్దుకొణు శితత్తియురుకినీరాయ్ విழుకిఅతెన్నునినైక్కిఱాళ్. వానమెన్ఱు-మేఘత్తుక్కుప్పేర్; ౨«వాళకలన్దవణ్ణా" ఎన్నతితే, ౩ "వానమ్వழఙ్గావిడిల్" ఎన్ఱానితేతమిழనుమ్. (నీయుమ్) లోకోపకారకమాకపడివుపడైత్తనీయుమ్. (మతు శూతనిత్యాది) విరోధినిరసనశీలనానవనుడైయ వీరగుణత్తిలేయకప్పట్టు, అవన్బక్కలుణ్డానసశై యాలే జీవిక్కవు మాట్టాతేముడియవుమాట్టాతేనోవుపడుకిఱాయాకాతే. పాழ్రిమై-బలమ్. ఇడముడైమైయెన్ఱుమామ్. (అవన్గణ్ పాశత్తాల్) అవన్బక్కల్ నశైయాలే. విషయానుకూలమాయిఱే నశైయిరుప్పతు ; ఎవ్వాళవునశైయుణ్డు, అవ్వాళ వుమ్ నైవుణ్డామిఱేవ్యతిరేకత్తిల్. (నైవాయే) నైవేఫలమ్.   ౫.

జీ-అ.—యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఎన్నిழవుక్కిత్యాది). మాయ్యుమ్ - శిథిలమాకానిన్ఱుళ్ళ. (కరైన్దు). *నెకిழ్ కిన్ఱతిఞా తాత్పర్యమ్.(నీరాయ్ నెకిழ్ కిన్ఱవిఅ) అత్రభ్రాన్తిత్వమాకాశపక్షే మేఘపక్షేపిసమానమ్. జగత్తుక్కుపకారకమాయెన్ఱతుక్కు-"ఉలకుక్కునీర్ కొణ్డు" ఎన్ఱతిలేనోక్కు. (ఉపకారకమాయిరుక్కిఅ) మేఘత్తైచ్చొల్లుమ్బోతు; ఆతపత్రాణత్తాలే; ఆకాశత్తైచ్చొల్లుమ్బోతు, అవకాశప్రదానత్తాలే. ఆకాశత్తుక్కు వర్షమ్ నియతస్వభావమాకవిల్లామైయాలే, నీరాయ్ విழుక్కుడుమోవెన్న (అతిసూక్ష్మమిత్యాది). పలాశపుష్పవృన్తఙ్గళిల్ దావభ్రమరభ్రమ ఙ్గళ్ పోలే, ఇఙ్గుమేకకాలత్తిలే, మేఘత్తైయాకాశమాకవుమ్, వర్షత్తైత్తుళిక్కిఅతాకవుమ్ భ్రమిక్కక్కూడుమెన్నుకరుత్తు. "వానమ్"ఎన్ఱు-మేఘత్తైచ్చొల్లుమోవెన్న (వాన్గలన్దవణ్ణనిత్యాది) ఇరణ్డాన్దిరువన్దాతి. మేఘత్తోడు సదృశమాయ్చ్చేర్న్దవడివైయుడైయవనే. "పెరుకుమ తవేழమ్" ఇత్యాది. ప్రయోగాన్తరమ్ (వానమిత్యాది). ౩ "తానన్దవమిరణ్డుమ్ తణ్గావియనులకిల్ । వానమ్వழఙ్గావిడిల్" ఎన్ఱుకుఱళ్. "మతుశూతన్బాழిమై" ఎన్నైయాలే - వీరగుణమెన్ఱుఫలిక్కిఅతు. "నైవాయ్" ఇత్యత్రవర్తమానార్థమాహ(జీవిక్కవుమ్మాట్టాతేయిత్యాది). బలమ్ - కాయబలమ్. ఇడముడైమై - రక్షకత్వప్పారిప్పు. యద్వా, ఇడముడైమైయెన్ఱతు - «మనస్వీ" ఎన్గిఅపడియేయవనే మనస్సిలిడ ముడైమైయెన్ఱపడి. క్లేశచరమావధింహేతుగర్భపదాభ్యాందర్శయతి (అవన్గట్పాశత్తాలిత్యాది). «మతుశూతనే" ఎన్నత్తైక్కటాక్షిత్తుభావమ్ (విషయానుకూలమిత్యాది). "పాశత్తాల్ నైవాయే" ఎన్ఱుమేలేకూట్టితాత్పర్యమ్ (ఎవ్వాళవిత్యాది). ఏవకారార్థమ్ (నైవేఫలమెన్ఱు). యద్వా (నైవేఫలమ్) వర్తమాననిర్దేశతాత్పర్యమ్. సంశ్లేషవినాశఙ్గళిలన్యతరత్తైప్పెఱామలితువేఫలమాయ్విట్ట తెన్గిఱార్, వానమే!, ఉలకుక్కునీర్ కొణ్డు, తోழియరుమ్ యాముమ్బోలుఊళితో ఊాళినీరాయ్ నెకిழ్ కిన్ఱనీయుమ్ మతుశూతన్బాழిమైయిప్పట్టు అవన్గట్పాశత్తాల్ నైవాయే ; వాழియ ఇత్యన్వయః. (తోழియరుమ్యామమ్బోలుఊళితో ఊాళినీరాయ్ నెకిழ్ కిన్ఱనీయుమితి) అనేన - ప్రతికల్పంవ్యాసమనుబ్రహ్మవాది వత్ పరాఙ్కుశపరకాలయతివరాదయోపిసన్తీతిసూచ్యతే. ౪ "క్షణాణవఃకల్పకోట్యః" ౫ "పలపలవూழికళాయిడుమ్" ఇత్యభిప్రాయాదుక్తంవా. ౬ "మేఘశ్రీమంస్త్వమసిదయితోయాదవేన్ద్రస్య నూనంశ్రీవత్సాఙ్కంవపుయమివభవానా ధ్యాయతిప్రేమబద్ధః । అత్యుత్కణ్ఠాచపలహృదయోస్మద్విధోబాష్పధారాస్సృత్వాస్సృత్వావిసృజసి పునర్దుఃఖదస్తత్ప్రసఙ్గః." శ్రీమనే! - ౭ *మేకఙ్గళోవురైయీర్ తిరుమాల్ తిరుమేనియొక్కుమ్ యోకఙ్గళుఙ్గళుక్కెవ్వాఱుపెఱ్ఱీర్ ఎన్గిఱాళ్. త్వమసిదయితః - ఇప్పోతవనుక్కుప్పోలియానవడివైక్కొట్టిప్ ప్రేఙ్గ శిడత్తిలాదరత్తాలే. విసృజసి, అతఏవపునర్దుఃఖదస్తత్ప్రసఙ్గః - ఉఙ్గళిழవుపార్త్తిరుక్కున్దనై బలమెనక్కిల్లామైయాలే యవన్బక్కలుఙ్గళుక్కు ణ్డానవిన్దప్రక్ళప్తమానవాసక్తి యెనక్కుదుఃఖత్తైయుణ్డాక్కానిఱ్కిఅతు.   ౫.

అ-అళ్వి.—తోழియరుమ్యామమ్బాల్, ఉలకుక్కునీర్ కొణ్డు ఊళితో ఊాళినీరాయ్ నెకిழ్ కిన్ఱ వానమే! ఎన్ఱుతొడఙ్గి, వాழియ ఎన్ఱు రైయన్వయమ్.   ౫.

———

౧॥ ౯౭-౫.   ౨॥ ౧-౮-౨౫.   ౩॥ వళ్ళువర్కుఱళ్ -౮-౨-౯.   ౪॥
౫॥ తి-వి-౧౬.   ౬॥ శ్యాగ-పు-౧౦-౯౦-౨౦.   ౭॥ తి-వి-౩౨.

ఇరణ్డాన్దిరువన్దాతి - ఎழுపత్తైన్దావ్వాట్టు. పెరుకుమతవేழ்ம మాప్పిడిక్కుమున్ని । న్నిరుకణికమాణ్గిల్వాజ్గి । అరుకిరున్ద । తేన్గలన్దు నీట్టున్దిరువేజ్గడజ్గణ్డీర్ । వాన్గలన్దవణ్ణన్వరై.

తాత్పర్యము.—ఓ ! మేఘమా ! లోకమంతయు నిండునట్లు నొకతీరున నీరైకరుగుచున్న నీవాసర్వేశ్వుని దివ్యచేష్టితములలో లోబడి వానియందునతిప్రేమజేసి వానినిలభింపకపోవుటచే మావలె నిట్టియవస్థను బొందితివాయేమి?. ౫.

మూ.—నైవాయవెమ్మేపోనాణ్మతియేనీయిన్నాళ్ । మైవానిరుళకఱ్ఱాయ్మాழ்న్దు తేమ్బుతియా ।
నైవాయరవణైమేలాழிప్పెరుమానార్ । మెయ్వాశకజ్గేట్టుమైన్నీర్మైతోఱ్ఱాయే ॥ ౬॥

ఆ.—(నైవాయ) నాణ్మతియే! నీయిన్నాళ్ వలితానవిరుళైయకఱ్ఱుకిఱిలై; మழுజ్గిత్తేయానిన్ఱాయ్; నైవుడ్డానాయిరున్దవెమ్మైప్పోలే నీయుమ్, ౧ "పేత్తైనిన్నైప్పిరియేన్" ఎన్ఱుమ్, ౨ "ఏతద్వ్రతమ్మమ" ౩ "మాశుచః" ఎన్ఱుమెమ్బెరుమానరుళిచ్చెయ్త వార్త్తైయైక్కేట్టు "తిరువనన్దాழ்వాన్ తొడక్కమాకవుళ్ళ దివ్యపురుషర్కళోడే పழுకివ రిక్కుఅవివన్ మెయ్యల్లతుశొల్లార్" ఎన్ఱుకొణ్డుఅవ్వార్త్తైయైవిశ్వసిత్తు, అకప్పట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్. ౬.

అన్వ.—నైవు ఆయ ఎమ్మేపోల్ (౩) నాళ్ మతియే నీ (౬) ఇన్నాళ్ మై వాన్ (౯) ఇరుళ్ అకఱ్ఱాయ్ మాழ்న్దు (౧౨) తేమ్బుతి ఆల్ ఐవాయ్ (౧౫) అరవణైమేల్ ఆழி పెరుమానార్ (౧౮) మెయ్ వాశకమ్ కేట్టు (౨౧) ఉన్ మెయ్ నీర్మై (౨౪) తోఱ్ఱాయే (౨౫).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఎజ్గళైప్పోలే యవన్ సత్యవాదిత్వత్తిలే నీయకప్పట్టాయో? ఎన్ఱు క్షీణనానచన్ద్రనైక్కుఱిత్తుచ్చొల్లుకిఱాళ్.

నైకైయే, స్వభావమాన, ఎజ్గళైప్పోలే, (౩) కలామాత్రమాన, చన్ద్రనే!, తేజోరూపనాననీ, (౬) ఇక్కాలత్తిలే, మైపోలేయిరుక్కుఱ, ఆకాశత్తిల్, (౯) ఇరుళై, పోక్కుకిఱిలై; మழுజ్గి, (౧౨) కుఱైయానిన్ఱాయే; ఆతలాల్, పాయ్మైక్కుప్పలముకముమిరణ్డునావుముడైయ, (౧౫) తిరువరవణైమేల్కొణ్డు, పాయ్క్కుప్పెరునిలైనిఱ్కుమ్తిరువాழிయైయుడైయరాయ్, ఇవర్కళైప్పాయ్క్కుఱ్పెక్కుమ్బెరుమైయైయుడైయవరుడైయ, (౧౮) పెరుమ్బొయ్యాన, వార్త్తైయై, కేట్టు, (౨౧) ఉన్, వడివిల్, ఉజ్జ్వలభావత్తై, (౨౪) ఇழந்దాయో? - (౨౫) నాణ్మతి - పుతుమతి. మైవానిరుళ్ - కఱుత్తపెరియవిరుళైన్ఱుమామ్. మాழ்న్దు - మழுజ్గి. ఇత్తాల్ - ఉజ్జ్వలస్వభావరుడైయవాళి మழுక్కుమ్అవనుడైయఉక్తియైయర్థ్యకజ్గావహమాన విశమ్బుమెన్ఱుకరుత్తు. ౬.

అర్థము.—నొచ్చియున్న మావలెనే (౩) దినములచేబూణుడగు ఓ! బాలచంద్రుడా! నీవు (౬) ఈదినమందు కాటుకవలె అకసమందున్న (౯) చీకటిని బోగొట్టనివాడవైతివి; ప్రకాశములేక (౧౨) క్షీణించిపోవుచున్నావు; గనుక నైదుముఖములుగల (౧౫) శేషశయ్యమీదనుజ్జ్వలించిన చక్రాయుధముగల గొప్పవాడైన (౧౮) (శ్రియఃపతియొక్క) యథార్థములైన శ్రీసూక్తులను విని (౨౧) నీయొక్క శరీరమందలి సౌన్దర్యమును (౨౪) బోగొట్టుకుంటివా? (౨౫).

౧। ౨॥ రా-యు-౧౮-౩౩౪. ౩॥ భ-గీ-౧౮-౬౬.

ఈ.—ఆఱాయిరప్పడి. మేఘత్తినరుకేకలామాత్రమానచన్ద్రిక తోన్ఱినాల్; అవనై ప్పార్త్తు, ఉన్నుడైవి ఱ్ఱైలిఴన్దాయాకా తేయెన్గిఱాళ్.

(నైవాయ వెమ్మేపోల్) నై వై యుడై య వెణ్గళై ప్పోలేయెన్నుతల్, నైవుతానొరువడివుకొణ్డాప్పోలేయెన్ను తల్. ౧[సపఙ్కామ్] భూమియిల్ నిన్ఱుమ్ తోన్ఱినపోతుపోలేయిరున్దాళ్. [అనలఙ్కారామ్] అణైయ్ఱత్తో ప్పిక్కు మువరసన్నిధియాలే యొప్పనైయఱ్ఱిన్దిరున్దాళ్. [విపద్మామివపద్మినీమ్] ‘‘పెరుమాళ్ వన్దాలుమిన్నాశ్రయత్తైయుణ్డాక్క వొణ్ణాతు’’ ఎన్నుమ్బడి ముతలిలే తామరైకుడిపోనపాయ్కై పోలేయిరున్దాళ్. ౨[అవ్యక్తలేఖామివచన్ద్రలేఖామ్] పోయ్త్తేయ్న్దొఴిపడిక్కుమ్వై వర్ణత్తుక్కుమ్ నిదర్శనమాకచ్చొల్లుకిఱతు. [పాంసుప్రదిగ్ధామివహేమలేఖామ్] ‘‘నఱ్చిరక్కుక్కు వన్దవళుక్కు’’ ఎన్నుతోన్ఱవిరున్దాళ్. [క్షతప్రరూఢామివబాణలేఖామ్] అమ్బువాయుళ్ళేకిడక్క ప్పుఱమ్బే సమాధానమ్బణ్ణినాప్పోలే, ‘‘అకవాయిలిఴ్పుపెరితు’’ ఎన్నుతోన్ఱవిరున్దాళ్. [వాయుప్రభగ్నామివ

౬-అ. ఆఱాయిరప్పడి (నైవాయవిత్యాది). మేఘత్తైచ్చొన్నవనన్తరమ్ చన్ద్రనైచ్చొల్లుకిఱతుక్కు ప్రసక్తియెన్నెన్న (మేఘత్తినరుకే యిత్యాది). మేఘసమూహత్తుక్కరుకేనిఱ్కైయాలే, పూర్ణనాకిలుమ్ అర్ధమ్ ప్రకాశిక్కైయాలే-కలామాత్రమెన్గిఱారెంతల్; ప్రథమై యిఱ్పద్రినాతల్.

మున్దినవర్థత్తుక్కు [illegible] - ‘‘నైవు’’ ఎన్నతు-‘‘నై’’ ఎన్నుకఱైక్కు పెయర్త్తలాయ్, ‘‘వాయ్’’ ఎన్ఱు-ఇడమాయ్, నైవుక్కిడమాయ్. అతాసాగు - నైవైయుడైత్తాన వెన్నపడి. అన్ఱిక్కే, ‘‘నైవు, ఆయ,’’ ఎన్నుపదభేదమ్బణ్ణి, ఆయ-ఉణ్డాన; నైవుతానొరువడివుకొణ్డగుక్కాఱవన్నుతల్. ఎణ్గళై ఎన్గిఱతు-నాన్గై, అన్దిల్, కడల్, వాడై, వానమ్, అనవివ్వైకళై. నైవుతానొరువడివుకొణ్డాప్పోలే యిరుక్కిఱతుక్కుప్రమాణమ్ (సపఙ్కామిత్యాది). లఙ్కైయిలేయిరున్దపోతు పెరుమాళైప్పిరిన్దు [illegible] మేనియెల్లామ్బఴుత్తిపడిన్దు, అతుక్కుమేలే కణ్ణ [illegible], నన్నైవివమమ్ [illegible] - ‘‘సపఙ్కామ్’’ ఎన్నువివక్షిత్తు, అతుక్కుదృష్టాన్తమ్ (భూమియినిన్ఱుమి త్యాది). అ[illegible]-పఙ్కత్తైయెన్నపడి. అపద్మామిత్యనభిధాయ, ‘‘విపద్మామ్’’ ఇత్యభిధానాత్ - విశేషేణగతాని-విగతాని; విగతాని పద్మాని యస్యాస్సా-విపద్మేతివ్యుత్పత్తిం [illegible] (పెరుమాళ్ వన్దాలుమిత్తి). (ఇవ్వాశ్రయత్తైయుణ్డాక్క) ఘటాదిపదార్థఙ్గళైప్పోలే, ‘‘ఇతువుమొరుసత్తా [illegible]’’ ఎన్నుమ్బడియాకవాకిలుమ్ [illegible]. ఇన్దనర్థమ్ - ‘‘విపద్మామివ పద్మినీమ్’’ ఎన్గిఱ దృష్టాన్తత్తాలే తోన్ఱుకిఱతు. ‘‘సపఙ్కామ్, విపద్మామ్’’ ఎన్గైయాలే- నీర్ వఱ్ఱినమైతోన్ఱుకిఱతిల్లై; అత్తాలే - ఓ[illegible] [illegible] స్వరూపమిఴన్దమైతోన్ఱుకిఱతిల్లై; నీర్ [illegible] నిమ్నప్రదేశమిల్లై - ఓ[illegible]యాకిఱతు. ‘‘‘ఎమ్మేపోల్ నాణ్మతియే, ఇతిపదసఙ్గతిం [illegible] (అవ్యక్తలేఖామివేతి)’’ ఇతిపదస్తి. ‘‘సపఙ్కామ్’’ [illegible]. పోయ్త్తేయ్న్దొఴి వన్నతు - పుకవుమ్ తేయ్న్దొఴి వన్నపడి. (పోయ్త్తేయ్న్దొఴిపడిక్కుమ్). ‘‘చన్ద్ర లేఖామ్’’ ఎన్నతు - [illegible], కలామాత్రావశిష్టనానచన్ద్రనైచ్చొల్లి [illegible].

(వైవర్ణ్యత్తుక్కుమ్). ‘‘చన్ద్రలేఖై’’ ఎన్నుతోన్ఱుకిఱతిల్లై వైవర్ణ్యత్తాలే [illegible]. మేఘమివ [illegible] సంసర్గాదికళాలే కాదాచిత్కమాకవివర్ణ [illegible]. హేమలేఖైయెన్నతు - హేమశలాకై. చన్ద్రలేఖైయైదృష్టాన్తమాకచ్చొల్లి యిరుక్క, దృష్టాన్తాన్తరోపాదానత్తుక్కు [illegible] (నఱ్చిరక్కుక్కిత్యాది). అత్ర- 3‘‘సరసిజమనువిద్ధం శైవలేనాపిరమ్యం మలినమపిహిమాంశోర్లక్ష్మలక్ష్మీన్తనోతి। [illegible] నాపితస్వికినివహిమధురాణామ్మణ్డనన్నాకృతీనామ్’’ ఎన్నతనుసన్ధేయమ్. ‘‘క్షతప్రరూఢామివబాణలేఖామ్’’ ఎన్నతు - క్షతేసతి ప్రరూఢాంబాణలేఖామెన్నపడి. క్షతమెన్నతు - క్షతసాధనమానమ్బత్తా [illegible] (అమ్బువాయుళ్ళేకిడ క్కవన్దిరాల్). బాణలేఖై - అమ్బుపట్టవడు. అన్నిక్కే, క్షతమెన్ను - అమ్బుపట్ట వ్రణమెన్నుమామ్. ఇన్దపక్షత్తిల్, అమ్బువాయెన్నతు - అమ్బుపట్టవ్రణమెన్నపడి. అమ్బువాయుళ్ళేకిడక్క, ప్రరూఢమాయ్ - మేలే సమాధానమ్బణ్ణప్పట్ట, బాణలేఖైయుణ్డు - బాణమెన్బావ్యక్తమెన్న పడి. ప్రరూఢత్వమ్ - సమాధానవాచియామెన్న; [భిన్నః ప్రకారం తేఇత్యాది]. ఎన్నకణ్డుకొళ్వతు. (పుఱమ్బే సమాధానమ్బణ్ణినాప్పోలే యితి) ఉపరిత్వచాసమాహితబాణవ్రణవదిత్యర్థః అత్ర, ‘‘క్షతశస్త్రేన-రావణో క్తదుర్వచనశ తాయాతవ్యసనముచ్యతే, ర తీయినామ్బుట్టవడువాఱు

౧॥రా-సు-౧౫-౨౧. ౨॥రా-సు-౫-౨౬, 3॥శా-నాట-౧. ౪॥వఙ్గపుత్తూర్-అ ౧3-౯-‘‘శుట్టపుణ్ణాలుమ్’’ ఇతి పాఠాన్తరమ్.

ఈ.—అవర్ ౧"ఏతద్వ్రితంమమ"ఎన్గవార్తైకేట్టే నీయుమిప్పడి యకప్పట్టతు. ఇప్పోతుతవాఴైయాలే "పాయ్" ఎన్గిరుక్కిఱాళిత్. రామావతారత్తిల్ మెయ్యుమ్కృష్ణావతారత్తిల్పొయ్యుమిఱే ఆశ్రితర్కుఱ్ఱ్త్తజ్గమ్. (ఉఱ మెయ్నీర్మైతోఱ్ఱాయే) ఉఱవడివిలెఴి లిఴన్దాయాకాతే. దర్శనీయమాన తణ్ణళియేయాయ్ లోకోపకారకమానవున్ను డమ్బినొళియై యాకాతేయిఴన్దతు. ౬.

జీ-అ.—మెయ్వాళకమేతెన్న (అవరేతిద్వ్రితమిత్యాది). కృష్ణావతారప్రసజ్గత్తిలే,ఏతద్వ్రితమ్మమ ఎన్గతు - ధర్మైక్యత్తాలే. ఆనాల్, "ఏతద్వ్రితమ్మమ" ఎన్గతు - పొయ్యోవెన్న (ఇప్పోతిత్యాది). ఆనాల్ వాస్తవమాన వాకారమేతెన్న (రామావతారత్తిలిత్యాది). కృష్ణావతారత్తిల్ పొయ్యుమెన్గతు - ప్రాసఙ్గికమ్. ౨"రామోద్విర్నాభిభాషతే" ఎన్నుమ్బడియాన "ఏతద్వ్రితమ్మమ" ఎన్గిఱ రామావతారత్తిల్ మెయ్యుమ్, "ఆయుధమెడేఱ" ఎన్గ ప్రతిజ్ఞైయైప్పొయ్యాక్కిన కృష్ణావతారత్తిల్ప్పొయ్యుమెన్గపడి. యద్వా, పొయ్యానవార్తైక్కు మెయ్నీర్మైతోఱ్ఱుక్కుఱ్ఱడుమోవెన్న (రామావతారత్తిలిత్యాది) ఎన్నుతల్. తఙ్గమాకైయాలే తోఱ్ఱిక్కొళ్ళన్గపడి. నీర్మైతోఱ్ఱైక్కయావతు - అఴకఴిక్కై. (దర్శనీయమానవిత్యాది) దర్శనీయమాయ్, తణ్ణళియైయుడైత్తాయ్, లోకోపకారకముమాన వున్నుడమ్బిలొళియెన్గపడి. నాణ్మతియే నీయిన్నాళ్ మైవానిరుళకల్వాయ్; నైవాయవెమ్మేపోల్ మాఴాన్దు తేయ్న్దుతియాల్; ఐవాయరవణై ఇత్యాద్యరధ్యాన్వయః. "నీర్మైతోఱ్ఱాయ్" ఎన్గతు- * మాఴాన్దిఱ వివరణమాతల్. ఇఙ్గే, ౩"త్వంయక్ష్మణాబలవతానిగృహీతఇన్దో క్షీణస్తమోన నిజదీధితిభిః క్షిణోషి। కచ్చిన్ముకున్దగదితానియథావయన్త్వం విస్రబ్ధభోస్థగితధీరుపలక్ష్యసేనః" ఇతి భాగవతదశమస్కన్ధశ్లోకోఽనుసన్ధేయః. యక్ష్మణా-క్షయ వ్యాధినా. నక్షిణోషి - పోక్కుకిఱాయిల్లై. విస్రబ్ధ - విశ్వసిత్తు. స్థగితధీః - కలుషధీస్సన్. నఃఉపలక్ష్యసే, ఎఙ్గళ్ మున్నే తోన్ఱుకిఱాయ్. ౬.

అ-అ వి.—"అరవణైమేలాఴిప్పెరుమానార్" ఇతి-అవతారకన్దభూతస్యక్షీరాబ్ధిశాయినోఽభిహితత్వాత్, తదభిన్నత్వాద్రామకృష్ణయోః, కృష్ణావతారానుష్ఠానంరామావతారనూక్తిశ్చైకవస్తుగతత్వేనాహ (ఏతద్వ్రితమ్మమేతి). "అసత్యత్వేనోచ్యమానాసూక్తిఃకీదృశీ" ఇత్యాకాఙ్క్షాయాముత్తరమిదమ్. అత్రోదాహరణమ్- ౪"వల్లాళిలఙ్గైమలఙ్గచ్చరన్దురన్ద" ఇత్యాది. సావార్తామిథ్యాకిమిత్యత్రాహ (ఇప్పోతితి). "ఆఴిప్పెరుమానార్" ఇత్యాదేః-అహోరాత్రత్వేనకృతవానితియత్, తస్మిన్నాశ్రితార్థమిత్యర్థకరణేచ, "ఏతద్వ్రితమ్మమ" ఇతిసూక్త్యాఖ్యానిమగ్నచిత్తస్సన్ క్లిశ్యసికిలేతిభావంహృదినిధాయ; ఇమేమిథ్యార్థకరణసూక్తీకథంక్లేశహేతూభవతఇత్యత్రాహ (రామావతారత్తిలితి). తస్మాత్ "ఏతయోస్సతోర్యరపినరక్షతి" ఇతిఅతీవక్లేశహేతూభవతఇతిభావః. యద్వా, "'అరవణైమేల్' ఇత్యత్ర కృష్ణావతారవివక్షాయామ్, ఏతద్వ్రితమ్మమ ఎన్గవార్తైఇతి - వ్యఙ్గ్యత్వేనచరమశ్లోకఉచ్యతే; 'చక్రవర్తికుమారవాక్యవత్కృష్ణవచనఞ్చసత్యమ్' ఇత్యభిప్రాయఃకిమితిభావః. ఇప్పోతితి వాక్యస్య - పూర్వవదేవసఙ్గతిః. సత్యాసత్యత్వేనవచనయోః ప్రసక్తత్వాత్తత్ప్రసఙ్గాదాహ (రామావతారత్తిలితి)." ఇతివదన్తి.——

తాత్పర్యార్థమావతు (యక్ష్మణా) మున్బు చన్ద్రిన్ పూర్ణనాయిరుక్కుమ్బడి కణ్డిరుక్కుమే; ౫"ప్రథమంపిబతే" ఇత్యాది క్రమత్తిలే కలాక్షయమ్బిఱక్కిఱపడియైక్కణ్డు, అతు భగవద్విశ్లేష నిబన్ధనమాన రాజయక్ష్మావినాలే యాకవేణుమెన్గఅతియిట్టాళాయిన్ఱు. [బలవతా] ౬"చన్ద్రమామనసోజాతః" ఎన్గు - సఙ్కల్పమ్ సర్వసాధారణమాయిరుక్కచ్చెయ్తే చిరమనోరథత్తాలే పెఱవేణ్డుమ్బడియాన వేణ్డప్పాట్టైయుడైయవునైయిప్పడియాక్కుమ్బోతు, వయిరవురుక్కానవవనుడైయ విశ్లేషనిబన్ధనమాన విథువేవేణ్డావో. మనస్సేయాకిలుమ్ ఆన్తఃకరణమాకైయాల్వన్ద వేణ్డప్పాడుణ్డిఱే. [నిగ్రృహీతః] విడువిత్తుక్కొళ్ళ శక్తనాకిఱిలైయాకాతే [ఆసి] ఇప్పడి సత్తామాత్రమే శేషిక్కుమ్బడియావతే. [ఇన్దో] సర్వాహ్లాదకరనాననీ యిప్పడిపడువతే!. ఉన్దిధాతువిలే, ౭"ఉన్దేరిచ్చాదేః" ఎన్గిఱసూత్రత్తాలే - ఉప్రత్యయముమ్, ఉకారత్తుక్కు కారాదేశముమాయ్, "ఇన్దు" ఎన్గిఱరూపమ్. "ఉన్దీ-క్లేదనే" ఉనక్తిఇన్దుః - ఎల్లారుడైయమనస్సైయుమ్ ద్రవిప్పిక్కిఱవునైయుమ్ ద్రవిప్పిప్పారుణ్డాకాతే, "ఇట్టార్క్కిట్టపలన్" ఎన్గిఱవితుక్కు నీయుదాహరణమావతే. ఇతఱ్ఱిన్పడియెజ్జనేయెన్న [క్షీణ ఇత్యాది] ౮"భాముపయుజ్యభాతి" ఎన్గు - అవనుడైయతాయిరుక్కవుమ్,ఉనోక్కైసమ్బన్ధత్తాలే యిప్పడియామ్బడినీయిప్పడినోవుపడువతే.

ఆ-అ-వి.—౧"భాముపయుజ్యభాతి"ఎన్గిఱతు, మైత్రాయణీయశ్రుతియిలుమ్, ఆనుశాసనికత్తిల్ వాసుదేవమాహాత్మ్యత్తిలుమ్ ఉళ్ళ యిరుక్కిఱత అజ్గు, ౧ "తస్యాదిత్యోభాముపయుజ్యభాతి" ఎన్ఱిరున్దతేయాకిలుమ్, సూర్యకిరణజ్గళై చన్ద్రనిడత్తిలేవన్దహిమత్తాలే శీతలమాకిఱతెన్ఱు జో తిశ్శాస్త్రజ్గళ్ శొల్లుకైయాలే యిప్పడిశొల్లక్కుఱైయిల్లై. [కచ్చిదిత్యాది] ౨ "పాయ్న్దమ్బిపుళ్ళువణ్కళ్వమ్బుతియనై" ఎన్ఱు ఓరోద విశేషజ్గళిలే యవనుడైయవచనజ్గళై త్తెళిన్దిరుక్కవుమ్, అవణ్ వఞ్చనార్థమాక ౩ * ఉణ్ణాతుఱజ్గాతొలి కడలైయూడఱుత్తవిచ్చేయనై యెజ్గ ప్పోలేసీయుమ్ మెయ్యాకనినైత్తు, పొయ్యాన మైయెయిఱిన్దిలైయా కాతే. స్థగితమ్ - వఞ్చనాచ్ఛాదితమ్. "మెయ్వాశకమ్" ఎన్ఱవిడత్తిల్ ౪ "జరద్గవఃకమ్బళపాదుకాభ్యాంద్వారిస్థితోగాయతి మద్రకాణి! తంబ్రాహ్మణీపృచ్ఛతి పుత్రకామారాజణ్ రుమాయాంలవణస్యకోర్ఘః" ఎన్ఱ తనుసన్ధేయమ్. నైవాయవెమ్మేపోలెన్ఱుతొడజ్గి, క్రమేణవురై యన్వయమ్.

ప్ర-తి.—(నైవాయ్) సున్దరకాణ్డే పఞ్చదశే, "సపఙ్కామనలఙ్కారాంవిపద్మామివపద్మినీమ్॥౨౧॥ వ్రీళితాందుఃఖసన్తప్తాం పరిక్ష నాంతపస్వినీమ్॥ ౨౧౪॥——తత్రైవపఞ్చమేసర్గే, "అవ్యక్తలేఖామివచన్ద్రలేఖామ్పాంసుప్రదిగ్ధామివహేమలేఖామ్। క్షతప్రరూఢా మివబాణలేఖామ్ వాయుప్రభగ్నామివమేఘలేఖామ్॥ ౨౮॥ సీతామపశ్యన్మనుజేశ్వరస్యరామస్యపత్నీంవదతాంవరస్య। బభూవదుఃఖాభిహ శ్చిరస్య ప్లవజ్గమోమన్దఇవాచిరస్య॥౨౭॥"——"క్షతప్రరూఢామ్ - క్షతేసతిప్రరూఢామ్ అన్తర్దోషవతీంబహిస్సమాహితామిత్యర్థః" ఇత డాలిః. — "చిన్నఃప్రరోహతేవృక్షోవనేపరశునాహతః। వ్రణందురుక్తంవక్త్రోత్థం నస్మరోహతిసర్వదా." శ్రీభాగవతేదశమే ["త్వంయత్కలాబలవతానిగృహీతఇన్దోక్షీణస్తమోననిజదీధితిభిఃక్షిణోషి। కచ్చిన్ముకున్దగదితానియథావయన్త్వంవిస్రభ్య భోస్థగితధీరుపలక్ష సేనః"॥౧౭॥

నాయ్చ్చియార్తిరుమొழி - పత్తాన్దిరుమొழி - మూన్ఱాంపాట్టు.— కోవైమణాట్టిసీయుణ్ కొழுజ్గనికొణ్డెమ్మై। యావితొలైవి ల్వాయరుళాకరత్తెమ్మై యఞ్జుతుమ్। పావియేన్తోన్ఱిప్పామ్బణైయార్క్కున్దమ్బామ్బుపోల్। నావుమిరణ్డుళవాయిழ్ఱునాణిలియేనుక్కే.

తిరుమొழி-తొణ్డరడిప్పొడిత్తిరుమొழி-నాలాంపాట్టు. మైనమ్బువేఱ్కణ్ణల్లాళ్ మున్నమ్బెఱ్ఱవళైవణ్ణనన్మామేని। తన్నమ్బినమ్బియుమిం వశీర్స్తవనినైశెయ్తఱియాణ్। పాయ్న్దమ్బిపుళ్ళువన్గళ్వమ్బుతియనైప్పోకిన్ఱవాతవిழ్న్దిట్టు। ఇన్నమ్బినమ్బియాలాయ్చ్చియర్క్కుయ్యః యెణ్ శెయ్కేనెణ్ శెయ్కేనో॥

తాత్పర్యము.—ఓ! బాలచంద్రుఁడా! ఇప్పుఁడాకసమునందున్న నల్లని చీకటిని బోఁగొట్టక కాన్తిహీనుఁడవై క్షీణదశను బొందితివి. నీవు మావలనే, * "ఏతద్వ్రతమ్మమ" అనెడి సర్వేశ్వరునిమాటనువిని శేషశాయియైన చక్రధరుఁడు నబద్ధము చెప్పఁడనినమ్మి నీసౌన్దర్యమును బోఁ ట్టుకొంటివా యేమి?

మూ.—— తోழ్ழோమడనెఞ్జమెమ్బెరుమానారణఱ్కు। మ్మాழ்శొమైశొల్లియఴువోమైనీనడువే।
వేழ்ழோర్వకై యిఱ్ఱోడితాయెనైయూழி। మాழ்శొన్నైనిழ்శియోవాழிకనైయిరుళే॥

ఆ.— (తోழ்ழோమ్) ఎమ్బెరుమానారుడైయ వాశ్రితసులభత్వాదిగుణజ్గళాలే యవనుక్కు తోழ்ఱడిమైయానోమ్; ఆతలాల్, "ఎ నైప్పిరిన్ద వ్యసనత్తైయున్ఱ మ్బెఱుక్కమాట్టుకిఱిలోమ్" ఎన్ఱు శొల్లికొణ్డుఴుకిఱవెజ్గళై నీ నడువేశ్రుక్కలిలుమ్ కొడియైయాయ్నిన్ఱు ఎ నైకాలమ్ బాధిక్కక్కడవై కనైయిరుళే! యెన్గిఱాళ్.

౧॥ మై-ఉ. ౨॥ తి-మొ-౯-౭-౪. ౩॥ నా-తి-౧౧-౬. ౪॥

అన్వ.— ఎమ్ పెరుమాన్ నారణఱ్కు (౩) మడమ్ నెఞ్జమ్ తోళ్ తోమ్ (౬) ఎమ్మాళ్ తోమై శొల్లి అழువోమై (౯) నీ నడువే వేల్ తోర్వకైయిల్ (౧౨) కొడితాయ్ ఎనైయూழி మాళ్ తోమ్ (౧౪) నిళ్ క్రియో కనై ఇరుళే (౧౭) వాழి (౧౯).

పన్ని.— అనన్తరమ్, నిరుపాధిక సమ్బన్ధయుక్తనానవనై ప్పిరిన్దార్తైయానవర్నై ఉన్నీడుపాట్టైక్కాట్టినలివతే! యెన్ఱు ఇరుళైక్కణ్డు శుపట్టురైక్కిఱాళ్.

ఎఙ్గళ్, స్వామియాన, నారాయణనుక్కు, (౩) ఎఙ్గళుక్కువిధేయమాన. నెఞ్జై, ఇழన్దోమాయ్,(౬) అతడియానవెఙ్గళాళ్ తోమైయై, వాయ్విట్టుచ్చొల్లి, అழుకిఱవెఙ్గళైప్పళ్ఱి, (౯) నీ, బాధ్యబాధకసమ్బన్ధమఱ్ఱవర్కళుక్కు నడువేపుకున్దు, శత్రుక్కళ్ పడియిలుమ్, (౧౨) కొడితాప్పడి, కాలముళ్ళతనైయుమ్, ఎఙ్గళ్ నోవుక్కు మఱుతలైయాన ఆళాకైయిలే,(౧౪) నిలైనిఱ్కిఱాయో, తిణుఙ్గిన, ఇరుళే!,(౧౭) ఉఙ్గసన్నిధియైక్కాట్టినలియాతే క్లేశస్ఫూర్త్తవాழవేణుమ్. (౧౯) కనైయిరుళ్ - తిణుఙ్గినవిరుళ్. ఇవళ్ నోవుక్కుమఱుతలైయాన ఆళాకై యావతు - ఇరుళ్ తానుమిఱుపడుకై. ఇతిఱ్కకరుకలల్ విరహత్తాలేయెన్ఱు నినైత్తు, పొరుక్కమాట్టామలురైత్తాళాయిళ్ఱు. ఇత్తాల్ - తమః ప్రకృతికళుడైయ మాలిన్యముమ్, సర్వేశ్వరనైప్పిరిన్ద తెన్తిరుక్కై. ౩.

అర్థము.— మాయొక్క స్వామియైన నారాయణునికి (౩) (మా) స్వాధీనమందున్న మనస్సును పోగొట్టుకొనినవారమై (౬) మాయొక్క విరహదుఃఖమును చెప్పుకొని దుఃఖించుచున్న మమ్ములనుద్దేశించి (౯) నీవు నడుమవచ్చి శత్రువులుచేసెడివిధములకంటె (౧౨) క్రూరవ్యాపారములుగలదానవై ఎల్లప్పుడును హింసచేయుటయందు (౧౪) నిలిచియున్నావా? దృఢమైన ఓ!అంధకారమా! (౧౭) సుఖముగానుండువుగాక. (౧౯) ౨.

ఈ.— ఏళ్తూళ్ ప్పాట్టు. మతికెట్టవాఱే అన్ధకారమ్వన్దు మేలిట్టతెన్నిఱాళ్ (తోళ్ తోమిత్యాది) కీழుమేలుమ్ పొరుకిఱపడియొழிయ, శబ్దస్వారస్యత్తైప్పళ్ఱ ఎమ్పెరుమానారరుళిచ్చెయ్తుపోరువతొన్ఱుణ్డు; అమ్మఙ్గైయుడైయాళుమత్తైయే నిర్బన్ధిత్తుప్పోకుమ్. అతాకిఱతు - తాన్, పిరిహాళ్ తాతారనేకర్ కూడ కట్టికొణ్డుకూప్పిడానిఱ్కు, ఇరుళ్వన్దు ముకత్తైముకైక్క, అత్తైప్పార్త్తు, ఆళ్ తోమైక్కుప్పోక్కు విట్టు ధరిక్కవొట్టాతే నీవన్దు నలియక్కడవైయో? వెన్నిఱాళ్.

"ఎమ్మైపోల్" ఎన్నిఱపదార్థజ్ఞానైయల్లాఙ్గూట్టికొణ్డు శొల్లుకిఱతు (తోళ్ తోమ్మడనెఞ్జమ్) భగవద్విషయమెన్ఱాల్ పిడపూట్టాతపడి చపలమాన నెఞ్జైయిழన్దోమ్, అస్తియే, భవ్యమాన నెఞ్జైయిழన్దోమెన్నుతల్. (ఎమ్పెరు

౭-అ.—ఏళ్తూళ్ ప్పాట్టు, (తోళ్ తోమిత్యాది). మతి ఎన్ఱు - చాటు. బుద్ధియుమ్, చన్ద్రనుమ్. అన్ధకారమ్ - ఇరుళుమ్, అజ్ఞానముమ్. కీழుమ్ మేలుమ్ పొరుకిఱపడియావతు - "ఎమ్మైపోల్" ఎన్ఱు సమదుఃఖికళాకచ్చొల్లుకై. (శబ్దస్వారస్యత్తైప్పళ్ఱ) "వేల్ తోర్వకైయిల్" ఇత్యాదిగానశబ్దస్వారస్యత్తైప్పళ్ఱవెన్ఱపడి.

"తోళ్ తోమ్" ఎన్నిఱబహువచనార్థమ్ (ఎమ్మైపోలిత్యాది). మున్దినవర్థత్తిల్, మడప్పమ్ - పళ్ తోళ్ళువిడామై "ఎమ్పెరుమాన్,

---

అ-అ-వి.— శబ్దస్వారస్యత్తైప్పళ్ఱ ఎన్నిఱతు - "నడువే" ఎన్నిఱపదత్తై కటాక్షిత్తు. "నాకైయుమ్నానుమ్ కూప్పిడానిఱ్కునీయుమ్ దుఃఖత్తైక్కాట్టినలివతే" ఇత్యాదిప్పడియే కీழ్ప్పాట్టుక్కళిఱ్పోలేశొల్లామల్, ఇఙ్గే "వేల్ తోర్వకైయిల్ కొడితాయ్" ఎనైయాలే, ఇతువుమ్, కీழ్ మేల్పాట్టుక్కళిఱ్పోలే భగవద్విశ్లేషవ్యసన సూచకపదమిల్లామైయుమిన్దవర్థత్తిలేయిచే స్వరసమావతు. కట్టికొణ్డు-ఆశ్లే

ఈ.—మాణ నారణఱ్కు) కెడువాయ్, వస్తువిషయత్తిలేయన్ఱో నాఙ్గళ్ నెఞ్జుఴన్దతు. "తన్నుడైమై" ఎన్నాల్ వత్సల నాయిరుక్కుమవనుక్కన్ఱో విఴున్దతు. సులభనుక్కన్ఱుమామ్. (ఎమ్మాఴ్ వాఴైశొల్లి యఴువోమై) ఆళ్వాఴైయుడైయార్, తన్నామాళ్వాఴైశొల్లిక్కూప్పిడక్కడవతన్ఱో. నాఙ్గళ్ పెఱువిక్కుకిఱతొరు ప్రయోజనముణ్డాయ్ "అత్తై నిలక్కనాప్పైఱవేణుమ్" ఎన్ఱు తాణ్ శెయ్కిఱాయన్ఱే. అవనై ప్పెఱవో? పోననెఞ్జై ప్పెఱవో? ఎఙ్గళాళ్వాఴై యాలే యఴుప్పెఱోమో; (నీనడువే) అల్లాతవన్ ఱుక్కళ్ళతమైయాతోవునక్కు. అవనై యొఴిన్దనమ్మిల్ నామ్ కఴుత్తైక్కట్టిక్కొణ్డుకిడన్దు కూప్పిడుకై యొఴియ బాధ్యబాధకభావముణ్డో?. నలిక్కైక్కొరు హేతువిన్ఱిక్కేయిరుక్కప్పెయ్తే. (వేల్ నోర్ వకైయిల్ కొడితాయ్) వేల్ నోరుణ్డు - శత్రుక్కళ్. వకైయుణ్డు - అవర్కళ్ నలియుమ్ప్రకారమ్. అతిలుఙ్కొడితాకనలియానిన్ఱాయ్. శత్రుక్కళానాలుమ్, నోవుపట్టారై "ఐయో!" ఎన్న వన్ఱోవడుప్పతు. (ఎనైయార్క్కు మాళ్ వాఴైనిన్ప్రియో) కాలతత్త్వముళ్ళతనై యుమ్ శాత్రవత్తిలేనిఱ్కక్కడ వైయో?. రావణాదికళ్, పిరిత్తపిత్తనై, కూప్పిడప్పొఱుత్తార్కళ్, నీర్మైయుడైయార్, ౧"సఞ్జాతబాష్పః" ఎన్ఱు కణ్ణనీరైవిఴువిట్టార్కళ్; నీర్మైయుడైయార్ పడియుమ్ కణ్డిలోమ్, శత్రుక్కళ్ పడియుమ్ కణ్డిలోమ్, ఉన్నతు వ్యావృత్తమాయిరున్దతీ!.

౭-అ.—నారణ" ఎన్గిఱపదద్వయత్తుక్కుమ్ క్రమేణార్థమ్ (కెడువాయిత్యాదివాక్యద్వయేన). కెడువాయెన్గతు-వాత్తైప్పాడు. ఆళ్వాఴైయుణ్డానాలాజీయిరాతే యఴువేణుమో వెన్న (ఆళ్వాఴైయుడైయారిత్యాది). "ఆళ్వాఴై" ఎన్గిఱపదత్తుక్కువాసనై (నాఙ్గళ్ పెఱువిత్యాది వాక్యద్వయత్తాలే). "శొల్లియఴువోమ్" ఎన్గైయాలే కూప్పిడుకైక్కు ప్రయోజనమఴుకైయెన్ఱు తోన్ఱుకిఱతు. ఒరుప్రయోజనమెన్ఱతిణ్ వివరణమ్ (అవనైప్పెఱవోవిత్యాది). ఎమ్బెరుమాణ నారణఱ్కు మదనెఞ్జన్దోన్ఱోమ్, ఎమ్మాళ్ వాఴైశొల్లి యఴువోమై ఇత్యన్వయమ్ హృది నిధాయోక్తమ్ (అఴుప్పెఱోమోవెన్ఱతు). ఆళ్వాఴైయాలే యఴుకైక్కుమ్ యోగ్యతైయిల్లైయో వెన్ఱపడి. (అల్లాతవన్ ఱుక్కిత్యాది) తన్నోడు సమదుఃఖికళానవర్ గళ్నడియుమన్ఱిక్కే, ఉదాసీనర్ పడియుమన్ఱిక్కే, ఉభయవిలక్షణమాన వాకారమునక్కుణ్డావతే యెన్ఱు- ౨ సియ్ణ తాత్పర్యమ్. కీఴ్ వాక్యవివరణమ్ (అవనైయొఴిన్దవిత్యాది). (నమ్మిల్ నామ్) ఉనక్కుమితుశేయిఱే యడుప్పతెన్ఱు కరుత్తు. "నడువే" ఎన్గవితుక్కు - ఎఙ్గళ్ మధ్యత్తిలేయెన్ఱు పొరుళ్; ఇల్లైయాకిల్, ఇన్దయోజనైక్కు శబ్దస్వారస్యఙ్గొల్లవఴియిల్లైయిఱే. అవతారికైయిలే, ఇరుళ్ వన్దు ముకత్తై మఱైక్కవెన్ఱు - శబ్దార్థమ్ శొన్నప్రాయమిఱే. "నడువే" ఎన్ఱతిణ తాత్పర్యమ్ (నలిక్కైక్కిత్యాది). నలిక్కైక్కన్గిఱతు - ఇవ్వోవుక్కు మార్థికార్థమ్. వేల్ నోర్ - హింసకాః, వకై - తేషాం భేదః. అతిలుమ్కొడితాక నలికిఱతెన్నెన్న; అతినుడైయ క్రౌర్యత్తై యిరణ్డువకైయాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (శత్రుక్కళానాలుమెన్ఱుతొడఙ్గి). (నోవుపట్టారై) ౨*గచ్ఛానుజానామియిలే తాత్పర్యమ్. ఎనై - అనేకమ్. "వేల్ నోర్ వకై" ఇతి - సదయ హింసకత్వేన, నిర్దయహింసకత్వేనచ భేదోవివక్షితః; తస్మాదుభయవిధాద్భేదాదప్యధికం క్లేశయ సీత్యర్థాన్తరమాహ (రావణాదికళిత్యాది). నీర్మైయుడైయార్ - నీర్మైయుడైయశత్రుక్కళెన్ఱపడి. ఫలితమ్ (నీర్మైయుడైయార్ పడియుమిత్యాది). శత్రుక్కళ్ - నీర్మైయిల్లాత శత్రుక్కళ్.

ఆ-ఆ-వి.—షిత్తుక్కొణ్డు. మఱైక్క-ఆచ్ఛాదిక్క. ౩ "అఙ్గుష్ఠమాత్రః పురుషః" ఇత్యాది. (సులభనుక్కన్ఱుమామితి) సౌలభ్యమ్ - తత్పురుషార్థ ౪ ఈయతే - ప్రాప్యతే ఇత్యయనశబ్దార్థత్వాత్. ఎమ్బెరుమాన్నారణఱ్కు - మదనెఞ్జన్దోన్ఱోమ్, ఎమ్మాళ్ వాఴైశొల్లి యఴువోమై ఇత్యన్వయమ్ హృదినిధాయోక్తమ్ (అవనైప్పెఱవోవితి). ౭.

ఈ.—(వాழி) ఘాతుకరై "ఉడన్బిఅన్దీర్" ఎన్ను మాప్పోలే. (కనై యిరుళే) శెఱిన్దవిరుళేయెన్నుతల్, కనై యిరుళ్ - కనైత్తుక్కొణ్డు శెయక్కిఱరుకిఱవిరుళే యెన్నుతల్. అన్ఱియే, ప్రకరణత్తోడే శేర్న్దపొరుళావతు - తమ స్సెన్ఱొరుపదార్థమాయ్, "అతుతానొళిమழுజ్గియడజ్గియిరుక్కై స్వభావమ్" ఎన్ఱఱియాతే, అభిమతవిశ్లేషత్తాలే యొళిమழுజ్గి వాయ్విట్టుకూప్పిడవుమ్మాట్టాతే నోవుపడుకిఱ పడియైక్కణ్డు, ఉన్నిழవుకన త్తిరున్దతీ! ఎన్గి ఱాళ్. వకుత్తవిషయత్తిలే నామెల్లామ్ నెஞ్జழున్దుకూప్పిడానిఱ్క, నీయున్నాల్ ద్రాప్పైయైక్కాట్టి నలియానిన్ఱాయ్; ఉన్నవసాదమ్ నీజ్గి నీజీవిత్తిడుకవెన్గిఱాళ్.   ౭.

జీ-అ.—"వేల్ నోర్ వక్రై యిఱ్కొడిత్తాయెనైయూழிమాల్ నిల్ ప్రి" ఇత్యభిధానదశాయామ్ "వాழி" ఇతి-ఆశీర్వాదస్య దృష్టాన్తమాహ (ఘాతుకరై యితి). (ఉడన్బిఅన్దీర్) "దయైపిఱక్కుమో!" ఎన్నుమ్ నశైయాలేశొల్లుమ్వార్తై. ఎమ్బెరుమాన్ నారణఱ్కు మడనెஞ్జన్దోల్ నోమాయిరుక్క వెమ్మాల్ ప్రామైశొల్లి యెన్ఱన్వయమ్. కనవిరుళెన్నుతల్, కనైయిరుళెన్నుతల్. (శెఱిన్దవిరుళితి) అస్మిన్నర్థయకారాయోగా దకారస్య ఐకారఆయాత ఇతిభావః. కనైత్తుక్కొణ్డు - కోపిత్తుక్కొణ్డు. యోజనాన్తరమ్ (అన్ఱియే యిత్యాది). (ఉన్నాల్ ప్రామైయైక్కాట్టి నలియానిన్ఱాయ్) ఉన్నాల్ ప్రామైయైక్కాట్టి శత్రుక్కళై క్కాట్టిలుమ్ నలియానిన్ఱా యెన్ఱపడి. ఇన్దయోజనైయిల్, "నడువే" ఎన్గిఱతు - నారై ముతలానవర్గళై నడువేయెన్ఱపడి. అతావతు - నారై ముతలానవై తజ్గళ్ వ్యసనత్తైక్కాట్టి యెన్నైప్పిరియానిఱ్క, నీయు మవైపోలే యున్నుడైయ వ్యసనత్తైక్కాట్టి ప్పిరిక్కక్కడవైయో వెన్ఱపడి. "నీనడువే" ఎన్ఱతు - ఎజ్గళాల్ ప్రామైయైక్కాట్టిల్ వ్యావృత్తమాయిరున్దతీ! ఉన్నాల్ ప్రామై యెన్ఱపడి యెన్నవుమామ్. ఇతాళవన్దార్ నిర్వాహత్తుక్కు. "కనైయిరుళ్" ఎన్ఱతు - నియతస్వభావమెన్ఱఱియాతే, "భగవద్విశ్లేషత్తాలే యొళిమழுజ్గియిరుక్కిఱతు" ఎన్ఱిరుక్కిఱాళెన్ఱుకరుత్తు. అడజ్గియిరుక్కై - వెళిప్పుఱప్పడామలిరుక్కై. ఎమ్బెరుమాన్ నారణఱ్కు - మడనెஞ్జన్దోల్ నో మెన్ఱన్వయత్తిలే యర్థమ్ (వకుత్తవిషయత్తిలే యెన్ఱతోడజ్గి). ఇన్దయోజనైక్కు, వేల్ నోర్వక్రై యిత్యాదిక్కు - ఉన్నాల్ ప్రామైయైక్కాట్టి శత్రుక్కళ్ నలియుమ్ప్రకారత్తిలుమధికమాక నలికిఱాయెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. "ఎనైయూழிమాల్ ప్రాణ్యైనిల్ ప్రియో" ఎన్ఱతుక్కు స్వారస్యమిల్లై; "వాழி" ఎన్ఱతుక్కు - స్వారస్యముణ్డు. మున్దినయోజనైయిల్, "కొడిత్తాయెనైయూழிమాల్ ప్రాణ్యైనిల్ ప్రి" ఇత్యాదిస్వారస్యముణ్డు. కనైయిరుళే!, ఎమ్బెరుమాన్ నారణఱ్కు మడనెஞ్జన్దోల్ నోమ్; ఎమ్మాల్ ప్రామై శొల్లియழுవోమై నీనడువే వేల్ నోర్ వక్రైయిఱ్కొడిత్తాయెనై యూழிమాల్ ప్రాణ్యైనిల్ ప్రియో; వాழிయెన్ఱన్వయమ్.   ౭.

ప్ర-తి.—(తోల్ నోమిత్యాది) (ఎనై యూழிయిత్యాది) కిష్కిన్ధాకాణ్డే చతుర్వింశే, వాలిహననజశోకపరిప్లుతం సుగ్రీవమాలోక్యరామః, "ఇత్యేవమార్తస్య రఘుప్రవీరశ్శ్రుత్వా వచో వాలిజఘన్యజస్య । సఞ్జాతబాష్పః పరవీరహన్తా రామోముహూర్తంవిమనాబభూవ. ॥ ౨౫॥ "   ౭.

తాత్పర్యము.—ఓ! చీకటీ! మేము మామనస్సును సర్వేశ్వరునికిదారపోసికొని యొకరికొకరు తమతమదుఃఖమునుజెప్పుచు దుఃఖించుచుండగా, నీవిప్పుడు మాలోజొచ్చి యొకరిముఖము నొకరికి దెలియకుండునట్లుజేసి బాధించుచున్నావు. నీవేసుఖముగానుండుము.   ౭.

మూ.—ఇరుళిన్ఱిణివణ్ణమానీర్ క్కழிయేపోయ్ । మరుళుల్ ద్రిరాప్పకల్ తుஞ్జిలునీతుஞ్జాయా ।
ఉరుళుఞ్జకడముతైత్తపెరుమానా । రరుళిన్బెరునశై యాలాழ்న్దునొన్దాయే॥   ౮॥

అ.—(ఇరుళిన్ఱ) ఇరుళిన్ఱిణివణ్ణమానీర్ క్కழிయే!, పోయతివழின్దిరాప్పకల్ ముడియిటుమ్నీయుఱఙ్గుకిఱితై; నీయుమెన్నైప్పోలేఉరుళుఞ్జకడముతైత్తపెరుమానారోడేసంశ్లేషిక్కైయిలుళ్ళ వభినివేశత్తాలే యాழ்న్దునొన్దాయాకాతేయెన్గిఱాళ్.   ౮.

అన్వ.—ఇరుళిన తిణి వణ్ణమ్ (3) మా నీర్ కழிయే (౬) పోయ్ మయక్కుజ్ఞు ఇరాప్పకల్ (౯) తుఞ్జిలుమ్ నీ తుఞ్జాయ్ (౧౨) ఆల్ ఉరుళుమ్ శకడమ్ (౧౫) ఉదైత్త పెరుమానార్ అరుళిన (౧౮) పెరు నశైయాల్ ఆழ்న్దు (౨౧) నొన్దాయే (౨౨).

ప్రశ్న.—అనన్తరమ్, అవజ్ఞ కాయికత్వత్తిలేనశైపణ్ణి యాழ்జ్గాప్పట్టాయో? ఎన్ఱుకழிయైప్పార్త్తుక్కలజ్గియురైక్కిఱాళ్.

ఇరుళినుడైయ, శెఱిన్ద, నిఱత్తైయుడైత్తాన,(౨) పెరియ, నీరైయుడైయ, కழிయే!,(౬) మికవుమ్, అఱివుకెట్టు, అహోరాత్రరూపమానకాలముమ్, (౯) ముడియిలుమ్, నీ, ఉఱజ్గుకిఱిలై;(౧౨) ఆతలాల్, ఉరుళుతలైయుడైత్తాన, శకడత్తై,(౧౫) తిరువడికళాలేయుదైత్త పెరియవరుడైయ, కృపాగుణత్తిలుణ్డాన, (౧౮) పెరియ, ఆశైయాలే, ఆழ்జ్గాప్పట్టు,(౨౧) నొన్దాయో?.(౨౨)మానీరెన్ఱతు-కటుత్తనీరెమామ్. ఇత్తాల్-జలప్రకృతికళుమ్ అవజ్ఞ కృపాగుణత్తిలేయకప్పట్టాల్ కొల్ తాழ்వారెన్ఱుకరుత్తు.

అర్థము,—చీకటియొక్క దట్టమైయున్న వర్ణముగల(3)గొప్ప జలసమృద్ధిగల ఓ!ఉప్పుకాలవా! (౬) మిక్కిలి అజ్ఞానముగలదానవై రేయింబగళ్లు (౯) చనిపోయినను నీవు నిద్రించవు; (౧౨) గనుక దొర్లుచున్న శకటాసురుని (౧౫) తన్నిన స్వామియొక్క కృపయందు (౧౮) మిక్కిలి యాశచే మగ్నమై (౨౧) బాధపడుచున్నావా?. (౨౨).

ఈ.—ఎట్టామ్పాట్టు. అవ్విరుళుక్కిఱాయ్త్తుఅజ్గేయిజ్గేసఞ్చరియానిఱ్క, ఇరుళ్ శెఱిన్దాప్పోలేయిరుప్పతొరుకழிయిలేశెన్ఱుకిన్దాళ్; అతుమడలెడుప్పారైప్పోలేకెట్టొడానిఱ్కమే, పావియేన, శకటాసురనిరసనమణ్ణినవచ్చేయలిలేనీయుమకప్పట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్.

(ఇరుళిన తిణివణ్ణమ్) అచ్ఛమానవిరుళ్. వెళిఱానవిరుళన్ఱిక్కే, ఇరుళిన పుఱవిత్తழைవాజ్గివయిరత్తైచ్చేప్పిడిత్తాప్పోలేయిరానిన్ఱతు. ఇరుళిన తిణిపోలే యిరుక్కిఱనిఱత్తైయుడైత్తాయ్ప్పెరునీరైయుముడైత్తానకழிయే! (పోయ్మయక్కుజ్ఞు) మికవుమఱివుకెట్టు. ౧*మయర్వఱమతినలమరుళప్పెఱ్ఱారఱివుకేట్టుక్కుమవ్వారుకేయాం రానిన్ఱతే! ఉన్నఱివుకేడు. (ఇరాప్పకలిత్యాది) కాలత్తుక్కోరెల్లైకాణిలుమున్నాళ్తాపైక్కోరెల్లైకాణ్గిఱిలోన్ (ఉరుళుమ్శకడముదైత్త) "కావలాశవైత్తశకడన్దానే అసురావేశత్తాలేయూర్న్దువర, తాయాజ్గూండవుత వా

జీ-అ.—ఎట్టామ్పాట్టు (ఇరుళినిత్యాది) ఇరుళుక్కనన్తరమ్ కழிయైచ్చొన్నతుక్కుచ్చేర్త్తియేతెన్న (అవ్విరుళుక్కిత్యాది). ఇఱ యిత్తు - పిన్నాజ్గి.

"తిణి" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (అచ్ఛమానవిత్యాది). (వెళిఱానవిరుళన్ఱిక్కే) వెళిఱు-అసారమ్. పుఱవితழ்-బహిర్దళమ్. శబ్దార్థమ్ (ఇరుళినిత్యాది). తిణిపోలే-వయిరప్పోలే. పోయ్ మికవుమ్. ౨ "వాక్తల్ పోతలాழ்కలివైనెడుమైయాకుమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. "మికవుమ్" ఎన్ఱత్తైవివరిక్కిఱార్ (మయర్వఱవిత్యాది). ఇరాప్పకలెన్ఱు-కాలావయవజ్గళైచ్చొన్నతు-కాలత్తుక్కుముపలక్షణమ్ (కాలత్తుక్కితి). 3 "అనాదిర్భగవాన్ కాలోనాన్తోస్యద్విజవిద్యతే" ఇతి - అన్తరహితస్యకాలస్యేత్యర్థః. తుఞ్జిలుమ్-ముడియిలుమ్. తనక్కుదివారాత్రవిభాగముణ్డాకైయాలుమ్ "కాలమాకిల్ దివారాత్రవిభాగవిభక్తమాయేయిరుక్కుమ్" ఎన్ఱిరుక్కైయాలుమ్, "కాలమ్నశిత్తతు" ఎన్ఱిరుక్కిఱాళ్ తుఞ్జాయాల్-ఉఱజ్గుకిఱిలై. అఱివిన్మైయాల్ వరుమ్ జాగరత్తుక్కు కాలమ్ వేణ్డావాకాతే. అథవా, 3 "అనాదిర్భగవాన్కాలః." ఎన్గిఱపడియే అనన్తమానకాలమవస్థయవాకమయక్కుజ్ఞు, అఱివిన్మైయాలేముడిన్దుపిழைత్తిరుక్కవుమ్, ఎన్నైప్పోలే 3 "జీవన్భద్రాణిపశ్యతి" ఎన్ఱునశైయిన కనత్తాలేముడిన్దుపిழைక్కవుమ్ పెఱ్ఱాయిల్లైయెన్ఱపడి. కావల్-రక్షై. ఉరుళుమ్-ఊర్న్దువరుమ్. తాழ்త్తు-విళమ్బిత్తు. ౪ "చిత్రే

1॥ ౧-౧. 2। 3॥ వి పు ౧-౨-౨౮. ౪॥ వి-౫-౬-౧.

ఈ.—సమయత్తిలేము లైవరవుతాఞ్గ త్తుచ్చీటిఏమిర్ త్తతిరువడికళా లేముడిత్తు,జగత్తుక్కు-శేషిమై త్తన్దవుపకారకక్షణయినిక్కు-తవానో?” ఎన్ను మ్నశ్శైయాంలే. (అరుళిల్ పెరునశ్శైయాల్) అరుళిల్కనత్తుక్కు-త్తక్కపడియిత్తే నశ్శైయిల్కనమిరుప్పతు. (ఆఘ్రాన్దునొన్దాయే) తశ్శైప్పట్టునోవుపట్టాయాకాతే. ౮.

౧-అ.—చరణావ్రూర్ధ్వం స్తన్యార్థీ ప్రరురోదహ ” ఇత్యేతత్ప్రదినిధాయాం (ము శైవరవిత్యాది). ఉశైత్త-ముటిత్త. కఓ,స్త్రీయాక్కైయాలే(ప్రణయినిక్కు-తవానోవెన్ఱతు). నశ్శైక్కుప్పెరుమైయేతేన్న (అరుళినిత్యాది). ఆఘ్రాన్దు-తశ్శైప్పట్టు. ౮.

అ-అ వి.—ఇరుళిల్ తిణివణ్ణమెన్ఱుతొడజ్గి, క్రమేణఉశ్ఱైయన్వయమ్. ౮.

ప్ర-తి.—(ఇరుళినిత్యాది) (ఉరుళుమ్శకటమిత్యాది) సఙ్చ్రమేం శేషస్త్తే, “ కదాచిచ్ఛకటస్యాధస్శయానోమధుసూదనః | చిక్షేపచరణావూర్ధ్వం స్తన్యార్థీ ప్రరురోదహ॥ ౧॥ తస్యపాదప్రహారేణశకటంపరివర్తితమ్ | విధ్వస్తకుమ్భభాణ్డం తద్విపరీతంపపాతవై॥ ౨॥ తతోహాహాకృతస్సర్వోగోపగోపీజనోద్విజ | ఆజగామాథదదృశే బాలముత్తానశాయినమ్॥ ౩॥” ౮.

తాత్పర్యము.—గాఢాన్ధకారముచలె నల్లనివర్ణముగల ఓ! ఉప్పుకాలవా! నీవు శకటాసురునిసంహరించిన శ్రీకృష్ణునియొక్క కృపను ఆదిలభింపకపోవుటచే మఱిపోయినగానవై యెల్లప్పుడును నిద్రింపక బాధనొందుచున్నావా యేమి? ౮.

మూ.—నొన్దారాక్కు-తనోయ్ పుల్లావియుళ్ళులర్ త్తు | నన్దావిళక్కమేనియుమళియత్తాయ్ | శెన్దామరై త్తడజ్గణ్ శెజ్గని వాయెమ్బెరుమా | సన్దాము త్తణ్డుழாయాశ్శైయాల్వే వాయే॥ ౯॥

అ.—(నొన్దారా) నన్దావిళక్కే!, ఇప్పొడునదుక్కైక్కు-పెన్ఱియే యిరున్దనీయుమెన్నైప్పోలే, కాలత్త్వామల్లామసుభవిత్తాలుమ్ ఆరాతతల్ నోయానతు ఉన్నుడైయ మెల్లావియైయుళ్ళులర్ త్త, శెన్దామరై త్తడజ్గణ్ శెజ్గనివాయెమ్బెరుమాన న్దాము త్తణ్డుழாయినుశ్శే ఆశ్శైయాకిఱపొఞ్గియాలే వేవానిన్ఱాయాకాతేయెన్గిఱాళ్. ౯.

అన్వ.—నన్దా విళక్కమే అళియత్తాయ్ (౩) నీయుమ్ నొన్దారాక్కాతల్ (౬) నోయ్ మెల్ ఆవి(౯) ఉళ్ ఉలర్ త్తశెమ(౧౨) మరై తడమ్ కణ్ (౧౫) శెమ్ కని వాయ్ (౧౮) ఎమ్బెరుమాన్ అమ్ తణ్ తుழாయ్ తామమ్ (౨౧) ఆశ్శైయాల్ వేవాయే (౨౩).

పన్ని.— అనన్తరమ్, కమనీయవిగ్రహం నానపనుడైయ భోగ్యతావిషయమానదాశ్శైయాలే వరుద్ధుకిఱాయోయెన్ఱు ఉప్పవిళక్కైక్కేట్కిఱాళ్.

ఒట్టాయ్ వివర్ఱు, విళక్కే!, ఇప్పడివిలక్షణమాన, (౩) నీయుమ్, ఉనుపత్తియుక్కచ్చెయ్ తోయుమియిడుపడుత్తుకఱాల సయాయునిన్ఱత, కాతలాకియ,(౬) నోయానతు, ఉన్నైనిపోలే మెల్లితాన, ప్రాణనైయుమ్,(౯) ఉళ్ళే, ఉలర్ త్తుమ్బడియాక, శివన్న,(౧౨) తామరైప్పోన్ఱ, య, కణ్ణైయుమ్, (౧౫) శివన్ద, కనిపోన్ఱ, వాయైయుముడైయనాన,(౧౮) ఎజ్గళ్స్వామియుడైయ నవసున్దరయ, అఴ్కియ, తుళసిత్తామత్తైమ్బుక్ఱాన,(౨౧) ఆశ్శైయాలే, పరితపిక్కిఱాయో?.(౨౩) అళియత్తాయెన్ఱు-“అరుమన్ద” ఎన్నుమాపోలే, సన్తపిక్కైయైక్కాట్టుకిఱతు. ఇత్తాల్-జ్వలదివఞ్జకిలాశ్శై తేజస్వికశ్శైయుమ్ పరితపిక్కుమెన్రై. ౯.

అర్థము.—ఎడతెగని ఓ!దీపమా! (ఎల్లరచే) కరుణించదగినదానవైన (౩) నీవును బాధపడియారని ఆశయనియెడి (౬) వ్యాధి స్పృడమైన ప్రాణమును (౯) లోపల యెండింపఁజేయునట్లు ఎఱ్ఱని (౧౨) తామరపుష్పములవలె విశాలమైన నేత్రములుగలవాఁడును (౧౫) ఎఱ్ఱని పండువలెభోగ్యమైయున్న (తిరు) అధరముగలవాఁడును (౧౮) నాస్వామియునైనవానియొక్క అందమైన చల్లనితిరుత్తుழాయిమాలయందు (౨౧) నాశచే తపించుచున్నావా?. (౨౫)

ఈ.—ఒన్బతామ్పాట్టు. అక్కుழికొళ్ళుకరై కాణమాట్టాతే మీణ్డువన్దుపడుకైక్కాయిలేవిళక్కున్దాళ్; అజ్జేఱ కిళవిళక్కైక్కణ్డాళ్; అతు "ఉడమ్బిల్ కైవైక్కవొణ్ణాతపడి విరహజ్వరమ్బ్రఖ్రియేరియానిన్ఱతు" ఎన్ఱు అత్తైప్పార్త్తు, నీయుమ్నోవుపట్టాయాకాతేయెన్గిఱాళ్.

(నొన్దిత్యాది) "నోవ" ఎన్ఱుపుక్కాల్, నొన్దుతలైక్కట్టక్కడవతన్ఱిక్కేయిరుక్కిఱ ప్రేమవ్యాధియానతు, తొట్టార్ మేలేదోషమామ్పడి మృదువాయిరుక్కిఱ ఆత్మావైక్కురుత్తువర్ణాకవులర్త్త.(మెల్లావి)భగవద్గుణానుభవత్తాలేనైన్దిరుక్కై. కాణ్ణుప్పడప్పాణాతిరుక్కై. (నన్దావిళక్కమే)జ్వాలాభేదానుమానమిరున్దుపార్క్కిఱాళన్ఱే. సన్తానవిచ్ఛేదమిన్ఱిక్కే ఉరువనోవుపడుకిఱాయాకాతే. (నీయుమళియత్తాయ్) నాట్టుక్కుక్కణ్ణాట్టియాననీపడుమ్పాడేయితు. (అళియత్తాయ్) అరుమన్దనీ. పరార్థమాన ఉడమ్బిలేయునక్కునోవువరువతే.

(శెన్దామరైయిత్యాది)౧" 'పతిసమ్మానితాసీతాభర్తారమసితేక్షణా' ఎన్ఱపేఱుపెఱవేణుమ్" ఎన్ఱైత్తైయో నీయుమాశైప్పట్టతు. (శెన్దామరైత్తడఙ్గణ్) ముకత్తైప్పార్త్తుక్కుళిరనోక్కినపోతైత్తిరుక్కణ్గళిల్ శెవ్విక్కొల్లుకిఱతు. (శెఙ్గనివాయ్) ఇఙ్గొల్ శొల్లుకిఱపోతైత్తిరువధరత్తిల్పழుప్పైచ్చొల్లుకిఱతు. (ఎమ్బెరుమానిత్యాది)

జీ-అ.—ఒన్బతామ్పాట్టు (నొన్దారావిత్యాది) కழியైచ్చొన్నవనన్తరమ్ విళక్కైచ్చొన్నతుక్కుప్రసక్తియేతెన్న (అక్కుழிక్కిత్యాది). (అక్కుழிకొళ్ళుకరైకాణమాట్టాతేఇతి) చాటుః. తద్దుఃఖస్యపారంద్రష్టుమసమర్థాసతీతిధ్వనిః.

"అరా" ఎన్ఱతుక్కుతాత్పర్యమ్ (నోవవెన్ఱుపుక్కాల్ నొన్దుతలైక్కట్టక్కడవతన్ఱిక్కేయెన్ఱతు). ఉళ్ - (కురుత్తువర్ణాక) ఆత్మావుక్కుమార్దవమేతెన్న (భగవద్గుణేత్యాది). "తొట్టార్ మేలేదోషమ్" ఇత్యాదియిఱ్ఱవివరణమ్ (కాణ్ణుప్పడవిత్యాది). నన్దావిళక్కు-విచ్ఛేదమిల్లాతవిళక్కెన్ఱుశబ్దార్థమ్. నన్దుతల్-శిన్దుతల్. జ్వాలాభేదానుమానత్తాలేనాశమ్ సిద్ధమాయిరుక్క, "నన్దావిళక్కమ్" ఎన్గిఱతెన్నెన్న (జ్వాలాభేదేత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). (సన్తానవిచ్ఛేదమిన్ఱిక్కే) ఇరుక్కైయాలే (ఉరువనోవుపట్టాయాకాతే) ఎన్గిఱాలెన్ఱుకూట్టువతు. భ్రమిత్తుచ్చొల్లుకిఱాళెన్ఱుకరుత్తు. "నన్దా" ఎన్గిఱవితుక్కు-ముడిన్దుపిழைక్కప్పెఱ్ఱిలైయేయెన్ఱుభావమ్. అన్దసన్తానమేకాత్మాధిష్ఠితమెన్ఱుతాత్పర్యమ్. ఎప్పోతుమొక్క వునక్కిప్పడియిఱ్ఱఱ్ఱైరిక్కైయే స్వభావమామ్పడివిళైవతే! యెన్ఱపడి. జ్వాలాభేదానుమానమావతు - మధ్యమక్షణపరమ్పరాన్తర్నీజ్వాలా, ప్రతిక్షణముత్పత్తివినాశవతీ; కుతః, వర్త్యవయవసంయోగజన్యవర్త్యవయవవినాశిత్వాత్, ప్రథమచరమక్షణజ్వాలావత్ ఎన్ఱతు.అళియత్తాయ్-నీయుమెన్ఱన్వయమ్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱియర్థమ్.(నాట్టుక్కిత్యాది). కణ్ణాట్టియాన-కణ్ణుక్కువిషయఙ్గళైక్కాట్టుకిఱ. "అళియత్తాయ్" ఎన్ఱుముழுచ్చొల్లాయ్, అరుమన్దనీయెన్ఱపడి. అతావతు-ఎల్లారాలుమ్ కృపైపణ్ణత్తక్కనీయెన్ఱపడి. "అళియత్తాయ్" ఎన్ఱైత్తై "వేవాయే" ఎన్ఱత్తోడేకూట్టిభావమ్ (పరార్థమానవిత్యాది).

ఉత్తరార్ధమాత్రత్తుక్కుభావమ్ (పతిసమ్మానితేత్యాది). యద్వా, "అన్దామత్తణ్డుழாయ్" ఎన్ఱైత్తైక్కాట్టిత్తుభావమ్ (పతీత్యాది) ఆతల్. "సమ్యక్మానితా, ఎన్ఱాయ్, తన్దిరుక్కుழுత్తిల్ మాలైయైవాఙ్గిచ్చాత్త. అసితేక్షణా-వెన్నైయాలే - అవళుమొరుమాలైయిట్టాళ్ పోతే కాణుమ్" ఎన్ఱుఆశ్వాఱ్ఱ నిర్వహిత్తానితే. అయోధ్యాకాణ్డేషోడశే "పతిసమ్మానితాసీతాభర్తారమసితేక్షణా । ఆద్వారమనువవ్రాజ మఙ్గళాన్యభిదధ్యుషీ." పழுప్పు-శివప్పు. "శెఙ్గనివాయ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇఙ్గొల్లిత్యాది)."వేవాయ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఉక్కమిత్యాది)..

౧॥ రా-అ ౧౬-౨౧.

ఈ.—"నోక్కాలుమ్నిత్తాలుమెన్నైయనన్యార్హైయాక్కినవనుడైయ వటుకియణిరుత్తుయ్మాలై పెఱవేణుమ్" ఎన్నుమాశైయాలే. (వేవాయే) ఉక్కకాలుక్కళైయక్కడవప్పున్నడమ్బే నెరుప్పాకవేకిఱాయాకాతే. ౯.

జీ-అ.—ఉక్కమ్-విశిటి. కాల్-కాన్ఱు. ఉళ్ళైక్కై-కున్దుకై. నన్దావిళక్కమే!,అళియత్తాయానసీయుమ్, శెన్దామరైయిత్యారభ్య. ఆశైయాల్-నొన్దారాక్కాతల్ నోయ్మెల్లావియుళ్ళులర్త్త-వేవాయేఇత్యన్వయః. ఉలర్న్ది ఊవేవతు. ౯.

అ-అ-వి.—నన్దావిళక్కమే!,అళియత్తాయ్నీయుమ్ నొన్దారాక్కాతల్ నోయ్మెల్లావియుళ్ళులర్త్త, శెన్దామరైత్తడఙ్గణ్ ఎన్నుతొడఙ్గి, క్రమేణ ఉరైయన్వయమ్. ౯.

ప్ర-తి.—(నొన్దారావిత్యాది) (నన్దావిళక్కమే) (జ్వాలాభేదానుమానమ్)మధ్యమక్షణపరమ్పరావర్తినీజ్వాలా,ప్రతిక్షణముత్పత్తివినాశవతీ; వర్త్యవయవవినాశిత్వాత్,ప్రథమచరమక్షణజ్వాలావత్.—(శెన్దామరైయిత్యాది) అయోధ్యాకాణ్డేషోడశే,"ధ్రువమద్యైవమాం రాజా యావరాజ్యేఽభిషేక్ష్యతి॥౧౯॥ హన్తశీఘ్రమితోగత్వా ద్రక్ష్యామిచమహీపతిమ్ । సహత్వాంపరివారేణసుఖమాస్వరమస్వచ॥ ౨౦॥ పతిసమ్మానితాసీతాభర్తారమసితేక్షణా । ఆద్వారమనువవ్రాజమఙ్గళాన్యభిదధ్నషీ॥౨౧॥ ౯.

తాత్పర్యము.— ఎల్లప్పుడు నొకతీరున వెలుఁగుచున్న ఓ! దీపమా! ఎంతకాలమనుభవించినను తీరనిగ్గ నీప్రాణమును మిక్కిలిబాధించెడి యాశయనియెడి వ్యాధిగలదానవైతివి. నీవును, సర్వేశ్వరునియొక్క తామరపుష్పములవంటి నేత్రములయొక్క చక్కఁదనమును బొండపండువలె భోగ్యమైన యధరసౌందర్యమును తులసిమాలయొక్క సౌందర్యమును సేవించుటకునాశపడి దానినొందక నిట్లు వెలుఁగుచున్నావా?.

మూ.— వేవారావేట్కైనోయ్ మెల్లావియుళ్ళులర్త్త । ఓవాతిరాప్పకలున్నాలేవీఙ్గుత్తిన్దాయ్ ।
మూవాయ్పిళన్దు మరుతిడైపోయ్మణ్ణళన్ద । మూవాముతల్వా ఇనియెమ్మైచ్చోరేలే. ౧౦॥

ఆ.— (వేవారా) అదాహ్యమానవెన్నుడైయమెల్లావిముడిన్దాలుమ్ తవిరాతేనిన్ఱ వేట్కైనోయానతు దహిక్కప్పడి యున్నదైయుగుణచేష్టితఙ్గళాలే యెన్నైయోవాతే యిరాప్పకలున్బక్కలిలే విఙ్గున్ద కిడక్కప్పడిపణ్ణినాయ్; ఇని యుడియేన్నైచ్చోరవిడాతొழియవేణుమెన్గిఱార్. ౧౦.

అన్వ.— వేవారా వేట్కైనోయ్ (౩) మెల్ ఆవి ఉళ్ (౬) ఉలర్త్త ఇరాప్పకల్ ఓవాతు (౯) ఊన్నాలే వీఙ్గుత్తిన్దాయ్ మా (౧౨) వాయ్ పిళన్దు మరుతు (౧౫) ఇడై పోయ్ మణ్ (౧౮) అళన్ద మూవా ముతల్వా (౨౧) ఇని ఎమ్మై శోరేల్ (౨౪). ౧౦.

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇవ్వార్తియొక్కణ్డు సన్నిహితనాన సర్వకారణభూతనాయుళ్ళవీశ్వరనై, నీ యెన్నై సఖువాతొழియవేణుమెన్ఱపేక్షిక్కిఱార్. ౧౦.

వేవిత్తుత్పప్తమాకాత, ఆశైయాకిఱ, నోయానతు, (౩) విరహత్తాలేబలహీనమాన, ఆత్మావై, కరుక్కనవొక్క, (౬) పరిభవిక్క, ఇరాప్పకల్, ఇడైవిడాతే,(౯) ఉన స్వభావఙ్గళాలే, తాళ్న్దకప్పడుమ్పడిపణ్ణినవనాయ్, ఉన్నైక్కొల్లువార్క్కు విరోధియాన కేశినాకిఱకుతిరైయిన్, (౧౨) వాయై; పిళన్దు, ద్వన్ద్వమానమరుతుముఱియుమ్పడి, (౧౫) నడువే, పోయ్, అనన్యార్హమామ్పడి భూమియై, (౧౮) అళన్దుకొణ్డు, అత్తాలేయిళకిప్పతిత్త, సర్వకారణభూతనే!, (౨౧) ఇనియొరుకాలముమ్, ఎఙ్గళై, సఖువవిడాతొழియవేణుమ్. (౨౪) ముహామా

తల్పావెన్నతు - నిత్యమహావన స్వభావనాన ఉత్పాదక నెన్నమామ్. ఇత్తాల్ - తమ్ముడైయ వనిష్ట జ్గళైప్పోక్కి సత్తైయైయుణ్డాక్కినపడియై యను సన్ధిత్తారాయిర్ఱు. ఇతిల్ ఏకారమ్ - తేఱ్ఱమ్. ౧౦.

అర్థము.— మంచిచల్లారని ఆశ్రయనియెడి వ్యాధి (౩) మృదువైన నాప్రాణములను లోపల(౬) యెండింపజేయునట్లు రేయింబగళ్లు నెడబాయక (౯) నీయందు గొలుకొనునట్లుజేసితివి. గుఱ్ఱమైవచ్చినకేశియనియెడిరక్కసునియొక్క(౧౨)నోటిని జీల్చినవాఁడవును మద్దిచెట్లయొక్క (౧౫) మధ్యయందు వేంచేసినవాఁడవును భూమిని (౧౯) గొలిచినవాఁడవును నవయౌవనముకలవాఁడవును కారణభూతుఁడవునైన ఓ! శ్రియఃపతీ! (౨౧) ఇంకమీద మమ్ములను విడువకనుండుము. (౨౪).

ఈ.— పత్తామ్పాట్టు. ఇవళవసాదమెల్లాన్దీరవన్దు సంశ్లేషిత్త వెమ్బెరుమానై క్కుఱిత్తు, ఇని యొరునాళుమెన్నై విడాతొళ్ళియ వేణుమెన్గిఱార్.

(వేవారా వేట్కైనోయ్) "వేవ" ఎన్ఱు తొడజ్గినాల్, ఒరుకాల్ వెన్దుతలైక్కట్టమాట్టాతాయిర్ఱు. అల్లాతవై పోలన్ఱిక్కే, ప్రేమవ్యాధిక్కుళ్ళతొన్ఱాయిర్ఱిత్తుతాన్. (మెల్లావి) శరీరత్తిలుణ్డాన సౌకుమార్యమ్ ఆత్మావిలుముణ్డాయిరుక్కిఱతాయిర్ఱివర్క్కు. (ఉళ్ళులర్త్త) ౧"గూఢోగ్నిరివపాదపమ్" ఎన్గిఱపడియే, ఉళ్ళే పిడిత్తుప్పొఱ్ఱ్వేవరవేవానిన్ఱతాయిర్ఱు. అదాహ్యమాయిరుప్పతు కేవలాగ్నియాకిలిఱే. ౨"మహాతాజ్వలతానిత్యమగ్నినేవాగ్నిపర్వతః" ఎన్ఱు వెన్దవిడమేవిఱకాక వేవానిన్ఱతు. (ఓవాతిరాప్పకల్) వేవారా వేట్కైనోయ్పోలే యిరాప్పకలోవాతొళ్ళికిఱపడి.

జీ-అ.—పత్తామ్పాట్టు (వేవారావిత్యాది) "ఇనియెన్నైచ్చోరేలే" ఎన్ఱత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇవళవసాదమిత్యాది).

వేవవెన్ఱుతొడజ్గినాల్-దహిక్క వెన్ఱుతొడజ్గినాలెన్ఱపడి. లోకత్తిల్ దహిత్తు త్తలైక్కట్టవిల్లైయో వెన్న (అల్లాతవైయిత్యాది). అల్లాతవై శరీరాన్తమాకైయాలే ముడియుమ్, ఇతు ఆత్మాన్తమాకైయాలేముడియాతెన్ఱపడి. ఇతుతాన్ - వెన్దుతలైక్కట్టామైతాన్. మెన్మై శరీరత్తుక్కన్ఱోవుళ్ళతెన్న (శరీరత్తిలుణ్డానవిత్యాది). అతావతు - ప్రేమవ్యాధిక్కు దాహ్యమామిడత్తిల్ పాత్తమ్పోరాతమార్దవమివళ్ తెన్ఱపడి. ఇతు ఇరుపత్తునాలాయిరత్తిలేవ్యక్తమ్. ఆత్మావుక్కు-మార్దవమ్ భగవత్ప్రావణ్యప్రయుక్తమ్. పుఱమ్బులర్త్తియన్ఱో ఉళ్ళులర్త్తవేణుమ్, ముతలిలేయుళ్ళులర్త్తవెన్బానెన్నైన్న (గూఢోఽగ్నిరిత్యాది). అయోధ్యాకాణ్డేశృఙ్గిబేరపురేభరతః, "రామచిన్తామయశ్శోకోభరతస్యమహాత్మనః" ఇత్యాది, "అన్తర్దాహేనదహనస్సన్తాపయతిరాఘవమ్। వనదాహాభిసన్తప్తంగూఢోఽగ్నిరివపాదపమ్." ౩"అదాహ్యోయమ్" ఎన్నానిఱ్కవితు కూడుమో వెన్న (అదాహ్యమాయిత్యాది). "వేవారా" ఎన్ఱతుక్కుప్రమాణమ్ (మహతేత్యాది). సున్దరకాణ్డేపఞ్చత్రింశేసీతాంప్రతిమారుతిః, "సతవాదర్శనాదార్యేరాఘవఃపరితప్యతే । మహతాజ్వలతానిత్యమగ్నినేవాగ్నిపర్వతః." "'హిమవత్పర్వతమ్' ఎన్ఱాప్పోలే, 'అగ్నిపర్వతమ్' ఎన్ఱొరుపర్వతముణ్డో" ఎన్ఱవుడాలియైవ్యావర్తిత్తు, అగ్నిమయః పర్వతః ఎన్ఱు అభూతోపమావివక్షితేత్యభిప్రాయేణాహ (వెన్దవిడమేయిత్యాది). అతావతు - అగ్నిపర్వతమగ్నియినాలే వేమాప్పోలేయెన్ఱపడి. (వేవారావేట్కైనోయ్పోలే యిరాప్పకలోవాతొళ్ళికిఱపడియితి) విరహక్లేశాతిశయాత్ కాలచ్ఛేదోనభవతీత్యర్థః. ప్రేమవ్యాధి అవిచ్ఛిన్నమాక నలికిఱాప్పోలే, ఇరావుమ్బకలుమ్ అవిచ్ఛిన్నమాక నలికిఱతెన్ఱి క్కో - వేవారావేట్కైనోయ్పోలే యిత్యాదివాక్యత్తుక్కర్థమ్; ఇతు "ఓవాతిరాప్పకలున్నాలే వీఱ్త్తొళ్ళిన్దాయ్" ఎన్ఱమూలత్తుక్కనుగుణమాక యోజిక్కప్పోకామైయాలే, వేవారావేట్కైనోయ్పోలే ఇత్యాదివాక్యమ్-కిఞ్చిత్సన్దిగ్ధమ్; వేవారావేట్కైనోయ్పోలేయెన్ఱ వాక్యత్తుక్కు-అవిచ్ఛిన్నమాక నోయ్వేవిక్కిఱాప్పోలే యెన్నై యిరాప్పకలోవాతే యున్పక్కల్ విళ్ళవిట్టుక్కొణ్డాయెన్ఱుపొరుళ్; ఉరైయిలే, "ఇరాప్పకలిడైవిడాతే యున్ స్వభావజ్గళిలే తాళ్న్దకప్పడుమ్పడిపణ్ణినాయ్" ఎన్ఱిరుక్కైయాలే, ఎన్ఱిప్పడి మూలానుగుణమాక యోజిక్కిల్ సన్దేహమ్ పరిహరిక్కలామ్.

౧। రా-అ-౮౫-౧౭. ౨॥ రా-సు-౩౫-౪౪. ౩॥ భ-గీ-౨-౨౪.

ఈ.— (ఉన్బాలేపీழ్త్తొழிన్దాయ్) ఆకప్పట్టార్కు మీళవొణ్ణాతవున్బక్కడలిలే విழவిట్టుకొణ్డాయెన్నుతల్; ఉన్బాలేపీழ்త్తు-ఉన్బక్కడలిలేవిழவిట్టుకొణ్డు.ఒழிన్దాయ్-ముకఙ్గాట్టాతేకడక్కనిన్డాయెన్నుతల్. (మావాయిత్యాది) కేశివాయైఅనాయాసేనకిழிత్తు,యమళార్జునఙ్గళిన్నడువేపోయ్, మహాబలియపహరిత్తుక్కొణ్డభూమియై యెల్లైనడన్దుమీట్టుక్కొణ్డు, ఇప్పడియుపకారఙ్గళై ప్పణ్ణి పిన్నైయుమొన్ఱుమ్ శెయ్యాతానాయ్క్కుత్తైపట్టు, ఇవత్తైనుడైయరక్షణత్తిలేయుద్యుక్తనాయుపక్కుమవనే!. ఇప్పడియెల్లామ్ శెయ్యచ్చెయ్తేయు మొన్ఱుమ్ శెయ్యాతానైప్పోలే జగత్సృష్ట్యాదికళై ప్పణ్ణినవనే!. (ఇనియెమ్మైచ్చోరేలే) కేశితొడక్కమానవిరోధికళై పోక్కినాప్పోలే తమ్విరోధియైయుమ్పోక్కి యవక్కవన్దుముకఙ్గాట్ట, శొల్లుకిఱారాతల్ ; ‹‹ తమ్ముడైయవాపత్తిక్కనత్తాలేవన్దుముకఙ్గాట్టుమ్›› ఎన్నుమ్విశ్వాసత్తాలేశొల్లుకిఱారాతల్.(ఇని)౧‹‹బుద్ధ్వాకాలమతీతఞ్చముమోహపరమాతురః›› ఎన్నుమాప్పోలే, మున్బుళ్ళకాలమిழన్దతాకిలుమ్ ఇనిమేలుళ్ళకాలమివ్వస్తువైక్కవిడాతొழியవేణుమ్; ‹‹పోనకాలత్తైమీట్కవొణ్ణాతు›› ఎన్ఱు అతుక్కుశోకిక్కిఱార్. ౨[నమేదుఃఖంప్రియాదూరే] ఎన్నుడైయప్రియైయానవళ్ దూరత్తిలే యిరుక్కిఱాళెన్ఱతుక్కుశోకిక్కిఱేనల్లేన్ ; అతొరుపయణమెడుత్తువిడత్తీరుమ్. ౨[నమేదుఃఖాంహ్రుతేతివా] వలియరక్షస్సాలేపరివున్దతెన్ఱు అతుక్కుశోకిక్కిఱేనల్లేన్ ; అతువన్ఱలైయైయఱుక్కత్తీరుమ్. ౨[ఏతదేవానుశోచామి] ఇతొన్ఱుమే యెనక్కుశోకనిమిత్తమ్. ౨[వయోఽస్యాహ్యాతివర్తతే] పోనపరువమిప్పాల్ మీట్కవొణ్ణాతిఱే. ౧౦.

జీ-అ.—మున్దినవర్ధత్తిలే,‘‘వీழ்త్తొழிన్దాయ్’’ఎన్ఱు-ముழுచ్చొల్లు.ద్వితీయార్ధత్తిల్,భిన్నపదమ్.ఒన్ఱుశెయ్యాతానాయ్క్కొపట్టైన్ఱతు-*మావావిన్-తాత్పర్యమ్. మావా-ముకియాత. శొమ్బాతవెన్నుతల్. మావుతల్-నశిత్తల్. మావామై-నశియామై. నిత్యమెన్ఱపడియాతల్. ‘‘ ముతల్వా ’’ ఎన్ఱతుక్కురక్షకనాకవర్థమ్. (ఇవత్తైనుడైయరక్షణత్తిలేయిత్యాది). ప్రస్తావాకవర్థాన్తరమ్ (ఇప్పడియెల్లామిత్యాది). ‘‘ ఇనియెమ్మైచ్చోరేల్ ’’ ఎన్ఱతు - ఎన్దవవస్థైయైప్పఱ్ఱ చ్చొల్లుకిఱతెన్న ; ఇరణ్డువకైయాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కేశీత్యాదియాలుమ్, తమ్ముడైయవిత్యాదియాలుమ్). వన్దుముకఙ్గాట్ట, శొల్లుకిఱారెన్ఱు-మున్దినవర్థమ్;‘‘సమీపస్థనాయిరున్దేముకఙ్గాట్టుకిఱిల్లన్, అవశ్యమ్ముకఙ్గాట్టుమ్’’ ఎన్నుమ్విశ్వాసత్తాలేయెన్ఱు-ఇరణ్డామర్థమ్. ‘‘ఇని’’ ఎన్ఱతుక్కుతాత్పర్యమ్ (బుద్ధ్వాకాలమిత్యాది). కిష్కిన్ధాకాణ్డేమాల్యవతిరామః, ‘‘శారదీంరజనీఞ్చైవదృష్ట్వాజ్యోత్స్నానులేపనామ్ । కామవృత్తఞ్చసుగ్రీవంనష్టాఞ్చజనకాత్మజామ్ । బుద్ధ్వాకాలమతీతఞ్చముమోహపరమాతురః.’’ ‘‘మున్బుళ్ళకాలమిழన్దతాకిలుమ్’’ ఎన్ఱత్తాల్ ఫలితమాహ (పోనకాలత్తైయిత్యాది). అప్పడిశోకిత్తపేరణ్డోవెన్న (నమేఇత్యాది). యుద్ధకాణ్డేపఞ్చమేసముద్రవతీరేలక్ష్మణంప్రతిరామః, ‘‘ నమేదుఃఖంప్రియాదూరేనమేదుఃఖంహ్రుతేతివా । ఏతదేవానుశోచామివయోఽస్యాహ్యాతివర్తతే. ’’ (ఎన్నుడైయప్రియైయానవళిత్యాది).‘‘వయోఽస్యాహ్యాతివర్తతే’’ఎన్ఱు-పోనపరువత్తైమీట్కయినుడైయ దుశ్శకత్వఞ్జొల్లుకైయాలే, కీழ்చ్చొన్నవత్తైనుడైయసుశకత్వమ్ద్యోతితమిఱే. ‘‘ మావాయ్ఇత్యారభ్య, ముతల్వా-వేహారాఇత్యారభ్య, వీழ்త్తొழிన్దాయ్ - ఇనియెమ్మైచ్చోరేలే ఇత్యన్వయః. ఉళ్ళులర్త్త-ఉళ్ళైయులర్త్తుమ్బడియాక. ౧౦.

అ-ఆ-వి. —పిరాట్టియై రావణనపహరిత్తుక్కొణ్డుపోకిఱపోతు, పిరాట్టితమ్ముడైయతిరువాభరణత్తైవాఙ్గి ఉత్తరీయత్తిలేముడిన్దు మహారాజర్సన్నిధియిలేపొకట్టిప్పోన్దరుళ, అత్తైయెడుత్తువైత్తుప్పెరుమాళ్ సేవిత్తపోతు మహారాజర్ సమర్పిక్క, పెరుమాళుమత్తైప్పలకాలుమ్బార్త్తు మీళవుమ్ మహారాజర్వశత్తిలేవైత్తరుళిమికవుమ్ క్లేశిత్తారెన్నిఱాన్ (మహార్హాణి). మహార్ఘఙ్గళెన్ఱతన్ఱు, విలైయిల్లామైయాలే; పిన్నైయెన్నశొల్లుకిఱతెన్నిల్;అవళుడమ్బుక్కర్హమెన్నిఱతు. (దర్శయిత్వా) ‘‘ఇతుగ్రైవేయకమ్, ఇతఙ్గులీయకమ్, ఇతురాజా పరిచర్యాపరితుష్టరాయ్పారితోషికమాకక్కొడుత్తతు, ఇతుకౌసల్యైయుడైయపారితోషికమ్, ఇతుకైకేయినుడైయ, ఇతుసుమిత్రైయుడైయ, ఇతుద్యూతత్తిలే యెన్నైవెన్ఱువాఙ్గిక్కొణ్డతు’’ ఎన్ఱాప్పోలే. (ముహుస్సహః) క్రాన్దైయుమ్కాట్టుకైయుమేకాలక్షేపమ్. (రాఘవస్సహసౌమిత్రిః) ‘‘ఇతువేపాழுత్తుపోక్కాయిరుక్కైరఘుకులత్తుక్కుప్పఴియన్ఱో, కార్యచిన్తైపణ్ణవేణ్డావో’’ ఎన్నిళైయపెరుమాళ్, ‘‘ఎఙ్గళాచ్చి 3 ‘రామేప్రమాదంమాకార్షీః’’ ఎన్ఱవుపదేశత్తుక్కితువుమ్బోరుళిఱే’’ ఎన్ఱునినైత్తునిర్బన్ధిక్క. (సుగ్రీవే) సహృదయరానవర్ పక్కలిలే. (సన్న్యవేశయత్) అవళ్వైత్తపడియేవైత్తార్.——వేహారావేట్కైనోయ్మెల్లావియుళ్ళులర్త్త, ఇరాప్పకలోవాతేవీழ்త్తొழிన్దాయెన్ఱుతొడఙ్గి, ఉక్తయన్వయమ్. ౧౦.

౧|| రా-కి-30-3. ౨|| రా-యు-౫-౫. 3|| రా-అ-౪౦-౫.

ప్ర-తి.—(వేవారావిత్యాది) (ఆపియుళ్ళలర్ త్తు) తత్రోపరి[౧౫]*శృఙ్గిబేరపురే భరతః, "రామచిన్తామయశ్శోకో భరతస్య మహాత్మనః। ఉపస్థితో హ్యనర్హస్య ధర్మప్రేక్షస్య తాదృశః॥ ౧౬॥ అన్తర్దాహేన దహనస్సన్తాపయతి రాఘవమ్ । వనదాహాభిసన్తప్తం గూఢోऽగ్నిరివ పాదపమ్॥౧౭॥"——సున్దరకాణ్డే షట్త్రింశే, "తానిదృష్ట్వా మహార్హాణి దర్శయిత్వా ముహుర్ముహుః । రాఘవస్సహ సౌమిత్రిస్సుగ్రీవే సన్న్యవేశయత్॥౨౩॥ సతవాదర్శనాదార్యే రాఘవః పరితప్యతే । మహతా జ్వలతా నిత్యమగ్నినేవాగ్నిపర్వతః॥౨౪॥"——(మావాయ్ పిళన్దు) పఞ్చమాంశే షోడశే, "వ్యాదితాస్యో మహారౌద్రస్సోऽసురః కృష్ణబాహునా । నిపపాత ద్విధాభూతో వైద్యుతేన యథా ద్రుమః॥ ౧౪॥ ——(మరుతిడై పోయ్) తత్రషష్ఠే, "వ్యగ్రాయామథ తస్యాం సకర్షమాణ ఉలూఖలమ్ । యమళార్జునయోర్మధ్యే జగామ కమలేక్షణః॥౧౬॥ తతః కటకటాశబ్దసమాకర్ణనతత్పరః । ఆజగామ వ్రజజనో దదర్శ చ మహాద్రుమౌ॥౧౭॥"——(ఇని) కిష్కిన్ధాకాణ్డే త్రింశే మాల్యవతి రామః, "గుహాం ప్రవిష్టే సుగ్రీవే విముక్తే గగనే ఘనైః । వర్షరాత్రోషితో రామః కామశోకాభిపీడితః॥౧॥ పాణ్డురం గగనం దృష్ట్వా విమలం చన్ద్రమణ్డలమ్ । శారదీం రజనీం చైవ దృష్ట్వా జ్యోత్స్నానులేపనామ్॥౨॥ కామవృత్తం చ సుగ్రీవం నష్టాం చ జనకాత్మజామ్ । బుద్ధ్వా కాలమతీతం చ ముమోహ పరమాతురః॥౩॥"——(మీట్కవాణ్ణాతెన్ఱు) యుద్ధకాణ్డే పఞ్చమే, "నివిష్టాయాం తు సేనాయాం తీరే నదనదీపతేః । పార్శ్వస్థం లక్ష్మణం దృష్ట్వా రామో వచనమబ్రవీత్॥౩॥ శోకశ్చ కిల కాలేన గచ్ఛతా హ్యపగచ్ఛతి । మమ చాపశ్యతః కాన్తామహన్యహని వర్ధతే॥౪॥ న మే దుఃఖం ప్రియా దూరే న మే దుఃఖం హృతేతి వా । ఏతదేవానుశోచామి వయోऽస్యా హ్యతివర్తతే॥౫॥" ౧౧.

తాత్పర్యము.—జగత్కారణుఁడవైన ఓ! శ్రియఃపతీ! నీవు కృష్ణావతారమునందుఁ జేసిన కేశినిసంహరించుట మద్దివృక్షములను బడద్రోయుట మొదలగు దివ్యచేష్టితములను త్రివిక్రమావతారమునందు నీ శ్రీపాదముల చే లోకములను గొలుచుట మొదలగు దివ్యచేష్టితములను నీ దివ్యవిగ్రహసౌందర్యమును నాకుఁ గనుపఱచి చేయింబగల్లాశను నీయందుఁ గలుగఁజేసి నీవు లభింపక నన్ను బాధించుచున్నావు. ఇంకనైన నన్ను విడువక స్వీకరించుము. ౧౦.

మూ.— శోరాత వెప్పారుట్కుమాతియాజ్జోతిక్కే । యారాత కాతలుక్కురుకూర్ చ్చడకోప ।
నోరాయిరజ్జొన్న వవఱ్ఱుళ్ ఇవై పత్తుమ్ । జ్ఞోరార్ విడార్ కణ్డీర్ వైకున్దమ్ తిణ్ణనవే॥ ౧౧॥

ఆழ்వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఆ.— (శోరాత) ఇప్పడి ఎమ్బెరుమానై ప్పిరిన్ద వ్యసనత్తాలే ముడియప్పుకుకిఱ తమ్మై యుజ్జీవిప్పిక్కైక్కాక వన్దు తోన్ఱి యరుళిన వెమ్బెరుమానైక్కణ్డు తాముజ్జీవిత్తు, స్వోజ్జీవనత్తాలే యెమ్బెరుమాన్ సర్వేశ్వరత్వ మవికలమానపడియైక్కణ్డు ప్రీతరాయ్, "అడియేనివనుడైయ సర్వేశ్వరత్వమవికలమాక ప్పెఱ్ఱేనాకాతే" ఎన్ఱుకన్దుకొణ్డెమ్బెరుమానుడైయ సర్వేశ్వరత్వత్తై యనుభవిత్తు, ఇప్పడి సర్వేశ్వరనాయిరున్ద వెమ్బెరుమాన్పక్కలుళ్ళ నిరవధికమానవాశైయాలే శొన్న ఇత్తిరువాయ్ మొழிయై విడాతారారునాళుమెమ్బెరుమానైప్పిరియార్; ఇతు నిశ్చితమెన్గిఱార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళే శరణమ్.

అన్వ.— శోరాత ఎప్పొరుట్కుమ్ ఆతియామ్ (౩) శోతిక్కే ఆరాత కాతల్ (౬) కురుకూర్ చ్చడకోపన్ ఓర్ ఆయిరమ్ (౯) శొన్న వవఱ్ఱుళ్ ఇవై పత్తుమ్ శోరార్ (౧౨) వైకున్దమ్ తిణ్ణన విడార్ కణ్డీర్. (౧౫)

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్ మొழிక్కు ఫలమ్ పరమపదప్రాప్తియెన్ఱరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

---

* భరతః-భరతవృత్తాన్తః.

ఒన్ఱుమ్ శోరాతపడి, ఎల్లాప్పొరుళుక్కుమ్, కారణభూతనాన, (౩) పరఞ్జ్యోతిశ్శబ్దవాచ్యనుక్కే, ఒరుకాలుమ్ తృప్తిపిఱవాత, అభినివేశత్తైయుడైయ, (౬) ఆழ்వార్, అద్వితీయమాన, ఆయిరమాక, (౯) శొన్నవఱ్ఱుక్కుళ్ళే, అతిప్రేమప్రకాశకమానవిన్దప్పత్తైయుమ్, నన్ఱాకవనిన్ఱాతవర్కళ్, (౧౦) పరమపదత్తై, అఱుతియాక, విడాతవర్కళ్ కిడీర్. (౧౫) ఇతు-కలివిరుత్తమ్ నాలడిత్తాழிశైయుమామ్. ౧౧.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.— కొదవలేకుండునటుల అన్నివస్తువులకును గారణభూతుండై (౩) పరంజ్యోతిస్వరూపుండైనసర్వేశ్వరునికే (ఎంతననుభవించినను) తృప్తితీరనటువంటి ఆశగల (౬) కురుకాపురికినధిపతియైననమ్మాழ்వార్లు అద్వితీయంబులైన వేయిపాశురములుగా (౯) సాధించిన ఆతిరువాయ్మొழிలలో నీపదిపాశురములను విడువకననుసంధించువారు (౧౦) పరమపదమును నిశ్శేషముగ విడువరు. (౧౫)

ఈ.— నిగమత్తిల్, ఇత్తిరువాయ్మొழிకళ్ తాన్, కణ్డాట్కణ్డతెల్లామ్ భగవదలాభత్తాలే నోవుపడుకిఱ సంసారత్తిలేయిరున్దు నోవుపడాతే, కణ్డారెల్లామ్ భగవల్లాభత్తాలే కళిత్తు వర్తిక్కుమ్ నాట్టిలే పుకప్పణ్ణువరెన్గిఱార్.

(శోరాతవెప్పొరుట్కుమాతియాఞ్జోతిక్కే) ఇవ్వళవిలేవన్దివరోడేకలన్దు ఇవరై యుళరాక్కుకైయాలే, ఒన్ఱుమొழியాతపడి సకలపదార్థఙ్గళుక్కు మీశ్వరనుమాయ్; ఇవరోడేవన్దుకలన్దు అత్తాలే యుజ్జ్వలనుమాయిరున్దాన్. ఇవర్క్కువన్దు ముకఙ్గాట్టువతఱ్కు మున్బు సర్వేశ్వరత్వము మఴిన్దతుపోలే కిడన్దతు; ఇవరొరుత్తరైయుమ్ శొరక్కొడుక్కవే సర్వేశ్వరత్వమழிయుమిఱే. ఇవరిழవుతీర వన్దు ముకఙ్గాట్టినపిన్బు ఎల్లాప్పొరుట్కుమ్ నిర్వాహకనానాన్. (శోతిక్కే) పేఱ్ఱువుక ళివరతన్ఱిక్కే, "తన్నతు" ఎన్నుమిడమ్ వడివిల్ పుకరిలే తోన్ఱానిన్ఱతు. ౧"కృతకృత్యః" ఎన్నుమ్పడియానాన్. (ఆరాతకాతల్) ఇత్తిరువాయ్మొழிయాల్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు — కణ్డాట్కణ్డ పదార్థఙ్గళుమెల్లామ్ భగవదలాభత్తాలే తమ్మైప్పోలే నోవుపడుకిఱవాకక్కొణ్డు, అవఱ్ఱుక్కుమాకత్తామ్నోవుపడుమ్బడియానఇవరుడైయ వభినివేశమాయిఱ్ఱు. (కాతల్ కురుకూర్చ్చడకోపన్) కాతలైయిట్టాయిఱ్ఱు ఇవరైనిరూపిప్పతు. తమ్బడిశొల్లుమ్బోతున్దామే శొల్లవేణుమే. (శొన్న) ఇక్కాతలోడేయాయిఱ్ఱాయిర మరుళిచ్చెయ్తతు. (అవఱ్ఱుళివైపత్తుమ్) అల్లాతవై యొరుతలైయాక, ఇతొరుతలైయామ్బడి అక్కాతలై ముక్తకణ్ఠ

జీ-అ.— నిగమమ్ (శోరాతవిత్యాది) "ఇవైపత్తుమ్ శొరార్ విడార్ కణ్డీర్ వైకున్దమ్" ఎన్గిఱపదఙ్గళై క్కటాక్షిత్తవతారికై. (ఇత్తిరువాయ్మొழிకళ్ తానిత్యాది). ఇన్దవవతారికై- "ఇని యెమ్మైచ్చోరేల్" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ ద్వితీయార్థాభిప్రాయేణ. ఇప్పత్తుమ్ కణ్డార్క్కాழ்వారుడైయ భావవృత్తియుణ్డామెన్ఱు తాత్పర్యమ్.

శోరాతవెప్పొరుట్కుమ్ - ఒన్ఱుమ్ కుఱైయాత వెల్లాపదార్థఙ్గళుక్కుమ్. ఆతియామ్ - ఈశ్వరనామ్. ఇవరొరుత్తరుక్కు ముకఙ్గాట్టావిడిల్ సర్వేశ్వరత్వమழிయుమోవెన్న (ఇవర్క్కువన్దిత్యాది). అతెప్పడియెన్న (ఇవరొరుత్తరైయుమిత్యాది). ఇవరోడువన్దుకలన్దత్తాలే యుజ్జ్వలనాయిరున్దత్తాల్ ఫలితమాహ (పేఱ్ఱువుకళిత్యాది). అవనప్పడియిరుక్కుమోవెన్న (కృతకృత్య ఇత్యాది) శ్రీసూక్తేః, "అభిషిచ్యచ లఙ్కాయాం రాక్షసేన్ద్రంవిభీషణమ్। కృతకృత్యస్తదారామో విజ్వరః ప్రముమోదహ". "ఆరాతకాతల్" ఎన్గిఱపోతెతుక్కాక శొల్లుకిఱారెన్న (ఇత్తిరువాయ్మొழிయాలిత్యాది). స్వప్రశంసై పణ్ణలామోవెన్న (తమ్బడియిత్యాది). ఇతు - * ఆరాతవిజ్ఞ తాత్పర్యమ్. అవర్ భక్తిస్వభావమ్ అవర్క్కే తెరియుమతొழிయ, పిఱర్క్కు తెరియాతిఱే; ఇవరుడైయ వాకారఙ్గళొరిడత్తిలుమ్ కాణామైయాలేయున్నపడి. ఆరాతకాతల్ కురుకూర్చ్చడకోపన్ శొన్నవోరాయిరమ్ ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (ఇక్కాతలోడేయిత్యాది). "ఇవై" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (అల్లాతవైయిత్యాది).

---

౧ సక్షే పే-౧౫.

ఈ.—మాక చ్చొన్న తిరువాయ్ మొழ்ழియాయిరత్తిను. (ఇవై పత్తుమ్ శోరార్ విడార్ కణ్డీర్ వైకున్దమ్) ఇజ్గేయిరున్దు, కణ్ణుక్కిలక్కాన పదార్థజ్గళై ఇజ్గలుమ్ భగవదలాభత్తాలే నోవుపడుకిఱవాక వనుసన్ధిక్కుమవర్కళ్, ఇవ్విరుప్పై విట్టు, కణ్ణాక్కణ్డారదజ్గలుమ్ భగవల్లాభత్తాలేకళిక్కుమ్ నిత్యవిభూతియై విడాతేనిత్యానుభవమ్పణ్ణప్పెఱువర్కళ్. కణ్డీరేన్ఱు - కైయెడుత్తు క్కాట్టిప్పెఱుకిఱార్. (తిణ్ణనవే) ఇతు సునిశ్చితమ్. ఇవ్వరుకేశిలరెప్పడిచ్చొల్లిల్ స్ఫురో రర్థమాకిలిజే సంశయ విపర్యయజ్గళుళ్ళతు, భగవత్ప్రభావత్తైప్పడిచ్చొన్న తాక్కైయాలే ఇతుతనక్కిజ్గేనుమ్ శపథమ్పణ్ణలామ్.

ముతజ్పాట్టిలేతొడజ్గి, నారైతొడక్కమాక, అన్ఱిల్, కడల్, కాన్ఱు, మేఘమ్, చన్ద్రన్, ఇరుళ్, కழி, విళక్కు, ఇప్పదార్థజ్గళైక్కుఱిత్తనుశోకిత్తు మికవున్దళర్న్దవళవిలే అవఱ్ఱవన్ఱు ముకజ్గాట్టి, “ఇనియెన్నైవిడాతొழியవేణుమ్” ఎన్ఱు, ఇత్తిరువాయ్ మొழிకళ్శార్క్కు ఫలత్తైచ్చొల్లిత్తలైక్కట్టినార్. ౧౧.

వడక్కుత్తిరువీతిప్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్.

శ్రీ-అ.—శోరార్-విడాతవర్కళ్. అనుసన్ధిక్కుమవర్కళెన్ఱపడి. అనుసన్ధిక్కుమవర్కళావతు-అనుసన్ధిక్కయోగ్యరానవర్కళెన్ఱపడి. “విడార్” ఎన్నవమైన్దిరుక్క, “కణ్డీర్” ఎన్ఱతిన్ తాత్పర్యమ్ (కైయెడుత్తుక్కాట్టిప్పెఱుకిఱారెన్ఱతు). అభ్యసిత్తమాత్రత్తిలే యితుకూడుమోవెన్న (ఇవ్వరుకేశిలరై యిత్యాది). శోరాత విత్యారభ్య. ఇవై పత్తుమ్ శోరార్ వైకున్దమ్ విడార్ కణ్డీర్; ఇతుతిణ్ణనవే యిత్యన్వయః. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

ఆ-అ-వి.— ౧“విజ్ఞానసారథిర్యస్తు మనఃప్రగ్రహవాన్నరః। సోధ్వనఃపారమాప్నోతి తద్విష్ణోఃపరమంపదమ్” ౨“ సఖల్వేవంవర్తయన్యావదాయుషం బ్రహ్మలోకమభిసమ్పద్యతే” ఇత్యాదినా - యావదాయుషం యమనియమాద్యష్టాజ్గయోగజన్యదర్శనసమానాకారభక్తినిష్ఠస్య ప్రాప్యత్వేనోచ్యమానంపరమపదమ్, “ఏతద్దశకాధ్యయనమాత్రేణాత్రోక్తభావవృత్తిమన్తస్సన్తోనత్యజన్తి, ప్రాప్నువన్త్యేవ, ఇదంసునిశ్చితమేవ” ఇతిసావధారణం కథమభిధీయత ఇత్యత్రాహ (ఇవ్వరుకేశిలరైయితి). ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

ప్ర-తి.— (నిగమమ్) (శోరాతవిత్యాది) (శోతిక్కే) సజ్క్షేపే, “అభిషిచ్యచలజ్కాయాం రాక్షసేన్ద్రంవిభీషణమ్। కృతకృత్యస్తదారామో విజ్వరఃప్రముమోదహ॥ ౭౫॥”

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.— సకలజగత్కారణుఁడై పరంజ్యోతిస్స్వరూపుఁడైన శ్రియఃపతియందు మిక్కిలిభక్తిగలవారైన నమ్మాழ்వార్లు సాధించిన యీపదిపాశురముల నెల్లప్పుఁడు ననుసంధించువారు పరమపదమును తప్పకపొందుదురు. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సజ్గతియిల్ ఇత్తిరువాయ్ మొழிక్కానశ్లోకమ్.

(వాయుమ్దిరై) పూర్వానుభూతమురవైరిగుణాభివృద్ధతద్బాహ్యసజ్గమరుచిస్తదలాభఖిన్నః।
సర్వానపిస్వసముదుఃఖినఏవభావానాహద్వితీయశతకస్యశతారిరాద్యే॥ ౧౧.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

౧। క-ఉ-౧-3-౯. ౨। ఛాం-ఉ-౮-౧౫-౧.

అర్థము.—శౌరేః-శ్రీనమ్మాళ్వార్ల, పూర్వానుభూతమురవైరిగుణాభివృద్ధతద్బాహ్యసఙ్గమరుచిః సత్ - ముందనుభవింపఁబడిన మురాసురునికిశత్రువైన శ్రీకృష్ణునియొక్క గుణములచే వృద్ధినొందిన భగవన్తునియొక్క బాహ్యసంశ్లేషమునందుఁ బ్రీతికలవారగుచు, తదలాభఖిన్నః సత్ - ఆబాహ్యసంశ్లేషము లభింపనందున దుఃఖించినవారగుచు, సర్వాన్ - సమస్తములైన, భావాన్ అపి - పదార్థములను, స్వసమదుఃఖినః ఏవ - తమతో సమానమైనదుఃఖముకలవిగనే, ద్వితీయశతకస్య-రెండవపత్తుయొక్క, ఆద్యే -. మొదటితిరువాయ్ మొழிయందు, ఆహ-సాదించుచున్నారు. ౧౧.

తాత్పర్యము.—క్రిందితిరువాయ్ మొழிయందు సర్వేశ్వరునియొక్క పరత్వసౌలభ్యసౌన్దర్యగుణములను మానసికముగననుభవించుటవలన బాహ్యసంశ్లేషమునందు రుచియభివృద్ధినొంది యాసంశ్లేషము లభింపనందున మిక్కిలి దుఃఖించినవారై శ్రీనమ్మాళ్వార్లు పిరాట్టిభావమును భజించి భగవద్విశ్లేషముచేవచ్చిన యవస్థను సహింపనశక్తులై సముద్రతీరమునందున్న ఉద్యానవనమునకు వెళ్ళ నచ్చటనున్న సకలపదార్థములును తమవలె భగవదలాభముచే బాధపడుచున్నవిగానెంచి వాటినిగురించి తాము నీరెండవపత్తు మొదటితిరువాయ్ మొழிయందునను శోకించుచున్నారు. ౧౧.

ద్ర-తా.—(వాయున్దిరైయుకళుమ్) నిద్రాదిచ్ఛేదకత్వాదరతిజననతో ఽజస్రసఙ్క్షోభకత్వా
దన్వేష్టుం ప్రేరకత్వాద్విలయవితరణాత్ కార్శ్యదైన్యాదికృత్త్వాత్ ।
చిత్తాక్షేపాద్విసంజ్ఞీకరణత ఉపసంశోషణావర్జనాభ్యా
న్దృష్టాస్వాదస్య శౌరేః క్షణవిరహదశా దుస్సహత్వఞ్జగాద. ౧౩.

అర్థము.—నిద్రాదిచ్ఛేదకత్వాత్ - నిద్ర మొదలగువాటికి నివారకుఁడగుటవలన, అరతిజననతః - విశ్లేషమునుబుట్టించుటవలన, అజస్రసఙ్క్షోభకత్వాత్-ఎల్లప్పుఁడుకలత పెట్టువాఁడగుటవలన, అన్వేష్టుమ్-వెతుకుటను, ప్రేరకత్వాత్ - చేయించువాఁడగుటవలన, విలయవితరణాత్ - నాశమునిచ్చుటవలన, కార్శ్యదైన్యాదికృత్త్వాత్ - కృశించుట దైన్యము మొదలగువాటిని బుట్టించువాఁడగుటవలన, చిత్తాక్షేపాత్ - మనస్సునపహరించుటవలన, విసంజ్ఞీకరణతః-మోహమును జెందినవానినిగాఁ జేయుటవలన, ఉపసంశోషణావర్జనాభ్యామ్ - (మృదువైనఆత్మను) శోషించుట స్వాధీనపఱచుటఇవిచే, దృష్టాస్వాదస్య-చూడఁబడినరసముకల, శౌరేః-భగవన్తునికి, క్షణవిరహదశాదుస్సహత్వమ్- క్షణకాలముఁగూడ విరహావస్థయొక్క నసహ్యతను, జగాద-సాదించిరి. ౧౩.

వ్యా.—(నిద్రాదిచ్ఛేదకత్వాత్) మడనారాయాయుమమరులకున్దుఞ్జిలుమ్ నీతుఞ్జాయాల్, ఎమ్మేపోల్ నీయున్దిరుమాలాల్ నెఞ్జఙ్గోట్పట్టాయే-తన్నైప్పిరిన్దిరుక్కుమవర్కళుక్కు నిద్రాదినివారకనాకైయాలుమ్; (అరతిజననతః) కూర్వాయవన్ని లే శేట్పట్టయామఙ్గళ్ శేరాతిరఙ్గుతియాల్-ఒరుకాలుమ్ధరియాతపడి శైథిల్యత్తైయుణ్డాక్కుకైయాలుమ్ ; (అజస్రసంక్షోభకత్వాత్) నీముழக్కణ్డుయిలాయ్ నెఞ్జురుకియేఙ్గుతియాల్-సర్వకాలముమ్క్షోభత్తైయుణ్డాక్కుకైయాలుమ్ ; (అన్వేష్టుం ప్రేరకత్వాత్) కడలుమ్మలైయుమ్విశుమ్బున్దుழాయెమ్బోల్ శుడర్ కొళిరాప్పకల్ తుఞ్జాయాల్ - దివారాత్రవిభాగమఱవెల్లాదేశత్తిలున్దన్నై యన్వేషిక్కైక్కు ప్రేరకనాకైయాలుమ్; (విలయవితరణాత్) తోழியరుమ్యాముమ్బోల్ నీరాయ్ నెకిழ்కిన్ఱ-ముడియుమవస్థైయైప్పణ్ణుకైయాలుమ్; (కార్శ్యదైన్యాదికృత్త్వాత్) నాణ్మతియేనీయిన్నాళ్ మైవానిరుళకన్ఱాయ్ మాழாన్దుతేమ్బుతియాల్-కార్శ్యదైన్యాదికళైప్పణ్ణుకైయాలుమ్; (చిత్తాక్షేపాత్) తోழிయోమ్మడనెఞ్జమెమ్బెరుమాన్ నారణఱ్కు-మనస్సైక్కొణ్డు పోతుపోక్కవొణ్ణాతపడియపహరిక్కైయాలుమ్;(విసంజ్ఞీకరణతః) మానీర్ క్కుழியేపోయ్మరుళ్ఱ్ఱిరాప్పకల్ తుఞ్జిలుమ్ నీతుఞ్జాయాల్-ఒన్ఱున్దరియాతపడిమతిమయక్కత్తైయుణ్డాక్కుకైయాలుమ్; ,(ఉపసంశోషణావర్జనాభ్యామ్) కాతల్ నోయ్ మెల్లావియుళ్ళుల ర్త్త, మావాయ్పిళన్దమరుతిడైపోయ్మణ్ణళన్ద-మృదువాయిరుక్కుమవాత్మావై క్కుదత్తువన్ఱ్ఱవులర్ త్తుకైయాలుమ్, మఱన్దుపిழைక్కవొణ్ణాతపడి విరోధినిరసనాదివశీకరణచేష్టితఙ్గళైయుడైయనాకైయాలుమ్, నిరతిశయభోగ్యనాన వెమ్బెరుమానుడైయ విశ్లేషమొరుక్షణమాత్రముమ్ దుస్సహమెన్ఱు "వాయున్దిరైయుకళుమ్" ఎన్గిఱపతికత్తిలే యాழ்வారరుళిచ్చెయ్తారెన్గిఱార్. ౧౩.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—పరత్వము మొదలగు గుణములచే సర్వస్వామియైన భగవన్తునికి నుపాయత్వమును మొదటిపత్తునందు ప్రసాదించి యనన్తరము వానినుపేయత్వమునకు నుపయోగించిన నిరతిశయభోగ్యతను సాధించువారై యాభోగ్యతాతిశయసూచకముగ భగవన్తుడు (౧) అల్పకాలము విశ్లేషించినన్నాను బుట్టించువాఁడనియు, (౨) మిక్కిలి మనశ్శైథిల్యమును జేయువాఁడనియు, (౩) సర్వకాలమందును దుఃఖపఱచువాఁడనియు, (౪) రాత్రింబగళ్ళు సమస్తదేశములయందును తనను వెతుకుటకుఁ ద్రిప్పెడువాఁడనియు, (౫) నీరై కరుగునట్లు చేయువాఁడనియు, (౬) దురవస్థనుబుట్టించి శరీరమునకుఁ గార్శ్యమును దైన్యమును జేయువాఁడనియు, (౭) తనదివ్యచేష్టితములను నాకుఁగనుపఱచి నామనస్సు నపహరించువాఁడనియు, (౮) ఒకటియు తెలియకనుండునట్లు నాకు మోహమును గలుగఁజేయువాఁడనియు, (౯) అతి మృదువైన నాయాత్మను ఎండింపజేయువాఁడనియు, (౧౦) విరోధినిరసనము మొదలగు దివ్యచేష్టితములచే వశీకరించువాఁడనియు, నిరతిశయభోగ్యభూతుఁడైన భగవన్తునివిశ్లేషముయొక్క యసహ్యతను ఈ రెండవపత్తు మొదటితిరువాయ్మొఴియందుఁ బ్రసాదించిరి.

తి-నూ.— వాయున్దిరుమాల్ మఱైయనిఱ్క వాన్ దుయర్పోయ్ విఞ్జి మిక్క ప్పులమ్బుతలాయ్ । ఆయ
వఴియాతవన్ఱోడ కైన్దుమాఱ్ఱ్। శేరు వారై నోక్కున్దిణిన్దు॥ ౧౧॥

అర్థము.—వాయుమ్ - (ఆశ్రితులకు) సేవసాధించెడి, తిరుమాల్ - శ్రియఃపతి, మఱైయనిఱ్క - అదృశ్యుఁడైయుండగా, ఆన్ దుయర్-విశ్లేషవ్యసనము, పోయ్ - సంపూర్ణమై, విఞ్జి అధికమై, మిక్క ప్పులమ్బుతలాయ్ - అధికమైన ప్రలాపరూపమై, ఆయవఴియాతవన్ఱోడు-(తమదుఃఖమును) వివేచింపనెఱుఁగని పదార్థములతో, అణైన్దుమాఱ్ఱ్-(ఆపదార్థములను) కౌగిలించుకొని దుఃఖించిన నమ్మాళ్వార్లు, శేరువారై-ఆశ్రయించువారిని, తిణిన్దు-దృఢముగ, నోక్కుమ్-కటాక్షించువారు. ౧౧.

అవ.—(వాయున్దిరుమాల్) ఇతిల్ - సకలపదార్థఙ్గళైయుమ్ సమదుఃఖికళాక వెణ్ణి, దుఃఖిత్తపడియై చ్చొల్లిన పాశురత్తైయనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఎఙ్గనేయెన్నిల్; ౧"పెరునిలఙ్గడన్ద నల్లడిప్పోతయర్ప్పిలనలన్ఱువర్ తఴువువర్ వణఙ్గువర్" ఎన్ఱు ఇవర్ పారిత్తపడియే అనుభవిక్కప్పెఱామైయాల్ షడ్గుణసామ్యత్తాలే తామానతన్మైకులైన్దు పిరాట్టియానతన్మైయై భజిత్తుత్తూతువిడత్తుమరానార్; ఇఙ్గు, ౨ "నమ్బియైత్తెన్గురుఙ్గుడినిన్ఱ ఇత్యాదిప్పడియే - మేన్మై, నీర్మై, వడివఴకు, మూన్ఱుమ్ఱైయణుకద్దాయ్, అవతారత్తిల్ పిఱ్పాడరుమిఴక్కవేణ్డాతపడి ముకఙ్గొడుత్తుక్కొణ్డు నిఱ్కిఱ అస్థలమాన అర్చావతారత్తిలే యనుభవిక్క వాశైప్పట్టుక్కిడైయామైయాలే కణ్ణాఞ్జుఴలైయిట్టు, నారై, అన్ఱిల్, కడల్, వాడై, వానమ్, మతి, ఇరుళ్, కఴి, విళక్కుత్తొడక్కమానలౌకికపదార్థఙ్గళుమ్ తమ్మైప్పోలే భగవద్విరహత్తాలే నోవుపడుకిఱవాకక్కొణ్డు, అవన్ఱుక్కుమాకత్తామ్ నోవుపట్టు చ్చొల్లుకిఱపడియై అన్యాపదేశత్తాలే పేశిచ్చొల్లుకిఱ వాయున్దిరైయుకళిలర్థత్తై, "వాయున్దిరుమాల్" ఇత్యాదియాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

వ్యా.—(వాయున్దిరుమాల్ మఱైయనిఱ్క) అనుభవయోగ్యనామ్బడి కిట్టుకైయే స్వభావమాయిరుక్కిఱ శ్రియఃపతియానవన్, భోగసాత్మ్యహేతువాక విశ్లేషిత్తు అదృశ్యనాయ్ నిఱ్క. కీఴే ౩ "మైన్దనై మలరాణ్మణవాళనై", ఎన్ఱత్తై యనుభాషిత్తపడి. "నీయున్దిరుమాలాల్" ఎన్ఱతాకవుమామ్. ౪ "మణియైవానవర్ కణ్ణనైత్తన్నతోరణియై" ఎన్ఱు—మేన్మైయుమ్, నీర్మైయుమ్, వడివఴకుమ్ముడైయవన్ విశ్లేషిక్కైయాలే. (ఆన్ దుయర్పోయ్ విఞ్జిమిక్క ప్పులమ్బుతలాయ్) "ఆరాతకాతల్" ఎన్నుమ్బడి విశ్లేషవ్యసనమానతు కైకఴియప్పోయ్ మిక్కు, ౫"స్త్రీతేమ్బ్రతస్త్రేశ్వరః పిత్రాహీనో౽సిలక్ష్మణ" ఎన్నుమ్బడి, "ఎమ్మేపోల్ నీయుమ్" ఎన్ఱు పలకాలుఞ్జొల్లుమ్బడి మిక్కప్రలాపమాయ్. (ఆయవఴియాతవన్ఱోడణైన్దుమాఱ్ఱ్) అచేతనఙ్గళాకైయాలే తమ్ముడైయ దుఃఖత్తై యారాయవఴియాతవన్ఱైక్కట్టక్కట్టిక్కొణ్డు "ఆన్ఱామైళ్లియఴువోమై" ఎన్ఱు సమదుఃఖికళాకవఴుత వాళ్వార్. ౬ "కాన్ఱుఙ్గఴియుఙ్గట్టియఴు" ఎన్నారిఱే. (శేరువారైనోక్కున్దిణిన్దు)

౧॥ ౩-౧౦. ౨॥ ౧౦-౯. ౩॥ ౧౨-౪. ౪॥ ౧౦-౧౧. ౫॥ రా-అ-౧౦౩-౧౫. ౬॥ అ-హృ.

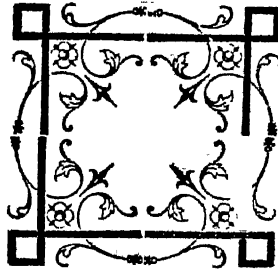
అనన్యప్రయోజనరాయ్ అన్తరఙ్గమాక వాశ్రయిక్కు మవర్కళై దృఢమాక క్కటాక్షిప్పర్. తమ్మైప్పోలే అచేతనఙ్గళైక్కూడ్డమాల్ భగవత్సంశ్లేషముణ్డాయానన్దిక్కుమ్బడి కటాక్షిత్తరుళువర్. ౧౧.

పెరియజీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—క్రిందితిరువాయ్మొழிయందు సర్వేశ్వరునియొక్క పరత్వసౌలభ్యసౌన్దర్యముల ననుభవించి యనన్తరము బాహ్యసంశ్లేషమునందునపేక్షనొంది యప్పుడే అదిలభింపనందునజనించిన దుఃఖాతిశయముచే నాయకిభావమునుబొంది యాయవస్థనుబోఁగొట్టుటకై సముద్రతీరమునందున్న లీలోద్యానవనమునుజెంది అప్పుడచ్చట తమకుఁగనుబడిన సకలపదార్థములును తమవలె భగవద్విశ్లేషముచే దుఃఖించుచున్నవిగానెంచి పరమదయావన్తులై వాటినిగుఱించియు తాము అనుశోకించుచున్న శ్రీనమ్మాழ்వార్లు తమనన్యప్రయోజనముగ నాశ్రయించువార్లను తమవలె భగవద్విశ్లేషమునొంది యచేతనపదార్థములతోఁగూడ దుఃఖింపక భగవత్సంశ్లేషమునుబొంది యానందించునట్లు కటాక్షింతురని ఈరెండవపత్తు మొదటితిరువాయ్మొழிయందు సాదించిరి.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ ముతఱ్ఱిరువాయ్మొழிముఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఆక - తిరువాయ్మొழி - ౧౧—పాట్టు - ౧౨౧.

శ్రీః

ఆழ్వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళే శరణమ్.

తిరువాయ్మొழி - ఇరణ్డామ్పత్తు - ఇరణ్డాన్దిరువాయ్మొழி - ௧-పా- తిణ్ణన్వీడు. వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.—తిణ్ణన్వీడుముతన్ముழுతుమాయ్ । ఎణ్ణిన్మితియ నెమ్బెరుమాన్ ।
మణ్ణుమ్విణ్ణుమెల్లాముడనుణ్డ । నఙ్గళ్కణ్ణల్లతిల్లైయోర్ కణ్ణే ॥

ఆ.—(తిణ్ణన్ వీడు) ఇప్పడి ప్రస్తుతమాన సర్వేశ్వరత్వత్తై, తమ్ముడైయ ప్రీత్యతిశయత్తాలే సహేతుకమాక వుపపాదిక్కిఱార్.

మోక్షాద్యశేషపురుషార్థప్రదనాయ్, వాఙ్మనసాపరిచ్ఛేద్య కల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయనాయ్, ఎనక్కు స్వామియాయ్, సర్వాత్మస క్షకనాయిరున్ద నణ్డువరైప్పెరుమాళే ఇజ్జగత్తి లీశ్వరన్; మఱ్ఱీశ్వరనిల్లై; ఇతిలోరు సంశయమిల్లై యెన్గిఱార్.

పన్నీ.—ఇరణ్డాన్దిరువాయ్మొழியిల్, కీழுక్తమాన భోగ్యత్వత్తినుడైయ నిరతిశయత్వా పాదకమాయ్, ௧ "మావాయ్పిళన్దు" ఎ తొడఙ్గి కీழ్ప్రకృతమాన సౌలభ్యత్తుక్కుమ్ స్వామిత్వత్తుక్కుమ్ ప్రకాశకమాన మనుష్యత్వే పరత్వత్తుక్కుపపాదకమాన; అవతారద యిలు మవనుడైయ సర్వనిర్వాహకత్వత్తైయుమ్, అనిష్టనివృత్తీష్టప్రాప్తిహేతుత్వత్తైయుమ్, సర్వాధికత్వత్తైయుమ్, సర్వప్రకారసమారా త్తైయైయుమ్, ఆధిక్యసూచకమాన పుణ్డరీకాక్షత్వత్తైయుమ్, ఆశ్రితరక్షణార్థమాన అర్ణవశాయిత్వత్తైయుమ్, అఘటిత ఘటనాసామర్థ్య యుమ్, సర్వప్రకారరక్షకత్వత్తైయుమ్, జగజ్జన్మాది హేతుత్వత్తైయుమ్, సర్వదేవతాసమాశ్రయణీయత్వత్తైయు మరుళిచ్చెయ్తు, సర్వస్మా రనాయ్ సర్వసులభనాన వీశ్వరనుడైయ భోగ్యత్వవర్ధకమాన ఉత్తుఙ్గలలితత్వత్తై యుపపాదిక్కిఱార్.

అన్వ.—తిణ్ నన్ వీడు (௧) ముతల్ ముழுతుమాయ్ ఎణ్ణిన్మితియన్ (௨) ఎమ్బెరుమాన్ మణ్ణుమ్ విణ్ణుమ్(௩) ఎల్లామ్ ఉడ ఉణ్డ (௪) నఙ్గళ్ కణ్ అల్లతు (௫) ఓర్ కణ్ ఇల్లై. (௬).

పన్నీ.—ముతల్పాట్టిల్, కృష్ణనే సర్వనిర్వాహక నెన్గిఱార్.

తిణ్మైయైయుడైత్తాయ్, విలక్షణమాన, మోక్షమ్, (௧) ముతల్, సకలప్రయోజన నిర్వాహకనాయ్, నినైవుక్కెవ్వరుకాన అపరిచ్ఛిన్న స్వభావనాయ్, (௨) ఇమ్మేన్మైయైక్కాట్టి యెన్నైయడిమైకొణ్డ స్వామియాయ్, భూమియుమ్, ఊర్ధ్వలోకముమ్,(௩) ఒన్ఱొழியామల్ తారతమ్యమిల్లాతపడి ఏకోద్యోగత్తిలే, వయిఱ్ఱిలే వైత్తునోక్కి, (௪) కృష్ణనాయవతరిత్తు నమక్కేతనై ఎత్తిన్ద సులభనే, జగత్తుక్కు నిర్వాహకన్, అల్లతు, (௫) ఒరు, నిర్వాకవస్తు, ఇల్లై. (௬) కణ్ - కవైకణ్. తిణ్ణనెన్నతు - నిశ్చితమెన్ఱు మామ్. ௧

అవతారిక.—క్రిందితిరువాయ్మొழிయందుఁ దనకుఁబుట్టిన వ్యసనాతిశయమును మఱచునట్లు తమకుజనించిన ప్రీత్యతిశయము ననుభవించి యానందించిన శఠారి, తామట్లు ప్రీత్యతిశయముననుభవింగుటకుఁ గారణము భగవంతుఁడు పరమభోగ్యుఁడగుటయనియు, ఆభోగ్యతకుఁగారణము వాత్సల్యము మొదలగు సమస్తకల్యాణగుణాత్మకుఁడగుటయనియు వానిసర్వేశ్వరత్వము ననుసంధించుచు నాసర్వేశ్వరత్వమును నీతిరువాయ్మొழிయందుఁ బరులకు నుపదేశించుచున్నారు.

—

అర్థము.— స్థిరమును విలక్షణమునైన మోక్షము (౩) మొదలగు సకలపురుషార్థములకునునిర్వాహకుఁడై తలంచుటకునశక్యుఁడై (౬) మాస్వామియై భూమి ఆకాశము (౯) ఇవన్నిఁటిని నొకకాలమందే ఆఱగించిన (౧౨) మనశ్రీకృష్ణుఁడు రక్షకుఁడు. ఆశ్రీకృష్ణుఁడుగాక (౧౫) వేరొక రక్షకుఁడు లేడు. (౧౮)

—

ఈ.—కీழ்త్తిరువాయ్మొழிయిలివర్క్కుప్పిఱన్దవార్త్తామై పేచ్చుక్కునిలమన్నిత్తే, “కడల్ వెతుమ్బినాల్ విళావనీరిల్లై” ఎన్నుమాప్పోలే. “ఆర్త్తామైయోడే ముడిన్దుపోమిత్తనై” ఎన్నిరున్దార్; అనన్తరమవర్ వన్దు ముకఙ్గాట్టినవాత్తే ఆళ్వారైప్పుక్క విడఙ్గిలర్; “ఇతుక్కడియేన్?” ఎన్ను పార్త్తారాయ్న్దవాత్తే, ఇతరవిషయఙ్గళినుడైయ లాభాలాభత్తళవల్లాత విషయవైలక్షణ్యమాయిరున్దతు - పిరిన్దపోతుతన్నై యొழிయ వేఱొన్ఱుత్తోత్తాతపడియాయ్, కలన్దపోతుమ్ తన్నై యొழிయ మత్తొన్ఱు, త్తోత్తాతపడియాన విషయవైలక్షణ్యమాయిరున్దతు; “ఇతుక్కడియేన్?” ఎన్ను పార్త్తార్, సమస్తకల్యాణగుణాత్మకనాకైయాలేయాయిరున్దతు; “ఇతుతనక్కడియేన్?” ఎన్ను పార్త్తవాత్తే, సర్వేశ్వరనాకైయాలేయాయిరున్దతు. ౧ “ఉయర్వఱ వుయర్నలముడైయవన్” ఎన్నాల్, “అయర్వఱుమమరర్కళతిపతి” ఎన్నిత్తే తోన్ఱువతు; ఆక, ఇఙ్గనే ప్రాసఙ్గికమాక ప్రస్తుతమానవీశ్వరత్వత్తై యనుసన్ధిత్తు, అత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ౨ “కీழ்ఏ ‘మూవామూతల్వా’ ఎన్ను - కారణత్వమ్ ప్రస్తుత

జీ-అ.—తిణ్ణన్వీడు ప్రవేశే, “కీழ்ఓడితుక్కు, ప్రాసఙ్గికసఙ్గతియుమ్, సాక్షాత్సఙ్గతియుమెన్ను ద్వేధాసఙ్గతి” ఎన్ను తిరువుళ్ళమ్బత్తి ప్రథమం ప్రాసఙ్గికసఙ్గతిమాహ (కీழ்త్తిరువాయ్మొழிయిలిత్యాది, ప్రస్తుతమానవీశ్వరత్వత్తై యనుసన్ధిత్తు అత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్నుమళవుమ్). కీழ்ఏ ౨ “మూవామూతల్వా” ఇత్యాదివాక్యత్తాలే సాక్షాత్సఙ్గతిః. “ప్రాసఙ్గికమ్” ఎన్నతుక్కుభావమ్ - ఈశ్వరన్ సాత్త్వికభోగప్రదనాకైయాలే, మున్దుఅత్తన్నుడైయ వీశ్వరత్వత్తై యనుభవిప్పిత్తు ప్పిన్నై ౩ * ఊనిల్ వాழுయిరిలే తన్నై యనుభవిప్పిక్కిఱానెన్ను. వెతుమ్బినాల్ - ఉష్ణమానాల్. (ఇతుక్కడి) అవన్ పిరిన్దపోతు “ముడిన్దుపోమిత్తనై” ఎన్నిరుక్కైయుమ్, అవన్ ముకఙ్గాట్టినాల్ ఆళ్వారై తెరియామైయుమాకిఱ వితుక్కడియెన్నపడి. కీழ்వాక్యవివరణమ్ (పిరిన్దపోతిత్యాది). ఇతుక్కడి - ఇన్దవైలక్షణ్యత్తుక్కడి. వైలక్షణ్యత్తుక్కడి గుణఙ్గళెన్నతు - ౪ “గుణైర్విరురుచేరామో దీప్తస్సూర్య ఇవాంశుభిః” ఎన్నత్తైప్పత్తి. ఇతుతనక్కడి - సమస్తకల్యాణగుణాత్మకత్వత్తుక్కడి. సమస్తకల్యాణగుణాత్మకత్వత్తుక్కడి సర్వేశ్వరత్వమెన్ను తోన్ఱుమో? వెన్న, (ఉయర్వఱవిత్యాది). ౪ “‘గుణైర్విరురుచేరామః’ ఇత్యాదికళాలే పెరుమాళ్ గుణఙ్గళైచ్చొల్లిక్కొణ్డువన్దు, కీழ்చ్చొన్న గుణఙ్గళుక్కు హేతువాక, ౫ ‘సహదేవైరస్సర్వస్య’ ఇత్యాదియాలే యీశ్వరత్వఙ్గొల్లిత్తత్తే” ఎన్నరుళిచ్చెయ్యవర్. “ఈశ్వరత్వత్తై యనుసన్ధిత్తు” ఎన్నతనన్తరమ్ - పరానర్థాసహిష్ణువాకైయాలే, దేవతాన్తరపరత్వబుద్ధియాలే యనర్థప్పడుకిఱ సంసారికళుక్కు అత్తైనివర్త్తిప్పిక్కైక్కాక “భగవత్పరత్వత్తై యుపదేశిప్పోమ్” ఎన్ను పార్త్తు (అత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్) ఎన్ను శిలకూట్టి నిర్వహిప్పతు. సాక్షాత్సఙ్గతిమాహ(కీழ்ఏమూవావిత్యాది). కీழ் వాక్యద్వయత్తాలుమ్

ఆ-అ-వి.— విశ్లేషదశాయామ్, విశ్లిష్టంవస్తువినా పూర్వతనసంశ్లేషోద్యోతాదిశ్చ బుద్ధిగోచరోనభవతి; సంశ్లేషేచ, ౬ “యత్ర నాన్యత్పశ్యతి నాన్యచ్ఛృణోతి నాన్యద్విజానాతిసభూమా” ఇతి ప్రకారేణవిశ్లేషదుఃఖప్రభృతిసర్వంబుద్ధిగోచరమ్ నభవతీత్యర్థః.——

౧॥ ౧-౧.　౨॥ ౧౧-౧౦.　౩॥ ౧౩-౧.　౪॥ రా-అ-౧-౩-౨౫.　౫॥ రా-అ ౧-౬.　౬॥ ఛాం-ఉ-౭-౨౪.

ఈ.—వనాకైయాలే, అన్ద కారణత్తై యుపపాదిక్కిఱార్ 'ఎన్నుపణిక్కుమ్పిళ్ళాన్. ముతల్ తిరువాయ్ మొழிయిలుమ్మిళ్ళిల్ శెలైయో? ఈశ్వరత్వమెన్నిల్; 'ఒరుకాల్ప్పోన్నోన్' ఎన్ఱు కైవాజ్గియిరుక్కవల్లరల్లరివర్, ఒరుకాల్ప్పోళ్ళిల్ శైన్ఱు కైవాజ్గలామ్ విషయమన్ఱు. ఇనిత్తాన్ భగవద్విషయత్తిల్ పునరుక్తి, దోషాయవాకాతు; ఒరుగుణత్తైయే యెల్లాక్కాలము మనుభవిక్కవల్లారొరువరివర్; ఒరుగుణన్దన్నైయే 'ఇతుక్కు మున్బనుభవిప్పిత్త గుణమ్" ఎన్ఱు తోన్ఱాతపడి క్షణన్దోఱుమ్ నవ్యమాయిప్పిత్తనుభవిప్పిక్క వల్లానొరువనవన్; ౧*పయిలానిఱ్కచ్చెయ్యచ్చేయ్యత్తే పణ్డివరైక్కణ్డఱియ తెవ్వారిల్ యామెన్బతు; ఆకైయితే ఏకవిషయమే నిత్యప్రాప్యమాకిఱతు; ఇవర్ తాముమ్; ౨ "ఎప్పొழுతుమ్ నాళ్ తిజ్గళాణ్డూழிయూழிతోఱు మప్పొழுతైక్కప్పొழுతెన్నారావముతమ్" ఎన్నానిన్ఱార్.

ఆనాలు మితుక్కు వాశియుణ్డు, ముతల్ తిరువాయ్ మొழிయిలే - పరత్వజ్గళ్లానిఱ్కచ్చెయ్యత్తే, అతు స్వానుభవమాయిరుక్కున్; అన్దపరత్వన్దన్నై యెల్లార్క్కుమనుభవిక్కలామ్పడి పిఱర్ నెఞ్జిలేపడుత్తక్కిఱారాకై

జీ-అ.—పరిహారద్వయముక్తిచ్చెనుతు, తృతీయపరిహారమాహ (ఇనిత్తానిత్యాది). 3 "ప్రశంసాయాం ప్రతిజ్ఞాయాం ప్రలాపేతరజనేపివా। భయేచవిస్మయేచైవపౌనఃపున్యమలఙ్కృతిః" ఎన్నతిల్ భగవత్పరత్వప్రతిజ్ఞాపరమాకైయాలే పునరుక్తిదోషమిల్లై. "ఒరుకాల్ప్పోన్నోన్ మెన్ఱు" ఇత్యాది వాక్యద్వయత్తైయుమ్ అద్వైవేవివరిక్కిఱార్ (ఒరుగుణత్తైయే యిత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). ఇన్దవాక్యద్వయముమ్ - అన్దవాక్యద్వయత్తుక్కు వివరణమాయిరుక్కచ్చెయ్యత్తే, అతిల్ప్పోన్నవస్తుద్వయత్తిలేయుమ్ క్రమేణ హేతుపరమాయిరుక్కిఱతు. యద్వా, ఉపదేష్టృస్వభావత్తాలుమ్, ఉపదేశ్య స్వభావత్తాలుమ్, అనుభావ్య స్వభావత్తాలుమ్, అనుభవితృస్వభావత్తాలుమ్, అనుభావయితృస్వభావత్తాలుమ్, పునరుక్తి దోషాయవన్ఱెన్గిఱార్ (ఒరుకాల్ప్పోన్నోన్ మెన్ఱతోడజ్గి క్రమేణ ఆఱువాక్యత్తాలే). అప్పడి క్షణన్దోఱుమ్ పుతియతాయిరుక్కుమో? వెన్న; (పయిలానిఱ్కవిత్యాది). పయిలా నిఱ్కచ్చెయ్యత్తే - పరిచయమ్బణ్ణానిఱ్కచ్చెయ్యత్తే. (పణ్డిత్యాది) తిరుమొழி. పణ్డివరైక్కణ్డఱిన్ద తెవ్వారిలేనామెన్నై. అవ్విషయ మివర్కు మప్పడియిరుక్కుమో? వెన్న, (ఇవర్ తాముమిత్యాది). (ఎప్పొழுతుమిత్యాది) ఎల్లాక్షణమ్, ఎల్లానాళ్, ఎల్లామాసమ్, ఎల్లావాణ్డు, ఎవ్వకైప్పట్ట ఊழிయూழிతోఱుమాన వవ్వోవవ్వోకాలజ్గళిలే యెనక్కు అతృప్తికరమాన వమృతమానవనే! యెన్నై.

ఆక, కీழ் పౌనరుక్త్యత్తై అభ్యుపగమ్యవాదత్తాలే పరిహరిత్తు, అనభ్యుపగమ్యవాదత్తాలే పరిహరిక్కిఱార్ (ఆనాలుమిత్యాది). ఇతుక్కు - ఇత్తిరువాయ్ మొழிక్కు. ఆనాలుమ్ - ఈశ్వరత్వజ్గళ్ నాలుమ్. వాశియుణ్డు - విశేషముణ్డు. వాశియై నాలువిధమాకక్కాట్టుకిఱార్ (ముతల్ తిరువాయ్ మొழிయిలిత్యాది). అన్వయవ్యతిరేకజ్గళిరణ్డాలుమెన్నతు "నజ్గణనణ్ణలరిల్లైయోర్కణ్ణే" ఎన్నతైప్పటు. శ్రుతి

అ-అ-వి.—చేతనరుడైయదుర్గతియైక్కణ్డు "ఒరుకాల్ ఫలియావిడిలినియొరుకాలాకిలుమ్ఫలిక్కిఱతు" ఎన్ఱు పిన్నైయుముపదేశిక్కుమతొழிయ, "ఒరుకాలుపదేశిత్తోమ్" ఎన్ఱు కైవాజ్గియిరుక్కుమ్ స్వభావరల్లరివర్; "ఒరుకాల్ప్పోన్నోమే, వేణుమాకిలఱికిఱార్కళ్, అఱియావిడిల్ వన్దతెన్?" ఎన్ఱుకైవాజ్గలామ్ విషయమన్ఱవన్, జ్ఞానాజ్ఞానజ్గళాలే సత్తానాశజ్గళాకైయాలే; ఇప్పడిపరోపదేశత్తిలేపౌనరుక్త్యమ్ పరిహరిత్తార్. ——శజ్కిత్తపౌనరుక్త్యత్తై అభ్యుపగమ్యవాదత్తాలుమ్ అనభ్యుపగమ్యవాదత్తాలుమ్ పరిహరిక్కక్కోలి, అతిల్ అభ్యుపగమ్యవాదపక్షత్తిల్, వక్తావానవివర్ తమ్పడియాలుమ్, విషయస్వభావత్తాలుమ్ పౌనరుక్త్యం దోషాయవన్ఱెన్ఱుపరిహరిక్కిఱార్ (ఒరుకాల్ప్పోన్నో మెన్ఱుతొడజ్గి వాక్యద్వయత్తాలే). ౪* ఇనరారాతకాతలైయుడైయవరాకైయాలే కైవాజ్గియిరుక్కుమవరల్లరెన్ఱపడి; విషయమ్ ౨* అప్పొழுతైక్కప్పొழுతెన్నారావముత మెన్నపడి.——(పణ్డివరైక్కణ్డఱియ తెవ్వారిల్ యామెన్ఱేపయిల్కిన్ఱాళాల్) ముతల్ నాళ్ కణ్డాల్, స్వాభావికమాన స్వామిత్వత్తాలుమ్ ముకత్తిల్ తణ్ణళియాలుమాక "మున్బేకణ్డఱియుమ్ముకమాయిరున్దతీ!, ఎవ్వారిల్ కణ్డతు" ఎన్నుమ్పడియిరుక్కుమ్; చిరపరిచయమ్బణ్ణినాల్ పిన్బు, "మున్బోరిడత్తిలుమివనైక్కణ్డఱియోమే!" ఎన్నుమ్పడియాయిరుక్కుమ్; నిత్యాపూర్వమాన విషయమెన్నపడి. శొన్నవిరణ్డర్త్తైయు మితుకాట్టుమోవెన్న; "పయిల్కిన్ఱాళాల్" ఎన్నతుకణ్డాయే, భోగ్యతాతిశయత్తిలేనోక్కు.

ఈ.—యాల్ పరోక్షదేశత్తాలే పరత్వానుభవమ్బణ్ణుకిఱార్; అఙ్గు-అన్వయముఖత్తాలేపరత్వజ్ఞానన్నార్, అన్వయవ్యతిరేకఙ్గళిరణ్డాలుమ్ పరత్వజ్ఞానఙ్గళ్లుకిఱారిఙ్గు; అఙ్గు - శ్రుతిచ్ఛాయైయాలేశొన్నార్, ఇఙ్గు - ఇతిహాసపురాణప్రక్రియైయాలే శొల్లుకిఱార్; అఙ్గు - పరత్వత్తిలేపరత్వమ్, ఇఙ్గు — అవతారత్తిలేపరత్వమ్.

ముతఱ్పాట్టు. ఇత్తిరువాయ్మొழియిల్ శొల్లుకిఱపరత్వత్తై సఙ్గ్రహేణ అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

(తిణ్ణన్వీడుముతల్ ముழுతుమాయ్) తిణ్ణనెన్నతు - తిణ్ణమెన్నపడి. అతావతు - దృఢమెన్నపడి. దృఢమాన వీడెన్ను - నిత్యవిభూతిక్కు విశేషణమాయ్, వార్థ్యమావతు - ౧ * ఆవిర్భావతిరోభావ జన్మనాశవికల్పఙ్గళెన్ను మవై యిల్లామైయాలే కర్మనిబన్ధనమాక వరుమవైయిల్లైయెన్నై. ఇచ్ఛమాకవరుమ్ వికారఙ్గళుణ్డానాల్ దోషాయవుమన్ను అతశీవాయుణ్డోలొన్ఱాతిఱే. ఏతేనుమాకసంసారవిభూతియిఱ్పోలే కర్మనిబన్ధనమాకవరుమవై యిల్లైయెన్నై. తిణ్ణితాన నిత్యవిభూతితొడక్కమాన ఎల్లావిభూతిగళైయుముడైయనాయ్. అన్ఱియే, "తిణ్ణమ్" ఎన్ఱిఅవిత్తైవిట్టువైత్తు, వీడుముతల్ ముழுతుమాయ్ - మోక్షప్రభృత్యశేషపురుషార్థప్రదనాయెన్నవుమామ్. (ఎణ్ణిన్మీతియన్) అసఙ్ఖ్యేయమాన కల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయవన్. కీழ் - విభూతిపరమానపోతు, ఎణ్ణిన్మీతియనెన్నతు - గుణపరమాకిఱతు; కీழ் - గుణపరమానపోతు. ఎణ్ణిన్మీతియనెన్నవిడమ్ - విభూతిపరమాకిఱతు. వీడుముతల్ ముழுతు

శీ-అ.—ఛ్ఛాయై-సామానాధికరణ్యమ్. ఇతిహాసపురాణప్రక్రియై-వైయధికరణ్యమ్. ఇతిహాసపురాణప్రక్రియైయాలే యెన్నతు- ౨"కృష్ణఏవహి లోకానాముత్పత్తిరపిచాప్యయః," ౩ "మాసావమ్విడవరర్క్కుప్పిచ్చైపెయ్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱి. పరత్వత్తిలేపరత్వమెన్నతు - ౪"అయర్వఱుమమరర్కళతిపతి" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱి. అవతారత్తిలే పరత్వమెన్నతు - ౫ "కణ్ణన్" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱి.

ముతఱ్పాట్టు. (తిణ్ణనిత్యాది). తిణ్ణమెన్నపడియెన్నతు- ౬ "ననక్కుతుழுతిపదమ్" ఎన్ఱిఅన్వాయత్తాలే. శ్రీవిష్ణుపురాణేప్రథమేంశే, ౧ "తదేతదక్షయన్నిత్యంజగన్మునివరాఖిలమ్ । ఆవిర్భావతిరోభావజన్మనాశవికల్పవత్" ౧ "అచ్యుతంశాశ్వతంనిత్యమనన్తంపరమమ్పదమ్ । శుద్ధసత్త్వమయందివ్యమక్షరంబ్రహ్మణఃపదమ్" ఇత్యాదికళై యుట్కొణ్డరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (వార్థ్యమానతావిర్భావేత్యాది). అవిర్భావతిరోభావఙ్గళెన్ను - సమష్టిసృష్టియైయుమ్, సమష్టిసంహారత్తైయుఙ్గొల్లి; జన్మనాశఙ్గళెన్ను - వర్తమానోత్పత్తినాశఙ్గళై చ్చొల్లుతల్; ఆవిర్భావతిరోభావరూపజన్మనాశఙ్గళెన్నుతల్. ఆవిర్భావమ్ - తోన్ఱుకై. తిరోభావమ్ - మఱైకై. విమానగోపురమణ్డపాదిరూపేణ పరిణామముణ్డాయిరుక్క, "ఇల్లై" ఎన్ఱితెన్నెన్న (కర్మనిబన్ధనేత్యాది). అఙ్గుమ్ పరిణామముణ్డేయెన్న (ఇచ్ఛమాకవిత్యాది). అతశీవాయ్తోన్ఱావిట్టాలుమ్ వికారముణ్డేయెన్న (ఏతేనుమిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (తిణ్ణితానఇత్యాది). ఇవ్వర్థత్తిల్, "ముழுతుమాయ్" ఎన్నతు- లీలావిభూతియైచ్చొల్లుకిఱతు; "ఆయ్" ఎన్నసామానాధికరణ్యమ్ - నిర్వాహ్యనిర్వాహకభావేన. (మోక్షేత్యాది) ఐశ్వర్యకైవల్యాద్యశేషపురుషార్థప్రదనాయెన్నపడి. ఇత్తాల్ - ఔదార్యగుణత్తైచ్చొల్లిన్ఱాయ్, ఇతు- మఱ్ఱుగుణఙ్గళుక్కుముపలక్షణమాయ్, సమస్తకల్యాణగుణఙ్గళైయుముడైయనెన్నపడి. "ఆయ్" ఎన్నసామానాధికరణ్యమ్ - ప్రదాతృప్రదేయభావేన. పౌనరుక్త్యమ్వారామఱ్పరిహరిక్కిఱార్ (కీழ் విభూతియిత్యాది). (గుణపరమాకిఱతు) సమస్తగుణపరమాకిఱతు. (కీழ் గుణపరమానపోతు) పురుషార్థప్రదత్వమ్ - గుణాన్తరఙ్గళుక్కుముపలక్షణమెన్ను తాత్పర్యమ్. (మోక్షప్రదత్వత్తైయే) మోక్షప్రదత్వమాత్రత్తైయే. అతావతు-ఔదార్యగుణమాత్రత్తైయేశొల్లిన్ఱాకిలెన్నపడి.

అ.అ.వి.— అతు - ఇచ్ఛమాన వికారమ్. ఇచ్ఛమానతశీవాయుణ్డోన్ఱాతు ఎన్నవిడత్తిలే - మణల్కొట్టకమిట్టువిళైయాడుకిఱత్తై యతశీత్తాలతు అతశీవాయ్త్తోన్ఱాతేయెన్ను కణ్డుకొళ్వతు.——"వీడుముతల్ ముழுతుమాయ్" ఎన్నపోతు - "మోక్షప్రదత్వత్తైయే నినైత్తతాకిల్" ఇతిగ్రన్థపర్యాలోచనాయామ్, మోక్షప్రదత్వమాత్రపరత్వపక్షేచ్ఛోర్థః. తత్పక్షే, వీడుముழுతుక్కుమ్ ముతలాయితిశబ్దార్థః. సాలోక్యసారూప్యసామీప్యసాయుజ్యభేదభిన్న సకలవిధమోక్షప్రదఇతియావత్. యద్వా, ఆత్మానుభవభగవత్ప్రాప్తిరూపభేదభిన్నసమస్తమోక్షప్రదఇత్యర్థోవా. ఏవమ్ "తిణ్ణన్వీడుముతల్ ముழுతుమాయ్" ఇత్యస్య - విభూతిద్వయపరత్వేన, మోక్షప్రదత్వప్రభృతిసమస్తకల్యాణ

౧॥ వి-పు-౧-౨౨ ౬౦. ౨॥ భా-రాజ. ౩॥ ౮-౨-౨. ౪॥ ౧-౧. ౫॥ ౧౨-౧.

ఈ.—మూాయెన్నపోతు. మోక్షప్రదత్వత్తైయే నినైత్తాకిల్, ఎణ్ణిన్ తియ నెన్నవిడమ్-అనుక్తమానగుణజ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు. ఎణ్ణిన్ తియనెన్నవిడమ్- ఎణ్ణుక్కు మేలాయుళ్ళా నెన్నపడి. గుణజ్గళాలేయాంతల్, విభూతియాలేయాంతల్ వన్ద అపరిచ్ఛేద్యస్వభావత్తైయె చ్చొల్లుకిఱతు.

(ఎమ్బెరుమాన్) గుణవిభూతిక్కళైయుడైయనాయిరుక్కుఱ పిరుప్పై కాట్టి యెన్నై యెఙ్గుతిక్కొణ్డాన్. (మణ్ణుమిత్యాది) ఇప్పడియివన్ తైయుడైయనాయ్, ఉద్దేమైనోవుపడవిట్టిరుక్కైయన్నిక్కే, ప్రళయాపత్తిలేవయిన్ త్రిలేవైత్తు నోక్కుమెన్గిఱార్. భూమ్యన్తరిక్షాదికళై వెళ్ళగ్గొళ్ళప్పుక, ఎడుత్తువయిన్ త్రిలేవైక్కిఱవిడత్తిలొన్నుమ్ పిఱికతిర్ప్పడామే, ఏకకాలత్తిలేవైత్తురక్షిత్తన్గణ్ణన్. (ఉడనుణ్డ) రక్షణమవనుక్కు ధారకమాకైయాలే- "ఉణ్డ" ఎన్గిఱతు. ఇల్లైయాకిల్, కాక్కుమ్ఎన్నవమైయుమ్. కృష్ణనోపినై జగత్తైవిఴుఙ్గినానెన్నిల్; ఆమ్, కృష్ణనే; ౧*అఙ్గాన్డవైయమేఴుజ్గణ్డాళియై యశోదైక్కై. ఆకైయాలే సర్వరక్షకనానకృష్ణనేజగత్తుక్కు దృష్టి; ౨-"కృష్ణ ఏవహిలోకానాముత్పత్తిరపిచాప్యయః। కృష్ణస్యహికృతే"ఎన్గిఱప్రమాణప్రసిద్ధియిరుక్కుఱపడి. (అల్లతిల్లైయోర్కణ్ణే) ఇవ్వర్థత్తైయొళ్ఴియశబ్దత్తైక్కొణ్డుపోయ్, "పీలికణ్" ఎన్నువ్యవహరియానిన్నతిఱే; అతుక్కు జ్ఞానవేణ్డుమ్బడియిరు

జీ-అ.—మోక్షపదమ్ - పురుషార్థమాత్రోపలక్షణమ్. ఆక, "తిణ్ణన్వీడు" ఇత్యాదిక్కుమూన్నర్థమ్. అతావతు-"తిణ్ణన్వీడు"ఇత్యాదియాలే- ఉభయవిభూతియైయుమ్, "ఎణ్ణిన్ తియన్" ఎన్ను - గుణజ్గళైయుఙ్గొల్లుతల్ ; యద్వా, "తిణ్ణన్వీడు" ఇత్యాదియాలే - మోక్షపురుషార్థప్రదత్వరూపౌదార్యాదిగుణజ్గళై చ్చొల్లి, "ఎణ్ణిన్ తియన్" ఎన్ను - ఉభయవిభూతియైయుఙ్గొల్లుతల్ ; అన్నిక్కే, "తిణ్ణన్వీడు" ఇత్యాదియాలే ఔదార్యాదిగుణమాత్రత్తైయేశొల్లి, "ఎణ్ణిన్ తియన్" ఎన్ను - అనుక్తజ్గళానగుణజ్గళై చ్చొల్లుతలెన్ను. ఏకశబ్దత్తుక్కునినైత్తనక్కై శొల్లక్కూడుమో? వెన్న; సామాన్యశబ్దమాకైయాలే కూడుమెన్గిఱార్ (ఎణ్ణిన్ తియ నెన్నవిడమిత్యాది). కీఴ్ వాక్యవివరణమ్ (గుణజ్గళాలేయిత్యాది).

"మణ్ణుమ్" ఇత్యాదిక్కవతారికై (ఇప్పడియిత్యాది). "ఎల్లామ్" ఎన్నతుక్కర్థమ్ (ఒన్నుమ్బిఱికతిర్ప్పడామేయెన్ను). "ఉడన్" ఎన్నతుక్కర్థమ్ (ఏకకాలత్తిలేయెన్ను). పిఱికతిర్ప్పడామే - తప్పిప్పోకాతే. రక్షిత్తవన్ ఎన్నాతే. "ఉణ్డ" ఎన్గిఱతెన్నెన్న (రక్షణమిత్యాది). ధారకమానాలాయిన్ఱు - "ఉణ్డ" ఎన్నవదుప్పతెన్నుకరుత్తు. (కాక్కుమెన్నవమైయుమ్) "కణ్ణన్కణ్" ఇత్యాదిక్కు ఇతువేహేతువాకప్పోరుమితే యెన్నుకరుత్తు. (ఐయనావఴిత్తాళుక్కుఙ్గాన్డవైయమేఴుజ్గణ్డాళ్ పిళ్ళైవాయుళే) పెరియాఴ్వార్ తిరుమొఴి. మృదువాన తిరునాక్కువఴిత్త యశోదైక్కుతుక్కుమలాః వాయ్నైత్తిఱక్క, లోకజ్గళేఴైయుమ్ పిళ్ళైయుడైయవాయ్క్కుళ్ళే కణ్డాళెన్నై. దృష్టి - నిర్వాహకన్. "ఎమ్బెరుమాన్" ఎన్నిగుక్కు, "నమ్" ఎన్గిఱతెన్నెన్న; అతు ప్రసిద్ధపరమన్గిఱార్ (కృష్ణ ఏవహీత్యాది). మహాభారతే రాజసూయేభీష్మః, "కృష్ణఏవహిలోకానాముత్పత్తిరపిచాప్యయః। కృష్ణస్యహికృతేభూతమిదం విశ్వంచరాచరమ్". ఇత్తాల్ - "ఉణ్డ" ఎన్నతుక్కు - అవాన్తరప్రళయాపద్రక్షణవివక్షయా, మహాప్రళయాపద్రక్షణవివక్షయాచ భావమ్వ్యాఖ్యాతమ్. "ఓర్" ఎన్నతుక్కుభావమ్ (ఇవ్వర్థత్తైయిత్యాది). (ఇవ్వర్థత్తైయొఴియ) "కణ్" ఎన్ను - రక్షకమెన్ను మివ్వర్థత్తైయొఴియ. అతావతు- దర్శనసాధనమాన చక్షురిన్ద్రియస్థానమాన గోళకత్తైయిఱే - "కణ్" ఎన్గిఱతు, తాప్పర్యనిర్వాహకత్వమిల్లామలిరుక్కవుమ్ "పీలికణ్" ఎన్ను ప్రయోగిక్కుఱతిఱే కిఞ్చిదాకారసాదృశ్యత్తాలే; అజ్ఞనుమిఙ్గుచొల్లవేణ్డాతు అల్పసాదృశ్యత్తాలే; కిఞ్చిన్నిర్వాహకత్వముమ్ తదధీనమెన్నపడి. పీలికణ్ణెన్గిఱతు - మయిల్ తోకైయిలుణ్డానవై. అతుక్కుమ్ - శబ్దమాత్రత్తుక్కు. కణ్ - రక్షకన్. బ్రహ్మాదికళైయుమ్

ఆ-అ-వి.—గుణపరత్వేన, మోక్షప్రదత్వమాత్రపరత్వేనచార్థత్రయమ్ ———ఓర్ కణ్-అభాసత్వేనాపిల్యమార్థమాహ(ఇవ్వర్థత్తైయొఴియేత్యాది). యథా, దర్శనవిషయభూతరూపగ్రాహకత్వాభావేపి మయూరపిఞ్ఛావయవవిశేషేషునేత్రత్వవ్యవహారః, తద్వత్ నిర్వాహకత్వాభావేపి నామమాత్రేణాపి నిర్వాహక ఇతివక్తుంయోగ్యఃకశ్చినాస్తీత్యర్థః. ౧.

ఈ.—క్కుమ్. మాలైక్కణ్ణనిరుప్పార్క్కు అల్లాతతెల్లామ్ మాలైక్కణ్ణాయత్తోళ్ క్కుమితే. ఇతుతిణ్ణమ్-దృఢమ్. ౧. "సత్యంసత్యమ్" ఎన్నుమాప్పోలే. నఙ్గణ్ణ కణ్ణనైయాలే - అన్వయత్తాలే పరత్వఞ్ఞానాన్నార్; అల్లతిల్లైయొన్నై యాలే - వ్యతిరేకత్తాలే పరత్వఞ్ఞానాన్నార్. ౧.

జీ-అ.—లోకత్తిలే రక్షకరాక వ్యవహరిక్కిఱార్కళై యొన్న (మాలైయిత్యాది). మాలైక్కణ్ణనిరుప్పార్క్కు-సర్వేశ్వరనై "రక్షకన్" ఎన్నిరుప్పార్క్కు. (మాలైక్కణ్ణాయత్తోళ్ క్కుమితే) రాత్రియిల్ పదార్థదర్శనాక్షమమాన చక్షుస్సుపోలే అరక్షకమెన్తేతోళ్ క్కుమెన్నపడి. సంవాదమ్ (సత్యంసత్యమిత్యాది). ఐతిహాసికపౌరాణికవచనమ్ "సత్యంసత్యంపునస్సత్యముద్ధృత్యభుజముచ్యతే । వేదశాస్త్రాత్పరన్నాస్తినదైవంకేశవాత్పరమ్." "అన్వయవ్యతిరేకఙ్గళిరణ్డాలుమ్ పరత్వఞ్ఞానాల్లుకిఱారిఙ్గు" ఎన్ఱు ప్రవేశత్తిల్ సొన్నవర్థత్తై క్కాట్టుకిఱార్ (నఙ్గణ్ణన్కణ్ణిత్యాది). (అన్వయత్తాలేయితి) వాక్యభేదేతాత్పర్యమ్. అల్లతు - తద్వ్యతిరేకేణ. ఓర్కణ్ - ఒరునిర్వాహకన్. తిణ్ణన్వీడిత్యారభ్య, నఙ్గణ్ణన్కణ్; అల్లతోర్కణ్ణిల్లైయే ఇత్యన్వయః. యద్వా, వీడుముతలిత్యారభ్య. అల్లతోర్ కణ్ణిల్లై; తిణ్ణమ్ - ఇత్యన్వయః. ౧.

ప్ర-తి.—(తిణ్ణన్వీడు) శ్రీవిష్ణుపురాణే ప్రథమేంశే, [౨౨] "తదేతదక్షయంనిత్యంజగన్మునివరాఖిలమ్ । ఆవిర్భావతిరోభావ జన్మనాశవికల్పవత్ ॥ ౬౦ ॥"——(కణ్ణన్గణ్) మహాభారతేరాజసూయేభీష్మః, "యథాబుద్బుదఉత్థాయ తత్రైవచవిలీయతే । చరాచరాణిభూతాని తథానారాయణేసదా । కృష్ణఏవహిలోకానా ముత్పత్తిరపిచాప్యయః । కృష్ణస్యహికృతేభూత మిదంవిశ్వంచరాచరమ్"——(తిణ్ణమ్-దృఢమ్) ఐతిహాసికపౌరాణికవచనమ్, "సత్యంసత్యంపునస్సత్యముద్ధృత్యభుజముచ్యతే। వేదశాస్త్రాత్పరంనాస్తిదైవంకేశవాత్పరమ్". ౧

తిరుమొழி - ఏழాపత్తోరాన్దిరుమొழி - ఒన్బతామ్పాట్టు.—వణ్ణమరువనమాలైమణిముడిమేల్ మణనాఱుమెన్గిన్ఱాళాల్ । ఉణ్ణివర్ పాలన్బైనక్కెన్ఱోరుకాలుమ్బిరికిలేనెన్గిన్ఱాళాల్ । పణ్డివరైక్కణ్డఱివతెవ్వూరిల్ యామెన్ఱేపయిల్కిన్ఱాళాల్ । కణ్డవర్ తమ్మనమ్వழங్గుఙ్గణ్ణపురత్తమ్మానైక్కణ్డాళ్ కొలో॥

పెరియాழ్వార్ తిరుమొழி - ఇరణ్డాన్దిరుమొழி - ఆఱామ్పాట్టు.—కైయుఙ్గాలునిమిర్త్తుక్కడారనీర్। పైయవాట్టిప్పసుఞ్జాయుమఞ్జళా। లైయనావழిత్తాళుక్కఙ్గాన్దిడ । వైయమేழுఙ్గణ్డాళ్ పిళ్ళైవాయుళే॥

తాత్పర్యము.—మోక్షము మొదలగు సకలపురుషార్థముల నిచ్చువాఁడును; వాఙ్మనస్సులకు విషయముకాని కల్యాణగుణంబులు కలవాఁడును, సర్వరక్షకుఁడును, నాస్వామియునైన శ్రీకృష్ణుఁడే జగదీశ్వరుఁడు; మఱియొకఁడు కాఁడు; ఈమాట సత్యము.

మూ.—ఏపావమ్బరమేయేழులకు । మీపావఙ్గాయ్ తరుళాలళిప్పారార్ ।
మాపావమ్విడవరఱ్కుప్పిచ్చైపెయ్ । కోపాలకోళరియేఱన్ఱియే॥ ౨॥

ఆ.—(ఏపావమ్) ఇజ్జగత్తుక్కు వేఱురక్షకమిల్లైయో వెన్నిల్; ౨ "నహిపాలనసామర్థ్య మృతేసర్వేశ్వరంహరిమ్" ఎన్ఱుకొణ్డు, రుద్రనుడైయ మహాపాపత్తైప్పోక్కి యవనైరక్షిత్తరుళిన పరమకారుణికనాయిరున్న కోపాలకోళరియేఱన్ఱి, ఇన్దసర్వలోకఙ్గళినుడైయపాపత్తై పోక్కి రక్షిప్పారుళరో? రక్షిక్కవల్లార్ తానుళరో? ఇతు ఉపపాదిక్కవేణుమో వెన్గిఱార్. ౨.

అన్వ.—మా పావమ్ విడ (౩) అరఱ్కు పిచ్చైపెయ్ కోపాలకోళ్ (౬) అరియేఱు అన్ఱియే ఏழులకుమ్ (౮) ఈపావఙ్గాయ్తు అరుళాల్ అళిప్పార్ (౧౨) ఆర్ ఏపావమ్ పరమే (౧౪).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, అనిష్టనివృత్తిక్కుమిష్టప్రాప్తిక్కుమ్ హేతు, కృష్ణనెన్గిఱార్.

అఱప్పెరియతాన, గురుపాతకమ్, విట్టుప్పోమ్పడి, (౩) రుద్రనుక్కు, భిక్షాప్రదానమ్పణ్ణినవనాయ్, గోపకులత్తిల్ పిఱన్దార్కళుక్కుళ్, (౬) సిమ్హశ్రేష్ఠమానకృష్ణన్, అన్ఱి, సర్వలోకత్తైయుమ్, (౯) నశిత్తపాపత్తైయుడైత్తామ్పడిపణ్ణి, తన్ కృపైయాలే, అభిమతఙ్గళైక్కొడుత్తురక్షిప్పార్, (౧౨)ఆర్, ఎన్న పావమిరున్దపడి, ఇవనుడైయసర్వాధికత్వఙ్గళ్ల్లుతల్ నమక్కు భరమావతే! (౧౫). ఏ ఎన్ఱు-వెఱుప్పైక్కాట్టుకిఱతు.౨

అర్థము.— మిక్కిలిగొప్పదైన పాతకము విడిచిపోవునట్లు (౩) రుద్రునికి బిచ్చమునిచ్చినవాఁడును గోపకులమందుఁబుట్టినవారిలో (౬) శ్రేష్ఠసింహమైనకృష్ణుఁడు గాక సర్వలోకములను (౯) నశించినపాపముగలవిగాఁజేసి కృపచే రక్షించువారు (౧౨) ఎవరు?; ఏమిపాపమో? ఇటులఁజెప్పుట నాకుభారముగానున్నదే! (౧౨).

ఈ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు. “అల్లతిల్లై” ఎన్ఱునీర్ శొల్లువానేన్? బ్రహ్మరుద్రర్కళుమీశ్వరర్కళాక అవర్కళుక్కుమ్ శిలప్రమాణఙ్గళుణ్డాయన్ఱో పోరుకిఱతెన్నిల్; అవర్కళ్ నిలైకళైయారాయ్న్దుపార్త్తాల్, తలైయఱుప్పార్ శిలరుమ్ అఱుప్పుణ్ణునిఱ్పార్ శిలరుమాకానిన్ఱార్కళ్; అవర్కళాపత్తైప్పోక్కి రక్షియానిన్ఱానివన్; అవర్కళో? ఇవనో? ఈశ్వర నెన్గిఱార్.

ఏ! ఎన్ఱతు-ఓ! వెన్నపడి. విషాదాతిశయసూచకమిరుక్కిఱపడి. (ఏపావమ్) రత్నకరీషఙ్గళుక్కు వైషమ్యఙ్గళ్ వేణ్డువతే!, చేతనర్ మన్దమతికళాయ్ భగవత్పరత్వముపపాదిక్క వేణ్డువతే! ఎన్ను మిన్నాప్పాలే, ఎన్నే! పావమెన్గిఱార్. (పరమే) భగవద్గుణానుభవమ్పణ్ణుకై యొழிయ ఇతునమక్కు భరమావతే. ఇతునమక్కు సాధ్యమాయ్ వన్దువిழுవతే. (ఏழுలకుమ్) ఏழுలకఙ్గళిలుముణ్డాన చేతనర్ ఇరున్దశేషుడియాక పాపఙ్గళై త్తూడుపూరిక్క. (ఈపావఙ్గెయ్తు) పాపమానతు ఈయుమ్పడియాకచ్చెయ్తు. అழிయుమ్పడియాకప్పణ్ణి. ఇతుతాన్ చేతనరర్థిక్క, శెయ్కైయన్ఱిక్కే (అరుళాల్) నిర్హేతుకకృపైయాలే. (అళిప్పారార్) ఇవర్కళైయీరక్కైయాలే తడవిరక్షిప్పారార్? ఇవర్కళ్ పణ్ణినపాపమ్ అవనరుళాలేపోక్కిల్ పోమత్తనైయల్లతు, తాఙ్గళ్ ప్రాయశ్చిత్త

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు (ఏపావమిత్యాది) “మాపావమ్విడవర్క్కుప్పిచ్చైపెయ్” ఎన్నపదఙ్గళైక్కాట్టాక్షిత్తవతారికైయై శఙ్కాపరిహారముఖేనాహ (అల్లతిల్లైయిత్యాది). (అవర్కళుక్కుమ్శిలప్రమాణఙ్గళెన్ఱతు) ౧ “హిరణ్యగర్భస్సమవర్తతాగ్రే” ౨ “శివఏవకేవలః” ౩ “ఏకఏవరుద్రోనద్వితీయాయతస్థే” ఇత్యాదియైనినైత్తు. (అవర్కళ్ నిలైకళైయితి) అర్థప్రకరణాదికళాలే హిరణ్యగర్భాదిశబ్దఙ్గళెల్లామ్ పరమాత్మపరఙ్గళెన్ఱుభావమ్.

ఓ. ఎన్పానెన్నెన్న (విషాదేత్యాది). “ఏపావమ్” ఎన్గైక్కు - తమక్కువన్దతెన్నెన్న (రత్నేత్యాది). వివరణమ్ (చేతనరిత్యాది). (పరమే)ఇన్దవుపదేశమిత్యధ్యాహార్యమ్. “పరమే” ఎన్ఱుదుఃఖిక్కిఱీర్, ఉమక్కు భరమేతెన్న (భగవద్గుణేత్యాది). వివరణమ్(ఇతునమక్కిత్యాది). ఇతు-ఉపదేశమ్. ఏழுలకుమ్, ఈపావఙ్గెయ్తు-నశిత్తపాపత్తైయుడైత్తామ్పడిపణ్ణి. “ఉలకు” ఎన్ఱతు-లోకస్థచేతనపరమ్; “మఞ్చాః క్రోశన్తి”ఇతివత్. “ఉలకుమ్” ఎన్ఱవపిశబ్దమ్-సాకల్యపరమ్. ఇరున్దతేశుడియాక - ఎల్లారుమొక్క. కూడుపూరిక్క-ఉత్తైరైయెనినైక్క. “పావమిఞ్జెయ్త” ఎన్ఱవిడత్తిలే - ౪ “ఉపోషితః పూజితోవా దృష్టోవానమితోపివా। ప్రసహ్యాహరతేపాపంకోనసేవేద్ధరిన్తతః” ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. అరుళాల్ - ఈశెయ్తు ఎన్ఱుక్రియాన్వయిత్తర్థమ్ (ఇతుతానిత్యాది). అరుళాల్ అళిప్పారార్ ఎన్ఱు మేలేయుఙ్గూట్టిభావమ్ (ఇవర్కళైయిత్యాది). “అరుళాల్” ఎన్ఱత్తై - “ఈశెయ్తు” ఎన్ఱతోడేకూట్టిఫలితమ్ (అవన్ఱైయిత్యాది). తఙ్గళ్ ప్రాయశ్చిత్తత్తాలే పోక్క

౧। తై-నా-౧. ౨॥ శ్వే-ఉ. ౩॥ శ్వే-ఉ. ౪॥

ఈ.—మ్బణ్ణిప్పోక్కు-క్కై యావతు-అవఱ్ఱై ఎర్దిప్పిక్కైక్కు-యిఱే. అళిప్పానివర్ ఎన్నాతే, ఆర్ ఎన్గిఱతు-అవర్ కళు క్కుమ్ సత్త్వన్దలై యెడుత్తపోతు, "నీర్ శొల్లుకిఱవనే" ఎన్ఱిశైయ వేణ్డుమ్ప్రసిద్ధియాలే; ౧"పావనస్సర్వలోకానాంత్వమేవ" ౨ "నహిపాలనసామర్థ్యమృతే".

అవర్ సర్వవిషయమాకప్పణ్ణినరక్షణఙ్గిడక్కిడీర్, తన్దాఙ్గాల్ తాన్దామనీట్టి ముడక్కవల్లరాయిరుక్కిఱవర్ కళుమోరోరళవుకళిలే ఆపన్నరానాల్ అవఱ్ఱై ప్పోక్కిరక్షిక్కుమ్బడియైయెప్పార్క్కలాకాతో వెన్గిఱార్ (మాపా వమ్విడ) ఆనైక్కున్దనక్కుత్తక్క పాతమిఱే. అల్లాతారిల్ జ్ఞానశక్త్యాదికళాలే ఓరాధిక్యముణ్డిఱే అవనుక్కు; అవ ఱ్ఱైక్కొణ్డులోకగురువుమాయ్ త్తనక్కు ప్పితావుమాయిరుక్కిఱవన్దలైయై యఱుత్తుప్పాతకియాయ్నిన్ఱాన్, ౩ "వామాఙ్గుష్ఠనఖాగ్రేణచ్ఛిన్నంతస్యశిరోమయా" ఎన్గిఱపడియే. మహాపాపమానతువిడుమ్బడియాక. (అరఱ్కు ప్పిచ్చైపెయ్కోపాలకోళరియేఱు) అవన్దాన్ సంహర్త్తావాన వేషత్తోడే అధికారఙ్గళై యాతేనిన్ఱు పాపత్తైవిళై త్తుక్కొళ్ళ, ఇవనవనుక్కు దుఃఖనివర్త్తకనాయిఱ్ఱు అజ్ఞేయిజ్ఞేయావిర్భవిత్తు త్తిరికిఱవిడత్తిలే యాయిఱ్ఱు. ఇవర్ కళ్ తన్నైయేనుముయరనిన్ఱాలు మనర్థత్తైయేశూఴ్త్తుక్కొళ్ళుమిత్తనై, అవనైత్తన్నైయేనున్దన్నై త్తాழ విట్టాలుమ్ రక్షకనామెన్నైయుఙ్గొల్లుకిఱతు. గోపాలరుడైయమిడుక్కైయుడైత్తాన సింహపుఙ్గవమెన్గపడి. (కోపా లకోళరియేఱు) కోళెన్ఱు - మిడుక్కాతల్, ప్రతిపక్షత్తైక్కొళ్ళుమెన్నుతల్. నిత్యసూరికళుక్కు నియన్తా వానవర్ ఇవరైయరుక్కునియామ్యమాకప్పెఱ్ఱమేనాణిప్పు. కర్మవశ్యరాయాపన్నరాన వివర్ కళై "ఈశ్వ రర్ కళ్" ఎన్బోమో? ఆపత్తుక్కళై ప్పోక్కి రక్షిక్కిఱవివనై, "ఈశ్వరన్" ఎన్బోమో? ఏఱన్ఱి - అరు శాలళిప్పారార్ఱెన్నన్వయమ్. ౨

జీ-అ.—వోణ్ణాతోవెన్న (ఇవర్ కళ్ పణ్ణినవిత్యాది). "ఈపావఙ్గాయ్తు" ఎన్గతుక్కు ప్రమాణమ్ (పావనఇత్యాది). ఉత్తరశ్రీరామాయణేద్వ్యశీతితమే రామంప్రత్యగస్త్యః, ౧" అత్యద్భుతమిదంవాక్యంతవరామశుభాక్షరమ్ । పావనస్సర్వలోకానాం త్వమేవరఘునన్దన. " పావనః - పాపనివ ర్తకః. అళిక్కైయిలేప్రమాణమ్ (నహీత్యాది). ప్రథమేంశే, "నహిపాలనసామర్థ్యమృతే సర్వేశ్వరంహరిమ్ । స్థితౌస్థితమ్మహాత్మానం భవత్యన్యస్యకస్యచిత్. "

తన్దాఙ్గాలిత్యాదియాలే - అల్లాతార్ కైప్పట్టిరుద్రాదికళుక్కువ్యావృత్తి. తఙ్గళ్ కాల్ తాఙ్గళ్ నీట్టిముడక్కవల్లరాకైయెన్ఱు - అవర్ కళ్ శక్తియైయెతుచ్చీకరిక్కిఱపడి. "మా" ఎన్గతుక్కుభావమ్ (ఆనైక్కుమిత్యాది). వివరణమ్ (అల్లాతారిత్యాది). తలైయఱుత్తతుక్కు ప్రమాణమ్ (వామాఙ్గుష్ఠేత్యాది). మాత్స్యపురాణే, "తతఃక్రోధపరీతేనసంరక్తనయనేవచ" ఇతిపూర్వార్ధమ్. శబ్దార్థమ్ (మహాపాపమానతిత్యాది). "అర ఱ్కు" ఎన్ఱు-అవనుడైయపెరుమైయైయుమ్, "కోపాలకోళరి" ఎన్ఱు-ఇవనుడైయ నిహీనకులత్తిలవతారత్తైయుఙ్గొన్నతుక్కు ప్రయోజన మాహ (అవన్దానిత్యాది). హరతీతి - హరఃఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి (సంహర్త్తావాన వేషత్తోడేయెన్ఱతు). అజ్ఞేయిజ్ఞేయావిర్భవిత్తుఎన్ఱతు - "కోపాల కోళరి" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి. ఇన్దవపదానమవతారాన్తరత్తిలే యాకిలుమ్, ఇన్దవపదానసమభివ్యాహృతమాన విన్దనవతారమ్ - అవతారాన్తరత్తుక్కు సూచకమెన్ఱపడి. ఫలితమాహ (ఇవర్ కళిత్యాది). పిచ్చైపెయ్-పిచ్చైయిడుకిఱ. శబ్దార్థమ్ (గోపాలరుడైయవిత్యాది). కోళ్-మిడుక్కుమ్, కొళ్కైయుమ్. "అరియేఱు" ఎన్ఱు - ఎన్దమేనాణిప్పైచ్చొల్లుకిఱతెన్న (నిత్యసూరికళుక్కిత్యాది). మేనాణిప్పు-గర్వమ్. పాట్టుక్కు తాత్పర్యమ్ (కర్మవశ్యరాయిత్యాది). "ఏఱన్ఱి" ఎన్గతుక్కన్వయఙ్గాట్టుకిఱార్ (అరుళాలిత్యాది). మాపావమ్విడఇత్యారభ్య, ఏఱన్ఱి-అరు శాల్-ఏழులకుమీపావఙ్గాయ్తు, అరుళాలళిప్పారార్; ఏపావమ్, పరమేఇత్యన్వయః. ౨

అ-అ-వి.—"మాపావమ్విడ" ఇత్యాదినా - నిఖిలచేతనరక్షకస్సర్వేశ్వరఏవేతికైముత్యన్యాయేనోపపాదితఙ్భవతి. (కిడక్కిడీర్) స్థితం భవతు.— —మాపావమ్విడవెన్ఱుతొడఙ్గి, ఏழులకుమీపావఙ్గాయ్తరుళాలళిప్పారార్; ఏపావమ్, పరమేఎన్ఱుశైయన్వయమ్. ౨

౧॥ రా-ఉ-౮౨. ౨॥ వి-పు-౧-౨౨-౨౧ ౩॥ మా-పు.

ప్ర-తి.—(ఏపావమిత్యాది) (అళిప్పారార్) ఉత్తరశ్రీరామాయణే, ద్వ్యశీతితమేరామంప్రత్యగస్త్యః, "అత్యద్భుతమిదంవాక్యం తవ రామకులభూషణమ్! పావనస్సర్వలోకానాంత్వమేవరఘునన్దన."——శ్రీవిష్ణుపురాణే ప్రథమేంశే, [౨-౨] "నహిపాలనసామర్థ్యమృతేసర్వేశ్వరంహరిమ్। స్థితౌస్థితంమహాత్మానంభవత్యన్యస్యకస్యచిత్ ॥౨౧॥"——(మాపావమ్విడ) మాత్స్యపురాణే, "తతఃక్రోధపరీతేనసంరక్తనయనేనచ।వామాఙ్గుష్ఠనఖాగ్రేణచ్ఛిన్నంతస్యశిరోమయా - యస్మాదనపరాధస్యశిరశ్ఛిన్నన్త్వయామమ। తస్మాచ్ఛాపసమావిష్టఃకపాలీత్వంభవిష్యసి। బ్రహ్మహాకులితోభూత్వాచరతీర్థానిభూతలే।తతోహఞ్గతవాన్దేవిహిమవన్తంశిలోచ్చయమ్। తత్రనారాయణశ్శ్రీమాన్మయాభిక్షాంప్రయాచితః।తతస్తేనస్వకంపార్శ్వంనఖాగ్రేణవిదారితమ్। మహతీస్రవతీధారాతస్యరక్తస్యనిస్సృతా। విష్ణుప్రసాదాత్సుశ్రోణికపాలంతత్సహస్రధా।స్ఫుటితంబహుధాయాతం స్వప్నలబ్ధధనంయథా." ౨।

తాత్పర్యము.—రుద్రుఁడు తనతండ్రియైన బ్రహ్మయొక్క శిరస్సును ఛేదించినందువలన మహాపాతకముకలవాఁడై తన చేతిలోనంటుకొనినయాశిరః కపాలమునందు బిచ్చమెత్తుచు సమస్తలోకములయందుఁ దిరుగుచుండగా నప్పుఁడు తన చెమటనీళ్ల బిందువులనాకపాలమునందు చిమ్మియతనికి నాపాపమును బోఁగొట్టిన గోపశ్రేష్ఠుడైన శ్రీకృష్ణుఁడుతప్పసమస్తప్రాణులను పాపరహితంబులుగాఁజేసి తనకృపచేరక్షించువారెవరు?; భగవద్గుణానుభవమునువిడిచి ఈయర్థమును నేనునిరూపించవలసివచ్చెనే ఇదినాపాపమా ?. ౨.

మూ.— ఏఅనై ప్పూవనై ప్పూమకడనై । వేఱొన్ఱి విణ్ణోర్ తన్నుళ్ వైత్తు ।
మేఱనై మీతిడనిమిర్న్దుమణ్కొణ్డ । *మాఅని న్మిక్కుమోర్ తేవుముళతే ॥ ౩॥

ఆ.— (ఏఅనై) *౧అయర్వఱుమమరర్కళ్ తన్నుడైయ సౌశీల్యగుణత్తైక్కణ్డు తొழுకైక్కాక, సర్వేశ్వరియాన పెరియపిరాట్టియారోడొక్క, అత్యన్తమపకృష్టరాన బ్రహ్మరుద్రాదికళుక్కుమ్ తన్నైయాశ్రయమాక కొడుత్తుక్కొణ్డిరుక్కైయాలుమ్, సర్వలోకఙ్గళుమ్ తిరువడికళినుళ్ళే యడఙ్గుమ్బడి యళన్దరుళుకైయాలు మివనేసర్వేశ్వరన్; మఱ్ఱిల్లైయెన్గిఱార్. ౩.

అన్వ.— ఏఅనై పూవనై పూమకడనై (౩) వేఱొన్ఱి తన్నుళ్ విణ్ (౬) తొழ வైత్తు మేల్తనై (౯) మీతిడ నిమిర్న్దు మణ్ (౧౨) కొణ్డ మాల్తనిల్ మిక్కుమ్ (౧౫) ఓర్ తేవుమ్ ఉళతే (౧౮).

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇవనే సర్వస్మాత్పరనెన్గిఱార్.

ఋషభవాహననాన రుద్రనైయుమ్, కమలాసననాన బ్రహ్మవైయుమ్, పద్మవాసినియాయ్ త్తనక్కసాధారణైయాన పిరాట్టియైయుమ్, (౩) తన్దిరుమార్పిల్ వైత్తలిత్కాట్టిల్ వేఱుతోన్ఱాతపడి, తన్దిరుమేనిక్కుళ్ళే, ఇవర్కళైయన్ఱి పరమపదవాసికళ్, (౬) తన్నైత్తొழுమ్బడి, వైత్తు, ఊర్ధ్వలోకత్తై, (౯) కీழ்త్తుమ్బడి, వళర్న్దు, భూమియై, (౧౨) అళన్దుకొణ్డ, పెరియవనై, మిన్చిత్తిరుప్పతు, (౧౫) ఒరు, దేవతాతత్త్వముమ్, ఉణ్డో? (౧౮) ఏకారమ్ - వినా. ౩.

అర్థము॥ వృషభమునువాహనముగాఁగలిగినశివుని నాభికమలమునందుఁబుట్టినబ్రహ్మను పద్మమునందున్న శ్రీమహాలక్ష్మిని (౩) భేదము లేనట్లు తనశరీరములో (పరమపదమునందు వసించుచున్న)నిత్యసూరులు(౬) సేవించునటుల నుంచి ఊర్ధ్వలోకములను (౯) అతిక్రమించునటుల వృద్ధినొంది భూమిని(౧౨) గొలిచిన శ్రియఃపతికంటె మేలైన (౧౫) ఒక దేవతయు కలదా? (౧౮) ౩.

౧। ౧-౧. *"మాఅన్నిల్" ఎన్ఱుమ్పాఠముణ్డు.

ఈ.— మూన్ఱామ్పాట్టు. సౌశీల్యత్తాలుమ్, త్రివిక్రమక్రమణమాకిఱ అతిమానుషచేష్టితత్తాలుమివనే యీశ్వరనెన్గిఱార్.

(ఏఱనై) సర్వేశ్వరన్ “గరుడవాహనన్” ఎన్ఱు అభిమానిత్తిరుక్కుమాప్పోలే, ఒరు ఎరుత్తైత్తేడి కైక్కొణ్డు శివనుమ్ అభిమానిత్తిరుక్కుమ్. (పూవనై) “తిరునాభికమలత్తిలే యవ్యవధానేనపిఱన్దవనన్ఱో” ఎన్ఱు అభిమానిత్తిరుక్కుమ్ చతుర్ముఖనై. అతావతు - పద్మయోనిత్వత్తాలే “అజన్” ఎన్ఱభిమానిత్తిరుక్కై. (పూమకళ్ తనై౨) తామరైప్పూవిల్ పరిమళముపాదానమాక ప్పిఱన్దవళాయ్, భోగ్యతైకవేషైయాయ్ ౧ “ఉనక్కేఱ్కుమ్” ఎన్నుమ్పడియాన ప్రాధాన్యత్తోడే యిరుక్కిఱ అవళై. తనై౨ యెన్ఱు - అవర్కళిలివళుక్కుణ్డాన ప్రాధాన్యమిరుక్కిఱపడి. “ఏఱనై, పూవనై” ఎన్గిఱ అనాదరోక్తియాలుమ్ - ఇవళ్ ప్రాధాన్యత్తోడ్ తోన్ఱుకిఱతు.

(విణ్డోయ్ వేఱిన్ఱిత్తన్నుళ్ వైత్తు) అన్యపరరాన బ్రహ్మరుద్రాదికళుక్కుమ్, అనన్యైయాన పెరియపిరాట్టియార్క్కు మొక్క ముకఙ్గొడుత్తువైక్కిఱ శీలత్తై యనుసన్ధిత్తు విణ్ణినుళ్ళార్ తొழுవానిఱ్పర్కళ్. “బ్రహ్మాదికళెప్పోతున్దిరుమేనియిలేయిరుప్పర్కళో?” ఎన్ఱు నఞ్జీయర్ భట్టరై క్కేట్క; “ఓరోఆపత్తుక్కళిలే తిరుమేనియిలే యిడఙ్గొడుక్కిఱాన్, అన్నిలైయై విడమాట్టామైయాలే ఆழ்వార్కళత్తైయే వాయ్ప్పలర్ తుకిఱార్కళత్తనై యిత్తే” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్. (వేఱిన్ఱి) ౨ “కూఱాళున్దనియుడమ్బన్” ఎన్గిఱపడియే, వ్యవస్థితమాక వుడమ్బైక్కొడుక్కై. (విణ్డోయ్) “మఞ్చాః క్రోశన్తి” ఇతివత్. ఇఙ్గుళ్ళార్ “ఐశ్వర్యమ్” ఎన్ఱిరుప్పార్కళ్, అఙ్గుళ్ళార్ “శీలమ్” ఎన్ఱు తోన్ఱియిరుప్పర్కళ్. (మేఱనై౨ మీతిత్యాది) మేల్తనై౨ - ఉపరితనలోకఙ్గళై.

జీ-.అ— మూన్ఱామ్పాట్టు. (ఏఱనైయిత్యాది) (సౌశీల్యత్తాలుమితి) సౌశీల్యగుణ మీశ్వరత్వసాధకమెన్ఱు కరుత్తు.

“ఏఱనై” ఎన్గిఱత్తై నిరూపకమాక చ్చొన్నతుక్కు భావమ్ (సర్వేశ్వరనిత్యాది). అభిమానికళుక్కు ముకఙ్గొడుక్కైయిఱే శీలగుణమెన్ఱపడి. ఇఱుమాన్దిరుక్కుమ్ - గర్విత్తిరుక్కుమ్. “పూవనై” ఎన్గిఱ విడత్తిలుమ్ - అభిమానన్దోన్ఱుకిఱతెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. ఇఱుమాప్పుక్కడియే తెన్న (అతావతిత్యాది). అయోనిజత్వమిఱుమాప్పుక్కడియెన్ఱు కరుత్తు. ప్రాధాన్యత్తుక్కు శబ్దమేతెన్న (తనై౨యెన్ఱిత్యాది). సూచకాన్తరమ్ (ఏఱనైయిత్యాది). (అనాదరోక్తియాలుమితి) “వృషభవాహనన్, అబ్జసమ్భవన్” ఎన్ఱాప్పోలే శొల్లిల్ తోన్ఱాతేయెన్ఱు కరుత్తు.

వేఱిన్ఱి - సమమాక. తన్నుళ్ వైత్తు - తన్ఱిరుమేనియిలేవైత్తు. బ్రహ్మాదికళుక్కు ముకఙ్గొడుక్కిఱ వితుక్కు విణ్ణినుళ్ళార్ తొழுవానెన్నెన్న (అన్యపరరానవిత్యాది). ప్రాసఙ్గికమ్ (బ్రహ్మాదికళిత్యాది). “వేఱిన్ఱి” ఎన్గిఱతుక్కు భావమ్ (కూఱాళుమిత్యాది). “విణ్డోయ్” ఎన్ఱాల్ - విణ్ణుళారై క్కాట్టుమోవెన్న (మఞ్చాఇత్యాది). విణ్ణినుళ్ళారొழிయ మణ్ణినుళ్ళార్ తొழுవార్కళోవెన్న (ఇఙ్గుళ్ళారిత్యాది). శీలత్తిలే తోన్ఱి

అ.అ-వి.— “పూమకళ్ తనై౨” ఎన్గిఱవిడత్తిలే, - 3 “శ్రీర్యత్పదామ్బుజరజశ్చకమేతుళస్యాలబ్ధ్వాపివక్షసిపదఙ్కిలభృత్యజుష్టమ్। యస్యాస్స్వవీక్షణకృతేతు సురప్రయాసస్తద్వ్యచ్యుతపపాదరజః ప్రపన్నాః” ఎన్గిఱశ్లోకమ్ - ప్రాధాన్యసూచకమాక వరుళిచ్చెయ్వర్. అన్వయమ్ - యస్యాః స్వవీక్షణకృతే సురప్రయాసః, సా శ్రీః తులస్యాసమం వక్షసి పదం లబ్ధ్వాపి, భృత్యజుష్టం యత్పదామ్బుజ రజః యథాచకమేకిల, తద్వ్యచ్యుతపపాదరజః ప్రపన్నాః ఎన్ఱు. సురప్రయాసః యస్యాస్స్వవీక్షణకృతే - దేవర్కళుడైయ సాధనానుష్ఠానమ్ యాతొరుపిరాట్టియినుడైయ కటాక్షత్తిన్పొరుట్టాయిరుక్కుమెన్ఱపడి. భృత్యజుష్టమెన్ఱతు - భృత్యరాలే యాశైప్పడప్పడుమతెన్ఱపడి. యథాచకమేయాతొరుపడి యాశైప్పడుమెన్ఱపడి. బ్రహ్మరుద్రాదికళుక్కు ముకఙ్గొడుక్కిఱతు పెరుమైక్కుడలొழிయ, శీలత్తుక్కుడలోవెన్న (ఇఙ్గుళ్ళారిత్యాది) ఎన్నవుమామ్. 3.

ఈ.—౧ "అప్పాల్ మిక్కు" ఎన్గిఱపడియే విఞ్జవళర్న్దు భూమిప్పరప్పెల్లాన్దిరువడికళిల్ గీழేయిట్టుక్కొణ్డు.(మాఱనిల్) ఇవ్వతి మానుషచేష్టితత్తైయుడైయ సర్వేశ్వరనిఱ్కాట్టిల్. (మిక్కు మోర్ తేవుముళతే) ఒక్కప్పరిమాఱా నిఱ్కు, "కట్టుక్కుడి" ఎన్ఱు కழிక్కలా న్దెయ్‌వన్దానుణ్డో? ఎల్లార్ తలైయిలుమ్ కాలైవైత్తవనై " ఈశ్వరన్ " ఎన్నవో? ఇవన్ కాలిలే తుకైయుణ్డవర్కళై "ఈశ్వరర్కళ్" ఎన్నవో? 3.

జీ-అ.—రుక్కైయాలే-"విణ్డోழ"ఎన్గతిత్తనై, ఎల్లారుమ్ తొழுవర్కళ్ఎన్ఱుకరుత్తు. మేలైనై ౨మీతిడ నిమిర్న్దు-ఉపరితనలోకజ్గళై క్కిట్టుమ్బడి మిఞ్జవళర్న్దు. మాఱనిల్ - మాల్‌తన్నిల్. సర్వేశ్వరనిఱ్కాట్టిల్. మిక్కు మోర్ తేవుముళతే - మిక త్తిరుప్పతోరు దేవతైయుణ్డో ఇతిశ బ్దార్థః. "ఏఱు" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (ఒక్కవిత్యాది). కట్టుక్కుడి - కష్టప్పడుకిఱకుటుమ్బి. అతినిర్ధనకుటుమ్బి. అల్లాతారోడొక్కప్పరిమాఱా నిఱ్కచ్చెయ్‌తే, "ఇజ్జైయిఱుక్కమాట్టాన్" ఎన్ఱు కழிప్పణ్ణుమ్ కట్టుక్కుడిపోలే యెన్ఱపడి. " ఉళతే" ఎన్ఱ పిరినిలైయే కారత్తుక్కు భావమ్ (ఎల్లార్‌తలైయిలుమిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. 3.

తిరునెడున్దాణ్డకమ్ - ఐన్దామ్బాట్టు — ఒణ్మితియిఱ్పునలురువియొరుకాల్ నిఱ్పవొరుకాలుఞ్కామరుశీరవుణనుళ్ళ । త్తైణ్మతియుజ్గడన్దణ్డమీతుపోకి యిరువిశుమ్బినూడుపోయెழுన్దుమేలై । త్తణ్మతియుజ్గతిరవను న్దవిరవోడిత్తారకైయిన్పుఱన్దవియప్పాల్ మిక్కు । మణ్ముழுతుమకప్పడుత్తునిన్ఱవెన్దై మలర్‌పురైయున్దిరువడియేవణజ్గినేనే.

తాత్పర్యము.—పిరాట్టియొక్క కటాక్షమునుబొందుటకై బ్రహ్మరుద్రాదులు సాధనానుష్ఠానముచేయునట్లున్న మాహాత్మ్యముగల పిరాట్టితో సమానముగా నీచులైన బ్రహ్మరుద్రాదులను తనయందుంచుకొనియున్నవాఁడును, సర్వలోకములను తనశ్రీపాదములక్రిందనణుగునటుల గొల్చువాఁడునగుటచే నాశ్రియఃపతియే సర్వేశ్వరుఁడు మఱియొకఁడుకాఁడు. 3.

మూ.—తేవుమెప్పొరుళుమ్బడైక్క । ప్పూవినాన్ముకనైప్పడైత్త ।
తేవనెమ్బెరుమానుక్కల్లాల్ । ప్పూవుమ్‌పూశనైయుమ్‌తకుమే॥ ౪॥

ఆ.— (తేవుమ్) చతుర్ముఖాదిసకలపదార్థసృష్టిలీలనాయ్, తన్నుడైయసౌన్దర్యగుణత్తాలేయెనక్కు స్వామియాయిరున్ద వెమ్బెరుమానల్లతుసర్వేశ్వరనుమ్మழைకియారుముళరో వెన్గిఱార్. ౪.

అన్వ.—తేవుమ్ ఎప్పొరుళుమ్ పడైక్క (3) పూవిల్ నాన్ముకనై పడైత్త (౬) తేవన్ ఎమ్బెరుమానుక్కు అల్లాల్ (౯) పూవుమ్ పూశనైయుమ్ తకుమే (౧౨).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఆరాధ్యతైక్కొడానవాధిక్యమవనుక్కొழிయవిల్లైయెన్గిఱార్.

దేవజాతియైయుమ్, మనుష్యాదిసకలపదార్థజ్గళైయుమ్, సృష్టిక్కైక్కాక, (3) తిరునాభికమలత్తిలే, చతుర్ముఖనానబ్రహ్మావై,పడైత్త, (౬) పరదేవతైయాన, ఎన్నాయనుక్కు, అల్లతు, (౯) పుష్పాద్యుపహారముమ్, ఆరాధనోపచారముమ్, వేఱుశిలర్క్కుత్తకుమో?(౧౨) ౪. ఎన్ఱకాతెన్ఱుకరుత్తు.

అర్థము.—దేవజాతియును తక్కినపదార్థములను సృష్టించుటకై (3) నాభికమలమందు చతుర్ముఖుని సృజించిన (౬) పరదేవతయైన నాస్వామికి తప్ప(౯)పుష్పములును పూజయును (మఱియొకరికి) తగునా?(౧౨).

ఈ.—నాలామ్బాట్టు. సౌకుమార్యత్తాలుమ్ ముతన్మైయాలుమివనేయీశ్వరనెన్గిఱాన్.

(తేవుమిత్యాది) దేవజాతియైయుమ్ సకలపదార్థఙ్గళైయు ముణ్డాక్కుకైక్కాక, ఒరుపూవిలే నాలుపూప్పూత్తాప్పోలే చతుర్ముఖనైయుణ్డాక్కినవన్, (తేవన్) చతుర్ముఖస్రష్టావాకైయాల్ వన్దద్యుతియైచ్చొల్లుతల్, ఇతుతన్నైలీలైయాకవుడైయవనెన్నుతల్, సౌన్దర్యాదికళాల్ వన్దవిళక్కమెన్నుతల్. (ఎమ్బెరుమానుక్కల్లాల్) సృష్ట్యాద్యుపకారత్తాలుమ్, సృష్టిక్కు ఉప్పానగుణఙ్గళాలుమెన్నై యెழுతికొణ్డవనుక్కల్లతు,

(పూవుమ్బూశనైయున్దకుమే) శిక్కుత్తలైయనుక్కుప్పూత్తకాతు, పిచ్చైయుణ్ణిక్కుప్పూశనైతకాతు; పూత్తకువతుసుకుమారనుక్కు, పూశనైతకువతుముతన్మైయుడైయవనుక్కు; ఇవనై యొழிన్దార్క్కుత్తకాతెన్ఱిఱార్.౧[సఏషపృథుదీర్ఘాక్షస్సమ్బన్ధీ తేజనార్దనః ఎన్ఱు] శ్రీభీష్మర్ నెడుమ్బోతుఅవనుడైయ పరత్వత్తైయుపపాదిత్తుక్కొణ్డుపోన్దు, శ్రుతిసిద్ధమానకణ్ణழகైయుడైయవన్గుణఙ్గళుక్కు మైత్తుననాయ్ప్పుకున్దిరుక్కిఱానెన్ఱు పరత్వత్తై

జీ-అ.—నాలామ్బాట్టు (తేవుమిత్యాది) "పూవుమ్బూశనైయుమ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱవాతల్, "తేవన్" ఎన్ఱ-కాన్తియైయుమ్, "ఎమ్బెరుమాన్" ఎన్ఱత్తైయుమ్బఱ్ఱవాతల్ (సౌకుమార్యత్తాలుమ్ ముతన్మైయాలుమెన్ఱతు). యద్వా, "పూవిల్" ఎన్ఱ-పద్మనాభత్వత్తాలే, ఇరణ్డుమ్సిద్ధమాతల్. పద్మనాభత్వమ్పరత్వాసాధారణమితి. బ్రహ్మావైఎన్నామల్, "నాన్ముకన్" ఎన్ఱతిన్-భావమ్ (ఒరుపూవిలేయిత్యాది). "దివుక్రీడావిజిగీషావ్యవహారద్యుతిస్తుతిమోదమదస్వప్నకాన్తిగతిషు" ఎన్ఱిఱ ధాతువైయుట్కొణ్డర్థమ్(చతుర్ముఖేత్యాది). ఇతుతన్నై-సృష్టియై. ఇప్పక్షత్తిల్, తేవన్-క్రీడాపరన్. విళక్కమ్-కాన్తి; అత్తాలే-కాన్తనెన్ఱాయ్, అతిమనోహరనెన్ఱపడి. "పడైత్త" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (సృష్ట్యాదీతి).సృష్టిక్కుఉప్పానగుణఙ్గళాలుమెన్ఱతు- "నాన్ముకనైప్పడైత్త"ఎన్ఱు సృష్టిశొన్నాప్పోలే తదుపయుక్తజ్ఞానశక్త్యాదిగుణఙ్గళుమర్థసిద్ధఙ్గళ్.

"తరుమే" ఎన్ఱపిరినిలైయేకారత్తుక్కుభావమ్ (శిక్కుత్తలైయనిత్యాది). శిక్కుత్తలైయన్-బ్రహ్మా; జటావానాకైయాలే. రుద్రనాతల్, రుద్రపక్షే "పూవుమ్బూశనైయున్దకుమే" ఎన్ఱతు - రుద్రనుక్కియన్వయిప్పతు- ఆకిల్, తకువతార్క్కెన్న (పూత్తకువతిత్యాది). ఇత్తాల్-తపోనిష్ఠనాకైయాలే సౌకుమార్యముమ్, ఉపాసకనాకైయాలే ముతన్మైయుమ్ రుద్రనుక్కిల్లైయెన్ఱుకరుత్తు. "ముతన్మైయుడైయవనుక్కు" ఎన్ఱవనన్తరమ్, ఆకైయాలేఇత్యధ్యాహార్యమ్. "అల్లితిల్లైయోర్కణ్" "కోశరియేఅన్ఱి, యరుళాలళిప్పారార్" ఇత్యాదియాలే - పలకాలుమ్వ్యతిరేకనిర్దేశత్తాలే వైరాగ్యఙ్గళ్లుకిఱతుక్కుక్కరుత్తు-జ్ఞానత్తిట్కోట్టిల్ వైరాగ్యత్తుక్కాధిక్యప్రదర్శనార్థమెన్ఱు మితన్తైసప్రమాణమాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (సఏషఇత్యాది). ఇదంభారతేరాజసూయేభగవత్పరత్వంబహుముఖేనోక్త్వాభీష్మఆహ. తత్రైవసహదేవః, "తమిమంసర్వమ్పన్నమాచార్యంపితరఙ్గురుమ్ । అర్చ్యమర్చితుమిచ్ఛామస్సర్వేసమ్మన్తుమర్హథ" "మానినాంబలినాంరాజ్ఞాం మధ్యేసన్దర్శితేపదే । తతోఽపతత్పుష్పవృష్టిస్సహదేవస్యమూర్ధని". (శ్రుతిసిద్ధమాన) ౨ "తస్యయథా" ఇత్యాదిశ్రుతిసిద్ధమాన. ఇతు - "ఏషః" ఎన్ఱిరుక్క, "సః" ఎన్ఱతిన్-తాత్పర్యమ్. అయంఎన్నామల్, "ఏషః" ఎన్ఱతు శబ్దముఖేన ౨ "ఏషోఽన్తరాదిత్యే" ఇత్యాదిశ్రుతిప్రత్యభిజ్ఞానార్థమ్. మైత్తుననాయ్-అత్తైప్పిళ్ళై

అ-అ-వి.—"తేవన్"ఎన్ఱు-ద్యోతమానత్వఙ్గొల్లుమ్బోతు "ఇత్తాలేద్యోతమానన్"ఎన్ఱువిశేషియామైయాలే, "జ్ఞానశక్త్యాదికళాలేద్యోతమానన్"ఎన్ఱుకొణ్డుఇవ్వళవైయాలే యవస్థైచ్చొల్లుకిఱతు.అథవా,"సౌన్దర్యాదికళాల్"ఎన్ఱవిడత్తిల్ ఆదిశబ్దత్తాలే-జ్ఞానశక్త్యాదికళుమ్ వివక్షితమాతల్.——భగవత్పరత్వం ప్రతిపాదయతిచేత్, "అల్లితిల్లైయోర్కణ్" "కోపాలకోశరియేఅన్ఱియే-అరుళాలళిప్పారార్" "మాటనిల్ మిక్కుమోర్తేవుముళతే" "తేననెమ్బెరుమానుక్కల్లాల్పూవుమ్బూశనైయున్దకుమే" ౨ "తామరైక్కణ్ణనెమ్మాన్మిక్కుఞ్జోతిమేలఱివార్ యవరే" ఇతి - దేవతాన్తరాపరత్వంకిమర్థమభిదధాతీత్యాకాఙ్క్షాయామ్,జ్ఞానాద్వైరాగ్యస్యాధిక్యసూచకప్రమాణోపన్యాసపూర్వకమ్,తథావిధస్యజ్ఞానాద్వైరాగ్యగతాధిక్యస్యప్రదర్శనార్థమిత్యభిప్రాయేణాహ (సఏషపృథుదీర్ఘా[illegible] అయంశ్లోకోభీష్మవాక్యత్వేనఇదానీన్తనభారతగ్రన్థేషునదృశ్యతే" ఇతివదన్తి.

౧॥ భార-రాజ. ౨॥ ఛాం-ఉ-౧-౬. ౧-౭-౫.

ప్ర-తి.—(తేవుమెప్పొరుళుమిత్యాది) (తకుమే) మహాభారతేరాజసూయేధర్మపుత్రంప్రతిభగవత్పరత్వంబహుముఖేనోక్త్వాభీష్మః, "సఏవ పృథుదీర్ఘాక్షస్సమ్బన్ధీతేజనార్దనః". తత్రైవసహదేవః, "తమిమంసర్వసమ్పన్నమాచార్యంపితరఙ్గురుమ్|అర్చ్యమర్చితుమిచ్ఛామస్సర్వేసమ్మన్తుమ ౪.
ర్హథ। మానినాంబలినాంరాజ్ఞాంమధ్యేసన్దర్శితేపదే। తతోపతత్పుష్పవృష్టిస్సహదేవస్యమూర్ధని."

తాత్పర్యము.—సకలలోకసృష్టికర్తయైన బ్రహ్మను తననాభికమలమందు సృజించిన దేవాధిదేవుఁడైన నాస్వామికంటె పుష్పాదులకును ౪.
తిరువారాధనమునకును తగినవాఁడు మఱియొకఁడులేఁడు.

మూ.— తకుఙ్జీర్ త్తనిముతలినుళ్ళే। మికుఙ్దేవుమెప్పొరుళుమ్పడైక్క ।
త్తకుఙ్గోలత్తామరైక్కణ్ణనెమ్మాన్ । మికుఙ్జోతిమేలఱివార్యవరే ॥ ౫॥

ఆ.— (తకుఙ్జీర్) తన్నుడైయ దివ్యాత్మస్వరూపత్తుక్కుచితమాన కల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయనాయ్, స్వసఙ్కల్ప కల్పిత నిఖిలజగ త్తైయుడైయనాయ్, తన్నుడైయ సర్వేశ్వరత్వోచితమాన వప్పకియ తిరుక్కణ్గళైయుడైయనాయిరున్ద వెమ్బెరుమానుడైయ తిరుమేనియినప్పక ౫.
ఒరువర్క్కు నినైక్క నిలమోవెన్గిఱార్.

అన్వ.— తకుమ్ శీర్ తన్ (౩) తని ముతలినుళ్ళే మికుమ్ (౬) తేవుమ్ ఎప్పొరుళుమ్ పడైక్క (౯) తకుమ్ కోలమ్ తామరై (౧౨)
కణ్ణన్ ఎమ్మాన్ మికుఙ్జోతి (౧౫) మేల్ అఱివార్ యవర్ (౧౮)

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇప్పరత్వసూచకమాన పుణ్డరీకాక్షత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.
సృష్ట్యాదికళుక్కు త్తకుతియాన, జ్ఞానశక్త్యాదికళైయుడైయనాన, తన్నుడైయ, (౩) అద్వితీయామాయ్, జగత్తుక్కు మూలమాన సఙ్కల్పత్తుక్కుళ్ళే, "ఈశ్వరన్" ఎన్ఱుశబ్దిక్కలామ్పడిమిక్క, (౬) బ్రహ్మరుద్రాదిదేవజాతియైయుమ్, మనుష్యాదిసకలపదార్థఙ్గళైయుమ్, సృష్టిక్క, (౯) "ఇవన్తనక్కుత్తకుమ్" ఎన్న సూచకమాన, అప్పకియ, తామరైపోన్ఱ, (౧౨) కణ్గళైయుడైయ, ఎన్ స్వామియానవనైక్కొ ౫
ట్టైలుమ్, పరఙ్జ్యోతిస్స, (౧౫) ఇతుక్కుమేలూరు తత్త్వముణ్డెన్ఱు వైదికరిల్, అఱివార్, ఆర్, (౧౮) ఉణ్డెన్ఱు అఱివార్ - అవైదికరెన్ఱుకరుత్తు.

అర్థము.—తగినటువంటి కల్యాణగుణంబులుకలవాఁడును తనయొక్క (౩) శ్రేష్ఠమైన కారణమైన (సఙ్కల్పమునందు) ఉత్కృష్టులైన
(౬) దేవతలను తక్కినపదార్థములను సృష్టించుటకు (౯) తగినటువంటి సుందరములైన తామరపుష్పములవంటి (౧౨) నేత్రములుకలవాఁడు ౫.
నైన స్వామియే పరంజ్యోతిస్స్వరూపుఁడు (౧౫) మేలైనవాఁడు (ఒకడున్నాడని) తెలిసికొనువారు ఎవరు? (౧౮).

ఈ.— ఐన్దామ్పాట్టు, పుణ్డరీకాక్షనాకైయాలు మివనే యీశ్వరనెన్గిఱార్. (తన్తనిముతలినుళ్ళే.
(తకుమిత్యాది) స్రష్టృత్వత్తుక్కుపయోగియాన జ్ఞానశక్త్యాదికళైయుడైయనాన. (తకుమిత్యాది) స్రష్టృత్వత్తుక్కుపయోగియాన జ్ఞానశక్త్యాదికళైయుడైయనాన ౧ "బహుస్యామ్" ఎన్గిఱ - అతుక్కుమడియా
కార్యవర్గత్తుక్కుడైయ కారణమాన మూలప్రకృతియైచ్చొల్లుతల్, ౧ "బహుస్యామ్" ఎన్గిఱ - అతుక్కుమడియా
నసఙ్కల్పజ్ఞానత్తైచ్చొల్లుతల్. (తనిముతల్) ఏకకారణమెన్ఱు - పరమాణుకారణవాదికళై వ్యావర్తిక్కిఱతు.

జీ-అ.— ఐన్దామ్పాట్టు. (తకుఙ్జీరిత్యాది) "తామరైక్కణ్ణన్" ఎన్ఱత్తైక్కాట్టవత్తాలే (పుణ్డరీకేత్యాది).
తన్ తనిముతలినుళ్ళే మికుఙ్దేవుమెప్పొరుళుమ్పడైక్క - తకుఙ్జీరైయుముడైయనాయ్, తకుఙ్గోలత్తామరై క్కణ్ణైయుడైయవెమ్మాన్
మికుమ్శోతిమేలఱివార్యవర్ ఎన్ఱన్వయత్తుక్కుత్తర్థమ్ (స్రష్టృత్వత్తుక్కిత్యాది). ఇతువేపాట్టుక్కన్వయమ్. తన్ - తన్నుడైయ. (తనిముతలినుళ్ళే
అద్వితీయకారణమాన మూలప్రకృతిక్కుళ్ళే యెన్నుతల్, సఙ్కల్పరూపజ్ఞానత్తుక్కుళ్ళే యెన్నుతల్ ఎన్ఱు శబ్దార్థమ్. అతుక్కుమడి-ప్రక
తి, కారణమాకైక్కుమడి. ౨ "మయాధ్యక్షేణప్రకృతిస్సూయతే సచరాచరమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. మూలప్రకృతిపరమాన పక్షత్తిలరుళి

౧॥ తై-అ-౬. ౨॥ భ-గీ-౯-౧౦.

ఈ — యః ఎన్ఱలైయిలేమా ట్టేటిన్దార్; ౧"అర్చ్యమర్చితుమిచ్ఛామస్సర్వేసమ్మన్తుమర్హథ" ఎన్ఱు సహదేవన్ఱలైయిలే పుష్పవృష్టియైప్పణ్ణినార్కళిఱే. ఇత్తాల్-జ్ఞానత్తిఱ్కాట్టిల్ వైరాగ్యత్తుక్కుణ్డాన ప్రాధాన్యఙ్గళ్లుకిఱతు. ౮.

జీ-ఆ.—యాయ్. మాట్టేటిక్కై-ఏఱిడుకై. (అర్చ్యమిత్యాది) తమిమమర్చ్యమిచ్ఛామః; యూయంసర్వే, అర్చితుమ్-అర్చయితుమ్, సమ్మన్తుమ్ సమ్మతిక్కుత్తుమ్, అర్హథేతియోజనా. "మానినామ్" ఇత్యాద్యుత్తరశ్లోకత్తైయుట్కొణ్డరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఎన్ఱుసహదేవనిత్యాది). ఇత్తాల్ బహుముఖమాక పరత్వత్తైయుపపాదిత్తజ్ఞానియాన భీష్మర్తలైయిలేపుష్పవృష్టికణ్డతిల్లై; దేవతాన్తరఙ్గళ్ పక్కల్ శరక్కఱుత్తు "మానినామ్" ఇత్యాదిప్పడియే - నాళ శొన్నత్తైసమ్మతియాతేయిరుక్కిఱ అవన్ఱలైయిలే యెన్ఱాలైవైక్కి ఉసెన్ఱుసహదేవఙ్కాలైక్కాట్టినపోతవన్ఱలైయిలే పుష్పవృష్టియుణ్డాయిఱ్ఱు; ఆకైయాల్, జ్ఞానత్తిఱ్కాట్టిల్, ఇతరవిషయత్తిల్ శరక్కఱుక్కైయాకిఱ-వైరాగ్యమ్ శ్రేష్ఠమెన్ఱపడి. ఇత్తాల్-పుష్పవృష్టిప్రతిపాదనత్తాల్. క్రమేణాన్వయః. ౯.

౧॥ భార-రాజ.

[illegible]

జీ-అ.—యేకిఱార్ (ఏకకారణేత్యాది). పరమాణుకారణవాదికళై-అనేకపరమాణుకారణవాదికళై యెన్ఱపడి. "అనేక పరమాణుక్కళ్ కూడి యొరుకార్యత్తై యుణ్డాక్కుకిఱతు" ఎన్ఱిఱేయవర్కళ్ శొల్లువతు. అతిశయస్యావధిమాహ (తన్నోడిత్యాది). మశక్కుప్పరలిడలామ్పడి - సంశయిక్కుమ్పడి. మశక్కు - సంశయమ్. పరల్ - విరై. సంశయత్తైప్పణ్ణుమ్ విరైయెన్ఱుశబ్దార్థమ్. అతావతు - పయల్కళ్ కోడుకీఱి, సజ్జేతపూర్వకమాక వాడుకిఱ పుళియిన్విరై. అప్పడి మికున్దిరుప్పార్కళోవెన్న (విల్లైయిత్యాది). బాలకాణ్డే జామదగ్న్యప్రాదుర్భావానన్తరేప్రసక్తికకథా, "జృమ్భితన్తద్ధనుర్దృష్ట్వా శైవంవిష్ణుపరాక్రమైః ! అధికమ్మేనిరే విష్ణుం దేవాస్సర్షిగణాస్తదా." (మఱ్ఱుముణ్డానవితి) "పడైక్కుత్తుమ్ తామరైక్కణ్ణఙ్" ఎన్ఱసమభివ్యాహారత్తాలే-తను మైక్కు ప్రకాశకఙ్గళాన తిరుక్కణ్గళైయిఱవర్ధ్దోఱ్ఱుకిఱతెన్ఱపడి. "తామరై" ఎన్ఱతిఙ భావమ్ (దర్శనీయమిత్యాది). సమభివ్యాహారసిద్ధార్థమాహ (అక్కణ్ణఴకాలేయిత్యాది). కణ్ణఴకిలేతోఱ్ఱుమైయైసదృష్టాన్తమాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (తిరువడియిత్యాది). అప్పడి, తిరువడి, కణ్ణఴకిలేతోఱ్ఱిరుక్కుమోవెన్న (రామఇత్యాది). ఇన్దశ్లోకమ్ సున్దరకాణ్డత్తిల్ తిరువడివాక్యమ్. ఎడుత్తశ్లోకత్తుక్కర్థమ్ (సర్వాజ్గేత్యాది). రమయతీతి-రామః ఎన్ఱు-సర్వాజ్గసౌన్దర్యఙ్గళాలేయుమిడుపడుత్తుమవరెన్ఱుకొణ్డు (సర్వాజ్గసున్దరరాయిరుక్కైయెన్గిఱార్). అతిలే-సౌన్దర్యత్తిలే. పరబుద్ధేరప్రత్యక్షత్వాత్ సర్వసత్త్వమనోహరత్వమెప్పడితోఱ్ఱుమెన్న (తిర్యగిత్యాది). పక్షైశాఖై. తత్తి-కుతిత్తు. "సమ్పన్నః" ఎన్గైయాలే (కుఱైయఱ్ఱెన్ఱతు) సమ్పన్నస్సఙ-ప్రనూతః సమ్పన్నరాయ్కొణ్డే పిఱన్దారెన్గైయాలే (ఔత్పత్తికమెన్గిఱతు). దేహగుణఙ్గళాలుమెన్ఱతు-కీఴ్ "రామః" ఎన్గిఱవిడత్తిఱ్చొన్న సౌన్దర్యవ్యతిరిక్త సౌగన్ధ్యసౌకుమార్యాదిదేహగుణపరమ్; అతోనపౌనరుక్త్యమ్. గుణదాక్షిణ్యాభిధానమ్ - గుణాన్తరోపలక్షణమ్. సమ్యోధిక్కిఱవనుడైయభావత్తై యాకాఙ్క్షాపూర్వకమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అఱవిఙ్జవిత్యాది). అఱవిఙ్జ-మికవుమధికమాన. (పిన్నైయుమ్మైచ్చొల్లలామ్) అడియేతోడఙ్గియవళై యభిముఖీకరిత్తుచ్చొల్లానిఱ్కు, అనపే

అ-అ-వి.—అన్తరాదిత్యవిద్యైయిలే ౫ "తస్యయథాకప్యాసంపుణ్డరీకమేవమక్షిణీ" ఎన్ఱు-పుణ్డరీకాక్షత్వఙ్గొల్లి, ౫ "తస్యోదితినామ సఏషసర్వేభ్యఃపాప్మభ్యఉదితః" ఎన్ఱు అపహతపాప్మత్వఙ్గొల్లి, ౬ "యేచైతస్మాదర్వాఞ్చోలోకాస్తేషా ఞ్చేష్టేమనుష్యకామానాఞ్చ" ౫ "యేచైతస్మాదర్వాఞ్చోలోకాస్తేషాంచేష్టే దేవకామానాఞ్చ" ఎన్ఱు - పుణ్డరీకాక్షనుక్కు ఈశ్వరత్వఙ్గొల్లిఱ్ఱే.— —విభక్తతమోఽక్షరావ్యక్తావస్థావిశిష్టప్రకృతింప్రతికారణత్వాత్, ౭ "ఇచ్ఛాతఏవతవవిశ్వపదార్థసత్తా" ఇతిన్యాయాచ్చోక్తమ్ (అతుక్కుమడియానవితి). అతుక్కుమ్-మూలప్రకృతిక్కుమ్ మూలప్రకృతిక్కుళ్ళే "మికన్తైవుమెప్పారుళుమ్పడైక్క" ఎన్ఱు - ఏకకారణమాకైక్కుమెన్ఱపడి.— —స్రాననారాయణ

౧॥ రా-బా-౭౫-౧౯. ౨॥ రా-సు-౩౫-౭౪. ౩॥ ఛాం-ఉ-౧-౩. ౪॥ తై-నా-౧౧.
౫॥ ఛాం-ఉ-౧-౬. ౬॥ ఛాం-ఉ-౧-౭. ౭॥ వై-స్త-౩౬.

ఈ.—(మికుమిత్యాది) తన్నోడు మశక్కుప్పరలిడలామ్బడియాన దేవజాతిగళైయుమ్. విల్లైనవళైత్తపో తాకఁ', 'అధికం మేనిరేవిష్ణుమ్" ఎన్నుమ్బడియిత్తే యివర్ కళ్ మిక్కై. (ఎప్పొరుళుమ్) "మత్ర్ఱుముణ్డాన సకలపదార్థఙ్గళైయుము ణ్డాక్కుగైక్కు తకువానొరువన్" ఎన్ను మిడత్తైత్తెరివిప్పతాయ్, రక్షకత్వమిల్లైయానాలుమ్ దర్శనీయమాయ్ క్కుళిర్న్దిరుక్కుం తిరుక్కణ్గళైయుడైయనాయ్, అక్కణ్గళుకాలే యొన్నై యడిమైకొణ్డవనే మిక్క తేజస్సైయుడైయాన్. తిరువడితోట్ర్ఱ మత్తైయిలే యివరున్దోట్ర్ఱతు. ౨[రామః] సర్వాఙ్గసున్దరరాయిరుక్కై. [కమలపత్రాక్షః] అతిలే యొరు శుద్ధమాయిట్ర్ఱు అనిట్ర్న్దువార్క్కు వేణ్డువతు. అక్కణ్గళుక్కెల్లైయెన్నెన్నిల్ [సర్వసత్త్వమనోహరః] తిర్యగ్జాతీయనాయ్ ప్పణైయోడుపణైత్తిత్తిరికిఱ వెన్నెఙ్గైయు మపహరిత్తతన్నో. [రూపదాక్షిణ్యసమ్పన్నః ప్రసూతః] దేహగుణఙ్గళాలు మాత్మగుణఙ్గళాలుఙ్గుఱైయట్ర్ఱతు తాన్ ఔత్పత్తికమాయిరుక్కుమ్. [జనకాత్మజే] "అఱవిఞ్జుచ్చొన్నాయ్, ఇని యిఙ్గన్ శొల్లలా వారుణ్డో? విల్లైయో?" ఎన్ను పిరాట్టిక్కుక్కరుత్తాక [జనకాత్మజే] పిన్నైయుమ్మైచ్చొల్లలామ్, నీరుముణ్డు. (మికుఞ్జోతి) 3 "పరఞ్జ్యోతిరుపసమ్పద్య," ౪ "నారాయ

౬-అ.—యేకిఱార్ (ఏకకారణేత్యాది). పరమాణుకారణవాదికళై -అనేకపరమాణుకారణవాదికళై యెన్నపడి. "అనేక పరమాణుక్కళ్ కూడి యొరుకార్యత్తై యుణ్డాక్కుకిఱతు" ఎన్ఱి శేయవర్ కళ్ శొల్లువతు. అతిశయస్యావధిమాహ (తన్నోడిత్యాది). మశక్కుప్పరలిడలామ్బడి - సంశయిక్కుమ్బడి. మశక్కు - సంశయమ్. పరల్ - విరై. సంశయత్తైప్పణ్ణుమ్ విరై యెన్ఱుశబ్దార్థమ్. అతావతు - పయల్ కళ్ కోడుకిఱ, సఙ్కేతపూర్వకమాక వాడుకిఱ పుళియిన్విరై. అప్పడి మికున్దిరుప్పార్ కళో వెన్న (విల్లైయిత్యాది). బాలకాణ్డే జామదగ్న్యప్రాదుర్భావానన్తరే ప్రాసఙ్గికకథా, "జృమ్భితం తద్ధనుర్దృష్ట్వా శైవం విష్ణుపరాక్రమైః! అధికమ్మేనిరే విష్ణుం దేవాస్సర్షిగణాస్తదా." (మత్ర్ఱుముణ్డానవితి) "పడైక్కత్తకుమ్ తామరైక్కణ్ణన్" ఎన్ఱ సమభివ్యాహారత్తాలే - తనుమైక్కు ప్రకాశకఙ్గళాన తిరుక్కణ్గళైన్ఱి యవర్థన్దోట్ర్ఱుకిఱతెన్ఱపడి. "తామరై" ఎన్ఱతిన్ భావమ్ (దర్శనీయమిత్యాది). సమభివ్యాహారసిద్ధార్థమాహ (అక్కణ్గళుకాలేయిత్యాది). కణ్గళుకిలేతోట్ర్ఱమైయైసదృష్టాన్తమాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (తిరువడియిత్యాది). అప్పడి, తిరువడి, కణ్గళుకిలేతోట్ర్ఱుకిఱమో వెన్న (రామఇత్యాది). ఇన్దశ్లోకమ్ సున్దరకాణ్డత్తిల్ తిరువడివాక్యమ్. ఎడుత్తశ్లోకత్తుక్కర్థమ్ (సర్వాఙ్గేత్యాది). రమయతీతి-రామః ఎన్ఱు-సర్వాఙ్గసౌన్దర్యఙ్గళాలేయుమీడుపడుత్తుమవరెన్ఱుకొణ్డు (సర్వాఙ్గసున్దరరాయిరుక్కైయెన్నిఱార్). అతిలే-సౌన్దర్యత్తిలే. పరబుద్ధేరప్రత్యక్షత్వాత్ సర్వసత్త్వమనోహరత్వమెప్పడితోట్ర్ఱుమెన్న (తిర్యగిత్యాది). పణైకాళై. త్తి-సుతిత్తు. "సమ్పన్నః" ఎన్నైయాలే (సుఱైయట్ర్ఱెన్ఱతు) సమ్పన్నస్సన్-ప్రసూతః సమ్పన్నరాయ్క్కొణ్డే పిఱన్దారెన్నైయాలే (ఔత్పత్తికమెన్ఱితు). దేహగుణఙ్గళాలు మెన్ఱతు. కిన్ఱ "రామః" ఎన్ఱివిడత్తిల్సొన్న సౌన్దర్యవ్యతిరిక్త సౌగన్ధ్యసౌకుమార్యాది దేహగుణపరమ్; అతోనపౌనరుక్త్యమ్. గుణదాక్షిణ్యాభిధానమ్ - గుణాన్తరోపలక్షణమ్. సమ్బోధిక్కిఱవనుడైయభావత్తై యాకాఙ్క్షాపూర్వకమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అఱవిఞ్జువిత్యాది). అఱవిఞ్జు - మికవుమధికమాన. (పిన్నైయుమ్మైచ్చొల్లలామ్) అడియేతొడఙ్గియవళై యభిముఖీకరిత్తుచ్చొల్లానిఱ్కు, అనపే

౮-అ-వి.—అన్తరాదిత్యవిద్యైయిలే ౫ "తస్యయథాకప్యాసంపుణ్డరీక మేవమక్షిణీ" ఎన్ఱు-పుణ్డరీకాక్షత్వఙ్గొల్లి, ౫ "తస్యోదితినామ సఏషసర్వేభ్యః పాప్మభ్య ఉదితః" ఎన్ఱు అపహతపాప్మత్వఙ్గొల్లి, ౬ "యేచైతస్మాదర్వాఞ్చోలోకాస్తేషా ఞ్చేష్టేమనుష్యకామానాఞ్చ." ౫ "యేచైతస్మాదర్వాఞ్చోలోకాస్తేషాం చేష్టే దేవకామానాఞ్చ" ఎన్ఱు - పుణ్డరీకాక్షనుక్కు ఈశ్వరత్వఙ్గొల్లిట్ర్ఱే.— —విభక్తతమోఽక్షరావ్యక్తావస్థావిశిష్టప్రకృతింప్రతికారణత్వాత్, ౭ "ఇచ్ఛాతఏవతవవిశ్వపదార్థసత్తా" ఇతిన్యాయాచ్చోక్తమ్ (అతుక్కుమడియానవితి). అతుక్కుమ్-మూలప్రకృతిక్కుమ్ మూలప్రకృతిక్కుళ్ళే "మికున్తేవుమెప్పొరుళుమ్బడైక్క" ఎన్ఱు - ఏకకారణమాకైక్కు మెన్ఱపడి.— —హే నారాయణ

౧॥ రా-బా-౭౫-౧౯. ౨॥ రా-సు-3౫-౭౪. 3॥ ఛాం-ఉ-౮-3. ౪॥ తై-నా-౧౧.
౫॥ ఛాం-ఉ-౧-౬. ౬॥ ఛాం-ఉ-౧-౭. ౭॥ వై-స్త-3౬.

ఈ.—[illegible] జ్యోతి" ఎన్ఱు, నారాయణానువాకాదికళిలే యుపసే పరఞ్జ్యోతిస్స్వోత్తప్పడుకిఱాన్. (మేలటివార్ యవరే) "[illegible] యొన్ఱియ నారాయణానువాకసిద్ధమాయిరుప్పతోరువస్తువుణ్డు" ఎన్ఱటివారారేనుమున్డో? (యవరే) [illegible] ఎన్ను మాప్పోలే. అనన్యపరమాననారాయణానువాకాదికళిలే ప్రతిపాదిక్కప్పట్ట వైభవత్తైయుడైయవస్తువుక్కు [illegible] ఉణ్డాయిరుప్పానొరు వైదికనుణ్డో? ఉణ్డాకిలవనవైదికనామిత్తనై; [illegible] తస్యోత్పత్తిర్నిరూప్యతామ్". ౪.

౪-అ.—[illegible] తాత్పర్యమ్ [illegible] జనకనెన్ఱపడి. "మికుఞ్జోతి" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (పరఞ్జ్యోతి [illegible]. "[illegible]" ఇతి ఛాన్దోగ్యే. (నారాయణపరోజ్యోతిః) నారాయణః పరఞ్జ్యోతిః ఎన్ఱపడి. విసర్గలోపశ్ఛాన్దసః. (అరేను [illegible] ఉణ్డాయిరుప్ప [illegible] లేకడైయాడానిక్కుఅతేయెన్న; "యవరే" ఎన్ఱు-ఎన్ఱవైదికరెన్ఱు వివ[illegible] సంవాదమ్ (వైదికః ఇత్యాది) స్తోత్రే, "స్వాభావికానవధికాతిశయేశితృత్వన్నారాయణ [illegible] ఇతి. [illegible] కత్తుక్కు, "కః" ఎన్ఱు-క్షేపత్తిలేయాయ్ తాత్పర్యమ్. (అనన్యపరమానవిత్యాది) అనన్యపరమాన-దేవతా[illegible] "వైదికః" ఎన్ఱువిశేషిక్కు అవర్క్కు భావమాహ (ఉణ్డాకిలిత్యాది). వేదాధ్యయనమ్పణ్ణినవర్కళై "అవైదికర్" [illegible] (ఇత్యాది). విష్ణుభక్తియిల్లామైయాలే "అవైదికర్" ఎన్ఱిఱతెన్ఱపడి. పాద్మపురాణే, విష్ణుభక్తివిహీనోయస్సర్వ[illegible] వేద్యపి [illegible] తస్యనథ వేత్తస్యోత్పత్తిర్నిరూప్యతామ్". ఉత్పత్తినిరూపణమ్ "యః పుత్రః పితరం ద్వేష్టి" ఇత్యాదిశ్లోక త్తిలేక[illegible] ఆన్వయముఖేనోక్తః. ౪

౫-అ-వి.—[illegible] పరమస్స్వరాడిత్యే తేపియస్యమహిమార్ణవవిప్రుషో భవన్తి, తస్మిం స్త్వయి స్వాభావికానవధికాతిశయేశితృత్వం [illegible] పరమస్స్వరాడ్-ఇతి పరుషః. ౫.

―――

౫-అ.— ([illegible]) [illegible] బాలకాణ్డే [౭౫] జామదగ్న్యప్రాదుర్భావానన్తరే ప్రాసఙ్గికకథా, "తదాతు దేవతా[illegible] శితికణ్ఠస్యవిష్ణోశ్చ బలాబలనిరీక్షయా ॥ ౧౭॥ అభిప్రాయన్తువిజ్ఞాయ దేవతానాంపితామహః । విరోధంజ[illegible] ॥ ౧౮॥ విరోధేచ మహద్యుద్ధ మభవద్రోమహర్షణమ్ । శితికణ్ఠస్యవిష్ణోశ్చ పరస్పరజయైషిణోః ॥ ౧౯ ॥ [illegible] హుఙ్కారేణమహాదేవః స్తమ్భితోథత్రిలోచనః ॥ ౨౦॥ దేవైస్తదాసమాగమ్య సర్షిసఙ్ఘైస్స[illegible] ॥ ౨౧॥ జృమ్భితంతద్ధనుర్దృష్ట్వా శైవంవిష్ణుపరాక్రమైః । అధికంమేనిరేవిష్ణుం దేవా[illegible] ॥ ౨౨"——(తామరైక్కణ్ణన్) సున్దరకాణ్డే పఞ్చత్రింశే, "యానిరామస్యచిహ్నానిలక్ష్మణస్యచయానివై । లక్షితానివిశాలాక్షి [illegible] ॥ ౭॥ [illegible] సర్వసత్త్వమనోహరః । రూపదాక్షిణ్యసమ్పన్నః ప్రసూతో జనకాత్మజే ॥ ౮॥ తేజసాదిత్య[illegible] యశసావాసవోపమః ॥ ౯॥"——(మికుఞ్జోతి) ఛాన్దోగ్యే [౮] దహరవిద్యాయామ్, [౩] "[illegible] పరఞ్జ్యోతిరుపసమ్పద్య స్వేనరూపేణాభినిష్పద్యతే." నారాయణానువాకే, నారాయణపరం [illegible] నారాయణః పరః నారాయణపరోజ్యోతిరాత్మా నారాయణః పరః."——(యవరే) స్తోత్రే "స్వాభావికానవధికాతిశయేశితృత్వం నారాయణ [illegible] బ్రహ్మా శివశ్శతముఖః పరమస్స్వరాడిత్యేతేపి యస్యమహిమార్ణవవిప్రుషస్తే." ఉత్పత్తి నిరూపణమ్-[illegible] పురాణే, "విష్ణుభక్తివిహీనోయః సర్వశాస్త్రార్థవేద్యపి । బ్రాహ్మణ్యాస్తస్యనథ వేత్తస్యోత్పత్తిర్నిరూప్యతామ్ । యః పుత్రః పితరన్ద్వేష్టితం విద్యాదన్యరేతసమ్ [illegible] యస్తునారాయణంద్వేష్టి తంవిద్యాదన్యరేతసమ్." ౫.

―――

తాత్పర్యము.—తనదివ్యాత్మస్వరూపమునకుఁ దగిన జ్ఞానశక్తిమొదలగు కల్యాణగుణంబులు కలవాఁడును, తన సంకల్పముచే జగత్తులనుసృష్టించినవాఁడును, తన సర్వేశ్వరత్వమునకు నుచితములై మనోహరములైన నేత్రములుకలవాఁడునైన శ్రియఃపతికంటె పరదేవత యొకడున్నాడిని ఎఱుంగువారవైదికులేగాని వైదికులుకారు. ౫౦

మూ.— యవరుమ్యావైయుమెల్లాంప్పొరుళుమ్ । కవర్విన్ఱి త్తన్నుళ్ళొడుఙ్గనిన్ఱ ।
పవర్కొళ్ ఞానవెళ్ళచ్చుడర్మూర్త్తి । యవరెమ్మాழியమ్బళ్ళియారే ॥ ౬॥

అ.— (యవరుమ్) అసమ్బాధమాక త్తన్నుళ్ళేవైక్క-ప్పట్ట సర్వజగత్తైయు ముడైయనాయ్, స్వాభావిక సార్వజ్ఞత్తైయుడైయనాయ్;
౧ * క్షీరార్ణవ నికేతననానవణ్ణువరై ప్పెరుమాళేసర్వేశ్వర రెన్గిఱార్. ౬.

అన్వ.— యవరుమ్ యావైయుమ్ ఎల్లాప్పొరుళుమ్ (౩) కవర్విన్ఱి తన్నుళ్ ఒడుఙ్గ (౬) నిన్ఱ పవర్కొళ్ ఞానవెళ్ళమ్ (౯) శుడర్మూర్త్తి అవర్ (౧౨) ఎమ్ అమ్ ఆழி (౧౫) పళ్ళియార్ (౧౬).

పన్నీ.— అనన్తరమ్, ఆశ్రితరక్షణార్థమాక క్షీరార్ణవత్తిలే కణ్వళర్న్దరుళినారెన్గిఱార్. ౬.

ఎల్లాచేతనరుమ్, ఎల్లాఅచేతనఙ్గళుమాకిఱ, సమస్తపదార్థఙ్గళుమ్, (౩) శోర్విన్ఱి, తత్-స్వరూపైకదేశత్తిలే, అడఙ్గుమ్బడియాక, (౬) నిన్ఱ, పరప్పైయుడైత్తాన, ఞానవెళ్ళత్తై, (౯) తనక్కు-ప్రభైయాకవుడైయ, స్వామికళాన, సర్వాధికరానవర్, (౧౨) నమక్కు-భోగ్యమాయ్, దర్శనీయమాన, క్షీరార్ణవత్తిలే, (౧౫) కణ్వళర్న్దరుళుకిఱార్. (౧౬) కవర్వు - శోర్వు. పవర్వు - పరప్పు. శుడర్మూర్త్తి - విగ్రహమాకవుమామ్. ౬.

అర్థము॥ సకలచేతనులును సకలమైనయచేతనములునగు సమస్తవస్తువులును (౩) హింసపడక తనయందు నణిగియుండునట్లు (౬) వెలుఁగుచున్న విశాలమైన జ్ఞానప్రవాహంమును (౯) ప్రకాశమైన శరీరమునుకల ఆశ్రియఃపతి (౧౨) మనకుగాను సుందరమైన క్షీరసముద్రమునందుఁ (౧౫) శయనించియున్నాడు. (౧౬)

ఈ.—ఆఱామ్బాట్టు. అపత్సఖనాకైయాలు మివనే యీశ్వరనెన్గిఱార్.

(యవరుమిత్యాది) చేతనవర్గత్తైయు మచేతనవర్గత్తైయుమ్, ఇప్పడి యిరణ్డువకైయాక చ్చొన్నపదార్థత్తై క్కాట్టి, ఇప్పడి యిరుక్కిఱ సకలపదార్థఙ్గళుమ్ ప్రళయాపత్తిలే తన్పక్కలిలే శేరుమ్బడియానపోతు. (కవర్విన్ఱి) కవర్కైయావతు - గ్రహిక్కై. అతావతు - హింసైయాయ్, ఒరుసరై యొరువర్ నెరుక్కాతపడి. (తన్నుళ్ళొడుఙ్గనిన్ఱ) ౨ "తదపశ్యమహం సర్వం తస్యకుక్షౌ మహాత్మనః" ఎన్నక్కడవతిఱే. తన్నుళ్ - తత్సఙ్క-

టీ-అ.—ఆఱామ్బాట్టు. (యవరుమిత్యాది) "తన్నుళొడుఙ్గనిన్ఱ" ఎన్ఱత్తైక్కాట్టి త్తవతారికై (అపత్సఖేత్యాది).
(యవరుమ్యావైయుమెల్లాప్పొరుళుమ్) చేతనరుమచేతనఙ్గళుమానవెల్లాప్పొరుళు మెన్ఱుశబ్దార్థమ్. ఉక్తార్థత్తుక్కు-ప్రమాణమ్. (తదపశ్యమిత్యాది). ఆరణ్యపర్వణి ధర్మపుత్రంప్రతిమార్కణ్డేయః, "యచ్చకిఞ్చిన్మయాలోకేదృష్టంస్థావరజఙ్గమమ్ । తదపశ్యమ్" ఇత్యాది.

అ-అ-వి.—"తన్నుళ్" ఎన్ఱు-తిరువుతరజ్ఞొన్నపక్షత్తిల్, "కవర్విన్ఱి" ఎన్ఱతు-ఒరువరై యొరువర్ నెరుక్కాతపడియెన్ఱువివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కవర్కైయావతిత్యాది). "తన్నుళ్" ఎన్ఱు-సఙ్కల్పత్తైచ్చొన్నపక్షత్తిల్, "కవర్విన్ఱి" ఎన్ఱతు-ఒన్ఱుమ్పిటికత్తప్పాతపడి; అతావతు-ఒన్ఱుమ్తప్పాతపడియెన్ఱపడి. ౬.

ఈ.—త్ప్రకజేశ త్తిలే యెన్న ప్రమాణమ్. (పవర్ కొళ్ళిత్యాది) ఇవర్ కళై రక్షిక్కైక్కు ఉపాన పరమ్బినఘాన వెళ్ళత్తై యుడైయనాయ్, “ఇప్పడిరక్షిక్కప్పెఱ్ఱవిడమ్ తన్నైఱు” ఎన్ను తోన్ఱుమ్బడియిరుక్కిఱ దివ్యవిగ్రహత్తైయుడై యరానవన్. (ఎన్నాఱియమ్బళ్ళియారే) తామ్ సంసారమధ్యస్థరాయిరుక్కైయాలే యెల్లారైయుజ్గాట్టి క్కొణ్డు, ఎజ్గళుడైయ రక్షణార్థమాకవన్దు ఏకార్ణవత్తై అఱ్ఱుకియపడుక్కైయాక వుడైయరానార్. ౧ “పాయలు మ్బళ్ళియుమ్మాఱియుమ్బడుక్కై.” ఇప్పడి యాపత్సఖనాయ్ అణియనాకైయాలు మివనే యీశ్వరనెన్గిఱార్. ౬.

శ్రీ-ఆ.—“కన్నుళ్” ఎన్ను-సజ్కల్పపరమానపోతు, “కవర్విన్ని” ఎన్న తు-ఒన్ఱుదప్పాతపడియెన్ను పొరుళ్; “ఒడుజ్గ” ఎన్న తు-మహాసంహారపరమ్; తిరు వ్రుకరపరమానపోతు, అవాన్తర ప్రళయపరమ్. పవర్ కొళ్-పరమ్బుతలైయుడైయ. “ఉడర్” ఎన్న తిలే నోక్కాకభావమ్ (ఇప్పడియిత్యాది). మూర్త్తియాన-ఆవశ్యస్వయి త్తర్థమ్ (దివ్యవిగ్రహత్తైయుడైయరానవరెన్ను). “ఎమ్” ఎన్న బహువచనార్థమ్ (తామ్ సంసారేత్యాది). ఏకార్ణ వమ్, ప్రళయజలధి. “పళ్ళి” ఎన్ను పడుక్కైయెచ్చొల్లుమోవెన్న (పాయలుమిత్యాది). “ఆఱ్ఱియమ్బళ్ళియార్” ఎన్న తైప్పఱ్ఱ (అణియనాకై యాలుమెన్న తు). క్రమేణాన్వయః. ౬.

ప్ర-తి.—(యనరుమిత్యాది) (తన్నుళ్ళొడుజ్గనిన్న) ఆరణ్యపర్వణిధర్మపుత్రంప్రతిమార్కణ్డేయః, [౧౮౮] “న్యగ్రోధంసుమహాన్తంవై విశాలంపృథివీపతే॥౯౧॥ శాఖాయాంతస్యవృక్షస్యవిస్తీర్ణాయాంనరాధిప। పర్యఙ్కేపృథివీపాలదివ్యాస్తరణసంస్తృతే॥౯౨॥ ఉపవిష్టమ్మహారాజ పూర్ణేన్దుసదృశాననమ్। ఫుల్లపద్మవిశాలాక్షంబాలంపశ్యామిభారత॥౯౩॥ యచ్చకిఞ్చిన్మయాలోకేదృష్టంస్థావరజఙ్గమమ్॥౧౨౨॥ తదపశ్యమహం సర్వంతస్యకుక్షౌమహాత్మనః॥౧౨౩॥ ఇహభూత్వాశిశుస్సాక్షాత్కింభవానధితిష్ఠతి। పీత్వాజగదిదంవిశ్వమేతదాఖ్యాతుమర్హసి॥౧౪౧॥” ౬.

తాత్పర్యము.—ప్రళయకాలమందు సకలలోకములను తనయందు నిలుకులేకనుంచి రక్షించుచున్నవాఁడును, చేతనులనురక్షించుటకుఁ దగిన జ్ఞానసమృద్ధికలవాఁడును, సంసారమునందు దుఃఖించుచున్న మనలనందఱిని రక్షించుటకై క్షీరసముద్రమునందుఁ బవ్వళించియున్న శ్రియఃపతియే సర్వేశ్వరుఁడు. ౬.

మూ.—పళ్ళియాలిలై యేழులకుజ్గొళ్ళుమ్ । వళ్ళల్ వల్వయిఱ్ఱుప్పెరుమా ।
ఉళ్ళళారఱివారవన్దన్ । కళ్ళమాయమనక్కరుత్తే॥ ౭॥

ఆ.—(పళ్ళియాలిలై) సర్వలోకావకాశప్రదత్వపరమౌదార్యత్తైయుడైత్తాయ్, సర్వలోకభరణసమర్థమాయిరున్ద తన్వయిఱ్ఱాలే సర్వలోక కర్త్తైయుమ్ వైత్తుక్కొణ్డు ఆలిలైయిలే కణ్వళర్న్దరుళుకిఱవివనుడైయ సర్వేశ్వరత్వచిహ్నభూతదివ్యచేష్టితజ్గళుక్కొరుముడివుణ్డోవెన్గిఱార్. ౭.

అన్వ.—పళ్ళి ఆలిలై ఏழులకుమ్ (౩) కొళ్ళుమ్ వళ్ళల్ వల్ (౬) వయిఱు పెరుమాన్ కళ్ళమ్ (౯) మాయమ్ మనక్కరుత్తు ఉళ్ళల్ (౧౨) అఱివార్ ఆర్ (౧౪).

పద.—అనన్తరమ్, వటదళశాయిత్వరూపమాన అఘటితఘటనాసామర్థ్యత్తాలే అవన్ పరత్వమ్ దురవబోధమెన్గిఱార్.

పదుక్కై, ఆలిలైయాక, ఎల్లాలోకత్తైయుమ్, (౩) కొళ్ళుకైక్కిడజ్గొడుక్కుమ్, ఔదార్యత్తైయుమ్, శక్తియైయుముడైత్తాన, (౬) వయిఱ్ఱైయుడైయ, సర్వాధికనానవనుడైయ, ఒరువర్ క్కున్దోన్ఱాతే, (౯) ఆశ్చర్యమాన, మానసవ్యాపారమ్ - జగదర్థమానరక్షణచిన్తావ్యాపారమ్, మానసవ్యాపారత్తాలే, (౧౨) అఱియుమవర్ కళ్, ఆర్? (౧౪) ఎవర్ క్కు మఱియవరితెన్నుకరుత్తు. ౭.

అర్థము.—పడక వటపత్రమగునప్పుడు ఏడులోకములు (౩) నణిగియుండునట్లు వైశాల్యమును శక్తియునుగల (౬) ఉదరముకలవాఁడును ఈశ్వరుఁడునైనశ్రియఃపతియొక్క కనుబడనదియు (౯) నాశ్చర్యకరమునైన అభిప్రాయమును మానసవ్యాపారముచేఁ (౧౨) దెలిసికొనందగినవారు ఎవరు? (౧౪). ౭.

ఈ.—ఏழ్ఱామ్బాట్టు. అఘటితఘటనాసామర్థ్యత్తాలు మివనేయాశ్వరనెన్గిఱార్.

(పళ్ళియాలిలై) పడుక్కై, పవనాయిరుప్పతోరుఆలన్దళిర్. (ఏழுలకుఙ్గొళ్ళుమ్) ఇప్పడుక్కైయిలే సప్తలోకఙ్గళైయుమ్ వయిఱ్ఱిలేవైత్తుక్కొళ్ళరుమ్. (వళ్ళల్) పుక్కలోకఙ్గళుక్కవ్వరుకే "ఇన్నఙ్గొడువా" ఎన్నుమ్బడియిడముడైత్తాయిరుక్కై. (వల్వయిఱ్ఱుప్పెరుమాన్) ఉట్పుక్కపదార్థఙ్గళుక్కుభయప్రసఙ్గమిన్ఱియేమొழியుమ్బడిమిడుక్కైయుడైత్తాయిరుక్కై. (పెరుమాన్) ఇప్పడిరక్షిక్క వేణ్డిఱ్ఱుడైయవనాకై. అవనుడైయ, ఉళ్ళుళాయకళ్ళమాయమనక్కరుత్తైయారఱివార్?-కణ్డతొత్తైయొప్పన్నవిత్తనైపోక్కి, ఉళ్ళుళ్-ఇన్నముళ్ళేయుళ్ళేయుణ్డాయ్, కళ్ళమాయ్-ఒరువర్ క్కుత్తరియాతపడియాయ్, మాయమాయ్ - జ్ఞాతాంశమాశ్చర్యమాయిరుక్కుఅవవనుడైయ, మనక్కరుత్తు-మనోవ్యాపారత్తై, ఒరువరాలఱియలాయిరుక్కుఅతో?. ౭.

జీ-అ.—ఏழ்ఱామ్బాట్టు. (పళ్ళియిత్యాది) "పళ్ళియాలిలై" ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తవతారికై (అఘటితేత్యాది). "మణ్ణుమ్విణ్ణుమెల్లాముడనుణ్డ" ఎన్నతు-ఇత్తిరువాయ్మొழியిన్గసఙ్గ్రహరూపమాకైయాలుమ్, "యవరుమ్యావైయుమ్" ఇత్యాది - ఆపత్సఖత్వపరమాకైయాలుమ్, "పళ్ళియాలిలై" ఇత్యాది-అఘటితఘటనాసామర్థ్యపరమ్; అతోనపౌనరుక్త్యమ్. పవనాయిరుప్పతు-భవనాయిరుప్పతు; ఆప్పోతుణ్డాయిరుప్పతెన్నపడి. "అవాన్తరప్రళయత్తిల్ వయిఱ్ఱిలేవైత్తతుకృతకమానత్రైలోక్యమాయిరుక్క, 'ఏழுలకుమ్' ఎన్నతు - రక్షకతప్పారిప్పాలే; మహాబలియసహారిత్తతు త్రైలోక్యమాయిరుక్క, సత్యలోకపర్యన్తమళన్దాప్పోలే" ఎన్నరుళిచ్చెయ్వర్. "వళ్ళల్" ఎన్నతు-వయిఱ్ఱుక్కువిశేషణమ్. ఇప్పాపిన్తిలే-౧ "ఇవ్వేழுలకముణ్డుమిడముడైత్తాల్" ఎన్నతనుసన్ధేయమ్. "వల్" ఎన్న - వన్మైక్కుభావమ్ (ఉట్పుక్కవిత్యాది). అవనుడైయఉళ్ళుళాయ ఎన్నతు కరుత్తుక్కువిశేషణమ్. నీరఱిన్దుకొన్నీరేయెన్న (కణ్డతొత్తైయిత్యాది). ఆలిలైయిప్పళ్ళియాకవుడైయనాయ్, ఏழுలకుఙ్గొళ్ళుమ్వళ్ళల్ వల్వయిఱ్ఱైయుడైయ పెరుమానానవవన్నుడైయవుళ్ళుళాయ - కళ్ళమాయమనక్కరుత్తై-ఆరఱివార్? ఇత్యన్వయః. ౭.

అ-అ-వి.—[న్యగ్రోధమిత్యాది] విశాలమ్-మహాన్తమ్-న్యగ్రోధమ్-పశ్యామియెన్నన్వయమ్. న్యగ్రోధమ్-ఆల్. మయాలోకేయచ్చకిఞ్చిత్స్థావరజఙ్గమండ్రష్టమ్ఎన్నపడి. అపశ్యమ్-కణ్డుకొణ్డేన్. ఇహాభగవాన్ సాక్షాచ్ఛిశురూపత్వాకిమధితిష్ఠతి, ఏతదాఖ్యాతుమర్హతి, ఎన్నుశాస్త్రిఙ్గళ్లానిక్కు, 'ఏழுలకుమ్' ఎన్ఱు - సప్తలోకఙ్గళైయుమ్ వయిఱ్ఱిలేవైత్తునోక్కుమెన్గిఱతు-రక్షణత్తిలుణ్డాన వీశ్వరనుడైయపారిప్పైప్పఱ్ఱి.—ఏழுలకుఙ్గొళ్ళుమతాయ్, వళ్ళల్ - రక్ష్యవర్గాపేక్షయా అధికావకాశప్రపమాయ్, వలితాయిరుక్కుఅవయిఱ్ఱైయుడైయ పెరుమాన్ పళ్ళియాలిలైయాకైయాల్ - అవనుళ్ళుళాయ-కళ్ళమాయమనక్కరుత్తై-ఆరఱివారెన్నన్వయమ్. పళ్ళియాలిలైయెన్నతొడఙ్గి, అవన్ఱన్కళ్ళమాయమనక్కరుత్తై - ఉళ్ళుళఱివార్ ఎన్నుమైయన్వయమ్. ౭.

తాత్పర్యము.—మిక్కిలి విశాలమైయున్న తనయుదరములో నేడులోకములనుంచుకొని క్షీరసముద్రములో వటపత్రమునందుఁ బవ్వళించిన సర్వేశ్వరునియొక్క నాశ్చర్యకార్యము నెట్టివారికి నెఱుఁగుటకు నశక్యమునైన సంకల్పమునిట్టిదని యెఱుఁగువారెవ్వరును లేరు. ౭.

౧। తి-మొ-౧౦౫-౩. ౨॥ భార-ఆ-౧౮౮-౯౧.

మూ.— కరుత్తిల్ దేవుమెల్లాప్పొరుళుమ్ । వరుత్తిత్తమాయప్పిరానైయన్ఱి, యారే ।
తిరుత్తిత్తిణ్ణిలైమూవులకుమ్ తమ్ముళ్ । ఇరుత్తికాక్కుమియల్వినరే ॥ ౮॥

ఆ.—(కరుత్తిల్) సృష్టిరక్షణజ్గళ్ భిన్నకర్తృకమల్లవో? ఇవల్లై పరమపురుషైక కర్తృకమాక చ్చొల్లువారుణ్డో? వెన్నిల్; పెత్త మాతావే పుత్రరక్షణమ్బణ్ణుకిఱాప్పోలే సృష్టిత్తవనే రక్షిక్క ప్రాప్తమ్, ఆతలాల్ రక్షిక్కిఱాన్ పరమపురుషనే, సృష్టిరక్షణజ్గళిరణ్డుమ్ పరమపురుషైక కర్తృకమెన్గిఱార్. ౮.

అన్వ.— కరుత్తిల్ తేవుమ్ ఎల్లాప్పొరుళుమ్ (౩) వరుత్తిత్త మాయమ్ పిరానై (౬) అన్ఱి ఆరే మూవులకుమ్ (౯) తిణ్ నిలై తిరుత్తి (౧౨) తమ్ముళ్ ఇరుత్తి కాక్కుమ్ (౧౫) ఇయల్వినర్. (౧౬) ౮.

పన్నీ.— అనన్తరమ్, సర్వప్రకారరక్షకనవనే యెన్గిఱార్.

తన్నినైవాలే, దేవవర్గముమ్, మనుష్యాదిసకలపదార్థజ్గళుమ్, (౩) సత్తైపెఱ అభివృద్ధమామ్బడి యుణ్డాక్కిన, ఆశ్చర్యశక్త్యాదికళై యుడైయ, ఈశ్వరనై, (౬) ఒழியా, ఆర్తాన్, సమస్తలోకత్తైయుమ్, (౯) తిణ్ణితాన, నిలైయైయుడైత్తామ్బడి, అనిష్టనివృత్త్యాదికళాలే తిరున్దచ్చెయ్తు, (౧౨) తన్నినైవుక్కుళ్ళే, అవత్తై ప్రతిష్ఠితమాక్కి, రక్షిక్కుమ్, (౧౫) స్వభావత్తైయుడైయార్?. (౧౬) రక్షణైకస్వభావనవనెన్ఱు కరుత్తు. ౮.

అర్థము॥ సంకల్పముచేత దేవవర్గమును సకలపదార్థములను (౩) సృష్టించిన నాశ్చర్యకరుడైన ఈశ్వరుని (౬) తప్ప ఎవరు మూడు లోకములను (౯) దృఢమైన స్థితికలుగునట్లు చక్కపఱచి (౧౨) తనసంకల్పమునందు నుంచుకొని రక్షించు (౧౫) స్వభావము కలవారు? (౧౬). ౮.

ఈ.—ఎట్టామ్బాట్టు. సృష్టియుమ్ పాలనముమ్ స్వాధీనమాకవుడైయవనాకైయాలే యివనే యీశ్వరనెన్గిఱార్.

(కరుత్తిలిత్యాది) తన్నుడైయసజ్కల్పత్తిలే దేవజాతియైయుమ్ మఱ్ఱుముణ్డాన సకలపదార్థజ్గళైయుమ్ వర్ధిప్పిత్త - ఉణ్డాక్కిన, సృష్టిత్త. ఆశ్చర్యభూతనాన సర్వేశ్వరనైయన్ఱి, మూన్ఱు లోకజ్గళైయుమ్ తిణ్ణితాన స్థితియైయుడైత్తామ్బడియాకత్తిరుత్తి, తమ్ముళిరుత్తి, అవ్వోపదార్థజ్గళుక్కనురూపమాన రక్షణజ్గళైయుమ్ తిరువుళ్ళత్తిలేవైత్తు, కాక్కుమ్ - ౧ "నహిపాలనసామర్థ్యమ్" ఎన్గిఱపడియే రక్షణత్తైప్పణ్ణుమ్. (ఇయల్వినరే) ఇత్తై ఇయల్వాకవుడైయవర్. స్వభావమాకవుడైయవరార్?. మాయప్పిరానైయన్ఱి - కాక్కుమియల్వినర్ - ఆరెన్ఱన్వయమ్. ౮.

జీ-ఆ.— ఎట్టామ్బాట్టు.(కరుత్తిలిత్యాది) "వరుత్తిత్త, కాక్కుమ్" ఎన్గిఱ పదజ్గళిలేనోక్కాక (సృష్టియుమిత్యాది).

కరుత్తిల్ - సజ్కల్పత్తిల్. వరుత్తిత్త - వర్ధిప్పిత్త. తిణ్ణితానస్థితి - సన్తానవృత్తి. తిరుత్తి - మర్యాదైకళైయుణ్డాక్కి. తమ్ముళ్ - తమ్ముడైయ తిరువుళ్ళత్తిలే. కాక్కై - అనిష్టనివర్తనేష్టప్రాపణజ్గళ్. "ఇయల్వినరార్" ఎన్ఱత్తాల్ ఫలిత్తవర్థత్తుక్కు ప్రమాణమ్ (నహీత్యాది). తేవుమెల్లాప్పొరుళుమ్ - కరుత్తిల్ - వరుత్తిత్తమాయప్పిరానైయన్ఱి - మూవులకుమ్ తిణ్ణిలైయాకత్తిరుత్తి - తమ్ముళిరుత్తిక్కాక్కుమియల్వినర్ - ఆర్? ఇత్యన్వయః.

౧॥ వి-పు-౧-౨౨-౨౧.

తాత్పర్యము.— దేవతలు మనుష్యులు మొదలగు తక్కినపదార్థములను తనసంకల్పముచే సృష్టించిన ఆశ్చర్యకరుఁడైన సర్వేశ్వరుఁడు తప్ప సకలలోకములను దృఢమైన స్థితికలవిగాఁజేసి వాటిరక్షణప్రకారమును చక్కఁగనాలోచించి సంరక్షించు స్వభావముకలవారు ఎవరును లేరు. ౮.

మూ.— కాక్కుమియల్వినన్కణ్ణపెరుమాన్ । శేర్క్కైశెయ్తుతన్నున్దియుళ్ళే ।
వాయ్త్తతిశైముకనిన్దిరన్వానవ । రాక్కినాన్దెయ్వవులకుకళే ॥ ౯॥

ఆ.— (కాక్కుమ్) కేవలమ్ సృష్టిమాత్రమేయన్ఱు పరమపురుషకర్తృకమ్, బ్రహ్మాదిస్తమ్బపర్యన్త సర్వజగత్సృష్టిస్థితిసంహారఙ్గళ్ మూన్ఱుమ్ పరమపురుషకర్తృకమ్; అతలాలవనే సర్వేశ్వరనెన్గిఱార్. ౯.

అన్వ.— కాక్కుమియల్వినన్ కణ్ణన్ పెరుమాన్ (౩) శేర్క్కైశెయ్తు తన్నున్దియుళ్ళే వాయ్త్త (౬) తిశైముకన్ ఇన్దిరన్ వానవర్ (౯) తెయ్వవులకుకళ్ ఆక్కినాన్ (౧౧). ౯.

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇన్దరక్షణత్తోపాతి జగదుత్పత్తి సంహారఙ్గళుమ్ తదధీనమెన్గిఱార్.

రక్షణత్తై స్వభావమాకవుడైయ, కృష్ణనాన, సర్వేశ్వరన్, (౩) సంహృతిసమయత్తిలే నామరూపవిభాగరహితమాయ్ ౧ “తమఏకీభవతి” ఎన్గిఱపడియే శేరుమ్పడిపణ్ణి, తన్తిరునాభిక్కుళ్ళే, సృష్టిక్కువాయ్త్త, (౬) చతుర్ముఖన్, ఇన్ద్రన్, దేవర్కళ్, (౯) అవర్కళుక్కు వాసస్థానమాన దివ్యలోకఙ్గళ్, ఇవత్తైయుణ్డాక్కినాన్. (౧౧) ఉన్దియుళ్ళేపిఱన్ద తిశైముకనెన్ఱుమామ్. ౯.

అర్థము.— రక్షణమునుస్వభావముగాఁగల భూమికిసుఖమునుబుట్టించు సర్వేశ్వరుఁడు (౩) (ప్రళయకాలమునందు) సంహరించి తననాభికమలమునందు తగినటువంటి (౬) బ్రహ్మను ఇన్ద్రుని దేవతలను (౯) దేవతలకువాసస్థానములగుదివ్యలోకములను సృష్టించెను. (౧౧) ౯.

ఈ.— ఒన్ఱతామ్పాట్టు. సృష్టిస్థితిసంహారఙ్గళ్ మూన్ఱుమ్ స్వాధీనమామ్పడియిరుక్కైయాలు మివనే యీశ్వరనెన్గిఱార్.

(కాక్కుమియల్వినన్) ౨ “నసమ్పదాంసమాహారే” ఎన్గిఱపడియే పాలనకర్తృత్తై స్వభావమాక వుడైయవన్. (కణ్ణపెరుమాన్) రక్షణార్థమాక కృష్ణనాయ్వన్దవతరిత్త సర్వేశ్వరన్. (శేర్క్కైశెయ్తు) సంహారకాలమ్ వన్దవాఱే, కార్యరూపప్రపఞ్చమడైయ త్తన్పక్కలిలే శేర్క్కైయాకిఱ శెయలైచ్చెయ్తు. (తన్నిత్యాది) తన్నుడైయతిరునాభికమలత్తిలే, తాన్ఒరుకాల్, “ సృష్టి ” ఎన్ఱు విట్టాల్ పిన్బు తన్నైయుఙ్గేట్కవేణ్డాతపడి సృష్టిక్షమనానచతుర్ముఖన్, ఇన్ద్రన్, మత్తుముణ్డాన దేవర్కళోడేకూడ, ఇవర్కళుక్కిరుప్పిడమాన లోకఙ్గళైయుమ్ కట్టళైప్పడవుణ్డాక్కినాన్. తన్నున్దియుళ్ళే - ఆక్కినాన్. ౯.

జీ-అ.— ఒన్ఱతామ్పాట్టు. (కాక్కుమిత్యాది) “శేర్క్కైశెయ్తు” ఎన్ఱ-సంహారమొన్ఱుమే కీழ్ప్పాట్టిప్పిల్ విప్పాట్టుక్కు విశేషమ్. “పాలనమవనతు” ఎన్ను మతుక్కు ప్రమాణమ్ (నసమ్పదామిత్యాది). సమాహారే - సమ్పాదనే. శేర్క్కై-సమాహారమ్. అత్తాల్ - సంహారఙ్గళ్ల్లుకిఱతు. “వాయ్త్త” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (తానొరుకాలిత్యాది). వాయ్త్త - సమర్థనాన. తిశైముకన్ - దిఙ్ముఖన్. వానవర్ - దేవర్కళోడేకూడ. తెయ్వవులకుకళ్ - దేవతైకళుక్కిరుప్పిడమానలోకఙ్గళై. కట్టళైప్పడ - మర్యాదైపడుమ్పడి. కాక్కుమియల్వినన్ ఇత్యారభ్య, వానవర్కళోడేకూడ - తెయ్వవులకుకళై - తన్నున్దియుళ్ళే - ఆక్కినానిత్యన్వయః. ౯.

అ-ఆ-వి.— కాక్కుమియల్విననెన్ఱు తొడఙ్గి, తెయ్వవులకుకళాక్కినాన్ ఎన్ఱురైయన్వయమ్. ౯.

ప్ర-తి.— (కాక్కుమియల్విననా) “నసమ్పదాం సమాహారేవిపదాం వినివర్తనే | సమర్థోదృశ్యతే కశ్చిత్తంవినా పురుషోత్తమమ్.” ౯

తాత్పర్యము.— రక్షణవ్యాపారమును స్వభావముగాఁగల భగవంతుఁడు జగద్రక్షణార్థముగ కృష్ణుఁడై యవతరించియు ప్రళయ కాలమునందు సకల జగత్తులను తనయందునుంచుకొని మరల సృష్టికాలమునందు సృష్టివ్యాపారమునందు సమర్థుఁడైన చతుర్ముఖుఁడు ఇన్ద్రుఁడు మొదలగు దేవతలను వారికివాసస్థానములగు లోకములను తననాభికమలమునందు సృష్టించియు నీరీతిన సృష్టిస్థితి సంహారములు తన యధీనములై యుండుటవలన నట్టిసమర్థుఁడే సర్వేశ్వరుఁడు. ౯.

మూ.—కళ్వాఎమ్మైయుమేழులకు, ని | న్నుళ్ళేతోన్ఱియఇఱైవఎన్ఱు |
వెళ్ళైఏఱానాన్ముకనిన్దిరనావానవర్ | పుళ్ళూర్తికழల్ పణిన్దేత్తువరే || ౧౦॥

ఆ.—(కళ్వా) ఇప్పడి చతుర్ముఖపశుపతి శతమఖప్రభృతి దేవర్కళుక్కు మెమ్బెరుమానే కారణభూతనుమా యీశ్వరనుమాయిరుక్కుమెన్నుమడత్తిల్ ప్రమాణమెన్నెన్నిల్; అవర్కళ్ తజ్గళుడైయ వాక్యమే ప్రమాణమెన్గిఱార్. ౧౦.

అన్వ.—కళ్వా ఎమ్మైయుమ్ ఏழులకుమ్ (౩) నిన్నుళ్ళే తోన్ఱియ ఇఱైవ (౬) ఎన్ఱు వెళ్ ఏఱన్ (౯) నాన్ముకన్ ఇన్దిరన్ వాన వర్ (౧౨) పుళ్ళూర్తి కழల్ పణిన్దు (౧౫) ఏత్తువర్ (౧౮).

పన్ని.—అనన్తరమ్, సర్వస్మాత్పరనాకైయాలే సర్వదేవతాసమాశ్రయణీయనవనే యెన్గిఱార్.

అవతారముఖత్తాలేయాధిక్యత్తైమఱైక్కుమ్కృత్రిమనే!, ఎమ్మైయుమ్, సమస్తలోకజ్గళైయుమ్, (౩) ఉన్నుడైయసజ్కల్పత్తుక్కుళ్ళే, తోన్ఱువిత్త, స్వామియే!, (౬) ఎన్ఱుకొణ్డు, వెళుత్త, ఏఱ్ఱైయుడైయరుద్రనుమ్, (౯) చతుర్ముఖనుమ్, ఇన్ద్రనుమ్, స్వర్గవాసికళుమ్, (౧౨) గరుడ వాహననుడైయ, తిరువడికళై, ప్రణామమ్పణ్ణి, (౧౫) స్తుతియానిఱ్పర్కళ్. (౧౮) ఇత్తాల్ - ధర్మపర్యాయవృషభవాహనత్వత్తాలే రుద్రనుడైయకర్మవశ్యతైయుమ్, వేదమయనానగరుడన్ వాహనమాకైయాలే యీశ్వరనుడైయ వేదాన్తవేద్యత్వమున్దోన్ఱుకిఱతు. ౧౦.

అర్థము.—కృత్రిముఁడా! మనలను సప్తలోకములను (౩) నీసంకల్పమునందుఁ బ్రకాశపఱచిన ఓ! స్వామీ! (౬) అని తెల్లని వృషభమునువాహనముగాఁగలరుద్రుఁడును (౯) బ్రహ్మయు ఇన్ద్రుఁడును దేవతలును (౧౨) గరుడవాహనునియొక్క శ్రీపాదములను సేవించి (౧౫) స్తోత్రముచేయుదురు. (౧౮).

ఈ.—పత్తామ్పాట్టు. ఇవ్వళవుమ్వర, నాన్ప్రతిపాదిత్తపరత్వత్తై నీజ్గళాశ్రయణీయరాక నినైత్తిరుక్కుమవర్కళ్ మేలెழுత్తైక్కొణ్డువిశ్వసియుజ్గోళ్ళెన్గిఱార్.

(కళ్వా)సర్వేశ్వరన్పక్కలిలేవన్దువరజ్గోళ్ళుకిఱవిడత్తిలే, “దేవరిన్న మెనక్కొరువరమ్తరవేణుమ్, నీర్ తన్దవరమ్

జీ-అ.—పత్తామ్పాట్టు. (కళ్వావిత్యాది) కీழెల్లామ్ ప్రతిపాదిత్తవర్థత్తైయితిలే దృఢీకరిక్కిఱారెన్గిఱార్ (ఇవ్వళవుమిత్యాది). మేలెழுత్తెన్నతు - పూర్వార్థత్తిల్సొన్నవవర్కళ్ పాశురమ్.

పరావస్థైయిల్ వరత్తోళ్ళాతే, తానా తాழనిన్ఱువరజ్గోళ్ళుకై - కళవెన్ఱువివక్షిత్తు, ఇతుక్కుహేతువేతెన్న (సర్వేశ్వరనిత్యాది). “దేవరీరిన్న మెనక్కొరు వరన్దరవేణుమ్” ఎన్ఱిఱవిడత్తలే - మహామేధత్తిలేరుద్రన్, తన్నుడైయపుత్రహోమమ్పణ్ణువుద్యోగిత్తపోతు, సర్వేశ్వరన్

అ-అ-వి.—నీరిత్తనైయుజ్గొన్నాలుమ్ “పశుపతిత్తుచ్చొల్లుకిఱీర్” ఎన్ఱన్తోఎజ్గళుక్కునినైవు; ఆకైయాలే విశ్వసిక్కైక్కుడలాయిరుక్కుమోవెన్న, అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఇవ్వళవుమెన్ఱుతొడజ్గి)—ద్వాదశాదిత్యర్కళ్, విలక్షణమాయ్ప్పెరితానతేరోడేవన్దార్కళ్; జగ

ఈ.—నిలైనిఴ్కుమ్పడియెన్బక్కలిలేవన్దొరువరమ్బెఱ్ఱుప్పోక వేణుమ్" ఎన్ఱక్కిక్క, "అప్పడియేశెయ్కిఱోమ్" ఎన్ఱు విట్టు, "రక్షణిప్పిరాట్టిక్కొరుపిళ్ళైవేణుమ్" ఎన్ఱు శెన్ఱు, నిన్ఱు,౧ "నమోఘణ్టాయకర్ణాయ" ఎన్ఱాప్పోలేయేత్త, అవనుమ్౧ "ఉమయాసార్ధమీశానః" ఎన్గిఱపడియే పుఱప్పట్టు, "నీకఴ్పుమత్తుత్తాఴనిన్ఱనిలైయిలే యిచ్చైయలైచ్చెయ్తాల్ ఇత్తైనాట్టార్ 'మెయ్' ఎన్ఱిరుప్పర్కళోకళ్వా!" ఎన్బర్కళ్. తఙ్స్వాతన్త్ర్యత్తై మఱైత్తు పరతన్త్రనాయ్నిఴ్కైయిఱే - కళ్వాకిఱతు. కైలాసయాత్రైయిలే ౧"నమోఘణ్టాయకర్ణాయనమః కటకటాయచ" ఎన్ఱు స్తోత్రమ్బణ్ణినపడియైక్కేట్ట బ్రాహ్మణఙ్, "ఇతుక్కుమున్బొరువరైస్తోత్రమ్బణ్ణి యఱియాతవాయానవాఱే మీఙ్తుడిక్కిఱపడిపారాయ్" ఎన్ఱాఙ్.౨ "నాత్తఴుమ్బ నాన్ముకనుమీశనుమాయ్ ముఱైయాలేత్త" ఎన్గిఱపడియే - స్తోత్రమ్బణ్ణినాత్తఴుమ్బుపట్టుక్కిడక్కిఱతన్ఱే.

"ఇవఙ్తాఴనిన్ఱనిలైయుమ్ స్తోత్రమ్బణ్ణిననిలైయుమ్కళవు" ఎన్ను మిడత్తై యుపపాదిక్కిఱతుమేల్. (ఎమ్మైయుమిత్యాది) నీయివఙ్తైమనైకిఱపోతు, ఎఙ్గళైయుమ్ మనైన్దుపిన్నై ఒయన్తోతిర్యగ్జాతికళై యుణ్డాక్కిఙ్ను. (ఇత్తైప) ఇత్తైపఎన్నానిఱ్పర్కళ్. ఇజ్జనేశొల్లుకిఱవర్కళ్ తానారెన్నిల్ (వెళ్ళేఱనిత్యాది) రాజసేవైపణ్ణువార్ తన్దామఙ్గైయాళఙ్గళో దేశత్తైయుమ్బిరమ్బుమాయ్ సేవిక్కుమాప్పోలే, ఇవర్కళుఙ్దన్దామఙ్గైయాళఙ్గళోడేయాయిఱ్ఱువన్దుసేవిప్పతు. ౩ "ఇరవియర్మణినెడున్దేరోడుమ్" ఇత్యాది. (పుఴ్పార్తికఴల్పణిన్దేత్తువరే)

జీ-అ.—వన్దుతోన్ఱిచ్చిల వరఙ్గళ్ కొడుత్తు, "ఇన్న మేతు వేణుమ్" ఎన్ఱవళవిలే,౪ "అన్యస్త్వేహివరస్త్వేవ ప్రసిద్ధం సర్వజన్తుషు।మత్తోభూత్వాభవానేవమాం రంధయకేశవ । మాంవహస్వచదేవేశవరమ్మత్తోగృహాణచ । యేనాహంసర్వభూతానాంపూజ్యాత్పూజ్యతరోభవమ్" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. [వహస్వ] వహిత్తు మేఘమాయ్; వరాహపురాణేరుద్రగీతాయామ్ భగవాఙ్, ౫ "దేవకార్యావతారేషుమనుష్యత్వముపేయివాఙ్। త్వామేవారాధయిష్యామి శరత్వంవరదోభవ । సోహంవహమిత్యాం దేవమేఘోభూత్వాశతంసమాః। ఏవమేనహరిర్దేవస్సర్వేశస్సర్వభావనః।వరదోభూత్వరోమహ్యాంతేనాహంద్వవసైర్గతః". ౬ "మేకమాయ్త్తాఙ్గినాఙ్తిరుమాల్ కూఱ్ఱాఴ్తే" ఎన్ఱిఱైయవర్కళ్ శొల్లువతు. కఱుప్పాడుక్కిపరత్వత్తైమఱైక్కైఇచ్చైయలైచ్చెయ్తాల్-స్తోత్రమ్బణ్ణుకైవరఙ్గొళ్ళుకైముతలాన శెయలైచ్చెయ్తాల్. మెయ్యెన్ఱిరుప్పర్కళో వెన్ఱతు- "వరఙ్గొడుత్తుక్కాక్కచ్చెయ్తాఙ్" ఎన్ఱిఱైయిరుప్పర్కశెన్ఱపడి. (కళ్వావెన్బర్కళ్). రుద్రాదికళెన్ఱు కూట్టువతు. తాఴనిఴ్కైకళవోవెన్న (తఙ్స్వాతన్త్ర్యత్తైయిత్యాది). ప్రాసఙ్గికమ్ (కైలాసేత్యాది). కేట్టబ్రాహ్మణఙ్ - పురాణశ్రవణవేళాయామ్ కేట్టబ్రాహ్మణఙ్. (మీఙ్ తుడిక్కిఱపడి). మీఙ్తుడిక్కిఱాప్పోలేనాక్కుత్తుడిక్కిఱపడి.(నమోఘణ్టాయేతి) శ్రీహరివంశేకైలాసయాత్రాయామ్. తత్రైవ, "అఙ్గలింసమ్పుటంకృత్వావిష్ణుముద్దిశ్యశఙ్కరః। ఉమయాసార్ధమీశానో మాహాత్మ్యంవస్తుమైహత." అప్పడిస్తోత్రమ్బణ్ణియఱియానోవెన్న (నాత్తఴుమ్బవిత్యాది) తిరుమొఴి. నాక్కానతుతఴుమ్బేఱుమ్బడియాక చతుర్ముఖనుమ్, రుద్రనుమ్, ముఱైయాలే - శేషిత్వప్రాప్తియాలేస్తోత్రమ్బణ్ణనైన్నై. తఴుమ్బుపట్టు - తకణేతి.

"ఎమ్మైయుమేఴులకుమ్" ఎన్ఱక్రమత్తైప్పఱ్ఱి వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నీయివఴ్ఱైయిత్యాది). మనైకై - సృష్టిక్కై. నిన్నుళ్ళే - ఉఙ్సఙ్కల్పత్తిలే. ఇత్తైవ - స్వామీ!. స్వామిసన్నిధియిలే వాహనఙ్గొణ్డువరలామోవెన్న (రాజసేవైయిత్యాది). అవఙ్గొడుత్తవరిశైయోడేవన్దాల్ విరోధమిల్లైయెన్ఱపడి. ఉక్తత్తుక్కుప్రమాణమ్ (ఇరవియరిత్యాది) తిరుప్పళ్ళియెఴుచ్చి, ద్వాదశాదిత్యర్కళ్, విలక్షణమాన పెరియ

ఆ-అ-వి.—ద్వన్ద్వనిర్వాహకరాన ఏకాదశరుద్రర్కళ్ తఙ్గళ్ తఙ్గళ్ వాహనఙ్గళాన ఋషభఙ్గళున్దాఙ్గళుమాకవన్దార్కళ్;(మరువియవిత్యాది). దేవసేనాపతియానసుబ్రహ్మణ్యఙ్, తఙ్వాహనమానమయిలుమ్ తానుమాయ్వన్దునిన్ఱాఙ్;(మరుతరుమిత్యాది) దేవతావిశేషమాన మరుద్గణఙ్గళ్ నాల్బ

౧॥   ౨॥ తి-మొ-౪-౧.   ౩॥ తి-పళ్ళియెఴుచ్చి-౬.   ౪॥   ౫॥   ౬॥ తిరువాశకమ్.

ఈ.—సర్వేశ్వరన్, పెరియపిరాట్టియారున్దానుమాయిరుక్కుమ విరుప్పిల్ పుకప్పెఱామైయాలే, తిరుప్పాఱ్కడలుక్కువ్వరుకేకూప్పిట్టాల్, ఇవర్కళుక్కు క్కాట్చికొడుక్కైక్కాక త్తిరువడితిరుత్తోళిలేయేఱిప్పుఱప్పడుమ్. ఆట్టత్తువెళ్ళియిలే యానైక్కాలిలే § తుఞ్జైయుణ్ణానిఱ్పర్కళ్. ౧౦.

జీ-అ — తేరోదేవర్దార్కళైన్నై. పుఴ్ప్యార్తికழல் పణిన్దేత్తువర్" ఎన్ఱువిశేషిప్పానెన్నెన్న (సర్వేశ్వరనిత్యాది). ఆట్టత్తువెళి-వైయాళివెళి. రాజాక్కళుడైయవైయాళి వెళియిలే యానైక్కాలిలేసామన్తరాజాక్కళ్ నిరభిమానరాయ్ త్తుఞ్జైయుణ్బర్కళిఱే; అప్పడియే యిఙ్గుమ్ నిరభిమానరాయ్ స్తోత్రమ్పణ్ణానిఱ్పర్కళెన్ఱపడి. వెళ్ళైఅ నిత్యారభ్య, కழல్ పణిన్దు - కళ్వావెన్మైయు మిత్యారభ్య, తోళ్శ్రియవిన్ఱైవెన్ఱు - ఏత్తువరిత్యన్వయః. ౧౦.

అ-అ-వి.—త్తొన్బతిఙ్గమరుమ్, అష్టవసుక్కళుమ్, ఒరువర్కొరువర్ ముఱ్ఱోలికొణ్డువన్దుతిరణ్డు;(పురవియిత్యాది) దేవర్కళుడైయ వాహనమానపురవిపూణ్డ తేర్కళుమ్, ససమ్ఫ్రమన్న త్తఙ్గళుమ్, పాట్టుక్కళుమాయ్, దేవసేనాపతియాన సుబ్రహ్మణ్యనోడే, పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాతపడి తిరళ్తిరళాయ్కొణ్డు, మహామేరువైయొత్తిరున్దుళ్ళ కోయిలిల్ తిరుక్కణ్ణోక్కిలేప్రథమకటాక్షత్తుక్కాక నిన్ఱార్కళ్; ప్రయోజనాన్తరపరరోడు అనన్యప్రయోజనరోడు వాశియఱ సర్వనిర్వాహకరాయ్కోయిలిలే కణ్వళర్న్దరుళుకిఱదేవరీరుణర్న్దరుళివిశేషకటాక్షమ్పణ్ణియరుళవేణుమెన్నిఱార్. కళ్వావెన్ఱుతొడఙ్గి, క్రమేణఉరైయన్వయమ్. ౧౦.

ప్ర-తి.—(కళ్వా)శ్రీహరివంశే కైలాసయాత్రాయామ్, "నమోఘణ్టాయకర్ణాయ నమఃకటకటాయచ." —తత్రైవ, "అఞ్జలింసమ్పుటంకృత్వా విష్ణుముద్దిశ్యశఙ్కరః । ఉమయాసార్ధమీశానో మాహాత్మ్యంవక్తుమైహత." ౧౦.

పెరియతిరుమొழி - ఏழாన్దిరుమొழி - ఎట్టామ్పాట్టు.— నాత్తழుమ్బనాన్ముకనుమీశనుమాయ్ ముఱైయా । లేత్తవఙ్గోరాళరియాయిరున్దవమ్మానతిడ । ణ్గాయ్త్తవాకై నెఱ్ఱొలిప్పక్కల్లతర్వ్వయ్ఙ్గళైపోయ్ । త్తేయ్త్తతీయాల్ విణ్శివక్కుమ్ శిఙ్గవేళ్కున్ఱమే.

తిరుప్పళ్ళియెழுచ్చి - ఆఱామ్పాట్టు.— ఇరవియర్మణి నెడున్దేరోడు మివరోవిఱైయవర్ పతినొరువిడైయరుమివరో । మరువియమయిలిననఱుముక నివనోమరుతరుమ్ వశుక్కళుమ్వన్దువన్దీణ్డి । ప్పురవియోడాడలుమ్పాడలు న్దేరుఙ్గుమర తణ్డమ్పుకున్దీణ్డియవెళ్ళ । మరువవైయనైయనినోకోయిల్ మున్నివరో వరఙ్గత్తమ్మా పళ్ళియెழுన్దరుళాయే ॥

తాత్పర్యము.—తనయైశ్వర్యమును మాకుఁ దెలియకనుండునటుల దాఁచినకృత్రిముఁడును నీసంకల్పముచే సప్తలోకములను సృష్టించినవాఁడునైన ఓ! సర్వస్వామీ! అని బ్రహ్మరుద్రేన్ద్రులు మొదలగు సకలదేవతలు నిన్నెల్లప్పుఁడు స్తుతించుచున్నారు. ౧౦.

మూ.—ఏత్తవేழுలకుఙ్గొణ్డకోల । కున్ఱత్తనై, కుఱుకూర్చ్చడకోపన్శొల్ ।
వాయ్త్తవాయిరత్తుళ్ళివైపత్తుడ । నేత్తవల్లవర్క్కిల్లైయోరూనమే॥ ౧౧॥

ఆழ்వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఆ. — (ఏత్తవేழுలకుమ్) సర్వలోకఙ్గళున్దన్నుడైయ విజయత్తైచ్చొల్లికొణ్డునిన్ఱేత్తఏழுలకుఙ్గొణ్డరుళినవితుతొడక్కమాకవుళ్ళదివ్యచేష్టితఙ్గళాలే యెమ్బెరుమానుడైయ సర్వేశ్వరత్వత్తైప్రతిపాదిక్కుమ విన్దత్తిరువాయ్ మొழிయై యిన్దభావనైయోడేకూడ వేత్తవల్లార్క్కినియొరునాళు మెమ్బెరుమానోడు విశ్లేషమిల్లైయెన్గిఱార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళేశరణమ్.

§ "తుఞ్జైయుణ్ణానిఱ్పర్కళ్" ఎన్గిఱవిడత్తిలే "తుఞ్జైయుణ్డువిழுన్దుకూప్పిడువారైప్పోలే, అవ్విడత్తిలే తిరువడికళిలే విழுన్దుపుకழாనిఱ్పర్కళ్" ఎన్గిఱవాక్యఖణ్డమ్ క్వాచిత్కమాయ్క్కాణ్గిఱతు.

అన్వ.—ఏత్త ఏழுలకుమ్ కొణ్డ (౩) కోలమ్ కూత్తనై కురుకూర్చ్చటకోపన్ (౬) శొల్ వాయ్న్త ఆయిరత్తుళ్ (౯) ఇవైపత్తు ఉడన్ ఏత్త (౧౨) వల్లవర్కు ఓరూనమ్ ఇల్లై. (౧౫)

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కు ఫలమాక సర్వప్రకారవైకల్యరాహిత్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

శాకికరేత్తుకిఱవితు వేవిళైనీరాక, సమస్తలోకత్తైయుమ్, అళన్దుకొణ్డ, (౩) వడివழகైయుమ్, వల్లారాడినాప్పోలేఅళన్దనాయాసత్తైయు ముడైయవనై,ఆழ்వార్, (౬) అరుళిచ్చెయ్త, లోకస్తుక్కు లభ్యలాభమాన, ఆయిరత్తుళ్, (౯) ఇవైపత్తైయుమ్, అర్థత్తోడేయుడన్పట్టు, స్తుతిరూపమాకచ్చొల్ల, (౧౨) వల్లవర్కు, దేవతాన్తరజ్గళినుడైయవుత్కర్షబుద్ధియుమ్ అవర్కళోడుజ్ఞానసామ్యబుద్ధియుమ్ అవర్కళిల్ నికర్షబుద్ధియుమాకిఱకుఱైవుకళొన్ఱుమ్, ఇల్లై. (౧౫) ఊనమ్ - కుఱైవు. శొల్వాయ్న్తవెన్ఱు - అర్థప్రతిపాదనసామర్థ్యమాకవుమామ్. ఏழுలకెన్ఱు - కీழுమ్మేలుమ్ణ్గూట్టుకిఱతు. ఇతుకలివిరుత్తమ్. ౧౧.

వాదికేసరి అழకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.—స్తుతించగా సప్తలోకములను గొలిచిన (౩) మనోహరములైన దివ్యచేష్టితములుకల శ్రియఃపతిని శఠకోపముని (౬) సాధించిన పొందబడిన వేయిపాశురములలో (౯) నీపదిపాశురములను అర్థములతోగూడ స్తుతింప (౧౨) శక్తికలవారలకు నొకకొఱతయు సంభవించదు. (౧౫) ౧౧.

ఈ.—నిగమత్తిల్, ఇత్తిరువాయ్మొழிయైయభ్యసిక్క వల్లవర్కళుక్కు, దేవతాన్తరజ్గళ్ పక్కలీశ్వరత్వబుద్ధిపణ్ణుకైయాకిఱ ఊనమిల్లైయెన్గిఱార్.

(ఏత్తవేழுలకుజ్గొణ్డ) "సజ్జెస్సురాణామ్" ఎన్గిఱపడియేఏత్త, అన్దహర్షత్తాలే సకలలోకజ్గళైయుమ్ తిరువడికళిన్గీழే యిట్టుక్కొణ్డ. (కోలక్కూత్తనై) తిరువులకళన్దరుళినపోతువల్లారాడినాప్పోలేయాయిఱ్ఱిరుప్పతు. అప్పోతైవడివழகై యనుభవిక్కుమతొழிయ, ఇన్ద్రనైప్పోలే రాజ్యశ్రద్ధై యిల్లైయేయివర్కు. (కురుకూర్చ్చడకోపన్ శొల్) ఆఱ్ఱుక్కు "ఇన్నార్ శొల్లిఱ్ఱు" ఎన్నక్కడవతిత్తే. (శడకోపన్) వేదాన్తత్తిఱ్కాట్టిల్ ఆழ்వార్ పక్కలిలే పిఱన్దఆభిజాత్యమ్. (వాయ్న్తవాయిరమ్) ఇన్త్ఱైపోతివర్ ప్రతిపాదిత్తపరవస్తు నేర్ పట్టాప్పోలేయాయిఱ్ఱు ఇప్ప్రబన్ధముమ్ నేర్పట్టపడి. వాచ్యత్తిఱ్కాట్టిల్ వాచకమ్నేర్పట్టపడియెన్ఱుమామ్. అతావతు-విషయత్తైయుళ్ళపడి పేశవల్లరాయిరుక్కై.

శ్రీ-అ.—నిగమమ్ (ఏత్తవిత్యాది). "ఏత్తవల్లవర్కోరూనమిల్లై" ఎన్నత్తైప్పత్తి అవవతారికై.

ఏత్త - దేవాదికళ్ స్తుతిక్క. (సజ్జైరితి). శ్రీవిష్ణుధర్మేమజ్గళస్తవే, "సజ్జైస్సురాణాన్దివిభూతలస్థైస్తథామనుష్యైర్గగనేచఖేచరైః। స్తుతః క్రమాన్యః ప్రచకారసర్వాదా మమాస్తు మజ్గళ్యవివృద్ధయేహరిః." "కూత్తన్" ఎన్గిఱతెన్నెన్న. (తిరువులకిత్యాద). "కోలమ్" ఎన్నతుక్కు భావమ్ (అప్పోతైయిత్యాది), స్వప్రశంసైపణ్ణలామోవెన్న (ఆఱ్ఱుక్కిత్యాది). తాత్పర్యాన్తరమ్ (వేదాన్తత్తిలిత్యాది). ఆభిజాత్యమ్ - తిరువాయ్మొழிక్కున్నపడి. వాచ్యసామ్యపరత్వేన, వాచ్యాదాధిక్యపరత్వేనచ భావద్వయమాహ (ఇన్త్ఱైపోతిత్యాదివాక్యద్వయేన). (అతా

అ-ఆ-వి.—తిదానిన్వత్తను స్తికమ్; అస్తువాయేనకేనచిదాకారేణనృత్తమ్, "కోలమానకూత్తైయుడైయవనై" ఇతిపరాఙ్కుశార్యఃకిమర్థం వదతీత్యత్రాహ (తిరువులకిత్యాదివాక్యద్వయేన). "ఏత్త" ఎన్గిఱవిడత్తిలే - ౨ "త్రీణిపదావిచక్రమే" ఇత్యాదికళ్ వివక్షితమిత్యేః; ఆకైయాలేతదైవలక్షణ్యద్యోతకిఱతు. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఈ.—(ఇవైకత్తుడసేత్తవల్లవర్కు) ఇత్తిరువాయ్మొழிయై సహృదయమాక ఏత్తవల్లవర్కళుక్కు. (ఇల్లై యోరూనమే) ఇవ్వాత్మావుక్కు నమానతు-అపరదేవతైకళ్ పక్కలిలే పరత్వప్రతిపత్తిపణ్ణుకైయుమ్, పరదేవతై పక్కల్ పరత్వప్రతిపత్తిపణ్ణామైయుమ్, ఇప్పడి వరక్కడవతానవూనమ్ ఇతుకఱ్ఱార్క్కిల్లై.

ముతఱ్పాట్టిల్ - మేల్పరక్కవరుళిచ్చెయ్కిఱ ఇత్తిరువాయ్మొழிయిలర్థత్తైసఙ్గ్రహేణవరుళిచ్చెయ్తార్. ఇరణ్డాంపాట్టుముతల్ - దుఃఖనివర్తకనాకైయాలుమ్, శీలవానాకైయాలుమ్, సుకుమారనాకైయాలుమ్, పుణ్డరీకాక్షనాకైయాలుమ్, ఆపత్సఖనాకైయాలుమ్, అఘటితఘటనాసమర్థనాకైయాలుమ్, సృష్టిస్థితికళైప్పణ్ణుకైయాలుమ్, సంహారమాకిఱ శెయలైచ్చెయ్కైయాలుమ్, ఈశ్వరాభిమానికళా యిరుక్కిఱవర్కళుడైయస్తోత్రాదికళాలుమ్, ఇప్పడిబహుప్రకారఙ్గళాలే అవనుడైయపరత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్తు, ఇతుకఱ్ఱార్క్కుఫలఙ్గళొల్లిత్తలైక్కట్టినార్. ౧౧.

వడక్కుత్తిరువీతిప్పిళ్ళై తిరువడికళే శరణమ్.

జీ-అ.—వతిత్యాది). విషయమానవకాతనైన్ఱియుళ్ళపడి ప్రకాశిప్పియామల్ మఱైత్తుక్కొణ్డిరుప్పతు; అవనుడైయస్వభావత్తైయెల్లామ్ స్పష్టమాకప్రకాశిప్పిక్కిఱతిప్ప్రబన్ధమిఱే.

ఊనక్ - మనస్సాఙ్గే. ‟ఓర్” ఎన్నైయాలే - ఊనత్తినుడైయవైవిధ్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (ఇవ్వాత్మావుక్కిత్యాది). ఊనమ్ - క్షుదై. (ఇరణ్డాంపాట్టుముతల్) ఇరణ్డాంపాట్టుత్తొడఙ్గి. క్రమేణాన్వయః. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

ప్ర-తి.— (నిగమమ్) (ఏత్తవేழுలకుమ్) శ్రీవిష్ణుధర్మేమఙ్గళ్యస్తవే, ‟ స్ఖైస్సురాణాందివిభూతలస్థైస్తథామనుష్యైర్గగనేచఖేచరైః । స్తుతఃక్రమాన్యః ప్రచకారసర్వదామమాస్తుమఙ్గళ్యవివృద్ధయేహరిః”. ౧౧.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—సమస్తలోకులును తనవిజయమును జెప్పిస్తుతింపగా నప్పుడు మహాబలియజ్ఞమునందున్న సప్తలోకములను మూడడుగులచే గొలిచిస్వాధీనపఱచుకొనినది మొదలగు దివ్యచేష్టితములచే భగవంతునియొక్క సర్వేశ్వరత్వమును బ్రతిపాదించెడి ఈతిరువాయ్మొழிని నర్థములతోనభ్యసించువారికి, దేవతాన్తరములయందు నుత్కర్షబుద్ధి, వారితో శ్రియఃపతిసమానుడనియెడిజ్ఞానము, వారికంటె నికర్షబుద్ధి మొదలగు నెట్టికొఱతలునుండవేరవు. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిల్ ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కానశ్లోకమ్.

(తిణ్ణన్) సంశ్లిష్యదుఃఖశమనాన్ముదితఃప్రసఙ్గాత్తన్మాలమఙ్గనయనస్యమహేశ్వరత్వమ్ ।
ఆహాన్వయాదితరతోపిమనుష్యభావే పౌరాణికోక్తనయతశ్శఠజిద్ద్వితీయే ॥ ౧౨॥

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.— శఠజిత్ - శఠకోపముని, సంశ్లిష్య - (శ్రియఃపతితో) సంశ్లేషించి, దుఃఖశమనాత్ - దుఃఖమునశించుటవలన, ముదిత స్సన్ - సంతోషించినవారగుచు, ప్రసజ్గాత్ - ప్రసక్తివలనవచ్చినటువంటి, తన్మూలమ్ - ఆసంశ్లేషమునకుఁగారణమైన, అబ్జనయనస్య - తామరపుష్పములవంటి నేత్రములుకల శ్రియఃపతియొక్క, మనుష్యభావే మనుష్యావతారమునందు, మహేశ్వరత్వమ్ - మహేశ్వరత్వమును, అన్వయాత్ - సద్భావమువలను, ఇతరతఃఅపి - వ్యతిరేకమువలను, పౌరాణికోక్తనయతః - పౌరాణికులచేఁ జెప్పఁబడున్యాయమువలన, ద్వితీయే - ఈరెండవతిరువాయ్‌మొழியందు, ఆహ - సాదించుచున్నారు.

తా.— క్రిందితిరువాయ్‌మొழியందు శ్రీనమ్మాళ్వార్లు తమకుఁ బుట్టినవిశ్లేషమును సహింపనివారై దుఃఖించుచుండఁగా పిదప భగవంతుఁడాళ్వార్లతో సంశ్లేషించి వారిదుఃఖమును బోఁగొట్టి పరమానందమును బ్రసాదించెను. అప్పుఁడిట్టియానందము మనకెటులబుట్టినదనియా ఆనందమునకుఁ గారణము నాలోచించఁగా నది భగవత్సౌలభ్యముగఁ గనుపడెను; ఆసౌలభ్యమునకుఁ గారణము సమస్తకల్యాణగుణములనియు వాటికిఁగారణము వాని సర్వేశ్వరత్వమనియు నెఱింగి యాసర్వేశ్వరత్వము నన్వయ వ్యతిరేకములచేతను పౌరాణికులప్రక్రియయైన వైయధికరణ్యముచేత నీరెండవతిరువాయ్‌మొழியందుఁ బరులకు నుపదేశించుచున్నారు. ౧౨.

ద్ర-తా.— (తిణ్ణన్వీడు) పూర్ణైశ్వర్యావతారంభవదురితహరంవామనత్వేమహాన్తం నాభీపద్మోత్థవిశ్వ
న్తదనుగుణసృశంకల్పతల్పీకృతాబ్ధిమ్।సుప్తంన్యగ్రోధపత్రేజగదవనధియమ్
రక్షణాయావతీర్ణం రుద్రాదిస్తుత్యలీలంవ్యవృణుతలలితోత్తుజ్గభావేసనాథమ్॥ ౧౪॥

అర్థము.— పూర్ణైశ్వర్యావతారమ్ - సంపూర్ణైశ్వర్యములతో (కృష్ణుఁడుగ) నవతరించినవాఁడును, భవదురితహరమ్-రుద్రునియొక్క గురుపాతకమును దీర్చినవాఁడును, వామనత్వే - వామనావతారమునందు, మహాన్తమ్ - త్రివిక్రముఁడై వృద్ధినొందినవాఁడును, నాభీపద్మోత్థ విశ్వమ్ - నాభికమలమునందుండి బయలువెళ్ళిన జగత్తులుకలవాఁడును, తదనుగుణసృశమ్-ఆజగత్సృష్టికిఁదగిన నేత్రములుకలవాఁడును, కల్పతల్పీకృతాబ్ధిమ్ - ప్రళయకాలమునందుఁ బానుపుగాఁజేయఁబడిన క్షీరార్ణవముకలవాఁడును, న్యగ్రోధపత్రే - వటపత్రమునందు, సుప్తమ్ - నిద్రించుచున్నవాఁడును, జగదవనధియమ్ - జగద్రక్షణవిషయమైన బుద్ధికలవాఁడును, రక్షణాయ - రక్షణముకొఱకు, అవతీర్ణమ్ - అవతరించువాఁడును, రుద్రాదిస్తుత్యలీలమ్ - రుద్రుఁడు మొదలగువారలచే స్తుతింపఁబడిన దివ్యచేష్టితములుకలవాఁడునైన, నాథమ్-సర్వేశ్వరుని, లలితోత్తుజ్గభావేన - అవతారమునందుఁ బరత్వముచే, వ్యవృణుత - విస్తరించెను. ౧౪.

వ్యా.—(పూర్ణైశ్వర్యావతారమ్) తిణ్ణన్వీడిత్యాది, సజ్గణక్కణ్ణల్లతిల్లైయోర్‌కణ్ణే-పూర్ణమానవైశ్వర్యత్తోడేకృష్ణనాయ్‌వన్దవతరిత్తుమ్; (భవదురితహరమ్) మాపావమ్ విడనరక్కు-ప్పిచ్చైప్పెయ్-హరనుడైయదురితత్తైత్తీర్‌త్తుమ్; (వామనత్వేమహాన్తమ్) మేలన్నైమిాతిడనిమిర్‌న్దమణ్గొణ్డ - వామననానతాన్ త్రివిక్రమనాయ్‌వళర్‌న్దు భూమిప్పరప్పైయెల్లామ్ తిరువడికళిన్గీழే యిట్టుక్కొణ్డుమ్; (నాభీపద్మోత్థవిశ్వమ్) తేవుమెప్పొరుళుమ్పడైక్క-ప్పూవిల్ నాన్ముకనైప్పడైత్త - దేవాదిపదార్థజ్గళై యుణ్డాక్కుకైక్కాక త్తిరునాభికమలత్తిలే తన్నైయుకనైస్సృష్టిత్తుమ్; (తదనుగుణదృశమ్) తనుజ్గోలత్తామరైక్కణ్ణన్ - అతుక్కుత్తకుతియాయ్ త్తామరైప్పూప్పోలే యిరుక్కిఱ తిరుక్కణ్గళైయుడైయనాయుమ్; (కల్పతల్పీకృతాబ్ధిమ్) ఎమ్మాழியమ్పళ్ళియారే - ప్రళయకాలత్తిలే పయోనిధియై ప్పడుక్కైయాకక్కొణ్డుమ్; (సుప్తంన్యగ్రోధపత్రే) పళ్ళియాలిలైయేழులకుఙ్గొళ్ళుమ్ పళ్ళిల్ - అప్పోతు అఘటితఘటనాసామర్థ్యత్తాలే సప్తలోకజ్గళైయుమ్ తిరువయిత్తిలేవైత్తుక్కొణ్డు ఆలిలైమేలే కణ్వళర్‌న్దుమ్; (జగదవనధియమ్) మూవులకున్దమ్ముళిరుత్తికాక్కుమ్ - త్రిలోకరక్షణత్తై యెప్పోతుమ్ శిన్దిత్తుమ్; (రక్షణాయావతీర్ణమ్) కాక్కుమియల్వినన్ కణ్ణపెరుమాన్ - తదర్థమాక కృష్ణనాయ్‌వన్దవతరిత్తుమ్; (రుద్రాదిస్తుత్యలీలమ్) వెళ్ళైయిన్ నాన్ముకనిత్యాద - బ్రహ్మరుద్రాదికళాలే స్తుతిక్కప్పడుమవైయాన చేష్టితజ్గళై యుడైయనుమాయిరుక్కిఱ వెమ్బెరుమానై, "మనుష్యసజాతీయనాయవతరిత్తిరుక్కచ్చెయ్‌తేయుమ్ పరత్వన్దోన్ఱుమిరుక్కుమ్" ఎన్ఱు "తిణ్ణన్వీడు" ఎన్ఱి ఱ దశకత్తిలే ఆழ்వార్ తెళివిత్తరుళినారెన్గిఱార్. ౧౪.

తా.— క్రింది తిరువాయ్మొழியందుఁ బ్రసక్తమైన భగవన్తుని సౌలభ్యమునకును స్వామిత్వమునకును బ్రకాశకములై మనుష్యభావమునందుఁ బరత్వమునకు నుపపాదకములైన భగవంతునిగుణముల నుపపాదించువారై శ్రీనమ్మాழ்వార్లు (౧) శ్రియఃపతి సర్వులకు నివాహకుఁడనియు, (౨) ఆశ్రితులయిష్టప్రాప్తికి ననిష్టనివృత్తికిని ముఖ్యకారణమనియు, (౩) సమస్తప్రాణులకు నీశ్వరుఁడనియు, (౪) సర్వవిధములచే నందఱికి నారాధ్యుఁడనియు, (౫) సర్వోత్కృష్టుఁడనుటకు సూచకములైన తామరపుష్పములవంటి నేత్రములుకలవాఁడనియు, (౬) ఆశ్రితుల సంరక్షణముకొఱకై ప్రళయసముద్రమునందుఁ బవ్వళించువాఁడనియు, (౭) వటపత్రమునందుఁ బవ్వళించుటవలన నఘటితఘటనాసామర్థ్యము కలవాఁడనియు, (౮) సర్వప్రకారములచే సర్వరక్షకుఁడనియు, (౯) సకలలోకములయొక్క సృష్టిస్థితినాశములకు ముఖ్యకారణమనియు, (౧౦) రుద్రుఁడు మొదలగు సకలదేవతలకును నాశ్రయింపఁదగినవాఁడనియు, పదిపాశురములచే భగవన్తుని యవతారమునందుఁ బరత్వమును నీ రెండవతిరువాయ్మొழியందు సాధించిరి. ౧౪.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తి - సూ.— త్తిణ్ణిత్తామాఱన్ తిరుమాల్ పరత్తువత్తై। నణ్ణియవతారత్తేనన్గురైత్త। వణ్ణమఱి।
న్దఱ్ఱార్కళ్ యావరవరడిక్కేయాజ్గవర్పాల్। ఉఱ్ఱారై మేలిడాతూన్. ౧౨॥

అర్థము.— త్తిణ్ణిత్తామాఱన్ - దృఢముగఁ బరత్వమునుపదేశించిన శఠారి, తిరుమాల్ పరత్తువత్తై - శ్రియఃపతియొక్క పరత్వమును, అవతారత్తే - అవతారమునందు, నణ్ణి - ఆశ్రయింపఁదగునట్లు, నన్గురైత్త - చక్కఁగనుపదేశించిన, వణ్ణమఱిన్దు - ప్రకారము నెఱిఁగి, అఱ్ఱార్కళ్ యావర్ - ఔపాధికసంబన్ధమును బోఁగొట్టుకొని యనన్యార్హులైన భాగవతులెవరో, అవరడిక్కే - అట్టివారి శ్రీపాదములకే (అనన్యార్హులై), ఆజ్గవర్పాల్ - అచ్చటయట్టివారి విషయమునందు, ఉఱ్ఱారై - ఆశ్రయించినవారలను, ఊన్ - శరీరము, మేలిడాతు - వ్యాపరించదు. ౧౨.

అవ.— (త్తిణ్ణిత్తామాఱన్) ప్రాసఙ్గికమాక ప్రస్తుతమాన పరత్వత్తైయవతారత్తిలే యనుసన్ధిత్తు పరోపదేశమ్పణ్ణుకిఱపాశురత్తై యనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఎజ్ఞనేయెన్నిల్; పిరిన్దారైక్కణ్ణాజ్గుప్పై యిప్పణ్ణుమళివన్నిక్కే, కూడినాలుమ్ పిరిపై ఇఱక్కప్పణ్ణుడిపణ్ణవల్లాన విషయవైలక్షణ్యమ్, అతుక్కీడానగుణవైలక్షణ్యమ్; అతుక్కడియానసర్వేశ్వరత్వమ్, ఇవఱ్ఱైయనుసన్ధిత్తు, ఇప్పడి ప్రాసఙ్గికమాక ప్రస్తుతమానసర్వేశ్వరత్వత్తై ఇతిహాసపురాణప్రక్రియైయాలే పిఱర్క్కుపదేశిత్తు చ్చెల్లుకిఱ * త్తిణ్ణన్వీట్టిలర్థత్తై "త్తిణ్ణిత్తామాఱన్" ఇత్యాదియాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

వ్యా.— (త్తిణ్ణిత్తామాఱన్) కీழే ౧ "మూవాముతల్వావిని యెమ్మైచ్చోరేలే" ఎన్ఱవనన్తరమ్, ౨ "శోరాతవెప్పారుట్కుమ్ మాతియాజ్ఞోత్తి" ఎన్గిఱ కారణత్వత్తాల్ వన్ద పరత్వత్తైక్కాట్టి సమాధానమ్పణ్ణి, అత్తాలే దార్ఢ్యత్తైయుడైయవాழ்వారెన్నుతల్; ఎల్లార్క్కుమ్ సుదృఢమాన్పడి పరత్వత్తైయరుళిచ్చెయ్త ఆழ்వారెన్నుతల్. (తిరుమాల్ పరత్తువత్తై) శ్రియఃపతియాన సర్వేశ్వరనుడైయపరత్వత్తై. ౩ "నీయున్దిరుమాలాల్" ఎన్ఱిఱే యరుళిచ్చెయ్తతు. (నణ్ణియవతారత్తేనన్గురైత్త) తిరుమాల్ పరత్తువత్తైయవతారత్తే నణ్ణినన్గురైత్త. ముతల్ తిరువాయ్మొழியిలే శ్రుతిచ్ఛాయైయాలే పరత్వేపరత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్తాప్పోలన్నిక్కే, ఇతిహాసపురాణ ప్రక్రియైయాలే అతిసులభమాన అవతారత్తిలే పరత్వత్తై యాశ్రయణీయమామ్పడి నన్ఱాకవరుళిచ్చెయ్త. అన్నిక్కే, తిరుమాల్ పరత్తువత్తైత్తామ్ నణ్ణిఅవతారత్తిలే నన్గురైత్తవెన్ఱాకవుమామ్. నన్గురైత్తవణ్ణమఱికై యావతు- ఇప్పడి అవతారేపరత్వత్తై సుస్పష్టమామ్పడి "కణ్ణన్కణ్ణల్లాలిల్లైయోర్కణ్" ఎన్ఱుమ్, "కోపాలకోళరియేఱన్ఱిఎழுలకుమీపావఙ్గాయ్ తరుళాలళిప్పారార్" ఎన్ఱుమరుళిచ్చెయ్త ప్రకారత్తైయఱికై. మఱ్ఱుమ్ తచ్చేషమాక "తేవనెమ్బెరుమానుక్కల్లాల్ పూవుమ్పూశనై యున్దకుమే" ఎన్ఱుమ్, "తకుమ్కోలత్తామరైక్కణ్ణనెమ్మాన్ మికుఞ్జోతిమేలఱివార్ యవరే" ఎన్ఱుమ్, "కళ్వా" ఎన్ఱుతొడఙ్గి, "పుళ్ళూర్తికళ్ళిల్ పణిన్దేత్తువర్" ఎన్ఱు మరుళిచ్చెయ్తవైయుముణ్డిఱే. ఇప్పడియరుళిచ్చెయ్యుమిడత్తు, ౪ "కృష్ణఏవహిలోకానా ముత్పత్తిరపిచాప్యయః" ఎన్ఱుమ్, ౫ "సఏవపృథుదీర్ఘాక్షస్సమ్బన్ధీతేజనార్దనః" ఎన్ఱుమ్, ౬ "అర్చ్యమర్చితుమిచ్ఛామస్సర్వేసమ్మన్తుమర్హథ" ఎన్ఱుమ్,

---

౧॥ ౧౧-౧౦. ౨॥ ౧౧-౧౧. ౩॥ ౧౧-౧.
౪॥ భార-సభా-౩౮-౨౩. ౫॥ భార-ఆర-౧౮౯-౫౨. ౬॥ భార-సభా-౩౯-౪.

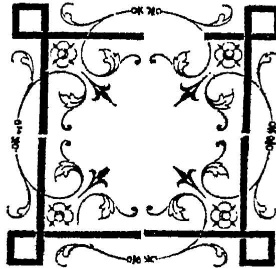
౧ "పాదేనకమలాభేన బ్రహ్మరుద్రార్చితేనచ" ఎన్గిఱ ప్రమాణఙ్గళిలే స్పష్టమాగచ్చొల్లప్పట్టిరుక్కిఱదు; ౨"రామః కమలపత్రాక్షస్సర్వసత్త్వమనోహరః" ౩ "పావనస్సర్వలోకానాం త్వమేవరఘునన్దన" ఇత్యాది ప్రమాణఙ్గళిల్ సొల్లప్పట్ట "తత్తుఙ్గొలత్తామరైక్కణ్ణనెమ్మాన్" ఎన్గిఱ, "ఈపావమ్ తవిర్ప్పార్" ఎన్ఱు మొழிయచ్చొల్లియ దశరథకుమారన్ ఇప్పడి పరోపదేశప్రకారత్తైయరిన్దు పరత్వస్థాపకరాన ఆழ்వారిడత్తిలే (అవర్ తిరువడిగళై యావర్) అన్బుడన్ ఆశ్రయిత్తవర్గళ్ యావర్ శిలర్. (అవరడిక్కీழ் యాఙ్గవర్ పాలువిన్దారై మేలిడాతు) అవర్గళ్ తిరువడిగళుక్కే అనన్యార్హరాయ్, అవ్విడత్తిలే అప్పడియే అవర్గళ్ విషయత్తిలే అన్తరఙ్గరాయ్ కొణ్డిరుప్పవర్గళై మాంసాసృగాది మలరూపమాన దేహమభిభవియాదు. ఇత్తాల్- దేహసమ్బన్ధమ్ మేలిడాదెన్ఱపడి. ౧౨.

తా.— ప్రాసఙ్గికముగ భగవత్పరత్వము ననుసన్ధించి పరులకునుపదేశించుచున్న శ్రీనమ్మాళ్వార్లయొక్క ఉపదేశప్రకారమును చక్కగ నెఱిఁగి ప్రాకృతసంబన్ధమును సవాసనముగ త్యజించి అనన్యార్హులైయున్న పరమభాగవతుల శ్రీపాదముల నాశ్రయించినవారిని నీహేయ శరీరసంబన్ధమనియెడి క్రూరవ్యాధియెల్లప్పుడును బాధింపదు. ౧౨.

పెరియజీయర్ తిరువడిగళే శరణమ్.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ ఇరణ్డాన్దిరువాయ్ మొழி ముడిన్దదు.

ఆక - తిరువాయ్ మొழி - ౧౨—పాట్టు-౧౩౨.

శ్రీ

ఆఴ్వార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

ఎమ్పెరుమానార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

తిరువాయ్మొழి.—౨-ప. మూన్ఱాన్దిరువాయ్మొழி-౧-పా-ఊనిల్వాழ் వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.— ఊనిల్వాழுయిరే నల్లైపో వున్నై ప్పెత్రు వానుళార్ పెరుమాన్ మతుశూతనెన్నమ్మా
న్ఱానుమ్యానుమెల్లాన్దన్నుళ్ళే కలన్దొழிన్దో। తేనుమ్పాలు నెయ్యుఙ్గన్నలుమముతుమొత్తే॥ ౧॥

ఆ.—(ఊనిల్ వాழுయిరే) ఇప్పడి స్వోజ్జీవనార్థమాకవన్దుతోన్ఱియరుళినవన్ఱ తమ్మోడేకలన్దరుళినపడియైచ్చొల్లుకిఱార్. ఆశ్రిత సంశ్లేషైకభోగనాయ్, ఆశ్రితవిరోధినిరసనస్వభావనాయ్, ఎనక్కుస్వామియాయిరున్దవెమ్పెరుమాన్ఱానుమ్యానుమ్ ఎల్లాప్పడి యాలుమిన్దక్కలవియినుళ్ళే యెల్లారసఙ్గళుముణ్డామ్బడికలన్దొழிన్దోమ్; తియనాట్టిలేశెన్ఱాల్ రసిక్కక్కడవ భగవదేకభోగత్వత్తై, ఇన్దప్రకృతియిలే యిరున్దువైత్తే పెత్రువాழுకిఱ నెఞ్జే! ఉన్నై ప్పెత్ఱేయిన్దసమృద్ధియెల్లామ్విళైన్దదు; నల్లైనల్లైయెన్ఱు నెఞ్జైక్కొణ్డాడుకిఱార్. ౧.

పన్నీ.— మూన్ఱాన్దిరువాయ్మొழிయిల్, ఇప్పడియుజ్జ్వలితనానవివనుడైయ సర్వవిధసారస్యాతిశయప్రయుక్తమాన దివ్యభోగ్యతైయైయరుళిచ్చెయ్వతాక; అవనుడైయసర్వరసాత్మకత్వత్తైయుమ్, సారస్యయుక్తనానఅవన్ఱ విషయత్తిల్ తమ్ముడైయవుపకారస్మృతియైయుమ్, స్వవిషయత్తిల్ తమ్మైయవనభినివేశిప్పిత్తపడియైయుమ్, అవ్వుపకారత్తుక్కు ప్రత్యుపకారమిల్లాతపడియైయుమ్, తన్నుడైయఅప్రాకృతభోగ్యతైయైయుమ్ప్రకాశిప్పిత్తుచ్చేర్త్తుక్కొణ్డపడియైయుమ్, ఇన్దసంశ్లేషమ్స్వరూపప్రయుక్తమాకైయాలేఅనాదిసిద్ధమానపడియైయుమ్, భోగ్యతాతిశయత్తాలేవ్యతిరేకత్తిల్ ధరిక్కవరిమైయైయుమ్, అవ్వనుభవమ్తమక్కుక్కిప్పుణ్దమైయైయుమ్, సర్వప్రకారానుభవత్తాల్ పిఱన్దఆనన్ద విశేషత్తైయుమ్, ఇప్పడియనుభవిత్తు ఆనన్దికళానసూరికళోడుతాఙ్గళుడియనుభవిక్కైయిలుణ్డానవాశైయైయుమరుళిచ్చెయ్తు, కీழ்చ్చొన్నసర్వప్రకారసారస్యమ్ సూరిభోగ్యమెన్నుమిడత్తైయుముపపాదిత్తరుళుకిఱార్.

అన్వ.— ఊనిల్ వాழ் ఉయిరే (౩) నల్లైపో ఉన్నై ప్పెత్రు (౬) వానుళార్ పెరుమాన్ మతుశూతన్ (౯) ఎన్నమ్మాన్ఱానుమ్ యానుమ్ తనుళ్ళే (౧౨) ఎల్లామ్ తేనుమ్ పాలుమ్ (౧౪) నెయ్యుమ్ కన్నలుమ్ అముతుమొత్తు (౧౫) కలన్దొழிన్దోమ్ (౧౯).

పన్నీ.—ముతఱ్పాట్టిల్, సర్వరసమానవస్తువోడు తమక్కుణ్డాన సంశ్లేషమ్ తమ్ముడైయతిరువుళ్ళముడియాకవాతలాల్ నెఞ్జైప్పార్త్తుకక్కిఱార్.

మాంసమయమానశరీరత్తిలే, ఇన్దశత్తిల్ తామరైపోలే భగవదనుభవత్తైప్పెత్రువాழுకిఱ, నెఞ్జే!, (౩) నల్లైకాణ్, ఎఙ్గనేయెన్నిల్; ఉన్నై, ఎనక్కువిధేయమాకప్పెఱుకైయాలే, (౬) పరమపదవాసికళాననిత్యసూరికళుక్కుమ్, మేలానమేన్మైయైయుడైయనాయ్, తన్నైయనుభవిక్కప్పారిత్త ఎన్నుడైయప్రతిబన్ధకత్తై మధువై ముడిత్తాప్పోలేముడిత్తు, (౯) ఎన్నైయడిమైకొణ్డరుళినతన్మైయైయుడైయవనుమ్, అవనైయనుభవిక్కవాశైప్పట్టుఅడిమైపుక్కనానుమ్, తనక్కుళ్ళే, (౧౨) ఎల్లావినిమైయియుమామ్బడి, తేనుమ్తేనుమ్, పాలుమ్పాలుమ్, (౧౪) నెయ్యు మ్నెయ్యుమ్, కన్నలుమ్కన్నలుమ్, అముతముమముతముమ్పోల, (౧౫) కలన్దువిట్టోమ్. (౧౯) ఇత్తాల్-ఏకజాతీయద్రవ్యఙ్గళన్దాప్పోలేయెన్ఱపడి. అనేకదృష్టాన్తతాత్పర్యమ్ - సర్వవిధసారస్యముణ్డెన్ఱు కైక్కాక. తేనెన్ఱు-సర్వరససమవాయమ్. పాలెన్ఱు - స్వాభావికరసమ్. నెయ్యెన్ఱు-బృమ్హణరసమ్. కన్నలెన్ఱు - కరుమ్బాయ్, అతినుడైయపాకజరసత్తైచ్చెక్కిఱతు. అముతెన్ఱు - నిత్యరసమ్. ఉయిరెన్ఱు-ప్రాణాశ్రయమాన నెఞ్జైచ్చొల్లుకిఱతు. పాలెన్ఱు-సాదరమానసమ్బుద్ధిసూచకమ్.

అవతారిక.— ఎట్టిజ్ఞానవంతులకును దమప్రయత్నముచేఁ బొందనశక్యమును, సర్వేశ్వరుఁడే ప్రసాదించుటవలన తమకు సులభము నైన యనుభవరసములనను దామొకరే యనుభవింపనశక్యమగుటచేతను ఈయనుభవమునకు సహాయమగువారు సంసారులలో లభింపనందున నిత్యసూరులతో ననుభవింపనాశపడి యదియు లభింపనందున వారిని నేను సమీపించుటయేకాలమందోయని ఈమూడవతిరువాయ్మొழியందు శోకించుచున్నారు.

అర్థము.— ప్రాకృతశరీరమునందే (భగవదనుభవమునొంది) యుండు ఓ! మనసా! (3) మంచిదానవు. నిన్నుబొంది (౬) నిత్యసూరులకును స్వామియును మధువనియెడిరక్కసునిజంపినవాఁడును (౧౨) నన్నుదాసునిగాఁజేసికొనినవాఁడును నేనును తనయందు (౧౫) సకలభోగ్యతలునుకలుగునట్లు మధువును క్షీరమును(౧౨) నెయ్యి చక్కెరయు అమృతమునువలె(౧౮) కలిసియుంటిమి (౧౯).

ఈ.—౧* వాయున్దిరై యుకళిలా త్తిరవన్దుసంశ్లేషిత్తసంశ్లేషత్తైచ్చొల్లుకిఱతి త్తిరువాయ్మొழியిల్; నడువుప్రాసఙ్గికమాకప్రస్తుతమానవిత్తై యీశ్వరత్వమ్. తామ్బెరియ పెరియ కనత్తైప్పార్త్తార్; అతుతామడియాకవన్దతాకిలిఱేయళవుపట్టిరుప్పతు, సర్వేశ్వరనడియాకవన్దతాకైయాలేకన త్తిరుక్కుమిఱే. తామనుభవిత్తవనుభవత్తుక్కుళ్ళే యెల్లారసఙ్గళుముణ్డాయ్, అతుతాన్ సమాభ్యధికవర్జితముమాయిరున్దతు; "ఇప్పడిప్పట్ట పెరియముక్కు శాత్తుణైయూవారార్" ఎన్ఱుపార్త్తవిడత్తిల్ సంసారత్తిలాళిల్లామైయాలే "అవన్దన్నోడొక్కప్రాప్యరుమాయ్, అవనైనిత్యానుభవమ్పణ్ణానిఱ్పారుమాయ్, భగవదనుభవత్తుక్కుదేశికరుమాయిరుక్కుఆ నిత్యసూరికళ్ తిరళిలేపోయ్ప్పుక్కు ౨* బోధయన్తఃపరస్పరమ్పణ్ణియనుభవిక్కప్పెఱువతెప్పోతో?" ఎన్ఱుమనవాప్తియోడేతలైకట్టుకిఱార్.

జీ-అ.— ఊనిల్వాழுయిర్ప్రవేశే, సఙ్గతిమాహ (వాయున్దిరైయిత్యాది). నడువే 3 * తిణ్ణన్వీడెతుక్కన్న (నడువిత్యాది). విస్తరమాహ (తామ్బెరియవిత్యాది). అళవుపట్టిరుప్పతు - పరిచ్ఛిన్నమాయిరుప్పతు. ౪ "తేనుమ్పాలుమ్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ (ఎల్లారసఙ్గళుమెన్ఱతు). సమాభ్యధికవర్జితమెన్ఱతు - ౫ "ఒత్తార్ మిక్కారై యిలైయాయ" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. విషయమ్ సమాధికరహితమాకైయాలే యనుభవముమ్ సమాధికరహితమెన్ఱపడి. ౬ "కళిప్పుమ్ కవర్వుమ్" ఎన్ఱిఱపాట్టైయుట్కొణ్డు (ఇప్పడిప్పట్టవిత్యాది). ఉశాత్తుణై - సహాయమ్. "నిత్యసూరికళుశాత్తుణై" ఎన్నైక్కుహేతు (అవన్దన్నోడిత్యాది). (ప్రాప్యరాయిత్యాది) విశేషణత్రయముమ్ - ౭ "సాధ్యాస్సన్తి" ౮ "సదాపశ్యన్తి" ౯ "యేపురాణాః" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. సాధ్యాః - ప్రాప్యా ఇత్యర్థః. ౬ "ఉడన్గూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (అనవాప్తియోడే

అ-అ-వి.—౧౦* మాయక్కూత్తనిలాత్తిశమేనాయ ౧౧ "ఎల్లియుఙ్కాలైయుమ్" ఇత్యస్మిన్దశకే, ౧౨ "తిరుక్కడిత్తానకరమ్" ఇత్యుచ్యమాన దివ్యదేశస్థితింప్రదర్శ్య ఆర్తిం ప్రశమయ్య, అనన్తరంయథా ౧౩* ఇరుత్తుమ్ వియన్దిలనుభవందదౌ; తద్వత్ ౧* వాయున్దిరైయ కళిలాత్తిశమనాయమధ్యే పరత్వం ప్రదర్శ్య అనన్తరంభగవానేవస్వసంశ్లేషానుభవందదావితిభావః. ఇత్తిరువాయ్మొழியిలే అవన్ కలన్దసుఖాతిశయమ్ స్వయత్నమూలమాకుమతన్ఱిక్కే, అవనడియాకవన్దతాకైయాలే అపరిచ్ఛిన్నమాయిరున్దతెన్గిఱార్ (తామ్బెరియపెరియక్కనత్తై ఇత్యాదివాక్యత్రయత్తాలే). యద్వా, ఆనాల్ పిన్నై, సంశ్లేషత్తాలనుభవిక్కుమతొழியా, ౬ "అడియార్కళ్" ఇత్యాదియాలే కూట్టు తేడుకిఱతేతెన్న; కూట్టుత్తేడుకైక్కు హేతువైక్కాట్టుకిఱార్ (తామ్బెరియపెన్ఱతొడఙ్గి). (పెరియక్కనత్తైయితి) ౧౪ "మాతాపితా భ్రాతానివాసశ్శరణంసుహృద్గతిః" ఎన్నక్కడవతి కేః. అథవా, ౧౫ "సఏకోమానుషఆనన్దః" ఇత్యారభ్య, ౧౫ "సఏకోబ్రహ్మణఆనన్దః" ౧౬ "యతోవాచోనివర్తన్తే" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱచ్చొల్లియపొరుక వుమామ్. అళవుపట్టు-సఙ్కుచితమాయ్. (తామనుభవిత్తవనుభవత్తుక్కుళ్ళేయెల్లారసఙ్గళుముణ్డాయ్) ఇవ్విషత్తిలే "అప్పడిభగవదనుభవత్తుక్కుళ్ళే యెల్లారసఙ్గళుముణ్డు" ఎన్నైక్కుప్రమాణమాకక్కాట్టినిర్వహిత్తరుళుమ్పడి. అతావతు-తిరువడి రావణనుమ్ పట్టుప్పెరుమాళుమ్ విజయియానవనన్తరమ్, పిరాట్టియైచ్చెన్ఱుతొழுతు, "రావణనుమ్ పట్టాన్ పెరుమాళుమ్ విజయి

౧॥ ౧౧-౧. ౨॥ భ-గీ-౧౦-౯. 3॥ ౧౨-౧. ౪॥ ౧౩-౧. ౫॥ ౧౩-౨. ౬॥ ౧౩-౧౦. ౭॥ పు-సూ. ౮॥ వి-సూ. ౯॥ య-వే-అచ్ఛిద్రమ్: ౧౦॥ ౭౫-౧. ౧౧॥ ౭౬-౧. ౧౨॥ ౭౬-౮. ౧౩॥ ౭౭-౧. ౧౪॥ సు-ఉ. ౧౫॥ తై-ఆ-౮, ౧౬॥ తై-ఆ-౯.

ఈ.—౧ ''వాయుందిరైయుకళిలాళ్ త్తామైక్కు-అఱివునఙ్డైయాడాతతిర్యక్కుకళైయుమచేతనఙ్గళైయుమ్ శేర్ త్తారఙ్గు; ఇఙ్గు, సంశ్లేషత్తాల్ వన్దప్రీతిక్కు, అఱివునై సర్గికమాన నిత్యసూరికళై త్తేడుకిఱార్. ౨ [రామస్తు] పెరుమాళుమ్బిరాట్టియుమ్ ''ఏకతత్త్వమ్'' ఎన్నలామ్బడికలన్దకలవియైచ్చొల్లుకిఱతు. ''పితృశుశ్రూషణపరరానార్, ధర్మఙ్గళై ప్రవర్త్తిప్పిత్తార్, దేవతాసమారాధనమ్బణ్ణినార్, ఎన్ఱాయిழ్ఙు శొల్లిక్కొణ్డుపోన్దతు; ఇప్పడిపోన్దవివరిప్పోతు ''వాత్స్యాయనఙ్గళ్ఙుక్కుమత్తన్రిమేయోనడత్తిప్పోన్దతు'' ఎన్నుమ్బడివేఱుపట్టార్. [సీతయాసార్ధమ్] పరమపదత్తిల్ శెవ్వియోడే వన్దవళుమ్బిఱ్పాడైయామ్బడిభోగసోతస్సిలే ముఱ్పాడరానార్. [విజహార] ఇప్పడి పరిమాఱచ్చెయ్ తేయుమ్ భోగోపోద్ఘాతత్తుక్కు-వ్వరుకుపట్టిలర్. [బహూనృతూన్] బహూన్ సంవత్సరాన్ ఎన్నాతే యొழிన్దతు—''అవ్వో కాలవిశేషఙ్గళుక్కడుత్త భోగోపకరణఙ్గళై క్కొణ్డుభుజిత్తార్'' ఎన్నుమిడన్దోழ్ఙుకైక్కాక. [మనస్వీ] సంశ్లేషత్తిల్ పిరాట్టికోలినవళవుక్కు-వ్వరుకుపట్టుప్పరిమాఱినార్. [తద్గతః] తస్యాఙ్గతః-జాతిగుణఙ్గళ్ ద్రవ్యత్తుక్కు ప్రకారమాయ్ప్పిరిక్కవొణ్ణాతపడియాయిరుక్కుమాప్పోలే, పిరిక్కవొణ్ణాతపడియొరునీరాకక్కలన్దపడి. [తస్యానిత్యంహృదిసమర్పితః] ఇవరుయర్ త్తియెయఱిన్దిరుప్పాళొరుత్తియాకైయాలే ''అప్పెరియవనిప్పడి త్తాழ్విడుకతే!'' ఎన్ఱు ఆచ్చెయలిలేతన్నెఞ్జుతువక్కుప్పట్టు ''అతువతు'' ఎన్ఱుకిడక్కుమాయిழ్ఙు. అప్పడియాయిழ్ఙు ఇఙ్గుక్కలన్దకలవితాన్.

*

జీ-అ.—తలైక్కట్టుకిఱారెన్ఱతు). ౧*వాయున్దిరైయుకళిట్పోలే, ప్రీతిక్కుమ్ తిర్యక్కుకళై త్తేడాతే నిత్యసూరికళై త్తేడుకిఱతెన్నెన్న (వాయున్దిరైయిత్యాది). అతావతు - ౧* వాయున్దిరైయుకళిల్ - ఆழ్ఙ్తామైయాల్ వన్ద కలక్కత్తుక్కు చ్చేర వఙ్ఞమాన తిర్యగాదికళై కూట్టిక్కొణ్డార్; ఇఙ్గు - సంశ్లేషముఖత్తాల్ వన్ద తెళివుక్కు చ్చేరవఱివునైసర్గికమానవర్కళై త్తేడుకిఱారెన్ఱపడి. (బోధయన్త ఇత్యాది) గీతాసుదశమే, ''మచ్చిత్తా మద్గతప్రాణా బోధయన్తః పరస్పరమ్ । కథయన్తశ్చ మాన్నిత్యన్తుష్యన్తి చ రమన్తి చ.'' సంశ్లేషత్తుక్కు దృష్టాన్తమ్ (రామస్త్విత్యాది). బాలకాణ్డే, ''రామస్తు సీతయా సార్ధం విజహార బహూనృతూన్ । మనస్వీ తద్గతస్తస్యా నిత్యం హృది సమర్పితః.'' శ్లోకతాత్పర్యమ్ (పెరుమాళుమిత్యాది). * తుశబ్దార్థమ్. (పితృశుశ్రూషణేత్యాది), వేఱుపట్టారెన్ఱతు - * తుశబ్దార్థమ్. కీழ్ఙెల్లామ్ - పూర్వావస్థాప్రదర్శనపరమ్. వాత్స్యాయనమ్ - కామశాస్త్రమ్. సీతాశబ్దత్తాల్ తోழ్ఙుకిఱ - అయోనిజత్వత్తైయుమ్, 3 ''సహయుక్తేఽప్రధానే'' ఇతి తృతీయావిభక్త్యర్థత్తైయుమ్బుழ్ఙభావమ్ (పరమపదత్తిలిత్యాది). లాఙ్గలపద్ధతియిలే పిఱన్దవళ్ - సీతేత్యర్థః. ౪ ''సీతాలాఙ్గలపద్ధతిః''. ''విజహార'' ఎన్ఱు -విశైయాట్టాకచ్చొల్లుకైయాలే (ఉపోద్ఘాతత్తుక్కు-వ్వరుకు పట్టిలరెన్ఱతు). ఉపోద్ఘాతమ్ - ఉద్యోగమాత్రమ్. సంవత్సరాన్ ఎన్నాతేయెన్ఱతుక్కు ''సమా ద్వాదశ తత్రాహమ్'' ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి. అడుత్త - ఉచితమాన. ''మనస్వీ'' ఎన్గిఱవినిప్రత్యయమ్ - భూమావిలేయొత్తు తిరువుళ్ళమ్బుళ్ఱి, అతు స ప్రతికోటికమాకైయాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (సంశ్లేషత్తిలిత్యాది). ''గతః'' ఎన్ఱతుక్కు వాసనై (జాతీత్యాది). ''తద్గతః'' ఎన్గైయాలే -

ఆ-ఆ-వి -యానార్'' ఎన్ఱుపిణ్ణప్పఞ్జైయ్యిత్తైక్కేట్టపిరాట్టి స్తద్ధియాయిరుక్క ౬ [కిన్ను చిన్తయసే దేవి కిన్త్వమ్మాం నాభిభాషసే యెన్ఱు] విక్కలుక్కు వెమ్మాழ్ఙుమ్పోలే ఓరుత్తరమ్ శొల్లాతిరున్దీర్ తిరువుళ్ళత్తిలేతాకిలుమ్ భారముణ్డో? ఎన్న ౭ [హిరణ్యం వా సువర్ణం వా రత్నాని వివిధాని వా । రాజ్యం వా త్రిషు లోకేషు నైతదర్హతి భాషితమ్ ఎన్ఱు] నీశొన్న వార్త్తైక్కు సదృశమాయిరుప్పతొరు ప్రత్యుపకారఙ్గాణామలిరున్దేన్గాణ్ ఎన్న ౮ [అర్థతశ్చ మయా ప్రాప్తా దేవరాజ్యాదయో గుణాః । హతశత్రుం విజయినం రామం పశ్యామి సుస్థితమ్ ఎన్ఱు] రావణవిజయమ్బణ్ణియరుళియిరుక్కిఱ పెరుమాళైసేవిత్తపోతే సకలరాజ్యఙ్గళుమ్ సకలమాయిరుక్కిఱ అవర్థఙ్గళుమెన్నాలేయడైయప్పట్టతెన్ఱాప్పోలే ''తామనుభవిత్తవనుభవత్తుక్కు శ్శైయెల్లారస

ఈ.—ఇతిల్ ముతఱ్పాట్టిల్-రాజ్యత్తైయిழన్ద రాజపుత్రనై ఒరువన్, రాజ్యత్తిలే ప్రవేశిప్పిత్తాల్, "ఇవనాలే నామి ప్పేఱుపెఱ్ఱోమ్" ఎన్ఱు అవనై క్కొణ్డాడుమాప్పోలే, "ఐశ్వర్యసామ్రాజ్యత్తుక్కిట్టుప్పిఅన్దువైత్తు నెడునాళి ழన్దుకిడక్క-ఇన్నెఞ్జెఱ్ఱేయిత్తై త్తన్దతు" ఎన్ఱుతిరువుళ్ళత్తైక్కొణ్డాడుకిఱార్.

(ఊనిల్ వాழుయిరే) ఊనెన్ఱు-శరీరమాయ్, వాழ్కైయావతు-వర్త్తిక్కైయాయ్, శరీరత్తిలేవర్త్తిక్కిఱవుయిరెన్నుతల్; శరీరత్తైప్పఱ్ఱియవ్వుకొణ్డియాతేవాழ్న్దుపోనవుయిరెన్నుతల్. మాంసళమానశరీరత్తిలేయిరున్దువైత్తువాழుకిఱవుయిరే! పరమపదత్తైప్పెఱ్ఱు అఙ్గేనానాభవనత్తోడే యనుభవిక్కిఱవిడత్తేయో? నీయుతవిల్ ౧*మాంసాసృక్పూయవిణ్మూత్రస్నాయుమజ్జాస్థికళానశరీరత్తిలే, నిత్యసూరికళనుభవిక్కుమనుభవత్తైయన్ఱో నీయుపకరిత్తతు. ఇత్తాల్-వాழ్కైయావతు - అనుభవిక్కైయాయ్, నెడునాళ్ ప్రాకృతభోగఙ్గళైభుజిత్తుప్పోన్ద నీ అప్రాకృతభోగత్తుక్కుక్కైతరనిఱ్పతే! ఎన్ఱపడి. మనస్సై - "ఉయిర్" ఎన్పానెన్నెన్నిల్; ఆత్మావుక్కుధర్మభూతజ్ఞానమ్నిత్యమాయిరుక్కచ్చెయ్తే, ౨"మనఏవమనుష్యాణాంకారణంబన్ధమోక్షయోః" ఎన్ఱు—బన్ధమోక్షఙ్గళుక్కు హేతు, మనస్సెన్గిఱప్రాధాన్యత్తైప్పఱ్ఱ, "ఉయిరే!" ఎన్ఱు—ఆత్మావై సమ్బోధిక్కుమాప్పోలే, సమ్బోధిక్కిఱార్. (నల్లైపో) నల్లైవాం వెన్ఱపడి. నల్లైనల్లైఎన్ఱుకొణ్డాడుకిఱార్. పో ఎన్ఱు సమ్బోధనమాకవుమామ్. నల్లైపో వెన్ఱు-ముழుచ్చొల్లాయ్, నల్లైనల్లైయెన్నుతల్.

నడువేయెన్నైకొణ్డాడుకిఱతెన్నెన్న (ఉన్నైప్పెఱ్ఱు) బన్ధహేతువాయ్ప్పోన్ద నీ మోక్షహేతువాక

౨-అ.—పెరుమాళుక్కు ప్పిరాట్టియిడత్తిలుణ్డాన ప్రావణ్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు; "తస్యాహృదినిత్యం సమర్పితః" ఎన్ఱు-అవళుడైయహృదయత్తిలే తామ్ సమర్పిక్కప్పట్టారెన్నైయాలే-పిరాట్టిక్కు ప్పెరుమాళిడత్తిలుణ్డాన ప్రావణ్యఞ్జొల్లప్పట్టతు. ౩ "అస్యాదేవ్యా మనస్తస్మిన్ తస్యచాస్యాం ప్రతిష్ఠితమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే.

ముతఱ్పాట్టు. (ఊనిలిత్యాది) తిరువుళ్ళత్తైక్కొణ్డాడుకైక్కు హేతువై సనిదర్శనమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (రాజ్యత్తైయిత్యాది).

వర్త్తిక్కైయాయెన్ఱతు - ఊనిలిరుప్పై వాழ్వాకనినైత్తిరుక్కుమవర్కళ్వాయెన్నుమిత్. (శరీరత్తైప్పఱ్ఱియితి) మున్పుణ్డాన బుధ్ధ్యనుసారత్తాలే వాழ్వాకచ్చొల్లవుమామెన్నపడి. అవ్వరుకొణ్డియామై - వాழ్వెన్నైయాలే యర్థాత్సిద్ధమ్. మాంసళమానవిత్యాదివాక్యమ్- శిలశ్లోకఙ్గళిలేయిల్లై; ఉణ్డానాల్ - అర్థత్రయమ్. అతావతు - వాழ్కై - వర్తనముమ్, శబ్దాదివిషయానుభవసుఖముమ్, నిత్యముక్తరైప్పోలే భగవదనుభవసుఖముమ్. ఇల్లాతపక్షత్తిల్ - అర్థద్వయమ్. అతావతు - ఊనిలే వర్త్తిక్కిఱవుయిరేయెన్ఱుమ్, ఊనిలేసుఖిక్కిఱ వుయిరేయెన్ఱుమ్. వాழ్కై - సుఖిక్కై. మున్దినవర్థవివరణమ్ (పరమపదత్తైయిత్యాది వాక్యద్వయముమ్). ౪ "సఏకధాభవతి" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ (నానాభవనత్తోడేయెన్ఱతు). (మాంసేత్యాది) ప్రథమేంశే దైత్యతనయానప్రతిప్రహ్లాదః, "మాంసాసృక్పూయవిణ్మూత్రస్నాయుమజ్జాస్థిసంహతౌ। దేహే చేత్ప్రీతిమాన్మూఢో భవితానరకేపిసః". ద్వితీయార్థవివరణమ్ (ఇత్తాలిత్యాది). ఇత్తాల్ - "శరీరత్తైప్పఱ్ఱి యవ్వుకొణ్డియాతే వాழ్న్దుపోన వుయిరెన్నుతల్" ఎన్గిఱవిత్తాల్. తటస్థశఙ్కైయై యనువదిత్తు పరిహరిక్కిఱార్ (మనస్సైయిత్యాది). (మనఏవేతి) మత్స్యాంశేస్తపమే, "మనఏవ మనుష్యాణాంకారణంబన్ధమోక్షయోః। బన్ధాయవిషయాసఙ్గిముక్త్యైనిర్విషయమ్మనః" "నల్లైపో" ఎన్ఱతుక్కుమాన్ఱర్థమ్. మున్దినతు- "పో" ఎన్ఱువిపరీతలక్షణైయాయ్, నల్లైవాం వెన్ఱపడి. "నల్లైవా" ఎన్ఱు-లాలనోక్తియాతల్. "నల్లైపో" ఎన్ఱు- ముழుచ్చొల్లాయ్, నల్లైనల్లైయెన్ఱు కొణ్డాడుకిఱతాతల్. "పో" ఎన్ఱు - "భో" ఎన్నపడియాయ్, సమ్బోధనమాతల్. ద్వితీయార్థవివరణమ్ (నల్లైపోవెన్ఱిత్యాది.)

---

౧ వి-పు-౧-౧౭-౬౩.   ౨ వి-పు-౬-౭-౨౮.   ౩ రా-సు-౧౫-౫౨.   ౪ ఛాం-ఉ-౭-౨౬.

ఈ—ప్పేఱ్ ॥. ఈశ్వరనుమెన్నుముణ్డు,తత్సమ్బన్ధముమనాది; అవర్ ౧*ఎతిర్ శూழ్ల్ పుక్కు త్తిరియానిఱ్కవుమ్, నీఆభిముఖ్యమ్బణ్ణామైయాలేయన్ఱో నెడుఙ్గాలమిழన్దతు; ఇన్ఱు నీయాభిముఖ్యమ్బణ్ణియన్ఱో ఇప్పేఱుపెఱ్ఱతు. నీర్ పెఱ్ఱ పేఱేతెన్న, శొల్లుకిరార్ మేల్ (వానుళార్ పెరుమాన్ మతుశూత నెన్నమ్మానానుమ్యానుమ్) * అయర్వు అఱుమమరర్కళతిపతియాయిరున్దువైత్తవతరిత్తు, మధువాకిఅఅసురనైప్పోక్కినాప్పోలేయెన్నోటై సంశ్లేషవిరోధియైప్పోక్కి, ఎన్నైత్తోట్పిత్తుత్తన్బక్కలిలేకైఙ్కర్యత్తిలేమూట్టినతానుమ్, కైఙ్కర్యత్తుక్కు విషయభూతనాననానుమ్. ౨* వాయున్దిరైయుకళిల్ - కణ్డాక్కణ్డపదార్థఙ్గళడఙ్గలుమ్భగవదలాభత్తాలే నోవుపడుకిఱనవాకనినైత్తువిడాయ్త్తనానుమ్, నెడునాళైప్పుక్కైక్కు ౧* ఎతిర్శూழ్ల్పుక్కువిడాయ్ప్పిత్తతానుమ్. కృషిపణ్ణినతానుమ్, కృషిక్కు విషయభూతనాననానుమ్. (ఎల్లామ్తన్నుళ్ళేకలన్దొழిన్దోమ్) ఆయిరత్తిలొన్ఱుమ్, కడలిఱ్కుళప్పడియుమ్బోలే, తానుమ్ నానుమాన శేర్త్తియిలే యెల్లారసఙ్గళుమ్బిఱక్కున్పడి సంశ్లేషిత్తోమ్. (ఒழిన్దోమ్) నిత్యవిభూతియిల్ పుక్కాలుమ్ ఇప్పేఱ్ఱైయశైయిట్టిరుక్కమిత్తనై; అఙ్గేఱ్ఱమాక చ్చెయ్యలావతిల్లై, ఇతినుడైయ పవిచ్ఛేదమేయఙ్గుళ్ళతు. ఇప్పడి యిఙ్గేకలన్దిరుక్క, ఇని పరమపదత్తేఱప్పోకత్తేడుకిఱతు - ఉశాత్తుగైక్కాకవుమ్, ఇతు తాన్ విచ్ఛేదియామైక్కుమాయిఱ్ఱు.

జీ-అ.—నడువే-భగవదనుభవమధ్యత్తిగే. మనస్సమ్బన్ధమ్ముస్వేసిద్ధమాయిరుక్క, "ఇప్పేఱ్ఱు" ఎన్గిఱతుక్కు భావమ్ (బన్ధహేతువాయిత్యాది). ఎన్నై "మోక్షహేతు" ఎన్గిఱతెన్గొణ్డెన్న(ఈశ్వరనుమిత్యాది)..ఈశ్వరనుమ్.తత్సమ్బన్ధముమ్నిత్యమాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, ఫలాన్వయవ్యతిరేకఙ్గళ్ త్వదాభిముఖ్యాన్వయవ్యతిరేకాయత్తమాకైయాలే మోక్షహేతువెన్గిఱతెన్ఱుతాత్పర్యమ్. "వానుళార్" ఇత్యాదిపదఙ్గళుక్కుడైవేయర్థమ్ (అయర్వుఱుమిత్యాది). వానుళార్ - వానిలుళ్ళార్, సమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్ (మధువాకిఅవిత్యాది). "అమ్మాన్" ఎన్ఱత్తాల్ ఫలితార్థమ్ (కైఙ్కర్యత్తిలేమూట్టినతానుమెన్ఱు). కైఙ్కర్యత్తుక్కు విషయభూతనాననానుమ్- కైఙ్కర్యత్తిలే మూట్టుకైక్కు విషయభూతనాన నాను మెన్ఱపడి. అర్థాన్తరమ్ (వాయున్దిరైయుకళిలిత్యాది). ప్రథమార్థవివరణమ్ (కృషిపణ్ణినవిత్యాది). "అమ్మానానుమ్యానుమ్" ఎన్గిఱతుక్కర్థమాక-ఆఱువాక్యఙ్గళ్ శిలశ్రీకోశఙ్గళిలేయిరుక్కిన్ఱన, శిలశ్రీకోశఙ్గళిలేయొట్టువాక్యఙ్గళ్; ఇన్దవాక్యఙ్గళెల్లామ్ - "ఏకార్థపరఙ్గళాతల్, అర్థద్వయపరఙ్గళాతల్" ఎన్ఱునిర్వహిప్పర్కళ్; "ఇన్దవాక్యఙ్గళెల్లామ్-ఆళవన్దార్ నిర్వాహానుగుణఙ్గళ్; మేలే, "తానుమ్యానుమ్" ఎన్గిఱతుక్కర్థమాకచ్చొల్లుకిఱ ౩"సర్వగన్ధస్సర్వరసః" ఇత్యాది వాక్యఙ్గళ్ - 'ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహానుగుణఙ్గళ్" ఎన్ఱుశొల్లువర్. ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తిలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఆయిరత్తిలిత్యాది). ఆయిరత్తిలొన్ఱుమ్ కడలిఱ్కుళప్పడియుమ్ ముణ్డాయిరుక్కుమాప్పోలే జ్ఞానానన్దవస్తుక్కళానతానుమ్ యానుమాన శేర్త్తియిలేయెల్లారసఙ్గళుమ్బిఱక్కుమ్పడి సంశ్లేషిత్తోమెన్ఱపడి. ఇవ్విడత్తిలే ౪"యచ్చాస్యేహాస్తి యచ్చనాస్తిసర్వన్తదస్మిన్ సమాహితమ్" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. "ఒழిన్దోమ్" ఎన్ఱు-ఇనికర్తవ్యాంశమిల్లైయెన్ఱుతోఱ్ఱుకైయాలే యతిన్కరుత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నిత్యవిభూతియిలిత్యాది). ఆనాల్ ౫"అడియార్కళ్ కుழాఙ్గళై-ఉడన్గూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్గిఱతెన్నెన్న (ఇప్పడియిఙ్గేయిత్యాది).

అ-అ-వి.—ఙ్గళుముణ్డాయిఱ్ఱు" ఎన్గిఱార్.—(కైఙ్కర్యత్తుక్కు విషయభూతనానవితి) కైఙ్కర్యత్తిలేమూట్టుకైక్కు విషయభూతనానవిత్యర్థః. అర్థద్వయపరత్వే:వాయున్దిరైయుకళిలిత్యాదికమ్-అర్థాన్తరపరమ్. ప్రాథమికార్థవివరణమ్ (కృషిపణ్ణినవిత్యాది).ద్వితీయార్థవివరణమాతల్. అనవాప్తేఽంశేవిద్యమానేసర్వస్యలబ్ధత్వేనకథమభిధానమిత్యత్రాహ (నిత్యవిభూతియిలితి). అశైయిడుకై-రోమన్థమ్. ఇవ్విడత్తిలే-౬"యథానద్యస్స్యన్దమానాస్సముద్రే అస్తంగచ్ఛన్తి నామరూపేవిహాయ | తథావిద్వాన్నామరూపాద్విముక్తః పరాత్పరంపురుషముపైతిదివ్యమ్" ఎన్ఱత్తైయరుళి

౧॥ ౧౪-౬. ౨॥ ౧౧-౧. ౩॥ ఛాం-ఉ-౧౩-౧౪. ౪॥ ఛాం-ఉ-౮-౧. ౫॥ ౧౩-౧౦. ౬॥ ముం-ఉ-౩-౨.

ఈ.—ఎన్నో్బేకలన్ద తెన్తాల్ (తేనుమ్బాలుమిత్యాది) ఇతుక్కాళవన్దారరుళిచ్చెయ్ తారాక త్తిరుమాలైయా ణ్డాన్బణిక్కుమ్బడి - "ఏకజాతీయద్రవ్యఙ్గళ్ తన్నిలేకలన్దాప్పోలే" ఎన్ఱు. అతావతు-తేనుమ్ తేనుఙ్గలన్దాప్పోలవుమ్, పాలుమ్ పాలుఙ్గలన్దాప్పోలవుమ్, నెయ్యుమ్ నెయ్యుఙ్గలన్దాప్పోలవుమ్, కన్నలుమ్ కన్నలుఙ్గలన్దాప్పోలవుమ్, అముతుమముతుఙ్గలన్దాప్పోలవుమ్ ఎన్ఱు. అఙ్గనన్ఱియే, ఎమ్బెరుమానారరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి, ఇవఱ్ఱై-రసవత్పదార్థఙ్గళుక్కెల్లాముపలక్షణమాక్కి - "తానుమ్నానుమాన కలవిక్కుళ్ళే యెల్లారసఙ్గళుమ్బిఱక్కుమ్బడి సంశ్లేషిత్తోమెన్గిఱార్" ఎన్ఱు. ౧ "సర్వగన్ధస్సర్వరసః" ఎన్గిఱవస్తువోడేయిఱే కలక్కిఱతు; జ్ఞానానన్దవస్తుక్కళుడైయ శేర్త్తియిలే సర్వరసఙ్గళుమ్బిఱక్కుమ్బడియాయిఱ్ఱు కలన్దతు. ఇవైయెల్లావఱ్ఱైయుమ్ శేర్త్తుచ్చొల్లుమ్బోతు వరువతోరు పరిమాణాధిక్యముణ్డిఱే, అతుతానేయిఱే ద్రవ్యసద్భావత్తిల్ ప్రమాణమ్. ౧.

జీ-అ.—"ఎన్నో్బేకలన్దతెన్తాల్" ఎన్గిఱవాక్యమ్-నిర్వాహద్వయసాధారణమ్. ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తుక్కు, "తానుమ్యానుమెల్లామ్" ఎన్ఱతు-ముழுచ్చొల్లాయ్, తానుమ్యానుమెన్ఱపడియాయ్, "తన్నుళ్"ఎన్ఱు-తన్నిల్ఒన్ఱెన్ఱపడియాయ్, తానుమ్యానుమాకిఱవిరణ్డుపేరుమ్ పరస్పరమ్ తేనుమ్ తేనుమ్పాలుమ్పాలుమ్ నెయ్యుమ్నెయ్యుమ్ కన్నలుమ్కన్నలుమ్ అముతుమముతుఙ్గలన్దాప్పోలేకలన్దోழிన్దోమెన్ఱు శబ్దార్థమ్; ఇప్పక్షత్తిల్, "ఒత్తు" ఎన్ఱతు-పోలేయెన్ఱపడి. ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తుక్కు తానుమ్యానుమాకిఱతన్నుళ్ళే-తానుమ్యానుమాకిఱ కలవిక్కుళ్ళే, తేనుమ్బాలుమ్నెయ్యుమ్ కన్నలుమముతుమాన వెల్లాముణ్డామ్బడి కలన్దోழிన్దోమెన్ఱుశబ్దార్థమ్; ఇన్దయోజనైయిల్, "తన్నుళ్ళే" ఎన్ఱతు-కలవిక్కుళ్ళేయెన్ఱపడి. "ఒత్తు" ఎన్ఱతు-ఉణ్డామ్బడియెన్ఱపడి. అవనోట్టైసంశ్లేషత్తుక్కుళ్ళేయెల్లారసముముణ్డామ్బడియెన్నెన్న (సర్వగన్ధ ఇత్యాది) ఛాన్దోగ్యేశాణ్డిల్యవిద్యాయామ్, " సక్రతుంకుర్వీతమనోమయః " ఇత్యారభ్య "సర్వగన్ధస్సర్వరసస్సర్వమిదమభ్యాత్తోఽవాక్యనాదరః" ఆనాలుమిరణ్డుతలైయుమ్ విలక్షణమాకవేణ్డావోవెన్న (జ్ఞానానన్దేత్యాది).

ఆళవన్దార్నిర్వాహత్తిలే, తేనుమ్తేనుమ్ కలన్దాప్పోలేకలన్దోమెన్ఱాల్ స్వరూపైక్యత్తైచ్చొల్లిఱ్ఱాకాతోవెన్న (ఇవైయెల్లావఱ్ఱైయుమిత్యాది). శేర్త్తుచ్చొల్లుమ్బోతు-కూట్టిప్పార్క్కుమ్బోతు. ఇవైయెల్లావఱ్ఱైయుమ్-తేన్ముతలాకియవెల్లావఱ్ఱైయుమ్. ఐక్యమాకిల్, ప్రక్షిప్తద్రవ్యసమ్మేళనత్తిల్ ప్రక్షిప్తమాత్రపరిశేషమ్ప్రసఙ్గిక్కుమెన్ఱపడి; ఆకైయాలేపిరిక్కవొణ్ణామైక్కుదృష్టాన్తమిత్తనైయొழிయవస్తువిరణ్డాయేయిరుక్కుమెన్ఱపడి. ద్రవ్యసద్భావమ్-ద్రవ్యాన్తరసద్భావమ్.

ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తిల్, "ఉనైక్కిల్ఱు" ఇత్యారభ్య, తన్నుళ్ళే తేనుమ్బాలుమ్ నెయ్యుమ్ కన్నలుమముతుమొత్తుక్కలన్దోమ్; ఊనిల్వాழுయిరే, నల్లైపోవిత్యన్వయః. ఎమ్బెరుమానార్నిర్వాహత్తిల్, ఉనైక్కిల్ఱు ఇత్యారభ్య, తానుమ్ యానుమాకిఱ తన్నుళ్ళేతేనుమ్బాలుమ్ నెయ్యుమ్ కన్నలుమముతుమాన వెల్లామొత్తుక్కలన్దోழிన్దోమ్; ఊనిల్వాழுయిరే, నల్లైపోవిత్యన్వయః. ౨ [యచ్చాస్యేత్యాది] అస్య - ఉపాసకస్య, ఇహ - లోకే, యత్ - భోగ్యజాతమస్తి, ఇహయన్నాస్తి, తత్సర్వమస్మిన్-సర్వేశ్వరే సమాహితమస్తీత్యన్వయః. ౧.

అ-అ-వి.—చ్చెయ్వర్. ఊనిల్వాழுయిరేయెన్ఱుతొడఙ్గి తానుమ్యానుమ్తన్నుళ్ళేయెల్లామ్ తేనుమ్బాలుమ్ - నెయ్యుఙ్గన్నలుమముతు మొత్తుక్కలన్దోழிన్దోమెన్ఱురైయన్వయమ్. ౧.

ప్ర-తి.—ఊనిల్వాழுయిర్ ప్రవేశమ్, భగవద్గీతాసుదశమే, "మచ్చిత్తామద్గతప్రాణా బోధయన్తఃపరస్పరమ్ । కథయన్తశ్చమాంనిత్యంతుష్యన్తిచరమన్తిచ ॥౯॥——బాలకాణ్డే[౭౭]అయోధ్యాయాంరామః, "రామస్తుసీతయాసార్ధం విజహారబహూన్ఋతూన్ । మనస్వీతద్గతస్తస్యానిత్యంహృదిసమర్పితః॥౨౫॥ప్రియాతుసీతారామస్యదారాఃపితృకృతాఇతి।గుణాద్రూపగుణాచ్చాపిప్రీతిర్భూయోఽవ్యవర్ధత॥౨౬॥"—— (ముతలప్పాట్టు) (ఊనిల్) శ్రీవిష్ణుపురాణేప్రథమేంశే[౧౭]దైత్యతనయాన్ప్రతిప్రహ్లాదః "మాంసాసృక్పూయవిణ్మూత్రస్నాయుమజ్జాస్థి

౧॥ ఛాం-ఉ-౩-౧౪. ౨॥ ఛాం-ఉ-౮-౧.

సంహతా।దేహేచేత్ప్రీతిమాన్మూఢోభవితానరకేపిసః॥౬౩॥"——షష్ఠేంశేసప్తమే, "మనఏవమనుష్యాణాంకారణంబన్ధమోక్షయోః।బన్ధాయవిషయాసఙ్గిముక్త్యైనిర్విషయమ్మనః॥౨౮॥"——(తేనుమ్మాలుమిత్యాది) ఛాన్దోగ్యే[౩-౧౪]శాణ్డిల్యవిద్యాయామ్, "సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మతజ్జలానితిశాన్తఉపాసీత। అథఖలుక్రతుమయఃపురుషోయథాక్రతురస్మిఁల్లోకేపురుషోభవతితథేతఃప్రేత్యభవతిసక్రతుంకుర్వీతమనోమయఃప్రాణశరీరోభారూపస్సత్యసఙ్కల్పఆకాశాత్మాసర్వకర్మాసర్వకామస్సర్వగన్ధస్సర్వరసస్సర్వమిదమభ్యాత్తోఽవాక్యనాదరః." ౧.

తాత్పర్యము.—మాంసరక్తములచే హేయమైన ఈశరీరమున్నప్పుడే భగవదనుభవమునొందియుండు ఓ! మనసా! నీవు మంచిదానవు. మధురములైనపదార్థములు పరస్పరముకలసియున్నప్పుడు భేదము తెలియక నుండుటవలె యభేదముగనుండునట్లు నీసహాయముచే నేను సర్వేశ్వరునితో సంశ్లేషించి యానందమునొందితిని. ౧.

మూ.— ఒత్తార్మిక్కారైయిలైయాయ*మామాయ। ఒత్తాయెప్పొరుట్కుముయిరాయెన్నైప్పెత్ర ।
వత్తాయాయ్త్తన్దైయాయఱియాతనవఱివిత్త। §త్తానీశెయ్తనవడియేనఱియేనే॥ ౨॥

ఆ.— (ఒత్తార్) ఇప్పడినెఞ్జైక్కొణ్డాడి, ఎమ్పెరుమాన్ తమక్కుచ్చెయ్తరుళినసమృద్ధియైయవన్ఱనక్కుచ్చొల్లిక్కొణ్డనుభవిక్కిఱార్.

నిరస్తసమాభ్యధికనాయ్, ఆశ్చర్యభూతనాయిరున్దువైత్తు, ఆశ్రితజనఙ్గళ్లోడుమ్సజాతీయనాయ్ వన్దుపిఱన్దరుళి యవర్కళుక్కత్యన్తసులభనాయిరున్దు, ఎనక్కవ్వళవన్ఱియే ఒరువన్ తాన్ తనక్కుచ్చెయ్యుమ్ నన్మైయుమ్, మాతా, పుత్రనుక్కుచ్చెయ్యుమ్నన్మైయుమ్, పితా, పుత్రనుక్కుచెయ్యుమ్నన్మైయుమ్, ఆచార్యన్ శిష్యనుక్కుచ్చెయ్యుమ్నన్మైయుమ్ శెయ్తరుళినాయ్; ఇన్నమడియేన్ఱన్ఱు నీశెయ్తరుళినవత్తు శొల్లురుమడివుకాణ్గిలేనెన్గిఱార్. ౨.

అన్వ.—ఒత్తార్మిక్కారై యిలైయాయ మామాయ (౩) ఒత్తాయెప్పొరుట్కుమ్ ఉయిరాయ్ ఎన్నై (౬) పెత్ర అత్తాయాయ్ (౯) అ తన్దైయాయ్ అఱియాతన (౧౨) అఱివిత్తు అత్తా నీ (౧౫) శెయ్తన అడియేన్ అఱియేన్ (౧౮).

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఏవంవిధసారస్యయుక్తన్ తమ్విషయత్తిల్ పణ్ణినవుపకారమపరిచ్ఛేద్యమెన్గిఱార్.

ఇన్దసారస్యాతిశయత్తుక్కుసమాభ్యధిక, దరిద్రనాయ్, ప్రతిక్షణమనుభవియానిన్ఱాలుమ్ అపూర్వవద్విస్మయావహమానమహాశ్చర్యయుక్తనాయ్, (౩) సర్వపదార్థసజాతీయనాయ్ వన్దవతరిత్తు అనుభవిప్పిక్కుమవనాయ్, ఆత్మాశరీరత్తుక్కు ధారకనామాపోలేసర్వపదార్థధారకనాయ్, ఎన్నై, (౬) ఉత్పాదిత్త, అన్దసాధారణసమ్బన్ధత్తైయుడైయ, తాయామ్పడిప్రియపరనాయ్, (౯) తథావిధోత్పత్తిహేతువాన, పితావామ్పడిహితపరనుమాయ్, ఆచార్యనోపాతిఅజ్ఞాతమానఅభవాదికళై, (౧౨) అఱివిప్పతుఞ్జెయ్తు, ఇవ్వుపకారఙ్గళుక్కడియాన సమ్బన్ధత్తైయుముడైయవనే!, సోపాధికరానవవర్కళైప్పోలన్ఱియేనిరుపాధికసమ్బన్ధయుక్తనాననీ, (౧౫) శెయ్తవుపకారఙ్గళ్, అడియేనానవుఱవాలేయెన్ఱిరుక్కుమతోట్రియ, అళవిట్టఱియమాట్టుకిఱిలేన్. (౧౮) సర్వవిధబన్ధువానసారాయణనిఙే మాతావుమ్పితావుమ్ గురువుమెన్ఱుకరుత్తు. ౨.

అర్థము.— సమానమైనవారును(తనకు) మించినవారును లేనటువంటి మహాశ్చర్యకరములైనచేష్టితములుకలవాఁడును (౩) ఎట్టిపదార్థములకునుసజాతీయుఁడైయవతరించినవాఁడును ఆత్మయైయున్నవాఁడును నన్ను (౬) సృష్టించిన అట్టిసంబన్ధముకల (తల్లివలె) ప్రియమును జేయువాఁడును (౯) అట్టి (జన్మమునకుఁగారణభూతుఁడైన)తండ్రివలె హితపరుఁడును తెలియనియర్థములను (౧౨) తెలిపించినవాఁడునైన ఓ! స్వామీ! నీవు (౧౫) చేసిన (ఉపకారములు) దాసుఁడైననేను తెలియనివాఁడనైతిని. (౧౮) ౨

ఈ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు. ఇప్పాట్టుప్రస్తుతమానవళవిలే యెమ్బార్గోష్ఠియిలే "ఇవ్వాత్మావుక్కుప్రథమ

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు (ఒత్తారిత్యాది) "అఱియాతనవఱివిత్తు" ఎన్ఱపదత్తిలేనోక్కాకవైతిహ్యమ్ (ఇప్పాట్టిత్యాది).(పిఱన్దతాయితి)

---

* "మామాయా" ఎన్ఱుమ్పాఠమ్కాణ్గిరతు. § "అఱివిత్తవత్తా" ఎన్ఱుమ్పాఠముణ్డు.

ఈ.—గురువార్'' ఎన్ఱు పిఱన్దతాయ్, ఇరున్దముతలికళిఱ్చిలర్, ''ఆచార్యన్ఱో'' ఎన్ఱార్కళ్; శిలర్ ''ఆచార్యర్ శ్రీపాదత్తిలే ఆశ్రయిక్క-ప్పోరు' ఎన్ఱు అత్తైత్తుక్కొణ్డుపోయ్ చ్చేరవిట్ట శ్రీవైష్ణవర్ ప్రథమగురు'' ఎన్ఱార్కళ్; ''అజ్ఞనన్ఱుకాణ్, అవనివనై యత్తైత్తాలుమ్ ఇవర్ 'అల్లేన్' ఎన్నాతపడి ౧ 'ఇశైవిత్తెన్నై' ఎన్గిఱపడియే అక వాయిలే యిరున్దిశైవిత్త సర్వేశ్వరన్గాణ్ ప్రథమగురు'' ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్.

''అకన్ఱనమ్మై యవన్ఱిరువడికళిలేశేరవిట్టను నెఞ్జిఱ్రే' ఎన్ఱు ఇవర్ తిరువుళ్ళత్తైక్కొణ్డాడప్పక్కవాఱ్రే, ''నీర్ వழிపోవారై క్కొణ్డాడుకిఱతెన్? అడియఱియాతే'' ఎన్న; ఆరాయ్న్దవాఱే, అతుక్కుమడి అవనాయిరున్దతు; ''నడువేనెఞ్జైక్కొణ్డాడినోమిత్తనైయాకాతే'' ఎన్ఱు; అత్తైవిట్టు, సర్వేశ్వరనై క్కొణ్డాడుకిఱార్.

(ఒత్తార్ మిక్కారై యిలైయాయమామాయ) ఎన్నైయిప్పడి విషయీకరిత్తనీతాన్ ఒరుకుఱైవాళనాయ్ చ్చెయ్తాయో?. శ్రియఃపతిక్కుమ్ తన్నాల్ కழிక్కవొణ్ణాతపడి యిరుప్పతొరుదారిద్ర్యముణ్డు, ౨ ''నతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చదృశ్యతే'' ఎన్గిఱపడియే - సమాధికదరిద్రనాయిరుక్కుమ్. (మామాయ) ఇతెన్నవాశ్చర్యన్దాన్. (ఒత్తారెప్పారుట్కుమ్) నీయారాయెన్బట్టాయ్ - సమాధికదరిద్రనాయిరుక్కిఱనీయే ఇతరసజాతీయనాయ్

జీ-అ.—''అఱియాతనవఱివిత్తా'' ఎన్ఱు-సాక్షాదనుపదేష్టావానపీశ్వరనిడత్తిలుమాచార్యత్వమ్ప్రస్తుతమాకైయాలే యాచార్యబహుత్వన్దోష్ యుక్తైయాలే, అన్దప్రసఙ్గత్తిలేపితృమాతులాద్యనుపదేష్టాక్కళిలుమ్గాయత్ర్యుపదేష్టాక్కళిలుమ్ పిన్నైయుమ్ మన్త్రోపదేష్టాక్కళిడత్తిలుమ్-గురుశబ్దప్రయోగఙ్గాణ్గైయాలే, ఇవర్కళిలేయుద్దేశ్యరాన ప్రథమగురుక్కళారెన్ఱు విమర్శమ్బిఱన్దతాయెన్ఱపడి.(ఆచార్యనన్ఱోవెన్ఱార్కళ్) ''ఆచార్యన్ ప్రథమగురు'' ఎన్బార్క్కు-గురుపరమ్పరానుసన్ధానమాలమ్బనమ్. (శ్రీవైష్ణవర్ప్రథమగురువెన్ఱార్కళ్) ''శ్రీవైష్ణవర్ప్రథమగురు'' ఎన్బార్క్కు- 3''సాత్వికైస్సమ్భాషణమాచార్యప్రాప్తిహేతుః'' ఇతివచనమాలమ్బనమ్.

కீழ்పాట్టోడేయిప్పాట్టుక్కుసఙ్గతి (అకన్ఱవిత్యాది). కొణ్డాడప్పక్కవాఱే, ''అడియఱియాతేనీర్వழிపోవారైక్కొణ్డాడుకిఱతెన్? అత్తైవిట్టెన్నైయుమిశైవిత్తసర్వేశ్వరనైక్కొణ్డాడీర్; ఎన్న; ఆరాయ్న్దవాఱేయతుక్కడియవనాయిరున్దతు; ''నడువే నెఞ్జైక్కొణ్డాడినోమిత్తనైయాకాతే'' ఎన్ఱుతన్దిరువుళ్ళత్తైవిట్టు సర్వేశ్వరనైక్కొణ్డాడుకిఱారెన్ఱువాక్యత్తైయన్వయిత్తుక్కొళ్వతు. అత్తై-ఎన్నైక్కొణ్డాడుకిఱవత్తై.

''ఒత్తార్మిక్కారైయిలైయాయమామాయ'' ఎన్ఱుసమ్బోధిక్కిఱవరుడైయహార్దభావమ్ (ఎన్నైయిప్పడియిత్యాది). ఇప్పడి విషయీకరిత్తవెన్నతు - ''అఱియాతనవఱివిత్తు'' ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱి. ఇప్పడమ్వన్దవాఱేయెమ్బారరుళిచ్చెయ్తుపోరుమ్పరసోక్తి (శ్రియఃపతిక్కు మిత్యాదివాక్యద్వయేన). ''ఒత్తార్'' ఇత్యాదిక్కు-సమరైయుమధికరైయుముడైయెయల్లైయాయ్, అపరిచ్ఛేద్యమానవాశ్చర్యగుణచేష్టితఙ్గళైయుడైయవనేయెన్ఱుశబ్దార్థమ్. ఇప్పడివనై-''దరిద్రన్'' ఎన్ఱుశొల్లువర్కళిఱే. అతేతెన్న (నతత్సమశ్చేత్యాది). ఇయంశ్రుతిః శ్వేతాశ్వతరే, సమాభ్యధిక రహితత్వేపిస్వవిషయీకారానుగుణకల్యాణగుణవత్తాంపరామృశన్ ''మామాయ'' ఎన్నతుక్కుభావమ్ (ఇతెన్నవాశ్చర్యన్దానెన్ఱు). ఇప్పోతు ''మామాయ'' ఎన్నతు-కீழுక్కుశేషమ్. ఒత్తార్మిక్కారైయిలైయాయ-ఒత్తారెప్పారుట్కుమెన్ఱుకీழேయున్నాట్టిభావమ్ (నీయారాయిత్యాది). ఇప్పోతు ''మామాయ'' ఎన్నతు-మేలుక్కుశేషమ్. నీయారాయెన్బట్టాయెన్నతు-నీయొరుకాపురుషనాయిప్పాడుపడుకిఱాయో? వెన్ఱపడి. వివరణమ్ (సమాధికేత్యాది). ''ఒత్తార్మిక్కారైయిలైయాయ'' ఎన్నతుక్కు-''అఱియాతనవఱివిత్తు'' ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱిక్కீழேయొరుతాత్పర్యమ్ ''ఎన్నైయి

అ-ఆ-వి.— ''అడియఱియాతేయెన్నఆరాయ్న్దవాఱే'' ఇతిపాఠే ''అడియఱియాతే'' ఇత్యారభ్య ''అత్తైవిట్టు'' ఇత్యన్తస్యాపిగ్రన్థస్యార్థమజానానం ప్రతి తం వివృణోతి (ఎన్నైయుమిశైవిత్తసర్వేశ్వరనైక్కొణ్డాడీరెన్న తన్దిరువుళ్ళత్తైవిట్టితి). యద్వా, నడువే ఇత్యాది - నెఞ్జినాఖ్యాత్. ౨.

ఈ.—వన్దవతరిత్తాయ్. (ఎప్పారుట్కుమొత్తాయ్) బ్రహ్మరుద్రర్కళ్ నడువే విష్ణునామావాయుమ్, ఇన్ద్రానుజనాయుమ్, రామకృష్ణాద్యవతారఙ్గళిల్ పణ్ణియుమ్, తిర్యక్కుక్కళోడొక్క మహావరాహమాయ్, స్థావరఙ్గళోడొక్క కుబ్జామ్రమాయుమ్ నిఱ్కుమ్నిలై. కుబ్జామ్రమాయ్ సన్దతుక్కు కరుత్తు ..“శవ్వేనిన్దాల్ పెణ్ణుక్కుమ్ పేతైక్కుమ్ ఎళియ్యాణ్ణాతు” ఎన్ఱు ఎల్లార్క్కుమ్ మొక్క సులభనాకైక్కు. ఇప్పడి నిఱ్కుమతెన్నెన్నిల్; మేన్మైయో దేవరిల్ “కిట్టవొణ్ణాతు” ఎన్ఱకలువర్కళ్, తాழ்విట్టువరిల్ కాఱ్కడైక్కొళ్ళువర్కళ్, ఆకైయాలే సజాతీయనాయ్ వన్దవతరిక్కవేణుమ్; ౧ “బ్రహ్మేశమధ్యగణనాగణనార్కపఙ్క్తావిన్ద్రానుజత్వమదితేస్తనయత్వయోగాత్। ఇక్ష్వాకువంశయదువంశజనిశ్చహన్త శ్లాఘ్యాన్యమూన్యనుపమస్యపరస్యధామ్నః” ఎన్నక్కడవతిఱే.

ఇప్పడియవతరిత్తుచ్చెయ్తతెన్నెన్నిల్ (ఉయిరాయ్) ఇచ్చేతనన్ తాన్ తనక్కు ప్పార్క్కుమ్ హితత్తైయుమ్ప్పార్క్కక్కడవనాయిరుక్కై. ధారకనాయెన్నపుమామ్. (ఎన్నై ఒపెఱ్ఱవత్తాయుమాయ్) తానుణ్డాకిలిఱే తాన్ తనక్కుహితమ్పార్ప్పతు. వళర్త్తుక్కొణ్డతాయన్ఱిక్కే, “పెఱవేణుమ్” ఎన్ఱునోన్బునోఱ్ఱు త్తన్ శరీరత్తై యొఱుత్తుప్పెఱ్ఱు, ఇవన్ ప్రియత్తైయేనడత్తక్కడవతాయాయ్. (తన్దైయుమాయ్) ఇప్పడినోన్బునోఱ్ఱువరున్దివరఙ్గిడన్దు పెఱ్ఱతాయుమ్ఇట్టువైక్కైక్కొరుపైమాత్రమామ్పడి, ఇవనుక్కుత్పాదకనాయ్హితమ్పార్క్కున్దన్దైయాయ్. అవ్వళవన్ఱిక్కే (అఱియాతనవఱివిత్తు) ౨ “శరీరమేవమాతాపితరౌజనయతః” ఎన్ఱుమళవన్ఱిక్కేజ్ఞానవికాసత్తై పణ్ణిత్తరుమాచార్యనుమాయ్; ౨ “సహివిద్యాతస్తంజనయతితచ్ఛ్రేష్ఠంజన్మ” ఎన్గిఱపడియే. 3 “ఏతద్వ్రతమ్మమ”

జీ-అ.—ప్పడి” ఇత్యాదివాక్యత్తిలేయరుళిచ్చెయ్తు, ఇవ్వాక్యమ్-‘ఒత్తార్ మిక్కారైయిలైయాయ” ఎన్ఱతుక్కు తాత్పర్యాన్తరమాక క్కణ్డుకొళ్వతు. సకలపదార్థఙ్గళిలుమొత్తవనామ్ప్రికారత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (బ్రహ్మరుద్రర్కళిత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే-౪ “సూకరత్వఞ్చమత్స్యత్వఞ్సారసింహత్వమేవచ। యథావాదణ్డకారణ్యేకుబ్జామ్రత్వమపీచ్ఛయా” ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. ఇప్పడినిఱ్కుమతు - ఎప్పారుట్కుమ్సజాతీయనాయ్ నిఱ్కుమతు. అప్పడి దేవతిర్యగాదిరూపేణవవతరిత్తానో?, అప్పడియవతరిత్తాల్ జన్మనిబన్ధనమానదోషసంసర్గమ్వారాతో? వెన్న (బ్రహ్మేశేతి). అతిమానుషస్తవే. అర్కపఙ్క్తౌగణనా - ౫ “ఆదిత్యానామహంవిష్ణుః” ఇతి. జనిశ్చ-జన్మముమ్. అమూని-జన్మాని. అనుపమస్య-ఉపమానరహితస్య. ధామ్నఃపరస్య - నిరవధికతేజోరూపమాన సర్వస్మాత్పరనుక్కు. శ్లాఘ్యాని-దోషావహఙ్గళన్ఱు.

“ఉయిర్” ఎన్ఱు-ఆత్మావైయుమ్, ప్రాణనైయుఞ్జొల్లుకిఱతు. మాతాపితాక్కళ్ శెయ్యుమ్కృత్యత్తైయుమ్ ఆచార్యన్ శెయ్యుముపకారత్తైయుమ్ తమక్కుచ్చెయ్తతాక మేల్శొల్లుకైయాలే, ఇతువుమ్-తమక్కుచ్చెయ్తతోరుపకారమాక వేణుమెన్ఱు వివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఇచ్చేతననిత్యాది). “ధారకనాయ్” ఎన్ఱపక్షత్తిలుమ్-అన్తర్యామియాయ్నిన్ఱుధారకనామళవన్ఱిక్కే, అవర్కళ్ దృష్టిగోచరనాయ్కొణ్డు ధారకనాయిరుక్కైయైచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱుయోజిక్కక్కడవతు. “ఉయిరాయ్” ఎన్ఱతుపోరాతో? తాయాయ్ త్తన్దైయాయ్నిఱ్కైయిలే యాధిక్యమేతెన్న (తానుణ్డానాలిత్యాది). ‘పెఱ్ఱ’ ఎన్ఱుమ్ ‘అ’ ఎన్ఱుఞ్జొల్లుకిఱతుక్కుభావమ్ (వళర్త్తుక్కొణ్డవిత్యాది). మాత్రమెన్ఱతు-౬ ‘మాతాభ్రస్త్రాపితుఃపుత్రోయస్మాజ్జాతస్సఏవసః’ ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. ఇప్పోతు, “ఆచార్యనుమాయ్” ఎన్గైక్కు- ఆచార్యన్ మాతాపితాక్కళిలుమ్పఱ్ఱపణ్ణుమాధిక్యమేతెన్న (శరీరమేవేత్యాది). “ఆచార్యన్ జ్ఞానప్రదానమ్పణ్ణుమ్” ఎన్ఱుమతుక్కుప్రమాణమ్ (సహివిద్యాతఇత్యాది). ఆపస్తమ్బధర్మే. (యస్మాద్ధర్మానాచినోతి సఆచార్యః తస్మై నద్రుహ్యేత్కదాచన సహివిద్యాతస్తఞ్జనయతి తచ్ఛ్రేష్ఠఞ్జన్మ శరీరమేవమాతాపితరౌజనయతః) యాతోరుకారణత్తాలేధర్మత్తైయనుష్ఠిప్పిక్కిఱానాచార్యన్, అవన్పొరుట్టోరుకాలుమపచారప్పడక్కడవనల్లన్; అన్దవాచార్యనన్దశిష్యనైవిద్యైయాలేజనిప్పిక్కిఱాన్; అన్దవిద్యైయాల్ వన్దజన్మమేశ్రేష్ఠమెన్ఱర్థమ్. అఱియాతనవఱివిత్తానోవెన్న (ఏతద్వ్రతమిత్యాది). అత్తా, అన్గిఱతుక్కర్థాన్తరమ్

౧॥ అ-స్త-౧౪. ౨॥ ఆపస్తమ్బధర్మే. 3॥ రా-యు-౧౮-33౪. ౪॥ ౫॥ భ-గీ-౧౦-౨౧. ౬॥ భార-అ.

ఈ.—౧ "మామేకంశరణంవ్రజ" ఎన్ను మవనితే. (అత్తా)మహోపకారకనానవనే!. ఇవ్వుపకారజ్గళై, ఉడైయవనాకైయాలేశెయ్తానెన్గిఱార్. ౨ *మాతాపితాభ్రాతానివాసశ్శరణం సుహృద్గతిర్నారాయణఃఎన్గిఱార్. ౩ "పెఱ్ఱతాయ్నీయేపిఱప్పిత్తతన్దైనీమఱ్ఱైయారావారుమ్నీ" ఎన్ఱారితే. (నీశెయ్తన)ఒన్ఱిరణ్డాకిలిఱే "ఇన్నతు" ఎన్నలావతు, ఆకైయాలే,"నీశెయ్తన"ఎన్ను మిత్తనై. స్వామియాననీ శేషభూతనానవెన్బక్కల్ పణ్ణినవుపకారజ్గళ్. (అడియేనడియేనే) ఉపకరిత్తనీయడియిలడియుమిత్తనైఎన్నాఱ్పోల్లిత్తలైక్కట్టప్పోమో?.అనుభవిత్తుక్కు మిழிనీరుణ్డుపోమిత్తనైయొழிయవెన్గిఱార్. ౨.

జీ-అ.—(మహోపకారకనానవనేయెన్ఱు)· అర్థాన్తరమ్ (ఇవ్వుపకారజ్గళైయిత్యాది). అత్తా-స్వామి. ఇవ్వుపకారజ్గళైయెన్ఱతు-ప్రియహితకరణోపదేశజ్గళై. ఆక 'అత్తా'"ఎన్గిఱతుక్కు-జ్ఞానప్రదత్వముమ్, ఉపకారకత్వముమ్, స్వామిత్వముమెన్ఱర్థత్రయమ్. 'తాయాయ్' ఇత్యాది.సర్వవిధబన్ధుత్వత్తుక్కుముపలక్షణమెన్గిఱార్ (మాతాపితేత్యాది). సుబాలోపనిషదీయంశ్రుతిః. సర్వవిధబన్ధుత్వత్తుక్కుప్రమాణాన్తరమ్ (పెఱ్ఱతాయిత్యాది). తాయ్పోల్ పరివనానవనుమ్నీ, ఉత్పాదకనాన పితావైప్పోలేహితపరనానవనుమ్ నీ, మహోపకారకరానవాచార్యర్కళైప్పోలేయడియాతన పడివిప్పాయుమ్ నీయేయెన్నై.

"శెయ్తన" ఎన్గిఱబహువచనత్తుక్కు భావమ్ (ఒన్ఱిరణ్డిత్యాది). "అత్తా, అడియేన్" ఎన్గిఱపదజ్గళైయుట్కొణ్డరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (స్వామియానవిత్యాది). "అడియేన్" ఎన్గిఱతుక్కుభావమ్ (ఉపకరిత్తవిత్యాది). "అడియేనడియేన్" ఎన్గిఱతుక్కు తాత్పర్యాన్తరమ్ (అనుభవిత్తిత్యాది)· కుమిழிనీరుణ్డై-తలస్పర్శియాకవవగాహికై. క్రమేణాన్వయః. ౨.

ప్ర-తి.—(ఇరణ్డామ్పాట్టు) (ఒత్తారిత్యాది) శ్వేతాశ్వతరే, [౬] "నతస్యకార్యంకరణఞ్చవిద్యతేనతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చ దృశ్యతే। పరాస్యశక్తిర్వివిధైవశ్రూయతేస్వాభావికీజ్ఞానబలక్రియాచ."—— (ఒత్తాయెప్పారుట్కుమ్) అతిమానుషస్తవే " బ్రహ్మేశమధ్యగణనాగణనార్ఘపజ్క్తావిన్ద్రానుజత్వమదితేస్తనయత్వయోగాత్ ।ఇక్ష్వాకువంశయదువంశజనిశ్చహన్త శ్లాఘ్యాన్యమాన్యనుపమస్యపరస్యధామ్నః॥౧౮॥—— (అడియాతనపడివిత్తు) ఆపస్తమ్బధర్మే "యస్మాద్ధర్మానాచినోతిసఆచార్యస్తస్మైనద్రుహ్యేత్కదాచనసహివిద్యాతస్తంజనయతితచ్ఛ్రేష్ఠం జన్మ శరీరమేవమాతాపితరౌజనయతః".——[రా - యు - ౧౮] "సకృదేవ" ఇత్యాది ॥౩౩౫॥ [భ - గీ - ౧౮] "సర్వధర్మాన్" ఇత్యాది॥ ౬౬॥ ——(అత్తా) సుబాలోపనిషది "ఉద్భవస్సమ్భవోదివ్యోదేవఏకోనారాయణః మాతాపితాభ్రాతానివాసశ్శరణంసుహృద్గతిర్నారాయణః".౨

పెరియతిరువన్దాతి-ఐన్దామ్పాట్టు.— పెఱ్ఱతాయ్నీయేపిఱప్పిత్తతన్దైనీ। మఱ్ఱైయారావారుమ్నీపేశ।లెఱ్ఱేయో। మాయమామాయవళై మాయములైవాయ్వైత్తనీయమ్మాకాట్టునెఱి.

తా.—తనతోసమానమైనవారును తనకు నధికులును లేనందున సర్వాధికుఁడైన ఓ! శ్రియఃపతీ! నీదివ్యచేష్టితములు మిక్కిలి యాశ్చర్యకరములైయున్నవి. అట్టి గుణచేష్టితములుకల నీవు నల్పపదార్థములకు సమానుఁడై యవతరించియు దేహమునకు నాత్మధారకమగునట్లు సర్వపదార్థములకును ధారకుఁడై సోపాధికసంబన్ధముకల తల్లివలె ప్రియములను జేసియు, తండ్రివలె హితములనాచరించియు, ఆచార్యులవలె మహార్థములను దెలిపించియు, నాయనర్థములను బోఁగొట్టియు, చేసినవుపకార పరంపరలన్నియు నాదాస్యసంబన్ధమునుబట్టిచేయఁబడినవియని యెంచియున్నానుగాన వాటిని దెలుఁగనశక్తుఁడైతిని. ౨.

మూ.— అడియాక్కాలత్తుళ్ళేయడిమైక్కణన్బుశెయ్వి। త్తడియామామాయ త్తడియేనైవైత్తాయా।
లడియామైక్కు అళాయ్నిలమావలిమూవడియె। న్ఱడియామైవఞ్జిత్తాయెనతావియుళ్కలన్దే॥ ౩॥

౧॥ భ-గీ-౧౮-౬౬. ౨॥ సు-ఉ-౬. ౩॥ పెరి-తిరువన్దా-౫.

ఆ.— (అఱియా) తన్దిఅత్తిలెమ్బెరుమాన్ శెయ్తరుళిన నన్మైకళై ప్పేశుకిఱార్. 3.

అన్వ.— అఱియామై కుఱళాయ్ నిలమ్మావలిమూవడియెన్ఱ (3) అఱియామై వఞ్జిత్తాయ్ ఎనతావియుళ్ కలన్ద (౬) అఱియా మా మాయత్తు (౯) అడియేనై అఱియాక్కాలత్తుళ్ళే అడిమైక్కణ్ (౧౦) అన్బు శెయ్విత్తువైత్తాయాల్ (౧౪). 3.

పన్ని.— అనన్తరమ్, తన్పక్కలిలే అవన్ తన్నై యభినివేశిప్పిత్తపడియై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

పిఱర్ తన్నై యుళ్ళపడి యఱియాతపడి వడివళ్ళుకాలే మఱిమయక్కిన, వామననానవనాయ్, నిలమ్మావలిమూవడియెన్ఱు అనన్వితమాయ్ అపరిసమాప్తమానవాక్యత్తాలే, (3) " ఇవనీశ్వరన్ " ఎన్ఱఱివిక్కిఱశుక్రాదికళ్ పాశురముమ్ నెఞ్జిల్ పడాతపడియాక, అవన్ "తన్నతు" ఎన్ఱిరున్దగత్తైవఞ్జిత్తుక్కొణ్డవనే!, ఇవ్వుపదానత్తై యొరుక్కు ప్రకాశిప్పిత్తు ఎన్నైఞ్జుక్కుళ్ళైకలన్ద అక్కాణక్కిలే, (౬) అఱియామైయైవిళైప్పతాయ్, దుస్తరమాన పెరుమైయైయుడైత్తాయ్, మాయాకార్యమాన సంసారత్తిలే, (౯) స్వతస్సిద్ధమాన శేషత్వసమ్బన్ధమ్పఱ్ఱా శాక ఎన్నై, అన్ద శేషత్వమఱికైక్కు సమ్భావనైయిల్లా క్కాలత్తిలే, తత్ఫలమాన శేషవృత్తియిలే,(౧౦)ఆదరత్తై, పిఱప్పిత్తువైత్తాయిఱే.(౧౪) ఇతుఉన్నుడైమైనళువవిడామైక్కి ఉయెన్ఱుకరుత్తు. 3.

అర్థము.— తెలిసికొనుటకునశక్యుఁడైన వామనుఁడై నేలమహాబలిమూడడుగులని (3) తెలియకనుండునట్లు వంచించినవాఁడా! నామనస్సునందుఁగలిసి (౬) అజ్ఞానమునుబుట్టించెడి గొప్పదైన మాయాకార్యమైన (సంసారమునందు) (౯) దాసుఁడైననన్ను శేషత్వజ్ఞానములేనికాలమునందే కైంకర్యములయందు (౧౦) ప్రీతిని బుట్టించితివికదా? (౧౪). 3.

ఈ.— మూన్ఱామ్పాట్టు. ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్తతాక త్తిరుమాలైయాణ్డాన్బణిక్కుమ్బడి - "అఱివునడైయాడాత దశైయిలే సమ్బన్ధజ్ఞానత్తైప్పిఱప్పిత్తు, పిఱన్దజ్ఞానత్తై యழிక్కక్కడవతాన దేహసమ్బన్ధత్తోడే పిన్నైయుమ్ వైత్తాయ్, ఎన్గిఱ ఇழவాలే శొల్లుకిఱార్" ఎన్ఱామ్. ఇత్తై యెమ్బెరుమానార్ కేట్టరుళి, "మున్నిఱ్పాట్టుక్కళుమ్ పిన్నిఱ్పాట్టుక్కళుమ్ ప్రీతియోడే నడవానిఱ్క, నడువే యప్రీతితోన్ఱ చ్చొల్లుమతుశేరాతు, అనపిన్నిఙ్జనేయామిత్తనై 'అఱియామామాయత్తడియేనై - అఱియాక్కాలత్తుళ్ళే యడిమైక్కణన్బుశెయ్విత్తు- వైత్తాయాల్' ఎన్గిఱార్" ఎన్ఱిత్తైయుమ్ ఒరువుపకారమాక్కి యరుళిచ్చెయ్తార్. "అత్తానీశెయ్తన" ఎన్ఱు-నామ్బణ్ణిన వుపకారఙ్గళైచ్చొల్లానిన్ఱీర్ "అవఱ్ఱిలే నీర్ మతిత్తిరుప్పతొరు వుపకారత్తైచ్చొల్లీర్ కాణీరెన్న; అత్తైచ్చొల్లుకిఱార్.

(అఱియాక్కాలత్తుళ్ళే) ౧"బాల్యాత్ప్రభృతిసుస్నిగ్ధః" ఎన్గిఱపడియే, అఱివునడైయాడాతబాల్యత్తిలే. (అడిమైక్కణన్బుశెయ్విత్తు) అడిమైక్కణ్ - అడిమైయిలే. ౨"అహంసర్వంకరిష్యామి" ఎన్గిఱపడియే, అస్పృష్టసంసార

జీ-అ.— మూన్ఱామ్పాట్టు. (అఱియాక్కాల మిత్యాది) ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తిల్ - కీழிరణ్డుపాట్టిలుమ్ కలన్దకలవి మానసానుభవమాత్రమాయ్ బాహ్యసంశ్లేష యోగ్యమల్లామైయాలే, "ఇతుక్కడి ప్రకృతిసంసర్గమ్" ఎన్ఱు వెఱుక్కిఱారిప్పాట్టిలెన్ఱు సఙ్గతి కణ్డుకొళ్వతు. "3 * కైయార్శక్కరత్తిలే కీழுమ్మేలుమ్ హర్షమాయిరుక్క, ౪ 'ఎన్కొల్వన్' ఎన్గిఱవిరణ్డుపాట్టాలుమ్ - కీழ்ప్పిఱన్దసంశ్లేషమ్ బాహ్యసంశ్లేషయోగ్యమల్లామైయాలే, 'ఇతుక్కడలాన ప్రకృతియోడేవైత్తాయ్' ఎన్ఱు వెఱుత్తారిఱే; ఇఙ్గు మప్పడియే వెఱుక్కిఱార్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తిలే యవతారికై (అత్తానీయిత్యాది).

ఇత్తాల్ భావమ్ (అహంసర్వమిత్యాది). అన్ఱెన్ఱు - పెఱిల్ జీవిత్తల్, పెఱావిడిల్ ముడియుమతాన సజ్జానత్తరభావికామత్తైచ్చొలుకిఱతు. "కురుష్వ" ఎన్ఱతిల్ "వైధర్మ్యం నేహవిద్యతే" ఎన్ఱ తివ్విడత్తుక్కుపయుక్తమ్. అయోధ్యాకాణ్డే, "కురుష్వమామనుచరం వైధర్మ్యం నేహవిద్యతే । కృతార్థోహంభవిష్యామి తవచార్థః ప్రకల్పతే." "బాల్యాత్ప్రభృతి," "అహంసర్వఙ్కరిష్యామి" ఇత్యాది, పూర్వమేవ

౧॥ రా-బా-౧౮-౨౭. ౨॥ రా-అ-3౧-౨౫. 3॥ ౪౧-౧. ౪॥ ౪౧-౪.

ఈ.—గన్ధరాన నిత్యసూరికళుడైయ పరిమాఱ్ఱత్తిలేయన్ఱో వెన్నై యన్వయిప్పిత్తతు. (అన్బుశెయ్విత్తు) "వరిల్ పొళికళ్, కెడిల్ తేడేన" ఎన్ఱిరుక్కైయన్ఱిక్కే, ౧ "కురుప్ప" ఎన్నుమ్బడి పెఱావిడిల్ ముడియుమ్బడియన్ఱో పణ్ణిఱ్ఱు. (అటియాని త్యాది) పిళ్ళాయ్, ఊమత్తఙ్గాయ్ తిన్ఱు భ్రమిత్తారైప్పోలే, అచిత్సంస్పృష్టనాయిరుక్కుమ వెన్నైక్కీడేరిప్పడిపణ్ణిఱ్ఱు. అటివుకేట్టైప్పణ్ణక్కడవతాన ప్రకృతిసంస్పృష్టనాయిరుక్కుమవడియేనై, 'ఇతెఙ్గళిత్తైప్పట్టాలుమ్నల్లతు, నమ్వస్తువన్ఱో" ఎన్ఱు (వైత్తాయాల్) ఇత్తణ్ణీర్ప్పన్దలై వైత్తాయాలెన్గిఱార్. అటియామామాయత్తడియేనై - అటియాకాలత్తుళ్ళే అడిమైక్కణన్బుశెయ్విత్తు-వైత్తాయాల్. ఇతఃక్కునల్లనిదర్శనముణ్డు (అటియామైయిత్యాది) నెఙ్జటియాతపడికార్యమ్ శెయ్వారైప్పోలే, తిరుమార్విలిరుక్కుమనాయ్చ్చియారుఙ్గూడ పటియామే వామనవేషత్తైప్పరిగ్రహిత్తు ౨ "కొళ్వనాన్మావలి" ఎన్ఱాప్పోలే, నిలమ్మావలిమూవడియెన్ఱు - అనన్వితభాషణఙ్గళై ప్పణ్ణి. పణ్డుమిరన్దు పఴక్కముణ్డాకిలిఱే అన్వితభాషణమ్బణ్ణువతు. (అటియామైవఙ్జిత్తాయ్) శుక్రాదికళ్ "ఇవన్ సర్వేశ్వరన్, దేవకార్యమ్శెయ్యవన్దాన్, ఉన్ సర్వస్వత్తైయు మపహరిక్కవన్దాన్" ఎన్ఱాల్, అవర్కళ్ పాశురఙ్గైవిప్పడాతపడి తన్ పేచ్చాలే యన్నై యటివుకెడుత్తు వఙ్జిత్తానాయిఱ్ఱు. అప్పడియే (ఎనతావియుళ్ కలన్దు) నానిరుక్కుమ విడత్తిళవుమ్వన్దు. ఎన్నోడేకలన్దు అత్యన్తమన్యపరనాన ఎన్నాత్మావిలేపుకున్దు ఉన్ గుణచేష్టితఙ్గళాలేవశీకరిత్తు. అటియామైక్కుఅళాయ్నిలమ్ మావలిమూవడియెన్ఱు అటియామైవఙ్జిత్తాప్పోలే, ఎనతావియుళ్ కలన్దు - అటియామామాయత్తడియేనై - అటియాకాలత్తుళ్ళే అడిమైక్కణన్బు శెయ్విత్తు వైత్తాయాల్ ఎన్ఱన్వయమ్. 3.

జీ-అ.—మహాప్రవేశేలిఖితమ్. ఇతుక్కుతాత్పర్యమ్ (పిళ్ళాయిత్యాది). పిళ్ళాయెన్ఱతు-వాత్తైప్పాడు. (అచిత్సంస్పృష్టనాయ్) తత్ప్రియుక్తహూఢ్యపర్యన్తంవివక్షితమ్. శబ్దార్థమ్ (అటివుకేట్టైయిత్యాది) "అడియేన్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇతెఙ్గేయిత్యాది). ఇన్దవాక్యమ్-ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తిలేయానపోతు, అతిజుగుప్సనీయమాన వచిత్సంస్పృష్టనేయాకిలుమ్ సమ్బన్ధత్తాలే యఙ్గీకరిత్తడిమైక్కణన్బుశెయ్విత్తు వైత్తాయెన్ఱు తాత్పర్యమ్. ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తిలేయానపోతు - "నమక్కుపరతన్త్రమన్ఱో, ఎఙ్గే శిక్షైప్పట్టాలుమ్ క్రమేణాఙ్గీకరిక్కుమోమ్" ఎన్ఱు వైత్తాయాలెన్ఱు పేఱుక్కడారెన్ఱుకరుత్తు. శిక్షైప్పడుకై - హేయసంస్పృష్టమాకై. అన్బుశెయ్విత్తాయాల్ ఎన్నవమైన్దిరుక్క, "వైత్తాయాల్" ఎన్నైయాలే - ఒరు గౌరవన్దోన్ఱుకిఱతో, అత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఇత్తణ్ణీర్ప్పన్దలైయిత్యాది). ఇతు-ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తైప్పఱ్ఱి ఉపకారస్మృతియిలే. అన్వయక్కాట్టుకిఱార్ (అటియామామాయత్తిత్యాది). మేలే "అటియామై" ఎన్ఱిరుక్కైయాలే, అత్తోడు పునరుక్తమాకాతపడి వ్యాఖ్యానమ్బణ్ణుకిఱార్ (నెఙ్జటియాతవిత్యాది). "అప్పోతు పిరాట్టియుణ్డో?" ఎన్న; రసమాక, 3 ""కృష్ణాజినేన సంవృణ్వన్వక్షస్స్థలాలయామ్" ఎన్నక్కడవతిఱే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. అనన్వయమాక చొల్లుకైక్కుహేతు (పణ్డుమిత్యాది). "ప్రసక్తస్యహిప్రతిషేధః" ఇతిన్యాయేన, అటియామైక్కుప్రసఙ్గంసమ్పాదయతి (శుక్రాదికళిత్యాది). "అటియామై" ఇత్యాదికమ్ - దృష్టాన్తార్థమెన్గిఱార్. (అప్పడియేయిత్యాది). నానిరుక్కుమ విడత్తిళవుమ్వన్దుఎన్నైయాలే - తామ్విముఖరాయిరున్దమైతోన్ఱుకిఱతు. మహాబలియైవఙ్జిత్తాప్పోలే యెన్నైయుమ్వఙ్జిత్తాన" ఎన్ఱువివక్షిత్తు, వఞ్చనముపకారమన్ఱికారత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అత్యన్తమిత్యాది). ప్రతిపత్తిసౌకర్యార్థమన్వయమ్(అటియామైయిత్యాది). ఆళవన్దార్నిర్వాహత్తిలే, అటియామైక్కుఅళాయెన్ఱుతొడఙ్గి, వఙ్జిత్తాప్పోలే, యెనతావియుళ్ కలన్దు అటియాకాలత్తుళ్ళే యిత్యారభ్య, వైత్తాయాలిత్యన్వయః. 3.

అ-అ-వి — ఇన్నారటియామల్ ఎన్నామైయాలే - "ఎల్లారుమ్" ఎన్గిఅవర్థత్తైవివక్షిత్తు, అతిన్ కాష్ఠైయై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నెఙ్జఱియాతపడియిత్యాది). (తిరుమార్విలిత్యాది) బ్రహ్మచారి వేషమ్ పిరాట్టిక్కుసహ్యమ్బాలేకాణుమ్. 3.

౧॥ రా-అ-౩౧-౨౨. ౨॥ ౨౮-౯. 3॥

ప్ర-తి.—(మూన్ఱామ్పాట్టు) (అడియాక్కాలత్తుళ్ళే) బాలకాణ్డే[౧౮] "బాల్యాత్ప్రభృతిసుస్నిగ్ధోలక్ష్మణోలక్ష్మివర్ధనః । రామస్యలోక రామస్యభ్రాతుర్జ్యేష్ఠస్యనిత్యశః ॥ ౨౭॥"——ఆయోధ్యాకాణ్డే [౩౧] "భవాంస్తుసహవైదేహ్యా గిరిసానుషురంస్య జ్కరిష్యామి జాగ్రతస్స్వపతశ్చతే ॥౨౫॥"——(అన్బుశెయ్విత్తు) [౩౧] ఏతత్పూర్వస్మిన్, "కురుష్వమామనుచరం అడియా హవిద్యతే । కృతార్థోహంభవిష్యామి తవచార్థఃప్రకల్పతే ॥ ౨౨ ॥ ధనురాదాయసగుణం ఖనిత్రపిటకాధరః । అగ్రతస్తే నమనుదర్శయన్ ॥ ౨౩ ॥" 3.

తాత్పర్యము.—ఇతరులుతననెఱుఁగకనుండునట్లున్నతనదివ్యమంగళ విగ్రహసౌందర్యముచే మహాబలినిభ్రమింపఁజేసి సూపమనోహరతరంబెత్తి వానిసమీపమునకుఁబోయి "నేలమహాబలిమూడడుగులని" ముగ్ధభాషణములచే వానిప్రక్కనున్న శుక్రాదులయొక్కవార్తలను వాఁడు నమ్మకనుండునట్లుచేసి వంచనముచే జగత్తును గ్రహించియుపకరించిన ఓ! మహోపకారకుఁడా! అజ్ఞానమునుబుట్టించెడియతిక్రూరమైన సంసారమునందున్న నన్నుస్వతస్సిద్ధమైన శేషత్వమును బట్టి యట్టిశేషత్వము నెఱుఁగుటకుఁగూడ యోగ్యతలేనికాలమందే కైంకర్యముల యందు నాకునాదరమును కలుగఁజేసితివి. ఇట్టినీనిర్హేతుక మహోపకారకత్వమును నేనేమని వర్ణించెద?. 3.

మూ.—ఎనతావియుళ్ కలన్దపెరునల్లుతవిక్కైమ్మా । ఱెనతావితన్దొழிన్దేనినిమీళ్వతెన్బతుణ్డే!
యెనతావియావియునీపొழிలేழுముణ్డవెన్దా । ఎనతావియార్ యానార్ తన్దనీకొణ్డాక్కినైయే॥ ౪॥

ఆ.—(ఎనతావి) ఇప్పడియెమ్బెరుమానోడు కలన్దకలవియాలుళ్ళ నిరవధికప్రీతియాలే యడివఴీన్దు, "ఇవ్వాత్మాతమ్ముడైయతన్ఱు" ఎన్ఱు నిరూపిక్కమాట్టారాయ్, అవన్ తమ్మోడుకలన్ద విప్పెరునల్లుతవిక్కుక్కైమ్మాఱాక త్తిమ్ముడైయ వాత్మావైయవనుక్కు మీళావడిమైయాకక్కొడుత్తు, పిన్నైయున్దమ్ముడైయ స్వరూపత్తైయుళ్ళపడివివేకిత్తు, తరుకిఱనానార్, తరప్పడుకిఱవివ్వాత్మావార్, పణ్డేయునక్కు శేషమాయిరుక్కిఱవివ్వాత్మావై నీకొణ్డరుళినాయత్తనైయిఱే యెన్గిఱార్. ౪.

అన్వ.—పొழிలేழுమ్ ఉణ్డ ఎన్దాయ్ (3) ఎనతావియుళ్ కలన్ద పెరు (౬) నల్ ఉతవి కైమ్మాఱు (౯) ఎనతావి తన్దొழிన్దేన్ ఇని (౧౨) మీళ్వతు ఉణ్డే ఎనతావియుమ్ (౧౪) ఆవి నీ ఎనతావియార్ (౧౮) యానార్ తన్ద నీయే(౨౧) కొణ్డాక్కినై(౨౨).

పన్ని.—అనన్తరమ్ ఇవ్వుపకారత్తుక్కు ప్రత్యుపకారమిల్లైయెన్గిఱార్.

సమస్తలోకఙ్గళుమ్ప్రళయత్తిలేయழிయప్పుక, వయిఱ్ఱిలేవైత్తునోక్కిన, స్వామియే!, (3) అప్పడినానుమழிన్దుపోకాతపడి అత్యన్తహేయమాన ఎన్నాత్మావుక్కుళ్ళే, ఒరునీరాకక్కలన్ద, అతుతన్ పేఱామ్బడిపెరుత్తు, (౬) నిర్హేతుకమాకైయాలేనన్ఱాన, ఉతవిక్కు, ప్రత్యుపకారమాక, (౯) ఎన్నాత్మావై, ఉనక్కుత్తన్దేవిట్టేన్, ఇని, (౧౨)అతుక్కు మీట్చియెన్బతొన్ఱు, ఇల్లై. ఇతుతానారతెన్ఱారాయిల్;ఎన్నాత్మావుక్కుమ్,(౧౪)ఆత్మా, నీ, ఆతలాల్ తరప్పడుకిఱవెన్ స్వరూపత్తినుడైయకర్మత్వమ్నానిట్టవழக్కల్ల,(౧౮)తరుకిఱవెన్నుడైయకర్తృత్వముమ్ నానిట్టవழக్కల్ల, దాతృత్వకర్తృత్వాదివిశిష్టమాన విచ్వస్తువినుడైయసత్తైయై యడియిలేయుణ్డాక్కిత్తన్ద,నీతానే, (౨౧) పిన్నైయుమ్ స్వీకరిత్తాయ్,(౨౨)ఆతలాల్, ఉనక్కేశేషమెన్నిట్టు, ఎనక్కుసమర్పణత్తిల్ కర్మత్వమిల్లై, కర్తృత్వముమిల్లై. కైమ్మాఱు-ప్రత్యుపకారమ్. ౪.

అర్థము.— సప్తలోకముల నారగించిన ఓ! స్వామీ! (3) నాయాత్మలో కలిసిన పెరిగి (౬) శ్రేష్ఠమైన ఉపకారమునకు ప్రత్యుపకారముగ (౯) నాయాత్మను సమర్పించితిని; ఇంకమీద (౧౨) ప్రతికూలించుట లేదు. నాయాత్మకును (౧౪) నాత్మ నీవే; నాయాత్మ యెవరు? (౧౮) నేనెవరు? (సత్తను) ప్రసాదించిన నీవే (౨౧) స్వీకరించితివి. (౨౨).

ఈ.—నాలాయిరప్పడి. "వైత్తాయాల్" ఎన్ఱుఅవన్పణ్ణినవుపకారత్తై యనుసన్దిత్తు ఇజ్జనేకిడన్దు నెఞ్జాఅల్ పోక్కన్ద. ప్రత్యుపకారమాక ఉమ్మతాయిరుప్పదొరువస్తువై కొణ్డుత్తు నెఞ్జాఅల్ తీరమాట్టేరో వెన్న; "అ(అడియేన్) శెయ్వతు" ఎన్ఱుఅవన్తిరువడికళిలే ఆత్మసమర్పణత్తైప్పణ్ణియనుశయిక్కిఱార్.

ప్పడిపణ్ణినీ(ఎ వియుళ్ కలన్ద) అనాదికాలమ్ సంసారత్తిలే వాసనైపణ్ణిప్పోన్ద ఎన్నుడైయ ఆత్మవస్తువిలేకిడీర్ నమ్వస్తువన్ఱో (ఎనతావి) పస్పిష్టకన్దాల శ్రేణియిలేపుకున్దాప్పోలే తమ్మైయనుసన్ధిక్కిఱార్; ౧ "నీశనేన్" ఎన్ఱి ఉతత్తైయేనో....ప్పతు. (ఉళ్ కలన్ద) అతుతన్నిలుజ్గడక్కనిన్ఱు శిలభోగమోక్షజ్గళైత్తన్దుపోక్కై యన్ఱిక్కే, "ఎ ల్లామ్తన్నుళ్కలన్ద ప్రీన్దోమ్" ఎన్నుమ్పడికలప్పతే! (ఉతవి, నల్లుతవి, పెరునల్లుతవి) ఉతవియావతు - ఉపకరి క్కై. నల్లుతవియావతు - పక్షైచ్చెయ్ళ్ళాతేయుపకరిక్కై. పెరునల్లుతవియావతు - తన్పేఱాకవుపకరిక్కై. ఇప్ప పెరుపకారత్తుక్కు, కైమాఱాక - ప్రత్యుపకారమాక. (ఎనతావితన్దొழிన్దేన్) ఎన్నుడైయఆత్మవస్తువై దేవర్ తిరువడికళిలే సమర్పిత్తేన్. అన్ఱికేయు, ఇతుతానె త్తనైకుళిక్కు నిఱ్కుమెన్ఱానీశ్వరన్ (ఇనిమీళ్వతెన్పతుణ్డే) సదో య్దశాహనుంక త్తన్దేన్. "అప్పకినీ, నీకొతామ్ అరత్తెయాంరుక్కు త్తన్దిరెన్నా రాయ్న్దుపార్త్తుక్కాణుమ్" ఎన్ఱా నీశ్వరన్; ఆరాయ్న్దవాఱే అవనత్తైయానుక్కుక్కొణ్డుపత్తతాయిరున్దతు, (ఎనతావియావియుమ్నీ) ఎన్ఱాత్తా వుక్కు న్తరాత్మావాయ్ప్పటన్దునిఱ్కిఱాయుమ్ నీయాయిరున్దాయ్. భగవదీయమానవస్తువై నెడునాళ్ ఎన్నుతు"

ఈ-అ.—నాలాయిరప్పడి. (ఎనతావియిత్యాది) "ఎనతావితన్దొழிన్దేన్, ఎనతావియార్ యానార్" ఎన్ఱైక్కిటాక్షిత్తుశఙ్కాపరిహారరూ పేణసఙ్గతి (వైత్తాయాలిత్యాది). అనుశయిక్కిఱార్ - అనుతపిక్కిఱార్. నెఞ్జాఅల్ - మనోదుఃఖముమ్, విచారముమ్

"ఎనతావి" ఎన్ఱతుక్కు...భావమ్ (అనాదికాలమిత్యాది). ఫలితమ్ (వస్తునిత్యాది). "పుకున్దాప్పోలేయన్ తమ్మైదేకలన్దాన్" ఎన్ఱ తమ్మైయతినీచనాకననుసన్ధిక్కిఱారెన్నపడి. ఇప్పడియనుసన్ధిప్పానేన్నెన్న (నీశనేనిత్యాది). "ఉళ్కలన్ద" ఎన్ఱతుక్కు...సనై (అతుతన్నిలువి త్యాది). కడక్కనిన్ఱు ...త్తైక్కొడుక్కైయావతు - తాన్ప్రాప్యనన్ఱిక్కేయొழிకై. కడక్కనిన్ఱు మోక్షత్తైక్కొడుక్కైయావతు. ఇ "మోక్షయిష్యామి" ఎ "నిత్యకిఙ్కరోభవిష్యసి" ఎన్ఱుపురుషార్థప్రధానత్తైసఙ్కల్పిత్తు, అన్దరసత్తైయనుభవిప్పియామలిరుక్కై. (ఎల్లామి త్యాది) ఎనతావియిలుళ్ల...సమస్తరసఙ్గళుమామ్పడికలన్దానెన్నపడి. విశేషణఙ్గళుక్కు భావమ్ (ఉతవియావతిత్యాది). కైమాఱు - కైమాఱుకై. కై - కొడుక్కై. మాఱు - ప్రతిగాక. ప్రతియాకక్కొడుక్కై - ప్రత్యుపకారమెన్నపడి. తన్పేఱాక - ఇవనర్థియామలిరుక్క, స్వప్రయోజనమాక. అప్పకినీ - సమ్బోధనమ్. (ఎన్తనైకుళిక్కు) నిఱ్కుమ్ - స్నానమాయ్; నాలుకుళిక్కుళిపర్యన్తమ్పుష్పాఙ్గరాగాది పరిమళమ్ నిఱ్కుమాప్పోలే ఇతువుమెత్తనైకాలమిరుక్కుమెన్నపడి. స్థాయిత్వాభావత్తిలేనోక్కు. సద్యోదశాహమెన్నవితత్తిలే. "క్రయ శ్చపరివృత్తిశ్చనిధానశ్చసమేయతః। ఆదశాహాన్నిరర్తస్తవిష మేనవత్సరాత్" ఎన్నక్కడవిసెప్పతు. నవవత్సరాత్ - ప్రథమవత్సరాదిత్యర్థః. "ఆదశాహాత్" ఎన్నవశనన్ఱిక్కే, సద్యోదశాహమెన్నపడి. మేలుక్కుపతారికై (అప్పకినిత్యాది). "ఆరాయ్న్దవాఱే" ఇత్యాది

అ-అ-వి.—"అతిమాత్రప్రవణనాన వన్పక్కలిలే" ఎన్ఱక్రమానాళోవెన్న (నీశనేనిత్యాది). "ఎనతావియావియుమ్నీ" ఎన్ఱు, "ఉళ్ళ్వారుళ్ళత్తెల్లామ్ ఉడనిరున్దఱితి" ఎన్నుమాప్పోలే యవనుడైయ సర్వజ్ఞత్వత్తైయనుసన్ధిత్తు లజ్జిక్కిఱారెన్నుతల్. అత్యన్తపారత న్త్ర్యపరైత్తుప్పార్త్తాల్, కేవలశేషవ్యజ్ఞాపకత్తై, "ఎనతావియావియుమ్" ఎన్ఱు-అవనుక్కు శరీరతయా శేషమాకైయాలే, యవనత్తైయవ నుక్కుక్కొడుత్తల్ కళవాకైయాలే లజ్జైక్కుపలికేయెన్నవుమామ్. ప్రత్యుపకారత్తిలుజ్ఞాన శ్రద్ధాజాడ్యత్తాలే కలఙ్గి మున్నడితోన్ఱా

ఈ —ఎన్ఱిరున్దు, ఇ_త్తైఇన్ఱు అవన్బక్క_లిలేసమర్పిత్తోమ్; సర్వజ్ఞనానవన్ ఎన్నినై_త్తిరుక్క-మెన్ఱు, తామత్తై యఱిన్దుఅతుక్కు-లజ్జిక్కి_ఱార్.

ఆత్మసమర్పణమ్బణ్ణావిడిల్ సర్వముక్తిప్రసఙ్గమాం‌మ్, సమర్పిక్కిల్ అవనతానవస్తువై_యవనుక్కు-కొ_డు త్తతామ్, ఆనాత్ప్యవ్యవమప్పతెన్నెన్నిల్; భ్రాన్తిసమయత్తిల్ సమర్పిక్క-వుమ్వేణుమ్, తెళిన్దాల్ "కొడు త్తోమ్" ఎన్నిరుక్క-క్క_డవనల్లన్; ౧"మయాసమర్పితః - అథవా కిన్ను సమర్పయామి తే" ఎన్ఱారిఱే(ప్రాழிలే(ముమ్ముడ.

జీ-అ.—వాక్యానన్తరమ్-"భగవదీయమాన" ఇత్యాదివాక్యత్తైయనుసన్ధిత్తు, అనన్తరమ్, "ఎనతావియావియుమ్ నీ" ఎన్ఱు పదోపాదానమ్బణ్ణి, "ఎన్నాత్తావుక్కు" ఇత్యాది వాక్యజ్గళ్గొళ్ళప్పడుకిన్ఱతు. లజ్జిక్కి_ఱారెన్ఱతు - "ఎనతావియార్ యానార్" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి.

ఇన్దప్రసఙ్గత్తిలే స్వరూపశఙ్కై పణ్ణుకిఱార్ (ఆత్మసమర్పణమిత్యాది). యద్వా, ౨ "ప్రక్షాళనాద్ధి పఙ్కస్య దూరాదస్పర్శనంవరమ్" ఎన్ఱిరాత్తే, ఆత్మసమర్పణమ్బణ్ణువానేన్? ; పిన్బు లజ్జిప్పానేన్ ఎన్న (ఆత్మసమర్పణమిత్యాది) ఆతల్. అతావతు-3 "కర్తుం న శక్యమపి ప్రపత్తుమనలమ్' ఎన్ఱు శొల్లుమ్బడియాన 'ప్రబుద్ధధీః' ఎన్ఱ అత్యన్త పారతన్త్ర్యానుసన్ధాన దశైయైప్పార్త్తాల్, 'అథైవమయాసమర్పితః'. ౪ 'త్వత్పాదారవిన్దయుగళం శరణమహం ప్రపద్యే' ఎన్ఱనుసన్ధిక్కి_ఱ కేవల శేషత్వజ్ఞాన దశైయుమ్ పారతన్త్ర్యజ్ఞానకార్యమే యాకిలుమ్, 'అతువుమ్ భ్రాన్తిదశై' ఎన్నుమ్బడియాయిరుక్కుమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. 3 [మయిత్వదధీనతాంనిశ్చిత్య] ఎన్ఱవిడత్తిల్ - త్వద్వ్యాప్యమాన పారతన్త్ర్యత్తై నిశ్చయిత్తపడి. ఇతుక్కు నియామకమేతెన్న (మయాసమర్పిత ఇత్యాద). అతావతు - ఆత్మసమర్పణమ్ సర్వ.

అ-అ-వి.—మల్, తమ్ముడైయ తల్లాతత్తై త్తమతాక భ్రమిత్తు అత్తైయవనుక్కు సమర్పిత్తు, ఉడనే తెళిన్దనుశయిత్త వితుక్కు దృష్టాన్తాభిప్రాయేణవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఆత్మసమర్పణమిత్యాది). స్వరూప భరఫల సమర్పణాత్మకమాన ప్రపత్తిశరీరత్తిలే, స్వరూపసమర్పణమావతు-స్వతస్సిద్ధమాన శేషత్వత్తినుడైయ వనుసన్ధానమాత్రమే యొழிయ, తన్నతాన వాత్మవస్తువై యవనుక్కు సమర్పిక్కై_యన్ఱాయిరుక్క-చ్చెయ్తేయుమ్, ఆత్మసమర్పణమావతు - తన్నతానవాత్మవస్తువై యవనుక్కు సమర్పిక్కై-యెన్ఱు అప్రబుద్ధర్క్కు-త్తోన్ఱుమిఱే; తదభ్యుపగమేన వరుళిచ్చెయ్తవాక్యమితువెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. ఇప్పడి యప్రబుద్ధనాయ్ సమర్పణదశైయిల్ తన్నతై సమర్పిత్తతాక భ్రమిత్తానేయాకిలుమ్, "ఇన్ఱు ముతలాక శేషత్వముణ్డాయిఱ్ఱు" ఎన్గిఱబుద్ధి యుణ్డాకైయాలే పరమపురుషార్థసిద్ధియిల్ తట్టిల్లైయెన్ఱుకరుత్తు. అన్దవధికారి, పిన్బుమ్ తన్నుడైయ పదార్థత్తై సమర్పిత్తతాక బుద్ధిపణ్ణిక్కొ_ణ్డిరున్దానే యాకిలుమ్ ఫలసిద్ధియిల్ విరోధమిల్లై; అవనే ప్రబుద్ధనాకిలుమ్ విరోధమిల్లై, ప్రబోధానన్తరమ్ ప్రపత్తి కార్యకరమెన్ఱుమామ్. ఇన్దప్రపత్త్యుత్తరకాల ప్రబుద్ధనైప్పఱ్ఱి (భ్రాన్తిసమయత్తి లిత్యాదివాక్యజ్గళ్) తెళిన్దాల్ కొడుత్తోమెన్ఱిరుక్క-క్క_డవనల్లన్ ఎన్గిఱతు - అనువాదమ్, విధియన్ఱు. ఇవరిజ్గేపణ్ణిన ఆత్మసమర్పణమ్ స్వీకారసమయత్తిలుమ్బణ్ణవేణుమెన్ఱు వివక్షిత్తు, తద్విషయశఙ్కై_యైయనువదిక్కి_ఱార్ (ఆత్మసమర్పణమిత్యాది). ఎన్నవుమామ్. సమర్పిత్తు లజ్జిత్తమైక్కు దృష్టాన్తమ్ (మయాసమర్పిత ఇత్యాది). వపురాదిషు యోపికోపివాఅసాని - శరీరాదికళిలే యేతేనుమాకిలు మాకిఱేన్; గుణతఃయథాతథావిధః అసాని - గుణత్తినాలే యేతేను మెన్నాకిలుమాకిఱేన్; జ్ఞాన గుణకనాకిలు మాకిఱేన్, పాషాణకల్పమాకిలుమాకిఱేన్ ; తత్ - ఆకైయాలే, అయమహమ్ - ఇన్ద నాన్, తవపాదపద్మయోః - దేవరీరుడైయ తిరువడిత్తామరైకళిలే, అద్యైవ-"క్షణికమ్" ఎన్ఱార్కళాకిలుమ్, అన్దక్షణత్తిలేయెన్నాలే సమర్పిక్క-ప్పట్టతు. (మమనాథేత్యాది) ఎన్నాతనే!, మాతవా!; అథవా, మమయదస్తి - ఎనక్కు యాతొన్ఱుణ్డు; అహంయోస్మి - యావనొరువనాకిఱేన్; తత్సర్వంతవైవ నియతస్వమితి ప్రబుద్ధధీరహం తేకిన్ను సమర్పయామియెన్ఱన్వయమ్. ఇతుతాన్ దృష్టాన్తమాకిఱతుమ్ - ఆపాతప్రతీతికొణ్డు; పూర్వశ్లోకత్తిల్ సమర్పణశబ్దార్థ వివరణపరమిఱే - "మమనాథ" ఇత్యాదిశ్లోకమ్. స్వకీయపదార్థత్తినుడైయ పరస్వత్వాపాదనత్తిలే - సమర్పణశబ్దమ్ ప్రసిద్ధమాకైయా లన్దవర్థత్తై యిజ్గే శఙ్కిత్తుక్కొ_ణ్డు, "మమనాథ" ఇత్యాదియాలే పరిహరిక్కి_ఱార్; ప్రప

౧॥ స్తో ర. ౨॥ 3॥ అ-శ్లో- ౪॥ గ-త్ర.

ఈ,— వెన్దాయ్) స్వాభావికమాన శేషిత్వత్తై క్కొణ్డు శొల్లవేణుమో?, ప్రళయాపత్తిలే వయిర్ట్రిలేవైత్తునోక్కిన.వతు పోరాతో? "నీ శేషి" ఎన్గైక్కు. (ఎన్దాయ్) ప్రళయాపత్తిలేనశియాతపడి జగత్తైరక్షిత్తాప్పోలే, పిరిన్దునశియాతపడి ఎన్నో డేకలన్దడిమైకొణ్డవనెన్నుమామ్.

జీ-అ.—ముక్తి ప్రసఙ్గపరిహారార్థమాకిలుమ్, ఆత్మవస్తు అత్యన్తపరతన్త్రమాకైయాలే యనన్తర మనుతపిక్క వేణ్డుమ్పడియిరుక్కుమెన్నపడి. "కిన్ను సమర్పయామియెన్ను - స్వాధీనకర్తృత్వ నివృత్తిశొల్లుకిఱతు" ఎన్న పక్షాన్తర మయుక్తమెన్నపడి. స్తొత్రే "వపురాదిషు" ఇత్యాది, "మమ నాథ" ఇత్యాది. "ఎనతావియావియుమ్ నీ" ఎన్గైయాల్ - స్వామిత్వత్తైచ్చొల్లి, మీళవుమ్ "ఎన్దాయ్" ఎన్గిఱతెన్నెన్న (స్వాభావికమాన విత్యాది). పాట్టిలేయుమ్ముఙ్గైయాలే "ఎన్దై" ఎన్ను మున్దినవర్థమ్. అర్థాన్తరమ్ (ప్రళయాపత్తిలే నశియాతపడి యిత్యాది). పాట్టిలేయుమ క్తాప్పోలే యెన్దైయానతువుమ్ ఎన్ఱిరణ్డామర్థమ్. ఎనతావి యావియుమ్ నీయానపిన్బు - ఎనతావియార్ యానార్ ఎన్ను హేతుహేతుమద్భావేనార్థమ్ (ప్రదేయమానవిత్యాది). సర్వము మీశ్వరనుక్కే శేషమాకైయాలే, తద్వ్యతిరేకేణ స్వతన్త్రతయా సమర్పణకర్తావుమ్ సమర్పణీయ

ఆ-అ-వి-—త్తివిషయత్తిలే సమర్పణశబ్దప్రయోగమిరుక్కైయాలే, "అన్దసమర్పణశబ్దార్థత్తై నిష్కర్షిక్క వేణుమ్" ఎన్ఱుతిరువుళ్ళమ్బత్తి పూర్వశ్లోకత్తిలేసమర్పితః ఎన్ను ప్రయోగిత్తు, అతిలర్థాన్తరత్తై పూర్వపక్షమాక శఙ్కిత్తుక్కొణ్డు "అథవా" ఎన్ను-అత్తైనిరాకరిత్తు, స్వాభావికదాస్యానుసన్ధానమే - స్వరూపసమర్పణమెన్ను నిష్కర్షిత్తరుళినారాయిత్తు; ఆకైయాలాపాత ప్రతీతియై యనుసరిత్తు ఇఙ్గే దృష్టాన్తమాకచ్చొల్లిత్తు. ఇవ్విడత్తిలాళ్వార్ ప్రత్యుపకారత్తిలుణ్డాన తడుమాఱ్ఱత్తాలే భ్రమిక్కవు మనుశయిక్కవుమ్ కూడుమ్, అజ్ఞర్ పరమాచార్యరుక్కు భ్రమనిదానమిల్లామైయాల్ భ్రమిక్కవు మనుశయిక్కవుఙ్గూడాతిఱే. ఆచ్చాన్పిళ్ళై యరుళిచ్చెయ్తస్తోత్ర వ్యాఖ్యానత్తిలుమ్- ఇన్దశ్లోకద్వయముమ్ సమర్పణశబ్దార్థ నిరూపణమెన్నే తాత్పర్యమ్. అప్రబుద్ధాధికారికళైప్పోలే తాముమనుష్ఠిత్తాక్కి, అతుక్కనుశయిత్తు, ఇమ్ముఖత్తాలే, సమర్పణశబ్దార్థమ్ - స్వాభావికదాస్యానుసన్ధానమేయెన్ను నిష్కర్షిత్తరుళినారెన్ఱాచ్చాన్పిళ్ళైక్కు తాత్పర్యమ్. ఎఙ్గనేయెన్నిల్; "పూర్వశ్లోకత్తిల్ — అప్రబుద్ధానుష్ఠానమాక త్తమ్ముడైయవనుష్ఠానత్తిలే యాహార్యారోపణమ్బణ్ణిక్కొణ్డరుళిచ్చెయ్తవరాకైయాలే, తాత్పర్యానుసారేణ భగవదభిప్రాయకల్పనమ్బణ్ణిక్కొణ్డు, పణ్ణిన వాత్మసమర్పణత్తుక్కనుశయిక్కిఱార్" ఎన్ఱుత్తరశ్లోకత్తై యవతరిప్పిక్కిఱార్ ["ఇవరై భ్రమత్తోడేవిడుకిఱతెఙ్గే?" ఎన్ను పార్త్తరుళి, "నీర్ యారత్తైయారుక్కు సమర్పిత్తీర్" ఎన్న; నిరూపిత్తు, "ఎనతావియావియుమ్నీ, ఎనతావియార్ యానార్" ఎన్గిఱపడియే "ఉమ్మత్తై నీర్ స్వీకరిత్తీరిత్తనై, ఆత్మసమర్పణము మాత్మాపహారత్తోపాతి" ఎన్నుపణ్ణిన వాత్మసమర్పణత్తై యనుశయిక్కిఱారెన్ను] అనుశయహేతువాన వాత్మసమర్పణన్దానేతెన్న వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [ఆత్మసమర్పణమావతు — భగవత్పరతన్త్రమాన వాత్మావుక్కు అనాద్యవిద్యాసిద్ధమాన స్వాతన్త్ర్య మడియాక భగవద్వైముఖ్యమ్బిఱన్దు, అత్తాలే "హా తః" ఎన్ను భీతిపిఱన్ద వళవిలే తదీయత్వానుసన్ధానత్తాల్ వన్ద దాస్య సఙ్కల్పమాతల్, రాజాభరణత్తై రక్షిత్తువైత్తు ప్రాప్తకాలఙ్గళిలే కొడుక్కుమాప్పోలే, ఆత్మావై ఈశ్వరన్పక్కలిలే సమర్పిక్కై యెన్నుతలెన్ను]. [తదీయత్వానుసన్ధానమ్] తదీయత్వసఙ్కల్పమ్. సామాన్యసఙ్కల్పత్తైయుమ్ విశేషసఙ్కల్పత్తైయుఙ్గొన్నపడి. తదీయత్వమ్ చేతనాచేతనసాధారణమాయ్, దాస్యమ్ చేతనాసాధారణమాయిఱే యిరుప్పతు. ఇవ్వైయిరణ్డుమ్ - సమర్పణశబ్దార్థమాక సమ్భావితమెన్ను తాత్పర్యమ్. ఇవ్వైయనుశయహేతువావానెఙ్?. ఇతువే యర్థతత్త్వమానాలో వెన్న వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [ఇవ్వైయిరణ్డుమర్థమన్ను, పణ్డేయవనతానవస్తువై "ఆవనతు" ఎన్ఱిశైయుమతొழியే, ఆత్మసమర్పణమాత్మాపహారత్తోడొక్కుమెన్ను]. "సఙ్కల్పమ్" ఎన్గైయాలే - దాస్యత్తుక్కిచ్చాసాధ్యత్వన్దోన్ఱుకిఱతు; అతుకూడాతిఱే, దాస్యమ్ స్వాభావికమాకైయాలే; "భగవానుక్కు కౌస్తుభమానవాత్మవస్తువై నామ్ పేణిక్కొణ్డిరున్దు, ఉపభోగకాలత్తిలేసమర్పిప్పోమ్" ఎన్గిఱబుద్ధియిల్లామైయాలే రాజాభరణ న్యాయముఙ్గూడాతిఱే; ఆకైయాలే, అత్తైయనుష్ఠిత్తాకప్పణ్ణిక్కొణ్డనుశయిక్కిఱారెన్ను తాత్పర్యమ్. ఇప్పడి శ్లోకతాత్పర్యత్తై యరుళిచ్చెయ్తు, ప్రసఙ్గాదప్రబుద్ధాధి

ఈ.—(ఎనతావియార్ యానార్) ప్రదేయమానవస్తువారతు, ప్రదాతావారుడైయర్ ; "నానెన్నై త్తావైనమక్కెత్తే ఎన్నక్కడవేనో?. (తన్దనీకొణ్డాక్కినైయే) ముతలిలేయెత్తైయుణ్డాక్కిననీయేకొణ్డాయానాయ్. ఉణ్డాక్కైయావత్తే? నిత్యవస్తువై యెన్నిల్; [1] "ఇచ్ఛాతఏవతవవిశ్వపదార్థసత్తా" ఎన్నుమవనుడైయనిత్యేచ్ఛయాలేయుణ్డాయితినుడైయ నిత్యత్వమ్. ౪.

శ్రీ-అ.—వస్తువైవిళ్లైయిట్టపడి. శబ్దార్థమ్ (ముతలిలేయిత్యాది). తన్దనీ-ఉణ్డాక్కిననీ, తరుకై-ఉణ్డాక్కుకై. కొణ్డాక్కినైయే-కొణ్డాయానాయ్. శఙ్కశైక్కైయై యనువదిత్తు పరిహరిక్కిఱార్ (ఉణ్డాక్కుకై యిత్యాది). నిత్యేచ్ఛయడియాక విఱు నిత్యమా యిరుక్కైయాలే "ఉణ్డాక్కిన" ఎన్గిఱారెన్నపడి. శ్రీవైకుణ్ఠస్తవే, "ఇచ్ఛాతఏవతవవిశ్వపదార్థ సత్తానిత్యం ప్రియాస్తవతుకేచన తేపి నిత్యాః । నిత్యంత్వదేకపరతన్త్రనిజస్వరూపాభావత్కమఙ్గళగుణాహినిదర్శనన్నః." క్రమేణాన్వయః. ౪.

అ-అ-వి.—కొడియన్దత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ [సంసారభయత్తాలే సమర్పిక్కైయుమ్, స్వరూపయాథాత్మ్యభయత్తాలే యనుశయిక్కైయుమాకవిరణ్డుమ్ యావన్మోక్షమనువర్తిక్కక్కడవతెన్ను]. ఇరణ్డావతినుడైయ యావన్మోక్షానువృత్తియైక్కొణ్డు ఇవైయిరణ్డుమ్ యావన్మోక్షమనువర్తిక్కక్కడవతెన్గిఱతు. అథవా, ప్రసఙ్గాత్ అవ్వాఴ్వారుడైయ సమర్పణానుశయఙ్గళైప్పఱ్ఱ వరుళిచ్చెయ్కిఱారాకవుమామ్; ఈశ్వరర్ణాత్మావలపిలే పురుషార్థసిద్ధిక్కాకవిఱే యాఴ్వార్కళై చ్చిఱితునాళ్ లీలావిభూతియిలే వైత్తుక్కొణ్డిరుక్కిఱతు; అవర్కళ్ ప్రాప్యత్వరాతిశయత్తాలేకూప్పిట్టు, "నామ్పద్చ్చైయుడామైయిఱే యివర్ణ ఫలసిద్ధియిల్ విళమ్బిక్కిఱతు" ఎన్ను భ్రమిత్తు, స్వాత్మసమర్పణమ్పణ్ణి యనుశయిక్కిఱార్కళిఱే. పాట్టిలేయుమణ్డవెన్దాయ్ - ఎనతావియుళ్ కలన్దవెన్నుతొడఙ్గి, ఎనతావియావియుమనీ, ఎనతావియార్యానార్, తన్దనీకొణ్డాక్కినై ఎన్నుకైయన్వయమ్. ౪.

ప్ర-తి.—(ఎనతావి) (ఎనతావియార్యానార్) స్తోత్రే, "వపురాదిషుయోపికోపివాగుణతోఽసానియథాతథావిధః తదహంతవపాదపద్మయోరహమద్యైవమయాసమర్పితః॥ మమనాథయదస్తియోఽస్మ్యహం సకలంతద్ధితవైవమాధవ। నియతస్వమితిప్రబుద్ధధీ రథవా కిన్నుసమర్పయామితే."——శ్రీవైకుణ్ఠస్తవే, "ఇచ్ఛాతఏవతవవిశ్వపదార్థ సత్తానిత్యం ప్రియాస్తవతుకేచన తేపినిత్యాః । నిత్యంత్వదేకపరతన్త్రనిజస్వరూపా భావత్కమఙ్గళగుణాహినిదర్శనంనః."౩౬. ౪.

తాత్పర్యము.— ప్రళయకాలమునందు సప్తలోకముల నుదరమునందుంచి రక్షించినఓ! స్వామీ!, అనాదికాలముగ సంసారమునందు మునిగియున్న నాయాత్మవస్తువందు కలిసిన మహోపకారమునకు ప్రత్యుపకారముగ నాయాత్మను సమర్పించితిని. ఇంకమీఁద నేను ప్రతిఫలించను. అని యాళ్వార్లు భగవంతునిగుఱించి సాధించి పిదప నర్థతత్వమునాలోచించి నాయాత్మకు నీవే నియామకుఁడవు, సమర్పింపఁబడువస్తువును నీకుశేషముగనున్నది, సమర్పించువాఁడును నీదాసభూతుఁడుగాన నిర్హేతుసర్వస్వామియైన నీకు నేనుసమర్పించితినని చెప్పఁదగదని యనుశయించుచున్నారు. ౪.

మూ.— ఇనియార్ ఞానఙ్గళాలెడుక్కలెழாతవెన్దాయ్ । కనివార్వీట్టిన్బమేయెన్నడప్పుడావముతే ।
తనియేణ్ వాழ் ముతలేపాழிలేழ்మేనమొన్డాయ్।మునియాఱ్ కోట్టిల్ వైత్తాయున పాతఙ్గళ్ సేర్న్దేనే॥

అ.— (ఇనియార్) అనాశ్రితరత్తనైయేను ముత్కృష్టరేయాకిలు మవర్కళుడైయజ్ఞానఙ్గళుక్కగోచరనాయ్, అనన్యభక్తికళాయిరుప్పార్క్కు పరమసులభనాయ్, తాదృశభక్తిహీననాయిరుక్కచ్చెయ్తే యెనక్కయత్నసిద్ధభోగ్యనాయ్, సముద్రత్తిలే యమృతన్దిక్కిఱక్కిఱ

[1] వై-స్త-౩౬.

వాత్మవర్గత్తై నిర్హేతుకమాక వెడుత్తుజ్జీవిప్పిత్తాప్పోలే, ఉన్నుడైయకృపైయాలే,. అనన్యగతియాయిరున్ద వెన్నుడైయ వుజ్జీవన హేతుభూత నాన వనే! ఉన్దిరువడికళై ఇని యొరునాళుమ్పిరియాతొరుపడి శేర్న్దనేయెన్గిఱార్. ౫.

అన్వ.— యార్ ఞానఙ్గళాల్ ఎదుక్కల్ (౩) ఎழாత ఎన్దాయ్ కనివార్ (౬) వీట్టిన్బమే ఎన్ కడల్ (౯) పడా అముతే తని యేన్ (౧౨) వాழ் ముతలే పొழிలేழுమ్ (౧౫) ఒన్ఱు ఏనమాయ్ నునియార్ (౧౭) కోట్టిల్ వైత్తాయ్ ఇని (౨౧) ఉనపాతమ్ శేర్న్దనే (౨౩). ౫.

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఉన్నుడైయ అప్రాకృతభోగ్యతైయెక్కాట్టి రుచిజనకనాన పడియాలే ఉన్దిరువడికళై ప్పెఱ్ఱే నల్లేనో వెన్గిఱార్.

ఎత్తనైయేను మతిశయితరానవర్కళుడైయ, జ్ఞానఙ్గళాల్, ఎదుక్కైక్కు, (౩) ఎడుప్పణ్ణాత, స్వామియాయ్, ఉన్పక్కల్ స్నేహత్తాలే పరిపక్వహృదయరానవర్కళుక్కు, (౬) మోక్షానన్దభూతనాయ్, ఉభయవ్యావృత్తనాన వెనక్కు, మథనాదియత్నత్తాల్ కడలిలే, (౯) ఉణ్డాకాత, అప్రాకృతమానవమృతమాయ్, సంసారత్తిల్ప్పొరున్దామైయాలే తనియనాన వెన్నుడైయ, (౧౨) త్వదనుభవరూపమాన వాழ்వుక్కు, రుచిజనకత్వాదియాలే ప్రథమ హేతుభూతనాయ్, ఎన్నై సంసారార్ణవత్తినిన్ఱు మెడుక్కైక్కుసూచకమాక, సప్తద్వీపయుక్తమానజగత్తై, (౧౫) అద్వితీయమాన, మహావరాహమాయ్క్కొణ్డు, కూర్మైమిక్క, (౧౭) కొమ్బిలే, వైత్తవనే!, ఇని నీయే హేతుభూతనాయ్ నిర్వహిక్కైయిన్బ, (౨౧) ఉన్దిరువడికళై, ప్రాపిత్తేనేయన్ఱో!. (౨౩)ఏకారమ్-తేఱ్ఱమ్. ఎదుక్కల్ - తమ్వశమాక్కుతల్. ౫.

అర్థము.— ఎట్టిజ్ఞానవంతుల జ్ఞానములచే పరిచ్ఛేదింప (౩) నశక్యమైన నాస్వామీ! పరిపక్వమైనయాశకలవారలకు (౬) మోక్షసుఖమునంటి(భోగ్యభూతుఁడా!)నాకు సముద్రమునందు(౯)బుట్టని(విలక్షణమైన)అమృతమా! సహాయములేనినాయొక్క(౧౨)ఆనందానుభవమునకు ముఖ్యకారణుఁడా! సప్తద్వీపములను (౧౫)అద్వితీయమైన వరాహావతారంబెత్తి క్రూరమైన(౧౭)దంతమందు నుంచినవాఁడా! ఇంకమీఁద (౨౧) నీపాదపద్మములను జేరితినికదా ?. (౨౩) ౫.

ఈ.— ఐన్దామ్పాట్టు. జ్ఞానలాభమేయమైయుమో, ప్రాప్తివేణ్డావో? వెన్న; ఎనక్కు ప్రథమసుకృతముమ్ నీయేయాయ్, ఎన్నై సంసారికళిల్ వ్యావృత్తనాక్కినవన్ఱే పెఱ్ఱేనేయన్ఱో వెన్గిఱార్.

ఇని-మేలేయన్వయమ్. (ఆర్ ఞానఙ్గళా లెదుక్కలెழாతవెన్దాయ్) ఎత్తనైయేనుమతిశయిత జ్ఞానరానవర్కళుడైయజ్ఞానవిశేషఙ్గళాలుమ్స్వయత్నత్తాలే యఱియప్పార్క్కుమన్ఱుపేర్క్క ప్పోరాతిరుక్కిఱవెన్నాయనే!.

జీ-అ.—అఞ్జామ్పాట్టు. (ఇనియారిత్యాది). "తనియేన్వాழ்ముతలే, ఇనియునపాతఞ్జేర్న్దనే" ఎన్ఱ పదఙ్గళైక్కాట్టాక్షిత్తిరణ్డామ్పాట్టోడే సఙ్గతి (జ్ఞానలాభమేయిత్యాది). "అఱియాతన వఱివిత్తు" ఎన్ఱు జ్ఞానలాభముణ్డాయిఱ్ఱెన్ఱపడి.

ఇనిమేలేయన్వయమెన్ఱతు "ఇని" ఎన్ఱతుక్కు - "ఉనపాతఞ్జేర్న్దేన్" ఎన్ఱత్తోడే యన్వయమెన్ఱపడి. ఆర్ఞానఙ్గళాల్ - ఆరుడైయజ్ఞానఙ్గళాలుమ్. ఆరెన్ఱు - ఉత్కృష్టపురుషవాచి. ఎదుక్కలెழாతవెన్దాయ్-ఎదుక్కైక్కెడుప్పణ్ణాత వెన్ స్వామీ! యెన్ఱుశబ్దార్థమ్. పేర్క్కప్పోరాతిరుక్కిఱ-చలిప్పిక్క చ్చలియాతేయిరుక్కిఱ. అతావతు-పరిచ్ఛేదిత్తఱియప్పోకాతిరుక్కిఱవెన్ఱపడి. ఎదుక్క పార్క్క

అ-అ-వి.—ఆరుడైయఞానఙ్గళాలుణ్డాన,ఎదుక్కల్-అఱియప్పార్క్కైయుమ్,ఎదుక్కైయుమ్,ఇవ్విరణ్డాలుమ్,ఎழாత-అఱియవుమ్

ఈ.—అతావతు-దుర్యోధననాలే పరిచ్ఛేదిత్తల్, రావణనాలేయెడుక్కలాయిరుత్తల్ శెయ్యవరితాయిరుక్కై. (కని వార్ వీట్టిన్బమే) "నీ" ఎన్ఱాల్ ఉళ్ కనిన్దు పక్వమాయిరుక్కుమవర్కళుక్కు మోక్షసుఖమానవనే!. అన్ఱియే, "నీ" ఎన్ఱాలినియరాయిరుక్కుమవర్కళిపప్పిడత్తిలేవన్దు అవర్కళుక్కానన్దత్తై విళైక్కుమవనే!. అప్పడియెజ్గే కణ్డోమెన్నిల్;౧ *యశోదైప్పిరాట్టి, తొల్లైయిన్బత్తిఱుతికణ్డాళిఱే. (ఎన్కడఅప్పాడావముతే) అన్విరణ్డుకోడియిలు

జీ-అ.—మన్ఱైఉక్కప్పోకాతిరుక్కిఅఎన్ఱు కూట్టిక్కొళ్వతు. "ఞానజ్గళాల్" ఎన్ఱతు-శక్తిక్కు ముపలక్షణమ్. "ఎనుక్కలెఴాత" ఎన్ఱతు-అతి యప్పోకామైక్కు ముపలక్షణమ్. వివరణమ్ (అతావతిత్యాది). వీడు - మోక్షముమ్, గృహముమ్. మోక్షసుఖమానవన్ - మోక్షసుఖత్తైక్కొడుక్కుమవన్. వీట్టిలేవన్దానన్దత్తై విళైక్కుమవనెన్ఱిరణ్డా మర్థమ్. (తొల్లైయిత్యాది). పెరుమాళ్ తిరుమొழி. పఴైయతానవానన్దత్తినుడైయ వెల్లైకణ్డాళేయెన్ఱపడి. (కడఅప్పాడావముతే). పడుకై - ఉణ్డాకై. "కడఅప్పాడావముతు" ఎన్నైయాలే - ప్రాప్యత్వజ్గొల్లిఱ్ఱు.

అ అ.వి.—పేర్క్కవుమ్ పోకాతవెన్దాయెన్ఱు వివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఎత్తనైయేనుమిత్యాది).———అర్థాన్తరమ్(అతావతిత్యాది).ఆర్ ఞానజ్గళాలెడుక్క లెழாమైయానత్తెన్ఱపడి. ఆర్ ఞానజ్గళాలుమెழாన్. ఆరెడుక్కిలుమెழாనెన్ఱన్వయమ్. ఇప్పోతు, "ఆర్" ఎన్ఱు - జ్ఞానసమృద్ధి వివక్షితమన్ఱు; ఐశ్వర్యసమృద్ధి వివక్షితమ్. ఎழுకై - విషయీకరిక్కప్పడుకై. ఐశ్వర్యమత్తరానప్రతికూలరఱియామలిరుక్కైయుమివనుక్కుద్దేశ్యమెన్ఱపడి. "ఆరెడుక్కలెழாత" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ "ఆర్" ఎన్గిఱతు - బలోచ్ఛ్రియత్తైప్పఱ్ఱి. ౨ "నసఖ్యేత భరతానుజః" ఎన్ఱతువు ముద్దేశ్యమిఱే యివర్క్కు.———"తత్రప్రాథమికార్థోదాహరణత్వేన ౩ "భక్త్యాశాస్త్రాద్వేద్మి" ఇతి సఞ్జయవృత్తాన్తమ్, తత్ప్రతికోటిత్వేన "ఆర్" ఇత్యస్యోదాహరణత్వేన ధృతరాష్ట్రిఞ్చవదన్తి. ౩ "మాయాంనసేవే" ఇత్యాది. "వీట్టిన్బమ్" ఇత్యస్యార్చావతారపరత్వేనార్థాన్తర మభిహితమాచార్యహృదయకారైః. ౪ "వీట్టిన్బ విన్బప్పాక్కళిల్ ద్రవ్యభాషానిరూపణసమమ్" ఇత్యత్ర. (మోక్షసుఖమానవనెన్ఱతు) "ఇచ్చెయ్యైయనెల్" ఎన్ఱాల్ - నెల్లైవిళైక్కుమెన్ఱు కాట్టుమాప్పోలే, మోక్షసుఖత్తైక్కొడుక్కుమెన్ఱపడి. ఇప్పడిశెయ్యక్కణ్డ విడముణ్డోవెన్న (యశోదైప్పిరాట్టి యిత్యాది). (తొల్లైయిన్బత్తిఱుతికణ్డాళితి). పెరుమాళ్ తిరుమొழி.—౫"ఇవనైప్పెఱ్ఱ వయిఱుడైయాళ్" ఎన్నుమ్పడియిరుక్కిఱ యశోదైప్పిరాట్టి, అవనుడైయ సౌశీల్యాదికళై యొరుపడిప్పడవనుభవిక్కైయాలే, పழైయతాన వానన్దత్తినెల్లైకణ్డాళే; అవళుమొరుత్తియే! యెన్గిఱార్. (ముழுతుమ్ వెణ్ణెయళైన్దు). "కైనిన్ఱైన్ద వళవుమ్ వయిఱునిఱైయుమ్" ఎన్నుమ్ మాధుర్యత్తాలే వెణ్ణెయ్ముழுతు మళైన్దానాయిఱ్ఱు. (తొట్టుణ్ణుమ్). ఆచార్యరుడైయతీర్థప్రసాదజ్గళై శిలవழியామల్ నాళ్తోఱుమ్ పేణిజీవిప్పారైప్పోలే, "ఆశ్రితస్పర్శముళ్ళవెణ్ణెయ్ శిలవழியిల్ చెయ్వతెన్ ?" ఎన్ఱుతొట్టుతొట్టునక్కానిఱ్కుమాయిఱ్ఱు. (ముకిழ்ళిజ్గిఱుత్తామరైక్కైయుమ్) ముకిழ் విరిన్దిళైయతాయ్చ్చివన్దయతాయిరుక్కిఱ తామరైప్పూప్పోలేయిరుక్కిఱ తిరుక్కైయైక్కొణ్డాయిఱ్ఱు వెణ్ణెయళైన్దుణ్ణతు. ఇప్పడి కైయుజ్గళవుమాయ్ కణ్డవారిఱే కిడన్దతోరుతామ్బై యెడుత్తుక్కొణ్డుకిట్టచ్చెల్వాళ్ (ఎழில్కొళ్ తామ్బుకొణ్డడిప్పతఞ్జళ్ కునిలైయుమ్) ఇవనైక్కట్టుకైఱ తామ్బైయాలే యఞ్జుకియతాయిరుక్కుమిఱే. "ఎడుత్తతామ్బైక్కొణ్డు మెయ్యేయడిక్కిల్ శెయ్వతెన్ ?" ఎన్ఱు నడుజ్గిక్కొణ్డు నిఱ్కుమాయిఱ్ఱు. (వెణ్ణెయిర్తోయ్న్ద శెవ్వాయుమ్). పావియేన్, వాయతుక్కైయతాక క్కిడీరకప్పట్టతు. (అழுకైయుమ్). ఇత్తైయుమ్కణ్డవారిఱే, "కైయిరున్దపడియో, వాయిరున్దపడియో, ఇతెన్ శెయ్తతు?" ఎన్ఱు అక్కానిఱ్కుమే; "ఉణ్ణైక్కుత్తరమిల్లై" ఎన్ఱాప్పోలే వాయ్కైయాక క్కాణ్గైయాలే కణ్ణழிపుకొల్లప్పోకాతే యఞ్జనిఱ్కుమాయిఱ్ఱు. అழுప్పుక్కవారిఱే "వాయ్ వాయ్" ఎన్నుమే (అఞ్జినోక్కుమ్) తన్నైత్తైత్తన మెల్లామ్ తోన్ఱ నోక్కానిఱ్కుమ్. (అన్నోక్కుమ్) అన్నోక్కుమెన్నుమిత్తనై. (అణికొళ్ శెఞ్జిఱువాయ్నెళిప్పతువుమ్) మిళవుమాఱ్ఱామైయాలే ౬ "విమ్మివిమ్మియழுకిన్ఱ" ఎన్గిఱపడియే యఞ్జుకియతాయ్చ్చివన్దు శిఱితాన తిరుప్పవళత్తై నెళిక్కుమ్. అతావతు - అழுకొక్కులుమెన్ఱపడి. (తొழுకైయుమ్). ఇవన్కోలినవారిఱే పుకట్ట కయిఱ్ఱైక్కట్టవెడుక్కుమ్; ఎడుత్తవారిఱే, "పాడిన్దవర్కళుక్కు ప్రసాదనమఞ్జలి" ఎన్ఱుకై కణ్డిరుక్కుమే; "కైకణ్డపరిహారత్తైచ్చెయక్కానచ్చెయ్వోమ్" ఎన్ఱు తొழானిఱ్కుమాయిఱ్ఱు. (ఇవై కణ్డవళోత్తై తొల్లైయిన్బత్తిఱుతికణ్డాళే). ఇప్పడిప్పట్టవనుడైయ సౌశీల్యత్తై యనుభవిత్తయశోదైప్పిరాట్టియార్ అనాదియాన వానన్దత్తినుడైయ ముడివు

౧॥ పెరు-తి-మొ-౭౮.   ౨। రా-యు-౫౯-౧౧౧.   ౩॥ భార-ఉద్యో-౬౮-౫.

౪॥ ఆ-హృ-౧.   ౫॥ పెరి-తి-మొ ౧౨-౬.   ౬॥ పెరి-తి-మొ-౨౧-౫.

ఈ.—మెణ్ణవొణ్ణాతపడి యిరుక్కిఱ వెనక్కు యత్నసిద్ధభోగ్యనానవనే!. (తనియేఁ వాழ் ముతలే) తనియేనాన వెన్నుడైయ వనుభవత్తుక్కు ప్రథమసుకృతమానవనే!.

ఏకాక్ష్యేకకర్ణికళ్ నడువే యిరున్దాప్పోలే పిరాట్టి. ఇవరుక్కుమ్ తనియాయిరుక్కుమిత్ సంసారత్తిలిరుప్పు. (పాழிలిత్యాది) తనిమైయిలేవన్దుతవుమ్బడియై చ్చొల్లుకిఱతు. అద్వితీయమహావరాహవేషత్తై పరిగ్రహిత్తు, ప్రళయగ్గ్ఙ్గణ్డభువనఙ్గళైత్తై యుమెడుత్తు. (నునియార్ కోట్టిల్ వైత్తాయ్) నునియెన్ఱు - కూర్మై. అరుకై - మిఱుతి. కూర్మైమిక్క కోట్టిలే వైత్తాయెన్ఱపడి. ఇత్తాల్ - రక్ష్యవర్గత్తి నళవళ్ళాతరక్షకనుడైయ పారిప్పై చ్చొల్లుకిఱతు. (ఇనియునపాతఙ్గేర్న్దేనే) ప్రళయగ్గ్ఙ్గణ్డభూమియై యెడుత్తాప్పోలే సంసారప్రళయగ్గ్ఙ్గణ్డవెన్నై యెడుత్తపోతే, దేవర్ తిరువడికళై నాఁకిట్టిసేనేయన్ఱో. ౧ “ఇమైయోర్తలైవా - ఇన్నిన్ఱనీర్మై యినియామురామై” ఎన్ను మ్బడి, అఱివైత్తన్దపోతే యున్తిరువడికళై ప్పెఱ్ఱేనేయన్ఱో?.　　౫.

జీ-అ.—అవ్విరణ్డుకోడియిలు మెన్ఱతు-శత్రుక్కళాన రావణాదికళుడైయవుమ్, అతిశయితభక్తిమాన్గళానయశోదాదికళుడైయకోటియిలు మెన్ఱపడి. ఎనక్కు - అద్వేషమాత్రముడైయ వెనక్కు. వాழ் ముతలే - వాழ்చ్చిక్కు ముతలానవనే!. ఇవర్క్కు వాழ்చ్చి - భగవదనుభవమిఱే. సంసారికళిరుక్క, “తనియేఁ” ఎన్గిఱతెన్నెన్న (ఏకాక్షీత్యాది). పిరాట్టిక్కు ఏకాక్ష్యేక కర్ణికళ్ నడువిరుప్పుప్పోలే, ఇవర్క్కుమ్ సంసారత్తిలిరుప్పు తనియా యిరుక్కుమెన్ఱపడి. ౨ “ప్రియజ్ఞనమపశ్యన్తీమ్” ఇత్యాది. తనిమైయిలే - రక్షకాపేక్షావశ్యైయిలే. ఇత్తాల్ - “నునియార్” ఎన్గిఱవిత్తాల్. పూర్వవాక్యార్థత్తై దృష్టాన్తీకరిత్తుక్కొణ్డు, “అఱియాతనవఱివిత్తు” ఎన్ఱత్తై క్కటాక్షిత్తు “ఇని” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ప్రళయగ్గ్ఙ్గణ్డవిత్యాది). ౧ * పాయ్నిన్ఱఞానత్తిల్ విశేషకటాక్షపరమాక తాత్పర్యాన్తరమ్ (ఇమైయోర్తలైవావిత్యాది). తిరువిరుత్తమ్. నిత్యసూరికళుక్కు త్తలైవనానవనే!. ఇవర్గళిల్ నిలైనిన్ఱపోన్ఱ వాసనారుచికళాకిఱ స్వభావ విశేషఙ్గళై, ఉన్కటాక్షమ్బోయ్ నాఙ్గళ్ దైయాతపడి యిత్యర్థః. మేలిఱ్పాట్టిలే “ముతన్ఱున్నమే” ఎన్ఱపదత్తిఁ మూన్ఱామర్థత్తుక్కుచ్చేర, “ఇని” ఎన్ఱతుక్కుమ్ మూన్ఱామర్థమాక ఇన్నము పోరవ్ధ మధ్యాహరిత్తుక్కొళ్వతు. అతావతు - ౩ * వాయున్దిరై యుకళిల్ వ్యసనన్దిర, * ఊనిల్వాழுయిరిలే సంశ్లేషిత్తపోతే, ఉన పాతఙ్గేర్న్దేనే యన్ఱోవెన్ఱు. ఆక, “ఇని” ఎన్ఱతుక్కు - మూన్ఱర్థమ్, అర్థద్వయంవా. ఆర్ ఞానఙ్గళాల్ తొడఙ్గి, వాழ் ముతలే - ఓరేనమాయ్ - పాழிలేయుమ్ - నునియార్ కోట్టిల్ వైత్తాయునియునపాతఙ్గేర్న్దేనే ఇత్యన్వయః. “ఎనక్కుప్పోవాముతు” ఎన్గైయాలే - ప్రాప్యత్వముమ్, “తనియేన్వాழ் ముతల్” ఎన్గైయాలే - ప్రాపకత్వముఞ్జొల్లిఱ్ఱు.　　౫.

అ-అ-వి.—కర్ణాశోకేత్యాదౌ...సుక్కాష్ట్రీజనఙ్గళాథికకోటౌభక్తమత్తో...పావాపరిగణనానర్హస్య, ౪ “యమేవైష వృణుతే తేనలభ్యస్తస్యైష ఆత్మా వివృణుతేతనూంస్వామ్” ఇతినిర్హేతుకవిషయీకార విషయీభూతస్య మమేత్యర్థః. ౨ “ప్రియజ్ఞనమపశ్యన్తీం పశ్యన్తీంరాక్షసీగణమ్ । స్వగణేనమృగీంహీనాంశ్వగణై రావృతామివ” ఎన్నక్కడవతిఱే. ౫ “పర్యాప్తదగ్దశేవ్దియానవను నోనన్తంచరాధిష్ఠితేపేహోఽస్మిన్నవసిద్ధనాపరివృతేదీనాం దశామాస్థితః । అద్యత్వేహంసమత్సమేన గురుణాసన్దర్శితార్థఃపుమాఁ లజ్జాకుఠవిదేహంరాజతయా న్వాయేనలాలప్యతే” ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. ౬ “తతస్సముత్క్షిప్యధరాంస్వదంష్ట్రయా మహావరాహ స్ఫుటపద్మలోచనః, రసాతలాదుత్పలపత్రసన్నిభ స్సముత్థితో నీలఇవాచలో మహాఁ” ఎన్నక్కడవతిఱే. —— (ఇన్నిన్ఱనీర్మై) ఇవర్గళిలే నిలైనిన్ఱపోన్ఱ వాసనారుచికళాకిఱ స్వభావవిశేషత్తై. (ఇనియామురామై). నిర్హేతుక కటాక్షమూలమాన జ్ఞానలాభత్తై యుడైయ పిన్బు ఉన్నఙ్గీకారబలత్తై యుడైయనాఙ్గళ్ పెఱాతపడి.　　౫.

పెరుమాళ్ తిరుమొழி - ఏనాదియ మొழி-ఎట్టామ్బాటు మున్బునుమ్ వెణ్ణెయుణ్డు తొట్టుణ్ణ సుక్రీశజ్ఞానత్తై కైక్కు యము, మెట్ఱిల్కాళ్ తామ్బుకొణ్డుసేప్పతి క్కుళ్ దనిలై యుమ్ వెణ్డయిర్ తోయ్న్ద శెవ్వాయు । మణ్ణైకై యుమఙ్గినోక్కు మనోన్గుక్కుమశికొళ్ శెఙ్గిఱువాయ్ సెళిప్పతువుమ్ । తొழுకైయుమివైకణ్డవళ్ తొత్తొల్లైయిన్బత్తిఱుతికణ్డాళే ॥

తాత్పర్యము.—అధికజ్ఞానవంతులైన బ్రహ్మాది దేవతలకును పరిచ్ఛేదింప నశక్యములైన కల్యాణగుణములుకల ఓ! సర్వస్వామీ! క్షీరసముద్రమునందుఁ బుట్టిన ప్రాకృతమైన యమృతముఁగాక అప్రాకృతమైన అమృతముంబోలె నాకు భోగ్యభూతుఁడును సప్తద్వీపములతోఁ

గూడియున్న జగత్తును వరాహావతారంబెత్తి యుద్ధరించిన యాపత్సఖుఁడునైన నీవే సకలజగత్కారణభూతుఁడవైన పిదప నీ పాదారవిందంబులను నేనాశ్రయించితిని. ౫.

మూ.— శేర్న్దార్ తీవినైకట్కు- రునఞ్జు తిణ్మతియై । తీర్న్దార్ తమ్మనత్తుప్పిరియాతవరుయిరై ।

చోర్న్దేపుకల్ కొడాచ్చుడరైయరక్కియైమూ । క్కీర్న్దాయైయడియేనడైన్దేన్ముతల్మున్నమే ॥ ౬॥

ఆ. —(శేర్న్దార్) "పోనకాలముమ్ సంశ్లేషిత్తోమ్" ఎన్రు తమక్కు- త్తోన్ఱుమ్బడి యెమ్బెరుమానాడే తామ్ సంశ్లేషిక్కైయాలే; ఆశ్రితరుడైయ స్వవిషయ దివ్యజ్ఞాన విరోధి పాపఙ్గళుక్కు- నఞ్జాయ్, అవర్కళుక్కు- స్వవిషయ దృఢజ్ఞానప్రదనాయ్, ఇప్పడి తన్నుడైయ ప్రసాదత్తాలే లబ్ధజ్ఞానరాకైయాలే ౧ * సమ్యగ్వ్యవసితరా యిరున్దవర్కళై సంసారత్తిలుపేక్షివిడాతే యవర్కళోడు పిరియాతే సంశ్లేషిక్కుమ్ స్వభావనుమాయ్, ఆశ్రితవిరోధి నిరసనస్వభావనుమాయిరున్ద ఉన్నోడిన్ఱోవడియేన్ సంశ్లేషిక్కప్పెఱ్ఱతు,ఇవ్వాత్మావుళ్ళవన్ఱే పెఱ్ఱేన్ఱో? వెన్గిఱార్. ౬.

అన్వ.— శేర్న్దార్ తీ వినైకట్కు (3) అరు నఞ్జు తిణ్మతియై (౬) తీర్న్దార్ తమ్ మనత్తు పిరియాతు (౯) అవరుయిరై శోర్న్దే పుకల్ కొడా (౧౨) శుడరై అరక్కియై మూక్కీర్న్దాయై (౧౫) అడియేన్ ముతల్మున్నమే అడైన్దేనే (౧౮).

పన్ప్.—అనన్తరమ్, ఇన్ద్రప్రాప్తి, స్వరూపప్రయుక్తమాకైయాలేఅనాదిసిద్ధమన్ఱోవెన్గిఱార్.

ఉన్నైయడైన్దవర్కళుడైయ, క్రూరమాన, పాపఙ్గళుక్కు, (3) కాల్ అవరియ, నఞ్జాయ్, తిణ్ణితానమతియాకిఱ - వ్యవసాయన్దానాయ్నిఱ్కిఱానెన్నలామ్బడి యతుక్కుత్పాదకనాయ్, (౬)అన్దవ్యవసాయత్తై యుడైయవర్కళుడైయ, మనస్సిలే, విడాతే, (౯)అవర్కళాత్మవస్తువై, ఎన్రుమ్ విషయాన్తరఙ్గళిలే పుక్కు-చ్చోర్న్దు, పోకక్కొడాతే, (౧౨) తప్పడివైయే యవర్కళుక్కు- విషయమాక్కు- ముజ్జ్వలస్వభావనాయ్, అవర్కళ్ విషయరుచియై శూర్పణఖియై, ఆశ్రిత్తాప్పోలే యాశ్రితర్క్కొడుక్క వల్లవున్నై, (౧౫) ఉనక్కు శేషభూతమానస్వరూపత్తైయుడైయనాన్, ముతలుక్కుమున్నే, అడైన్దేనల్లనో? (౧౮) * మయర్వఱ మతినల మరుళినణుక్కుమున్నే ప్రాప్తి యుణ్డల్లవో వెన్రు కరుత్తు. ౬.

అర్థము.—ఆశ్రయించినవారలయొక్క క్రూరములైన పాపములకు (3) విలక్షణమైన విషమగువాఁడును దృఢమైన జ్ఞానమునబుట్టించువాఁడును (౬)తేరినజ్ఞానముకలవారలయొక్క మనస్సునందు విడువక (౯) వారియాత్మవస్తువును శపించి పోనీయని (౧౨) తేజస్సుకలవాఁడును శూర్పణఖియనురాక్షసిని ముక్కునుచ్ఛేదించినవాఁడునైన (నిన్ను)(౧౫)దాసుఁడైననేను మొదటే ఆశ్రయించితినికదా ?.(౧౮) ౬.

ఈ.—ఆణామ్బాట్టు. "ఇనియునపాతణ్జేర్న్దేనే" ఎన్గాల్; "ఇని" ఎన్రు విశేషిక్కవేణుమో?, ౨ * పాయ్న్నిన్ఱఞాన త్తిలే నీవిశేషకటాక్షమ్పణ్ణినపోతే కిట్టిన్ఱిలేనో వెన్నుతల్; అన్ఱిక్కే, స్వరూపత్తై యనుసన్ధిత్త వాఱే స్వాభావికశేషత్వమేయాయ్ నిలైనిన్ఱవాకారమ్, నడువుళ్ళతు వన్దేఱియాయ్ త్తోన్ఱుకైయాలే శొల్లుకిఱారాకవుమామ్.

జీ-అ.—ఆణామ్బాట్టు (శేర్న్దారిత్యాది): కీళ్లిఱ్పాట్టిల్, "ఇని" ఎన్ఱతినర్థవ్యాఖ్యానగుణమాక వవతారికాద్వయమ్ (ఇనియునపాతమిత్యాది). (ఇనిఎన్రు విశేషిక్కవేణుమో) "అఱియాతనఱివిత్త" ఎన్రు విశేషిక్కవేణుమోవెన్ఱపడి. "కిట్టిన్ఱిలేనో" ఎన్ఱవనన్తరమ్ - ఎన్గిఱానెన్రు శేషమ్. (అన్ఱిక్కే యిత్యాది). ఇవ్వవతారికైయిలే, ఇని యెన్రు విశేషిక్కవేణుమోవెన్గిఱతు- ౨ * పాయ్నిన్ఱఞానత్తిలే * మయర్వఱమతినల మరుళినపోతే పెఱ్ఱేనేయన్ఱోవెన్రు విశేషిక్కవేణుమోవెన్ఱపడి. నిలైనిన్ఱవాకారమ్ (స్వాభావికశేషత్వమేయాయ్). ఎన్ఱన్వయమ్. స్వరూపత్తై యనుసన్ధిత్తవాఱే, స్వాభావికాకారమ్ శేషత్వమేయాయ్, నడువుళ్ళతు వన్దేఱియాయ్ త్తోన్ఱుకైయాలే, పణ్డేయడైన్దేనేయన్ఱో వెన్గిఱారెన్ఱపడి.

౧॥ భ-గీ-౯-౧౦. ౨॥ తి-వా-౧.

ఈ.—శేర్న్దారుణ్డు - ౧.“ ద్విధాభజ్యేయమప్యేవం ననమేయన్తు కస్యచిత్ ” ఎన్నుమ్ నిర్బన్ధమిల్లాతవర్కళ్. (శేర్న్దార్) కెడుమరక్కలమ్ కరైశేర్న్దాప్పోలే యివనై క్కిట్టినవర్కళ్. అనాదికాలమ్ సంసరిత్తుప్పోన్ద ఆత్మా సర్వేశ్వరనై క్కిట్టుకైయావతు - కరైశేరుకైయిఱే. ౨ *ఇక్కరైయేఱినార్కళిఱే యవర్కళ్. (తీవినైకట్కరునఞ్జై) అవర్కళుడైయప్రాప్తిప్రతిబన్ధక కర్మఙ్గళుక్కు $ కాక్కవొణ్ణాత నఞ్జానవనై. (తిణ్మతియై) మున్బే శేర్న్దిరుక్కుమవర్కళుక్కు త్తిణ్ణియతాన మతియైక్కొడుక్కుమవనై, అమ్బరీషన్, తపస్సుపణ్ణానిఱ్క, సర్వేశ్వరన్ ఇన్ద్రవేషత్తైధరిత్తుక్కొణ్డుశెన్ఱు, “ ఉనక్కు వేణ్డియవర్రై వేణ్డిక్కొళ్ ” ఎన్న, “ నానున్నైయారాధిక్కుమవనల్లేన్నాణ్, ఎన్నై సమాధిభఙ్గమ్బణ్ణాతే పోకవల్లైయే, ఉన్నైక్కుమ్బిడుకిఱేన్” ఎన్ఱానిఱే-౩ “ నాహమారాధయామి త్వాం తవబద్ధోయమఞ్జలిః” ఎన్ఱు తానే యత్రిక్కప్పార్క్కుమన్ఱు మత్రిక్కవొణ్ణాతపడియాన తిణ్ణియమతియై క్కొడుక్కుమవనై. (తీర్న్దారిత్యాది) ౪ “ జలాన్మత్స్యావివోద్ధృతౌ ” ఎన్ఱు తన్నైప్పిరియమాట్టాతే యిరుక్కుమవర్కళ్ నెఞ్జైవిట్టుప్పోకమాట్టాతే, అవర్కళుయిర్ తన్నై ప్పిరిన్దు ద్రవీభూతమాయ్ మఙ్గిప్పోకక్కొడాతే, “అతుతన్బేఱు” ఎన్నుమిడమ్ వడివిలేతోన్ఱ ఇరుక్కుమవనై. తీర్న్దారుణ్డు - ఉపాయత్తిల్ తుణివుడైయార్. అవర్కళాకిఱార్ - “ ప్రాప్య ప్రాపకఙ్గళిరణ్డుమవనే” ఎన్ఱిరుక్కుమవర్కళ్. అవర్కళ్ తన్నై ప్పిరిన్దు నోవుపడాతపడి అవర్కళ్ నెఞ్జిలేయిరుక్కుమవనెన్ఱుమామ్. (అరక్కియైమూక్కీర్న్దాయై) పిరాట్టియోట్టై సంశ్లేషవిరోధియై ప్పోక్కుమాప్పోలేయాయిత్తు అవర్కళుడైయవిరోధికళై ప్పోక్కుమ్బడియుమ్. ఆనాల్, ఇవనోపిన్నైయవళ్ మూక్కరిత్తానెన్నిల్; ఆమ్; కైయాలేయఱుక్కవేణుమే, ౫ “ రామస్యదక్షిణోబాహుః ” ఎన్నక్కడవతిఱే. (అడియేనిత్యాది) శేషభూతనాన నాన్ పణ్డే

శ్రీ-అ.—మేలే, “తీర్న్దార్ ” ఎన్ఱు శొల్లుకైయాలే, అత్రాపి పునరుక్తమాకామైక్కాక, “ అభిముఖ్యముడైయవర్కళ్ ” ఎన్ఱర్థమ్. (శేర్న్దారణ్డిత్యాది) నిర్బన్ధమిల్లాతవర్కళ్ - అద్వేషాదికళుడైయవర్కళ్. యుద్ధకాణ్డే షట్త్రింశే రావణః, “ద్విధాభజ్యేయమ్” ఇత్యాది పూర్వమేవలిఖితమ్. ఇవర్కళై “ శేర్న్దార్ ” ఎన్గిఱతెన్నెన్న (కెడుమరక్కలమిత్యాది). కెడుమరక్కలమ్ - నష్టతప్పినవోడమ్. కరైశేర్న్దాప్పోలే యానపడియెన్నెన్న (అనాదికాలమిత్యాది). ఇత్తై ప్రమాణముఖేన వెళియిడుకిఱార్ (ఇక్కరైయిత్యాది). పెరియాழ்వార్ తిరుమొழி. “అక్కరైయెన్నుమ్” ఇత్యాది పాట్టు. అక్కరై—సంసారమ్. ఇక్కరై-పరమపదమ్. కాక్కవొణ్ణాత-ప్రత్యౌషధమిట్టు కాక్కవొణ్ణాత. తిణ్మితానమతి - దృఢాధ్యవసాయమ్. “తిణ్మతియై” ఎన్గిఱ సామానాధికరణ్యమ్- జన్యజనకభావనిబన్ధనమ్. అప్పడికొడుత్తవిషయమేతో వెన్న (అమ్బరీషనిత్యాది). ఉక్తార్థే ప్రమాణం వదన్-ఏతేన ఫలితార్థమ్బ్యాహ(నాహం మిత్యాది).శ్రీవిష్ణుధర్మే ద్వితీయేధ్యాయే..పరార్థినాస్త్వాంవర వప్రయచ్ఛాభిమతాన్వరాన్”ఇత్యుత్తరార్ధమ్.“ తీర్న్దార్” ఎన్గిఱతుక్కర్థద్వయమ్-ప్రాప్యత్వేనానిష్ఠరెన్నుతల్, ప్రాప్యప్రాపకనిష్ఠరెన్నుతల్. ప్రథమార్థమ్(జలాన్మత్స్యావిత్యాది).“శోర్న్దుపుకల్ కొడా”ఎన్గిఱవితుక్కర్థమ్(ద్రవీభూతమాయ్ మఙ్గిప్పోక క్కొడాతేయెన్ఱు).“అవర్”ఎన్ఱతిన్ తాత్పర్యమ్ (అతుతన్బేఱిత్యాది). ద్వితీయార్థమ్ (తీర్న్దారుణ్డిత్యాది). తుణివు- అధ్యవసాయమ్. తటస్థశఙ్కైయై యనువదిత్తు పరిహరిక్కిఱార్ (ఆనాలిత్యాది). (రామస్యేత్యాది) అరణ్యకాణ్డే ద్వాత్రింశే రావణంప్రతిశూర్పణఖా, “భ్రాతాచాస్య” ఇత్యాది, “లక్ష్మణోనామ వీర్యవాన్ । అమర్షీదుర్జయోజేతా విక్రాన్తో బుద్ధిమాన్బలీ । రామస్యదక్షిణోబాహుర్నిత్యం ప్రాణోబహిశ్చరః. ” ద్వితీయావతారికైక్కు

అ-అ-వి.— ౬“ సర్వవ్యాఖ్యావికల్పానాం ద్వయమిష్టం ప్రయోజనమ్ । పూర్వత్రాపరితోషోవా విషయవ్యాప్తిరేవవా ” ఎన్గిఱ న్యాయత్తాలే యవతారికాద్వయమ్. ఇరణ్డావతు (అనాదికాలమిత్యాది). అతావతు- దరిద్రనాయిరుప్పానొరువనుక్కు ఐశ్వర్యముణ్డానాల్, పణ్డైయదారిద్ర్యత్తైమఱన్దు, “మున్న మొరుకాల్ దరిద్రనాయిరున్దోమో, ఇతు నేయన్ఱోస్వభావమ్” ఎన్నుమాప్పోలే, ఇవరు మనాదికాలమాత్మా

౧॥ రా-యు-౩౬-౧౧. ౨॥ పెరి-తి-మొ-౪౩-౭. ౩॥ విష్ణు.ధ.-౨-అ. ౪॥ రా-అ-౫౩-౩౧. ౫॥ రా-అ-౩౪-౧౩. ౬॥

$ “ కాక్కవొణ్ణాత ” ఎన్ఱుజీయరరుమ్బదత్తిఱ్కాణ్గిఱతు.

ఈ.—యణ్డై న్దే నేయన్దో? (అడియేనణ్డై న్దే ముతన్మున్న మే) అనాదికాలమిழన్ద ఇழవై మఱక్కుమ్బడివన్దు కలక్కైయాలే; ఇన్దో పెఱ్ఱతు, ఇవ్వాత్మావుళ్ళవన్దే పెఱ్ఱేనల్లేనో వెన్నుమామ్. ౧ * వాయున్దిరైయుకళిల్ - కీழ్ సంశ్లేషిత్తతేఱ్ఱమ్పోయ్కళఙ్గి విశ్లేషమేయాయ్ చ్చెన్దాప్పోలే, ఇఙ్గు - కలవియిన్మికుతియాలే యణ్డై మఱన్దు మున్బే పెఱ్ఱేనల్లేనో వెన్గిఱారెన్నుమామ్. ముతన్మున్న మే - పழైయతాకవెన్న పడి. ఽ.

జీ-అ.—చ్చేరవురుళిచ్చెయ్కిఱార్ (శేషభూతనానవిత్యాది). ప్రథమావతారికైక్కుచ్చేర; అతియాతనవటివిత్తపిన్బు ఎన్నువిశేషిక్కవేణుమో, ౨ * పాయ్న్నిన్ఱఞాన త్తిలే విశేషకటాక్షమ్బణ్ణినపోతే కిట్టిఱ్ఱిలనో వెన్న ద్వితీయార్థఙ్గడ్డుకొళ్వతు. కీழిత్పాట్టిల్ "ఇని" ఎన్నతిఱ మూన్దామర్థత్తుక్కుచ్చేర మూన్దామర్థమ్ (అనాదికాలమిత్యాది). ఇత్తై దృష్టాన్తపూర్వకమాక వివరిక్కిఱార్. (వాయున్దిరైయిత్యాది).

ముழుచ్చొల్లెన్దుకాట్టుకిఱార్ (పழైయతాకవెన్న పడియెన్ను). ఆక "ఇని" ఎన్నతుక్కు-అతియాతనవటివిత్తపోతే పెఱ్ఱేనేయన్దో వెన్నుమ్, ౨ * పాయ్న్నిన్ఱఞాన త్తిల్ విశేషకటాక్షమ్బణ్ణినపోతే పెఱ్ఱేనన్దో వెన్నుమ్, ౧ * వాయున్దిరైయుకళిలా త్తీర సంశ్లేషిత్తపోతే యునపాతణ్డైన్దేనేయన్దో వెన్ను మిప్పడి మూన్ఱర్థమానపోతు, "ముతన్మున్న మే" ఎన్నతుక్కుమ్ మూన్ఱర్థమ్. అతావతు - "ఇని" ఎన్ను - * పాయ్న్నిన్ఱఞాన త్తిలే విశేషకటాక్షమ్బణ్ణినపోతే పెఱ్ఱేనెన్న విశేషిక్కవేణుమో, అనాదికాలమేపిడిత్తు ప్పెఱ్ఱేనేయన్దో వెన్నుతల్; ఇనియెన్ను -అతియాతనవటివిత్తపోతే పెఱ్ఱేనేయన్దో వెన్న విశేషిక్కవేణుమో, * పాయ్న్నిన్ఱఞాన త్తిల్ నీవిశేషకటాక్షమ్బణ్ణినపోతే పెఱ్ఱేనెన్నుతల్; ఇనియెన్ను - * వాయున్దిరైయుకళిలా త్తీర కలన్దపోతే పెఱ్ఱేనెన్న విశేషిక్కవేణుమో, అనాదికాలన్దొడఙ్గి విశ్లేషమిన్ఱిక్కే సంశ్లేషమాయన్దో నమక్కు చ్చెల్లుకిఱతెన్నుతలెన్ను. "ఇని" ఎన్నతు క్కర్థద్వయమానపోతు, తదనుగుణమాక వవతారికాద్వయమ్; అతిల్ ప్రథమావతారికానుగుణభావపరమ్ (శేషభూతనానవిత్యాదివాక్యమ్), ద్వితీయావతారికానుగుణ భావపరమ్ (అనాదికాల మిత్యాదివాక్యమ్). వాయున్దిరైయిత్యాదివాక్యమ్ - తద్వివరణపరమెన్ను, ఇప్పడియే "ముతన్మున్న మే" ఎన్నతుక్కు మర్థద్వయమ్. ఇరణ్డర్థమెన్దాల్ నన్దాయిరుక్కుమ్. ఇన్దపక్షత్తిల్ పణ్డైయెన్నతు - * పాయ్న్నిన్ఱఞాన త్తిల్ విశేషకటాక్షమ్బణ్ణినపోతే యెన్నపడి. "ఎన్నుమామ్" ఎన్గిఱపదస్వారస్యత్తాలే, * వాయున్దిరైయుకళిత్యాదివాక్యమ్ - మూన్దామ్ భావపరమాకవుమామ్. ఇప్పోతు, "ముతన్మున్న మే" ఎన్నతుక్కర్థత్రయమ్; * పాయ్న్నిన్ఱఞాన త్తిల్ విశేషకటాక్షమ్బణ్ణినపోతే యితిప్రథమః, అనాదియాకవేయితిద్వితీయః, * వాయున్దిరైయుకళిలా త్తిక్కు మున్నేతానే యితితృతీయః. క్రమేణాన్వయః. ఽ.

అ-అ-వి.—వుళ్ళవన్దే పెఱ్ఱేనేయల్లేనో వెన్గిఱారెన్న పడి. అప్పడి యవఙ్ఞానన్దుకలన్దాల్ అనాదికాలమిழన్దవిழవెల్లామ్ మఱైన్దువిడుమోవెన్న (వాయున్దిరైయుకళిలెన్నుతొడఙ్గి) ఇన్దవాక్యమ్-ఇరణ్డామర్థత్తై దృష్టాన్తపూర్వకమాకవివరిక్కిఱతాకైయాలే అర్థాన్తరమన్ను; వాస్తవమ్, "అనాదికాలమ్" ఎన్గిఱ వాక్యత్తిఱ్కు మేలే ప్రసక్తమానశఙ్కైక్కు పరిహారమాకవుమ్ "వాయున్దిరైయుకళ్" ఎన్గిఱవాక్యత్తై యోజిక్కలామ్. తథాహి, ఇప్పోతైయిల్ సంశ్లేషత్తాలే యనాదికాలమిழన్ద ఇழవైమఱక్కక్కూడుమో, ఆకైయాలే ఇరణ్డామర్థమ్ అనుపపన్నమ్బోలే తోన్ఱుకిఱతేయెన్ను శఙ్కిక్కిఱవనైక్కుఱిత్తు, దృష్టాన్తపూర్వకమాక వుపపాదియానిన్ఱుకొణ్డు ఇప్పడియు ఙ్గొల్లలామెన్గిఱార్ (వాయున్దిరైయుకళిలెన్గిఱ వాక్యత్తాలే). ఎన్నుమామ్ - ఎన్నుఙ్గొల్లలామ్; "కూడాతు" ఎన్గిఱతిల్లైయిత్యర్థః. ఇప్పడి తాఱ్ఱయోజిక్క - అన్ఱిక్కే, శేషభూతనాన వెన్గిఱవాక్యమ్ - అర్థద్వయసాధారణమ్. అనాదికాలమెన్గిఱవాక్యమ్ - ద్వితీయావతారికానుగుణమ్. వాయున్దిరైయుకళెన్గిఱవాక్యమ్ - ప్రథమావతారికానుగుణమెన్ను తానాకవుమామ్. "ముతన్మున్నమ్" ఎన్ను - మిమిశైయెన్నుమ్ తాత్పర్యత్తాలే (పழైయతాకవెన్ను). ఽ.

ప్ర-తి —(ఆఱామ్పాట్టు) (శేర్న్దార్) యుద్ధకాణ్డే షట్త్రింశే, "ద్విధాభజ్యేయమప్యేవం ననమేయన్తుకస్యచిత్ । ఏషమేసహజోదోషస్స్వభావో దురతిక్రమః॥౧౧॥"—(తిణ్ణతియై) శ్రీవిష్ణుధర్మే ద్వితీయాధ్యాయే, "నాహమారాధయామిత్వాం తవబద్ధోయమఞ్జలిః । వరార్థివాంత్వంవరద ప్రయచ్ఛాభిమతాన్వరాణ్."—(మూక్కిర్న్దాయై) ఆరణ్యకాణ్డే చతుస్త్రింశే మారీచస్య ప్రథమహితవచనం శ్రుత్వాప్రత్యా

గతంరావణంప్రతిశూర్పణఖా, "భ్రాతాచాస్యమహాతేజా గుణతస్తుల్యలక్షణః । అనురక్తశ్చభక్తశ్చ లక్ష్మణోనామవీర్యవాన్ ॥ ౧౨॥ అమర్షీదుర్జయోజేతా విక్రాన్తోబుద్ధిమాన్బలీ । రామస్యదక్షిణోబాహు ర్నిత్యంప్రాణోబహిశ్చరః" ॥ ౧౩॥ ౬

పెరియాழ்వార్ తిరుమొழி - నాల్పత్తుమూన్ఱాన్దిరుమొழி - ఏழாమ్పాట్టు.— అక్కరైయెన్నుమనత్తక్కడలుళ్ళழுన్దియున్ఱేరరుళా । లిక్కరైయేఱియిళైత్తిరున్దేనైయఞ్జేలెన్ఱు కైకవియాయ్। శక్కరమున్దక్కైకళుఙ్గణ్ణనుమ్ పీదకవాడైయొడుమ్ । శెక్కర్ నిఱత్తు చ్చివప్పుడైయాయ్ తిరుమాలిరుఞ్జోలైయెన్దాయ్.

తాత్పర్యము.— తనవిషయమైన ఆశ్రిత దివ్యజ్ఞానమునకు విరోధులగు పాపములనుబోఁగొట్టి దృఢమైనజ్ఞానము నిచ్చినవాఁడును తనయనుగ్రహముచే లబ్ధ దివ్యజ్ఞానముకలవారలతో నెల్లప్పుఁడు సంశ్లేషించు స్వభావుఁడునైన నిన్ను ఆత్మవస్తువున్నప్పుడే యాశ్రయించితిని. ౬.

మూ.— మున్నల్ యాழ் పయిల్నూల్నరమ్బిన్ ముతిర్ శువైయే । పన్నలార్ పయిలుమ్పరనే పవిత్తిరనే । కన్నలే యముతే కార్ముకిలే యెన్ కణ్ణా । నిన్నలాలి లేన్గాణెన్నై నీకుఱిక్కొళ్ళే ॥ ౭॥

ఆ.—(మున్నల్). సర్వకరణఙ్గళుక్కుమ్ నిరవధికభోగ్యభూతనాయ్, ఉన్దిరువడికళుక్కు నల్లరాయిరుప్పారెల్లారుక్కు మున్నై క్కొడుక్కుమ్ స్వభావనాయ్, అవర్కళుడైయ త్వదనుభవ విరోధిసర్వదోష నిరసనస్వభావనాయిరున్ద వున్నై యెనక్కు నిశ్శేషకమాక త్తన్దరుళినాయ్; నీయల్లతు యెనక్కోరు ధారకమిల్లై; ఇనియెన్నై క్కైవిడాతే కిడాయ్ ఎన్ఱుకొణ్డు, "ఎమ్బెరుమానోడు తమక్కు వృత్తమాన సంశ్లేషత్తుక్కు భఙ్గమ్ వరుకిఱతో" ఎన్నుమతిశఙ్కైయాలే యెమ్బెరుమానైయపేక్షిక్కిఱార్. ౭.

అన్వ.— ముன் నల్ యాழ் (౩) పయిల్ నూల్ నరమ్బిల్ (౬) ముతిర్ శువైయే పల్ (౯) నలార్ పయిలుమ్ పరనే (౧౨) పవిత్తిరనే కన్నలే అముతే (౧౫) కార్ముకిలే ఎన్ కణ్ణా (౧౮) నిన్నలాల్ ఇలేన్గాణ్ ఎన్నై (౨౧) నీ కుఱిక్కొళ్ (౨౩).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇప్పడియుపకరిత్త నిరతిశయభోగ్యనాన వున్నైయొழிన్దాలెనక్కు సత్తైయుణ్డోవెన్గిఱార్.

అనాదియాయ్, విలక్షణమాయ్, యాழైప్పత్తియిరుప్పతాయ్, (౩) వ్యుత్పిత్సుక్కళాలే పయిలప్పడువతాన, గీతశాస్త్రిత్తిల్ లక్షణన్దప్పాత, నరమ్బిలే పిళర్న్ద, (౬) ముతిర్న్ద, గీతరసమ్బోలే నిరతిశయభోగ్యభూతనాయ్, ఇన్దరఙ్గరాయ్ బహువిధరాయిరుక్కిఱ, (౯) అష్టలిత జ్ఞానాదివైలక్షణ్యత్తైయుడైయార్, నిత్యానుభవమ్బణ్ణువతఱ్కు, మేలాయిరుక్కుమవనాయ్, (౧౨) ఇన్దరసఙ్గళల్లాతార్క్కు మజ్ఞానాది దోషఙ్గళైప్పోక్కి భుజిప్పిక్కుమ్ పావనభూతనాయ్, ఇక్షురసమ్బోలే పర్వన్దోఱుమ్ నిరతిశయభోగ్యభూతనాయ్, అழிన్దారైయుమాక్కువతాన అమృతరసమాయ్, (౧౫) ఏవంవిధసారస్యత్తుక్కాశ్రయమాన కార్కాలత్తిల్ మేఘమ్బోలే ఉదారవిగ్రహయుక్తనాయ్, అవ్వడివழகోడే యెనక్కనుభావ్యనాకైక్కు, కృష్ణనానవనే!, (౧౮) ఇప్పడి నిరతిశయభోగ్యభూతవానవున్నైయొழிన్దాల్, ఎనక్కు సత్తైయిల్లైకాణ్, వ్యతిరేకత్తిలழிయుమ్పడియాన వెన్నై, (౨౧) వ్యతిరేకత్తిలழிక్కుమ్పడియాన భోగ్యతైయైయుడైయనీ, ఇరణ్డుతలైయైయుమఱిన్దు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱవేణుమ్. (౨౩) ౭.

అర్థము.— అనాదియు విలక్షణమును వీణావిషయమును (౩) నభ్యసింపఁబడునదియునైన గానశాస్త్రమునందుఁ జెప్పఁబడినట్లు తన్త్రులయందుఁబుట్టిన (౬) శ్రేష్ఠమైన (గానరసమువలె) భోగ్యభూతుఁడును అనేకులైన (౯) నిత్యసూరు లనుభవించుటకు మేలైనభోగ్యభూతుఁడును (౧౨) పరిశుద్ధుఁడును చెరుకురసమువలె (భోగ్యభూతుఁడును) అమృతమును (౧౫) వర్షాకాలమేఘమువలె (ఉదారుఁడునైన) నాయొక్క కృష్ణుఁడా! (౧౮) నిన్నువిడిచినయెడల జీవింపనుకదా? నన్ను (౨౧) నీవు స్వీకరింపుము. (౨౩) ౭.

ఈ.—ఏఴామ్పాట్టు. ఇప్పడి తామ్బేఱ్ఱప్పేఱ్ఱై కనత్తైయు మనుసన్ధిత్తు, ఇవ్విషయత్తినుడైయభోగ్యత్తైయు మనుసన్ధిత్తు, "ఇతిరున్దపడికణ్డోముక్కుత్తోఙ్గాతుపోలేయిరున్దతు" ఎన్ఱతిశైక్కిఱార్, దేవరైయన్ఱిక్కేవిడిల్ నానుళేనాకేన్, ఎన్నైయిక్కేవిడాతొఴియవేణుమెన్గిఱార్.

(మున్నలిత్యాది) "మున్నల్" ఎన్గిఱవొఱ్ఱైప్పోక్కి - మునలాక్కి, మురలాక్కి నిర్వహిప్పారుముణ్డు. అన్ఱిక్కే, మున్నలెన్ఱతు - ఉన్నలాయ్, ఉన్నల్ - నినైత్తలాయ్, ఇనిమైయాలే "అతువతు" ఎన్ఱు వాయ్పులఱ్ఱుమ్పడియిరుక్కై. అన్ఱిక్కే, ముఱ్ - శాస్త్రత్తినుడైయ పఴమైయాయ్, ఆదియిలే యుణ్డాయ్, నల్ - అతుతాన్ నన్ఱాయ్, యాఴ్ పయిల్నూల్ - యాఴ్విషయమాక అభ్యసిక్కప్పడువతాననూలుణ్డు - శాస్త్రమ్, అన్దశాస్త్రోక్తమానపడియే. (నరమ్బిన్మతిర్ శువైయే) నరమ్బిలే తడవప్పట్ట - అతిలేపిఱన్ద పణ్బట్టరసమ్బోలే భోగ్యనానవనే!. మిడఱ్ఱైచ్చొల్లాతొఴిన్దతు - కర్మానుగుణమాకప్పోతుశెయ్యుమతుణ్డాకైయాలే యతుక్కు. ఇప్పడి భోగ్యతైకుత్తైవఱ్ఱాల్ భోక్తాక్కళ్ వేణుమే, అవర్కళైచ్చొల్లుకిఱతుమేల్ (పన్నలార్ పయిలుమ్పరనే)౧ "తెళ్ళియార్పలర్కై తొఴున్దేవనార్" ఎన్గిఱపడియే - తాఙ్గళ్ పలరాయ్, భగవద్గుణఙ్గళుక్కు దేశికరాయిరున్దుళ్ళనిత్యసూరికళ్ సదానుభవమ్పణ్ణానిన్ఱాలుమ్, అనుభూతాంశమళవుపట్టు అనుభావ్యాంశమే పెరుత్తిరుక్కై. (పవిత్రకనే) నిత్యసంసారికళుక్కుమ్ నిత్యసిద్ధరోపాతియున్నైయనుభవిక్కైక్కు యోగ్యరామ్పడియాన శుద్ధియైప్పిఱప్పిక్కుమవన్. అన్ఱిక్కే, పన్నలారెన్ఱు - ముముక్షుక్కళైయాక్కి, అవర్క

జీ-అ.—ఏఴామ్పాట్టు. (మున్నలిత్యాది). పేఱ్ఱిన్కనత్తైయు మెన్ఱతు - కిట్టిన్పాట్టుక్కు శెల్లాఱ్ఱైయుఙ్గటాక్షిత్తు. భోగ్యతైయుమెన్ఱతు - ఇప్పాట్టిల్ పదఙ్గళై కటాక్షిత్తాతల్, "వీట్టిన్పమే - కడలణ్డావముతే" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱవాతల్. కణ్డోముక్కు - కణ్డవమక్కు. తొఙ్గాతుపోలే - నిల్లాతుపోలే. ఉళేనాకేన్ - సత్తావానాకేన్.

(ఒఱ్ఱైప్పోక్కి). ఒఱ్ఱు - సంయుక్తాక్షరమ్. మునలాక్కి మురలాక్కియెన్ఱతు - ౨ "ఈరాలామ్" ఎన్గిఱలక్షణత్తినాలే రేఫనకారఙ్గళుక్కు భేదమిల్లామైయెప్పఱ్ఱు. మునలుకై - మురలుకై. అతావతు - శబ్దిక్కై. మున్దిన వర్థత్తుక్కు, శబ్దియానిన్ఱుళ్ళ యాఴ్విషయమాకవభ్యసిక్కప్పడానిన్ఱుళ్ళశాస్త్రోక్తక్రమత్తిలే నరమ్బిలేతడవప్పట్ట-అతిలేపిఱన్ద పణ్బట్టరసమ్బోలేయిరుక్కిఱవనే! యెన్ఱపడి. ద్వితీయార్థత్తుక్కు. "మున్నల్" ఎన్ఱతునూలుక్కు విశేషణమ్. శాస్త్రత్తినుడైయ - గాన్ధర్వశాస్త్రత్తినుడైయ. "నరమ్బిలే తడవప్పట్ట" ఎన్ఱతుక్కు వివరణమ్ (అతిలేపిఱన్దవెన్ఱు). నరమ్బిలే తడవుకైయాలే పిఱన్దవెన్ఱపడి. పట్ట - పిఱన్ద. పణ్బట్టవెన్ఱతు - "మతిర్" ఎన్ఱతినర్థమ్. యాఴ్-వీణై. మిడఱ్ఱాలుణ్డాన గానత్తైచ్చొల్లాతొఴివానెన్నెన్న (మిడఱ్ఱై యిత్యాది). పోతుశెయ్యుమతు - శ్లేష్మాదికళాలే వికరిక్కుమతు. (పన్నలారిత్యాది). పలరాయ్ దేశికరాన్న నిత్యసూరికళుక్కు మళవిఱన్దవనెన్ఱు వివక్షిత్తు అతుక్కు ప్రమాణమ్ (తెళ్ళియా రిత్యాది) నాయ్చ్చియార్ తిరుమొఴి. తెళివుడైయార్ పలర్కైతొఴుమ్పడి యిరుక్కిఱ దేవరానవరెన్నై. నన్నైక్కర్థమ్. (దేశికరాయిరున్దుళ్ళవెన్ఱతు). "పయిలుమ్" ఎన్ఱవర్తమానార్థమ్ (సదానుభవమిత్యాది). పవిత్రమ్ - స్వతశ్శుద్ధమాయ్, శుద్ధ్యాపాదకముమా యిరుక్కుమతు. అతిల్, శుద్ధ్యాపా

అ-ఆ-వి.— యాఴ్పయిల్నూల్ నరమ్బుమురలుకైయాలుణ్డాన మతిర్శువైపోలే భోగ్యనానవనే! యెన్ఱు అర్థమ్ కణ్డుకొళ్వతు. మురలానిన్ఱుళ్ళయాఴ్ విషయమాకయెన్నవ్రుమామ్. ఇరణ్డామర్థత్తిలే (నినైత్తలాయ్) అతు - తత్కార్యమాన వాయ్పులఱ్ఱలైలక్షిత్తు, అత్తాలే - వాయ్పులఱ్ఱుమ్పడి యిరుక్కుమెన్ఱు యాఴుక్కు విశేషణమ్. "అల్లాతరసఙ్గళైవిట్టు శబ్దత్తై చ్చొల్లుకిఱతు - ౩ 'ఏతత్సామగాయన్నాస్తే' ఎన్ఱ ప్రాధాన్యత్తైప్పఱ్ఱు" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. (తెళ్ళియార్) అలాభత్తోడేయిరున్ద కూడలిఱ్ఱైయాతే, నిత్యానుభవమ్పణ్ణున్ఱనైయళవుడైయవరాయిఱ్ఱు. (పలర్) త్రిపాద్విభూతియాక వనుభవత్తోడే కాలఙ్గళ్లుకిఱతే. (కైతొఴుమ్) ౪ "నిత్యాఞ్జలిపుటాః" ఎన్గిఱపడియే తొఴు

ఈ.—శెప్పోతుమనుభవియానిన్ఱాలుమ్ తుణైయాత భోగ్యత్తైయె యుడైయైయాయ్, అవర్కళుక్కు త్వదనుభవ విరోధియైప్పోక్కుమ్ శక్తియోగత్తైయుడైయవనే! యెన్ఱుమామ్. (కన్నలే) ఎనక్కు-నిరతిశయభోగ్యనానవనే!. (అముతే) ఎన్నై ౨ చ్చావామల్ జీవిప్పిత్తుక్కొణ్డుపోరుకిఱవనే!.

(కార్ముకిలే) ఔదార్యత్తైప్పఱ్ఱ. (ఎన్ కణ్ణా) తన్నై ౨ క్కొడుత్తపడి. ఇవ్వళవు మివరుడైయశబ్దా హేతు. (నిన్నలాలిలేన్గాణ్) ఉన్నై ౨ యొழிయ అన్నైత్తణమ్ జీవిక్కమాట్టేన్. ఉన్నై ౨ యొழிయరక్షకరైయుడైయేనల్లేనెన్ఱుమామ్. (ఎన్నై ౨ నీకుఱిక్కొళ్ళే) ఎన్నై ౨ ప్పార్త్తరుళవేణుమెన్నుతల్, ఎన్నై ౨ త్తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱ వేణుమెన్నుతల్. (ఎన్నై ౨) ఉన్నై ౨ యొழிన్దనన్ఱు, అచిత్ప్రాయనానవెన్నై ౨. (నీ) ఇతుక్కు ధారకనాననీయెన్ఱుమామ్.

జీ-అ.—దకత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నిత్యసంసారికళుక్కుమిత్యాది). తుణైయాత-పరిచ్ఛిన్నమాకాత. శక్తియోగత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అవర్కళుక్కిత్యాది). కన్నల్—వెల్లమ్. ఎన్నై ౨ చ్చావామలిత్యాదియావతు – ౧ *వాయిన్నిరైయుకళిలే విశ్లేషిత్తుముడియాతపడి జీవిప్పిత్తవనే! యెన్ఱపడి.

నిఱత్తైప్పఱ్ఱవుణ్డాల్లామాకైయాలే యత్తై నివర్తిప్పిక్కిఱార్. (ఔదార్యత్తైప్పఱ్ఱవెన్ఱు). ఔదార్యచరమావధి (తన్నైక్కొడుత్త పడియెన్ఱు). కుఱిక్కొళ్ళకైయావతు – మెయ్క్కొట్టైక్కొళ్ళకైయాయ్, పార్క్కైయెన్ఱపడి. "కుఱిక్కొళ్" ఎన్ఱతినర్థద్వయత్తుక్కుమ్ శేరవర్థద్వయమ్ (ఉన్నై ౨ యిత్యాది). ఇతుక్కు – ఇవ్వాత్మవస్తువుక్కు. "ఇతుక్కు ధారకనాన నీయెన్ఱుమామ్" ఎన్ఱిరుక్కైయాలే – "నిన్నలాలిలేన్" ఎన్ఱతినర్థద్వయానుగుణమాక "ఎన్నై ౨, నీ" ఎన్ఱఇరణ్డు విభక్తిలు మర్థద్వయపరమానవాక్యజ్ఙళ్ శిలశ్రీకోశజ్ఙళిలే యిల్లాతపోతు, "రక్షకనాన నీ రక్ష్యమానవెన్నై ౨" ఎన్ఱు మోరర్థమధ్యాహరిత్తుక్కొళ్వతు. "మున్నల్యాழ்" ఇత్యాదిక్కు (అన్ఱిక్కే, మున్నలెన్ఱతు-ఉన్నలాయ్, ఉన్నల్ – నినైత్తలాయ్, ఇనిమైయాలే "అతువతు" ఎన్ఱు వాయ్పులఱ్ఱుమ్పడియిరుక్కై) ఎన్ఱు మోరర్థమ్ శిలశ్రీకోశజ్ఙళిలేయిరుక్కిఱతు; ఇన్దవాక్యత్తిలే, నినైత్తలాయెన్ఱతు – తత్కార్యమానవాయ్ పులఱ్ఱలైలక్షిత్తు, ఇనిమైయాలే వాయ్పులఱ్ఱుమ్పడి యిరుక్కుమెన్ఱు యాழுక్కు విశేషణమాతల్, నాలుక్కు విశేషణమాతల్. క్రమేణాన్వయ. ౭.

అ-అ-వి.—కైయే యాత్తిరియాయిరుక్కుమవర్కళ్. (అన్ఱిక్కే పన్నలారిత్యాది) ౨"తత్రాపిదుర్లభావ్యోహం రాజన్నై స్తామసైరపి" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. ౭.

నాయ్చ్చియార్ తిరుమొழி – నాలాన్దిరుమొழி – ముతఱ్పాట్టు.— తెళ్ళియార్ పలర్కైతొழு న్దేవనార్ । వళ్ళల్మాలిరుఞ్జోలై మణాళనార్ । పళ్ళికొళ్ళుమిడత్తడికొట్టిడ । కొళ్ళుమాకినీకూడిడుకూడలే. ౭.

తాత్పర్యము.— సమస్తకరణములకును నిరవధికభోగ్యభూతుఁడును నీశ్రీపాదములనాశ్రయించిన నిత్యసూరులకు నతృప్తామృతముగ నుండువాఁడునైన ఓ! శ్రియఃపతీ! నిన్ననుభవించుటకు ప్రతిబంధకములను బోఁగొట్టి నిన్ను నాకుఁబ్రసాదించితివి. ఇఁకమీఁద నిన్నుదప్ప వేరు ధారకము లేదుగాన ఇంక నన్ను విడువక నుండుము. ౭.

మూ.— కుఱిక్కొళ్ జ్ఞానజ్ఙళాలెనైయూழிశెయ్తవము । శెఱిక్కొణ్డిప్పిఱప్పేశిలనాళిలెయ్తినన్యాన్ ।
ఉఱిక్కొణ్డవెణ్ణెయ్పాలొళిత్తుణ్ణుమమ్మాన్పిన్ । నెఱిక్కొణ్డనెఞ్జనాయ్ప్పిఱవిత్తుయర్కడిన్దే॥ ౮॥

అ.— (కుఱిక్కొళ్) తామిప్పడి-యెమ్బెరుమానై యపేక్షిక్క, అవనుమ్, "నామ్విశ్లేషిక్క ప్రసఙ్గమెన్?" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, తాముమ్ నివృత్తాతిశఙ్కరాయ్క్కొణ్డు; అతిదుష్కరమాయ్ అనేకకాలసాధ్యమాన కర్మయోగజ్ఞానయోగ సహకృతభక్తియోగసాధ్యమాన

సంసారనివృత్తిపూర్వక భగవదనుభవత్తై యిజ్జన్మత్తిలే యల్పకాలత్తిలే అయత్నేన నాన్ పెఱ్ఱేనెన్ఱు తామ్పెఱ్ఱసమృద్ధియైచ్చొల్లి యను భవిక్కిఱార్. ౮.

అన్వ.— ఉఱి కొణ్డ వెణ్ణెయ్ (౩) పాల్ ఒళిత్తు ఉణ్ణుమ్ (౬) అమ్మాన్ పిన్ నెఱి (౯) కొణ్డ నెఞ్జనాయ్ పిఱవిత్తుయర్ (౧౨) కడిన్దు కుఱిక్కొళ్ ఞానఙ్గళాల్ (౧౫) కిఱిక్కొణ్డు ఇప్పిఱప్పే శిలనాళిల్ (౨౧) యాన్ ఎయ్తినన్. (౨౩) ౮.

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇవ్వనుభవమ్ తమక్కు కైవన్దపడియై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఉఱియిలే, శేమిత్తువైత్తుక్కొణ్డ, వెణ్ణెయైయుమ్, (౩) పాలైయుమ్, ఉడైయవర్ కళియామల్ కృత్రిమత్తాలేపుక్కు, అముతుశెయ్తశెయలాలే, (౬) అడిమైకొణ్డస్వామియాన కృష్ణనుడైయ, పిన్నే, అవ్వపదానత్తుక్కు తోఱ్ఱు అవన్ పోనవழியే, (౯) పోయ్త్తిరికిఱ, నెఞ్జయుడైయేనాయ్, జన్మప్రయుక్త దురితఙ్గళై, (౧౨) కాల్కడైక్కొణ్డనాదరిత్తు, కర్తృత్వాదిత్యాగత్తాలుమ్ యమనియమాదికళాలుమ్ కుఱిక్కొళ్ళప్పడువతాన, వేదనధ్యానోపాసన రూపపర్వభేదఙ్గళాలుమ్ సద్విద్యా దహరవిద్యాదివ్యక్తి భేదఙ్గళాలుమ్ పలవకైప్పట్టఞానయోగఙ్గళాలే, (౧౫) ౧"జన్మాన్తరసహస్రేషు" ౨ "బహూనాంజన్మనామన్తే" ఎన్గిఱపడియే అనేకకాలఙ్గళిలే, శెయ్యప్పట్ట, భక్తి యోగమాకిఱ తపస్సినుడైయ ఫలత్తై, (౧౮) భగవత్ప్రాప్తియాకిఱ నల్విరకైక్కొణ్డు, ఇజ్జన్మత్తిలే, అల్పకాలత్తిలే, (౨౧) అనుభవత్తుక్కుడైవిల్లాతనాన్, కిట్టప్పెఱ్ఱేన్. (౨౩) కిఱి - విరకు. ౮.

అర్థము.— ఉట్టిలో నుంచఁబడిన వెన్నను (౩) పాలను కృత్రిమముగ భుజించిన (౬) స్వామియొక్క వెనుకటిత్రోవనే (౯) తిరుగుచున్నటువంటి మనస్సుగలవాఁడై జన్మములచేవచ్చినపాపములను (౧౨) బోఁగొట్టి సావధానతచేసంపాదింపఁదగిన జ్ఞానవిశేషములచేతను (౧౫) బహుకాలము చేయఁదగిన తపస్సును (౧౮) ఒకఉపాయముచే నీజన్మమునం దల్పకాలమునంగే (౨౧) నేను పొందితిని. (౨౩)

ఈ — ఎట్టామ్పాట్టు. "ఎన్నైనీకుఱిక్కొళ్ళే" ఎన్ఱవాఱే అవన్కుళిరక్కటాక్షిత్తాన్, అత్తాలే సకలవ్యసనఙ్గళుమ్పోయ్ అవనైయనుభవిక్కిఱార్.

(కుఱిక్కొళ్ ఞానఙ్గళాల్) యమనియమాద్యవహితరాయ్క్కొణ్డు సమ్పాదిక్కవేణ్డుమ్ జ్ఞానవిశేషఙ్గళాలే. అవైయావన - వేదనధ్యానోపాసనాద్యవస్థావిశేషఙ్గళ్. (ఎనైయూழிశెయ్తవముమ్) అనేకకల్పఙ్గళ్ కూడి శ్రవణమాయ్ మననమాయ్ ధ్రువానుస్మృతియాయ్, ఇజ్జనేవరక్కడవతాన తపఃఫలత్తై. (కిఱిక్కొణ్డు)

జీ.అ.— ఎట్టామ్పాట్టు. (కుఱిక్కొళ్ళిత్యాది) "పిఱవిత్తుయర్కడిన్దు తవమెయ్తినన్" ఎన్గిఱపదఙ్గళైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఎన్నైనీ యిత్యాది).

కుఱి - కుఱిప్పు. సావధానత్తై. ఇత్తాల్ - యమనియమాద్యవహితత్వత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. "ఎనైయూழி - కుఱిక్కొళ్ ఞానఙ్గళాల్ - శెయ్తవముమ్" ఎన్ఱన్వయమ్ తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి, కిழே శొన్న "వేదన" ఇత్యాదియైవివరిక్కిఱార్ (అనేకకల్పఙ్గళిత్యాది). వేదనత్తాల్ - శ్రవణమననఙ్గళైయుమ్, ధ్యానోపాసనఙ్గళాలే - నిదిధ్యాసనత్తైయుమ్, అతినుడైయ ఉత్తరోత్తరావస్థైయైయుమ్, ఆదిశబ్దత్తాల్ - దర్శనరూపత్తైయైయుఙ్గొల్లుకిఱతు. (ఇజ్జనేవరక్కడవతాన పతఃఫలత్తై) ఇజ్జనేవరక్కడవతాయిరుక్కిఱ యాతొరుతపస్సుణ్డు,అతినుడైయఫలత్తైయెన్ఱపడి. "తప-ఆలోచనే"ఎన్గిఱధాతువాలుమ్, ౩ "యస్యజ్ఞానమయన్తపః" ఎన్గిఱ న్యాయత్తాలుమ్, తపశ్శబ్దమ్ - జ్ఞానావస్థావిశేషమాన పరభక్త్యాదిపరమ్. "తవమ్" ఎన్ఱతు - తపఃఫలమెన్ఱపడి. భగవత్ప్రాప్తిరూపఫలేలక్షణా. "కుఱిక్కొళ్" ఇత్యాది-అనేకకాలఙ్గళిలే యమనియమాద్యవహితఙ్గళాన శ్రవణమననాది రూపజ్ఞానఙ్గళాలే వరక్కడవ పరభక్త్యాదికళాకిఱ తపస్సినుడైయఫలత్తైయెన్ఱు శబ్దార్థమ్. కిఱి - ఉపా

౧। ౨। భ-గీ-౭-౧౯. ౩॥ ముం-ఉ-౧-౧.

ఒరుయత్నమిన్ఱిక్కే యిరుప్పతొరువిరకై ప్పెఱ్ఱు. అతావతు-అవన్ఱన్నైయే కొణ్డెన్నపడి. కఱ్ఱెన్న-అవనై ప్పెరు?వెన్నిల్ *౧"పెరుఙ్గేఱ్ఱియార్"ఎన్నక్కడవతిఱే.ఇతుతానె త్తనై జన్మఙ్గూడి యెన్నిల్ (ఇప్పిఱప్పే) త్తిలే. ఇజ్జన్మమెల్లాఙ్గూడియో వెన్నిల్ (శిలనాళిల్) అల్పకాలత్తిలే. అప్పుకితు, ప్రాపిక్కక్కడవీగాయ్ నిన్ఱ ౨ (ఎయ్తినర్) ప్రాపిత్తార్. (యార్) ఇప్పేఱ్ఱుక్కొరు యత్నమ్పణ్ణాతనార్. (ఉఱ్ఱుకొణ్డపిత్యాది) పెయ్తినర్" ఎన్గిఱ - ఫలత్తై చ్చొల్లుకిఱతాతల్, "కఱ్ఱుకొణ్డు" ఎన్గిఱ-ఉపాయత్తై చ్చొల్లుకిఱతాతల్. యిత్యాది) ఉఱ్ఱుకళిలేశేమిత్తు కళ్ళక్కయిఱురువివైత్తవెణ్ణైయైయుమ్ పాలైయుమ్ "తేయ్వఙ్గొణ్డతో?" మ్బడి మత్తైత్తమ్ముతుశెయ్తవచ్చెయలాలే జగత్తైయెల్లుతికొణ్డవనుడైయ. (పిన్నైఱ్ఱుకొణ్డనెఞ్జినాయ్) న్నైనెఱ్ఱిప్పట్ట నెఞ్జైయుడైయనాయ్; ౪" యేనయేనధాతాగచ్ఛతి తేనతేనసహాగచ్ఛతి " ఎన్గిఱపడియే.

౦, పిన్నైఱ్ఱుకొణ్డవెన్గిఱతు - ప్రపత్తియై. పిన్నైఱ్ఱి ఎన్గిఱతు - పిన్నైశొన్న నెఱ్ఱియెన్నపడి. నెఱ్ఱి - వழி. త్తుయర్ కడిన్దే) ఫలత్తైచ్చొన్నవిడత్తిలే విరోధినివృత్తియైయుఙ్గొల్లిక్కడవతిఱే, అత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. ౦, (పిన్నైఱ్ఱుకొణ్డనెఞ్జినాయ్) భారతసమరత్తిలే అర్జుననుక్కొరువస్థైయెప్పిఱప్పిత్తిఱే యుపాయత్తైయు త్తుతు; ఇవర్ వెణ్ణైయ్కళవుకాణప్పోనవిడత్తిలే అడియొఱ్ఱుక్కొణ్డుశెన్ఱు, అవర్పుక్కగృహత్తిలే పడత్తై త్తొయిఱ్ఱు కేట్టుక్కొణ్డతు. (పిఱవిత్తుయర్ కడిన్దే) ౩"సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి"ఎన్ఱవైత్తానిఱే.౮.

మన. (అవన్ఱన్నైయే కొణ్డు) అవన్ఱన్నైయేయుపాయమాకక్కొణ్డు. తటస్థశ్శైక్కాయనునదత్తుపరిహరిక్కుతార్ (కఱ్ఱియెన్నవిత్యాది). యార్ - ఉపవిరకర్. మహతోపాపమఙ్గాలికతెన్నపడి. "పిన్నైఱ్ఱుకొణ్డనెఞ్జినాయ్" ఎన్నతుకణ్డద్వయమ్. ఫలపరమాకవుమ్ ఉపా యకవుఙ్గొట్టుగితాల్ (ఉనమెయ్తిన నిత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). ఫలపరయోజనై (ఉఱ్ఱుకళిలేయిత్యాది). "కొణ్డ" ఎన్నతినర్థమ్ (శేమి). * ౭వి త్తిఞ్చమ్ (నుఙ్గైత్తన్నతు).(అవన్నినెఱ్ఱిప్పట్ట నెఞ్జైయుడైయనాయ్) అవన్నినెఱ్ఱిప్పడుమ్బడియాన నెఞ్జైయుడైయనాయ్ ౦ - [illegible] యున్నయిత్త నెఞ్జైయుడైయనా యెన్నపడి. ఉపాయపరయోజనామాహ (అన్తియే యిత్యాది). పిన్నైఱ్ఱుకొణ్డ [illegible] - పిన్నై శొన్న [illegible] వుపాయత్తిలే యున్నయిత్తనెఞ్జైయుడైయనా యెన్ఱిరణ్డామర్థమ్. ఫలఙ్గొల్లుకిఱవిడత్తిలే విరో [illegible] చొల్లువానెన్నైన్న. (ఫలత్తైయిత్యాది). అతానితు ఫలపరమానచరమశ్లోకత్తిలుత్తరార్ధత్తిలే యెన్నపడి. ౪" పరమంసామ్యము [illegible], ౭ "పుణ్యాపాపేవిధూయ" ఎన్న ఙ్గొల్లిక్కడవతిఱే; అప్పడియేయిఙ్గుమ్ "పిఱవిత్తుయర్కడిన్దు" ఎన్న విరోధినివృత్తియై [illegible]. ఇన్దవాక్యమ్ - ఫలపరపూర్వయోజనాశేషమ్. "ఉఱ్ఱుకొణ్డ" ఇత్యాదిక్కు రసమాకతృతీయతాత్పర్యమ్ (భారతసమరే [illegible] వెణ్ణైయ్ [illegible] నెఱియాన ప్రపత్త్యుపాయప్రతిపాదకచరమశ్లోకత్తైగ్రహిత్త [illegible]. ఓరవస్థైయెప్పిఱప్పిత్తు - శోకయుక్తావస్థైయెప్పిఱప్పిత్తు. ఇవర్ - ఆழ்வార్. అడియొఱ్ఱుక్కొణ్డుశెన్ఱు- [illegible]. "ఫలత్తైచ్చొన్నవిడత్తిలే" ఇత్యాదివాక్యవివరణమ్ (సర్వపాపేభ్యఇత్యాది). ఇవ్విడత్తిల్ దధి [illegible]. ఉఱ్ఱుకొణ్డఇత్యారభ్య, నెఞ్జినాయ్ప్పిఱవిత్తుయర్కడిన్దు - ఎన్నైయాట్కొళ్కిఱ్కొళ్ ఇవాఙ్గళాల్- [illegible] శెన్నన్వయమ్. ౮.

ప.తి.——(ఉఱ్ఱుకొణ్డిత్యాది) (పిన్నైఱ్ఱుకొణ్డనెఞ్జినాయ్) "యేనయేనధాతాగచ్ఛతిరేనతేనసహాగచ్ఛతి." ౮.

[illegible] - [illegible]. [illegible] వెణ్ణైయ్తొడువుణ్డకళ్వనైయుమ్ఱు । మొయ్మ్బుఱవుణ్డపెరువయిఱ్ఱాళనైమావ [illegible] మావవేణ్డిచ్చెన్ఱు । పెరుఙ్గేఱ్ఱియానైయుళ్ళడియేన్ నెఞ్జమ్ పేణులతే.

---

[1] ఇవ్వుదాహరణత్తిలే, సమీపగమనయాచనాద్యుపరక్తవామనవిగ్రహయుపబలివఞ్చనసిద్ధోపాయత్తై- "కఱ్ఱి" ఎన్నమువదిక్కైయాలే, శరణవరణోపరక్తసిద్ధోపాయత్తై - "కఱ్ఱి" ఎన్నుకొల్లక్కడైయిల్లైయెన్ఱు తిరువుళ్ళమేయొழிయ, ఈశ్వరవిషయ ప్రయోగత్తైక్కొ ట్టు. ౧॥ తి-వి-౯౧. ౨॥ ౩॥ భ-గీ-౧౮-౬౬. ౪॥ ముం-ఉ-౩-౧.

తాత్పర్యము.— గోకులమందు గోపస్త్రీలు దాచియుంచిన వెన్నపాలను కృత్రిమముగ (చౌర్యముచే) భుజించిన నాస్వామియైన శ్రియఃపతి, భారతయుద్ధమునందర్జునునికి నుపదేశించిన యర్థవిశేషములనుదలంచియు శ్రియఃపతియే యుపాయోపేయములని నిష్కర్షించియు సంసారమునువదలి యీజన్మమందే భగవదనుభవరూపపరమపురుషార్థమును బొందితిని. ౮.

మూ.—కడివార్ తణ్ణన్దుழாయ్‌క్కణ్ణన్విణ్ణవర్ పెరుమాన్। పడివానమిఱన్దపరమన్ పవిత్తిరన్ శీర్।
శెడియూర్ నోయ్‌కళ్ కెడప్పడిన్దుకుడైన్దాడి। యడియేన్వాయ్‌మడుత్తుప్పరుకిక్కళిత్తేనే ॥ ౯.

అ.—(కడివార్) నిరవధికభోగ్యభూతనాయ్, * ఆయర్ప్పాలుమమరర్‌కళతిపతియాయ్, తిరునాట్టిలుళ్ళాడత్తన్నోడొత్తారైయుమ్ మిక్కారైయుముడైయవనల్లామైయాలే పరమనాయ్, స్వాశ్రితరుడైయ స్వసంశ్లేషవిరోధి సర్వదోషజ్గళైయుమ్ పోక్కుమ్ స్వభావనాయిరున్ద వెమ్పెరుమానుడైయ కల్యాణగుణజ్గళాకిఱ అమృతవెళ్ళత్తిలే యెన్నుడైయ విడాయెల్లామ్ కెడుమ్పడిపోయ్‌ప్పుక్కుప్పడిన్దుకుడైన్దాడి వాయ్‌మడుత్తుప్పరుకిక్కళిత్తేనడియేనెన్గిఱార్. ౯.

అన్వ.— కడి వార్ తణ్ణన్దుழாయ్ (౩) కణ్ణన్ విణ్ణవర్ పెరుమాన్ వానమ్ (౬) పడి ఇఱన్ద పరమన్ (౯) పవిత్తిరన్ శీర్ శెడియార్ (౧౨) నోయ్‌కళ్ కెడ పడిన్దు (౧౫) కుడైన్దు ఆడి అడియేన్ (౧౮) వాయ్‌మడుత్తు పరుకి కళిత్తేన్. (౨౧)

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇప్పడియవన్ గుణజ్గళైయనుభవిత్తు ఆనన్దియానేనెన్గిఱార్.

పరిమళమ్, ప్రవహియానిఱ్కిఱ, శెవ్వి త్తిరుత్తుழாయైయుడైయనాయ్‌క్కొణ్డు, (౩) ఆశ్రితభవ్యనానకృష్ణనాయ్, ఇవ్వడివழகై యనుభవిక్కిఱ పరమపదవాసికళుక్కువ్వరుకాన మేన్మైయైయుడైయతనక్కు, పరమపదత్తిలుమ్, (౬) ఒప్పు, ఇల్లైయాకైయాలే, తనక్కుమేలిల్లైయానపెరియవనాయ్, (౯) ఇప్పెరుమై యతియాతా రతివుకేట్టైయుమ్పోక్కియనుభవిప్పిక్కుమ్ పావనభూతనుడైయ, పరత్వసౌలభ్య భోగ్యత్వ పావనత్వ ప్రకాశకమానగుణజ్గళిలే, ఒన్ఱోడొన్ఱుమిడైన్దుతూఱుమణ్డినాప్పోలేయిరుక్కిఱ, (౧౨) విషయరుచితొడక్కమాన మహావ్యాధికళ్, నశిక్కుమ్పడి, కిట్టి, (౧౫) ఎళ్ళుముట్పుక్కు, ముழுకి, అవనైయొழியచ్చెల్లాతపడిఅనన్యార్హనాననాన్, (౧౮) భుజిక్కైక్కుపకరణమానఅభినివేశమాకిఱవాయైమడుత్తు, పెరువిడాయ్‌న్ తణ్ణీర్ కుడిత్తాప్పోలేనిరమ్పభుజిత్తు, నిరతిశయమానవానన్దత్తైప్పెఱ్ఱేన్. (౨౧) పడివానమిఱన్దవెన్ఱు - వడివழகుక్కు మేఘమొప్పల్లవెన్ఱుమామ్. ౯.

అర్థము.— పరిమళము ప్రవహించుచున్న మనోహరమైనతిరుత్తుழாయిమాలచేనలంకృతుఁడును (౩) కృష్ణుఁడును నిత్యసూరులకును నిర్వాహకుండును పరమపదమందును (౬) సమానులు లేని సర్వాధికుఁడును (౯) పరిశుద్ధుఁడునైనభగవంతునియొక్క గుణచేష్టితములలో మిక్కిలి నిబిడములైన (౧౨) మహావ్యాధులు నశించునట్లు సమీపించియు (౧౫) అంతట అవగాహించి శేషభూతుఁడైననేను (౧౮) నోటినిపానపాత్రముగాఁజేసి చక్కగభుజించి యానందమునొందితిని (౨౧). ౯.

ఈ.—ఒన్బతామ్పాట్టు.—౧ "సోఽశ్నుతేసర్వాన్కామాన్ సహ బ్రహ్మణా విపశ్చితా" ఎన్గిఱపడియే, ఎన్నుడైయసకలదురితజ్గళుమ్పోమ్పడి సర్వేశ్వరనై యనుభవిక్కప్పెఱ్ఱేనెన్ఱు హృష్టరాకిఱార్.

జీ-అ.—ఒన్బతామ్పాట్టు. (కడివారిత్యాది) "శెడియార్ నోయ్‌కళ్ కెడ - శీర్ - వాయ్‌మడుత్తుప్పరుకిక్కళిత్తేన్" ఎన్ఱ పదజ్గళైక్కటాక్షిత్తవతారికై (సోఽశ్నుతేఇత్యాది). దురితజ్గళుమ్ - దుఃఖజ్గళుమ్.

౧॥ తై-ఉ-ఆ-౧.

ఈ.—(కడివార్ తణ్ణన్దుழாయ్కణ్ణన్) పరిమళప్రచురమాన తిరుత్తుழாయ్మాలైయైయుడైయ కృష్ణనెన్నుతల్; మధు, స్యన్దియానిన్ఱుళ్ళ తిరుత్తుழாయ్మాలైయైయుడైయవనెన్నుతల్. (విణ్ణవర్ పెరుమాన్) ఇవ్వొప్పనైయழకాలేయెழுతిక్కొళ్వతు, అనన్తవైనతేయాదికళైయాయిఱ్ఱు. (పడివానమిలన్దపరమన్) తన్పడిక్కు వానిలుళ్ళారొప్పాకాతపడియిరుక్కిఱవపరమన్. పరమసామ్యాపన్నరాననిత్యసూరికళుమ్ తన్బడిక్కొప్పాకాతపడియాన మేన్మైయైయుడైయవనెన్నుతల్; తన్తిరుమేనిక్కు, వానమున్దు - మేఘమ్, అతొప్పాకాతపడియిరుక్కిఱవనెన్నుతల్. (పవిత్తిరన్) ఇవ్వడివழகైసంసారికళుమనుభవిక్కైక్కు యోగ్యరామ్బడిపణ్ణుమ్ శుద్ధియైయుడైయవనుడైయ, శీరణ్డు- కల్యాణగుణజ్గళ్. అవఱ్ఱై, అడికాణవొణ్ణాతపడి తూఉమణిక్కిఱడక్కిఱ అసాంసారికసకలదురితజ్గళుమ్బోమ్బడివన్దుకిట్టి, నాలుమూలైయుమ్బుక్కు, అవగాహిత్తు, అనన్యార్హానానన్ ముழுమిడఱుశెయ్తనుభవిత్తు, యమాదికళ్ తలైయిలేయుమ్ అడియిట్టుక్కళిక్కప్పెఱ్ఱేన్. పడిన్దు - కిట్టి. కుడైన్దు - ఎజ్గుమ్బుక్కు. ఆడి - అవగాహిత్తు. అడిగేన్, వాయ్మడుత్తుప్పరుకి - పెరువిడాయోడేయనుభవిత్తు. (కళిత్తేనే) ఇతరవిషయస్పర్శమ్ దుఃఖమేయానాప్పోలే, భగవద్గుణానుభవమ్ కళిప్పేయాకక్కడవతు. ౯.

తీ-అ.—కడి-పరిమళముమ్, మధువుమ్. వార్తల్-మికుతియుమ్, ఒழுకుతలుమ్. కీழ்ோడేకూట్టియర్థమ్ (ఇవ్వొప్పనైయిత్యాది). పడి - స్వభావముమ్, విగ్రహముమ్. వానమెన్నతు - "మఞ్చాః క్రోశన్తి" ఇతివత్, వాని లుళ్ళారై చ్చొల్లుతల్; మేఘత్తైచ్చొల్లుతల్. ఇలన్ద - ఒప్పాకాత. "ప్రసక్తస్యహిప్రతిషేధః" ఇత్యత్రప్రసజ్గంసమ్పాదయతి (పరమసామ్యేత్యాది). "శెడియార్" ఎన్ఱతినర్థమ్ (తూఉమణిక్కిఱడక్కిఱవెన్ఱు). తూఱావతు- అవిద్యాదికళ్. అర్తల్ - పూర్తి. "పడిన్దు, కుడైన్దు, ఆడి," ఎన్ఱిఱపదత్రయత్తుక్కుమ్ క్రమేణార్థమ్ (కిట్టియిత్యాది). వాయ్మడుత్తుప్పరుకి- (ముழுవిడఱుశెయ్తనుభవిత్తు) మిడఱునిఱైయక్కుడిత్తెన్ఱపడి. వాయ్మడుత్తుక్కుడిత్తెన్ఱు శబ్దార్థమ్. మడుత్తు - మడక్కిట్టు. పానపాత్రమాక్కియెన్ఱపడి. అనన్దస్యచరమావధిమాహ (యమాదికళిత్యాది). "వాయ్మడుత్తు" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (పెరువిడాయోడేయెన్ఱు). "కళిత్తేనే" ఎన్ఱ ఏవకారార్థమ్ (ఇతరవిషయేత్యాది). ఏవకారమ్ - అన్యయోగవ్యవచ్ఛేదపరమెన్ఱపడి. క్రమేణాన్వయః. ౯.

అ-అవి.—(తన్బడిక్కిత్యాది) పడి - ప్రకారమ్. (తన్తిరుమేనిక్కిత్యాది). పడి - తిరుమేనియిన్ప్రకారమ్ తన్ప్రకారమ్వానత్తిలుళ్ళార్ పక్కలిల్లామలిరుక్కిఱవనెన్ఱు ప్రథమయోజనైయిల్ శబ్దార్థమ్; ఇరణ్డామ్యోజనైయిల్, తన్నుడైయప్రకారమ్ మేఘత్తిలిల్లామలిరుక్కిఱవనెన్ఱుశబ్దార్థమ్. మేఘత్తైచ్చొల్లుకైయాలే తిరుమేనియిన్ ప్రకారమెన్ఱుసిద్ధిక్కిఱతు. ఇరణ్డుయోజనైయిలుమ్, ఒప్పాకాతవెన్ఱితు- ఫలితార్థమ్.

ప్ర-తి.—(కడివారిత్యాది) తైత్తిరీయకోపనిషది,[ఆ - ౧.]"బ్రహ్మవిదాప్నోతిపరంతదేషాభ్యుక్తాసత్యం జ్ఞానమనన్తంబ్రహ్మయోవేదనిహితంగుహాయాంపరమేవ్యోమన్ సోశ్నుతే సర్వాన్కామాన్ సహబ్రహ్మణావిపశ్చితా" ఇతి. ౯.

తాత్పర్యము.—నిరవధికభోగ్యభూతుఁడును, నిత్యసూరులకునిర్వాహకుఁడును, పరమపదమునందుఁగూడ తనకు సమాధికులులేనివాఁడగుటవలన సర్వస్మాత్పరుఁడును, ఆశ్రితులయొక్క సంశ్లేషవిరోధులగు సర్వపాపములను బోఁగొట్టుస్వభావుఁడునైన శ్రియఃపతియొక్క కల్యాణగుణములనియెడి యమృతపరీవాహములయందు నాఆయాసముతీరునట్లు చక్కఁగనవగాహించియు పానముజేసియు నానందమునొందితిని. ౯.

మూ.—కళిప్పుం కవర్వుమర్ఱు పిఱప్పుప్పిణిమూప్పిఱప్పు ।
ఒళికొణ్డచోతియుమాయుడన్గూడువతెన్ఱుకొలో ।
తుళిక్కిన్ఱ § వానిన్నిలచ్చుడరాழிశఙ్గేన్ది ।
అళిక్కిన్ఱమాయప్పిరానడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై యే. ౧౦.

ఆ.—(కళిప్పుమ్) ఇప్పడియెమ్బెరుమానుడైయ గుణఙ్గళాకిఱ అమృతత్తైభుజిక్కిఱవాழ்వార్; ఇన్దవమృతత్తై; నిరస్తసమస్తప్రతిబన్ధకరాయ్క్కొణ్డు భగవద్గుణైకభోగరాన నిత్యసిద్ధపురుషర్కళుడైయ దివ్యపరిషత్తిలే శెన్ఱు అవర్కళోడేకూడనాన్ భుజిప్పతెన్ఱోవెన్గిఱార్. ౧౦.

అన్వ.— కళిప్పుమ్ కవర్వుమ్ అర్ఱు (3) పిఱప్పుప్పిణిమూప్పిఱప్పర్ఱు ఒళికొణ్డ శోతియుమాయ్ (౬) తుళిక్కిన్ఱ వాన్ ఇ (౯) నిలమ్ శుడర్ ఆழி (౧౨) శఙ్గు ఏన్ది అళిక్కిన్ఱ (౧౫) మాయప్పిరాన్ అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై (౧౮) ఉడన్ కూడువతు ఎన్ఱుకొలో (౨౧) ౧౦.

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఏవంవిధభోగానన్దత్తుక్కు ముఖ్యభోక్తాక్కళ్ సూరికళాకైయాలే, అవర్కళోడు కూడుకైయై యర్థిక్కిఱార్.

విషయలాభత్తిల్ కళిప్పుమ్, తదలాభత్తిలభినివేశముమ్, అర్ఱు, (3) అతుక్కడియానజన్మవ్యాధిజరామరణఙ్గళుమర్ఱు, ఆవిర్భూతమాన జ్ఞానాదికళాకిఱఒళికళుక్కు ప్రకాశకమాన, జ్యోతిర్మయవిగ్రహత్తై యుడైయోమాయ్క్కొణ్డు, (౬) వర్షిక్కిఱ, ఆకాశత్తైయుమ్, అత్తాలేధరిక్కిఱ, (౯) భూమియైయుమ్, బాధకరహితమామ్పడి పేరొళియైయుడైయ, తిరువాழிయైయుమ్, (౧౨) తిరుచ్చఙ్గైయుమ్, ఏన్ది, రక్షిత్తరుళుకిఱ, (౧౫) మహోపకారకనుడైయ, నిత్యదాస్యైకనిరూపణీయరాన సూరికళుడైయ, సఙ్ఘఙ్గళై, (౧౮) ఒరునీరామ్పడి యుడన్బట్టు, కూడువతు, ఎన్ఱో?. (౨౧) సమస్తవిరోధినివృత్తిపిఱన్దు ఆవిర్భూతస్వరూపస్వభావరానవర్క్కు ప్రాప్యమ్ అడియారాన సూరికళెన్ఱుకరుత్తు. ౧౦.

అర్థము.— సంతోషమును క్లేశమును నశించి (3) జన్మవ్యాధిజరామరణములనుబోఁగొట్టి ప్రకాశకమైన తేజోవిగ్రహుఁడును (౬) వర్షించుచున్న ఆకాశమును ఈ (౯) భూమిని కాంతిగల చక్రమును (౧౨)శంఖమును ధరించి రక్షించుచున్న (౧౫) మహోపకారకుఁడైన శ్రియఃపతియొక్క శేషభూతులైననిత్యసూరులయొక్క సంఘములను (౧౮) కలిసియుండునట్లు చేరుట ఏకాలమందో? (౨౧). ౧౦.

ఈ.— పత్తామ్పాట్టు. "కళిత్తేనే" ఎన్నా, తిరియట్టుమ్ సంసారికళోడేయిరుక్కైయన్ఱియే, ఇవ్వనుభవత్తుక్కు దేశికరాన నిత్యసూరికళ్ తిరళిలేపోయ్ ప్పుకువతెప్పోతోవెన్గిఱార్.

(కళిప్పుమ్) ఇతరవిషయానుభవత్తాలే వరుమ్కళిప్పుమ్. (కవర్వుమ్) అవై పెఱాతపోతు అవైప్పట్టువరుమ్ క్లేశముమ్. (అర్ఱు) పోయ్. ఇవైయిరణ్డుక్కు మడియానజన్మమ్, అతుపుక్కవిడత్తే పుకక్కడవతానవ్యాధి, అనన్తరమ్ వరుమ్జరై, "ఇత్తోడేయాకిలు మిరున్దాలాకాతో" ఎన్ఱు నినైత్తిరుక్కచ్చెయ్తేవరుమ్ నిరన్వయవినాశమ్, ఇవైయడైయవర్ఱు. (ఒళికొణ్డశోతియుమాయ్) రజస్తమస్సుక్కళ్ కలశినవిన్దశరీరమ్పోలన్ఱియే, శుద్ధ

జీ-అ.— పత్తామ్పాట్టు. (కళిప్పుమిత్యాది) "అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై - ఉడన్గూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱపదఙ్గళై క్కటాక్షిత్తవతారికై (కళిత్తేనేయిత్యాది). తిరియట్టుమ్ - మీళవుమ్.

కవర్వు - క్లేశమ్. పిణి - వ్యాధి. నిరన్వయవినాశమ్ - శరీరాన్వయాభావరూపవినాశమ్. శరీరసమ్బన్ధాభావరూపవినాశమ్. మరణమెన్ఱపడి. సాన్వయవినాశమావతు, శైశవయౌవనాద్యవస్థైకళ్. శబ్దార్థమ్ (రజస్తమస్సుక్కళిత్యాది). "ఒళికొణ్డశోతి" ఎన్ఱత్తాల్ ఫలి

§ "వానమ్నిలమ్" ఎన్ఱు పన్నిరాయిరప్పడియిల్ మూలత్తిలేకాణ్గిఱతు.

ఈ.-సత్త్వమయమాయ్ నిరవధిక తేజోరూపమాన శరీరత్తైయుడైయోమాయ్. (ఉడల్ కూడువతెన్ఱుకొలో). "నాన్, ఎనక్కు" ఎన్ఱు కలవేణ్డాత ఇవ్వుడమ్బుడైయార్ తిరళి లేపోయ్ప్పుక్కు సెఱుక్కప్పెఱువతెన్ఱో? (తుళిక్కిన్ఱ విత్యాది) వర్షిక్కైయే స్వభావమాక వుడైత్తాన వాకాశమ్, అత్తాలే విళైయక్కడవతాన విన్ధభూమి, ఇవత్తైక్కడక్కరై వెళియిలేనోక్కినాప్పోలే, దివ్యాయుధజ్గళై ధరిత్తు నోక్కుకిఱ వాశ్చర్యభూతన్. (శుడరాழிశజ్గేన్దియళిక్కిన్ఱ మాయప్పిరాన్) పరమపదత్తిలా భగణమాయ్ క్కాట్చితరుమ్, ఇజ్గాయుధమాయిత్తే యిరుప్పతు. ఇప్పడి రక్షిక్కిఱ అవనుడైయ అన్తరక్షణత్తిలే తోళ్ త్తిరుప్పారాయ్, అవన్ఱన్నోడొక్క ప్రాప్యరుమాయ్, భగవద్గుణజ్గళుక్కు దేశికరాయిరుప్పారుమాయ్, ౧* బోధయన్తః పరస్పరత్తుక్కు త్తుణైయాయిరుక్కిఱవర్కళుడైయ కుழாజ్గళై. కలియర్ "కలవరిశిచ్చోఱుణ్ణ" ఎన్నుమాప్పోలే, అత్తిరళ్ కళిలేపోయ్ ప్పుకప్పెఱువతెప్పోతో? వెన్గిఱార్. ౧౦.

జీ-అ.-తమ్ (శుద్ధసత్త్వమయమాయెన్ఱతు). "అడియార్కళ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (నానెనక్కన్ఱిత్యాది). "భాగవతసముదాయమ్ ప్రాప్యమ్" ఎన్ఱతి యానిక్కుచ్చెయ్ తేయుమ్, అహజ్కార మమకారజ్గళాలే యకలవేణ్డానిన్ఱతిఱ్; అప్పడి యకలవేణ్డాత సమ్బన్ధజ్ఞానముడైయవర్ కళెన్ఱపడి. ఇవ్వుడమ్బుడైయార్ - శుద్ధసత్త్వమయమాన వుడమ్బుడైయార్. కూడువతెన్ఱుకొలో ఎన్నాతే, "ఉడల్" ఎన్గైయాలే (సెఱుక్కప్పెఱువతెన్ఱో వెన్ఱతు). "తుళిక్కిన్ఱ" ఎన్ఱవర్తమానార్థమ్ (వర్షిక్కైయే స్వభావమాకవెన్ఱతు). "కడక్కరై" ఎన్ఱవిడత్తిలే-౨ "రామలక్ష్మణగుప్తా సా" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. అళిక్కిన్ఱ - రక్షిక్కిఱ. భోగ్యమానతిరువాழி తిరుచ్చజ్గుకళై రక్షణత్తుక్కు పరికరమాక చ్చొల్లువానెన్నెన్న (పరమపదత్తిలిత్యాది). భోగ్యమెన్ఱతు - "శుడర్" ఎన్నుమ్, "ఏన్ది" ఎన్ఱు మిరుక్కైయాలే. సమూహబాహుళ్యకథనత్తుక్కు తాత్పర్యమ్ (కలియరిత్యాది). కలియర్ - పశిత్తవర్. ఆళ్ తొழுమ్బెయున్నిఱతి యిప్పడిశొల్లప్పెఱుమెన్ఱుకరుత్తు. ఉత్తరార్ధపూర్వకం పూర్వార్థానుసన్ధానమన్వయః. ౧౦.

అ-అ-వి.- "రామలక్ష్మణగుప్తా సా సుగ్రీవేణచ వాహినీ । బభూవదుర్ధర్షతరా సర్వైరపి సురాసురైః". సుగ్రీవేణసహితా వాహినీతి - సుగ్రీవస్యాపి రక్ష్యకోటావేవాన్తర్భావః.—"ఏన్దియళిక్కిన్ఱ" ఎన్ఱతిన్ తాత్పర్యమ్ (పరమపదత్తిలిత్యాది).—కళిప్పుమ్ కవర్వుమఱ్ఱెన్ఱు తొడజ్గి, ఒళిక్కొణ్డశోతియుమాయ్ - తుళిక్కిన్ఱవానెన్ఱుతొడజ్గి, కుழாజ్గళైయుడల్ కూడువతెన్ఱుకొలో వెన్ఱుగైయన్వయమ్. ౧౦.

తాత్పర్యము.— ఈరీతిగ భగవద్గుణామృతపానము చేసిన సూరులవల్ల భగవదనుభవవిరోధులగు జన్మవ్యాధిజరామరణములను సవాసనముగఁబోఁగొట్టి తాము భగవద్గుణైకధారకులైన నిత్యసూరులయొక్క సంఘములలోఁజేరి వారితోఁగూడ నాయమృతమును భుజించుకాలమెన్నడో యని సూచ్యులగుచున్నారు. ౧౦.

మూ.—కుழాజ్గొళ్ తెన్నిలజ్గైక్కోన్ కులమ్ వీయముడిత్తవనై । కుழாజ్గొళ్ తెన్కురుకూర్చ్చడకోపన్ తెరిన్దురైత్త ।
కుழாజ్గొళాయిరత్తుళివైపత్తుముడన్పాడి । కుழాజ్గళాయడియారుడన్గూడి నిన్ఱాడుమినే॥ ౧౧॥

ఆழ்వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

అ.—(కుழாజ్గొళ్) సపుత్రజనబాన్ధవమాక రావణన్ ముడియుమ్బడి శిక్షిత్తవనైయుళ్ళపడికణ్డు శొన్న ఇత్తిరువాయ్మొழிయై భగవదేకభోగరాయిరుప్పారెల్లారుమ్ గూడిభుజియుజ్గళెన్గిఱార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్ తిరువడికళే శరణమ్.

౧॥ భ-గీ-౧౦-౯. ౨॥ రా-యు-౪౧.౫౬.

అన్వ.—కుழ்ழాజ్గోళ్ పేర్ అరక్కన్ (3) కులమ్ వీయ మునిన్దవనై (౬) కుழ్ழాజ్గోళ్ తెన్గురుకూర్ శడకోపన్ (౯) తెరిన్దు ఉరైత్త కుழ్ழాజ్గోళ్ (౧౨) ఆయిరత్తుళ్ ఇవై పత్తుమ్ ఉడన్ (౧౫) పాడి కుழ்ழాఙ్గళాయ్ అడియారుడన్ (౧౮) కూడి నిన్ఱు ఆడుమిన్ (౨౧).

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్మొழ்ழియైప్పాడి పరస్పరసఙ్గతరాయ్ సఙ్ఘీభవిత్తు ప్రీతిప్రేరితరాయ్వర్తియుఙ్గోళెన్ఱు ఫలత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

బాధకరానరాక్షసర్గళ్ త్తిరళ్ తిరళాకవుడైయనాయిరుక్కిఱ, పెరుమైయైయుడైయనాన రావణనాకిఱ, రాక్షసనుడైయ, (3) కులమక ప్పడ, నశిక్కుమ్బడి, మునిన్దరుళినవనై, (౬) శ్రీవైష్ణవర్కళ్ తిరళైయుడైత్తాన, తిరునకరిక్కు నిర్వాహకరాన, ఆழ்వార్, (౯) ఆరాయ్న్దు, అరుళిచ్చెయ్త, పత్తానతిరళ్కళైవడివాకవుడైత్తాన, (౧౨) ఆయిరమ్ తిరువాయ్మొழ்ழియిలుమ్, ఇవై పత్తైయుమ్, అర్థత్తోడేయుడన్బట్టు, (౧౫) ప్రీతిక్కు పోక్కు వీడాకప్పాడి, పరస్పరసంశ్లిష్టరాయ్ కొణ్డు పలతిరళాయ్, అడియారానవుఙ్గళ్ స్వరూపత్తుక్కనురూపమామ్బడి ఏకకణ్ఠరాయ్, (౧౮) సంశ్లేషిత్తు, ఇడైవిడాతేనిన్ఱు, ససమ్భ్రమనృత్తమ్బణ్ణప్పారుఙ్గోళ్. (౨౧) ఇతు-కలివిరుత్తమ్. ౧౧.

వాదికేసరి అழ்ழకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము —సేనలసమూహములుకల మిక్కిలిబలవంతుఁడైనరావణుఁడనియెడి రాక్షసునియొక్క (3) కులముతోఁగూడ నశించునట్లు కోపగించినవాఁడైనశ్రీరాముని (౬) శ్రీవైష్ణవసమూహములుకల తిరునగరికినిర్వాహకులైన ఆழ్వార్లు (౯) ఆలోచించి సాదించిన సమూహములు కల (౧౨) వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములను భావబంధముతో (౧౫) ననుసంధించి గుంపుగ నాశ్రితులతో (౧౮) సంశ్లేషించి విచ్ఛేదములేకనిలిచి నర్తనముచేయుఁడు. (౨౧) ౧౧.

ఈ.—నిగమత్తిల్, ఇత్తిరువాయ్మొழ்ழియై, భగవదేకభోగరాయిరుప్పార్కళై ఇప్పోలే తనిప్పడాతే తిరళాక వనుభవియుఙ్గోళెన్గిఱార్.

(కుழ்ழాజ్గోళిత్యాది) పుత్రపౌత్రాదికళుమ్బన్ధుక్కళుమాన వివర్కళాలేకుழ்ழాజ్గొణ్డు, వరబలభుజబలత్తాలే తఴైత్తువేరూన్ఱినరక్షస్సినుడైయ జాతియాకక్కిఱఙ్గడుత్తచక్రవర్తితిరుమకనై; ౧"కరిష్యే మైథిలీహేతోరపిశాచమరాక్షసమ్" ఎన్గిఱపడియే. (కుழ்ழాజ్గోళ్ తెన్గురుకూర్చ్చడకోపన్) జనస్థానమడియఱుప్పుణ్డపిన్బు దణ్డకారణ్యఙ్గుడియేఱినాప్పోలే, "౨*వాయున్దిరైయుకళుమ్కుత్తప్పినవాఴ్వారైక్కాణవేణుమ్" ఎన్ఱుశ్రీవైష్ణవర్కళ్ ఉడైయత్తిరణ్డతాయిఱ్ఱు; 3*నల్లార్నవిల్ కురుకూరితే. సత్తుక్కళిరున్దవిరున్దవిడఙ్గళిలే వాయ్పులఱ్ఱుమ్బడియాన దేశమానాల్, అద్దేశత్తిలుళ్ళార్ తిరళచ్చొల్లవేణ్డావిఱే. (తెరిన్దురైత్త) ఉళ్ళపడియనుసన్ధిత్తుచ్చొన్న-ఇవై పత్తుమ్. తిరణ్డ

జీ-అ.—నిగమమ్ (కుழ்ழాజ్గోళిత్యాది) "ఇవై పత్తుమ్-కుழ்ழాఙ్గళాయ్ - ఉడన్గూడినిన్ఱాడుమినే" ఎన్ఱపదఙ్గళై క్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇత్తిరువాయ్మొழ்ழియైయిత్యాది). కూట్టమాకవిన్ద తిరువాయ్మొழ்ழియై యనుభవిక్కైయేఫలమెన్ఱుకరుత్తు.

ఇవర్కళాలేకుழ்ழాజ్గొణ్డు - ఇవర్కళాలేతిరణ్డుకొణ్డు. పెరుమైయే తెన్న (వరబలభుజబలత్తాలే తఴైత్తువేరూన్ఱినవిత్తి). తఴైత్తు - సమృద్ధమాయ్. మునిన్దమైక్కు ప్రమాణమ్ (కరిష్యేఇత్యాది) ఆరణ్యకాణ్డేచతుష్షష్టితమే, "ఆకర్ణపూర్ణైరిషుభిర్జీవలోకన్దురాసదైః" ఇతిపూర్వార్ధమ్. (జనస్థానమితి) రఘువంశేత్రయోదశే, "అమీజనస్థానమపోఢవిఘ్నమ్మత్వాసమారబ్ధనవోటజాని । అధ్యాసతేచీరభృతో యథాస్వఞ్చిరోజ్ఝితాన్యాశ్రమమణ్డలాని" ఇతిప్రతిప్రయాణసర్గోక్తంకాళిదాసవాక్యమత్రద్రష్టవ్యమ్. అడియఱుప్పుణ్డపిన్బు - సంహృతమానపిన్బు. శ్రీవైష్ణవర్కళ్గ్గేతిరణ్డిరుప్పర్కళోవెన్న (నల్లారిత్యాది) తిరువిరుత్తమ్. నవిలుకైయావతు-వాయ్పులఱ్ఱుకైయన్ఱో, ఇతుతిరళుకైక్కు ప్రమాణమోవెన్న (సత్తుక్కళిత్యాది). వాయ్పులఱ్ఱుమ్ - పలకాల్ చొల్లుమెన్ఱపడి. "కుழ்ழాజ్గోళాయిరమ్ఎన్ఱు" విశేషిక్కవేణుమోవెన్న (తిరణ్డవర్కళుక్కి

ఈ...వర్కళుక్కు జీవనమ్ వేణుమే. (కుழాజ్గోళాయిరమ్) ౧"తొణ్డర్క్కముతుణ్ణ" ఎన్గిఱపడియే. పత్తుప్పాట్టాన తిరువాయ్మొழியాయ్, పత్తుత్తిరువాయ్మొழி యొరుపత్తాయ్, ఇప్పడిపత్తుప్పత్తానవాయిరమ్. తిరణ్డశ్రీవైష్ణవర్కళుక్కు జీవనమ్ వేణుమే. (ఇవైపత్తుముడన్బాడి) సాభిప్రాయమాకవభ్యసిత్తు. (కుழాజ్గళాయ్) ఎన్నైప్పోలే, "పరుకిక్కళిత్తేనే" ఎన్నా, కుழాన్దేడవిరాతే, ముప్పడవేతిరళాక ఇழியప్పారుజ్గోళ్. (అడియారుడన్గూడి నిన్ఱాడుమినే) అవన్బక్కలిలేనిక్షిప్తభరరాయిరుక్కిఱనీజ్గళ్ నాల్వరిరువరిజ్గిరుక్కుమ్ నాలునాళుమ్, త్యాజ్యమాన అర్థకామజ్గళైప్పఱ్ఱి "శీఱు, పాఱు" ఎన్నాతే, నమ్బెరియకుழాత్తిలేపోయ్ప్పుకుమళవు మొరుమిడఱాయనుభవిక్కప్పారుజ్గోళ్.

ముతప్పాట్టిల్ - తిరువుళ్ళత్తైక్కొణ్డాడినార్; ఇరణ్డామ్పాట్టిల్-అత్తైయుమిశైవిత్తసర్వేశ్వరనైక్కొణ్డాడినార్; మూన్ఱామ్పాట్టిల్-తమ్నెఞ్జిప్పట్టతోరుఉపకారత్తైచ్చొన్నార్; నాలామ్పాట్టిల్-అతుక్కుప్రత్యుపకారమాక ఆత్మసమర్పణమ్బణ్ణి అతుతనక్కనుశయిత్తార్; ఐన్దామ్పాట్టిల్ - ఎనక్కుప్రథమసుకృతముమ్ నీయేయాన పిన్బుఉన్తిరువడికళైక్కిట్టినేనేయన్ఱోవెన్ఱార్; ఆఱామ్పాట్టిల్-ఇన్ఱోకిట్టిఱ్ఱు, దేవరెనక్కువిశేషకటాక్షమ్బణ్ణినవన్ఱేపెఱ్ఱేనేయల్లేనోవెన్ఱార్; ఏழாమ్పాట్టిల్ - అననుభూయభోగ్యతైయైయనుసన్ధిత్తు, ఉన్నైప్పిరియిల్ధరియేనెన్ఱార్; ఎట్టామ్పాట్టిల్ - ఇప్పడినిరతిశయభోగ్యనానవన్నైఎళియతోరుపిరకారాలే లభిక్కప్పెఱ్ఱేనెన్ఱార్‌ఒతల్; అన్ఱియే, అనేకకాలజ్గూడిపణ్ణిలభిక్కక్కడవతపఃఫలత్తైఅప్పనైప్పిఱశెన్ఱుఎళితాకలభిత్తేనెన్నుకల్; ఒన్బతామ్పాట్టిల్-ఎన్నుడైయసకలక్లేశజ్గళుమ్బోమ్పడియనుభవిత్తుక్కళిత్తేనెన్ఱార్; పత్తామ్పాట్టిల్ - ఇప్పడియివనైయనుభవిత్తుక్కళిప్పార్ తిరళిలేపోయ్ప్పుకప్పెఱువతెప్పోతో? వెన్ఱార్; నిగమత్తిల్ఇత్తిరువాయ్మొழியై సాభిప్రాయమాకవభ్యసిత్తు, నాలునాళుమ్ నాల్వరిరువరుళ్ళార్ కూడియిరున్దనుభవిక్కప్పారుజ్గోళెన్ఱార్. ౧౧.

వడక్కుత్తిరువీతిప్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్.

జీ-అ.—త్యాద). అతావతు-కీழே "కుழాజ్గోళ్ తెన్గురుకూర్" ఎన్గైయాలే, "అన్దత్తిరణ్డశ్రీవైష్ణవర్కళుక్కుజీవనమ్ వేణుమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తారెన్ఱపడి. ఇతుజీవనమోవెన్న (తొణ్డర్క్కముతిత్యాది). ఆయిరముమ్కుழాజ్గోణ్డిరుక్కుమ్బడియెన్నెన్న (పత్తుప్పాట్టిత్యాది). (తిరణ్డశ్రీవైష్ణవర్కళుక్కు-తి) ఆయిరప్పాట్టుమ్ జీవనమెన్ఱపడి. కీழే తిరణ్డవర్కళుక్కుజీవనమ్ వేణుమేయెన్ఱతు-పత్తుప్పాట్టుమ్ జీవనమెన్ఱపడి. యద్వా, "తిరణ్డవర్కళుక్కు" ఇత్యాదివాక్యవివరణమాతల్. కుழాజ్గోళ్ తెన్గురుకూర్చ్చటకోపన్ తెరిన్దురైత్త - పత్తైన్దాతల్, కుழాజ్గోళాయిరమెన్ఱాతలన్వయమెన్ఱపడి. ఇతుకున్దినపత్తిలే. "కుழాజ్గళాయ్" ఎన్ఱవైన్ను, పిన్నైయుమ్ "కూడన్గూడి" ఎన్ఱతుక్కుక్కరుత్తెన్నెన్న (అవన్బక్కలిలేయిత్యాది). నీజ్గళెన్ఱతు - "అడియార్" ఎన్ఱసమ్బోధనసిద్ధమ్. నాల్వరిరువరెన్ఱతు - అనుకూలర్ కడైయామైయాలే. నమ్బెరియకుழாత్తిలే - ౨ * అన్దమిల్ పేరిన్బత్తడియవర్ కుழாత్తిలే. ఉడన్ - సహృదయమాక. అడుక్కై - అవగాహిక్కైయాయ్, అత్తాలే - (అనుభవిక్కప్పారుజ్గోళెన్గిఱార్).

పత్తుప్పాట్టినర్థనిగమనమ్ (ముతప్పాట్టిల్ తిరువుళ్ళత్తైయిత్యాది). ఇప్పడి నిరతిశయభోగ్యనానవిత్యాది వాక్యద్వయమ్. "ఉణర్కొణ్డ" ఇత్యాదిక్కు ఉపాయోపేయపరయోజనాద్వయత్తైప్పఱ్ఱివెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. "ఎళితాకలభిత్తేన్" ఎన్ఱవనన్తరమ్ - ఎన్గితారెన్ఱుశేషమ్. క్రమేణాన్వయః.

౧౧.

జీయర్తిరువడికళేశరణమ్.

అ-అ-వి.— (అర్థకామఙ్గళైప్పఱ్ఱి) "నిన్ఱు" ఎన్ఱు - అవనిడత్తిలే నిలైయైయిచ్చొల్లుకిఱతిఱే; అతావతు - ప్రాప్యాభాసఙ్గళిల్ నెఞ్జు శెల్లామైయిఱే. ౧౧.

ప్ర-తి.—(నిగమమ్) (కుழాఙ్గొళిత్యాది) (మునిద్వన్ద్వై) ఆరణ్యకాణ్డేచతుష్షష్టితమే, "ఆకర్ణపూర్ణైరిషుభిర్జీవలోకందురాసదైః। కరిష్యేమైథిలీహేతోరపిశాచమరాక్షసమ్॥ ౬౬॥ ౧౧.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.— పుత్రమిత్ర కళత్ర బంధువులతోఁగూడ రావణునియుద్ధమునందుఁజంపిన దశరథచక్రవర్తికుమారులైన శ్రీరాములవారిని చక్కగ సాక్షాత్కరించిసాదించిన యీతిరువాయ్ మొழిని భగవదేకధారకులైనవారందఱు నేకకంఠులైయుండి భుజించుఁడని యాళ్వార్లు సాదించుచున్నారు. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిల్ ఇత్తిరువాయ్ మొழిక్కానశ్లోకమ్.

(ఊనిల్) అన్తస్థసర్వరసమమ్బుజలోచనస్యసంయోగరూపమవగాహ్యసుఖామృతాబ్ధిమ్ ।
తద్దేశికప్రథమసూరిగణైఃకదాస్యాత్సఙ్గోమమేత్యకథయత్సమునిస్తృతీయే. ౧౩.
వాదికేసరిఅழకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.—అన్తస్థసర్వరసమ్ - లోపలనణఁగియున్న సమస్తరసములుకలిగియున్న, అమ్బుజలోచనస్య - తామరపుష్పములవంటి నేత్రములుకలశ్రియఃపతియొక్క, సంయోగరూపమ్ - సంశ్లేషరూపమైన, సుఖామృతాబ్ధిమ్ - సుఖమనియెడియమృతసాగరమును, అవగాహ్య- అవగాహించి, మునిః - నమ్మాళ్వార్లు, తద్దేశికప్రథమసూరిగణైః - ఆ భగవదనుభవమునకు ముఖ్యదేశికులైననిత్యసూరులసమూహములతో, మే - నాకు, సఙ్గః - సహవాసము, కదా - ఏకాలమందు, స్యాత్ - కలుగును, ఇతి - అని, తృతీయే - మూఁడవతిరువాయ్ మొழియందు, అకథయత్ - సాదించెను. ౧౩.

తాత్పర్యము.—తమయార్తితీరునట్లు సర్వేశ్వరుఁడుతమతో సంశ్లేషించగానప్పుఁడు భగవత్సంశ్లేషమనియెడి యమృతసాగరమునందు సమస్తరసములును గలుగునట్లవగాహించి యదియత్యన్తభోగ్యముగనున్నందున తామొకరేయనుభవింపనశక్తులై ఇట్టియానందమును తమతోఁగూడననుభవించువారెవరని జూడసంసారమునందొకరును లేనందున, నిత్యసూరులతోఁగలిసి భగవదనుభవమును బొందుట ఏకాలమందో? అని, నమ్మాళ్వార్లారులైరి. ౧౩.

ప్ర-తా.—(ఊనిల్ వాழுయిరే)— చిత్రాస్వాదానుభూతింప్రియముపకృతిభిర్దాస్యసారస్యహేతుమ్
స్వాత్మన్యాసార్హకృత్యంభజదమృతరసంభక్తచిత్తైకభోగ్యమ్ ।
సర్వాక్షప్రీణనార్హంసపదిబహుఫలస్నేహమాస్వాద్యశీలమ్
సభ్యైస్సాధ్యైస్సమేతన్నిరవిశదనఘశ్లేషనిర్వేశమీశమ్ ॥ ౧౪॥

అర్థము.—చిత్రాస్వాదానుభూతిమ్ - నానావిధములైనరసములుకలయనుభవముకలవాఁడును, ఉపకృతిభిః - ఉపకారములచే, ప్రియమ్ - ప్రియుఁడును, దాస్యసారస్యహేతుమ్ - దాస్యమునందు సరసతకుఁగారణభూతుఁడును, స్వాత్మన్యాసార్హకృత్యమ్ - తమయాత్మసమర్పణమునకుఁ దగినకృత్యముకలవాఁడును, భజదమృతరసమ్- ఆశ్రయించువారలకునమృతరసముగనుఁడువాఁడును, భక్తచిత్తైకభోగ్యమ్- భక్తులచిత్తమును ముఖ్యభోగ్యముగాఁ గలవాఁడును, సర్వాక్షప్రీణనార్హమ్ - సర్వకరణములకును ప్రీతినిబుట్టించువాఁడును, ఆస్వాద్యశీలమ్- అనుభవింపఁదగినకల్యాణగుణములుకలవాఁడును, సభ్యైః - సభికులైన, సాధ్యైః - నిత్యసూరులతో, సమేతమ్ - చేరియున్నవాఁడునైన ఈశమ్ - శ్రియఃపతిని, అనఘశ్లేషనిర్వేశమ్ - నిర్దుష్టమైనసంశ్లేషమునందు భోగ్యతకలవానినిగా, నిరవిశత్ - వక్కాణించిరి. ౧౫.

వ్యా.—(సిద్ధాస్వాదానుభూతిమ్) తేనుమ్పాలుమ్నెయ్యుమ్కన్నలుమముతుమొత్తే - మధురఙ్గళాన 'మధుక్షీరాదిపదార్థఙ్గళుడైయ రసత్తైయుడైత్తానవనుభవత్తైయుడైయనుమాయ్; (ప్రియముపకృతిభిః) పెఱ్ఱవత్తాయాయ్త్తన్దైయాయఱియాతనవఱివిత్తవత్తా-మాతావుమ్ పితావుమాచార్యనుమ్పణ్ణుముపకారఙ్గళైయెల్లాన్దానేపణ్ణి, అత్తాలేయాశ్రితరుక్కుప్రియనుమాయ్; (దాస్యసారస్యహేతుమ్) అడియాక్కా-లన్తుళ్ళే యడిమైక్కణన్పు శెయ్విత్తు-అడివునడైయాడాతకాలత్తిలేదాస్యరసత్తైయుణ్డాక్కినవనుమాయ్; (స్వాత్మన్యాసార్హకృత్యమ్) ఎన తావి యుళ్కలన్దపెరునల్లుతవిక్కైమాఱెనతావితన్దొழிన్దేన్ - ఆత్మావై సమర్పిక్కుమ్పడిక్కీడాకవాత్తావినుళ్ళే కలన్దిరున్దమహోపకారత్తైయుడైయనుమాయ్; (భజదమృతరసమ్) ఎన్ కడల్పడావముతే - ఆశ్రితర్క్కమృతమ్పోలేభోగ్యనుమాయ్; (భక్తచిత్తైకభోగ్యమ్) తీర్న్దార్ తమ్మనత్తుప్పిరియాతు - ''ప్రాప్యప్రాపకఙ్గళిరణ్డున్దానే'' ఎన్ఱిరుక్కుమవర్కళ్ మనస్సైవిట్టుప్పిరియమాట్టాతిరుక్కుమవనాయ్; (సర్వాక్షప్రీణనార్హమ్) యాழ்పయినూలిత్యాది - చక్షుశ్శ్రోత్రాదిసర్వేన్ద్రియప్రీణనయోగ్యమానభోగ్యతైయెయుడైయనుమాయ్; (సపదిబహుఫలస్నేహమ్) కుఱిక్కొళ్ ఞానఙ్గళాలిత్యాది - ౧ ''జన్మాన్తరసహస్రేషు'' ఇత్యాదికళిల్పడియేచిరకాలసాధ్యతపోధ్యానసమాధిఫలమానభక్తియోగత్తైత్తనక్కభిమతరిడత్తిలేశ్ఘుడిలియుణ్డాక్కుమవనాయ్; (ఆస్వాద్యశీలమ్) పవిత్తిరన్ శీర్ - పడిన్దుకుడైన్దాడి అడియేన్వాయ్మడుత్తుప్పరుకి - అత్యన్తమ్భోగ్యత్వేనానుభావ్యఙ్గళానకల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయనుమాయ్; (సశ్యైస్సాధ్యైస్సమేతమ్) మాయప్పిరానడియార్కళ్ కుழாఙ్గళైయే - సవయస్సుక్కళానవిత్యసూరికళోడేసహితనుమాయిరుక్కిఱవెమ్పెరుమానై, మధురఙ్గళాన సర్వపదార్థఙ్గళినుడైయరసత్తైయుముడైత్తాన భోగ్యతైయైయుడైయనాక ''ఊనిల్వాழுయిరే'' ఎన్ఱిఱదశకత్తిలే యాழ்వారనుభవిత్తారెన్గిఱార్. ౧౨.

వే దా న్తా చా ర్య ర్ తి రు వ డి క ళే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము.—పరత్వమునందు సర్వసులభుఁడగు సర్వేశ్వరుఁడు (౧) సర్వరసాత్మకుఁడనియు, (౨) రసికశిఖామణియైన వాఁడు తమకనుపకారములు జేసినందున నుపకారకుఁడనియు, (౩) సర్వేశ్వరుఁడు తమకునభినివేశమునుబుట్టించెననియు, (౪) అట్టియుపకారములకు ప్రత్యుపకారములులేవనియు, (౫) తనయప్రాకృతభోగ్యతను దమకుఁ బ్రకాశపఱచి జేస్పుకొనెననియు, (౬) ఇట్టిసంశ్లేషముస్వరూపప్రయుక్తముగనున్నందున ననాదిసిద్ధమనియు, (౭) సంశ్లేషముయొక్క భోగ్యతాతిశయముచేనదిలేనియెడల ధరించియుండుటయశక్యమనియు, (౮) ఆయనుభవముతమకులభించెననియు, (౧౦) ఈప్రకారముగననుభవించియానందభరితులైయున్న నిత్యసూరులతోఁ దాముగూడియనుభవించుటయందాశకలవారనియు నీమూఁడవతిరువాయ్మొழி పదిపాశురములచేసాదించి క్రిందసాదించిన సర్వప్రకారసారస్యము నిత్యసూరులకుభోగ్యమని యుపపాదించిరి. ౧౨.

తి - నూ.—ఊనమఱవెనన్దుళ్కలన్దమాలినిమైయానతనుపవిత్తఱ్కాన్దునైయా। వానిలడియార్కుழாఙ్గూడవాశైయుழ்ఱమూఱు। నడియారుడనెఞ్జేయాడు. ౧౩.

అర్థము.—ఊనమ్-సంకోచము, అఱవే లేనట్లు, వన్దు-వేంచేసి, ఉళ్కలన్దమాలినిమైయానతు అన్తరంగమునకలిసినసర్వేశ్వరునియొక్క భోగ్యత, అనుభవిత్తఱ్కాన్దునైగా - (దానిని) అనుభవించుటకనుకూలసహవాసమపేక్షితమై, వానిలడియార్ - పరమపదమునందున్న ఆశ్రితులైన నిత్యసూరులయొక్క, కుழாఙ్గళ్ - సంఘములతోఁ జేరవలయునని, ఆశైయుழ்ఱమూఱు - ఆశపడిన నమ్మాழ்వార్లయొక్క, అడియారుడన్ - దాసభూతులైనశ్రీవైష్ణవులతోఁగూడ, నెఞ్జే! - ఓ! మనసా!, ఆడు - అవగాహించియనుభవింపుము. ౧౩.

అవ.—(ఊనమఱవేవన్దు) ఇతిల్ ఎమ్పెరుమాన్ ''ఏకతత్త్వమ్'' ఎన్నుమ్పడిసంశ్లేషిక్క, తదనుభవసహకారిసాపేక్షరాయరుళిచ్చెయ్కిఱపాశురత్తై యనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఎఙ్గనేయెన్నిల్; ఇప్పడిప్రాసఙ్గికమానపరోపదేశత్తైత్తలైక్కట్టినవనన్తరమ్, కీழ், తమ్ముడైయ వార్త్తిరవన్దుకలన్ద ఎమ్పెరుమానుడైయసంశ్లేషరసత్తైప్పేశప్పుక్కు,ఎప్పేర్ప్పట్టఇనిమైయుమ్విళైయుమ్పడి తమ్మునేఅవన్ వన్దు ''రామస్తు సీతయాసార్థమ్''ఇత్యాదిప్పడియే ''ఏకతత్త్వమ్'' ఎన్నలామ్పడికలన్దపడియైయుమ్, అన్దక్కలవియాల్ వన్దరసమ్ తమ్మొరువరాలుమ్ణ్డాఱుక్కవొణ్ణాతపడియళవిఱన్దిరుక్కిఱపడియైయుమనుసన్ధిత్తు, తనిత్తేట్టమాన ఇతరవిషయఙ్గళ్ పోలన్ఱిక్కే తుణైత్తేట్టమాయ్, అతుక్కవ్విభూతియిలార్ణాతపడియాలే, ''ఇవ్వనుభవిత్తిల్ నిలైనిన్ఱ నిత్యసూరికళ్ తిరళిలేపోయ్పుక్కనుభవిక్కప్పెఱువతెప్పోతో?'' ఎన్ఱుప్రార్థిక్కిఱ * ఊనిల్వాழ்లర్థత్తై, ''ఊనమఱవేవన్దు'' ఇత్యాదియాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

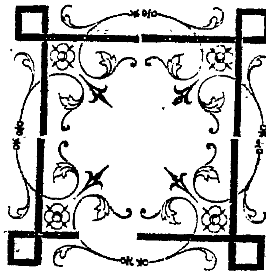
వ్యా —(ఊనమఱ వేవన్దుళ్ కలన్దమాలినిమైయానతు) ఆతావతు-"నిత్యసంసారి" ఎన్ఱుసజ్కోచియామల్, సజ్కోచమఱసర్వేశ్వరన్ వన్దు "తానుమ్యానుమెల్లామ్దన్నుళ్ కలన్దొழిన్దోమ్ తేనుమ్పాలుమ్నెయ్యుమ్కన్నలుమముతుమొత్తే" ఎన్ఱుమ్, "ఎనతావియుళ్ కలన్ద పెరునల్లుతవి" ఎన్ఱుమ్, "కనివార్ వీట్టిన్బమే" ఎన్ఱుమ్, "అడియేన్వాయ్మడుత్తుప్పరుకిక్కళిత్తేనే" ఎన్ఱుమిప్పడిసర్వరసఙ్గళుముణ్డామ్పడి అన్తరఙ్గమాక క్కలన్దకలవియినినిమైయానతు-సహృదయమాకసంశ్లేషిత్తసారస్యమానతు. (అనుభవిత్తఱ్కున్దుణైయా) ఏవంవిధరస్యతైమెయనుభవిక్కైక్కు "అడియార్కళ్ కుழాఙ్గళైయుడన్గూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱు - అనుకూలసహవాసమపేక్షితమాయ్. (వానిలడియార్ కుழాఙ్గూడవాశైయుఱ్ఱు మాఱనడియారుడన్ సేర్న్దేయాడు) ౧* వైయత్తడియవర్కళన్ఱిక్కే, అనుభవత్తుక్కుదేశికరానవానిలడియార్ కుழాఙ్గళుడనేకూడవేణుమెన్ఱు భినివేశత్తిలేయూన్ఱినవాழ்వారడియారాన విఙ్ఞస్తశ్రీవైష్ణవర్కళోడే సేర్న్దేకూడియాడు. అన్ఱిక్కే,అక్కுழாత్తిలే ముழுకియనుభవిక్కప్పారెన్ఱు మామ్. "అడియీరుడన్గూడినిన్ఱాడుమినే" ఎన్ఱారిఱే. ౧౩.

పెరియజీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—తమయార్తితీరునట్లుసర్వేశ్వరుఁడువిశదముగఁదమతోసంశ్లేషించఁగానప్పుఁడాழ்వార్లు సంశ్లేషరసమునుదామొకరేయనుభవింపనశక్తులైతమతోఁగూడనీసారస్యమునునుభవించువారెవరనిసంసారులలోఁ జూడనెవరునులభింపనందున నిత్యసూరులతోఁగూడియనుభవించుకాలమెప్పుఁడో? యనిప్రార్థించుచున్న యాழ்వార్లదాసభూతులైన శ్రీవైష్ణవులతోఁగూడి ఓ! మనసా! నిర్విఘ్నముగ ననుభవింపుము.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ మూన్ఱాన్దిరువాయ్మొழி ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఆక - తిరువాయ్మొழி-౧౩—పాట్టు - ౧౪౩.

శ్రీః

ఆళ్వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఎమ్పెరుమానార్ తిరువడికళే శరణమ్.

తిరువాయ్ మొళి.—ఇరణ్డామ్పత్తు-నాన్గాన్దిరువాయ్ మొళి ౧-పా - ఆడియాడి వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.—ఆడియాడియకఙ్గరైన్దిశై । పాడిప్పాడికణ్ణీర్ మల్కియెఙ్గు ।
నాడినాడినరశిఙ్గావెన్ఱు । వాడివాడుమివ్వాణుతలే॥ ౧॥

ఆ.—(ఆడియాడి) ఇప్పడినిత్యపురుషర్ కళోడేయొక్క వెమ్పెరుమానై యనుభవిక్కవాశైప్పట్టవాళ్వార్, అప్పోతేయప్పడియనుభవిక్కప్పెఱామైయాలే వన్దవిరహవ్యసనత్తాలే యొరుపెణ్మాత్రమమాత్మధారణమ్పణ్ణవొణ్ణాతదయనీయదశాపన్నరాయ్, అన్దదశానుగుణమాకవెమ్పెరుమానైక్కుఱిత్తు తామవర్గళుక్కెల్లామ్ తఙ్గళ్ యుక్తియుక్తఙ్గళాన తప్పాదుసమానశోకరాన తఙ్గుడైయబన్ధుక్కళ్ ఎమ్పెరుమానైక్కుఱిత్తు విణ్ణప్పఞ్జెయ్యుమవర్గళుక్కలపడియైయనుసన్ధిత్తు; ఇప్పాయై, ఎమ్పెరుమానైయాశైప్పట్టు అత్యన్తమవసన్నైయాయిరున్దాళొరుపిరాట్టియుడైయ తిరుత్తాయారవళుడైయవస్థైయై విణ్ణప్పఞ్జెయ్యుమవర్గళ్, “ఇవళ్ ముడివతఱ్కుమున్నే యీడైవవస్థావిషయాకత్తిరుళ్ పణ్ణుమ్” ఎన్ఱు తమ్మెమ్పెరుమానైయపేక్షిక్కుమ్ వాక్యాపదేశత్తాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. *

ఎమ్పెరుమానైప్పిరిన్దవ్యసనత్తాలే తన్నైప్పోల్ వాళ్కైక్కమాట్టామైయాలే తన్నుడైయవాత్సాల్యమాక వవనుడైయగుణచేష్టితఙ్గళైప్పాడియాడినవిశ్లేషమ్ అనువనర్గళ్ సర్వసకీర్తనమాకత్తే యవసాదకరమేయాక, “ఇనియవనైక్కణ్డాలల్లతుపసిక్కుముడియాతు” ఎన్ఱు నాళ్త్తు అవనైత్తేడి, ఆశ్రితర్గళుడైయదుర్దశైకళిల్ సహాయనవతోర్ణ్కణ్డానిఱ్కుమ్ స్వభావనానవనే! యెన్ఱు శైత్తు, పిన్నైయుఙ్గణ్డాలుకణ్డాతొఴియవిణ్ణప్పఞ్జెయ్యుమాఱాడినాళివ్వాణుతలెన్ఱు తిరుత్తాయార్ ప్రలాపిక్కిఱాళ్. ౧.

పన్ని.—నాన్గాన్దిరువాయ్మొళియిల్, ఇప్పడితామాశైప్పట్టపడియై యనుభవిక్కప్పెఱామైయాలవసన్నరాయ్, “తమక్కప్పిఱన్దఆర్త్తియై తీర్క్కవల్లార్కళ్ సర్వరక్షకనాయ్, సౌలభ్యభూతనానవనైయొழியయిల్లై” ఎన్ఱఱుతియిట్టు; అవన్ ఆశ్రితనాన ప్రహ్లాదనుక్కుతవినపడియైయుమ్, అనిరుద్ధనుక్కుతవినపడియైయుమ్, అభిమతైయానపిరాట్టిక్కుతవినపడియైయుమ్, నాట్టుక్కుతవినపడియైయుమ్, శుద్ధభావత్తైయుమ్, విరోధియై భోగ్యత్తైయుమ్, రక్షణాపేక్షమానఆసక్తియైయుమ్, ఆసన్నజనఙ్గళుక్కు మనుభవవిరోధికళైప్పోక్కినపడియైయుమ్, రక్షణోపకరణత్తైయుమ్, విరోధిముదల్గళైయుమ్ తిన్ఱువిఴుఙ్గుమ్ వీరప్పాట్టైయుమనుసన్ధిత్తు, తమ్ముడైయఆర్తియైప్పరివర్ముఖత్తాలే యవనుక్కఱివిత్తపడియై, ఒరుపెణ్పిళ్ళైయై పెత్తతాయాన తిరుత్తాయార్ వాయాలరుళిచ్చెయ్కిఱార్. *

అన్వ.—ఇవ్వాణుతల్ ఆడియాడి అకఙ్గరైన్దు (౩) ఇశైపాడిప్పాడి కణ్ణీర్ మల్కి ఎఙ్గుమ్ (౬) నాడినాడి నరశిఙ్గావెన్ఱు వాడివాడుమ్ (౯).

పన్ని.—ముతఱ్పాట్టిల్, “ప్రహ్లాదనుక్కుతవినాప్పోలే వన్దుతవుకిఱిలై” ఎన్ఱు ఇవళ్ తళరానిన్ఱాళెన్గిఱాళ్.

ఒళివిడుకిఱ నెఱ్ఱియైయుడైయళానవివళ్, వల్లారాడినాప్పోలే దర్శనీయమామ్బడి తన్నాల్ నిలామైయాలే నిన్ఱవిడత్తిల్ నిల్లాతే పలకాలుముళావి, మనత్తైక్కిల్యమ్మిఅన్ఱు, (౩) అన్దక్లేశమడియాక ఇశైయిలే పలకాలుమ్పాడువారైప్పోలే ప్రలాపిత్తు, కరైన్దనెఞ్జుప్రవహిక్కుమాప్పోలే కణ్గళ్ నీర్ మల్కి, సర్వదేశత్తిలుమ్, (౬) అవఱ్ఱవరవైయాశాయ్న్దపలకాలుమ్బార్త్తు, ఎఙ్గున్దోఴ్ నవల్లనరసింహరూపత్తైయుడైయననే! యెన్ఱు, అన్వళవిలుమ్ వరక్కాణామైయాలే వాట్టమామ్బడితళరానిఱ్కుమ్. (౯). ౧.

అవతారిక.—ఇట్లు నిత్యసూరులతోఁగూడ భగవదనుభవమునాశపడిన యాఴ్వార్లు తమకదియప్పుడే లభింపనందున నవసన్నులై యొకక్షణమాత్రముఁగూడ నాత్మధారణముచేయజాలకమిక్కిలిదయనీయులై శ్రియఃపతిని నుద్దేశించి తాముసాదించు సూక్తులను, చేసెడిచేష్టితములనుజూచి తమతోసమానదుఃఖముకలతఁయాత్మబన్ధువులు సర్వేశ్వరునిగుఱించి చెప్పెడుమాటలననుసంధించి యొకపిరాట్టిమాతృవాక్యములచే సాదించుచున్నారు.

అర్థము.—ఇట్టిముఖముకలయీపె మిక్కిలినర్తనము చేసి మనస్సుకరిగి (౩) (స్వరములతోఁగూడపాడువారలవలె) గానము చేసి కన్నీరుపాఱి సమస్తదిక్కులయందును (౬) చూచిచూచి నరసింహరూపముకలవాఁడా! అని మిక్కిలివాడుచున్నది. (౯) ౧.

ఈ.—కీఴ్త్తిరువాయ్మొఴియిలే - ౧ "పరుకిక్కళిత్తేనే" ఎన్ఱుహృష్టరాయ్, "అతుతన్నై భాగవతర్ కళోడే కూడ శావిధరిక్కవేణుమ్" ఎన్ఱుపారిత్తు, అతుక్కివ్విభూతియిలాళిల్లామైయాలే, నిత్యవిభూతియిలే నిత్యసూరికళ్ తిరళిలేపోయ్ప్పుక్కు ౨ * బోధయన్తః పరస్పరమ్బణ్ణియనుభవిక్కక్కోలి; నినైత్తపోతేయత్తిరళిలేపోయ్ప్పుక్కనుభవిక్కప్పెఱామైయాలే మికవుమవసన్నరాయ్, తమ్ముడైయుడన్ఱైయై స్వకీయరాన శ్రీవైష్ణవర్కళెమ్బెరుమానుక్కఱివిక్కిఱపడియై అన్యాపదేశత్తాలే పేశుకిఱార్. ౩ * అఙ్గైత్తెయమడనారైయిల్ - తూతువిడక్షమరానార్; ౪ * వాయున్దిరైయుకళిల్ - కణ్ణాల్కణ్డపదార్థఙ్గళైయఃభగవదలాభత్తాలే నోవుపడుకిఱనవాకక్కణ్డుఅవఱ్ఱుక్కుమాక నోవుపడక్షమరానార్; అవ్వళవన్ఱిక్కే యాఴ్న్దామైకరైపురణ్డు, తామాన తన్మైయఴిన్దు ఒరుపిరాట్టిదశైయైప్రాప్తరాయ్, అతుతన్నిలుమ్ తఱ్ఱదశైతాఱ్ఱ వాయ్విట్టుప్పేశమాట్టాతే

జీ-అ.—ఆడియాడిప్రవేశే, వృత్తానువాదపూర్వకమాక వి త్తిరువాయ్మొఴిక్కు సఙ్గతి (కీఴ్త్తిరువాయ్మొఴియిలేయిత్యాది). పరుకిక్కళిత్తేన్ - పానమ్బణ్ణియానన్దిత్తేన్. అతుతన్నై - హృష్టరానమైయై. ఉశావి - పరస్పరఙ్గొళ్లిక్కొణ్డు. అతుక్కు - అప్పడిధరిక్కైక్కు. ౫ "మాతావఞ్జిముకైప్పట్టుముకైయిడుకిఱ వెళ్ళిలధ్యవసాయమ్" ఎన్ఱాచార్యహృదయత్తిలుమ్, ౬ * కడల్ఞాలాదికళిలుమ్, "తాయారావతు - ఉపాయాధ్యవసాయదశై" ఎన్ఱుశొల్లియిరుక్క, ఇఙ్గే-శ్రీవైష్ణవర్కళాకస్వాపదేశమరుళిచ్చెయ్తతు - యోజనాన్తరాభిప్రాయమెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. అన్యాపదేశత్తిల్, కీఴ్త్తిరువాయ్మొఴికళిల్ వ్యావృత్తికథనముఖేనవిస్తరసఙ్గతి (అఙ్గైత్తెయవిత్యాది). తామానతన్మై- పురుషస్వభావమ్. (తఱ్ఱదశైతాఱ్ఱవాయ్ విట్టుప్పేశమాట్టాతేపార్శ్వస్థరఱివిక్కవేణ్డుమ్బడియాయిఱ్ఱి) పార్శ్వస్థర్ వార్త్తైయుమ్ తమ్ముడైయ పాశురమేయాయిరుక్క, ఇతుతాన్గూడినపడియెఙ్ఙనేయెన్నిల్ ; ఈశ్వరనాఴ్వార్కు, తన్దశైయైత్తామఱివిక్కమాట్టాతపడిపిఱన్ద పవసాదాతిశయత్తైక్కణ్డు, ఇవర్ధరిక్కైక్కాక, పరిసరత్తిల్ వర్త్తిక్కిఱ శ్రీవైష్ణవర్కళివర్దశైయైత్తవక్కఱివిత్తతాక వివర్క్కొరుబుద్ధివిశేషత్తై

అ-అ-వి.—"అన్యాపదేశత్తాలే పేశుకిఱార్" ఇత్యుక్తమ్, ౩ "అఙ్గైత్తెయమడనారై" ౪ "వాయున్దిరైయుకళుమ్" ఇతిదశకాచ- అన్యాపదేశరూపా, తాభ్యామత్రకోవిశేషః ; కిఞ్చ, అన్యాపదేశస్త్రివిధః - నాయకీవాక్యరూపేణ, సఖీవాక్యరూపేణ, మాతృవాక్యరూపేణ చభిన్నత్వాత్; తత్రకస్యావాక్యమిదమ్; కిఞ్చ, తద్దశకప్రమేయఞ్చ కిమిత్యత్రాహ (అఙ్గైత్తెయమడనారైయిత్యాది). కరైపురణ్డు-ఉత్కూల

౧॥ ౧౩-౯. ౨॥ భ-గీ-౧౦-౯. ౩॥ ౪-౧. ౪॥ ౧౧-౧. ౫॥ ఆ-హృ-౨. ౬॥ ౪౬-౧.

పార్శ్వస్థరఱివిక్క-వేణ్డుమ్బడియాయ్ స్థితిగమనశయనాదికళిలొరునియతియిన్ఱియిలే అరతియాయ్ నోవుపడ, శ్బైళ్ళనశైమైయనుసన్ధిత్తిరుత్తాయార్, "రామకృష్ణాద్యవతారఙ్గళైప్పణ్ణి ఆత్తరానారార్తియెల్లామ్ పరిహరిక్కవస్వభావరాననీర్ ఉఙ్గళ్ యిఙ్గైప్పట్టవివళ్ నోవుపడప్పార్త్తిరుప్పతే!" ఎన్ఱు, ఎల్లావళవిలుమవనై పరిహరిత్తుక్కొళ్ళుఙ్గుడియాకైయాలే అవన్ తిరువడికళిలేపొకట్టు, "ఇవళ్ తిఱత్తెన్ శెయ్గిన్ఱాయ్" ఎన్ఱు కేట్కిఱ అపాశ్రయత్తాలే తమ్ముడైయదశైయైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

కాళైయిన్వడివనుక్కుమ్, పొన్నైయినుడైయవనుక్కుమ్, రత్నత్తైయుడైయవనుక్కుమ్ మొత్తిరాతిథేక్లేశమ్; అవతారత్తిలే ౧* పెరునిలఙ్గడన్దనల్లడిప్పోతై యనుభవిక్కవాశైప్పట్టుక్కిడైయాదైయాలేవన్ద వార్త్తామై - ౨* తియమతనాళైయిల్, ౩ "నమ్బినేన్ తిరుత్తుఙ్గుడివిల్లు" ఎన్ఱాప్పవతారత్తిలే యనుభవిక్కవాశైప్పట్టుక్కిడైయాలేవన్ద వార్త్తామై - ౪* వాయునిరైయుకళిల్, ఇతిల్ - అవన్దనక్కుమ్ ప్రాణభూతరాన నిత్యసూరికళై అనుభవిక్కవాశైప్పట్టుక్కిడైయామైయాలే వన్దవార్త్తామైయాకైయాలే అవర్గళిలుమితుక్కార్త్తామైవిఞ్జిక్కుమ్. నిత్యసూరికళ్ తిరళిలేపోయ్ప్పుక్కనుభవిక్కప్పెఱామైయాలేనోవుపడుకిఱతాకిల్, పిన్నైయవర్ కొళ్ళిక్కప్పిడాతే అవనైచ్చొల్లిక్కూప్పిడువానెన్నెన్నిల్; ఎఙ్గేను మొరుకాట్టిలే రత్నఙ్గళ్ పఱియుణ్డా నాట్టిలే రాజావిన్ వాశలిలే యవన్పేర్ శొల్లియిఱే కూప్పిడువతు; అవర్కళ్ పక్కల్ సంశ్లేషత్తుక్కుమ్ కడవనాకైయాలే అవనైచ్చొల్లిక్కూప్పిడుకిఱతు.

అప్పడిక్కొన్ఱాలే తిరునెళ్ళైయాయ్ అవర్కళ్ పాశురత్తాలే తామ్బేశుకిఱారెన్ఱుకరుత్తు. "ఆడియాడి" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ (స్థితిగమనశయనాదికళిల్ యతియిన్ఱియిలేయెన్ఱతు). అరతి - విశ్లేషవ్యసనమ్. ౫ "ఇలఙ్గైశెత్తీర్" ౬ "వాణనాయిరన్దోళ్ తుణిత్తీర్" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ (రామకృష్ణాద్యవతారఙ్గళైప్పణ్ణి). ఆత్తరానార్ - శరణాగతర్గళ్. "పార్త్తిరుప్పతే" ఎన్ఱు అవనైచ్చొల్లుకిఱతెఙ్గే? తాన్ పరిహరిక్కామలెన్న (ఎల్లావళవిలుమిత్యాది). (కేట్కిఱ అపాశ్రయత్తాలేయెన్ఱతు). ౭ "నుమక్కిట్టమెన్గొల్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ.

౮ "అన్ఱిప్పోయ్..." ౯ "వాయునిరైయుకళ్" ఎన్ఱైప్పఱ్ఱ ఇతిల్ వ్యసనమతిశయిక్కైక్కడియేతెన్న (కాళైయిత్యాది). కాళై - అవతారఙ్గళై. పొన్ - ఎన్గిఱతు - అర్చావతారత్తై. రత్నమ్ ఎన్గిఱతు - నిత్యసూరికళై. ౧౦ "కాక్కైవణ్ణమణియే" ౧౧ "శెమ్బొన్నేతికళవుమ్ ... మామణికళ్ శేరుమ్" ఎన్ఱక్కడవతిఱే. "కాళై, పొన్," ఇరణ్డుమొత్తానాల్, (కాళైయిన్వడివనుక్కుమ్ పొన్నైయినుడైయవనుక్కుమ్) క్లేశతారతమ్యమేన్? అవతారఙ్గళుక్కుమ్ - అవర్గళిలుమ్ ఉత్కర్షాపకర్షమ్ పోలువాన మార్గత్తిల్ తారతమ్యమ్. అప్పడియేయవతారఙ్గళుక్కుమ్, అవతారఙ్గళుక్కుమ్ సౌలభ్యాదితారతమ్యఙ్గళుణ్డాకైయాలే. యద్వా, కాలతః - కాలాతల్. అత్యల్పకాలీనత్వత్తైయుమ్ కాలాన్తరానుపయోగిత్వత్తైయుమ్ పఱ్ఱ - త్రివిక్రమావతారాదికళైక్కుస్థానత్తిలే వైత్తార్; సర్వకాలమనుభావ్యత్వత్తైయుమ్, ౩ "శెమ్బొన్నేతికళ్ నిదియమూర్త్తియై" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ - అర్చావతారమాన నమ్బియైస్వర్ణస్థానత్తిలేయాక్కినార్, చరమపర్వత్వత్తైయుమ్, ౯ "శెయ్యమామణికళ్" ఎన్ఱప్రయోగత్తైయుమ్ పఱ్ఱ - నిత్యసూరికళై రత్నస్థానత్తిలేయాక్కినార్; "శెయ్యమామణికళావార్ - తిరుమలైశెప్పరానోప్పిల్లావార్" ఎన్ఱిఱేవ్యాఖ్యానమ్బణ్ణినత్తు - "యుడైయవనుక్కుమ్" ఇత్యాదివాక్యఙ్గళుక్కు తాత్పర్యమ్. ఉపపాదనమ్ (అవతారత్తిలేయిత్యాది). ప్రాణభూతరాన వెన్ఱతు - ౧౦ "జ్ఞానీ త్వాత్మైవ మే మతమ్" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ. శఙ్కైయైయనువదిత్తు పరిహరిక్కిఱార్ (నిత్యసూరికళిత్యాది). "నరశిఙ్గా!" ౧౧ "ఇలఙ్గైశెత్తీర్!" ఎన్ఱు - అవనైచ్చొల్లిక్కూప్పిడువానేనెన్నపడి. "కూప్పిడువతు" ఎన్ఱవనన్తరమ్ - అప్పడియేయెన్ఱుకూట్టువతు.

౨.—మూ. (అవతారత్తిలేయిత్యాది) మున్నే - కాలసన్నికర్షవిప్రకర్షత్తాలేఅర్త్తామైయిల్ తారతమ్యముపపాదిత్తతు; ఇప్పోతు అఙ్గనన్ఱిక్కే భోగ్యతాతారతమ్యత్తాలేయిఙ్గేఅర్త్తి తారతమ్యత్తైయుపపాదిక్కిఱార్. ౧ "నల్లడిప్పోతు" ఎన్ఱు - భోగ్యత్తైయైచ్చొల్లిఱ్ఱే; ౩ "నమ్బినేన్ తిరుత్తుఙ్గుడివిల్లు" ... "శెమ్బొన్నేతికళ్ నిదియమూర్త్తియై" ఎన్ఱు గుణపూర్త్తియైయుమ్, కణ్ణాలే ముకన్దనుభవిక్కలామ్బడియాన వడివళ్ళక్కైయుమ్ శొల్లిఱ్ఱే; ౧౨ "ఉకన్దుడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱుభోగ్యత్తైయావిష్కృతమాయిఱ్ఱే; ఇన్దభోగ్యతాతారతమ్యత్తైవివక్షిత్తిఱే - "కాళై

౧॥ ౩-౧౨. ౨॥ ౪-౧. ౩॥ ౧౦-౯. ౪॥ ౧౧-౧. ౫॥ ౧౮-౩. ౬॥ ౧౪-౨.
౭॥ ౧౮-౯. ౮॥ తి-మొ-౭౦-౪. ౯॥ ౪౫-౯. ౧౦॥ భ-గీ-౭-౧౫. ౧౧॥ ౧౪-౪. ౧౨॥ ౧౩-౧౦.

ఈ.—భగవద్విశ్లేష త్తిలేయుట్పుకనిన్ఱాలిఱేభాగవతవిశ్లేషన్దాన్ తెరివతు; ౧ [కదాన్వహం సమేష్యామి భరతేన మహాత్మనా । శత్రుఘ్నేన చ వీరేణ త్వయా చ రఘునన్దన] శ్రీభరతాఴ్వానోడుమ్ శ్రీశత్రుఘ్నాఴ్వానోడుమ్ కూడప్పె ఱాత కిఱ్ఱిక్కుఱైయాలే, కూడనిఱ్కి అవిఴైయ పెరుమాళోడుమ్ కూడిఱ్ఱాయ్త్తోఴ్ఴిఴ్ఴెల్లైయిఱే పెరుమా ళుక్కు; ౨ [గుహేన సహితో రామో లక్ష్మణేన చ సీతయా] కూడప్పోన ఇళైయ పెరుమాళోడుమ్ పిరాట్టియోడుమ్ కూడిఴ్ఴాయ్త్తోఴ్ఴిఴ్ఴు శ్రీగుహప్పెరుమాళోడు కూడినపిన్పిఱే; ఇప్పడియిఱే యవన్ఱనక్కుమన్వయవ్యతిరేకఙ్గళిరు

జీ-అ.—పరిహారాన్తరమ్(భగవద్విశ్లేష త్తిలేయిత్యాది).అతావతు-భాగవతవిశ్లేషవ్యసనాతిశయన్దెరివతు, పెరియభగవత్సంశ్లేషముణ్డాయ్, అతువుమ్ ప్రార్థ్యమాప్పడి యుట్పుకనిన్ఱాలిఱే; ఇల్లైయాకిల్, భాగవతవిశ్లేషమాకాతు; ఆకైయాల్, ఇవర్ భాగవతవిశ్లేష త్తిలే యుట్పుకనిన్ఱవ రాకైయాలే,అతివర్క్కు-భగవద్విశ్లేషపర్యన్తమాయ్,అవన్ఱన్నైయడియేపిడిత్తు ప్రార్థిత్తుక్కుప్పిడుకిఱారెన్ఱపడి. అప్పడి, పెరియతు అసక్కల్ప మాకత్తోఴ్ఴుమోవెన్న.(కదాన్వహమిత్యాది). అరణ్యకాణ్డేషోడశే లక్ష్మణం ప్రతిరామః. సఙ్క్షేపే, ‘‘గుహేనసహిత’’ ఇత్యాది కిఱ్ఱిక్కుఱై-శాళి కైక్కుఱై.కిఱ్ఱి-శాళికై.(కూడిఴ్ఴాయ్త్తోఴ్ఴిఴ్ఴెల్లైయిఱే).కూడియిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్కూడిఴ్ఴాయ్త్తోఴ్ఴిఴ్ఴెల్లైయిఱేయెన్ఱపడి. ఎ ప్పడియెన్నిల్.దృష్టాన్తమ్ (కిఱ్ఱిక్కుఱైయాలేయెన్ఱతు). అతావతు-ధనలుబ్ధను క్కు-గురుమశిచ్చేరైయిలే శిలకుఱైన్దాల్, శేషమిరున్దతు ఇరుక్కిఱ తాయ్త్తోన్ఱాతిఱే; అప్పడియెన్ఱుకరుత్తు. అన్వయత్తిఱ్కూడినతాయిరుక్కు మెన్నుమతుక్కుదాహరణమ్ (గుహేనేత్యాది). (అవన్ఱనక్కుమ్). ౩ ‘‘నమేద్వేష్యోస్తి న ప్రియః’’ ఎన్నుమవనుక్కుమ్. అవనుక్కుమిప్పడియానాల్ ఇవర్క్కుచ్చొల్లవేణ్డావిఱే యెన్ఱుకరుత్తు. ‘‘భగవద్విశ్లేష త్తిలే

అ-ఆ-వి.—యిఴ్ఴన్దవర్గ’’ ఇత్యాదివాక్యమ్ ప్రవృత్తమాయిఴ్ఴు.—‘‘సూరిసంశ్లేషోద్దేశ్యత్వం హృదినిధాయ, సూరిసంశ్లేషఘటకత్వేన భగవన్తం ప్రత్యాక్రోశతి’’ ఇత్యేతన్న సఙ్గచ్ఛతే, ౪ ‘‘ఉమ్మైక్కాణుమాశైయుళ్ నైకిన్ఱాళ్’’ ఇతి-భగవత ఏవోద్దేశ్యత్వేనాభిధానాదిత్యాశఙ్క్యాయామ్ ‘‘సూరయ ఏవోద్దేశ్యాః’’ ఇత్యపిన, ‘‘భగవానేవోద్దేశ్యః’’ ఇత్యపిన, ఉభయేప్యుద్దేశ్యాః; ౫ ‘‘అడియార్కళ్ కుఴాఙ్గళై-యుడన్గూడువతెన్ఱుకొలో’’ ఇత్యస్యైవ విశ్లేషమూలత్వాత్, విశ్లేషవ్యసనాభిధాన ప్రకరణే. ౪ ‘‘ఉమ్మైక్కాణుమాశైయుళ్ నైకిన్ఱాళ్’’ ౬ ‘‘వలఙ్గొళ్ పుళ్ళుయర్త్తాయెన్నుమ్’’ ౭ ‘‘తణ్ణన్దుఴాయ్కొణ్డీర్’’ ౮ ‘‘శుడర్వట్టవాయ్నుతినేమియీర్’’ ఇత్యభిధానాత్, ౯ ‘‘అన్దామత్తన్పు శెయ్తు’’ ఇత్యాదౌ - పున స్సంశ్లేషదశాయాఞ్చ, సూరిభిస్సహైవాగత్య సంశ్లేషం కృతవానిత్యభిధానాచ్చ; తస్మాత్, అనవధికాతిశయానన్దం బ్రహ్మానవచ్ఛేద మనుభవన్తం పరాఙ్కుశార్యం తాదృశానుభవ ఏవ సహాయసమ్పత్తిమవాఞ్ఛయత్, వాఞ్ఛానన్తరక్షణ ఏవ తాదృశానుభవానురూపసహాయాలాభాత్ సహాయ సమ్పత్తివాఞ్ఛాహేతుభూత తాదృశానుభవోపి తస్యభ్యోభవత్, తతస్సూరిక్ష భగవన్తఞ్చ ప్రాప్యత్వేనాక్రోశతీత్యభిప్రాయేణాహ (భగవద్విశ్లే ష త్తిలేయితి). అస్యవాక్యస్య-భగవద్విశ్లేషోప్యస్తీత్యత్ర తాత్పర్యమ్; యథా, ద్వౌపురుషౌ పర్వతే ధూమం దృష్టవన్తౌ; తత్ర కశ్చిత్ ‘‘పర్వతేవహ్ని రస్తి’’ ఇత్యాహ; అపరస్తు ‘‘యథా ధూమో దృశ్యతే, తథా వహ్నిర్న దృశ్యతే, తథాపి ‘వహ్నిరస్తి’ ఇతి కథముచ్యతే’’ ఇతి వదతి; తం ప్రత్యన్యో వదతి ‘‘వహ్నిసద్భావే హి ధూమో భవేత్’’ ఇతి; అస్య వాక్యస్య - యథా వహ్నిసద్భావే తాత్పర్యమ్, తద్వత్. *౧౦ ‘‘యత్ర నాన్యత్పశ్యతి నాన్యచ్ఛృణోతి నాన్యద్విజానాతి స భూమా’’ ఇతి - భగవదనుభవే వర్తమానే ఇతరవిషయవిశ్లేషజ్ఞానాసమ్భవాదితి భావః.

* నన్వేవం భగవత్సంశ్లేషస్య భాగవతవిశ్లేషవిరోధిత్వే, పూర్వదశకే భగవత్సంశ్లేషాద్భాగవతసంశ్లేషోస్త్వితి వక్తవ్యమ్. సత్యమ్, అస్త్యేవ, ఉక్తం హి కణ్ఠత ఏవ ‘‘వానవర్ పెరుమాన్’’ ‘‘తణ్ణన్దుఴాయ్కణ్ణన్విణ్ణవర్ పెరుమాన్’’ ఇతి. కథం తర్హి, ‘‘అడియార్కళ్ కుఴాఙ్గళై - ఉడన్గూడువతెన్ఱు’’ ఇతి తత్ప్రార్థనా. నైవమ్, సామాన్యత స్తస్య సత్త్వేపి ‘‘కళిప్పుమ్’’ ఇత్యాద్యుక్తవిశేషణవిశిష్ట సూరిసంశ్లేషవిశేషస్యైవ ప్రార్థితత్వాత్. పరిష్కృతశ్చ సంశ్లేషవిశేష స్తద్వ్యాఖ్యానే ‘‘నాన్ ఎనక్కు ఎన్ఱు కలవేణ్డాత ఇవ్వుడమ్పుడైయార్ తిరళిలే పోయ్ప్పుక్కు నెరుక్కప్పెఱువతు’’ ఇతి. వక్ష్యతే చానన్తరదశకే స ఏవ సంశ్లేషవిశేషః ‘‘అన్దామత్తన్పు శెయ్తు’’ ఇతి; నిత్యవిభూతౌ సమ్భావనీయసంశ్లేషవిశేషానన్దమత్రైవ సమ్పాద్యేతి హి తదర్థః. ఏతద్వ్యాఖ్యానే ‘‘ఆఴ్ఴికియధామత్తిలే పణ్ణక్కడవన్నైహత్తై ఎన్పక్కలిలే పణ్ణి’’ ఇతి ప్రథమార్థపరవాక్యం చాత్రానుకూలమ్ - ఏవమపి ‘‘ఒళిక్కొణ్డశోతియుమాయ్’’ ఇతి-అర్థితా ప్రాకృతవిగ్రహసమ్పాదనం కుతో న కృతమితి చేత్; అస్య సంశ్లేషవిశేషస్య ప్రాకృతశరీరే దుర్లభత్వం విభావయతా పరాఙ్కుశార్యేణ తథా ప్రార్థనేపి, జగదనుజిఘృక్షయా యావదేతత్ప్రబన్ధసమాప్తి తమత్రైవ స్థాపయితుమిచ్ఛతా భగవతా సర్వశక్తేనాస్మిన్నేవ దేహే తత్సమ్పాదనోపపత్తేరితి సర్వం చతురశ్రమ్. ౧॥ రా-అ ౧౬-౪౦. ౨॥ సఙ్క్షేపే-౨౯. ౩॥ భ-గీ ౯-౨౯. ౪॥ ౧౪-౨. ౫॥ ౧౩-౧౦. ౬॥ ౧౪-౪. ౭॥ ౧౪-౫. ౮॥ ౧౪-౯. ౯॥ ౧౫-౧. ౧౦॥ ఛాం-ఉ-౭-౨౯.

ఈ.—క్కుమ్బడి; తదీయసంశ్లేషత్తైయాశైప్పట్టు ప్పెఱామైయాలేవన్దఇఴవు, పెఱ్ఱభగవత్సంశ్లేషమిఴన్దు అడియే పిడిత్తుప్రార్థిక్క వేణ్డుమ్బడియాయ్ వన్దువిఴున్దతు. ౧*వాయున్దిరైయుకళిలా ర్తిరవన్దు సంశ్లేషిత్త సంశ్లేషమ్ముఱ్ఱు వతఱ్కు మున్నే వన్దపిరివాకైయాలుమ్ ఆఱ్ఱవొణ్ణాతితే. *

ముతఱ్పాట్టిల్, ఆపత్తేశెప్పేడాక ఆశ్రితర్ప్రతిజ్ఞాసమకాలత్తిలేవన్దుతవుమ్ స్వభావనానవవనై చ్చొల్లి క్కూప్పిడానిన్ఱాళెన్గిఱాళ్.

(ఆడియాడి) స్థితిగమనశయనాదికళిలొరునియతియిన్ఱిక్కే అరతియాలేపడుకిఱపాడుతాన్, తిరుత్తాయార్క్కు ఆకర్షకమాయిరానిన్ఱతాయిఱ్ఱు; శ్రీకౌసల్యైయార్ పెరుమాళై ప్పిరిన్దు తుడిక్కిఱతుడిప్పై ౨"నృత్యన్తీమివమాతరమ్" ఎన్ఱానిఱే; వడివఴకియార్ వ్యాపారఙ్గళెల్లామినితాయిరుక్కుమిఱే, పిరిన్దఴకఴిన్దిరుక్కిఱసమయత్తిలేయిఱే ౩"శుభామ్" ఎన్నతు. (ఆడి) ముతల్ "ఆడి" ఎన్నతుక్కు వ్వరుకే యొరునిలైయిఱే-ఇరణ్డామాడి. ముతలిలే సఞ్చారమరితామ్బడియిరుక్కచ్చెయ్తే, ఆఱ్ఱామైప్పేరిక్క సఞ్చరియానిఱ్కుమ్, గుణాధికవిషయమాకైయాలే ముడిన్దుపిఴైక్కవుమొట్టాతే. ౪[రామాగమనకాఙ్క్షయా] "ఇన్న మొరుకాలవర్షకత్తిలే విఴిక్కలామాకిల్ అరుమన్దప్రాణనై ప్పోక్కుకిఱతేన్?" ఎన్ఱు రాజ్యత్తైయుమ్ తొట్టుక్కొణ్డుకిడన్దానిఱే. ముతల్ "ఆడి" ఎన్గిఱతిఱ్పాట్టిల్, ఇరుకాల్మట్టు "ఆడి" ఎన్నతిల్ - అవసాదత్తిన్మికుతి, తాళ్గ్గొణ్డతియుమిత్తనై.

జీ-అ.—ఇత్యాదివాక్యవివరణమ్(తదీయసంశ్లేషత్తైయిత్యాది). ఏతద్వాక్యాత్పూర్వమ్- అప్పడియేయిత్యధ్యాహార్యమ్. "ఇతిలవత్తనక్కుమ్ప్రాణభూతరాన" ఇత్యాదివాక్యత్తిలే - విషయవైలక్షణ్యత్తాలే యాఱ్ఱామైవిఞ్జియిరుక్కుమెన్ఱార్; అవ్వళవన్ఱిక్కే, స్వస్వభావత్తాలుమాఱ్ఱామై విఞ్జియిరుక్కుమెన్గిఱార్ (వాయున్దిరైయుకళిలిత్యాది). ముడివిలే యిరుక్కిఱవిన్దవాక్యమ్ - "ఇతిలవన్తనక్కుమ్ ప్రాణభూతరాన" ఇత్యాది వాక్యాన్తరమనుసన్ధేయమ్. *

ముతఱ్పాట్టు. (ఆడియాడియిత్యాది) "నరశిఙ్గా" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱ (ఆపత్తేయిత్యాది). శెప్పేడు - తామ్రశాసనమ్. ప్రాపకమెన్ఱపడి. (ఆపత్తేశెప్పేడాకఆశ్రితర్) పణ్ణిన (ప్రతిజ్ఞై) ఇత్యన్వయః. "ఇన్దవాపత్తిలవనుతవాతిరాన్" ఎన్ఱు విశ్వసిత్తుప్పణ్ణిన ప్రతిజ్ఞైయెన్ఱపడి.

అరతియాలే తుడియానిఱ్కు, "ఆడి" ఎన్గిఱ తెన్నెన్న (స్థితిగమనేత్యాది). ఇప్పడిశొన్న పేరుణ్డో వెన్న (శ్రీకౌసల్యైయారిత్యాది). (ఎన్ఱానిఱే) వాల్మీకియెన్ఱుశేషమ్. (నృత్యన్తీమితి) అయోధ్యాకాణ్డే వనగమనార్థమభివాద్యప్రస్థితేసతిరామేకౌసల్యా, "రామలక్ష్మణసీతార్థం స్రవన్తీంవారినేత్రజమ్। అసకృత్తైవిక్లబతదానృత్యన్తీమివమాతరమ్." ఆకర్షకత్వహేతువేతెన్న (వడివఴకియారిత్యాది) ౫"సరసిజమనువిద్ధం శైవలేనాపిరమ్యమ్" ఇత్యాది, ౬ "రమ్యాణాంవికృతిరపి శ్రియన్తనోతి" ఎన్నక్కడవతిఱే. పిరిన్దఴకఴిన్దిరుక్కిఱసమయత్తిల్ వ్యాపారమ్ దర్శనీయమామోవెన్న (పిరిన్దిత్యాది). (శుభామితి) సున్దరకాణ్డే ఏకోనత్రింశే, "తభాగతాన్తాంవ్యథితామనిన్దితాం వ్యపేతహర్షాంపరిదీనమానసామ్। శుభాన్నిమిత్తానిశుభానిభేజిరేనరం శ్రియాజుష్టమివోపజీవినః." పునశ్చ "ఆడి" ఎన్గిఱ తెతుక్కాకవెన్న; అవసాదాదిశయత్తాలేయెన్గిఱార్ (ముతలాడియిత్యాది). "ఆడి" ఎన్ఱు - అతినాకర్షకత్వఙ్గొల్లుమ్బొతు సఞ్చారమ్ సిద్ధమాకవేణుమే, మోహిత్తిరుక్కిఱవివళుక్కు సఞ్చారముణ్డోవెన్న (ముతలిలేయిత్యాది). ఆనాల్ క్లేశిప్పానేన్?. ముడియవొణ్ణాతోవెన్న (గుణాధికేత్యాది). ఏతద్ద్రష్టాన్తమ్ (రామాగమనేత్యాది). "నన్దిగ్రామేఽకరోద్రాజ్యంరామాగమనకాఙ్క్షయా" ఇతి సఙ్క్షేపే ఇతుక్కర్థమ్ (ఇన్నమిత్యాది). అరుమన్ద - శ్లాఘ్యమాన. పాత్రే- వ్యర్థమే. "ముతలాడియెన్ఱతుక్కువ్వరుకే" ఎన్ఱవాక్యవివరణమ్(ముతలాడియెన్గిఱతిలిత్యాది). (తాళ్గ్గొణ్డు) వెణ్ణలధ్వనిపోలే యొరుకాలు

అ-అ-వి.—ప్రాకృతవిషయేపి, ౭"తాఞ్చావశ్యందివసగణనాతత్పరామేకపత్నీమవ్యాపన్నామవిహతగతిర్ద్రక్ష్యసిభ్రాతృజాయామ్। ఆశాబన్ధఃకుసుమసదృశంప్రాయశోహ్యఙ్గనానాంసద్యః పాతిప్రణయిహృదయంవిప్రయోగేరుణద్ధి" ఇత్యుచ్యతేచేత్ అఖిలహేయప్రత్యనీకసమస్తకల్యాణగుణైకతానేవిషయేకిము తేతిభావః. యద్వా, ముడివుక్కు హేతువాయిరుక్కిఱవాఱ్ఱామై సఞ్చారత్తుక్కు హేతువానపడియెఙ్గనే

౧॥ ౧౧-౧. ౨॥ రా-అ-౪౦-౪౫. ౩॥ రా-సు-౨౯-౧. ౪॥ సఙ్క్షేపే-౩౮౪. ౫॥ శాకున్త-నా.
౬॥ ౭॥ మే-సం-౧.

ఈ.—(అకఙ్గరైన్దు)సఞ్చారమ్ శెల్లానిఱ్కచ్చెయ్ తేసఞ్చారమడియఱ్ఱిరుక్కుమ్. ఇవళ్ వ్యాపారమ్ కణ్ణుక్కిలక్కా నాప్పోలే, అకవాయుమివళ్ నెఞ్జుక్కిలక్కాయిరుక్కుమ్పడి. మనస్తత్త్వమ్ నీరాయురుకిప్పోయిఱ్ఱెన్నిఱాళ్. (ఇతై పాడిప్పాడి) ౧ "మనఃపూర్వోవాగుత్తరః" ఎన్గిఱక్రమనియమమిల్లై. ఆఱ్ఱామైయాలే కూప్పిడుకిఱ కూప్పీడుతాన్ పాట్టాయ్ త్తలైక్కట్టుకిఱవిత్తనై; ౨*పణ్ణై వెన్ఱ పిన్ శొన్న జైయితేయివళ్ తాన్, ౩"మధుగామధురాలాపా" ఆఱ్ఱామైయాలే తుడిత్తుడిప్పు ఆడలానాప్పోలే, ఆఱ్ఱామైయాలే కూప్పిట్ట కూప్పీడుమ్ పాట్టాయ్ పిఱ్ఱానిఱ్కుమ్. ముతల్ కూప్పీడుపోలన్ఱిక్కే, ఇరణ్డాఙ్గూప్పీడు తళర్న్దిరుక్కుమిఱే. (కణ్ణీర్ మల్కి) ఉరుకిన మనస్తత్త్వమ్, ఇతైయాయ్ప్రవహిత్తుమిక్కతుకణ్ణీరాయ్ ప్రవహిక్కిఱపడి; నెఞ్జాழியప్పాయ్ కిఱ కణ్ణీరిఱే. (మల్కి) మిక్కు. ౪[కిమర్థం తవ నేత్రాభ్యాం వారి స్రవతి శోకజమ్] "ఆనన్దాశ్రువుక్కు యోగ్యమానకణ్గళాలే శోకాశ్రు ప్రవహిక్కిఱతు ఆర్ కుడివేరఱ" ఎన్ఱుభట్టరరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి; అన్ఱిక్కే, పిళ్ళాన్, "ఆరై చ్చేతనరాక్కకొణ్డు" ఎన్ఱుపణిక్కుమ్. [పుణ్డరీకపలాశాభ్యాం విప్రకీర్ణమివోదకమ్] పావియేన్, ఇవ్వారవు ఉడైయ పెరుమాళ్ వరవాయ్ క్కాణప్పెఱ్ఱతిల్లై.

జీ-అ.—క్కారుకాలోయ్న్దువరుకిఱ తెన్నపడి. ౫*యద్ధి మనసా ధ్యాయతి తద్వాచా వదతి తత్కర్మణా కరోతి యన్నో?, అకఙ్గరైన్దాలాడుకిఱపడియెఙ్జనేయెన్న (సఞ్చారమిత్యాది). సఞ్చారమ్ శెల్లానిఱ్కచ్చెయ్ తే - యాతాయాతఙ్గళ్ నడవానిఱ్కచ్చెయ్ తే. అవసాదాతిశయమే సఞ్చరిప్పిక్కుమెన్నపడి. మనస్సిఱే ప్రవృత్తిక్కడి, అతుకరైకైయాలే యడియఱ్ఱిరుక్కుమెన్నపడి. పరబుద్ధేరప్రత్యక్షత్వాత్ అకఙ్గరైన్దతెన్నపడియెన్నెన్న (ఇవళ్ వ్యాపారమిత్యాది). కాయికవ్యాపారత్తైక్కొణ్డనుమిక్కిఱాళెన్నపడి. శబ్దార్థమ్ (మనస్తత్త్వమిత్యాది). అకఙ్గరైన్దాల్ పాడక్కూడుమో, మనఃపూర్వకమన్ఱో? వాక్ప్రవృత్తియెన్న (మనఃపూర్వ ఇత్యాది). ౬ "మానిషాద" ఇత్యాదిశ్లోకవదితిభావః. కూప్పీట్టై - "పాడి" ఎన్నలామోవెన్న (ఆఱ్ఱామైయాలేయిత్యాది). ౭ "నచైవ దేవీవిరరామకూజితాత్" ఎన్నక్కడవతిఱే. కూప్పీడుపాట్టాకైక్కు హేతువేతెన్న (పణ్ణైయిత్యాద) గానత్తై జయిత్తవినియపేచ్చెయుడైయ మఙ్గైయెన్నపడి. (మధురేతి) సున్దరకాణ్డే షట్షష్టితమే మారుతిం ప్రతి రామః, "మధురా మధురాలాపా కిమాహ మమ భామినీ । మద్విహీనా వరారోహా హనుమన్ కథయస్వ మే" ఇతి. ఫలితమ్ (ఆఱ్ఱామైయాలేయిత్యాది). వీప్సైక్కుభావమ్ (ముతఱ్కూప్పీడిత్యాది). "అకఙ్గరైన్దు" ఎన్ఱు తొడఙ్గి పదచ్చేర్త్తిక్కుభావమ్ (ఉరుకినవిత్యాది). అకఙ్గరైన్దాల్ కణ్ణీర్ మల్క క్కూడుమోవెన్న (నెఞ్జాழியవిత్యాది). అతావతు - ౮*ముడియానేయిఱ్కరణఙ్గళాకైయాలే కూడుమెన్నపడి. ఆకైయాల్ "మల్కి" ఎన్గిఱాళెన్నపడి. బుద్ధిపూర్వమాకిలిఱే తదనుగుణమాన తారతమ్యముణ్డావతు, అతిల్లామైయాలే యపరిచ్ఛిన్నమెన్నుకరుత్తు. "ఆడియాడి" ఇత్యాదియాలే సఞ్చారాదికళుక్కాకర్షకత్వఙ్గొల్లికొణ్డువరుకిఱ ప్రకరణబలత్తాలే కణ్ణీరుక్కుమాకర్షకత్వత్తై సిద్ధవత్కరిత్తు ఇతుక్కుదృష్టాన్తమ్ (కిమర్థమిత్యాది). సున్దరకాణ్డే త్రయస్త్రింశే సీతాం ప్రతి హనూమాన్, "కిమర్థమ్" ఇత్యాది. "శోకజమ్" ఎన్గిఱతిలే నోక్కాక భట్టర్ నిర్వాహమ్ (ఆనన్దాశ్రువుక్కిత్యాది). "కిమర్థం నేత్రాభ్యాం వారి స్రవతి" ఎన్ఱు ప్రశ్నమ్పూర్ణమాకైయాలే, "తవ నేత్రాభ్యామ్, శోకజమ్" ఎన్గిఱతుక్కుభావమ్ - ఉన్నుడైయకణ్ణుక్కితుయోగ్యమో?, ఆనన్దాశ్రువన్ఱోయోగ్యమ్ ఎన్ఱిఱే తోన్ఱుకిఱతెన్నుకరుత్తు. (ఆర్ కుడి) రావణనుక్కడివేర్ పఱియవో?, ౯ "అపిశాచమరాక్షసమ్" ఎన్గవర్ కళెల్లార్ కుడియుమ్ వేర్ పఱియవో? వెన్నపడి. "పుణ్డరీకపలాశాభ్యామ్" ఎన్గిఱతిలే నోక్కాక ప్పిళ్ళాన్ నిర్వాహమ్. (అన్ఱిక్కే పిళ్ళానిత్యాది). (ఆరై చ్చేతనరాక్కకొణ్డు) చేతనన్-భోక్తా. ఆరుడైయభోగార్థమెన్నపడి. ఇన్దయోజనైయిల్, కిమ్ - క్షేపే. తామరైయితழிలే ముత్తుప్పట్టాప్పోలే యిరుక్కిఱవిన్ద సౌన్దర్యత్తై యనుభవిక్కైక్కుక్కాణాన పెరుమాళ్ పక్కే యిన్ఱిక్కే యిరుక్క, ఇతుక్కు ప్రయోజనమెన్నెన్నపడి. "భట్టర్ నిర్వాహత్తైప్పఱ్ఱి, పిళ్ళాన్ నిర్వాహమే యుత్తరార్ధత్తుక్కుచ్చేర్న్దిరుప్పతు" ఎన్నుమిడన్దోన్ఱ వుత్తరార్థోపాదానమ్పణ్ణుకిఱార్ (పుణ్డరీకేత్యాది). పిళ్ళాన్ నిర్వాహవివరణమ్ (పావియేనిత్యాద). ఇవ్వారవు - నాన్ వన్దవరవు. ఉడైయ - ప్రాప్తరాన - ఆక, "కణ్ణీర్ మల్కి" ఎన్గిఱతుక్కుభావద్వయమ్ - ఆనన్దాశ్రువుక్కు యోగ్యమాన కణ్గళినిన్ఱుమ్ శోకాశ్రు ప్రవహిక్కిఱతెన్ఱు మున్దినతు, కణ్ణీరోడేయిరుక్కిఱ విరుప్పత్యాకర్షకమాయిరుక్కైయాలే యిన్దవழகై ప్రాప్తశేషియన్ఱోవనుభవిక్క యోగ్యనెన్ఱిరణ్డావతు.

అ-అ-వి.—యెన్న(గుణాధికవిషయేత్యాది) -పావియేనిత్యాదివాక్యమ్-ప్రథమయోజనాశేషమ్ పిళ్ళానరుళిచ్చెయ్ తవర్థమ్-ఇన్దవర్థత్తిలేసిద్ధిక్కిఱ

౧॥ ౨॥ తిరుచ్చ-వి-౧౦౫. ౩॥ రా-సు-౬౬-౧౫. ౪॥ రా-సు-౩౩-౪. ౫॥
౬॥ రా-బా-౨-౧౫. ౭॥ రా-అ-౬౦-౨౩. ౮॥ ౨౫-౧. ౯॥ రా-అ-౬౪-౬౬.

ఈ.—(ఎழుమ్నాడినాడి) తన్నాపత్తేశెప్పేడాక, వరసమ్భావనైయిల్లాతదిక్కైయుమ్బార్క్కుమ్. ౧ [సాతిర్య గూర్ధ్వశ్చతథాప్యధస్తాత్] నిన్నైనిన్ఱిక్కే యిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ తిరునామమ్ శెవిప్పట్టవాఱే, విలఙ్గప్పార్ప్ప తుమేలేపార్ప్పతుకీழేపార్ప్పతానాళ్. కీழ్పార్త్తతుక్కకరుత్తెన్నెన్నిల్; "భూమియైప్పిళన్దుకొణ్డు పుఱప్పట్టు ఒరువర్ తిరునామమ్ శొల్లసమ్భావనైయుణ్డాకిల్, అల్లాతదిక్కుకళిలుముళ్ళతు" ఎన్ఱుపార్త్తాళ్; అన్ఱిక్కే, మాసోపవాసికళ్, "శోఱు" ఎన్ఱవాఱే అలమాక్కుమాప్పోలేపార్త్తాళెన్నుతల్; అఙ్గనన్ఱిక్కే, శింశుపావృక్షత్తైయెழు మొకప్పార్త్తాళెన్నుతల్. [తమచిన్త్యబుద్ధిందదర్శ] అవన్ వడివు కాణ్బతఱ్కు మున్నే అకవాయైయాయిర్ప్పరి చ్చేదిత్తతు; "ఇన్నిలత్తిలేపుకున్దిడఙ్గొణ్డునామిరున్దవిడన్దురువినిలైకుత్తవల్లనెఞ్జైయుడైయవనన్ఱో"? ఎన్ఱు. [పిఙ్గాధిపతేరమాత్యమ్] "ఇవన్ స్వతన్త్రినల్లన్, రాజకార్యమిపన్నైక్కయిలేయుణ్డు" ఎన్ఱఱిన్దాళ్. [వాతాత్మజమ్] పెరుమాళుక్కు ప్రాణహేతువానపిరాట్టిక్కు ప్రాణఙ్గళై క్కొడుక్కైయాలే "ఇవన్ సర్వార్క్కుమ్ ప్రాణహేతువాన వాయుపుత్రన్" ఎన్ఱుతోన్ఱివిరున్దాన్. [సూర్యమివోదయస్థమ్] లఙ్కైయిలుమ్ కిழక్కువెళుక్కవడియిట్టతు. "పెరుమాళాకిఱఆదిత్యోదయత్తుక్కరుణోదయమ్" ఎన్నలామ్బడియిరున్దాన్; ఆక్కైయితేలఙ్కైనాలుమతిళుక్కునడువు "హరిహరి" ఎన్ఱపడియేయిరుక్కిఱతు. ఇప్పడివరుకైక్కు సమ్భావనైయిల్లాతదిక్కిలున్దేడువానెన్నెన్నిల్; సమ్భావనైయిల్లాతవిడత్తేయుమ్ వన్దుతోన్ఱుమవనాకైయాలే.

జీ-అ.—"ఎழுమ్నాడినాడి" ఎన్ఱఱతు-"నరశిఙ్గా" ఎన్నుమళవుమ్ పర్యన్తత్తుక్కుపాదానమ్. "ఎழுమ్" ఎన్ఱపదత్తుక్కు-సమ్భావనైయిల్లాతది క్కైయుమ్ తేడుమెన్ఱర్థమ్ వివక్షిత్తు, అత్తై హేతుపూర్వకమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తన్నాపత్తేయిత్యాది). శెప్పేడు-తామ్రశాసనమ్. (ఆపత్తే శెప్పేడాక) ఆపత్తే ప్రాపకమాక నినైత్తెన్ఱపడి. ఇప్పడి పార్త్తపేరుణ్డోవెన్న (సాతిర్యగూర్ధ్వమిత్యాది). తత్రైవైకత్రింశే హనుమ ద్వాక్యశ్రవణానన్తరం సీతా, "సాతిర్యగూర్ధ్వశ్చ తథాప్యధస్తాన్నిరీక్షమాణా తమచిన్త్యబుద్ధిమ్। దదర్శపిఙ్గాధిపతేరమాత్యం వాతాత్మజం సూర్యమివోదయస్థమ్." ఇతిల్ "అధస్తాత్" ఎన్ఱఱుపయుక్తమ్. (విలఙ్గప్పార్ప్పతు) ఇలఙ్గైయైచ్చుఱ్ఱుమ్పార్ప్పతు. (భూమియైయిత్యాది) అయోగ్యతాబుద్ధి, సర్వత్రావిశిష్టమాకైయాలుమ్, శబ్దమ్ శ్రవిక్కైయాలు మెழுమ్బార్త్తాళెన్ఱపడి. ద్వితీయపరిహారమ్ (అన్ఱిక్కేమాసోపవాసికళిత్యాది). మున్నేశొన్నవభిసన్ధియన్ఱిక్కే, అలమాప్పుత్తానే ఇప్పడి పార్కైక్కు హేతువెన్ఱుకరుత్తు. అలమాప్పు-అతిక్లేశమ్. మూన్ఱామ్ పరిహారమ్ (అఙ్గనన్ఱిక్కే శింశుపేత్యాది). అలమాక్కుమాప్పోలే-తడుమాఱుమాప్పోలే "అచిన్త్యబుద్ధిమ్, వాతాత్మజమ్" ఎన్నుమవై పౌర్వాపర్య త్తుక్కుభావమ్ (అవన్వడివిత్యాది). తదేవవిశదయతి (ఇన్నిలత్తిలే యిత్యాది). తురువినిలైకుత్తుకై- తేడినిక్షేపముళ్ళవిడత్తిలేకుత్తుకై. కళవుపోన వస్తువైయుడైయాళ్ అతిన్దు పిడిక్కైయాతల్. (ఇవన్స్వతన్త్రినల్లనితి). స్వతన్త్రినాకిల్ఇన్దవతిసఙ్కటస్థలత్తిలేవరువనో?, పరతన్త్రినాకైయాలే "నివృత్తియిల్ స్వామిదణ్డమ్వరుమ్" ఎన్నుమబుద్ధియుడైయవనే యిఙ్గువర యోగ్యనెన్ఱుతాత్పర్యమ్. (రాజకార్యమిత్యాది) "అమాత్యన్" ఎన్ఱు అతిక్కైక్కు హేతువిల్లామైయాలే యితువేకరుత్తెన్ఱపడి. (తోన్ఱి)తటస్థర్క్కెన్ఱపడి. సూర్యశబ్దమ్-అరుణవాచి. ౨ "సూర్యోగ్రస్తేఽరుణేభానా" ఎన్నక్కడవతిఱే. రసోక్తి (లఙ్కైయిలుమిత్యాది). (పెరుమాళాకిఱవాదిత్యోదయత్తుక్కితి) ౩ "శరజాలాంశుమాఞ్ఛూరః కపే రామదివాకరః" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. ఉదయస్థంసూర్యమివ - వాతాత్మజన్దదర్శ" ఇత్యన్వయః. ఉదయస్థనానఅరుణనై ఆదిత్యోదయసూచ కమాక క్కాణుమాప్పోలే, ఇవనైయుమ్ రామోదయసూచకమాకక్కణ్డాళెన్ఱపడి. రసోక్తి (ఆక్కైయిఱేయిత్యాది). హరి - వురఙ్గు. అరుణో దయవేళైయిలే హరిశబ్దశ్రవణముముణ్డాయిత్తెన్ఱపడి. ప్రశ్నోత్తరరూపేణ "నరశిఙ్గా" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇప్పడివరుకైక్కిత్యాది).

అ-ఆ-వి.—తెన్ఱుభట్టర్క్కు త్తిరువుళ్ళమ్. ——(అవన్వడివుకాణ్బతఱ్కుమున్నేయిత్యాది). "అచిన్త్యబుద్ధింవాతాత్మజమ్" ఎన్నుమివిశేషపౌర్వాపర్యతాత్పర్యమ్. ——౪ "సూర్యోవికర్తనేభానౌనియన్తరిరథప్రజే" ఎన్నుమనిఘణ్ట్వనుసారేణ, సూర్యశబ్దమ్-సారథిపరమాయ్, "ఉదయస్థమ్" ఎన్నుమపదత్తాలే - అరుణనెన్ఱులభిక్కిఱతు. ఉదయస్థంసూర్యమివవాతాత్మజందదర్శేత్యన్వయః. ఉదయస్థంసూర్యమ్- సూర్యోదయసూచకమ

ఈ.–౧.*పత్తుడై యడియవర్క్కు ప్పిన్బవతారత్తుక్కు వ్వరుకు ఇవర్ పోకమాట్టార్. "(ఎజ్గుమ్నాడినాడి) తక్కకొయ్శకముట్పడప్పారానిన్రాళ్" ఎన్రు భట్టరరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి. అతుక్కు-క్కరుత్తు – ౨ "కణ్ణానెన్నొక్క-ళైయానే" ఎన్రుఅవనిరున్దప్రిదేశవాక్కైయాలే. (నరశిఙ్గావెన్రు) ప్రిహ్లాదనైప్పోలే యొరుతమ్బమిల్లాతపడి యిరుక్కైయాలేవాడుమ్. ౩ "మత్తస్సర్వమహంసర్వమ్" ఎన్నుమ్ తెళివుడైయవనుక్కుత్తోళ్శినవన్ కలఙ్గినఅబలైక్కుత్తోళ్శాన్, ఓ!" ఎన్నుమత్రాలే. తమప్పన్ పక్కైయానాలో ఉతవలావతు, నీర్ పక్కైయానాలుతవలాకాతో? జ్ఞాననిష్ఠర్ క్కో? ఉతవలావతు, భక్తినిష్ఠర్క్కుతవలాకాతో?; ఆణ్గళుక్కో? ఉతవలావతు, పెణ్గళుక్కుతవలాకాతో?, శేరాతవడివు శేర్త్తుతవిలో? ఉతవలావతు, ఇరున్దపడియే ఉతవలావార్క్కుతవలాకాతో? ఒరుఅధికారినియతి, ఒరుకాలనియతి,ఒరుఅఙ్గనియతి, ఎన్గిఅనిర్బన్ధమ్ వేణుమో?ఇవళుక్కు;ఇవళుడైయరక్షణత్తుక్కు మేతేనుమ్ ముకమ్బణ్ణవేణుమో.

(వాడివాడుమ్) కొమ్బైయిழన్దతళిర్పోలేవాడుమ్. "ముతల్వాట్టమ్ - తళిర్" ఎన్నుమ్బడియిత్తే అనన్తరత్తిల్ వాట్టమ్. (వాడుమ్) ధర్మిలోపమ్బిఅన్దతిల్లై, "వరుమ్" ఎన్నుమాశైయాలే ముడియప్పెఱుకిఱేలళ్. (ఇవ్వాణుతలే) ఒళియుడస్థాడినసుతలైయుడైయఇవళ్. ఇవ్వుழకుక్కిలక్కానార్ పడుమత్తై యివళ్ పడువతే!. ఇవళ్ ముడిన్దాల్, ఉమ్ముడైయమేన్మైయాలే "ఇన్నమిప్పడియిరుప్పతొరువ్యక్తియైయుణ్డాక్కలామ్"ఎన్రిరుక్కిఱీరో?. ౪" ధాతాయథాపూర్వమకల్పయత్ " ఎన్గిఅపడియే సృష్టిక్కలామెన్రిరుక్కిఱీరో? ౫ * ఊని

జీ-అ.–పరత్వాదికళై విట్టవతారత్తైచ్చొల్లువానెన్నెన్న (పత్తుడైయిత్యాది). రసోక్తి(తక్కకొయ్శకమిత్యాది).అతుక్కడియేతెన్న (అతుక్కుక్కరుత్తిత్యాది). నరశిఙ్గావెన్రు ఎన్రతు – "వాడుమ్" ఎన్గిఅపర్యన్తత్తుక్కుపాదానమ్. "వాడుమ్" ఎన్రతుక్కవతారికై (ప్రహ్లాదనైయిత్యాది). తమ్బమ్ – స్తమ్భమ్. చాటువుక్కు, ఆధారమెన్రపడి. స్తమ్భత్తిల్ తోన్రినాప్పోలే యిజ్గున్దోన్ఱామైయాలే యెన్రపడి. స్వాభావికంహేతుమాహ (మత్తస్సర్వమిత్యాది). ప్రథమేంశేఏకోనవింశే, "మత్తస్సర్వమహంసర్వమ్మయిసర్వం సనాతనే । అహమేవావ్యయోఽనన్తఃపరమాత్మాత్మసంశ్రయః." తోన్రినాన్ – తోన్రియిరుకిఱాన్. ఓ! ఎన్రు – విషాదాతిశయసూచకమ్."నరశిఙ్గావెన్రువాడుమ్"ఎన్రతుక్కు వెఱుప్పాకభానమ్బహుముఖమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తమప్పనిత్యాది). (ఒరుఅధికారినియతీత్యాది). ప్రహ్లాదన్, సన్ధ్యాకాలమ్, వరత్వసింహత్వఙ్గళ్, ఎన్గిఅనిర్బన్ధమ్ వేణుమోవెన్రపడి. ముకమ్బణ్ణుకై – సింహముఖత్వేనావిర్భవిక్కై. కోపిక్కైయెన్రుధ్వని. అతావతు – అవనుడైయరక్షణత్తిఱ్పోలేయిజ్గు సింహముఖమ్బణ్ణవేణుమో?; ఇప్పడిశీఱియరుళవేణుమో?, ఇరున్దపడియే ముకఙ్గాట్టవమైయాతోవెన్రపడి.

పదస్వారస్యసిద్ధార్థమ్ (కొమ్బైయిత్యాది). పునరుక్తిక్కుభావమ్ (ముతల్వాట్టమిత్యాది). వర్తమానత్తుక్కుభావమ్ (ధర్మిలోపమిత్యాది). ఆనాలతుప్రణయత్తుక్కుక్కొత్తైయన్రోవెన్న (వరుమెన్నుమిత్యాది). "వాణుతల్" ఎన్రతుక్కు శబ్దార్థమ్ (ఒళియుడనిత్యాది). "వాణుతల్" ఎన్రతుక్కుభావమ్ (ఇవ్వుழకుక్కిత్యాది). "ఇవ్వాణుతల్" ఎన్రతుక్కుభావమ్ (ఇవళ్ ముడిన్దాలిత్యాది). ఏతద్వివరణమ్ (ధాతాయ

అ-అ-వి.–రుణంయథాపశ్యన్తి, తథావాతాత్మజంరామో దయసూచకందదర్శేత్యర్థః.——కొయ్శకమ్-కచ్చుమ్——తమ్బమిల్లావిడిల్ కొడియానతువాడుకైయుళ్ళతొన్రి ఊయెన్రుచాటు. తమ్బమ్-ఆలమ్బనమ్, రక్షకమ్, స్తమ్భశ్చ.—" నరశిఙ్గా " ఎన్రతుక్కు వెఱుప్పిలేతాత్పర్యమెన్న వుమామ్.మాతృస్థానీయానాం శ్రీవైష్ణవానాంభావమాహ(జ్ఞాననిష్ఠర్ క్కోవితి)."ఇతుస్వాపదేశమ్"ఎన్రుపిళ్ళై. పునర్మాతుర్భావాన్తరమాహ) (ఆణ్గళుక్కోవితి). "ఇతుఅన్యాపదేశమ్"ఎన్రు; పిళ్ళై.అస్యవాక్యస్య-"ఇవ్వాణుతల్"ఇత్యత్రహృదయమ్."నరశిఙ్గా"ఇత్యేతద్ధృదినిధాయాహ(శేరాతవడివితి) ——ప్రమాణత్తిరట్టిలే ౩ [ఋకంచేత్యాది]ఋతమెన్రు-అచిత్తు. సత్యమెన్రు – చిత్తు. అభీద్ధాత్-నిరతిశయదీప్తిమతః.

౧॥ ౩-౧. ౨॥ ౯-౮. ౩॥ వి పు ౧-౧౯-౮౫. ౪॥ తై-౧-నా. ౫॥ ౧౩-౧.

ఈ.—ల్వాழుయిరిల్ కలవియాలుణ్డానపుకరిన్న మఙ్గినత్తిలైకాణుమ్. అమ్బుపట్టుముడిన్దారైయుమ్ నీరిలేపుక్కు ముడిన్దారైయుమ్ ముకత్తిలే తెరియుమిత్తే; గుణాధికవిషయవిరహత్తాలేవన్ద ఇழవెన్నుమిడమ్ ముకత్తినెళిలే తెరియానిన్ఱతుకాణుమ్. ౧.

జీ-అ.—థాపూర్వమిత్యాది). ఇవ్వవస్థైయిల్ "వాణుతల్" ఎన్నక్కూడుమో వెన్న (ఊనిలిత్యాది). పరిహారాన్తరమ్ (అమ్బుపట్టేత్యాది వాక్యద్వయత్తాలే). "గుణాధికవిషయప్రయుక్తమిన్దక్లేశమ్" ఎన్నుమిడత్తైముఖకాన్తియే తెరివిక్కిఱతెన్ఱపడి. (ముకత్తిలే తెరియుమిత్తే) అప్పడియేయిత్యధ్యాహార్యమ్. ఇవ్వాణుతల్ - ఆడియాడితోడజ్గి, వాడివాడు మిత్యన్వయః. ౧.

అ-అ-వి.—తపసః-సఙ్కల్పరూపజానాత్.——ప్రవేశే, "భగవద్విశ్లేషత్తిలేయుట్పుకనిన్ఱాలిత్తే" ఇతివాక్యే - స్వాపదేశే, భగవద్విశ్లేషవ్యసనంచాత్రానువర్తతఇత్యుక్తమ్; ఇదానీ మన్యాపదేశమవలమ్బ్య; "నరశిఙ్గావెన్ఱువాడుమ్" ఇతివదసి, మద్విరహప్రయుక్తఃకిమయంక్లేశః, విషయాన్తరవిరహప్రయుక్తః కిన్నస్యాదితి భగవదభిప్రాయోభూయాదిత్యాశఙ్క్యాహ (అమ్బుపట్టేతి). ౧.

———

ప్ర-తి.—ఆడియాడిప్రవేశే. అరణ్యకాణ్డేషోడశేపఞ్చవట్యాం గోదావర్యాంలక్ష్మణంప్రతిరామః, "సంస్మరామ్యస్య వాక్యానిప్రియాణిమధురాణిచ । హృద్యాన్యమృతకల్పానిమనఃప్రహ్లాదనానిచ ॥ ౩౯ ॥ కదాన్వహంసమేష్యామిభరతేనమహాత్మనా ! శత్రుఘ్నేనచవీరేణత్వయాచరఘునన్దన ॥ ౪౦ ॥ ఇత్యేవంవిలపంస్తత్రప్రాప్యగోదావరీంనదీమ్ । చక్రేఽభిషేకంకాకుత్స్థస్సానుజస్సహసీతయా ॥ ౪౧ ॥"——సర్గేపే, "గుహమాసాద్యధర్మాత్మానిషాదాధిపతింప్రియమ్ ॥ ౨౯ ॥ గుహేనసహితోరామో లక్ష్మణేనచసీతయా ॥ ౨౯౪ ॥" ఇతి ——(ఆడియాడి) అయోధ్యాకాణ్డే [౪౦] వనగమనార్థమభివాద్యప్రస్థితేసతిరామేకౌసల్యా, "క్రోశన్తీంరామరామేతిహాసీతేలక్ష్మణేతిచ ॥ ౪౪ ॥ రామలక్ష్మణసీతార్థం స్రవన్తీంవారినేత్రజమ్ । అసకృత్ప్రైక్షతసతాం నృత్యన్తీమివమాతరమ్ ॥ ౪౫ ॥"—— సున్దరకాణ్డేషకోనత్రింశేవేణ్యుద్గ్రథనోద్యోగాత్పశ్చాత్, "తథాగతాంతాంవ్యథితామనిన్దితాం వ్యపేతహర్షాంపరిదీనమానసామ్ । శుభాంనిమిత్తానిశుభానిభేజిరే నరంశ్రియాజుష్టమివోపజీవినః ॥ ౧ ॥"—— సర్గేపే, "సకామమనవాప్యైవరామపాదావుపస్పృశన్ ॥ ౩౭ ॥ నన్దిగ్రామేఽకరోద్రాజ్యంరామాగమనకాఙ్క్షయా ॥ ౩౯౪ ॥"—— (పాడిప్పాడి) సున్దరకాణ్డేషట్షష్టితమేచూడామణి ప్రదానానన్తరేరామః, "కిమాహసీతాహనుమంస్తత్త్వతఃకథయాద్యమే । ఏతేనఖలుజీవిష్యే భేషజేనాతురోయథా ॥ ౧౪ ॥ మధురామధురాలాపాకిమాహమమభామినీ । మద్విహీనావరారోహాహనుమన్కథయస్వమే ॥ ౧౫ ॥"—— (మల్కి) తత్రత్రయస్త్రింశే ద్రుమాదవతీర్యసీతాంప్రతిహనూమాన్, "కానుపద్మపలాశాక్షిక్లిష్టకౌశేయవాసిని । ద్రుమస్యశాఖామాలమ్బ్యతిష్ఠసిత్వమనిన్దితే ॥ ౩ ॥ కిమర్థంతవనేత్రాభ్యాంవారిస్రవతిశోకజమ్ ! పుణ్డరీకపలాశాభ్యాంవిప్రకీర్ణమివోదకమ్ ॥ ౪ ॥ సురాణామసురాణాంవానాగగన్ధర్వరక్షసామ్ । యక్షాణాంకిన్నరాణాంవా కాత్వంభవసిశోభనే ॥ ౫ ॥"——(ఎఙ్గుమ్నాడినాడి) తత్రైకత్రింశే, "నిశమ్యసీతావచనంకపేశ్చదిశశ్చసర్వాః ప్రదిశశ్చవీక్ష్య । స్వయంప్రహర్షంపరమంజగామసర్వాత్మనారామమనుస్మరన్తీ ॥ ౧౯ ॥ సాతిర్యగూర్ధ్వంచతథాప్యధస్తాన్నిరీక్షమాణాతమచిన్త్యబుద్ధిమ్ । దదర్శపిఙ్గాధిపతేరమాత్యం వాతాత్మజంసూర్యమివోదయస్థమ్ ॥ ౧౯౪ ॥"—— (నరశిఙ్గావెన్ఱు) ప్రథమేంశేపకోనవింశేప్రహ్లాదః, "యత్రసర్వంయతస్సర్వంయస్సర్వంసర్వతశ్చయః ॥ ౮౪ ॥ సర్వగత్వాదనన్తస్యసఏవాహమవస్థితః । మత్తస్సర్వమహంసర్వంమయిసర్వంసనాతనే ॥ ౮౫ ॥ అహమేవావ్యయోనన్తః పరమాత్మాత్మసంశ్రయః । బ్రహ్మసంజ్ఞోహమేవాగ్రేతథాన్తేచపరఃపుమాన్ ॥ ౮౬ ॥"—— తైత్తిరీయకేనారాయణే, [౧] "ఋతఞ్చసత్యంచాభీద్ధాత్తపసోధ్యజాయతతతోరాత్రిరజాయతతతస్సముద్రోఅర్ణవః సముద్రాదర్ణవాదధిసంవత్సరోఽజాయత అహోరాత్రాణివిదధద్విశ్వస్యమిషతోవశీ సూర్యాచన్ద్రమసౌధాతాయథాపూర్వమకల్పయత్ దివఞ్చపృథివీఞ్చాన్తరిక్షమథోసువః"

తిరుచ్చన్దవిరుత్తమ్ - నూల్ నైన్దామ్పాట్టు. మణ్ణైయుణ్డుమిழ்న్దపిన్నిరన్దుకొణ్డళన్దుమణ్ । కణ్ణుళ్ళల్లతిల్లైయెన్ఱువెన్ఱకాలమాయినాయ్ । పణ్ణైవెన్ఱవిన్ శొన్నఙ్గైకొఙ్గైతఙ్గుపఙ్గయ । కణ్ణనిన్నవణ్ణమల్లతిల్లైయెణ్ణుమ్ వణ్ణమే.

———

తాత్పర్యము.—భగవంతుని విశ్లేషమును సహింపనందున తమకు నాశ్వాసార్థముగ వానిగుణచేష్టితాదులను బలుమారుపాడియునదిత మకాశ్వాసకరముకానందున నింకవానిసాక్షాత్కరింపక ధరింపలేమనిదలంచి సమస్తదిక్కులయందును వెతకియుకనంబడక పోవుటచే నాశ్రితులదుర్దశనుదీర్చు స్వభావుండా ! అనిమొఱలిడిమిక్కిలి బాధపడుచున్నది. యనితల్లి ప్రలాపించుచున్నది. ౧.

మూ.—వాణుతలిమ్మడవరలుమ్మై । క్కాణుమాశై యుళెకిన్దాళ్ విఱ ।
ల్వాణనాయిరన్దోడుణి త్తీరుమ్మై । క్కాణనీరిరక్కమిలీరే ॥ ౨॥

అ.—(వాణుతల్) “ఉమ్మై క్కాణవేణుమ్” ఎన్నుమాశైయాలేయివళ్ నైయానిన్దాళ్; ఉమ్మైక్కాణుమ్బడి యివళ్ పక్కల్ కృపైపణ్ణుకిఱీర్; ప్రతికూలర్తిఱత్తిలన్రో ఇప్పడి నైర్ఘృణ్యమ్మణ్ణువతు, ఉమ్మైయాశైప్పట్టార్తిఱత్తిలుమిప్పడి నైర్ఘృణ్యమ్పణ్ణలా మోవెన్గిఱాళ్. ౨.

అన్వ.—వాళ్ నుతల్ ఇమ్మడవరల్ (౩) ఉమ్మై కాణుమాశైయుళ్ నైకిన్దాళ్ (౬) విఱల్ వాణ్ణ ఆయిరన్దోళ్ తుణిత్తీర్ (౯) ఉమ్మై కాణ నీర్ (౧౨) ఇరక్కమిలీర్. (౧౩)

పన్ని.—అనన్తరమ్, అనిరుద్ధనై నిరోధిత్త బాణనై త్తోళ్దుక్కఱుత్త నీరివళుక్కిరఙ్గుకిఱీలీరెన్గిఱాళ్.

ఒళివిడుకిఱ, నుతలైయుడైయళాయ్, మడప్పత్తాల్ విఞ్జినవివళ్, (౩) దర్శనీయరానవుమ్మై, “కాణవేణుమ్” ఎన్గిఱవాశైయిలే, శిథిలైయాకానిన్దాళ్. (౬) పెరుమిడుక్కనాన, బాణనుడైయ, ఆయిరన్దోళ్ తుణిత్తవరే!, (౯) ఉమ్మై, కాణ్గైక్కు, నీర్, (౧౨) ఇరక్కమిల్లామైయాయిరానిన్రీర్. (౧౩) ఇవళాశైప్పట్టాలుమ్ పక్షైయిల్లై, ఉమ్ముడైయఇరక్కమిఱే కాట్టువతెన్ఱు కరుత్తు. ౨.

అర్థము.—సుందరమైన ముఖముకల ప్రసిద్ధనమ్రతకలిగినయీపె (౩) మిమ్మును చూడవలయుననియాశయందు కరుగుచున్నది. (౬) పరాక్రమముకల బాణాసురునియొక్క వేయిభుజములనుఛేదించినవారా ! (౯) మిమ్మును సాక్షాత్కరించుటకు మీరు (౧౨) దయలేనివారుగనున్నారు (౧౩). ౨.

ఈ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు. నడువేవాడుమిత్తనైయేయో వేణ్డువతు? విరోధికిడక్కచ్చెయ్తేయెన్న, బాణనుడైయ బాహువనత్తిలుమ్ ప్రబలమో ? ఇవళ్ విరోధియెన్గిఱాళ్.

(వాణుతల్) ఇవ్వవయవశోభై భోగహేతువాకై యన్రిక్కే, నైకైక్కుఉప్పావతే! పెణ్ఢ్రవెనక్కాకర్షకహేతువానవితు, కైప్పిడిత్త వుమక్కనాదరహేతువావతే! ౧“ఇయంసీతామమసుతా సహధర్మచరీతవ। ప్రతీచ్ఛచైనాంభద్రన్తే పాణింగృహ్ణీష్వపాణినా”. (ఇమ్మడవరల్) మడప్పమ్వన్దిరుక్కైయావతు - మేన్మైయై

శ్రీ-అ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు (వాణుతలిత్యాది). “వాణనాయిరన్దోళ్ తుణిత్తీర్” ఎన్గిన్రైక్కటాక్షిత్తు శఙ్కాపరిహార ముఖేనావతారికై (నడువేయిత్యాది).

“వాణుతల్ - నైకిన్దాళ్” ఎన్గుమట్టి భావమ్ (ఇవ్వవయవశోభై యిత్యాది). “ఇమ్మడవరల్” ఎన్ఱ విశత్తిల్ “ఇ” ఎన్గిన్రై, “ఇరక్కమిలీర్” ఎన్గిన్రోడే కూట్టిభావమ్ (పెణ్బిఱవెక్కిత్యాది). పెణ్బిఱవర్కళుక్కాకర్షకహేతుత్వే సంవాదమ్ (ఇయంసీతేత్యాది).

అ-ఆ-వి.—ఇవ్వవయవశోభైయైక్కణ్డవర్కళ్ క్షణకాలముమ్ విశ్లేషియామల్ ౨ ‘అకలకిల్లేన్’ ఎన్నిరుక్కవేణ్డుకైయాలేయవణ్గోట్టై భోగమేనిత్యమాక ప్రాప్తమాయిరుక్క, ఇతుయాదృచ్ఛికసంశ్లేషమాత్రత్తుక్కుఉప్పాయ్, తన్మూలమ్విశ్లేషత్తిల్ నైకైక్కుఉప్పావపడి.—

ఈ.—యుడైయవళాకై. పిరిన్దుకలక్కప్పోతాతసౌకుమార్యత్తైయుడైయవళ్. పిరాట్టిదశైయైక్కణ్డ తిరువడియైప్పోలేయిరుక్కిఱతు కాణుమ్ ఇప్పెణ్పిళ్ళై దశైయైక్కణ్డ తిరుత్తాయార్క్కు, ౧[దుష్కరంకృతవాన్రామః]ఇవళైప్పిరిన్దుసమాధానమ్పణ్ణియిరున్ద పెరుమాళ్ శాలవరితాకచ్చెయ్తార్. [హీనోయదనయాప్రభుః] ఇవళైప్పిరిన్దు దేహత్తై ధరిత్తిరున్దారెన్బతుయాతొన్ఱు; అతుశాలవరితాకచ్చెయ్తార్.[ప్రభుః]ఆనైకుతిరైయేఱవుమ్, నాడాళవుమ్ కడవరాయిరుత్తనై; ప్రణయధారైయిల్ పుతియతుణ్డిలర్. మాల్యవానిల్ పెరుమాళిరున్దపోతు మేఘదర్శనత్తిలేపట్టపాట్టైక్కణ్డు, "వసిష్ఠశిష్యనారు స్త్రీనిమిత్తమాక ఇప్పడిపడువతే!" ఎన్ఱు, గర్హిత్తుచ్చిరిత్తిరున్దాన్ విరక్తనాకైయాలే; ఇప్పోతు "ఇవళైప్పిరిన్దు దేహత్తై ధరిత్తుక్కొణ్డిరుప్పతే!" ఎన్గిఱానాయిఱ్ఱు విశేషజ్ఞనాకైయాలే. [ధారయత్యాత్మనోదేహమ్] ఇతేతేనుమిరవలుడమ్బో శుమన్దుకొణ్డిరుక్కైక్కు. భోగాయతనమన్ఱో!

వి.—జీ-అ.—బాలకాణ్డే రామంప్రతిజనకః. "ఇయంభద్రన్తే"ఎన్గిఱపదఙ్గళాలే యాకర్షకత్వమ్ సూచితమ్. జనకరాజన్ పిరాట్టియుడైయ వైలక్షణ్యత్తై యనుసన్ధిత్తు "ఇయంసీతా". ఎన్ఱాఱ్పోలే, తిరుత్తాయారుమ్ పెణ్ణినుడైయ వైలక్షణ్యత్తై యనుసన్ధిత్తు "ఇమ్మడవరల్" ఎన్గిఱాళెన్ఱపడి. మేన్మై - మార్దవమ్. వివరణమ్. (పిరిన్దిత్యాది). పాట్టైయెల్లామ్ పరామర్శిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (పిరాట్టి దశైయై యిత్యాది). అతావతు - పిరాట్టివైలక్షణ్యత్తైక్కణ్డతిరువడిక్కు, "ఇవళైవిశ్లేషిత్తిరుక్కిఱ పెరుమాళతిసాహసమ్పణ్ణినార్" ఎన్ఱుతోన్ఱినాఱ్పోలే,ఇవళుడైయ వవయవశోభైయైయుమ్ సౌకుమార్యత్తైయు మనుసన్ధిత్తతిరుత్తాయార్క్కు "ఈశ్వరన్ సాహసప్రవృత్తికన్" ఎన్ఱుతోన్ఱియిరుక్కిఱతెన్ఱపడి. అప్పడితిరువడి, పెరుమాళై వెఱుత్తానోవెన్న(దుష్కరమిత్యాది). సున్దరకాణ్డేపశ్చాద శేసీతాందృష్ట్వాహనుమద్విచారః, "దుష్కరంకృతవాన్రామో హీనోదనయాప్రభుః । ధారయత్యాత్మనోదేహన్న శోకేనావసీదతి" విశ్లేషమేదుర్ఘటమెన్గిఱవభిప్రాయేణాహ (ఇవళైప్పిరిన్దిత్యాది). ఇరున్దు - ధరిత్తిరున్ద. "ప్రభుః - రామః - అనయాహీనస్సన్ - ఆత్మనోదేహం ధారయతీతియత్, తద్దుష్కరం కృతవాన్" ఇత్యన్వయముఖేనభావమ్. (ఇవళైప్పిరిన్దు దేహత్తైయిత్యాది). "ధారయతి" ఎన్గిఱతిలేనోక్కు. "దైవకృతమానవిశ్లేషత్తుక్కవర్ఱ్ శేయ్వర్?"ఎన్ఱిరుక్కైయాలే, "హీనః" ఎన్ఱు - కుఱ్ఱఙ్గళ్ల్లుకిఱానల్లన్; "ధారయతి" ఎన్ఱు - కుఱ్ఱఙ్గళ్ల్లుకిఱానెన్ఱపడి. (ప్రణయేత్యాది) ఇత్తనైకాలమ్ "ప్రణయి" ఎన్ఱుభ్రమిత్తిరున్దోమ్; ప్రణయికళ్ పడియన్ఱిక్కే, పిరిన్దుధరిత్తిరుక్కైయాలేప్రణయియల్లర్; కేవలమ్ప్రభువెన్ఱపడి పుతియతుణ్డిలర్ - ఏకదేశము మనుభవిత్తిలర్, పుతియతుణ్డై - ఏకదేశానుభవమ్. "ఏవంసీతాన్తదాదృష్ట్వాహృష్టఃపవనసమ్భవః" ఎన్గిఱమేలిల్ శ్లోకత్తిల్; "తదా" ఎన్గిఱతిలేనోక్కాక భావమ్ (మాల్యవానిలిత్యాది). ఇప్పోతివళైక్కణ్డిప్పడిశొల్లుకైయాలే, ఇవళైక్కాణామైయాలే మాల్యవానిలేగర్హిత్తతర్థసిద్ధమ్; ౨ "మమాపివ్యథితమ్మనః" ఎన్గిఱతేయితుక్కునియామకమ్. "ఆత్మనః" ఎన్ఱువిశేషిత్తతుక్కు భావమ్(ఇతేతేనుమిత్యాది). ఇరవలుడమ్బో - పిరాట్టిక్కుప్పోలే - పరతన్త్రమానవుడమ్బో. ఇరవల్ - పరతన్త్రమ్. పారతన్త్ర్యత్తాలే యిప్పిరాట్టిక్కు 'దేహధారణఙ్గూడుమ్, అప్పడియివర్ పరతన్త్రరన్ఱే దేహత్తైధరిత్తిరుక్కైక్కెన్ఱపడి. ౩ "నచాస్యమాతా" ఇత్యాది, ౪"నఖల్వద్యైవ" ఇత్యాది. "దేహమ్" ఎన్గిఱతుక్కు భావమ్ (భోగాయతనమిత్యాది). "భోగాయతనమ్ - శరీరమ్" ఎన్ఱుశరీరలక్షణమ్. దుఃఖాయతనమో - దుఃఖైకా

అ-అ-వి.—*ఇమ్మడవరలిన్ తాత్పర్యత్తైయరుళిచ్చెయ్తుకొణ్డు,అత్తైయుపపాదనమ్పణ్ణుకిఱార్(పెణ్ణివెనక్కిత్యాదియాలే) —— "భద్రన్తే" ఇత్యస్య- ౫"వడివాయ్నిన్వలమార్పినిల్ వాழ்కిన్ఱ మఙ్గైయుమ్పల్లాణ్డు"ఇతిప్రకారేణ, మిథునస్యదృష్టిదోషపరిహారార్థమఙ్గళాశాసనే హితాత్పర్యమ్. యద్వా, "ఇమ్మడవరల్" ఎన్గిఱనిర్దేశత్తుక్కు దృష్టాన్తమ్ (ఇయమెన్ఱు) ఇవవరాలుమ్ సాక్షాత్కరిక్కప్పడుకిఱసర్వాకర్షకమాన సౌన్దర్యాదికళ్ వ్యఞ్జితమాకిఱతు. ఇత్తాల్ - ఉమక్కు సహత్వయోగ్యయెన్ఱపడి. (సీతామమసుతా వెన్ఱు) పిఱన్దవిడత్తాలుమ్వన్దఆభిజాత్యమ్. పెరుమాళిలుమివళుక్కుణ్డానవాభిజాత్యత్తై సూచిప్పిక్కిఱానాయిఱ్ఱు చక్రవర్తి. భద్రన్తే - ఇత్తైస్ఫుటీకరిక్కిఱార్. ౬ "యస్యసాజనకాత్మజా" ఎన్నుమ్పడి - ఇవళాలేయిఱే ఉమక్కుసర్వాతిశయమ్. —— ౭"నస్త్రీకృతంకశ్మలమర్హతిప్రభుః" ఇతిశ్రీభాగవతీయరామాయణశ్లోకస్య; వాల్మీకీయఏవ, "యదిరామస్సముద్రాన్తామ్"ఇతిశ్లోకే, "యుక్తమిత్యేవమేమతిః" ఇతి-ఇదానీమవధారణాత్, ఇదానీం "దుష్కరంకృతవాన్" ఇత్యుక్తార్థసామర్థ్యాచ్చ "పూర్వమన్యథైవవిచారాత్ స్థితః" ఇతిసూచ్యతఇత్యేతచ్చహృదినిధాయవిరోధంపరిహరతి(మాల్యవానిలితి) —— ఇప్పడి

౧॥ రా-సు-౧౫-౫౩. ౨॥ రా-సు-౧౬-౨౮. ౩॥ రా-సు-౩౬-౩౦. ౪॥ రా-ఉ-౪౮.
౫॥ తి-పల్లా-౧. ౬॥ రా-ఆ-౩౭-౧౮. ౭॥ భాగ-పు-౫-౧౯-౪. ౮॥ రా-సు-౧౬-౧౩.

ఈ.—దుఃఖాయతనమోవితు, పిరిన్దాల్ "క్రమత్తిలేకూడుకిఱోమ్" ఎన్ఱు ధరిత్తిరుక్కవల్ల శల్లళే.

(ఉమ్మై)ఇవళ్ పడియన్ఱో ఉమక్కుపదేశిక్క వేణ్డువతు,ఉమ్మైనీరఱియామైయిల్లైయే?,నమ్మైప్పిరిన్దార్ పిழைయార్ కళ్"ఎన్ఱిరుక్కవేణ్డావో?. (వాణుతలిమ్మడవరలుమ్మై) ౧"తుల్యశీలవయోవృత్తామ్"ఎన్నుమ్బడికాణుమిరుక్కిఱతు. (ఉమ్మైక్కాణుమాశైయుళ్ నైకిన్ఱాళ్)విషయానురూపమాయిత్తేఆశైయుమిరుప్పతు.(కాణుమాశైయుళ్)ఉమ్మో డేయణైయవాశైప్పట్టాళో?. కాట్చియిలేయు మగప్పెమ్పడుత్తుపీరో?. (నైకిన్ఱాళ్) ఇవళై ధరిప్పిక్కవేణ్డా, అడియిల్ నిలైయిలేనిఱుత్తవమైయుమ్.(ఉమ్మైక్కాణుమాశైయుళ్ నైకిన్ఱాళ్) కడలిలేయழுన్దానిన్ఱాళ్. ౨*ఆశైయె న్నుమ్కడలిలే.వాడుకైతాన్ తేట్టమామ్బడి యాయిఱ్ఱు.(విఱల్ వాణనాయిరన్దోళ్ తుణిత్తీర్) "నైయుమితు వేయో వేణ్డువతుప్రతిబన్ధకఙ్గడక్క" ఎన్ఱే నీర్ శొల్లువతు బాణనుడైయ బాహువనత్తిల్ పరప్పుణ్డో?ఇవళుడైయ విరోధినగ్గమ్. ఉషాఽనిరుద్ధ ఘటకరన్ఱో నీర్. పేరనుమా యాణుమాకిలో? ఉతవలావతు, ఉమ్మోడేకలన్ద అబలైకుక్కుతవలాకాతో?.(ఉమ్మైక్కాణ) కరుముకైమాలై తేడువార్ శూడవిత్తే తేడువతు, శుమ్మాట్టై కొళ్ళవల్ల

జీ-అ.—యతనమో. ఆనాలివర్ భృగుపతనాదికళైప్పణ్ణవోవడుప్పతెన్న; అజ్ఞనల్లవెన్గిఱాన్ (నశోకేనావసీదతి ఎన్ఱు). ఇతువేయి ఉప్రణయిత్వత్తుక్కుచ్చేర్న్దతు, అతుప్రణయిత్వత్తుక్కుచ్చేరాతెన్ఱ పడి. నిరుచ్ఛ్వాసత్తైపోలేయాకవేణుమెన్ఱు తాత్పర్యమ్. "అనయా" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (పిరిన్దాలిత్యాది)."మడవరల్" ఎన్ఱతుక్కు శబ్దార్థమాతల్. విశేషణమిడామల్ కేవలమ్"ఉమ్మై"ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇవళ్ పడియిత్యాది). అతావతు-"వాణుతలిమ్మడవరల్-నైకిన్ఱాళ్" ఎన్ఱు ఇవళ్ ప్రకారమేయన్ఱో ఉమక్కుచ్చొల్లవేణ్డువతెన్గై. అతిన్దాలోవెన్న (నమ్మైయిత్యాది). ఇవ్వాక్యత్తుక్కడియిలే-ఆశైయాలేయిత్యధ్యాహార్యమ్. కీழ்ழே,ఇరువర్ వైలక్షణ్యత్తైయుమ్సొర్త్తాలుమ్వరవేణుమెన్ఱోరుతాత్పర్యమరుళిచ్చెయ్తు, ఇరువర్ వైలక్షణ్యత్తుక్కిడాకవుమ్ ఇవళుక్కాశైకనక్కప్పిఅన్దతెన్ఱుభావాన్తరమ్.(తుల్యశీలేత్యాది). సున్దరకాణ్డేసీతాందృష్ట్వాహనూమాన్ "తుల్యశీలవయోవృత్తాంతుల్యాభిజనలక్షణామ్! రాఘవోఽర్హతివైదేహీంతఞ్చేయమసితేక్షణా".

విషయానురూపమెన్ఱతుక్కు - "ఉమ్మై" ఎన్ఱతిలేనోక్కు. "కాణుమ్" ఎన్ఱతిలేనోక్కాకభావమ్ (ఉమ్మోడేయిత్యాది).అడియిల్ నిలైయిలే - "వాడివాడుమ్" ఎన్గిఱనిలైయిలే. "ఉళ్" ఎన్గైక్కు - ఆశైయగాధమాయిరుక్కుమోవెన్న (కడలిలేయిత్యాది). ఆశైయైక్కడలెన్నలామోవెన్న (ఆశైయెన్నుమిత్యాది). పెరియతిరుమొழி.(ఆశైయెన్నుఙ్గడలిల్ వీழ்న్దిఙ్గయర్త్తోమ్)"ఉమ్మైక్కాణవేణుమ్"ఎన్గిఱవాశైయాకిఱ కడలిలేపుక్కకప్పట్టతివు క్కట్టోమెన్గై. "అడియిల్ నిలైయిలే" ఇత్యాదిక్కువివరణమ్ (వాడుకైతానిత్యాది). "విఱల్వాణన్" ఇత్యాదిక్కవతారికాపూర్వకమాకభావమ్ (నైయుమితు వేయోవిత్యాది). విఱల్ - మిడుక్కనాన. వాణనుడైయబాహువనత్తిలిత్యాదివాక్యమ్- స్వాపదేశాన్యాపదేశసాధారణమ్. ఇప్పడినైకిఱవర్కళుక్కాగరుక్కుతవిరోమెన్న (ఉషానిరుద్ధేత్యాది). ఇతు - తాత్పర్యాన్తరమ్. ఇత్తైచ్చొల్లుకిఱవళుడైయ హార్దభావమ్ (పేరనుమాయిత్యాది). స్వాపదేశత్తిలేభావమ్ (కరుముకైమాలైయిత్యాది). (శుమ్మాట్టైకొళ్ళవల్లవిత్తెఎన్ఱు)

అ-అ-వి.—పత్తుమాసమ్పిరిన్దతిత్తైయోనీకుమ్ ౫మాకచ్చొల్లుకిఱతెన్న ౩[దుష్కరంకురుతేరామఇత్యాది]ముహూర్తమపి-అత్యల్పకాలమాకిలుమెన్ఱ పడి. అతుతానుమ్,మార్కణ్డేయనైప్పోలే అనేకకల్పజీవనమన్ఱోవెన్ఱుతాత్పర్యమ్. ఇప్పడినిన్ఱతవస్థానేఅనన్తరత్తిలేకొణ్డాడత్తొడఙ్గినాన్ ౪[ఏవమిత్యాది]ఏవం-క్షణకాలవిశ్లేషాయోగ్యమానవస్తువాక.[హృష్టోఽమంమనసాజగామ]ఇప్పడియివళైప్పిరిన్ద పెరుమాళ్ ప్రాణనైధరిత్తిరున్దతునమ్ముడైయభాగ్యఫలమిత్తెయెన్ఱు హృష్టనానానెన్ఱ పడి.[రామమ్] ఇప్పడిప్పట్టదశైయిలుమ్ తమ్మైనోక్కి వైత్తునమ్ముడైయమనస్సై స్వరఙ్గళిప్పిప్పతే!యెన్ఱు బుద్ధిపణ్ణినానెన్ఱ పడి. [పవనసమ్భవః] తన్నుడైయతమప్పన్ పణ్ణిన వుపకారత్తైస్మరిత్తానాయిఱ్ఱు. ప్రాణవాయుముఖేనవిడామలిరున్దవనిత్తే యుపకారకన్. [ప్రశశంసచతంప్రభుమ్]"ఇప్పడియివన్ ధరిత్తిరున్దతుక్కునిబన్ధనమ్ప్రభుత్వమిత్తే"ఎన్ఱుప్రభుత్వత్తైక్కొణ్డాడత్తొడఙ్గినాన్. [తమ్] ప్రభుత్వత్తిన్ పెరుమైయిరున్దపడియెన్ఱానెన్ఱతాయిఱ్ఱు.——ఉషేత్యాదివాక్యమ్, పేరనుమాయితి వాక్యఞ్చ-అన్యాపదేశేపునశ్శాభవ వ్యయపరంవా. ఇన్దపక్షత్తిల్,ప్రథమవాక్యత్తుక్కు-ఇష్టప్రాప్తియిలేతాత్పర్యమ్; ద్వితీయవాక్యత్తుక్కు-నెరుప్పిలే——౫*కారార్ తిరుమేని

౧॥ రా-సు-౧౬-౫. ౨॥ తి-మొ-౩౭-౩. ౩॥ రా-సు-౧౫-౫౪. ౪॥ రా-సు-౧౫-౫౫. ౫॥ శిరి-తి-మడల్.

ళ్ళి.—విత్తే; ఇవ్వస్తువైయాన్ఱైప్పడువార్ పడువతు కాట్చిక్కాక వాయిఱ్ఱు. ౧ "అన్ఱైప్పన్ఱిరువేజ్గడత్తానైక్కాణ" ౨ "కారార్ తిరుమేని కాణుమళవుమ్" ఇవర్ తానుమ్, ౩ "కణ్ణాళా కడల్ కడైన్దాయ్ ఉనకడిక్కణ్ వరుమాఱెన్ఱు" ఉమ్మైయివళ్ కాణ్ణైక్కాణుడాక నీరిరక్కత్తైయుడైయీరాకిల్ ఇరీర్. (నీరిరక్కమిలీరే) ౪ "నైవదంశాన్" ఎన్ఱిఅపడియే నీర్ నోవుపడుకైక్కి విరన్దాల్, సామాన్యమాన విరక్కముమ్ మోక్కవేణుమో?. "ఇవళ్ నైవు పేఱ్ఱుక్కుపాయమల్ల, అవనిరక్కమ్ పేఱ్ఱుక్కు సాధనమ్" ఎన్ఱు కాణుమ్ తిరుత్తాయారిరుక్కిఱతు. "ఇవళ్ నైవు అవనిరక్కత్తుక్కు స్సరికరమ్, అవనిరక్కమ్ పేఱ్ఱుక్కు సాధనమ్" ఎన్ఱిరుక్కిఱాళ్. ౫ [తస్యైష ఆత్మా వివృణుతే తనూం స్వామ్ ఎన్ఱు] తానే కాట్టక్కాణుమిత్తనైయిత్తే. ౭

—అ.—ఇత్తాల్ ఫలితమ్ - ప్రయోజనాన్తరసాధనత్వేనవన్ఱి ఏయెన్ఱపడి. ఇవ్వస్తువైయిత్యాదివాక్యత్తినడియిలే-అప్పడిపోలే యిత్యధ్యాహారః. కుక్కుదాహరణమ్ (అన్ఱైప్పనిత్యాది) నాలాన్తిరువన్దాతి. స్పష్టోఽర్థః. శబ్దార్థమ్ (ఉమ్మైయిత్యాది). "నైవదంశాన్" ఇత్యాదిక్కు భావమ్-ఉహమిల్లావిట్టాలిరక్కమానాలుమ్ వేణ్డావో వెన్నపడి. సామాన్యమాన విరక్కముమెన్ఱతు - ౬ "వ్యసనేషు మనుష్యాణామ్" ఇత్యాదినైయెఱ్ఱు. సున్దరకాణ్డేషట్త్రింశేసీతాం ప్రతిమారుతిః, "నమాంసమ్" ఇత్యారభ్య, "నైవదంశాన్నమశకాన్నకీటాన్నసరీసృపాన్। రాఘవోపనయేద్గాత్రాత్త్వద్గతేనాన్తరాత్మనా" "ఇరక్కమిలీర్" ఎన్ఱిఅతెన్?, "నైకిన్ఱాళ్" ఎన్ఱిఅ - ప్రావణ్యమ్ సాధనమాకాతోవెన్న (ఇవళ్ నైవు పేఱ్ఱుక్కిత్యాది). అనాల్ నైవుక్కు వినియోగమేతెన్న (ఇవళ్ నైవవనిరక్కత్తుక్కిత్యాది). అవనిరక్కమ్ సాధనమెన్గైక్కు ప్రమాణమ్ (తస్యైష ఇత్యాది) కఠవల్ల్యాం, "నాయమాత్మా ప్రవచనేనలభ్యో న మేధయా న బహునా శ్రుతేన। యమేవైష వృణుతే తేన లభ్యస్తస్యైషః" ఇత్యాది. ప్రవచనమెన్ఱు - మననత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. మేధయావెన్ఱు - ధ్యానత్తైయుమ్, శ్రుతేనవెన్ఱు - శ్రవణత్తైయుఞ్జొల్లుకిఱతు. క్రమేణాన్వయః. ౭

—అ వి.—కణ్డతువేకారణమాకప్పిఱన్దతుణివు, కారార్ తిరుమేని కాణుమళవుమ్ శెల్లక్కడవతు.——(తస్యైషః) తస్యవెన్ఱు-పరికరవైశిష్ట్యమ్ వక్షితమ్. అవనిరక్కమ్ సాధనమెన్ఱిఅతుక్కితు ప్రమాణమ్. ౭ "ఫలమత ఉపపత్తేః" ఇత్యధికరణార్థోऽత్రానుసన్ధేయః. ౭

ప్ర-తి.—(ఇరణ్డామ్పాట్టు) (వాణుతల్) బాలకాణ్డే [౭౩] ధనుర్భఙ్గాత్పశ్చాత్ ఉదకకాలేరామం ప్రతిజనకః, "సమక్షమగ్నేస్సంస్థాప్య రాఘవాభిముఖే తదా॥ ౨౫॥ అబ్రవీజ్జనకో రాజా కౌసల్యానన్దవర్ధనమ్। ఇయం సీతా మమ సుతా సహధర్మచరీ తవ॥ ౨౬॥ ప్రతీచ్ఛ చైనాం భద్రం తే పాణిం గృహ్ణీష్వ పాణినా। పతివ్రతా మహాభాగా ఛాయేవానుగతా సదా॥ ౨౭॥ ఇత్యుక్త్వా ప్రాక్షిపద్రాజా మన్త్రపూతం జలం తదా"॥౨౭॥——(ఇమ్మడవరల్) సున్దరకాణ్డే పఞ్చదశే సీతాం దృష్ట్వా హనుమతో విచారః, "అస్యా దేవ్యా మనస్తస్మింస్తస్య చాస్యాం ప్రతిష్ఠితమ్। తేనేయం స చ ధర్మాత్మా ముహూర్తమపి జీవతి॥ ౫౨॥ దుష్కరం కృతవాన్రామో హీనో యదనయా ప్రభుః। ధారయత్యాత్మనో దేహం న శోకేనావసీదతి॥ ౫౩॥ దుష్కరం కురుతే రామో య ఇమాం మత్తకాశినీమ్। సీతాం వినా మహాబాహుర్ముహూర్తమపి జీవతి॥ ౫౪॥ ఏవం సీతాం తదా దృష్ట్వా హృష్టః పవనసమ్భవః। జగామ మనసా రామం ప్రశశంస చ తం ప్రభుమ్॥ ౫౫॥"——(ఇమ్మడవరలుమ్మై) తత్రైవ షోడశే తాం ప్రతి పునర్విచారః, "రామస్య వ్యవసాయజ్ఞా లక్ష్మణస్య చ ధీమతః। నాత్యర్థం క్షుభ్యతే దేవీ గఙ్గేవ జలదాగమే॥ ౪॥ తుల్యశీలవయోవృత్తాం తుల్యాభిజనలక్షణామ్। రాఘవోऽర్హతి వైదేహీం తం చేయమసితేక్షణా॥ ౫॥ తాం దృష్ట్వా నవహేమాభాం లోకకాన్తామివ శ్రియమ్। జగామ మనసా రామం వచనం చేదమబ్రవీత్॥ ౬॥"——(అయిరన్దోళ్ తుణిత్తీర్) పఞ్చమే౦శే [౩౩] "తామగ్రతో హరిర్దృష్ట్వా మీలితాక్షస్సుదర్శనమ్। ముమోచ బాణముద్దిశ్య ఛేత్తుం బాహువనం రిపోః॥ ౩౭॥ క్రమేణ తత్తు బాహూనాం బాణస్యాచ్యుతచోదితమ్। ఛేదం చక్రేऽసురాపాస్తశస్త్రౌఘక్షపణాదృతమ్॥ ౩౮॥"——(నీర్) సున్దరకాణ్డే షట్త్రింశే సీతాం ప్రతి మారుతిః, "న మాంసం రాఘవో భుఙ్క్తే న చాపి మధు సేవతే। వన్యం సువిహితం నిత్యం భక్తమశ్నాతి పఞ్చమమ్॥ ౪౧॥ నైవ దంశాన్న మశకాన్న కీటాన్న సరీసృపాన్। రాఘవోऽపనయేద్గాత్రాత్త్వద్గతేనాన్తరాత్మనా॥ ౪౨॥"

౧॥ ౪-తిరు-అన్దా-౩౯. ౨॥ శిఱియతిరుమడల్. ౩॥ ౨౮-౫. ౪॥ రా-సు-౩౬-౪౨.
౫॥ క-ఉ-౧-౨. ౬॥ రా-అ-౨-౪౦. ౭॥ శా-మీ-౩-౨-౩౭.

నిత్యంధ్యానపరో రామోనిత్యంశోకపరాయణః । నాన్యచ్చిన్తయతేకిఞ్చిత్సతుకామవశఙ్గతః॥౪3॥——కఠవల్ల్యాం, 3[౧-౨] "నాయమాత్మా ప్రవచనేనలభ్యోనమేధయానబహునాశ్రుతేన । యమేవైషవృణుతే తేనలభ్యస్తస్యైషఆత్మావివృణుతేతనూంస్వామ్". ౨.

తిరుమొழி - ముప్పత్తొన్బతా న్తిరుమొழி - మూన్ఱామ్పాట్టు. పేశుకిన్ఱతిరువేఙ్గైయమిూరడియాలళన్ద! మూశివణ్ణుమురలుఙ్కణ్ణిముడియారుమైక్కాణు । మాశైయెన్నుఙ్కడలిల్ వీழ்న్దిఙ్గయర్ త్తోమయలారు । మేశుకిన్ఱతిరువేకాణుమిన్దఖూకీరే.

నాలాన్తిరువన్దాతి - ముప్పత్తొన్బతామ్పాట్టు. అழైప్పన్ తిరువేఙ్గడత్తానైక్కాణ | విழைప్పన్ తిరుక్కూడల్ కూడ। మழైప్పే రరువిమణివరన్ఱివన్దిழிయవానై । వెరువియరపొఙ్గుమ్వెఱ్ప్పు.

తాత్పర్యము.—ఉత్తమనాయకిలక్షణములుకల ఈకుమార్తె తమదివ్యమంగళవిగ్రహమును సాక్షాత్కరింపవలయుననియాశచే శిథిలురాలగుచున్నది; అట్లుచూడ యీపెయందుఁ దమకుఁగృపలేదా! ప్రతికూలులయందుకదా? నైర్ఘృణ్యముతగును. అనుకూలులయందుఁగూడ నిది చేయఁదగునా? ౨.

మూ.—ఇరక్కమనత్తోడెరియణైయ । యరక్కుమెழுకుమొక్కుమిన ।
ళిరక్కమెழீరిత్తర్క్కెన్ శెయ్ కే। నరక్కనిలఙ్గై ¶ శెన్ఱీరుక్కే ॥ 3॥

ఆ.—(ఇరక్కమనత్తోడు) అవసన్నమానమనస్సుయుడైయళాయెరియణైయరక్కు మెழுకుమ్పోలే విరహాగ్నియాలేదహ్యమానైయానవివళ్ పక్కల్ కృపైయుఙ్కూడప్పణ్ణుకిఱీలీర్; ఇతఱ్క్కెన్ శెయ్కేన్, కట్టే, ఓ! కొడుమైయేయిఱువెన్గిఱాళ్. 3.

అన్వ.—ఇరక్కమ్ మనత్తోడు ఇవళ్ (3) అరక్కుమ్ మెழுకుమ్ ఎరియణైయొక్కుమ్(౬)ఇరక్కమిలీర్ ఇతఱ్కు అరక్కన్ (౯) ఇలఙ్గై శెన్ఱీరుక్కు ఎన్ (౧౨) శెయ్కేన్ (౧3).

పన్నీ.—అన్తరమ్, పిరాట్టిక్కాక రావణనైయుమ్లఙ్కైయైయుమழித్తనీరిరఙ్గుకిఱీలీర్, ఇతఱ్కుచ్చెయ్వతెన్నెన్గిఱాళ్.

శ్లేశోత్తరమాన, నెఞ్జోడే, ఇవళ్, (3) శిక్కెన్ఱవరక్కుమ్, మెత్తెన్ఱమెழுకుమ్, అగ్నిసకాశత్తిలాక్కవురుకుమాపోలే కణ్పుమ్ మడముమ్కట్టుకొణ్కైయానిన్ఱాళ్, (౬) నీరిరక్కన్తోన్ఱవిరుక్కిఱీలీర్, ఇతునిమిత్తమాక, రాక్షసనానరావణనుడైయ,(౯)లఙ్కైయై,అழித్తవుమక్కు, ఎన్తై, (౧౨) శెయ్వేన్? (౧3). ఇల్లాతవిరక్కత్తైయుణ్డాక్కవో?, ఇవళ్ శైథిల్యత్తై ౧"తత్తస్యసదృశంభవేత్" ఎన్నవళ్ నెఞ్జుపోలే శిక్కెనప్పణ్ణవోవెన్ఱుకరుత్తు.

అర్థము.—దయకలిగిన మనస్సుతో ఈపె (3) లక్కయు మైనమును అగ్నిసమీపమునందుఁబోలెకరుగుచున్నది. (౬) (తమరు) దయలేనివారైయున్నారు. దీనికి రాక్షసుఁడైన (రావణునియొక్క) (౯) లంకాపురమును పడగొట్టినతమకు దేనిని (౧౨) చేసెదను? (౧3)

ఈ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. ఇన్ఱిచ్చెయల్ శెయ్యక్కడవతాకనినైత్తనీర్, అన్ఱు ౨* ఉణ్ణాతుఉఱఙ్గాతొలికడలైయూడఱుత్తు అచ్చెయలై ఎన్నియశెయ్తీరెన్గిఱాళ్.

(ఇరక్కమిత్యాది) ఇరక్కమ్-నెఞ్జిల్ నెకిழ்చ్చియాతల్, ఈడుపాడాతల్, ఈరిప్పాతల్. ఇరఙ్గిననెఞ్జై

జీ-ఆ.—మూన్ఱామ్పాట్టు.(ఇరక్కమనత్తోడిత్యాది). "అరక్కనిలఙ్గై" ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇన్ఱిచ్చెయలిత్యాది). ఇచ్చెయలెన్ఱు - ఇరక్కమెన్ఱామైః. (ఉణ్ణాతిత్యాది). నాయ్చ్చియార్ తిరుమొழி. 3 "నమాంసంరాఘవోభుఙ్క్తే" ౪ "అనిద్రస్సతతంరామః" ఇత్యాదిప్పడియే ఊణుముఱక్కముమఱ్ఱు, ఘోషిక్కిఱకడలైనడువేయఱుత్తెన్ఱపడి. (ఎన్నియశెయ్తీర్) ఎతుక్కాకచ్చెయ్తీర్.

౧॥ రా-సు-3౯-30. ౨॥ నా-తి-మొ-౧౧-౭. 3॥ రా-సు-3౬-౪౧. ¶ "శెన్ఱీర్క్కే" ఎన్ఱు పాఠాన్తరమ్. ౪॥ రా-సు-3౬-౪౪.

ఈ.—యుడైయవివళ్, ఎరియైయడైన్దఅరక్కుమ్ మెழுకుమ్బోలే యురుకానిన్ఱాళ్. అరక్కుమెழுకుమ్ ఎన్గిఅవిర ణ్డైయుమ్ - నెఞ్జుక్కొణ్ణుమ్, ఇవళ్ తనక్కొణ్ణుమాక్కి నిర్వహిప్పర్ పిళ్ళైతిరునఱైయూరరైయర్. నెఞ్జుమివడ నక్కుక్కైయడైప్పాకైయాలే యివడనక్కే యిరణ్డైయుమాక్కియరుళిచ్చెయ్వర్ భట్టర్; "విష్ణునాసదృశో వీర్యే" ఎన్గిఅపడియే, ఎల్లామివళ్ తన్పడిక్కు దృష్టాన్తమాక వేణ్డుమ్పడియిత్తేయివళ్ తన్నిలై; అగ్నిక్కుళ్ళైపుకిల్ కరిన్దుపోమ్, కడక్కవిరుక్కిల్ వలిక్కుమ్, అగ్నిసకాశత్తిలేయురుకానిఱ్కుమిత్తే; ముడిన్దుపిழైక్కవుమ్బెఱాతే, ధరిత్తిరుక్కవుమ్బెఱాతేనోవుపడుమ్పడిపణ్ణినీరే !.

ఇవళ్ దశైయైతు (ఇరక్కమెழீర్) "నీరుమివళైప్పోలేయురుకవేణుమ్" ఎన్నువళైక్కిఅోమో?, నొన్దార్ పక్కల్ పణ్ణుమ్కృపైయుమ్ పణ్ణుకిఱీలీర్. ఇరక్కమనత్తైయుడైయళాకానిన్ఱాళివళ్, నీరిరక్కమెழுకిఱీలీర్; నీరిరఙ్గావిట్టాల్, ఉమ్మైప్పోలేయిరుప్పతొరు నెఞ్జైయివళుక్కుక్కొడుత్తాలాకాతో?. (ఇతఱ్కు శెయ్కేఙ) ఉమ్ము

జీ-అ.—నెఞ్జిల్ నెకిழ்చ్చి-కృపై. ఈడుపాడు-దుఃఖమ్, విద్ధత్తైయాతల్. ఈరిప్పు-స్నేహమ్. ఇఙ్గు-ఈడుపాడు వేణ్డువతు. భట్టర్నిర్వాహత్తుక్కుచ్చేరశబ్దార్థమ్ (ఇరణ్డైనవిత్యాది). అరైయర్నిర్వాహత్తిలే, ఎరియణైయరక్కుక్కుమిరక్కమనత్తోడివళెరియణైమెழுకుక్కుమిత్యన్వయః. నెఞ్జుమివళ్ తనక్కుక్కైయడైప్పాకైయాలేయెన్ఱతు - మనస్సుమివళుక్కుపకరణమాయ్క్కొణ్డివళిడత్తిలేయన్తర్భూతమాకైయాలేయెన్ఱపడి. ఒన్ఱుక్కునేకదృష్టాన్తఙ్గాట్టుడుమోవెన్న (విష్ణునేత్యాది) సక్షేపే, "విష్ణునాసదృశోవీర్యేసోమవత్ప్రియదర్శనః". "అగ్ని" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (అగ్నిక్కుళ్ళైయిత్యాది). కరిన్దుపోమ్- వెన్దుపోమ్. దార్ష్టాన్తికమ్ (ముడిన్దిత్యాది). ఇవ్వాక్యాదియిలే-అప్పడియేయిత్యధ్యాహార్యమ్.

పూర్వార్థంపరామృశన్నాహ (ఇవళ్ దశైయైతువెన్ఱు. "ఇరక్కమెழீర్" ఎన్గిఅవిడత్తిల్, "ఇరక్కమ్" ఎన్ఱతుక్కర్థద్వయమ్ - కృపైయాతల్, ఈడుపాడాతల్. కృపాపక్షమాహ (నీరుమిత్యాది). ద్వితీయమాహ (ఇరక్కమనత్తైయిత్యాది) ఫలితమ్ (నీరిరఙ్గావిట్టాలిత్యాది). "ఇతఱ్కు" ఎన్ఱతుక్కర్థద్వయమ్ - ఉమ్ముడైయలాభత్తుక్కెన్నుతల్, ఇవళిరఙ్గ నీరిరఙ్గామలిరుక్కైతుక్కెన్నుతల్. "ఇరక్కమెழீర్" ఎన్ఱతిఙ - కృపాపక్షత్తిలేభావమ్ (ఉమ్ముడైయవిరక్కమిత్యాది). ఉపాయాన్తరసాధ్యమో వెన్ఱతు- ౨ "నాయమాత్మా" ఇత్యాది

అ-అ-వి.—"ఇరక్కమనమ్" ఎన్ఱు - నెఞ్జినుటైవుశొల్లుకైయాల్, వయిరవురుక్కానవిషయమ్ స్వరూపత్తైయழிక్కుమ్పడియైచ్చొల్ల వమైయుమెన్ఱు, నెఞ్జుక్కుటైవుశొన్నాప్పోలే యాత్మావుక్కుమ్పదాన్తరత్తాలే యழிవుశొల్లియిరణ్డుదృష్టాన్తమ్శొల్లిలిఱే యిరణ్డుక్కిరణ్డుదృష్టాన్తమాకైయిల్ స్వారస్యముళ్ళతు; అన్ఱిక్కే, ఒన్ఱుక్కుమழிవుశొల్లామల్ దృష్టాన్తబలత్తాలే యழிవుసిద్ధిక్కిఅతాకిల్ తాఙ అప్పడిశొల్లుకైయిల్ స్వారస్యముళ్ళతెన్ఱుమ్ తిరువుళ్ళమ్.——అరైయరుడైయనిర్వాహత్తుక్కు నిమిత్తమాననివర్తనవ్యత్వత్తుక్కు భట్టర్నిర్వాహత్తిలేనిబన్ధమ్ (విష్ణునేత్యాది). అగ్నిసకాశత్తిలరక్కురుకుమళవల్లవిఱే మెழுకురుకుమ్పడి, ఇరణ్డవస్థైయుమివళుక్కుమాఱిమాఱివారానిఱ్కుమ్; వ్యసనమానతు ఇవళైముడిక్కనినైత్తుమెழுకుపోలేయురుక్కుమ్, అవ్వళవిలే యవనుడైయగుణస్మృతియుమ్ చాపలముమ్ అగ్నిసకాశత్తిలరక్కిన్పడియాక్కుమ్; ఇప్పడియేమాఱిమాఱిచ్చెల్లానిఱ్కుమ్. ఇత్తాల్- ఇరణ్డుక్కుమ్ ద్రవీభావమ్సమానమాకైయాలేవిశేషలాభమిల్లామైయాలిరణ్డుక్కుమిరణ్డుదృష్టాన్తమాకవేణ్డావోవెన్గిఅశఙ్కైపరిహృతమాయిత్తు.——కరిన్దుపోమ్ - దగ్ధమాయ్ప్పోమ్. వలిక్కుమ్- ఘనీభవిక్కుమ్. ముడిన్దుపిழைక్కై - సశిత్తుజీవిక్కై. అతావతు - జీవనమ్బోలేనాశమేయుపాదేయమెన్ఱపడి.——"కఠినమానవరక్కొడు, మృదువానమెழுకోడువాశియఱ అగ్నిసకాశత్తిలేద్రవీభవిక్కిఱాప్పోలే, కఱ్పు, మడప్పమ్, ఇత్యాదయఃస్వభావాశ్చప్రచ్యవన్తీతితాత్పర్యమ్. "అరక్కుమెழுకుమొక్కుమివళ్" ఇతివదన్త్యాః" ఇతివదన్తి.——(నీరిరఙ్గావిట్టాలిత్యాది) *ఇతఱ్కుఙ శెయ్కేనిఙ తాత్పర్యమ్. "నాసౌ

ఈ.—దైయవిరక్క మొழ్హియవే తేనుము పాయాన్తరసాధ్యమోవిప్పేఱు.(ఎన్ శెయ్ కేన్) ఉమ్మైయిరజ్గప్పణ్ణవో?, ఇవళై యిరజ్గామల్పణ్ణవో?.(అరక్కనిలజ్గైశెళ్ త్తిరుక్కే) ఉమక్కిరక్కమిన్ఱియే యొழ్హిన్దాల్, ఇవళిరజ్గువతొరు శెయలై చ్చెయ్తువైక్కవేణుమో?. "ఒరుప్రణయినిక్కుతవినవన్నమక్కుతవానో" ఎన్ఱిదుశడానిన్ఱాళ్ పుళ్ళుక్కుత్తెళ్ళుత్తానాప్పోలే ఒన్ఱువాయ్ త్తైక్కాణ్డు. "అతన్యార్థమ్" ఎన్ఱిరాతే నోవుపడానిన్ఱాళ్. అరక్కనిలజ్గైశెళ్త్తిరుక్క - ఇరక్కమనత్తోడు - ఇవళ్ ఎరియజైయగక్కు మెழுకుమొక్కుమ్; ఇరక్కమెన్నీర్; ఇతఱ్కెన్ శెయ్ కేన్? ఎన్ఱన్వయమ్. 3.

జీ-అ.—వైప్పళ్ ఈడుపాడు" ఎన్ఱద్వితీయపక్షత్తుక్కుచ్చేరభావమ్ (ఉమ్మైయిరజ్గవిత్యాది).(ఇవళైయిరజ్గామల్పణ్ణవోవితి)౧ "శరైస్తుసఙ్కులాంకృత్వా" ఇత్యాదివదితిభావః. తాత్పర్యార్థమ్ (ఉమక్కిరక్కమిత్యాది). అరక్కనిలజ్గైశెళ్ త్తివళిరక్కత్తుక్కప్పడి హేతువెన్న (ఒరుప్రణయినిక్కిత్యాది). ఉతవినవన్ - ఉపకరిత్తవన్. ప్రణయినిక్కుతవినశెయలుక్కీడుపడప్రాప్తమన్ఱో వన్న (పుళ్ళుక్కుత్తిత్యాది). అతావతు - "ఘుణాక్షరన్యాయత్తాలే శెయ్తశెయల్" ఎన్ఱుమ్, "అతు సహృదయమాకిలుమన్యార్థమ్" ఎన్ఱుమతీయుతే నోవుపడానిన్ఱాళ్ తన్నై యొழ్హియప్రణయినిక్కాకచ్చెయ్తశెయలన్ఱెన్నపడి. అతు - ఒరుత్తిక్కుతవినతు. అన్యార్థమ్- అన్నైకనోన్నపడుత్తుక్కాకచ్చెయ్తశెయల్. భట్టర్ నిర్వాహత్తిలేయన్వయమ్ (అరక్కనిలజ్గైయిత్యాది). 3.

అ-అ-వి.—"శెయ్ కేన్" ఎన్నైయాలే - నీరే శెయ్యవేణుమెన్ఱుతోన్ఱుమ్ ప్రతీః; "ఇరక్కమనత్తోడు" ఎన్ఱుశొల్లుకైయాలే, నలియాన్నిఱ్కక్కాణ్డుక్కవేణుమెన్ఱుతోన్ఱుకిఱతు.————పుత్రీహృదయత్వేనభావముక్త్వా, మాతృహృదయత్వేనభావాన్తరమాహ(పుళ్ళుక్కుత్తిత్యాది).అస్మిన్వాక్యే-రావణసంహారస్యయథాకథఞ్చిదుపకారకత్వమఙ్గీకృతమ్. ఇతు - మేలిఱ్పాట్టిల్, "ఇలజ్గైశెళ్ త్తవనే" ఎన్ఱవిడత్తిలేప్పడి. 3.

ప్ర-తి.—(మూన్ఱామ్పాట్టు) (ఇరక్కమిత్యాది) (ఎరియజైయిత్యాది) సజ్గ్రహే, "విష్ణునాసదృశోవీర్యే సోమవత్ప్రియదర్శనః। కాలాగ్నిసదృశః క్రోధే క్షమయాపృథివీసమః॥౧౮॥"

తాత్పర్యము.—చూచినవారలు శోకింపఁదగిన దశతోఁగూడియున్న యీకుమార్తె తమసౌందర్యసౌసమాగ్యాదులను చూడవలయునని యపేక్షించ నది లభింపనందున అగ్ని సమీపమునందున్న మైనము మొదలగు పదార్థములవలె విరహాగ్నిచేఁ దహింపఁబడుచున్నదై నీరై కరుగుచున్నది. ఈపెయందుఁ దయగూడ చేయరాదా? అదియు లేదయ్యె. దీనికి నే నేమిచేసెదను? తమను దయకలవానిఁగఁ జేయుదునా? ఈపెకు దార్ఢ్యము గలుగఁజేయుదునా? నే నేమియు చేయజాలను. 3.

మూ—ఇలజ్గైశెళ్ త్తవనేయెన్నుమ్పిన్నుమ్ । వలజ్కొళ్ పుళ్ళుయర్త్తాయెన్నుముళ్ళ।
మలజ్గవెవ్వుయిర్ క్కుఙ్కణ్ణీర్మిక । కలజ్గిక్కైతొழுనిన్ఱివళే॥ ౪॥

ఆ.—(ఇలజ్గై) ఇప్పడినానవనుడైయకొడుమైయైనినైత్తు "ఇలజ్గైశెళ్ త్తీర్" ఎన్ఱుశొల్లుమవిల్, తానత్తైక్కట్టు అవనుడైయప్రణయిత్వత్తైయేనినైత్తు, ఇలజ్గైశెళ్ త్తవనేయెన్నుమ్; పిన్నైయుమ్, పెరియతిరువడిమేలేయేఱియవఱ్ఱివన్దునిన్ఱాయెన్నుమ్; ఎన్ఱాల్ అప్పోతేవరక్కాణామైయాలే ఉళ్ళమ్మలజ్గవెవ్వుయిర్క్కుమ్; కణ్ణీర్ మికక్కలజ్గియివళ్ నిన్ఱుకైతొழுనిఱ్కు మెన్గిఱాళ్. ౪.

అన్వ.—ఇవళ్ పిన్నుమ్ ఇలజ్గై (3) శెళ్ త్తవనే ఎన్నుమ్ వలజ్కొళ్ (౬)పుళ్ ఉయర్త్తాయ్ ఎన్నుమ్(౯)ఉళ్ళమ్ మలజ్గ వెమ్(౧౨) ఉయిర్క్కుమ్ కణ్ణీర్ మిక (౧౫) కలజ్గి నిన్ఱు కైతొழுమ్ (౧౮).

పన్ని.—అనన్తరమ్, నాట్టుక్కుత్తవినపడియైచ్చొల్లిక్కేశియానిన్ఱాళెన్గిఱాళ్.

ఇవళ్, మున్బిరైన్క్కేశత్తిలెవన్దిియే పిన్నైయుమ్, మాలిప్రభృతికళిరున్దలజ్గైక్కాయ్, (౩) శెఱుత్తవనే!, ఎన్నుమ్. అతుక్కుఉప్పాక ానాన, (౬) పెరియతిరువడియై, వాహనముమ్ధ్వజముమాకవుడైయవనే!, ఎన్నుమ్. (౯) అప్పడితనక్కువన్దతోర్ బ్రాన్తియాలే నెఞ్జు, కుక్కుమ్బడి, వెవ్వితాక, (౧౨) మూచ్చువిడుమ్. కణ్ణీరానతు, మేలిడ, (౧౫) అతివుకలజ్గి, వరుకితానాకనినైన్తు, అఞ్జలి ినిఱ్కుమ్. (౧౮). ౪.

అర్థము.—ఈపె మతియు లంకాపురమును (౩) పడగొట్టినవాఁడా! అనిచెప్పును. పరాక్రమముకల (౬) గరుత్మంతుని ధ్వజముగాఁగల డా! అనిచెప్పును. (౯) మనస్సు కలతఁజెందునట్లు ప్రబలములైన(౧౨) నిట్టూర్పులువిడుచును. కన్నీరు పైబడునట్లు (౧౫) జ్ఞానముకలఁత వచ్చువానినిగాఁదలఁచి అంజలి చేయుచుండును. (౧౮). ౪.

ఈ.— నాలామ్బాట్టు. "అరక్కనిలజ్గైశెఱ్ఱీర్, ఎన్గిఱతునియతస్వభావమన్ఱుకాణ్ కాదాచిత్కశ్" ఎన్ఱాళ్ తిరుత్తాయార్; అతుపొఱుక్కమాట్టామై, అతుతన్నైయేశొల్లుకిఱాళ్.

(ఇలజ్గైశెఱ్ఱవనేయెన్నుమ్) ఎనక్కుప్పణ్ణేయుతవి ఉపకరిత్తవనే! ఎన్నానిన్ఱాళ్. మున్బుతనక్కునవనిప్పోతు తనక్కుతవాతొழிన్దాప్పోలే కూప్పిడానిన్ఱాళ్. కడలడైత్తల్, మలైయెడుత్తల్, అమ్బెఱిదల్, వ్యవేణుమో? ఎన్బక్కల్ వసమ్బాతుఎన్న ప్రతిబన్ధకముణ్డు. తిరుత్తాయార్ ఇవళ్ విడుకైక్కుచ్చొన్నతుతానే ఖుక్కుప్పఱ్ఱుకైక్కుడలాయ్విట్టతు. (పిన్నుమిత్యాది) అతుక్కుమేలే, విడాయదిరున్దవిడత్తిశాయ్కరక

జీ-అ.—నాలామ్బాట్టు. (ఇలజ్గైయిత్యాది) "ఇలజ్గైశెఱ్ఱవనేయెన్నుమ్" ఎన్గత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (అరక్కనిత్యాది). కిళ్ళిప్పొట్టిలే ముక్కుత్తిత్తెఱుత్తానాప్పోలే" ఎన్గిఱవాక్యత్తుక్కుత్తరమాయిరుక్కిఱతు- "ఇలజ్గైశెఱ్ఱవనే" ఎన్గిఱపదమెన్ఱు సజ్గతి. "అన్దవాక్యత్తిలే తస్వభావమన్ఱు" ఎన్ఱుతిరుత్తాయార్ శొన్నతు పొఱామల్, అతునియతస్వభావమెన్గిఱాళెన్ఱపడి. "ఇలజ్గైశెఱ్ఱవనే" ఎన్గ ఏవకారత్తాలే తల్, "ఇలజ్గైశెఱ్ఱవనే" ఎన్గిఱతైయేనిరూపకమాకచ్చొల్లి సమ్బోధిక్కైయాలేయాతల్ - నియతస్వభావమెన్గిఱతెన్ఱపడి.

పిరాట్టితానాకవివక్షిత్తుభావమ్ (ఎనక్కుప్పణ్ణేయిత్యాది). వివరణమ్ (మున్బిత్యాది). "అన్ఱిక్కే పిరాట్టిక్కుతవినవన్ ఎనక్కుతవా ఎన్ఱువివక్షిత్తుతాత్పర్యకథనమ్ (కడలడైత్తలిత్యాది). మలైయెడుత్తల్ - కడలడైత్తలెన్ఱ న్వయిప్పతు. మలైయాలేకడలడైత్తలెన్ఱపడి. ఇర్యత్తాల్ ఫలితమ్ (తిరుత్తాయారిత్యాది). ఇప్పడిభావద్వయమాతల్; "ఎనక్కుప్పణ్ణే" ఇత్యారభ్య, నాలువాక్యముమ్ - నాలుతామాతల్. (తిరుత్తాయార్ విడుకైక్కుచ్చొన్నతుతానేయితి) "అతన్యార్థమ్" ఎన్ఱు - "అబలైకళై నోవుపడుత్తుకైక్కాకచ్చెయ్త ఎన్ఱుశొన్నతుతానే అబలైకళుడైయ రక్షణార్థమాకచ్చెయ్తశెయలెన్ఱ ఉక్తిపోలేయాదరహేతువాయ్విట్టతెన్ఱపడి. పుళ్ళైయర్త్తాయ్-

అ-అ-వి.—అతుతన్నైచ్చొల్లుమ్బ్రికారమేతెన్న (ఎనక్కిత్యాది). తిరుత్తాయార్వార్తైయైక్షేపిక్కుమ్బోతు- పిన్నైయుమ్ శిలపుత కళైచ్చొల్లవిజ్జయదుప్పతు, అజ్జన్ శెయ్యాతేఅతుతన్నైయేశొల్లుకైయాలే - ఇతుతానుమ్తనక్కుతవినపడికాణ్, అవళుక్కుతవిన తమన్ఱు; ఆకైయాలే, ఇరువరుక్కుతవినపడియాలే - ఘుణాక్షరన్యాయమన్ఱుకాణ్, ఇతువేస్వభావజ్ఞానెన్ఱు కరుత్తెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్. క్కుప్పణ్ణే ఇత్యారభ్య, ఎన్న (ప్రతిబన్ధకముణ్డు ఇత్యన్తమ్) భావత్రయపరమ్, భావద్వయపరంవా, ఏకభావపరంవా, ఏకభావపరమాన , ఇత్తైవివరిక్కిఱార్ (మున్బుతనక్కిత్యాది). తనక్కుతవినాల్ దుఃఖమిల్లైయేయెన్న (మున్బిత్యాది). అత్తాల్ఫలితమ్ (కడలడైత్తలి). వివరణమ్ (తిరుత్తాయారిత్యాది). భావద్వయపరమానపోతు, "ఎనక్కుప్పణ్ణే" ఇతివాక్యముమ్, "మున్బుతనక్కు" ఇతివాక్యము వివరణవివరణిభావత్తాలే ఏకభావపరమ్. యద్వా, "మున్బుతనక్కుతవినవనితివాక్యమ్ - పూర్వోపకారవిషయే ఆక్రోశః కిమర్థఃఎన్గిక్కైయిలేయుత్తరమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. ఇన్దపక్షత్తిల్ (ఉతవాతొழிన్దాప్పోలే) నినైత్తు ఇత్యభ్యాహార్యమ్.

ఈ.—మ్బాలే ఉయరవైత్తుక్కొణ్డువన్దు కాట్టుమ్ పరికరముడైయవనే! యెన్గానిన్రాళ్. మిడుక్కైయుడైయపుళ్ళై ధ్వజమాకవుడైయవనెన్నుతల్; అన్ఱియే, పుళ్ళాలేవహిక్కప్పట్టవనెన్నుతల్.

కొణ్డువరుకైక్కు ప్పరికరముణ్డాయిరుక్కచ్చెయ్తే వరక్కాణామైయాలే, మనస్తత్త్వమ్ వేర్ పఱియుమ్బడి నెడుమూచ్చెఱియానిఱ్కుమ్; ౧"దహన్తీమివనిశ్వాసై ర్వృక్షాన్పల్లవధారిణః" ఎన్నుమాప్పోలే. (కణ్ణీర్మిక) నెడుమూచ్చాయ్ప్పుఅప్పట్టు, పుఅప్పడాతతుకణ్ణీరాయ్ప్పుఅప్పడానిన్ఱతు. (కలఙ్గిక్కైతొழுమ్) తెళిన్దిరున్దుతొழுమతిల్లైయిఱేప్రణయిని. (ఇవళే) అవర్ తొழுమ్బడియానవేణ్డప్పాడుడైయ తాళ్ తొழுగిన్రాళ్. ౪.

జీ-అ.—పుళ్ళైయుయర్త్తవర్, పుళ్ళాలేవహిక్కప్పట్టవనెన్ఱుమ్. ద్వితీయార్థత్తిలేభావమ్ (అతుక్కుమేలేయిత్యాది). శాయ్కరకమ్-తణ్ణీర్ప్పన్దలిలేయుయరవైత్తుచ్చాయ్క్కిఱకరకమ్.

కీழ్వాక్యత్తోడే కూట్టి మేల్వాక్యత్తుక్కర్థమ్ (కొణ్డువరుకైక్కిత్యాది). ఉళ్ళమ్ - మనస్తత్త్వమ్. మలఙ్గి - వేర్పఱియుమ్బడి. వెవ్వుయిర్క్కుమ్ - వెవ్విదామ్బడియుయిర్క్కుమెన్ఱు శబ్దార్థమ్ తిరువుళ్ళమ్బట్రిద్ద్దృష్టాన్తమ్ (దహన్తీమిత్యాది). సున్దరకాణ్డే సీతాందృష్ట్వా హనుమాన్, "సఙ్ఘాతమివశోకానాందుఃఖస్యోర్మి మివస్థితామ్" ఇత్యుత్తరార్థమ్. ఉయిర్క్కై - మూచ్చువిడుకై. శుష్కమానత్తైయిఱే యగ్నిదహిప్పతు, అజ్ఞనల్లకిడీరితినుడైయకొడుమై యెన్గిఱార్ (పల్లవధారిణఃఎన్ఱు). (కణ్ణీరాయ్ప్పుఅప్పడా నిన్ఱతు) మనస్తత్త్వమెన్ఱపడి. "ఉళ్ళమ్మలఙ్గ" ఎన్ఱతుక్కు - మలఙ్గియెన్ఱర్థాన్తరమ్ వివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నెడుమూచ్చాయిత్యాది). "మలఙ్గ" ఎన్గిఱనిర్దేశస్వారస్యత్తైప్పట్రినెఞ్జైదాహకర్మమాకవివక్షిత్తు, "దహన్తీంవృక్షాన్" ఎన్ఱు - కర్మకర్తృ నిర్దేశవత్తానవాక్యత్తైయుదాహరిత్తార్ కీழ்; కణ్ణీరుక్కుళ్ళమ్మలఙ్గుకైయే హేతువాక వివక్షిక్కవేణ్డుకైయాలే, అతిరణ్డుక్కు మొన్ఱుమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బట్రి యోజనాన్తరమరుళిచ్చెయ్తారిఙ్గు. "కలఙ్గి" ఎన్ఱ విశేషణత్తుక్కు భావమ్ (తెళిన్దిత్యాది). "ఇవళే" ఎన్ఱస్వరత్తుక్కుభావమ్ (అవర్ తొழுమ్బడియానవిత్యాది). వేణ్డప్పాడు - పెరుమై. నిన్ఱు - కైతొழுకై మాత్రాతేనిన్ఱు. ఇవళ్ - పిన్నుమ్ - ఇలఙ్గైశెఱ్ఱవనే యెన్నుమిత్యారభ్య, నిన్ఱు - కైతొழுమిత్యన్వయః. ౪.

ప్ర. తి.—(నాలామ్బాట్టు) (ఇలఙ్గైయిత్యాది) (వెవ్వుయిర్క్కుమ్) సున్దరకాణ్డే [౧౬] రాక్షసీపరివృతాం సీతాందృష్ట్వా హనుమాన్, "తాందృష్ట్వాహనుమాన్ సీతాంమృగశాబనిభేక్షణామ్ ॥౨౭॥ మృగకన్యామివ త్రస్తాంవీక్షమాణాంసమన్తతః । దహన్తీమివనిశ్వాసైర్వృక్షాన్పల్లవధారిణః ॥ ౨౮ ॥ సఙ్ఘాతమివశోకానాం దుఃఖస్యోర్మిమివోత్థితామ్ । తాంక్షమాంసువిభక్తాఙ్గీంవినాభరణశోభినీమ్ ॥౩౦॥ ప్రహర్షమతులంలేభేమారుతిః ప్రేక్ష్యమైథిలీమ్" ॥ ౩౦౫ ॥ ౪.

తా.—ఈకుమార్తె సర్వేశ్వరుఁడు చేసినయుపకార పరంపరలను స్మరించియు భగవంతుఁడు వేంచేయనందున తనమనస్సు మిక్కిలి కలఁతనొంది నిట్టూర్పులిడుచు, నేత్రములలోనుండి, కన్నీరు ధారధారగాఁగార మిక్కిలిశోకించుచు నంజలిచేయుచున్నది ౪.

మూ.—ఇవళిరాప్పకల్ వాయ్వెరీఇత్తన । కువళై యొణ్కణ్ణనీర్ కొణ్డాళ్, వణ్డు ।
తివళుమ్ తణ్ణన్దుழாయ్కొడీరెన । తవళవణ్ణర్ తకవుకళే॥ ౫॥

అ.—(ఇవళ్) "ఇలఙ్గైశెఱ్ఱవనే" ఎన్ఱుమ్, "వలఙ్గొళ్ పుళ్ళుయర్త్తాయ్" ఎన్ఱు మిప్పడియిరాప్పకల్ వాయ్వెరువి, తనతువళైయొణ్కణ్ణనీర్ కొణ్డాళ్; ఇప్పడిదయనీయదశైవరచ్చెయ్తేయుమ్ వణ్డుతివళుమ్ తణ్ణన్దుழாయ్కొడుక్కిఱిలీర్; పరమకారుణికరానవుమ్ముడైయకారుణ్య మిరుక్కుమ్బడి యితువోవెన్గిఱాళ్. ౫.

అన్వ.——ఇవళ్ ఇరాప్పకల్ వాయ్వెరీఇ (౩) తన కువళై ఒణ్ (౬) కణ్ నీర్ కొణ్డాళ్ (౯) వణ్డు తివళుమ్ తణ్ణన్దుழாయ్(౧౨) కొణ్డీర్ తవళవణ్ణర్ తకవుకళ్ (౧౫) ఎన (౧౮). ౫

పన్ని.— అనన్తరమ్, శుద్ధభావరాన వుమ్ముడైయ స్వభావమిరున్దపడియెన్నెన్గిఱాళ్.

విలక్షణై యానవివళ్, ఇరవోడుపకలోడువాశియఱ, తిరుత్తుழாయైవాయ్వెరువి, (౩) అతుకిడైయామైయాలే తన్నుడైయ, నెయ్తల్పోలే, అழకియవాన, (౬) కణ్గళిలే, శోకాశ్రువై, ఉడైయళానాళ్, (౯) వణ్డుకళ్, మధుపానమ్పణ్ణి, క్షరసాయనసేవై పణ్ణినార్పోలే పడిన్దు ఒళివిడుమ్పడియాన, తిరుత్తుழாయై, (౧౨) కొడుక్కిలీర్, ఆశ్రితవిషయత్తిల్ శుద్ధస్వభావరాన ఉమ్ముడైయ, కృపాదిస్వభావఙ్గళ్, (౧౫) ఎన్నెన్నవాయిరుక్కిన్దన? (౧౮). వాయ్వెరువిన తత్కరక్కుమట్టు, కణ్ణనీర్క్కరక్కుమట్టు, "ఇవళుక్కు కొడుక్కవేణుమ్" ఎన్ఱ రక్కుమట్టు, వణ్డుకళుక్కుక్కొడుత్త తెన్న స్వభావమెన్ఱు కరుత్తు. ౫.

అర్థము.—— ఈమె రేయింబగళ్ళు పలుమారు చెప్పి (౩) తనయొక్క నల్లకలువలవంటి సుందరములైన (౬) నేత్రములలో కన్నీళ్లు కలదాయెను. (౯) తుమ్మెదలు పైబడునట్లు చల్లనిమనోహరమైనతిరుత్తుழாయ్మాలను (౧౨) ఇవ్వనివారైతిరి. శుద్ధస్వభావులైన తమయొక్క స్వభావములు (౧౫) ఎట్టివైయున్నవి? (౧౮).

ఈ.——ఐన్దామ్పాట్టు. ఇనళిప్పడిక్లేశిక్కఱవిడత్తిలుమ్ వరక్కాణామైయాలే, నిర్దయరెన్గిఱాళ్.

(ఇవళిరాప్పకల్ వాయ్వెరీఇ) ౧ "సీతేతిమధురాంవాణీం వ్యాహరన్ప్రతిబుధ్యతే" ఎన్ఱు-వాయ్వెరువువానవన్గిడీర్. [అనిద్రస్సతతంరామః] నిద్రైయోడే కాలక్షేపమ్పణ్ణ వేణ్డుమ్ శెల్వుడైయవర్, సతతమనిద్రరాయిరుప్పర్. [సుప్తోపిచ] "సతతమనిద్రః" ఎన్ఱువైత్తు, "సుప్తోపిచ" ఎన్గిఱతు-పరాగర్థానుసన్ధానాభావత్తైప్పత్తి. [నరోత్తమః] అభిమతవిశ్లేషత్తిలిజ్జనేయిరుక్కైప్పోలే-పురుషోత్తమత్వమానతు.(ఇరాప్పకల్) ౨*పాయ్న్దత్తానమ్బోలజ్గె ఇవ్వళవుమ్ వాయ్వెరువినవిత్తనైకాణుమ్.(వాయ్వెరీఇ) వాయ్వెరువి.అవధానమ్పణ్ణిచ్చొల్లుకిఱ

జీ.అ.——ఐన్దామ్పాట్టు (ఇవళిత్యాది) పార్తైయెల్లామ్ దైవే కటాక్షిత్తవతారికై (ఇప్పడియివళిత్యాది).

"ఇవళ్ - వాయ్వెరీఇ" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (సీతేత్యాది) సున్దరకాణ్డే షట్త్రింశే, "అనిద్రస్సతతంరామస్సుప్తోపిచనరోత్తమః। సీతేతిమధురాంవాణీంవ్యాహరన్ ప్రతిబుధ్యతే" పూర్వార్థత్తైయుమ్ వ్యాఖ్యానమ్పణ్ణువతాకవత్తైయుపాదానమ్పణ్ణుకిఱార్ (అనిద్రస్సతతమిత్యాది). శెల్వ-సమ్పత్తు. అతావతు రమయతీతిరామః ఎన్గిఱ వ్యుత్పత్తియాలే - స్వవ్యతిరిక్తరైరమిప్పిక్కుమవర్క్కు స్వయంరమిక్కుమడియాన సమ్పత్తుసిద్ధమిఱే - అత్తైచ్చొల్లుకిఱతెన్గై. "అనిద్రః" ఎన్ఱువైత్తు, "సుప్తోపి" ఎన్ఱాల్ - వ్యాహతనుమాయ్, స్నేహత్తుక్కుక్కైత్తైయుమిపయిరుత్తోజన్న (సతతమనిద్రః ఎన్ఱువైత్తిత్యాది). పరాగర్థేత్యాదిక్కుభావమ్ - వ్యతిరిక్తపదార్థఙ్గళిల్కైవ్యాతే, పిరాట్టియైయే గురుష్పుమ్ ధ్యానమ్పణ్ణిక్కొణ్డిరుప్పరెన్ఱపడి. స్వాపదేశమ్ (పాయ్న్దత్తవిత్యాది). "ఇరాప్పకల్, వాయ్వెరీఇ" ఇతిసముచ్చిత్యభావమ్ (అవధానమ్పణ్ణియిత్యాది). అనాగ్నిరాసెప్పడియెన్న (వాసనైయే యిత్యాది). "కువళైయొణ్" ఎన్ఱవిశేషణత్తుక్కు

---

౧. ఆ వి.——అవనిదాత్తిల్ శెవ్వియాలై యువళిడత్తిలే యామ్బాతుకలవిన్దై యొழியక్కూడాతెన్ఱు తిరుళ్ళమ్పట్టై (వరక్కాణామైయాలే గన్నిఱార్)——(నిద్రైయోడేయిత్యాది) "అనిద్రః" ఎన్ఱు - కాలవిశేషనిర్దేశమిల్లామైయాలే, "సతతమ్‌ఎన్ఱు సిద్ధిక్కుమిఱే; ఇని "సతతమ్" ఎన్గిఱవిశేషక్కు - నిద్రాయోగ్యతాస్ఫురణమే ప్రయోజనమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్, "ప్రాతస్సన్ధ్యావన్దనమ్పణ్ణి నానిలై" ఎన్ఱాల్ - యోగ్యకాలత్తిలే శెయ్యాతొழிన్దానాలెన్ఱు తోన్ఱుమిఱే యెన్ఱు కరుత్తు. పరాగర్థానుసన్ధానమావతు - ఇన్దైయపెరుమాళ్, మహారాజర్

ఈ.—తోన్ఱుమిల్లై, వాసనై యేయుపాధ్యాయరాక చ్చొల్లుకిఱవిత్తనై. (తనకువళ్ళై యొణ్కణ్ణనీర్కొణ్డాళ్)(తన) ఆనన్దాశ్రుప్రవహోక్కక్కడవకణ్, శోకాశ్రుప్రవహియానిన్ఱతు. ఇక్కణ్ణుక్కలక్కానార్ కణ్ణిలేకాణక్కడవకణ్ణైరె త్తన్కణ్ణిలేకొణ్డాళ్. తన్నుడైయవాయ్, కువళ్ళై ప్పూప్పోలే యిరుక్కిఱవముకియకణ్గళిలే నీరైక్కొణ్డాళ్.

నన్మైచ్చెయ్యచ్చొల్లుకిఱ తెన్నెన్న (వణ్డుతివళుమ్తణ్ణన్దుళాయ్కొడీర్) విరహజ్వరత్తాలే వాడినఇవళ్ మార్విల్ మాలమైవాఙ్గి, ఉమ్ముడైయమార్విల్ శెవ్వియమాఙాతమాలయై క్కొడుక్కవేణుమ్. అవ్వణ్డుకళుక్కన్న కణ్ణైరెక్కణ్డుకొడుక్కవేణుమ్. తివళుకై - పడికై - అశైకై. ఒళివిడుకై, ఇవైఇత్తనై యుణ్డాల్లక్కడవతు. (ఎన) ఇవైయెన్నెన్నిన. (తవళవణ్ణర్ తకవుకళే) "శుద్ధస్వభావరాన వుమ్ముడైయతకవుకళ్ఙ్గేపోయిఱ్ఱెన" ఎన్ఱైమ్మాట్ట రరుళిచ్చెయ్యుమ్పడి. అన్ఱిక్కే, భట్టర్, " ఉమ్మైప్పోలే నాలుశిష్టర్కళ్మైయుమిఞ్ఞే అబలైకళ్ కుడికెడ" ఎన్ఱార్. ౫.

జీ-అ.—భావమ్ (ఆనన్దాశ్రువిత్యాది). "తన" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇక్కణ్ణుక్కిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (తన్నుడైయ వాయిత్యాది). కువళై-కరుసెయ్తల్.

"వణ్డుతివళుమ్" ఎన్ఱు - అవన్మాలైయై విశేషిక్కైయాలే, ఇవళ్ మాలై యిత్తెవ్వియిల్లామై సిద్ధమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్పత్తి యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (విరహజ్వరత్తాలే యిత్యాది). "వణ్డుతివళుమ్" ఎన్ఱవిశేషణత్తుక్కుభావమ్ (వణ్డుకళుక్కిత్యాది). ఇవైయెన్నెన్నినవె న్ఱతు - ఎమ్మార్నిర్వాహత్తిలే. "తకవిల్లై" ఎన్గిఱవళ్, "తవళవణ్ణర్" ఎన్ఱు విశేషిక్కిఱతుక్కు క్కరుత్తైవాస్తవమాకవుమ్, ఉపాలమ్భమాకవుమిరణ్డువకై యాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (శుద్ధస్వభావరానవిత్యాది వాక్యద్వయత్తాలే). మున్బు శుద్ధస్వభావరుమాయ్ దయావానుమాయిరుక్కిఱనీర్, ఇప్పోతు శుద్ధస్వభావరు మన్ఱిక్కే దయాహీనరుమాయ్ విట్టీరెన్ఱు ఎమ్బారుక్కుక్కరుత్తు; ఎన - ఎఙ్గుఱ్ఱన వెన్ఱపడి; ఎన్నెన్నినవెన్ఱతు - మున్బుత్తైయిల్ కృపై యిప్పోతెఙ్గే పోయిఱ్ఱెన్ఱపడి. శుద్ధస్వభావరుమల్ల, దయావానుమల్ల వెన్ఱుభట్టర్; ఎన - ఎన్న పడియాయిరుక్కిఱతెన్ఱు క్షేపోక్తి. "ఎన - తవళవణ్ణర్, ఎన - తకవుకళ్" ఎన్ఱాయ్ - ఎన్నశుద్ధస్వభావర్, ఎన్నతకవుకళ్ ఎన్ఱు విప రీతసోక్తియాకభావమ్ (ఉమ్మైప్పోలేయిత్యాది). "తకవుకళ్" ఎన్గిఱపన్మై - ౧ "కారుణ్యే నానృశంస్యేన" ఇత్యాదిప్పడియే సా మాన్య విషయమాయు మాశ్రితవిషయమాయు ముళ్ళకృపైకళైచ్చొల్లుకిఱతు. క్రమేణాన్వయః. ౫.

అ-అ-వి.—పోల్వారైప్పార్త్తు,అవర్కళోడేపిరాట్టినిమిత్తమాకవుకావుకై; ఒరుకాలవసాదాతిశయత్తాలేయితువుమొళ్ళియుమే,అత్తైస్వాపమెన్గిఱతు. ఆక, నిద్రాజాగరణఙ్గళిరణ్డు ముమ్ముడైయ విషయమాన వ్యాపారమే కాణుమవర్క్కెన్ఱపడి.——(అవ్వణ్డుకళుక్కు) ఇతు - * వణ్డిక తాత్పర్యమ్. శెవ్వికాకవిశేషణాన్తరమమమిశే. పడికై - అవగాహిక్కై. అశైకై - చలిక్కై. ఒళివిడుకై - నిరతిశయప్రకాశమా యిరుక్కై.——"తకవుకళే" ఇతిబహువచనం ప్రయుఞ్జానా యైః .. అసాధారణపరిజనవిషయా కాచిత్కృపాస్తి; అశ్రుపూర్ణముఖీ విషయా కాచిత్కృపాస్తిః అక్రమభాషిణీవిషయా కాచిత్కృపాస్తి; అసుకృపాసు కాఞ్చిదపి కృపాన్న పశ్యామీతిభావః. ౫.

ప్ర-తి.— (ఐన్దామ్పాట్టు) (ఇవళిత్యాది) (వాయ్వెరీఇ) తత్రమష్టి౦శే, "అనిగ్రస్యతతంరామస్సుప్తోపిచనరోత్తమః।సీతేతిమధురాం వాణీంవ్యాహరన్ప్రతిబుధ్యతే॥౪౪॥దృష్ట్వాఫలంవాపుష్పంవాయచ్చాన్యత్సుమనోహరమ్। బహుశోహాప్రియేత్యేవంశ్వసంస్త్వామభిభాషతే॥౪౫॥"

తా.—సకలలోకములకు సంతాపమునుఁ గలుగఁజేయుచుండిన రావణుని సంహరించి యాశ్రితుల దుఃఖమును బోఁగొట్టినవాఁడా! గరుడవాహనుఁడా! అని రేయింబగళ్ళు కన్నీళ్లనిడుచుఁబలుమారు బలుకుచు తమసన్నిధానమును బొంద పదరుచున్న యీపెయొక్క దయనీయదశనుజూచి తమదివ్యపరిమళముతోఁ గూడిన తిరుత్తుళాయ్ మాలను బ్రసాదించి యాశ్వాసముఁ జేయని వారై తిరి. పరమకారుణికులైన తమయొక్క కృపాదిస్వభావము లెచ్చటవెళ్ళినవో? ౫.

మూ.— తకవుడైయవనేయెన్ను మ్పిన్ను । మికవిరుమ్బుమ్పిరానెన్ను మెన ।
తకవుయిర్క్కముతేయెన్ను ముళ్ళ । ముకవురుకినిన్రుళ్ళుళే॥ ౬

ఈ.— (తకవు) ఇప్పడి యివళుడైయ ప్రసఙ్గత్తాలే యవనుడైయ కృపయైనినైత్తు పరమకారుణికనే! యెన్రు కూప్పిడుమ్; ఇప్పడిక్కృపైయైయుడైయవన్ నమ్మైక్కైవిడానెన్రు పార్త్తుప్పిన్నైయుమ్ మికవుమాశైప్పడుమ్; అశైప్పట్టవపోతే పెఱామైయాలే వన్దవవసాదత్తాలే నెఞ్జురుకుమ్బడియురుకినిన్రు, కేట్కచ్చొల్లత్తమైయల్లామైయాలేపోయ్ త్తన్నుళ్ళేపిరానే! యెను మెన్నుడైయభోగ్యమెన్రు శ్లోల్లాని ఱ్క్కుమెన్గిఱాళ్. ౬.

అన్వ.—ఉళ్ళుమ్ ఉక ఉరుకి (౩) ఉళ్ళుళే నిన్రు తకవు (౬) ఉడైయవనే! ఎన్నుమ్ పిన్నుమ్ (౯) మిక విరుమ్బుమ్ పిరాన్ (౧౨) ఎన్నుమ్ ఎనతు అకవుయిర్క్కు (౧౫) అముతే ఎన్నుమ్ (౧౭). ౬.

పన్నీ —అనన్తరమ్, తన్నిలే శిథిలైయాయుమ్ముడైయ భోగ్యతాతిశయత్తైప్పేశి, వాయ్పులఱ్ఱానిన్రా ళెన్గిఱాళ్.

ఇవళ్ తన్నెఞ్జు, అழியుమ్బడి, స్వరూపమ్నీరాయురుకి, (౩) తన్నితేతన్నిలే, నిన్రు, ఎన్నైభజిప్పిక్కైక్కడియాన కృపాదిస్వభావఙ్గళై, (౬) ఉడైయవనే!, ఎన్నుమ్. అవ్వళవిలేనిల్లాతే, (౯) మేన్మేలుమ్, విరుమ్బుమ్బడియాన, ఉపకారకనే!,(౧౨) ఎన్నుమ్. ఎన్నుడైయ, అన్తరాత్మావుక్కు, (౧౫)నిత్యమాననిరతిశయభోగ్యమే!, ఎన్నానిఱ్క్కుమ్.(౧౭)మికవిరుమ్బుమెన్రు-తన్నైయవన్ విరుమ్బినపడియాకవుమామ్.౬.

అర్థము.—(ఈపెరయొక్క)మనస్సు నశించునట్లు నీరుగాఁగరిగి (౩) లోలోపల నణిగియుండి (కృపమొదలగు) స్వభావములు (౬) కలిగియుండువాఁడా! అనిపలుకును. ఇంకను (౯) మిక్కిలి అపేక్షింపఁదగిన ఉపకారకుఁడా!(౧౨)అనిపలుకును. నాయొక్క అన్తరాత్మకు(౧౫) నిరతిశయభోగ్యభూతుఁడా! అనియుపలుమాఱుఁబలుకును. (౧౭). ౬.

ఈ.—ఆఱామ్బాట్టు. ఇవళవసాదత్తై క్కణ్డతిరుత్తాయార్ "నిర్దయర్" ఎన్నాళ్, ఇవళతుపోరాతే, తకవుడైయవనే' ఎన్రుఅత్తైనిరూపకమాక చ్చొల్లానిన్రా ళెన్గిఱాళ్. (తకవుడైయవనే యెన్నుమ్) కెడువాయ్, ఆకరత్తిల్ తకవుమఉక్కుమో?, నచ్చుఱ్ఱజ్ఞానెన్నానిన్రాళ్.

" తవికల్లై' యెన్రవళ్వాయైప్పత్తైత్తాఱ్పోలే వన్దుతోన్ఱువతే" ఎన్రు, అవన్వన్దాల్ పణ్ణుమ్విరుప్పత్తై

జీ-అ.—ఆఱామ్బాట్టు (తకవిత్యాది) నానవన్గుణహాని, శొల్ల, పొరాతేయవన్గుణఙ్గళై ప్పేశప్పుక్కు అతిలేయఴున్దానిన్రా ళెన్రిప్పాట్టుక్కవతారికై, పదానతారికామాహ (ఇవళవసాదత్తై యిత్యాది వాక్యద్వయేన). నిర్దయరెన్నాళెన్రతు - " ఎనతవళవణ్ణర్ తకవుకళే " ఎన్రత్తైప్పఱ్ఱి. నిరూపకమాకచ్చొల్లుమ్ ప్రకారత్తై యరుళిచ్చెయ్యానిన్రు కొణ్డు, వారామైక్కడి స్వాపరాధమెన్గిఱాళెన్రరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కెడువాయిత్యాది). కెడువాయెన్రతు - వాత్తైప్పాడు. ఆకరత్తిల్ - ఖనియిల్. ఉత్పత్తిస్థానత్తిలెన్రపడి. మఉక్కుమో-వఴుమో.౧"ఖ్యాతః ప్రాజ్ఞః కృతజ్ఞశ్చ" ౨"మమైవదుష్కృతంకిఞ్చిత్ " ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. "తకవుడైయవనే" ఎన్గి అవితు - "కృపావానేఎన్గిఱాప్పోలే సమ్బోధనముమామ్ సావధారణనిర్దేశముమామ్.

అవన్ వారాతిరుక్కచ్చెయ్తే విరుమ్బుకైక్కుహేతు వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తకవిల్లైయిత్యాది). విరుప్పమావతు-పరిచరిక్కైయిలే; అతుతాన్-సన్నిధానత్తిలే శెయ్యుమతొన్రు; అతుశెయ్కైయావతు. ౩*పూశుమ్శాన్దుమ్ పునైయుమ్కణ్ణియుమ్ ముతలానవఱ్ఱైచ్చేర్క్కై.

అ-ఆ-వి.—౧"ఖ్యాతః ప్రాజ్ఞః కృతజ్ఞశ్చసానుక్రోశశ్చరాఘవః । సద్వృత్తోనిరనుక్రోశ శ్శఙ్కేమద్భాగ్యసఙ్క్షయాత్" ౨"సమర్థా

౧॥ రా-సు-౨౬-౧౩. ౨॥ రా-సు-౩౮-౪౮. ౩॥ ౩౩-౨.

ఈ.—ప్పణ్ణానిఱ్కుమ్. (పిన్నుమ్మికవిరుమ్బుమ్) భావనాప్రకర్ష మిరుక్క అపడి. (పిరానెన్నుమ్) పెఱ్ఱతాయ్క్కవకాశమ్ వైయాంతేవన్దుతోన్ఱువతే!, ఇతెన్నవుపకారన్దానెన్నుమ్. (ఎనతకవుయిర్క్కముతే యెన్నుమ్) ఎన్నుడైయ ప్రత్యగాత్మావుక్కు భోగ్యనానవనే!యెన్నుమ్. నిత్యవస్తువజ్ఞియామల్ నోక్కుమమృత మాయిఱ్ఱితు. భోగదశైయిఱ్చొల్లుమవై యెల్లామ్ శొల్లానిన్ఱాళ్.

(ఉళ్ళముకవురుకినిన్ఱు) ఉళ్ళెన్బతు - మేల్. అమూర్తమానతు మూర్తీభవిత్తురుకి ద్రవీభూతమాయ్ మజ్గిప్పోకానిన్ఱతు. ఉళ్ళముకవురుకినిన్ఱు - తకవుడైయవనే!యెన్నుమ్, పిన్నుమ్ మికవిరుమ్బుమ్, పిరానెన్నుమ్, ఎనతకవుయిర్క్కముతేయెన్నుమ్; ఇతు, నామ్ పేచ్చుకొణ్డతిన్ద అంశమ్, ఉళ్ళోడుకిఱతు. (ఉళ్ళుళే) వాచామగోచరమ్. “ఉళ్ళుళే ఉరుకినిన్ఱు” ఎన్బారుముణ్డు. ఽ.

జీ-అ.—పుత్తైత్తాఱ్పోలే-మూడినాఱ్పోలే. ఆనాలనక్వద్వానో వెన్న (భావనేత్యాది). ఉరువెళిప్పాట్టాలేయెన్ఱపడి. విశ్లేషవేళైయిఱ్పణ్ణినవుపకారమేతెన్న (పెఱ్ఱతాయిత్యాది.) “ఎనతు, అకవుయిర్క్కు” ఎన్ఱు పదచ్ఛేదమ్. “అకవుయిర్” ఎన్ఱు - ప్రాణవాయువైవ్యావర్తిక్కిఱతు. అమృతమ్ భోగ్యముమాయ్ ధారకముమాయిరుప్పతు, ఇజ్గే యిరణ్డుమ్ వివక్షితమెన్గిఱార్ (ఎన్నుడైయ విత్యాదియాలుమ్, నిత్యవస్తువిత్యాదియాలుమ్). “ఉయిర్క్కముతే” ఎన్గైయాలే - దేహత్తై ప్పుణర్కట్టుకిఱ వమృతత్తైవ్యావర్తిక్కిఱతెన్నుమిడన్దోన్ఱ వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఇతువెన్ఱు). కీళ్శొల్లావన్ఱుక్కుమ్ఫలితమ్ (భోగదశైయిలిత్యాది).

(ఉళ్ళెన్బతుమేలెన్ఱు) ఇతుక్కనుగుణమాక “ఉళ్ళముకవురుకినిన్ఱు” ఎన్ఱతుక్కు-మేన్మైలనవురుకినిన్ఱు ఎన్ఱోరర్థజ్కొణ్డుకొళ్వతు. “ఉళ్ళమ్” ఎన్బతుక్కు - హృదయపరమాక వర్థాన్తరమ్ (అమూర్తమానవిత్యాది). అమూర్తమ్ - అస్పర్శవద్ద్రవ్యమ్. ఇతుక్కుచ్చేర “ఉళ్ళుళ్” ఎన్ఱతుక్కుమర్థాన్తరమ్ (ఉళ్ళుళేయురుకినిన్ఱు ఎన్బారుముణ్డెన్ఱు). అతావతు - మెన్మైల నెన్ఱపడి. ఇన్దపక్షత్తిలే, ఉళ్ళుళేయుళ్ళ ముకవురుకినిన్ఱు-తకవుడైయవనే యెన్నుమిత్యారభ్య, అముతేయెన్ను మిత్యన్వయః. “ఉళ్ళెన్బతుమేల్” ఎన్ఱపక్షత్తిలన్వయజ్గాట్టుకిఱార్ (ఉళ్ళ ముకవురుకినిన్ఱిత్యాది). (ఉళ్ళోడుకిఱతుళ్ళుళేయితి) ఉళ్ - ఉళ్ళోడుకిఱతు. ఉళే - ఉళ్ళైతానే. ఆకైయాల్ వాచామగోచరమెన్ఱపడి. ఆక; ఇప్పాట్టుక్కిరణ్డువిధమన్వయజ్కొణ్డుకొళ్వతు. “ఉళ్ళమ్” ఎన్ఱతుక్కు-మేన్మైలనెన్ఱుమ్, మనస్సెన్ఱు మర్థద్వయమ్. “ఉళ్ళుళే” ఎన్ఱతుక్కుమ్-ఉళ్ళోడుకిఱతుళ్ళైతానేయెన్ఱుమ్, మేన్మైలనెన్ఱు మర్థద్వయమ్. ఉక - ఉక్కిప్పోమ్బడి. శిథిలమామ్బడి. ఉరుకి - ద్రవీభూతమాయ్. నిన్ఱు - ధరిత్తు నిన్ఱెన్నుశబ్దార్థమ్. “ఉళ్ళెన్బతుమేల్” ఎన్ఱవాక్యమ్ - “ఉళ్ళుళేయురుకి నిన్ఱెన్బారుముణ్డు” ఎన్ఱవాక్యాన్తరమ్ పఠితమానాలుమ్, కీళ్చ్చొన్నపడియే యర్థమనుసన్ధేయమ్.

అ-అ-వి.—వపితోయస్మామ్” ఇత్యనుసన్ధేయమ్.——ఉళ్ళముకవురుకి-ఉళ్ళుళేనిన్ఱు - తకవుడైయవనేయెన్నుమెన్ఱు తొడజ్గి ఎనతకవుయిర్క్కముతేయెన్నుమెన్ఱుదైయన్వయమ్. ఽ.

తాత్పర్యము.—ఈరీతిని భగవద్విశ్లేషముచే త్వరించుచున్న ఈనాయకియొక్క దుఃఖమును జూపజాలక తల్లి భగవంతుని “నిర్దయులు” అనెను. అదివిని ఈపె సహింపజాలక శుద్ధస్వభావుఁడనియు ఇట్టి కృపకలవాఁడు తననువిడువఁడనియు దలఁచి మఱియు భగవత్సంశ్లేషము నాశపడి యదిలభింపనందున మిక్కిలియవసాదముచే మనస్సు నీరుగాఁగరిగి వార్తలాడనశక్తురాలై నాయన్తరాత్మకు భోగ్యభూతుఁడనియు ఉపకారకుఁడనియు పలుమారనుసంధించుచున్నది. ఽ.

మూ.—ఉళ్ళుళావియులర్న్దులర్న్దెన । వళ్ళలేకణ్ణనేయెన్నుమ్పిన్నుమ్ ।
వెళ్ళనీర్క్కిడన్దాయెన్నుమెన । కళ్వితానఱ్పట్టవజ్ఞైయే॥ ౭

ఆ.—(ఉళ్ళుళావి) ఎమ్బెరుమానైప్పిరికైయాలే పరితప్తైయాయన్దపరితాపత్తైప్పొఱుక్కమాట్టామైయాలే, విడాయ్పట్టార్ “తణ్ణీర్ తణ్ణీర్” ఎన్నుమాప్పోలేయెన్వళ్ళలే, ఎన్కణ్ణనేయెన్నుమ్; పిన్నుమ్ వెళ్ళనీర్క్కిడన్దాయెన్నుమ్; ఎమ్బెరుమానైయుజ్గూడవశీకరిక్కుమ్బడియైయళానవివళ్ అవనుడైయగుణజ్గళిలేయిజ్గనే యకప్పట్టాళెన్గిఱాళ్. ౭.

అన్వ.—ఎనకళ్వి తాన్పట్ట వఞ్జనై (౩) ఉళ్ళుళ్ ఆవి ఉలర్న్దులర్న్దు (౬) ఎన వళ్ళలే కణ్ణనే (౯) ఎన్నుమ్ పిన్నుమ్ వెళ్ళనీర్ (౧౨) కిడన్దాయ్ ఎన్నుమ్ (౧౪).

పన్ని.—అనన్తరమ్, "అపేక్షిత్తార్క్కుపకరిక్కఅణిత్తాకవర్తిక్కిఅవనే" ఎన్నానిన్రాళ్గిఱాళ్.

ఎనక్కుత్తన్నై ఞ్జిల్ వికారన్దోన్రాతపడిమఱైక్కుజ్కళ్వైయుడైయవివళ్, తానకప్పడుమ్బడియవఞ్జశెయ్త, వఞ్చనైకళిరున్దపడి, (౩) హృదయస్థానత్తుక్కుళ్ళేనిఱ్కిఱ, అశోష్యమాన అన్తరాత్మావానతు, ఉలర్న్తిమేలులర్న్తియామ్బడియాయ్,(౬)ఎనక్కున్నైమఱన్తుటాక త్తన్ద, మహోదారనే!, అతుతానున్వెఱామ్బడియానతాళ్చ్చియైయుడైయకృష్ణనే!, (౯)ఎన్నుమ్. అతుక్కుమేలే, అవతారకన్దమామ్బడి యణిత్తాక పరిపూర్ణజలమానకడలిలే, కణ్వళర్న్దరుళినవనే!, ఎన్నుమ్. (౧౪) అప్పడుక్కైతనక్కుఱుప్పెన్ఱిరుక్కిఱాళ్. ౪.

అర్థము.—నాకుఁదనవికారము తెలియకుండునట్లుకృత్రిమముగలఈమె తననువశపఱచుకొనినశ్రియఃపతిచేసిన కృత్రిమము (౩) లోపల నుండు అంతరాత్మ మిక్కిలిశోషించి (౬) నాయొక్కమహోపకారకుఁడా! కృష్ణుఁడా!(౯) అనిపలుకును. మఱియు సముద్రమునందు (౧౨) నిద్రించుచున్నవాఁడా! అనియుపలుకును. (౧౪). ౭.

ఈ.—ఏழாమ్పాట్టు. తన్నై ఞ్జిలోడుకిఱతుపిఱరఱియాతపడి అడక్కముడైయవివళ్, వాయ్విట్టుకూప్పిడుమ్బడియివళై వఞ్జిత్తానెన్గిఱాళ్.

(ఉళ్ళుళావి)అన్తరమానమనస్సుక్కుధారకమాన ఆత్మా శరుకాయ్వరుకిఱపడి. ౧"అచ్ఛేద్యోఽయమదాహ్యోఽయమక్లేద్యోఽశోష్యఏవచ"ఎన్ఱు-అశోష్యమెన్ఱుశొల్లుకిఱవితువుమ్పోయిన్ఱన్గిఱాళ్. భావబన్ధమడియాక వరుకిఱనోయాకైయాలే అకవాయేపిడిత్తువెన్దుకొణ్డువరుమాయిన్ఱు. విడాయర్కఱ్పూరనికరమ్ వాయిలిడుమాప్పోలే (ఎనవళ్ళలేకణ్ణనేయెన్నుమ్) ఇవ్వళవానవార్తికళిలేవన్దు ఉదవినయెనక్కైయాళాకత్తరుమవనే! యెన్నానిన్ఱాళ్. అతుక్కుమేలే,౨"తాపార్తోజలశాయినమ్" ఎన్ఱు, ఎన్విడాయ్క్కుతవత్తిరుప్పాఱ్కడలిలేవన్దుశాయ్న్దరుళిన్రెయెన్నుమ్. ఇక్కిడై, ఇవళుకొరుపడుక్కైయిలే శాయ్న్దాప్పోలే యిరుక్కిఱతుకాణుమ్.

జీ-అ.—ఏழாమ్పాట్టు. (ఉళ్ళుళావియిత్యాది). "ఎనకళ్వితాన్పట్టవఞ్జనైయే" ఎన్ఱత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (తన్నైఞ్జిలిత్యాది).

ఉళ్-అన్తరమాన, ఉళ్-మనస్సుక్కు, ఆవి - ధారకమానవాత్మావెన్ఱుశబ్దార్థమ్. ఇరణ్డాముళ్-మనోవాచి. "అశోష్యమ్" ఎన్నానిఱ్క, "ఉలర్న్దు" ఎన్నలామోవెన్న (అచ్ఛేద్యోయమిత్యాది). గీతాసుద్వితీయే, "నిత్యస్సర్వగతస్థాణురచలోయంసనాతనః" ఇత్యుత్తరార్ధమ్. శరీరమ్ ముఱ్పడవులర్న్దు, అనన్తరమావియులరవేణ్డావోవెన్న (భావబన్ధమిత్యాది). "ఉలర్న్దు" ఎన్ఱవనన్తరమ్, "ఎనవళ్ళలేకణ్ణనే" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (విడాయరిత్యాది). తన్నుడైయదాహత్తుక్కాప్యాయనమాకగుణజ్గళైచ్చొల్లుకిఱాళెన్ఱపడి. కఱ్పూరనికరమ్ - కఱ్పూరవృష్టి. భావాన్తరమ్ (ఇవ్వళవానవిత్యాది).

"వెళ్ళనీర్క్కిడన్దాయ్"ఎన్ఱతుక్కుప్రయోజనమ్(అతుక్కుమేలేయిత్యాది).(తాపార్తఇత్యాది) శ్రీవిష్ణుధర్మేచత్వారింశేధ్యాయే, "అన్ధకారేఽతితీవ్రేచనరసింహమనుస్మరేత్ । తరత్యఖిలదుఃఖానితాపార్తోజలశాయినమ్ । గరుడధ్వజానుస్మరణాద్విపవీర్యంప్రశామ్యతి." దూరస్థనాయ్ త్తిరుప్పాఱ్కడలిలేకిడన్దాల్ తనక్కుతవినతామోవెన్న (ఇక్కిడైయిత్యాది). ఒరుపడుక్కైయిలేశాయ్న్దాప్పోలేయెన్గిఱవిడత్తిలే - ౩"బహ్వేతత్కామయానస్యశక్యమేతేనజీవితుమ్ । యదహంసాచవామోరూ రేకాంధరణిమాశ్రితౌ" ఎన్గిఱశ్లోకమనుసన్ధేయమ్. ఒరుపడుక్కైయిలేశాయ్న్దాప్పోలేయెన్ఱతు - భావనాప్రకర్షత్తాలేయెన్ఱపడి.

౧॥ భ-గీ-౨-౨౪. ౨॥ వి-ధ-౪౦. ౩॥ రా-యు-౫-౧౦.

అ-అ-వి.—పరిశకరమ్. (ముఖభేదత్తాలే) నోక్కి-నపిన్నుచాటుశతజ్గళై చ్చొల్లుకైయాలే - "శెన్దామరై త్తడజ్గణ్" ఎన్ఱవనన్తరమ్ "శెజ్గనివాయ్" ఎన్ఱతు; నోక్కుక్కు-ళిర్న్దువవ్వలిడ-అత్తాలే "శెన్దామరైకణ్" ఎన్ఱవనన్తరమ్, "వవ్వలై ప్పరిహరిక్క-వఱైప్పార్ కళిఱే" ఎన్ఱజైత్తానవన్, ఇతుతానుమ్ వవ్వలుక్కు-హేతువాకైయాలే-"కైకమలమ్" ఎన్గిఱార్. ఇప్పడి, మేలుమ్ ముఖభేదజ్గణ్డుకొళ్వతు. ౨.

ప్ర-తి.—(ఇరణ్డామ్పాట్టు) (తిరువుడమ్బిత్యాది) (వాన్ శుడర్) షష్ఠాంశేపఞ్చమే పరవిద్యోపదేశప్రకరణే, "సమస్తకల్యాణగుణాత్మకోऽసౌస్వశక్తిలేశాద్ధృతభూతసర్గః । ఇచ్ఛాగృహీతాభిమతోరుదేహస్సంసాధితాశేషజగద్ధితోऽసౌ ॥౮౪॥"——యుద్ధకాణ్డే ప్రథమే, "ఇదమ్తుమమదీనస్యమనోభూయః ప్రకర్షతి । యదిహాస్యప్రియాఖ్యాతుర్న కుర్మి సదృశంప్రియమ్ ॥ ౧౨॥ ఏష సర్వస్వభూతస్తుపరిష్వఙ్గో హనూమతః । మయా కాలమిమం ప్రాప్యదత్తస్తస్యమహాత్మనః ॥౧౩॥ ఇత్యుక్త్వాప్రీతిసంహృష్టో రామస్తం పరిషస్వజే । హనూమన్తంమహాత్మానంకృతకార్యముపాగతమ్ ॥౧౪॥"——ప్రథమాంశే నవమే, దుర్వాసశ్శాపనష్టశ్రీక దేవస్తోత్రేణావిర్భూత భగవద్విగ్రహవర్ణనే, "ఏవంసంస్తూయమానస్తుభగవాన్ శఙ్ఖచక్రధృత్ । జగామదర్శనం తేషాం మైత్రేయపరమేశ్వరః ॥ ౬౬॥ తన్దృష్ట్వా తేతదాదేవాశ్శఙ్ఖచక్రగదాధరమ్ । అపూర్వరూపసంస్థానం తేజసాంరాశిమూర్జితమ్ ॥౬౭॥"——"పఞ్చశక్తిమయో దేవః పరమాత్మా జగత్ప్రభుః । పరాభిశ్శక్తిభిస్తత్రవిగ్రహంపరమాత్మనః" "షాడ్గుణ్యవిగ్రహం దేవం భాస్వజ్జ్వలనవర్చసమ్ । వాసుదేవాదభిన్నన్తువహ్న్యర్కేన్దుసమప్రభమ్"——(కైకమలమ్) హరివంశే [౨౭౫] ఘణ్టాకర్ణమోక్షప్రదానే, "పస్పర్శాఙ్గం తదా విష్ణుః పిశాచస్యాపి సర్వతః । కరేణ మృదునా దేవః పాపాన్నిర్మోచయన్ హరిః ॥౧౫॥". ౨.

తాత్పర్యము.—నాతోసంశ్లేషించిన సర్వేశ్వరుఁడు తనశరీరైక దేశమైన వక్షస్థలముచే శ్రియఃపతియైన పిరాట్టితోను, నాభీ ప్రదేశముచే నాశ్రితుఁడైన బ్రహ్మతోను, మఱియొక ప్రదేశముచే లబ్ధస్వరూపుఁడైన శివునితోను సంశ్లేషించెను. అట్టివాఁడు నిరతిశయానన్దజనకమైన సర్వాఙ్గసంశ్లేషమును నాకుఁ బ్రసాదించెను, ఇది ఎట్టి శీలాతిశయమో?. ౨.

మూ.—ఎన్నుళ్ కలన్దవన్ శెజ్గనివాయ్ శెజ్గమల । మిన్నుజ్గుడర్ మలైక్కు-క్కణ్పాతజ్గైకమల ।
మన్నుమువులు వేழுలకుమ్ వయిత్తినుళ్ । తన్నుళ్ కలవాత తెప్పొరుళుమ్ దానిల్లైయే ॥ 3॥

అ.— (ఎన్నుళ్) నిరతిశయకల్యాణగుణదివ్యరూపత్తైయుడైయనాయ్, స్వసఙ్కల్పాధీనసను స్తవస్తుస్వరూపస్థితి ప్రవృత్తికనాయిరున్దవనెన్నుళ్ళే కలన్దరుళినానెన్గిఱార్. 3.

అన్వ.—ఎన్నుళ్ కలన్దవన్ మిన్నుమ్ (3) శుడర్ మలైక్కు శెజ్గనివాయ్ శెజ్గమలమ్ కణ్పాతజ్గైకమలమ్ (౬) మన్నుమ్ మువు ఏழுలకుమ్ (౯) వయిత్తినుళ్ తన్నుళ్ (౧౨) కలవాతతు ఎప్పొరుళ్దాన్ ఇల్లై. (౧౫)

ఎన్ని.—అనన్తరమ్, తన్నుళ్ళిరాతవస్తువుక్కు సత్తైయిల్లైయామ్ పాతి, ఎన్నుళ్ తాన్ కలవాతపోతు తనక్కు సత్తైయిల్లైయాకనినైత్తు ఎన్నుళ్ళే కలన్దు జ్వలనానానెన్గిఱార్.

ఎన్నుళ్ళే, కలన్దవనాయ్, అత్తాలే విశేషిత్త, (3) శుడరైయుడైయ, మలైపోన్ఱవనుక్కు, మున్బు శొన్నవవయవశోభైయుమ్ యథాపూర్వమత్యుజ్జ్వలమాయిరానిన్ఱతు. (౬) స్థిరమాయ్, పూర్ణమాన, సకలలోకజ్గళుమ్, (౯) అవన్వయిత్తిలేయాయ్, సత్తై పెఱానిన్ఱన. తనక్కుళ్ళే, (౧౨) సమ్బన్ధియాతిరుప్పతు, ఏతేనుమొరుపొరుళుమ్, ఇల్లై. (౧౫) సర్వవస్తువుక్కుమ్ తద్వ్యతిరేకత్తిల్ సత్తాహానిస్వరూపప్రయుక్తై, ఈశ్వరనుక్కు "ఇవనుడైయవ్యతిరేకత్తిల్ సత్తైయిల్లై" ఎన్ఱునినైక్కై అవిషమశీలకృతమెన్ఱుకరుత్తు. 3.

అర్థము.—నామనస్సునందు గలిగినవాఁడును(అందువలన)వృద్ధినొందియున్న(3) తేజస్సుకలిగిన పర్వతమువంటివానికి దొండపండువంటియధరమును తామరపుష్పములవంటినేత్రములును పద్మములవంటిపాదములును కమలములవంటికరములునుయథాపూర్వముగఁ బ్రకాశించుచున్నవి. (౬) స్థిరములును పూర్ణములునైన సప్తలోకములు (౯) ఉదరమునందు వసించుచున్నవి. తనఉదరమునందు(౧౨)లేనివి ఏవస్తువులును లేవు.(౧౫)

ఈ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. స్వవ్యతిరిక్తసమస్తవస్తుక్కళుమ్ తన్నై ౨ప్పట్ట్రియుళవామ్పడియిరుక్కిఱ సర్వేశ్వరన్, తానైనై ౨ప్పట్ట్రియుళనాయెన్నో డేవన్దుకలన్దానెన్గిఱార్.

(ఎన్నుళ్ కలన్దవన్) "అగస్త్యభ్రాతా" ఎన్నుమాప్పోలేనిరూపకమిరుక్కిఱపడి. "నారాయణన్" "వాసుదేవన్" ఎన్నుమాప్పోలే, "ఎన్నుళ్ కలన్దవన్" ఎన్ఱు కాణుమవనుక్కు త్తిరునామమ్. (శెజ్గనివాయ్ శెజ్గమలమ్) శివన్దుకనిన్దవాయ్ శెజ్గమలమ్బోలేయిరానిన్ఱతు. (మిన్నుమ్శుడర్మలైక్కు) ౧ *వాట్టమిల్ పుకழ் వామనన్, కలన్దపిన్బువళర్న్దపడియుమ్, పుకర్ప్పెఱ్ఱపడియుమ్, తరైయిలేకాల్సావిత్తరిత్తపడియుమ్, తిణ్మైయైయుడైయనానపడియుమ్పఱ్ఱ (మలైయెన్గిఱార్) (కణ్పాతమ్కైకమలమ్) ముకమఱిన్దుకొత్తవాటేము త్తువిల్లై పెఱుమాప్పోలే, ఇవరుమ్దివ్యాయుధజ్గళై చ్చేర్త్తనుభవిక్కిఱార్. (మన్నుముழுవేழுలకుమ్వయిఱ్ఱినుళ) ప్రవాహరూపత్తాలేనిత్యమానసకలలోకజ్గళుమ్ తన్ సజ్కల్పత్తైప్పఱ్ఱిక్కిడక్కిఱన.

(తన్నుళిత్యాది) తన్తిరువుళ్ళత్తై యపాశ్రయమాకవుడైత్తన్ఱిక్కేయిరుక్కిఱవస్తుయాతొన్ఱు, అతునాస్తిశబ్దత్తుక్కర్థమాకిఱతు, అబ్రహ్మాత్మకమాయిరుప్పతొరుపదార్థమిల్లై, ౨"నతదస్తివినాయత్స్యాత్" ఎన్నానిఱే.

జీ-అ.—మూన్ఱామ్పాట్టు (ఎన్నుళిత్యాది) "మన్నుముழுవేழுలకుమ్" ఎన్ఱతొడజ్గి, "ఎన్నుళ్ కలన్దవన్" ఎన్నుమళవుజ్గటాక్షిత్తవతారికై (స్వవ్యతిరిక్తేత్యాది).

"నారాయణన్" ఎన్గిఱవాక్యాన్తరమ్, "అగస్త్యభ్రాతా" ఎన్గిఱవాక్యమనుసన్ధేయమ్. అసజ్ఖ్యాతమాన నామజ్గళిరుక్క, "ఎన్నుళ్ కలన్దవన్" ఎన్ఱు విశేషిక్కిఱతుక్కుభావమ్ (నారాయణనిత్యాది). ఇవ్వర్థత్తైప్పష్టాన్తపూర్వకమాక విశదీకరిక్కిఱార్ (అగస్త్యభ్రాతావిత్యాది). నారాయణవాసుదేవనామజ్గళ్ పరత్వత్తుక్కు ప్రధానజ్గళానాప్పోలే, "ఎన్నుళ్ కలన్దవన్" ఎన్గిఱతు-సౌలభ్యత్తుక్కు ప్రధానమెన్ఱపడి. పదద్వయత్తుక్కుమ్ వ్యుత్క్రమేణభావమ్ (వాట్టమిలిత్యాది). ౧ "'వాట్టమిల్ పుకழ் వామననై' ఎన్ఱతుక్కు - 'తన్నుడైమైపెఱుకైక్కుత్తానర్థియానవన్' ఎన్ఱువైత్తు, ఇజ్గేకలన్దపిన్బు వళర్న్దపడియుమెన్గైయాలే - అవ్విడత్తిలే, శితామ్బినవన్ఱుపొరర్థమ్వివక్షితమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్దవర్. (మలైయెన్గిఱార్) మిన్నుమ్శుడర్మలైయెన్గిఱార్. దివ్యావయవజ్గళైప్పాట్టుక్కళ్ తోఱుమ్ శొన్నాల్ పునరుక్తివారాతోవెన్న; పరిహరిక్కిఱార్ (ముకమఱిన్దిత్యాది). ప్రవాహరూపత్తాలే నిత్యమానవెన్ఱవిడత్తిలే - 3 "యథర్తుష్వృతులిజ్గానినానారూపాణిపర్యయే । దృశ్యన్తేతానితాన్యేవతథాభావాయుగాదిషు" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. ఋతులిజ్గాని-ఋతుచిహ్నజ్గళ్, పర్యయే - ఋతువిన్మడివిలే. భావాః-ప్రపఞ్చపదార్థాః. ౪ "సూర్యాచన్ద్రమసౌధాతాయథాపూర్వమకల్పయత్" ఇత్యాది. వయిఱు - ఉళ్. తేనసజ్కల్ప ఉచ్యతే ఎన్ఱుకరుత్తు.

"మన్నుముழுవేழுలకుమ్వయిఱ్ఱినుళ" ఎన్ఱన్వయముఖేన శొన్నవర్థత్తైవ్యతిరేకముఖేనదృఢీకరిక్కిఱార్ (తన్నుళ్ కలవాత తెప్పొరుళుమ్దానిల్లైయేయెన్ఱు). (తన్తిరువుళ్ళత్తైయితి) ఉళ్-ఉళ్ళమ్. కీழே-సజ్కల్పాధీనమెన్ఱార్; ఇప్పోతు-స్వరూపాశ్రితమెన్ఱర్థాన్తరమ్ (అబ్రహ్మాత్మకమిత్యాది). తన్-తాన్. స్వరూపాశ్రితమెన్నుమతుక్కుప్రమాణమ్ (నతదస్తీత్యాది) గీతాసుదశమే, "యచ్చాపిసర్వభూతానాంబీజంతదహ

౧॥ ౧౪-౧౧. ౨॥ భ-గీ-౧౦-౩౯. ౩॥ వి-పు-౧-౫-౬౫. ౪॥ తై-నా-౧.

ఈ.—(తన్నుళ్ కలవాత తెప్పొరుళున్దానిల్లైయే) అవై యివనై ప్పఱ్ఱాతపోతు సత్తైయిన్ఱిక్కే యిరుక్కిఱతు-స్వరూపత్తాలే; ఇవనివరై క్కలవాతపోతు సత్తైయిన్ఱిక్కే యిరుక్కిఱతు-ప్రణయిత్వగుణత్తాలే. ౩.

జీ-అ.—మత్తనఃనతదస్తివినాయత్స్యాన్మయాభూతఞ్చరాచరమ్." అవతారికైక్కుచ్చేరతాత్పర్యమ్ (అవైయివనైయిత్యాది). ఎన్నుళ్ కలన్దవనావమిన్నుమ్ శుడర్ మలైక్కు-శెఙ్గనివాయ్ శెఙ్గమలమ్, కణ్బాతమ్ కైకమలమిత్యారభ్యాన్వయః. ౩.

ఆ అ-వి.—"తన్నుళ్ కలవాత తెప్పొరుళున్దానిల్లై" ఎన్గాల్, "ఎన్నుళ్ కలన్దవన్" ఎన్ఱు-అవనుక్కు స్వాధీనతైశొల్లుమ్బడియెఙ్ఙనేయెన్న (అవైయివనైయిత్యాది) ఎన్నవుమామ్. ౩.

ప్ర-తి.—(మూన్ఱామ్పాట్టు) (ఎన్నుళ్ కలన్దవన్) సఙ్క్షేపే, "విరాధంరాక్షసంహత్వాశరభఙ్గందదర్శహ। సుతీక్ష్ణఞ్చాప్యగస్త్యఞ్చ అగస్త్యభ్రాతరంతథా.॥౪౧౫॥"—(ఎప్పొరుళున్దానిల్లైయే) భగవద్గీతాసు దశమే, "యచ్చాపిసర్వభూతానాం బీజంతదహమర్జున। నతదస్తివినాయత్స్యాన్మయాభూతంచరాచరమ్॥ ౩౯॥ నాన్తోస్తిమమదివ్యానాంవిభూతీనాంపరన్తప॥ ౪౦॥" ౩.

తాత్పర్యము.—నిరతిశయకల్యాణగుణములును దివ్యరూపములునుగలవాఁడును, సమస్తవస్తువులయొక్క సృష్టిస్థితిసంహారములు తనయధీనములైయుండునట్లు సర్వోత్కృష్టుఁడై వెలుఁగుచున్నవాఁడును నైనశ్రియఃపతి, యథాపూర్వముగఁ బ్రకాశించుచున్న దివ్యావయవముల సౌన్దర్యమును నాకుఁగనుపఱిచి సంశ్లేషరసమును బ్రసాదించెను. ౩.

మూ.—ఎప్పొరుళున్దానాయ్ మరతకక్కున్ఱ మొక్కు। మప్పొழுతైత్తామరైప్పూక్కణ్ పాతఙ్గైకమల।
మెప్పొழுతునాళ్దిఙ్గళాణ్డూழியూழிதోఱు। మప్పొழுతైక్కప్పొழுతెన్నారావముతమే॥ ౪॥

ఆ.—(ఎప్పొరుళుమ్) సర్వాన్తరాత్మభూతనాయ్, అళవిఱన్దవழகైయుడైయనాయిరున్దవివన్, అழகాలే, సర్వకాలముమ్ ప్రతిక్షణమెనక్కు-పూర్వవదోభోగ్యమాయిరానిన్ఱాన్; ఒరువనుడైయవழகిరుక్కుమ్బడియేయో తెన్గిఱార్. ౪.

అన్వ.—ఎప్పొழுతుమ్ ఎన్నాళ్ ఎత్తిఙ్గళ్ (౩) ఎవ్వాణ్డు ఎవ్వూழியూழிతోఱుమ్ అప్పొழுతైక్కప్పొழுతు (౬) ఎన్ ఆరావముతమ్ (౭) ఎప్పొరుళుమ్ తానాయ్ మరతకక్కున్ఱమొక్కుమ్ (౧౨) అప్పొழுతై తామరైప్పూ కణ్ (౧౫) అప్పొழுతైక్కమలమ్ పాతమ్ కై. (౧౭)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, నిరతిశయభోగ్యభూతనానవనెన్నుళ్ పుకున్దపిన్బు స్థిరస్వభావనానానెన్గిఱార్.

ఎల్లాక్షణమ్, ఎల్లానాళ్, ఎల్లామాసమ్, (౩) ఎల్లావాణ్డు, ఎల్లావకైప్పట్టవూழிతోఱుమ్, అవ్వోకాలఙ్గళిలే, (౬) ఎన్నుళ్ కలన్దు; అతృప్తికరమాన, అమృతమానవన్; (౭) అత్తాల్ వన్దతన్నుడైయప్రీత్యతిశయత్తాలే, ఎల్లాప్పొరుళుమ్, తానానసర్వాత్మభావముమ్ తోన్ఱుమ్బడి, మరతకమలైపోలేయుయర్త్తియునిఱముమురముముడైయనానాన్. (౧౨) అప్పోతలర్న్న, తామరైపోలే, కణ్గళుమ్, (౧౫) అప్పోతైక్కమలమ్బోలే, పాతముమ్, కైయుమ్పుతుమైపెఱ్ఱన. (౧౭) ౪.

అర్థము.—సర్వకాలములయందును సర్వదినములయందును సర్వమాసములయందును (౩) సర్వసంవత్సరములయందును అనేకవిధములైన బ్రహ్మకల్పములయందును ఆయాకాలములయందు (౬) నాకు నతృప్తికరుఁడై (అమృతమువలె) భోగ్యభూతుఁడును (౭) సమస్తవస్తువులకును

నునిర్వాహకుండై (మరతకపర్వతమువలె) ఉన్నతముగనునీలవర్ణముకలవాండునుదార్ఢ్యముకలవాండునాయెను. (౧-౨) తత్క్షణమునందు వికసించిన తామరపుష్పములవలెనున్న నేత్రములును (౧౪) అప్పుడువికసించినపద్మములవంటి పాదములును హస్తములునుకలవాండునాయెను. (౧౫) ౪.

ఈ.—నాలామ్బాట్టు. నీరోరుకాఱ్చొన్నత్తై యొన్బతిన్గాల్ శొల్లియిఙ్జ నేకిడన్దు పడుకిఱత్తెన్నెన్న; నాన వివిరుకిఱార్, నీఙ్గళ్ విషయమొరుకాలిరున్దపడియే యెప్పోతుమిరుక్కుమ్బడిపణ్ణవల్లికోళ్లో వెన్గిఱార్.

(ఎప్పారుళున్దానాయ్) స్వవ్యతిరిక్తసమస్తవస్తుక్కళుమ్ "తాన్" ఎన్గిఱశోల్లుక్కుళ్ళే ప్రకారమామ్బడి ప్రకారియాయ్. స్వాధీనమల్లాతతొరుపదార్థత్తైప్పెఱ్ఱుత్తానిప్పాడుపడుకిఱానో?(మరతకక్కున్ఱమొక్కుమ్) కీழ్ - జగదాకారనాయ్నిఱ్కుమ్ నిలైశొల్లిఱ్ఱు; ఇఙ్గు - అసాధారణవిగ్రహన్దన్నైయే శొల్లుకిఱతు. కీழ், మిన్నుమ్ శుడరెన్ఱు - తన్మాత్తైక్కులవియాల్ వన్దపుకరైచ్చొల్లిఱ్ఱు; అతుక్కాశ్రయమాన అసాధారణవిగ్రహత్తైచ్చొల్లుకిఱతిఙ్గు. (అప్పాழுత్తై) "కీழ் - తామరైయైయొప్పాకచ్చొన్నవిడమ్ తప్పచ్చొన్నోమ్" ఎన్ఱు ప్రతిజ్ఞైపణ్ణుకిఱార్.

కేవలమ్ తామరైయైయొప్పాకచ్చొల్లిల్, శెవ్వియ ఖిన్దసమయత్తిలు మొప్పాకత్తొడఙ్గుమే; అప్పోత అలర్న్ద - శెవ్వినైయుడైత్తాన తామరై. (కణ్బాతమ్) కణ్ - బన్ధత్తైవిళైక్కుఙ్గణ్. పాతమ్ - బన్ధమ పన్దాలనుభవిక్కవిరుమ్బియుమ్ తుఱై. (కైకమలమ్) తమ్మాత్తైస్పర్శత్తాలే శెవ్విపెఱ్ఱపడి. ఇవై యెల్లామప్పోతలర్న్ద

జీ.అ.—నాలామ్బాట్టు. (ఎప్పారుళుమిత్యాది). దివ్యావయవఙ్గళై ప్పలకాలుఙ్గొన్నతుక్కుక్కీழிఱ్ఱాట్టుక్కుళిలరుళిచ్చెయ్త పరిహార ముఖేయపరిహారాన్తరమ్ (నీరోరుకాలిత్యాది). ఒన్బతిన్గాల్ - ఒన్బతుతరమ్. "అప్పాழுత్తైక్కు" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ (ఒరుకాలిరున్ద పడియేయిత్యాది).

జగదాకారత్తైచ్చొల్లుకిఱతుక్కుప్రయోజనమ్ (స్వాధీనేత్యాది). ఇప్పొడెన్ఱతు - తన్మైప్పెఱ్ఱపిన్బు తిరుమేనియిల్ప్పిఱన్దపుకరైప్ప ఱ్ఱు. (కీழ் జగదాకారనిత్యాది) ఇరణ్డుమ్విగ్రహయోగమాకైయాలే, "ఎప్పారుళుమ్తానాయ్" ఎన్ఱవనన్తరమ్, "మరతకక్కున్ఱమ్" ఎన్ఱు శొత్తనుభవిక్కలాగన్ఱుకరుత్తు. పునరుక్తిక్కు ప్పరిహారమ్ (కీழ் మిన్నుమిత్యాది). అవతారికై (కీழ் తామరైయైయిత్యాది). "అప్పాழுత్తై" ప్పవిశేషిత్తతుక్కుభావమ్ (కేవలమిత్యాది). (బన్ధత్తైవిళైక్కుఙ్గణ్) నవవిధసమ్బన్ధత్తైయుమ్ స్వవీక్షణాదికళాలేవిశదమాక స్ఫురిప్పిక్కుఙ్గణ్

అ.అ-వి.—కీழ் "మిన్నుమ్శుడర్మలైక్కు" ఎన్ఱతుక్కుచ్చొన్నతాత్పర్యత్తై "మరతకక్కున్ఱమొక్కుమ్" ఎన్గిఱనిర్దేశత్తాలేమూతలి క్కిఱార్ (కీழிత్యాది). "ఎన్నుళ్ కలన్దనన్" ఎన్ఱవిభక్తిలే, "మిన్నుమ్" ఎన్ఱు - పుకర్ శొల్లుకైయాలుమ్, అఙ్గు - పుకర్ శొల్లామైయా లుమ్, * మిన్నుక్కు - మున్బుశొన్నతేతాత్పర్యమెన్ఱుకరుత్తు.——"తామరైప్పూ" ఎన్గిఱతు - * పాతత్తోడేయన్వయిక్కుమాప్పోలే * కైయోడుమన్వయిక్కుమిఱే; అప్పడియిరుక్కవుమ్ "అప్పాழுత్తైత్తామరైప్పూ" ఎన్గిఱపితు- * కణ్ణోడేయన్వయిక్కుఙ్గతు, "కమలమ్"-* పాతమ్కైయోడేయన్వయిక్కుఱతెన్ఱుమ్; "అప్పాழுత్తైత్తామరైప్పూ" ఎన్గిఱతు- *కణ్ పాతఙ్గళోడేయన్వయిక్కుఱతు, "కమలమ్" - * కైయోడేయన్వయిక్కుఱతెన్ఱుమ్ చమత్కరియాతు; ౧ "కణ్ణుమ్ శెన్దామరైక్కైయుమవై యడియోవవైయే" ఎన్నుమాప్పోలే ప్రత్యుపమే యమ్ ఉపమాననిర్దేశమాకిలుమ్, ౨ "శెక్కమలత్తలర్ పోలుమ్కణ్ కైకాల్ శెఙ్గనివాయ్" ఎన్నుమాప్పోలేసకృదుపమాననిర్దేశమాకిలుమ్, ఉపమేయముపమానమాకాల్ చమత్కరిక్కుమెన్న; *కమలపదప్రయోగమ్- కైక్కుక్కణ్బతఙ్గళై క్కాట్టిలుమ్ విలక్షణమాన శెవ్వియైప్ర కాశిప్పిక్కుఱతు; "అప్పాழுత్తైత్తామరైప్పూ" నిన్గిఱతు కణ్గళ్ పాతఙ్గళై కశెల్లావఱ్ఱోడుమన్వయిక్కుఱతెన్గిఱార్ (తన్మాత్తైయిత్యాదివాక్య యత్తాలే). ౪.

ఈ.—కమలమ్మోలేయిరుక్కుమ్. (ఎప్పొழுతుమిత్యాది) కలా కాష్ఠాదికళాలుమ్ భేదిక్కవొణ్ణాతఅత్యల్పకాలమనుభవిప్పతు, ఒరునాళనుభవిప్పతు, ఒరుమాసమనుభవిప్పతు, ఓరాణ్డనుభవిప్పతు, కల్పన్దోఱుమ్ కల్పన్దోఱుమనుభవిప్పతు, ఇప్పడికాలమెల్లామనుభవియానిన్ఱాలుమ్, కీழ్చ్చొన్నవప్పొழுతైక్కప్పొழுతెన్నారావముతమే-పూర్వక్షణత్తిలనుభవమ్మోలల్లవాయిర్న్దు ఉత్తరక్షణత్తిలనుభవమిరుప్పతు. ధారావాహికవిజ్ఞానత్తిల్ కాలోపష్టమ్భాదికళాలే వరువతోరు భేదముణ్డిత్తే జ్ఞానత్తుక్కు, ఇఙ్గు విషయన్దానే భేదియానిన్ఱతాయిర్న్దు. ౪.

ఈ-అ.—కణ్ణన్ పడి. (ఇవై యెల్లామప్పోతలర్ న్దవితి) కణ్ణాతమ్-అప్పొழுతైత్తామరైప్పూ; కై-అప్పొழுతైక్కమలమ్ ఇత్యన్వయః. "ఎప్పొழுతుమ్" ఎన్ఱు-అత్యల్పకాలత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. "అప్పొழுతైక్కప్పొழுతు" ఎన్ఱు-ఎప్పొழுతు నాళ్ తిఙ్గళ్ ముతలానవత్తైయెల్లామ్ పరామర్శిక్కిఱతు" ఎన్ఱువానమామలైజీయర్ నిర్వాహమ్. "నాళ్ తిఙ్గళ్ ముతలానవెల్లావత్తిలుముణ్డాన, ఎప్పొழுతుమెన్ఱు శొన్న-అత్యల్పకాలఙ్గళ్ తోఱుమ్ ఎన్నారావముతమ్" ఎన్ఱురామానుజప్పిళ్ళైనిర్వాహమ్. ఇతువేస్వరసమ్, "పూర్వక్షణత్తిలనుభవమ్మోలల్లవాయిర్న్దు ఉత్తరక్షణత్తిలనుభవమిరుప్పతు" ఎన్ఱువ్యాఖ్యానవాక్యమిరుక్కైయాలే. "అప్పొழுతైక్కప్పొழுతు" ఎన్గిఱవిడత్తిల్, "అ" ఎన్గిఱతు-ఎల్లాక్కాలత్తైయుమ్ పరామర్శిక్కిఱతన్ఱు, అవ్వవకాలఙ్గళిలుణ్డానక్షణమాత్రపరామర్శియెన్ఱు తోన్ఱవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (పూర్వక్షణత్తిలిత్యాది). (ధారావాహికేతి) ధారారూపో వాహః - ధారావాహః; ధారావాహోఽస్యాస్తీతి - ధారావాహికమ్; ధారావాహికఞ్చతద్విజ్ఞానఞ్చ - ధారావాహికవిజ్ఞానమ్. (ఇఙ్గువిషయన్దానేయితి) "ఘటోయంఘటోయమ్" ఎన్గిఱధారావాహికవిజ్ఞానత్తిల్ పూర్వోత్తరకాలావచ్ఛిన్నవేషేణ ఘటరూపవస్తువుక్కు భేదముణ్డు, ఇఙ్గు, కాలసంయోగరూపకాలోపష్టమ్భత్తాలుమ్ దేశసంయోగాదికళాలుమ్ భేదిక్కైయన్ఱిక్కే, స్వతఏవవిషయన్దానే భేదిక్కిఱతెన్ఱపడి; ౧ "అన్యాన్యక్షణవిశేషణవిశిష్టవస్తువిషయత్వేనానధిగతార్థగన్తృతా" ఎన్ఱిఱే ప్రాభాకరమతమ్; తదనుసారేణ నిర్వహిక్కవుమామ్. అన్ఱిక్కే, "ఘటోయంఘటోయమ్, ఎన్గిఱధారావాహికవిజ్ఞానత్తిల్ కాలోపష్టమ్భాదికళాలేజ్ఞానత్తుక్కు భేదమొழியవిషయత్తుక్కు భేదమిల్లై" ఎన్ఱనైయాయికమతానుసారేణ నిర్వహిక్కవుమామ్. ఉపష్టమ్భమ్ - సంయోగమ్. ఆదిశబ్దత్తాలే - దేశసంయోగముమ్, ఉత్పత్తివినాశఙ్గళుమ్ శొల్లప్పడుకిఱతు. ప్రథమనిర్వాహత్తిల్ (జ్ఞానత్తుక్కు) విషయత్తుక్కు. విషయమ్ భేదిక్కైయావతు - భోగ్యతాప్రకర్షత్తాలేపుతియతాయ్త్తోన్ఱుకై. క్రమేణాన్వయః. ౪.

ప్ర.—(నాలామ్బాట్టు) (ఎప్పొరుళుమిత్యాది) (అప్పొழுతైక్కప్పొழுతెన్నారావముతమే) ధారారూపోవాహః - ధారావాహః; ధారావాహోఽస్యాస్తీతి - ధారావాహికమ్; ధారావాహికఞ్చతద్విజ్ఞానఞ్చేతి - ధారాహహికవిజ్ఞానమ్. ౪.

తాత్పర్యము.—సమస్తపదార్థములకన్తరాత్మయు నిరవధికసుందరమైన దివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడునైన నీ సర్వేశ్వరుఁడు నవవిధసంబంధములను బ్రకాశపఱచెడి నేత్రములుకలవాఁడును, సంబంధముల నెఱిఁగినపిదప నాశ్రయింపఁదగిన పాదపద్మములుకలవాఁడునాయెను. ఇట్టివాఁడు తనసౌన్దర్యముచే సర్వకాలములయందును బ్రతిక్షణమపూర్వవస్తువువలె నిరవధికభోగ్యముగనున్నాఁడు; నాకత్యన్తాభిమతమైన సర్వస్వామియొక్క సౌందర్యాతిశయమును నేనేమని వర్ణించెద ?. ౪.

మూ.—ఆరావముతమాయల్లావియుళ్ కలన్ద । కారార్ కరుముకిల్ పోలెన్నమ్మాన్కణ్ణనుక్కు ।
నేరావాయ్ శెమ్బవళఙ్గణ్బాతఙ్గైకమలమ్ । పేరారనీణ్ముడినాణ్బిన్నుమిழைపలవే॥ ౫॥

అ.—(ఆరావముతమాయ్) నిరుపమమానసౌన్దర్యత్తైయుడైయనాయ్, అపరిమితదివ్యభూషణోపేతనాయ్, సర్వకాలముమనుభవిత్తాలుమారాతభోగ్యమాయిరున్దవన్, అత్యన్తమవస్తుభూతనాయిరున్దవెన్నుళ్ళేకలన్దరుళినానెన్గిఱార్. ౫.

అన్వ.—ఆరావముతమాయ్ అల్ ఆవియుళ్ (౩) కలన్ద కార్ ఆర్ (౬) కరుముకిల్పోల్ ఎన్నమ్మాన్ కణ్ణనుక్కు (౯) శెమ్ పవళమ్ వాయ్ (౧౨) నేరాతు కమలమ్ కణ్పాతమ్కై (౧౫) నేరా పేర్ ఆరమ్ (౧౮) నీళ్ ముడి నాణ్ (౨౧) పిన్నుమ్ ఇழై పల.(౨౪).

పన్నీ:—అనన్తరమ్, తమ్ముడైయతిరువుళ్ళత్తిలే కలన్దవనుడైయ అవయవశోభైక్కుపమైయిల్లైయెన్గిఱార్.

నిరతిశయభోగ్యభూతనాయ్, ఒన్ఱల్లాత, ఎన్నెఞ్జుక్కుళ్ళే,(౩) కలన్దు, అత్తాలే కార్కాలత్తిలే, పూర్ణమాన, (౬) కాళమేఘమ్బోలే యిరుక్కిఱ, ఎన్నాతనాన, కృష్ణనుక్కు, (౯) శివన్ద, పవళమ్, అధరత్తై, (౧౨). ఒవ్వాతు. కమలఙ్గళ్, కణ్పాతఙ్గైకళై, (౧౫) ఒవ్వా. అతుక్కు మేలేపెరియ, ఆరముమ్,(౧౮)ఉయర్న్ద, ముడియుమ్, నాణుముతల్,(౨౧)మఱ్ఱుముణ్డాన, ఆభరణఙ్గళుమ్, అసఙ్ఖ్యాతఙ్గళ్.(౨౪)

అర్థము.—అతృప్తామృతమును అతినీచమైన మనస్సులోఁ (౩) గలిసి (అందువలన) వర్షాకాలమునందుఁ బూర్ణమైన (౬) కాళమేఘము వంటి నాస్వామియైన కృష్ణునికి (౯) ఎఱ్ఱని ప్రవాళము అధరమును (౧౨) అనుసరింపదు. తామరపుష్పములు నేత్రపాదహస్తములను(౧౫) అనుసరింపవు. శ్రేష్ఠమైన హారము (౧౮) శ్రేష్ఠమైన కిరీటమును కటిసూత్రముమొదలగు (౨౧) తక్కిన ఆభరణములును అసంఖ్యాతంబులైయున్నవి. (౨౪) ౫.

ఈ.— అఞ్జామ్పాట్టు. ఇత్తనైపోతుమ్ తామరైయైశిక్షిత్తుపమానమాక చ్చొల్లిప్పోన్దార్ ; విషయత్తిలే యవగాహిత్తవాఱే నేర్కొడునేరేయుపమానమాయ్నిన్ఱతిల్లై, అవఱ్ఱైకఴిత్తుపమేయన్దన్నైయే శొల్లుకిఱార్.

(ఆరావముతమాయ్) ఎప్పోతుమ్భుజియానిన్ఱాలుమ్ మేన్మేలనతృప్తైయైవిళైక్కు మమృతమ్బోలే నిరతిశయభోగ్యనాయ్. (అల్లావియుళ్ కలన్ద) ఇప్పడిభోగ్యమ్కుత్తైవఱ్ఱాల్ భోక్తాక్కళుమతుక్కనురూపమాకవేణ్డాతో? (అల్లావి) ఒరువస్తువాకవెణ్ణవొణ్ణాత వెన్నుడైయఆవియోడే కిడీర్వన్దుకలన్దతు. తన్నైయుమఱిన్దిలన్, ఎన్నైయుమఱిన్దిలన్. (అల్లావి) అచిత్తిఱ్కాట్టిల్ తమ్మైక్కుత్తైయనినైత్తపడి. అచిత్తుక్కిழివిల్లైయే, తన్స్వరూపత్తిలేకిడన్దతే; చేతననాయిరున్దువైత్తు జ్ఞానఫలమిల్లామైయాలే అచిత్తిఱ్కాట్టిల్ తమ్మైక్కుత్తైయనినైత్తిరుక్కిఱార్. (ఉళ్ కలన్ద) ౧ * పెరుమక్కళుళ్ళవరాన నిత్యసూరికళళవిల్ కలక్కుమాప్పోలే తాన్ కలన్దానో?

జీ-అ.—అఞ్జామ్పాట్టు (ఆరావముతమిత్యాది) కీழ్, ఉపమానమానతామరైయై శిక్షిత్తొప్పాకచ్చొల్లిప్పోన్దవర్, ఇఙ్గు "ఒప్పిల్లై" ఎన్ఱు శొన్నతుక్కు ప్రయోజనమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఇత్తనైపోతిత్యాది). శిక్షిత్తు-శిఱితువిశేషణమిట్టు. నేర్కొడునేర్-సాక్షాత్.

(మేన్మేలన) ఇతు-అభూతోపమై. అవనుడైయభోగ్యత్తైయె చ్చొల్లుకిఱవరుడైయహార్దభావమ్ (ఇప్పడియిత్యాది). అల్లావి-అల్లాత ఆవి. ఒరువస్తువల్లాతవాత్మావుక్కుళ్ళేయెన్ఱపడి. ఇతనురూపమన్ఱోవెన్న (ఒరువస్తువాకవిత్యాది). వివరణమ్ (తన్నైయుమిత్యాది). "నల్లతుకెట్టాల్నాయ్క్కుమాకాతు" ఎన్ఱత్తైనినైత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అచిత్తిఱ్కాట్టిలిత్యాది). అత్తైయుపపాదిక్కిఱార్ (అచిత్తుక్కిత్యాది). అచిత్తుక్కిழివిల్లైయే-అచిత్తుక్కు "ఇழన్దోమ్" ఎన్నుమఱివిల్లైయే. (తన్స్వరూపత్తిలేకిడన్దతే) వస్త్వన్తరమన్ఱిక్కేకిడన్దతే. (జ్ఞానఫలమిల్లామైయాలే) "భగవత్సంశ్లేషత్తుక్కయోగ్యమ్" ఎన్నుమ్జ్ఞానఫలమిల్లామైయాలే. "ఉళ్ కలన్ద" ఎన్ఱతుక్కర్థద్వయమ్ - విడాయర్మడువిలేయవగాహిక్కుమాప్పోలే యత్యభినివిష్టనాయ్ కలన్దానెన్నుతల్, "ఏకతత్త్వమ్" ఎన్నలామ్పడికలన్దానెన్నుతల్. ఇరణ్డర్థత్తైయుమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (పెరుమక్కళిత్యాదియాలుమ్, ఏకతత్త్వమెన్నలామిత్యాదియాలుమ్). (నిత్యసూరికళళవిలితి) యోగ్యవిషయత్తిఱ్కలక్కు-

ఈ.—ఎన్నైయాఽరావముతాకనినైత్తు, ఎన్నళవాకత్తన్నైనినైత్తుక్కిడీర్కలన్దతు. (ఉళ్కలన్ద) "ఏకతత్త్వమ్" ఎన్నలామ్పడికలన్దానాయ్ఙ్గు. అవనిప్పడికలన్దమైనీరెణ్ణాదిన్దతెన్నిల్; వడివిలేతోడైకొణ్డేనెన్గిఱార్ (కారార్కరుముకిల్పోల్) ఎన్నోపైక్కలవి "పెఱాప్పేఱు" ఎన్నుమిడమ్తన్వడివిలేతోఱ్ఱువిరానిన్ఱాన్. కార్కాలత్తిలాగ్న కరుముకిల్పోలెన్నుతల్; కారెన్ఱు - కఱుప్పాయ్, కరుమైమిక్కముకిలెన్నుతల్, ఇవ్వడివై యుడైయవన్గిడీర్! ఎన్నోదేవన్దుకలన్దానెన్గిఱార్. (ఎన్నమ్మాఱ్కణ్ణనుక్కు) అవ్వడివழకాలేయన్నై ఎழுతికొణ్డకృష్ణనుక్కు.

(నేరావాయ్శెమ్పవళమ్)పవళమాకిత్తోన్దన్నోఇరుప్పతెన్నిల్; ప్రవాళత్తైస్ఫటికస్థానత్తిలేయాక్కియవ్వరుకేశివన్దపవళత్తైక్కత్తోత్తాల్, అప్పడిశివన్దపవళమాయిఱ్ఱు జాతియాకత్తిరుప్పవళత్తుక్కొప్పాకాతతు. (కణ్పాతమ్కైకమలమ్నేరా)కుళిరనోక్కినకణ్,నోక్కుక్కుత్తోఱ్ఱువిழுన్దిరువడికళ్, తిరువడికళిలేవిழுన్దారైయెడుత్తకైక్కుకైక్కు; ఇవఱ్ఱుక్కుత్తామరైజాతియాకవొప్పాకా.(పేరారమ్)౧."పెరియవరైమార్పిత్పేరారమ్"ఎన్గిఱపడియే, తిరుక్కழுత్తుక్కిరుమడియిట్టుచ్చాత్తవేణ్డుమ్పడియానవారమ్. (నీళ్ముడి) ఆధిరాజ్యసూచకమాన తిరువభిషేకమ్. (నాణ్) విడునాణ్. (పిన్నుమిత్తైపలవే) అనుభవిత్తుప్పోమిత్తనైపోక్కి, ఎన్నాల్ప్పెల్లిత్తలైక్కట్టప్పోమో?. ౪.

జీ-అ.—మ్పాతుమ్పెరుమానాయికలన్దతెన్నపడి.ఎన్నళవాకత్తన్నైనినైత్తు-తన్నైయల్లాఽయాకనినైత్తు.తోడైకొణ్డే-గ్రహిత్వే.ఎన్నుళ్కలన్దవనన్తరమ్-కారార్కరుముకిలానాన్ ఎన్ఱుపరభావియాకభావమ్ (ఎన్నోపైక్కలవియిత్యాది). కారార్కరుముకిల్పోల్-వర్షాకాలీనపరిపూర్ణమేఘమ్పోలేయితిప్రథమార్థః; కారెన్ఱు-కఱుప్పాయ్, ఆర్తల్-మికుతియాయ్, కరుమైమిక్కకరుముకిల్ - నెయ్త్తముకిలెన్ఱుద్వితీయార్థమ్. కారార్కరుముకిల్పోలేయిరుక్కిఅవన్గిడీర్-అల్లావియుళ్కలన్దతెన్ఱు పూర్వభావియాకవర్థాన్తరమ్ (ఇవ్వడివైయిత్యాది). వాయ్క్కుశెమ్పవళమ్, నేరా-సదృశమాకాతెన్నపడి.

(పవళమాకిత్తోన్దన్నోవిరుప్పతెన్ఱు) అనన్తరమ్, "శెమ్" ఎన్ఱువిశేషిక్కవేణుమో (ఎన్నిల్) ఎన్ఱు కూట్టువతు. "పవళమ్"ఎన్గిఱ సామాన్యనిర్దేశత్తైప్పఱ్ఱ (జాతియాకవెన్ఱతు) జాతిక్కైయొరువ్యక్తియుమ్ సదృశమన్నపడి. కణ్పాతమ్కైకమలమ్నేరా - కణ్పాతమ్కైకళుక్కుకమలమొప్పాకాతు. ఆరమ్-హారమ్. ముత్తుమాలై. (పెరియవరైయిత్యాది) మూన్ఱానిరువన్దాతి. పెరియమలైపోలే పొరున్దియిరుక్కిఅతిరుమార్విలే పెరుత్తిరుక్కిఅతిరువారత్తైచ్చాత్తియెన్నపడి. ఇరుమడియిట్టు - ఇరట్టైయాకమడిత్తు. విడునాణ్-కటిసూత్రమ్. "పలవే" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (అనుభవిత్తిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. ౪.

అ-అ-వి.—(ఎన్నళవాక) తమ్ముడైయఅయోగ్యతానుసన్ధానమవర్క్కిల్లన్దానపడి. సర్వజ్ఞనాయ్సర్వశక్తియాయ్ ప్రాప్తనాయిరుక్కిఅవన్, ఇన్నళవుమ్వరఉపేక్షిత్తు ఇప్ప కలక్కనినైక్కిఅపోతు తన్కుఱైయనుసన్ధిక్కప్రాప్తమిఱేయెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్.——(ఆధిరాజ్యసూచకమానవితి) ౨."ఆధిరాజ్యమధికంభువనానామీశ తేపిశునయన్కిలమాలిః". (విడునాణ్) లమ్బమానఃకశ్చిత్కటిసూత్రవిశేషః. విడునాణ్ ఎన్ఱతు - ౩"ముక్తామయంసారసనావలమ్బి" ఎన్గిఱశ్లోకత్తిల్ప్రతిపాద్యమానత్తై. ౪.

మూన్ఱానిరువన్దాతి - ఐమ్పత్తైన్దామ్పాట్టు.

పెరియవరైమార్పిత్పేరారమ్పూణ్డు । కరియముకిలిడైమిన్పోల । తిరియుఙ్గాల్ ।
పాణోదుఙ్గవణ్డఱైయుమ్పఙ్గయమేమఱ్ఱవన్ఱన్ । నీణోదుఙ్గణ్ణాట్టునిలమ్.

౧॥ ౩-తి-అన్దా-౫౫. ౨॥ ఏ-స్తు-౨౫. ౩॥ మాఘ-కా-స-౩-శ్లో-౧౦.

తాత్పర్యము.—ఉపమానములేనిసౌందర్యముకలవాఁడును అసంఖ్యాతంబులైన దివ్యాభరణములచేఁ భూషితుఁడును ఎంతకాలమును భవించినపర్యాప్తామృతమువలె భోగ్యభూతుఁడునైన నీసర్వస్వామి అతినీచుఁడనైననామనస్సుతోఁగలిసి నిరవధికకృపావంతుఁడాయెను. ౫.

మూ.—పలపలవేయాపరణమ్పేరుమ్పలపలవే । పలపలవేశోతివడివుపణ్బెణ్ణి ।
ప్పలపలకణ్డుణ్డుకేట్టుత్ర్ఱుమోన్దిన్బమ్ । పలపలవేఞానముమ్పామ్బణైమేలాఱ్కే—యో ౬॥

అ.—(పలపలవే) అసజ్ఖ్యేయదివ్యభూషణజ్గళైయుమ్, అసజ్ఖ్యేయకల్యాణగుణజ్గళైయుమ్, అసజ్ఖ్యేయతేజోమయకల్యాణదివ్యరూపజ్గళైయుమ్, అసజ్ఖ్యేయదివ్యభోగజ్గళైయుమ్, అసజ్ఖ్యేయదివ్యజ్ఞానజ్గళైయుముడైయనాయ్, నాగపర్యజ్కశాయియాయ్, ఇప్పడిపరిపూర్ణనాయిరున్దువైత్తెన్నోడే కలన్దరుళినానెన్గిఱార్. ౬॥

అన్వ.—పామ్బణైమేలాఱ్కు పణ్బెణ్ణిల్ ఆపరణమ్ (౩) పలపల పేరుమ్ పలపల (౬) శోతి వడివు పలపల (౯) కణ్డుణ్డుకేట్టుత్ర్ఱు మోన్దిన్బమ్ పలపల ఞానముమ్ (౧౨) పలపల. (౧౩)

పన్ని.—అనన్తరమ్, భూషణాద్యపరిచ్ఛేదత్తైయనుభవిక్కిఱార్.

తిరువనన్దాళ్వానైప్పడుక్కైయాకక్కొణ్డాపోలేయెన్నోడుకలన్దవనుక్కు, స్వభావనిరూపణమ్బణ్ణిల్, ఆభరణమ్, (౩) కిరీటాదిరూపభేదత్తాలుమ్ ఓరొన్ఱిల్ సంస్థానబాహుళ్యత్తాలుమ్ పలపలవాయిరుక్కుమ్. నామముమ్, వ్యక్తిభేదత్తాలుమ్ నిర్వచనముఖత్తాలుమోరొన్ఱనేకనామాత్మకమాకైయాలేపలపలవాయిరుక్కుమ్. (౬) జ్యోతీరూపమాన, అప్రాకృతవిగ్రహముమ్, పరవ్యూహాదిభేదత్తాలుమవాన్తరభేదత్తాలుమ్ పలపలవాయిరుక్కుమ్. (౯) ఇన్ద్రియద్వారా తత్తద్విషయసంయోగత్తాల్ వరుకిఱసుఖముమ్, వ్యక్తిభేదత్తాలుమవాన్తరభేదత్తాలుమ్ పలపలవాయిరుక్కుమ్. తద్ద్వారాపదార్థజ్గళిల్పిఱక్కిఱజ్ఞానముమ్, (౧౨) అప్పడియేపలపలవాయిరుక్కుమ్. (౧౩)ఇన్ద్రియద్వారావరుకిఱసుఖజ్ఞానజ్గళిలీశ్వరనుక్కు యథాక్రమత్తాలుమ్ వ్యుత్క్రమత్తాలుమ్ వరుమనియమత్తాలేపన్నైకొల్లవుమామ్. ౬.

అర్థము.—ఆదిశేషునిశయనముగాఁగలశ్రియఃపతియొక్క స్వభావములనునిరూపించినచో ఆభరణము (౩) లనేకములుగాను తిరునామము లనేకములుగాను (౬) తేజోమయములైన దివ్యమంగళవిగ్రహము లనేకములుగానుండును.(౯) దివ్యచక్షుస్సుచేసాక్షాత్కరించియు రసనేన్ద్రియముచేననుభవించియు శ్రోత్రములచేవినియు(౧౨) త్వగింద్రియముచేస్పృశించియు ఘ్రాణేంద్రియముచేనాఘ్రాణించియు(వచ్చెడి) సుఖము (౧౪) లనేకములుగానుండును. జ్ఞానములు నవేకములుగానుండును. (౧౫).

ఈ.— అఙామ్బాట్టు. తమ్ముడనేకలన్దాళ్త్రానాయ్ అనేకశరీరపరిగ్రహమ్బణ్ణి యోన్నై యనుభవియానిన్ఱానెన్గిఱార్.

(పలపలవేయాపరణమ్) జాతిభేదముమ్ వక్తిభేదముమిరుక్కిఱపడి. తిరుక్కైక్కుచ్చాత్తుమవైయెన్నాలనేకమ్; అవైతన్నిలే "ఇడైచ్చరి, కడైచ్చరి" ఎన్ఱనేకమాయిరుక్కుమిఱే. (పేరుమ్పలపలవే) అనుభవనమ

జీ-అ.—అఙామ్బాట్టు (పలపలవేయిత్యాది) "పలపలవేశోతివడివు" ఎన్ఱతిలేవోక్కాకవవతారికై (తమ్ముడనేయిత్యాది).తమ్ముడనే-ఎన్నుడనే, ఆళ్శానాయ్ - ఒరుశరీరత్తాలే యనుభవిక్క వతృప్తనాయ్. ఆళ్శానాయ్ - అతృప్తనాయ్,

ద్వారా క్తిక్కర్థమ్ (జాతిభేదముమిత్యాది). ఉపపాదనమ్ (తిరుక్కైక్కిత్యాది). ఇతు - జాతిభేదమ్. అఙ్గులీయక జాతియిలుమ్ "ఇడైచ్చరి, కడైచ్చరి" ఎన్ఱువ్యక్తిభేదముణ్డిఱే. ఇప్పడియెల్లావఱ్ఱిలుజ్గణుకొళ్వతు. శరి - వలయమ్. ఇడైచ్చరి - బాహువిల్ తోళ్వళైయుత్లానవై. కడైచ్చరి-మున్కైవళైయాతల్. యద్వా, ఇడైచ్చరికడైచ్చరియావతు-విరలిలేపోతిరమిట్టాల్ మున్నుమ్పిన్నుమిడుకిఱమోతిరమాతల్.

ఈ.—యత్తిల్ నామగ్రహణత్తుక్కు ప్రీన్దవిడమెల్లామ్తుత్రై; శీలప్పేర్, వీరప్పేర్ అనేకమాయిరుక్కుమిత్తే. (పలపలవే శోతివడివు) తిరునామద్వారా కాణుమ్ వడివుకళుమ్పల. అప్రాకృతదివ్యసంస్థానత్తై యితరసజాతీయమాక్కుకై యాలేఎల్లామ్శోతివడివాయేయిరుక్కుమిత్తే. సౌభరియైప్పోలే అనేకమ్వడివుకొణ్డాయిర్ న్ఱు ఇవరై యనుభవిక్కి అతః. ముక్తర్ తన్నై యనుభవిక్కుమ్పోతుపడుమాప్పోలే, తానే నైయనుభవిక్కప్పలవడివు కొళ్ళానిన్ఱాన్. (పణ్బేణిల్) ప్రకారఙ్గళై యనుసన్ధిక్కిల్.

(పలపలవిత్యాది) కణ్డు, ఉణ్డు, కేట్టు, ఉఱ్ఱు, మోన్దు, ఉణ్డాకక్కడవతాన ఐన్ద్రియసుఖఙ్గళుమ్ పల పల. దృష్టిప్రియమాయిరుక్కుమవైయుమ్, భుజిక్కుమవైయుమ్, శ్రవణేన్ద్రియవిషయమాయిరుక్కుమవైయుమ్ స్పర్శవిషయమాయిరుక్కుమవైయుమ్, ఘ్రాణేన్ద్రియవిషయమాయిరుక్కుమవై యుమాయ నేకమిత్తే. (పలపలవేఞానముమ్) విషయఙ్గళై చ్చొల్లుతల్, అవఱ్ఱైయఱికైక్కు సామగ్రియాన జ్ఞానఙ్గళై చ్చొల్లుతల్. జ్ఞానముమ్పలవుణ్డోవెన్నిల్; విషయఙ్గడోఱుమ్ భేదిక్కుమిత్తేజ్ఞానముమ్. స్వవ్యతిరిక్తఙ్గళై యెల్లామ్ విషయమాకవుడైయనాయ్, అవఱ్ఱైయెల్లామఱియవుమ్వల్లనాయ్, అవఱ్ఱైయెల్లామనుభవిత్తాల్ వరుమేఱ్ఱత్తైయుముడైయనాయిరుక్కుమిత్తే. (పామ్బణై మేలాఱ్కేయో) ఇవైయెల్లా మొరువిషయత్తిలే యుణ్డాయనుభక్కుమెన్నుమిడ

జీ-అ.—“పేరుమ్బలపల” ఎన్ఱిఅవిడత్తిల్ వీప్సైయాలే. ౧“ఓరాయిరమ్” ఇత్యాదిప్పడియే, ఏకైకనామత్తుక్కుమ్ బహుముఖత్వమ్ వివక్షితమ్ నిరుక్తిభేదత్తాలే. “కోవిన్దన్” ఇత్యాది - శీలప్పేర్. “మతుశూతన్” ఇత్యాది - వీరప్పేర్. “ పలపలవేశోతివడివు ” ఎన్నతుక్కర్థద్వయమ్. మున్దినతు - అవతారవిగ్రహమ్. ఇరణ్డావతు - ఇవరై యనుభవిక్కైక్కాక వేకకాలత్తిలేయనేకవిగ్రహపరిగ్రహమాతల్. ప్రథమార్థమ్ (తిరునామద్వారేత్యాది). ద్వితీయార్థమ్ (సౌభరీత్యాది). ఇతరసజాతీయమానవవతారవిగ్రహత్తుక్కు చ్చోతియుణ్డోవెన్న (అప్రాకృతేత్యాది). దృష్టాన్తాన్తరమ్ (ముక్తనిత్యాది).

వివరణమ్ (దృష్టిప్రియేత్యాది). (పలపలవేఞానముమ్) జ్ఞాయతఇతిజ్ఞానమెన్ఱిఅవ్యుత్పత్తియాలే - కీఴ్చ్చొన్నవైన్ద్రియసుఖహేతువాన శబ్దాదివిషయఙ్గళై చ్చొల్లుతలెన్నపడి. (జ్ఞానముమ్పలవుణ్డోవితి)ధర్మభూతజ్ఞానమొన్ఱన్ఱో, పలవుణ్డోవెన్ని లెన్నపడి. (విషయఙ్గడోఱుమితి)విషయోపాధికభేదముణ్డెన్నపడి. “పలపలకణ్డుణ్డు” ఇత్యాదియైయుమ్, “ఞానమ్” ఎన్నతినర్థద్వయత్తైయుఙ్గూట్టినిగమిక్కిఱార్ (స్వవ్యతిరిక్తఙ్గళైయిత్యాది). విషయమాక-స్వజ్ఞానత్తుక్కు విషయమాక. అనుభవిత్తాల్-కరణఙ్గళాలే యనుభవిత్తాల్. ఏఱ్ఱమ్-ఇన్బమ్. ఏఱ్ఱమెన్నతు-అర్థాత్సిద్ధమ్. ఆక,

అ-అ-వి.— ౨ “ సఏకధాభవతి ” ఇత్యాది. సఙ్ఖ్యాపరత్వత్తైవ్యావర్తిక్కిఱార్ (అనుసన్ధిక్కిలెన్ఱు). ఉఱ్ఱు - స్పృష్ట్వా. “పలపల” ఎన్ఱివీప్సైయాలే - కరణాధీనవైవిధ్యమ్పోలే, విషయాధీనవైలక్షణ్యముమ్ వివక్షితమెన్ఱిఱార్ (దృష్టిప్రియమాయిత్యాది).—— (అవఱ్ఱైయఱికైక్కు) విషయీకరిక్కైక్కు. జ్ఞప్తిః - జ్ఞానమెన్నపడి. ఈశ్వరస్యచక్షురాదిజన్యజ్ఞానాన్యపిసన్తి, ౩ “ పశ్యత్యచక్షుః ” ఇతీన్ద్రియానధీనజ్ఞానాన్యపిసన్తీత్యుభయవిధజ్ఞానాన్యప్యుచ్యన్తే (ఞానమ్పలపలవితి).—— ఆழ்வారైయేసమస్తభోగ్యమాకవనుభవిత్తుహృష్టనాకిఱానెన్నతాయిఱ్ఱు. అనేకశరీరపరిగ్రహమ్బణ్ణి ప్రతిశరీరమ్ భిన్నమాన తత్తదిన్ద్రియఙ్గళెల్లావఱ్ఱాలుమాழ்வారై యనుభవిక్కిఱాన్. ఉణవుక్కువిషయమ్ - ౪ “తెన్నా వెన్నుమ్” ౫ “ఎన్నముతశొల్లుమ్” ఎన్ఱిఅ ౬* తొణ్డర్క్కముతు. “ఓ” ఎన్నైయాలే- అనేకశరీరపరిగ్రహమ్బణ్ణినతుమాழ்வారైయనుభవిక్కైక్కాక, భోగమువరోడేయెన్ఱుతోఱ్ఱుకిఱతు. ద్వితీయయోజనైయిల్, సమస్తపదార్థఙ్గళైయుమ్ స్వతఏవసాక్షాత్కరిత్తుకొణ్డు అవన్దనిర్భరనాయిరుక్కిఱవన్, “ అతెల్లామాழ்வారోరువరాలేయుణ్డు ” ఎన్ఱునినైత్తిరుక్కిఱానెన్నపడి. “పలపలకణ్డుణ్డు” ఇత్యాదినోక్తాని-వైషయికసుఖాని, విషయాశ్చ, జ్ఞానానిచభగవతఃపరాఙ్కుశార్యవిషయఏవ భవన్తీతిసిద్ధవత్కృత్యాహ (ఇవైయెల్లా మొరువిషయత్తిలేయితి). శేషస్సామగానాదివిశిష్టవేషేణశ్రోత్రసుఖకరోపిభవతి; ఏవంసర్వాకారసమ్పత్త్యా, రసనేన్ద్రియభోగ్యైరపిపదార్థైర్భోగ్యరసోభవేత్ సోప్యనేనజాయతఇతిభావః. యద్వా, ౭ “శెన్ఱాల్కుడైయామ్” ౮ “నివాసశయ్యాసనపాదుకాంశుక ” ఇత్యాది ప్రకారేణరసనేన్ద్రియభోగ్యోపిభవతీతివా.

౧॥ ౮౩-౧. ౨॥ ఛాం-ఉ-౭-౨౬. ౩॥ ౪॥ ౯-౭-౫. ౫॥ ౬౯-౨. ౬॥ ౮౪-౯. ౭॥ ౧-౮-అన్దా-౫౩. ౮॥ స్తో-ర.

ఈ.—(ఎనకళ్వి)తన్ హృదయత్తిలోడుకిఱతుపిఱరఱియాతపడిమఱైత్తుప్పరిమాఱక్కడవళవళ్ పడుమ్పాడేయితు. (తాన్పట్ట) ౧"నజీవేయంక్షణమపి" ఎన్గిఱతానవిక్రుతనాయ్, ఇవళ్ విక్రుతైయావతే!. (వఞ్జనై) అళవుపడైక్కు పెరుమ్బడైతోఱ్పతువఞ్చనత్తాలేయిఱే. పకలైయిరవాక్కియుమ్, "ఆయుధమెడేన్" ఎన్ఱిఱుత్తుమ్శెయ్త శెయల్పోలే యినళై వఞ్జిత్తీరిత్తనై. ౭.

జీ-అ.—"కళ్వి"ఎన్ఱతుక్కు భావమ్(తన్హృదయత్తిలిత్యాది). కళ్వితాన్పట్టవఞ్జనై,ఎన-ఎన్న వాయిరున్దతెన్ఱన్వయిత్తుతాత్పర్యమెన్ఱు కణ్డు కొళ్వతు. "పట్టవఞ్జనై" ఎన్నవమైన్దిరుక్క, "తాన్" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (నజీవేయమిత్యాది). సున్దరకాణ్డేషట్షష్టితమే,"చిరంజీవతివై దేహీ యదిమాసన్ధరిష్యతి । నజీవేయంక్షణమపివినాతామసితేక్షణామ్". ఇవళ్ విక్రుతైయానాలతువఞ్చన మాక వేణుమోవెన్న (అళవుపడైక్కిత్యాది). అళవుపడై-అల్పసేనై. నాయకన్-అళవుపడై. పిరాట్టి-పెరుమ్బడై. ౨"అసితేక్షణా" ఎన్గిఱ-చక్షుస్సౌన్దర్యాధిక్యత్తైప్పఱ్ఱ (పెరుమ్బడై యెన్ఱతు). ౩"తుల్యశీలవయోవృత్తామ్" ఇత్యాది. అప్పడి వఞ్చకనోవెన్న (పకలైయిత్యాది). "వఞ్జనైయే" ఎన్ఱఏకారమ్ - ఇతిరున్ద పడియొన్ఱు ఎన్ఱిడుపాట్టిలే. ౭.

అ-అ-వి.—౪"తనకేళ్విలాణ్కణ్ణనీర్ కొణ్డాళ్"ఇతిహ్యుచ్యతే - ౪ "తస్యయథాకప్యాసంపుణ్డరీకమేవమక్షిణీ" ఇత్యుచ్యమానలోచనే నైతత్సదృశేనభవతఇతిహి తస్యార్థః. ఏతత్సర్వమ్-"తాన్" ఇత్యత్రగర్భితమ్——ఎనకళ్వితాన్పట్టవఞ్జనై - ఉళ్ళుళావియెన్ఱుతొడఙ్గి వెళ్ళనీర్క్కిడన్దాయెన్ను మెన్ఱురైయన్వయమ్. ౭.

ప్ర-తి.—(ఏழామ్పాట్టు) (ఉళ్ళుళావియులర్న్దులర్న్దు) భగవద్గీతాసుద్వితీయే, "అచ్ఛేద్యోఽయమదాహ్యోయమక్లేద్యోఽశోష్య ఏవచ । నిత్యస్సర్వగతస్థాణురచలోయం సనాతనః౨౪॥"——(పిన్నుమ్వెళ్ళనీర్క్కిడన్దాయ్) శ్రీవిష్ణుధర్మేచత్వారింశేధ్యాయే, "అన్ధకారేఽతితీవ్రేచనరసింహమనుస్మరేత్ । తరత్యఖిలదుఃఖానితాపార్త్తోజలశాయినమ్।గరుడధ్వజానుస్మరణాద్విషవీర్యంప్రశామ్యతి"——(తాన్పట్ట) సున్దరకాణ్డేషట్షష్టితమే, "ఇతస్తుకిందుఃఖతరంయదిమంవారిసమ్భవమ్ । మణింపశ్యామిసౌమిత్రేనహిపశ్యామిజానకీమ్॥ ౯ ॥ చిరంజీవతివైదేహీ యదిమాసంధరిష్యతి । నజీవేయంక్షణమపివినాతామసితేక్షణామ్॥ ౧౦॥ నయమామపితద్దేశం యత్రదృష్టామమప్రియా । నతిష్ఠేయంక్షణమపి ప్రవృత్తిముపలభ్యచ॥౧౧॥". ౭.

తాత్పర్యము.—భగవద్విరహముచేఁబరితాపమునొంది యాపరితాపమునుసహింపనశక్తురాలై యీపె మిక్కిలియార్తితో భగవంతుని గుఱించి మహోపకారకుఁడనియు, అట్టియుపకారమే తనఫలమగునట్లు సర్వసులభుఁడై యవతరించినకృష్ణుఁడనియుం, అర్ణవశాయియనియు చెప్పి, సర్వస్వాత్మపరునివశీకరింపఁదగిన సౌన్దర్యముకలఈపె వానిగుణములకు వశపడెనే ఇదిఏమాశ్చర్యము?

మూ.— వఞ్జనేయెన్నుమ్ కైతొழுమ్దన । నెఞ్జమ్వేవనెడితుయిర్క్కుమ్, విழ ।
అఞ్జనేవఞ్జనైశెయ్తీరుమ్మై । తఞ్జమెన్ఱివళ్ పట్టనవే । ౮॥

ఆ.— (వఞ్జనే) ఉన్నుడైయగుణఙ్గళిలే యెన్నై యకప్పడుత్తినవఞ్చనేయెన్నుమ్; పిన్నై తన్ తిరువాయాలొన్ఱు శొల్లమాట్టామైయాలే తన్నైక్కళాలే తొழுతిరుక్కుమ్; ఆప్పోతే యవనైక్కాణామైయాలే తన్నెఞ్జమ్వేవ నెడితుయిర్క్కుమ్; ఉమ్మై "తన్నుడైయవాపత్తుక్కుత్తుణై" ఎన్ఱు విశ్వసిత్తిరున్ద ఇవళుమ్ ఉమక్కు ప్రతికూలనాన కంసన్పట్టతుపడువతే! యెన్గిఱాళ్. ౮.

౧॥ రా-సు-౬౬-౧౦. ౨॥ రా-సు-౧౬-౫. ౩॥ ౧౪-౧౦. ౪॥ ఛాం-ఉ-౧-౬.

అన్వ.— వఞ్జనే ఎన్నుమ్ కై తొழுమ్ (3) తననెఞ్జమ్ వేవ నెడితుయిర్క్కుమ్ (౬) విఱల్ కఞ్జనై వఞ్జనై శెయ్తీర్ (౯) ఉమ్మై తఞ్జమెన్ఱు ఇవళ్ (౧౨) పట్టన ఏ. (౧౪) ౮.

పన్నీ.— అనన్తరమ్, ఆసన్న జనఙ్గళుక్కనుభవ విరోధినివర్తకరాన వుమ్మై విశ్వసిత్తివళ్ పట్టపాడుక శెన్నెన్గిఱాళ్.

ఉట్పుకున్దారైప్పోలే భవ్యతైయైక్కాట్టివఞ్చిత్తవనే!, ఎన్నుమ్; "అవ్వఞ్చనత్తుక్కుత్తొழுవేణ్డావో" ఎన్ఱు ప్రణయరోషత్తాలే కైయెడుత్తుత్తొழாనిఱ్కుమ్; (3) పూర్వసంశ్లేషప్రకారత్తైనినైత్తు; తన్నెఞ్జానతు, దగ్ధమామ్పడి, నెడుమూచ్చెఱియుమ్; (౬) పెరుమిడుక్కనాన, కంసనై, అవన్వఞ్చనైయవనోడేపోమ్పడిపణ్ణినవరే!,(౯) మధురైయిల్ పెణ్గళుక్కుతవినవుమ్మై, తనక్కుత్తఞ్జమెన్ఱు, ఇవళ్, (౧౨) పట్టవెళ్ళమ్, ఎన్?.(౧౪) ఇప్పడి కరణత్రయముమ్ శిథిలమామ్పడి పణ్ణవేణుమోవెన్ఱుకరుత్తు. ౮.

అర్థము.— వంచకుఁడా! అనిపలుకును; (ప్రణయరోషముచే) అంజలిచేయును; (3) తనమనస్సు దహింపఁబడునట్లు నిట్టూర్పువిడుచును; (౬) బలవంతుఁడైన కంసుని మోసముచేసినఓ!శ్రియఃపతీ! (౯) తమను రక్షకుఁడనితలఁచి ఈకుమార్తె (౧౨) పడినదుఃఖము ఎట్టిదైయున్నదో? (౧౪) ౮.

ఈ.— ఎట్టామ్పాట్టు. ఉమ్మైయనుభవిత్తు సుఖిక్క వైత్తీరల్లీర్, కంసనైప్పోలే ముడిత్తువిట్టీరల్లీర్, ఉమ్మై "రక్షకర్" ఎన్ఱిరున్దవివళ్ పడుమ్పాడే యిఱువెన్గిఱాళ్.

(వఞ్జనేయెన్నుమ్) తాయార్, "వఞ్జిత్తా" ఎన్నప్పాలుత్తిలళ్, "నానల్లేన్" ఎన్గాలుమ్ తవిరవొణ్ణాతపడి వఞ్చిత్తునిన్ఱురువడికళిలే శేర్త్తుక్కొణ్డ ఉపకారకనేయెన్నానిన్ఱాళ్; ౧* తానొట్టివన్దు తనినెఞ్జైవఞ్జిత్తానొట్టిన్ఱెన్ను యిరిక్కలన్దియలుమవన్ఱో?. ఇప్పడియెన్నై యుమఱియాతేవఞ్జిత్తు ఉన్ఱిరువడికళిలేశేర్త్త ఉపకారకనే! యెన్నానిన్ఱాళ్. (కైతొழுమ్) వఞ్జిత్తవుపకారత్తుక్కుత్తోళ్ఱుత్తొழுమ్. తాయార్ శొన్న గుణహానిక్కు పరిహారమ్పణ్ణినవాఱే ఆఱ్ఱామైపోకాతే; తననెఞ్జమ్వేవ నెడుమూచ్చెఱియానిఱ్కుమ్; ౨"తతోమలినసంవీతాం రాక్షసీభిస్సమావృతామ్ । ఉపవాసకృశాందీనాంనిశ్వసన్తీం పునఃపునః". "ఉళ్ళమ్మలఙ్గ" ఎన్ఱువెట్టివిழுన్దపడి శొల్లిఱ్ఱు; "ఉళ్ళుళావి యులర్న్దులర్న్దు" ఎన్గిఱవిడత్తిలే - ఉలర్న్దపడి శొల్లిఱ్ఱు; ఇఙ్గే, తననెఞ్జమ్ వేవవెన్గైయాలే- నెరుప్పుకొళుత్తినాప్పోలే శొల్లుకిఱతు.

జీ-అ — ఎట్టామ్పాట్టు. (వఞ్జనేయిత్యాది) "తననెఞ్జమ్" ఇత్యారభ్య, మేలెల్లామ్ కటాక్షిత్తవతారికై (ఉమ్మైయిత్యాది).

అతెప్పడి యెన్న (నానల్లేనిత్యాది). వఞ్చనత్తై యుపకారమాక చ్చొల్లుకైయాలే యెన్ఱపడి. అప్పడి వఞ్చిత్తు చ్చేర్త్తుక్కొణ్డానో వెన్న (తానొట్టియిత్యాది). "నానల్లేన్" ఇత్యాదివాక్య వివరణమ్ (ఇప్పడి యెన్నైయుమిత్యాది). పునశ్చనెడుమూచ్చెఱివానెన్నెన్న (తాయార్శొన్న విత్యాది). ఉయిర్క్కైమూచ్చువిడుకై. పలకాలుమ్ నెడుమూచ్చెఱికిఱతుక్కు సంవాదమ్ (తతోమలినేత్యాది) సున్దరకాణ్డే పఞ్చదశే. నెఞ్జినోవై పలకాలుఞ్జొన్నత్తై - కొన్తసమాధియాకరూపిక్కిఱార్ (ఉళ్ళమ్ మలఙ్గవెన్ఱిత్యాది). ఇత్తాల్ - అచ్ఛేద్యత్వాది ప్రతికోటియైచ్చొన్నపడి. (కొళున్దినాప్పోలేశొల్లుకిఱతు) *కొళున్దినాప్పోలిరుక్కిఱమైయై చ్చొల్లుకిఱతు.

అ-అ-వి.—(తాయార్వఞ్జిత్తానెన్నప్పాలుత్తిలళితి) మాతాపఞ్చనాందోషత్వేనావదత్, తాము క్తిమసహమానాసతీస్వయంవఞ్చనామేవోపకారత్వేనా హేత్యర్థః. నను, మాతృవత్పుత్ర్యపివఞ్చనాందోషత్వేనైవా హేతిభవతు, కోదోషఇతిచేన్న;"అరక్కనిలఙ్గైశెయ్తీర్క్కు, ఇలఙ్గైశెయ్తవనేయెన్నుమ్" "ఎనతపళపణ్ణర్తకవుకళే, తకవుడైయవనేయెన్నుమ్" ఇతి-మాత్రాదూషణత్వేనోక్తానాంవచసాంప్రత్యుత్తరత్వేన పుత్రీవచనప్రకరణవిరోధాత్.—"నెడితుయిరానిఱ్కుమ్" ఇతి వర్తమానార్థం హృదినిధాయదృష్టాన్తమాహ (తతఇత్యాది) ఎన్నవుమామ్. ౮.

ఈ.—(విఱల్కఞ్జనై వఞ్జనైశెయ్తీర్) మిడుక్కానానకంసనై యழியచ్చెయ్తీర్. ఉమ్మైత్తోత్తిక్కనినైత్తారై నీర్ తోత్తిక్కుమవరాయిరున్దీర్. ఆశ్రితానాశ్రిత విభాగమఱ ఉమక్కిరణ్డిడత్తిలుమ్ కార్యమొన్డేయో? (ఉమ్మైత్తఞ్జమెన్ఱు) తఞ్జమల్లాతారై "తఞ్జమ్" ఎన్ఱిరున్దార్ శొల్లుమాప్పోలే. శొల్లువతే! ౧ ,, తఞ్జమాకియ తన్దైతాయొడు తానుమాయ్" ఎన్నుమ్ సర్వరక్షకనై, ఘాతుకనై చ్చొల్లుమాప్పోలే శొల్లుకిఱాళితే మకళ్ దశైయైప్పార్త్తు. (ఇవళ్ పట్టనవే) ఒరుమహాభారతత్తుక్కుప్పోరుమొ్బాలే. సంసారికళైప్పోలే యుణ్డుడుత్తుత్తిరియవైత్తీరల్లీర్, ఉమ్మై నిత్యసూరికళైప్పోలే అనుభవిక్కక్కొడుత్తీరల్లీర్, ఎఙ్గళైప్పోలే ౨"తత్తస్యసదృశంభవేత్" ఎన్నుమళవిలిరుక్కప్పెఱ్ఱిలళ్, కంసనైప్పోలే ముడిత్తీరల్లీర్. ఎఙ్ఙనేవழிవారాతే ఉమ్మై త్తఞ్జమాక ప్పఱ్ఱినవివళై యొత్తనై పడుత్తవేణుమ్?. ౮.

జీ-అ.—శబ్దార్థమ్(మిడుక్కానానవిత్యాది). హార్దభావమ్(ఉమ్మైత్తోత్తిక్కవిత్యాది)."ఉమ్మైత్తఞ్జమ్"ఎన్ఱ పదత్తైయుజ్జూట్టికొణ్డుభావమ్ (ఆశ్రితానాశ్రితేత్యాది). కార్యమ్ - వఞ్చనై. ఆశ్రితరాన యశోదాదికళుక్కు త్తోత్తైక్కయుమ్, అనాశ్రితరాన కంసాదికళై జయిక్కైయుమన్ఱో వుమక్కు స్వభావమ్,ఇప్పోతిరణ్డిడత్తిలుమ్ తోత్తిక్కైయేయాయ్ విట్టతేయెన్ఱపడి. వ్యాఖ్యాతావినీదుపాడు(తఞ్జమల్లాతారై యిత్యాది). అప్పడిశొల్లలామోవెన్న (తఞ్జమాకియ విత్యాది). "తఞ్జమల్లాతారై" ఇత్యాదివాక్యమ్-"ఉమ్మై" ఎన్ఱతిల్ తాత్పర్యమ్. బహువచనార్థమ్ (ఒరుమహాభారతమిత్యాది). వివరణమ్ (సంసారికళైయిత్యాది). వఞ్చనత్తైయుపకారమాకచ్చొల్లుకైయాలే-సంసారికళిల్ వ్యావృత్తి; "తననెఞ్జమ్వేవ" ఎన్గైయాలేనిత్యసూరికళిలుమ్, తిరుత్తాయారాన తన్నిలుమ్వ్యావృత్తి. "కైతొழுమ్" ఎన్ఱత్తైక్కటాక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఎఙ్గళైప్పోలేయిత్యాది). "కఞ్జనై" ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కంసనైయిత్యాది). "ఉమ్మైత్తఞ్జమ్" ఎన్ఱతుక్కు తాత్పర్యాన్తరమ్ (ఎన్వழிవారాతేయిత్యాది). అతావతు-ఇత్తనైనాళుమెన్నై "తఞ్జమ్" ఎన్ఱిరున్దాళ్, ఇప్పోతెఙ్ఙ్గోక్కళామల్ ఎన్నైవిట్టుమ్మైత్తఞ్జమాకప్పఱ్ఱిన వివళ్ పడుమ్పాడేయితు, ఇవళైయిత్తనైపాడుపడుత్తవేణుమోవెన్ఱపడి. ఎన్వழிవారాతే - ఎఙ్ఙనొల్వழிవారాతే. అతావతు - ఇలఙ్గైశెఱ్ఱీర్క్కే" ఎన్ఱుమ్, "ఎనతనళవణ్ణర్తకవుకళే" ఎన్ఱుమ్, "ఎనకల్వితాన్పట్టవఞ్జనైయే" ఎన్ఱుమ్, నాఙ్ఙొన్నవాత్తైకళైయనాదరిత్తెన్ఱపడి. యద్వా, ఎన్వழி - "తత్తస్యసదృశంభవేత్" ఎన్గిఱనిలైయాతల్. సున్దరకాణ్డేఏకోనచత్వారింశే, "శరైస్తుసఙ్కులాఙ్కృత్వాలఙ్కాంపరబలార్దనః। మాన్నయేద్యదికాకుత్స్థస్తత్తస్యసదృశంభవేత్" క్రమేణాన్వయః. ౮.

ప్ర-తి.—(ఎట్టామ్పాట్టు) (వఞ్జనేయిత్యాది) (నెడితుయిర్క్కుమ్) తత్రపఞ్చదశే, "తతోమలినసంవీతాంరాక్షసీభిస్సమావృతామ్। ౧౮ ॥ ఉపవాసకృశాందీనాంనిశ్వసన్తీంపునఃపునః। దదర్శశుక్లపక్షాదౌచన్ద్రరేఖామివామలామ్ ॥ ౧౯ ॥ మన్దప్రఖ్యాయమానేనరూపేణరుచిరప్రభామ్" ॥౧౯-౪॥———(పట్టనవే) తత్రైకోనచత్వారింశే, "బలైస్సమగ్రైర్యదిమాంరావణంజిత్యసంయుగే। విజయీస్వపురంయాయాత్తత్దేవాస్యయశస్కరమ్। ౨౯॥శరైస్తుసఙ్కులాంకృత్వాలఙ్కాంపరబలార్దనః। మాంనయేద్యదికాకుత్స్థస్తత్తస్యసదృశంభవేత్ ॥౩౦॥" ౮.

తాత్పర్యము.—తనగుణములచే నన్నువశపఱచుకొనినవాఁడా! యనిచెప్పి మఱియు తానువార్తలాడుటకునశక్తురాలై యఞ్జలిచేసును. అప్పుడును సర్వేశ్వరుఁడు వేంచేసి సేవసాధింపనందున దుఃఖాతిశయముచేఁ దనమనస్సుదగ్ధమగునట్లునిట్టూర్పులిడును. ఈప్రకారము మిమ్మును రక్షకులుగా నమ్మియున్న ఈపెను ప్రతికూలులు పడిన దుఃఖముల ననుభవింపఁజేయుటయు క్తమా?. ౮.

మా.—పట్టపోతెழుపోతఱియాళ్విరై । మట్టలర్ తణ్డుழాయెన్నుఙ్గుడర్ ।
వట్టవాయ్‌నుతినేమియీర్, నుమ । తిట్టమెన్గొలివ్వేழైక్కే॥　　౯॥

ఆ.—(పట్టపోతు) ఆశ్రితరక్షణార్థమాక త్తిరువాழிయైయేన్దికాణ్డిరుక్కిఱనీర్, ఉన్మాదుసంశ్లేషిక్కైయిలుళ్ళవభినివేశత్తాలే మఱ్ఱు మనుసన్ధిక్కత్తక్కమైయన్తిక్కేయిరుక్కిఱవివళ్ తిఱత్తిల్ చెయ్యనినైత్తరుళిన్ఱైన్నెన్గిఱాళ్.　　౯.

అన్వ.—పట్టపోతు ఎழுపోతు అఱియాళ్ (౩) విరై మట్టు అలర్ (౬) తణ్డుழాయ్ ఎన్నుమ్ శుడర్ (౯) వట్టమ్ వాయ్ నుతి(౧౨) ాార్ నుమతు ఇట్టమ్ (౧౫) ఇవ్వేழైక్కు ఎన్గొల్. (౧౬)

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇవ్వళవిల్, రక్షణోపకరణవత్తైయైయుడైయవుమ్ముడైయనినైవేతాయిరుక్కిఱతెన్గిఱాళ్.

ఉఱఙ్గామైయాలుమ్ ఉణర్న్దతెళివుడైయళాయిరామైయాలుమ్ అస్తమిత్తపోతుమ్, ఉదిత్తపోతుమ్, అఱికిఱిలళ్. అఱికిఱతు సెఙ్గ మాకైయాలే. (౩) పరిమళముమ్, మధువుమ్, పరమ్బిన, (౬) శెవ్వి త్తిరుత్తుழాయ్, ఎన్నానిఱ్కుమ్. జ్వాలైకళైయుడైయ,(౯) వట్ట వాయైయుమ్, కూర్మైయైయుముడైయ, (౧౨) తిరువాழிయైయుడైయవరే!, ప్రతిబన్ధకత్తైక్కழిత్తుక్కొట్టపరికరముడైయీరానవుమ్ము , నినైవానతు, (౧౫) పఱ్ఱిన్ఱివిసమాట్టాతవిచ్చపలైక్కు, ఏతాయిరుక్కిఱతు?. (౧౬) సత్తైక్కుఉప్పాయిరుక్కిఱతో?, ముడీవు ంప్పాయిరుక్కిఱతో? వెన్గుకరుత్తు.　　౯.

అర్థము.—(ఈపె) అస్తమయకాలమును ఉదయకాలమును నెఱుఁగదు. (౩) పరిమళమును మధువును పూర్ణమైయున్న (౬) చల్లనితిరు య్ అనిచెప్పను. తేజస్సుకల (౯) మండలాకారమైన ముఖమును క్రౌర్యమునుకల (౧౨) చక్రాయుధముధరించినవారా! మీయొక్క ు (౧౫) ఇట్టిచపలురాలికు ఎట్టిదైయున్నదో? (౧౬)　　౯.

ఈ.—ఒన్బతామ్బాట్టు. "ఇవళ్ పట్టన" ఎన్గైక్కు ఎన్బట్టాళెన్న ; పడువతెల్లామ్ పట్టాళాకిల్ ఇవళ్గిని డువాళెన్గిఱాళ్.

(పట్టపోతెழுపోతఱియాళ్) ఉతిత్తతుమస్తమిత్తతుమఱికిఱిలళ్. ఇవళఱివతుమే తేనుమ్ముణ్డోవెన్నిల్ రైయిత్యాది) విరై-ఇతోరుపరిమళమే! మట్టు-ఇతోరుతేనే! అలర్-ఇతోరుపూవే! తణ్-ఇతోరుకుళిర్త్తియే! తిరుత్తుழాయ్‌విషయమాక ఒరుకోడియైచొల్లుమ్.౧*ఉమ్ముడైయపేరున్దారుమొழிయఱియాళెన్గిఱాళ్.

ఎన్నవాతే, "నమ్మైయాశైప్పట్టు ఇప్పడిపడప్పెఱ్ఱోమే" ఎన్నలభ్యలాభత్తాలే కైయిల్ తిరు

జీ-అ.—ఒన్బతామ్బాట్టు (పట్టపోతిత్యాది) పూర్వార్ధత్తైక్కాట్టుకిఱ్త్తవతారికై (ఇవళ్ పట్టనవిత్యాది). (ఇనియెన్బడువాళితి) ఇతుక్కు నుభవియాతతాయినిమేలే యనుభావ్యమానదుఃఖముణ్డోవెన్నపడి.

"పట్టపోతు" ఎన్నతు - "ముత్తుప్పట్టతు" ఎన్నుమాప్పోలే, ఉతిత్తపోతెన్నపడి. "ఎழுపోతు" ఎన్నతు - "ఎழுకళమ్" ఎన్నుమా రే,అస్తమిత్తపోతెన్నపడి. ఎழுకళమ్-ముడికిఱయుద్ధభూమి. వివరణమ్(ఉమ్ముడైయవిత్యాది). వితిర్త్తాళ్-చలిప్పిత్తాళ్. తటస్థళక్కైయై

ఆ-అ-వి.—"విరైమట్టలర్" ఎన్గిఱపదత్తోడే, "వఞ్జనే" ఎన్నత్తైయుఙ్గూట్టితాత్పర్యమ్ (ఉమ్ముడైయపేరుమిత్యాది) ఎన్నవుమామ్. —(నమ్మైయాశైప్పట్టితి) అస్మిన్వాక్యస్యాపదేశే-౨"ఉదారాస్సర్వఏవైతేజ్ఞానీత్వాత్మైవమేమతమ్। ఆస్థితస్సహియుక్తాత్మామామేవానుత్త తిమ్ । బహూనాంజన్మనామన్తే జ్ఞానవాన్మాం ప్రపద్యతే । వాసుదేవస్సర్వమితిసమహాత్మాసుదుర్లభః".　　౯.

౧॥ ౫౭-౨.　　౨॥ భ-గీ-౭-౧౮-౧౯.

ఈ.—వాళ్ళియై విఱిర్ త్తా (శుడర్వట్టవాయ్నుతినేమియిార్) శుడరైయుమ్, వట్టమానవాయైయుమ్, కూర్త్తైయైయుముడైయ తిరువాళ్ళియైక్కైయిలేయుడైయార్. ఇప్పోతు "శుడర్వట్టవాయ్నుతి" ఎన్గిఱ విశేషణమెన్నెన్నిల్; పెణ్బిళ్ళైయైక్కాట్టిల్ తిరుత్తాయార్, కైయున్దిరువాళ్ళియుమానవళుకుక్కీడుపట్టు, విశేషణఙ్గళిట్టనుభవిక్కిఱాళ్. ఆశ్రితానాశ్రితవిభాగమఱ ఉమక్కాళ్ళికైక్కుప్పరికరమొన్ఱేయో?. ౧"ఆళ్ళిప్పడైయన్దణనై మఱవియైయిన్నిమనత్తువైప్పారే" ఎన్నిఱే ఇవర్తమ్ముడైయవార్త్తైయుమ్. కైయున్దిరువాళ్ళియుమానవఴకైక్కణ్డాల్ నెఞ్జళ్ళియుమవర్కళ్ఱే. (నుమతిట్టమెన్గొల్) రావణహిరణ్యాదికళైప్పోలేముడిక్కనినైక్కిఱీరో, నిత్యసూరికళైప్పోలేకైయున్దిరువాళ్ళియుమానవఴకై, యనుభవిప్పిక్కిఱీరో?, తన్నైయుమ్మఱన్దుమ్మైయుమ్ మఱన్దు సంసారికళైప్పోలేయుణ్ణుడుత్తుత్తిరియవైక్కిఱీరో?; ఇవళ్ పేఱ్ఱిల్ నీర్ నినైత్తిరుక్కిఱతేతు?. (ఇవ్వేళైక్కు) అత్యన్తచపలైయాన ఇవళ్ విషయత్తిల్ నీర్ నినైత్తిరుక్కిఱతేతు?. ౯.

జీ-అ.—యనువదిత్తుప్పరిహరిక్కిఱార్ (ఇప్పోతిత్యాది). ఇప్పోతు-తాయార్తఙ్గవార్త్తైయాయ్చ్చొల్లుకిఱపోతు."శుడర్వట్టవాయ్నుతినేమియిార్-పట్టపోతు" ఇత్యాది పూర్వార్ధత్తోడేకూట్టి, మకళుడైయవ్యసనత్తుక్కుత్తిరువాళ్ళియాళ్వానోట్టైచ్చేర్త్తియఴకేహేతువెన్ఱు తాత్పర్యమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఆశ్రితానాశ్రితేత్యాది). ఆతావతు-అనాశ్రితరాన హిరణ్యాదికళైయళ్ళిక్కైక్కుమ్, ఆశ్రితైయానవివళైచ్చేర్త్తియళుకైక్కాట్టియళ్ళిక్కైక్కుమ్పరికరమొన్ఱేయోవెన్ఱపడి. ఇవరప్పడికైయున్దిరువాళ్ళియుమానవఴకిలేయీడుపట్టిరుప్పరోవెన్న (ఆళ్ళిప్పడైయిత్యాది). అన్దణనై-పరిశుద్ధనై. ౨"శక్కరత్తణ్ణలేయెన్ఱుతాళ్న్దు" ౩"ఆళ్ళియొడుమ్పొన్నార్ శార్ఙ్గముడైయ వడికళైయిన్నారెన్ఱఱియేన్" ఇత్యాదియైత్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి, తిరుమఙ్గైయాళ్వార్ ముతలానారైయుఙ్కూట్టియరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కైయుమిత్యాది). "శుడర్వట్టవాయ్నుతినేమియార్" ఎన్ఱత్తైయుఙ్కూట్టిభావమ్(రావణేత్యాదివాక్యద్వయేన). నుతి" ఎన్ఱ - తైక్ష్ణ్యత్తైప్పఱ్ఱి (రావణహిరణ్యాదికళైప్పోలేయెన్ఱతు). "శుడర్" ఎన్ఱత్తాల్చొన్న - సౌన్దర్యత్తైప్పఱ్ఱి (నిత్యసూరికళైప్పోలేయిత్యాది). ఇన్దవర్థద్వయత్తైయే యుత్తరత్రవివరిక్కిఱార్ (కూర్త్తైక్కిఱక్కాకవిత్యాదివాక్యద్వయేన). "పట్టపోతెழுపోతఱియాళ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (తన్నైయుమ్మఱన్దిత్యాది). అతావతు-పట్టపోతెழுపోతఱియాళ్" ఎన్గిఱవిడత్తిలే - ౪"నన్దన్త్యుదితఆదిత్యే నన్దన్త్యస్తమితేరవౌ। ఆత్మనోనావబుధ్యన్తేమనుష్యాజీవితక్షయమ్" ఇత్యాదిప్పడియేయెల్లారుమ్ సుఖమాకవిరుక్క, ఇవళుదిత్తతు మస్తమిత్తతు మఱియాతేయిరుక్కిఱాళెన్ఱిఱేతాత్పర్యమ్; అన్దభావత్తైత్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి, ఇప్పడియిరుక్కిఱవివళైయవర్కళైప్పోలేయుణ్ణుడుత్తుత్తిరియవైక్కిఱీరోవెన్ఱపడి. "ఇవ్వేళైక్కు-నుమతిట్టమెన్గొల్" ఎన్గిఱ పదసఙ్గతియైత్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి, "విఱైమట్టలర్" ఇత్యాదియైయుఙ్కటాక్షిత్తు, చాపలస్యవిషయన్దర్శయతిభావమాహ (పఱ్ఱిఱ్ఱువిడాతవిత్యాది). ఏళై-చపలై. "శుడర్" ఇత్యాదియైయుమ్, "విఱై" ఇత్యాదియైయుమఙ్కొణ్డు చాపలత్తైవివరిక్కిఱార్ (కైయుమిత్యాది). ౯.

తాత్పర్యము.—మీతో సంశ్లేషించుటయందభినివేశముచే నడితప్ప యితరముల ననుసంధింప నశక్తురాలైన యీకుమార్తెవిషయమునందు, ఆశ్రితరక్షణార్థముగఁ జిరువాళినిధరించియున్న తమరెంచియుండువిధ మెట్టిదో? ఈపె నిత్యసూరులవలె తమదివ్యమంగళవిగ్రహసౌన్దర్యము ననుభవించునట్లు కృపఁజేయుదురో? తనను మిమ్మునిద్దరినిమఱచి సంసారులవలె దుఃఖపెట్టెదరో? ఈపెవిషయముగ మీరు తలఁచియుండునది ఏమో? నేనెఱుఁగను. ౯.

మూ.—ఏళై పేతైయిరాప్పకల్ఱన। కేళ్ళిలొణ్కణ్ణనీర్ కొణ్డాళ్, కిళ।
ర్వాళై వేవవిలఙ్గైశెఱ్ఱీరివళ్। మాళ్ళైనోక్కొన్ఱుమ్వాట్టేన్మినే॥ ౧౦॥

ఆ.—(ఏழைపేతై) ఉన్మత్తయాకైప్పడుమ్ స్వభావైయాయ్, ఉన్ముడైయదుర్లభత్వత్తైయఱియమాట్టాత బాల్యదశాపన్నైయాయిరున్ద ఇవళ్ ఉన్మత్తయాకైప్పట్టు ప్పెఱాతవ్యసనత్తాలే అత్యన్తమవసన్నైయానాళ్; ఇవళ్ ముడివతఱ్కుమున్నే ప్రతిబన్ధకఙ్గళైయుమ్ నీరేపోక్కి క్కొణ్డు ఈజ్ఞానవన్దు రక్షిత్తరుళవేణుమెన్ఱెమ్పెరుమానైయపేక్షిక్కిఱాళ్. ౧౦.

అన్వ.— ఏழై పేతై ఇరాప్పకల్ (౩) తన కేழ் ఇల్ (౬) ఒణ్ కణ్ నీర్ (౯) కొణ్డాళ్ కిళర్ వాழ்వు (౧౨) వేవ ఇలఙ్గై శెఱ్ఱీర్ (౧౫) ఇవళ్ మాழై నోక్కొన్ఱుమ్ (౧౮) నాట్టేన్మిన్ (౨౧). ౧౦

పన్ని.— అనన్తరమ్, విరోధిమిక్కాల్ వెన్దు విழప్పణ్ణుమ్ వీరప్పాట్టైయుడైయనీర్; ఇవళ్ నోక్కొన్ఱు మొழியచ్చెవ్వతిల్ ఱకు, ఇత్తైప్పడియాతొழியవేణుమెన్గిఱాళ్.

కిట్టాతొழியిలుమ్ విడాతచపలైయుమాయ్, ఎన్శొల్లుక్కాత పేతైయుమానవివళ్, ఇరవోడు పకలోడువాశియఱ, (౩) తన్, ప్పు, ఇల్లాత, (౬) అழకియ, కణ్గళ్, నీర్, (౯) కొళ్ళప్పడియానాళ్. మిక్కవుయర్త్తియైయుడైత్తాయ్ పరపీడాఫలమాన, రావణైశ్వర్యమ్, (౧౨) అగ్నిసంతప్తమ్పడి, లఙ్కైయై, అழியచ్చెయ్దవనే!, (౧౫) అవళుక్కుతవినాప్పోలే ఇవళుక్కైయ, ముగ్ధమాన - మానిన్నోక్కుప్పోలే యిరుక్కిఱ, నోక్కైయొన్ఱైయుమాకిలుమ్, (౧౮) క్షయిప్పియాతొழியవేణుమ్. (౨౧) ఇవళ్నోక్కుక్కిశేర్ ఎల్లార్కుక్కుమ్ వసహేతువెన్ఱు కరుత్తు. ౧౧.

అర్థము.— అధికాశనొందియున్న (హితములనువినని) బాలికయైనయీయాపె రేయింబగళ్ళు (౩) తనయొక్క సమము లేని (౬) అంద ములైన నేత్రములయందు నీళ్ళను (౯) ధరించియున్నది. అధికమైన (రావణునియొక్క) ఐశ్వర్యము (౧౨) దగ్ధమగునట్లు లంకను భస్మీకరించినవారా! (౧౫) ఈపెయొక్క సుందరమైయున్న కటాక్షమునుమాత్రమైనను (౧౮) నశింపకనుండవలయును. (౨౧)

ఈ.— పత్తామ్పాట్టు. ఇవళ్, నోక్కొన్ఱుమొழியు అల్లాత తెల్లామొழிన్దాళ్; ఇనోక్కొన్ఱైయుమ్ నోక్కొళ్ళీరెన్గిఱాళ్.

(ఏழై) "కిడైయాతు" ఎన్ఱు ప్రమాణప్రసిద్ధమానత్తిలే, కిడైక్కుమతిల్ పణ్ణుమ్ చాపలత్తైప్పణ్ణుకై. (పేతై) "కిడైయాతు" ఎన్ఱఱిన్దు మీళుమ్ పరువమల్ల, నాఙ్హితజ్ఞానాలుఙ్గేళాతపరువమ్. (ఇరాప్పకల్ తనకేழ்

జీ-అ.— పత్తామ్పాట్టు. (ఏழైయిత్యాది). "మాழై నోక్కొన్ఱుమ్ వాట్టేన్మిన్" ఎన్ఱతై కటాక్షత్తవతారికై (ఇవళిత్యాది).

కిడైయాతెన్ఱు ప్రమాణప్రసిద్ధమానత్తిలే యెన్ఱతు-౧"భూమమ్మనోరథం స్వప్నేऽపి స్పర్శిపద్యమ్బ్రయప్పదమ్। ప్రాప్నోత్యారాధితేవిష్ణౌ ముక్తిమప్యతి దుర్లభామ్" ౨ "నపశ్యామి పశ్యాతికశ్చనైనమ్" ౩ "నచాగాహ్యాకేనచిత్క్వచిత్" ౪ "కట్కిలి"ఇత్యాదిష్వప్రసి. (నాఙ్హిత

అ-అ-వి.— "గునుతిట్టమెన్గాల్" ఇత్యువాచ - తదేకరక్ష్యత్వాన్యనపాయే సత్యపిస్వరక్షణే స్వయంవిజ్ఞాపయతి, ఏతాదృశీస్వరక్షార్థవిజ్ఞాపనప్రవృత్తిరవగన్తవ్యా· పరప్రవృత్తినివర్తకస్వప్రవృత్తినివృత్తిః - ప్రపత్తిరితిహిప్రపత్తిలక్షణమ్. తస్మాత్స్వరక్షణార్థవిజ్ఞాపనప్రవృత్తిరూప స్వప్రవృత్తేర్విద్యమానత్వాదీషద్వళమ్బయామాస, తదానీమాహ (ఏழைపేతైయితి). ఇతివాక్యసఙ్గతిర్దర్శితవ్యా· అపవదహ్యస్యాం గాథాయామ్ "నోక్కొన్ఱుమ్వాట్టేన్మిన్" ఇత్యత్ర "ఇవళ్ తానే ముడిన్దుపోకిఱాళ్" ఇత్యాద్యుక్తేశ్చ, అనన్తరమ్ "వాట్టమిల్ పుకழ்వామనై" ఇతి-సంశ్లేషశ్చ. అయమర్థః శ్రీవచనభూషణేప్యుచ్యతే ౫"అన్తిమకాలత్తుక్కుత్తఞ్జమిప్పోతు తఞ్జమెన్గిఱ నినైవుకులైకై ఎన్ఱు జీయరుమ్ చెయ్యవర్" ఇతి· ౩ "అహంస్మరామిమద్భక్తం - కాష్ఠపాషాణసన్నిభమ్". ౧౧.

ఈ.-లాణ్ కణ్ణనీర్ కొణ్డాళ్) ఆనన్దాశ్రువుక్కు త్తకుతియాయ్; (కేழிల్) కేழ் ఎన్ఱు-ఒప్పాయ్. ఇల్ ఎన్ఱు - ఇల్లామైయాయ్, ఒప్పిన్రిక్కే యిరుప్పతాయ్; ఒణ్ కణ్ - కణ్ణనీరిల్లావిడిలుమ్, కణ్డార్ కుక్కు ఆలత్తివழிక్కవేణ్డు మ్పడియానకణ్, సర్వకాలము మశ్రుపూర్ణమాయిఱ్ఱు. తామరైయిలే మఃత్తుప్పట్టాప్పోలే యిక్కణ్ణుమ్ కణ్ణనీరుమాయిరుక్కిఱవిరుప్పై, కాట్టిలెఱిత్త నిలావాక్కువతే!. ఇవ్విరుప్పుక్కు కృషిపణ్ణి, ఫలవేళైయిలే యిழప్పతే!; పొన్నుమ్ ముత్తుమ్ విళైయుమ్పడియిఱే కృషిపణ్ణిఱ్ఱు, ఇప్పోతివళிழవుక్కన్ఱియే, అవనిழవుక్కాయిఱ్ఱివళ్ కరైకిఱతు.

(కిళరిత్యాది) నడువేకణ్ణీర్ విழవిడు మిత్తనైయో? విరోధికనత్తిరుక్కవెన్న; రావణనిలుమ్ వలితో ఇవళుడైయ విరోధివర్గమ్. ౧ "ఉదీర్ణస్యరావణస్య" ఎన్గిఱపడియే-తాయుమ్ తమప్పనుమ్ శేరవిరుక్క ప్రాజాత వైశ్వర్యమిఱే. కిళర్న్దవైశ్వర్యమానతు వేమ్పడి లజ్జైయైనిరసిత్తీర్.ఒన్ఱైయழிక్కనినైత్తాల్, ముతల్ కిడవామే యழிక్కుమవరా యిరానిన్ఱీర్. (ఇవళ్ మాழைనోక్కొన్ఱుమ్ వాట్టినీనే)ఇవళుడైయ ముగ్ధమాననోక్కొన్ఱుమ్ కిడక్కుమ్పడి కార్యమ్పార్క్కవేణుమ్. మాழై యెన్ఱు-ఇళమై. (నోక్కొన్ఱుమ్ వాట్టినీనే) ఇవళ్ తానేముడిన్దుపోకిఱాళ్, నాజ్గళ్ తానే యిழక్కిఱోమ్, జీవిక్కవిరుక్కిఱ నీర్ వేణుమాకిల్, ఉమ్ముడైయ జీవనత్తైనోక్కిక్కొళ్ళప్పారుమ్. ౧౦.

జీ-అ.—ఞ్ఞొన్నాలుమితి) "తకవుకళే" "వఞ్జనైయే" ఇత్యాదిస్థలజ్గళిలే శొన్నేనెన్ఱపడి. (ఆలత్తివழிక్కై) ఆలత్తియాలే దృష్టిదోషత్తైవழிక్కైక్కు పోక్కైయెన్ఱపడి. "తనకేழிలాణ్కణ్ణిలే. ఇరాప్పకల్ నీర్ కొణ్డాళ్" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (సర్వకాలమిత్యాది). కణ్ణైవర్ణిక్కిఱవళుడైయ హార్దభావమ్ (తామరైయిలేయిత్యాది). అతావతు - సంశ్లేషానన్తరకరసమ్ పాత్తిక్కైక్కాకవుమ్, మేన్మేలనత్తుష్టైపిఱప్పిక్కైక్కాకవుమన్ఱో నీర్ విశ్లేషిత్తతు; అప్పై యప్పడియే ఫలిత్తపిన్పుమ్, కణ్ణనీరైయుమ్ మాఱ్ఱిక్కలక్కప్పెఱాతే యిழప్పతేయెన్ఱపడి. తామరైయిలే - తామరైప్పూవిలే. అతిలనిచ్ఛవాయిழక్కిఱీరల్లీర్; "ఇతువేణుమ్" ఎన్ఱు సృష్ట్యవతారాదికళాలే పాడుపట్టిழన్దువిట్టీరేయెన్గిఱాళ్ (ఇవ్విరుప్పక్కిత్యాది). ౨ "ఒణ్ముత్తుమ్ పైమ్పొన్నుమేన్ది" ఎన్ఱత్తైయుట్కొణ్డు రసోక్తి (పొన్నుమ్ ముత్తుమిత్యాది). పొన్ - వైవర్ణ్యమ్. ముత్తు - అశ్రుబిన్దుక్కళ్. (ఇప్పోతివళిழవుక్కన్ఱియేయితి). ఇల్లైయాకిల్, "తనకేழிలాణ్" ఎన్గిఱ విశేషణత్తుక్కు ప్రయోజనమిల్లైయిఱే.

కీழுక్కు శేషమాక్కియవతారిక్కై (నడువేయిత్యాది). "రావణనిలుమ్వలితో" ఎన్గైక్కు అవనప్పడియధికనోవెన్న; కిళర్ త్తియిన్ చరమావధిమాహ (ఉదీర్ణస్యేత్యాది) అయోధ్యాకాణ్డేప్రథమే, "నహిదేవైరుదీర్ణస్య రావణస్యవధార్థిభిః । అర్థితోమానుషేలోకేజజ్ఞేవిష్ణుస్సనాతనః" "వాழை" ఇత్యత్ర-ఐకారమ్ - అవ్యయమ్. " కిళర్వాழைవేన విలజ్గైశెఱ్ఱీర్ - ఇవళ్ మాழைనోక్కొన్ఱుమ్ వాట్టినీనే" ఎన్ఱు మేలుక్కు శేషమాక్కి భావాన్తరమ్ (ఒన్ఱైయழிక్కవిత్యాది). అతావతు - లజ్జైయై నిశ్శేషమాక అழிత్తాప్పోలే యివళైయుమழிయాతే కొళ్ళుమెన్ఱపడి. "వాట్టినీన్" ఎన్ఱు - ఫలమవనతాక చ్చొన్నతుక్కుభావమ్ (ఇవళ్ తానేయిత్యాది). ఉమ్ముడైయ జీవనత్తైయెన్ఱతు-౩"మణనోక్కముణ్డానే" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. క్రమేణాన్వయః. ౧౦.

ప్ర-తి.— (పత్తామ్పాట్టు) (ఏழைపేతైయిత్యాది) (కిళర్ వాழை) అయోధ్యాకాణ్డే ప్రథమే, "తేషామపిమహాతేజా రామోరతికరః పితుః ! స్వయంభూరివభూతానాం బభూవగుణవత్తరః॥ ౬॥ సహిదేవైరుదీర్ణస్య రావణస్యవధార్థిభిః । అర్థితోమానుషేలోకే జజ్ఞేవిష్ణుస్సనాతనః॥ ౭॥ కౌసల్యాశుశుభేతేన పుత్రేణామితతేజసా । యథావరేణదేవానా మదితిర్వజ్రపాణినా." ౧॥ ౧౦.

౧॥ రా-అ-౧-౭. ౨॥ తి-వి-౧౧. ౩॥ తి-మొ-౮౦-౧.

తాత్పర్యము.—మిమ్ము నెల్లప్పుడారాధిపడు స్వభావముకలదియు, మీసంశ్లేషము దుర్లభమనియెఱుఁగని బాల్యదశతోఁగూడియున్నదియు నైన యీకుమార్తె, మీసంశ్లేషమునుఁగోరి యదిఫలింపనందున వ్యసనముచే నత్యన్తమవసన్నురాలాయెను. ఈమె దురవస్థనుబొందుటకు మునుపు సకలప్రతిబన్ధకములను దమరేపోఁగొట్టి యీమెయొక్క సుందరమైన కటాక్షమునుమాత్రము నతిశీఘ్రముగరక్షించుఁడు. ఈమె మరించుచున్నది. మేమును కుమార్తెను దారపోసుకొనుచున్నాము, ఇందుకు సందియంబులేదు. జీవింపనాశపడుచున్న తాముండవలసియున్నచో తమ జీవనమైన యీముగ్ధకటాక్షమును గాపాడచూడుఁడు. ౧౦.

మూ.—వాట్టమిల్ పుకழ்వామననై, యిశై । కూట్టివణ్శడకోపన్ శొల్, అమై ।
పాట్టోరాయిరత్తిప్పత్తాల్, అడి । కూట్టలాకుమన్దామమే ॥ ౧౧॥

ఆழ்వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఆ.—(వాట్టమిల్) ఆழ்వారిప్పడియవసన్నరానవిడత్తిల్, అవరుడైయవవసాదమెల్లామ్పోమ్పడి వన్దుతోన్ఱియరుళుకైయాలేవాట్టమిల్లాతప్రణయిత్వవాత్సల్యకారుణ్య సౌశీల్యాదికల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయనాయిరున్ద ఎమ్పెరుమానై చ్చొన్నవిత్తిరువాయ్మొழி అవన్తిరువడికళిలే యక్రకియతోరు తిరుమాలైయాక చ్చూట్టలామెన్గిఱార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళే శరణమ్.

అన్వ.—వాట్టమ్ ఇల్ పుకழ் (౩) వామననై వణ్ శడకోపన్ (౬) ఇశై కూట్టి శొల్ (౯) అమై ఓర్ పాట్టు (౧౨) ఆయిరత్తు ఇప్పత్తాల్ అడి (౧౫) అమ్ తామమ్ కూట్టలాకుమ్. (౧౮) ౧౧.

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కు ఫలమాక భగవదారాధనరూపకైఙ్కర్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

నోక్కువాడాతపడి తిఙ్గాన్కళైవుతోన్ఱ అర్థియాయ్వన్దుముకఙ్గాట్టినపడియాలే వాట్టమ్, ఇల్లాత, గుణప్రకర్షత్తైయుడైయ,(౩)వామననైక్కుఱిత్తు, ఉదారరాన, ఆழ்వార్, (౬) ఇశైయోడే, కూట్టి, శొన్న, (౯) లక్షణపూర్త్తియాలేయమైత్తైయుడైయ, అద్వితీయమాన, పాట్టుకళ్; (౧౨)ఆయిరత్తిలుమ్, ఇప్పత్తాల్, అవ్వామననడియిలే, (౧౫)అழகియ, మాలైయై,కూట్టలామ్.(౧౮)ఇతువక్షివిరుత్తమ్.౧౧.

వాదికేసరిఅழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.—నాశము లేని కల్యాణగుణములుకల (౩) వామనావతారంబెత్తినవిష్ణువునుగుఱించి ఉదారులైన ఆழ்వార్లు (౬) స్వరములతోఁ జేర్చి సాధించిన (౯) సర్వలక్షణసంపన్నములై అద్వితీయములైన పాశురముల (౧౨) వెయ్యింటిలో నీపదిపాశురములచే శ్రీపాదములలో (౧౫) సుందరమైన మాలను సమర్పింపవచ్చును. (౧౮).

ఈ.—నిగమత్తిల్ - ఇత్తిరువాయ్మొழிయై యభ్యసిక్కవల్లార్, ఇవర్ ప్రార్థిత్తపడియే నిత్యసూరికళ్ తిరళిలేపోయ్ప్పుక్కు సర్వేశ్వరన్తిరువడికళిలే ౧*శూట్టునన్మాలైప్పడియే తిరుమాలై శాత్తియడిమైశెయ్యప్పెఱువర్కళ్నిఱార్.

జీ-ఆ.—నిగమమ్ (వాట్టమిత్యాది) "అడిశూట్టలాకుమన్దామమే" ఎన్ఱత్తైక్కటాక్షిత్తనతారికై (ఇత్తిరువాయ్మొழிయైయిత్యాది). తిరువిరుత్తమ్ (శూట్టునన్మాలైకళ్) శూట్టుకైక్కు త్తకుతియాన నల్లమాలైకళ్.

ఈ.—(వాట్టమిల్ పుకழ్ వామననై) ఇవ్వళవిలేవన్దుమకజ్గాట్టిల్ త్రిలనాకిల్, అవర్ పుకழுక్కు వాట్టమ్ వన్దతిఱే. (వామననై) తన్నుడైమై పెఱుకైక్కిరప్పాళనామవనిఱే. (ఇసైకూట్టి) పరిమళత్తోడే పూవలరుమాప్పోలే, ఇసై యోడేపుణర్ప్పణ్డతాయిற்றు. (వణ్ శడకోపన్ శొల్) ౧"ఉదారధీర్మునిః" ఎన్నుమాప్పోలే, మానసానుభవమన్ఱిక్కే వాచికమాక్కినాన్ ఇవాழ்వ్విత్తౌదార్యమ్. (అమైపాట్టోరాయిరత్తు) అమైవు - శొల్లువాయ్, శబ్దార్థఙ్గళ్ నిఱైన్దిరుక్కై. (ఇప్పత్తాలిత్యాది) ఇప్పత్తైయుమభ్యసిక్కవల్లవర్కళుక్కు శెవ్వియమొழிయై కొణ్డు అవన్ఱిసవడి కళిలేనిత్యకైజ్కర్యమ్బణ్ణప్పెఱలామ్. "కైజ్కర్యమ్బణ్ణవేణుమ్" ఎన్ఱాశైప్పట్టు, అతుపెఱాతియాలేపోలేకాణు మివ్వాழ்న్దామైయెల్లామ్బుఅన్దతు; పితృధనమ్ పుత్రనుక్కుప్రాప్తమామాప్పోలే, ఇవ్వాழ்వాలైయాల్ వన్దక్లేశమ్ ఇతుకఱ్ఱవర్కళుక్కనుభవిక్కవేణ్డాతే, ౨"అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై - ఉడన్కూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱుఆశైప్పట్టపడియే అత్తిరళిలేపోయ్ప్పుక్కనుభవిక్కప్పెఱువరెన్గిఱార్.

ముతఱ్పాట్టిల్ - ఆశ్రితరాపత్తైశెప్పేడాక వుతవుమ్స్వభావనానవన్, ఇవళుడైయ ఆపత్తుక్కు వన్దుత వుకిఱిలనెన్ఱాళ్; ఇరణ్డామ్పాట్టిల్ - "విరోధియుణ్డే" ఎన్ఱునినైవాక, బాణనుడైయబాహువన త్తిలుమ్ వలితో ఇవళ్ విరోధియెన్ఱాళ్; మూన్ఱామ్పాట్టి - ఇప్పడిశెయ్యానిన్ఱతు మున్బుచ్చెయ్తు ఎన్ఱియుశెయ్తీరెన్ఱాళ్; నాలామ్పాట్టిల్ - అతుపోలుక్కమాట్టామల్ అతుతన్నైయేయుపకారమాక చ్చొల్లానిన్ఱాళెన్ఱాళ్; ఐన్దామ్పాట్టిల్ - అవ్వళవిలుమ్ వారామైయాలే, నిర్దయనెన్ఱాళ్ తిరుత్తాయార్; ఆఱామ్పాట్టిల్ - అవనుడైయుక్కమా ట్టామల్, కెడువాయ్ఆకరత్తిల్ తకవుమఱుక్కుమో?, అతునఙ్గళైకాణెన్గిఱాళెన్ఱాళ్; నేழாమ్పాట్టిల్ - అవన్గుణహానితన్నైయేగుణమాకక్కొళ్ళుమ్బడి యివళైవఞ్జిత్తానెన్ఱాళ్; ఎట్టామ్పాట్టిల్ - ఉన్నయపాశ్రయ

జీ-అ.—నిత్యనిర్దోషగుణఙ్గళుక్కువాట్టత్తుక్కుప్రసక్తియుణ్డోవెన్న (ఇవ్వళవిలేయిత్యాది). "వామనన్" ఎన్ఱు అపదత్తుక్కు "ఇనళాల్ తానై తనక్కుణ్డు" ఎన్నుమిడన్దోన్ఱ వర్ధియానిన్ఱానెన్నర్థమాక వివక్షిత్తు, ఇప్పదమివ్వర్థత్తైక్కాట్టుమో వివక్షిత్తాల్ [illegible] (తన్నుడైమైయిత్యాది). ఇసై - గానమ్. పుణర్ప్పణ్డతాయిற்று - సన్దర్భితమాయిற்று. ఇనర్క్కుసన్దైయేతెన్న (ఉదారేత్యాది) బాలకాణ్డద్వితీయే, "ఉదారవృత్తార్థపదైర్మనోరమైస్తదాఽస్యరామస్యచకారకీర్తిమాన్ । సమాక్షరైశ్శ్లోకశతైర్యశస్వినో యశస్కరం కావ్యముదారధీర్మునిః" "అమైపాట్టు" ఎన్ఱవిడత్తిలే - ౩ "సూక్తింసమగ్రయతు" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. "అన్దామత్తు" ఎన్నుమిడత్తు (శెవ్వియైయిత్యాది). ఇజ్జేయితుకఱ్ఱవర్కళుక్కు కైజ్కర్యత్తై ఫలమాకచ్చొల్లుకైయాలే - కీழே, ౨ "అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై - ఉడన్కూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్నవిడత్తిలుమ్ - కైజ్కర్యపర్యన్తమ్ వివక్షితమెన్గిఱార్ (కైజ్కర్యమ్బణ్ణవిత్యాది). ఇవరిక్కళుక్కుమిన [illegible] వేణ్డావోవెన్న (పితృధనమిత్యాది). ఇవరుడైయపాశురఙ్గళ్ ఇవర్కళైయాలే యివర్గళుక్కుఅత్తు శిష్యపుత్రత్వముణ్డె [illegible] మన్నుపడి. (అను భవిక్కప్పెఱువరెన్గిఱారితి) ఇతుకఱ్ఱవర్కళుక్కివరుడైయప్రార్థనైయేప్రార్థనై తనిక్కుప్రార్థనైవేణ్డావెన్నపడి.

ఎన్దియ - ఎతుక్కాక. మఱుక్కుమో - వఱుమో?. అపాశ్రయమ్ - ఆశ్రయమ్. "ఈఙ్గడువన [illegible] తిగయిరవిక్కతిర్

అ-అ వి.—విజ్ఞాపనార్థప్రవృత్తావపివినివృత్తాయాంసత్యాంస్వయమేవాగమనేకాహేతురిత్యభిప్రాయేణాహ - "వామనన్" ఇతిపదమిత్యభి ప్రాయేణాహ (తన్నుడైమై పెఱుకైక్కితి) ఎన్ఱుమామ్.——(౩) "సూక్తింసమగ్రయతు నస్స్వయమేవలక్ష్మీః [illegible] వైదగ్ధ్యవర్ణగుణగుమ్ఫనగౌరవైర్యాం కణ్డూలకర్ణకుహరాఃకవయోధయన్తి॥ అనాఘ్రాతావద్యం [illegible] సౌహార్దం పరిచితమివాథాపిగహనమ్ । పదానాం సౌభ్రాత్రాదనిమిషనిషేవ్యం శ్రవణయోః [illegible] ఎన్ఱిణ శ్లోకద్వయమనుసన్ధేయమ్.—— పరాఙ్కుశార్యకృతకైజ్కర్యప్రార్థనైవతద్ధ [illegible] ప్రార్థనా. ప్రత్యేకం ప్రార్థనీయాభా వ్యమితి నిర్బన్ధోనేత్యభిప్రాయేణాహ (అడియార్కళిత్యాది). విభీషణకృతప్రపత్తికేవ [illegible] ప్రాప్తి హేతుభూతాఽభూత్, తత్సమ్బన్ధిసమ్బన్ధినాఞ్చరామసమ్బన్ధావహాచాభూత్, తద్వదితిభావః.——వాట్టమిల్ పుకழ் వామననై - వణ్ శడ

ఈ.-మాకప్పరన్ఱనైవిఴ్ పడువ్వ్యాబడేయితువెన్ఱాళ్; ఒన్బతామ్బాట్టిల్-ఇవళ్ పేశ్గ్గిల్ సీర్ శెయ్తరుళ నినై తిరుక్కుఅ తెన్నెన్ఱాళ్; పత్తామ్బాట్టిల్ - శేషిత్తతునోక్కాన్డు మేయాయిఱ్ఱు,ఇతోట్టైయుమ్‌నోక్కి కొళ్ళీరెన్ఱాళ్; నిగమత్తిల్ - ఇత్తిరువాయ్మొఴినైయభ్యసిత్తార్కు ఫలఙ్గాళ్లిత్తులెకట్టినార్. ౧౧.

వడక్కు త్తిరువీతిప్పిళ్ళై తిరువడికళే శరణమ్.

జీ-అ.—మిన్నినియాడువతో।నాయోడువతో వుఱుమిప్పులిముక నరికేశరిముక నడైయాడువతో।పేయాడువతో వల్లుసురువకముక పెరుమానడి శేర్వ ఱళాపరణ। ఓరాయిరమామఱైయిన్ఱమిఴిలారుళో అప్పరుమోవులకిఱ్ఱ వియే" ఎన్గిఱశఙ్గత్తార్కవియుమ్, "అమైపాట్టోర్" ఎన్ఱ విడత్తిలేయనుసన్ధేయమ్. వామననై - వామననైక్కుఱిత్తు. ఇశైయోడుకూట్టి. శొల్ - శొన్న. క్రమేణాన్వయః ౧౧

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అ-అ-వి.—కోపనిశైకూట్టి-శొల్లమై. ఓర్ పాట్టాయిర త్తిప్పత్తాలడి - అన్దామమ్‌శూట్టలాకుమ్‌ఎన్ఱురైయన్వయమ్. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

ప్ర-తి.—(నిగమమ్) (పాట్టమిత్యాది) (వణ్శఠకోపన్) బాలకాణ్డేద్వితీయే, "ఉదారవృత్తార్థపదైర్మనోరమైస్తదాఽస్యరామస్యచ కారకీర్తిమాన్ | సమాక్షరైశ్శ్లోకశతైర్యశస్వినో యశస్కరంకావ్యముదారధీర్మునిః॥౪౨॥" ౧౧.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.— ఆళ్వార్లీరీతిగనవసన్నులైనప్పుడు వారిదుఃఖమంతయుశమించునట్లు సేవసాదించి కృపఁజేయుటచేఁ బరిపూర్ణములైన ప్రణయిత్వవాత్సల్యకారుణ్యసౌశీల్యాదికల్యాణగుణములుకల శ్రియఃపతినిఁ బ్రతిపాదించుచున్న నీతిరువాయ్మొఴిని నభ్యసించువారికి భగవత్కైఙ్కర్యమనియెడి పురుషార్థము తప్పకలభించును. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిలి త్తిరువాయ్మొఴిక్కానశ్లోకమ్.

(ఆడి)—తత్ప్రార్థితానధిగమేనసముత్థితార్తిరగ్రేహరేః పరముఖేనయథావిధేయమ్।
ఆర్తేర్నివేదనమపాకరణార్థనఞ్చమూర్ఛాన్తథాముని రగాన్మహతీఞ్చతుర్థే॥ ౧౪.

వాదికేసరిఅఴకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.—తత్ప్రార్థితానధిగమేన - ఆ ప్రార్థింపఁబడిననిత్యసూరులసంఘముతోఁగూడి భగవదనుభవములభింపకపోవుటచే, సముత్థితార్తిః-జనించినదుఃఖముకలవారైన, మునిః - నమ్మాళ్వార్లు, హరేః-భగవంతునియొక్క, అగ్రే-ముందు, పరముఖేన-ఇతరునివాక్యముచే, ఆర్తేః-ఉపద్రవముయొక్క, నివేదనమ్-విన్నపమును, అపాకరణార్థనమ్ - పోఁగొట్టుటనుయాచించుటయు, యథా-ఎట్లు, విధేయమ్-చేయతగినదో, తథా-అట్లు, మహతీమ్-అధికమైన, మూర్ఛామ్ చ-మూర్ఛను, అగాత్-పొందిరి. ౧౪.

తాత్పర్యము.—నమ్మాళ్వార్లు భగవత్సంశ్లేషమునకిచ్చిపెట్టిననిత్యసూరులతోఁగూడ భగవదనుభవమునాశపడి యదియప్పుడేలభింపనందున నధికార్తినొందగాఁ బార్శ్వస్థులైన మధురకవులు మొదలగు జ్ఞానసుహృత్తులువీరివ్యామోహమును భగవంతునికివిన్నవించి దానినిఁబోఁగొట్ట ప్రార్థించునట్లుయీనాల్గవతిరువాయ్మొఴియం దధికమూర్ఛనొందిరి. ౧౪.

ద్ర-తా.—(ఆడియాడి)-ప్రహ్లాదార్థేనృసింహం క్షపితవిపదుషావల్లభంక్షిప్తలఙ్కం శ్వేశప్రత్యర్థికేతుం
శ్రమహరతులసీమాలినంధైర్యహేతుమ్ । త్రాణేదత్తావధానంస్వరిపుహతికృ
తాశ్వాసనందీప్తహేతింసత్ప్రేక్షారక్షితారంవ్యసననిరసనంవ్యక్తకీర్తింజగాద॥ ౧౫.

అర్థము.—ప్రహ్లాదార్థే-ప్రహ్లాదాళ్వార్లప్రయోజనమునందు, నృసింహమ్ - నృసింహావతారంబెత్తినవాఁడును, క్షపితవిపదుషావల్లభమ్-పోఁగొట్టఁబడిన యాపదలుఁగలఉషాప్రాణనాథుఁడైన యనిరుద్ధుఁడుకలవాఁడును, క్షిప్తలఙ్కమ్ - పడఁగొట్టఁబడిన లంకాపురముకలవాఁడును, శ్వేశప్రత్యర్థికేతుమ్ - విషమునకువిరోధియైన గరుత్మన్తునిధ్వజముఁగాఁగలవాఁడును, శ్రమహరతులసీమాలినమ్-శ్రమహరమైనతులసీమాలకలవాఁడును, ధైర్యహేతుమ్-ధైర్యమునకుఁగారణమైనవాఁడును, త్రాణే-రక్షణమునందు, దత్తావధానమ్-ఇవ్వఁబడినజాగ్రతకలవాఁడును, స్వరిపుహతికృతాశ్వాసనమ్ - తనశత్రువైనకంసునిసంహరించుటచేఁ జేయఁబడినయాశ్వాసముకలవాఁడును, దీప్తహేతిమ్ - జ్వలించుచున్న ఆయుధము కలవాఁడును, సత్ప్రేక్షారక్షితారమ్ - సత్పురుషులయాశనురక్షించువాఁడును, వ్యసననిరసనమ్ - వ్యసనమునుబోఁగొట్టువాఁడును, వ్యక్తకీర్తిమ్-ప్రసిద్ధవిభవుఁడునైనభగవంతుని, జగాద-సాదించిరి. ౧౫.

వ్యా.—(ప్రహ్లాదార్థేనృసింహమ్)నాడినాడినరశిఙ్గావెన్తు - భక్తరానప్రహ్లాదర్నిమిత్తమాకనృసింహనాయావిర్భవిత్తుమ్; (క్షపితవిపదుషావల్లభమ్) విఱల్వాణనాయిరన్దోళ్ తుణిత్తీర్-అనిరుద్ధరుక్కు-విరోధియానబాణాసురనుడైయకరజ్గళైక్కళిత్తుమ్; (క్షిప్తలఙ్కమ్) అరక్కనిలఙ్గైశెఱ్ఱీర్క్కు-ఎతిరియానరావణనుడైయవిలఙ్గైయైయళిత్తుమ్; (శ్వేశప్రత్యర్థికేతుమ్) వలఙ్గొళ్ పుళ్ళుయర్త్తాయెన్నుమ్-విషవిరోధియాన వైనతేయనైధ్వజమాకప్పడైత్తుమ్; (శ్రమహరతులసీమాలినమ్) నణ్ణుతివళ్నణ్ణన్దుళాయ్-మధుస్యన్దియాకైయాలే శ్రమహరమాయిరుక్కిఱ తిరుత్తుళాయ్మాలైయైధరిత్తుమ్;(ధైర్యహేతుమ్)ఎనతకవుయిర్క్కముతే-విరహవ్యసనత్తాలేఆత్మవస్తుఅళియాతేయమృతమాయిరున్దుధరిప్పిత్తుమ్ (త్రాణేదత్తావధానమ్) వెళ్ళనీర్క్కిడన్దాయెన్నుమ్-రక్షణత్తిలేఅవహితనాయ్త్తిరుప్పాఱ్కడలిలేవన్దుకణ్వళర్న్దుమ్; (స్వరిపుహతికృతాశ్వాసనమ్)విఱఙ్కఞ్జనైవఞ్జనైశెయ్తీర్-మిడుక్కనానకఞ్జనైయళియచ్చెయ్తు,తన్నిమిత్తమానభయత్తైత్తీర్త్తాశ్వాసనమ్పణ్ణియుమ్;(దీప్తహేతిమ్) శుడర్చక్కరమ్వాయ్నుతినేమియీర్ - తేజిష్ఠమానతిరువాళియైత్తిరుక్కైయిలేధరిత్తుమ్; (సత్ప్రేక్షారక్షితారమ్) మాఱ్ఱైనోక్కాస్తుమ్వాట్టన్నినే-ఆశ్రితరుడైయప్రేక్షైయైప్పోక్కాతేరక్షిత్తుమ్; ఇప్పడిప్రసిద్ధవైభవనానవెమ్బెరుమానై, ఆశ్రితరుడైయవ్యసనత్తైయెల్లామ్నిరసిత్తరుళుమవనాక "ఆడియాడి" ఎన్గిఱదశకత్తిలే యాళ్వారనుసన్ధిత్తారెన్గిఱార్. ౧౫.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—తామాశపడినప్రకారము ననుభవింపకందున యత్యన్తమపసన్నులై తమకుజనించినయార్త్యతిశయము శమింపఁజేయుటకు భగవంతునితప్ప వేరులేదని పలుమారుసాదించినయాళ్వార్లు (౧) భగవంతుఁడు ప్రహ్లాదాళ్వార్లకు నుపకరించినవాఁడనియు,(౨)అనిరుద్ధునియాపదలనుదీర్చినవాఁడనియు, (౩) ప్రియురాలైనపిరాట్టికి నుపకారకుఁడనియు, (౪) గరుడధ్వజుఁడైనందున లోకోపకారకుఁడనియు, (౫) శ్రమహరమైనతులసీమాలనుధరించియున్నందునశుద్ధస్వభావుఁడనియు,(౬)విరహవ్యసనము చేనాత్మవస్తువునశింపకనుండునట్లు యమృతముగనుండి ధరింపఁజేయునిరతిశయభోగ్యభూతుఁడనియు, (౭) రక్షణమునందాసక్తికలవాఁడనియు, (౮) దీనజనులకుననుభవవిరోధులను సంహరించువాఁడనియు, (౯) రక్షణోపకరణములైనశంఖచక్రాద్యాయుధములనుధరించినవాఁడనియు, (౧౦) సత్పురుషులయభిలాషను బూర్తిచేయువాఁడనియు వానికల్యాణగుణముల ననుసంధించి తమయార్తిని నన్యవాక్యములచే విన్నపించుప్రకారము నీనాల్గవతిరువాయ్మొழி పదిపాశురములచే సాదించిరి. ౧౫.

తి_నూ.—ఆడిమకిళ్వానిలడియార్ కుళాఙ్గళుడ । న్గూడియిన్బమెయ్ తాక్కుత్తైయత । ల్వాడిమిక।
అన్బర్ న్రార్ తన్నిలైమైయాయ్న్దురైక్క మోకిత్తు । త్తున్బర్ న్రానారన్దో. ౧౪.

అర్థము.—ఆడి-(భగవదనుభవమునందు) అవగాహించి, మకిళ్-సంతుష్టులైన, వానిలడియార్ కుళాఙ్గళుడన్గూడి - పరమపదమునందు వసించుచున్న నిత్యసూరిసంఘములతోఁగూడి, ఇన్బమెయ్తాక్కాయతనాల్ - ఆనన్దమునొందకపోవుటయనియొడిన్యూనతవలన, మిక - మి

-లి-వాడి- శిలైలు, అన్బర్ నీర్ - (మధురకవులు మొదలగు) జ్ఞానసుహృత్తులు, తన్నిలైమై - తమస్థితిని, ఆయ్న్దురైక్క - ఆలోచించి దించునట్లు, మోహిత్తు-మూర్ఛనొంది, మాఱిల్-ఆழ్వార్, తున్బమ్ ఉఱ్ఱా-దుఃఖమును బొందిరి. అన్దో!-అయ్యో!. ౧౪.

అవ.—(ఆడిమకిழ్వానిల్) ఇతిల్-తదీయరైయుమవరైయుమ్బిరిక్కైయాలే మికవుమ్ తళర్న్దు, తాయ్ పేచ్చాలే పేశుకిఱ పాశురత్తై యనువదిక్కిఱ్ఱు. ఎన్ఱు నేయమెన్నిల్; ఎమ్బెరుమానైప్పిరిన్దవళవన్ఱిక్కే, అవనుక్కు ప్రాణభూతరాన నిత్యసూరికళైయుజ్గాడప్పిరిక్కైయాలే, పదఱైయెత్తానుతిమాత పడి మోహితరాయ్‌క్కిడక్కిఱపడియై పార్శ్వస్థరాన పరివర్ అవనుక్కు విణ్ణప్పజ్ఞైయ్‌కిఱ ప్రకారత్తై, కలన్దుపిరిన్దదుజత్తైయానపిరాట్టియుడైయ విరహంపరన వ్యాపారోక్తికళై యనుకరిత్తు అవనుక్కు ఱివిక్కిఱ తిరుత్తాయార్ పేచ్చాలే యరుళిచ్చెయ్‌కిఱ * [illegible] యాడియిల్ ఖ్యాత్తై "ఆడిమకిழ" ఇత్యాదియాలేయరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్.

వ్యా.—(ఆడిమకిழ్వానిలడియార్ కుళాజ్గళుడన్గూడి యిన్బమెయ్‌తాక్కైయతనాల్ వాడిమిక) (ఆడిమకిழ్వానిల్) భగవదనుభవత్తిలే వగాహిత్తు సుస్పష్టరాకిఱ వెన్నుతల్; అన్ఱిక్కే, భగవదనుభవప్రకర్షత్తాలే ౧ "నృత్యన్తికేచిత్" ఎన్నుమ్పడియాడి అత్తాలేహృష్టరాకిఱ ప్నతల్. ఇప్పడిపోన వానిలడియారుజ్ఞా-వైకుణ్ఠవాసికళాన నిత్యసూరికళ్. అవర్కళ్ సజ్ఞత్తిలే సజ్గతరా యానన్దత్తై యడైయాతవపూర్త్తిలే "వాడివాడి" ఎన్ఱు మికవాడి. (అన్బర్ నీర్ తన్నిలైమైయాయ్న్దురైక్క) ౨ "ముయల్‌కిన్ఱేన్ ఉన్ఱన్ మొయ్‌కழల్‌క్కన్బై" ఎన్ఱ వధికస్నేహయుక్తరాన మధురకవిప్రభృతి ప్రబుద్ధసుహృత్తుక్కళ్, ఇవర్ వ్యామోహత్తై యెమ్బెరుమానుక్కు నిరూపిత్తు, తస్మాదేవ ఇతుదేవర్ కృపాసాధ్యస్య " ఎన్ఱు విజ్ఞాపిక్కిఱపడియై, తన్నిఱత్తిలే పరివుడైయ తిరుత్తాయార్ తత్స్వభావత్తై యారాయ్న్దు పేశుమ్పడి ౧క. (మోకిత్తు తున్బుర్ ఉఱ్ఱానన్దో) తామ్ తమ దశైయై ప్పేశమాట్టామల్ పిఱర్ పేశుమ్పడి మోహిత్తు దుఃఖత్తైప్రాప్తరానారాழ్వార్, మో? ౩ "మనసిన్యస్య" ఎన్ఱు, ౪ * అల్లుమ్‌ పకలుమ్ ఇరుక్కు మిరజ్గవేణ్డుమ్పడియాయిత్తే యివర్ దశైయిరుప్పతు. అన్బర్ నీర్ నిలైమైయాయ్న్దురైక్క-శోవను - ౫ "సాపిర్యమూర్ధవష్చ" ఇత్యాదిప్పడియే, "ఎజ్గుమ్‌నాడినాడి నరశిజ్గావెన్ఱు వాడివాడుమ్" ఎన్ఱుమ్, "ఉన్ఱు [illegible] తైయుమ్ పఱికిన్ఱాళ్, ఉన్ఱుక్కాణ నీరిరక్కమిలీరే" ఎన్ఱుమ్, "వణ్డుతివళున్దణ్ణన్దుழాయ్‌కొణ్డీరెన తవళవణ్ణర్ వుకళ్" ఎన్ఱుమ్, "ఉన్ఱు [illegible] మున్నివళ్ పట్టనవే" ఎన్ఱుమ్, "నుమతిట్ట మెన్గొలివ్వేழైక్కే" ఎన్ఱుమ్, ఇవళ్ మాழైనోక్కొ న్ఱు వాట్టన్నిన్‌ఱే" ఎన్ఱు పుఱ్పడైకళిలే యరుళిచ్చెయ్‌తనైయెన్దై. ఇప్పడి తమ్‌దశై తమక్కు వాజామగోచరమాయ్, కణ్డార్ల్లామిరజ్గుమ్పడియాయిరుక్కుమాఱుమ్. ౧౪.

పెరియజీయర్ తిరుపడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—నిరంతరభగవదనుభవముచే నానందమునొందియున్న నిత్యసూరులతోఁగూడి భగవదనుభవమునాశపడి యదిలభింపక పుటపడిన మిక్కిలిదుఃఖించిన ఆழ్వారు సమీపస్థులగు మధురకవులు మొదలగునాత్మబన్ధువులు సర్వేశ్వరునిగుఱించి వీరిదశను విన్నపించునట్లధికర్ఛనొందిరి. ఇది దయనీయముగానున్నది. ౧౪.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ - నాన్గాన్దిరువాయ్‌మొழி ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

అర - తిరువాయ్‌మొழி-౧౪—పాట్టు-౧౫౪.

౧। ౪-౬-౧౦. ౨। ౪-౬-౧౦. ౩। రా-సు-౧౭-౭౨. ౪। తి-చ-వి-౫. ౫। రా-సు-౩౧-౧౯౪.

శ్రీః

ఆళ్వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళే శరణమ్.

తిరువాయ్ మొழி.—ఇరణ్డామ్బత్తు-ఐన్దాన్దిరువాయ్ మొழி ౧-పా-అన్దామత్తన్బు వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.—అన్దామత్తన్బుశెయ్ తెన్నావి శేరమ్మాను । కన్దామవాళ్ ముడిశఙ్గాழி నూలారముళ ।
శెన్దామరైత్తడఙ్గణ్ శెఙ్గనివాయ్ శెఙ్గమల। శెన్దామరై యడిక్కళ్ శెమ్బొన్దిరువుడమ్బే॥ ౧॥

ఆ.—(అన్దామత్తన్బు) ఇప్పడి తోళ్ గ్రియరుళిన వెమ్బెరుమాన్ తమ్మోడుకలన్ద కలవియైయుమ్, అక్కలవియాల్ తమక్కు ప్పిఱన్ద సమృద్ధియైయుమ్ శొల్లుకిఱార్.

నిత్యనిర్దోషనిరతిశయకల్యాణ దివ్యధామత్తిల్ ప్రేమత్తైయున్ కక్కలిలేపణ్ణికొణ్డు సర్వదివ్యభూషణాయుధభూషితమాయ్, నిరతిశయ సౌన్దర్యాది కల్యాణగుణవిశిష్టమాయ్, శుద్ధజామ్బూనదప్రభమాన దివ్యరూపత్తోడే వన్దు ఎన్నోడేకలన్దరుళినానెన్గిఱార్. ౧.

పన్నీ.—ఐన్దాన్దిరువాయ్ మొழியిల్, ఇప్పడి యిరువరుడైయ ఆర్త్తియైక్కణ్డు త్వరితనాయ్ సంశ్లేషిత్త సర్వేశ్వరనుక్కు ప్రీతియాలేవన్ద సౌన్దర్యాతియత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱతాక; ప్రథమత్తిలే సఙ్గ్రహేణ భూషణావయవాయుధశోభా విశిష్టమాన వడివழకైయుమ్, ఆత్తోడేకూడిన విభూత్యన్వయత్తైయుమ్, సంశ్లేషకారితమానరక్షకత్వోన్మేషత్తైయుమ్, స్థిరాజ్జ్వల్యత్తైయుమ్, ఉపమాన రాహిత్యత్తైయుమ్, ఆపర్యన్తభూషణాది యోగత్తైయుమ్, దర్శనీయచేష్టితత్వత్తైయుమ్, సంశ్లేషవైలక్షణ్యత్తినుడైయ వాచామగోచరత్తైయైయుమ్, శొల్లుకైక్కుచీకారికళిల్లైయెన్నుమిడత్తైయుమ్, శొల్లుకైయరితెన్నుమిడత్తైయు మరుళిచ్చెయ్తు, తమ్ముడైయ సంశ్లేషప్రీతికారిత సౌన్దర్యపారమ్యత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

అన్వ.—అన్దామత్తు అన్బు శెయ్తు (౩) ఎన్నావి శేర్ అమ్మానుక్కు (౬) అమ్ తామమ్ వాళ్ (౯) ముడి శఙ్గాழி నూల్ (౧౨) ఆరమ్ ఉళ కణ్ (౧౫) శెన్దామరైత్తడమ్ శెమ్ కని (౧౮) వాయ్ శెమ్ కమలమ్ (౨౧) అడిక్కళ్ శెమ్ తామరై (౨౪) తిరువుడమ్బు శెమ్బొన్ (౨౭).

పన్నీ.—ముతల్పాట్టిల్, భూషణాది విశిష్టమాన విగ్రహశోభైయై యనుభవిక్కిఱార్.

పరమపదత్తిల్, విరుప్పత్తై, పణ్ణి, (౩) హేయనాన వెన్నెఞ్జుక్కుళ్ళే, పొరున్దిన, నిరుపాధికస్వామియానవనుక్కు, (౬) అழகియ, మాలైయై యుడైత్తాన, ఉజ్జ్వలమాన, (౯) తిరువభిషేకమ్, దివ్యాయుధఙ్గళ్, తిరుయజ్ఞోపవీతమ్, (౧౨) తిరువారమ్, ఇవైస్ఫురిత్తుత్తోన్ఱానిన్ఱన. తిరుక్కణ్గళ్, (౧౫) శివన్దతామరైత్తడాకమా యిరానిన్ఱన. శివన్ద, పక్వఫలమ్బోన్ఱ, (౧౮) అధరమ్, శివన్ద, తామరైయా యిరానిన్ఱతు. (౨౧) తిరువడికళ్, శివన్ద, తామరైయా యిరానిన్ఱన. (౨౪) తిరువుడమ్బు, శెమ్బొన్నా యిరానిన్ఱతు. (౨౭)

ప్పాట్టు-అన్తరాదిత్యవిద్యైయిల్ సొన్న హిరణ్మయవిగ్రహయోగత్తైయుమ్, పుణ్డరీకాక్షత్వాద్యవయవశోభైయైయుమ్, కిరీటమకుటాద్యాభరణశోభైయైయుమ్, ధృతశఙ్ఖచక్రత్వత్తైయుమ్ జొల్లి. ఇప్పడియాదిత్యమణ్డలాన్తర్వర్తియానవన్, ౧ "సయశ్చాయంపురుషేయశ్చాసావాదిత్యేసఏకః" ఎన్గిఱపడియే-అఙ్గుఱ్ఱకియ ఆదిత్యమణ్డలత్తిల్ పణ్ణుమ్ విరుప్పత్తైయెన్నెఞ్జిలే పణ్ణిప్పుకున్దు, అద్వవ్యక్త్యైక్యమిఙ్గేస్ఫురిక్కుమ్బడి అత్యుజ్జ్వలనాయిరానిన్డానెన్డుజ్జొల్లుమ్. ౧.

అవతారిక.—ఈప్రకార మాళ్వార్లార్తినొంది మొఱలిడగా నాయార్త ధ్వనిని విని సర్వేశ్వరుఁడు మిక్కిలి దుఃఖించి తన స్వరూపరూపగుణవిభూతులతోను దివ్యాయుధములతోను దివ్యమంగళవిగ్రహముతోను వేంచేసి తమతో సంశ్లేషించుటచే సంతుష్టుఁడును కృతకృత్యుఁడునైయున్న వాని స్థితిని ననుభవించి ఆ యనుభవముచేఁ జనించిన నిరతిశయానందముచేఁ దాముపొందిన ఫలమును సాధించుచున్నారు.

అర్థము.—పరమపదమునందుఁ బ్రీతిని జేసి (౩) నాయాత్మను బొందిన స్వామికి (౬) అందమైన మాలకలిగి ప్రకాశించుచున్న (౭) కిరీటము శంఖచక్రములు యజ్ఞోపవీతము (౧౦) దివ్యహారము (ఇవి) ప్రకాశించుచున్నవి. నేత్రములు (౧౪) ఎఱ్ఱతామరతటాకము వంటివి. ఎఱ్ఱని ఫలమువంటి (౧౭) అధరము ఎఱ్ఱ తామరపుష్పమువంటిదైయున్నది. (౨౦) శ్రీపాదములు ఎఱ్ఱని కమలములవంటివైయున్నవి. (౨౪) దివ్యమంగళవిగ్రహము ఎఱ్ఱనిబంగారమువంటిదైయున్నది. (౨౬)

ఈ.—౨"గజ ఆకర్షతే తీరే గ్రాహ ఆకర్షతేజలే" ఎన్నుమాప్పోలే యిఙ్గే కీழ் ౩* ఆడియాడియిల్ ఆழ்వార్ క్కుప్పిఱన్దవ్యసనమ్; అతెల్లామాఱుమ్బడియాక, ౪ "అతన్ద్రితచమూపతిప్రహితహస్తమ్" ఎన్గిఱపడియే పరియత్తైయుడైయోనే ఆయుధాభరణఙ్గళై అక్రమమాక ధరిత్తుక్కొణ్డు మడువిన్గరైయిలే అరైకులైయ త్తలైకులైయ వన్దుళ్ళేపోయ్ ప్పుక్కు, ఆనైయై యొరుకైయాలుమ్ ముతలైయై యొరుకైయాలుమాక వణైత్తెడుత్తుక్కొణ్డు కరైయిలేయేఱి, ౫"గ్రాహం చక్రేణమాధవః" ఎన్గిఱపడియే - ప్రజైయిన్వాయిలే ముతలైయైక్కొణ్డుత్తు గ్రన్థిపిడిత్తు చికిత్సిప్పిక్కుమాప్పోలే, పెరియపిరాట్టియారుమ్ తానుమాక ఇరణ్డుక్కుమ్ నలివువారామే తిరువాழிయాలే విడువిత్తు, శాత్తియరుళిన తిరుప్పరివట్టత్తలైయై చ్చురుట్టి త్తిరుప్పవళత్తిలేవైత్తు అతినుడైయ పుణ్ణాయైవెతుమ్బిన్ఱు తిరుక్కైయాలే కుళిర స్పర్శిత్తు నిన్డాప్పోలే, ఇవరుమ్ ౬"వలఙ్గొళ్ పుళ్ళుయర్త్తాయ్" ఎన్ఱు కూప్పిట్ట

టీ. అ.—అన్దామత్తన్బుప్రవేశే. వృత్తానువాదపూర్వకంవర్తిష్యమాణసఙ్గతిమాహ (గజఇత్యాది). అతావతు- విశ్లేషవ్యసనమ్ముడిక్క కీழ், నడైయానతు ముఴుయప్పోట్టామల్ జీవిప్పిక్క, ఇప్పడియేయి ఙ్ఙేశెన్ఱ తెత్తపడి. విష్ణుధర్మే అష్టషష్టితమేధ్యాయే, "గజఆకర్షతేతీరే గ్రాహఆకర్షతేజలే। తయోర్ద్వన్ద్వసమంయుద్ధందివ్యంవర్షసహస్రకమ్." శ్రీగజేన్ద్రాழ்వానుక్కు వ్యసనమాఱుమ్బడి తోన్ఱినప్రకారత్తైవిస్తరేణవరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱుకొణ్డు, అప్పడియే యివర్ క్కుప్పిఱన్ద వ్యసనమాఱుమ్బడితోన్ఱినప్రకారత్తై యరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ (అతెల్లామాఱుమ్బడి యిత్యాది). శ్రీరఙ్గరాజస్తవే, "అతన్ద్రితచమూపతిప్రహితహస్త మస్వీకృతప్రణీతమణిపాదుకం కిమితిచాకులాన్తఃపురమ్। అవాహనపరిష్క్రియం పతగరాజమారోహతః కరిప్రవరబృంహితే భగవతస్త్వరాయైనమః." ౭ "ప్రసృతభాస్వరమయూఖాయథన్దధానః" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ (అయుధాభరణఙ్గళైయిత్యాది). ౮"చక్రాయుధోభ్యగమదాశుయతోగజేన్ద్రః" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ (మడువిన్గరైయిలేయెన్గిఱార్). మహాభారతేవిష్ణుధర్మే, ౫"గ్రాహగ్రస్తంగజేన్ద్రఞ్చతంగ్రాహఞ్చజలాశయాత్। ఉజ్జహారాప్రమేయాత్మాతరసామధుసూదనః। స్థలస్థందారయామాసగ్రాహఞ్చక్రేణమాధవః" ఇత్యాదిష్టుప్పఱ్ఱ (ఆనైయైయొరుకైయాలుమిత్యాది). "మాధవః" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (పెరియపిరాట్టియారుమిత్యాది). ఇరణ్డుక్కుమ్ - వారామే) ముతలైక్కు నలివువరుమ్బడియెన్ఱుకాట్టువతు. అవన్ నిరవధికవ్యామోహయుక్తనాకైయాలే సమ్భావితస్వభావఙ్గళైయరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ (శాత్తియరుళినవిత్యాది). ఇతుక్కుసూచకమ్ - "విశ్వస్థిమైవవిరచయ్యనిచాయ్యభూయస్సఙ్ఖ్రమపస్తిసమాశ్రితవత్సలత్వే। అజస్థపస్తనగజోత్తమబృంహితేనపాదం పరామమృశుషోపిచకామనీషా" ఎన్ఱాళ్వానరుళిచ్చెయ్తవచనమ్. వెతుమ్బిన్ఱు - ఉష్ణ

౧॥ తై-ఆ-౯. ౨॥ వి.ధ-౬౮. ౩॥ ౧౪-౧. ౪॥ రం-స్త-౨-౫౭. ౫॥ వి.ధ.
౬॥ ౧౪-౪. ౭॥ రం-స్త-౫౯. ౮॥ భాగ-పు-౨-౩౧. ౯॥ వై-స్త-౬౦.

ఈ.—ఆర్తనాదమ్శెవిప్పట్టు, "అఙ్గుకిత్తాకనామ్జగన్నిర్వహణమ్బణ్ణినోమ్, నామారానోమ్" ఎన్ఱు పిఱాట్టుక్కు-లజ్జాభయఙ్గళినాలే విహ్వాలనాయ్, తన్నుడైయ స్వరూపరూపగుణఙ్గళ్, ఒప్పనై, దివ్యాయుధఙ్గళ్ శేర్న్దశేర్త్తి, ఇవై యెల్లావఱ్ఱోడుమ్వన్దు సంశ్లేషిత్తు అత్తాలే హృష్టనాయ్ కృతకృత్యనా యిరుక్కిఱవిరుప్పై యనుభవిత్తు, అవ్వనుభవజనిత హర్ష ప్రకర్షత్తాలే తామ్బేఱ్ఱు పేశిప్పే యనుభవిక్కిఱార్.

ముతఱ్పాట్టు. ౧ "అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై - ఉడన్గూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱివరాశై ప్పట్టపడియేవన్దు కలన్దానెన్గిఱార్.

(అన్దామత్తన్బుశెయ్తు) అఙ్గుకియథామత్తిలే పణ్ణక్కడవ స్నేహత్తై యెన్బక్కలిలేపణ్ణి. తామమెన్ఱు-స్థానమాయ్, * మఙ్హ్వః క్రోశన్తిపోలే, పరమపదత్తిలుళ్ళార్ పక్కలిలే పణ్ణక్కడవ స్నేహత్తైయెన్బక్కలిలే పణ్ణి. ఒరువిభూతియిలుళ్ళార్ పక్కలిలే పణ్ణక్కడవ స్నేహత్తైక్కిడీర్ ఎన్నాగువన్బక్కలిలుమ్బణ్ణిఱ్ఱు. తామే యరుళిచ్చెయ్తారితే ౨"ముఱ్ఱవునిన్ఱనర్" ఎన్ఱు. (ఎన్నావి) అవర్మేల్వీழ త్తామిఱాయ్ త్తమైతోన్ఱుకిఱతు. ఇవర్ పూర్వవృత్తత్తై యనుసన్ధిత్తు ఇఱాయానిన్ఱార్; అతువే హేతువాక అవర్మేల్వీழానిన్ఱార్. *కమర్పిళన్ద విడత్తిలే నీర్ పాయ్చ్చువారైప్పోలే, 3"ఉళ్ళుళావియులర్న్దులర్న్దు" ఎన్గిఱ ఆవియిలే కాణుమ్వన్దు శేరుకిఱతు.

జీ-అ.—మాక్కి. కాయ్చ్చియొఱ్ఱియెన్ఱపడి. ౪"ధిఙ్నామ్" ఎన్ఱత్తైక్కటాక్షిత్తు(నామారానోమెన్ఱతు). ౫"హ్రీశేషాహిమమాతులా" ఎన్ఱత్తై ప్పఱ్ఱి (లజ్జాభయఙ్గళినాలేయెన్ఱతు). "ముడిన్దువిడుమో" ఎన్గిఱశైక్కి-భయనిమిత్తమ్. ౬ "తన్నుళ్ కలవాతతు" ౭ "శెమ్బొఱ్తిరువుడమ్బు" ౮ "అరనేయో" ౯ "పలపలవేయాపరణమ్" "ఆழிనూలారమ్" ఇత్యాదికళైక్కటాక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (స్వరూపరూపేత్యాది). ౬ "ఎన్నుళ్ కలన్దవన్-" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (వన్దుసంశ్లేషిత్తెన్గిఱార్). ౧౦"మరదకక్కున్ఱమొక్కుమ్" ౧౧ "ఆరావముతమాయ్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱి (హృష్టనాయితాద్యై). ౧౨ "కృతకృత్యస్తదారామః" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (కృతకృత్యనాయెన్ఱతు). *

జీ-అ.—ముతఱ్పాట్టు (అన్దామత్తన్బిత్యాది) "ఆழிనూలారముళ" ఎన్ఱత్తైక్కటాక్షిత్తు, ఆళవన్దార్నిర్వాహత్తిలే యవతారికై (అడియార్కళిత్యాది).

"అమ్" ఎన్ఱత్తాలే - విలక్షణభోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానఙ్గళాలే పన్దవఙ్గుకైచ్చొల్లుకిఱతు. "తామమెన్ఱుస్థానమాయ్" ఇత్యాది వాక్యమ్ - పూర్వవాక్యవివరణమాతల్, అర్థాన్తరమాతల్. విభూతిద్వయిత్తులక్షిత్తవితుక్కు ప్రయోజనమ్ (ఒరువిభూతియిలిత్యాది). అప్పడి పణ్ణినానోవెన్న (తామేయిత్యాది). "ఎన్" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (అవర్మేల్వీழవిత్యాది). ఇఱాయ్త్తమై - పిన్వాఙ్గినమై. వివరణమ్ (ఇవరిత్యాది). "ఆవి" ఎన్ఱువిశేషిప్పానెన్నెన్న (కమర్పిళన్దవిడత్తేయిత్యాది). ఆక, "ఎన్నావి శేర్, ఆవి శేర్, శేర్," ఎన్ఱుమూన్ఱువిధమాక్కి-అరుళిచ్చెయ్తారాయిఱ్ఱు.

అ-అ-వి.— (ముఱ్ఱవుమ్ నిన్ఱనర్) ౨ "పఱ్ఱిలనీశనుమ్" ఎన్ఱు-భట్టర్యోజనైయిలే, ఇవనొరుతలైయాక నిత్యసూరికళ్ తిఱత్తిల్ పఱ్ఱఱ్ఱమైయిఱే శొల్లిఱ్ఱు; కీழే ౧౩ "పఱ్ఱఱ్ఱు-పుల్కు" ఎన్ఱు-ఇవర్ భోగ్యమాకప్పఱ్ఱినవఱ్ఱైప్పఱ్ఱఱచ్చొల్లుకైయాలే, అవర్ పఱ్ఱిలనెన్ఱాల్ - అవనుడైయభోగ్యఙ్గళిలవర్ పఱ్ఱఱ్ఱానెన్న వేణుమిఱే.——"ఎన్నావి" ఎన్ఱు - స్వాతన్త్ర్యాభిమానమ్బణ్ణియిఱే యెన్నశొల్లవేణ్డుతు; ఏవంవిధమాన దోషమ్ తోన్ఱవేణ్డియిఱే-"ఎన్నావి" ఎన్ఱతెన్ఱుకరుత్తు. అన్ఱియే, "ఎన్నావి" ఎన్ఱతు - సమ్బన్ధసామాన్యమాయ్, "ఘటస్వరూపమ్" ఎన్నుమాపోలే అభేదసమ్బన్ధత్తైవివక్షిత్తు, నానాకిఱ వాత్మావెన్ఱు వివక్షితమాయ్, "నాన్" ఎన్నవేతమ్ముడైయదోషమ్ ౧౪"పున్నైయాకక్కరుతువర్" ఎన్గిఱపడియే సుప్రసిద్ధమాకైయాలే తోన్ఱుమెన్ఱునినైత్తుచ్చొల్లుకిఱతాకవుమామ్. "కౌస్తుభస్థానమాన వాత్మా" ఎన్ఱిఱే నీమేల్వీழుకిఱతు, ఆత్మసామాన్యమప్పడియేయానాలుమ్ నానానవిశేషత్తైయుమొరుకాల్ పార్క్కవేణ్డావోవెన్ఱు

౧॥ ౧౩-౧౦. ౨॥ ౨-౬. ౩॥ ౧౪-౭. ౪॥ రు-స్త-౨-౫౯. ౫॥ రా-అ-౧౦-౯. ౬॥ ౧౫-౩. ౭॥ ౧౮-౧. ౮॥ ౧౮-౨. ౯॥ ౧౭-౬. ౧౦॥ ౧౫-౪. ౧౧॥ ౧౮-౫. ౧౨॥ రా-బా-౧-౮౫. ౧౩॥ ౨-౫. ౧౪॥ క-౭-౪. * కమర్-వెడిప్పు.

ఈ.—(శేర్)విడాయర్మడువిలే శేరుమాప్పోలేవన్దు శేరానిన్ఱాన్. ఇప్పడిమేల్విழுகைక్కు హేతువెన్నెన్నిల్ (అమ్మానుక్కు) వకుత్తస్వామియాగైయాలే. నిత్యవిభూతియిలుళ్ళారోపాతి లీలావిభూతియిలుళ్ళార్క్కుమ్ వన్దు ముకఙ్గాట్టవేణ్డుమ్ ప్రాప్తియైయుడైయవనుక్కు. ఇవరై ప్పెఱ్ఱపిన్బాయిఱ్ఱవన్ సర్వేశ్వరనాయిఱ్ఱు. (అన్దామమిత్యాది) ౧ "అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై యుడన్గూడువదెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱివరాశైప్పట్టపడియే, నిత్యసూరికళోడేవన్దుకలన్దాన్" ఎన్ఱు ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్తారాక త్తిరుమాలైయాణ్డాన్బణిక్కుమ్బడి. ఆనాల్, అవర్కళై "అఱ్ఱినూలారమ్" ఎన్ఱో శొల్లువదెన్నిల్; ౨*చిన్మయరాయిరుక్కచ్చెయ్తే, పారతన్త్ర్యసిద్ధిక్కాక త్తఙ్గళై యచేతనవైక్కుమవిత్తన్నైయిఱే. అఙ్ఙన్నిక్కే, ఎమ్బెరుమానారరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి - "ఇవరోడు సంశ్లేషిప్పతఱ్కుమున్బు అవనోడొక్క ఇవైయుమ్ అనుజ్జ్వలమాయ్ అసత్సమమాయ్, ఇవరోడుకలన్దపిన్బు ఉజ్జ్వలమాయ్ సత్తైపెఱ్ఱపడి శొల్లుకిఱతు" ఎన్ఱు; కల్పకతరువాడినాలతిల్ పూవుమ్ తళిరుమ్ వాడుమిఱే. (అన్దామవాழ்ముడి) అழகియమాలైయానతు ముడిశూడి వాழுత్తొడఙ్గిఱ్ఱు, అన్ఱియే. "వాழ்ముడి" ఎన్ఱాయ్, వాళెన్ఱు - ఒళియాయ్, నిరవధికతేజోరూపమాన ముడియెన్ఱుమామ్. తామమ్ - తేజస్సాకవుమామ్. తేజోరూపమాన శ్రీపాఞ్చజన్యమ్, తేజోరూపమాన తిరువాழி, నూల్ - తిరుయజ్ఞోపవీతమ్, ఆరమ్ - తిరువారమ్. ఇవై - నిత్యసూరికళుక్కు-పలక్షణమ్. (ఉళ) నిత్యరాన వివర్కళుళరాగైయాలదెన్నెన్నిల్, ౩"సదా పశ్యన్తి సూరయః" ఎన్గిఱపడియే, ఇవరోడు కలప్పతఱ్కుమున్బు అన్దవిభూతియుమిల్లైయాయ్ త్తోఱ్ఱుగైయాలే.

జీ-అ.—(వకుత్తస్వామియాగైయాలేయిత్తి) అతావతు-అమ్మానాగైయాలేయన్దామత్తన్బుశెయ్తాన్, ఎన్నావిశేర్న్దానెన్ఱపడి. వివరణమ్ (నిత్యవిభూతియిలిత్యాది). అన్దామత్తన్బుశెయ్తెన్నావిశేర్న్దవనన్తరమ్-అమ్మానానానెన్ఱు అపరభావియాకతాత్పర్యార్థరమ్ (ఇవరైప్పెఱ్ఱవిత్యాది). ఇన్దపక్షత్తిల్, "అమ్మాన్" ఎన్గిఱవితు-సాధ్యపరమ్. ఆళవన్దార్నిర్వాహత్తుక్కు, అన్దామవాழ்ముడిశఙ్గాழிనూలారమ్, ఉళ-ఉణ్డెన్దపడి; అతావతు-ఇవర్కళోడేవన్దానెన్ఱుకరుత్తు. (ఆనాలిత్యాది) "ఆழிనూలారమ్" ఎన్ఱు-అచేతనమాకచ్చొల్లువానెన్నెన్నిలెన్ఱపడి. లోకన్యాయత్తాలే అన్దవన్దదోన్ఱుగైయాలే యిప్పడియేయాకవేణ్డావోవెన్ఱుకరుత్తు. (చిన్మయరాయిత్యాది) పౌష్కరే, "స్రగ్వస్త్రాభరణైర్యుక్తం స్వానురూపైరనూపమైః। చిన్మయైస్స్వప్రకాశైశ్చ అన్యోన్యరుచిరఞ్జకైః". (ఇవరోడిత్యాది) ఎమ్బెరుమానార్నిర్వాహత్తిల్, అమ్మానుక్కు-అమ్మానుడైయతాన, అన్దామవాழ்ముడిశఙ్గాழிనూలారమ్, ఉళ-సత్తైపెఱ్ఱనవెన్ఱపడి. ఇవః వాడినాలవఱ్ఱుక్కుమ్వాట్టమ్వేణుమోవెన్న (కల్పకతరువిత్యాది). ౪ "దివ్యాస్త్రపుష్పితచతుర్భుజమత్యుదారమ్" ఎన్నక్కడవదిఱే. ముడిశూడివాழுత్తొడఙ్గిఱ్ఱెన్ఱు-రసోక్తి. ముడిశూడి-ముడియిలేశూట్టప్పట్టు. తామమ్-మాలై. అழகియమాలైయానతువాழுకిఱ ముడియెన్ఱుశబ్దార్థమ్. "వాళ్" ఎన్ఱుపాఠమానపోతు. "తామమ్" ఎన్ఱుమ్-తేజస్సాయ్, "తామవాళ్" ఎన్గిఱవిశేష్యాలే-నిరవధికతేజోరూపమాన ముడియెన్ఱపడి. ఇత్తైక్కాట్టుకిఱార్ (తామమ్తేజస్సాకవుమామెన్ఱు). "అన్దామవాళ్" ఎన్ఱత్తై శఙ్గుముతలానవఱ్ఱుక్కుమ్ విశేషణమాక్కియరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తేజోరూపమానవిత్యాది). ఆరమ్-హారమ్. ఎమ్బెరుమానార్నిర్వాహత్తిలే శొల్లుకిఱార్ (నిత్యరానవిత్యాది). (ఉళరాగైయావతు) ఇప్పోతుళరాగైయావతు. (సదా పశ్యన్తీత్యాది) ఇన్దవాక్యమ్ - ఎమ్బెరుమానార్నిర్వాహవివరణమాతల్, అన్దనిర్వాహత్తిలే తాత్పర్యార్థరమాతల్. తాత్పర్యార్థరమాన పోతు - మున్దినతు వస్తుతః వాడినార్క శొన్నపడి, ఇరణ్డావతు - భగవదభిప్రాయత్తాలే యన్దవిభూతియుమిల్లైయాయ్ త్తోఱ్ఱుగిఱ్ఱెన్ఱపడి.

---

౨ అ వి.—కరుత్తు.——(నిత్యవిభూతియిలిత్తి) శక్తిః, తేషు సర్వేషు క్రియమాణం స్నేహమస్మి స్నేకముఖం కర్తుం హేతుః క ఇతిచేత్; ౫"దివ్యాపాఙ్గం దిశసికరుణేయేషు సద్దేశికాత్ త్రాక్షిప్రం ప్రాప్తం వృషగిరిపతిం తత్రబధ్నాత్వదయ స్తే। విశ్వాచార్యావిధిశివముఖాస్స్వాధికారోపరుద్ధామన్యేమాతాజడ ఇవసుతే వత్సలామాదృశేత్వమ్" "అన్దామత్తన్బుశెయ్తు" ఎన్ఱతినిరణ్డామర్థత్తైప్పెఱ్ఱవితు. ౪"సమ్భ్రమమాణమివసర్వవశం వదేన మన్దస్మితే నమధురేణచవీక్షితేన । దివ్యాస్త్రపుష్పితచతుర్భుజ మత్యుదారం రఙ్గాస్పదం మమశుభాశ్రయమాశ్రయామః"—— (అన్ఱియేవాళ్ముడియెన్ఱాయిత్తి) "వాழ்" ఎన్గిఱవిత్తై - వాళెన్ఱు పరిక్కవేణుమెన్ఱపడి. ౬"నతత్ర సూర్యో భాతి న చన్ద్రతారకమ్. తమేవభాన్తమనుభాతి సర్వం తస్య భాసాసర్వమిదం విభాతి" ఇతి - స్వేతరసమస్తతేజసాం ఛాదకం తేషాం కారణమాప్యాయకఞ్చ యద్భగవతస్తేజో౽స్తి, తదపిచ్ఛాదయతికిరీట

ఈ.—(శెన్దామరై త్తడఙ్గణ్) ఆర్తియెల్లాన్దీరవివరై ప్పార్త్తుక్కొణ్డునిఱ్కు-అనిలై. ఇవరోడేకలన్దపిన్బాయిఱ్ఱు తిరుక్కణ్గళ్ శివ్విపెఱ్ఱతుమ్, వికసితమాయిఱ్ఱతుమ్. ఏకరూపమానవఱ్ఱుక్కెల్లామితోరువికారమ్ పిఱక్కి-ఱతిఱే. ౧"సదైకరూపరూపాయ" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ - కర్మమడియాకవరుమ్ వికారమిల్లైయెన్గిఱ విత్తనై యిఱే. (శెఙ్గనివాయ్ శెఙ్గమలమ్) చాటుశతఙ్గళ్ శొల్లుకిఱ తిరువధరమిరుక్కుమపడి. శివన్దుకనిన్దవధరమానతు, శివన్దకమలమ్బోలే యిరానిన్ఱతు. (శెన్దామరైయడిక్కళ్) నోక్కుక్కుమ్ స్మితత్తుక్కుమ్ తోఱ్ఱువిழுన్దిరువడికళ్. తిరువడికళిలే విழுన్దనుభవిక్కుమ్ తిరుమేని(శెమ్బొన్తిరువుడమ్బే)౨ "రుక్మాభమ్" ఎన్నుమ్పడియాయిఱ్ఱు ఇవరోడుకలన్దపిన్బు తిరుమేనియిత్తోఱ్ఱ పుకర్ తాన్. ౧.

జీ-అ.—ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తిల్ (ఆర్తియెల్లామిత్యాది). ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తిల్ (ఇవరోడేయిత్యాది). వ్యాఖ్యాతావినీడుపాడు (ఏకరూపమానవిత్యాది). ఏకరూపమానవఱ్ఱుక్కెల్లామెన్ఱతు-ముడిముతలాననిత్యసూరికళైయపేక్షిత్తు. ఆనాల్, ౧"సదైకరూపరూపాయ" ఎన్గిఱప్రమాణత్తోడే శేరుమ్పడి యెఙ్ఙనేయెన్న (సదైకేత్యాది). ప్రథమేంశేద్వితీయే, "అవికారాయశుద్ధాయ నిత్యాయపరమాత్మనే| సదైకరూపరూపాయ విష్ణవేసర్వజిష్ణవే", పదచ్చేర్త్తిక్కుభావమ్ (నోక్కుక్కుమిత్యాది). శెమ్బొన్బోలే తిరుమేని యిరుక్కుమోవెన్న (రుక్మాభమిత్యాది). మానవేద్వాదశేధ్యాయే, "ప్రశాసితారంసర్వేషా మణీయాంసమణీయసామ్ । రుక్మాభం స్వప్నధీగమ్యం విద్యాత్తుపురుషంపరమ్." స్పృహణీయమెన్ఱపడి. ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తుక్కు, అన్దామవాழ்ముడి శఙ్గాழிనూలారముళవాయ్కొణ్డు, అన్దామత్తన్బు శెయ్తెన్నావిశేరమ్మానుక్కు శెన్దామరై యిత్యారభ్యాన్వయః ; క్రమాన్వయోవా. ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తుక్కు, అన్దామత్తన్బు శెయ్తెన్నావిశేర్న్దవనన్తరమ్ - అన్దామవాழ்ముడిశఙ్గాழி నూలారముళవాయ్ - అమ్మానుమానవనుక్కు శెన్దామరై యిత్యారభ్యాన్వయః. ౧.

అ-అ-వి.—తేజ ఇత్యుచ్యతే. ౩ "ఆపాదపఙ్కజవిశృఙ్ఖలదీప్రపమాశైః" ఇతి.——౪ "నీలతోయదమధ్యస్థావిద్యుల్లేఖేవభాస్వరా" ౫ "నీలముణ్డమిన్నన్న మేని" ఇతిప్రకారేణవా. ౬"హిరణ్యవర్ణాంహరిణీమ్" ఇత్యుచ్యమానలక్ష్మీసంయోగాద్వా. "చన్ద్రవన్ముఖమ్" ఇతివత్ స్పృహణీయతావివక్షయావా. ౭ "యఏషోన్తరాదిత్యే హిరణ్మయఃపురుషోదృశ్యతే హిరణ్యశ్మశ్రుర్హిరణ్యకేశ ఆప్రణఖాత్సర్వ ఏవసువర్ణః" ఇత్యన్తరాదిత్యవిద్యాచ్ఛాయయావా. ౧.

ప్ర-తి.— అన్దామత్తన్బుప్రవేశే. శ్రీవిష్ణుధర్మే అష్టషష్టితమేఽధ్యాయే, "గజ ఆకర్షతేతీరే గ్రాహ ఆకర్షతేజలే। తయోర్ద్వన్ద్వంసమంయుద్ధం దివ్యంవర్షసహస్రకమ్."——శ్రీరఙ్గరాజస్తవే, [౨]"దేవీహస్తామ్బుజేభ్యశ్చరణకిసలయే సంవహద్భ్యోపహృత్య ప్రత్యస్యానన్తభోగం ఝుడితిచలపుటే చక్షుషీవిస్తృణానః । ఆక్షిప్యోరశ్చలక్ష్మ్యాస్తనకలశ కనత్కుఙ్కుమస్తోమపఙ్కద్వేశ్శ్రీరఙ్గధామా గజపతిఘుషితేవ్యాకులస్త్వాత్వరోనః ॥ ౫౬ ॥ అతన్త్రితచమూపతిప్రహితహస్తమస్వీకృతప్రణీతమణిపాదుకం కిమితిచాకులాన్తఃపురమ్ । అవాహనపరిష్కృ్రియంపతగరాజమారోహతః కరిప్రవరబృంహితే భగవతస్త్వరాయైనమః ॥ ౫౭ ॥ యంపశ్య న్నిశ్వధుర్యాంధియమసకృదభూన్మన్థరాంమన్యమానో హుఙ్కారాస్ఫాలనాఙ్ఘ్రిప్రహతిభిరపితంతార్క్ష్యమధ్యక్షిపస్త్వమ్।కిఙ్చోచ్ఛన్నుదస్థాస్తమథగజపతేర్బృంహితేజృమ్భమాణే దేవశ్రీరఙ్గబన్ధో ప్రణమతిహజనేకాన్దిశీకీదశాతే॥ ౫౮॥ శ్రీరఙ్గేశయశరణం మమాసివాత్యావ్యాలోలతక్కులతటాకతాణ్డవేన । ప్రస్ఫూఖపామ్బురమయథాయథందధానోధిఙ్మామిత్యనుగజ గర్జమాజగన్థ॥ ౫౯॥"——శ్రీభాగవతే అష్టమస్కన్ధే, [3] "ఏవంగజేన్ద్రముపవర్ణితనిర్విశేషంబ్రహ్మాదయోవివిధలిఙ్గభిదాభిమానాః। నైతేయదోపసస్రుపుర్నిఖిలాత్మకత్వాత్తత్రాఖిలామరమయోహరిరావిరాసీత్॥౩౦॥తంతద్వదార్తముపలభ్య జగన్నివాసః స్తోత్రంనిశమ్యదివిజైస్సహసంస్తువద్భిః । ఛన్దోమయేన గరుడేనసమూహ్యమానశ్చక్రాయుధోభ్యగమదాశుయతో గజేన్ద్రః॥౩౧॥ సోన్తస్సరస్యురుబలేన గృహీతఆర్తో దృష్ట్వాగరుత్మతిహరింఖ ఉపాత్తచక్రమ్ । ఉత్క్షిప్యసామ్బుజకరంగిరమాహకృచ్ఛ్రాన్నారాయణాఖిలగురోభగవన్నమస్తే॥ ౩౨॥ తంవీక్ష్యపీడితమజస్సహసాఽవతీర్యసగ్రాహమాశుసరసఃకృపయోజ్జహార । గ్రాహాద్విపాటితముఖాదరిణాగజేన్ద్రం సమ్పశ్యతాంహరిరమూముచదుస్రియాణామ్॥౩౩॥——¶"స్థలస్థందారయామాస గ్రాహఞ్చక్రేణమాధవః".

౧॥ వి పు ౧-౨-౧. ౨॥ మా-ధ-౧౨-౧౨౨. ౩॥ ౪॥ తై-నా ౧౧. ౫॥ తి-వి-౨౯.
౬॥ శ్రీ-సూ. ౭॥ ఛాం-ఉ-౧-౬. ¶ ఇతు జీయరరుళ్పడత్తిల్పడియే యిరుక్కువేణుమాకిల్ కోశాన్తరఙ్గళిలేకాణ్గ.

ప్ర.తి.—(ముతల్పాట్టు) (అన్దామత్తన్బిత్యాది). (అన్దామవాழ்ముడియిత్యాది) పాప్పుకారే, “సగ్వస్త్రాభరణైర్యుక్తం స్వానురూపైరనూపమైః । చిన్మయైస్స్వప్రకాశైశ్చ అన్యోన్యరుచిరఞ్జకైః.” (ఉళ్) మహోపనిషది, “అథాతో మహోపనిషదమేవతదాహుః ఏకో హవై నారాయణఆసీన్నబ్రహ్మనేశానః నేమేద్యావాపృథివీననక్షత్రాణినసూర్యః సఏకాకీనరమేతతస్యధ్యానాన్తస్స్యజనసంస్థేమఉచ్యతే.— ప్రథమేంశేద్వితీయే, “అవికారాయశుద్ధాయనిత్యాయపరమాత్మనే । సదైకరూపరూపాయవిష్ణవేసర్వజిష్ణవే॥౧॥”— (శెమ్బొన్) మానవే ద్వాదశేధ్యాయే, “ప్రశాసితారంసర్వేషామణీయాంసమణీయసామ్ । రుక్మాభంస్వప్నధీగమ్యంవిద్యాత్తుపురుషంపరమ్॥ ౧౨౨॥ ఏనమేకేవదన్త్యగ్నిమ్మనుమన్యేప్రజాపతిమ్।ఇన్ద్రమేకేఽపరేప్రాణమపరేబ్రహ్మశాశ్వతమ్॥౧౨౩॥” ౧.

తాత్పర్యము.—పరమపదమునందువసించుచున్న నిత్యసూరులయందుఁ జేయఁదగినప్రీతిని నతినీచుఁడైన నాయందుఁజేసిన సర్వస్వామి సుందరమైనమాలచేఁ బ్రకాశించుచున్న దివ్యకిరీటముతోను దివ్యాయుధములతోను దివ్యయజ్ఞోపవీతముతోను దివ్యహారములతోను ఎఱ్ఱతామరతటాకమునంటి సుందరనేత్రములతోను దొండపండువంటియధరముతోను పద్మములవంటిశ్రీపాదములతోను దివ్యజాంబూనదమువంటి దివ్యమంగళవిగ్రహముతోను వేంచేసి నాతోసంశ్లేషించెను.

మూ.— తిరువుడమ్బువాన్ శుడర్ శెన్దామరైకణ్ కైకమలమ్। తిరువిడమేమార్వమయనిడమేకొప్పూழ் ।
ఒరువిడముమెన్దైపెరుమాற்கరనేయో । వొరువిడమొన్ఱిన్ఱియెన్నుళ్ కలన్దానుక్కే॥ ౨॥

ఆ.—(తిరువుడమ్బు) ఎన్నోడేకలన్దరుళుకిఱాన్, సర్వేశ్వరియాన పెరియపిరాట్టియారోడుమ్ ఆశ్రితరాన బ్రహ్మరుద్రాదికళోడుమ్ కలన్దరుళినాప్పోలన్ఱియే, తన్నుడైయనిరతిశయతేజోమయమాన తిరువుడమ్బిల్ లొరుప్రదేశమొழியామే సమస్తప్రదేశఙ్గళాలుఙ్గలన్దరుళినాన్; ఒరువనుడైయవభినివేశమేయితెన్గిఱార్. ౨.

అన్వ.—ఒరువిడమొన్ఱిన్ఱి ఎన్నుళ్ కలన్దానుక్కు (౩) ఎన్దైపెరుమాற்కు తిరువుడమ్బు (౬) వాన్ శుడర్ కణ్ కైకమలమ్ శెమ్(౯) తామరై మార్వమ్ తిరువిడమే (౧౨) కొప్పూழ் అయన్ ఇడమే (౧౫) ఒరువిడముమ్ అరనే ఓ. (౧౮).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇవ్వవయవశోభైయైయుడైయవన్, బ్రహ్మరుద్రాదికళాన విభూతిభూతర్క్కుమ్ పిరాట్టిమారోపాతితిరుమేనియిలే యిడఙ్గొడుత్తబౌజ్జ్వల్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

స్వరూపరూపగుణవిభూతికళోడుఙ్గూడపడి, ఎన్నుళ్, కలన్ద, (౩) ఎన్ కులనాథనుక్కు, శ్లాఘ్యమాన, వడివు, ఆదిత్యవర్ణమాయిరానిన్ఱతు. తిరుక్కణ్ణుమ్తిరుక్కైయుమ్, శివన్ద, (౯) తామరైపోలే శెవ్విపెఱ్ఱతు. తిరుమార్వు,లక్ష్మీస్థానమేయాయిఱ్ఱు.(౧౨)కొప్పూழ், బ్రహ్మావుక్కు, స్థానమేయాయిఱ్ఱు. (౧౫) నీక్కియుళ్ళవిడమ్, రుద్రనేయాయిరానిన్ఱతు. ఇతెన్నవాశ్చర్యమ్? (౧౮) ఒరువుతల్ - నీఙ్గుతల్. తన్దిరువుళ్ళత్తిలేయవన్ కలన్దపిన్బు రూపౌజ్జ్వల్యముమ్ అవయవౌజ్జ్వల్యముముణ్డానవోపాతి, విభూత్యౌజ్జ్వల్యముముణ్డాయిఱ్ఱెన్ఱుకరుత్తు. ౨.

అర్థము.—ఒకప్రదేశముతప్పక నామనస్సునందు కలిసియున్న (౩) నాతండ్రికినాథుఁడైనసర్వేశ్వరునికి శ్లాఘ్యమైన శరీరము (౬) సూర్యునినంటికాన్తికలదైయున్నది. నేత్రములుభుజములనియెడిపద్మములు ఎఱ్ఱని (౯) తామరపుష్పములవలెరక్తవర్ణముకలవైయున్నవి. వక్షస్థలము లక్ష్మికిస్థానమైయున్నది. (౧౨) తిరునాభిదేశము బ్రహ్మకు స్థానమైయున్నది. (౧౫) తక్కినస్థలములు రుద్రునికి నివృత్తిస్థానములుగానున్నవి. ఇదిఏమాశ్చర్యము? (౧౮) ౨.

ఈ.—ఇరణ్డామ్బాట్టు. తమ్మోడేకలన్దపిన్బు అవనుక్కు ప్పిఱన్దపుకరైచ్చొల్లి,తన్నుడమ్బై ప్పఱ్ఱ బ్రహ్మశానాదికళ్ సత్తైయామ్బడి యిరుక్కిఱవఱ్ఱానెన్నుడమ్బై ప్పఱ్ఱిత్తన్ సత్తైయామ్బడియిరానిన్ఱానెన్గిఱార్.

(తిరువుడమ్బువాన్ శుడర్) అఙ్గైత్తపోతై స్పర్శసుఖఙ్గొణ్డరుళిచ్చెయ్కిఱారిఱే. "'ఈశ్వరనుక్కు విగ్రహమిల్లై, విభూతియిల్లై' ఎన్గిఱవర్కళ్ మున్బే, ఆప్తతమరానవివర్ 'తిరువుడమ్బువాన్ శుడర్' ఎన్నప్పెఱువతే !, 'ఈశ్వరనుక్కు విగ్రహమిల్లై, గుణమిల్లై, ఎన్గిఱవర్కళ్ పణ్ణివైక్కుమాటాతపాపమిల్లై ; అవర్కళై, యనువర్త్తిత్తుఅతుకేట్కు విరాతపడిపెరుమాళ్ నమక్కుప్పణ్ణిన ఉపకారమెన్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్ జీయర్. * మయర్వఱమతినలమరుళప్పెఱ్ఱవర్ తువక్కుణ్గిఱతిరుమేనియిఱే.౧"ఇచ్ఛాగృహీతాభిమతోరుదేహః" ఎన్ఱుతనక్కుమభిమతమాయిరుప్పతొన్ఱిఱే. తాన్ మతిత్తార్క్కు ౨"ఏషసర్వస్వభూతస్తు" ఎన్ఱుకొడుప్పతుమ్ తిరుమేనియైయే. (వాన్ శుడర్) ముతలిలే తేజోరూపమాన తిరుమేనిమికవుమొళ్ళిపెఱ్ఱతివరో శ్లైక్కులవియాలే. పుఱమ్బొళియాయ్ ఉళ్ళుమణ్బళ్ళియిరుక్కైయన్ఱిక్కే, నెయ్తిణుఙ్గినాప్పోలే తేజస్తత్త్వమేయాయిరుక్కై.

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్బాట్టు (తిరువుడమ్బిత్యాది) "ఎన్నావిశేరమ్మానుక్కు - శెమ్బొన్ తిరువుడమ్బే" ఎన్ఱతిలేనోక్కాక (తమ్మోడేయిత్యాది). "అయనిడమే" ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తు (తన్నుడమ్బైయిత్యాది). "ఒరువిడమొన్ఱిన్ఱి" ఎన్ఱతైక్కటాక్షిత్తు(తానెన్నుడమ్బైయిత్యాది).

వాన్ శుడర్ - మిక్కతేజస్సు. "ఎన్నుళ్ కలన్దానుక్కు త్తిరువుడమ్బువాన్ శుడర్"ఇత్యన్వయ ముఖేనాహ (అఙ్గైత్తపోతైయిత్యాది). పలకాలుమ్ విగ్రహత్తైవర్ణిక్కిఱపడియై యనుసన్ధిత్తు నమ్బిళ్ళై యీడుపాడు (ఈశ్వరనుక్కిత్యాది). ప్రాసఙ్గికమాక నఞ్జీయరుడైయ స్వలాభానుసన్ధానమాహ (ఈశ్వరనుక్కిత్యాది). ఇత్తాల్ - విగ్రహాదికళిల్లైయెన్గైక్కు నిమిత్తమవర్కళుడైయపాపప్రాచుర్యమెన్ఱపడి. ఇవరరుళిచ్చెయ్తాల్ ప్రమాణమామోవెన్న (మయర్వఱవిత్యాది).ఆకైయాలే,ఇవరనుభవపరీవాహరూపమాన శ్రీసూక్తియుమ్ పరమప్రమాణమెన్ఱపడి. తువక్కుణ్గిఱ - ఈడుపట్టనుభవిక్కిఱ. "తిరు" ఎన్ఱు - అల్లాకాయ్, అత్తైక్కాట్టుకిఱార్ (ఇచ్ఛాగృహీతేత్యాది) షష్ఠ్యంశే పఞ్చమే, పూర్వమేవలిఖితమ్. కార్యత్తాలు మభిమతత్వత్తై యుపపాదిక్కిఱార్ (తాన్ మతిత్తార్క్కిత్యాది). యుద్ధకాణ్డే ప్రథమే, ౨"ఏషసర్వస్వభూతస్తు." పూర్వమేవలిఖితమ్. (ముతలిలేయిత్యాది) "తిరు" ఎన్ఱపోతే - స్వాభావికసర్వాతిశయఙ్గళుమ్ సిద్ధిక్కైయాలే, పిన్నైయుమ్ పిన్నైయుమ్ "శుడర్" ఎన్నుమ్బోతు - ఇప్పడియేయాకవేణుమెన్ఱపడి. * వానిన్ తాత్పర్యమ్ (పుఱమ్బొళియాయిత్యాది). తిణుఙ్గుకై -

అ-అ-వి—"తిరువిడమేమార్వమ్" ఎన్గైయాలే "తిరువుడమ్బు" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ "తిరు" ఎన్ఱు-పెరియపిరాట్టియారోట్టైసమ్బన్ధఙ్గొల్లుకిఱతన్ఱు, పిన్నైయోడే శేయ్కిఱతెన్ఱాల్ ; తిరుమేనియిల్ భోగ్యతైయైచ్చొల్లనినైత్తుఅతుక్కు ప్పాశురమిడమాట్టాతే, "తిరు" ఎన్ఱొరుశొల్లాలేయతిశయడైయపరిచ్ఛేద్యమాన వతిశయత్తైద్యోతిప్పిక్కిఱార్. ౩"నతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చదృశ్యతే" ఎన్గిఱవనుక్కుమ్ ౪"శ్రద్ధయా దేవోదేవత్వమశ్నుతే" ఎన్నుమ్బడి-ఇవళైయిట్టేయతిశయఙ్గొల్లవేణ్డుకైయాలుమ్, ౫"శ్రీరిత్యేవచనామతేభగవతి" ఎన్ఱు - అవళైఅనన్యార్థేయాతిశయైయెన్ఱుశొల్లుకైయాలుమిఱే లోకత్తిలుత్కర్షద్యోతనార్థమాకగౌణవృత్తియాలే శ్రీయెన్ఱుమ్తిరువెన్ఱుమ్ప్రయోగిక్కిఱతు; అప్పడియే యిఙ్గుమెన్ఱుతిరువుళ్ళమ్. తిరువెన్ఱాల్ - అన్దవన్దవ్యక్తికళుడైత్తవతిశయమిఱేసిద్ధిప్పతు ; ఆకైయాలేయిఙ్గేయివర్పక్కలవనుక్కుణ్డానవ్యామోహాతిశయత్తాలుమ్, ఇవర్క్కవన్బక్కలుళ్ళవ్యామోహాతిశయత్తాలుమ్, అఙ్గైత్తపోతుణ్డాన స్పర్శసుఖాపరిచ్ఛేద్యతావ్యఞ్జనత్తిఱ్కుత్తైయిల్లై. ——నన్వయంవిగ్రహోఽవిద్యాపరికల్పితః కిన్న స్యాదితిశఙ్కాయాం ఉత్తరత్రయేణపరిహరతి(మయర్వఱమతినలమిత్యాదివాక్యత్రయేణ)."మయర్వఱమతినలమ్"ఇతివాక్యమేవోత్తరంవా ——స్వరూపగుణఙ్గళైప్పఱ్ఱవిగ్రహత్తుక్కతిశయమేతెన్న(ఇచ్ఛాగృహీతేత్యాది)అతల్. యద్వా, ఇవర్ తువక్కుణ్గిరమాత్రమన్ఱు, అవనుక్కుమభిమతమెన్గిఱార్ (ఇచ్ఛేత్యాది). అథవా, స్పర్శసుఖాతిశయన్దానపరిచ్ఛిన్నమానపడియై యుపపాదిక్కిఱార్ (ఇచ్ఛాగృహీతఎన్ఱు). "అభిమత" ఎన్గైయాలే-భోగ్యతై అపరిచ్ఛిన్నానన్దానవవన్నై, "తణ్ణీర్ తణ్ణీర్" ఎన్నప్పణ్ణుకైయాలే

౧॥ వి-పు-౬-౫-౮౪. ౨॥ రా-యు-౧-౧౩౪. ౩॥ శ్వే-ఉ-౬. [redacted] కృ-య-వే-కా-ప్ర-౩-పం-౧౧-వా-౯. ౫॥ చ-శ్లో-౧.

ఈ.--త్తుక్కు-దాహరణఙ్గాట్టుకిఱార్. స్పర్శేన్ద్రియత్తుక్కుణ్డు, ఘ్రాణేన్ద్రియత్తుక్కుణ్డు, కణ్ణుక్కుని తాయిరుక్కుమ్, ఇవైతొడక్కమానవై యెల్లాముణ్డిఱే. పామ్బణైమేలాఱ్కు - పణ్బెణ్ణిల్- పలపలవే యాపరణమ్ ఇత్యాదితొడఙ్గి, ఓ! ఎన్ఱన్వయమ్. ౬.

జీ-అ.—ఇత్తాల్ - ఇవరోడేకల్లన్దపిన్బు శబ్దాదివిషయానుభవత్తాలుణ్డానవేఱ్ఱుమెల్లాముణ్డాయిఱ్ఱెన్ఱపడి. (స్పర్శేన్ద్రియత్తుక్కుణ్డు)స్పర్శేన్ద్రియత్తుక్కువిషయముణ్డెన్ఱపడి. ఇమ్మూన్ఱుమ్ మఱ్ఱవిరణ్డుక్కు ముపలక్షణమెన్గిఱార్ (ఇవైతొడక్కమానవైయిత్యాది). "ఓ" ఎన్ఱతు - హర్షసూచకమ్. పామ్బణైమేలాఱ్కు - పణ్బెణ్ణిల్ - ఆపరణమ్పలపల, పేరుమ్బలపల, శోతివడివుపలపల, కణ్డుకేట్టుఱ్ఱు మోన్దిన్బమ్బలపల, ఞానముమ్బలపల, ఓ ఎన్ఱన్వయమ్. ఉఱ్ఱు - స్పృశిత్తు. ౬.

తాత్పర్యము.—అతినీచుఁడనైన నాతోసంశ్లేషించుటకు సర్వేశ్వరుఁడనేకావతారంబులెత్తి అసంఖ్యేయంబులైన దివ్యభూషణములుకలవాఁడును అసంఖ్యేయ కల్యాణగుణములు కలవాఁడును నిరవధిక తేజోమయదివ్యమంగళవిగ్రహములు కలవాఁడును దివ్యభోగములు దివ్యజ్ఞానములుకలవాఁడునునాయెను. ఇట్టిపరిపూర్ణుఁడైన శ్రియఃపతి నాసర్వేన్ద్రియములకు తనదివ్యభోగ్యతను గనుపఱచి నాతోసంశ్లేషించెను. ౬.

మూ.—పామ్బణైమేఱ్పాఱ్కడలుళ్పళ్ళియమర్న్దతువుమ్ ।
కామ్బణైతోళ్పిన్నైక్కాయేఱుడనేழ்శెఱ్ఱతువుమ్ ।
తేమ్బణైయశోలైమరామరమేழ்ఎయ్తతువుమ్ ।
పూమ్బిణైయతణ్డుழாయ్ప్పొన్ముడియమ్పోరేఱే॥ ౭॥

ఆ.—(పామ్బణై) తన్నుడైయసర్వచేష్టితఙ్గళైయు మెనక్కుభోగ్యమాకచ్చెయ్తరుళినానెన్గిఱార్. ౭.

అన్వ.—పాఱ్కడలుళ్ పామ్బణైమేల్ పళ్ళి (౩) అమర్న్దతువుమ్ కామ్బణై తోళ్ (౬) పిన్నైక్కాయ్ ఏఱేழு ఉడనే (౯) శెఱ్ఱతువుమ్ తేమ్ పణైయ (౧౨) శోలై మరామరమ్ ఏழு (౧౫) ఎయ్తతువుమ్ పూ పిణైయ (౧౮) తణ్ తుழாయ్ పొన్ (౨౧) ముడి అమ్ పోర్ (౨౪) ఏఱు. (౨౭)

పన్ని.—అనన్తరమ్, తమ్మోట్టైసంశ్లేషత్తాలే యన్నుడైయదివ్యచేష్టితఙ్గళ్ తమక్కు ప్రకాశిత్తు నిఱ్ఱమ్బెఱ్ఱపడియైయనుభవిక్కిఱార్.

పాఱ్కడలిలే, పామ్బణైయిన్మేలే, కణ్వళర్న్దరుళుకైయై,(౩) పొరున్దినతుమ్, 'మూఙ్గిల్పోన్ఱ, తోళైయుడైయ,(౬)నప్పిన్నైప్పిరాట్టిక్కాక, ఏழேఱ్ఱైయుమ్, ఏకోద్యోగత్తిలే, (౯)కొన్ఱతువుమ్, తేనైయుమ్, పణైయైయుముడైయ, (౧౨) అత్తాల్ శోలైయాకత్తఴైత్త, మరామరమ్, ఏழு, (౧౫) ఎయ్తతువుమ్,అழுకియ, తొడైయైయుడైత్తాయ్, (౧౮) కుళిర్న్ద, తిరుత్తుழாయాలేయలఙ్కృతమాయ్, అత్యుజ్జ్వలమాన, (౨౧)ముడియైయుడైత్తాయ్,దర్శనీయమాయ్, విరోధినిరసనోద్యోగశీలమాయ్,శెరుక్కైయుడైత్తాన, (౨౪) ఋషభమ్బోన్ఱవస్తు.(౨౭)
"ఏఱు" ఎన్ఱశొల్లుక్కుడాక-అమర్న్దతువుమ్, శెఱ్ఱతువుమ్, ఎయ్తతువుమెన్ఱ మూన్ఱిలుమ్ తొడర్పు. ౭.

అర్థము.—క్షీరాబ్ధియందు ఆదిశేషునిమీఁద శయనమును (౩) జేసినదియు వెదురువంటి భుజములుకల (౬) నప్పిన్నపిరాట్టికొఱకు ఏడువృషభములను ఏకకాలమందు (౯) చంపినదియు మధువును కొమ్మలునుగల (౧౨) అభివృద్ధములైన సాలవృక్షముల నేడింటిని (౧౫) బాణ ద్రోసినదియు సుందరముగఁ గ్రుచ్చఁబడిన (౧౮) చల్లని తిరుత్తుழாయ్మాలచేనలంకరింపఁబడి ప్రకాశించుచున్న (౨౧) కిరీటముకల సుందరమై బలిష్ఠమైన (౨౪) వృషభమువంటి (శ్రియఃపతియే). (౨౭) ౭.

ఈ.—ఏழாమ్పాట్టు. ౧* అయర్వఱుమమరర్కళ్ అతిపతియాయిరున్దువైత్తు, క్షీరాబ్ధియిలే కణ్వళర్న్దరుళి, రామకృష్ణాద్యవతారఙ్గళై ప్పణ్ణినదెల్లా మెనక్కాకక్కిడీ రెన్గిఱార్.

(పామ్బణై) ఆ ర్తరక్షణత్తుక్కాక, తిరుప్పాఱ్కడలిలే నీరుఱుత్తామైక్కు, శైత్యసౌగన్ధ్యసౌకుమార్యఙ్గళై యుడైయనాన తిరువనన్దాழ్వాన్మేలే కణ్వళర్న్దరుళినదుమ్. (కామ్బిత్యాది) శుడ్ఱుడైత్తాయిరుక్కుమ్ శెవ్వైయుక్కుమ్ మూఙ్గిల్పోలేయిరున్దుళ్ళతోళ్గళై యుడైయ నప్పినై ప్పిరాట్టియోడైసంశ్లేషత్తుక్కు ప్రతిబన్ధకఙ్గళాన ఋషభఙ్గళేழை యుమొరుకాలేయూట్టియాక నెరిత్తప్పాకట్టతుమ్. (తేమ్బణైయ) మహారాజర్, "నీర్ వాలిమైయెన్కొల్ల మాట్టీర్" ఎన్న, అవరై విశ్వసిప్పిక్కైక్కాక; తేనై యుడైత్తాయ్ప్పణైత్తు అడికణ్డిలక్కుక్కుళిక్కవోణ్ణాతపడియాయిరుక్కిఱ మరామరఙ్గళేழை యుమెయ్తతుమ్. (పూవిత్యాది) పూవై యుడైత్తాయ్త్తోడై యుణ్డవెన్నుతల్; నల్లతోడైయైయుడైత్తాన తిరుత్తుழாయ్మాలైయాలేయలఙ్కృతనాయ్, ఆధిరాజ్యసూచకమాన తిరువభిషేకత్తైయుడైయనాయ్, ఇవ్వழగుతన్నై నిత్యసూరికళై యనుభవిప్పిత్తు అత్తాల్ వన్దమేన్మైతోన్ఱ, అழகియతాయ్ యుద్ధోన్ముఖమానఋషభమ్బోలే మేనాణి త్తిరుక్కిఱవిరుప్పు. పొన్ముడియమ్బోరేఱు-పాఱ్కడలుళ్ పళ్ళియమర్న్దతువుమ్-పామ్బణైమేలెన్ఱు తని త్తనియేక్రియైయాకక్కడవతు. ఇవైయెల్లా మెనక్కాకక్కిడీ రెన్ఱుమామ్. ౭.

జీ-అ.—ఏழாమ్పాట్టు (పామ్బణైమేలిత్యాది). "పూమ్బిణైయ" ఇత్యారభ్య, "పోరేఱు-పాఱ్కడలుళ్ - పామ్బణైమేఱ్పళ్ళియమర్న్దతువుమ్, కామ్బణైయెన్ఱుతొడఙ్గి, "ఎయ్తతువుమ్" ఎన్ఱన్వయిత్తవతారికై (అయర్వఱుమిత్యాది).

"పాఱ్కడలుళ్ - పామ్బణైమేల్" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (ఆర్తరక్షణేత్యాది). సర్పజాతి స్వభావత్తైప్పఱ్ఱ (శైత్యేత్యాది). కామ్బు-మూఙ్గిల్. శుడ్ఱుడైమై - వర్తులత్తై. ఏఱు - ఏழுముడఙ్గ, శెఱ్ఱతువుమ్ ఇత్యన్వయః. ఊట్టియాక- కణ్ఠప్రదేశావచ్ఛేదేన. ఊట్టి - కழுత్తు. నెరిత్తు - సంహరిత్తు. పణై - శాఖై. తేమ్-తేన్. పూవెన్ఱు-పూవాతల్, స్పృహణీయత్తైయాతల్. పిణైయ-తొడుక్కప్పట్ట. నిత్యసూరికళై యనుభవిప్పిత్తెన్ఱతు-అర్థాత్సిద్ధమ్. మేనాణిత్తు-గర్విత్తు. మున్దినవన్వయత్తుక్కు, ఏழேఱుడన్ శెఱ్ఱతువుమ్ - కామ్బణైతోట్పిన్నైక్కాయ్, ఎయ్తతువుమ్-తేమ్బణైయశోలైమరామరమేழு ఎన్ఱు శేషము మన్వయిప్పతు. "ఇన్నతుమిన్నతుమిన్నతుమ్" ఎన్ఱాల్ - సాకాఙ్క్షమాయిరుక్కైయాలే యధ్యాహరిత్తుయోజిక్కిఱార్ (ఇవైయెల్లామిత్యాది). ఇన్దయోజనైయిల్, పూమ్బిణైయతణ్ణన్దుழாయ్ప్పొన్ముడియమ్బోరేఱు - పామ్బణైమేలెన్ఱుతొడఙ్గి, ఎయ్తతువుమెనక్కాకక్కిడీరిత్యన్వయః. ౭.

అ-అ-వి.—ఇరణ్డామ్యోజనైయిల్, "పూ" ఎన్గిఱతు-తొడైక్కువిశేషణమ్. ౭.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు జగద్రక్షణార్థముగ క్షీరాబ్ధియందనంతునిమీద శయనించినదియు, సర్వలక్షణసంపన్నురాలైన నప్పిన్నపిరాట్టికొఱకు సప్తవృషభములనుచంపినదియు, సుగ్రీవమహారాజులవారికి తనయందువిశ్వాసమునుబుట్టించుటకై సప్తసాలవృక్షములనుబడద్రోసి పరాక్రమమునుజూపినదియు, ఆధిరాజ్యసూచకమగు దివ్యతిరువభిషేకమునుధరించి నిత్యసూరులననుభవింపఁజేసి యందువలన వచ్చినగాంభీర్యముకలిగియుండుటయు ఈగుణచేష్టితములన్నియు నాకొఱకై యేయనుష్ఠింపఁబడినవియని యాழ்వార్లుపకారస్మృతిఁజేసిరి. ౭.

మూ.—పొన్ముడియమ్బోరేఱ్ఱై యెమ్మానైనాట్ఱడన్దో । డన్ముడివొన్ఱిల్లాతతణ్ణుழாయ్మాలైయనై ।
యెన్ముడివుకాణాతేయెన్నుళ్కలన్దానై । చొన్ముడివుకాణేనాన్శొల్లువతెన్శొల్లీరే॥ ౮॥

ఆ.— (పొన్మడి) వాఙ్మనసాపరిచ్ఛేద్యనిరతిశయకల్యాణస్వరూపగుణవిభూతికళైయుడైయనాయిరున్దువైత్తు, ఎన్నుడైయస్వరూపస్వభావగుణవృత్త్యాదికళినుడైయ నిహీనతైయై ప్పారాతే యెన్నుళ్ళేకలన్ద విస్సాశీల్యత్తు క్కొరుముడివు కాణ్గిఱిలేన్; అనపిన్బు తైచ్చొల్లువతు? శొల్లీరెన్గిఱార్.   ౮.

అన్వ.—పొన్ ముడి అప్పోరేఱ్రై (౩) ఎమ్మానై నాల్ తడమ్ (౬) తోళ్ తన్ ముడివొన్ఱిల్లాత (౯) తణ్ తుழாయ్మాలైయనై ఎన్మడివుకాణాతే (౧౨) ఎన్నుళ్ కలన్దానై నాన్ (౧౪) శొల్ ముడివు కాణేన్. (౧౮) కొల్లువతు ఎన్ శొల్లీర్. (౨౧)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, సంశ్లేషవైలక్షణ్యత్తినుడైయవాచామగోచరతైయైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఉజ్జ్వలమాన, అభిషేకత్తైయుడైయ, పెరుమ్ శెరుక్కనాయ్, (౩) ఆన్దస్వాతన్త్ర్యచ్చెరుక్కైక్కాట్టియెన్నైయడిమైకొణ్డనాతనాయ్, నాలువకైప్పట్ట, పెరియ, (౬) తిరుత్తోళైయుడైయనాయ్, తన్బెరుమైక్కు, ముడివిల్లాతవనాయ్, (౯) ఇన్దమేన్మైక్కుమ్భోగ్యతైక్కుమ్సూచకమానకుళిర్న్ద,తిరుత్తుழாయ్మాలైయైయుడైయనాయ్,తన్నుత్కర్షత్తుక్కెల్లైకాణాతవోపాతియెన్నికర్షత్తినుడివుకాణాతే, (౧౨) ఎన్నెఞ్జుక్కుళ్ళే, కలన్దవనై, నాన్, (౧౪) స్వసంవేద్యమాకవతియుమతొழியపాశురమిట్టుచ్చొల్లుమ్, ప్రకారమ్, కాణ్గిఱిలేన్. (౧౮) నీఙ్గళనుభవిత్తవిషయమ్ వృత్తకీర్తనమ్బణ్ణమోపాతియిఙ్గుచ్చొల్లువతు, ఏతు?, ఉణ్డాకిల్చొల్లుఙ్గోళెన్రులౌకికరైక్కుఱిత్తురైక్కిఱార్. (౨౧) లోకవ్యావృత్తనుడైయసంశ్లేషసారస్యమ్వాచామగోచరమెన్నుకరుత్తు. విశ్లేషదశైయిలెన్మడివుకాణాతేయెన్నుమామ్.   ౮.

అర్థము.—స్వర్ణమువలె (ప్రకాశించుచున్న) తిరువభిషేకముకల మిక్కిలిగర్వించియున్న (౩) స్వామియు నాలుగువిధములుకల గొప్ప (౬) భుజములుకలవాఁడును తనకు నంతములేనివాఁడును (౯) చల్లని తిరుత్తుழாయ్మాలకలవాఁడును నానీచతకంతముజూడకనే (౧౨) నామనస్సునందుఁ గలిసినవాఁడునునైన (సర్వేశ్వరుని) నేను (౧౪) చెప్పు రీతిని నెఱుఁగను(౧౮)(ఈవిషయమందు)చెప్పఁదగినది ఏది? (అడియున్నగో) చెప్పఁడు. (౨౧)

ఈ.— ఎట్టామ్బాట్టు. ౧*అయర్వఱుమమరర్కళతిపతియా యిరున్దువైత్తు ఎన్తన్మైప్పారాతే యెన్నోడేవన్దుకలన్దవిమ్మహాగుణత్తై యెన్నాన్పేశిముడియా తెన్గిఱార్.

(పొన్మడియ మ్బోరేఱ్రై) ఉభయవిభూతిక్కుమ్ కవిత్తముడియైయుడైయనాయ్ అత్తాల్వన్ద శేషిత్వవృత్తైప్పుత్తోన్ఱవిరుక్కిఱవనై. (ఎమ్మానై) తన్ శేషిత్వత్తిలెల్లైయైక్కాట్టి, ఎన్నై శేషత్వత్తినెల్లైయిలే నిఱుత్తినవనై. (నాన్ఱడన్దోళిత్యాది) నాలామ్పణైత్తిరున్దోళ్కళైయుడైయనాయ్, తన్నైప్పేశప్పుక్కాల్ వేదఙ్గళుమెల్లై కాణమాట్టాతే ౨ "యతోవాచోనివర్తన్తే" ఎన్ఱు మీళుమ్బడి యిరుప్పానాయిరుక్కిఱ తణ్డుழாయ్మాలైయనై. ఎల్లైకాణవొణ్ణాతవస్తువుక్కు లక్షణమ్బోలే తిరుత్తుழாయ్మాలై. (ఎన్మడివిత్యాది)

జీ-అ.—ఎట్టామ్బాట్టు (పొన్మడియిత్యాది). "పొన్మడియమ్బోరేఱ్రై" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (అయర్వఱుమమరర్కళెన్దతు). తన్నై-నీచతై. ఇమ్మహాగుణమ్-సౌశీల్యమ్.

కవిత్త-ధరిత్త. ఉఱైప్పు-దార్ఢ్యమ్. (తన్ శేషిత్వత్తిలిత్యాది). "పొన్మడి" ఎన్ఱు-శేషిత్వత్తినెల్లైతోన్ఱిఱ్ఱు. తత్సమభివ్యాహారత్తాలే-శేషత్వత్తినెల్లైతోన్ఱుకిఱతెన్ఱపడి. ఎమ్మానై-ఎఙ్గళుక్కుస్వామియానవనై. పణైత్తిరున్దోళ్-పెరుత్తిరున్దోళ్. తన్మడివొన్ఱిల్లాత-తనక్కోరెల్లైయిల్లాత. "తణ్డుழாయ్మాలైయనై" ఎన్గిఱపదసాహిత్యత్తుక్కు-భావమ్ (ఎల్లైకాణవిత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే- ౩ "వక్షస్థలల్యాంతుళసికమలా" ఇత్యాద్యను

౧॥ ౧-౧. ౨॥ తై-ఆ-౯. ౩॥ రం-స్త-౧-౧౧౧.

ఈ.—అవన్బక్కల్ నన్మైక్కెల్లైకాణవొణ్ణాతాపోలేయాయిత్తు ఇవర్ పక్కల్ తీమైక్కెల్లైకాణవొణ్ణాతాయిరుక్కుమ్ పడి. (ఎమ్మడివు కాణాతే) ఎన్నళవుపారాతే. ౧"అవిజ్ఞాతా" ఎన్గిఱపడియే, ఎన్ తణ్మై పారాతే కణ్ణైచ్చెమ్బిళిత్తువను కలన్దానెన్నుతల్; అన్రిక్కే, ౨* అడియాడియిల్ విశ్లేషిత్తవ్యసనత్తాలే నాన్ ముడియప్పుక, అతు కాణమాట్టాతే యెన్నోడే కలన్దానెన్నుతల్. (శొల్ ముడివుకాణేన్ నాన్) ఎన్నోడు వన్దుకలన్ద ఒరుగుణత్తైయుమ్ శొల్లిల్, అనన్ద గుణమెన్ఱైయుమ్ శొల్లప్పుక్క వేదమ్బట్టతు పడుమిత్తనై. అవనై యనుభవిప్పిక్క, అత్తాలే నక్కుప్పిఱన్ద రస మనుభవిత్తు విడుమత్తనైయల్లతు, పాశురమిట్టు చ్చొల్లి ముడియాతెన్ఱుమామ్. (శొల్లువతెన్ శొల్లీరే) ఇతరవిష యఙ్గళై యనుభవిత్తు అవత్తుక్కు ప్పాశురమిట్టు చ్చొన్నికళాయిరుక్కుమ్ నీఙ్గళ్ తాన్ శొల్లవల్లికళో? ౭.

జీ-అ.—సన్దేయమ్, "ఎమ్మడివు" ఎన్ఱతుక్కు, ముడివెన్ఱు-ఎల్లైయాయ్, కీழே "అల్లావి" ఎన్ఱిరుక్కైయాలే సామాన్యశబ్దత్తై విశేషత్తిలే పర్యవసిప్పిత్తు ఎన్ దోషత్తిన్ చరమావధియైప్పారాతేయెన్ఱు మున్దినవర్థమ్, అళవు-తణ్మై. వివరణమ్ (అవిజ్ఞాతేత్యాది.) "అవిజ్ఞాతాసహస్రాంశుః" ఇతి శ్రీసహస్రనామ్ని. శెమ్బిళిత్తు, మూడికొణ్డు. (అన్రిక్కేయిత్యాది). ద్వితీయార్థమ్-స్పష్టమ్. "ఎమ్మడివుకాణాతే" ఎన్ఱ పదత్తినర్థద్వయాను గుణమాక చ్చైవేయర్థద్వయమ్ (ఎన్నోడువన్దిత్యాదివాక్యద్వయేన). శొమ్మడివుకాణేన్-శొల్లుమ్ప్రకారమ్ కాణ్గిఱిలేన్. శొల్లువతెన్-నీఙ్గళనుభవిత్తవిషయమ్ వృత్తకీర్తనమ్బణ్ణుమోపాతి, ఇఙ్గుచ్చొల్లువతేతు? శొల్లీరే-ఉఙ్గళాకిల్ శొల్లుఙ్గోళితిశబ్దార్థః. ఇత్తాల్ ఫలితమ్ (ఇతరవిషయఙ్గళై యిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. ౭.

అ-అ-వి.—ఇరణ్డామర్థమ్-మూలత్తుక్కుచ్చేరుమ్. కణ్ణైచ్చెమ్బిళిత్తు ఇత్యస్య - స్వనైచ్యానుసన్ధానేతాత్పర్యమ్. ౭.

ప్ర-తి.—(ఎట్టామ్బాట్టు)(పాన్మడియిత్యాది). (ఎమ్మడివుకాణాతే) శ్రీసహస్రనామ్ని, "అవిజ్ఞాతాసహస్రాంశుర్విధాతాకృతలక్షణః".

తాత్పర్యము.—ఉభయవిభూతి సామ్రాజ్యసూచకమైన దివ్యాభిషేకముకలవాఁడును, తనస్వామిత్వమును నాకుఁగనుపఱచి నన్ను వశప ఱచుకొనినవాఁడును, విలక్షణవిగ్రహవిశిష్టుఁడును, వేదపురుషునిచేతను వర్ణింపఁగూడని కల్యాణగుణములుకలవాఁడును, తనవైలక్షణ్యసూచకమైన లక్షణముపలెనుండు దివ్యతిరుత్తుழாయ్మాలధరించినవాఁడును నిట్టివాచామగోచరమహిమకలవాఁడును నైన సర్వస్వామి అతినీచుఁడైన నాతో సంశ్లేషించెనేని వాని సౌశీల్యమునకంతమును నేనెఱుఁగనైతిని. గనుక వానిగుణములనే పాశురముచేఁజెప్ప నసమర్థుఁడను, వాని వాచామగోచ రమైన సంశ్లేషసారస్యము మీకుఁగూడ చెప్ప నసాధ్యమని లోకులనుగుఱించి సాదించిరి. ౭.

మూ.—శొల్లీరెన్నమ్మానై యెన్నావియావితనై । యెల్లైయిల్ శీరెన్కరుమాణిక్కచ్చుడరై ।
నల్లవముతమ్బెఱఱ్కరియవీడుమా । యల్లిమలర్విరై యొత్తానల్లనెణ్ణల్లనే ॥ ౮॥

అ.—(శొల్లీర్) ఇప్పడియవనుడైయగుణఙ్గళ్ శొల్లనిలమన్ఱియేయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, తమ్ముడైయ ఆరామైయాలే; అవన్ గుణఙ్గళై కాలతత్త్వమెల్లామ్ శొన్నాలుమవత్తుక్కొరుముడివుకాణ్గిఱిలేనెన్ఱుపిన్నైయుమవనుడైయగుణఙ్గళైచ్చొల్లి, పరమభోగ్యనాయ్ స్త్రీపున్నపుం సకాది సర్వపదార్థవిసజాతీయనాయిరున్దువైత్తు, తన్నుడైకాలేయెనక్కు ధారకనాయెన్ను శైపుకున్దుకలన్దరుళిన వెమ్బెరుమానుడైయ విన్దసౌశీల్యాదిగుణఙ్గళై నీఙ్గళుమ్ శొల్లికోళ్ళున్ఱు శ్రీవైష్ణవర్కళైక్కుత్తిరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ౮.

అన్వ.—ఎన్ అమ్మానై ఎన్నావి (౩) ఆవితనై ఎల్లైయిల్ శీర్ (౬) ఎన్కరుమాణిక్కచ్చుడరై శొల్లీర్. నల్ల (౯) అముతమ్ పెఱఱ్కు అరియ (౧౨) వీడుమాయ్ అల్లిమలర్ విరైయొత్తు (౧౫) పెణ్ణల్లన్ ఆణల్లన్. (౧౬)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, నిరతిశయభోగ్యభూతనానవనై చ్చొల్లవల్లికొళాకిఱ్చొల్లుజ్గొశెన్గిఱార్.

ఎనక్కు, స్వామియాయ్, ఎన్నాత్మావుక్కు, (౩) ఆత్మావాయ్, ఎల్లైయిల్లాత, సౌకుమార్యాదిగుణజ్గళైయుడైత్తాన, (౬) నీలరత్న జ్యోతిస్సుపోలే యిరుక్కిఱవడివైయెన్నై యనుభవిప్పిత్తవనై, ఎల్లారుమ్ శేర్న్దుశొల్లలామాకిఱ్చొల్లుజ్గొళ్, శొల్లవొణ్ణామైక్కుడియెన్నిల్ శాకికామృతత్తిల్ విలక్షణమాన, (౯) నిత్యభోగ్యామృతముమాయ్, పరమయోగికళుక్కుమ్ పెఱుతఱ్కు, అరితాన, (౧౨) మోక్షస్థాన నిర్వాహకనుమాయ్, తామరైప్పూవిల్, పరిమళమ్బోలేనిష్కృష్టభోగ్యరూపనాయ్, (౧౫) పుంస్త్వత్తాలే స్త్రీకళిల్ వ్యావృత్తనానవో పాతి, పురుషోత్తమత్వత్తాలే సమస్తపురుషవ్యావృత్తనాయిరుక్కుమ్. (౧౮) అతలాఱ్చొల్లవరితెన్దుకరుత్తు. ౯.

అర్థము.—నాకు స్వామియు నాయాత్మకు (౩) నాత్మయు అంతములేని కల్యాణగుణములుకలవాఁడును (౬) నానీలరత్నమువంటి కాంతికలవాఁడునునైన(సర్వేశ్వరుని)జెప్పుఁడు. విలక్షణమైన (౯) అమృతమువలెభోగ్యభూతుఁడును (ఎట్టిజ్ఞానవంతులకును) బొంద నశక్యమైన (౧౨) పరమపదమునకునిర్వాహకుఁడునునైన తామరపువ్వునందుఁ బరిమళమువంటిభోగ్యభూతుఁడు (౧౫) స్త్రీలకంటెవ్యావృత్తుఁడైనట్లు (పురుషోత్తమత్వమువలన) సకలపురుషవ్యావృత్తుఁడైయున్నాఁడు. (౧౮) ౯.

ఈ.—ఒన్బతామ్పాట్టు. "పాశురమిల్లై" ఎన్నా, కైవాఙ్గమాట్టారే, సంసారికళైప్పార్త్తు, ఎన్నాయనానసర్వేశ్వరనై, యెల్లారుఙ్గూడియాకిలుమ్ శొల్లవల్లికళో? వెన్గిఱార్.

(శొల్లీరెన్నమ్మానై) క్షుద్రవిషయఙ్గళై యనుభవిత్తు అవఱ్ఱుక్కుప్పాశురమిట్టు చ్చొల్లియిరుక్కిఱ నీఙ్గళాకిలుమ్ శొల్లవల్లికళో?. (ఎన్నమ్మానై) తఙ్గగుణచేష్టితఙ్గళాలే యెన్నై ష్ముత్తైయిలే నిఱుత్తినవనై. (ఎన్నావియావితనై) ఎన్నాత్మావుక్కన్తరాత్మావాయుళ్ళవనై. (ఎల్లైయిత్యాది) దివ్యాత్మస్వరూపగుణఙ్గళుక్కెల్లైకాణిలుమ్ విగ్రహఙ్గళుక్కెల్లైయిస్ట్రిక్కే యిరుక్కిఱపడి. అళవిఱన్దకల్యాణగుణఙ్గళైయుమ్, నీలమణిపోలే కుళిర్న్దవడివఴకైయు మెన్నైష్యనుభవిప్పిత్తవనై. (నల్లవముతమ్)నిత్యముమాయ్ భోగ్యముమానవమృతమ్. ప్రాకృతభోగ్యఙ్గళిల్ తలైయానవమృతమ్.

జీ.అ.—ఒన్బతామ్పాట్టు. (శొల్లీరిత్యాది). కీఴ్రే "శొల్లువతెఙ్ఙ శొల్లీర్" ఎన్నవైత్తు, పిన్నైయుమ్ "శొల్లీర్" ఎన్గిఱతెన్నెన్న (పాశురమిల్లైయిత్యాది). చాపలత్తాలేయెన్ఱపడి.

ముతై-పాప్తి. "ఎల్లైయిల్ శీర్" ఎన్ఱతుక్కు-స్వరూపగుణపరమాకవర్థాన్తరమ్ (అళవిఱన్దవిత్యాది). ఏకార్థమాతల్. ఇప్పొఴుతు, అళవిఱన్దకల్యాణగుణఙ్గళెన్ఱతు-విగ్రహగుణఙ్గళై. నన్నైక్కుర్థద్వయమ్-నిత్యభోగ్యత్వమాతల్, ప్రాకృతభోగ్యవైలక్షణ్యమాతల్. నిత్యభోగ్యతైయావతు-సర్వాధికారముమాయ్ సదాసేవ్యముమాకై.

అ.అ-వి.—(క్షుద్రవిషయమిత్యాది). "శొల్లువతెఙ్ఙ శొల్లీరే" ఎన్ఱశొల్లివైత్తు, "శొల్లీర్" ఎన్ఱశొల్లుమ్బోతు- "అవర్కళ్ సమర్థర్" ఎన్ఱారుహేతువినాలేయున్నయిక్కవేణుమిఱే; "ఎన్నమ్మానై-శొల్లీర్" ఎన్ఱిప్పోతువిశేషిత్తువిధిక్కైయాలే-మున్బువిషయాన్తరఙ్గళైప్పేశిపోన్దమైతోన్ఱుమిఱే. (తఙ్గగుణచేష్టితఙ్గళాలే) : "ఎల్లైయిల్ శీరెన్కరుమాణిక్కచ్చుడరైనల్లవముతమ్ పెఱఱ్కరియవీడుమాయ్" ఎన్ఱశొల్లుకిఱారిఱే. ముతై - ప్రాప్తి. అతిలేనిఱుత్తుకై. అతావతు- "ఎన్నమ్మానై" ఎన్ఱ-అవనుడైయస్వామిత్వత్తైయుమ్, తన్నుడైయశేషత్వత్తైయుమిశైవిక్కుముతైయిలేనిఱుత్తుకై. ౯.

ఈ.—(పెఱుక్కరియవీడుమాయ్) ఒరువరాలుమ్ స్వయత్నత్తాల్ ప్రాపిక్కవొణ్ణాత మోక్షపురుషార్థముమాయ్. (అల్లిమలర్విరైయొత్తు) భోగ్యతైక్కు త్తామరైప్పూవిల్ పరిమళత్తోడొత్తు. (ఆణల్లన్ పెణ్ణల్లనే) ఇతరపురుషసజాతీయనల్లన్. పెణ్ణల్లనెన్నవో పాతి, ఆణల్లనెన్ను - అతు తన్నైయుమ్ కழிక్కిఱతు. ఇత్తాల్-ఉపమాన రహితనెన్న పడి. ౯.

జీ-అ.—స్వయత్నత్తాల్ ప్రాపిక్కవొణ్ణాతెన్నతు-౧"ముక్తిమప్యతిదుర్లభామ్" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱి. వీడు-మోక్షమ్. అల్లి-తామరై. (ఇతరపురుషసజాతీయనల్లనితి) పుంస్త్వత్తాలే పెణ్ణైక్కழிత్తవోపాతి, పురుషోత్తమత్వత్తాలేనాట్టిల్ పురుషర్కళోడుణ్డానసాజాత్యత్తైయుమ్ కழிక్కిఱతెన్నై. "ఆణల్లన్" ఎన్నవమైయాతో, "పెణ్ణల్లన్" ఎన్గిఱతెన్నెన్న; దృష్టాన్తార్థమెన్గిఱార్ (పెణ్ణల్ల నెన్నవిత్యాది). నాట్టిల్ కాణ్గిఱవాణిన్పడియుమల్లన్, పెణ్ణిన్పడియుమల్లనితిశబ్దార్థః. అతుతన్నైయుమ్- పురుషజాతియైయుమ్. ఆనాల్, పుంస్త్వమిల్లైయో వెన్న (ఇత్తాలిత్యాది). ఎన్నావియావితన్నై యిత్యారభ్య, పెణ్ణల్లనాన-ఎన్నమ్మానైచ్చొల్లీర్ ఇత్యన్వయః. వీడుమాయ్- వీట్టుక్కునిర్వాహకనుమాయ్. విరైయొత్తు-పరిమళత్తోడొత్తిరుక్కుమవనుమాయితిశబ్దార్థః. ౯.

తాత్పర్యము.—ఈరీతిన భగవద్గుణములు చెప్పనసాధ్యములైయున్నను ఆదరాతిశయముచే నాగుణములనెల్లప్పుడు చెప్పినవంతయు లేనివియని మరలపాటినసుసంధించి, పరమభోగ్యభూతుఁడును నీలరత్నమువంటి దివ్యతేజస్సుకల దివ్యమంగళవిగ్రహంబు ననుభవింపఁజేసిన వుపకారకుఁడును పురుషోత్తమత్వముచే స్త్రీపురుషనపుంసకభేదములుకల సర్వపదార్థములకంటె విలక్షణుఁడును నాయంతరాత్మయై ధారకుఁడునునైన సర్వస్వామియొక్క నిరవధికకల్యాణగుణములు మీరంగఱుచేరి చెప్పుటకు నసాధ్యములని శ్రీవైష్ణవులనుగుఱించిసాదించిరి. ౯.

మూ.—ఆణల్లన్బెణ్ణల్లన్ నల్లావలియుమల్లన్ । కాణలుమాకా నుళనల్లనిల్లైయల్లన్ ।
పేణుఙ్గాల్పేణుమురువాకుమల్లనుమాం । కోణై పెరితుడైత్తెమ్బెమ్మానైక్కూఱుతలే॥ ౧౦॥

ఆ.—(ఆణల్లన్) స్త్రీపున్నపుంసకాదిసర్వపదార్థవిసజాతీయనాతలాల్ తద్గోచరప్రమాణఙ్గళుక్కగోచరనాయిరున్దువైత్తు, ఆశ్రితసులభనాయాశ్రితరుడైయవివక్షానుగుణమానదివ్యరూపచేష్టితఙ్గళైయుడైయనాయ్, అనాశ్రితరుక్కుదుర్లభనాయిరున్ద వెమ్బెరుమానైక్కూఱుతలన్దవిగ్గుణఙ్శొల్లనిలమన్దాకిలుమ్ శొల్లాతొழிయముడికిఱతిల్లైయెన్గిఱార్. ౧౦.

అన్వ.—ఆణ్ అల్లన్ పెణ్ (౩) అల్లన్ అల్లా అలియుమ్ (౬) అల్లన్ కాణలుమ్ ఆకాన్ (౯) ఉళనల్లన్ ఇల్లైయల్లన్ పేణుమ్ (౧౨) కాల్ పేణుమ్ ఉరువాకుమ్ (౧౫) అల్లనుమామ్ ఎమ్బెమ్మానై కూఱుతల్ (౧౮) పెరితు కోణై ఉడైత్తు. (౨౧)

పన్ని.—అనన్తరమ్, అవన్ స్వభావత్తైచ్చొల్లుకైమికవుమరితెన్గిఱార్.

ఆణుమ్, అన్ఱియే, పెణ్ణుమ్, (౩) అన్ఱియే, ప్రయోజనవత్తల్లాత, అలియుమ్, (౬) అన్ఱియే, అవఱ్ఱైక్కాణుమ్ ప్రమాణత్తాల్ కాణవుమ్, ఒణ్ణాతే, (౯) ప్రతికూలర్క్కుళనన్ఱియే, అనుకూలర్క్కిలనన్ఱియే, ఆశ్రితరాయాదరిత్త, (౧౨) కాలత్తిల్, అవర్కళాదరిత్త, వడివైయుడైయనాయ్, (౧౫) ఆదరమిల్లాతవళవిల్ అప్పడియల్లనాయిరుక్కుమ్, ఎన్ స్వామియై, ఇప్ప్రకారమవన్ కొట్టక్కణ్డనాన్ కూఱుమిడత్తు, (౧౮) మికవుమ్, మిఱుక్కు, ఉడైత్తు. (౨౧) కోణై - మిఱుక్కు. సర్వవిధజాతీయనాకైయాలే "ఏవంవిధన్" ఎన్ఱు శొల్లవరితెన్నుకరుత్తు. ౧౦.

అర్థము.—పురుషుఁడు కానివాఁడును స్త్రీయు (౩) కానివాఁడును అప్రయోజకములైన నపుంసకపదార్థములును (౬) కానివాఁడును (వాటిని ప్రకాశించు ప్రమాణములచే) సాక్షాత్కరింప నశక్యుఁడును (౯) (ప్రతికూలులకు) లేనివాఁడును (అనుకూలులకు) లేకుండుటలేనివాఁడును ఆదరించిన (౧౨) కాలమునందు (ఆశ్రితులు తలంచిన) రూపము కలవాఁడును (౧౫) (ఆదరములేనివారలకు) అటులకానివాఁడును నైన నాస్వామిని జెప్పుట (౧౮) మిక్కిలి ప్రయాసము కలదైయుండును. (౨౧) ౧౦.

ఈ.—పత్తామ్బాట్టు ఎన్నోడుకలన్ద వెమ్బెరుమాన్బడి పేశప్పెరిదు మిడుక్కుడైత్తెన్గిఱార్.

(ఆణల్లనిత్యాది) నాట్టిల్ కాణ్గిఱ ఆణ్గళిన్బడియల్లన్, అప్పడియే స్త్రీకళిన్బడియుమల్లన్, ఉపయోగయోగ్యమల్లాతనపుంసకపదార్థత్తిన్బడియుమల్లన్. ౧ "నైనం వాచా స్త్రియం బ్రువన్ నైనమస్త్రీపుమాన్ బ్రువన్। పుమాంసం న బ్రువన్నైనం వదన్ వదతి కశ్చన। ఇతి బ్రహ్మ", ఆరణత్తిలిరణ్డామోత్తు; (* ౨ "సవై న దేవాసురమర్త్యతిర్యఙ్ న స్త్రీ న షణ్డో న పుమాన్న జన్తుః । నాయం గుణః కర్మ న సన్న చాసన్ నిషేధశేషో జయతాదశేషః" ఎన్ఱు) ఇప్పడి భట్టరరుళిచ్చెయ్తవాఱే, ఒరుతమిళ్గన్, "జీయా!, నాట్టిల్ కాణ్గిఱమూన్ఱిన్బడియుమల్లవాకిల్ శొల్లిన్ఱాకిఱతువస్తు, శూన్యమోకినైన్" ఎన్ఱు కేట్క, భట్టరుమ్, పిళ్ళాయ్ ఇయలుకిఱుక్కు పోన్దిరున్దతిల్లైయో! ఆణల్లన్ పెణ్ణల్లళల్లావలియుమల్లతు ↓ ఎన్ఱతిల్లైయే, 'అల్లన్, అల్లన్' ఎన్గైయాలే - 'పురుషోత్తమన్' ఎన్ఱు

జీ-అ.—పత్తామ్బాట్టు (ఆణల్లనిత్యాది). "ఎమ్బెమ్మాన్ నైక్కూఱుతల్-కొళ్గై పెరితుమిడుక్కుడైత్తు" ఎన్ఱపదజ్ఞళైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఎన్నోడు కలన్దవిత్యాది). పెరితుమిడుక్కుడైత్తు- మికవుమ్ వరుత్తముడైయతు.

అల్లావలి-ఉపయోగయోగ్యమల్లాత నపుంసకపదార్థమ్. ఇవ్విడత్తిలే, ౩ "కులటాషణ్డపతితవైరిభ్యః కాకణీమపి । దద్యాన్న ప్రతిగృహ్ణీయాద్ దాపద్యపి కదాచన" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. "ఆణల్లన్" ఇత్యాదిక్కు ప్రమాణమ్ (నైనమిత్యాది). బ్రువన్ కశ్చన- పరమాత్మానం వదన్ కశ్చన పురుషః; ఏనమ్-పరమాత్మానమ్ - వాచా స్త్రియం న వదతి. స్త్రీత్వేన న వదతి; బ్రువన్ కశ్చన పురుషః ఏనమ్, అస్త్రీపుమాన్ - తి స్త్రీపుమాంసమ్; ద్వితీయావిభక్త్యభావశ్ఛాన్దసః. స్త్రీపుంవ్యతిరిక్తనపుంసకత్వేనాపి న వదతి; బ్రువన్ కశ్చన పురుష ఏనమ్ - పుమాంసం న వదతి; ఏవంభూతః అకారవాచ్యం బ్రహ్మేత్యర్థః. అధికపదప్రయోగశ్ఛాన్దసః. ఇన్ద శ్రుతి, ఋక్కినుడైయ వారణత్తిలిరణ్డామ్ ప్రశ్నత్తిలే. ౨ "సవై న దేవాసురమర్త్యతిర్యఙ్ న స్త్రీ న షణ్డో న పుమాన్న జన్తుః" ఇతి శ్రీభాగవతే. (శూన్యమోవితి) యావద్విశేషాతిరిక్తన్న సామాన్యమితి భావః. ఇయలుకి

అ-ఆ-వి.—అతావతు, అర్థజ్ఞానత్తుక్కుప్పోరాతేయాకిలుమ్, శబ్దజ్ఞానత్తుక్కుమ్ పోన్దతిల్లైయో వెన్గై. ౪ "కుఱ్ఱికొలోమకన్గొలో! కుఱ్ఱియల్లతుజ్గళ్గొలో పెణ్ణో కొణ్" ఇత్యాది ద్రవిడశాస్త్రోదాహరణమ్ హృదినిధాయ తదానుగుణ్యేనాహ (ఆణల్లన్ పెణ్ణల్లళల్లావలియుమల్లతెన్ఱతిల్లైయే యితి). కుఱ్ఱి- స్థాణుః. ౫ "నంబి కానొన్ఱి నాడూఱవణిశొల్" ఇతి- పుల్లిఙ్గైకవచనప్రత్యయో నకార ఇతి నజానాసీత్యభిప్రాయేణాహ (అల్లనల్లనెన్గైయాలేయితి), ౧౦.

---

* కుణ్డలిగ్రన్థమ్ శిలశ్రీకోశజ్ఞళిలిల్లై, వ్యాఖ్యానశైలీవిరుద్ధమ్, ప్రమాణత్తిరట్టుమిల్లై.— ↓ నిర్లిఙ్గతావాదినం ప్రతి లిఙ్గత్రయసాధక ప్రయోగాపాదనస్యానుచితత్వాత్; బ్రహ్మణి లిఙ్గాని సాకల్యేన నిషేధతా పరాఙ్కుశార్యేణ కస్మింశ్చిచ్ఛబ్దే ప్రయోక్తవ్యే, ఉపస్థితిలాఘవాత్ "అల్లన్" ఇతి పుంలిఙ్గనిర్దేశః కృత ఇతి అన్యథాసిద్ధేన తేన నపుంస్త్వవిశేషసిద్ధిరిత్యాశఙ్క్యామ్, "నహి వచనవిరోధే న్యాయః ప్రభవతి" ఇతి పరిహర్తుం ప్రవృత్తే "కుఱ్ఱికొలో" ఇత్యాద్యన్యదైయవశైన్దాన్తర్థే "కుఱ్ఱియల్లతు" ఇతి-లిఙ్గావివక్షాయామ్ "సామాన్యం నపుంసకమ్" ఇతి సంస్కృతశాస్త్రార్థస్య ద్రవిడేపిదర్శితత్వాచ్ఛ తదనురోధేన "ఆణల్లతు పెణ్ణల్లతల్లావలియుమల్లతు" ఇతి పాఠేన భావ్యమ్ శ్రీకోశానిరీక్షణీయాః— ఇతియదిదం నసున్దరమ్, "శ్రుతియిల్ 'ఏనమ్' ఎన్ఱనిర్దేశత్తైక్కటాక్షిత్తిఱే 'అల్లన్, అల్లన్' ఎన్ఱతెన్ఱపడి" ఇతివ్యాఖ్యానాత్.

౧ ఋగ్వే-ఆ-౨-ప్ర-౨-అ. ౨ భాగ-పు-౮-౩-౨౪. ౩ ౪ ౫

ఈ.-శబ్దనానే తోన్ఱువిక్కుఅతిల్లైయో" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్. "ఆణల్లన్, పెణ్ణల్లన్"ఎన్గిఅవిత్తాల్-సజాతీయ విజాతీయ నిషేధమ్బణ్ణినపడి.

(కాణలుమాకాన్) ఆణ్, పెణ్, అలి, ఎన్గిఅ ఇవఱ్ఱైక్కాణుమ్ప్రమాణఙ్గళాల్ కాణప్పడాతాన్. ఇత్తాల్ - ఏకప్రమాణగమ్యత్వసామ్యముమిల్లైయెన్గై. (ఉళనల్లన్) అనాశ్రితర్క్కు. (ఇల్లైయల్లన్) ఆశ్రితర్క్కు. అత్తైయుపపాదిక్కిఱతుమేల్ (పేణుఙ్గాల్ పేణుమురువాకుమ్) "నీయెఙ్గళుక్కు పుత్రనాయ్వన్దు పిఱక్కవేణుమ్" ఎన్ఱు శిలరిరన్దాల్ అప్పడియేవన్దుపిఱన్దు ౧"సఫలన్దేవిసఞ్జాతం జాతోహంయత్తవోదరాత్" ఎన్ఱునిఱ్కుమ్. అన్ఱియే, పేణుఙ్గాల్ - తన్నై ఆశ్రయిక్కుఙ్గాల్, పేణుమురువాకుమ్ - తన్నై ఆశ్రయిప్పవర్ మనత్తుక్కు వేణ్డుమ్బడివన్దవతరిక్కుమెన్ఱుమామ్. (అల్లనుమామ్) ఇప్పడి తాఴనిఱ్కచ్చెయ్తే శిశుపాలాదికళుక్కు కిట్టవరితామ్బడి యిరుక్కుమ్. (కోణై పెరితిత్యాది) ఇవ్వోవ్వొనఱైక్కొణ్డు ఇవనుక్కుష్ణపిత్తస్సర్వేశ్వరన్బడికళై ప్పేశవెన్ఱాల్, శాలవుమరిదు. ౧౦.

జీ-అ.—వుక్కు-శబ్దజ్ఞానత్తుక్కు. అతావతు-అర్థజ్ఞానాభావమేయన్ఱిక్కే, ఇయలఱివుక్కుమ్బన్దిరున్దతిల్లైయాయెన్ఱపడి. (శబ్దనానేతోన్ఱువిక్కిఅతిల్లైయోవితి) శ్రుతియిల్ "ఏనమ్" ఎన్ఱనిర్దేశత్తైక్కుటాక్షిత్తిట్టు "అల్లన్, అల్లన్" ఎన్ఱతెన్ఱపడి. "అల్లావలియుమల్లన్" ఎన్ఱతువుమ్ దృష్టాన్తార్థమాక వేకణ్ణుకోళ్వతు.

ఫలితమ్ (ఇత్తాలిత్యాది). ఐన్ద్రియికప్రత్యక్షగమ్యనన్ఱెన్నపడి. పేణుఙ్గాల్-ఆశైప్పట్టాల్; పేణుమురువాకుమ్-ఆశ్రితరాశైప్పట్టవడివోడేయవతరిక్కుమెన్ఱుప్రథమార్థమ్. పేణుతల్-పరివాయ్, మఙ్గళాశాసనమ్బణ్ణవేణ్డుమ్బడియాన విగ్రహత్తైయుడైయవనాయవతరిక్కుమెన్ఱుద్వితీయార్థమ్. (సఫలన్దేవీతి) ఇదంపఞ్చమేంశే తృతీయే దేవకీంప్రతికృష్ణః ౧"స్తుతోహంయత్త్వయాపూర్వం పుత్రార్థి న్యాతదద్యతే" ఇతిపూర్వార్ధమ్. పేణి-పరిన్దు. కోణై - (మిఱుక్కు) ప్రయాసమెన్ఱపడి. పెరితు - (శాల) మికవుమెన్ఱపడి. ఆణల్లనిత్యారభ్య, ఎమ్బెమ్మానైక్కూఱుతల్-పెరితు-కోణైయుడైత్తెన్నన్వయమ్. ౧౦.

ప్ర-తి.—(పత్తామ్బాట్టు) (ఆణల్లనిత్యాది). ఋగారణేద్వితీయప్రశ్నే ద్వితీయేనువాకే "నైనంవాచా స్త్రియంబ్రువన్ నైనమస్త్రీపుమాన్బ్రువన్ । పుమాంసంనబ్రువన్నైనంవదన్వదతికశ్చన।అఇతిబ్రహ్మ." ——— (పేణుమురువాకుమ్) పఞ్చమాంశే తృతీయే అవతారానన్తరే దేవకీమ్ప్రతికృష్ణః, "స్తుతోహంయత్త్వయాపూర్వం పుత్రార్థి న్యాతదద్యతే । సఫలందేవిసఞ్జాతంజాతోహంయత్తవోదరాత్" ॥౧౪॥౧౦.

తాత్పర్యము.—స్త్రీపుంనపుంసకాదిభేదములుకల సర్వపదార్థములకంటె విలక్షణుఁడగుటవలన వాటిని ప్రతిపాదించెడి ప్రమాణములకవిషయుఁడును ఆశ్రితులకు సులభుఁడును, అనాశ్రితులకు దుర్లభుఁడును ఆశ్రితులయిచ్ఛానుగుణములైన దివ్యరూపచేష్టితములుకలవాఁడును నైన సర్వేశ్వరునియొక్క కల్యాణగుణములువర్ణింప నసాధ్యములైనను వర్ణింపకనుండుటయశక్యము. ౧౦.

మూ.—కూఱుతలొన్ఱారాక్కుడక్కూత్తవమ్మానై । కూఱుతలేమేవిక్కురుకూర్చ్చడకోపన్ ।
కూఱినవన్దాతియోరాయిరత్తుళిప్పత్తు । కూఱుతల్వల్లారుళరేల్కూడువర్వైకున్దమే॥ ౧౧॥

ఆழ்వార్ తిరువడికళేశరణమ్.

అ.—(కూఱుతల్) కాలతత్త్వమెల్లాఙ్గొన్నాలుమారాత గుణచేష్టితఙ్గళైయుడైయనాన వెమ్బెరుమానైచ్చొన్న విత్తిరువాయ్మొழி యైచ్చొల్లవల్లార్, తిరునాట్టిలేపోయెమ్బెరుమానై యనుభవిక్కప్పెఱువారెన్గిఱార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళేశరణమ్.

అన్వ.—ఒన్ఱు కూఱుతల్ ఆరా (౩) కుడక్కూత్త అమ్మానై కూఱుతల్ (౬) మేవి కురుకూర్చ్చడకోపన్ కూఱిన (౯) అన్దామిల్ ఓర్ ఆయిరత్తుళ్ (౧౨) ఇప్పత్తుమ్ కూఱుతల్ వల్లార్ (౧౫) ఉళరేల్ వైకున్దమ్ కూడువర్. (౧౭).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్‌మొழிక్కు ఫలమాక పరమపదప్రాప్తియైయరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్.

ఒరుగుణత్తై, శొల్లిలుమ్, శొల్లిముడియవొణ్ణాత, (౩) కుడక్కూత్తుముతలానశీలాదిగుణఙ్గళైయుడైయ, స్వామియై, ఉళ్ళపడియైచ్చొల్లు వతాక, (౬) ఉద్యోగిత్తు, అవనాలేలబ్ధజ్ఞానప్రేమరానఆழ்వార్, అరుళిచ్చెయ్‌త, (౯) అన్దాతియాకైయాలేయదైవుణాలైక్కవొణ్ణాత, అద్వితీయమాన, ఆయిరత్తిల్, (౧౨) ఇప్పత్తైయుమ్, శొల్ల, వల్లార్, (౧౫) ఉణ్డాకిల్, పరమపదత్తై, కూడువర్. (౧౫) ఇతుకలివిరుత్తమ్. ౧౧.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.—ఒకగుణమును జెప్పిన చెప్పితీరని (౩) కుంభనర్తనము చేసిన స్వామిని జెప్పుటకు (౬) ఉద్యోగించి కురుకూరిలో వేంచేసియున్న ఆழ்వార్లు సాదించిన (౯) అన్తమును నాదిగాంగలిగిన అద్వితీయములైన వెయ్యిపాశురములలో (౧౨) నీపదిపాశురముల నభ్యసింప సమర్థులు (౧౫) ఉన్నచో వైకుణ్ఠమును బొందుదురు. (౧౭). ౧౧.

ఈ.—నిగమత్తిల్, ఇత్తిరువాయ్‌మొழிయై యభ్యసిక్కవల్లారుణ్డాకిల్, అవర్ కళ్ పరమపదత్తిలేపోయ్ నిత్యానుభవమ్పణ్ణప్పెఱువరెన్గిఱార్.

(కూఱుతలిత్యాది) తన్పడికళై ప్పేశప్పుక్కాల్, ఆనన్దవల్లియిఱ్చొల్లుకిఱపడియే పేశిత్తలైక్కట్టవొణ్ణా తిరుక్కిఱవనై. పేశవొణ్ణాతొழிకిఱతు పరత్వమల్ల, కుడక్కూత్తాడిన శెయలొన్ఱుమాయిఱ్ఱు. (అమ్మానై) కుడక్కూత్తాలే యెన్నై ఎழுతిక్కొణ్డ స్వామియై. ౧"విష్ణోర్జిష్ణోర్వాసుదేవాత్మజస్య". (కూఱుతలేమేవి) "పేశనిలమన్ఱు" ఎన్ఱు, వేదఙ్గళ్ మీణ్డవిషయమెన్ఱు, తాముమ్ "పేశవొణ్ణాతు" ఎన్ఱు కైవాఙ్గాతే, అழகితాకప్పేశక్కడవోమెన్ఱధ్యవసిత్తార్. "నాన్ శొల్లువతెన్ శొల్లీరే" ఎన్నా, తిరియవుమ్ "శొల్లీరెన్నమ్మానై" ఎన్ఱు తొడఙ్గు

జీ-అ.—నిగమమ్ (కూఱుతలిత్యాది) "కూఱుతల్ నల్లారుళరేల్ కూడువర్ వైకున్దమ్" ఎన్ఱ పదఙ్గళై క్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇత్తిరువాయ్‌మొழிయైయిత్యాది).

ఒన్ఱుకూఱుతలారా-ఒరుగుణత్తైయుఞ్జొల్లి ముడియవొణ్ణాతననై యితిశబ్దార్థమ్ వివక్షిత్తు, అత్తాల్ ఫలితమాహ (తన్పడికళైయిత్యాది). ఆనన్దవల్లియిఱ్చొల్లుకిఱపడియేయెన్ఱతు - ౨"యతోవాచః" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱి. (కుడక్కూత్తాడిన శెయలొన్ఱుమ్) కుడక్కూత్తాడినతు ముతలానవోరవతారత్తిచ్చెయల్‌కళ్. అప్పడిగుణఙ్గళాలే జయిత్తిరుక్కుమోవెన్న (విష్ణోరిత్యాది). కర్ణపర్వణి కర్ణవాక్యమిదమ్, పూర్వమేవలిఖితమ్ "నలముడైయవన్"ఇత్యత్ర. "కూఱుతలే" ఎన్ఱ ఏవకారార్థమ్ (పేశనిలమిత్యాది). అప్పడి యధ్యవసిత్తారోవెన్న (నాన్ శొల్లువతిత్యాది).

అ-అ-వి.—"కూఱుతలేమేవి" ఎన్ఱవేవకారార్థమ్ (అழகితాకప్పేశక్కడవో మెన్ఱధ్యవసిత్తారెన్ఱు). ఇవ్విడత్తిలే ప్రస్తుతమ్ - "పుణ్డరీకర్" ఎన్నుమ్పరమభాగవతర్, తిరుమాలైయైచ్చేర్త్తుక్కొణ్డు తిరుప్పాఱ్కడల్ నాతనుక్కుచ్చాత్తవేణుమ్" ఎన్ఱధ్యవసిత్తుక్కడలైయిఱైక్కత్తొడఙ్గ, ఇవరుడైయఅధ్యవసాయత్తై శోధిక్కైక్కాకసర్వేశ్వరన్ ఒరుశ్రీవైష్ణవరాకవన్దరుళి, "నీర్ కడలిఱైక్కిఱతెతుక్కు" ఎన్న; ఇవర్- వృత్తాన్తత్తైచ్చొల్ల; "ఉమ్మాలేకడలైవఱ్ఱవిఱైత్తు నీర్ పోయ్ తిరుప్పాఱ్కడల్ నాతనుక్కు చ్చాత్తుకిఱవితు శేర్న్దతిల్లైయో" ఎన్న; "ఉమ్మైక్కేట్ట కారియత్తుక్కుత్తరఞ్జొల్లుమ్, వழிయేపోకమాట్టీరో" ఎన్న; "ఆనాలుమక్కుసహాయమాకనానుమ్ శత్తిక్కవో" ఎన్న; "అతుశెయ్యుమ్ వేణుమాకిల్" ఎన్న; అవరుఙ్గూడచ్చత్తిక్కత్తవళవిలే కడల్ వఱ్ఱక్కాట్ట, పుణ్డరీకరుమ్ సన్తోషప్పట్టుక్కూవిక్కైక్కిఱవళవిలే అన్దశ్రీవైష్ణవరివరైప్పార్త్తు, "ఎనక్కుదాహమాయిరుక్కిఱతు, అఞ్జాఱుప్రసాదఙ్గొణ్డువారుమ్, అత్తైప్రసాదప్పట్టికైప్పాతి

౧ భార-క-౮౦-౫౬౪. ౨ తై-ఆ-౯.

ఈ.-మవరితే. అధ్యవసిత్తవిత్తనై యో, కూఱినిన్ఱుముణ్డో వెన్నిల్; కురుకూర్ చ్చడకోపనన్ఱో, కూఱచ్చొల్ల వేణుమో; ౧*మయర్వఱమతినల మరుళప్పెఱ్ఱవర్కట్కు ప్పేశత్తట్టుణ్డో?. (కూఱినవన్దాతి) విషయత్తుక్కనురూపమాక ప్పేశిత్తలైక్కట్టినవన్దాతియాయిరత్తిలు మిప్పత్తైయు మభ్యసిక్కవల్లారుణ్డాకిల్. (కూడువర్వైకున్దమే) ౨ ''అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై యుడన్గూడువదెన్ఱుకొలో'' ఎన్ఱు ఆశైప్పట్టు ప్పెఱాతే 3 * అడియాడియాయ్ వ్యసనప్పడాతే, ఇప్పాశురమాత్రత్తైచ్చొల్లవే, నాఙ్ప్రార్థిత్తు ప్పెఱ్ఱపేఱు పెఱువర్కళ్. పితృధన ఙ్గిడన్దాల్ పుత్రనక్కిత్తుజీవిక్క మత్తనైయతే, ఆழ்వార్ పట్ట వ్యసనమ్బడవేణ్డా, ఇతు కఱ్ఱార్క్కు ఇవర్ పేఱ్ఱేయన్వయమ్.

ముతఱ్పాట్టిల్ - ఇవరాశైప్పట్టపడియే అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళోడేవన్దుకలన్దపడిశొన్నార్; ఇరణ్డామ్బాట్టిల్ - తన్మోడేకలన్దపిన్బు అవన్దిరుమేనియుమ్ దివ్యావయవఙ్గళుమ్ దివ్యాయుధఙ్గళుమ్ నిఱమ్బెఱ్ఱతెన్ఱార్; మూన్ఱామ్బాట్టిల్ - తన్మోడేకలన్దు తఙ్గసత్తైపెఱుతల్, ఇల్లైయాకిలిలైయామ్బడియాయ్వన్దుకలన్దానెన్ఱార్; నాలామ్బాట్టిల్ - కీழ்వనుక్కు దృష్టాన్తమాకచ్చొన్నవై నేర్నిల్లామైయాలే, అవన్ఱన్నై త్తిక్కిత్తుచ్చేర్త్తనుభవిత్తార్; ఐన్దామ్బాట్టిల్ - అతుతానుముపమానమాక నేర్నిల్లామైయాలే, అవన్ఱన్నైక్కొణ్డు ఉపమేయన్దన్నైయే యనుభవిత్తార్; ఆఱామ్బాట్టిల్ - ఇప్పడి విలక్షణనానవన్, ముక్తర్క్కత్తన్నై యనుభవిక్కుమాప్పోలే తానెన్నై యనుభవిత్తానెన్ఱార్; ఏழாమ్బాట్టిల్ - తమక్కాక రామకృష్ణాద్యవతారఙ్గళై ప్పణ్ణినానెన్ఱార్; ఎట్టామ్బాట్టిల్ - అవనై యెన్నాత్తేశముడియానెన్ఱార్; ఒన్బతామ్బాట్టిల్ - ఈశనై తేడిక్కొణ్డు, తిరియవుమ్ పేశుకైయిలే యుపక్రమిత్తార్; పత్తామ్బాట్టిల్ - ''ఇప్పడికళాలెన్నోడేకలన్ద విస్మయగుణమొన్ఱేయుమ్ పేశ'' ఎన్ఱాల్ కాలమిఱుక్కుడైత్తెన్ఱార్; నిగమత్తిల్ - ఇతుకఱ్ఱార్క్కు ఫలఙ్గొల్లి త్తలైక్కట్టినార్. ౧౧.

వడక్కుత్తిరువీతిప్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్.

జీ-అ.— కూఱుకైక్కు హేతువేతెన్న (మయర్వఱవిత్యాది). ''అమ్మానై - కూఱినవన్దాతి'' ఇతిపదసఙ్గతిమ ప్యాదినిధాయాహ (విషయత్తుక్కిత్యాది). (ఉణ్డాకిలితి) ర ''సమహాత్మాసుదుర్లభః'' ఇతిభావః. ''వైకున్దమే-కూడువర్'' ఇత్యవధారణార్థమ్ (అడియాడియాయిత్యాది). ఇవరైప్పోలేయాఱ్ఱామై యిన్ఱిక్కేయిరుక్కప్పెఱుక్కూడుమో వెన్న (పితృధనమిత్యాది). అఱిఙ్గు-శెలవుశెయ్తు. (జీవిక్కుమత్తనైయితి) అప్పడియేయెన్ఱుకూట్టువతు.

నిఱమ్ - ఔజ్జ్వల్యమ్. నేర్నిల్లామై-సాక్షాదుపమానమాయిరామై. తిక్కిత్తుచ్చేర్త్తు - విశేషణయుక్తమాకసఙ్గతమాక్కి. ఇమ్మహాగుణమ్-సౌశీల్యమ్. కాలమిఱుక్కుడైత్తు-అతీవప్రయాసవత్. కూఱుకల్-శొల్లుతల్. కూఱుతలే-పేవి-శొల్లువతాక వేయధ్యవసిత్తు, కూఱుతల్ వల్లార్-శొల్లవల్లార్. క్రమేణాన్వయః. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అ-అ వి.—యిఱైక్కిఱోమ్'' ఎన్ను; అప్పడియేపోయ్కొణ్డువర, అకుక్కుమున్నే అన్ద త్తిరుమాలైయుమ్బత్తికొణ్డు తన్నైయిలేకణ్వళర్న్దారిత్తే; అవరుమ్ వన్దుయథామనోరథమనుభవిత్తుకృతార్థరానార్. ''అన్దాతియాక'' ఎన్నత్తైయుపపాదిక్కిఱార్ (నాఙ్శొల్లువతెన్నెన్నుత్తోడఙ్గి) కురుకూర్చ్చడకోపనానాల్ కూఱచ్చొల్లవేణ్డావో వెన్న (మయర్వఱవిత్యాది).

౧॥ ౧-౧. ౨॥ ౧౩-౧౦. 3॥ ౧౪-౧. ౪॥ ఛ-గీ-౭-౧౯.

-తి.—(నిగమమ్) (కూఱుతల్ వ్వాఱా) మహాభారతేకర్ణ పర్వణి [౨౦] కర్ణః, * "వర్ణాయుతైర్యస్యగుణానశక్యావక్తుం సమేతైరపిసర్వలో ॥౫౬॥ మహాత్మనశ్శఙ్ఖచక్రాసిపాణేర్విష్ణోర్జిష్ణోర్వసుదేవాత్మజస్య॥౫౬౫॥. ౧౧.

మణవాళమామునిగళ్ తిరువడిగళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—కాలతత్త్వమున్నవఱకనుసంధించినను దీరని నిరవధికకల్యాణగుణములుకల సర్వస్వామినిఁ బ్రతిపాదించుచున్న వెయ్యి శురములలో నీతిరువాయ్ మొழిని నభ్యసింప సమర్థులీలోకమునందున్నచో వారు పరమప్రయోజనమైన మోక్షమునుబొంది నిరతిశయా నము ననుభవింతురు. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిలి_త్తిరువాయ్ మొழிక్కాన శ్లోకమ్.

(అన్దామత్తు)—ఆగమ్యసూరిసహితస్సముపాకృతా_ర్తిరత్యుజ్జ్వలన్మరతకాచలసన్నిభాఙ్గః।
ఈశః ప్రఫుల్లకమలాక్షికరాఙ్ఘ్రిరాసీ_త్తత్పఞ్చమే సకథయన్మునిరాననన్ద. ౧౫.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిగళే శరణమ్.

అర్థము.—సూరిసహితః - నిత్యసూరులతోఁ గూడినవాఁడైన, ఈశః - సర్వేశ్వరుఁడు, ఆగమ్య - వేంచేసి, సముపాకృతా_ర్తిః - గొట్టబడినదుఃఖముకలవాఁడగుచు, అత్యుజ్జ్వలన్మరతకాచలసన్నిభాఙ్గః - మిక్కిలిప్రకాశించుచున్న నీలపర్వతముతోసమానమైన శరీరము వాఁడును, ప్రఫుల్లకమలాక్షికరాఙ్ఘ్రిః - వికసించినపద్మములవంటినేత్రహస్తపాదములుకలవాఁడును, ఆసీత్ - ఆయెను, ఇతియత్ - ఏనదియేదో, తత్-ఆయర్థమును, సః - ఆ, మునిః - ఆழ்వార్లు, పఞ్చమే - అయిదవతిరువాయ్ మొழியందు, కథయన్ - సాదించుచు, నన్ద - సంతోషించిరి.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు నిత్యసూరులతోఁగూడ తమకుసేవసాదించి యార్తినిబోఁగొట్టినందున నిరవధికతేజోమయమైన దివ్య గళవిగ్రహముకలవాఁడాయెనని ఈయైదవ తిరువాయ్ మొழியందాழ்వార్లు సాదించిరి. ౧౫.

-తా.—(అన్దామ_త్తన్ను శెయ్ తు)—స్వప్రాప్త్యాసిద్ధకా_న్తిం సుఘటితదయితం విస్ఫురత్తుఙ్గమూ_ర్తిమ్
ప్రీత్యాన్తే మాతిభోగ్యం నవఘనసరసం నైకభూషాదిదృశ్యమ్ ।
ప్రఖ్యాతప్రీతిలీలం దురభిలపరసం సద్గుణామోదహృద్యమ్
విశ్వవ్యావృ_త్తచిత్రం వ్రజయువతిగణఖ్యాతరీత్యాన్వభు_జ్క్త. ౧౭.

అర్థము.—స్వప్రాప్త్యా - తమలాభముచే, సిద్ధకా_న్తిమ్ - సిద్ధించినకా_న్తికలవాఁడును, సుఘటితదయితమ్ - నిత్యసంబంధముకలపిరా ట్టిఁగూడినవాఁడును, విస్ఫురత్తుఙ్గమూ_ర్తిమ్ - ప్రకాశించుచునభివృద్ధమైన శరీరముకలవాఁడును, ప్రీత్యాన్తే మాతిభోగ్యమ్ - ప్రీత్యతిశ ముచేనతిభోగ్యభూతుఁడును, నవఘనసరసమ్ - నూతనమేఘమువలె (కారుణ్య) రసముకలవాఁడును, నైకభూషాదిదృశ్యమ్ - అనేకములైన ్షణములుమొదలగునవిచే మనోహరుఁడును, ప్రఖ్యాతప్రీతిలీలమ్ - ప్రసిద్ధప్రీతిచేఁగలిగినదివ్యచేష్టితములుకలవాఁడును, దురభిలపరసమ్ - ప్పనశక్యమైన ప్రీతిరసముకలవాఁడును, సద్గుణామోదహృద్యమ్ - సద్గుణములపరిమళముచే మనోహరుఁడును, విశ్వవ్యావృ_త్తచిత్రమ్ - మలకంటె విలక్షణమై యత్యాశ్చర్యభూతుఁడునునైన శ్రియఃపతిని, వ్రజయువతిగణఖ్యాతరీత్యా - గొల్లయువతులసమూహమునందుఁ సిద్ధమైనప్రకారముచే, అన్వభు_జ్క్త - అనుభవించిరి. ౧౭.

వ్యా.— (స్వప్రాప్త్యాపిధ్కాన్తిమ్) అన్దామత్తన్బుశెయ్ తెన్నావిశేరమ్మానుక్కు-త్యాది - ఆశ్రితరోడే సంశ్లేషిక్కైయాలే నిరతిశయ దీప్తియుక్తనుమాయ్; (సుఘటితదయితమ్) తిరువిడమేమార్బమ్ - పెరియపిరాట్టియారుక్కు వాసస్థానమాన తిరుమార్వైయుడైయను మాయ్; (విస్ఫురత్తుజ్గమూర్తిమ్) మిన్నుజ్గుడర్మలైక్కు - తేజిష్ఠమాయ్మలైపోలేవళర్న్ద తిరుమేనియైయుడైయనుమాయ్; (ప్రీత్యాస్వాతి భోగ్యమ్) అప్పాఖుజ్గైక్కుప్పాఖుతెన్నా రావముతమే - ప్రీత్యతిశయత్తాలే ప్రతిక్షణమపూర్వవద్భోగ్యనుమాయ్; (నవఘనసరసమ్) కారార్ కరుముకిల్ పోలెన్నమ్మాన్ - వర్షుకవలాహకమ్పోలే కారుణ్యరసత్తై వర్షిక్కుమ్స్వభావనుమాయ్; (నైకభూషాదిదృశ్యమ్) పలపలవేయాపర ణమ్ పేరుమ్పలపలవే - బహువిధభూషణనామధేయాదికళాలేభూషితనుమాయ్; (ప్రఖ్యాతప్రీతిలీలమ్) పొమ్బజైమేలిత్యాది - ప్రసిద్ధమాయ్ ప్రీతిరూపమానవృషగణదమనసప్తసాలభఙ్గనాదిలీలావ్యాపారజ్గళైయుడైయనుమాయ్; (దురభిలపరసమ్) ఎన్నుళ్ కలన్దానైచ్చొన్మడివు కాణేన్ - ఆశ్రితవిషయత్తిలనిర్వచనీయమాన ప్రేమత్తైయుడైయనుమాయ్; (సద్గుణామోదహృద్యమ్) ఎల్లైయిల్ శీరెన్కరుమాణిక్కచ్చుడరై - అసజ్ఖ్యేయకల్యాణగుణజ్గళైయుడైత్తాకైయాలే నికరిల్లాతనీలరత్నమ్పోలే హృద్యనుమాయ్; (విశ్వావ్యావృత్తచిత్రమ్) ఆణల్లన్పెణ్ణల్లనల్లావలి యుమల్లన్ - లోకత్తిజ్కాణప్పడుకిఱ స్త్రీపురుషాదివిలక్షణాత్యాశ్చర్యరూపనుమాయిరుక్కిఱవెమ్పెరుమానై, "అన్దామత్తన్బుశెయ్తు" ఎన్గిఱపదత్తిలేయాఖ్వార్, "తమ్మోడేవన్దుకలక్కైయాలే పుతుక్కణిత్తదివ్యాయుధదివ్యాభరణజ్గళైయుడైయనానాన్" ఎన్ఱు అతిప్రీతి యోడే, గోపాలకులత్తిలేవన్దుపిఱన్దు తజ్గళోడేకలక్కైయాలే మికవుమ్నిఱమ్పెఱ్ఱగుణవిగ్రహాదికళైయుడైయకృష్ణనై శ్రీగోపిమారతిప్రీతియో డేయనుభవిత్తాప్పోలే యనుభవిత్తరుళినారెన్గిఱార్. ౧౭.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు నిత్యసూరులతో వేంచేసి తమతో సంశ్లేషించినందున వాఁడు(౧)నిరతిశయ సౌన్దర్యము కలవాఁడనియు, (౨) పిరాట్టికినిత్యవాసస్థానమైనవాఁడనియు, (౩) ఆశ్రితరక్షణముచేఁ బ్రకాశించుచున్న దివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడనియు, (౪) మిక్కిలి ప్రియుఁడగుటచే నత్యన్తభోగ్యభూతుఁడనియు, (౫) వర్షాకాలమేఘమువలెసరసుఁడనియు, (౬) అసంఖ్యేయంబులైనదివ్యభూషణ దివ్యతిరు నామములచేభూషితుఁడనియు, (౭) దివ్యచేష్టితములుకలవాఁడనియు, (౮) వాచామగోచరమైనయనుభవరసముకలవాఁడనియు, (౯) సద్గుణ ములచేననుభవింప ననుభవింపఁబరమభోగ్యుఁడనియు, (౧౦) లోకవిలక్షణుఁడగుటవలన నుపమానములచే నిరూపింపనలవికానివాఁడనియు, ఈ తిరువాయ్ మొழி పదిపాశురముచే సాదించుచు వాని విగ్రహవిభూతుల నాళ్వార్లనుభవించిరి. ౧౭.

తి-నూ.— అన్దామత్తన్బాలడియార్ కళోడిత్తైవన్ । వన్దారత్తానలన్దవణ్మైయినాల్ । శన్దాపమ్ ।
తీర్న్ద శడకోపన్తిరువడిక్కే నెఞ్జమే । వాయ్న్దవన్బైనాడోఱుమ్వై. ౧౫.

అర్థము.—అన్దామత్తన్బాల్ - సుందరమైనశ్రీవైకుణ్ఠమునందుఁజేయుప్రీతిచే, అడియార్ కళోడు - ఆశ్రితులైననిత్యసూరులతోడ, ఇత్తైవన్-సర్వేశ్వరుఁడు, తాన్-తాను, వన్దు-(పరమపదములోనుండి) వేంచేసి, ఆర - పరిపూర్ణముగ, కలన్ద - సంశ్లేషించిన, వణ్మైయినాల్ - ఔదార్యముచే, శన్దాపమ్ - సన్తాపము, తీర్న్ద - నివృత్తమై (సన్తుష్టులైన), శడకోపన్తిరువడిక్కే - ఆళ్వార్ల శ్రీపాదములకే, వాయ్న్దవన్బై సంశ్లేషించిన సంశ్లేషమును, నెఞ్జమే - ఓ! మనసా, నాడోఱుమ్ - ప్రతిదివము, వై - వినియోగించుము.

అవ.—(అన్దామత్తన్బాల్) ఇతిల్ - ౧ * అడియాడియిల్ విడాయ్ తీర ౨ * అడియార్ కళ్ కుழாజ్గళోడేవన్దుకలన్దపడియై పేశిన పాశురత్తైయనువదిత్తరుళిచ్చెయ్ కిఱార్. అతెజ్గనేయెన్నిల్; ఇవరుడైయవార్తితీరవన్దుకలన్దు ౩ * వాట్టమిల్ పుకழ் వామననానవన్, ఆయిర మాణ్డుముతలై యిన్కైయిలేయకప్పట్టు ఇడర్ పట్టవానైయినిడరై చ్చడక్కెనవన్దు పోక్కినాప్పోలే, ౧ * అడియాడియిల్ తామ్పట్టఇడరై ల్లామ్పోమ్బడి, అశైప్పట్టపడియే అడియార్ కళ్ కుழாజ్గళోడేవన్దు సంశ్లేషిత్తరుళక్కణ్డు, తమ్మోట్టైక్కలవియాలే అవన్వడివిలేపిఱన్ద పుతుక్క ణిప్పైమణ్డియనుభవిత్తు ప్రీతరాయ్ చ్చెల్లుకిఱ * అన్దామత్తన్బిలర్థత్తై * అన్దామత్తన్బాలేయిరుళిచ్చెయ్ కిఱారెన్నై.

౧:౧౪. ౨॥ ౧౩-౧౦. ౩॥ ౧౪-౧౧.

వ్యా॰—(అన్దామత్తన్బాల్) అప్రాకృతశ్రీవైకుణ్ఠధామత్తిల్ ఉణ్డాన్ విరుప్పత్తాలే. అద్దేశత్తిలుమద్దేశకాలత్తిలుముణ్డాన అతిస్నేహత్తాలే. (అడియార్కళోడిరువర్ణ) అడియార్కళుణ్డు - అస్త్రభూషణప్రముఖరాయుళ్ళ నిత్యసూరికళ్, అవర్కళోడేకూడసర్వేశ్వరర్ణ సపరికరనాయుళనాప్పడిసంశ్లిష్టనాయ్. “అన్దామత్తన్బుశెయ్ తెన్నావిశేరమ్మానుక్కన్దామవాழ்ముడి శఙ్గాழி నూలారముళ” ఎన్న క్కైనిన్నైక్కిఅతు. (వన్దారత్తాన్గలన్దవణ్ణైయినాల్) సర్వస్మాత్పరనానతార్ణ పరమపదత్తినిన్రుమ్, ౧ * పరమాపదమాపన్నరాః వివరిరున్దవిస్తత్తివుమ్వన్దు పరిపూర్ణమాకసంశ్లేషిత్తఔదార్యత్తాలే. (శన్దాపన్దీర్న్ద) ౨ “విశోధితజటస్స్నాతః-తస్థౌతత్రశ్రియాజ్వలన్” ౩ “అతీవరామశ్శుశుభే” ఎన్నుమ్పడి “శెన్దామరైత్తడఙ్గణ్ శెఙ్గనివాయ్ శెఙ్గమలమ్ శెన్దామరైయడిక్కళ్ శెమ్పొన్ తిరువుడమ్బే” ఎన్రుమ్, “తిరువుడమ్బువాన్ శుడర్ - ఎన్నుళ్ కలన్దానుక్కే” ఎన్రుమ్, “ఎన్నుళ్కలన్దవన్ శెఙ్గనివాయ్ శెఙ్గమలమ్ మిన్నుమిழைయవర్ణ్ణ లెక్కు కణ్ణాభత్తైక్కమలమ్” ఎన్రుమ్, “ఎప్పొరుళున్దానాయ్ మరదకక్కున్రమొక్కుమ్” ఎన్రుమ్-౪*వాట్టమిల్ పుకழ் వామనన్ణ మలైపోలేపెరుత్తు అవయవసౌన్దర్యాదికళైయుముడైయనాయినక్కిఅపడిరైయనుభవిత్తు, సన్తాపమానతు సవాసనమాక నివృత్తమాన. శన్దాపమావతు - ౫*అడియాడియిల్, వాడుతల్, ఇరక్కమ్, వెవ్వుయిర్త్తల్, వాయ్వెరువుతల్, ఉళ్ళముకవురుకుతల్, ఉళ్ళుళావియులరుతల్, తననెఞ్జమ్వేతల్ తొడక్కమానవై. ౬*ఉళ్ళుళావియులర్న్దు తీర “అల్లావియుళ్ కలన్ద” ఎన్రుమ్, “ఎన్నుడివుకాణాతేయెన్నుళ్ కలన్దాన్” ఎన్రుమ్, “ఎన్నుళ్ కలన్దవన్” ఎన్రుమిశేయరుళిచ్చెయ్తతు. (శన్దాపన్దీర్న్దశడకోపన్ తిరువడిక్కే నెఞ్జమేవాయ్న్దవన్నైబనాడోఉమ్వై) ౭ * వానోర్ తనిత్తలైవన్ * అన్దామత్తన్బుశెయ్యుమ్పడియాన ఆழ்వార్ తిరువడికళిలే ౮ “ఉన్నన్ మెయ్కழలుక్కన్నై - మయల్ కిన్రేన్” ఎన్గిఅపడియే మనస్సే! సుసఙ్గతమాన సఙ్గత్తై నిత్యమాకనిక్షిప్తమాక్కు. నిధియైఅడియిలేయిట్టువైప్పారైప్పోలే, అన్నైబయడియిలేయిట్టువై. ౧౫.

పెరియజీయర్ తిరువడిగళేశరణమ్

తాత్పర్యము.— ముసలిముఖమున చిక్కికొనిన గజేన్ద్రాళ్వార్లు దుఃఖించినట్లు “ఆడియాడి” తిరువాయ్మొழிయందు దుఃఖించిన యాళ్వార్లయార్తధ్వనినివిని లజ్జాభయములచే, పీడితుఁడై యతిత్వరతోనాయుధాభరణములన్ క్రమముగధరించి పెరియపిరాట్టియారితో వేంచేసి వీరివ్యసనమంతయు తీరునట్లుసంశ్లేషించినందున సర్వేశ్వరుఁడు కృతకృత్యుఁడాయెను. అట్టివానియొక్క నౌదార్యాతిశయమునుజూచి తనసంతాపము శమించియున్న శఠకోపమునియొక్క పాదపద్మములయందు నిత్యదాస్యమునుజేసి యుజ్జీవింపుమనితమమనస్సును గురించి పాడించిరి. ౧౫.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ - ఐన్దాన్దిరువాయ్మొழி ముర్రిర్రు.

ఆక - తిరువాయ్మొழி-౧౫—పాట్టు-౧౬౫.

శ్రీః

ఆళ్వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడికళే శరణమ్.

తిరువాయ్ మొழி.—ఇరణ్డామ్బత్తు - ఆఱాన్దిరువాయ్ మొழி ౧-పా-వైకున్దా వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.—వైకున్దామణివణ్ణనేయెన్బొల్లా త్తిరుక్కుఱళా వెన్నుణ్మన్ని।
వైకుమ్వైకల్ తోఱుమముతాయవానేఱే ।
శెయ్కున్దావరున్దీమైయున్నడియార్క్కు త్తీర్ త్తశురర్క్కు త్తీమైకళ్ ।
శెయ్కున్దా,వున్నైనాన్ పిడిత్తేన్గోళ్ శిక్కెనవే ॥ ౧॥

ఆ.— (వైకున్దా) ఆళ్వార్, తమ్మోడుకలన్దకలవియాలెమ్బెరుమానుక్కు వన్దప్రీతియైప్పేశుకిఱార్.

శ్రీవైకుణ్ఠనిలయనాయ్, ఆశ్రితసులభనాయ్, నిరవధికసౌన్దర్యత్తైయుడైయనాయ్, ఎన్నుళ్ళే పుకున్దిరున్దెనక్కుపూర్వవత్పరమభోగ్యభూతనాయ్,౧*అయర్వఱుమమరర్కళతిపతియాయ్,ఆశ్రితరుడైయవనుభవైకవినాశ్యమానసమస్తపాపఙ్గళైయుమ్బోక్కిప్రతికూలర్క్కు దుఃఖఙ్గళైయుమ్ విళైవిక్కుమ్స్వభావనాయ్, నిర్మలనాయిరున్దవున్నై పరమప్రాప్యమాకప్పఱ్ఱినేనెన్గిఱార్. ౧.

పన్ని.—ఆఱాన్దిరువాయ్ మొழியిల్, తమ్మోడుసంశ్లేషిత్తప్రీత్యతిశయత్తాలే అత్యన్తమ్హృష్టనానసర్వేశ్వరన్, "ఇవర్ నికర్షానుసన్ధానత్తాలే యకలత్తేడియిత్తైకొళ్ళైక్కిచ్చెయ్వతెన్" ఎన్ఱి అనతిశఙ్కిపణ్ణి, తన విశ్లేషభీరుత్వత్తై యివరుడైయతిరువుళ్ళత్తిలేప్రకాశిప్పిక్క, "నమ్ముడైయవళవిల్ ఇవనభినివేశమిరున్దపడియేన్" ఎన్ఱు అత్యన్తహృష్టరాయ్, ఇవనుడైయ!నతిశఙ్కైనివృత్త్యర్థమాక; తామవనై చ్చిక్కెనప్పఱ్ఱినమైయైయుమ్, అవన్దాన్ అనన్యపరనాయ్ త్తమ్మోడేకలన్దపడియైయుమ్, స్వానుభవత్తైకొడుత్త ఔదార్యాతిశయత్తైయుమ్, అవ్వౌదార్యమడియాకత్తామ్విడమాట్టామైయైయుమ్, లబ్ధభోగరానతమక్కువిడయోగ్యత్తైయిల్లైయెన్నుమిడత్తైయుమ్, ఇవ్వనుభవసిద్ధియాల్ తమక్కువన్దపూర్తియైయుమ్, అన్దలాభమ్తమ్మళవిల్ నిల్లామల్ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తమానపడియైయుమ్, ఇతుక్కువిశ్లేషమ్పిఱవామైయిల్ తమక్కుణ్డానఅపేక్షైయైయుమ్, కృషిపణ్ణినవన్దాని త్తైకొళ్ళైయానెన్నుమిడత్తైయుమ్, అవన్ కొళ్ళైక్కిలుమ్ తామ్విడక్షమరల్లరెన్నుమిడత్తైయుమరుళిచ్చెయ్తు, అవనుడైయవిశ్లేషాతిశఙ్కైయైనిశ్శేషమాక నివర్తిప్పిత్తరుళుకిఱార్. *

అన్వ.—వైకున్దా మణివణ్ణనే ఎన్ఱాల్లా త్తిరుక్కుఱళా (౩) ఎన్నుళ్ మన్ని వైకుమ్ (౬) వైకల్ తోఱుమ్ అముతాయ వానేఱే (౯) శెయ్ కున్దా అరుమ్ (౧౨) తీమై ఉన్నడియార్క్కు తీర్త్తు(౧౫)అశురర్క్కు తీమైకళ్ శెయ్ (౧౭) కున్దా ఉన్నై నాన్ (౨౦) శిక్కెన పిడిత్తేన్ కోళ్.(౨౪).

ముతఱ్పాట్టిల్, నిరతిశయభోగ్యనాయ్ అనిష్టనివర్తకనానవున్నై నాన్ శిక్కెనప్పఱ్ఱియిరుక్కిఱేనెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱిగిఱార్.

పరమపదనిలయత్వత్తాలేఅసాధారణశేషియాయ్, నీలరత్నమ్బోన్ఱవడివైయుడైయనాకైయాలేసులభనాయ్, దర్శనీయమానవామనవిగ్రహత్తైయుడైయనాకైయాలేభోగ్యనాయ్, (౩) ఇవ్వాకారత్రయత్తైయుమ్ప్రకాశిప్పిత్తుకొణ్డు ఎన్నెఞ్జుక్కుళ్ళే, స్థిరసంశ్లేషమ్బణ్ణి, ఇరు

క్కిఱ,(౬)కాలన్దోఱుమ్, నిత్యభోగ్యనాయ్క్కొణ్డు,నిత్యసూరిసమానమాప్పడి యనుభవిప్పిక్కిఱ మేన్మైయైయుడైయనాయ్,(౯)తానేశెయ్తు కొళ్ళప్పట్టు, ఫలప్రదానత్తిల్ కుస్థాతే, పరిహరిక్కవరితాన,(౧౨)కొడియపాపఙ్గళై, ఉన్నోడు శేషత్వసమ్బన్ధముడైయార్క్కు, తీర్త్తు,(౧౫) అవై ప్రతికూలరానఅసురప్రకృతికళ్ పక్కలిలేయామ్పడి అవర్కళుక్కు, అనర్థత్తై, విళైక్కుమ్, (౧౮)కున్దమాకిఱఆయుధత్తైయుడైయవనే!, ఇప్పడిభోగ్యభూతనాయ్ అనిష్టనివర్తకనాయాశ్రితపక్షపాతియానవున్నై, ఉన్నినిమైయఱిన్దవున్నై యొழியచ్చెల్లాతనాన్, (౨౧)ఇని విడాతపడిస్థిరమాక, పఱ్ఱినేనాక; తిరువుళ్ళమ్పఱ్ఱు. (౨౪) “శెయ్వన్, తావరుమ్” ఎన్నుమ్కొల్లాయ్-శెయ్యప్పట్టుకడక్కవరియవెన్నుమామ్. “కున్దమెన్ను-మరమాయ్, అతిన్ వెళుప్పైయిట్టుశుద్ధియైక్కాట్టుకిఱతు” ఎన్నుఙ్గొల్లువర్. పొల్లావెన్ను - విపరీతలక్షణైయాలే అழகై చ్చొల్లుకిఱతు. ఎన్ పొల్లావెన్ను-తమ్మైయనన్యార్హరాక్కిన్ఱు అవ్వழகాలేయెన్నుకరుత్తు. ౧

అవతారిక.—ఉభయవిభూతియుక్తుఁడును సమస్తకల్యాణగుణాత్మకుఁడును సర్వప్రకారములచేఁ బరిపూర్ణుఁడునునైన సర్వేశ్వరుఁడు, తాను పరిపూర్ణుఁడైవేంచేసి యాళ్వార్లతో సంశ్లేషించిన సంశ్లేషము తనఫలమనితలఁచి సంతుష్టుఁడైయుండఁగా వీరివిశ్లేషమునందు వానికిజనించిన యతిశఙ్కను నీయాఱవతిరువాయ్మొழியం దాళ్వార్లు పరిహరించుచున్నారు.

అర్థము.— పరమపదమునందు వేంచేసియున్న వాఁడును నీలరత్నమువంటికాన్తికలవాఁడును నాకుసుందరవామనుఁడునునైన ఓ! శ్రియఃపతీ! (౩) నానునన్నునందు సంశ్లేషించి యున్న (౬) ప్రతికాలమందును అమృతమువలె నిత్యభోగ్యభూతుఁడగుచున్న పరమపదనాథుఁడా! (౯) చేయబడి (ఫలప్రదానములయందు) తప్పని క్రూరములైన (౧౨) పాపకర్మములను నీయాశ్రితులకుఁ దీర్చి (౧౫) అసురులకు ననర్థములను జేసెడి (౧౮) కున్దమనియెడి ఆయుధముకలవాఁడా! నిన్ను నేను (౨౧) స్థిరముగ నాశ్రయించితిని. స్వీకరించుము. (౨౪).

ఈ.—౧ * ఆడియాడియిలార్తితీరవన్దుసంశ్లేషిత్తపడిశొల్లిన్ఱు - ౨*అన్దామత్తన్బు; అన్దసంశ్లేషత్తాల్ పిఱన్దప్రీతిఅవనత్తెన్నుమిడఙ్గొల్లుకిఱతు - ఇత్తిరువాయ్మొழி. “ప్రణయిప్రీత్యనుసన్ధానజ్ఞాణితు” ఎన్నుఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్యుమ్పడి - ఆழ్వార్ విషయమాక వీశ్వరనుక్కుణ్డానప్రీతిశొల్లుకిఱతిల్. ౩ * ఊనిల్వాழுయిరిలే - ఆழ్వార్ తామ్భగవదనుభవమ్పణ్ణి త్తమక్కువన్బక్కలిలేయుణ్డానప్రేమమవనళవిల్ పర్యవసియాతే,౪“అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై యుడన్గూడువతెన్నుకొలో?” ఎన్ను - తదీయరళవుమ్శెన్నపడిశొల్లిన్ఱు ; ఇత్తిరువాయ్మొழி యిల్ - సర్వేశ్వరనాழ్వార్ పక్కల్ పణ్ణినప్రేమ . మినరొరువరళవన్త్రిక్కే, సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్ వెళ్ళమిడుకిఱ పడిశొల్లుకిఱతు. ఇరణ్డుతలైక్కుమ్ రసమతిశయిత్తాల్ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్శెల్లుమిఱే; ౫“ఎమర్కీழ்మేలెழு

జీ-అ.—వైకున్దామణివణ్ణఞ్ ప్రవేశే, వృత్తానువాదపూర్వకమాక విఱుక్కుసఙ్గతి (ఆడియాడియిలిత్యాదివాక్యద్వయేన). ఇతుక్కుప్తసంవాదమ్ (ప్రణయిప్రీతీత్యాది). వివరణమ్ (ఆழ్వార్విషయమాకవిత్యాది). ప్రణయినఃప్రీతిఃఎన్నపడి, నతుప్రణయినిప్రీతిః. ప్రణయియాన వీశ్వరనుక్కాழ்వార్ విషయత్తిలుణ్డాన ప్రీతియైచ్చొల్లుకిఱతెన్నపడి. ఆక, (ఆడియాడియిలెన్నుతొడఙ్గియివ్వళవుమ్) ౬“ఉన్నైనాన్పిడిత్తేన్ కొళ్ శిక్కెనవే” ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱిఆళవన్దార్ నిర్వాహమ్. ౫ “ఎమర్కీழ்మేలెழுపిఱప్పుమ్” ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱునిర్వాహాన్తరమ్(ఊనిల్వాழுయిరిలేయిత్యాది). ఇతుక్కడియేతెన్న (ఇరణ్డుతలైక్కుమిత్యాది). ఉక్తత్తుక్కునియామకశబ్దమ్ (ఎమర్కీழ்మేలిత్యాది). వెడియా - వెడియాతేయిరుక్కిఱ. ఆళవన్దార్నిర్వాహవివరణమ్ (ఉభయవిభూతియుక్తనాయిత్యాది). ఆక, ఇప్పడియిరణ్డునిర్వాహమాతల్. అన్త్రిక్కే, నిర్వాహాన్తరమ్; ౭ * కేశవన్తమరోడే పునరుక్తమాకైయాలే. ఏకనిర్వాహమాతల్. ఇప్పోతువాక్యఙ్గళుక్కుఙ్గసేసఙ్గతి - (ఆడియాడియిలిత్యాది). వాక్యచతుష్టయత్తుక్కుమ్ మున్నేశొన్నతేయవతారికై. భగవత్ప్రీత్యతిశయచరమావధింసనిదర్శనమాహ (ఊనిల్వాழுయిరిలేయిత్యాది). సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్ వెళ్ళమిడుకైక్కడియేతెన్న (ఇరణ్డుతలైక్కుమిత్యాది). ఉక్తత్తుక్కునియామకశబ్దమేతెన్న (ఎమరిత్యాది). ఆనాలతి

౧॥ ౧౯-౧. ౨॥ ౧౫-౧. ౩॥ ౧౩-౧. ౪॥ ౧౩-౧౦. ౫॥ ౧౬-౭. ౬॥ ౧౬-౧. ౭॥ ౧౭.

ఈ.—పిఱప్పామ్ వెడియావెన్నరక త్తైన్నుమ్ శేర్ తల్ మాఱినర్ ''ఎన్గిఱారిఱే. ఉభయవిభూతియుక్తనాయ్ సమస్త కల్యాణగుణాత్మకనాయ్ సర్వప్రకారపరిపూర్ణనాన తాన్ తన్బడికళోన్ఱుమ్ కుఱైయాతపడివన్దివరోడేసంశ్లేషిత్తు, అన్దసంశ్లేషన్దాన్ ''తన్బేఱు'' ఎన్నుమిడన్దోన్ఱుమ్ హృష్టనాయ్, అనాదికాలమ్ ౧* ''ఎతిర్శూழల్ పుక్కు త్తిరిన్దవన్నువై ఒరుపడిప్రాపిక్కప్పెఱువోమే, ఇవర్ తామినినమ్మైవిడిత్తెయవత్తే?' ఎన్ఱతిశఙ్కపణ్ణియవనలమాక్కి అపడియైక్కణ్డు, ''నీయిఙ్గప్పడవేణ్డా'' ఎన్ఱు అవనతిశఙ్కైయెప్పరిహరిత్తు అవనైయుళనాక్కుకిఱార్; ౨ [వైదేహిరమసేకచ్చిచ్చిత్రకూటేమయాసహ] ఎన్ఱాప్పోలేయాయిత్తు ఇతిల్ రసముమ్; మైథిలి!, ఉన్నైయఱిన్దాయే, నమ్మైయఱిన్దాయే, కలక్కుఅదేశమఱిన్దాయే యెన్ఱారిఱేపెరుమాళ్. *

ముతప్పాట్టిల్, ౩ * అన్దామత్తన్బిలే - అழ్వారుడనేవన్దుకలన్దు తాన్ పెఱాప్పేఱు పెఱ్ఱానాయిరుక్కచ్చెయ్తే, ఇవర్, ౪ ''అల్లావియుళ్ కళన'' ఎన్ఱుమ్, ౫ ''ఎన్మడివుకాణాతేయెన్నుళ్ కలన్దాన్'' ఎన్ఱుమ్-తమ్ముడైయనైచ్యత్తై యనుసన్ధిత్తవాఱే, ''౬*వళవేழులకుతలైయెడుత్తిన్నమివర్ నమ్మైవిడిత్తెయవత్తే?' ఎన్ఱెమ్పెరుమానుక్కుప్పిఱన్ద అతిశఙ్కైయెనివత్తిప్పిక్కిఱార్.

జీ-అ.—శఙ్కాపరిహారఙ్గళుక్కు ప్రసఙ్గమేతెన్న (ఉభయవిభూతీత్యాది) ఇత్యేకనిర్వాహపక్షే వాక్యానతారికాద్రష్టవ్యా. (ఉభయవిభూతియుక్తనాయిత్యారభ్య, హృష్టనాయిత్యన్తమ్). ౩ * అన్దామత్తన్బిల్ ప్రమేయానువాదమ్. (అనాదికాలమిత్యారభ్య, అలమాక్కి అపడియైక్కణ్డిత్యన్తమ్) పూర్వోత్తరప్రకరణానుగుణ్యేనార్థసిద్ధప్రమేయమ్. ఎతిర్శూழల్ పుక్కు - అవతరిత్తు. నామెతిర్శూழల్ పుక్కన్నపడి. (ప్రాపిక్కప్పెఱువోమేయెన్ఱు) అనన్తరమ్, ౫ ''అల్లావియుళ్ కలన్ద'' ఎన్ఱుమ్, ౬ ''ఎన్మడివుకాణాతే'' ఎన్ఱుమ్, ఇవర్ శొన్నార్, ౫ * వళవేழులకుతలైయెడుత్తు ఇత్యధ్యాహార్యమ్.

ఇన్దసంశ్లేషరసాతిశయత్తుక్కుమ్, అత్తాలేయతిశఙ్కపణ్ణినతుక్కుమ్ దృష్టాన్తమ్ (వైదేహీత్యాది). అయోధ్యాకాణ్డే చతుర్ణవతితమే, ''పశ్యన్తీవివిధాన్భావాన్ మనోవాక్కాయ సంయతా'' ఇత్యుత్తరార్ధమ్. రమియానిఱ్కచ్చెయ్తే, ''రమసేకచ్చిత్'' ఎన్గైయాలే - నీర్వాయ్ప్పుమ్ నిழల్వాయ్ప్పుమాన చిత్రకూటపరిసరత్తిలழకైయుమ్ తఙ్గళ్ శేర్త్తియழకైయుఙ్గణ్డు, ''ఇతులోఙ్గప్పుకుకిఱతో?'' ఎన్ఱు అతిశఙ్కపణ్ణినమైతోన్ఱుకిఱతు. అప్పడి పెరుమాళతిశఙ్కపణ్ణినాప్పోలే, ఇఙ్గుమప్పడియతిశఙ్కవిశేషన్దత్తెన్నపడి. అழ్వార్ విషయత్తిలీశ్వరనుక్కతిశఙ్కా హేతువిరణ్డు - (హృష్టనాయ్ - అతిశఙ్కపణ్ణి) ఎన్గైయాలే - సంశ్లేషజనితప్రీతియుమ్; ౪ ''అల్లావియుళ్ కలన్ద'' ఎన్ఱుమ్ ౫ ''ఎన్మడివుకాణాతేయెన్నుళ్ కలన్దానై'' ఎన్ఱుఙ్గొన్న స్వనైచ్యానుసన్ధానముమ్. అతిశఙ్కైయెప్పరిహరిత్తతుక్కు శబ్దమ్ - ''ఉన్నైనాన్బిడిత్తేన్ కొళ్ శిక్కనవే'' ౭ ''ఉన్నైయెఙ్గనమ్ విడుకేన్'' ఇత్యాదికళ్. ఎడుత్తశ్లోకత్తుక్కు తాత్పర్యమ్ (మైథిలియిత్యాది). ౮ ''యద్విష్ణ య స్తిమితమస్తమితాన్యభావమ్'' ఎన్నుమ్పడియానకలవియిలుణ్డానరసత్తాలే తన్నైయుమెతిర్త్తలైయెయుమ్ కలక్కుఅదేశత్తైయుమ్ మఱక్కుమ్పడియాన దశైపిఱక్కుమిఱే; అప్పోతుఅదృష్టసత్తాలే యొరుతలైక్కుకిఞ్చిత్ అఱివుపిఱన్దాల్ మఱ్ఱైత్తలైక్కు చొల్లుమ్వార్త్తైయిఱేయితు. నానితెల్లామ్ మఱన్దేనిత్తనైపోతుమ్, ఉనక్కుత్తానుణర్త్తియుణ్డోవెన్నపడి. ఇఙ్గనల్లవాకిల్, అన్యపరగ్గైసమ్బోధిక్కుమాప్పోలే సమ్బోధిక్కవుమ్, వేఱేశిలరసముడైయార్గై చొల్లుమాప్పోలే ''మయా'' ఎన్నవుమ్, దేశప్రశ్నమ్పణ్ణివపేఱుక్కుచొల్లుమాప్పోలే ''చిత్రకూటే'' ఎన్నవుఙ్గూడాతిఱేయెన్ఱు తాత్పర్యమ్. ఉత్తరార్ధత్తిల్ (భావానితి). భావఙ్గళావన - భోగోపకరణఙ్గళ్. ఇఙ్గుమ్ - మున్బోలేభావమ్. మనోవాక్కాయఙ్గళ్ రసమాత్రనియతమాయిఱేయిరుక్కిఱతు. కాయత్తుక్కు సంయతియావతు - రసోద్భేదమానపులకాదికళ్. *

ముతప్పాట్టు (వైకున్దావిత్యాది). ''ఉన్నైనాన్బిడిత్తేన్ కొళ్ శిక్కనవే'' ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి, అతిశఙ్కాప్రసక్తికథనముఖేనఅవతారిక్కై (అన్దామత్తన్బిలేయిత్యాది).

అ-అ-వి.—ఏవమేకయోజనాపరత్వేననిర్వాహేసమ్భవత్యపి ౩ '''అన్దామత్తన్బు శెయ్తు' ఇత్యత్రోక్తయామునార్యభాష్యకారనిర్వాహద్వయస్యానుగుణమత్ర (ఆడియాడియిలిత్యారభ్య, ఈశ్వరనుక్కుణ్డాన ప్రీతిశొల్లుకిఱతిత్యన్తమ్) యామునాచార్యనిర్వాహః; (ఊనిల్వాழుయిరిలేయిత్యారభ్య, సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్ వెళ్ళమిడుకిఱపడి శొల్లుకిఱతిత్యన్తమ్) భాష్యకారనిర్వాహః'' ఇతిచవదన్తి.

౧॥౧౭-౬. ౨॥ రా-అ-౯౪-౧౭. ౩॥ ౧౫-౧. ౪॥ ౧౫-౫. ౫॥ ౧౫-౮. ౬॥ ౫-౧. ౭॥ ౧౨-౪. ౮॥ ఉ-రా-చ.

ఈ.—(వైకున్దా) "నిత్యవిభూతియుక్తనాతమ్ముడనేవన్దుకలన్దార్" ఎన్ఱుహృష్టరాకిఱారెన్నుమిడన్దోన్ఱుకిఱతు. అవనుడైయ ముతల్పేరైచ్చొల్లుకిఱార్. శ్రీజనకరాజన్తిరుమకళ్ ౧ "ఆర్యపుత్ర!" ఎన్నుమాప్పోలేయుమ్, తిరువాయ్ప్పాడియిల్ పెణ్గళ్ "కృష్ణ!" ఎన్నుమాప్పోలేయుమ్ (వైకున్దావెన్గిఱార్) భోగముతూ్కలమానాల్ పరస్పరనామగ్రహణత్తాలే తరిప్పతొన్ఱుణ్డిఱే. (మణివణ్ణనే) అణైత్తపోతై స్పర్శత్తాలేతిమిర్త్తుచ్చొల్లుకిఱార్. నీలరత్నమ్పోలే కుళిర్న్దవడివైయుడైయననే!. (ఎన్పొల్లాత్తిరుక్కుఱళా) మహాబలిపక్కలిలే యిరప్పాళనాయ్నిన్ఱాప్పోలేకాణుమివరైప్పెఱుకైక్కుచ్చిఱామ్బియిరప్పాళనాయ్నిన్ఱనిలై. "అழకితు" ఎన్నిల్-నాట్టాప్పామెన్ఱు, అழకిల్ విసజాతీయ హైయైచ్చొల్లుతల్; కణ్ణెచ్చిల్ వారామైక్కుక్కరిపూశుకిఱారెన్నుతల్. వైకున్దావెన్ఱు-మేన్మైశొల్లిఱ్ఱు; మణివణ్ణనేయెన్ఱు-వడివழకుశొల్లిఱ్ఱు; ఎన్పొల్లాత్తిరుక్కుఱళావెన్ఱు - సౌలభ్యఞ్జొల్లిఱ్ఱు; ఇమ్మూన్ఱుఙ్గూడినతాయిఱ్ఱు - పరత్వమావతు. (ఎన్నుళ్మన్ని) ఇన్ద్రన్ రాజ్యలాభమ్పెఱ్ఱుపోనాన్, మహాబలి ఔదార్యలాభమ్పెఱ్ఱుపోనాన్, అవ్వడివழకుక్కుత్తిరున్దతు ఇవర్ నెఞ్జేయాయిఱ్ఱు. ఎన్నుడైయహృదయత్తేవన్దు నిత్యవాసమ్పణ్ణి.

(వైకుమ్వైకల్తోఱుమముతాయ) కழிకిఱకాలన్దోఱుమెన క్కుపూర్వాన్మృతవదోభ్యనానాన్. (వానేఱే) నిత్యసూరికళోడేకలన్దుఅవర్కళైత్తోత్పిత్తుమేనాణిత్తిరుక్కుమాప్పోలేయాయిఱ్ఱు ఇవరోడేకలన్దుఇవరైత్తోత్పిత్తిరున్దవిరుప్పు. ఏతెన్గిఱతు - పిన్నుమవనేశ్రమేవిఞ్జియిరుక్కై. తమ్ముడైయవనుభవవిరోధికళై ప్పోక్కిన పడిశొల్లుకిఱార్ (శెయ్కున్దావరున్దీమై) శెయ్యప్పట్టు, కున్దావాయ్ - తప్పావాయిరుక్కున్దీమైయెన్నుతల్; అన్ఱిక్కే, శెయ్కుమ్ - శెయ్యప్పట్టు, తావరుమ్తీమై - కడక్కవరితానతీమైయెన్నుతల్. (ఉన్నడియారిత్యాది) ఉన్పక్కలిలేనిక్షిప్తభరరాయిరుప్పార్క్కు వారాతపడిపరిహరిత్తు, ఆసురప్రకృతికళిన్మేలేపాకడుమ్పడియాన శుద్ధిగైమై

జీ-అ.—"ఎన్నుళ్మన్ని" ఎన్ఱత్తైయుముట్కొణ్డు, పదప్రయోగత్తుక్కుభావమ్(నిత్యవిభూతీత్యాది) సమ్బోధనత్తుక్కుభావమ్(అవనుడైయవిత్యాది). యద్వా, నామాన్తరఙ్గళిరుక్క, ముదలివైచ్చొన్నతుక్కుభావమాతల్. ఇప్పడినామగ్రహణమ్పణ్ణినతుక్కుదృష్టాన్తమ్(శ్రీజనకరాజనిత్యాది). (కృష్ణఎన్నుమాప్పోలేయెన్ఱు) ఇవ్విడత్తిలే-౨ "కృష్ణశ్శరచ్చన్ద్రమసంకాముదీకుముదాకరమ్ । జగౌగోపీజనస్త్వేకంకృష్ణనామపునఃపునః" ఎన్ఱత్తైయరుళిచ్చెయ్వర్. కృష్ణఃకౌముదీకుముదాకరం చన్ద్రమసంజగౌ, గోపీజనస్త్వేకం కృష్ణనామపునఃపునర్జగావిత్యన్వయః. [కౌముదీకుముదాకరమ్] నిలవుక్కుమామ్బలుక్కుమ్ నిర్వాహకనై. నామగ్రహణమ్పణ్ణుకిఱతెతుక్కాకవెన్న (భోగమిత్యాది). సంశ్లేషసమయత్తిలే "మణివణ్ణనే" ఎన్గిఱతుక్కుభావమ్ (అణైత్తపోతిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (నీలరత్నమిత్యాది). ఇప్పోతు "కుఱళా" ఎన్గిఱతుక్కుభావమ్ (మహాబలీత్యాది). శిఱామ్బి - సఙ్కోచిత్తు. "పొల్లా" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (అழకితెన్నిలిత్యాది). కణ్ణెచ్చిల్ - దృష్టిదోషమ్. (వైకున్దావెన్ఱుమేన్మైశొల్లిఱ్ఱిత్యాది వాక్యత్రయేణ) ఏవంభూతవస్తువైవిడప్పోమోవెన్ఱు శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు. "తిరుక్కుఱళావెన్నుళ్మన్ని" ఎన్ఱతుక్కువాసనై (ఇన్ద్రనిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (ఎన్నుడైయవిత్యాది).

ఇప్పోతు "వానేఱే" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (నిత్యసూరికళోడేయిత్యాది). తాత్పర్యాన్తరమ్ (ఏతెన్గిఱతిత్యాది). మేలుక్కవతారికై (తమ్ముడైయవిత్యాది). కున్దా - తప్పావాయ్, వరున్దీమై - వరుకిఱతీమైయితిప్రాథమికార్థః. అర్థద్వయత్తాలుమ్ ఫలితమ్ - అనుభవిత్తుమీళుతల్, స్వయత్నత్తాల్ కడక్కలాతల్ శెయ్యవరితాయిరుక్కుమెన్ఱపడి. "అడియార్" ఎన్ఱుతాదాత్వికమాన వానుకూల్యత్తైయుడైయవర్కళైక్కాట్టుకిఱతెన్గిఱార్ (మున్నిత్యాది). యద్వా, ఇత్తాల్ ఫలితమ్ (మున్నిత్యాది). అతల్. "శత్రుక్కళ్ మేలేపాకడుమ్" ఎన్నుమతుక్కు

అ-అ-వి.—ఉక్తేశ్లేషసూచకంకిమిత్యత్రాహ (అవనుడైయవితి). ముతల్-ప్రధానమ్. ప్రధాననామాభిధానమాత్రేణసంశ్లేషజనితహర్షః

౧॥ రా-అ-౨౭-౩. ౨॥ వి-పు-౫-౧౩-౫౨,

ఈ.—యుడైయవనే!. మున్ ప్రాతికూల్యమ్పణ్ణినవర్కళ్ అనుకూలిత్తునాలడివరనిన్ఱవాఱే, పిన్నై యవర్కళ్ శత్రుక్కళ్ మేలేపోకడుమాయిఱ్ఱు,౧ “ద్విషన్తఃపాపకృత్యామ్” ఎన్గిఱపడియే, కడలుక్కుత్తోడుత్తఅమ్బై, అవన్ ముకఙ్గాట్టినవాఱే మరుకాన్తారత్తిలసురర్కళ్ మేలేవిట్టాప్పోలే. అజ్ఞనోరుపోక్కడికణ్డిలనాకిల్ ౨ [ఉరసాధారయామాసపార్థంసఞ్ఛాద్య మాధవః ఎన్ఱు] భగదత్తన్విట్టశక్తియై, అర్జుననైత్తళ్ళిత్తన్నన్తఃపురత్తిలే యేఱ్ఱాప్పోలే, తానేఅెట్టుక్కొణ్డనుభవిత్తల్ శెయ్యుమిత్తనై. పాపఙ్గళావనతాన్ - అచేతనమాయిరుప్పనశిలక్రియావిశేషఙ్గళాయ్, అవై, శెయ్తపోతేనశిక్కుమ్; కర్తా అజ్ఞనాకైయాలేమఱక్కుమ్; సర్వజ్ఞనుణర్న్దిరున్దుఫలానుభవమ్పణ్ణువిక్క వనుభవిక్కుమిత్తనైయిఱే.

అవన్మార్విలేయేఱ్ఱుక్కొళ్ళుకైయావతు - “పాఉత్తేన్” ఎన్ఱతిరుమిత్తనైయిఱే. “అపూర్వఙ్గాణ్ శక్తికాణ్, ఫలానుభవమ్పణ్ణువిక్కిఱతు” ఎన్బతిల్, ఒరుసర్వజ్ఞన్ శెయ్విక్కిఱానెన్గై అఴకితిఱే. కున్దమెన్ఱు కురున్దమెన్ఱపడియాయ్, అతిన్ పూవెళుత్తాయిఱ్ఱిరుప్పతు, అవ్వళియాలేశుద్ధియైనినైక్కిఱతు. అన్ఱిక్కే, కున్దా వెన్ఱు-తిరునామమ్; ౩ “కుముదఃకున్దరఃకున్దః”ఎన్గిఱపడియే.(ఉన్నై)ఆశ్రితపక్షపాతియానవున్నై.(నాన్)ర*అడియాడియిల్ విడాయ్త్తనాన్.నీఉజ్జీవిప్పిక్క,ఉన్నాలేపుశేనాననాన్.(పిడిత్తేన్గోళ్)పిడిత్తేనాకవే తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱు. మున్బుమ్ శొల్లిప్పోరుమ్వార్తైయన్ఱోవితెన్న; అజ్ఞనల్ల (శిక్కెనవేపిడిత్తేన్గోళ్) ఎన్నైప్పెఱుకైక్కు పూర్వజ

జీ-అ.—ప్రమాణమ్ (ద్విషన్తఇత్యాది). అప్పడిశత్రుక్కళ్ మేలేపోకట్టవిడముణ్డోవెన్న (కడలుక్కిత్యాది). అవన్-సముద్రన్. ౫“ముమోచతం శరన్దీప్తం మహాసాగరదర్శనాత్” ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (మరుకాన్తారత్తిలేయెన్ఱతు). శత్రుక్కళిల్లాతవుత్తమాధికారికళుక్కు చ్చెయ్వతెన్నెన్న (అజ్ఞనోరువిత్యాది). తన్నన్తఃపురత్తిలేయెన్ఱతు- “ఉరసాధారయామాస పార్థంసఞ్ఛాద్యమాధవః” ఎన్గిఱశ్లోకత్తిల్, “మాధవః” ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. అన్తఃపురమ్ - తిరుమార్వు. అవనేఅెట్టుక్కొళ్ళుకైయావతేతెన్న (పాపఙ్గళిత్యాది).

ఇత్తాల్ ఫలితమ్ (అవన్మార్విలేయిత్యాది). అవన్ ఫలప్రదనాకవేణుమో- క్రియాదికళ్ ఫలప్రదమానాలోవెన్న (అపూర్వఙ్గాణిత్యాది). సర్వజ్ఞన్ శెయ్విక్కిఱానెన్ఱతు- ౬ “ఫలమత ఉపపత్తేః”ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ. ౭ “క్రియాతచ్ఛక్తిర్వా”ఇత్యాదికమనుసన్ధేయమ్. “కున్దా” ఎన్గిఱపదమ్ - కీఴ్, శుద్ధియోగత్తైచ్చొల్లుమ్బడి యెఙ్గనేయెన్న (కున్దమెన్ఱిత్యాది). తాత్పర్యాన్తరమ్ (నీయుజ్జీవిప్పిక్క విత్యాది). ఉజ్జీవిప్పిక్కై- * మయర్వఱమతినలమరుళుకై. కొళ్ - కొణ్డరుళవేణుమ్. తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱవేణుమెన్ఱపడి. మున్బుమ్- ౮ * వళవేఴులకుక్కు

అ-ఆ-వి.—స్ఫురతికిమిత్యత్రాహ (శ్రీజనకరాజన్తిరుమకళితి)——ద్విషన్తః-ఉపాసకనుడైయశత్రుక్కళ్; పాపకృత్యామ్-ఇవనాలేశెయ్యప్పట్టపాపత్తైప్పాపిప్పరెన్గై.——(కడలుక్కిత్యాది). అత్రమొట్టైత్తలైయన్కథానుసన్ధేయా.(పాపఙ్గళావనవెన్ఱుతొడఙ్గి; అనుభవిక్కుమత్తనైయిఱే యెన్నుమళవుమ్) శఙ్కావాక్యమాయ్, (అనుభవిక్కుమిత్తనైయిఱే) ఆయిరుక్క, అవన్మార్విలేయేఅెట్టుక్కొళ్ళుకైయావతేతెన్ఱుశఙ్కిత్తుక్కొణ్డతు. పరిహారమ్ (అవన్మార్విలేయిత్యాది). ఎన్నవుమామ్.——(అపూర్వఙ్గాణిత్యాది), పరపక్షేగౌరవంస్వపక్షేలాఘవఞ్చాభిప్రేతమ్. ౯ “కల్పనాగౌరవంయత్రతంపక్షంనసహామహే | కల్పనాలాఘవంయత్రతంపక్షంరోచయామహే” ఇతిన్యాయవిదః. ఏకైకచేతనఏవానన్తకర్మజనితాపూర్వానన్త్యఙ్కల్పనీయమ్. త్రిక్షణావస్థాయినాం సుకృతదుష్కృతకర్మణాం కాలాన్తరభావిస్వర్గనరకాదిసాధనత్వాన్యథానుపపత్త్యా. ఏవమనన్తజీవేష్వపిప్రత్యేకంకల్పనీయమ్,ఏవంకల్పితేష్వపిసత్సుప్రతినియతదేశకాలపురుషవిశేషేషు ప్రతినియతఫలజనకత్వం చేతనవిశేషాధిష్ఠానేనవినానోపపద్యతే,వాశ్యాదివత్. కిఞ్చఏకకాలీనసృష్టేరేకకాలీనసంహారస్యచప్రమాణశతసిద్ధత్వాత్ అసఙ్కేతపూర్వకమననైరాత్మ్యభిరనుష్ఠితానన్తసుకృతదుష్కృతజనితాదృష్టదురదృష్టానామేకకాలీనవిపాకోప్యశక్యకల్పనఇత్యాదిపరమతదూషణమ్—౭ “క్రియాతచ్ఛక్తిర్వాకిమపితదపూర్వం పితృసురప్రసాదోవాకర్తుఃఫలదఇతిరజ్జేశకుదృశః|త్వదర్చేష్టాపూర్తఫలమపిభవత్ప్రీతిజమితి త్రయీవృద్ధాఆహుర్వ్యధి” —— “శిక్కెన” ఎన్ఱతుక్కిరణ్డుతాత్పర్యమ్. అతావతు - పదావతారికైయిల్, మున్బుమ్శొల్లిప్పోరుమ్ ఇత్యా

౨॥ భార-ద్రో-౩౩-౧౭.　　౩॥ స-నా.　　౪॥ ౧౪-౧.
౬॥ శా-మీ-౩-౨-సూ-౩౭.　　౭॥ రం-స్త-౨ ౨౦.　　౯॥ కి-గ.　　౮॥

ఈ.-నాననీవిడిలుమ్విడాతపడినాల్ పిడిత్తేనాకవే తిరువుళ్ళమ్బర్ఱవేణుమ్. అవనై ౧ * మాశుచః ఎన్గిఱార్. ౧

జీ-అ.-మున్బుమ్. "వైకున్దా - తిరుక్కుఱళా" ఎన్ఱత్తైప్పర్ఱ (పూర్వ్వజనాననీయెన్ఱతు). పూర్వ్వజనాన-ముఱ్పాడనాన. ఫలితమ్ (అవనై యిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. ౧.

అ-అ-వి.-దియిలే - ఒన్ఱు. ఇరణ్డామ్తాత్పర్యమ్ (ఎనైప్పెఱుకైక్కుపూర్వ్వజనానవిత్యాది). ఏకార్థమెన్గిఱతేముఖ్యమ్. యద్వా, దార్ఢ్యస్యావధిమాహ (ఎనైప్పెఱుకైక్కిలి).అవనై-చేతనర్క్కెల్లామ్ చరమశ్లోకముపదేశిత్తవీశ్వరనైయిత్యర్థః. ౧.

ప్ర-తి.—(వైకున్దామణివణ్ణనేప్రవేశే) అయోధ్యాకాణ్డేచతుర్ణవతితమే, "యదీహశరదోనైకాస్త్వయాసార్ధమనిన్దితే। లక్ష్మణేనచ వత్స్యామినమాంశోకఃప్రధక్ష్యతి॥ ౧౫॥ బహుపుష్పఫలే రమ్యే నానాద్విజగణాయుతే। విచిత్రశిఖరేహ్యస్మిన్రతవానస్మిభామిని॥ ౧౬॥ అనేన వనవాసేనమయాప్రాప్తంఫలద్వయమ్। పితుశ్చానృణతాధర్మే భరతస్యప్రియంతథా॥ ౧౭॥ వైదేహిరమసేకచ్చిచ్చిత్రకూటేమయాసహ। పశ్యన్తీ వివిధాన్భావాన్మనోవాక్కాయసంయతా" ॥ ౧౮ ॥——— (ముతఱ్పాట్టు) (వైకున్దావిత్యాది) (ఉన్నడియార్క్కిత్యాది) శాట్యాయనకే, "తస్యపుత్రాదాయముపయన్తిసుహృదస్సాధుకృత్యాంద్విషన్తఃపాపకృత్యామ్"——(కడలుక్కుత్తోడుత్తవమ్బిత్యాది) యుద్ధకాణ్డేద్వావింశే "అథోవాచరఘుశ్రేష్ఠస్సాగరందారుణంవచః | అద్యత్వాంశోషయిష్యామిసపాతాళంమహార్ణవ॥ ౧ ॥ బ్రాహ్మేణాస్త్రేణసంయోజ్యబ్రహ్మదణ్డనిభంశరమ్। సంయోజ్యధనుషిశ్రేష్ఠేవిచకర్షమహాబలః ॥ ౫॥ సాగరస్సముపాగమ్యపూర్వమామన్త్ర్యవీర్యవాన్। అబ్రవీత్ప్రాఞ్జలిర్వాక్యం రాఘవంశరపాణినమ్॥ ౨౫॥ తమబ్రవీత్తదారామ ఉద్యతోహిసనీపతే । అమోఘోఽయంమహాబాణః కస్మిన్దేశే నిపాత్యతామ్॥ ౨౮॥ రామస్యవచనంశ్రుత్వాతంపృష్ట్వాచమహాశరమ్। మహోదధిర్మహాతేజారాఘవంవాక్యమబ్రవీత్॥ ౩౦॥ ఉత్తరేణావకాశోస్తికశ్చిత్పుణ్యతమో మమ। ద్రుమకుల్యఇతిఖ్యాతోలోకేఖ్యాతోయథాభవాన్॥ ౩౧॥ ఉగ్రదర్శనకర్మాణోబహవస్తత్రవస్యవః। అభీరప్రముఖాఃపాపాఃపిబన్తిసలిలమ్మమ॥ ౩౨॥ తైర్నసంస్పర్శనంపాపంసహేయంపాపకర్మభిః।అమోఘః క్రియతాంరామమ్యయంతత్రశరోత్తమః॥ ౩౩॥ తస్యతద్వచనంశ్రుత్వా సాగరస్యసరాఘవః। ముమోచతంశరందీప్తంమరాసాగరదర్శనాత్॥ ౩౪॥"——— [భార - ద్రోణ - ౩౩] "విసృష్టంభగదత్తేనతదస్త్రం సర్వఘాతుకమ్। ఉరసాధారయామాస పార్థంసఞ్ఛాద్యమాధవః॥ ౧౮॥" ౧.

తాత్పర్యము.—శ్రీవైకుణ్ఠమునందు వసించువాఁడును ఆశ్రితసులభుఁడును నిరవధికసుందరుఁడును నామనస్సుతోఁగలిసి నాకతృప్తామృతమునలె భోగ్యభూతుఁడును నిత్యసూరులకునిర్వాహకుఁడును ఆశ్రితులకనుభవైకనాశ్యములైన సర్వపాపములనుబోఁగొట్టి ప్రతికూలులకు దుఃఖమునుబుట్టించుస్వభావముకలవాఁడునునైన నిన్ను నేను పరమప్రాప్యముగనాశ్రయించితిని. నాయంఁదుఁ బరమకృపచేసినన్ను స్వీకరింపుము. ౧.

మూ.—శెక్కేనచ్చిఱితోరిడముమ్బుఅప్పడాత్తన్నుళ్ళే, యులకుక।
ళొక్కవేవిఴుఙ్గిప్పుకున్దాల్పుకున్దతఱ్పిన్।
మిక్కఞానవెళ్ళచ్చుడర్విళక్కాయ్త్తుళక్కఱ్ఱముతమాయ్, ఎఙ్గుమ్।
పక్కనోక్కఱియానైబ్బన్దామరైక్కణ్ణనే॥ ౨.

అ.— (శెక్కేన) ఇప్పడితమ్ముళ్ళేపుకున్దపిన్బు ఎమ్బెరుమానుక్కుప్పిఱన్దసమృద్ధియైప్పేశుకిఱార్. జగత్సృష్ట్యాద్యన్యపరతైయైప్పోక్కిక్కొణ్డెన్నుళ్ళేపుకున్దాన్; పుకున్దతఱ్పిన్ అళవిఱన్దజ్ఞానాదిసకలకల్యాణగుణవిశిష్టనాయ్, విజ్వరనాయ్, ప్రముదితనాయ్, హర్షాతిశయత్తాలేపుతుక్కణిత్తతిరుక్కణ్ణాలియుడైయనాయ్, ఎన్నైయల్లతెఙ్గుమ్బక్కనోక్కఱియానెన్గిఱార్. ౨.

౧॥ భ-గీ-౧౮-౬౬.

అన్వ.—శిఱితోర్ ఇడముమ్ పుఱప్పడా (౩) ఉలకుకళ్ తన్నుళ్ళే ఒక్కవే (౬) విఴుఙ్గి శిక్కెన పుకున్దాన్ (౯) పుకున్దతఱ్పిన్ మిక్క ఞానవెళ్ళమ్ (౧౨) శుడర్ విళక్కాయ్ తుళక్కు (౧౫) అఱ్ఱు అముతమాయ్ ఎన్ (౧౮) పైమ్ తామరై కణ్ణన్ (౨౧) ఎఙ్గుమ్ పక్కమ్ * నోక్కు (౨౪) అఱియాన్.(౨౭)

పన్ని.—అనన్తరమ్, తమ్ముడైయపక్కల్ కలన్దు అవనుజ్జ్వలస్వరూపనాయ్ క్కొణ్డు ఓరిడత్తిలన్యపరతైయఱ శిరానిన్ఱానెన్గిఱార్.

అల్పమాన, దేశముమ్, పుఱమ్బుపోకాతపడి, (౩) ఉలకుకళై, తన్ సఙ్కల్పత్తుక్కుళ్ళే, ఏకప్రకారమాక, (౬) అడక్కి, ఇనియొరుకాలుమ్ పుఱప్పడాతపడి, ఎన్నుళ్ళేపుకున్దాన్; (౯) పుకున్దపిన్, మికుత్తువరుకిఱ, జ్ఞానపూర్త్తియాకిఱ, (౧౨) ప్రభైక్కాశ్రయమాన, స్వరూపమాకిఱ తేజోద్రవ్యమాయ్, నాన్ శిక్కెనప్పిడిత్తపిన్పు విశ్లేషాతిశఙ్కైయాల్ వన్దనడుక్కముమ్, (౧౫) తీర్న్దు, నిరతిశయభోగ్యభూతనుమాయ్, ఎన్నైయేపార్త్తిరుక్కిఱ, (౧౮) అఴకియ, తామరైపోన్ఱ, కణ్ణైయుడైయవన్, (౨౧) ఓరిడత్తిలుమ్, పక్కత్తిల్, నోక్కు, (౨౪) అఱికిఱిలన్. (౨౭) ఎన్బక్కలభినివేశమ్ పత్నీపరిజనాదికళ్ పక్కలిలుణ్డాన్ఙ్గిఱిలనెన్ఱుకరుత్తు. స్వరూపాదికళిలవనుక్కుణ్డానస్ఫురితప్రకాశముమ్ స్వసంశ్లేషమడియాకవెన్ఱునినైక్కిఱార్. ౨

అర్థము.—అల్పమైన దేశమును తప్పక (౩) లోకములను తనసంకల్పమునందు ఒకకాలమందే (౬) ఉంచుకొని విశ్లేషములేనట్లు (నాతో సంశ్లేషించెను. (౯) సంశ్లేషించినపిదప అధికమైన జ్ఞానపూర్తియనియెడి (౧౨) కాన్తికాశ్రయమైన దీపమైనవాఁడును భయమును (౧౫)లేని అమృతమునైనవాఁడును నాయొక్క (౧౮) అందములైన తామరపుష్పములవంటి నేత్రములుకలవాఁడును నైనశ్రియఃపతి (౨౧) ఎచ్చటను పార్శ్వమునందుఁ జూడ (౨౪) నెఱుఁగనివాఁడు. (౨౭) ౬.

ఈ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు. అవన్, "ఇవర్ నమ్మైవిడిల్ శెయ్వతెన్?" ఎన్ఱు అతిశఙ్కై పణ్ణపడియైచ్చొల్లిఱ్ఱు-కీఴిఱ్పాట్టిల్; ఇవర్, "విడేన్" ఎన్ఱపిన్పు అవనుక్కువడివిల్పిఱన్ద పౌష్కల్యమ్ శొల్లుకిఱతిప్పాట్టిల్.

(శిఱితోరిడముమ్పుఱప్పడాత్తన్నుళ్ళేయులకుకళొక్కవేవిఴుఙ్గిచ్చిక్కెనప్పుకున్దాన్) "నామాఴ్వారైయనుభవిక్కుమ్బోతు, శెరుప్పువైత్తుత్తిరువడితొఴప్పోకాప్పోలేయాకవొణ్ణాతు" ఎన్ఱుపార్త్తు, జగద్రక్షణత్తుక్కువేణ్డుమ్ సంవిధానమెల్లామ్బణ్ణి, అనన్యపరనాయనుభవిత్తు, పోకమాట్టాతేయిరున్దాన్; రాజాక్కళ్ అన్తఃపురత్తి

జీ-అ.— ఇరణ్డామ్పాట్టు. (శిక్కెనవిత్యాది) కీఴిఱ్పాట్టిల్ ప్రమేయత్తైయనువదియానిన్ఱుకొణ్డు, "మిక్కఞానవెళ్ళచ్చుడర్విళక్కాయ్" ఇత్యాదియైక్కుటాక్షిత్తవతారికై (అవనిత్యాది). ఇవర్ "పిడిత్తేనొల్ శిక్కెన" ఎన్ఱవనన్తరమ్, అవనుడైయజ్ఞానాదికళిల్పిఱన్ద ఔజ్జ్వల్యత్తైచ్చొల్లుకిఱారెన్ఱిప్పాట్టుక్కుసఙ్గతియెన్ఱపడి. (అతిశఙ్కైపణ్ణ) అతునివృత్తమాన (పడి) ఎన్ఱుకూట్టువతు. "శుడర్విళక్కాయ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి. (వడివిల్పిఱన్ద పౌష్కల్యమెన్ఱతు).

అన్వయప్రదర్శనపూర్వకం భావమాహ (శిఱితోరిడముమిత్యాది). ఓరిడముమ్ - ఒరుపదార్థముమ్, శెరుప్పువైత్తుత్తిరువడితొఴుకైయావతు-ఒరుశ్రీవైష్ణవర్ పెరుమాళైత్తిరువడితొఴవెఴున్దరుళ, అవర్ శ్రీపాదమ్ పిత్తప్పిళప్పాయిరుక్కైయాలే శ్రీపాదరక్షైకొణ్డెఴున్దరుళి నారాయణైత్తిరువాశలిలే వైత్తెఴున్దరుళినవళవిలే, శ్రీపాదరక్షైయిలేతానేతిరువుళ్ళమ్ శెన్ఱు, "తీర్థమ్ ప్రసాదిక్క" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్కిఱత్తై "శెరుప్పుపరిసాదిత్తరుళ" ఎన్నారామ్. సంవిధానమ్ - వ్యాపారమ్. "శిక్కెన" ఎన్ఱతుక్కర్థద్వయమ్ - అన్యపరనైయిల్లాతపడియెన్నుతల్,

అ-అ-వి.— "ఉలకుకళొక్కవేవిఴుఙ్గిప్పుకున్దాన్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (నామాఴ్వారై యిత్యాది).

*"తొట్టనైత్తూఱుమణఱ్కేణి" ఎన్నవళ్ళువర్కుఱళిఱ్పోలే ఇఙ్గుమకారలోపమ్.

ఈ.—ల్పుకువతు, నాట్టుక్కణక్కల్ఱిపిన్పిఱే. అత్యల్పమాయిరుప్పతొరుపదార్థముమ్ తన్బక్కల్ నిన్ఱుమ్ పిఱి కతిర్ ప్పట్టునోవుపడాతపడియాక త్తన్ సజ్కల్పసహస్రైకదేశత్తిలే లోకజ్గళై యొరుకాలేవైత్తు,ఇనిప్పేరాతపడి పుకున్దాన్ (శిక్కేనప్పుకున్దాన్) అనన్యప్రయోజనమాకప్పుకున్దానెన్ఱుమామ్.

(పుకున్దవిత్యాది) ఇవరోడేవన్దుకలన్దు, అక్కలవియిలతిశయత్తైయుమ్తీర్న్దపిన్బాయిత్తు వికసితసహజసార్వజ్ఞ్యనుమాయ్ విజ్వరనుమాయిత్తు. తనక్కు నిత్యధర్మమానజ్ఞానత్తైయుడైత్తాన ఆత్మవస్తు, కర్మనిబన్ధనమాకవోరుదేహత్తైప్పరిగ్రహిత్తు,ఇన్ద్రియద్వారత్తైయపేక్షిత్తుక్కొణ్డుప్రసరిక్కవేణ్డుమ్పడిపోన్దతు, ఒరునాళ్ వరైయిలేభగవత్ప్రసాదముమ్బిఱన్దుజ్ఞానసజ్కోచముమ్కఴియక్కడవతాయిరుక్కుమిఱే;అజ్ఞనోరుహేతువుమిన్ఱిక్కేయిరుక్కిఱవనుమివరోడేవన్దుకలప్పతఱ్కుమున్బు సజ్కుచితజ్ఞాననాయ్, ఇవరోడేకలన్దపిన్బు వికసితమానజ్ఞాన

జీ.అ.—ప్రయోజనాన్తరపరత్తైయిల్లాతపడియెన్నుతల్. లౌకికదృష్టాన్తమ్ (రాజాక్కళిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (అత్యల్పమాయిత్యాది). పిఱికతిర్ ప్పట్టు-తప్పిప్పోయ్. అనన్యప్రయోజనమాకవెన్ఱతు - జగద్రక్షణరూపప్రయోజనమ్ సిద్ధిక్కైయాలేయెన్ఱపడి.

"పుకున్దతఱ్పిన్ మిక్కఞానవెళ్ళచ్చుడర్విళక్కాయ్త్తుళక్కఱ్ఱు" ఎన్నుమళవుక్కర్థమ్ (ఇవరోడేయిత్యాది). మికున్దవరుకిఱజ్ఞానపూర్తియాకిఱప్రభైక్కాశ్రయమాన స్వరూపమాకిఱ తేజోద్రవ్యమాయితిశబ్దార్థః. "పుకున్దతఱ్పిన్" ఎన్గిఱవితు - ఉపలక్షణమిత్యభిప్రాయేణాహ (అతిశయత్తైయున్దీర్న్దపిన్బాయిత్తెన్ఱు). ఞానవెళ్ళత్తాల్ వన్దమిక్కతేజస్సైయుడైయనాయెన్ఱర్థాన్తరత్తైయుమ్ వివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (వికసితసహజసార్వజ్ఞ్యనుమాయెన్ఱు). విజ్వరనుమాయెన్ఱతు- "తుళక్కఱ్ఱు" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్. కర్మవశ్యనాన చేతననుక్కు సంసారియాననాళిల్ భగవన్నిగ్రహమడియాక జ్ఞానసజ్కోచమ్బిఱక్కక్కడవతాయ్, భగవత్ప్రసాదమడియాక ముక్తనానవవస్థైయిల్ జ్ఞానవికాసమ్బిఱక్కక్కడవతాయిరుక్కుమ్; అప్పడియొరుహేతువిన్ఱియిలేయిరుక్కిఱవను మాழ்వారోట్టైవిశ్లేషత్తాలే సజ్కుచితజ్ఞాననాయ్ అవరోట్టైసంశ్లేషత్తాలే వికసితజ్ఞాననాయిరానిన్ఱాన్; ఇతెన్నప్రణయిత్వమెన్గిఱార్ (తనక్కిత్యాది). ౧"జ్ఞానంవైరాగ్యమైశ్వర్యంధర్మశ్చమనుజేశ్వర। ఆత్మనోబ్రహ్మభూతస్యనిత్యమేతచ్చతుష్టయమ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (నిత్యధర్మమానవెన్ఱతు). ధర్మమ్-శేషత్వమ్. ఐశ్వర్యమ్ - నియన్తృత్వమ్. ౨"ఆత్మానదేవోననరోనపశుర్నచపాదపః। శరీరాకృతిభేదాస్తుభూపైతేకర్మయోనయః" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (కర్మనిబన్ధనమాకవిత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే-౩"విష్ణుశక్తిఃపరాప్రోక్తాక్షేత్రజ్ఞాఖ్యాతథాపరా। అవిద్యాకర్మసంజ్ఞాన్యాతృతీయాశక్తిరిష్యతే। యయాక్షేత్రజ్ఞశక్తిస్సావేష్టితానృపసర్వగా" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. ఇన్ద్రియద్వారత్తైయపేక్షిత్తుక్కొణ్డు ఎన్ఱవిడత్తిలే- ౪"ఇన్ద్రియాణాంహిసర్వేషాంయద్యేకంక్షరతీన్ద్రియమ్। తేనాస్యక్షరతిప్రజ్ఞాదృతేఃపాదాదివోదకమ్" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. ౫"పరాభిధ్యానాత్తుతిరోహితన్తతోహ్యస్య బన్ధవిపర్యయౌ" ౬"పరజ్జ్యోతిరుపసమ్పద్యస్వేనరూపేణాభినిష్పద్యతే" ఇత్యాదిగళైప్పఱ్ఱ (ఒరునాళ్వరైయిలేయిత్యాది). మిక్కఞానవెళ్ళత్తైయుమ్, "శుడర్విళక్కు" ఎన్ఱు - నిరవధికతేజోరూపమాన విగ్రహత్తైయుముడైయవనెన్ఱర్థాన్తరమ్ (వికసితమానవిత్యాది). "విజ్వరనుమాయ్" ఎన్ఱత్తై

అ-అ-వి.—౩"యయాక్షేత్రజ్ఞశక్తిస్సావేష్టితానృపసర్వగా।సంసారతాపానఖిలానవాప్నోత్యతిసన్తతాన్॥ తయాతిరోహితత్వాచ్చశక్తిః క్షేత్రజ్ఞసంజ్ఞితా। సర్వభూతేషుభూపాలతారతమ్యేనవర్తతే॥ అప్రాణవత్సుస్వల్పాసాస్థావరేషుతతోధికా। సరీసృపేషుతేభ్యోపిహ్యతిశక్త్యాపతత్రిషు". [యయాఎన్ఱతు] కర్మసంజ్ఞికమానతృతీయైయాలే. ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్.——"మిక్కవెళ్ళచ్చుడర్విళక్కు" ఎన్ఱు - జ్ఞానవిశేషణమాక్కి, శుడర్విళక్కాన - "మిక్కఞానమ్" ఎన్ఱుమాత్తామర్థముమ్ తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి (వికసితసహజసార్వజ్ఞ్యనుమాయ్) ఎన్ఱార్కీழ்; అన్ఱిక్కే, "శుడర్విళక్కు" ఎన్ఱు-నిరవధికతేజోరూపమాన విగ్రహత్తైచ్చొల్లుకిఱతాక్కియరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (దివ్యమజ్గళవిగ్రహముమ్ పుకర్పెఱ్ఱతిప్పోతెన్ఱు). ముతల్ జ్ఞానవిశేషణమెన్గిఱ్కునియామకమేతెన్ఱాల్; "వికసితసహజసార్వజ్ఞ్యనుమాయ్" ఎన్ఱవనన్తరమ్, "శుడర్విళక్కాయ్"ఎన్ఱతుక్కర్థమాక-పుకర్పెఱ్ఱతిరుమేనియుముడైయనాయెన్నాతే, "తుళక్కఱ్ఱు"ఎన్గిఱతుక్కర్థమాక "విజ్వరనుమాయిఱ్ఱు"

౧॥ ౨॥వి-పు-౨-౧౩-౯౮. ౩॥వి-పు-౬-౭-౬౧-౬౨-౬౩-౬౪. ౪॥ ౫॥శా-మీ-౩-౨-సూ-౪. ౬॥ఛాం-ఉ-౮-౧౨-౨.

ఈ.—వెళ్ళత్తైయుముడైయనానాన్, దివ్యమజ్గళవిగ్రహముమ్పుకర్ పెఱ్ఱితిప్పోతు. (తుళక్కఱ్ఱు)౧*ఆడియాడియి లాత్ర్ర్మైయాల్ వన్దవుళ్ నడుక్కముమ్ తీర్న్దానాయిరానిన్దాన్; ౨"విజ్వరః" ఎన్నక్కడవతిత్తే. "ఇవర్ నమ్మై విడిత్తుయ్ వతెన్?" ఎన్గిఱవుళ్ నడుక్కముమఱ్ఱితిప్పోతు. (అముతమాయ్) "ప్రముమోదహ" ఎన్గిఱపడియే.

అవఙ్ఞాతమ్మైవిరుమ్బిభోగ్యమాకనిన్ఱిరుక్కిఱవిరుప్పత్తమక్కుభోగ్యమాయిరుక్కిఱపడి. (ఎజ్గుమ్బక్కనోక్కఱియాన్) "ఆழ்వార్ పక్కలివనుక్కుణ్డాన అతిమాత్రప్రావణ్యత్తై తవిర్క్కవేణుమ్" ఎన్ఱునాయ్చ్చిమార్ తిరుములైత్తడత్తాలేనెరుక్కిలుమవర్కళ్ పక్కల్ కణ్వైక్కమాట్టుకిఱిలన్. ఇజ్గే, ఆళవన్దార్క్కు కుఱుకైక్కావలప్పనరుళిచ్చెయ్తతాక వరుళిచ్చెయ్యుమ్వార్త్తై - "అప్పన్ శ్రీపాదత్తిలే యొరురహస్యవిశేషముణ్డు" ఎన్ఱు మణక్కాల్నమ్బి యరుళిచ్చెయ్య, "అతుకేట్కవేణుమ్" ఎన్ఱు ఆళవన్దారు మెழுన్దరుళక్కజ్గైకొణ్డశోழపురత్తేఱ, అప్పనుమజ్గే యొరుకుట్టిచ్చువరిలే యోగత్తిలేయెழுన్దరుళియిరుక్క, "ఇవరై సమాధిభజ్గమ్బణ్ణవొణ్ణాతు" ఎన్ఱుశువరుక్కుప్పుఱమ్బేపిన్నేనిఱ్క. అప్పనుమ్ యోగత్తిలే యెழுన్దరుళియిరుక్కిఱవర్ తిరుమ్బిప్పార్త్తు, "ఇజ్గుచ్చొట్టైక్కులత్తిలారేనుమ్ వన్దారుణ్డో?" ఎన్ఱుకేట్టరుళ, "అడియేన్" ఎన్ఱు ఆళవన్దారు మెழுన్దరుళివన్దు కణ్డు, "నాజ్గళ్ పిన్నే తెరియాతపడినిఱ్క ఇజ్ఙనరుళిచ్చెయ్కైక్కు హేతువెన్?" ఎన్న, "నానుమ్ తానుమాక వనుభవియానిన్దాల్, పెరియపిరాట్టియార్ తిరుములైత్తడత్తాలేనెరుక్కియణైత్తాలుమవళ్ ముకజ్గూడప్పారాత సర్వేశ్వరన్, ఎన్కழுత్తైయముక్కినాలు మూన్ఱుతరమజ్గే యెట్టిప్పార్త్తాన్; 'ఇప్పడియవన్ పార్క్కుమ్బోతు శొట్టైక్కుడియిలేశిలర్ వన్దారుణ్డాకవేణుమ్' ఎన్ఱిరున్దేన్ నాణుమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్. (ఎన్పైన్దామరైక్కణ్ణనే) ౧*ఆడియాడియిలాత్ర్ర్మైయాల్ వన్దతాపముమ్ తీర్న్దుతిరుక్కణ్గళుమ్కుళిర్న్దతు. ౨.

జీ-అ.—వివరిక్కిఱార్ (ఆడియాడియిలిత్యాది). "కృతకృత్యస్తదారామో విజ్వరః ప్రముమోదహ" ఇతి శ్రీసప్తశ్లోకే. ఆత్ర్మైయాలే- ఆழ்வారుడైయవాత్ర్మైయాలే. ఉళ్ నడుక్కమ్. అన్తఃకమ్పమ్. ఇతుక్కుసంవాదమ్ (విజ్వరఇత్యాది). ఇతుక్కు - పూర్వార్థత్తిలేనోక్కు. "తుళక్కఱ్ఱు" ఎన్ఱతుక్కర్థాన్తరమ్ (ఇవర్ నమ్మైవిడిలిత్యాది).

ఎవ్వాకారత్తాలే భోగ్యత్వమెన్న (ప్రముమోదహేత్యాది). "హ" ఎన్ఱతు - పెరుమాళుడైయ ప్రమోదదశైయిల్ భోగ్యతైయైక్కణ్డుఋషియినుడైయ ఈడుపాడు. "ఎజ్గుమ్" ఇత్యస్యచరమావధిమాహ (ఆழ்வார் పక్కలిత్యాది). (అతిమాత్రప్రావణ్యత్తైయితి). అతిమాత్ర ప్రావణ్యమ్ సత్తానాశకమాకైయాలే తవిర్క్కవేణుమెన్ఱపడి. "అవర్కళ్ పక్కల్ కణ్వైయాన్" ఎన్నుమతుక్కుసంవాదమ్ (ఇజ్గేయాళవన్దారిత్యాది). ఎన్పైన్దామరైక్కణ్ణనిత్యారభ్యాన్వయః. ౨.

ఆ అ-వి.—ఎన్నైయాలే.——"అముతమాయ్" ఎన్ఱతు - హృష్టనాయెన్ఱువినక్షిత్తు, అముతమెన్ఱాల్ - భోగ్యమాయిరుక్కుమెన్ఱుశొల్లుమతొழியు, సన్తోషజ్గొల్లుమ్బడియెన్నెన్న (ప్రముమోదహఇత్యాది). అన్ఱిక్కే, ప్రముమోదహఎన్గిఱపడియేయెన్ఱతు - వాక్యభేదమ్బణ్ణి, తన్మై ప్పెఱ్ఱ ప్రీతియాలేహృష్టనాయిరుక్కిఱవిరుప్పైచ్చొల్లుకిఱతు. తన్మైప్పెఱ్ఱప్రీతియవనతానాల్ భోక్తావవనాకవేణ్డియిరుక్క, "అముతమాయ్" ఎన్ఱు - స్వభోక్తృత్వన్దోన్ఱ వరుళిచ్చెయ్వానెన్నెన్న (అవఙ్ఞాతమ్మైవిరుమ్బిఇత్యాది). ఎన్నవుమామ్. తమ్మాలవనుక్కుణ్డానముకమలర్త్తియైక్కణ్డుతాముకక్కైస్వరూపమాకైయాలే భోక్తృత్వదోషమిల్లైయెన్ఱుకరుత్తు.——౩"అకలకిల్లేనిఱైయుమెన్ఱలర్మేల్మజ్గైయుఱైమార్పా" ఉన్నడిక్కీழமర్న్దుపుకున్దేన్" ౪"కోలమలర్ప్పావైక్కన్బాకియవెన్నన్బేయో" ఇతిప్రకారేణపురుషకారభూతానాందివ్యమహిషీణాం కథం ప్రావణ్యనివర్తకత్వమితిశఙ్కాచ (అతిమాత్రశబ్దేన) పరిహృతాభవతి. ఆశ్రయాపాయశఙ్కయానివర్తయన్తీతిభావః. "తిరుములైత్తడత్తినాలేనెరుక్కినాలుమవళ్ ముకమ్బారాన్" ఎన్ఱతుక్కుసంవాదమ్ (ఆళవన్దారిత్యాది). (అప్పన్ శ్రీపాదత్తిలే యొరురహస్యవిశేషముణ్డెన్ఱు

౧॥ ౧౪-౧. ౨॥ సప్తశ్లోకే-౭౫. ౩॥ ౬౦-౧౦. ౪॥ ౧౦౦-౯.

మణక్కాల్నమ్బియరుళిచ్చెయ్య) ఆతానతు-మణక్కాల్నమ్బి ఆళవన్దార్కు ప్పచ్చెయిట్టుప్పోయ్, "ఇతు వేయుమ్ముడైయనిధి" ఎన్ఱుపె రుమాళ్ తిరువడికళైక్కాట్టిక్కొడుక్క, అవరుమ్ హృష్టరాయ్త్తొழுతవళవిలే పెరుమాళ్, కుళిరనోక్కుతల్, వినవుతల్; శెయ్యక్కాణా మైయాలే, "ఇవ్వస్తువైయథామనోరథమనుభవిక్కవిరక్కిల్లైయో?" ఎన్ఱునమ్బియైక్కేట్టరుళ, "ఆనాల్ కజ్గైకొణ్డశోழபురత్తిలే నాతమునికళు క్కు త్తిరుప్పళ్ళిపడుత్తవిడత్తిలే యొరుకుట్టిచ్చువరిలే కురుకైక్కావలప్పనయోగత్తిలేయెழுన్దరుళియిరుక్కిఱార్, అవరిడత్తిలేశెన్ఱాలుమ్ముడైయ మనోరథమ్ సిద్ధిక్కుమ్" ఎన్ఱుమణక్కాల్నమ్బి యరుళిచ్చెయ్య. అప్పాల్ - ఇరున్దపడియే యనుసన్ధిప్పతు. ఇత్తాలిజ్గుతాత్పర్యమ్- పిరాట్టితి రుములైత్తడత్తాలే నెరుక్కినాలు మవళ్ ముకమ్బారానెన్గిఱమాత్రమ్. కుట్టిచ్చువర్-స్వల్పభిత్తిః. ௨.

ప్ర-తి.—(ఇరణ్డామ్బాట్టు) (శిక్కెనవిత్యాది). (తుళక్కఱ్ఱు) సజ్క్షేపే, అభిషిచ్యచలఙ్కాయాంరాక్షసేన్ద్రంవిభీషణమ్ । కృతకృ త్యస్తదారామోవిజ్వరఃప్రముమోదహ"॥౮౯॥

తాత్పర్యము.—సకలలోకములను తనసంకల్పమువందుంచి రక్షించి యనన్యపరుఁడై సర్వేశ్వరుఁడు నామనస్సునందు దృఢముగసంశ్లేషిం చెను. పిదప నిరతిశయజ్ఞానాదిసకలకల్యాణగుణవిశిష్టుఁడును కృతకృత్యుఁడును సంతోషాతిశయముచే మనోహరములైన నేత్రములుకల వాఁడును నన్నుదప్ప యితరములనుజూడక నాయందత్యాసక్తుఁడునునాయెను. ௨.

మూ.—తామరైక్కణ్ణనై విణ్ణోర్ పరవుమ్దలైమకనై, త్తుழாయ్విరై।
పూమరువుకణ్ణియెమ్బిరానై ప్పొన్మలైయై ।
నామరువినన్గేత్తియుళ్ళివణజ్గినామకిழ்న్దాడ, నావలర్ ।
పామరువినిఱ్కత్తన్దపాన్మైయేవళ్ళలే ॥ 3॥

ఆ.—(తామరై) నిరతిశయసౌన్దర్యలావణ్యాదికల్యాణగుణవిశిష్టనాయ్, నిరతిశయసుగన్ధదివ్యమాల్యాలఙ్కృతనాయ్, శేష శేషాశన వైనతేయాదిదివ్యపురుషర్కళాలే సంస్తూయమాననాయిరున్దవనై, నామ్మరువినన్గేత్తియుళ్ళివణజ్గినామకిழ்న్దాడుమ్బడినమ్ముడైయ నావిలేయలరు కిఱశొల్లుకళుక్కుత్తన్నై విషయమాక త్తరుకైయే స్వభావమాయిరుప్పతే!, ఎన్నవదాన్యనో! వెన్గిఱార్. 3.

అన్వ.—తామరై కణ్ణనై విణ్ణోర్ (3) పరవుమ్ తలైమకనై విరై (௬) పూ మరువు తుழாయ్క్కణ్ణి (௯) ఎమ్ పిరానై పొన్మలై యై (௧௨) నామ్ మరువి నన్గు (௧௫) ఏత్తి ఉళ్ళి వణజ్గి (௧௭) నామ్ మకిழ்న్దు ఆడ (௨௧) నా అలర్ పా (௨௪)మరువి నిఱ్క తన్ద(௨௬) పాన్మై ¶ ఏయ్ వళ్ళల్. (3௦).

పన్నీ.— అనన్తరమ్, తన్నైక్కరణత్రయత్తాలుమ్ నిరన్తరానుభవమ్బణ్ణువిత్త మహోదారనానవన్ ఎన్నైయొழிయవఱికిఱిల నెన్గిఱార్.

తామరైపోన్ఱ, కణ్గళైయుడైయనాయ్, అవ్వழகాలే నిత్యసూరికళ్, (3) నిరన్తరమాకప్పుకழுమ్బడియాన, మేన్మైయైయుడైయవ నాయ్, విరైయుమ్, (௬) పూవుమ్, మరువిన, తుழாయ్మాలైయైయుడైయనాయ్కొణు,(௯)ఎజ్గళుక్కు, స్వామియాయ్, ఎజ్గళ్లోట్టైచ్చే ర్త్తియాలే పొన్మలైపోలే యొళ్గియుజ్జ్వలనానతన్నై, (௧௨) నాజ్గళ్ నికర్షమ్బార్త్తకలాతే, మరువి, సూరికళోపాతియజ్గుత్తైక్కుత్త కుతియా మ్బడినన్ఱాక, (௧௫) ఏత్తి, అవర్కళ్ శిన్దైయుళ్ వైకున్దపోలేనినైత్తు, ௧ "వణఙ్గివழிపడుమ్" ఎన్నపడియేతిరువడికళిలేవిழுన్దు, (௧௭)

ఇప్పడికరణత్రయత్తాలుముణ్ణానవనుభవత్తాలే నాజ్గళ్, అనన్దికళాయ్, సనమ్కృమన్నత్తమ్మణ్ణమ్బడియాక, (౨౧) నావిలే, అలరాకిఱ, పావిలే, (౨౪) మరువి, తిరువాయ్మొళిపాడినిఱ్కుమ్బడి, ఉపకరిత్త, (౨౭) స్వభావత్తుక్కు, పొరున్దిన, ఔదార్యగుణవిశిష్టనానవన్. (౩౦) ఎన్నుమ్పక్కనోక్కుజియానెన్నన్వయమ్. పాన్మై - స్వభావమ్. ౩.

అర్థము.—తామరపుష్పములవంటి నేత్రములుకలవాఁడును నిత్యసూరులు (౩) సంతోషించునట్లున్న అధిపతియైనవాఁడును పరిమళమును (౬) పుష్పములును పూర్ణమైయున్న తిరుత్తుళాయిమాలకలవాఁడును (౯) మాకు స్వామియైనవాఁడును సువర్ణపర్వతమువలె (అత్యుజ్వలుఁడును నైనసర్వేశ్వరుని) (౧౨) మేము సమీపించియు చక్కఁగ (౧౫) స్తుతించియు ధ్యానించియు నమస్కరించియు (౧౮) మేము ఆనన్దించినవారలమై నర్తనముచేయ (౨౧) నాలికయందు వికసించుచున్న పాశురములయందు (౨౪) సమీపించి నిలుచునట్లు ఉపకరించిన(౨౭) స్వభావమునకుఁ దగునైన ఔదార్యగుణముకలవాఁడాయెను. (౩౦)

ఈ.—మూన్దామ్పాట్టు. నిత్యసూరికళుక్కు మవ్వరుకానవన్ తన్నై నర్ దేశికనాయనుభవిక్కుమ్బడిపణ్ణినవితువుమోరౌదార్యమేతానెన్గిఱార్.

(తామరైక్కణ్ణనైయిత్యాది)ఒరుకాల్ తిరుక్కణ్గళాలేకుళిరనోక్కినాల్, అతిలేతోర్ఱు జ్వరసన్నిపతితరై ప్పోలే అడైవుకెడనేత్తానిప్పర్కళాయిర్ఱు నిత్యసూరికళ్. ౧"శ్రుతోయమర్థో రామస్యజామదగ్న్యస్యజల్పతః" ఎన్గిఱపడియే. (తలైమకనై) ఇవర్కళేత్తానిన్టాలుమ్, ౨."నిరవద్యఃపరఃప్రాప్తేః" ఎన్నుమవన్పరనాయిరుక్కుమ్. (తుళాయిత్యాది). నిత్యసూరికళై క్కణ్ణుకాలేతోఱ్పిత్తాన్, ఇవరైక్కణ్ణియిలే యకప్పడుత్తినాన్. మార్విల్ మాలైయైక్కాట్టిమాలాక్కినాన్. విరై - పరిమళమ్. విరైయుమ్ పూవుమ్మరువియిరున్దుళ్ళ తుళాయ్క్కణ్ణియెమ్బిరానై. (పొన్మలైయై) ఎన్రో శ్టైక్కలవియాలే అపరిచ్ఛిన్నమానవళుకైయుడైయనాయ్, కాల్వాజ్గమాట్టాతేయిరుక్కిఱవనై. నానేత్తప్పెఱ్ఱపడియాలేవళర్న్దపడియెన్నవుమామ్. ఆక, ఇత్తాల్- ఇవరైప్పెఱ్ఱిపిన్బువళర్న్దుపుకర్ పెఱ్ఱపడి.

జీ-అ.—మూన్దామ్పాట్టు (తామరైయిత్యాది). "విణ్ణోర్ పరవుమ్తలైమకనై, నావలర్పామరువి నిఱ్కత్తన్దపాన్మైయేవళ్ళలే" ఎన్నపదజ్గళైక్కటాక్షిత్తవతారికై (నిత్యసూరికళుక్కుమిత్యాది).

తామరైక్కణ్ణనై, విణ్ణోర్ పరవుమ్ తలైమకనై" ఎన్గిఱపదచ్చేర్త్తిక్కు భావమ్(ఒరుకాలిత్యాది). పరవుకై-అడైవుకెడక్కూప్పిడుకై. ఇతు-భక్తిపారవశ్యకృతమ్. "పరవుమ్" ఎన్నత్తుక్కు సంవాదమ్ (శ్రుతోయమిత్యాది). ౨ "నారదస్యచదేవర్షేఃకృష్ణద్వైపాయనస్యచ" ఇత్యుత్తరార్ధమ్. ఇదంప్రమాణం మోక్షధర్మే. జల్పతః ఎన్ను - తసిల్ ప్రత్యయాన్తమాన వవ్యయమాయ్, రామనుడైయ జల్పత్తినాలే కేట్కప్పట్టతెన్నపడి. జల్పనమ్ - అక్రమమాకచ్చొల్లుకై. తలైమకనై - ముత్తన్మైయెయుడైయవనై. (నిరవద్యఇత్యాది) పఞ్చమేంశే ప్రథమే, "నిరవద్యఃపరఃప్రాప్తేర్నిరధిష్ఠోక్షరఃక్రమః । సర్వేశ్వరపరాధారధామ్నాన్ధామాత్మకాక్షయ." (పరఃప్రాప్తేః) ప్రాప్తేఃపరః - ప్రాప్తుమశక్య ఇత్యర్థః. నిరధిష్ఠః - నిరాధారః. క్రమః - అప్రతిబన్ధమహోత్సాహః. సర్వేశ్వరపరాధార! - సర్వేషామీశ్వరాణాంపరాధార!. ధామ్నాన్ధామాత్మక! - జ్యోతిషాజ్యోతిరిత్యర్థః. "కణ్ణియెమ్బిరానై" ఎన్నపదత్తైక్కటాక్షిత్తురసోక్తి (నిత్యసూరీత్యాదివాక్యద్వయముమ్). అన్వయమ్ (విరైయుమిత్యాది). "ఎమ్బిరానై, పొన్మలైయై" ఇతిపదసఙ్గతిసిద్ధం భావమాహ (ఎన్రోశ్టైయిత్యాది). "నన్గేత్తి" ఎన్నతైక్కటాక్షిత్తర్థాన్తరమ్ (నానేత్తవిత్యాది). ఫలితమ్ (ఆకవిత్తాలిత్యాది). ఉక్తార్థద్వయత్తాలుమెన్నపడి.

అ-అ-వి.—(ఒరుకాల్ తిరుక్కణ్గళాలేయితి). ౩ "జితన్తేపుణ్డరీకాక్ష" ౪ "తదక్ష్ణసారమ్" ఇత్యాది.—— (కాల్వాజ్గమాట్టాతే

౧॥ మో-ధ-౩౪. ౨॥ వి-పు-౫-౧-౪౫. ౩॥ జి-స్తో. ౪॥ భాగ-పు-౨-౩-౨౪.

ఈ.-(నామరువి) ౧"అరువినైయేన్" ఎన్ఱ కలక్కుడవనామ్ కిట్టి (నణ్ణేత్తి) నిత్యసూరికళైత్తక్కుడవవిషయత్తైన స్ఱాకవేత్తి; ౨ * వానవర్ శిన్దైయుళ్ వైత్తుచ్చొల్లుమ్ శెల్వనై, ఎన్దైయేయెన్బన్ ఎన్ఱ కన్ఱవరిత్తే. ౩"యతోవాచోనివర్తన్తే" ఎన్ఱు వేదఙ్గళుమ్ గూడమీణ్డవిషయత్తై మఱుపాడురువవేత్తియెన్ఱుమామ్. (ఉళ్ళి) ౧ "నినైన్దు"ఎన్ఱు అనుసన్ధానత్తుక్కు ప్రాయశ్చిత్తమ్బణ్ణత్తేడాతేయనుసన్ధిత్తు. (వణఙ్గి) గుణబలాత్కృతరాయ్ నిర్మమరాయ్వణఙ్గి. ౪ "వణఙ్గినాల్, ఉన్బెరుమైమాశూణాతో" ఎన్నుమ్నామ్వణఙ్గి.

(నామకిழ்న్దాడ) భగవదనుభవత్తాల్ వన్దప్రీతితత్త్వమ్ కనాక్కుణ్డాటియాతనామ్ హృష్టరా యతుక్కు ప్పోక్కువిట్టాడ. (నావలరిత్యాది) నాట్పూవలరుమాపోలే జిహ్వాగ్రత్తిలే వికసియానిన్ఱుళ్ళఛన్దస్సానతు ఎన్బ క్కులిలేనిఱ్ఱుమ్బడియాక త్తన్దవితుతన్నై స్వభావమాకవుడైమైయాయిరుక్కుఱ పరమోదారనే!. (నావలర్ పా) మనస్సహకారముమ్ వేణ్డాతపడియాయిరుక్కై. తామరైక్కణ్ణనాయ్, విణ్ణోర్ పరవుమ్దలైమకనాయ్, తుழாయ్ విరైప్పూమరువుకణ్ణి యెమ్బిరానాయ్, పొన్మలైయాయిరుక్కుఱతన్నై, నామ్మరువినణ్ణేత్తియుళ్ళివణఙ్గినామ్ మకిழ்న్దాడుమ్బడి, నావలర్ పామరువినిఱ్ఱుత్తన్దపాన్మైయేయ్న్దవళ్ళలేయెన్ఱు శొల్లుకిఱా రాకవుమామ్. అన్ఱియే, "తామరైక్కణ్ణనై" ఎన్గిఱ ఐకారత్తై - అవ్యయమాక్కి, తామరైక్కణ్ణనాయ్ - పొన్మలైయాయిరుక్కుఱనీ, నామరువి - నావలర్ పామరువినిఱ్ఱుత్తన్దపాన్మైయే - ఇతువుమొరుస్వభావమే !; వళ్ళలే - పరమోదారనే ! ఎన్గిఱా రాకవుమామ్. ౩.

జీ-అ.- "నామ్" ఎన్ఱపదత్తై-"మరువి,నణ్ణేత్తి, ఉళ్ళి,వణఙ్గి"ఎన్ఱపదఙ్గళోడే ప్రత్యేకమన్వయిత్తు, అత్తాల్-ఔదార్యాతిశయన్దోన్ఱుకిఱతెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి, ప్రతిపదమ్ ప్రతికోటిఙ్చదర్శయతి (అరువినైయేనిత్యాదియాలుమ్, వానవర్ శిన్దైయుళ్ వైత్తిత్యాదియాలుమ్, నినైన్దిత్యాదియాలుమ్, వణఙ్గినాలున్బెరుమైయిత్యాదియాలుమ్, భగవదనుభవత్తాలిత్యాదియాలుమ్). అరువినైయేనెన్ఱతుక్కు- ౧"వళవేழுలకిన్ తలాయవానోరిఱైయై" ఇత్యాద్యౌహృదయమ్, "విణ్ణోర్ పరవుమ్ తలైమకనై" ఇత్యేతద్హృదినిధాయాహ (నిత్యసూరికళై త్తవిత్యాది). నణ్ణైక్కుభావమ్ (వానవరిత్యాది). ఆకైయాలే నిత్యసూరికళైప్పోలేనస్ఱాకవేత్తియెన్ఱు (అకన్ఱవరిత్తే) ఎన్ఱనన్తరమ్ వాక్యత్తైప్పూరిప్పతు. నణ్ణైక్కర్థాన్తరమ్ (యతోవాచఇత్యాది). విషయత్తై - అపరిచ్ఛిన్నవిషయత్తై. మఱుపాడురువవెన్ఱను - నణ్ణైయినర్థమ్. మఱుపాడురువుక్కై- పిన్నేపుఱప్పడుక్కై. యావదవగాహనత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. ఆక, "నణ్ణేత్తి" ఎన్ఱతుక్కర్థద్వయమ్ - అయోగ్యతానుసన్ధానత్తాలే యకన్ఱనానతు తవిర్న్దు నిత్యసూరికళైప్పోలే నస్ఱాకవేత్తియెన్నుతల్, అపరిచ్ఛిన్నవిషయత్తైమఱుపాడురువవేత్తియెన్నుతలెన్ఱు. (నినైన్దెన్ఱుఇతి) అస్య ౧"ఎన్బన్నినైన్దునైన్దు" ఇత్యత్రహృదయమ్. ప్రాయశ్చిత్తమ్బణ్ణత్తేడాతే - అయోగ్యతానుసన్ధానత్తాలకలనినైయాతే. గుణమ్-సౌశీల్యాది. ప్రతియోగియోడేకూట్టివివరణమ్ (వణఙ్గినాలిత్యాది).

అతుక్కు - ప్రీతితత్త్వత్తుక్కు. పోక్కువిట్టు - వళివిట్టు. నాట్పూ - సద్యోవికసితపుష్పమ్. శబ్దార్థమ్ (జిహ్వాగ్రత్తిలేయిత్యాది). ఛన్దస్సానకిల్ నావినాలేయన్ఱోవలరువతు, "నావలర్" ఎన్ఱువిశేషిప్పానెన్నెన్న (మనస్సహకారమిత్యాది). మున్దినవన్వయమ్ - పరోక్షనిర్దేశమాయ్- పాన్మైయోడే కూడినవౌదార్యమిరున్దపడి యెన్నెన్ఱుపాడు. ద్వితీయాన్వయమ్ - అపరోక్షనిర్దేశమాయ్ ప్రథమాన్తమాకక్కణ్డుకొళ్వతు. పాన్మై - స్వభావమ్. పాన్మైయేయ్న్ద - స్వభావమాక వుడైమైయాయిరుక్కుఅవళ్ళలేయెన్గిఱతు - సమ్బోధనై. ౩.

అ-అ.వి.—యిరుక్కుఅవనైయితి)ద్వితీయైకవచనాన్తనిర్దేశాత్ ప్రథమయోజనాఽసాధారణోవా.——తామరైక్కణ్ణనాయిత్యాదివాక్యేన అభిధీయమానా-ప్రథమయోజనా, పరోక్షనిర్దేశరూపా. అస్యాంయోజనాయామ్(పొన్మలైయాయిరుక్కుఅతన్నైఇతి)ఐకారోవివక్షితః. ద్వితీయాన్తఇత్యర్థః. పాన్మైయేయ్న్దవెన్గిఱతు - పామరువినిఱ్ఱుత్తన్దవితుతన్నై స్వభావమాకవుడైమైయాయిరుక్కుఅ వెన్ఱపడి. వళ్ళలేయెన్గిఱతు-పరోక్షత్తిలే ఔదార్యమ్.(అన్ఱియేతామరైక్కణ్ణనైఎన్గిఱఐకారత్తైయితి) ద్వితీయయోజనా, భగవన్తమభిముఖీకృత్యప్రవృత్తా. తత్రద్వితీయ

౧॥ ౫-౧. ౨॥ ౧౦-౭. ౩॥ తై-ఆ-౯. ౪॥ ౫-౨.

ఆ-ఆ-వి.—యోజనాయామ్ (తామరైక్కణ్ణనాయ్ప్పాన్మలైయాయితి) ఆద్యన్తగ్రహణం క్రియతే.——తామరైక్కణ్ణనాయ్ విణ్ణోర్ పరవుమ్ తలైమకనాయ్ విశ్రుతమాన వుతుశాయ్క్కణ్ణియెమ్బిరానాయ్ప్పాన్మలైయాయిరుక్కిఱనీ, నామువినన్నేత్తియుళ్ళివణఙ్గినామకిళ్న్దాడ, నావల్ పామువినిఙ్కత్తన్దపాన్మైయుమెమువపాన్మైయే; వళ్ళలే-ఉన్నౌదార్యమిరున్దపడియెన్నే! ఇతియోజనా ప్రకారః. ఇన్దప్పక్షత్తిల్, పాన్మైయే యెన్గిఱతు- పామువినిఙ్కత్తన్దవితువుమెమువస్వభావమేయెన్గిఱదుపాడు. ౩.

ప్ర-తి.—(మూన్ఱామ్పాట్టు) (తామరైయిత్యాది) (విణ్ణోర్ పరవుమ్) మోక్షధర్మే.[౩౪] "శ్రుతోయమర్థో రామస్య జామదగ్న్యస్య జల్పతః । నారదస్య చ దేవర్షేః కృష్ణద్వైపాయనస్య చ",—— (తలైమకనై) పఞ్చమేంశే ప్రథమేధ్యాయే, "అన్యూనశ్చాప్యవృద్ధిశ్చ స్వాధీనో నాదిమాన్వశీ । క్లమతన్ద్రీభయక్రోధకామాదిభిరసంయుతః॥ ౪౭॥ నిరవద్యః పరః ప్రాప్తేర్నిరధిష్ఠోక్షరః క్రమః । సర్వేశ్వరపరాధారధామ్నాం ధామాత్మకాక్షయః ౪౮॥" "(పరః ప్రాప్తేః) ప్రాప్తేః పరః - దుష్ప్రాపఇత్యర్థః. నిరధిష్ఠః - నిరాధారః. క్రమః - అప్రతిబన్ధమహోత్సాహః; 'వృత్తిసర్గతాయనేషు క్రమః' ఇతి సూత్రే, వృత్తిః - అప్రతిబన్ధః. సర్గః - ఉత్సాహః. తాయనమ్- స్ఫీతతేతిదర్శనాత్. క్రమ ఇతి - కర్తరి వ్యుత్పత్తిః. సర్వేశ్వరపరాధార - సర్వేషామీశ్వరాణాం పరాధార. ధామ్నాంధామాత్మక - జ్యోతిషాంజ్యోతిః" ఇతి శ్రీవిష్ణుచిత్తార్యైర్వ్యాఖ్యాతమ్.

తాత్పర్యము.—నిరతిశయసౌన్దర్యలావణ్యములు మొదలగు కల్యాణగుణములు కలవాఁడును మిక్కిలి పరిమళించుచున్న దివ్యమాలచే నలంకృతుఁడును నిత్యసూరిసంఘములచే స్తుతింపఁబడువాఁడును నైన తనను మేము సమీపించి ధ్యానించియు పాదపద్మములను నమస్కరించియు ఆనన్దాతిశయముచే ససంభ్రమనర్తనము చేసియు రసనేన్ద్రియము చేఁబాడియు వర్తించునట్లు తనవిషయములైన పాశురములను నాకుఁ బ్రసాదించిన సర్వేశ్వరుని యౌదార్యమెట్టిదో!. ౩.

మూ.—వళ్ళలేమతుశూతనా వెన్మరదకమలైయే యున్నైనినైన్దెళ్కఅన్దవెన్దాయున్నై యెఙ్ఙనమ్ విడుకేన్ ।
వెళ్ళమేపురైనిన్పుకళ్ కుడైన్దాడిప్పాడిక్కళిత్తుకన్దుకన్దుళ్ళనోయ్కళెల్లాన్దురన్దుయ్న్దుపోన్దిరున్దే॥౪॥

ఆ.—(వళ్ళలే) ఆశ్రితర్క్కాత్మదానమ్పణ్ణుమ్ స్వభావనే!, తద్విరోధినిరసనస్వభావనే!, ఎన్నుడైయ పరమభోగ్యమే!, ఉన్నైనినైన్దాల్ నీరాయుఱుకుమ్ ప్రకృతియాకవైన్నైప్పణ్ణినవనే!, ఉన్నుడైయ ఏవంవిధమానకల్యాణగుణఙ్గళాకిఱ అమృతవెళ్ళత్తైక్కుడైన్దాడిప్పాడిక్కళిత్తు కన్దుకన్దుళ్ళనోయ్కళెల్లాన్దురన్దుయ్న్దుపోన్దిరున్దనైన్నై యెఙ్ఙనే విడుమ్పడియెన్గిఱార్. ౪.

అన్వ.—వళ్ళలే మతుశూతనా ఎన్ (౩) మరదకమలైయే ఉన్నైనినైన్దు (౬) ఎళ్కల్ తన్ద ఎన్దాయ్ (౯) వెళ్ళమేపురై నిన్ పుకళ్ (౧౨) కుడైన్దు ఆడిప్పాడి కళిత్తు (౧౫) ఉకన్దుకన్దు ఉళ్ళనోయ్కళెల్లామ్ తురన్దు (౧౮) ఉయ్న్దు పోన్దు ఇరున్దు (౨౧) ఉన్నై ఎఙ్ఙనమ్ విడుకేన్. (౨౪)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, సర్వప్రకారోపకారకనాన వున్నై విడప్పోమో వెన్గిఱార్.

అర్థిత్వనిరపేక్షమాక వుపకరిక్కుమ్ మహోదారనాయ్, ఉపకారఙ్గళుక్కిఱ వెన్విరోధియైమధువైయళిత్తాప్పోలేయళిక్కుమవనాయ్, నివృత్తవిరోధికనాన వెనక్కు,(౩) ఉత్తుఙ్గమాయుజ్జ్వలమానమరదకమలైపోలేయిరుక్కిఱవడివైయనుభవిప్పిక్కుమవనాయ్, ౧"మాణ్పాన్ననఙ్గళిప్పమఙ్గైయర్తోళ్కైవిట్టు" ఎన్గిఱపడియే ఉన్నై, అనుసన్ధిత్తు, (౬) ఇతరవిషయఙ్గళైయిక్కఱుమ్ స్వభావత్తై, తన్ద, స్వామియే!, (౯) పెరుఙ్గడల్ పోలేయపరిచ్ఛిన్నమాన, ఉన్నుడైయ, గుణఙ్గళై, (౧౨) అవగాహిత్తనుభవిత్తు, అన్దప్రీతియాలేఆడువతుపాడువతాయ్, కళిత్తు,

౧౫) అతోరళవిల్ నిల్లా తేమేస్నేలనవుకణ్డు, అహఙ్కారార్థకామఙ్గళ్ అనుభవవిశ్లేషమ్ నికణ్ణానుసన్ధానమ్ముతలాకవుళ్ళనోయ్కళైయుమ్, తూరప్పోమ్పడియకఱ్ఱి, (౧౮) లబ్ధసత్తాకనాయ్, సంసారస్థితికొలైన్ద ఉన్నళవుమ్పోన్దు, ౧ "గాయన్నాస్తే" ఎన్ఱనుభవిత్తుక్కొణ్డిక్కప్పెఱ్ఱువైత్తు, (౨౧) ఇప్పడియుపకారకనానవున్నై, ఎఙ్ఙనే, విడువేఱ్?. (౨౪) ౮.

అర్థము.—మహోదారుఁడును విరోధియగుమఘువునుసంహరించినవాఁడును నాకు (3) మరతకపర్వతమువలెమనోహరమైనతిరుమేనుకలవాఁడునునైన నిన్ను ననుసన్ధించి (౬) (ఇతరవిషయములను) బరిహసించుస్వభావమును బ్రసాదించిన ఓ! స్వామీ! (౯) సముద్రమువంటి కల్యాణగుణములుకల నీయొక్క గుణములను (౧౨) అవగాహించి నృత్యముచేసియుపాడియు సంతోషించియు (౧౫) పైపైయానన్దమునొందియు మనోవ్యాధులైన (అహంకారమమకారములను) బోఁగొట్టియు (౧౮) (సంసారులకంటె) విలక్షణుఁడై యుండియు నిన్ను (౨౧) కారణముచే విడిచెద?. (౨౪) ౮.

ఈ.—నాలామ్పాట్టు. "నామరువినన్నేత్తియుళ్ళివణఙ్గినామకిழ్న్దాడ" ఎన్ఱు - తమ్ముడైయ నైచ్యత్తైయనుసన్ధిత్తవారే, "ఇవర్ నమ్మైవిడిత్తోయ్వరో?" ఎన్ఱు అవనతిశఙ్కైపణ్ణ, నిర్హేతుకమాకవున్నడివழக్కై నీయే ఉన్నైయనుభవిప్పిక్క అనుభవిత్తు అత్తాలేశిథిలనాన నానున్నైవిడ సమ్భావనైయుణ్డో? వెన్గిఱార్.

(వళ్ళలే) నిర్హేతుకమాకవున్నైయెనక్కుత్తన్దపరమోదారనే!. (మతువూతనా) నీయున్నైత్తరుమిడత్తిల్ నాఱ్స్వీకరియాతపడిపణ్ణుమ్ విరోధికళై, మధువాకియ వసురనైనిరసిత్తాప్పోలే నిరసిత్తవనే!. (ఎన్మరదకమలైయే) ఉన్నై నీయాక్కుమ్పడి యున్నిలుమ్ శీరియతాయ్, శ్రమహరమాయ్, అపరిచ్ఛేద్యమానవడివழకై యున్ఱో ఎనక్కుదార్యమ్పణ్ణిఱ్ఱు. (ఉనైనినైన్దెళ్ కల్ తన్దవెన్దాయ్) ఉన్నైయనుసన్ధిత్తాల్, ఇతరవిషయఙ్గళైక్కణ్ణవిడుమ్పడి పణ్ణినవనే! యెన్నుతల్; అన్ఱిక్కే, ఎళ్ కిలావతు - ఈడుపాడాయ్, ఉన్నైయనుసన్ధిత్తాల్, ౨"కాలాழுమ్నెఞ్జழியుమ్ కణ్ణుழలుమ్" ఎన్గిఱపడియే అళ్ళియెడుక్కవేణ్డుమ్పడిపణ్ణిత్తన్దవెన్నాయనేయెన్ను

జీ-అ.—నాలామ్పాట్టు (వళ్ళలేయిత్యాది). (తమ్ముడైయనైచ్యత్తైయితి) "నామ్" - ప్రీతిలత్త్వమ్ కనాక్కణ్డతియాతనామెన్గైయాలే-నైచ్యమ్ద్యోతితమెన్ఱపడి. (అతిశఙ్కైపణ్ణ) నైచ్యానుసన్ధానమతిశఙ్కాహేతువెన్ఱపడి. వడివழక్కైయెన్ఱతు - "మరదకమలై". ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. "ఎళ్ కల్" ఎన్ఱపదత్తిఱ్ ద్వితీయార్థత్తిలేనోక్కాక (శిథిలనాననానెన్ఱతు). విడసమ్భావనైయుణ్డోవెన్ఱతు - "ఎఙ్ఙనమ్విడువేఱ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ.

హేతుపూర్వకమాకత్తరిల్, అతు ఔదార్యమల్లామైయాలే (నిర్హేతుకమాకవెన్గిఱార్). "మతువూతనా" ఎన్ఱతు - దృష్టాన్తార్థమ్. ఉన్నైనీయాక్కుమ్పడి - ఉన్నై "పరఙ్" ఎన్ఱుప్రకాశిప్పిక్కుమపడియెన్ఱపడి. ఇఙ్గే - 3"రూపశ్రియాపరమయా"ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. మరదకమలైయిఱ్ తాత్పర్యమ్ (ఉన్నిలుమ్శీరియతాయిత్యాది). శీరియతాయ్ - భోగ్యమాయ్. "ఎళ్ కల్" ఎన్ఱతుక్కర్థద్వయమ్-త్యాగముమ్, ఈడుపాడుమ్. మున్దినతు (ఉన్నైయిత్యాది). (కాలాழுమిత్యాది) కాల్ తడుమాఱానిఱ్కుమ్, నెఞ్జు శిథిలమాకానిఱ్కుమ్,

---

అ-అ-వి.—3"రూపశ్రియాపరమయాపరమేణధామ్నా చిత్రైశ్చకైశ్చరుచిరైర్భవతశ్చరిత్రైః। చిహ్నైరనిహ్నవపరైరపరైశ్చకైశ్చిన్నిశ్చేతవ్యయివిపశ్చితఈశితృత్వమ్" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్.——(కాలాழுమిత్యాది). పెరియతిరువన్దాతి ముప్పత్తునాలామ్పాట్టు. తిరుప్పాఱ్కడలిలే కణ్వళర్న్దరుళుకిఱవழకైయుమ్, శీలసౌలభ్యాదిగుణఙ్గళైయుఙ్గణ్డనుభవిక్కైయన్ఱిక్కే, నాఙ్గళ్ కేట్టమాత్రత్తిలేయుమ్ అవ్వళవుమ్ వరయోగ్యతైయిల్లాతపడి కాల్ తడుమాఱానిన్ఱతు; నినైత్తుధరిక్కవిషయమాకుమ్పడి నెఞ్జుశిథిలమాకానిన్ఱతు; కణ్గళ్ ఇలక్కుత్తైక్కప్పార్క్కవొణ్ణాతపడి పరిభ్రమియానిన్ఱతు. ౮.

౧। తై-భృ-౧౦. ౨॥ పెరి-తి-అ-౩౪. 3॥ వై-స్త-౨౫.

ఈ.—తల్. (ఉన్నై ఎజ్ఞనమ్ విడుకేన్) "ఉదారనల్లై" ఎన్ఱువిడవో?, "విరోధినిరసననల్లై" ఎన్ఱువిడవో?, "ఉనక్కు-వడి వళ్ళికిల్లై" ఎన్ఱువిడవో?, ఉన్విషయత్తిలేయిప్పడి యీడుపట్టనాన్ ఉన్నైవిడ సమ్భావనైయుణ్డో? వెన్ఱుతల్; ఉన్నై యనుసన్ధిత్తాల్, ఇతరవిషయజ్గళిల్ విరక్తనాన నాన్ విడసమ్భావనై యుణ్డో? వెన్ఱుతల్. ఇనిమేలెల్లామ వనతిశజ్కైయై త్తీర్క్కిఱార్ (వెళ్ళమేయిత్యాది) కడలోడొత్తిరున్దుళ్ళవున్నుడైయ కల్యాణగుణజ్గళై నాలు మూలైయుమ్బుక్కు-వ్యాపిత్తు, నాన్ మఱునన్నైన్దు ప్రీతిప్రేరితనాయ్క్కొణ్డుపాడి, ఆత్తాలేశెరుక్కి మికవుమ్ ప్రీతనాయ్. (ఉళ్ళనోయ్కళెల్లామ్తురన్దు) కర్మనిబన్ధనమాకవరుమవై, ఉన్నైప్పిరిన్దుపడుమవై, "ఆరోగ్యన్" ఎన్ఱకణ్డువరుమవై, ఇత్యాదికళెల్లావత్తైయుమొట్టి. (ఉయ్న్దు) ౧ "సన్తమేనన్తతోవిదుః" ఎన్గిఱపడియే యుజ్జీవిత్తు. (పోన్దు) సంసారికళై విట్టువ్యావృత్తనాయ్. (ఇరున్దు) నిర్భరనాయిరున్దు. వళ్ళలేమతుశూతనా-ఉన్నై ఎజ్ఞనమ్ విడుకేన్?. ౪.

జీ-అ.—కణ్శుழలానిఱ్కుమెన్ఱపడి. అళ్ళియెదుక్కు-వారియెదుక్కు. ఎజ్ఞనమ్-ఎన్నప్రకారత్తాలే. "ఎజ్ఞనమ్" ఎన్ఱతైవివరిక్కిఱార్ (ఉదార నిత్యాది). "వళ్ళలే" ఇత్యాదిపదజ్గళ్-హేతుగర్భజ్గళ్. "ఎళ్కల్" ఎన్గిఱపదత్తినర్థద్వయత్తైయుమ్ వ్యుత్క్రమమాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఉన్ విషయత్తిలిత్యాది). వెళ్ళమేపురై-(కడలోడొత్తిరున్దుళ్ళ) అపరిచ్ఛిన్నమానవెన్ఱపడి. "కుడైన్దు" ఎన్ఱతినర్థమ్ (నాలుమూలైయుమ్బుక్కు-వ్యాపిత్తెన్ఱతు) అతావతు - అవగాహిత్తనుభవిత్తెన్ఱపడి. మఱునన్నైన్దు-మఱుపాడురువనన్నైన్దు. పూర్ణానుభవమ్పణ్ణియెన్ఱపడి. ఇతు "కుడైన్దు" ఎన్ఱతిల్ సిద్ధమానవర్థమ్. "ఆడి" ఎన్ఱతిన్ తాత్పర్యమాతల్. ఆడి - అవగాహిత్తు. కళిత్తు - (శెరుక్కి) ఉకన్దుకన్దు (మికవుమ్ప్రీతనాయ్) తురన్దు - తురత్తి. పోన్దు - సాంసారికస్థితికులైన్దున్నశివుమ్బాన్దు. వెళ్ళమేపురైతోడజ్గి, పోన్దిరున్దు-వళ్ళలేతోడజ్గి. ఎళ్కల్తన్దవెన్దాయున్నై ఎజ్ఞనమ్ విడుకేనిత్యన్వయః. ౪.

తాత్పర్యము.—ఆశ్రితులకుపకరించుస్వభావుఁడును ఆశ్రితులవిరోధులనుబోఁగొట్టుస్వభావుఁడును నాకుఁబరమభోగ్యముగనున్నవాఁడునునైన ఓ! సర్వస్వామీ! నిన్ననుసంధించినచో శిథిలమగు స్వభావమును నాకుఁబ్రసాదించు నీకల్యాణగుణములనియెడి యమృతమును ననుభవించి నర్తనముచేసియు నీగుణములనుబాడియు, మనోవ్యాధులగు నహంకారమమకారములను సవాసనముగఁబోఁగొట్టి నిన్ననుభవించుచున్న నేనెట్లువిశ్లేషించెద-? ౪.

మూ.— ఉయ్న్దుపోన్దెన్నులప్పిలాతవెన్దివినైకళై నాశమ్శెయ్తు, ఉన ।
శన్దమిలడిమైయడైన్దేన్విడువేనో ।
వైన్దువన్దలైయాడరవణై మేవిప్పాఱ్కడల్ యోకనిత్తిరై ।
చ్చిన్దైశెయ్తవెన్దాయున్నైచ్చిన్దైశెయ్తుశెయ్తే ॥ ౫॥

ఆ.— (ఉయ్న్దు) త్వదనుభవజనితమాన ప్రీతియాలే కళిత్తాడుకిఱ తిరువనన్దాழ్వానుక్కే తమున్నుడైయదివ్యరూపగుణజ్గళైయనుభవిత్తుక్కొణ్డు కణ్వళర్న్దరుళుకిఱ వున్నై యనుభవిత్తుయ్న్దుపోన్దిరున్దు, ఎన్నుడైయముడివిల్లాతమహాదుఃఖజ్గళైప్పోక్కి ఉన్నన్దమిలడిమై యడైన్దేన్ ఇని విడువేనో? వెన్గిఱార్. ౫.

అన్వ.— పాఱ్కడల్ ఐన్దు పైమ్ (౩) తలై ఆడు అరవణై (౬) మేవి యోకమ్ నిత్తిరై (౯) శిన్దైశెయ్త ఎన్దాయ్ ఉన్నై (౧౨) శిన్దైశెయ్తుశెయ్తు ఉయ్న్దు పోన్దు (౧౫) ఎన్ ఉలప్పిలాత వెమ్ (౧౮) తీ వినైకళై నాశమ్శెయ్తు (౨౧) ఉనతు అన్దమిల్ [illegible] అడైన్దేన్ విడువేనో?. (౨౬) ౫.

---

౧౯ తై-ఆ-౬.

పన్నీ.— అనన్తరమ్, త్వదనుభవజనితకైఙ్కర్యభోగత్తై ప్పెఱ్ఱనాన్ విడువ్వ్బడి యెన్నెన్గిఱార్.

తిరుప్పాఱ్కడలిలే, ఐన్దువకైయాయ్, విరిన్ద (౩) ఫణఙ్గళైయుడైయవనాయ్, అశైన్దువరుకిఱ, తిరువరవణైయిన్ మేలే,(౬) పొరున్ద క్కణ్వళర్న్దు, జగద్రక్షణయోగత్తిల్ నిభృతరైయాలే, ఉఱఙ్గువారైప్పోలే, (౯) రక్షణప్రకారచిన్తైపణ్ణిన, ఎన్ స్వామియే!, ఇప్పడి రక్షకత్వత్తై ప్రకాశిప్పిత్తవున్నై, (౧౨) నిరన్తరానుసన్ధానమ్బణ్ణి, లబ్ధస్వరూపనాయ్, అన్యపరరాన సంసారికళిల్ వ్యావృత్తనాయ్, (౧౫) నానేయెనక్కుత్తేడిక్కొణ్డు, అసఙ్ఖ్యాతమాయ్, క్రూరమాయ్, (౧౭) అగ్నికల్పమాన, పాపఙ్గళై, నశిక్కుమ్బడిపణ్ణి, (౨౧) ప్రాప్తనాన పున్నుడైయ, అపరిచ్ఛిన్నమాన, కైఙ్కర్యభోగత్తై,(౨౪)కిట్టప్పెఱ్ఱనాన్, విడక్షమనల్లేన్.(౨౬)ఆశ్రితవిషయత్తిలునక్కుప్పొరుత్తమిల్లామల్ విడుకిఱేనో?,అవర్కళ్ రక్షణత్తిల్ ఉనక్కుచ్ఛిద్దైయిల్లామల్ విడుకిఱేనో?,ఉన్ననుభవత్తిలెనక్కు శీలనమిల్లామల్ విడుకిఱేనో?,ఎన్ స్వరూపమ్ ప్రకాశియామల్ విడుకిఱేనో?,విషయాసక్తరాన సంసారికళోడు పొరుత్తముణ్డాయ్ విడుకిఱేనో?, ప్రతిబన్ధకమాన పాపముణ్డాయ్ విడుకిఱేనో?, ప్రాప్యమాన కైఙ్కర్యత్తిల్ శువడఱియామల్ విడుకిఱేనో?, ఇప్పడి లబ్ధాభీష్టనాననాన్ విడువేనోవెన్ఱు కరుత్తు. ౫.

అర్థము.— క్షీరాబ్ధియందు అయిదువిధములుకల విశాలములైన (౩) శిరస్సులుకల ఆడుచున్న సర్పమనియెడిశయనమును (౬) బొంది యోగముచే నిదురచేయువారలవలె (౯) (రక్షణప్రకారమును) చింతించిన నాస్వామీ! నిన్ను (౧౨) ధ్యానించిధ్యానించి ఉజ్జీవించి సంసారులకంటెవిలక్షణుండై (౧౫)నాయొక్క అసంఖ్యాతంబులును క్రూరములును (౧౭)అగ్నితోసమానములునైన పాపములను నశింపఁజేసి (౨౧) నీయొక్క అంతములేని కైంకర్యములను (౨౪) బొందితిని; (ఇంక) విడిచెదనా ?. (౨౬). ౫.

ఈ.— ఐన్దామ్బాట్టు. ఆత్మాన్తదాస్యత్తిలే అధికరిత్తనాన్ ఉన్నైవిడ ప్రసఙ్గముణ్డో? వెన్గిఱార్.

(ఉయ్న్దుపోన్దు) నానుళేనాయ్, సంసారికళిల్ వ్యావృత్తనాయ్పోన్దు. (ఎన్నులప్పిలాతవిత్యాది) ఎన్నుడైయ. ముడివిన్ఱిక్కేయిఱున్దుళ్ళకొడియపాపఙ్గళైవాసనైయోడేపోక్కి, ఉన్తిరువడికళిలే ఆత్మాన్తదాస్యత్తిలే అధికరిత్తనాన్,ఇనివిడప్రసఙ్గముణ్డో?.(విడువేనో) విషయాన్తరఙ్గళై విరుమ్బినేనో? విడుకైక్కు, స్వరూపసిద్ధియిన్ఱిక్కేయొழிన్దువిడుకిఱేనో?, దాస్యపరిమళత్తిల్ శువడఱియామల్ విడుకిఱేనో?, ఎనక్కుత్తెకుట్టివిడుకిఱేనో?. (ఐన్దిత్యాది) అడిమైయిల్పువడఱిన్ద తిరువనన్దాழ்వానున్నైవిడిలన్ఱోనానున్నైవిడువతు. పెరువెళ్ళత్తుక్కుప్పలవాయ్త్తలైకళ్పోలే భగవదనుభవత్తాల్ వన్దహర్షత్తుక్కు పోక్కువీడాక ప్పలతలైకళై యుడైయ

జీ-అ.— ఐన్దామ్బాట్టు. (ఉయ్న్దిత్యాది). "ఉనతన్దమిలడిమైయడైన్దేన్ విడువేనో" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ అవతారికై (ఆత్మాన్తేత్యాది). ఆత్మాన్తదాస్యమ్ - యావదాత్మభావియానకైఙ్కర్యమ్.

(నానుళేనాయ్). "ఉన్నైచ్చిన్దైశెయ్తుశెయ్తు - ఉయ్న్దుపోన్దు" ఎన్ఱన్వయత్తిలే తాత్పర్యమ్. ఉన్నైనిరన్తరానుసన్ధానమ్బణ్ణి లబ్ధస్వరూపనాయెన్ఱపడి. సంసారికళిల్ - అన్యపరరానసంసారికళిల్. ముడివిన్ఱిక్కే - అసఙ్ఖ్యాతమాయ్. వెన్దీ - క్రూరమాయ్, అగ్నికల్పమాన. అన్దమిలడిమై - అపరిచ్ఛిన్నమాయ్ నిత్యమానవడిమై. దాస్యమ్ శెయ్వతుతిరువడికళిలేయాకైయాలే (ఉన్తిరువడికళిలేయెన్గిఱార్) "ఉనతు" ఎన్ఱత్తైక్కాట్టాక్షిత్తు (విషయాన్తరఙ్గళైయిత్యాది). "ఉయ్న్దు" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (స్వరూపసిద్ధీత్యాది). "అడిమై" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (దాస్యపరిమళమిత్యాది). శువడు - రసమ్. "అన్దమిల్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (తెకుట్టివిడుకిఱేనోవెన్ఱతు). తెకుట్టి - అతితృప్తియాలే వేణ్డియిరామై. "విడువేనో" ఎన్ఱనన్తరమ్ తిరువనన్దాழ்వానై చ్చొల్లుకిఱతుక్కుభావమ్ (అడిమైయిలిత్యా). "ఐన్దు" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్(పెరువెళ్ళత్తుక్కిత్యాది). వాయ్త్తలైకళ్. వాయ్క్కాల్కళ్. పైన్దలై - పరన్దతలైకళ్. పలవాయ్త్తలైకళెన్ఱతు-తాత్పర్యార్థమ్.

అ-అ-వి.— "అన్దమిల్" ఇత్యత్ర - అనుభావ్యాంశాపేక్షయాఽనుభూతాంశస్యాల్పత్వమ్, అనుభూతాంశాపేక్షయాఽనుభావ్యాం

ఈ—నాయ్, మధుపానమత్తరైప్పోలే ఆడానిఱ్పానాయ్, శైత్యసౌకుమార్యసౌగన్ధ్యఙ్గళైయుడైయనానతిరువనన్దాఴ్వానైత్తిరుప్పళ్ళికట్టిలాకప్పఱ్ఱి, "సకలప్రాణికళుమ్ కరైమరఙ్గళోకన్దతామ్‌విరకర్కే?" ఎన్ఱుయోగనిద్రైయిలేతిరువుళ్ళత్తైచ్చెలుత్తియిరుక్కిఱవనానవనే!, (యోకనిత్తిరై) "ఆత్మానం వాసుదేవాఖ్యంచిన్తయన్" ఎన్ఱిఅపడియేతన్నైయనుసన్ధిత్తల్, ఎన్దాయ్) నీరైయెక్కాట్టి యెన్నైయనన్యార్హనాక్కినవనే.! (ఉన్నైచ్చిన్దైశెయ్‌దుశెయ్‌దు) నాన్ నిన్నైక్కెట్టుక్కళిత్తనవునై నినైత్తువైత్తువిడప్రసఙ్గముణ్డో?. ౫.

జీ-అ.—"ఆరవు" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (శైత్యేత్యాది). (తిరువనన్దాఴ్వానైత్తే) పొరున్దియెన్ఱు- "మేవి" ఎన్ఱతుక్కర్థమాకక్కాట్టువతు. అ "యోగస్వప్నహనో జాయధ్యానసఙ్గతియుక్తిషు" ఎన్ఱతిలుమ్ ఆయవివక్షయాభావమ్ (సకలప్రాణికళుమిత్యాది). ధ్యానవివక్షయా అర్థాన్తరమ్ (ఆత్మానమిత్యాది) షష్ఠాంశేచతుర్థే, "ఆత్మమాయామయీందివ్యాంయోగనిద్రాంసమాశ్రితః ।ఆత్మానంవాసుదేవాఖ్యంచిన్తయన్మధుసూదనః" యోగరూపనిద్రైయిలేశిన్దైశెయ్‌కైయావతు - యోగరూపనిద్రైయెప్పణ్ణుకై. నీరైయెక్కాట్టియెన్ఱతు-"పాఱ్కడల్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ. "యోకనిత్తిరై" ఎన్ఱతిల్ ఉణ్ణిన్ఱ అర్థత్తైక్కాట్టుకిఱత్తు (నాన్ నిన్నైక్కెట్టుక్కిత్యాది). ఉన్నైచ్చిన్దైశెయ్‌దుశెయ్‌దు-ఉన్నైనిరన్తరమాకవనుసన్ధానమ్బణ్ణి. ఇన్ఱుపెఱ్ఱతై తొడఙ్గి, ఎన్దాయున్నైచ్చిన్దైశెయ్‌దుశెయ్‌దు-ఉయ్‌న్దుపోన్దుతొడఙ్గి, అడిమైయడైన్దేన్ విడువేనోవిత్యన్వయః. ౫.

ఆ-అ-వి.—కస్యాపి స్వభావవివక్షన్నాహ (ఎనక్కుత్తెక్కుట్టైయిత్తి).——(సకలప్రాణికళుమిత్యాది) ఇవ్వర్థత్తైప్పఱ్ఱ (కరైమరఙ్గళోన్దతామ్‌విరకన్నెన్ఱతు)——యోకనిత్తిరైచ్చిన్దైశెయ్‌కైయావతు - నీర్మైయిఱే; అతావతు-సంసారికళ్‌పక్కల్ "ఎఙ్గళైయుజ్జీవిప్పిక్కవేణుమ్" ఎన్ఱుమపేక్షైయిన్ఱిక్కేయిరుక్క, "అవర్కళైయుజ్జీవిక్కవేణుమ్" ఎన్ఱుపాయచిన్దైపణ్ణువతుక్కు మేఱ్పట్టసౌలభ్యమిల్లైయెన్ఱుతిరువుళ్ళమ్.

ప్ర-తి.— (ఇన్దామ్మాట్టు) (ఉయ్‌న్దుపోన్దిత్యాది) (యోకనిత్తిరై) షష్ఠాంశే చతుర్థేనైమిత్తికప్రళయప్రతిపాదనే, "జనలోకగతైస్సిద్ధైస్సనకాద్యైరభిష్టుతః । బ్రహ్మలోకగతైశ్చైవచిన్త్యమానోముముక్షుభిః ॥ ౫ ॥ ఆత్మమాయామయీందివ్యాం యోగనిద్రాంసమాశ్రితః । ఆత్మానంవాసుదేవాఖ్యంచిన్తయన్మధుసూదనః ॥ ౬ ॥ ఏషనైమిత్తికోనామ మైత్రేయప్రతిసఞ్చరః । నిమిత్తంతత్రయచ్ఛేతే బ్రహ్మరూపధరోహరిః ॥ ౭ ॥". ౫.

తాత్పర్యము.—నిన్ను నుభవించుటవలన జనించినప్రీతిచే సంతోషించి యాడుచున్న యనంతునిమీఁద జగద్రక్షణార్థముగ నిద్రించుచున్న నిన్ననుభవించి యుజ్జీవించి లోకవిలక్షణుఁడుగనుండి యంతములేని నాదుఃఖములను బోఁగొట్టి నీపాదపద్మములయందు నిత్యదాస్యమును బొందితినిగాన నిన్ను నేనింక విడువనసమర్థుఁడను.

మూ.—ఉన్నైచ్చిన్దైశెయ్‌దుశెయ్‌దున్నెడుమామొழియిశై పాడియాడి, యె ।
న్నైత్తీవినైకళ్మూలవేరరిన్దనాయా ।
నున్నైచ్చిన్దైయినాలికఴ్‌న్దవిరణియనకన్మార్వఙ్గీణ్డ, వె ।
న్నైక్కోళరియేముడియాతతెన్నెనక్కే ॥ ౬.

ఆ.—(ఉన్నై) ఇప్పడి యున్నైసర్వకరణఙ్గళాలుమనుభవిత్తు ఎన్నుడైయసమస్తప్రతిబన్ధకఙ్గళైయుమ్బోక్కినేన్, ఆశ్రితనున్నైక్కోలువతుక్కుమన్భనుడైయ ఇష్టత్తైముడిత్తుక్కొణ్డిరుక్కుమ్ స్వభావనానవనే!, ఎనక్కుముడియాతతేతో?; ఇన్దసమృద్ధియెల్లాముమ్నుడైయ 'విశేష తెన్నితార్. ౬.

అన్వ.—ఉన్నై శిన్దైయినాల్ ఇకழ్న్ద (౩) ఇరణియన్ అకల్ మార్వమ్ (౬) కీణ్డ ఎన్ మున్నై (౯) కోళరియే ఉన్నై శిన్దైయ్తుశెయ్తు (౧౨) నెడు ఉన్ మొழி (౧౫) మా ఇశై పాడి (౧౮) ఆడి ఎన్ మున్నై త్తీవినైకళ్ (౨౧)యాన్ ముழுవేరరిన్దనన్ ఎనక్కు (౨౪) ముడియాతతు ఎన్. (౨౭)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇన్దకైఙ్కర్యలాభత్తాలే తమ్ముడైయ సర్వాభీష్టముమ్ తలైక్కట్టిరిత్తైన్నిఱార్.

వకుత్తస్వామియుమాయ్ ఉపకారకనుమానవున్నై, నెఞ్జాలే, అనాదరిత్త, (౩) హిరణ్యనుడైయ, పెరిదముడైత్తాన, మార్వై, (౬) నాయానేనకిழித్తవనాయ్, విరోధినివృత్తిక్కు నిదర్శనభూతనాయ్, ఆశ్రితనాన ప్రహ్లాదన్ నినైవుక్కు ముతో్కలిన, (౯) నరసింహమానవనే!, ప్పడిఆపత్సఖనాయ్ప్రాప్తనాయ్ భోగ్యనానవున్నై, నిరన్తరానుసన్ధానమ్పణ్ణి, (౧౨) అన్దప్రీతియాలేయుణ్డాన, ఉన్నుడైయగుణవాకమాన, తిరువాయ్మొழிయై, (౧౫) అవ్విషయత్తుక్కిడాన పెరుమైయుడైయ, ఇశైయోడే, పాడి, (౧౮) అప్పాట్టుక్కిడానవభినయన్దోన్ఱుమ్పడి హడి, ఇప్పడికరణత్రయత్తాలుముణ్డానభోగత్తాలే ఎన్నుడైయ, అనాదికాలార్జితపాపఙ్గళై, (౨౧) ౧ "నోపజనంస్మరన్" ఎన్నుమ్పకణఱులే నాన్, ఒన్ఱొழியామల్ వేరోడేయరిన్దేన్. భోక్తృత్వమిత్తలైయిలే యానవోపాతి విరోధినివర్తకత్వముమ్ ఇఙ్గేయాకక్కడవదిలైయిఱే. స్వరూపమ్ ప్రత్పరికారమానపిన్పు ఎనక్కు, (౨౪) తలైక్కట్టాతతు, ఎతుతాన్?. (౨౭) సర్వాభీష్టముమ్ సిద్ధమన్ఱోవెన్ఱుకరుత్తు.

అర్థము.—నిన్ను మనస్సుచే పరిహసించిన (౩) హిరణ్యునియొక్క విశాలమైన వక్షస్థలమును (౬) జీల్చిన నాయొక్క (ప్రహ్లాదా ర్తలచింతకు) మునుపావిర్భవించిన (౯) నృసింహావతారంబెత్తినవాడా! నిన్ను నిరంతరముగ ననుసంధించి (౧౨) శ్రేష్ఠమై నీవిషయమైన రువాయ్మొழிని (౧౫) గొప్ప స్వరములతోఁ బాడి (౧౮) (అర్థములను) అభినయించి నాయొక్క అనేకకాలములయందు సంపాదింపఁబడిన హరములైనపాపములను (౨౧) నేను ప్రధానమూలముగ ఛేదించితిని; నాకు (౨౪) నెరవేరనిది ఏది?. (౨౭).

ఈ.—ఆళవాన్దారుమ్పట్టు. ఆశ్రితనుడైయ ప్రతిజ్ఞాసమకాలత్తిలేతోన్ఱువానొరువనానపిన్పు ఎనక్కొరుకర్తవ్యాంశముణ్డో? వెన్నిఱార్.

(ఉన్నైచ్చిన్దైశెయ్తుశెయ్తు) ఇనిమైయాలేవిడవొణ్ణాతిరుక్కిఅవున్నైమాఱాతేయనుసన్ధిత్తు. (ఉన్నై) భోగ్యనుమాయ్ప్రాప్తనుమానవున్నై. (శిన్దైశెయ్తుశెయ్తు) ౨"నిదిధ్యాసితవ్యః" ఎన్గిఅవిధిప్రేరితనాయన్ఱిక్కే, భోగ్యతైయాలేవిడమాట్టాతే అనవరతభావనైపణ్ణి. (ఉన్నిత్యాది) నెడుమైయుమ్, మహత్తైయుమ్-మొழிక్కుమ్, ఇశైక్కుమ్విశేషణమ్. ఇయలిత్పెరుమైయుమ్, ఇశైయిత్పెరుమైయుమ్ఙాల్లుకిఱతు, ఇయలుమిశైయుమ్ రైకాణవొణ్ణాతపడి యిరుక్కిఱ మొழிయైప్పాడి, అతిరున్దవిడత్తిలిరుక్కవొట్టామై ఆడి.

జీ-అ.—ఆళవాన్దారుమ్పట్టు (ఉన్నైయిత్యాది). "ఎమ్మనైకోళరియేముడియాతతెన్నెనక్కే" ఎన్ఱపదఙ్గళైక్కటాక్షిత్తవతారికై ఆశ్రితనుడైయవిత్యాది). ఇనియుమక్కుచ్చెయ్యవేణ్డువతెన్నెన్న వెన్ఱవతారికైయినడియిలేమాట్టికొళ్వతు.

ఇనిమైయాలేయెన్ఱతు- "యోకనిత్తిరైశిన్దైశెయ్త" ఎన్ఱతిన్ ద్వితీయార్థత్తైప్పత్తి. వీప్సైక్కర్థమ్ (మాఱాతేయనుసన్ధిత్తెన్ఱతు). వివఱుమ్ (భోగ్యనుమాయిత్యాది). "యోకనిత్తిరైశిన్దైశెయ్త, ఎన్దాయ్" ఎన్ఱపదద్వయత్తైయుమ్పత్తి (భోగ్యనుమాయ్ ప్రాప్తనుమానవున్నైయెన్ఱతు). సాధనత్వేన పలకాలుమ్ శిన్దిక్కిఱారోవెన్న (నిదిధ్యాసితవ్యఇత్యాది). నెడుమైయుమ్, మహత్తైయుమ్ - పర్యాయమన్ఱోవెన్న (నెడుమైయుమిత్యాది). నెడు - మొழி, మా - ఇశై, ఎన్ఱపడి. ఉపపాదనమ్ (ఇయలిత్పెరుమైయుమిత్యాది). ఇయలిత్పెరుమైయుమ్, ఇశైయిత్పెరుమైయుమావతు-అర్థగామ్భీర్యత్తాలుమ్, రస్యతాతిశయత్తాలుమెల్లైకాణవొణ్ణాతిరుక్కైయెన్గిఱార్ (ఇయలుమిశైయుమిత్యాది). మొழிయైప్పాడి - తిరువాయ్మొழிయైప్పాడి.

అ-అ-వి.—అఙ్గుకిత్తు, నీరిప్పడియేవిడాతేయిరున్దీరేయాకిలుమ్ పేత్తుక్కుడలాకవుమ్ శిలయత్నఙ్గళ్ పణ్ణవేణ్డావోవెన్ఱుప్రశ్నతాత్పర్యమ్.—

---

౧ ఛాం-౮-౧౨-౩.   ౨ బృ-౬-౫-౬.

ఈ.—(ఎన్నిత్యాది) ఎన్నుడైయ ప్రాక్తనమాన కర్మజ్గళై వాసనైయోడే పోక్కినేఽ. ముழுవేర్-వేర్ ముழுక్క వెన్నపడి. పక్కవేరోడేయెన్నపడి. అవఽ విరోధియైప్పోక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, ఫలాన్వయమ్ తమ్మతాకై యాలే (అరిన్దనఽయానెన్గిఱార్) (ఉన్నైయిత్యాది) ఎనక్కప్పణ్డేయుపకరిత్తవనే!. (ఉన్నైచ్చిన్దైయినాలిక ழ்న్ద) ఉక్తిమాత్రమన్త్రికే, నెఞ్జాలేయికழ்న్దానాయిఱ్ఱు. ఇత్తాల్ - అవఽవిడువతు, బుద్ధిపూర్వమ్ ప్రాతికూల్యమ్బణ్ణినారై; ౧ * కైకొళ్ళక్కైక్కమిశ్రభావమమైయుమ్.

(ఇరణియనకన్మార్వజ్గీణ్డ) వరబలభుజబలమూట్టియాకవళర్న్దశరీరమానతు తిరువుకిర్కిరైపోరామైయాలే, అనాయాసేన కిழித్తుప్పొకట్టానాయిఱ్ఱు. (ఎమ్మనైకోళరియే) నరసింహమాయుతవిఱ్ఱుమ్ తమక్కన్తిరుక్కిఱార్. కోళ్త్తు - మిడుక్కాతల్, తేజస్సాతల్. ౨ "మహావిష్ణుమ్" ఎన్గిఱమిడుక్కాతల్, ౨ "జ్వలన్తమ్" ఎన్గిఱతేజస్సాతల్. ఆశ్రితరిలే యొరువనుక్కచ్చెయ్తతుమ్ తనక్కచ్చెయ్తతాకనినైత్తిరాతవన్తు భగవత్సమ్బన్ధమిల్లైయామిత్తనై. (ముడియాతతెన్నెనక్కే) నీప్రతిజ్ఞానమకాలత్తిలేవన్దుతోఱ్ఱువాయాయిఱ్ఱపిన్బు ఎనక్కముడియాతతుణ్డో?. ౬.

జీ-అ.—ప్రాక్తనమాన అనాదికాలార్జితమాన. వివరణమ్(పక్కవేరిత్యాది). ప్రధానవేరుమ్,పక్కవేరుమావన-రుచివాసనైకళ్. తీవినైకళ్ ముழுతుమ్ వేరోడేయరిన్దనఽ ఎన్నుమోరర్థముణ్డు. "అరిన్దనఽయాఽ" ఎన్ను స్వకర్తృకమాక చ్చొల్లువానెన్నెన్న. (అవఽవిరోధియైయిత్యాది). ఫలాన్వయమ్ - ప్రతిబన్ధకనివృత్తిరూపఫలాన్వయమ్. అరిన్దనఽ - అరియప్పెఱ్ఱేనితియావత్. తాత్పర్యమ్ (ఎనక్కిత్యాది). ఇన్దతాత్పర్యమ్ - "ఎమ్మనైకోళరియే" ఎన్నుమాళవుజ్గటాక్షిత్తు. "శిన్దైయినాల్" ఎన్నువిశేషిత్తతుక్కభావమ్ (ఉక్తిమాత్రమన్త్రికేయిత్యాది). ఇకழ்న్దాఽ - అనాదరిత్తాఽ. "శిన్దైయినాలికழ்న్ద" ఎన్గైయాలే - అవనేబుద్ధిపూర్వకమాక ప్రతికూలనాయ్ విట్టాలవఽ విడువనెన్నుమ్, ఇవన్బక్కలల్పానుకూల్యముణ్డానా లవనఙ్గీకరిప్పనెన్ను మీశ్వరనుక్కుణ్డాన గుణాధిక్యమ్ ఫలిత్తతెన్గిఱార్ (ఇత్తాలిత్యాదివాక్యద్వయేన). (అమైయుమెన్ను) అనన్తరమ్, ఎన్నతాయఱ్గైన్నుకూట్టువతు.

అకల్మార్వమ్ - పెరిడముడైయమార్వమ్. తాత్పర్యార్థమ్ (వరబలేత్యాది). ఊట్టియాక - ఆహారమాక. ఉకిర్ - నఖమ్. ఇరై - లక్ష్యమ్. అనాయాసేనవెన్నతు - "కీణ్డ" ఎన్నతైప్పఱ్ఱి. ఎమ్మనైకోళరియే - ఎన్నుడైయవిరోధినివృత్తిక్కనిదర్శనభూతనాయ్, ఆశ్రితనాన ప్రహ్లాదనఽ నినైవుక్కముత్కోలినవనాయ్, నిరతిశయ తేజోబలజ్గళైయుడైయ నరసింహమానవనే! ఇతిశబ్దార్థః. "ఎఽ" ఎన్నతుక్కభావమ్ (నరసింహమాయిత్యాది). కోళ్ - మిడుక్కుమ్, తేజస్సుమ్. "మహావిష్ణుమ్" ఎన్గిఱవిడత్తిల్, మిడుక్కావతు - సర్వలోకవ్యాపనశక్తి. మిడుక్కైయుమ్ తేజస్సైయుమ్ మన్త్రలిజ్గత్తిలేకాట్టుకిఱార్ (మహావిష్ణుమిత్యాది). ఇవ్వవతారమ్ తమక్కాకవెన్తిరుక్కైక్కడియేతెన్న (ఆశ్రితరిలేయిత్యాది). "కోళరియే, ముడియాతతెన్నెనక్కు" ఎన్గిఱసమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్ (నీప్రతిజ్ఞేత్యాది). ముడియాతతెఽ?-తలైక్కట్టాతతేతుతాఽ?. ఇదానీమసిద్ధమితఃపరంసాధ్యంకిఞ్చిదస్తికిమ్, సర్వఞ్చసిద్ధమితిభావః. ఉన్నైచ్చిన్దైశెయ్తుశెయ్తు ఇత్యారభ్య. ఎమ్మనైకోళరియే - ఎనక్కు - ముడియాతతెఽ? ఇత్యన్వయః. ౬.

ఆ-అ-వి,—ఉన్నైచ్చిన్దైయినాలిత్యాది, ఎమ్మనైకోళరియే - ఉన్నైచ్చిన్దైశెయ్తిత్యాది, అరిన్దనఽయాఽ; ఇనియెనక్కు ముడియాతన్నన్వయమ్ పన్నిరాయిరత్తిలే. ౬.

—(అఱామ్బట్టు) (శిన్దైశెయ్తుశెయ్తు) బృహదారణ్యకే మైత్రేయీబ్రాహ్మణే, [౬-౫] "ఆత్మావా అరేద్రష్టవ్యశ్శ్రోతవ్యః". ౬.

తాత్పర్యము.—ఆశ్రితుఁడైన ప్రహ్లాదుఁడు నిన్ను గోరుటకుమునుపు వానియిష్టమును నెరవేర్చిన ఉదారస్వభావుఁడా! ఈప్రకారము నాసమస్తకరణములచే నిన్ననుభవించి నాసమస్తప్రతిబంధకములను బోఁగొట్టుకొంటిని. నీనిర్హేతుకకృపచేనిట్టిసమృద్ధినిబొందిన దాసునికినెరవేరనికార్యమేమియును లేదు. ౬.

మూ.—ముడియాత తెన్నెనక్కేలినిముఴువేఴులకుముణ్డానుకన్దువ। న్దడియేన్ ఉట్పుకున్దానకల్వానుమల్లనిని।
చ్చెడియార్ నోయ్కళెల్లాన్దురన్దెమర్ కీఴ్ మేలెఴుపిఱప్పుమ్। విడియావెన్నరకత్తెన్రుఞ్జేర్ తల్మాఱినరే॥౭॥

అ.—(ముడియాతతెన్) సర్వేశ్వరనాయిరున్ద వెమ్బెరుమానుక్కెన్నక్కలభినిశేశమెన్నళవిల్ పర్యవసియాతే, ఎన్నోడుసమ్బన్ధిత్తార్ పక్కలిలుణ్డూనశేళ్ళఙ్గోత్తతు, ఆతలాలవనెన్నైయకలనినైక్కిఱిలన్; ఇనిముడియాతతొన్రుణ్డోవెన్గిఱార్. ౭.

అన్వ.—ముఴువేఴులకుమ్ ఉణ్డాన్ ఉకన్దు (౩) అడియేన్ ఉళ్ వన్దు (౬) పుకున్దాన్ ఇని అకల్వానుమ్ (౯) అల్లన్ కీఴ్ మేల్ (౧౨) ఎఴుపిఱప్పుమ్ ఎమర్ శెడి (౧౫) ఆర్ నోయ్కళెల్లామ్ తురన్దు (౧౮) విడియా వెమ్ నరకత్తు (౨౧) ఎన్రుమ్ శేర్ తల్ మాఱినర్; (౨౪) ఇని ఎనక్కేల్ ముడియాతతు (౨౭) ఎన్. (౨౮) ౭.

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఎన్పక్కల్ పణ్ణినవుపకారమ్ ఎన్ కులత్తిల్ సమ్బన్ధిత్తారెల్లారుముజ్జీవిక్కుమ్బడియాయిఱ్ఱెన్గిఱార్.

సమస్తలోకముమ్, తన్ శెల్లామైయాలే తనక్కుళ్ళేయామ్బడి అవన్ఱైయముతుశెయ్తవన్, అచ్చెల్లామైతనక్కెన్పక్కలిలేయుణ్డాయతుక్కమేలే అనరాతిశయత్తైయుడైయునాయ్కొణ్డు, (౩) ఎన్నుడైయశేషత్వసమ్బన్ధమేపఱ్ఱాశాక, ఉళ్ళే, వన్దు, (౬) పుకున్దాన్; ఇని, అద్దలోకఙ్గళ్పోలే పుఱమ్బుపోమవనుమ్, (౯) అల్లన్; ఇతడియాకకీఴుమ్, మేలుమ్, (౧౨) ఎఴుపిఱప్పిలుమ్, ఎన్నోడుసమ్బన్ధముడైయార్, శెడిపోలే, (౧౫) శెటిన్ద, అవిద్యాకర్మవాసనాదికళానసమస్తవ్యాధికళైయుమ్, కడక్కవోట్టి, (౧౮) ఒరుకాల్ముడిన్దువెళిచ్చిప్పోక్కిల్లామే, నిరతిశయదుఃఖరూపమాన, సంసారమాకఅనిరయత్తిలే, (౨౧) యావదాత్మభావి, కిట్టుకై, తవిర్న్దార్కళ్. (౨౪) ఇప్పడికులసమ్బన్ధిసర్వస్వమాన ఎన్నెయ్పకపురుత్తినబ్బ, ఎనక్కాకకిల్, ముడియాతతు, (౨౭) ఉణ్డో? (౨౮) ఎన్నోడనుబన్ధిత్తతాకిల్ ఎల్లాక్కారియమ్ తలైకట్టుమెన్గిఱార్. ౭.

అర్థము.—పరిపూర్ణసమస్తలోకములను మ్రింగినవాఁడు సంతోషించి (౩) దాసుఁడైననాయొక్క మనస్సునందు వేంచేసి (౬) యమరియుండెను. ఇఁకమీఁద విశ్లేషించువాఁడును (౯) కాఁడు. క్రిందను పైనను (౧౨) ఏడుజన్మములయందును నాసంబంధులు చెట్టువలె(౧౫) సమృద్ధమైన సమస్తవ్యాధులను తొలఁగించుకొని (౧౮) తీరని క్రూరమైన నరకమునందు(౨౧)ఎప్పుడును చేరుట లేనివారైరి. (౨౪) ఇంక దాసునికి నెరవేరనిది (౨౭) ఏది ? (౨౮) ౭.

ఈ౬.—ఏఴాంపాట్టు. ఎన్నళవిల్ విషయీకారమ్ ఎన్నుడైయ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్ శెన్రతుకిడీ రెన్గిఱార్.

(ముడియాతతెన్నెనక్కేలిని) ఎనక్కాకకిలినిముడియాతతుణ్డో?. ఎనక్కినిముడియాతతుణ్డో - ఎనక్కిని అనవాప్తమాయిరుప్పతొన్రుణ్డో?. నీరిత్తెన్గోణ్డుళ్ళోల్లుకిఱీరెన్న (ముఴువిత్యాది) ప్రళయాపత్తిలేయకప్పట్టభూమి,

---

జీ.అ.—ఏఴాంపాట్టు (ముడియాతతెన్నిత్యాది). "ఎమర్ కీఴ్ మేల్" ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఎన్నళవిలిత్యాది).

ఎనక్కేల్ - ఎనక్కాకకిల్. "ఏల్" ఎన్నతు - చేత్ ఎన్నతినర్థమ్. ముడియాతతెన్ - సాధ్యమాకాతతెతు. సాధ్యమాకాతతుణ్డో వెన్నపడి. వివరణమ్ (ఎనక్కిత్యాది). నీరిత్తెన్గోణ్డునిఱ శళ్ళైక్కు- అవనెన్పక్కల్ పణ్ణినవ్యామోహఙ్గోణ్డుళ్ళోల్లుకిఱీరెన్నుత్తరమ్. "ముఴు

ఈ.—తన్నుయిర్‌క్కిలేపు కాతపోతుపడుమ్బాడడజ్గ, తానెన్బక్కల్ పుకురాతపోతు పడువానాయ్‌వన్దుపుకున్దాన్, ఎనక్కినిముడియాతతుణ్డో?. (అడియేనుట్పుకున్దాన్) సమ్బన్ధత్తైప్పార్త్తుప్పుకున్దాన్. (ఉట్పుకున్దాన్) ఒరునీరాకక్కలన్దాన్. తన్బక్కల్ జగత్తుప్పక్కాప్పోలన్ఱియే, ఉకన్దుపుకున్దాన్. ఇవనుక్కుమ్ జగత్తుక్కుమ్ శెల్లామైయొక్కుమ్, ఉకప్పేయివ్విషయత్తిల్ తన్నేఱ్ఱమ్. (అకల్వానుమల్లనిని) అన్దభూమిక్కు, ప్రళయజ్గళిన్దవాఱే అకలవేణుమ్; ఇవనుక్కతుపుమిల్లై. ముతలిలేపిరివై ప్రసజ్గిక్కవొట్టుకిఱిలన్. చేతనరైప్పోలే పాపత్తాలేయకన్ఱు ఒరు సుకృతత్తాలే కిట్టుమతిల్లైయేయివనుక్కు.

ఉమ్మైయవనిప్పడివిరుమ్బినానాకిల్; పనైనిழల్ పోలే ఉమ్మైనోక్కిక్కొణ్డు విడవమైయుమోవెన్న (శెడియారిత్యాది) శెడి - పాపమ్. పాపత్తాలే పూర్ణమానదుఃఖజ్గళ్. తూఱుమణ్డిననోయ్‌కళెల్లామ్‌తురన్దు. విషయప్రావణ్యత్తాలేవన్దనోయ్, అయోగ్యతానుసన్ధానత్తాలేవన్దనోయ్, భగవదనుభవవిశ్లేషత్తాలేవన్దనోయ్, ఇవఱ్ఱైయెల్లామ్ వాసనైయోడేయోట్టి. "ఉళ్ళనోయ్‌కళెల్లామ్‌తురన్దు" ఎన్ఱుఅవిడత్తిలుమ్ శొల్లిఱ్ఱిల్లైయోవితెన్నిల్; అజ్గుచ్చొల్లిఱ్ఱు - తమ్మళవు; ఇజ్గు - తమ్‌సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళ్ విషయమాయిఱ్ఱు. ఇప్పడియివర్‌కళోట్టిఱ్ఱైత్తాలేయెన్నిల్ (ఎమర్) వేఱొన్ఱాలన్ఱు, ఎన్నోట్టైసమ్బన్ధమే హేతువాక. సమ్బన్ధమెవ్వళవెన్నిల్ (కీழ్‌మేలెழుపిఅప్పమ్) కీழேழுపడికాలు మేలేழుపడికాలుమ్ తమ్మోడేழுపడికాలుమాక విరుపత్తొరుపడికాల్. (విడియావెన్న

౨-అ.—వేழுలకుముణ్డాన్" ఎన్ఱుఅవితు-దృష్టాన్తార్థమిత్యభిప్రాయేణాహ(ప్రళయాపత్తిలేయిత్యాది). "అడియేన్" ఇతిపదమ్-హేతుగర్భమిత్యభిప్రాయేణాహ (సమ్బన్ధత్తైయిత్యాది). "ఉకన్దు, వన్దు, ఉళ్," ఇతిపదత్రయం దృష్టాన్తాద్దార్ష్టాన్తికస్యాధిక్యపరమిత్యభిప్రాయేణాహ (ఒరునీరాకవిత్యాది). (ఉకప్పేయివ్విషయత్తిల్‌తన్నేఱ్ఱమ్) ఆழ்వార్‌విషయత్తిలివనుక్కుణ్డానవుకప్పే యివన్ఱనక్కేఱ్ఱమ్. యద్వా, ఇవ్విషయమెన్నతు-ఈశ్వరనైయాతల్. ఉక్తసముచ్చయపరశ్చశబ్ద ఇత్యభిప్రాయేణభావమ్ (అన్దభూమిక్కిత్యాది). అకలామైయిన్ చరమావధిమాహ (ముతలిలేయిత్యాది). అకలవొణ్ణామైక్కు హేతువేతెన్న (చేతనరైయిత్యాది).

పనైనిழల్ పోలే - పనైమరత్తిన్ నిழల్ పనైయైమాత్రమ్ కాక్కుమాపోలే. శెడి - పాపముమ్, తూఱుమ్. మున్దినతు (పాపత్తాలేయిత్యాది). ద్వితీయమ్ (తూఱుమణ్డినవిత్యాది). శెడిపోలే శెఱిన్దనోయ్‌కళెన్ఱపడి. "నోయ్‌కళ్" ఎన్ఱుబహువచనత్తుక్కుమ్, "ఎల్లామ్" ఎన్ఱుఅతుక్కుమ్‌భావమ్ (విషయప్రావణ్యేత్యాది). "తురన్దు" ఇతిపదసామర్థ్యాదాహ (వాసనైయోడేయోట్టియితి). తటస్థశజ్కైయైయనువదిత్తు పరిహరిక్కిఱార్ (ఉళ్ళనోయ్‌కళిత్యాది). "ఎమర్" ఎన్ఱుఅవిడత్తిలే - ౧"అన్యోన్యగ్రహణవశగోయాతి రజ్గేశయద్వత్" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. "కీழ்‌మేలెழுపిఅప్పమ్" ఎన్నతు, నడువేழுపిఅప్పుక్కుముపలక్షణమిత్యాహ (కీழேழுపడికాలుమిత్యాది). తమ్మోడేழுపడికాలుమెన్నతు - తమక్కుమున్నే మూన్ఱుపేరుమ్, పిన్నే మూన్ఱుపేరుమ్, తాముమాక వేழுపడికాలెన్నపడి. ఇరుపత్తొరుపడికాల్ - ఇరుపత్తొ

ఆ-అ-వి.—"ఏల్" ఎన్ఱుఅతుక్కు - చేత్ ఎన్ఱుఅతినర్థమాక్కి యరుళిచ్చెయ్‌తు, నిరర్థకావ్యయమ్ ఎన్ఱుఅతాత్పర్యత్తినాలే యరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ (ఎనక్కినిముడియాతతుణ్డోవెన్ఱు)——(ఉకప్పేయితి) అవధారణస్య అర్థావైషమ్యంనాస్తీత్యత్రహృదయమ్.——అనుక్తసముచ్చయపరశ్చశబ్ద ఇత్యభిప్రాయేణభావాన్తరమాహ (ముతలిలేయితి). "పూర్వవాక్యోక్తార్థే ఉపపత్తిపరమ్ - ఇదంవాక్యమ్" ఇతిచవదన్తి; ప్రసజ్గశ్చాసహమానస్య "ఉన్నైనాన్పిడిత్తేన్కొళ్" ఇతి సమాధాతవ్యోవర్తతే, విశ్లిష్యతి కిమితిభావః. ౨"సంయోగావిప్రయోగాన్తాః" ఇతివ్యాప్తింసోపాధికత్వేనమాషయతి (చేతనరైప్పోలేయితి).——౧"అన్యోన్యగ్రహణవశగోయాతిరజ్గేశయద్వత్ప్రజ్ఞుర్నాకౌకుహరనిహితోనీయతేనావికేన! భుక్త్వాభోగానవిదితనృపస్సేవకస్యార్భకాదిస్త్వత్సంప్రాప్తౌప్రభవతితథాదేశికోమేదయాలుః" ఎన్నతనుసన్ధేయమ్.——సంసారస్య అప్రభాతరాత్రిశరకత్వేస్వయత్నేన నివర్తయితుమశక్యత్వ రూపోపపత్తిరుక్తా-అస్మిన్వాక్యే.——౩"అనేకజన్మసాహస్రీమ్" ఇత్యాది. కర్మజ్ఞానభక్తిస్వగతస్వీకారైః కేచిత్తరన్తికిలేతిశజ్కాచ ఏతద్వాక్యద్వయేన - అపాక్రియతే. త్యాజ్యతాబుద్ధిశ్చ భగవత్కటాక్షాధీనేతిభావః. తస్మాత్కథఞ్చిత్స్వయత్నేననివర్తయితుమశక్యత్వాత్ "విడియావెన్నరకమ్" ఇత్యుక్తమ్. ౭.

---

౧ ౨॥ రా-అ-౧౦౫-౧౬. ౩॥ వి-పు-౬-౭-౧౯.

ఈ.—రకత్తు)ఒరునాళ్వరైయిలే కర్మకృతయమ్బిఅన్దవాత్తవిడియుమతితే యమర్తణ్డల్.ఇతువిడియావెన్నరకమిత్తే. "నరకమ్" ఎన్తుబుద్ధిపిఅక్కుమతిల్, తస్మాత్తోఽల్నాత నరకమితు. (ఎన్తుమ్ శేర్తల్మాఱినరే) ఎన్తుమ్ కిట్టక్కడవతానతన్తైతవిర్న్దార్కళ్. నానుమ్పార్థిక్కవేణ్డిల్తిల్లై, అవనుమ్ నినైప్పిడవేణ్డిల్తిల్లై. ఎత్తాలేయెన్నిల్; ఎన్బక్కలవన్బణ్ణినపతుపాతరాజకులత్తాలేమాఱికొణ్డునిన్తార్కళ్. ముడియాతతెన్నెనక్కేలిని ఎన్తన్వయమ్.౭

ఱీ-అ.—రతలైముతై."విడియా" ఎన్తతుక్కుభావమ్(ఒరునాళ్వరైయిలేయిత్యాది). యమతణ్డల్-యమదణ్డమ్. ఇతు-సంసారమ్. వెమ్మైక్కర్థమ్ (నరకమెన్తిత్యాది). ఒరునాళుమ్ ముడిన్దు వెళిచ్చిఅప్పతన్తియే, నిరతిశయతాపకరమాన సంసారమాకిఱ నిరయత్తిల్. ఎన్తుమ్ శేర్తల్ మాఱినరే - యావదాత్మభావికిట్టుకైతవిర్న్దార్కళితిశబ్దార్థః. "మాఱినర్" ఎన్తు - తత్కర్తృకమాకచ్చొన్నతుక్కుభావమ్ (నానుమిత్యాది). (ఎత్తాలేయెన్నిలితి) ఉమ్ముడైయార్క్కుమ్ముడైయ సమ్బన్ధత్తాలే సంసారవిచ్ఛేదత్తిల్ హేతువేతెన్తు శఙ్కోతుర్భావః. పూర్వార్థం హృదినిధాయోత్తరమాహ (ఎన్బక్కలిత్యాది). "ఎన్తుమ్ శేర్తల్ మాఱినర్" ఇత్యస్యాన్వయన్దర్శయతి (ముడియాతతిత్యాది). ముழுవేழுలకుమాణ్డాఱుకన్దువన్దడియేనుట్పుకున్దాఱ, ఇని - అకల్వానుమల్లఱ; కీழ్మేలెழுపిఅప్పిలుముణ్డాన - ఎమర్ - శేడియార్నోయ్కళెల్లామ్తురన్దు - విశియావెన్నరకత్తెన్తుమ్ శేర్తల్ మాఱినర్; ఎనక్కేలిని ముడియాతతెఱ ఇత్యన్వయః.   ౭.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడగు నాస్వామియొక్కయనుగ్రహము నాయందుమాత్రమేగాక నాసంబంధిసంబంధులయందుఁగూడ వ్యాపించెనుగాన వారు అవిద్యాకర్మవాసనాదులగు సమస్తవ్యాధులనుబోఁగొట్టి యతికూరమైన సంసారమనియెడి నరకమును నేకాలమందును చేరనివారైరి. ఇట్టిప్రేమాస్పదుఁడైన నన్ను భగవంతుఁడు విడువలేఁడుగాన నాకు నింకనెరవేరనికార్యమేమియున్నది.?   ౭.

మూ.—మాఱిమాఱిప్పలపిఱప్పుమ్పిఱన్దడియైయడైన్దుళ్ళన్దేఱి।
ఈఱిలిన్బత్తిరువెళ్ళమ్యాన్మూழ్కినఱ।
పాఱిప్పాఱియశురర్తమ్పల్కుழாజ్గణీఱెழ, ప్పాయ్పఱవై యో।
న్తేఱిశీఱ్ఱెగున్దాయునైౘ్యెన్నుణీక్కేలెన్దాయ్॥   ౮॥

అ.—(మాఱిమాఱి) ఉన్నోడుసంశ్లేషిక్కైక్కు విరోధియానసంసారత్తిల్పత్తిక్కిఅనాఱ, నిర్హేతుకమాకవున్తిరువడికళైయే ప్రాప్యమాకప్పెఱ్ఱు అతిలేవుళ్ళన్దేఱి, ముడివిల్లాతనఙ్కియవిన్బవెళ్ళత్తిలేముழுకినేఱ; ఆశ్రితరుడైయవపేక్షితజ్గళైచ్చెయ్యుమ్ స్వభావనాయిరున్ననీయినియెన్నైక్కైవిడాతొழியవేణుమెన్తపేక్షిక్కిఱార్.   ౮.

అన్వ.—పలపిఱప్పుమ్ మాఱిమాఱిప్పిఱన్దు అడియై (౩) అడైన్దు ఉళ్ళన్దేఱి ఈఱు (౬) ఇల్ ఇన్బమ్ ఇరు (౯) వెళ్ళమ్ యాఱమూழ்కినఱ (౧౨) అశురర్తమ్ పల్ కుழாజ్గళ్ (౧౫) పాఱిప్పాఱి నీఱు ఎழ (౧౮) పాయ్ ఒన్తు పఱవై (౨౧) ఏఱి వీఱు ఇరున్దాయ్ (౨౪) ఎన్దాయ్ ఉనైౘ్యెన్నుళ్ (౨౭) నీక్కేల్. (౨౮).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇప్పేఱెనక్కువిచ్ఛేదియాతొழியవేణుమెన్గిఱార్.

దేవతిర్యఙ్మనుష్యస్థావరాదికళాననానాజన్మజ్గళిలుమ్, ఒరుకాల్పిఱన్దతిలేమీణ్డుమీణ్డుమ్పిఱన్దుపోరచ్చెయ్తే, ఉన్తిరువడికళై, (౩) కిట్టి-శేషత్వజ్ఞానత్తైయుడైయేనాయ్, "నీయేయుపాయభూతఱ" ఎన్గిఱనెఞ్జిల్ తోల్ఱత్తైయుడైయేనాయ్, ఉన్నుడైయవనుభవత్తాలే జనితమాన ముడివు, (౬) ఇల్లాత, ఆనన్దమాకిఱ, పెరియ, (౯) వెళ్ళత్తిలే, అహమర్థభూతనాననాఱ, అవగాహిత్తేఱ. (౧౨) అసురర్కళుడైయ, పలవకైప్పట్ట, కుழாజ్గళానవై, (౧౫) బహుముఖమాకశిథిలమాయ్, ధూళియాయ్, కిళరుమ్బడి, (౧౮) అవర్కళుడైయసేనామధ్య

త్తిలేపాయక్కడవనాన, అద్వితీయనాయుళ్ళ, పెరియతిరువడియిన్మేలే, (౨౧) ఏఱి, ఉన్నైన్మైతోన్ఱుమ్పడి ఇరున్ద,(౨౪) ఎన్నాథనే!, ప్రాప్తమమాయ్శరణ్యనుమాయ్భోగ్యనుమాయ్ విరోధినివర్తకనుమానవున్నై, ఉనక్కు-సర్వప్రకారపరతన్త్రనానఎన్నుళ్ళినిన్ఱుమ్, (౨౭) అక శ్ఱ్రాతొழியవేణుమ్. (౨౮). ౧.

అర్థము.—నానాజన్మములయందును మారిమారి జనించి (౩) శ్రీపాదములను జేరి (నీవేయుపాయభూతుఁడని) నిశ్చయించి (౬) అంతములేని ఆనన్దమనియెడి (౮) గొప్ప సముద్రమునందు నేను (౧౨) మునిగితిని. అసురులయొక్క అనేకవిధములుకల (౧౫) సమూహములు మిక్కిలిశిథిలములై పరాగములు (౧౮) పైవచ్చునట్లు సంచరించెడి అద్వితీయమైన (౨౧) పక్షియగు (గరుత్మంతునిమీఁద) వేంచేసి మహత్త్వముతో నున్న (౨౪) నాస్వామీ! నిన్ను నామనస్సులోనుండి (౨౭) విశ్లేషింపకనుండవలయును. (౨౮).

ఈ.—ఎట్టామ్పాట్టు. ఇప్పడికనత్తపేఱ్ఱుక్కు నీర్ శెయ్తసుకృతమెన్నెన్న; ఒరుసుకృతత్తాల్ వన్దతల్ల, నాఱ్పిఱన్దు పడైత్తతెన్గిఱార్. అతువుమొన్ఱుణ్డు, అన్దాతియాకప్పిఱన్దుపోన్దేనెన్గిఱార్.

(మాఱిమాఱియిత్యాది) సపరికరమాకవున్మైవిషయీకరిక్క, నీర్ శెయ్తతెన్నెన్న ; కడలుక్కుళ్ళేకిడన్దొరుతురుమ్బుతిరైమేల్ తిరైయాకత్తళ్ళవన్దుకరైయిలేశేరుమాప్పోలే,మాఱిమాఱిప్పిఱన్దువారానిఱ్క, తిరువడికళిలేకిట్టికొణ్డునిఱ్కక్కణ్డేనిత్తనై. అనుభవిత్తుమీళుతల్, ప్రాయశ్చిత్తమ్పణ్ణిమీళుతల్, శెయ్యక్కాలమిల్లైయాయిఱ్ఱు. (అడినాయెయడైన్దుళ్ళన్దేఱి) ఉళ్ళన్దేఱియడియైయడైన్దవరల్లర్, అడియైయడైన్దాయిఱ్ఱుళ్ళన్దేఱిఱ్ఱు. (ఉళ్ళన్దేఱి) నెడునాళ్ విషయవాసనైయాలుమ్ భగవదలాభత్తాలుముళ్ళ అన్తఃకరణకాలుష్యమ్బోయ్హృదయన్దెళిన్దు. తెళిన్దవళవేయన్ఱియే (ఈఱిలిన్బత్తిరువెళ్ళమ్యాన్మూழ்కినన్) ముడివిన్ఱిక్కేయిరుక్కిఱ అపెరియఆనన్దసాగర

జీ-అ.—ఎట్టామ్పాట్టు (మాఱిమాఱియిత్యాది) "పిఱన్దు" ఎన్గిఱత్తైప్పఱ్ఱవవతారిక్కై (ఇప్పడియిత్యాది). (ఇప్పడికనత్తపేఱ్ఱుక్కు) సమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తసంసారవిచ్ఛేదరూపఫలత్తుక్కు. (ఒరుసుకృతత్తాలేయిత్యాదివాక్యద్వయముమ్) రసోక్తి. (పిఱన్దుపడైత్తతు) జన్మసిద్ధమెన్ఱుధ్వని. స్వభావార్థస్తు - పిఱవానిఱ్కచ్చెయ్తేపెఱ్ఱతు. అతావతు-దుర్గతియేపఱ్ఱాశాకవజ్గీకరిత్తానెన్ఱపడి. "మాఱిమాఱి" ఎన్గిఱతుక్కుభావమ్ (అతువుమిత్యాది). నిర్హేతుకమెన్ఱపడి. (అతువుమొన్ఱుణ్డు) "సుకృతమిల్లై" ఎన్నప్పోకాతే, అప్పడియేయొరుసుకృతముణ్డెన్ఱపడి. అన్దాతియాకప్పిఱక్కైసుకృతమెన్ఱపడి. (అన్దాతియాకప్పిఱక్కై) పూర్వదేహత్తినుడైయ వన్తముత్తరదేహత్తుక్కాదియామ్పడియాకప్పిఱక్కై.

"ఇప్పడికనత్తపేఱు" ఎన్గిఱత్తై "ఇన్నతు" ఎన్ఱువివరియానిన్ఱుకొణ్డు, దుర్గతియేపఱ్ఱాశాకవజ్గీకరిత్తానెన్ఱు వాస్తవమానవర్థత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (సపరికరమాకవిత్యాదియాలే). "మాఱిమాఱి" ఎన్గిఱవీప్సైక్కు-భావమ్ (అనుభవిత్తీత్యాది). అడియైయడైన్దుళ్ళన్దేఱినమైక్కు
౧ "సాతంసమాసాద్యవిశుద్ధసత్త్వా" ఎన్గిఱత్తైయరుళిచ్చెయ్వర్. "అడియైయడైన్దుళ్ళన్దేఱి" ఎన్గిఱత్తాల్-మనఃప్రసాదముణ్డానపిన్బు అడికళైక్కిట్టుముపాసకవ్యావృత్తి (ఉళ్ళన్దేఱియిత్యాది). "మాఱిమాఱి" ఇత్యాదిక్కు-దేవతిర్యగాదికళాన నానాజన్మఙ్గళిలూరుకాట్పిఱన్దతిలేమీణ్డుమీణ్డు పలపిఱప్పుమ్పిఱన్దు పోరచ్చెయ్తేయున్తిరువడికళైక్కిట్టిహృదయమ్తెళిన్దు ఎన్ఱుశబ్దార్థమ్. తాత్పర్యమ్ (నెడునాళిత్యాది). "ఇన్బత్తిరువెళ్ళమ్" ఇత్యత్ర, అత్తుకారః-* పాదపూరణార్థోవ్యయః. ఈఱిలిన్బవిరువెళ్ళమెన్ఱపడి. ఇరుమై-పెరుమై. "ఈఱిలిన్బమ్" ఎన్ఱు-నశ్వర

అ-అ-వి —"సర్వథానాస్తి" ఇతికిమర్థంవక్తవ్యమ్, కిఞ్చిదస్తీత్యభిప్రాయేణాహ (అతువుమొన్ఱుణ్డితి)——౨ "త్వత్సాక్షాత్కరణాహ్లాదసముద్రావస్థితస్యమే । సుఖానిగోష్పదాయన్తేబ్రాహ్మాణ్యపిజగత్పతే". ౨.

---

* లుప్తాకారశ్చేత్యపిద్రష్టవ్యమ్

ఈ.—త్తిలే యవగాహి త్తేన్. తిరువడి, తిగువనన్దాళ్వాన్, ఇవర్కళ్ కుమిழ்నీరుణ్ణిఅవిషయత్తిలేయితే నా నవగాహిక్క ప్పెఱ్ఱతు.

ఆనాలుమ్ముడైయవిరోధికళ్ శెయ్తతెన్నెన్న; అతుక్కు క్కడవారై క్కేళిక్కొళ్గిఱార్ (పాఱియిత్యాది) అసురవర్గత్తినుడైయపలవకై క్కట్టుకుళ్గాజ్గళానవై, పాఱిప్పాఱినీఱాళ్యున్దుపోమ్బడియాక ప్రతిపక్షత్తిన్మేలే పాయా నిన్ఱుళ్ళ అద్వితీయమానపఅవైయైమేఱ్కొణ్డు ఉన్నుడైయవ్యాప్పత్తితోఱ్ఱువిగున్దవనే!. పెరియతిరువడిక్కుద్వి తీయత్వమ్ - అవన్కురుత్తఱిన్దు నడక్కైయిఱ్ఱలైవనాకై. అవన్ప్రతిపక్షనిరసనత్తుక్కు ప్పణ్ణినవ్యాపారమ్తిరు వడితిరుత్తోళిలేపేరాతే యిరున్దవిత్తనై. (ఉన్నైయిత్యాది) స్వామియాననీ ఇనియొరుకాలముమ్ ఉన్నై యెన్బ క్కల్నిన్ఱుమ్ పిరిత్తుక్కొణ్డు పోకాతొழியవేణుమ్. (ఉన్నైయెన్నుళ్నీక్కేల్) ఎన్నోడేయిప్పడికలన్ద వున్నై, ఉన్నుడైయకలవియాల్వన్ద రసమఱిన్దవెన్బక్కల్నిన్ఱుమ్ నీక్కనినైయాతొழியవేణుమ్. తమ్ము డైయవినిమైయాలే యతిశజ్కైపణ్ణుకిఱార్. తమ్ముకప్పవనైయెతిరిట్టపడి. (ఎన్దాయ్) విరోధియైప్పోక్కి క్కల క్కైక్కడియాన ప్రాప్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. ౮.

జీ-అ.—మాన నైశ్వర్యవ్యావృత్తి. "ఇరు" ఎన్ఱు-అల్పసుఖమానకైవల్యవ్యావృత్తి. ఇన్దనిరతిశయానన్దత్తుక్కడియే తెన్గిఅశజ్కైయిలే "పఱవై యొన్ఱేటి వీఱ్ఱిరున్దాయ్" ఇత్యేతత్పరామృశన్నాహ (తిరువడియిత్యాది). విషయస్వభావమేహేతువెన్ఱపడి. కుమిழ்నీరుణ్ణిఅ-నిమగ్నరాకిఅ.

మేలుక్కవతారికై (ఆనాలిత్యాది). అతుక్కుక్కడవారెన్ఱతు - "పఱవై" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. శబ్దార్థమ్ (అసురవర్గత్తినుడైయవిత్యాది). పాఱిప్పాఱి-శితఱిచ్చితఱి. నీఱాళ్య-ధూళియాయ్క్కళిమ్బుమ్బడి. "పాయ్ - ఒరుపఱవైయేఱి" ఇత్యన్వయః. తలైవన్-ప్రధానన్. "పాఱి ప్పాఱి" ఇత్యాది-ఈశ్వరవిశేషణమాక్కి-అర్థాన్తరమ్, అవన్ప్రతిపక్షేత్యాది). పేరాతే - చలియాతే. "ఇనియొరుకాలముమ్" ఎన్నైయాలే- ఇవ్వళవుమ్ సంసారత్తిల్నైత్తుమతిశజ్కానిమిత్తమితిస్ఫురతి. ఈఱిలిన్బత్తిరువెళ్ళమ్యాన్మూழ்కినన్" ఎన్నైయాలే - "ఇన్దభోగమ్ తమ క్కుత్తొజ్గప్పుకుకిఱతో?" ఎన్ఱు భోగ్యతాతిశయాదతిశజ్కత ఇత్యభిప్రాయేణభావాన్తరమాహ (ఎన్నోడేయిత్యాది). ద్వివారంప్రతీకోపా దానమ్-భావద్వయత్వసూచకమ్. విసక్షితమతిశజ్కాహేతుం స్పష్టయతి (తమ్ముడైయవిత్యాది). ఇనిమైయాలే. ప్రీతియాలే. కీழுమ్మేలుమ్- ఈశ్వరనుడైయవతిశజ్కైయాయిరుక్క- ఇజ్గే-తామెప్పడియతిశజ్కైపణ్ణుకిఱారెన్న (తమ్ముకప్పిత్యాధి). ఇత్తాల్ - పరస్పరానురాగత్తైద్యోతి ప్పిత్తారాయిఱ్ఱు. "పాఱిప్పాఱి" ఇత్యాదికణ్డపరామృశన్నాహ (విరోధియైయిత్యాది). మాఱిమాఱితొడజ్గి, మూழ்కినన్ - అసురర్ తమ్బల్కుళ్గాజ్గళ్-పాఱిప్పాఱినీఱాళ్యప్పాయ్కిన్ఱ-ఒన్ఱాన-పఱవైయేఱివీఱ్ఱిరున్దాయాన-ఎన్దాయ్-ఉన్నైయెన్నుళ్నీక్కేల్ ఇత్యన్వయః. ౮.

తాత్పర్యము.— నీతోసంశ్లేషింపుటకు విరోధియైన సంసారములో ననాదికాలముగ జనించుచున్న నేను నిర్హేతుకజాయమానకటాక్ష ముచే నీపాదపద్మములనాశ్రయించి యితరవిషయములయందుసంగమును సవాసనముగఁబోగొట్టికొని సర్వసంశయములుతీర్చుకొని నీవే యుపా యోపేయములని నిశ్చయముకలవాఁడై యంతములేని యానందసాగరమునం దవగాహించియున్నాను. ఆశ్రితులయొక్క ఇష్టములను నెరవేర్చు స్వభావముకల నీవునన్నింక విశ్లేషింపక నుండవలయు. ౮.

మూ.—ఎన్దాయ్తణ్డిరువేఙ్గడత్తుణిన్ఱాయిలజ్గైశెఱ్ఱాయ్, మరామరమ్! పైన్దాళేழுరువఏழுవాళికోత్తవిల్లా!
కొన్దార్తణ్ణన్దుழாయినాయముతేయున్నైయెన్నుళ్ళేకుழைత్తవె!మ్మైన్దా, వానేఱేయినియెజ్గుప్పోకిన్ఱతే!॥౯॥

ఈ.—(ఎన్దాయ్)నీ శేషియల్లామల్ పోకవో?;(తణ్డిరు వేజ్గడత్తు ణిన్ఱాయ్)దూరస్థనాయ్ప్పోకవో?;(ఇలజ్గైశెత్తా య్) విరోధినిరసనశీలనల్లామఱ్పోకవో?; (మరామరమిత్యాది) ఆశ్రితవిషయత్తిలే మ్ఱువేన్దికొణ్డుత్తు కార్యమ్శెయ్యుమవనల్లామఱ్పోకవో?; (కొన్దార్ తణ్ణన్దుழాయినాయ్) ఆశ్రితరక్షణత్తుక్కు మాలైయిట్టిలైయాయ్ప్పోకవో?; (అముతే) భోగ్యభూతనల్లామఱ్పోకవో?; (ఉన్నై యెన్నుళ్ళేకుழైత్త)ఒరునీరాకక్కలన్దిలైయాయ్ప్పోకవో?;(ఎమ్మైన్దా) నవీకృతస్వభావనల్లామల్ పోకవో?; (వానేఱే) మేన్మైయనల్లామల్ పోకవో?;(ఇనియెజ్గుప్పోకిన్ఱతే) పోకిలుమ్కూడప్పోమిత్తనై యొழియ, "ఏకతత్త్వమ్" ఎన్నలాన్పడికలన్ద తనిత్తుప్పోకలామో?.౯.

జీ-అ.—కీழిల్ విశేషణజ్గళైయెల్లామ్పోకామైక్కుఱుప్పాక్కికిఱార్(ఎన్దాయిత్యాది). యద్వా,"ఎజ్గు"ఎన్ఱ పదత్తై-మున్నే, దేశపరమాక వ్యాఖ్యానమ్పణ్ణి, హేతుపరమాక వ్యాఖ్యానమ్పణ్ణుకిఱార్ (ఎన్దాయిత్యాది). ఎజ్గు - ఎత్తాలే. ఆశ్రితరక్షణత్తుక్కిత్యాదివాక్యమ్ - "ఒరు వాళికోత్తవిల్లా, కొన్దార్ తణ్ణన్దుழాయినాయ్" ఎన్గిఱసమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్. క్రమేణాన్వయః. ౯.

తాత్పర్యము.—తిరుమలలో వేంచేసియున్నప్రకారమును నీదివ్యావతారములను దివ్యచేష్టితములను దివ్యసౌందర్యమును పరమపదనాథుఁడుగనుండువిధమును నాకుఁగనుపఱచి నిన్ను నామనస్సుతో నేకద్రవ్యమగునట్లు కలిపిన ఓ! సర్వస్వామీ! ఇంక నన్ను విశ్లేషించి నీవు పోజాలవు. ౯.

మూ.—పోకిన్ఱ కాలజ్గళ్ పోయ కాలజ్గళ్ పోకు కాలజ్గళ్, తాయ్ తన్దైయుయిరా
కిన్ఱాయున్నైనానడైన్దేన్విడువేనో।
పాకిన్ఱతొల్ పుకழ్ మూవులకుక్కునాతనే పరమా, తణ్వేజ్గడ
మేకిన్ఱాయ్ తణ్డుழాయ్ విరై నాఱుకణ్ణియనే॥ ౧౦.

అ.—(పోకిన్ఱ) సర్వాత్మాక్కళుక్కుమ్ మాతాశెయ్యుమ్ నన్మైయుమ్ పితాశెయ్యుమ్నన్మైయుమ్ తాన్ తనక్కుచ్చెయ్యుమ్నన్మైయుమ్ సర్వకాలమును మెనక్కుచ్చెయ్తరుళుమ్స్వభావనాయ్, నిరవధికనిత్యసిద్ధకల్యాణగుణవిశిష్టనాయ్, సర్వలోకేశ్వరనాయ్, నిరస్తసమాభ్యధికనాయ్, తిరుమలైయిలేపుకున్దరుళి యెనక్కుజ్గాడపరమసులభనాయ్, పరమభోగ్యనాయిరున్దవున్నైనానడైన్దేన్; ఇనివిడువేనో? వెన్ఱుకొణ్డు తామెమ్పెరుమానోడుకలన్దకలవిక్కుత్తమ్మాలుమవనాలుమ్ హేత్వన్తరత్తాలుమొழివిల్లైయెన్గిఱార్. ౧౦.

అన్వ.—పోకిన్ఱ కాలజ్గళ్ పోయకాలజ్గళ్ పోకుకాలజ్గళ్ (౩) తాయ్ తన్దైయుయిరాకిన్ఱాయ్(౬)పాకిన్ఱ తొల్ పుకழ் (౯) మూవులకుక్కుమ్ నాతనే పరమా (౧౨) తణ్ వేజ్గడమ్ మేకిన్ఱాయ్ (౧౫) తణ్ తుழాయ్ విరై (౧౮) నాఱు కణ్ణియనే ఉన్నై (౨౧) అడైన్దేన్ నాన్ విడువేనో?. (౨౪)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఉన్ను పకారజ్గళైక్కణ్డనాన్ ఉన్నైప్పిరివైత్తువిడక్షమనోవెన్గిఱార్.

వర్తమానమాయుమ్, భూతమాయుమ్, ఆగామియాయుముళ్ళకాలత్తిలుమ్, (౩) తాయుమ్, తన్దైయుమ్, తన్నాత్మావుమ్ తనక్కుప్పణ్ణుమ్ పరివైప్పణ్ణానిఱ్పానాయ్, (౬) ఇప్పడిసర్వతోముఖమానరక్షణత్తాలేపరక్కుఱ, అనాదిసిద్ధమాన, గుణప్రథైయైయుడైయనాయ్కొణ్డు, (౯) త్రివిధచేతనాచేతనజ్గళుక్కుమ్, నాథనాయ్, ఇప్పెరుమైక్కుత్తనక్కు మేలిల్లాతవనాయ్, (౧౨)ఇష్మేన్మైయన్ఱియే శ్రమహరమాన, తిరుమలైయిలే, మేవినిఱ్కుఱసౌలభ్యత్తైయుడైయనాయ్, (౧౫) ఇప్పరత్వసౌలభ్యజ్గళుక్కుమ్ భోగ్యతైక్కుమ్సూచకమాయ్ కుళిర్న్ద

తిరత్తుழாయియుడైత్తాయ్, పరిమళమ్, (౧౮) ప్రవహిక్కిఱ, మాలైయైయుడైయవనే!,. ఏవంవిధనానవున్నై, (౨౧) సంశ్లేషిక్కప్పెత్తిఱ, నాన్, విడక్షమనో?. (౨౪) ౧౦.

అర్థము.—వర్తమానకాలమునందును భూతకాలమునందును భవిష్యత్కాలమునందును(౩)తల్లిగాను తండ్రిగాను ఆత్మగానునుండిరక్షించువాడును (౬) విశాలములై వృద్ధినొందిన కల్యాణగుణములుకలవాడును (౯) మూడులోకములకును స్వామియైనవాడును సర్వోత్కృష్ఠుడును (౧౨) చల్లని వేంకటాచలమునందు వేంచేసియున్నవాడును (౧౫) చల్లని తిరత్తుழாయిచేగట్టపడి పరిమళముచే (౧౮) బరిపూర్ణమైయున్న మాలకలవాడునునైన నిన్ను (౨౧) ఆశ్రయించిన నేను విడువసమర్థుడనా? (౨౪). ౧౦.

ఈ.— పత్తామ్బట్టు, నామ్పోకాతొழ்ழிకిటోమ్, నీర్ నమ్మైవిడాతొழ்ழிయవేణుమేయెన్న; నీపణ్ణిన వుపకారజ్గళైక్కణువైత్తు విడసమ్భావనైయుణ్డో? వెన్గిఱార్. కాలత్రయత్తిలుమ్ సర్వవిధబన్ధువుమాన వున్నైవిడసమ్భావనైయిల్లై యెన్గిఱార్.

(పోక్కిన్దవిత్యాది) కాలత్రయత్తిలుమ్, పరివున్దైయతాయ్శెయ్వతుమ్శెయ్తు, హితకామనానతమప్పన్ శెయ్వతుమ్శెయ్తు, ౧ "సపిత్రాచపరిత్యక్తః" ఎన్ఱు - అవర్కళ్ విడుమళవిలుమ్, తాన్తనక్కుప్పార్క్కుమ్ హితముమ్ పార్క్కుమ్బడి సర్వప్రకారత్తాలుమ్ ప్రాప్తనుమాయ్, ఉపకారకనుమానవున్నై, ఉపకారస్మృతియైయుడైయనాన్ కిట్టప్పెత్తువైత్తు, విడసమ్భావనైయుణ్డో?. (పోక్కిన్దవిత్యాది) ౨"విదితః" ఎన్గిఱపడియే శత్రుగోష్ఠియిలుమ్ ప్రసిద్ధమామ్బడి పరమ్బియిరుప్పతాయ్ స్వాభావికమాన కల్యాణగుణజ్గళైయుడైయైయాయ్, త్రైలోక్యత్తుక్కు నిర్వాహకనానవనే!. (పరమా) గుణజ్గళుక్కుమ్ రక్షణత్తుక్కుమున్నై యెణ్ణినాల్ పిన్నై యెణ్ణలావారిల్లాతపడి సర్వాధికనాయిరుక్కుమవనే!. ఇప్పడి సర్వాధికనాయిరున్దువైత్తు, ఎన్నైయడిమైకొళ్ళుకైక్కాక, శ్రమహారమాన తిరుమలైయిలేవన్దు సన్నిహితనానవనే!. ఉన్నైనానడైన్దేన్ విడువేనోవెన్నన్వయమ్.

జీ-అ.—పత్తామ్బట్టు. (పోక్కిన్దవిత్యాది) * పోక్కిన్దకాలజ్గళ్ తొడజ్గి, "విడువేనో" ఎన్నుమళవుజ్గటాక్షిత్తవతారికై (నామిత్యాది). "తాయ్తన్దై" ఎన్గిఱవిడత్తిలే-ఉపకారకత్వముమ్, బన్ధుత్వముమ్ద్యోత్యకిఱతు; తదుభయానుగుణమాక వవతారికాద్వయమాహ (నీపణ్ణినవుపకారజ్గళైయిత్యాదివాక్యద్వయేన).

పోక్కిన్ద-వర్తమానమాయుమ్, పోయ-భూతమాయుమ్, పోకు - ఆగామియాయుముళ్ళకాలజ్గళెన్ఱపడి. చకారమ్ - అనుక్తసముచ్చయమాయ్. మాత్రాపిత్యక్తః ఎన్ఱపడియాక్కి (అవర్కళ్ విడుమళవిలుమెన్ఱతు). తాయ్తన్దైకళుక్కుప్రాప్తియుముపకారకత్వముముణ్డాకైయాలే (ప్రాప్తనుమాయుపకారకనుమానవున్నైయెన్గిఱతు). "పోక్కిన్ద" ఇత్యాదిక్కు- వర్తమానభూతాగామియాన కాలత్రయత్తిలుమ్ తాయుమ్తన్దైయుమ్ తన్నాత్మావుమాకానిఱ్కిఱవనే! యెన్ఱు శబ్దార్థమ్. (సపిత్రాచేతి) సున్దరకాణ్డేఅష్టత్రింశే, "సపిత్రాచపరిత్యక్తస్సురైశ్చసమహర్షిభిః। త్రీన్లోకాన్సమ్పరిక్రమ్య తమేవశరణంగతః. తత్రైవైకవింశేరావణంప్రతిసీతా, "విదితస్సహిధర్మజ్ఞశ్శరణాగతవత్సలః। తేనమైత్రీభవతుతే యది జీవితుమిచ్ఛసి". పాకన్ద-పరమ్బసిఱ్కిఱ తొన్మై - పழமైయాయ్, అత్తాల్ ఫలితమ్ (స్వాభావికమానవెన్ఱు). (పరమా)పరోమా అస్తాదితి-పరమః. "పాక్కిన్ద' తొల్ పుకழ் మూవులకుక్కుమ్నాత నేపరమా" ఎన్ఱుకూట్టి భావమ్ (గుణజ్గళుక్కుమిత్యాది). *పోక్కిన్దకాలజ్గళ్ తొడజ్గి ఉయిరాక్కిఱాయ్ - పాక్కిన్దతొడజ్గి వేజ్గడమేకిఱ్ఱాయ్ ఉన్నైనానడైన్దేన్ విడువేనో వెన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్; అనన్తరమ్ ఈశ్వరన్ పరిపూర్ణమనో

అ-అ-వి —తిరుత్తు (ఉన్నైయేయిత్యాది).——పునఃపోక్కిన్దవిత్యాదిత్రయమ్ పాఠాన్తరమ్.——మూవులకు - భువర్లోకప్రభృతి, పరమపదేనసహోపరితనలోకత్వేనైకః; భూలోకఏకః; అధోలోకాస్సర్వేచాధోలోకత్వేనైకః. త్రివిధచేతనాచేతనజ్గళుక్కెన్నవుమామ్.

౧॥ రా-సు-౩౮-౩౩౪. ౨॥ రా-సు-౨౧-౨౦౪.

ఈ.—(తణ్డుழாయ్విరైనాఱుకణ్ణియనే)ఇవరుడైయ ఆర్త్తియెల్లాన్దీరుమ్పడియాకవన్దు విషయీకరిత్తు త్తన్నైయనుభవిప్పిత్తు, "ఇవర్ తన్నైవిడిల్చెయ్పతెన్?" ఎన్గిఱ అతిశఙ్కైయున్దీర్న్దు, తోళిలిట్టమాలైయుమ్ పరిమళితమాయ్,పిడిత్తుమోన్ద ఇలైత్తొడైమాలైయున్దానుమాయ్ నిన్రపడి. ౧౦.

జీ-అ.— రథనాయ్, తోళిల్మాలైయుమ్ పరిమళితమాయ్, ఇలైత్తొడైమాలైయుమ్ మోన్దుకొణ్డిరుక్కుమిరుప్పైయనుభవిక్కిఱార్- "తణ్డుழாయ్విరైనాఱుకణ్ణియనే! యెన్ఱు" ఎన్ఱువాక్యయోజనై. "విరై నాఱు" ఎన్రతుక్కుభావమ్ (ఇవరుడైయవిత్యాది). తణ్డుழாయ్-కణ్ణి, విరై నాఱు-కణ్ణియనే! యిత్యన్వయః (పిడిత్తుమోన్ద) పరిమళాధిక్యత్తాలేమోన్ద. ఇలైత్తొడై - పూప్పన్దు. విరై నాఱుకణ్ణి - పరిమళమ్ప్రవహిక్కిఱ మాలై. పాకిన్రతొడఙ్గి, కణ్ణియనే-పోకిన్ర కాలఙ్గళ్ తొడఙ్గి, ఉన్నైనానడైన్దేన్ విడువేనోవిత్యన్వయో వా. నేజ్గవమేకిన్రాయ్- తిరుమలైయిలే మేవినిఱ్కిఱవనే!. మేకుకై-పొరున్దివర్తిక్కైయుమ్, ప్రకాశిక్కైయుమ్. ౧౦.

ప్ర-తి.—(పత్తామ్పట్టు) (పోకిన్రవిత్యాది) (ఉయిరాకిన్రాయ్) సున్దరకాణ్డేఽష్టత్రింశే, "సపిత్రా చ పరిత్యక్తస్సురైశ్చసమహర్షిభిః । త్రీన్ లోకాన్ సమ్పరిక్రమ్యతమేవశరణఙ్గతః ॥ ౩౩ ॥ సతంనిపతితంభూమౌశరణ్యశ్శరణాగతమ్ । వధార్హమపికాకుత్స్థః కృపయాపర్యపాలయత్." ॥ ౩౪ ॥ —— తత్రైకవింశేరావణంప్రతిసీతా, "విదితస్సహిధర్మజ్ఞశ్శరణాగతవత్సలః ॥ ౨౦ ॥ తేన మైత్రీభవతుతేయదిజీవితుమిచ్ఛసి" ॥౨౦౫॥.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—తల్లిచేయుప్రియమును తండ్రిచేయుహితమును తాను తనకుచేసికొని నెరవేర్చు కార్యములను సర్వకాలమందును నాకుఁజేయు స్వభావముకలవాఁడును నిరవధికకల్యాణగుణములుకలవాఁడును సర్వలోకములకీశ్వరుఁడును సర్వోత్కృష్టుఁడును తిరుమలలో వేంచేసిన సర్వసులభుఁడును నాకుఁబరమభోగ్యుఁడునునైన నీయొక్క దివ్యపాదారవిందంబులను నేనాశ్రయించితిని. ఇంకనన్ను విడిచిపెట్టి పోవు ఉపాయములు లేవు. ౧౦.

మూ.—కణ్ణి త్తణ్ణన్దుழாయ్ముడిక్కమల త్తడమ్పెరు। ఙ్గణ్ణనై, ప్పుకழ்నణ్ణిత్తెన్గురుకూర్చ్చడకోపన్మాఱన్శొన్న।
ఎణ్ణిల్శోర్విలన్దాతియాయిరత్తుళ్ళివైయుమోర్పత్తిశైయొడుమ్।పణ్ణిల్పాడవల్లారవర్ కేశవన్తమరే. ౧౧.

ఆழ்వార్ తిరువడికళేశరణమ్.

ఆ.—(కణ్ణి) ఎమ్పెరుమానుడైయ స్వరూపరూపగుణవిభూతికళైయుళ్ళపడియే యనుభవిత్తు, అనుభవిత్తపడియే శొన్న విత్తిరువాయ్మొழியిలిరైయొడుమ్పణ్ణిలేపాడవల్లార్క్కు, "కేశవన్తమర్" ఎన్నుమివ్వాకారమ్ స్వతస్సిద్ధమాయిరుక్కుమెన్గిఱార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకై ప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళే శరణమ్.

అన్వ.—కణ్ణి తణ్ అమ్తుழாయ్ (౩) ముడి కమలమ్ తడమ్ (౬) పెరుమ్ కణ్ణనై పుకழ் (౯) నణ్ణి తెన్ కురుకూర్ (౧౨) మాఱన్ శడకోపన్ శొన్న (౧౫) ఎణ్ణిల్ శోర్విల్ అన్దాతి (౧౮) ఆయిరత్తుళ్ ఓర్ ఇవై పత్తుమ్ (౨౧) ఇశైయొడుమ్ పణ్ణిల్ పాడవల్లారవర్ (౨౪) కేశవన్తమర్. (౨౫).

పన్నీ.—అనన్తరమ్ ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కు ఫలమాకభగవచ్ఛేషత్వసిద్ధియై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

మాలాకారమాయ్, కుళిర్న్ద, తిరుత్తుழாయాలే యలఙ్కృతమాన, (౩) తిరుముడియైయుమ్, కమలమ్పోలే దర్శనీయమాయ్, విశాలమాయ్, (౬) నీణ్డ, తిరుక్కణ్గళైయుడైయవనై, అవనుడైయ ఆశ్రితసంశ్లేషకారితమాన గుణప్రస్తావమై, (౯) కిట్టి, అழகియ, తిరునకరిక్కు

నిర్వాహకరాయ్, (౧౨) "మాఱ్ఱ" ఎన్గిఱపడిప్పేరైయుడైయ, ఆழ்వార్, అరుళిచ్చెయ్త,(౧౪) భగవదభిప్రాయత్తై, తప్పాత, అన్దాతి యాయడైవుకొణ్డైక్కొణ్డాత, (౧౫) ఆయిరత్తుళ్, అద్వితీయమాన, ఇవైపత్తైయుమ్, (౨౧) ఇశైయోడేకూడ, పణ్ణిలే; పాడవల్లారానవవర్ కళ్, (౨౪) సర్వాధికనానసర్వేశ్వరనోడు అవ్యవహితసమ్బన్ధయుక్తరావర్కళ్. (౨౫) ఎణ్ణాన్ఱు - జ్ఞానమాయ్, తత్త్వజ్ఞానత్తైత్తప్పాతవా యిరమెన్ఱుమామ్. పణ్ణాన్ఱు - స్వరమ్. ఇశైయెన్ఱు - గీతిప్రకారమ్. ఇతు - ముతలడియుమ్ మూన్ఱామడియుమ్ అఱుశీరాయ్, అయలడి యుమ్ ఈఱ్ఱడియుమ్ నాఱ్చీరాన ఆశిరియత్తుఱై. ౧౧

వాదికేసరి అழகియ మణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము — మాలగాఁగట్టబడిన చల్లని తిరుత్తుழாయిచే (౩) (అలంకరింపఁబడిన) కిరీటమును తామరపుష్పములవలె మనోహరములును (౬) విశాలములును దీర్ఘములునైన నేత్రములునుకలశ్రియఃపతిని (౯) గుణములయందు అవగాహించి సుందరమైన (౧౨) కురుకూరిలో వేంచేసియున్న శఠకోపముని సాదించిన (౧౪) భగవదభిప్రాయమును దప్పని అన్తాదులైనందున (క్రమమునుబోఁగొట్టనశక్యములైన) (౧౫) వెయ్యిపాశురములలోఁ నద్వితీయములైన పదిపాశురములను (౨౧) స్వరములతోఁగూడ గానమందు పాడసమర్థులు (౨౪) సర్వేశ్వరునితోడనవ్యవ హితసంబంధముకలవారగుదురు. (౨౫) ౧౧.

ఈ — నిగమత్తిల్, ఇత్తిరువాయ్మొழிయై యభ్యసిక్కవల్లారారేనుమాకవుమామ్, అవర్కళుక్కు కులచరణగోత్రాదికళప్రయోజకమ్, ఇవ్వాకారత్తాలే అవర్కళ్ భగవదీయరెన్గిఱార్.

(కణ్ణియిత్యాది) ఇప్పోతాయిఱ్ఱుపళైయమ్ శెవ్విపెఱ్ఱతుమ్, ముడినఱ్ఱిరిత్తతుమ్, తిరుక్కణ్గళ్ వికసి తమాయిఱ్ఱతుమ్ (పుకழ்నణ్ణి) అవర్తమ్పక్కల్ పణ్ణిన వ్యామోహగుణత్తిలేయవగాహిత్తు. (తెన్గురుకూర్చ్చ డకోపన్మాఱన్) ఒన్ఱు తిరునామమ్, ఒన్ఱు శత్రువర్గత్తుక్కు మృత్యువాయుళ్ళవరెన్గిఱతు. (ఎణ్ణిల్శోర్విలన్దాతి)అవర్ తమ్పక్కల్ పణ్ణిన వ్యామోహాతిశయత్తైయనుసన్ధిత్తు; అవఱ్ఱిలొన్ఱుమ్ కుఱైయామే యరుళిచ్చెయ్తవాయిరత్తి లిప్పత్తు. (ఇశైయొడుమ్పణ్ణిఱ్పాడవల్లార్) ఇతి లభినివేశత్తాలే యిశైయోడుమ్ పణ్ణోడుమ్పాడవల్లవర్కళ్. పణ్ణాకిఱతు - గానమ్. ఇశైయాకిఱతు - గురుత్వలఘుత్వాదికళ్ తన్నిలేసెఱిన్దుపారున్నుకై. ధ్వనియిలే-నిఱత్తి

జీ-అ.—నిగమమ్ (కణ్ణియిత్యాది). "పణ్ణిఱ్పాడవల్లారవర్ కేశవన్తమర్" ఎన్ఱతైక్కటాక్షిత్తవతారికై (నిగమత్తిలిత్యాది). చరణశ బ్దమ్ - శాఖావాచి. ఇవ్వాకారత్తాలే - ఇత్తైయభ్యసిక్కిఱవాకారత్తాలే.

(కణ్ణియిత్యాది) మాలారూపమాయ్ క్కళిర్న్ద అழகియతిరుత్తుழாయాలే యలఙ్కృతమాన తిరుముడియైయుమ్, కమలమ్పోలేదర్శనీ యమాయ్ విశాలమాయ్ నీణ్డతిరుక్కణ్గళైయుముడైయవనై. "ఉన్నైనానడైన్దేన్ విడువేనో" ఎన్ఱపనన్తరమ్, "కణ్ణితణ్ణన్తుழாయ్ముడి" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (ఇప్పోతాయిఱ్ఱిత్యాది). ఇప్పోతు - ఇరువరతిశైక్కియుమ్ తీర్న్దవనన్తరమ్. వళైయమ్ - మాలై. నఱ్ఱిరిత్తతుమ్ - ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (ఇప్పోతాయిఱ్ఱిత్యాది). ఇప్పోతు - ఇరువరతిశైక్కియుమ్ తీర్న్దవనన్తరమ్. వళైయమ్ - మాలై. నఱ్ఱిరిత్తతుమ్ - నన్ఱాకనిన్ఱతుమ్. పుకழாవతెన్నెన్న (అవర్తమ్పక్కలిత్యాది). నణ్ణుకై - కిట్టుకైయాయ్, అవగాహిత్తెన్ఱపడి. తెన్గురుకూర్ - అழகియతి నన్ఱాకనిన్ఱతుమ్. "శడకోపన్, మాఱన్" ఎన్న వేణుమో, ఒన్ఱుశొన్నాలమైయాతోవెన్న (ఒన్ఱుతిరునామమిత్యాది). "శడ రునకరిక్కు నిర్వాహకరాన. "శడకోపన్, మాఱన్" ఎన్న వేణుమో, ఒన్ఱుశొన్నాలమైయాతోవెన్న (ఒన్ఱుతిరునామమిత్యాది). "శడ కోపన్" ఎన్ఱతు - రూఢి. "మాఱన్" ఎన్ఱతు - యోగమ్. (ఎణ్ణిల్శోర్విల్) ఎణ్ణుకై - అనుసన్ధిక్కై. అనుసన్ధానత్తిలొన్ఱుఙ్గుఱైయామే. "శడకోపన్మాఱన్ - ఎణ్ణిల్శోర్విల్శొన్న - అన్దాతియాయిరత్తుళ్" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (అవర్తమ్పక్కలిత్యాది). అవఱ్ఱిల్ - వ్యామో హాతిశయఙ్గళిల్. అన్దాతియాన (ఆయిరత్తిల్) ఎన్ఱుకూట్టువతు. ఇవైయుమోర్పత్తు - అద్వితీయమానవివైపత్తైయుమ్. వైధర్మ్యంవ్యావర్త యతి (ఇతిలభినివేశత్తాలేయిత్యాది). *పణ్ణిశైకళ్తానేతెన్న (పణ్ణాకిఱతిత్యాది). గానమ్ - ధ్వన్యాత్మకమ్. (గురుత్వలఘుత్వాదికళ్). గురు

అ-అ-వి.—"పుకழ்నణ్ణి - ఆశ్రితసంశ్లేషకారితమానగుణప్రథైయైక్కిట్టి" ఎన్ఱుపన్నీరాయిరత్తిలే. —— (ఒన్ఱుతిరునామమ్) మాఱ నెన్ఱతుతిరునామమ్. కుడిప్పేరెన్నవుమామ్.

ఈ.—లేయెన్ఱపడి.(అవర్ కేశవన్ఱమరే) అవర్ కళా రేనుమాకవుమామ్, కులచరణగోత్రాదికళ్ప్రయోజకమ్; "విణ్ణప్పమ్ శెయ్ వార్ కళ్" ఎన్నుమాప్పోలే, ఇవ్వాకారత్తాలే అవర్ కళ్ భగవదీయర్.

ముతఱ్పాట్టిల్ - ఎమ్బెరుమాన్ "ఇవర్ నమ్మైవిట్టిచ్చెయ్వతెన్?" ఎన్ఱిఱ పతిశైక్కుమైయెప్పోకిఱార్; ఇరణ్డామ్పాట్టిల్ - అతుపోనపిన్బు అవనుక్కుప్పిఱన్ద పుతుక్కణిప్పై ప్పేచ్చినార్; మూన్ఱామ్పాట్టిల్ - తమక్కు వన్బణ్ణిన వౌదార్యత్తై యనుసన్ధిత్తువిస్మరానార్; నాలామ్పాట్టిల్ - అవనుక్కుప్పణ్ణినవౌదార్యమే తెన్న, ఇతర విషయవైరాగ్యమెన్ఱార్; ఐన్దామ్పాట్టిల్ - ఇతరవిషయవైరాగ్యపూర్వకమాన ఆత్మాన్తదాస్యత్తిలే అధికరిత్తనాన్ ఇనియొరునాళుమ్ విడేనెన్ఱార్; ఆఱామ్పాట్టిల్ - ఆశ్రితర్ క్కుతవుమాయానపిన్బు ఎనక్కొరుకుఱైయుణ్డో వెన్ఱార్; ఏழామ్పాట్టిల్ - ఎన్నుడైయ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళుక్కుమొరు కుఱైయిల్లైయెన్ఱార్; ఎట్టామ్పాట్టిల్- ఇతుక్కు త్తామనుష్ఠిత్త వుపాయమిన్న తెన్ఱార్; ఒన్బతామ్పాట్టిల్ - "ఇవరకవాయతియవేణుమ్" ఎన్ఱోరడిపేరనిఱ్క, ఇనిప్పోకవొణ్ణాతెన్ఱార్; పత్తామ్పాట్టిల్ - నామ్పోకాతొழிకిఱోమ్, నీర్ తామ్ పోకాతొழிయవేణుమేయెన్న, కాలత్రయత్తిలుమ్ సర్వవిధబన్ధువుమానవునై విడ సమ్భావనైయుమిల్లైయెన్ఱార్; ఇతుకఱ్పార్ క్కు ఫలమ్శొల్లి త్తలైక్కట్టినార్. ౧౧.

వడక్కు త్తిరువీతిప్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్.

జీ-అ —త్వలఘుత్వఙ్గళుమ్, ఆదిశబ్దత్తాలే-సంయుక్తఙ్గళుమ్. ఇవైకళ్ తత్త్రదాగానుగుణ్యత్తుక్కాక (తన్నిలేశేర్న్దుపోరున్దుకై). శేరుకై-ఇసైయాకిఱతెన్ఱపడి. ఇతుక్కునిఱమెన్ఱుపేర్. ఉక్తవివరణమ్ (ధ్వనియిలేయిత్యాది). ధ్వనియెన్ఱతు - పణ్, నిఱమెన్ఱతు - ఇసై, "ఇవ్వాక్యమ్ - సన్దిగ్ధమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. "అవర్" ఇతిసామాన్యనిర్దేశస్వభావమ్ (అవర్ కళారేనుమిత్యాది). (విణ్ణప్పఞ్జెయ్వారితి) "ఇసైయొడుమ్పణ్ణిఱ్పాడవల్లార్" ఎన్ఱు - గానసహితమాకవిప్పత్తిననుసన్ధానమే, అవర్ కళ్ భగవదీయరాకైక్కుమ్, తన్ముఖేనవుద్దేశ్యరాకైక్కుమ్ ప్రయోజకమెన్ఱపడి. విణ్ణప్పఞ్జెయ్వార్ - అరైయర్. ఇవ్వాకారత్తాలే - పాడవల్లారెన్ఱిఱవాకారత్తాలే. ఇతిలన్వయముణ్డానవాకారత్తాలేయెన్నుతల్-పుతుక్కణిప్పు-నవీనకాన్తి. ఆత్మాన్తదాస్యమ్ - నిత్యదాస్యమ్. ఇన్నగు - మాఱిమాఱి ప్పలపిఱప్పుమ్పిఱక్కై. ఇవరకవాయతియవేణుమెన్ఱోరడిపేరనిఱ్కవెన్ఱిఱతు - ఇవ్విషయత్తిలేవిశేషమెన్ఱుపూర్వమేవోక్తమ్. పేరనిఱ్క-పిన్వాఙ్గనిఱ్క. క్రమేణాన్వయః. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—దివ్యతిరుత్తుழாయ్మాలచేనలంకరింపఁబడిన దివ్యతిరువభిషేకముకలవాఁడును సద్యోవికసితములైన సరసిజములవలె సుందరములైన నేత్రములుకలవాఁడునునైన సర్వేశ్వరునియొక్క స్వరూపరూపగుణవిభూతులను యథావస్థితముగ ననుభవించి యనుభవించిన ప్రకారముగను పాడించిన నీతిరువాయ్ మొழிని సలక్షణముగఁబాడువారు భగవంతునికి దాస్యమును జేసి యుజ్జీవింతురు. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిల్ తిరువాయ్ మొழிక్కాన శ్లోకమ్.

(వైకున్దా)—నీచఞ్చమామధిగతోయమితి స్వసూక్త్యా జాతాం హరేస్స్వవిరహాగమనే తిశఙ్కామ్ ।
షష్ఠేనిరస్య దృఢసఙ్గిరా శఠారిరాత్మాన్వయిష్వపి తదా వరతో భ్యనన్దత్. ౧౬.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.—అయమ్-ఈశ్రియఃపతి, నీచమ్-నీచుఁడనైన, మామ్చ-నన్ను, అధిగతః - పొందెను, ఇతి అని, స్వసూక్త్యా-తనవార్తచేత, హరేః-భగవంతునికి, జాతామ్-పుట్టిన, స్వవిరహాగమనే-తనవిశ్లేషప్రాప్తియందు, అతిశఙ్కామ్ - భయమును, షష్ఠే-ఆఱవతిరువాయ్ మొழி

యందు, దృఢసజ్గినా - స్థిరసంశ్లేషమాటచే, నిరస్య-పోఁగొట్టి, శోకాకి-శోకకోపముని, ఆత్మాన్వయిష్వపి - ఆత్మబన్ధువులయందును, తదాప రతః - ఆభగవంతునిప్రీతివలన, అభ్యనన్దత్ - సంతోషించెను. ౧౬.

తాత్పర్యము.—ఉభయవిభూతియుక్తుఁడును సమస్తకల్యాణగుణాత్మకుఁడును సర్వప్రకారపరిపూర్ణుఁడునునైన సర్వేశ్వరుఁడు తాను పరిపూర్ణుఁడై వేంచేసి యాళ్వార్లతో సంశ్లేషించినసంశ్లేషము తనఫలమనితలఁచి సంతుష్టుఁడైయుండఁగా నప్పుడాళ్వార్లవిశ్లేషమునుస్మరించి వానికిజనించిన యతిశఙ్కనుజూచి "నీవిట్లుభయపడవలదు" అని యాళ్వార్లువానికినభయప్రదానముచేసి భయమునుదీర్చ సంహృష్టుఁడైయున్న భగవంతునియొక్క నిర్హేతుకజాయమానకటాక్షము తమయందుమాత్రమేగాక సంబంధిసంబంధులయందుఁగూడ ప్రవహించుచున్న దానినిఁజూచి ఈ యాఱనతిరువాయ్మొళియం దధికానందమునొందిరి. ౧౬.

ద్ర-తా.—(వైకుణ్ఠామణివణ్ణనే)—స్వాస్వాదఖ్యాపకత్వాచ్ఛ్రితనియతదృశ్శైరై నైకభోగప్రదానా
త్త్యాగానర్హప్రకాశాత్స్థిరపరిచరణస్థాపనాత్పాపభఙ్గాత్ ।
దుస్సాధార్థస్యసిద్ధేర్విరహభయకృతేర్దుర్విభేదాత్మయోగా
న్నిత్యానేకోపకారాత్స్వవిరహచకితం ప్రైక్షతామ్భోరుహాక్షమ్. ౧౭.

అర్థము.—స్వాస్వాదఖ్యాపకత్వాత్ - తనభోగ్యతకుఁబ్రకాశకుఁడగుటవలన, శ్రితనియతదృశః - ఆశ్రితులయందు స్థిరమైనదృష్టికలవాఁడగుటవలన, నైకభోగప్రదానాత్ - అనేకవిధములుకలభోగములనిచ్చుటవలన, త్యాగానర్హప్రకాశాత్ - త్యజించుటకునలవిలేనికాన్తివలన, స్థిరపరిచరణస్థాపనాత్ - నిత్యమైనదాస్యమును దృఢముగఁజేయుటవలన, పాపభఙ్గాత్ - పాపములనుబోఁగొట్టుటవలన, దుస్సాధార్థస్య - సాధింపఁగూడనికార్యముయొక్క, సిద్ధేః-సిద్ధివలన, విరహభయకృతేః - విశ్లేషమునందుభయమునుబుట్టించుటవలన, దుర్విభేదాత్మయోగాత్ - భేదింపనశక్యమైన యాత్మసంశ్లేషమువలన, నిత్యానేకోపకారాత్-సర్వకాలములందునేకవిధోపకారములుకలవాఁడగుటవలన, స్వవిరహచకితమ్-తనవిశ్లేషమునందుభయపడిన, అమ్భోరుహాక్షమ్ - నళినములవంటినేత్రములుకలసర్వేశ్వరుని, ప్రైక్షత - చూచిరి.

వ్యా.—(స్వాస్వాదఖ్యాపకత్వాత్) వైకల్ తోఱుమముతాయవానేఱే - తన్నుడైయనిరతిశయభోగ్యతైయైఖ్యాపనమ్పణ్ణుకైయాలుమ్; (శ్రితనియతదృశః) ఎఙ్గుమ్పక్కనోక్కఱియాన్ - ఆశ్రితజనత్తైవిట్టు అన్యత్రకణ్ వైక్కమాట్టామైయాలుమ్; (నైకభోగప్రదానాత్) నామరువినన్గేత్తియిత్యాది - ఆశ్రితర్ తన్నైక్కిట్టిస్తోత్రమ్పణ్ణిమనస్సిలేచి న్తిక్కునిర్మమరాయ్ వణజ్గిహృష్టరాయ్కూత్తాడుమ్పడియనేక విధానుభవత్తైక్కొడుక్కైయాలుమ్; (త్యాగానర్హప్రకాశాత్) ఉన్నైయెజ్ఞనమ్విడుకేన్ - తన్నైవిడుకైక్కుసమ్భావనైయిల్లాతపడి ప్రకాశిక్కైయాలుమ్; (స్థిరపరిచరణస్థాపనాత్) ఉనతన్దమిలడిమైయడైన్దేన్ - ఆత్మాన్తదాస్యత్తైనిలైనిఱుత్తుకైయాలుమ్; (పాపభఙ్గాత్) మున్నైత్తీవినైకళ్ ముఴువేరరిన్దనన్ యాన్-విరోధికళాన పాపజ్గళై సవాసనమాకపోక్కుకైయాలుమ్; (దుస్సాధార్థస్యసిద్ధేః) ముడియాతతెన్నెనక్కేలిని - సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళుము త్తీర్ణరామ్పడిదుస్సాధమానకార్యత్తైసాధిక్కైయాలుమ్; (విరహభయకృతేః) ఉన్నైయెన్నుళ్ నీక్కేలెన్దాయ్ - "విట్టుప్పిరియప్పోకిఱాన్" ఎన్గిఱవతిశఙ్కైయైవిళైక్కైయాలుమ్; (దుర్విభేదాత్మయోగాత్) ఉన్నైయెన్నుళ్ళైవత్తైత్తవెన్మైన్దా - ఆత్మావోడేఁ"ఏకతత్త్వమ్" ఎన్నలామ్పడికలన్దిరుక్కైయాలుమ్; (నిత్యానేకోపకారాత్) పోకిన్ఱ కాలజ్గళిత్యాది - కాలత్రయత్తిలేయుమ్మాతాపితాక్కళ్ పణ్ణుముపకారజ్గళైయుమ్, తాన్ తనక్కుప్పణ్ణికొళ్ళుముపకారజ్గళై యుమ్పణ్ణుకైయాలు మెమ్బెరుమానై "వైకుణ్ఠామణివణ్ణనే" ఎన్గిఱపటికత్తలే "అశ్రితర్ నమ్మైవిడిల్చెయ్యవతేన్?" ఎన్గతిశఙ్కైయైయుడైయనాక వాళ్వారధ్యవసిత్తరుళినారెన్గిఱార్. ౧౭.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు (౧) తనభోగ్యతను నాశ్రితులకుఁ బ్రకాశపఱచువాఁడనియు, (౨) ఆశ్రితులను గటాక్షించువాఁడనియు, (3) ఆశ్రితులకనేకవిధభోగముల నిచ్చువాఁడనియు, (౪) ఆశ్రితులు తనను త్యజించుటకు నశక్యముగఁ బ్రకాశించువాఁడనియు, (౫) తనపాదారవిందములయం దాశ్రితులకు నిత్యదాస్యమును స్థాపించువాఁడనియు, (౬) వారికి ననుభవవిరోధిపాపములను బోఁగొట్టువాఁడనియు, (౭) ఇతరులచే సాధింపనశక్యములగు కార్యములను నెరవేర్చువాఁడనియు, (౮) తనవిశ్లేషమునందు భయమును బుట్టించువాఁడ

నియు. (౯) మఱల విశ్లేషములేనట్లు సంశ్లేషించువాఁడనియు, (౧౦) సర్వకాలములయందు ననేకోపకారములను జేయువాఁడనియు వాని గుణముల ననుసంధించి ఇట్టివాఁడగుటవలన తనవిశ్లేషమునందు భయపడినవాఁడని ఈయాఱవ తిరువాయ్మొழி పదిపాశురములచే నాళ్వార్లు సాధించిరి. ౧౮.

తి-నూ.— వైకున్దన్ వన్దుకలన్దతఱ్పిన్ వాళ్మాఱన్ । శెయ్కిన్ఱ నైచ్చియత్తైచ్చిన్దిత్తు । నైకిన్ఱ ।
తన్మైతనై క్కణ్డునై విట్టేనెన్ఱురైక్క । నన్మైయడైన్దాన్ కేశవన్ ॥ ౧౯॥

అర్థము.—వైకున్దన్ - వైకుణ్ఠమునకధిపతియైనసర్వేశ్వరుఁడు, వన్దు -(తమస్థలమునకు) వేంచేసి, కలన్దతఱ్పిన్ - సంశ్లేషించినపిదప, వాళ్మాఱన్-సంపన్నులైనశఠకోపముని, శెయ్కిన్ఱ - చేయుచున్న, నైచ్చియత్తై-నైచ్యమును, శిన్దిత్తు - తలఁచి, నైకిన్ఱ - శిథిలమగుచున్న, తన్మైతనై-ప్రకారమును, కణ్డు-సాక్షాత్కరించి, ఉన్నై-నిన్ను, నాన్-నేను, విడేన్-విడువను, ఎన్ఱు-అని, ఉరైక్క-సాదించగా, కేశవన్-కేశియనియెడిరక్కసునిచంపి యాశ్రితులయనిష్టమునుబోఁగొట్టిన భగవంతుఁడు, నన్మైయడైన్దాన్-స్థైర్యమునుబొందెను. ౧౯.

అవ.— (వైకున్దన్) ఇత్యాది - "'అప్పొழுతైక్కప్పొழுతెన్నారావముతమ్' ఎన్ఱనుభవిక్కుమివర్, 'అయోగ్యన్' ఎన్ఱకలి శెయ్వతెన్?" ఎన్ఱీశ్వరన్ నతిశఙ్కైపణ్ణ, ఇవర్ సమాధానమ్బణ్ణత్తేఱ్ఱినపడియై ప్పేశుకిఱపాశురత్తై యనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఎజ్ఞనేయెన్నిల్; సర్వేశ్వరనోడే సంశ్లేషిక్కుమివర్, ౧ "అల్లావియుళ్ కలన్ద" ఎన్ఱు తమ్శిఱుమైయైయనుసన్ధిక్కైయాలే, "౨ *వళవేழுలకుతలైయెడుత్తిన్ఱ ముమివర్ నమ్మైవిట్టిచ్చెయ్వతెన్?" ఎన్ఱతిశఙ్కైపణ్ణి యవనలమాక్కిఱపడియైక్కణ్డు "ఇవనుక్కు నమ్బక్కల్ నిరతిశయవాత్సల్యఙ్గళిరున్దపడియెన్?" ఎన్ఱు విస్మితరాయ్, తామకలామైక్కుఱుప్పాన పలవఱ్ఱైయుమ్శొల్లి అవనతిశఙ్కైయైత్తీర్త్తు, అవనై ధరిప్పిక్కుమ *వైకున్దామణివణ్ణనిలర్థత్తై "వైకున్దన్" ఇత్యాదియాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్నై.

వ్యా.—(వైకున్దన్ వన్దుకలన్దతఱ్పిన్) నిత్యభూతియుక్తన్ ౩ "అన్దామత్తన్బుశెయ్తెన్నావిశేరమ్మాన్" ఎన్నుమ్బడిఒరునీరాకక్కలన్దపిన్బు. (వాళ్మాఱన్) అత్తాలేసత్తైపెఱ్ఱుసమ్పన్నరానవాళ్వార్. (శెయ్కిన్ఱనైచ్చియత్తైచ్చిన్దిత్తు) ఇవర్ ౧ "అల్లావి" ఎన్ఱకలనినై క్కిఱనైచ్యానుసన్ధానత్తైక్కణ్డు - "ఇతెన్నాయ్విళైయక్కడవతు?" ఎన్ఱీశ్వరన్ విచారిత్తు. (నైకిన్ఱతన్మైతనైక్కణ్డు) అనన్ శిథిలనాకిఱ ప్రకారత్తైదర్శిత్తు. (ఉన్నైత్తాన్ విడేనెన్ఱురైక్క) ఇప్పడియేవిశ్లేషత్తిలతిభీరువాయిరుక్కుమవనై త్తాన్ విడేనెన్ఱు - "ఉన్నైనాన్ పిడిత్తేన్కొళ్ శిక్కెనవే" "ఉన్నైయొజ్ఞనమ్ విడుకేన్" "అన్దమిలడిమైయడైన్దేన్ విడువేనో" "ఉన్నైనానడైన్దేన్ విడువేనో" ఎన్ఱుమిాళ్వార నైక్కుఱిత్తరుళిచ్చెయ్య. (నన్మైయడైన్దాన్ కేశవన్) ౪ "విజ్వరః ప్రముమోదహ" ఎన్నుమ్బడి * తుళక్కఱ్ఱముతమాయెఙ్గుమ్పక్కనోక్కఱియాతే "ఎన్-మరదకమలైయే" ఎన్నుమ్బడిస్థైర్యత్తైప్రాపిత్తాన్ ప్రశస్తకేశనానవన్. ౧౯.

పెరియజీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—సమస్తకల్యాణగుణాత్మకుఁడైన సర్వేశ్వరుఁడు పరిపూర్ణుఁడై యాళ్వార్లతో సంశ్లేషింప వారుసంతుష్టులైరి. అప్పుఁడు వీరుతమనైచ్యముననుసంధించి విశ్లేషించినచో నేనేమిచేసెదనని భయపడుచున్న సర్వేశ్వరునిగుఱించి నేనువిశ్లేషింప నసమర్థుఁడనిసాదించి యాళ్వార్లు వానిభయమును నిశ్శేషముగనివర్తిజేసిరి. ౧౯.

ఇరణ్డామ్బత్తిల్ - ఆఱాన్దిరువాయ్మొழி ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఆక - తిరువాయ్మొழி ౧౯—పాట్టు-౧౭౯.

౧। ౧౫౫. ౨॥ ౫. ౩॥ ౧౫. ౪॥ రా-బా-౧-౮౫.

శ్రీః

ఆళ్వార్ తిరువడిగళేశరణమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడిగళేశరణమ్.

తిరువాయ్ మొళి.—ఇరణ్డామ్పత్తు - ఏళాన్దిరువాయ్ మొళి ౧-పా- కేశవన్తమర్ వ్యాఖ్యానజ్గళ్.

మూ.—కేశవన్తమర్ కీళ్ మేలెమరేళేళుపిఱప్పు । మాశతిరితుపెఱ్ఱునమ్ముడైవాళ్వువాయ్కిన్ఱవా ।
ఈశనెన్కరుమాణిక్కమెన్ శెజ్గోలక్కణ్ణన్విణ్ణోర్ । నాయకన్,ఎమ్బిరానెమ్మానారాయణనాలే॥ ౧॥

ఆ.—(కేశవన్తమర్) ఎన్బక్కలుళ్ళవళ్గినివేశత్తాలే యెన్నోడుసమ్బన్దిత్తారైయుజ్గాడవిషయీకరిత్తరుళినానెన్ఱు ప్రస్తుతమానపాసురత్తై విస్తరిక్కిఱతు.

సర్వేశ్వరనాయ్, నిరతిశయసౌన్దర్యాదికల్యాణగుణకనాయ్, ౧* అయర్వఱుమమరర్ కళతిపతియాయ్, ఎనక్కుస్వామియాయిరున్ద నారాయణనాలే, యేనకేనాపిప్రకారేణ సాక్షాద్వాపరమ్పరయావా ఎన్నోడుసమ్బన్ధముడైయారెల్లారుమ్ భగవదేకభోగరానార్కళ్ ; తత్సమ్బన్ధత్తినాలే భగవదేకభోగత్వలక్షణమాన శ్రీవైష్ణవశ్రీనమక్కువిళైయమ్బడియే యితువెన్గిఱార్.

పన్ని.—ఏళాన్దిరువాయ్ మొళియిల్, స్వసమ్బన్ధిపరమ్పరాపర్యన్తమాకవీశ్వరన్ పణ్ణినపక్షపాతత్తాలే తమ్మళవిలవనుడైయవళ్గినివేశాతిశయత్తైక్కణ్డుకన్ద ; స్వసాన్తానికవిషయత్తిలవనుడైయప్రసాదవిశేషత్తైయుమ్, అతుక్కడియానతమ్మళవిల్ పక్షపాతత్తైయుమ్, తత్కార్యమాన వుపకారత్తైయుమ్, అవ్వుపకారమ్ తజ్గులత్తిలుళ్ళార్ క్కుమ్ప్రాప్తిపర్యన్తమానపడియైయుమ్, ఇతడియాకవీశ్వరనుక్కుప్పిఱన్ద ఔజ్జ్వల్యత్తైయుమ్, ఇతుక్కడైయహేతువాన కృపాపారవశ్యత్తైయుమ్, అనుభవిక్కైక్కుఉపాయక సత్తోత్తరమాన చిత్తప్రదానత్తైయుమ్, పొల్లానెజ్జైప్పోక్కినపడియైయుమ్, ప్రేమయుక్తమాననల్లనెజ్జైత్తన్దపడియైయుమ్, అన్దనెజ్జు అవనైవిడాతొళియవేణుమెన్గిఱపేక్షైయైయుమ్, ఇప్పిన్నపడియాకవవన్ తన్నైముళుక్కక్కొడుత్త వౌదార్యత్తైయుమ్, ఇవ్వౌదార్యాతిశయ మతిశయితజ్ఞానర్ క్కుమపరిచ్ఛేద్యమెన్నుమిడత్తైయుమరుళిచ్చెయ్తు, స్వవిషయత్తిలాదరమీశ్వరనుక్కు సమ్బన్ధిత్తయసన్తానసంరక్షణపర్యన్తమానపడియై యవనుడైయవాశ్రితరక్షణార్థగుణచేష్టితప్రకాశకజ్గళాన తిరుద్వాదశనామజ్గళోడేకూడవరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

అన్వ.—ఈశన్ ఎన్కరుమాణిక్కమ్ ఎన్ శెజ్గోలక్కణ్ణన్ (3) విణ్ణోర్నాయకన్ ఎమ్బిరాన్ ఎమ్మాన్ (౬) నారాయణనాలే కీళ్ మేలేళేళుపిఱప్పుమ్ కేశవన్తమర్ (౯) ఎమర్ ఇతు మా (౧౩) శతిర్ పెఱ్ఱు నమ్ముడై (౧౫) వాళ్వు వాయ్కిన్ఱవా!. (౧౭)

పన్ని.—ముతఱ్పాట్టిల్, నమ్ముడైయకులత్తిలుళ్ళార్ భగవదభిమానాన్తర్గతరానపడియైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

సర్వసాధారణమానస్వామిత్వత్తైయుడైయనాయ్, అప్పడియే పొతువన్ఱియే నీలరత్నమ్పోన్ఱవడివైయెనక్కుక్కాట్టి, అవ్వడివుక్కు పరభాగమామ్బడి శివన్దుళ్ళకియతిరుక్కణ్గళాలేయెన్నైయనన్యార్హనాక్కి, (3) పరమపదవాసికళోపాతి అజ్గీకరిత్తు, ఎన్నైయనుభవిప్పిత్తు,

౧॥ ౧-౧.

ఎనక్కు-నాథభూతనానవనుడైయాక,(౬) నిరతిశయవాత్సల్యయుక్తనాన నారాయణనాలే, కీழ్ మేలేழ్ఱుపిఱప్పుమ్, సర్వాధికనానకేశవన్ తమరా, (౫) ఎమరానవర్కళ్, నిత్యసూరిభగవద్గుణకారమాకిలవిన్ద, పెరియ, (౧౨) శీరైప్పెఱ్ఱు, అత్తాలేనమ్ముడైయ, (౧౫) శ్రీవైష్ణవత్వ్రశ్రీయానతు, వళరుకిఱపడియే!. (౧౭) ౧.

అవతారిక.—శ్రియఃపతి తమతో సంశ్లేషించుటచే వానికిజనించిన ప్రీత్యతిశయము తమయందుమాత్రమేగాక తమసంబన్ధిసంబన్ధులపర్యన్తము ప్రవహించినప్రకారమునుజూచి దీనికిగారణము తమయందు వీనికిజనించిన పక్షపాతాతిశయమనిదలచి యానందభరితులై యాళ్వారు తమనుకటాక్షించుటకు దగుమైనగుణచేష్టితాదులననుసంధించి వాటికివాచకములైన ద్వాదశనామములచే నీతిరువాయ్ మొழியందు వానిని ననుభవించుచున్నారు.

అర్థము.—సర్వస్వామియైనవాడును నానీలరత్నమువంటిశరీరముకలవాడును నాయొక్కమనోహరములైననేత్రములుకలవాడును(౩) నిత్యసూరులకునిర్వాహకుడును నాకుపకారకుడును నాస్వామియునైన (౬) నారాయణునిచే గ్రిందియేడుపైయేడుజన్మములందును కేశవునికిదాసభూతులైన (౯) నాసంబంధముకలవారు ఇట్టి గొప్ప (౧౨) ఐశ్వర్యమును బొంది మనయొక్క (౧౫) సంపత్తు వృద్ధిబొందుచున్నదికదా!. (౧౭) ౧.

ఈ.—౧*ఆడియాడియిల్ “వాడివాడుమ్” ఎన్గైయాలే-ఒరునీర్చ్చావియాయ్ వాడినపడి శొల్లిఱ్ఱు; అన్దవొరునీర్చ్చావియానతుతీర ౨* కారార్ కరుముకిల్ కలన్దువర్షిత్తపడిశొల్లిఱ్ఱు - ౩ *అన్దామత్తన్బిల్; అప్పడివర్షిత్తపడియాలే ౪ “ఈఱిలిన్బత్తిరువెళ్ళమ్ యాన్మూழ்కినన్” ఎన్ఱు - వెళ్ళమిట్టు ప్పెరుకినపడిశొల్లిఱ్ఱు ౫ * వైకున్దా మణివణ్ణనిల్; ౬ “ఎమర్ కీழ் మేలెழுపిఱప్పుమ్ మాశతిరితుపెఱ్ఱు” ఎన్గైయాలే - అవ్వెళ్ళమిరుకరైయుమ్ పురణ్డపడిశొల్లుకిఱతు - * కేశవన్తమరిల్.

ఇవర్ ౧ * ఆడియాడియిల్ పట్టవార్తిరవన్దుకలన్దపడి శొల్లిఱ్ఱు-౩*అన్దామత్తన్బు; అక్కలవియాల్ పిఱన్దప్రీతియవనతానపడిశొల్లిఱ్ఱు - ౫ * వైకున్దామణివణ్ణన్; అన్దప్రీతితాన్ ఆழ்వారోరువరళవిలుమన్ఱిక్కే, తమ్మోడుపరమ్పరయా సమ్బన్ధముడైయారళవుమ్ వెళ్ళమిట్టు ప్పెరుకినపడియైచ్చొల్లుకిఱతి తిరువాయ్ మొழியిల్. సర్వేశ్వరనాழ்వారోడేవన్దు సంశ్లేషిత్తు, అత్తాల్ పిఱన్దప్రీతితమ్మోరువరళవిలుమన్ఱిక్కే తమ్మోడుపరమ్పరయాసమ్బన్ధముడైయారళవుమ్ పెరుకినపడియైక్కణ్డు, “ఇతుఇవనెన్బక్కల్ పణ్ణిన పక్షపాతాతిశయమిత్తే” ఎన్ఱు ఇనియరాయ్, తమ్మైవిషయీకరిక్కైక్కీడానగుణచేష్టితాదికళైయనుసన్ధిత్తు అవఱ్ఱుక్కు వాచకమానతిరుద్వాదశనామత్తాలే అవనై ప్పేశియనుభవిక్కిఱార్. సర్వేశ్వరన్ ఒరువనై విషయీకరిత్తాల్, అతుపిన్నై యవనళవిలే నిల్లాతిఱే.

జీ-అ.—కేశవన్తమర్ప్రవేశే. రూపకమాక సఙ్గతి (ఆడియాడియిలిత్యాది). ఒరునీర్చ్చావి-ఒరునీరిల్లాతపయిర్, కారార్ కరుముకిల్ కలన్దువర్షిత్తపడియెన్ఱతు - ౨ “అల్లావియుళ్ కలన్దకారార్ కరుముకిల్పోల్” ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి. (ఇరుకరైయుమ్) కీழேழ் పిఱప్పుమొరుకరై, మేలేழ் పిఱప్పుమొరుకరై.

ముఖ్యసఙ్గతిమాహ (ఇవరాడియాడియిలిత్యాది). ఉక్తార్థవివరణమ్ (సర్వేశ్వరనిత్యాది). ౬ “ఎమర్ కీழ் మే లెழுపిఱప్పుమ్” ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి (సమ్బన్ధముడైయారళవుమెన్ఱతు). ఇనియరాయ్ - ప్రీతరాయ్. ఆழ்వారై విషయీకరిత్తాల్ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తమ్ విషయీకరిప్పానెన్నన్న (సర్వేశ్వరనొరువనై యిత్యాది).

అ-అ-వి.—(ఆడియాడియిలిత్యారభ్య) తత్తద్దశకప్రతీకాన్యవలమ్బ్యరసోక్త్యాకాఙ్క్షిత్సఙ్గతిమాహ- “కేశవన్తమరిల్” ఇత్యనేన.—

౧॥౧౪. ౨॥ ౧౫-౫. ౩॥ ౧౫. ౪॥ ౧౬-౫. ౫॥ ౧౬. ౬॥ ౧౭-౧.

ఈ. -౧[మరణాన్తానివైరాణి] ఋషికళ్ కుడియిరుప్పై యழித్తు, మైథిలియైప్పిరిత్తు, నమ్ముయిర్ నిలైయిలేనలిన్దాప్పోలే శ్రీజటాయుమహారాజరైనలిన్దు, ఇవైయెల్లామ్ శెయ్యమాట్టానేయివనిని. [నిర్వృత్తంనః ప్రయోజనమ్] ఇవర్ జీవిక్కిఅనాళిలే ‘‘ నామ్ శెయ్యుమ్ నన్మై యివర్ విలక్కాతొழிనతు కాణ్ ’’ ఎన్నిరున్దోమ్, అతుఅన్నాళిల్ పెఱ్ఱిలోమ్ ; నామ్ తేడియిరున్దతునున్దఅనున్నమ్ సిద్ధిక్కప్పెఱ్ఱోమిఱే. [క్రియతామస్యసంస్కారః] ఇవర్ నామ్ శెయ్యుమ్ నన్మైవిలక్కాతానానవళవుపిఱన్దవిన్నుమిప్పక్క వేణుమో?, వేణ్డువనశెయ్యప్పారుమ్. [మమాప్యేషయథాతవ] నీరిఱాయ్ త్తిరున్దీరాకిల్, కుడప్పుడక్కుడైయారిలే యొరువర్ శెయ్యుమిత్తనైయన్నో?; నామినునుక్కవేణ్డువనశెయ్య, నీర్ పిన్నై ఎక్కడక్కనిల్లీరెన్నారిఱే.

శ్రీవిభీషణాழ்వాన్పక్కలోరమ్ రావణనళవు జ్ఞానత్తిఱే. ‘‘మహారాజర్ క్కు శత్రు’’ ఎన్నువాలియైనిరసిత్తువైత్తు, మహారాజర్ కణ్ణనీర్ పొఱుక్కమాట్టాతే ౨ [సఞ్జాతబాష్పః ఎన్ను] తాముమ్ కణ్ణనీర్ విழవిట్టారిఱే. ౩[ధర్మే మనశ్చ తేభద్ర] శ్రీమాలాకారర్ పక్కల్ విషయీకారమ్ అవర్ సన్తానత్తళవుమ్ శెన్దతిఱే. శ్రీఘణ్టాకర్ణన్ పక్కల్ పణ్ణినవిషయీకారమ్ అవర్ తమ్బియళవుజ్ఞాన్ను, ‘‘నీయవనుక్కునల్లైయాకిల్ అవర్ మున్నాకప్పో’’ ఎన్నరుళి

జీ-అ.—భగవద్విషయీకారమ్ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుజ్ఞాల్లుమెన్నైక్కు నాలుదాహరణజ్గాట్టుకిఱార్ (మరణాన్తానీత్యాది). యుద్ధకాణ్డే చతుర్దశోత్తరశతతమే విభీషణం ప్రతిరామః, ‘‘మరణాన్తానివైరాణినిర్వృత్తం నః ప్రయోజనమ్। క్రియతామస్యసంస్కారో మమాప్యేషయథాతవ.’’ రావణవిషయత్తిల్ నమ్ముడైయు వైరజ్గళ్ రావణన్ మరణాన్తజ్గళెన్నర్థమన్ను, కిన్ను, నమ్ముడైయవిషయత్తిల్ రావణన్పణ్ణినవైరజ్గళ్ రావణన్ మరణాన్తజ్గళెన్ను వ్యాఖ్యానమ్బణ్ణుకిఱార్ (ఋషికళిత్యాది). నాట్టార్ శొల్లుకిఱపడి యన్నిక్కే ఇప్పడివైరజ్గళై రావణనిష్ఠమాక వ్యాఖ్యానమ్బణ్ణుకిఱార్ - ౨‘‘సఞ్జాతబాష్పః’’ ఎన్నుమ్బడియాన గుణాధిక్యత్తైప్పఱ్ఱ. ఉయిర్ నిలై-మర్మస్థానమ్. (ఇవైయెల్లామెన్ను) పలవాకచ్చొన్నతు-‘‘వైరాణి’’ ఎన్నిఱబహువచనత్తైప్పఱ్ఱ. (నిర్వృత్తన్నః ప్రయోజనమ్) ‘‘సీతావాప్తిరూపన్నః ప్రయోజనం నిర్వృత్తమ్ ’’ ఎన్నుశొల్లువర్ కళ్ ; తన్నైత్యర్థ విశేషమాహ (ఇవర్ జీవిక్కిఅవిత్యాది). ఇప్పడివ్యాఖ్యానమ్బణ్ణినఱ్ఱు-౪‘‘యదివారావణస్స్వయమ్’’ ఇత్యాదియైక్కట్టాక్షిత్తు. నామ్ తేడియిరున్దతు - అప్రతిషేధమ్. విలక్కాతొழினతుకాణ్ - విలక్కాతొழினతొన్నే. విలక్కాతార్ - ప్రతిషేధియాతార్. ఏషః - రావణస్తవయథా, మమాపితథాభూతః ఎన్నపడి. (కుడప్పుడక్కుడైయారిలేయితి) ౫ ‘‘రాక్షసానాంబలాబలమ్’’ ఎన్ను - ఇవనైభ్రాతావాకచ్చొల్లుకైయాలే, ఇవనుడైయ భ్రాతావానపోతే తమక్కుమ్ భ్రాతారావణనెన్నై సిద్ధమిఱే; అత్తైప్పఱ్ఱచ్చొల్లుకిఱతెన్నుకరుత్తు.

ఇశ్శ్లోకత్తాల్ ఫలితమర్థమాహ (శ్రీవిభీషణాழ்వానిత్యాది). ఓరమ్ - పక్షపాతమ్. ఇన్దవాక్యత్తినడియిలే- ఇప్పడియెన్నధ్యాహార్యమ్. ఉదాహరణాన్తరమ్ (మహారాజర్ క్కిత్యాది). కిష్కిన్ధాకాణ్డేచతుర్వింశే, ‘‘ ఇత్యేవమార్తస్య రఘుప్రవీరశ్శ్రుత్వావచో నాలిజఘన్యజస్య। సఞ్జాతబాష్పః పరవీరహన్తారామో ముహూర్తం విమనాబభూవ’’. (ధర్మ ఇతి) పఞ్చమేంశే ఏకోనవింశే, ధర్మేమనశ్చ తేభద్ర సర్వకాలంభవిష్యతి। యుష్మత్సన్తతిజాతానాందీర్ఘమాయుర్భవిష్యతి.’’ (శ్రీమాలాకారరిత్యాది) ‘‘యుష్మత్సన్తతిజాతానామ్’’ ఇత్యాద్యుత్తరార్ధత్తైయుదాహరిక్కవేణ్డియిరుక్క, ‘‘ధర్మేమనశ్చ తేభద్ర’’ ఎన్నుదాహరిత్తతు - పూర్వార్ధసమభివ్యాహారతాత్పర్యత్తాలే ఉత్తరార్ధత్తిలాయుశ్శబ్దమ్ - ౬‘‘యావన్తోహితృణానీతా హరిస్మృత్యైవదేహినామ్ । తావన్తోహి - గణసంకార్యమ్ ’’ ఎన్నుశుకోదీరితమానవాయుః పరమెన్నువ్యఞ్జిప్పిక్కైక్కాక. (శ్రీఘణ్టాకర్ణనిత్యాది). ౭‘‘యోయంభ్రాతాతవస్వర్గీయావదిన్ద్రోఖవేత్తదా’’ ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱ. (అవన్మున్నాకప్పోవెన్ను) హరివంశే

అ.అ వి.— వివరణమ్ (ఇవరాడియాడియిడ్పట్టవిత్యాది) ఎన్నవుమామ్.——— తాటకాతాటకేయకాకాసురఖరాదిచతుర్దశసహస్రరాక్షసమారీచవాలిసప్తసాలాదిషువిసృష్టబాణానాందశమాసపర్యన్తమవిసర్జనాత్, ౪ ‘‘ ఆనయైనంహరిశ్రేష్ఠ దత్తమస్యాభయంమయా । విభీషణోవాసుగ్రీవయదివారావణస్స్వయమ్ ’’ ఇతి ౮ ‘‘ గచ్ఛానుజానామి ’’ ఇతిచాభిధానాత్, పఞ్చదశదివసపర్యన్తం లఙ్కానిరోధనాచ్చ, ‘‘ యథాకథంచిదస్యాప్యానుకూల్యంజనిష్యతేకిమ్ ’’ ఇత్యాశయాకాలక్షేపం కృతవానితివ్యజ్యతేకిలేతిభావః. (నామ్ తేడియిరున్దతు) అప్రతిషేధమ్. వైష్ణవత్వచిహ్నమిఱే - సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళు ముత్తీర్ణరాకైయెన్నుమామ్.——— ౯ ‘‘ కీழ்మేలెழுబదు

౧॥రా-యు-౧౧౪ ౧౦౧. ౨॥రా-కి-౨౪-౨౪. ౩॥వి పు-౧౯-౨౭. ౪॥రా-యు-౧౮-౩౪. ౫॥రా-యు-౧౯-౭. ౬॥ ౭॥హరి-వం-౧౫౬-౨౫. ౮॥రా-యు-౫౯-౧౪౩. ౯॥౧౭-౧.

ఈ.—చ్చెయ్దానితే. ఎమ్మారి త్తిరువాయ్మొழியరుళిచ్చెయ్యప్పెక్కాల్, "శ్రీవైష్ణవనానేనెన్గిఱార్" ఎన్బరామ్; వైష్ణవత్వచిహ్నమిత్తే (తిరుద్వాదశనామమ్), ఆழ்వారుడైయ నెడుమాల్కడిమైయుమ్, ఎమ్బెరుమానుడైయ నెడుమాల్కడిమైయు మిరణ్డాయిరుక్కు నెడుమాల్కడిమై; అతిలెమ్బెరుమానుడైయ నెడుమాల్కడిమైయి త్తిరువాయ్మొழி. *

ముతఱ్పాట్టు. సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళ్ పక్కలిలుమెమ్బెరుమానభినివిష్టనానపడియైక్కణ్డు, ఇతెల్లామెన్బక్కలుణ్డానవిషయాకారాతిశయమిత్తేయెన్ఱుహృష్టరాకిఱార్.

(కేశవన్తమర్) ప్రశస్తకేశనానవనైయిలేతోళ్ఱియిరుక్కుమవర్కళెన్నుతల్; విరోధినిరసనశీలనాయిలే తోళ్ఱియిరుక్కుమవర్కళెన్నుతల్; ౧ "తస్మాత్కేశవనామవాన్" ఎన్గిఱపడియే, సర్వనిర్వాహకనానవనైయిలే

జి-అ.—షట్పఞ్చాశచ్ఛతతమే ఘణ్టాకర్ణం ప్రతికృష్ణః, "అక్షయ్యస్స్వర్గవాసస్తేయావదిన్ద్రోభవిష్యతి। తావత్స్వర్గేభవానస్తుతాసనాన్తమనాస్యతః। నష్టేశక్రే తతస్స్వర్గాత్సాయుజ్యం మమగచ్ఛతు" ఎన్గిఱపూర్వశ్లోకఙ్గళుమ్ వివక్షితమ్. (అవన్మున్నాకప్పోవిలి) పరమపదస్యేతి శేషః. అవనైమున్నిట్టుక్కొణ్డుపోవెన్ఱపడి. గుణచేష్టితవాచకనామాన్తరఙ్గళిరుక్క, తిరుద్వాదశనామత్తాలే యనుభవిక్కిఱతుక్కుభావమ్. (ఎమ్మారిత్యాది). ఇత్తాల్ - ఉపకారస్మృతియాలే తిరుద్వాదశనామత్తైచ్చొల్లి యనుభవిక్కైయే ప్రధానహేతువాయ్, ఇతువుమొరునాన్తరీయకప్రయోజనమెన్ఱుకణ్డుకొళ్వతు. "శ్రీవైష్ణవనానేనెన్గిఱార్" ఇతివక్తుర్హృదయందర్శయతి (వైష్ణవత్వచిహ్నమిత్యాది). వైష్ణవత్వచిహ్నమాకైయాలే యవశ్యతైయేయనుసన్ధిక్కిఱారెన్ఱపడి. సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్ విషయీకరిక్కైక్కు కారణోక్తి (ఆழ்వారుడైయవిత్యాది).౨* నెడుమాల్కడిమైయెన్గిఱతు - తదీయపర్యన్తప్రేమమత్తై. ఇన్ద తదీయప్రేమమాழ்వార్క్కు స్వరూపప్రయుక్తమ్; ఎమ్బెరుమానార్క్కు వ్యామోహప్రయుక్తమ్. ఇవరుడైయసమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తమాన భగవద్వ్యామోహమ్ - ౩ "శెడియార్నోయ్కళెల్లామ్" ఇత్యాదియాలే కీழ்త్తిరువాయ్మొழியిలుమ్, కీழ்త్తిరువాయ్మొழி - అతిశఙ్కానివర్తనపరమ్; ఇత్తిరువాయ్మొழி-ఆழ்వారుడైయ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తమాన భగవద్వ్యామోహప్రతిపాదనపరమెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు.

ముతఱ్పాట్టు (కేశవన్తమిత్యాది) ౪ "భూమనిన్దాప్రశంసాసు" ఇత్యాదిస్పడియే ప్రశంసాయామ్మతుప్ప్రత్యయః; ౫ "కేశాద్వోన్యతరస్యామ్" ఇతికేశాత్ పరమ్మతుపోవికల్పేన వకారాదేశమ్వన్దు, కేశవః ఎన్ఱుకిడక్కిఱతెన్ఱు హృదినిధాయాహ (ప్రశస్తకేశనానవిత్యాది). ౬ "యస్మాత్త్వయైవదుష్టాత్మాహతఃకేశీజనార్దన। తస్మాత్కేశవనామాత్వంలోకేఖ్యాతింగమిష్యసి" ఇతిపఞ్చమేంశేఽపరశేనారదనిర్వచనం హృదినిధాయాహ (విరోధిత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే, కేశవశబ్దార్థమాక, "హన్త్యర్థాద్వాధేః 'అన్యేభ్యోఽపిదృశ్యతే' ఇతిడః, పృషోదరాదిత్వాత్ కేశిన్శబ్దేఇకారస్యాకారః నకారలోపశ్చ" ఎన్గిఱటీకాసర్వస్వవాక్యత్తైస్మరిప్పతు. (తస్మాత్కేశవనామవానితి) హరిసంశైకైలాస

అ-అ-వి.—పిఱప్పిలుణ్డానవెమర్ కేశవన్తమరానార్కళ్ మాశతిరితు పెఱ్ఱునమ్ముడైవాழ்వువాయ్క్కిన్ఱవా" ఇత్యత్ర "కాణక్కాణ నిరసావహిక్కిఱపడి" ఇత్యర్థాభిధానాత్ -భగవతః పరాఙ్కుశార్యసమ్బన్ధిసమ్బన్ధిరూపతదీయశేషత్వమతోచ్యత ఇతి, నశఙ్కానకాశ ఇత్యభిప్రాయః. — — భగవద్వ్యామోహః పరాఙ్కుశార్యసమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తమ్ ప్రవహతీత్యయమర్థః- ౭* వైకున్దామణివణ్ణనే-దశకే,౮ "ముడియానతెన్నెనక్కిని" ఇతిగాథాయామప్యభిహితః ౯ " కేశవన్తమర్ " ఇత్యస్యాంగాథాయామభినీయతే; తథాపి " ౭* వైకున్దామణివణ్ణనే-అతిశఙ్కానివర్తనపరమ్, కేశవన్తమర్ - పరాఙ్కుశార్యసమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తభగవద్వ్యామోహాభిధానపరమ్" ఇతికథంస్వీకర్తుంశక్యత ఇతిచేత్ ౭ "ఉన్నైనాన్పిడిత్తేన్గొళ్ శిక్కెనవే" ఇత్యుపక్రమాత్, ౧౦ "తాయ్తన్దైయుయిరాకిన్ఱాయున్నైనానవిడేనే విడువేనో" ఇత్యుపసంహారాత్, ౧౧ "ఉన్నైనినైన్దెల్ కల్ తన్దవెన్దాయున్నైయెజ్జనమ్విడుకేనే" ౧౨ "ఉనతన్దనిలడిమైయుడైన్దేనే విడువేనో" ఇత్యభ్యాసాచ్చ *వైకున్దామణివణ్ణనే - అతిశఙ్కానివర్తనపరమ్; ౯ "ఎమర్ కేశవన్తమరానార్కళ్" ఇత్యుపక్రమాత్, ౧౩ "ఎమరేழுபிఱప్పుమ్ మేవుమ్తన్మైయుమాక్కినాన్" ఇత్యభ్యాసాచ్చ * కేశవన్తమర్ - పరాఙ్కుశార్యసమ్బన్ధిసమ్బన్ధిపర్యన్తభగవద్వ్యామోహాభిధానపరమిత్యుచ్యతే.

$ ఇన్దగ్రన్థమ్కుణ్డలితమాకైక్కునిమిత్తజ్ఞానవిల్లై. ౧॥ హరి-వం-౧౬౧-౪౭. ౨॥ ౮౦. ౩॥ ౧౬-౭.
౪॥ వైయా-కారికా. ౫॥ సి-వ్యా-౫-౨-౧౦౯. ౬॥ వి-పు-౫-౧౬-౨౩. ౭॥ ౧౬. ౮॥ ౧౬-౭.
౯॥ ౧౭-౧. ౧౦॥ ౧౬-౧౦. ౧౧॥ ౧౬ ౪. ౧౨॥ ౧౬-౫. ౧౩॥ ౧౭-౪.

ళ్ శిరుక్కుమవర్కళెన్నుతల్. ''సర్వేశ్వరనుడైయార్'' ఎన్ఱాయిఱ్ఱు అఙ్గ్వారివర్కళై విరుమ్బుకిఱతు. ఎన్నిఱ - అఙ్గ్వారుడైయసమ్బన్ధజ్గళ్డాయిఱ్ఱు అవనివర్కళై విరుమ్బుకిఱతు. ఇత్తాల్ - ఒరువైష్ణవాభిమానువత్తపఞవిషయీకరిక్కైక్కెన్నపడి. (కేశవన్తమర్) అవనుడైయ అవయవసౌన్దర్యత్తిలేతోళ్ శిరుశ్రీవైష్ణవర్కళ్. (కీళ్మేలిత్యాది) ఎమర్ కీళ్మేలేழ்ழுపిఱప్పుమ్ కేశవన్తమనార్కళ్.౧''ఏకాహమపి భూమిస్థముదకంకురు। కులం తారయతే తాతస ప్తస ప్తచస ప్తచ'' ఎన్గిఱపడియే, ౨''దశపూర్వాన్ దశాన్ త్మానఞ్చ''.

(మాశతిరిత్తుపెఱ్ఱు) ౩ ''వితిశూழ్న్దతాల్'' ఎన్గిఱ - ఆకస్మికభగవత్కృపైయాతల్, ౪''మాతవనెన్ఱు ఎన్గిఱఉక్తిమాత్రత్తైయాతల్, తామ్పెఱ్ఱపేఱ్ఱై త్తమ్మోడు సమ్బన్ధముడైయారుమ్ పెఱుమ్బడి శ్కైప్పెఱ్ఱైన్నుతల్. (మాశతిరిత్తుపెఱ్ఱు) పెరుమ్శతిరై ప్పెఱ్ఱు. ౫*తడక్కైచ్చతురనైప్పెఱ్ఱైన్ఱు ప్లై యాలేవన్దతాకిలిజేసావధియాయిరుప్పతు. (ఇతుపెఱ్ఱు) కాణక్కాణ అవఞశిరసావహిక్కిఱపడి.

---

౧ త్రాయామేకషష్ట్యుత్తరశతతమేకృష్ణంప్రతిరుద్రస్తోత్రే, ''కఇతిబ్రహ్మణోనామ ఈశోహంసర్వదేహినామ్।ఆవాన్తవాఙ్గేసమ్భూతౌ వ నామవాఞ.'' ''కేశవన్తమర్ కీళ్మేలెమర్''ఇతిపాఠక్రమమ్, ''ఎమర్-కేశవన్తమరానార్కళ్''ఇత్యన్వయక్రమఞ్చ హృదినిధా సర్వేశ్వరనుడైయారిత్యాది). ''కీళ్ తిరువాయ్మొழியిలే, 'ఎమర్కీళ్మేలెழுపిఱప్పుమ్' ఎన్ఱు - ఇవర్సమ్బన్ధజ్గళ్డీశ్వరఞ యూలే, అన్యోన్యాశ్రయమిల్లై'' ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. ఫలితమ్ (ఇత్తాలిత్యాది). మున్దినవర్థవివరణమ్ (అవనుడైయవిత్యాది).''కీళ్మే ప్పుమ్'' ఎన్ఱతు- నడువేழுపిఱప్పుక్కుముపలక్షణమ్ ఇతిహృదినిధాయ ప్రమాణద్వయమాహ (ఏకాహమపీత్యాది). యద్వా, ానజ్గళ్డెల్లారుముజ్జీవిక్కుమ్కుడుమోవెన్న (ఏకాహమపీత్యాది) ఆతల్. ఇత్తాల్ - సామాన్యధర్మత్తుక్కిప్పడికణ్డాల్, వైష్ణవా క్కిమ్మునర్మాన్యయసిద్ధమెన్ఱపడి. మహాభారతే ధర్మసూనుంప్రతిభీష్మోక్తమ్, ''ఏకాహమపి'' ఇత్యాది. ''దశపూర్వాన్దశాపరా ఏకవింశతిం పఙ్క్తిఞ్చపునాతి'' ఇతిబోధాయనధర్మే. ఇవ్విడత్తిల్ - ౬ ''ఆస్ఫోటయన్తిపితరః ప్రణృత్యన్తిపితామహాః। వైష్ణవో స్సంతస్తారయిష్యతి'' ఎన్గిఱశ్లోకమనుసన్ధేయమ్.

కు - ''మాశతిర్పెఱ్ఱు'' ఇత్యన్వయః. ''ఇతు'' ఎన్ఱు - వక్ష్యమాణకృపాదిపరామర్శియాతల్, కీழுక్తమాన ''ఎమర్కీళ్మేలే ప్పుమ్ - కేశవన్తమరానార్కళ్'' ఎన్ఱత్తైప్పరామర్శిక్కిఱతాతల్. (వితిశూழ்న్దతాల్) ఇత్యాదియాల్ చొల్లప్పడుకిఱవర్థత్రయత్తిల్ ద్వయమ్ - ఉపాయపరమ్; తృతీయార్థమ్ - ఫలపరమ్. ఉపాయపరమానమున్దినవర్థద్వయత్తిల్ ''మా'' ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (పెరుత్తతి ది). ఇతు-నాలామర్థమాతల్. ఇపోతు, అనన్తరార్థద్వయముమ్ - ఫలపరమ్. ఇన్దప్పెరియశతిరైప్పెఱ్ఱు ఇతిశబ్దార్థః. ఫలపరమా ర్థత్తిల్ ''మా'' ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (తమ్తలైయాలేయిత్యాది). ఇన్దతృతీయార్థత్తిల్ - ''ఇతు'' ఎన్ఱతుక్కర్థమ్(కాణక్కాణవిత్యాది).

-ఆ వి.—''ఎమర్''ఎన్ఱు మమకారమ్పణ్ణలామోవెన్న (సర్వేశ్వరనుడైయారిత్యాది). అతావతు-కేశవఞతమరాకైయాలే ''ఎమర్'' పడి. ——(ఇత్తాలితి) ఆచార్యాభిమానఏవోత్తారక ఇతిచ, ఆచార్యశ్చస్వశిష్యాఞభగవదీయత్వేనైవప శ్యేదితిచశిక్షితో భవతి. —— - ఉపలక్షణమాక్కి, అర్థాన్తరమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అవనుడైయవిత్యాది).—— ''మాశతిరితు'' ఇత్యేతచ్ఛబ్దః - ౩''వితిశూ ఇత్యుచ్యమానకృపాపరోవా, ౪ ''మాతవనెన్ఱతేకొణ్డు'' ఇతివక్ష్యమాణోక్తిరూపవ్యాజపరోవా, ''ఎమర్కేశవఞ తమరా త్యుక్తఫలపరోవా,''ఈశనెన్కుమాణిక్కమ్'' ఇత్యాదినోచ్యమాన భగవత్పరోవా ఇత్యర్థచతుష్టయమాహ (వితిశూழ்న్దతాలిత్యా చేత్ ౫''తడక్కైచ్చతురనైప్పెఱ్ఱు''ఇతివాక్యమ్, ''నారాయణనాలే ఎన్గిఱవిడమ్ మాశతిరినుడైయవుపపాదనమ్'' ఇతివాక్యఞ్చ త్తే. ''నారాయణనాలే యెన్గిఱవిడమ్'' ఇతివాక్యమ్ - తురీయనిర్వాహియమ్.——''సర్వేశ్వరనుడైయ నెనుమాఱ్ఱిమై ఇత్తిరు

౧। భార. ౨। బోధా-ధ. ౩। ౧౩-౬. ౪। ౧౭-౩. ౫। నా-తి-మొ-౫-౮. ౬।

ఈ.—(నమ్ముడై వాழ்వువాయ్క్కిన్ఱవా) నమ్మోడు సమ్బన్ధముడైయారైయుమ్ అవనిప్పడి విషయీకరిక్కుమతు నమ్ముడైయ సమ్పత్తిఱే. (నమ్ముడై వాழ్వు) శ్రీవైష్ణవసమ్పత్తు. (వాయ్క్కిన్ఱవా) ఊழ்ఴుమాఱాతే మేన్మేలనప్పెరుకిఱుకిఱపడి. ఏழ்పడికాలెన్ఱతు తానొరుత్తనళవిల్లై, ఇన్నుమ్ నమ్మళవుమ్ వరచ్చెల్లుకిఱతిఱే. ఇప్పడివిషయీకరిక్కైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్ (ఈశన్) వకుత్తస్వామియాకైయాలే. (ఎన్ కరుమాణిక్కమేన్ శెఙ్గోలకణ్ణన్) కణ్ణழகాలేయెన్నైయనన్యార్హనాక్కి, తన్ వడివழகైయెన్నైయనుభవిప్పిత్తవన్. (విణ్ణోర్ నాయకనెమ్బిరానెమ్మాన్) నిత్యసూరికళైత్తోఱ్ఱువిక్కుమాప్పోలే ఎన్నై వడివழகైక్కాట్టిత్తోఱ్ఱువిత్తు, ఎన్నైయవ్వడివழகైయనుభవిప్పిత్త వుపకారకన్. (నారాయణనాలే) తన్నైయే యెప్పొరాతే ఉకవాతారైయుమ్ విడమాట్టాతపడి వత్సలనాయుళ్ళవనాలే. సమిధైపాదిసావిత్రిపోదియాకవన్నిక్కే, అవనుడైయనిర్హేతుకకృపైయాలే. నారాయణనాలే - ఎమర్ - కీழ் మేలేழேழுపిఱప్పుమ్ - కేశవన్దమరానార్కళ్, మాశతిరితుపెఱ్ఱునమ్ముడై వాழ்వువాయ్క్కిన్ఱవా. నారాయణనాలేయెన్ఱవిడమ్ - * మాశతిరినుడైయ వుపపాదనమ్. ౧.

జీ-అ.—ఇత్తాల్ - "కేశవన్దమర్" ఎన్ఱతిన్ చరమావధియైక్కాట్టినారాయిఱ్ఱు. ఇవర్కళ్ కేశవన్దమరానాల్ తమక్కు వాழ்వానపడియెన్నెన్న (నమ్మోడుసమ్బన్ధమిత్యాది). సమ్పత్తాకచ్చొల్లుకిఱతెత్తైయెన్నవరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (శ్రీవైష్ణవసమ్పత్తెన్ఱు). వాழ்వు - సమ్పత్తు. శ్రీవైష్ణవశ్రీయెన్ఱపడి. "వాయ్క్కిన్ఱ" ఎన్ఱిఱవర్తమానార్థమ్ (ఊழ்ఴుమాఱాతేయిత్యాది). వాయ్క్కిన్ఱవా - పలిక్కిఱపడియెన్ ఇతిశబ్దార్థః. ఆనాల్ "కీழ் మేలేழேழுపిఱప్పుమ్" ఎన్ఱత్తోడువిరోధియాతో వెన్న, అతుపలక్షణమెన్కిఱార్ (ఏழ்పడికాలిత్యాది). ఓరళవు- ఒరుమర్యాదై. "విణ్ణోర్నాయకన్ - ఎమ్మాన్ - ఎమ్బిరాన్" ఎన్ఱన్వయిత్తు, "ఎన్కరుమాణిక్కమేన్ శెఙ్గోలకణ్ణన్ విణ్ణోర్నాయకన్" ఎన్ఱవనన్తరమ్ "ఎమ్మానెమ్బిరాన్" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (నిత్యసూరికళైయిత్యాది). వత్సలనాయుళ్ళవనాలేయెన్ఱతు - బహువ్రీహ్యర్థమ్. ఏకారత్తుక్కు భావమ్ (సమిధైయిత్యాది). సమిధైపాదిసావిత్రిపోదియావతు - ఉపాకర్మత్తిల్ మఱ్ఱైనాళ్ బ్రహ్మచారికళుక్కు ఆయిరమ్ సమిధైయిడుతల్, ఇల్లావిట్టాల్ ఆయిరమ్ గాయత్రీజపమ్బణ్ణుతల్ శెయ్యాతే, ఐన్నూఱు సమిధైయుమ్ ఐన్నూఱుగాయత్రియుమాకప్పణ్ణలాకాతెన్ఱపడి. ఉపాయోపేయపరనిర్వాహద్వయత్తుక్కుమ్ సాధారణమాన యోజనైయైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నారాయణనాలేయిత్యాది). నారాయణనాలేయెన్ఱిఱవితు - తద్విశేషణఙ్గళాన "ఈశన్" ఇత్యాదిపదఙ్గళుక్కుముపలక్షణమ్. "మాశతిర్" ఎన్ఱతు - ఉపాయపరమానపక్షత్తిల్, "నారాయణనాలే" ఎన్ఱతుపునరుక్తమన్ఱో వెన్న (నారాయణనాలేయెన్ఱవిడమిత్యాది), మాశతిరినుడైయవుపపాదనమావతు - నారాయణశబ్దత్తుక్కు - బహువ్రీహియాలే, వాత్సల్యఙ్గొల్లుకైయాలే, "మాశతిర్" ఎన్ఱు - కృపాదికళైచ్చొన్నపక్షత్తిల్, * మాశతిరుక్కు అతుపపాదకమాయిరుక్కుమెన్ఱపడి. ఇన్దపక్షత్తిల్, "నారాయణనాలే" ఎన్ఱిఱతృతీయై - ప్రథమార్థకమ్. నారాయణనాకిఱ మాశతిరైప్పెఱ్ఱేనెన్ఱపడి. ఆక, "మాశతిరితు" ఎన్ఱతిన్ ఉపాయపరమానమున్దినవర్థత్తినుడైయ వుపపాదనమ్ - "నారాయణనాలే" ఎన్ఱిఱవిడమ్; ఫలపరమాన ద్వితీయార్థత్తినుడైయ వుపపాదనమ్ - "ఎమర్ కీழ் మేలేழேழுపిఱప్పుమ్ కేశవన్దమరానార్కళ్" ఎన్ఱిఱవిడమ్. కీழ் మేలేழேழுపిఱప్పిలుముణ్డానవెమరెన్ఱపడి. ఉపాయపరమానపక్షత్తిల్, "ఈశనిత్యారభ్య, నారాయణనాకిఱ - మాశతిరితుపెఱ్ఱు - కీழ் మేలేழேழுపిఱప్పిలుముణ్డానవెమర్ - కేశవన్దమరానార్కళ్; నమ్ముడైవాழ்వువాయ్క్కిన్ఱవా ఇత్యన్వయః. ఫలపరమాన పక్షత్తిల్, ఈశన్ తొడఙ్గినారాయణనాలే - కీழ் మేలేழேழுపిఱప్పిలుముణ్డానవెమర్ కేశవన్దమరానార్కళ్; మాశతిరితుపెఱ్ఱునమ్ముడైవాழ்వువాయ్క్కిన్ఱవా ఇత్యన్వయః. ౧.

అ-అ-వి,—వాయ్మొఴి" ఇత్యేతత్ స్పష్టం దర్శయతి (కాణక్కాణవవన్ శిరసావహిక్కిఱపడియితి).——(ఎమర్-కీழ் మేలేழேழுపిఱప్పుమితి) యోజనాసామర్థ్యాత్ - మత్సమ్బన్ధినోయేపురుషాః, తేషామేకవింశతిపరమ్పరాన్తర్గతాయేపురుషాః, తేపి భాగవతాఅభూవన్నితివ్యజ్యతే.—— నారాయణనాలే యెన్ఱిఱవిడమితి) తథాహి, మాశతిరితుపెఱ్ఱు - ఎమర్ కీழ் మేలేழேழுపిఱప్పుమ్ - కేశవన్దమరానార్కళ్, నమ్ముడైవాழ்వువాయ్క్కిన్ఱవా ఇతిప్రథమమన్వయః; "మాశతిరితుపెఱ్ఱు" ఇత్యుక్తమ్, సఉపాయఃక ఇత్యాకాఙ్క్షాయామ్; ఈశనెన్ కరుమాణిక్కమెన్ శెఙ్గోలకణ్ణన్ విణ్ణోర్ నాయకనెమ్బిరానెమ్మాన్ నారాయణనాలే-ఎమర్ కీழ் మేలేழேழுపిఱప్పుమ్-కేశవన్దమరానార్కళ్, నమ్ముడైవాழ்వువాయ్క్కిన్ఱవా ఇతియోజనా.——(పెరుమ్ శతిరైప్పెఱ్ఱేనిత్యాది) శతిరెన్ఱిఱతు-సాధనమాతల్, సాధ్యమాతల్. కృపైయుమ్ ఉక్తియుమ్-

అ-అ-వి.—సాధనమ్; సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళ్లోవుమ్ శెల్లుకైయుమ్, పెరుజ్ఞాతిరనైప్పెఱుకైయుమ్-సాధ్యమ్.(కాణక్కాణ)''మాశతిర్''ఎన్గిఱచాతురిక్కాల్-ఇతువుమన్తర్భూతమెన్ఱు తాత్పర్యమ్. (సమిద్ధైపాదియెన్ఱు) అవధారణమెన్ఱపడి. (నారాయణనాలే) ప్రథమార్థత్తైవివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్తపడి. అథవా (మాశతిరితుపెఱ్ఱేత్యాది).''ఇతు''ఎన్ఱు-వక్ష్యమాణపరామర్శియాయ్,''మాశతిర్'' ఎన్ఱు-ఉపాయపరమాయ్, అత్తైయిరణ్డువత్రియాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్(వితిశూழ్న్దతాలిత్యాదివాక్యద్వయత్తాల్).అన్ఱిక్కే,''ఇతు'' ఎన్గతు-ఉక్తపరామర్శియాయ్,''మాశతిర్'' ఎన్గతు-ఫలపరమాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తామ్పెఱ్ఱపేఱ్ఱై యిత్యాది). ఉపాయపరమానపోతు-నిర్హేతుకకృపైయైప్పెఱ్ఱెన్నుతల్, యాదృచ్ఛికసుకృతరూపమాన ఉక్తిమాత్రత్తైప్పెఱ్ఱెన్నుతల్. ఫలపరమానపోతు - కీழ్ మేలేழ்ழுపిఱప్పిలుణ్డానవెమరుమ్ కేశవన్ తమరాకైయాకిఱపేఱ్ఱైప్పెఱ్ఱెన్గపడి. ఉపాయపరమాన వర్థద్వయత్తిల్, ''.మా'' ఎన్గతుక్కర్థమ్ (పెరుజ్ఞాతిరైప్పెఱ్ఱెన్ఱు). ఉపేయపక్షత్తిల్ (తడక్కైయిత్యాది).ఇప్పక్షత్తిల్ విశేషణత్తుక్కర్థమ్ (తన్దలైయాలేయిత్యాది). ఇవ్వర్థత్తిల్, ''ఇతు'' ఎన్గతుక్కర్థమ్ (కాణక్కాణవిత్యాది). అతావతు - ''ఏతదీయరివర్కళ్'' ఎన్ఱు అవన్గాణక్కాణక్కొణ్డాడుకిఱపడి - ''ఇతు'' ఎన్ఱుశొల్లప్పడుకిఱతెన్గై. ఇత్తాల్ - ఎమర్కీழ் మేలేழ்ழுపిఱప్పుమ్ కేశవన్విషయీకారిక్కుమతు ఉన్మస్తకమాకైయాలే - ''ఇతు'' ఎన్గిఱతెన్ఱు, కేశవన్తమర్'' ఎన్గతిల్ చరమావధియైక్కాట్టినారాయిఱ్ఱు. పెరుజ్ఞాతిరైప్పెఱ్ఱు, తడక్కైచ్చుపరనైప్పెఱ్ఱెన్గిఱవాక్యద్వయముమ్ - మున్దినవర్థమానవుపాయత్తైవివరిక్కిఱతు ; (తన్దలైయాలేయెన్ఱుతొడజ్గి, అవన్ శిరసావహిక్కిఱపడి యెన్నుమళవుమ్) ఇరణ్డామర్థమాన పురుషార్థత్తైవివరిక్కిఱతెన్నవుమామ్. స్వసమ్బన్ధికళ్ కేశవన్తమరానార్కళాకిల్ ''నమ్ముడైవాழ்వు''ఎన్బానెన్నెన్న (నమ్మోడిత్యాది). అర్థాన్తరమ్ (శ్రీవైష్ణవేత్యాది). ''నమ్'' ఎన్గిఱబహువచనత్తైప్పఱ్ఱ (ఏழ்పడికాలిత్యాది). కీழ்ழுతలైముఱై, మేలేழுతలైముఱై, నడువేழுతలైముఱైయిల్నిల్లాతే, ఇన్ఱునమ్మళవుమాழ்వార్సమ్బన్ధత్తాలేయవన్విషయీకారజ్గళ్లుకిఱపడి. (నారాయణనాలేయెమరిత్యాది) ఈశనెన్ కరుమాణిక్కమెన్ శెజ్గోలక్కణ్ణన్ విణ్ణోర్నాయకనెమ్బిరానెమ్మాన్ నారాయణనాలే ఎమర్కీழ் మేలేழ்ழுపిఱప్పుమ్ కేశవన్ తమరానార్కళ్, మాశతిరితుపెఱ్ఱు నమ్ముడై వాழ்వువాయ్క్కిన్ఱవా-వక్ష్యమాణకృపైయైయుమ్ ఉక్తిమాత్రత్తైయుమ్పెఱ్ఱు శ్రీవైష్ణవర్కళ్ వాழ்వువాయ్క్కిన్ఱ, ఆ! ఎన్నీడుపడుకిఱారాకవుమామ్. (నారాయణనాలేయెన్గవిడమ్ మాశతిరినుడైయ వుపపాదనమావతు) నారాయణశబ్దత్తుక్కు - బహువ్రీహియాలే, వాత్సల్యజ్గొల్లుకైయాలే, * మాశతిరిలుమ్ - భగవత్కృపైయైయుమ్ ఉక్తిమాత్రత్తైయుజ్గొణ్డిరుక్కైశొల్లుకైయాలే యితినుడైయవుపపాదనమాయిరుక్కిఱతు. ఆక, ''మాశతిరితు'' ఎన్గిఱతిల్ మున్దినవర్థత్తినుడైయ వుపపాదనమ్ - ''నారాయణనాలే'' ఎన్గిఱవిడమ్ ; ఇరణ్డామర్థత్తినుడైయ వుపపాదనమ్- ''కేశవన్తమరానార్కళ్'' ఎన్గిఱవిడమ్. ''మాశతిర్'' ఎన్గతుక్కు - ''మాతవన్'' ఎన్గిఱవుక్తిప్రతిపాదనపక్షత్తిల్, ''తన్నాలేపెఱుమతు-ఇళిమ్బు ; అవనాలేపెఱుమతు - శతిర్ ; పిరాట్టిపురుషకారమాకప్పెఱుమతు - మాశతిర్'' ఎన్ఱు తనిద్వయత్తిల్ నిర్వాహమ్వివక్షితమ్. ౧.

———

ప్ర-తి.—ప్రవేశే. యుద్ధకాణ్డే చతుర్దశోత్తరశతతమేమణ్డోదరీప్రలాపావసరేవిభీషణంప్రతిరామః, '' ఏతస్మిన్నన్తరేరామోవిభీషణముపాచహ । సంస్కారఃక్రియతాంభ్రాతుః స్త్రియశ్చైతానివర్తయ॥ ౯౨॥ తంప్రశ్రితస్తతోరామంశ్రుత్వావాక్యంవిభీషణః । విమృశ్యబుద్ధ్యాధర్మజ్ఞోధర్మార్థసహితంవచః॥ ౯౩॥ రామస్యైవానువృత్త్యర్థముత్తరంప్రత్యభాషత । త్యక్తధర్మవ్రతంక్రూరంనృశంసమనృతంతథా॥ ౯౪॥ నాహమర్హోస్మిసంస్కర్తుంపరదారాభిమర్శకమ్ । భ్రాతృరూపోహిమేశత్రురేషసర్వాహితేరతః॥ ౯౫॥ రావణోనార్హతేపూజాంపూజ్యోపిగురుగౌరవాత్ । నృశంసఇతిమాంరామవక్ష్యన్తిమనుజాభువి॥ ౯౬॥ శ్రుత్వాతస్యగుణాన్సర్వేవక్ష్యన్తిసుకృతంపునః । తచ్ఛ్రుత్వాపరమప్రీతోరామోధర్మభృతాంవరః॥ ౯౭॥ విభీషణమువాచేదంవాక్యజ్ఞోవాక్యకోవిదమ్ । తవాపిమేప్రియంకార్యంత్వత్ప్రభావాద్ధిమేజయః॥ ౯౮॥ అవశ్యన్తుక్షమంవాచ్యోమయాత్వంరాక్షసేశ్వర । అధర్మానృతసంయుక్తఃకామంత్వేషనిశాచరః ॥ ౯౯ ॥ తేజస్వీబలవాఞ్ఛూరస్సఙ్గ్రామేషుచనిత్యశః । శతక్రతుముఖైర్దేవైశ్శ్రూయతేనపరాజితః ॥ ౧౦౦ ॥ మహాత్మాబలసమ్పన్నోరావణోలోకరావణః । మరణాన్తానివైరాణినిర్వృత్తంనఃప్రయోజనమ్ ॥ ౧౦౧ ॥ క్రియతామస్యసంస్కారోమమాప్యేషయథాతవ । త్వత్సకాశాన్మహాబాహోసంస్కారంవిధిపూర్వకమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ క్షిప్రమర్హతిధర్మజ్ఞత్వంయశోభాగ్భవిష్యసి । రాఘవస్యవచశ్శ్రుత్వాత్వరమాణోవిభీషణః ॥ ౧౦౩ ॥ సంస్కారేణానురూపేణ యోజయామాసరావణమ్॥౧౦౩½''.——కిష్కిన్ధాకాణ్డే చతుర్వింశే సుగ్రీవప్రలాపే, ''ఇత్యేవమార్తస్య రఘుప్రవీరశ్శ్రుత్వావచోవాలిజఘన్యజస్య । సఞ్జాతబాష్పఃపరవీరహన్తారామోముహూర్తంవిమనాబభూవ॥ ౨౪॥''.——(అవర్సన్తానత్తళవుమ్ ఎన్ఱతిలే) పఞ్చమేంశే ఏకోనవింశే, ''భుక్త్వాచభోగాన్విపులాంస్త్వమత్రమత్ప్రసాదతః । మమానుస్మరణంప్రాప్యదివ్యంలోకమవాప్స్యసి ॥ ౨౬ ॥ ధర్మేమనశ్చతేభద్రసర్వకాలంభవిష్యతి ।

యుష్మత్సన్తతిజాతానాందీర్ఘమాయుర్భవిష్యతి॥ ౨౪ ॥ నోపసర్గాదికందోషంయుష్మత్సన్తతిసమ్భవః । అవాప్స్యతిమహాభాగయావత్సూర్యోభవిష్యతి॥ ౨౫॥".——(అవన్ తమ్బియళవుమ్ శెన్ఱు) ¶ శ్రీహరివంశే షట్పఞ్చాశదుత్తరశతతమే ఘణ్టాకర్ణంప్రతికృష్ణః, "తతఃపోవాచభగవాన్ స్థితంకామమివాపరమ్॥ ౨౬॥ అక్షయస్స్వర్గవాసస్తేయావదిన్ద్రోభవిష్యతి। తావత్స్వర్గేభవానస్తుశాసనాన్మమనాన్యతః॥ ౨౭॥ నష్టేశక్రేతతస్స్వర్గాత్సాయుజ్యమ్మమగచ్ఛతు । యోయంభ్రాతాతవస్వర్గీయావదిన్ద్రోభవేత్తదా॥ ౨౮ ॥ వరంవరయభద్రన్తేయత్తేమనసివర్తతే । దాతాస్మి సర్వంసర్వత్రనాత్రకార్యావిచారణా॥ ౨౯॥".——(మతప్పాట్టు) (కేశవన్)పఞ్చమేంశేషోడశేకేశివధానన్తరేనారదః, "యస్మాత్త్వయైవదుష్టాత్మాహతఃకేశీజనార్దన । తస్మాత్కేశవనామాత్వంలోకేఖ్యాతింగమిష్యసి॥ ౩౫॥". అథవా (కేశవన్) శ్రీహరివంశే కైలాసయాత్రాయామ్ * ఏకషష్టిశతతమే పుత్రప్రదానానన్తరంకృష్ణం ప్రతిరుద్రస్తోత్రే, " కఇతిబ్రహ్మణోనామ ఈశోహంసర్వదేహినామ్ । ఆవాన్తవాఙ్గేసమ్భూతౌతస్మాత్కేశవనామవాన్॥ ౪౭॥".——(కీழ్ మేలిత్యాది) మహాభారతే ధర్మసూనుంప్రతిభీష్మః, "ఏకాహమపికాన్తేయభూమిష్ఠముదకంకురు । కులన్తారయతేతాతసప్తసప్తచసప్తచ".—— బోధాయనధర్మే, "బ్రాహ్మణాన్ సమ్భోజ్యాశిషోవాచయిత్వాయథాశక్తిదక్షిణాందదాతి దశపూర్వాన్దశాపరానాత్మానఞ్చైకవింశతింపఙ్క్తించపునాతినచపునరావర్తతే ఇత్యథాప్యుదాహరన్తి । ఏష్టవ్యాబహవఃపుత్రాయద్యేకోపిగయాంవ్రజేత్ । గౌరీంవావరయేత్కన్యాంనీలంవావృషముత్సృజేత్ । లోహితోయస్తువర్ణేన శ్వేతలాఙ్గూలలక్షణః । కకుదశ్వేతకఖురోఽవ్రణస్సవైనీలఇత్యాహభగవాన్బోధాయనః". ౧.

నాయ్చ్చియార్ తిరుమొழி - ఐన్దాన్దిరుమొழி - ఎట్టామ్పాట్టు. శార్జ్గమ్వళైయవలిక్కున్దడక్కైచ్చతురన్ పొరుత్తముడైయన్ । నాఙ్గళ్ ఎమ్మిలిరున్దొట్టియకచ్చఙ్గనానుమవనుమఱితుమ్ । తేఙ్గనిమామ్పొழிల్ శెన్దళిర్ కోతుమ్ శిఱుకుయిలే,తిరుమాలై ।ఆఙ్గువిరైన్దొల్లైకూవుదియాకిల్ అవనైనాన్ శెయ్వనకాణే.

తాత్పర్యము.—సర్వస్వామియు నిరతిశయ కల్యాణగుణవిశిష్టుఁడును నిత్యసూరినిర్వాహకుఁడును నాస్వామియునైన నారాయణునిచే నాసంబంధిసంబంధులందఱును భగవదనుభవమునందాసక్తులైరి. ఇది వానికి నాయందున్న ఆదరాతిశయమేయని యాళ్వార్లు సంతుష్టులైరి. ౧.

మూ.—నారణన్ముழுవేழுలకుక్కునాతన్వేతమయన్ । కారణమ్కిరిశైకరుమమివైముతల్వనెనై ।
శీరణఙ్గమరర్ పిఱర్ పలరున్దొழுతేత్తనిన్ఱు । వారణత్తైమరుప్పొశిత్తపిరాన్ ఎన్మాతవనే॥ ౨॥

ఆ.—(నారణన్) "ఈశన్" ఎన్ఱుప్రస్తుతమానవీశ్వరత్వత్తైయుపపాదిక్కిఱతు. సర్వాన్తరాత్మభూతనాయ్, సర్వలోకేశ్వరనాయ్, సర్వవేదవేద్యనాయ్, కారణత్తుక్కుమ్ క్రియైక్కుమ్ కార్యత్తుక్కుమ్ నిర్వాహకనాయిరున్దువైత్తు, ఎనక్కుభోగ్యమాకైక్కాక, పెరియపిరాట్టియారుమ్ ౧*అయర్వఱుమమరర్కళుమ్ తొழுతేత్త, అతినాలేసంవర్ధితబలనాయ్నిన్ఱు వారణత్తైమరుప్పొశిత్తపిరాన్ మాతవనాలే ఎమ్మై శేర్త్తుప్పిఱప్పుమ్ కేశవన్తమరాయిఱ్ఱైన్గిఱార్. ౨.

అన్వ.—నారణన్ ముழுవేழுలకుక్కుమ్ నాతన్ (3) వేతమయన్ కారణమ్ కిరిశై (౬) కరుమమ్ ఇవై ముతల్వన్ (౯) శీర్ అణఙ్గు అమరర్ (౧౨) పిఱర్ పలరుమ్ తొழுతు (౧౫) ఏత్త నిన్ఱు వారణత్తై (౧౮) మరుప్ప ఒశిత్త పిరాన్ (౨౧) ఎన్ మాతవన్ ఎన్నై. (౨౪)

పన్ని.—అనన్తరమ్, కీழுక్తమాననారాయణశబ్దార్థత్తైయుపపాదియానిన్ఱుకొణ్డు స్వవిషయపక్షపాతత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

నారాయణశబ్దవాచ్యనాయ్, అతినుడైయవర్ధమాన సమస్తలోకత్తుక్కుమ్, స్వామియాయ్, (3) అన్దశబ్దత్తైయే ప్రధానమాక ప్రతిపాదిక్కిఱవేదప్రతిపాద్యనాయ్, క్రియాహేతు, క్రియై, (౬) క్రియాఫలమానకార్యమ్, ఇవఱ్ఱుక్కు, కారణభూతనాయ్, (౯) గుణోత్తర

¶ ఇదానీన్తనకోశే-౨౭౪ అ-దృశ్యతే. ౧॥ ౧-౧. * ఆధునికకోశే-౨౭౯-అ-దృశ్యతే.

రాయ్, దివ్యరాన, దేవర్కళుమ్,(౧౨) ఋషికళుమ్మనుష్యాదికళుమాన, ఎల్లారుమ్, వణఙ్గి,(౧౪) స్తోత్రమ్పణ్ణుమ్పడియాక, నిన్ఱ, కువలయాపీడత్తై(౧౫) కొమ్బై, ముఱిత్త, మహోపకారకనాయ్, (౨౧) ఇప్పడినారశబ్దార్థఙ్గళ్ తనక్కువిభూతియానపడియైయెనక్కుప్రకాశిప్పిత్త, శ్రియఃపతియానకృష్ణన్, ఎన్నైయనన్యార్హనాక్కిన శేషి. (౨౪) శీరణఙ్గెన్ఱు - లక్ష్మియాకవుమామ్. ౨.

అర్థము.—నారాయణశబ్దవాచ్యుఁడును సంపూర్ణమైనసప్తలోకములకు స్వామియు (3) వేదప్రతిపాద్యుఁడును కారణము క్రియ(౬) కార్యము వీటికిఁ గారణభూతుఁడును (౯) గుణములచేఁబూర్ణులై పరమపదమునందువసించుచున్న నిత్యసూరులును (౧౨) తక్కిన అనేకులును నమస్కరించి (౧౪) స్తుతించునట్లు వేంచేసి (కువలయాపీడమనియెడి)గజమును (౧౫) దంతమును భంగపఱచి మహోపకారకుఁడునునైనవాఁడు (౨౧) నా (శేషియైన) శ్రియఃపతి నాజనకుఁడు. (౨౪) ౨.

ఈ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు. "నారాయణనాలే"ఎన్ఱు నారాయణశబ్దమ్ప్రస్తుతమాయిఱ్ఱే; అతుక్కర్థమరుళిచ్చెయ్వతాకశబ్దత్తైయుపాదానమ్పణ్ణుకిఱార్ (నారణన్) ఇతుక్కర్థమెన్నెన్నిల్ (ముழு వేழுలకుక్కునాతన్) సర్వస్వామి. ఇవ్వర్థత్తిల్ ప్రమాణమెన్నెన్నిల్ (వేతమయన్) ౧ "నారాయణపరంబ్రహ్మ" ఇత్యాదికళాలే "సర్వస్వామి" ఎన్ఱోతప్పడుకిఱవన్. (కారణమ్కిరిశైకరుమమివైముతల్వన్) తన్విభూతియిల్, కారణమాయుమ్, కార్యమాయుమ్, ఉదకాహరణమాకిఱఫలమాయుమ్, వరక్కడవతానవివఱ్ఱుక్కు నియన్తావాయుళ్ళాన్. క్రియాసాధనమ్, అతడియాకవరుమ్క్రియై, తత్సాధ్యమానకార్యమ్, ఇవఱ్ఱుక్కునిర్వాహకనాయిరుక్కుమెన్ఱుమామ్. (ఎన్దై) ఎనక్కు జనకనానవన్. (శీరణఙ్గు) శ్రీయానఅణఙ్గు. అణఙ్గెన్ఱు-తెయ్వప్పెణ్ణెన్నపడి. పెరియపిరాట్టియార్. అన్ఱియే, శీరణఙ్గమరరెన్ఱు - నిత్యసూరికళుక్కు విశేషణమాకవుమామ్. శేషత్వానురూపమానఆత్మగుణఙ్గళై ధరియానిఱ్పారాయ్ అప్రాకృతస్వభావరాననిత్యసూరికళ్, ఇవ్వరుకుణ్డానసంసారికళ్, ఇప్పడి,

---

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు (నారణనిత్యాది) కీழ் ప్రస్తుతమాన నారాయణశబ్దత్తుక్కర్థమరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్ఱు పాట్టుక్కుసఙ్గతికణ్డుకొళ్వతు. ఆనాలర్థమాత్రత్తైచ్చొల్లవమైయాతో-శబ్దోపాదానమేతుక్కెన్న (నారాయణనాలే యిత్యాది). నారణన్ - నారాయణశబ్దవాచ్యన్. ముழுవేழுలకుక్కుమ్ నాతన్ - అతినుడైయవర్ధమాన సమస్తవేழுలకుక్కుమ్ స్వామియానవన్. (కారణమాయుమితి) కారణమ్ - మృత్పిణ్డాదికళ్. కార్యమ్. ఘటాదికళ్, ఉదకాహరణమావతు-అత్తాల్వరుమ్వ్యవహారఙ్గళ్. ఇత్తాల్ - కారణమాన భూతపఞ్చకత్తైయుమ్, తత్కార్యమానవణ్డాదికళైయుమ్, తదన్తర్వర్తికళాన వాత్మాక్కళుడైయ వ్యవహారఙ్గళైయుఞ్జొల్లుకిఱతు. కిరిశై - క్రియై. క్రియతఇతిక్రియా ఎన్ఱు - ఘటాదికార్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. కరుమమ్-కర్మమ్. కార్యవర్గత్తినుడైయ వ్యాపారఙ్గళైచ్చొల్లుకిఱతు. (క్రియాసాధనమిత్యాది) క్రియాసాధనమావతు - భ్రమణరూపక్రియాసాధనమాన మృత్పిణ్డచక్రచీవరాదికళ్. క్రియై-భ్రమణరూపక్రియై. తత్సాధ్యమానకార్యమ్ - ఘటాదికార్యఙ్గళ్. "కరుమమ్" ఎన్ఱు క్రియతఇతికర్మఎన్ఱు, ఘటాదికార్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. ఇత్తాల్ - నిమిత్తోపాదానసహకారికారణఙ్గళైయుమ్, తత్కార్యమానసృష్ట్యాదివ్యాపారఙ్గళైయుమ్, తత్సాధ్యమాన దేవాదిపదార్థఙ్గళైయుఞ్జొల్లుకిఱతు. మున్దినవర్థత్తిలే, శీర్-శ్రీః. శీరణఙ్గు శ్రీయాకిఱ తెయ్వప్పెణ్. నిత్యసూరిపక్షే, శీరెన్ఱు-గుణవాచి. అణఙ్గు - (అప్రాకృతస్వభావర్). (పిఱర్) సంసారికళాన-బ్రహ్మాదికళ్. పలర్-ఉభ

అ-వి-వి.—శబ్దః ప్రస్తుతశ్చేత్తదర్థోవక్తవ్యఃకిమితిచేత్; ౨"ఎణ్పెరుక్కన్నలత్తొణ్పొరుళీఱిలవణ్ణుకழ் నారణన్" ఇత్యత్రోక్తప్రకారేణార్థానుసన్ధానస్యోద్దేశ్యత్వేన, నారాయణశబ్దప్రస్తావేషు సర్వత్ర వేదానాంపరాఙ్కుశార్యస్యచఅర్థానుసన్ధాననియమాత్ —(సర్వస్వామీతి) 3 "నరాజ్జాతానితత్వాని." ౪ మనోమయఃప్రాణశరీరోభారూపః" ఇత్యాదౌ ౫ "మనోమయత్వమ్-విశుద్ధేనమనసాగ్రాహ్యత్వమ్" ఇత్యుక్తం భాష్యకారేణ, తద్వదాహ (నారాయణపరంబ్రహ్మేతి). ౨.

౧॥ తై-నా ౧౧. ౨॥ ౨-౧౦. 3॥ పా-పు-ఉ-౪. ౪॥ ఛాం-ఉ-3-౧౪. ౫॥ శ్రీభాష్యమ్-౧-౨-సూ-౧.

ఈ.—'శిఱియార్ పెరియార్' ఎన్ను వాశియిన్ఱిక్కే ఎల్లారుమెழுత్తువాఙ్గి ఏత్తుమ్బడియాకనిన్ఱు, కువలయాపీడత్తిన్ కొమ్బై ఒడిత్తు యాత్రికర్కళ్ ఉపకారకన్. ౧ "నసమం యుద్ధమిత్యాహుః" ఎన్నుమ్బడియాక. (ఎన్మాతవనే) నాన్ తోత్రత్తుక్కై. మాతవనాన - నారాయణన్ - ఎన్దై. శ్రీమన్నారాయణ సెనక్కు స్వామియెన్గిఱార్. ౨.

జీ-అ.—యరమ్. నమస్కారముమ్ దాస్యసూచకమాకైయాలే కొల్లిల్ (ఎழுత్తువాఙ్గియెన్ఱు) ఎழுత్తువాఙ్గుకై - శేషిపేరైమార్ పిలేయెழுతిక్కొళ్ళుకై. ౨ "పద్యమఙ్గుళివిచ్ఛేదః ఉరోవిన్యస్తమక్షరమ్ | తన్నామకరణఞ్చైవ దాస్యమేతచ్చతుష్టయమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. అకారవివరణమాన నారాయణశబ్దత్తిలే - "అవ-రక్షణే" ఎన్గిఱ రక్షకత్వము మర్థసిద్ధమాకైయాలే, "వారణత్తై మరుప్పొశిత్తపిరాన్" ఎన్ఱు - అనిష్టనివృత్తి శొల్లుకిఱతు. "ఏత్త" ఎన్గతుక్కు ప్రమాణమ్ (నసమమిత్యాది). ఇన్దశ్లోకమ్ కృష్ణవిషయమాక క్కాణప్పడవిల్లై. "౧ స్థలస్థస్యచ రామస్య రథస్థస్యచ రక్షసః | నసమం యుద్ధమిత్యాహుర్దేవగన్ధర్వదానవాః" ఎన్ఱు రామవిషయమాక క్కాణప్పడుకిఱతు; కృష్ణవిషయత్తిలేయుమున్దెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. ఎన్మాతవన్ - ఎనక్కు ఎழுతిక్కొణ్డ శ్రియఃపతి. అన్వయపూర్వకమాక భావమ్ (మాతవనాన-నారాయణనెన్దైయెన్ఱు). ఎన్దై-ఎనక్కు జనకనెన్నుతల్, ఎనక్కు స్వామియెన్నుతల్. ముழுవేழுలకుక్కుమ్ నాతనాయ్, వేతమయనాయ్, కారణమ్ కిరిశై కరుమమివైమ్మున్నుక్కు ముతల్వనాయ్, శీరణఙ్గమరర్ పిఱర్ పలరుమ్ తొழுతేత్తనిన్ఱు వారణత్తై మరుప్పొశిత్తపిరానాయ్, ఎన్మాతవనాన - నారణన్ - ఎన్దై యిత్యన్వయః. ౨

ప్ర-తి.— (మరుప్పొశిత్తపిరాన్) "నసమం యుద్ధమ్" ఇత్యాది. ౨

తాత్పర్యము.—సర్వులకునన్తరాత్మయు సర్వేశ్వరుఁడును ఋగ్యజుస్సామాథర్వణములనియెడి చతుర్వేదములయందుఁ బ్రతిపాద్యుఁడును కారణమునకును క్రియకును కార్యమునకును నిర్వాహకుఁడును నైన భగవంతుఁడు పిరాట్టితోడను నిత్యసూరులతోడను గూడి వారలచేస్తుతింపబడుచున్నవాఁడై కువలయాపీడమును సంహరించి యాత్రికులకు మహోపకారకుఁడాయెను. అట్టివానిచే నావంశస్థులందఱును భగవత్సంబంధముకలవారైరి.

మూ.— మాతవనెన్ఱ తేకొణ్డైన్నెయిని యిప్పొఴ్పట్టతు ।
యాతవఙ్గళుఞ్జేర్ కొడేనెన్ఱెన్నుట్పుకున్దిరున్దు ।
తీతవఙ్గడుక్కుమ మమ్ముతఞ్జాన్దామరైక్కట్కున్ఱు ।
గ్గోతవమిలేన్ కన్నల్కట్టియెమ్మానెన్ గోవిన్దనే ॥

అ.—(మాతవన్) ఇప్పడియెమ్బెరుమానెన్నోడు సమ్బన్ధిత్తారై యుఙ్గూడవిషయీకరిక్కుమ్బడి యున్నై వైష్ణవసామ్యాత్తుక్కు హేవానవెన్బక్కలుళ్ళశతిరాకిఱ తెన్నైన్నిల్ ; అతిన్నతెన్ఱుశొల్లుకిఱతు.

యదృచ్ఛయా పిరాట్టిపరిగ్రహిత్తార్ శొల్లువతొరుశొల్లైచ్చొల్ల, అచ్చొల్ మాత్రత్తైయేకొణ్డు మెయ్యేపిరాట్టిపరిగ్రహమాయిప్పొరైప్పార్ త్తరుళుమ్ పొఱైవియాలేయెన్నైప్పార్త్తరుళి, "ఇవరైయూకా తేతాన్ నెడుఙ్గాలమెల్లామిழுన్దతు" ఎన్ఱు, ఇழுన్దకాలత్తైయ సన్ధిత్తు, మోహిత్తు, పిన్నై నెడుమ్బొతుకూడ ప్రబుద్ధనాయ్, పోనకాలత్తైయిరిచ్చెయ్యలానతిల్లైయిఱే, ఇని యిప్పాలుళ్ళకాలమాకిలుమెన్నై విడేన్ ఎన్ఱు, నిరతిశయ సౌన్దర్యత్తైయుడైయనాయ్, నిరతిశయభోగ్యభూతనాయ్, ఆశ్రితసులభనాయ్, పరమకారుణికనాయిరున్దసెమ్మానెన్నుళ్ పుకున్దిరున్దు, ఎన్బక్కలుళ్ళస్వసంశ్లేషవిరోధియాన స్వరూపప్రయుక్తదోషత్తైయుమ్ హేతుకృతమానదోషత్తైయుమ్బోయెనక్కు పరమభోగ్యనానానెన్గిఱార్.

అన్వ.—ఎన్ కోవిన్దన్ ఎమ్మాన్ (౩) మాతవన్ ఎన్ఱతే కొణ్డు (౬) ఎన్నై ఇని ఇప్పాఙ్కట్టతు (౯) అవఙ్గళ్ యాతుమ్ శేర్ కొడేన్ (౧౨) ఎన్ఱు ఎన్నుళ్ పుకున్దు (౧౫) ఇరున్దు తీతు అవమ్ (౧౮) కెడుక్కుమ్ అముతన్ శెమ్ (౨౧) తామరై కణ్ కున్ఱమ్ (౨౪) కోతు అవమ్ ఇల్ (౨౭) ఎన్ కన్నఙ్కట్టి. (౨౮)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇప్పడి పాతమడియాక స్వవిషయత్తిలుక్తమాత్రత్తైయే పఱ్ఱాశాకక్కొణ్డు పణ్ణిన వుపకారత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఎనక్కాక, కృష్ణనాయ్ వన్దవతరిత్త, ఎన్నుడైయస్వామియానవన్, (౩) శ్రీమాన్, ఎన్ఱునాన్ శొన్నవిద్ద అహృదయోక్తియే పఱ్ఱాశాకక్కొణ్డు. (౬) ఉక్తియిల్ వాశియఱియాత వెన్నై. ఉక్త్యనన్తరమాక, మేలుళ్ళకాలమెల్లామ్, (౯) అవిద్యాదికళానవున్రైకళ్, ఏతేనుమొన్ఱైయుమ్, శేర్ కొడేన్, (౧౨) ఎన్ఱుసఙ్కల్పిత్తు, అతుక్కీడాక, ఎన్నెఞ్జుక్కుళ్ళే పుకున్దు, (౧౫) అనన్యపరనాయిరున్దు, బుద్ధిపూర్వకమానతీమైయైయుమ్, ప్రామాదికమానఅవత్తైయుమ్, (౧౮) కెడుక్కుమ్పడియాన, నిత్యభోగ్యభూతనాయ్, ఇస్సంశ్లేషత్తాలే శివన్ద, (౨౧) తామరైపోలేయిరుక్కిఱ, తిరుక్కణ్గళైయుమ్, సుస్థిరమాయ్ వళర్న్దవడివై యుమనుభవిప్పిత్తు, (౨౪) కోతుమ్, అవముమ్, ఇల్లాత, (౨౭) కన్నఙ్కట్టిపోలేయొనక్కినియనానాన్. (౨౮) కన్నఙ్కట్టి - కరుప్పుక్కట్టి. అతుక్కు, కోతుమ్, అవముమ్ - నీరసమానవస్త్వన్తరసంసర్గముమ్, పాకదోషముమ్; ఈశ్వరనుక్కు, కోతుమ్, అవముమావతు - ఉపకారత్తినుడైయ హేతుసాపేక్షత్వముమ్, స్వప్రయోజనార్థత్వముమ్. 3.

అర్థము—నానిమిత్తము కృష్ణావతారంబెత్తిన నాస్వామి (౩) శ్రియఃపతి అనిచెప్పినదే కారణముగానెంచి(౬)నన్ను ఇంక పైకాలము లందు(౯) కొఱతలు ఎట్టివియు చేరనీయను (౧౨) అని నామనస్సునందుఁ బ్రవేశించి (౧౫) స్థిరముగనుండి (బుద్ధిపూర్వకములైన) పాపములను (ప్రామాదికములైన) పాపములను (౧౮) బోఁగొట్టునట్టి అమృతమువంటివాఁడును ఎఱ్ఱని (౨౧) తామరపుష్పములవంటి నేత్రములు పర్వతమువంటిదివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడును (౨౪) పాకదోషమును నీరసవస్తువును లేని (౨౭) బెల్లమువలెనాకుభోగ్యభూతుఁడునునాయెను. (౨౮) 3.

ఈ.— మూన్ఱామ్పాట్టు. కీழே "నూశతిరితుపెఱ్ఱు" ఎన్ఱార్; ఇన్నైక్కడియెన్నెన్న; నినైవిన్ఱిక్కేయిరుక్క అన్తఃపురవాసికళ్ శొల్లుమ్ వార్త్తైయైచ్చొన్నేనెన్గిఱార్; ౧ "జామాతా దయితస్తవేతి భవతీ సమ్బన్ధదృష్ట్యా హరింపశ్యేను" ఎన్ఱారిఱేభట్టర్.

జీ అ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. (మాతవనిత్యాది). కీழிఱ్పాట్టుపాసఙ్గికమాకైయాలే నుతఱ్పాట్టోడే సఙ్గతి (కీழేయిత్యాది). ఇతు-సాధ్యపరమానయోజనైయైప్పఱ్ఱ. అన్తఃపురసమ్బన్ధికళప్పడి శొల్లువర్ కళో వెన్న (జామాతేత్యాది). శ్రీగుణరత్నకోశే.౧"మాతర్లక్ష్మి యథైవ మైథిలజనస్తేనాధ్వనా తేవయం త్వద్దాస్యైకరసాభిమానసుభగైర్భావై రిహాముత్ర చ। జామాతా దయితస్తవేతి భవతీసమ్బన్ధదృష్ట్యా హరిం పశ్యేమ ప్రతియామ మహా మచ పరీచారాన్ ప్రహృష్యేమచ." అస్యార్థః-వాలీర్ తాయారే., లక్ష్మియే!, మైథిలజనమానతు యాతొరుపడి యున్నుడైయసమ్బన్ధత్తైయిట్టుప్పెరుమాళైవిరుమ్బుకిఱతు, అన్దమార్గత్తాలే యన్దనాఙ్గళున్నుడైయ దాస్యమొన్ఱిలుమే రసమాయిరుక్కిఱ వభిమానత్తాలే యప్రాకియతాయిరుక్కిఱ భావఙ్గళినాలే ఇహలోక పరలోకఙ్గళిరణ్డిలుమ్ "మణవాళప్పిళ్ళై" "దేవరీరుడైయనాయకన్" ఎన్నుమ్, మైథిలజనమ్పోలే దేవరీరుడైయ సమ్బన్ధత్తైయిట్టే సర్వేశ్వరనై సేవిక్కక్కడవోమ్, కిట్టక్కడవోమ్, కైఙ్కర్యఙ్గళై పణ్ణక్కడవోమ్, అన్దకైఙ్కర్యత్తాలవనుక్కువిళైకిఱ ప్రీతియైక్కణ్డు అత్తాలే యుకక్కక్కడవోమెన్ఱపడి.

ఈ.—(మాతవనెన్న తేకొణ్డు)నాన్ ,,మాతవన్'' ఎన్ఱవు క్తిమాత్రత్తైక్కొణ్డు. ఇత్తైయే తిరువుళ్ళత్తిలేకువా ళాకక్కొణ్డు. ,,అల్లాత్తిరునామఙ్గళుక్కుమితుక్కుమ్ వాశియఱివతే!'' ఎన్ఱు ఇత్తైయేకువాలాకక్కొణ్డు. (ఎన్నై) అల్లాతతిరునామఙ్గళుక్కుమితుక్కుమ్ వాశియఱియాతవెన్నై. (ఇని) మున్బుకழிన్దకాలమ్కழிన్దేవిట్టతిఱే. మేలత్త్య ల్పకాలమాయ్ తోన్ఱానిన్ఱతాయిన్ఱు ఈశ్వరనుక్కు. ౧ ,,పఞ్చుతే పలపకలుమ్పోయిన'' ఎన్ఱీశ్వరనైక్కుట్టి నచేతననిఱుక్కుమిరుప్పైత్తానెన్బక్కలిలే యిరానిన్ఱాన్. ౨,,బుద్ధ్వాకాలమతీతఞ్చముమోహా'' ఎన్ఱిరానిన్ఱానాయి న్ఱు. (ఇప్పాప్పట్టతు) అఙ్ఙైక్కుక్కుఱుక్కుప్పట్ట నీరోపాతియిఱే పోనకాలమ్, ఇనిమేలుళ్ళకాలమాకిలుమ్. (యాతఙ్గళుమ్శేర్కొడేనెన్ఱు) ఉన్నైయాతొరుతపస్సిలుమ్ పుక్కు క్లేశిక్కవిడేనెన్ఱు.

అమ్మితుణై యాక అఱిక్కైయిఱే ఇవనైవిట్టు ఉపాయాన్తరత్తైప్పఱ్ఱుకై. అవఙ్గళ్ - నరకహేతువాన అవిద్యాదికళ్. పుఱమ్బే శిలప్రయోజనఙ్గళైక్కొణ్డుపోక విడుతల్, ,,అమోఘ్యన్'' ఎన్ఱకలవిడుతల్, ఉపాయా న్తరపరిగ్రహమ్బణ్ణవిడుతల్ శెయ్యేనెన్ఱు. (ఎన్ఱు) 3 ,,ఏతద్వ్రతమ్మమ'' ఎన్ఱిఅపడియే సఙ్కల్పిత్తు. ఇప్పడి సఙ్క ల్పిత్తు నెడుఙ్గైనీట్టాకవిరుక్కైక్కు యస్తికే, ఎన్ హృదయత్తిలేవన్దుపుకున్దు. ,,పుకున్దాలుమ్ పోక్కువరత్తుణ్డామాకిల్, వాలిపోనవழிయై యడైత్తు మహారాజర్ కుఱుమ్బుశెయ్ తాప్పోలేయామ్'' ఎన్ఱు స్థావరప్రతిష్ఠైయాకవిరున్దు. (పుకున్దిరున్దు) ఇవరైఎరనిఱుత్తవాణ్ణాతే యివర్క్కున్నాక త్తాన్ పుకున్దిరున్దానత్తనై. పుకున్దుశెయ్త కృషి యేతెన్నిల్ (తీతవఙ్గైడుక్కుమ్) తీతావతు - ౪* పోయ్నిన్నవ్నానత్తుక్కుమున్బు బుద్ధిపూర్వకమాకప్పణ్ణిప్పోన్ద పాపమ్. అవమావతు - జ్ఞానమ్పిఱన్దపిన్బు ప్రామాదికమాకప్పణ్ణినవై. ఇరణ్డాలుమాక-భగవత్ప్రాప్తిప్రతిబన్ధక

జీ-అ.—''ఎన్ఱతే'' ఎన్ఱ ఏకారత్తినర్థమ్(నాన్ మాతవనెన్ఱతు). ''కొణ్డు'' ఎన్ఱతుక్కు-భావమ్(ఇత్తైయేయిత్యాది). కువాలాక-అధికమాక. ''మాతవన్'' ఎన్ఱతుక్కు-భావమ్ (అల్లాతవిత్యాది). తాత్పర్యమ్ (మున్బిత్యాది). ''ఇని'' ఎన్ఱిఅవితు - భగవద్వచనాన్తర్గతమ్. ఫలితమ్ (మేల్ అత్యల్పేత్యాది). మేలత్యల్పకాలమాయ్త్తోన్ఱైదుఃఖిప్పానివనన్ఱోవెన్న (పఞ్చుతేయిత్యాది) ముతన్ఱ్రైరుపన్దాతి. ఇప్పడియనుభవ త్తోడేశెల్లుకైక్కుఉప్పానకీழ்కழிన్దకాలమెల్లామ్ వ్యర్థమేపోయ్విట్టతేయెన్ఱపడి. అవనిప్పడియిరున్దవిడముణ్డోవెన్న (బుద్ధ్వాకాలమిత్యాది). కిష్కిన్ధాకాణ్డేత్రింశే, ''కామవృత్తఞ్చసుగ్రీవంనష్టాఞ్చజనకాత్మజామ్ । బుద్ధ్వాకాలమతీతఞ్చముమోహపరమాతురః.'' ''ఇప్పాప్పట్టతు'' ఎన్నైయాలే - అప్పాప్పట్టతిప్పియ్యలావతిల్లైయెన్ఱువివక్షితుభావమ్ (అఙ్ఙైక్కిత్యాది). ఇనియిప్పాప్పట్టతు - ఉక్త్యనన్తరమానమేలుళ్ళకాల మెల్లామెన్ఱుశబ్దార్థమ్.

ఉపాయాన్తరఙ్గళినుడైయవాభాసత్వత్తైసనిదర్శనమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అమ్మితుణైయాకవిత్యాది). ''అవఙ్గళ్'' ఎన్ఱతుకర్థమ్ (నరకహేతువానవిత్యాది). ''యాతు'' ఎన్ఱవిశేణత్తుక్కుభావమ్ (పుఱమ్బేయిత్యాది). ''యాతు, అవఙ్గళ్'' ఎన్ఱుపదచ్ఛేదమ్. ఏతేనుమొ రుక్కైకళుమ్ శేరమ్బడి విట్టుక్కొడేనెన్ఱుశబ్దార్థమ్. ''ఎన్నుళ్'' ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇప్పడియిత్యాది). నెడుఙ్గైనీట్టాక - అతిదూరమాక. ''ఇరున్దు'' ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (పుకున్దాలుమిత్యాది). వాలిపోనవழிయెయుడైత్తు - వాలిపోనబిలద్వారత్తైయడైత్తెన్ఱపడి. కుఱుమ్బుశెయ్కై - దుష్టత్తనమ్బణ్ణుకై. ''పుకున్దిరున్దు'' ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇవనైనిఱుత్తవిత్యాది). తీతవమ్ - పూర్వోత్తరాఘఙ్గళాతల్, నిష్కృతియుళ్ళవైయు మల్లాతవైయుమాతల్. ఇరణ్డర్థత్తైయుమ్ క్రమేణవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తీతావతుపోయ్నిన్నవిత్యాదియాలుమ్, అన్ఱియే గోఘ్నేత్యాది

అ-అ వి.——వాలిపోనవழிయెయడైత్తు మహారాజర్ కుఱుమ్బుశెయ్కైయావతు - ''మాయావి'' ఎన్ఱిఱరాక్షసనోడే వాలియుద్ధమ్బణ్ణ ప్పోనవళవిలే యవనోడేయొరుసంవత్సరమ్ యుద్ధమ్బణ్ణి యవనైసంహరిత్తవళవిలే బిలద్వారత్తినిన్ఱుమ్ రక్తమ్బుఱప్పట్టతాయ్, అఙ్గేశిలరుడైయ శొక్కురిప్పైక్కేట్టు వాలిపట్టుప్పోనానాకనినైత్తు, పిఱర్ వారాతపడి అన్దబిలత్తై యొరుపాఱైయిట్టడైత్తు ఇఙ్గేవన్దు రాజ్యమ్బణ్ణిక్కొణ్డిరు న్దానిఱే; అప్పడియే యీశ్వరన్ పోక్కువరత్తుణ్డానాల్, నానుమ్విషయాన్తరఙ్గళిలే ప్రవణనాయ్ స్వేచ్ఛైయిలేతిరివనెన్ఱపడి.—— ''కెడుక్కుమ్'' ఎన్నైయాలే - పూర్వాఘత్తిల్ బుద్ధిపూర్వమబుద్ధిపూర్వమిరణ్డైయుమ్బొఱుక్కుమ్, 'ఉత్తరాఘత్తిల్ ప్రామాదికత్తైయు

౧॥ ౧-అన్దా-౧౬. ౨॥ రా-కి-30-3. 3॥ రా-యు-౧౮-33౪. ౪॥ తి-వి-౧.

ఈ.—కర్మఙ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు. అన్ఱియే, ౧ "గోఘ్నే చైవ సురాపే చ చోరే భగ్నవ్రతే తథా। నిష్కృతిర్విహితా సద్భిః కృతఘ్నే నాస్తి నిష్కృతిః" ఎన్గిఱపడియే, నిష్కృతియుళ్ళ పాపఙ్గళైయుమ్ ఇల్లాత పాపఙ్గళైయుమ్ శొల్లిన్పాక వుమామ్. ఇవన్ఱైక్కొణ్డుపోతుకిఱాయ పాపత్తై ప్పణ్ణువిత్తో వెన్నిల్ (అముతమ్) తన్నుడైయ భోగ్యతైయై యనుభవిప్పిత్తాయిన్ఱు. (శెన్దామరైక్కణ్ కున్ఱమ్) రసనేన్ద్రియత్తుక్కే యన్ఱియే కణ్ణుక్కుమ్ భోగ్యమాయిరుక్కై. (కున్ఱమ్) ఇత్తలైయిల్ శ్రీతుమవను మొప్పక్కినానాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే, "తనక్కుణ్డాయ్ క్కొళ్ళిన్దతు" ఎన్నుతోన్ఱు మ్బడియాయిన్ఱు నడివిత్తి అన్దవౌజ్వల్యమ్; ౨ "వ్యసనేషు మనుష్యాణాం భృశం భవతి దుఃఖితః" ఎన్ఱిరుక్కుమవనిఱే.

(కోతవమిలెన్ కన్నల్ కట్టి) కోతావతు - ద్రవ్యాన్తరసంసర్గత్తాలేవరుమతు. అవమావతు - పాకత్తాలేవరుమతు. దార్ష్టాన్తికత్తిల్, కోతుమనవముమాకిఱతు-ఆనృశంస్యత్తుక్కాక వాతల్, ఇవనుక్కుపకారమాక వాతల్ విషయీకరిక్కై. తనక్కుప్పుఱమ్బాయిరుప్పతోరు భోగ్యవస్తువిల్లాతపడి తానే భోగ్యనాయిరుక్కుమ్. (ఎన్నూన్) నాన్ "వేఱొన్ఱుభోగ్యమ్" ఎన్ఱిరాతపడి యెన్నైత్తోన్ఱిత్తవన్. (ఎన్ కోవిన్దనే) కృష్ణావతారము న్దమక్కాన్ఱిరుక్కిఱార్; ౩ * ఆట్కొళ్ళత్తోన్ఱియ వాయర్ తఙ్గోవిఱే. ౩.

జీ-అ.—యాలుమ్) గోఘ్నే చైవేత్యాదిశ్లోకః-కిష్కిన్ధాకాణ్డే చతుస్త్రింశే సుగ్రీవం ప్రతి లక్ష్మణోక్తః. నిష్కృతియిల్లాత పాపఙ్గళైన్ద విడత్తిలే- ౪ "ప్రాయశ్చిత్తేన శుధ్యన్తి మహాపాతకినోఽపి హి। శరణాగతహన్తారో న త్వేవ రజనీచర" ఎన్ఱ రఘురాక్షససంవాద శ్లోకమనుసన్ధేయమ్. (రసనేన్ద్రియత్తుక్కేయితి) ౫ "ఎన్ఱక్కాలణ్డిక్కుమముతూఱుమెన్నావుక్కు" ఎన్ఱాప్పోలే స్తుతిద్వారా రసనేన్ద్రియత్తుక్కు భోగ్యమెన్ఱపడి. "కున్ఱమ్" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (ఇత్తలైయిలిత్యాది). అవర్కళ్ వ్యసనమ్ తన్నతాయిరుక్కుమోవెన్న (వ్యసనేష్విత్యాది) అయోధ్యాకాణ్డే ద్వితీయే, పూర్వమేవ "తుయరఱు" ఇత్యత్ర లిఖితమ్.

దృష్టాన్తత్తిలే యివ్విరణ్డుమే తెన్న (కోతావతిత్యాది). దార్ష్టాన్తికత్తిల్ - ఇవనిడత్తిల్. దార్ష్టాన్తికత్తిలెన్ఱ వాక్యత్తాల్ ఫలితమ్ - ప్రణయిత్వత్తాలేతన్నైటాకచ్చెయ్యుమవనెన్ఱు ఆనృశంస్యత్తుక్కాక - ఆనృశంస్యత్తైప్రకాశిప్పిక్కైక్కాక. ఇవనుక్కు - చేతననుక్కు. "అముతమ్, కన్నల్ కట్టి" ఎన్ఱ పదద్వయత్తుక్కు భావమ్ (తనక్కిత్యాది). ఇవ్వాక్యమ్-"కోతవమిల్" ఎన్గిఱతుక్కు తాత్పర్యాన్తరమాతల్. ఇప్పోతు, కోతావతు - స్వసమానభోగ్యవస్త్వన్తరసద్భావమ్. అవమావతు - స్వాధికభోగ్యవస్త్వన్తరసద్భావమ్. కన్నల్కట్టి - వెల్లక్కట్టి. "ఎన్" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (కృష్ణావతారముమిత్యాది). అప్పడి తమక్కాయిరుక్కుమోవెన్న (ఆట్కొళ్ళవిత్యాది) పెరియాழ்వార్ తిరుమొழி. సర్వైరయుమడిమైకొళ్వతాక వన్దావిర్భవిత్తగోపనిర్వాహకనానవనైయెన్ఱపడి. ఇత్తాల్ - ఆశ్రితర్క్కాక వవతరిక్కై "తమక్కు" ఎన్నలాయిరుక్కుమెన్ఱుకరుత్తు. అడియేతొడఙ్గి, ఎన్ కోవిన్దన్ - ఎమ్మానిత్యన్వయః. ౩,

అ-అ-వి.—మ్బుఱుక్కుమెన్ఱతాయిన్ఱు.—— ౬ "మయర్వఱమతినలమరుళినన్" ఇత్యుచ్యమానజ్ఞానలాభానన్తరం ప్రామాదికకర్మణోఽసమ్భావదపరితోషాత్పక్షాన్తరమాహ (అన్ఱియే గోఘ్నే చైవేతి). తర్హి ప్రథమనిర్వాహః కిమర్థ ఇతి చేత్; భగవన్తం సమాశ్రితానాం జ్ఞానానన్తరభావి ప్రామాదికకర్మనిమిత్తభీతిర్మాభూయాదిత్యస్మిన్నర్థే తాత్పర్యమితి స్వరూపశిక్షాపరత్వాత్ప్రథమస్య. ఇరణ్డావతు - పూర్వాఘవిషయమ్.——అవతారప్రయోజనమ్ లీలావిభూతియిలుళ్ళ చేతనరై త్తిరుత్తి యడిమైకొళ్కైయెన్నై. పిఱన్దవెన్నాతే, "తోన్ఱియ" ఎన్ఱతు - ౭ "దేవకీపూర్వసన్ధ్యాయామావిర్భూతమ్" ఎన్గిఱపడియే గర్భవాసదోషమఱవన్దవతరిత్తమైతోన్ఱుక్కైక్కాక. (ఆయర్ తఙ్గోన్నై) ఆవిర్భవిత్తతు శ్రీమథురైయిలేయాకిలుమ్, అతు ప్రకాశిత్తతుమ్ ప్రయోజనప్పట్టతుమ్ తిరువాయ్ప్పాడియిలేయిఱే.—ఎమ్మానెన్ కోవిన్దన్-మాతవనెన్ఱ తేకొణ్డు ఇత్యారభ్య కోతవమిలెన్ కన్నల్కట్టియానానిత్యన్వయః. ౩.

౧॥ రా-కి-౩౪-౧౨. ౨॥ రా-అ-౨-౪౦. ౩॥ పెరి-తి-మొ-౭-౧౭. ౪॥ ౫॥ కి-కి-౧. ౬॥ ౧-౧. ౭॥ వి-పు-౫-౩-౨.

ప్ర-తి.—(మూన్ఱామ్పాట్టు) (మాతవనెన్ఱతేకొణ్డు) శ్రీగుణరత్నకోశే, "మాతర్లక్ష్మియధైవ మైథిలజనస్తేనాధ్వనా తేవయంత్వద్దాస్యైకరసాఃశ్రీమానసుభక్తైర్భాస్త్వైరిహాముత్రచ । జామాతాదయితస్తవేతిభవతీసమ్బన్ధదృష్ట్యాహరింపశ్యేమ ప్రతియామయామచపరీచారాన్ప్రహృష్యే మచ ॥౫౨॥".—(ఇని) కిష్కిన్ధాకాణ్డేత్రింశే, "కామవృత్తశ్చసుగ్రీవంనష్టాశ్చజనకాత్మజామ్ । బుద్ధ్వాకాలమతీతఞ్చముమోహపరమాతురః ॥౩॥"—యుద్ధకాణ్డే [౧౮] కణ్డూపాఖ్యానకథనానన్తరే, "సకృదేవప్రపన్నాయతవాస్మీతిచయాచతే । అభయంసర్వభూతేభ్యోదదామ్యేతద్వ్రతమ్మమ ॥౩౩॥"—(తీతవఱ్ఱైదుక్కుమ్) కిష్కిన్ధాకాణ్డేచతుస్త్రింశేసుగ్రీవంప్రతిలక్ష్మణః, "గీతోయంబ్రహ్మణాశ్లోక స్సర్వలోకనమస్కృతః । దృష్ట్వాకృతఘ్నంక్రుద్ధేన తన్నిబోధప్లవఙ్గమ ॥౧౧॥ గోఘ్నేచైవసురాపేచచోరేభగ్నవ్రతేతథా । నిష్కృతిర్విహితాసద్భిః కృతఘ్నేనాస్తినిష్కృతిః ॥౧౨॥"—(కున్ఱమ్) అయోధ్యాకాణ్డేద్వితీయే దశరథంప్రతిరామగుణవాదినః, "ప్రియవాదీచభూతానాంసత్యవాదీచరాఘవః । బహుశ్రుతానాంవృద్ధానాం బ్రాహ్మణానాముపాసితా ॥౩౨॥ తేనాస్యేహాతులాకీర్తిర్యశస్తేజశ్చవర్ధతే ॥ ౩౩॥ వ్యసనేషుమనుష్యాణాంభృశంభవతిదుఃఖితః । ఉత్సవేషుచసర్వేషుపితేవపరితుష్యతి ॥ ౪౦॥.

ముతల్ తిరువన్దాతి - పతినాలామ్పాట్టు.—పழுతేపలపకలుమ్పోయినవెన్ఱఞ్జి । యழுతేనరవణైమేలఙ్కణ్ణుతొழுతేన్ । కడలోతమ్ కాలలైప్పక్కణ్వళరుమ్శెఙ్గ । ణడలోతవణ్ణరడి.

పెరియాழ்వార్ తిరుమొழி - ఏழாన్దిరుమొழி - పతినోరామ్పాట్టు.— ఆట్కొళ్ళత్తోన్ఱియవాయర్తఙ్గోవినై । నాట్కమழ்పూమ్పొழிల్ విల్లిపుత్తూర్పట్టన్ । వేట్కైయాల్చొన్నశప్పాణియైన్దుమ్ । వేట్కైయినాల్చొల్లువార్ వినైపోమే.

తాత్పర్యము.—ఇతరములైన తిరునామములుండ మాధవుఁడనియెడి తనతిరునామమునే యనుసంధించుటనే నన్ను గటాక్షించుటకుఁగారణముగా నెంచి నన్ను గటాక్షించుటకుమునుపు వ్యర్థముగఁగడచిన కాలములనుదలఁచి దుఃఖించుచు నింకనన్ను విశ్లేషించుటలేదని సిద్ధసంకల్పుఁడై నామనస్సునందు నిత్యవాసముచేయుచున్న సర్వేశ్వరుఁడు నాయందున్న సంశ్లేషవిరోధులను నిశ్శేషముగనివర్తిచేసి నాకుఁబరమభోగ్యభూతుఁడాయెను. ౩.

మూ.—కోవిన్దన్ కుడక్కూత్తన్ కోవలనెన్ఱెన్ఱేకునిత్తు ।
తేవున్దన్నైయుమ్ పాడియాడత్తిరుత్తి, యెన్నైక్కొణ్డు ।
పావన్దన్నైయుమ్ పాఱ్కైత్తెమర్ ఏழ்ழுపిఱప్పు ।
మేవున్దన్మైయుమాక్కినాన్ వల్లనెమ్పిరాన్ విట్టువే ॥ ౪॥

అ.—(కోవిన్దన్) ఇప్పడియెన్నుళ్ళేపుకున్దిరున్దుతన్నుడైయగుణచేష్టితఙ్గళైయేత్తిక్కళిక్కుమ్పడియాకవుమ్, తన్నుడైయ సర్వేశ్వరత్వత్తైయుమాశ్రితపరాధీనత్వమాకిఱ తన్నుడైయస్వరూపత్తైయుమ్ పాడియాడుమ్పడియాకవుమెన్నైత్తిరుత్తి, ఇప్పడియెన్నై విషయాకరిత్తు, పిన్నైయెన్నక్కళుళ్ళప్రతిబన్ధకఙ్గళైయెల్లామ్పోక్కి యవ్వళవిల్ పర్యవసియాతే, ఎన్నోడుసమ్బన్ధిత్తారైయుఙ్గూడ ఎన్నైప్పోలేతన్దిరువడికళై సంశ్లేషిక్కుమ్ స్వభావరాక్కినాన్; వల్లన్, వల్లనెమ్పిరాన్, వల్లనెన్నాయన్, వల్లనెన్నప్పన్, వల్లనెన్ఱెన్ఱుఅవనైప్పుకழுకిఱార్. ౪.

అన్వ.—వల్లన్ విట్టు ఎమ్పిరాన్ (౩) కోవిన్దన్ కుడక్కూత్తన్ కోవలన్ (౬) ఎన్ఱెన్ఱే కునిత్తు తేవుమ్ (౯) తన్నైయుమ్ పాడి ఆడ (౧౨) తిరుత్తి ఎన్నై కొణ్డు (౧౫) ఎన్ పావన్దన్నైయుమ్ పాఱ (౧౮) కైత్తు ఎమర్ ఏழ்ழுపిఱప్పుమ్ (౨౧) మేవుమ్ తన్మైయుమ్ ఆక్కినాన్ (౨౪)

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇవ్వుపకారమ్ స్వసమ్బన్ధికళలపర్యన్తమామ్పడిపణ్ణినసామర్థ్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

నినైత్తఱ్కెయ్యవల్లశక్తిమానాయ్, సమస్తపదార్థఙ్గళైయుమ్వ్యాపిక్కు, ఊనైకైన్దొడవనైప్పిడిక్కుమాపోలేయెన్నైయఙ్గీకరిత్తస్వామి యానవన్, (3) జాత్యుచితమానగోసమృద్ధియైయుడైయవన్, ఆన్దసమృద్ధ్యుచితమానహర్షవ్యాపారమాయుళ్ళకుడక్కూత్తైయుడైయవన్, ఇన్దవైశ్వర్యచేష్టితఙ్గళుక్కనురూపమానగోపాలజన్మత్తైయుడైయవన్, (౬) ఎన్నైనివన్దైత్తనిత్తనియేశొల్లి, క్రీతియా లేకూత్తాడి. ఇన్దసౌలభ్యత్తుక్కడియానపరత్వత్తైయుమ్, (౯) తనక్కసాధారణస్వభావమానసీర్త్తైయుమ్, క్రీతిక్కుపోక్కువీడాకప్పాడి, సక్కరక్కుమ్బడి, (౧౨) ఇరుమ్బైప్పొన్నాక్కువారైపోలే నిత్యసూరిసమాననామ్బడి తిరుత్తి, ఎన్నై, తన్నుడైయవనాకక్కైక్కొణ్డు, (౧౫) స్వాఙ్గీకారవిరోధియాన ఎన్నుడైయ, పాపఙ్గళైయుమ్, ఓడిప్పోమ్బడి, (౧౮) తురత్తి, ఎన్నోడన్వయముడైయార్, ఏழேழுజన్మముమ్, (౨౧) తన్నైప్పొరిక్కుమ్, తన్నైయేయుడైయోమామ్బడి, పణ్ణినాన్. (౨౪) ఇతొరుశక్తియోగమిరున్దపడియెన్నెన్టుకరుత్తు. ఈఅ - ఓడ. ౪.

అర్థము — శక్తుఁడును (సమస్తపదార్థములను) వ్యాపించినవాఁడునునైన స్వామి (౩) గోవులనులభించినవాఁడు కుంభనర్తనముచేసినవాఁడు గోపాలజన్మముకలవాఁడు (౬) అనియనియే నృత్యముచేసియు పరత్వమును (౯) తనసౌలభ్యమును పాడి ఆడునట్లు (౧౨) చక్కపఱచి నన్ను స్వీకరించి (౧౫) నాయొక్క పాపములను పాఱిపోవునట్లు (౧౮) పోఁగొట్టి నాసంబంధులు యిరువదియొకజన్మములయందును (౨౧) (తనను) ఆశ్రయించు స్వభావముకలవారగునట్లు చేసెను. (౨౪) ౪.

ఈ.— నాలామ్బాట్టు. ఎన్నోడు పరమ్పరయాసమ్బన్ధనుడైయారైయుఙ్గూడ వెన్నైప్పోలే యాక్కినానొరువనుడైయ సామర్థ్యమిరుక్కుమ్బడియే! ఎన్ఱు విస్మితరాకిఱార్.

(కోవిన్దన్) శ్రీవైకుణ్ఠత్తిలిల్లాతతొరు సమ్పత్తియేయిత్తు, గోసమృద్ధియాలుణ్డాన వైశ్వర్యముళ్ళతఙ్గేయిఱే. (కుడక్కూత్తన్) బ్రాహ్మణర్, ఐశ్వర్యమ్ విఞ్జినాల్ యాగఙ్గళ్ పణ్ణుమాపోలే, ఇడైయరైశ్వర్యమ్ మికుత్తాల్ శెరుక్కుక్కుపోక్కు విడుపతొన్ఱాయిత్తు - కుడక్కూత్తావతు. ౧ "అవాక్యనాదరః" ఎన్నిరుక్కక్కడవనన్ఱు, ఐశ్వర్యభఙ్గమ్బిఱన్దుశెరుక్కుక్కు తలైచ్చావివెట్టియాడినపడియిఱే. (కోవలన్) ఇవన్ఱుక్కడియాన పిఱప్పుడైయవన్. పిఱన్దుపడైత్త ఐశ్వర్యమిఱేయిత్తు. (ఎన్నైత్తే కునిత్తు) ఇగ్గుణఙ్గళైమా ఱాతే శొల్లానిన్ఱుకొణ్డు, ఉడమ్బిరున్ద విడత్తిలిరాతేయాడి. అవనుడైయ నాశ్రితపారతన్త్ర్యత్తైయనుసన్ధిత్తాల్ ఇవర్క్కుప్పేశాతిరుక్కవొణ్ణాతిఱే.

జీ-అ.— నాలామ్బాట్టు (గోవిన్దనిత్యాది) "ఎమరేழேழுపిఱప్పుమేవున్దన్మైయమాక్కినాన్ నల్లనెమ్బిరాన్" ఎన్ఱతిలేనోక్కాకవవతారికై (ఎన్నోడిత్యాది).

గోవిన్దేతి - గోవిన్దఃఎన్ఱపడి. ఇత్తైనిరూపకమాకచ్చొల్లుకైయాలే - గోసమృద్ధియైసమ్పత్తాకవివక్షిత్తు, పరత్వమొழிయవిఱు - సమ్పత్తోవెన్న (శ్రీవైకుణ్ఠత్తిలిత్యాది). ఇఱు - గోవిన్దత్వమ్. ఇతఙ్గిల్లైయో వెన్న (గోసమృద్ధీత్యాది). గోసమృద్ధికుడక్కూత్తుక్కు హేతువెన్నుమిడమ్ప్రస్తానమాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (బ్రాహ్మణరిత్యాదివాక్యద్వయేన). అప్పడియే (అవాక్యనాదరః) ఎన్ఱు కాట్టుకిఱు. తలైచ్చావివెట్టుకైయావతు- ఎழுచ్చియఱుకైక. అతావతు - పయిర్ మిడుకివళర్న్దవాఱే, పతర్త్తుప్పోకామైక్కు అతిన్వళర్త్తియైకొయ్యక్కడవతిఱే; అప్పడియే శెరుక్కుక్కుపోక్కువిట్టాడినపడి. ఇవన్ఱుక్కు - గోవిన్దనాకైక్కుమ్, కుడక్కూత్తనాకైక్కుమ్. పిఱప్పుడైయవన్ - గోపజన్మత్తైయుడైయవన్. చాటు (పిఱన్దిత్యాది). అవతరిత్తు సమ్పాదిత్తవైశ్వర్యమెన్ఱు స్వభావార్థమ్. జన్మసిద్ధమ్, నత్వాగన్తుకమితిధ్వనిః. ఇగ్గుణఙ్గళై - "కోవిన్దన్, కుడక్కూత్తన్, కోవలన్" ఎన్ఱుశొన్న ఇగ్గుణఙ్గళై. వీప్సార్థమ్ (మాఱాతేయిత్యాది). కునిత్తు - క్రీతియాలేకూత్తాడి.

అ-అ-వి — ౨ "వీఴ్నైవన్దేழுలకమ్ తనిక్కోల్ శెల్ల" ఇత్యుచ్యమాన శ్రీవైకుణ్ఠావస్థానే ౧ "అవాక్యనాదరః" ఇతివర్తమానస్యవస్తునః కృష్ణావతారదశాయాంఘటనర్తనేకోహేతురిత్యత్ర, ఏతదవతారఏవఘటనర్తనేహేతురితిహేతుగర్భమిదం పదమిత్యభిప్రేత్యాహ

ఈ.—(తేవ్రుమ్) తేవుమెన్గిఱతు-ఐశ్వర్యత్తై. తన్నై యెన్గిఱతు-ఆశ్రితపారతన్త్ర్యత్తై; అతిఱే తానానతన్మై;౧[ఆత్మానం నాతివర్తేథాః]ఎన్దానిఱే. ‹‹ఆత్మభూతంభరతం నాతివర్తేథాః ఎన్గిఱార్" ఎన్ఱు శిలర్ శొల్లువర్కళ్. భట్టర్, ‹‹నీరానతన్మైయాకిఱతు - ఆశ్రితపరతన్త్రరాకై. ఉమ్ముడైయతమ్బి శొన్నవార్త్తైయైమఱుత్తు నీరానతన్మైయైయழிవాతే కొళ్ళుమెన్గిఱార్" ఎన్ఱు.

(పాడియాడత్తిరుత్తి) ‹‹ఎన్నైనేకునిత్తు" ఎన్గిఱవిడత్తుక్కుమ్, పాడియాడ" ఎన్గిఱవిడత్తుక్కుమ్ వాశియెన్నెన్నిల్; కీழ் - సౌలభ్యపరమ్; ఇఙ్గు - ఐశ్వర్యముమ్ సౌలభ్యముమిరణ్డుముణ్డు; విషయభేదత్తాలే శొల్లవుమామ్. అన్ఱిక్కే, ఎన్నైనేకు ఎన్గిఱవిడమ్-అహృదయమాన ఉక్తిమాత్రమాయ్, కునిక్కైయావతు - ఉద్యోగత్తళవాయ్, ఇఙ్గు - సహృదయమాక ప్పాడువతాడువతానపడియాయ్, ఎన్నైనేకునిత్తు-పాడువతాడువతామ్బడి యెన్దతాతల్. (తిరుత్తి) తరిశుకిడన్దతరైయై చ్చెయ్కాలామ్బడి తిరుత్తువారైప్పోలే,నిత్యసూరికళ్ యాత్రైయే యాత్రైయామ్బడితిరుత్తి. (ఎన్నైక్కొణ్డు) ‹‹ఎన్నైక్కైక్కొణ్డు. ఓరుపాయానుష్ఠానత్తైప్పణ్ణువిత్తు ఎన్నిలిప్పోతివర్క్కపసిద్ధాన్తమామ్;భగవత్ప్రసాదత్తాలే పెఱ్ఱాకాకచ్చొల్లుమతుక్కుమ్ శేరాతు. ఆనాలెన్ శొల్లుకిఱతెన్నిల్; శేఱ్ఱిలేవిழுన్ద మాణిక్కత్తై యెడుత్తుక్కழுవి వినియోగఙ్గొళ్ళుమాప్పోలే, ఎన్నైస్వీకరిత్తు, ఎన్నాల్ పోక్కిక్కొళ్ళవొణ్ణాత పాపఙ్గళైయు మురుమాయ్న్దుపోమ్బడియోట్టి. (ఎమరిత్యాది) ఇతు తానెన్నోరువనళ

జీ-అ.—మాఱాతేశొల్లుకైక్కుమ్ కునిక్కైక్కుమడియేతెన్న ; ఉక్తపదత్రయఫలితంహేతుమాహ (అవనుడైయవిత్యాది). ఐశ్వర్యత్తై-ఈశ్వరత్వత్తై. ‹‹తన్నై" ఎన్దాల్ - ఆశ్రితపారతన్త్ర్యత్తైచ్చొల్లుమోవెన్న (అతిఱేయిత్యాది). తానానతన్మై - స్వస్వభావమ్. అప్పడియాశ్రితపారతన్త్ర్యమేతానానతన్మైయా యిరుక్కుమోవెన్న (ఆత్మానమిత్యాది). అయోధ్యాకాణ్డే ఏకాదశశతతమేరామం ప్రతివసిష్ఠః, ‹‹భరతస్య వచః కుర్వన్యాచమానస్యరాఘవ । ఆత్మానన్నాతివర్తేథాస్సత్యధర్మపరాక్రమ". (ఎన్దానిఱే) వసిష్ఠనితి శేషః. ఉపాత్తవచనస్యోక్తార్థప్రమాణతాందర్శయతి (ఆత్మభూతమిత్యాది). తమ్బి - భరతన్. మఱుత్తు - నిషేధిత్తు. నీరానతన్మైయై - నీరానస్వభావత్తై. అతావతు - ఆశ్రితపారతన్త్ర్యత్తై యెన్ఱపడి. తటస్థశఙ్కైయై యనువదిత్తుపరిహరిక్కిఱార్. (ఎన్నైత్తేయిత్యాది). కీழ் సౌలభ్యపరమెన్దతు - సౌలభ్యత్తైయనుసన్ధిత్తాల్వన్దకూత్తైచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱపడి.ఇఙ్గు-‹‹ తేవుమ్తన్నైయుమ్" ఎన్దవిడత్తిలే. (ఐశ్వర్యముమిత్యాది) ఈశ్వరత్వత్తైయుమ్, సౌలభ్యత్తైయుమనుసన్ధిత్తాల్వన్దపాడుతలాడుతలై చ్చొల్లుకిఱతెన్ఱపడి. (ఎన్నైనేకునిత్తుప్పాడువతాడువతామ్బడి) అహృదయమాకచ్చొల్లిన్నృత్తోద్యోగమ్మణ్ణిసహృదయమాకప్పాడువతాడువతామ్బడియెన్ఱపడి. తరిశు-కరమ్బు. శెయ్కాలామ్బడి - పయిర్నిలమామ్బడి. నిత్యసూరికళ్ యాత్రై-భగవదనుభవకైఙ్కర్యఙ్గళ్. (ఓరుపాయానుష్ఠానత్తైప్పణ్ణువిత్తు) పాపఙ్గళైప్పోక్కినాన్ (ఎన్నిల్) ఎన్ఱుకూట్టువతు. (అపసిద్ధాన్తమామ్) ౨‹‹నోఱ్ఱనోన్బిలేన్" ఎన్దిరుక్కుమ్ ప్రపన్నరాకైయాలే - యపసిద్ధాన్తమామెన్ఱపడి. పరిహారాన్తరమ్ (భగవత్ప్రసాదత్తాలేయిత్యాది). ఇతుక్కు - ‹‹అరుళినన్" ఎన్దతిలేనోక్కు. ఎన్నైస్వీకరిత్తు - ఎన్నైత్తన్నుడైయవనాకక్కొణ్డు. పాపఙ్గళైయుమెన్దచశబ్దమ్ - ‹‹ఎన్నైక్కొణ్డు" ఎన్దత్తైసముచ్చయిక్కిఱతు. సాఱక్కైక్కొత్తు - ఓడత్తురత్తి. ఉరుమాయ్న్దుపోమ్బడి యెన్దతు - ఫలితార్థమ్. ఉరుమాయ్న్దు - ఉరు

ఆ-అ-వి —(శ్రీవైకుణ్ఠత్తిలితి).——మేలే‹‹తన్నై"ఎన్ఱు-ఆశ్రితపారతన్త్ర్యఙ్గొల్లుకిఱతే,అత్తైప్పఱ్ఱివెన్నవుమామ్.——౩‹‹అహంభక్తపరాధీనో౽స్వ్యస్వతన్త్రఇవద్విజః - త్వామేవశరణంగచ్ఛనాభాగతనయంమునే" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్.—— (విషయభేదత్తాలేఇతి) అస్మాత్పూర్వమ్ - ఆకైయాలే యితిద్రష్టవ్యమ్. (కునిక్కైయావతు ఉద్యోగత్తళవాయితి) నృత్తపూర్వరఙ్గభూతప్రక్రమమాత్రపరమితిభావః. ——ఉరైయిలే, ‹‹పాడియాడ" ఎన్దతుక్కు - ‹‹ ప్రీతిక్కుప్పోక్కువీడాకప్పాడి సఞ్చరిక్కుమ్బడి" ఎన్ఱుమోరర్థముణ్డు. ——ఇవర్ చతుర్థవర్ణరాకైయాలే యుపాయాన్తరానుష్ఠానత్తుక్కు యోగ్యతైయిల్లామైయాలే అపశూద్రాధికరణన్యాయవిరోధమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమెన్ఱపడి యెన్నవుమామ్. ౪.

౧॥ రా-అ-౧౧౧-౭. ౨॥ ౪౭-౧. ౩॥ భాగ-పు-౯-౪-౬౫-౭౩.

ఈ.—నన్ఱి కేட్క, ఎన్నోడు సమ్బన్ధముడైయా రేழேழుపిఱప్పుమ్ తన్నైక్కిట్టుకై యేస్వభావమాకవుడైయోమాప్పడి పణ్ణినాన్. (ఎమ్బిరాన్ విట్టువల్లన్) ఎనక్కుపకారకనాన సర్వేశ్వరన్. నినైత్తకార్యమ్ శెయ్తు తలైకట్టవల్లన్. సర్వశక్తిమాత్తిరమాత్తునోఽ? వ్యాప్తియుమ్ తమక్కాక వెన్ఱిరుక్కిఱార్. ౪.

జీ-అ.—వఴిన్దు- స్వరూపనాశమెన్ఱపడి. మేవుమ్తన్మైయమాక్కినాన్ (తన్నైక్కిట్టుకైయేస్వభావకవుడైయోమాప్పడిపణ్ణినాన్) ఎన్ఱుశబ్దార్థమ్. మేవుకై - కిట్టుకై. తన్మై - స్వభావమ్. "వల్లన్" ఎన్ఱతుక్కు-భావమ్ (సర్వశక్తిఇత్యాది) "విట్టు" ఎన్ఱతుక్కు - సర్వేశ్వరనెన్ఱోర్థమరుళిచ్చెయ్తు, వ్యాప్తనానానెన్ఱర్థాన్తరమ్ (వ్యాప్తియుమిత్యాది). "విష్లృ-వ్యాప్తౌ" ఇతిహిధాతుః. వల్లన్-శక్తన్. ఎమ్బిరాన్విట్టు-ఎన్నైక్కొణ్డెన్నావన్దనైయుమ్పాలిక్కైక్కు-కోవిన్దనెన్ఱుతొడఙ్గి,తిరుత్తి-ఎమరேழேழుపిఱప్పుమ్ మేవుమ్తన్మైయమాక్కినాన్; వల్లనేఇత్యన్వయః. ౪.

ప్ర-తి.—(తన్నైయుమ్) అయోధ్యాకాణ్డే ఏకాదశశతతమే చిత్రకూటేరామంప్రతివసిష్ఠః, "వృద్ధాయాధర్మశీలాయామాతుర్నార్హస్యవర్తితుమ్ । అస్యాస్తువచనంకుర్వన్నాతివర్తేస్సతాంగతిమ్॥ ౬॥ భరతస్యవచఃకుర్వన్యాచమానస్యరాఘవ । ఆత్మానంనాతివర్తేథాస్సత్యధర్మపరాక్రమ॥ ౭॥" ౪.

తాత్పర్యము —ఈప్రకారమునామనస్సునందుఁబ్రవేశించి నిత్యవాసముచేయుచున్న తనగుణచేష్టితములనుస్తుతించి యానందించునట్లును తనసర్వేశ్వరత్వమును,నాశ్రితపరాధీనత్వమనియెడి తనస్వరూపమునుబాడియు భోగ్యతాతిశయముచేనాడియుధరించునట్లును నన్నుగటాక్షించిన సర్వేశ్వరుఁడు నాయందున్నస్వసంశ్లేషవిరోధులను సవాసనముగఁబోఁగొట్టియు నంతమాత్రమేగాక నాసంబంధులనుగూడ తనపాదారవిందంబులను నాశ్రయించుస్వభావులుగాఁజేసియు మహోపకారకుఁడాయెనని కొనియాడిరి. ౪.

యూ.—విట్టిలఙ్గుశెఙ్గోత్తిత్తామరై పాతఙ్గైకళ్ కణ్ణళ్ । విట్టిలఙ్గుకరుఞ్జుడర్మలైయేతిరువుడమ్బు ।
విట్టిలఙ్గుమతియఞ్జీర్ శఙ్గుశక్కరమ్పరుతి । విట్టిలఙ్గుముడియమ్మాన్మతుశూతనన్తనక్కే॥ ౫॥

ఆ.—(విట్టిలఙ్గు) ఇప్పడియోన్నైవైష్ణవనాక్కైక్కుత్తన్నుక్కైయుపకరణమాకక్కొణ్డాన్నుళ్ళై పురుషనరుళినానెన్గిఱార్. ౫.

అన్వ.—విట్టు విట్టు ఇలఙ్గు (౩) ముడి అమ్మాన్ మతుశూతనన్తనక్కు (౬) ఇలఙ్గు శెమ్ శోతి (౯) తామరైయే పాతమ్ కైకళ్ (౧౨) కణ్ణళ్ విట్టు ఇలఙ్గు (౧౫) కరుమ్ శుడర్ మలైయే (౧౮) తిరు ఉడమ్బు శీర్ (౨౧) శఙ్గు విట్టు ఇలఙ్గు (౨౪) మతియమే శక్కరమ్ విట్టిలఙ్గు (౨౭) పరుతియే (౨౮).

పన్ని. — అనన్తరమ్, సపరికరమాకత్తన్మైయఙ్గీకరిత్తపడియాలే యవనుక్కుప్పిఱన్ద వౌజ్జ్వల్యత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఇప్పాట్టిల్ ముతలడియిల్, విట్టు వెన్ఱు - తిరునామమాకప్పిరిత్తు, "విట్టిలఙ్గుముడియమ్మాన్" ఎన్ఱునాలామడియోడే యన్వయిత్తుక్కొడక్కిఱతు; అల్లాతపోతు, తిరునామమ్ముతలాయేழுకిఱపాట్టుక్కళిన్ మర్యాదైకొలైయుమ్. "విట్టు" ఎన్నుమివ్విడత్తిలుకరమ్ - కుత్తియలాకక్కొళ్క.

విష్ణువాయ్, పరన్దు, విళఙ్గుకిఱ, (౩) అభిషేకత్తైయుడైయనాయ్, స్వామియాన, మధుసూదనన్తనక్కు, (౬) ఇలఙ్గి, శివన్ద, ఒళియైయుడైయ, (౯) తామరైపోన్ఱన, తిరువడికళుమ్, తిరుక్కైకళుమ్, (౧౨) తిరుక్కణ్గళుమ్; వికసితమాయ్, విళఙ్గానిఱ్కిఱ, (౧౫) నీలమాన, ప్రభైయైయుడైత్తాన, మలైపోన్ఱతు, (౧౮) అழுకియ, వడివు. అழுకియ, (౨౧) శఙ్గు, పరమ్బి, విళఙ్గుకిఱ, (౨౪) చన్ద్రనైపోన్ఱతు చక్రమ్, అప్పడిప్పట్ట, (౨౭) ఆదిత్యనైపోన్ఱతు. (౨౮) సామానాధికరణ్యమ్ ఉపమానోపమేయభావత్తాలే. ౫.

అర్థము.—వ్యాప్తమై అంతట వెలుఁగుచున్న (౩) కిరీటముకలవాఁడును స్వామియునైన మధువనియెడిరక్కసునిచంపినవానికి (౬) ప్రకాశించుచున్న ఎఱ్ఱని కాన్తిగల (౯) తామరపువ్వులవంటివి శ్రీపాదములు హస్తములును(౧౨)నేత్రములును. వికసించుచుఁ ప్రకాశించు చున్న (౧౫) నీలమైన కాన్తిగల పర్వతమువంటిది (౧౮) సుందరమైన శరీరము. అందమైన (౨౧) శంఖును వృద్ధినొంది ప్రకాశించుచున్న చంద్రునివంటిదే. చక్రము వ్యాపించి ప్రకాశించుచున్న సూర్యునివంటిదే. (౨౪). ౫.

ఈ.— ఐన్దామ్పాట్టు. తిరుమాలైయాణ్డానోడే యెమ్బెరుమానార్ తిరువాయ్ మొழி కేట్టరుళుకిఱ నాళిల్, పాట్టుక్కళ్ తోఱుమ్ శిలవార్త్తైకళైయరుళిచ్చెయ్తు "ఇతు అర్థమానాలో" ఎన్నాల్, "ఇతు విశ్వామిత్రసృష్టి, ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్యక్కేట్టతిల్లై" ఎన్ఱు పణిక్కుమామాణ్డార్; ఆణ్డార్ "ఇప్పాట్టుక్కు విశ్వామిత్రసృష్టి వేణ్డావాయిరున్దతే" ఎన్న, "ఇప్పాట్టాల్ - తన్నవయవసౌన్దర్యత్తాలే యెన్నై త్తనక్కాక్కినానెన్గిఱార్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తరుళినారామ్. అతువుఙ్గిడక్క, భట్టరరుళిచ్చెయ్వతొన్ఱుణ్డు - "ఆழ்వారైయుమాழ்వార్ పరికరత్తైయుమ్విషయీకరిత్తు, అత్తాలేతిరుమేనియిల్పిఱన్ద ఔజ్జ్వల్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు" ఎన్ఱు; ౧"విశోధితజటస్స్నాతశ్చిత్రమాల్యానులేపనః। మహార్హవసనోరామస్తస్థౌతత్రశ్రియాజ్వలన్" ఎన్ఱునిన్ఱాప్పోలే.

(విట్టిలఙ్గీత్యాది) మదకుతిఱన్దాప్పోలేవిట్టువిళఙ్గానిన్ఱుళ్ళ, శివన్ద ఒళియైయుడైత్తాన తామరైపోలేయాయిన్ఱు తామ్తోన్ఱువిழுన్దిరువడికళ్, తమ్మైయణైత్తకై, కుళిరనోక్కినతిరుక్కణ్గళ్, ఇవై. ఉపమేయత్తుక్కుపమానమ్ నేరాకప్పోరామైయాలే, అతుతన్నైయేశిక్షిత్తుచ్చొల్లుకిఱార్. అన్ఱిక్కే, విట్టువుక్కు - ఇలఙ్గు

జీ-అ.—ఐన్దామ్పాట్టు (విట్టిలఙ్గీత్యాది). ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తిలే, కీழ் సపరికరమాకత్తమ్మైవిషయీకరిత్తతెత్తాలేయెన్నిల్; (ఇప్పాట్టాల్ తన్నవయవసౌన్దర్యత్తాలే యెన్నైత్తనక్కాక్కినార్ ఎన్గిఱార్) ఎన్ఱుకూట్టి నిర్వహిప్పతు; ఎమ్ శేయ్ఱపిఱప్పుమ్ మేవుమ్తన్నైయమాక్కినగుణత్తుక్కుత్తోన్ఱు "విట్టిలఙ్గు" ఇత్యాదివిశేషణఙ్గళైయిట్టేత్తుకిఱారెన్ఱు తిరుమాలైయాణ్డార్ నిర్వాహమెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. ఒరువనై విషయీకరిత్తత్తాలే యుజ్జ్వలనాయిరున్ద విడముణ్డోవెన్న (విశోధితేత్యాది). ఇశ్లోకమ్ - భరతాழ்వానై విషయీకరిత్తవనన్తరత్తిలిరుప్పైచ్చొల్లుకిఱతు. యుద్ధకాణ్డే ఏకత్రింశదుత్తరశతతమే, "పూర్వన్తుభరతేస్నాతేలక్ష్మణేచమహాబలే" ఇత్యాద్యనన్తరమ్, "విశోధితజటస్స్నాతః" ఇత్యాది.

విట్టు - వికసితమాయ్. ఇలఙ్గు - విళఙ్గానిన్ఱుళ్ళ. యద్వా, విట్టు - పుఱప్పట్టు. "తామరై" ఎన్నాతే, "విట్టిలఙ్గు" ఇత్యాదియాలే విశేషిప్పానెన్నెన్న (ఉపమేయత్తుక్కిత్యాది). నేరాక - ఒప్పాక. అతుతన్నై - ఉపమానన్దన్నై. "అన్ఱిక్కేవిట్టువుక్కు" ఎన్గిఱవాక్యమ్ - శిలశ్రీకోశఙ్గళిలే యిరుక్కిఱతు, శిలశ్రీకోశఙ్గళిలిల్లై. ఇల్లాతపక్షత్తిలే, అన్వయమరుళిచ్చెయ్కిఱవిడత్తిలే "విట్టువుక్కు" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్కైయాలుమ్, పాట్టుక్కళ్తోఱుమ్ కీழ் ముడిన్దతిరునామఙ్గళై ఆదిసూకవరుళిచ్చెయ్కిఱ ప్రకరణమాకైయాలుమ్, "విట్టు" ఎన్ఱతుక్కు - విష్ణువుక్కు ఎన్ఱర్థాన్తరముణ్డెన్ఱుకణ్డుకొళ్వతు. ఇప్పోతు, మతుసూతననాన - విట్టువుక్కెన్ఱన్వయిప్పతు. "విట్టు" ఎన్ను

ఆ అ-వి.—(భట్టర్) అపరభావియాక్కియెన్ఱుకూట్టువతు. (ఆழ்వారైయుమాழ்వార్ పరికరత్తైయుమ్ విషయీకరిత్తు అత్తాలేతిరుమేనియిల్పిఱన్ద ఔజ్జ్వల్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱు) ఇన్దనిర్వాహత్తుక్కుకరుత్తు - "అవయవసౌన్దర్యత్తాలేతనక్కాక్కినార్" ఎన్నుమ్పోతు, "ఇలఙ్గు" ఎన్ఱాలొప్పోరాతో, "విట్టిలఙ్గు" ఎన్ఱువిశేషిక్కిఱతాకైయాలే ఇప్పడిపుకరుణ్డాకైక్కడియినవైయుమ్ విషయీకరిక్కైయెన్ఱు. ఇత్తాల్, ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తుక్కుమ్ భట్టర్నిర్వాహత్తుక్కుమ్ భేదమానతు - అవయవసౌన్దర్యత్తినుడైయ కారణత్వకార్యత్వఙ్గళైప్పఱ్ఱవాయిన్ఱు. భాష్యకారనిర్వాహస్య "ఆమ్మార్" ఇత్యత్రహృదయమ్.——"విట్టువాయ్" వ్యాపనశీలనాయ్ "పరన్దువిళఙ్గుకిఱవభిషేకత్తైయుడైయనాయ్ స్వామియానమధుసూదనన్నుక్కు" ఎన్ఱుపన్నీరాయిరత్తిలే.—— అప్పడియైశ్వర్యముణ్డో

౧॥ రా-యు-౧౩౧-౮౫.

ఈ.-శెజ్ఞోతిత్తామరై పాతమెన్ఱన్వయమ్. (విట్టిలఙ్గిత్యాది) ౧"శోభయన్దణ్డకారణ్యమ్" ఎన్నుమాప్పోలే యిరా న్ఱిన్ఱతువన్ఱివఴ్ఙు. తమ్మైయన్ఱి త్తపోలైక్కుళిర్న్దవడివిరున్దపడి. విట్టిలఙ్గుకిఱప్రకాశత్తైయుడైయచన్ద్రనైప్పోలేయాయి ట్రఴ్ఙు శ్రీపాఞ్చజన్యమ్. (శీర్ శఙ్గు) భగవత్ప్రత్యాసత్తియాలే న్దవైశ్వర్యమ్. ౨ [ఉణ్బతుశొల్లిలులకళన్దాన్ వాయ ముతమ్ । కణ్బడైకొళ్ళక్కడల్వణ్ణన్కైత్తలత్తే] ప్రసాదత్తైచ్చాపిడి కైక్కప్పడైయిలేకిడప్పారైప్పోలే, అవన్ వా యాలేఊట్టఉణ్డు,పడివైప్పాం త్తిసకైక్కయిలేశాయుమి త్తనై. (శీర్ శఙ్గు) ౩"ఉన్ శెల్వమ్ శాలవఴ్ఙకియతు"ఎన్ను మ్బడి వాయతుకైయతానవైశ్వర్యమితే. (శక్కరమ్పరుతి) కణ్డతిల్ మిన్నిత్ర్ఱొత్తై యుపమానమాక చ్చొల్లుమి త్తనైయిఱే, ఆదిత్యనైప్పోలేయన్నే తిరువాழிయాழ్వానిరుప్పతు. (విట్టిలఙ్గుముడి) ఇవైయిత్తనైయుమ్ తన్వు కం లేముట్టాక్కడుమాయిఴ్ఙు తిరువభిషేకమ్. (అమ్మాన్ మతుశూతనన్తనక్కే) సర్వేశ్వరనాయిరున్దువైత్తు ఆశ్రితవిరోధినిరసనస్వభావనానవనుక్కు. విట్టువుక్కు - ఇలఙ్గిత్యాది - ఎన్ఱుముతలాకవన్వయమ్. ౫.

జీ-అ.—మివ్విడత్తిల్ ఉకరమ్ - కుళిర్న్దయలాకక్కొళ్వతు. కుళిర్న్దయల్ - కుఱుకినశబ్దమ్. అతావతు - ఉకారమ్ లోపిత్తుక్కిడ క్కిఱతెన్ఱపడి. ప్రకాశాతిశయం దృష్టాన్తముఖేనాహ (శోభయన్నిత్యాది). " శోభయన్దణ్డకారణ్యందీప్తేనస్వేనతేజసా । అదృశ్యతత దారామో బాలచన్ద్రఇవోదితః " ఇత్యారణ్యకాణ్డేఽష్టత్రింశే రావణం ప్రతిమారీచః. కరుఙ్గుడరెన్ఱు - కుళిర్న్దనిఱమెన్ఱతిన్దపడియె న్నెన్న (తమ్మైయిత్యాది). కరుమైక్కర్థమ్ (కుళిర్న్దవెన్గిఱతు). విః సితమాయ్ విళఙ్గానిఱ్కిఱనీలమాల ప్రభైయైయుడైయ మలైపోన్ఱవఴ్ఙ కియవడివెన్ఱుశబ్దార్థమ్. "మతి, అమ్, శీర్, శఙ్గు" ఎన్ఱుపదభేదమ్బణ్ణి, అమ్ - అఴ్ఙకియశఙ్గెన్ఱువివక్షిత్తు (శ్రీపాఞ్చజన్యమెన్ఱతు). యద్వా, "మతియమ్" ఎన్ఱు - చన్ద్రవాచకమొరుశబ్దముణ్డు. అప్పోతు, శ్రీపాఞ్చజన్యమెన్ఱతు - ఉపచారోక్తి. శీర్ శఙ్గు - ఐశ్వర్యముడైయశఙ్గు. అఴ్ఙ కియశఙ్గెన్నుతల్. శఙ్గుక్కుచ్చీర్మైయేతెన్న (భగవదిత్యాది). ప్రత్యాసత్తితన్నైక్కాట్టుకిఱార్ (ఉణ్బతిత్యాది) నాయ్చ్చియార్ తిరు మొழி. నీయుణ్ణుమ్బడిశొల్లిల్, తిరువులకళన్దరుళినవనుడైయవాగమృతమాయిఴ్ఙుభుజిప్పతు ; కణ్ణుఱఙ్గిల్, కడల్పోన్ఱవర్ణత్తైయుడైయవను డైయకైత్తలత్తిలేయాయిఴ్ఙు శాయ్వతిత్యర్థః. ఎడుత్తపాశురత్తుక్కర్థమ్ (ప్రసాదత్తైయిత్యాది). శూడి - భుజిత్తు. కైప్పడై - తిరుక్కో పురవాశలిలకై. పారా - పార్త్తుక్కొణ్డు. శాయుమ్-శయిక్కుమ్.

ఇన్ద ప్రత్యాసత్తియైశ్వర్యమోవెన్న (ఉన్ శెల్వమిత్యాది) నాయ్చ్చియార్ తిరుమొழி. ఉనైశ్వర్యమ్ మికవుమఴ్ఙకియతిత్యర్థః. వా యతుకైయతానవెన్ఱతు - చాటు. ౪ " సుదర్శనమహాజ్వాలకోటిసూర్యసమప్రభ" ఎన్ఱిరుక్క, " పరుతి" ఎన్ఱు - సూర్యనైయుపమానమాక చ్చొల్లుకిఱతెన్నెన్న (కణ్డతిలిత్యాది). మిన్నిత్ర్ఱొత్తై - ప్రకాశిప్పతొత్తై. "శక్కరమ్, "పరుతి" ఎన్గిఱసామానాధికరణ్యమ్ - ఉపమానోప మేయభావత్తాలే. ముడివిలేశొల్లుకైయాలుమ్, విశేషణమిట్టుపమానఙ్గొల్లామైయాలుమ్, ఉపమేయమాత్రత్తైచ్చొల్లుకైయాలుమ్ఫలిత్తభావమ్ (ఇవైయిత్తనైయుమిత్యాది). "విట్టు" ఎన్ఱుతిరునామమాకవివక్షిత్తపక్షత్తిలేయన్వయఙ్గాట్టుకిఱార్ (విట్టువుక్కిలఙ్గిత్యాదియెన్ఱు ముతలాకవ న్వయమెన్ఱు). "విట్టిలఙ్గిత్యాది" ఎన్ఱుపాఠమిరున్దతాకిల్ - మున్నివర్తిత్తిలన్వయఙ్గాట్టుకిఱపడియాకిఱతు. విట్టిలఙ్గుముడియమ్మాన్ మతుశూతన నానతనక్కు - పాతమ్ కైకళ్ కణ్గళ్ -విట్టిలఙ్గు శెఞ్జోతిత్తామరైయే, తిరువుడమ్బు - విట్టిలఙ్గుకరుఙ్గుడర్మలైయే, శీర్ శఙ్గు - విట్టిలఙ్గుమతియమే, శక్కరమ్ - పరుతియేయిత్యన్వయః. ద్వితీయపక్షే, విట్టిలఙ్గుముడియమ్మాన్ మతుశూతననాన - విట్టువుక్కు - పాతమ్ కైకళ్ కణ్గళ్ - ఇలఙ్గుశె ఞ్జోతియిత్యారభ్యపూర్వవదేవాన్వయః. ౫.

ఆ-అ-వి.—వనుక్కన్న (ఉణ్బతిత్యాది) నాయ్చ్చియార్ తిరుమొழி.———(ప్రసాదత్తైయిత్యాది) భగవత్ప్రసాదం భగవత్సన్నిధావేవ భుక్త్వా భగవద్గోపురాన్తర్గుహాయాంవర్తమానా ఇవేత్యర్థః.———ఉన్ శెల్వమ్ శాలవఴ్ఙకియతు. "ఇన్దిరనుమనోన్ఱుడు శెల్వత్తుక్కేలాన్"ఎన్ఱప్పోనన్తిక్కే యిరున్దతీయునైశ్వర్యమ్.———"పద్మపర్వతచన్ద్రరూపదృష్టాన్తానాం విశేషణాన్యుచ్యన్తే, సుదర్శనదృష్టాన్తభూతాదిత్యస్యవిశేషణంనాభి ధీయతే, అస్యకింహృదయమిత్యత్రాహ (కణ్డతిలిత్యాది). తస్మాత్, విశేషణాభిధానేపి సదృశోనభవేదితిభావః" ఇతివదన్తి.——౫"కతి రాయిరమిరవికలన్దెరిత్తాలొత్తనీణ్ముడియన్" ౬ "వజ్రధ్వజాఙ్కుశసుధాకలశాతపత్రపఙ్కేరుహాఙ్కపరికర్మపరీతమన్తః। ఆపాదపఙ్కజవిశ్వ ఙ్మలదీప్రమాశేశ్రీరఙ్గిణశ్చరణయోర్యుగమాశ్రయామః" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. ముట్టాక్కిడుమ్ - ఆచ్ఛాదిక్కుమ్. ౫.

౧॥ రా-అ-౩౮-౧౫. ౨॥ నా-తి-మొ-౭-౮. ౩॥ నా-తి-మొ-౭-౭. ౪॥ ౫॥ పెరి-తి-మొ-౩౧-౧. ౬॥ రం స్త ౧.

ప్ర-తి.—(విట్టిలఙ్గు) యుద్ధకాణ్డే ఏకత్రింశదుత్తరశతతమే, "పూర్వంతుభరతేస్నాతేలక్ష్మణేచమహాబలే।సుగ్రీవేవానరేన్ద్రేచ రాక్ష సేన్ద్రేవిభీషణే॥ ౧౮॥ విశోధితజటస్స్నాతశ్చిత్రమాల్యానులేపనః। మహార్హవసనోరామస్తస్థౌతత్రశ్రియాజ్వలన్॥ ౧౫॥ ప్రతికర్మచరామస్యకా రయామాసవీర్యవాన్। లక్ష్మణస్యచలక్ష్మీవానిక్ష్వాకుకులవర్ధనః॥౧౬॥."——(విట్టిలఙ్గిత్యాది)అరణ్యకాణ్డేఽష్టత్రింశే రావణంప్రతిమారీచః, "అజాతవ్యఞ్జనశ్శ్రీమాన్పద్మపత్రనిభేక్షణః। ఏకవస్త్రధరోధన్వీశిఖీకనకమాలయా॥ ౧౪॥ శోభయన్దణ్డకారణ్యందీప్తేనస్వేనతేజసా। అదృశ్యత తదారామోబాలచన్ద్రఇవోదితః॥౧౫॥."

నాయ్చ్చియార్ తిరుమొழி - ఏழాన్దిరుమొழி - ఎట్టామ్బాట్టు.—ఉణ్బతుశొల్లిలులకళన్దాన్ వాయముతమ్। కణ్పడైకొళ్ళలక్కడల్ వణ్ణన్ కైత్తలత్తే। పెణ్బడైయారున్ఱన్మేల్ పెరుమ్ పూశల్ శాற்றుకిన్ఱార్। పణ్బలశెయ్కిన్ఱాయ్ పాఞ్జశన్నియమే.

నాయ్చ్చియార్ తిరుమొழி-ఏழాన్దిరుమొழி-ఏழామ్బాట్టు.— శఙ్గమలనాణ్మలర్ మేల్ తేనుకరుమన్నమ్బోల్। శెఙ్గట్కరుమేనివాశుతేవనుడైయ। అఙ్గైత్తలమేఱియన్నవశమ్ శెయ్యుమ్। శఙ్గరైయా ఉన్ శెల్వమ్ శాలవழుకియతే.

తాత్పర్యము.—నన్నుమాత్రమేగాక నాసంబంధులనుగూడ కటాక్షించిన సర్వేశ్వరుఁడు నన్నలభ్యలాభముగఁదలఁచి యానందభరితుఁడును నిరతిశయకల్యాణగుణములుకలవాఁడును నిరతిశయసుందరదివ్యావయవములుకలవాఁడును దివ్యాయుధములుకలవాఁడునునాయెను.౫.

మూ.—మతుశూతనై యన్ఱిమఱ్ఱిలేనెన్ఱెత్తాలుఙ్గరుమమిన్ఱి।
తుతిశూழ్న్దపాడల్కళ్ పాడియాడనిన్ఱూழிయూழிతొఱుమ్।
ఎతిర్శూழ్ల్పుక్కెనైత్తోర్ పిఱప్పుమెనక్కేయరుళ్కళ్ శెయ్య।
వితిశూழ్న్దతాలెనక్కేలమ్మాన్ తిరివిక్కిరమనైయే॥ ౬॥

ఆ.—(మతుశూతనై) అనాదికాలన్దొడఙ్గియిన్ఱళవుమ్వర నాన్బిఱన్దపిఱవికళ్తోఱుమ్ఎన్నైవశీకరిక్కైక్కీడాన వడివుకళైక్కొణ్డువన్దుపిఱన్దరుళి యెన్నైవశీకరిత్తు, మతుశూతనల్లతెనక్కు మఱ్ఱొరుప్రాప్యమిల్లైయెన్ఱధ్యవసిత్తు తద్వ్యతిరిక్తఙ్గళైయెల్లామ్ విట్టుసర్వకాలముమ్ నిన్ఱు తుతిశూழ్న్దపాడల్కళ్ పాడియాడుకైయాకిఱ విస్సమృద్ధియై యెనక్కేతన్దరుళుకైక్కాక, తిరివిక్కిరమనైయెనక్కాకవే కృపైయాకిఱ వితిశూழ్న్దతెన్ఱిఱార్. ౬.

అన్వ.—మతుశూతనైయన్ఱి మఱ్ఱు ఇలేన్ (3) ఎన్ఱు ఎత్తాలుమ్ కరుమమ్ (౬) ఇన్ఱి తుతి శూழ్న్ద (౯) పాడల్కళ్ నిన్ఱు పాడి (౧౨) ఆడ ఊழிయూழிతొఱుమ్ ఎన్నైత్తు (౧౫) ఓర్ పిఱప్పుమ్ ఎతిర్ (౧౮) శూழ్ల్పుక్కు ఎనక్కే అరుళ్కళ్ (౨౧) శెయ్య ఎనక్కు ఏల్ (౨౪) అమ్మాన్ తిరివిక్కిరమనై వితి (౨౭) శూழ్న్దతు (౨౫).

పన్ని.—అనన్తరమ్,కీழ்చ్చొన్నవుపకారత్తుక్కుమ్ తత్కృతజ్ఞతైక్కుమ్ హేతువాన కృపాపారవశ్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఎన్విరోధియైప్పోక్కినమతుశూతనైయిన్ఱి, మఱ్ఱుప్రాప్యమ్, ఉడైయేనల్లేన్, (3) ఎన్ఱు, ఏతేనుమొరుపదార్థత్తాలుమ్,ఒరుకార్యమ్, (౬) అన్ఱు, స్తోత్రరూపత్తాలే, అవన్ గుణగణాదికళైచ్చూழ்న్ద, (౯) పాడల్కళై, ప్రయోజనార్థమన్ఱియే స్వయమ్ప్రయోజనమాకనిన్ఱు, పాడి, (౧౨) ఆడుమ్బడి, కల్పన్దోఱుమ్కల్పన్దోఱుమ్, అనేకఙ్గళాయ్, (౧౫) అద్వితీయఙ్గళాన, పిఱప్పుక్కడోఱుమ్, ఎనక్కభిముఖనాకైక్కీడాన, (౧౮) శూழ்చ్చియోడేయవతరిత్తు, ఎనక్కేయసాధారణమాక, ప్రథమకటాక్షన్దొడఙ్గిపరభక్తిపర్యన్తమానవుపకారఙ్గళై,(౨౧)పణ్ణుకైక్కు, ఎనక్కుఉప్పాన, ఏన్ఱుకొళ్ళైయుడైయవనాయ్, (౨౪) స్వామియాన, త్రివిక్రమనై, తప్పవొణ్ణాతవిధియెన్నలామ్బడియానకృపైయానతు, (౨౭) శూழ்న్దుకొణ్డతు. (౨౫) ఏఱుతల్ - కొళ్కైయాతల్; తనతియాకవుమామ్. ౬.

అర్థము.—మధువనియెడిరక్కసుని జంపి యాశ్రితవిరోధులను బోఁగొట్టినసర్వేశ్వరునిఁదప్ప ఇతరప్రాప్యము లేనివాఁడైతిని. (౯) అనిష్టనివృత్తులచేతను కార్యము(౬)లేక స్తోత్రముచే(వానిగుణములను)వ్యాపించిన పాశురములను(౯)స్థిరముగనుండి పాడి యాడునట్లు(౧౨)ప్రతికల్పమందును అనేకములై అద్వితీయములైన(౧౫) జన్మములయందు నాతోఁ సరిగా నవతరించి (౧౬) నాకే కటాక్షములను జేయుటకు(౨౧) తగుమైన హేతువులుకలవాఁడును స్వామియునై (౨౪) త్రివిక్రమావతారంబెత్తిన సర్వేశ్వరునిఁ గృప (౨౬) వ్యాపించుకొనెను. (౨౭) ౬.

ఈ.—అతావ్యాట్టు. తన్బక్కల్ నాఁప్రవణనాకైక్కు మ్బురుమాఱువరున్దిన్ నెల్లామ్ తఁక్కృపైయాలే యెన్గిఱార్,

(మతుశూతనై యన్ఱి మఱ్ఱిలేనెన్ఱు) విరోధినిరసనస్వభావనానవనై యొఴియ వేఱుశిలరై త్తజ్జమాకవుడై యేనల్లేనెన్ఱాయిఱ్ఱు ఇవరిరుప్పతు. సత్త్వన్దలై యెడుత్తపోతొరుకాలివ్వారైశొల్లుమతునమక్కుముళ్ళతొన్ఱితే, ఇవర్క్కువాశియెన్నెన్నిల్ (ఎత్తాలుమ్కరుమమిన్ఱి) అన్దవృత్తిక్కుచ్చేర్న్దవనుష్ఠానముణ్డాయిరుక్కుమ్. ప్రాప్యాభాసఙ్గళిలుమ్ ప్రాపకాభాసఙ్గళిలుమ్ నెకిఴ్న్దు, అవనై యొఴిన్దవెల్లావఱ్ఱాలు మొరుప్రయోజనమిన్ఱిక్కేయిరుప్పర్. (తుతియిత్యాది) స్తోత్రాత్మకమానపాడలెన్నుతల్, స్తుత్యగుణఙ్గళై విళాక్కొళ్ళుమ్బడియాన పాడల్కళెన్నుతల్. కల్పన్దోఱుమ్కల్పన్దోఱుమ్ తుతిశూఴ్న్దపాడల్కళైక్కొణ్డుపాడువతాడువతామ్బడిపణ్ణినాఁ. (నిన్ఱు) ౧“దేహీమే” ఎన్ఱుప్రయోజనఙ్గళై ప్పఱ్ఱియకలుక్కైయిన్ఱిక్కేయిరుక్కై. ఇప్పడియవన్బణ్ణుకైక్కు హేతువెన్నెన్న, శొల్లుకిఱార్ (వితిశూఴ్న్దతాల్) (ఎతిర్శూఴల్పుక్కు) ఒరువనైప్పిడిక్కనినైత్తవఁ అవఁపోమ్ వరమ్బుక్కెతిర్వరమ్బేపరుమాప్పోలే, ఇవర్పిఱన్దజన్మఙ్గళ్తోఱుమ్ తానుమెతిరేపిఱన్దువన్దానాయిఱ్ఱు.

ఇవర్కర్మమడియాకప్పిఱక్క, అవననుగ్రహత్తాలే పిఱన్దువన్దవిత్తనై. శూఴలెన్ఱు అవతారత్తైచ్చొల్లక్కడవతితే; ఎనైత్తోర్పిఱప్పుమెతిర్శూఴల్పుక్కు-ఎనక్కేయరుళ్కళ్ శెయ్యవితిశూఴ్న్దతాలెన్గిఱార్. వితియెన్గిఱతు-

---

జీ-అ.—అతావ్యాట్టు. (మతుశూతనైయిత్యాది) ఎనైత్తోర్పిఱప్పుమ్ - ఎతిర్శూఴల్పుక్కు-ఎనక్కేయరుళ్కళ్ శెయ్యవితిశూఴ్న్దతాల్” ఎన్ఱత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (తన్బక్కలిత్యాది). వరున్దిన్నెల్లామ్ - ప్రయాసప్పట్టతెల్లామ్.

తజ్జమాక - ప్రాప్యప్రాపకమాక. మేలుక్కవతారికై (సత్త్వమిత్యాది). తాత్పర్యమ్ (అన్దవృత్తిక్కిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (ప్రాప్యాభాసఙ్గళిలుమిత్యాది). ప్రాప్యాభాసఙ్గళ్ - ప్రయోజనాన్తరఙ్గళ్. ప్రాపకాభాసఙ్గళ్ - ఉపాయాన్తరఙ్గళ్, కరుమమ్ - కార్యమ్. ప్రయోజనమెన్నపడి. తుతిశూఴ్న్దపాడల్కళ్ - స్తుతియాకచ్చూఴ్న్దిరుక్కిఱపాడల్కళెన్ఱుమున్దినవర్థమ్. శూఴుకై - కార్త్స్న్యేనసమ్బన్ధః. అకైయాలే స్ఫుటత్తైయె చ్చొల్లుకిఱతు. ద్వితీయార్థత్తిలే, స్తూయతఇతిస్తుతిఃఎన్ఱు - స్తుత్యగుణఙ్గళైచ్చొల్లుకిఱతెన్నపడి. విళాక్కొళ్ళైకొళ్ళుకై-కబళీకరిక్కై. ఊఴియూఴితొఱుమ్ - తుతిశూఴ్న్దపాడల్కళ్ - నిన్ఱు - పాడియాడ -ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (కల్పన్దోఱుమిత్యాది). “నిన్ఱు” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (దేహీమేఇత్యాది).

ఎతిర్శూఴల్పుక్కు - చేతననుక్కెతిరేపిఱన్దువన్దు. చేతనఁకర్మమడియాకప్పిఱక్కిఱాఁ, అవఁపిఱక్కైక్కడియేతెన్న (ఇవర్కర్మమిత్యాది) స్వోక్తార్థస్యమూలందర్శయతి (ఎనైత్తోర్పిఱప్పుమిత్యాది). “అనుగ్రహత్తాలే” ఎన్నుమతుక్కు శబ్దఙ్గాణోమే యెన్న (వితి

అ-అ-వి.—(కల్పన్దోఱుమితి) ఇదానీంతనగానజనితహర్షాతిశయాత్ పూర్వతనసంసృతిదుఃఖానివిస్మృత్య, యావత్కాలమేవమేవాగాయమితివదతివా; ౨“పడైత్తాఁకవిఎన్ఱపోతే యితువుమ్యథాపూర్వకల్పనమామే” ఇతిప్రకారేణ వ్యాసమును బ్రహ్మాదివత్ప్రరాజ్యకాఁర్యావతారోపిప్రతికల్పమస్తీత్యభిప్రాయోవా. —— ౩“శూఴల్పలపలవల్లాఁ” ఇత్యుక్తాంప్రసిద్ధిమవలమ్బ్యాహ (శూఴలెన్ఱితి). శూఴలెన్ఱు-

---

ఈ.—భగవత్కృపైయై. భగవత్కృపైయైవితియెన్బానేన్ ఎన్నిల్; అవనుక్కు త్తప్పవొణ్ణాతతాకైయాలే. నామ్ నినైత్తవై తలైక్కట్టవొట్టాతకర్మమ్బోలే; ఈశ్వరన్ నినైత్తకార్యజ్గళుమ్ కృపాపరతన్త్రనాయ్ త్తలైక్కట్ట మాట్టాన్; ౧[వధార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయా పర్యపాలయత్] కాకుత్స్థః-తజ్గళిలుమ్ కృపైయే విఞ్జిరక్షిత్తుక్కొణ్డు పోరుమ్ కుడియిలే పిఱన్దవర్. వధార్హమాన కాకత్తుక్కు విట్టవమ్బుక్కుట్పడక్కణ్ణఴివుపణ్ణుమవరిఱే. (ఎనక్కేలి త్యాది) సర్వేశ్వరనాయిరున్దువైత్తు, శ్రీవామననాయ్ వన్దవతరిత్తు మూన్ఱడియాలే త్రైలోక్యత్తైయుమ్ తిరువడికళ్ కీఴేయిట్టుక్కొణ్డు ఎల్లారోడుమ్ పొరున్దిన సౌలభ్యన్దాన్ పరత్వమెన్నుమ్బడి ఎనైత్తు విషయీకరిక్కైక్కు ఒరువితి శూఴ్న్దతు. అమ్మానాయ్ తిరివిక్కిరమనై యెనక్కేయరుళ్కళ్ శెయ్య - ఎనక్కెన్న వే ఒరువితిశూఴ్న్దతు. ౬.

జీ-అ.—యెన్గిఱతిత్యాది). దృష్టాన్తకథనముఖేనవివరణమ్ (నామ్ నినైత్తవిత్యాది). కృపాపరతన్త్రనాయ్ నినైత్తకార్యమ్ తలైక్కట్టమాట్టానెన్నుమ తుక్కు ప్రమాణమ్ (వధార్హమిత్యాది). తజ్గళిలుమ్ కృపైయేవిఞ్జియెన్ఱతు-తజ్గళుక్కు హానివన్దాలుమ్ కృపైయేవిఞ్జియెన్ఱపడి. ఆనాల్, కాకత్తుక్కు క్కణ్ణఴివుశెయ్కిఱతెన్నెన్న (వధార్హమానవిత్యాది). ఇతు - రసోక్తి. కణ్ణఴివు - విశేష్యముమ్, కణ్ణైయఴిక్కైయుమ్. అతువుమ్ కృపాకార్యమెన్ఱపడి. "అమ్మానాయ్ తిరివిక్కిరమనై ఎనక్కెన్న - వితిశూఴ్న్దతు" ఎన్ఱన్వయిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (సర్వేశ్వరనాయిత్యాది). "ఎనక్కు" ఎన్ఱిరణ్డిడత్తిలేయిరుక్కైయాలే, పునరుక్తివారామైక్కన్వయజ్గాట్టుకిఱార్ (అమ్మానిత్యాది). స్వామియాన తిరివిక్కిరమనై ఎనక్కేయసాధారణమాక ప్రథమకటాక్షన్దొడజ్గి పరమభక్తిపర్యన్తమాన వుపకారజ్గళైప్పణ్ణుకైక్కు సాధారణమాకవొరుకృపై శూఴ్న్దు కొణ్డతు ఎన్ఱుశబ్దార్థమ్. * వితిశబ్దమ్ - కృపావాచియాకైయాలే. "అరుళ్కళ్" ఎన్గిఱవితు - కృపాకార్యపరమ్. "ఏల్" ఎన్ఱతు - అవధారణమెన్ఱుకరుతి (ఎనక్కెన్న వేయెన్గిఱార్). "ఏల్" ఎన్ఱతు సన్తోషాతిశయసూచకమవ్యయమాతల్. మఱుశూత్తనైయెన్ఱు తొడజ్గి, ఊఴియూఴి తోఱుమ్ - నిన్ఱు - తుతిశూఴ్న్దపాదల్కళ్ పాడియాడుమ్బడి - ఎనైత్తోర్ పిఱప్పుమ్ - ఎతిర్ శూఴల్ పుక్కు - ఎనక్కేయరుళ్కళ్ శెయ్య- అమ్మానాయ్ తిరివిక్కిరమనై - ఎనక్కేల్ - వితిశూఴ్న్దతిత్యన్వయః. ఎనైత్తు - అనేకజ్గళాయ్. ఓర్ - అద్వితీయమాన. పిఱప్పుమ్ - పిఱప్పుక్కళ్ తోఱుమితిశబ్దార్థః. ఏలుతల్ - తకుతియాకవుమామ్. ౬.

అ-అ-వి.—శూఴ్న్దుకొళ్ళుకై. అతిశ్లేఅవతారమాకిఱతు.——(అవనుక్కుత్తప్పవొణ్ణాతతిత్యాదివాక్యద్వయమ్. విదధాతీతివిధిః, విధాయక వేదవాక్యమ్; విధీయతే - జ్ఞాప్యత ఇతి విధిః - అదృష్టరూపంకర్త్రీ వ్యుత్పత్తిద్వయవివక్షయా అర్థద్వయపరం వా, వివర్యవివరణభావేన ఏకార్థపరం వా. ఒట్టాత - సహియాత.—— "ఎనక్కేలమ్మానాయ్ తిరివిక్కిరమనై-ఎనక్కు ఉపావనవేన్ఱుకొళ్ళైయుడైయవనాయ్ స్వామియాన త్రివిక్రమనై-ఏలుకై - కొళ్ళుకైయాతల్, తకుతియాకవుమామ్" ఎన్ఱువాదికేసరియరుళిచ్చెయ్తార్. ౬.

ప్ర-తి.—(మఱుశూత్తనై) బ్రహ్మాణ్డపురాణే మహేశ్వరనారదసంవాదే నారదం ప్రతి మహేశ్వరః, "తస్మిన్కాలే భగవతః కర్ణవిట్సమ్భవావుభౌ । రజస్తమః ప్రకృతికౌ మధుకైటభసంజ్ఞితౌ । అసురౌ బ్రహ్మణో భీత్యస కాశే లోకకణ్టకౌ । వేదాన్గృహీత్వా సలిలం ప్రవిష్టౌ ప్రళయోదధే । తౌ హత్వా దానవశ్రేష్ఠౌ హరిర్హయశిరా మునే । ఆదాయ వేదానాగచ్ఛదన్తికం పరమేష్ఠినః".—— (అడనిన్ఱు) యజుషి, "దేహి మే దదామి తే ని మే ధేహి ని తే దధే".——(వితిశూఴ్న్దతు) సున్దరకాణ్డే [౩౮] మారుతిం ప్రతి వాయసవృత్తాన్తకథనే సీతా, "స తం నిపతితం భూమౌ శరణ్యశ్శరణాగతమ్ । వధార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయా పర్యపాలయత్॥౩౮౪॥"—— (తిరివిక్కిరమనైయే) శ్రీనారసింహపురాణే, "తోయధారా నిపతితా వామనస్య కరే పునః । కరే నిపతితే తోయే వామనో౽వర్ధతక్షణాత్ । పాదేనైకేన విక్రాన్తా సర్వేయం భూర్నృపేశ్వర। అన్తరిక్షం ద్వితీయేన ద్యౌస్తృతీయేన సత్తమ". ౬.

౧॥ రా-సు-౩౮-౩౮౪.

తాత్పర్యము.—అనాది కాలమునుంచి నేటివఱకు నాప్రతిజన్మమందును నన్ను వశపఱచుకొనుటకుఁ దగు నైనయవతారముల నెత్తి నన్ను వశీకరించిన మధుసూదనుని తప్ప వేఱులేదను నియధ్యవసాయము నొంది ప్రాప్యాన్తరముల నుత్యజించి సర్వకాలములయందును స్తోత్రరూపములైన పాశురములను బాడుట సంతోషాతిశయముచే నాడుట యను నియెడి సమృద్ధిని నాకుఁ బ్రసాదించుట కై త్రివిక్రముని విధియని యెడి కృపసంపూర్ణముగ వ్యాపించెను.

మూ.—తిరివిక్కిరమన్ శెన్దామరై క్కణ్ ఎమ్మాన్ శెజ్గని వాయ్। ఉరువిల్ పొలిన్ద వెళ్ళై ప్పళిజ్గు నిఱత్తనన్ ఎన్ఱెన్ఱు, ఉళ్ళి। ప్పరవి ప్పణిన్దు పల్లూழி యూழి నిన్ పాతపజ్గయమే। మరువి త్తొழுమ్ మనమే తన్దాయ్ వల్లైకాణ్ ఎన్వామననే॥ ౬॥

ఆ.—(తిరివిక్కిరమన్) ఆశ్చర్యదివ్యచేష్టితన్, ప్రబుద్ధముగ్ధామ్బుజచారులోచనన్, అన్ఱికియతిరుప్పవళత్తైయుడైయవన్, శుచిస్మితన్, ఇవన్ తాళేయెన్నైయడిమైయాక్కినవనెన్ఱెన్ఱుళ్ళి ప్పరవిప్పణిన్దు ఇప్పడియే సర్వకాలమున్నుడైయ పాతపజ్గయమే మరువిత్తొழுమ్ మనమే తన్దాయ్; వల్లైకాణెమ్బిరానే! వల్లైకాణ్, ఒరువర్క్కుజ్జ్యాయమడియాతన వెల్లాజ్జ్యావల్లానొరువనల్లైయో వెన్గిఱార్. ౬.

అన్వ.—తిరివిక్కిరమన్ శెమ్ తామరై (౩) కణ్ ఎమ్మాన్ శెమ్ (౬) కని వాయ్ ఉరువిల్ (౯) పొలిన్ద వెళ్ళై పళిజ్గు (౧౨) నిఱత్తన్ ఎన్ఱు ఎన్ఱు (౧౪) ఉళ్ళి పరవి పణిన్దు (౧౭) పల్ ఊழி యూழி నిన్ (౨౧) పాతపజ్గయమే మరువి తొழுమ్ (౨౪) మనమే తన్దాయ్ ఎన్వామననే (౨౬) వల్లైకాణ్. (౨౭)

పన్ని.—అనన్తరమ్, స్వానుభవత్తుక్కు ఉప్వాక సత్తోత్తరమాన మనస్సైత్తన్దా నెన్గిఱార్.

త్రైవిక్రమాపదానత్తాలే లోకత్తైయనన్యార్హమాక్కినవనాయ్, అతుపోలే శివన్ద, తామరైపోన్ఱ, (౩) కణ్ణాలే, ౧"జితమ్" ఎన్నుమ్బడియెన్నైయడిమైకొణ్డ స్వామియానవన్, శివన్ద, (౬) కనిపోలేయిరుక్కిఱ, తిరుప్పవళత్తిన్, వడివిలే, (౯) పరమ్బివళర్న్దవరుకిఱ, వెళుత్త, పళిజ్గుపోలేయిరుక్కిఱ (౧౨) తిరుముత్తిన్ నిఱత్తై, ఎనక్కనుభవిప్పిత్తవన్, ఎన్ఱెన్ఱు తనిత్తనియే, (౧౪) చేష్టితత్తైయుజ్జణ్ణళ్ళైయుమ్ ముఱై వల్లపడియుమ్ నెజ్జాలేయనుభవిత్తు, అతుక్కుడజ్జా మైయాలే యక్రమమాకప్పరవి, అన్దప్రీతిప్రేరితనాయ్ క్కొణ్డు తిరువడికళిలేవిழுన్దు, (౧౭) పలవకైప్పట్ట, కల్పవిభాగత్తైయుడైత్తాన కాలతత్త్వముళ్ళతనైయుమ్, ప్రాప్తనానవున్నుడైయ, (౨౧) భోగ్యమాన తిరువడికళిలే, అనన్యప్రయోజననాయ్ క్కొణ్డుపొరున్ది, అడిమైశెయ్యుమ్, (౨౪) మనస్సైయే, తన్దాయ్, ఎన్వామననే, (౨౬) వల్లైకాణ్. (౨౭) మహాబలియినుడైయ నెజ్జై వఞ్జిత్తనుకూలమాక్కిననీ, ఎన్నెజ్జైయనుకూలిప్పిక్కచ్చక్తనెన్నుకరుత్తు. ౬.

అర్థము.—త్రివిక్రమావతారం బెత్తినవాఁడు ఎఱ్ఱని తామరపుష్పములవంటి (౩) నేత్రములచే (నన్ను వశీకరించిన) స్వామి ఎఱ్ఱని (౬) ఫలమువంటి అధరముయొక్క ఆకారమునందు (౯) సమృద్ధములైన తెల్లని స్ఫటికములవంటి (౧౨) దంతకాన్తిని నాకుఁ బ్రసాదించిన వాఁడు అనియని (ప్రత్యేకముగ) (౧౪) అనుభవించియు (అక్రమముగా) జెప్పియు శ్రీపాదములనాశ్రయించియు (౧౭) అనేకవిధములైన కల్పములందును నీయొక్క (౨౧) పాదపంకజములయందు ఆసక్తికలదైయుండి కైంకర్యములను జేయు (౨౪) మనస్సునే ప్రసాదించితివి. వామనావతారం బెత్తి (నాకుపకరించి)న వాఁడా! (౨౬) (నీవు) సర్వశక్తుఁడుకదా?. (౨౭) ౬.

ఈ.—ఏழாమ్పాట్టు. ఉన్నుడైయ గుణానుసన్ధానపూర్వకమాక స్తుతి ప్రణామజ్గళై ప్పణ్ణికొణ్డు ఉన్నైయనుభవిక్కుమితువే ప్రయోజనమాయిరుక్కుమ్ మనస్సైయెనక్కుత్తన్దాయెన్గిఱార్.

జీ.అ.—ఏழாమ్పాట్టు. (తిరివిక్కిరమనిత్యాది). "మరువిత్తొழுమ్ మనమేతన్దాయ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (ఉన్నైయనుభవిక్కుమితువే ప్రయోజనమాయిరుక్కుమ్ మనస్సైయెన్ఱతు).

౧॥ జి-స్తో.

ఈ.—(తిరివిక్కిరమన్) మూన్ఱడియాలే సకలలోకఙ్గళైయుమ్ తన్ కాల్కీழేయిట్టుక్కొణ్డవన్. (శెన్దామరైక్కణ్ణాన్) నోక్కాలే యెన్నైత్ తన్ కాల్కీழేయిట్టుక్కొణ్డవన్. (ఎన్ శెఙ్గనివాయిత్యాది) ఇవన్ ౧"జితమ్" ఎన్ఱ పిన్బు, అవన్ స్మితమ్బణ్ణిన పడి. ఎన్నైయనన్యార్హనాక్కైయాలే శివన్దు కనిన్దతిరువతరత్తినుడైయ అழகిలే, నిఱత్తిలే, పొలిన్ద - పరభాగత్తాలే సమృద్ధమాయ్, పరిశుద్ధమాన స్ఫటికమ్బోలేయిరుక్కిఱ తిరుముత్తునిరైయినుడైయ నిఱత్తైయుడైయవన్. (ఎన్ఱెన్ఱుళ్ళి) ఇతరవిషయఙ్గళిలుణ్డాయ స్మితత్తిలుణ్డాన స్మృతి, అకవాయ్కణ్డవాఱేవిట్టల్లతు నిల్లావొణ్ణాతాయిరుక్కుమిఱే; ఇతు మాఱాతే యనుసన్ధిక్కలామిఱే. (పరవిప్పణిన్దు) అక్రమమాకక్కాప్పిట్టు, నిస్మనాయ్ త్తిరువడికళిలేవిழுన్దు. ఇప్పొழுతు నాళుణ్డాయ్ మన్ఱైనాళ్ మఱుక్కైయన్ఱిక్కే (పల్లూழிయూழி) కల్పన్దోఱుమ్ కల్పన్దోఱుమ్, పరమభోగ్యమాన ఉన్ తిరువడికళైయే యనన్యప్రయోజననాయ్ క్కొణ్డుతొழுమ్ మనస్సైత్తన్దాయ్. విషయాన్తరఙ్గళ్ అస్థిరమాకైయాలుమ్ అభోగ్యమాకైయాలుమ్ ఒన్ఱైయే పఱ్ఱినిల్లావిషయమిల్లైయాకైయాలే, మనస్సు ౨"చఞ్చలంహిమనః" ఎన్ఱు చఞ్చలమాయిఱే యిరుప్పతు; అప్పడియన్ఱియే, నిత్యముమాయ్ నిరతిశయభోగ్యముమా యిరుక్కైయాలే మఱువిత్తొழுమ్ మనస్సైత్తన్దాయెన్ఱుమామ్. పఱ్ఱైయ నెఞ్జైత్తిరుత్తినవళవన్ఱిక్కే, కరువుకలత్తిలేయొరు నెఞ్జైత్తన్దాయ్. ౩"దివ్యందదామితే" పోలే, "పఱ్ఱైయ

జీ-అ.—భావమ్ (మూన్ఱడియాలే యిత్యాది). "శెన్దామరైక్కణ్ణాన్" ఎన్ఱ పదఙ్గళుక్కు భావమ్ (నోక్కాలేయిత్యాది). "ఎమ్మాన్" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ (జితమెన్ఱపిన్బు), "జితన్తేపుణ్డరీకాక్ష" ఎన్ఱతు వివక్షితమ్. "ఎమ్మాన్" ఎన్ఱుతొడఙ్గి శబ్దార్థమ్ (ఎన్నైయిత్యాది). (అழகిలే నిఱత్తిలేయితి) "ఊర" ఎన్ఱు - అழகాయ్, అత్తాలే నిఱత్తైప్పోల్లుకిఱతెన్ఱుకరుత్తు. తిరువధరత్తుక్కు అழகావతు - శివన్ద నిఱత్తైయుడైత్తాకైయిఱే. ఊరవాలే - అழகాలే పొలిన్ద వణ్ణైయెయుడైయ వితి శబ్దార్థః. పళిఙ్గు-స్ఫటికమ్. తిరుముత్తై "పళిఙ్గు" ఎన్ఱతు- మున్ ఉవమైయాలే. ఒరువిషయత్తినుడైయ స్మితమప్పడి యనవరతానుసన్ధానవిషయమా యిరుక్కుమోవెన్న (ఇతరవిషయేత్యాది). అకవాయ్ - దుర్గన్ధమాంసాదిమయాన్తఃప్రదేశమ్. మాఱాతేయెన్ఱతు - వీప్సైయెప్పఱ్ఱ. మఱుక్కై - ఇల్లాతేపోకై. యావత్కాలమ్ మఱువిత్తొழுకైక్కిరణ్డు హేతు - అనన్యప్రయోజనత్వముమ్, భగవన్నిరతిశయభోగ్యత్వముమ్. ఏతదుభయవిధహేతువైప్పఱ్ఱ నిర్వాహద్వయమాహ (పరమభోగ్యమానవిత్యాదియాలుమ్, విషయాన్తరఙ్గళిత్యాదియాలుమ్) "మఱువిత్తొழுమ్ మనమేతన్దాయ్" ఎన్ఱతుక్కర్థద్వయమ్ - విషయాన్తరప్రవణమాన మనస్సైత్తిరుత్తియున్నై మఱువిత్తొழுమ్ మనమే తన్దాయ్ ఎన్నుతల్, కరువుకలత్తిలేయొరు నెఞ్జైత్తన్దాయెన్నుతలెన్ఱు. మున్దిన వర్థత్తై (విషయాన్తరఙ్గళిత్యాదివాక్యత్తాలే) అరుళిచ్చెయ్తు, ద్వితీయార్థత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (పఱ్ఱైయనెఞ్జైయిత్యాది). మఱువుకై - అనన్యప్రయోజనత్వమాతల్, అనన్యపరతైయాతల్, కరువుకలమ్ - తిరువాభరణాదికళిట్టువైక్కుమతై. శ్రీభణ్డారమెన్ఱపడి. అతిలుళ్ళ నెఞ్జుకళిలేయొరు నెఞ్జైయెన్ఱపడి. పుతియతాకవొన్ఱైక్కొడుత్తవిడముణ్డోవెన్న (దివ్యందదామితేయెన్ఱు). గీతాసుపఠ్యతే, "చఞ్చలంహిమనఃకృష్ణ ప్రమాథిబలవద్దృఢమ్"

అ-అ-వి.—"క్రమ-పాదవిక్షేపే" ఇతిధాతుం హృదినిధాయాహ (మూన్ఱడియాలేయితి). ౪"ఒరుకుఱళాయిరునిలమూవడిమణ్ వేణ్డియులకనైత్తుమీరడియాలొడుక్కి" ఇతిచోచ్యతే, కథమత్రనిర్ణయ ఇత్యాశఙ్కాయామ్; ౫"పరోమాత్రయాతనువావృధాన" ఇత్యాదిశ్రుతిరపిసన్దిహ్యాతి, వయంవానిర్ణాయకాః' ఇతిభట్టార్యా అవోచన్" ఇతి ౬"కొణ్డకోలక్కుఱళురువాయ్ చ్చెన్ఱు" ఇత్యత్రాభిధీయతే.—అకవాయ్ - భగవదన్తరాస్యమ్. ౭"మాఱ్పన్నవఙ్గుఱ్ఱిప్ప" ఇత్యాది, ౮"పరమాత్మనియోరక్తః" ౯"స్మయన్నివవృపోహన్నిజిఘ్రన్నివభుజఙ్గమః। స్పృశన్నివగజోహన్తిమానయన్నివదుర్జనః." ఇతి - భగవత్స్మితమ్.——"మఱువి" ఎన్ఱతుక్కే శార్థమాయ్, "తొழுమ్ మనమేతన్దాయ్" ఎన్ఱతుక్కర్థద్వయమాతల్. ఇప్పక్షత్తిల్, "మఱువి" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (పరమేత్యాది). "తొழுమ్ మనమేతన్దాయ్" ఎన్ఱతుక్కు విషయాన్తరప్రవణమాన మనస్సైత్తిరుత్తి, ఉన్నైమఱువిత్తొழுమ్ మనమే తన్దాయెన్ఱు వివక్షిత్తు, ఇత్తైక్కాట్టుకిఱార్ (విషయాన్తరఙ్గళిత్యాది). "కరువుకలత్తిలేయొరు నెఞ్జైత్తన్దాయ్" ఎన్ఱు వివక్షిత్తు, ఇత్తైక్కాట్టుకిఱార్ (అప్పడియన్ఱియేయిత్యాది) ఇతుక్కు సూచకమ్ (నిరతిశయభోగ్యము

౧|| జి-స్తో. ౨|| భ-గీ-౬-౩౪. ౩|| భ-గీ-౧౧-౮. ౪|| తి-మొ-౨౪-౧.
౫|| వి-సూ. ౬|| నా-తి-మొ-౪-౯. ౭|| ౩-తి-అ-౧౪. ౮|| బా-ష్య. ౯||

ఈ.—నెఞ్జిను'' ఎన్ఱు (ప్రత్యభిజ్ఞాపణ్ణవొణ్ణాతపడియిఱే నిన్ఱతు.(ఎన్ వామననేవల్లైకాణ్) కొళ్ళైక్కుమ్ కొడుక్కై-క్కుమ్ ఉనక్కొస్తైయోపరికరమ్. వామనవేషత్తైక్కాట్టి యెన్నైత్తొత్తిక్కుత్తిత్తనాయ్; అప్పడివఞ్జిత్తకాలే, మహాబలి, ''ఎనతు'' ఎన్ఱిరున్దభూమియైయపహరిత్తాయ్; వల్లైకాణెన్ఱు - ఉకక్కిఱాన్. ౭.

జీ-అ.—ఇత్యాది.ఏకాదశే,''నతుమాంశక్ష్యసేద్రష్టుమనేనైవస్వచక్షుషా|దివ్యందదామితేచక్షుఃపశ్యమేయోగమైశ్వరమ్.''కరవుకలత్తిలేయొరు నెఞ్జైత్తరుకైయావతెన్నెన్న (ప్రణ్ణియనెఞ్జిత్యాది). వివరణమ్(వామనవేషత్తైయిత్యాది). తిరివిక్కిరమనిత్యారభ్య, నిఱత్తనెన్జైత్తు - పల్లుయిర్ యుమ్ - ఉళ్ళిప్పురవిప్పణిన్దు - నిన్నాతపఙ్గయమేమురవిత్తొழுమ్మనమేతన్దాయ్; ఎన్వామననే - వల్లైకాణ్ ఇత్యన్వయః. వల్లైకాణ్ - నీశక్తనన్తోవెన్ఱపడి. వల్లై - శక్తనే! యెన్ఱుసమ్బోధనమ్. ౭.

అ-అ-వి.—మాయిరుక్కైయాలేయెన్ఱతు). వివరణమ్ (పణ్ణియనెఞ్జాయిత్యాది). అన్ఱిక్కే (ఎన్ఱుమామ్) ఎన్ఱసముచ్చయిత్తుక్కు-చ్చేర, పరమభోగ్యమానవెన్ఱవాక్యమ్-మున్దినవర్థమాయ్, ఇత్తైవివరిక్కిఱతు(పణ్ణియనెఞ్జాయిత్యాదివాక్యద్వయమ్) ఎన్నపురామ్. ఇప్పక్షత్తిల్, ''మరువి'' ఎన్ఱత్తోడేకూడ ''తొழுమ్ మనమేతన్దాయ్''ఎన్ఱతుక్కిరణ్డుపొరుళెన్ఱుకణ్డుకొళ్వతు. ౭.

ప్ర-తి.—(ఎన్ శెఙ్గనివాయ్) జితన్తాయామ్, ''జితన్తేపుణ్డరీకాక్షనమస్తేవిశ్వభావన। నమస్తేస్తుహృషీకేశమహాపురుషపూర్వజ''.—(మనమేతన్దాయ్) భగవద్గీతాసుషష్ఠే, ''యోయంయోగస్త్వయాప్రోక్తస్సామ్యేనమధుసూదన। ఏతస్యాహంనపశ్యామిచఞ్చలత్వాత్థ్సితింస్థిరామ్॥ ౩౩॥ చఞ్చలంహిమనఃకృష్ణప్రమాథిబలవద్దృఢమ్। తస్యాహంనిగ్రహమ్మన్యేవాయోరివసుదుష్కరమ్॥౩౪॥'' —(తన్దాయ్) తత్రైకాదశే, ''నతుమాంశక్ష్యసేద్రష్టుమనేనైవస్వచక్షుషా। దివ్యన్దదామితేచక్షుఃపశ్యమేయోగమైశ్వరమ్॥౮॥''. ౭.

తాత్పర్యము.—ఆశ్చర్యకరములైన దివ్యచేష్టితములచేతను సద్యోవికసితంబులైన సరసీరుహంబులవంటి నేత్రములయొక్క సౌందర్యముచేతను నిరతిశయసుందరమైన యధరముచేతను అట్టియధరమందుఁ బ్రకాశించుచున్న దంతకాన్తిచేతను అట్టిదంతకాన్తిచే వెలుఁగుచున్న చిరునవ్వుచేతను నన్ను వశపఱచుకొనినవాఁడని నిన్ననుభవించియు ఆనందాతిశయముచేఁ బలుమారుపాడియు పాదారవిందంబుల నాశ్రయించియు సర్వకాలములయందు పొగడ్దుచున్నట్టి విలక్షణమైన మనస్సునే నాకుఁబ్రసాదించిన పరమోదారుఁడా! నీవు సర్వశక్తుఁడవుకదా? యని భగవంతుని నాళ్వార్లు కొనియాడిరి. ౭.

మూ.—వామననెన్మరదకవణ్ణన్దామరైక్కణ్ణినన్। కామనైప్పయన్దాయెన్ఱెన్ఱునక్ழల్ పాడియేపణిన్దు। తూమనత్తననాయ్ప్పిఱవిత్తుழதినీఙ్గ, వెన్నై। త్తీమనఙ్గెడుత్తాయునక్కెన్ శెయ్ కేనెన్శిరీతరనే॥౮॥

అ.—(వామనన్) నిరతిశయసౌన్దర్యజన్మభూమియాయిరున్దవున్నుడైయవడివైయుమ్ழకైయుమనన్యప్రయోజననాయ్క్కొణ్డుపాడి, ఉన్తిరువడికళైప్పణిన్దుకొణ్డు ప్రతిబన్ధకఙ్గళైప్పోక్కుమ్పడి యెన్నుడైయ మనస్సైయున్తిరువడికళిల్లతు కుత్తొన్ఱతీయాతపడి పణ్ణినాయ్; శ్రీమానే!, ఉనక్కు నానెన్నకైమ్మాఱుశెయ్వతెన్గిఱార్. ౮.

అన్వ.—వామనన్ ఎన్ మరదకవణ్ణన్ తామరై (౩) కణ్ణినన్ కామనైపయన్దాయ్ (౬) ఎన్ఱెన్ఱు ఉన్కழల్ పాడియే (౯) పణిన్దు తూమనత్తననాయ్ పిఱవి (౧౨) తుழதి నీఙ్గ ఎన్నై (౧౫) తీమనఙ్గెడుత్తాయ్ ఎన్ శిరీతరనే (౧౮) ఉనక్కు ఎన్ శెయ్ కేన్. (౨౧)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, అనుభవత్తుక్కు ఉప్పళ్లాత నెఞ్జైప్పోక్కిన వుపకారత్తుక్కు ప్రత్యుపకారముణ్డో? వెన్గిఱార్.

సర్వసులభ నానవామననే!, ఎనక్కనుభావ్యమాన, మరదకమ్బోన్నవడివழகైయుడైయవనే!, భోక్తాక్కళ్ క్కెణ్ణుకన్దపూర్ణమాకనోక్కుమ్ తామరైపోలుమ్, (౩) కణ్ణైయుడైయవనే!, ఎల్లారుమాశైప్పడుమழకైయుడైయకామనుక్కుమ్. ఉత్పాదకనానవనే, (౬) ఎన్ఱెన్ఱుళ్ళొళ్లి, ఉన్ఱిరువడిక్కళై, పాడియే, (౯) పణిన్దు, ప్రయోజనాన్తరఙ్గళిల్పోకాతశుద్ధమనస్సైయుడైయేనాయ్, జన్మప్రయుక్తమాన, (౧౨) అలమాప్పు, తీరుమ్బడియాక, ఎన్నై, (౧౫) విషయాన్తరఙ్గళిలేయన్యపరమానతీయమనఙ్గొట్టుపోమ్బడిపణ్ణినాయ్, ఇప్పడియెనక్కుపకారకనాన, శ్రీమానే!, (౧౮) పరిపూర్ణనానవునక్కు, ఎత్తై, శెయ్ కేన్?. (౨౧) శ్రియఃపతియాకైయాలే పూర్ణనానవునక్కుచ్చెయ్యలావతోరు ప్రత్యుపకారమిల్లై యెన్ఱు కరుత్తు. ర.

అర్థము.—వామనావతారంబెత్తిన (సర్వసులభుఁడా!) నాకనుభవింపఁదగినమరతకమువంటిశరీరముకలవాఁడా! తామరపుష్పములవంటి (౩) నేత్రములుకలవాఁడా! మన్మథుని బుట్టించినవాఁడా! (౬) అనిచెప్పి నీపాదములను పాడుచు (౯) నాశ్రయించి శుద్ధమనస్సుకలవాఁడై జన్మముచేఁజనించిన (౧౨) దుఃఖములు తొలఁగునట్లు నన్ను (౧౫) క్రూరమనస్సునుబోఁగొట్టితివి. నాకుపకారకుఁడైన ఓ! శ్రియఃపతీ! (౧౮) నీకు ఏప్రత్యుపకారమును జేయగలను?. (౨౧). ర.

ఈ.—ఎట్టామ్బాట్టు. ఎమ్బెరుమాన్ తన్దిరుత్తివణ్ణినవుపకారత్తుక్కు ప్రత్యుపకారఙ్గాణామఱ్ఱుడుమాఱుకిఱార్.

(వామనన్) వడివழకైచ్చొల్లుకిఱతెన్నుతల్, నన్మైకళై త్తరుమవనెన్నుతల్. (ఎన్-మరదకవణ్ణన్) శ్రమహరమానవడివழకైయెన్నైయనుభవిప్పిత్తవన్. (తామరైక్కణ్ణినన్) వడివழకేయన్ఱిక్కే, అకవాయిఱ్ఱణ్ణళిక్కు ప్రకాశకమాన తిరుక్కణ్గళైయుడైయవన్. (కామనైప్పయన్దాయ్) వడివழకాలేనాట్టైవెరుట్టిత్తిరికిఱ కామనుక్కుత్పాదకనానవనే!. అనుసన్ధానత్తిలే ఒరువైశద్యమ్బిఱన్దవాఱే మున్నిలైపోలేతోఱ్ఱుమ్, అప్పడియుఙ్గొల్లిక్కూప్పిడువర్; అతుక్కుమేలేశిలపరిమాఱ్ఱఙ్గళైయాశైప్పట్టు అతుకిడైయామైయాలేపడర్కైకయాకవుఙ్గొల్లిక్కూప్పిడువర్; ఇవైయిరణ్డుక్కుమడిఅభినివేశమ్. (ఎన్ఱెన్ఱిత్యాది) ఇత్తిరునామఙ్గళైయిప్పడి వాయాలేమాఱాతేశొల్లానిఱ్కత్తిరువడికళిలేవిழున్దు.

జీ-అ.—ఎట్టామ్బాట్టు (వామననిత్యాది)- "ఉనక్కెన్ శెయ్ కేన్" ఎన్ఱతిలేనోక్కాకవవతారికై (ఎమ్బెరుమానిత్యాది).

౧ "వామస్సున్దరమాధయోః" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (వడివழకైయిత్యాది). ద్వితీయార్థత్తుక్కు, వామమ్ఎన్ఱు - సుఖమాయ్, ద్రష్టౄణ్ స్వకాన్త్యా వామాని నయతీతి - వామనః ఎన్ఱపడి. నన్మైకళై - సుఖఙ్గళై. * మరతకశబ్దార్థమ్ (శ్రమహరమానవెన్ఱతు). అకవాయిఱ్ఱణ్ణళి-అన్తస్సైత్యమ్. వెరుట్టి - భ్రమిప్పిత్తు. "వామనన్" ఇత్యాదియాలే - పరోక్షమాకవుమ్. "కామనైప్పయన్దాయ్" ఎన్ఱు - అపరోక్షమాకవుఙ్గొల్లక్కూడుమోవెన్న (అనుసన్ధానత్తిలిత్యాది). మున్నిలై - అపరోక్షమ్, అతుక్కుమేలే, శిలవెన్ఱతు - బాహ్యసంశ్లేషత్తై. ఇవైయిరణుక్కుమ్ - పరోక్షమాకవుమ్, అపరోక్షమాకవుఙ్గొల్లిక్కూప్పిడుకిఱవిరణ్డుక్కుమ్. "ఎన్ఱెన్ఱు - పాడియే. ఉన్ కழల్ పణిన్దు" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (ఇత్తిరునామఙ్గళైయిత్యాది). ర.

౪-అ-వి.—లౌకికైః కామ్యత ఇతి - కామ ఇతి వ్యుత్పత్తిం హృది నిధాయాహ (వడివழకాలేయితి).

ఈ.—(తూమనత్తనాయ్) బన్ధమోక్షఙ్గళిరణ్డుక్కుమ్ పొతువాన నెఞ్జైన్ఱిక్కే, మోక్షత్తుక్కే ఏకాన్తమాన నెఞ్జైయుడైయనాయ్. పరిశుద్ధాన్తఃకరణనాయ్. అతిశ్ఫలమాయ్ వరుమతిఴుజన్మమ్బామతు; పిఱవిత్తుయతి యుణ్డు - ధూర్దుఃఖమ్, అతునీఙ్గుమ్బడియాక. (ఎన్నై త్తీమనఙ్గెడుత్తాయ్) అమృతత్తైయుమ్ విషత్తైయుమొ క్కవిరుమ్బువారైప్పోలే, ఉన్నైయుముకన్దుక్షుద్రవిషయఙ్గళైయుముకక్కుమ్ పొల్లాతనెఞ్జైత్తవిర్త్తాయ్. నల్ల నెఞ్జైత్తన్దవళవన్ఱిక్కే, పొల్లాతనెఞ్జైక్కెడుప్పతుఞ్జెయ్‌తాయ్. (ఉనక్కిత్యాది) పణ్ణినవుపకారత్తిన్ కనత్తాలేప్రత్యు పకారమ్బణ్ణియల్లతుధరిక్కమాట్టుకిఱిలేన్, అతుక్కువిరకుకాణ్గిఱిలేన్. నానొరువుపకారఙ్గళ్యాతొన్ఱైతల్, నీకు ఱైవాళనాతల్ శెయ్యప్పెఱ్ఱిలేన్, పుష్కలనాయిరుక్కిఱవునక్కునానెత్తైచ్చెయ్‌వేన్?, ౮.

జీ-అ.—బన్ధమోక్షఙ్గళిరణ్డుక్కుమ్ పొతువాన వెన్ఱతు- ౧ "మనఏవమనుష్యాణాం కారణంబన్ధమోక్షయోః" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి. శబ్దార్థమ్ (పరిశుద్ధేత్యాది). తూయ్‌మై-శుద్ధి. పౌర్వాపర్యత్తుక్కుభావమ్ (అతిశ్ఫలమాయిత్యాది). అతు-జన్మప్రయుక్తదుఃఖమ్. ఉన్నైత్తీమనఙ్గెడుత్తాయ్ - ఎన్నైవిషయాన్తరఙ్గళిలే తత్పరమానతీమనఙ్గెట్టుప్పోమ్బడిపణ్ణినాయిత్ శబ్దార్థః. "మరువిత్తొழுమ్ మనమేతన్దాయ్" ఎన్ఱపోతే- పొల్లాతనెఞ్జైత్తవిర్త్తమైసిద్ధమన్ఱోవెన్న (నల్లనెఞ్జైయిత్యాది). అతావతు - అనన్యప్రయోజనమానాలుమ్ కదాచిద్విషయప్రావణ్యమ్ సమ్భావితమాకైయాలే యత్తైత్తవిర్త్తాయెన్నుతల్ ; కీழ் - అన్వయముఖేన వరుళిచ్చెయ్‌తు, ఇఙ్గే - వ్యతిరేకముఖేనవరుళిచ్చెయ్‌కిఱారెన్నుతల్. "మరువిత్తొழுమ్మనమేతన్దాయ్" ఎన్ఱతు - ౨ "తేషాంసతతయుక్తానాంభజతామ్" ఇత్యాదిశ్లోకార్థమ్; "తీమనఙ్గెడుత్తాయ్" ఎన్ఱతు - ౩ "తేషామేవానుకమ్పార్థమహమజ్ఞానజన్తమః। నాశయామి" ఇత్యాదిశ్లోకార్థమ్. తాత్పర్యమ్ (పణ్ణినవిత్యాది). అతుక్కు - ప్రత్యుపకారమ్బణ్ణుకైక్కు. తీమనఙ్గెడుత్తాయ్ - శిరీతరనే - ఉనక్కెన్ శెయ్‌కేనెన్ఱు, కూట్టిభావమ్ (నానొరువిత్యాది). "శిరీతరన్" ఎన్గిఱవిత్తాల్ ఫలితమ్ (పుష్కలనాయిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. ౮.

ప్ర-తి.—(వామనన్) ద్రష్టౄన్ స్వకాన్త్యా, వామాని-సుఖాని నయతీతివామనః; "సర్వాణివామానినయతీతిశ్రుతేః [ఛాం-ఉ-౪-౧౫]"

తాత్పర్యము.—సర్వసులభుఁడును నిరతిశయసుందరుఁడునునైన నీయొక్కదివ్యమంగళవిగ్రహసౌందర్యమును నేననన్యప్రయోజనుఁడై పాడి నీపాదపద్మములనాశ్రయించుచు నాసమస్తప్రతిబంధకములను బోఁగొట్టుకొనునట్లు నామనస్సును నీపాదారవిందంబులలో స్థిరముగఁ జేసితివి. ఇట్లుపరమోపకారకుఁడైన ఓ! శ్రియఃపతీ! నీకునేనేమి ప్రత్యుపకారముచేయగలను ?. ౮.

మూ.—శిరీఇతరన్ శెయ్యతామరైక్కణ్ణనెన్ఱెన్ఱిరాప్పకల్వాయ్ ।
వెరీఇ, అలమర్న్దుకణ్ణనీర్ మల్కివెవ్వుయిర్త్తుయిర్త్తు ।
మరీఇయతీవినైమాళవిన్బమ్‌వళరవైకల్‌వైక ।
లిరీఇ, యున్నైయెన్నుళ్‌వైత్తనైయెన్నిరుడీకేశనే॥ ౯॥

ఆ.—(శిరీఇతరన్) శ్రీధరనాకైయాలే శెయ్యతామరైక్కణ్ణనెన్ఱెన్ఱిరాప్పకల్ వాయ్‌వెరువి యలమర్న్దు కణ్ణనీర్ మల్కివెవ్వుయిర్త్తుయిర్త్తుమరువియిరున్దతీవినైకళ్ మాళ విన్బమ్‌వళర వెప్పోతుమున్నైయెన్నుళ్ళేయిరుత్తివైత్తరుళినాయ్; ఇప్పడియున్నుడకాలే యెన్నుడైయ కరణఙ్గళైయున్దోఱ్పిత్తవనే!, ఉనక్కెన్ శెయ్‌కేనెన్గిఱార్. ౯.

౧॥ వి-పు-౬-౭-౨౮. ౨॥ భ-గీ-౧౦-౧౦. ౩॥ భ-గీ-౧౦-౧౧.

అన్వ.—శిరీఇతరఙ్ శెయ్య తామరై (౩) కణ్ణఙ్ ఎన్తెన్తు ఇరాప్పకల్ (౬) వాయ్వెరీఇ అలమర్న్దు కణ్ణనీర్ మల్కి (౯) వెవ్వుయిర్త్తుయిర్త్తు మరీఇయ తీవినై (౧౨) మాళ ఇన్బమ్వళర వైకల్ వైకల్ (౧౫) ఎన్నిరుడీకేశనే ఎన్నుళ్ ఉనై౨(౧౮)ఇరీఇ వైత్తనై. (౨౦).

ప్రవే.—అనన్తరమ్, విశ్లేషదుఃఖన్దీరుమ్బడి యెన్నైఇఙుక్కుళ్ళేపుకున్దు, నాఙ్ హృష్టనామ్బడి యనుభవిప్పిత్తానెన్గిఱార్. తూమనత్తిలే తోన్ఱువిత్తభక్తిక్కు విషయమాయ్కొణ్డునానుకక్కుమ్బడిపుకున్దానెన్గిఱారెన్దుమామ్.

శ్రియఃపతియానవఙ్, అవళోట్టైసంశ్లేషప్రీతియాలే శెవ్విపెఱ్ఱ, తామరైపోలుమ్, (౩) కణ్ణైయుడైయవఙ్, ఎన్తెన్తు ౧"ఇవళిరాప్పకల్ వాయ్వెరీఇ" ఎన్గిఱపడియే, ఇరవుమ్పకలుమ్, (౬) వాయ్వెరువి, ౨ "ఎఙ్గుమ్నాడినాడి" ఎన్గిఱపడియేయలమర్న్దు, ౧ "కువళైయొణ్ణ నీర్కొణ్డాళ్" ౩ "కణ్ణీర్లాణ్ణనీర్కొణ్డాళ్" ఎన్గిఱపడియేకణ్ణనీర్ మల్కి, (౯) ౪ "ఉళ్ళుమలఙ్గవెవ్వుయిర్క్కుమ్" ౫ "నెఞ్జమ్వేవనెడితుయిర్క్కుమ్" ఎన్గిఱపడియేపలకాలుమ్ వెవ్వితాకనెడుమూచ్చెఱిన్దు, ఇప్పడి ౨ * ఆడియాడియిల్ మరువిన, తీవినై, (౧౨) పోమ్బడియాక, ౬ * అన్దామత్తన్బుతొడఙ్గియిన్బమ్వళరుమ్బడి, సర్వకాలముమ్, (౧౫) ఎన్నిన్ద్రియఙ్గళుక్కునియామకనాకైయాలే, ఉనక్కువిధేయమానవెన్నెఞ్జిలే, నియన్తావాయ్భోగ్యనానవున్నై, (౧౮) ౭ "పక్కనోక్కఱియాఙ్" ఎన్గిఱపడియేతిరుత్తివైత్తాయ్. (౨౦) భక్తిపారవశ్యత్తాలేవన్దవికారత్తై - వెవ్వుయిర్త్తుయిర్త్తఱుతియాకచ్చొల్లి, ప్రాప్తిప్రతిబన్ధకనివృత్తిపిఱన్దనుభవానన్దమ్ వళరుమ్బడి సంశ్లేషిత్తప్రకారత్తైచ్చొల్లిఱ్ఱాకవుమామ్. ౯.

అర్థము.—శ్రియఃపతి ఎఱ్ఱని తామరపుష్పములవంటి (౩) నేత్రములుకలవాఁడు అనియని జేయింబగళ్ళు (౬) పలుమారుపలికియు (అంతట) వెతకియు కన్నీళ్ళిడియు (౯) పలుమారునిట్టూర్పులిడియు స్థిరముగనున్న క్రూరపాపములు (౧౨) తొలఁగునట్లును ఆనందమువర్ధిల్లునట్లును ప్రతికాలమందును (౧౫) నాయింద్రియములకునియామకుఁడా! నామనస్సునందు నిన్ను (౧౮) స్థిరముగ నుంచితివి. (౨౦). ౯.

ఈ.—ఒన్బతామ్పాట్టు. ౨ * ఆడియాడియిఱ్పిఱన్దవ్యసనమెల్లామ్ నాఙ్ మఱన్దుమికవుమ్ ప్రీతనామ్బడి పణ్ణి, ఇన్ద్రియఙ్గళైత్తానిట్టవழக్కాక్కినానెన్గిఱార్. భక్తిపూర్వకమాకవున్నై౨ యనుభవియానిఱ్కచ్చెయ్తే, ప్రతిబన్ధకఙ్గళుమ్ నీఙ్గినిరతిశయహర్షముమ్బిఱక్కుమ్బడి ఉనై౨ యెన్నుళ్ళేవైత్తాయెన్నుప్రీతరాకిఱారాకవుమామ్,

(శిరీఇతరఙ్) పెరియపిరాట్టియారైత్తిరుమార్విలేయుడైయవఙ్. (శెయ్యతామరైక్కణ్ణఙ్) నీర్పాయ్న్దపయిర్ శెవ్విపెఱ్ఱిరుక్కుమాపోలే, అవళ్ తిరుమార్విలేయిరుక్కైయాలే కుళిర్న్దకణ్ణழక్కైయుడైయవఙ్. ౮"వక్షస్థలేన శ్రియముద్వహఙ్విభుః। విస్తారిపద్మోత్పలపత్రలోచనః" ఎన్గిఱపడియే. (ఎన్తెన్తు) ఇప్పడిమాత్తాతేశొల్లి. (ఇరాప్పకలిత్యాది) "ఇవర్భక్తిపరవశరాకైయాలేయివరుడైయ దేహయాత్రైయిరుక్కుమ్బడి" ఎన్ఱు

జీ-అ.—ఒన్బతామ్పాట్టు (శిరీఇతరనిత్యాది) (ఆడియాడియిలిత్యాది) అవతారికాద్వయముమ్ - భట్టర్నిర్వాహత్తైయుమ్, పూర్వర్కళ్నిర్వాహత్తైయుమ్బఱ్ఱ. క్రమేణ, "మరీఇయతీవినైమాళ" ఎన్ఱతిలేనోక్కాక (ఆడియాడియిలిత్యాది). "ఇన్బమ్వళర" ఎన్ఱతిలేనోక్కాక (ప్రీతనామ్బడిపణ్ణియెన్ఱతు). "ఇరుడీకేశఙ్" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ (ఇన్ద్రియఙ్గళైయిత్యాది). ఇట్టవழక్కు - తదధీనమ్. "ఇరాప్పకల్" ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తు, భక్తిపరవశరాయిరుక్కిఱ వివరుడైయదేహయాత్రైయిరుక్కుమ్బడియై చ్చొల్లుకిఱతెన్ఱుపూర్వర్కళ్ నిర్వాహమ్ (భక్తిత్యాది).

సమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్ (నీర్పాయ్న్దవిత్యాది). ఉక్తార్థత్తుక్కుసంవాదమ్ (వక్షస్థలేనేత్యాది). శ్రీవిష్ణుధర్మే మఙ్గళ్యస్తవే, "తథాపరాహ్ణేప్రవికాసిపఙ్కజాం వక్షస్థలేన శ్రియముద్వహన్విభుః । విస్తారిపద్మోత్పలపత్రలోచనోమమాస్తుమఙ్గళ్యవివృద్ధయేహరిః." పద్మోత్పలశబ్దఙ్గళుక్కు భేదఙ్గణ్డుకొళ్వతు. అవతారికైయిఱ్చొన్నవర్థద్వయత్తైయుమ్ వ్యుత్క్రమమాకవాప్తసంవా

౧॥ ౧౪-౫. ౨॥ ౧౪-౧. ౩॥ ౧౪-౧౦. ౪॥ ౧౪-౪. ౫॥ ౧౪-౮. ౬॥ ౧౫-౧. ౭॥ ౧౬-౨. ౮॥ వి-ధ-మ

ఈ.—మున్బుళ్ళ ముతలికళ్ నిర్వహిక్కుమ్బడి. అన్ఱిక్కే, భట్టర్ "మఱీఇయతీవినైమాళ ఎన్ఱిఅవిడత్తిళవుమ్-౧* అడియాడియిలివర్కొణ్డినదశైయాయ్, ఇన్బమ్వళర ఎన్ఱిఅవితు - ౨* అన్దామత్తన్బుతొడఙ్గి, * కేశవన్దమరళవుమ్వరవుణ్డాన ప్రీతిమైచ్చొల్లుకిఱతు" ఎన్బర్. ఇరాప్పకల్వాయ్వెరీఇఎన్ఱిఅతు - ౩ "ఇవళిరాప్పకల్వాయ్వెరీఇ" ఎన్ఱత్తై. అలమర్న్దుఎన్ఱిఅతు- ౧ "ఎఙ్గుమ్నాడినాడి" ఎన్ఱత్తై. కణ్ణీర్మల్కిఎన్ఱతు - ౩ "తనకువళై యొణ్ణీర్కొణ్డాళ్" ఎన్ఱత్తై. వెవ్వుయిర్త్తుయిర్త్తుఎన్ఱిఅతు-౪ "ఉళ్ళమ్మలఙ్గవెవ్వుయిర్క్కుమ్" ఎన్ఱత్తై.

(మఱీఇయతీవినై మాళ) ఆయిరమాణ్డుముతలైయిన్కైయిలే ఆనైయిడర్పట్టాప్పోలే. ౧*అడియాడియిలాన్ఱ్రామై. ఇవర్క్కుప్పడిపోరున్దిన విశ్లేషవ్యసనమాఱుమ్బడియాక. (ఇన్బమ్వళర) ౨*అన్దామత్తన్బుతొడఙ్గిప్పిఱన్దప్రీతి. (వైకల్వైకల్) కళ్ళికిఱకాలన్దోఱుమ్. (ఉనైన్ఱెయెన్నుళ్ - ఇరీఇవైత్తనై) ఉనైన్ఱెయెన్నుళ్ళేయిరుత్తివైత్తనై. (ఎన్నిరుడీకేశనే) ఎనక్కుపరికరమాయ్విరోధిత్తవిన్ద్రియఙ్గళుమ్ ఉన్బక్కలిలేపడైయన్ఱన. పరమశేషియెక్కణ్డార్ద్వారశేషికళళవిల్నిల్లార్కళిఱే. ౯.

జీ-అ.—దత్తాలే దర్శిప్పిక్కిఱార్ (ఇవర్భక్త్యాదివాక్యద్వయేన). దేహయాత్రై - దేహధారణమ్, అనుభవప్రకారఇతియావత్. భట్టర్ నిర్వాహోపపాదనమ్ (ఇరాప్పకల్వాయ్వెరీఇయిత్యాది).

"మఱీఇయతీవినై" ఎన్నుమత్తైదృష్టాన్తముఖేన విశదయన్నర్థమాహ (ఆయిరమిత్యాది). మఱీఇయ - పోరున్దిన. వైకల్ - కళికిఱ. వైకల్ - కాలమెల్లామ్. మున్దినవైకల్ - కళికైయెచ్చొల్లుకిఱతు. ఇరణ్డావతు - కాలపరమ్. సర్వకాలముమెన్ఱపడి. ఎనక్కు విరోధిత్తవెన్ఱతు - అప్రాప్తవిషయప్రవణమాయ్క్కొణ్డన్వళియాలే విరోధిత్తవెన్ఱపడి. "ఎన" ఎన్ఱతినర్థమ్ (ఎనక్కుపరికరమాయెన్ఱతు) "ఈశన" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (ఉన్బక్కలిత్యాది). పడైయన్ఱన - కిట్టిన. పడైయఱుకై - ఆయుధత్తైప్పోకడుకై. తదధీనమెన్ఱపడి. చేతనశేషమానవిన్ద్రియఙ్గళవనుక్కుపరతన్త్రమాకన్కూడుమోవెన్న (పరమశేషియెయిత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే. ౪ "హృషీకాణీన్ద్రియాణ్యాహుస్తేషామీశోయతోభవాన | హృషీకేశఇతిఖ్యాతః" ఎన్ఱకైలాసయాత్రైయిల్ నామనిర్వచనాధ్యాయత్తిల్ రుద్రోక్తిరనుసన్ధేయా. పరమశేషి- ఈశ్వరన. నిర్వచనప్రకారత్తిలే - ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కుసాక్షాచ్ఛేషి ఈశ్వరనాకైయాలే (పరమశేషియెన్ఱిఅతు). ద్వారశేషి - చేతనః. "దేహయాత్రై" ఎన్ఱతు - విశ్లేషప్రయుక్తమేయాకిలుమ్, ౧* అడియాడియిల్ విశ్లేషవ్యసనమాత్రమ్ - భట్టర్ నిర్వాహత్తుక్కువిశేషః. ఎన్నిరుడీకేశనే - శిరీఇతరనిత్యారభ్య, వైకల్వైకల్ - ఉనైన్ఱెయెన్నుళ్ - ఇరీఇ - వైత్తనైయిత్యన్వయః. ౯.

అ.అ-వి.—"౧* అడియాడియిల్పిఱన్ద ఆఱ్ఱామైయెయనుభాషిక్కిఱతు" ఎన్గైక్కునియామకమ్ - * అడియాడియిలర్థప్రత్యభిజ్ఞానత్తాలేయెన్ఱువివక్షిత్తు, అత్తైప్పదఙ్గళ్తోఱుమ్ దర్శిప్పిక్కిఱార్ (ఇరాప్పకలిత్యాది).——ఆక, సర్వకాలముమెన్ఱపడి. "ఇరీఇ" ఎన్ఱత్తై- "వైత్తనై" ఎన్ఱతోడేకూట్టి (ఇరుత్తివైత్తనైయెన్ఱరుళిచ్చెయ్కిఱార్).——ఇరుడీకేశన - హృషీకఙ్గళుక్కునియన్తావెన్ఱతుక్కు తాత్పర్యమ్ (ఎనక్కుపరికరమాయిత్యాది). ౯.

ప్ర-తి.—(శిరీఇతరన్ శెయ్యతామరైక్కణ్ణన) శ్రీవిష్ణుధర్మేమఙ్గళ్యస్తవే, "ప్రాతస్సహస్రాంశుమరీచిసన్నిభంకరేణబిభ్రద్భగవాన సుదర్శనమ్ | కౌమోదకీఞ్చాపిగదామనన్తోమమాస్తుమఙ్గళ్యవివృద్ధయేహరిః ॥ హిమేన్దుకున్దస్ఫటికాభ్రనిర్మలంముఖానిలాపూరితవిశ్వరేశ్వరః మధ్యాహ్నకాలేచసశఙ్ఖముద్వహన్మమాస్తుమఙ్గళ్యవివృద్ధయేహరిః ॥ తథాఽపరాహ్ణేప్రవికాసిపఙ్కజాంవక్షఃస్థలేనశ్రియముద్వహన్విభుః।విస్తారిపద్మోత్పలపత్రలోచనో మమాస్తుమఙ్గళ్యవివృద్ధయేహరిః." ౯.

౧॥ ౧౪-౧. ౨॥ ౧౫. ౩॥ ౧౪-౫. ౪॥ ౧౪-౪. ౫॥ హరి-వం-౨౭౯-౪౬.

తాత్పర్యము. — పెరియపిరాట్టియారు తనవక్షస్థలమందు వసించుటచే నతిసుందరములైన నేత్రములుకలవాఁడని నీదివ్య తిరునామములను జలుచూరనుసంధించియు నాలుగుదిక్కులవెదకియు కనఁబడనందున దుఃఖాతిశయముచే నిట్టూర్పులిడియు నేత్రములలోఁ గన్నీరు ధారధారగాఁ గార "ఆడియాడి" తిరువాయ్ మొళ్ళియందు నేననుభవించిన ఘోరదుఃఖమునంతయునశించి యానందరసమభివృద్ధమగునట్లునామనస్సులో నీవు నిత్యవాసముచేసితివి. ఓ! శ్రియఃపతీ! ఇట్లునీదివ్యమంగళవిగ్రహ సౌందర్యముచే నాకరణములను వశీకరించి నీవుపకరించిన యుపకారములకు ప్రత్యుపకారము నేనేమియుచేయ నశక్తుఁడను? ౯.

మూ. — ఇరుడీకేశ నెమ్బిరానిలఙ్గైయరక్కర్ కుల । ముఱుడుతీర్త్తపిరానెమ్మానమరర్ పెమ్మానెన్ఱెన్ఱు ।
తెరుడియాకినెఞ్జేవణఙ్గుతిణ్ణమఱియఱిన్దు। మరుడియేలుమ్విడేల్ కణ్డాయ్ నమ్బిపఱ్పనాపనైయే॥౧౦॥

ఆ. — (ఇరుడీకేశన్) తన్నుడైకాలుమ్ శెయలాలు మెన్నైయడిమైకొణ్డవన్, ౧ * అయర్వఱుమమరర్ కళతిపతియెన్ఱవనైయే త్తినినైన్దునణఙ్గు; ఇత్తైయుడైకియతాకక్కైక్కొళ్కొణ్డు, మఱన్దుమ్ నమ్బిపఱ్పనాపనైవిడాతేకిడాయ్ నెఞ్జే! యెన్ఱుకొణ్డుతమ్ముడైయ నెఞ్జైక్కుక్కైకొళ్ళుకిఱార్. ౧౦.

అన్వ. — ఇరుడీకేశన్ ఎమ్బిరాన్ ఇలఙ్గై (౩) అరక్కర్ కులమ్ ముఱుడు తీర్త్త (౬) పిరాన్ అమరర్ పెమ్మాన్ ఎమ్మాన్ (౯) ఎన్ఱెన్ఱు నెఞ్జే తెరుడియాకిల్ (౧౨) వణఙ్గు తిణ్ణమ్ అఱి (౧౪) అఱిన్దు మరుడియేలుమ్ నమ్బి (౧౭) పఱ్పనాపనై విడేల్ కణ్డాయ్. (౨౦)

పన్ని. — అనన్తరమ్, ఇప్పడిసర్వప్రకారోపకారకనై విడామైయిలుణ్డానవపేక్షైయైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

దశేన్ద్రియానవమానవెన్నుడైయమానసేన్ద్రియత్తైనియమిత్తు, ఎనక్కుపకారకనాయ్ అతుక్కుదాహరణమెన్నలామ్పడి లఙ్కైయిల్, (౩) రాక్షసకులత్తుక్కు, ముఱుడానరావణనై, అఴిత్తు, (౬) నాట్టుక్కుపకరిత్తవన్, నిత్యసూరికళోపాతి, ఎన్నైయనుభవిప్పిత్తస్వామియానవన్, (౯) ఎన్ఱుపలపడియుమనుసన్ధిత్తు, నెఞ్జే!, అఱివుడైయైయాకిల్ (౧౨) అవనైవణఙ్గుమ్పడిపార్; ఇత్తైశిక్కైన, బుద్ధిపణ్ణి, (౧౪) ఇన్వఱివుక్కుమేల్, అయోగ్యతైయుడియానకలక్కమ్వన్దతేయాకిలుమ్, గుణపరిపూర్ణనాయ్, (౧౭) కారణభూతమానతిరునాభికమలత్తైయుడైయవిమ్మహోపకారకనై, విడాతేకిడాయ్. (౨౦) ఎన్ఱునెఞ్జైయపేక్షిక్కిఱార్. ౧౦.

అర్థము. — ఇన్ద్రియములకునియామకుఁడునాకుపకారకుఁడు లంకాపురమందు (౩) రాక్షసకులమునకు నధిపతియైనరావణుని సంహరించిన (౬) ఉపకారకుఁడు నిత్యసూరులకునిర్వాహకుఁడు నాస్వామి (౯) అనిచెప్పి ఓ! మనసా! జ్ఞానముకలదైనచో (౧౨) నమస్కరింపుము దృఢముగ నెఱుఁగుము (౧౪) ఎఱింగి కలతజెందినదానవైనను పరిపూర్ణుఁడును (౧౭) పద్మనాభుఁడునునైనసర్వేశ్వరుని విడువకనుండవలయు. (౨౦) ౧౦.

ఈ. — పత్తామ్బాట్టు. నమక్కుమికవుముపకారకనానవనై నీయొరుకాలుమ్విడాతేకిడాయెన్ఱు తిరువుళ్ళత్తైక్కుఱిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱారిప్పాట్టిల్.

జీ-ఆ. — పత్తామ్బాట్టు (ఇరుడీకేశనిత్యాది) "ఇరుడీకేశనెమ్బిరాన్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (నమక్కుమికవుముపకారకనానవనైయెన్ఱతు).

౧౧-౧-౧.

ఈ.—(ఇరుడీకేశనెమ్బిరాన్) తన్నైయఱిగైక్కుపరికరమాకత్తన్దవిన్ద్రియఙ్గళైక్కొణ్డుశబ్దాదివిషయఙ్గళై విరుమ్బినాననర్థప్పడామే, తన్నైయేయఱిగైక్కుపరికరమామ్పడిపణ్ణియుపకరిత్తమహోపకారకన్. (ఇలఙ్గైయిత్యాది) ఇవరుడైయ ఇన్ద్రియవశ్యతైయైత్తవిర్త్తపడి, లఙ్కైయిల్ రాక్షసజాతియిల్ విభీషణాదికళై వైత్తు, మురుడరాన రావణాదికళై నిరసిత్తాప్పోలేయాయిఱ్ఱు. (ఎన్నానమరర్ పెమ్మాన్) ఇన్ద్రియఙ్గళినుడైయ ఇతరవిషయప్రావణ్యత్తైత్తవిర్త్తమాత్రమన్ఱిక్కే, నిత్యసూరికళుక్కుత్తన్నైయనుభవిక్కక్కొడుక్కుమాప్పోలేఎనక్కుత్తన్నైయనుభవిక్కత్తన్దవన్. ఇప్పడికొల్లానిన్ఱుకొణ్డు (తెరుడియాకిల్) తెరుళుతియాకిల్. జ్ఞానప్రసరద్వారమాకిల్. (నెఞ్జేవణఙ్గు) జ్ఞానేన్ద్రియఙ్గళుక్కు మఱివుక్కుమ్ వాయ్త్తలైయానవేఱ్ఱుమనక్కణ్డాకిల్, ఉపకారకనానవన్ఱిరువడికళిలేవిழప్పార్.

(తిణ్ణమఱి) ఇత్తై "ఓలక్కవార్త్తై" ఎన్ఱిరాతేదృఢమాకబుద్ధిపణ్ణు. (అఱిన్దు) అఱిగైతానేపోరుమ్ప్రయోజనమ్. అతుక్కుమేలే (మరుడియేలుమ్విడేల్కణ్డాయ్) ఉనక్కొరుపిచ్చుణ్డేత్తే అవన్నైలక్షణ్యత్తైప్పార్వరువతు - "నామివ్విషయత్తైదూషిక్కైయావతేన్?" ఎన్ఱు అయోగ్యతానుసన్ధానత్తాలే అకలప్పార్ప్పతొన్ఱుణ్డు; అత్తైత్తవిరప్పార్కిడాయ్. (నమ్బిపఱ్పనాపనైయే) కెడువాయ్, ఇవ్విషయత్తైవిట్టుప్పుఱమ్బేపోయ్మణ్ణైముక్కవో; అవన్గుణపూర్త్తియిరున్దపడికణ్డాయే, వడివழకిరున్దపడికణ్డాయే, మున్బునమక్కుపకరిత్తపడికణ్డాయే. ౧౦.

జీ-అ.—ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కు నియామకనాయ్ ఉమక్కుపకరిత్తవుపకారమే తెన్న (తన్నైయఱిగైక్కిత్యాది). పదయోగత్తుక్కుభావమ్ (ఇవరుడైయవిత్యాది). అరక్కర్కులత్తిల్ మురుడైత్తీర్త్తవుపకారకనెన్ఱపడి. మురుడరాన- కఠినరాన. మురుడు-కాఠిన్యమ్. ఇవ్విడత్తిలే- ౧ "దశేన్ద్రియాననంఘోరంయోమనోరజనీచరమ్। వివేకశరజాలేన శమన్నయతియోగినామ్" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. ఇతుదృష్టాన్తార్థమెన్ఱిడార్. (లఙ్కైయిలిత్యాది). "మురుడు" ఎన్ఱువిశేషిత్తతుక్కుభావమ్ (విభీషణాదికళైవైత్తెన్ఱతు). (నిరసిత్తాప్పోలేయాయిఱ్ఱు). ఇవరుడైయవిన్ద్రియమ్ నశియాతిరుక్కచ్చెయ్తే, ఇతినుడైయ విపరీతాకారత్తైయొழిక్కినపడియెన్ఱపడి. పూర్వోత్తరపదసమభివ్యాహారలబ్ధతాత్పర్యమ్ (ఇన్ద్రియఙ్గళినుడైయవిత్యాది). తెరుళ్తియాకిల్ - అఱివుడైయైయాకిల్. తెరుళ్ - అఱివు. ఇతుపిన్నైజ్ఞానత్తైయుడైత్తోవెన్న; జ్ఞానప్రసరద్వారమాన వాకారత్తైప్పఱ్ఱచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱు వివక్షిత్తు (జ్ఞానప్రసరద్వారమాకిలెన్ఱిడార్). (జ్ఞానేన్ద్రియఙ్గళుక్కుమితి) మనస్సహకారాభావే బాహ్యజ్ఞానేన్ద్రియఙ్గకళుక్కు విషయప్రకాశకత్వమిల్లామైయాలే జ్ఞానేన్ద్రియాపేక్షయామనసః ప్రాధాన్యమనలమ్బ్యోక్తమ్ (జ్ఞానేన్ద్రియఙ్గళుక్కుమ్ వాయ్త్తలైయానవెన్ఱు). బాహ్యాన్తరవిషయజ్ఞానత్వావచ్ఛిన్నస్యసంస్మృతికాలీనధర్మభూతజ్ఞానస్యస్ఫురణసాధనత్వాత్ (అఱివుక్కుమ్ వాయ్త్తలైయానవెన్ఱు) శొల్లప్పట్టతు. జ్ఞానేన్ద్రియఙ్గళాలేయుణ్డాకక్కడవవఱివుక్కుమ్ వాయ్త్తలైయానవెన్ఱపడి. వాయ్త్తలైయాన - మూలమాన. ఇల్లైయాకిల్ భేదన్దోఱ్ఱాతు, ఇన్ద్రియఙ్గళుక్కు వాయ్త్తలైయెన్ఱపోతే - ఇన్ద్రియజన్యజ్ఞానత్తుక్కుమ్ వాయ్త్తలైయెన్ఱతుసిద్ధమాకైయాలేయెన్ఱుకణ్డుకొళ్వతు.

అనువాదత్తుక్కుభావమ్ (అఱిగైతానేయిత్యాది). జ్ఞానస్యైవఫలత్వసూచనార్థోనువాదఇతిభావః. మరుడియేలుమ్ - మరుళ్తియేలుమ్. భ్రమత్తైయుడైయైయాకిలుమ్. మరుళ్ - అజ్ఞానమ్. ఇఙ్గు - భ్రమమ్, పారాపార్త్తమాత్రత్తిలే. పిచ్చుత్తానేతెన్న (నామివ్విషయత్తైయిత్యాది). అత్తై - అయోగ్యతానుసన్ధానత్తై. "నమ్బిపఱ్పనాపనై - మరుడియేలుమ్విడేల్ కణ్డాయ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (కెడువాయిత్యాది). ముక్కవో - తిన్నవో. "ఇవ్విషయత్తై" ఎన్ఱత్తైవివరిక్కిఱార్ (అవన్గుణపూర్త్తియిత్యాది). "నమ్బిపఱ్పనాపన్ ఇరుడీకేశనెమ్బిరాన్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱభావమ్ (అవన్గుణపూర్త్తియిత్యాది) ఆతల్. నెఞ్జే, తెరుడియాకిల్ - నమ్బిపఱ్పనాపనై - ఇరుడీకేశనిత్యారభ్య, ఎన్ఱెన్ఱు - వణఙ్గు; తిణ్ణమఱి; అఱిన్దుమరుడియేలుమ్ విడేల్ కణ్డాయిత్యన్వయః. ౧౦.

ఆ-అ-వి:— ౧'దర్పోద్గ్రదశేన్ద్రియాననమనోనక్తఞ్చరాధిష్ఠితేదేహేస్మిన్భవసిన్ధునాపరివృతేదీనాందశామాస్థితః। అద్యత్వేహనుమత్సమేనగురుణాప్రఖ్యాపితార్థఃపుమాన్ లఙ్కారుద్ధవిదేహరాజతనయాన్యాయేనలాలప్యతే" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్ —(ఇత్తైయోలక్కవార్త్తైయెన్ఱిత్తి) "వార్త్తైపతిన్గలమ్ వழియిలోరెణ్గలమ్। కూట్టిలుఙ్కలమ్ కొడుత్తుముక్కలమ్। ఆళ్ కలమ్బోక్కి ప్పతర్ కలమ్బోక్కి। నాన్ కలమ్బేఱ్ఱేన్" ఎన్ఱుపిళ్ళై.——ఇవ్విషయత్తుక్కుఱ్ఱమేతెన్న (అవనిత్యాది). నమక్కుపకరిత్తవెన్ఱతు- ఎమ్బిరాన్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. ౧౦.

ప్ర-తి.—(పత్తావ్యాట్టు) (ఇరుడీకేశనెమ్బిరానిలఙ్గైయరక్కర్ కులముఱుడుత్తిర్ త్తపిరాన్) "పఞ్చేన్ద్రియానలంఘోరంయోమనోరజనీచరమ్ । వివేకశరజాలేనశమంనయతియోగినామ్". ௧௦.

తాత్పర్యము.—తన సౌందర్యము చేతను చేష్టితములచేతను నన్ను వశీకరించిన సర్వేశ్వరుని నిత్యసూరులకు నిర్వాహకుండని యనుసంధించి ఓ! మనసా! వానిశ్రీపాదములనాశ్రయించి యెల్లప్పుడు విశ్లేషింపకనుండుమని తమమనస్సునుగుఱించి నియోగించిరి. ௧௦.

మూ.—పఱ్పనాపనుయర్వఱవుయరుమ్ పెరున్దిఱలోన్ । ఎఱ్పరనెన్నైయాక్కిక్కొణ్డెనక్కేతన్నైత్తన్ద
కఱ్పకమ్, ఎన్నముతమ్ కార్ముకిల్ పోలుమ్ వేఙ్గడనల్ । వెఱ్పన్, విసుమ్బోర్ పిరానెన్దై తామోతరనే ॥௧௧

ఆ.—(పఱ్పనాపన్) అవన్ ఉన్మైబిడిక్కుయవతెన్నిల్; అళవిఅన్దవఙ్గళ్కైయుడైయనాయ్, నిరవధికతేజః ప్రభృతికల్యాణగుణఙ్గళైయుడైయనాయ్, ఎన్నై స్వేతరసర్వవిషయవైరాగ్యపూర్వకస్వానుభవైకభోగనాక్కిక్కొణ్డు ఎనక్కేతన్నైత్తన్దపరమోదారనాయ్, ఎన్నుడైయభోగ్యమాయ్, నిరతిశయసౌన్దర్యపరిపూర్ణమాన తిరుమలైయోడుళ్ళ సమ్బన్ధత్తాలేలబ్ధమానవిన్దవౌదార్యత్తైయుడైయనాయ్ తిరునాట్టిల్ దివ్యపురుషర్కళుక్కునాథనాయ్, ఎనక్కుస్వామియాయాశ్రితపరాధీననాన వెన్బెరుమానెన్నైయల్లతఱియాన్; అతలాలవనైన్నైవిడానెన్నిలార్. ௧௧.

అన్వ.—పఱ్పనాపన్ ఉయర్వఱ ఉయరుమ్ (௩) పెరుమ్ తిఱలోన్ ఎఱ్పరన్ (௫) ఎన్నై ఆక్కి కొణ్డు (௯) ఎనక్కే తన్నై తన్ద (௧௨) కఱ్పకమ్ ఎన్ అముతమ్ (௧௪) కార్ముకిల్ పోలుమ్ వేఙ్గడమ్ నల్ (௧௮) వెఱ్పన్ విసుమ్బోర్ పిరాన్ (௨௧) తామోతరన్ ఎన్దై (௨௩).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇప్పడియతివుపిఱన్దనెఞ్జైయుడైయవెనక్కు అవన్ సర్వప్రకారోపకారకనానానెన్గిఱాన్.

జగదుత్పత్తిహేతువానతిరునాభికమలత్తైయుడైయనాయ్, ఉత్పన్నజగద్రక్షణార్థమాక మికవుమ్, ఉయరానిన్ఱ, (௩) అపరిచ్ఛిన్నైయాన, శక్తియైయుడైయనాయ్, ఇమ్మేన్మైయోడేయెన్బక్కలిలేతత్పరనాయ్, (௫) అతడియాకఎన్నై, ఉణ్డాక్కి, అఙ్గీకరిత్తు, (௯) ఎనక్కేయసాధారణమామ్బడి, తన్నై, తన్ద, (௧௨) కల్పకమాయ్, ఎనక్కు, భోగ్యమాయ్, (௧௪) తిరమ్బారామలుపకరిక్కుమ్ కాళమేఘస్వభావనాయ్, అతుక్కుయోగ్యస్థలమాన తిరువేఙ్గడమెన్నుపేరాయ్, విలక్షణమాన, (௧௮) తిరుమలైయినిలైయైయుడైయనాయ్, ఇన్నిలైయిలే నిత్యసూరికళై, అనుభవిప్పిక్కిఱవాశ్రితభవ్యత్తైయుడైయనాన, (௨௧) దామోదరన్, ఎన్నైయడిమైకొణ్డాన్. (௨௩) కల్పకత్తిఱ్కుట్టిలివనుక్కువాశి - అర్థియైయుణ్డాక్కుకైయుమ్, అవనైత్తానేస్వీకరిక్కైయుమ్, అనవపేక్షిత్తత్తై కొడుక్కైయన్ఱియేతన్నై కొడుక్కైయుమ్, తానేభోగ్యమాకైయుమ్. ௧௧.

అర్థము.—పద్మనాభుఁడును ఇతరోచ్ఛ్రియమునశించునట్టు వర్ధిల్లుచున్న (௩) గొప్ప శక్తికలవాఁడును నాయందాసక్తుఁడును (௫) నన్ను సృష్టించి స్వీకరించి (௯) నాకే తనను బ్రసాదించిన (௧௨) కల్పకమువంటివాఁడును నాకు అమృతమువలె భోగ్యస్వభావుఁడును (௧௪) కాళమేఘమువలెయుపకారకుఁడును తిరువేంగడమనితిరునామముకల విలక్షణమైన (௧௮) పర్వతమునందు వేంచేసియున్నవాఁడును వైకుంఠమునందున్న నిత్యసూరులకు నుపకారకుఁడును నైన (௨௧) దామోదరుఁడు నాస్వామి. (௨௩). ௧௧.

ఈ.—పతినోరాయిరప్పడి. అత్యన్తవిలక్షణనాయిరున్దువైత్తు, అత్యన్తసులభనాయెన్నై యడిమైకొణ్డవన్ ఎన్నై యల్లతఱియానానెన్గిఱార్.

(పఱ్పనాపన్) సకలజగదుత్పత్తికారణమాన తిరునాభికమలత్తైయుడైయవన్. (ఉయర్వఱవిత్యాది) పేశప్పుక్కాల్ పరిచ్ఛేదిత్తుప్పేశవొణ్ణాతపడియాన శౌర్యవీర్యాదిగుణప్రథైయైయుడైయవన్. తిఱల్ - పరాభిభవనసామర్థ్యమ్. అల్లాతగుణఙ్గళుక్కు ముపలక్షణమిత్తు. కారణత్వప్రయుక్తమాన మేన్మైయుమ్, పరాభిభవనసామర్థ్యన్తొడక్కమానగుణఙ్గళివై, ఇప్పడి యిరుక్కిఱవన్. (ఎప్పొరుక్కుమ్) మదేకచిత్తన్. (ఎన్నై యిత్యాది) ఔదార్యత్తిల్ ప్రసిద్ధమాయిరుప్పతు కల్పకమిఱే, అతిల్ వ్యావృత్తిశొల్లుకిఱతు.

(ఎన్నై యాక్కికొణ్డు) అర్థికళైయుణ్డాక్కికొడుక్కుమతిల్లైయిఱేయతుక్కు.(ఎనక్కే)ఒరువనుక్కేకుడైవఱికొడుక్కుమతిల్లైయితేయతుక్కు. (తన్నై త్తన్ద) శిలప్రయోజనఙ్గళైక్కొడుక్కుమత్తనైయుమ్ తన్నైక్కొడుక్కుమతిల్లైయితేయతుక్కు.(ఎన్నముతమ్) తాన్ భోగ్యమాయిరుక్కుమతిల్లైయితేయతుక్కు. ఎనక్కు నిరతిశయభోగ్యమానవన్. (కార్ముకిల్ పోలుమ్ వేఙ్గడనల్ వెఱ్పన్) ఇన్దవౌదార్యత్తుక్కడితిరుమలైయిన్ సమ్బన్ధమ్; సహ్యమ్బరిస్రినవౌదార్యమిఱే. కొడుత్తత్తైనినైయాతేకొడుక్కుమ్ మేఘమ్పోన్ఱస్వభావత్తైయుడైయ తిరుమలైయై

జీ-అ.—పతినోరాయిరప్పడి (పఱ్పనాపనిత్యాది) "పఱ్పనాపన్" ఇత్యాదికళైక్కటాక్షిత్తు (అత్యన్తవిలక్షణనాయెన్ఱతు). "తామోతరన్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (అత్యన్తసులభనాయెన్ఱతు). "ఎన్నై" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (ఎన్నైయడిమైకొణ్డవనెన్ఱతు). "ఎప్పొరుక్కుమ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (ఎన్నైయల్లతఱియానెన్ఱతు).

(ఉయర్వఱవిత్యాది). నాట్టారుడైయ వుయర్వల్లమాప్పడియాక వుయర్న్ద వపరిచ్ఛిన్నశక్తియైయుడైయవనెన్ఱుశబ్దార్థమ్. తిఱల్ - పరాభిభవనసామర్థ్యమానాల్, "శౌర్యాదిగుణప్రథైయైయుడైయవన్" ఎన్ఱుశొల్లక్కూడుమో వెన్న (అల్లాతవిత్యాది). "పఱ్పనాపన్" ఎన్ఱత్తైయుఙ్గూట్టియరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కారణత్వేత్యాది). ఎప్పొరుక్కుమ్ - ఎన్నిడత్తిలే తత్పరన్, అత్తాలే (మదేకచిత్తనెన్ఱతు). వాక్యతాత్పర్యమ్ (ఔదార్యత్తిలిత్యాది).

వ్యావృత్త్యుపపాదనమ్ (అర్థికళైయిత్యాది). ఎన్నైయాక్కి - ఎన్నైయుణ్డాక్కి. కొణ్డు - అఙ్గీకరిత్తు. కుడైవఱి - మోక్షదశాపర్యన్తమ్. ఎనక్కేతన్నైత్తన్ద - ఎనక్కేయసాధారణమాప్పడి తన్నైత్తన్దవెన్ఱుశబ్దార్థమ్. ఆక, కల్పకత్తిఱ్కాట్టిలవనుక్కువ్యావృత్తి - అర్థికళైయుణ్డాక్కైయుమ్, అనన్యార్హమాక్కిక్కైయుమ్, అవనపేక్షితఙ్గొడుక్కైయన్ఱిక్కేతన్నైక్కొడుక్కైయుమ్, తానేభోగ్యమాకైయుమ్. "కార్ముకిల్ పోలుమ్" ఎన్ఱతు - * వేఙ్గడత్తుక్కువిశేషణమ్. కార్ముకిల్పోన్ఱ "వేఙ్గడమ్" ఎన్గిఱపేరైయుడైయ విలక్షణమానతిరుమలైయైయుడైయవనెన్ఱుశబ్దార్థః. సపచ్ఛేర్త్తియాల్ సిద్ధిత్తభావమ్(ఇన్దవౌదార్యత్తుక్కిత్యాది).ఇన్దవౌదార్యత్తుక్కు-"ఎనక్కేతన్నైత్తన్ద" ఎన్ఱుశొన్నవౌదార్యత్తుక్కు. (కార్ముకిల్పోలుమ్వేఙ్గడమెన్ఱు) మేఘసాదృశ్యఙ్గొన్నతు-మేఘత్తినుడైయ వౌదార్యమ్బోలేయిరుక్కుమెన్నుమత్తైప్పఱ్ఱి; అక్కైయాలే అత్తైప్పఱ్ఱి (ఇన్దవౌదార్యత్తుక్కడితిరుమలైయిన్ సమ్బన్ధమెన్గిఱార్) ఔదార్యం ప్రవాహత్వేనహృదినిధాయాహ (సహ్యమ్బరిస్రినవౌదార్యమిఱేయెన్ఱు). అతావతు- సహ్యపర్వతత్తినిన్ఱుమ్ ప్రవృత్తమానప్రవాహత్తుక్కు నాశమిల్లాతాప్పోలే, తిరుమలైయోట్టైసమ్బన్ధమడియాకవుణ్డాన భగవదౌదార్యత్తుక్కు మొరుకాలుమ్ సఙ్గోచమిల్లైయెన్ఱపడి." కార్ముకిల్"ఇత్యాదిక్కుశబ్దార్థమ్ (కొడుత్తత్తైయిత్యాది).

అ-అ-వి.—"పూర్వోక్తమ (?) క్తిరహితం శత్రుసేనాయామత్యాసన్నాయామపి అభీరుత్వమ్- శౌర్యమ్. శత్రుసేనాయాంస్వసేనాయామివప్రవేష్టృత్వమ్ - వీర్యమ్. స్వయమక్షతత్వేనపరసంహర్తృత్వమ్ - పరాక్రమః" ఇతివదన్తి. ఇవ్విడత్తిలే - ౧ "కపోలేజానక్యాఃకరికలభదన్తద్యుతిముషిస్మరస్మేరంగణ్డోడ్డమరపులకంవక్త్రకమలమ్ । ముహుఃపశ్యఞ్ఛృణ్వన్రజనిచరసేనాకలకలంజటాజూటగ్రన్థిందృఢయతిరఘూణాంపరిబృఢః"ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్ —— ౨"ద్విశ్శరం నాభిసన్ధత్తే ద్విఃస్థాపయతి నాశ్రితాన్ । ద్విర్దదాతి న చార్థిభ్యో రామో ద్విర్నాభిభాషతే".—

౧॥ ౨॥

ఈ.—త్తనక్కు వాసస్థానమాకవుడైయవన్. (విణ్ణవర్ పిరానిత్యాది) నిత్యసూరికళుక్కు నిర్వాహకనాయిరున్దు వైత్తు, ఆశ్రితరానవిడైయరుక్కుమిడైచ్చికళుక్కుమ్ కట్టవుమడిక్కవుమామ్పడి వన్దవతరిత్తు, అచ్చెయలాలేయెన్నై యడిమైకొణ్డవన్. ౧౧.

జీ-అ.—"విణ్ణవర్ పిరాన్ - తామోతరన్ - ఎన్దై" ఎన్ఱన్వయిత్తుభావమ్(నిత్యసూరికళుక్కిత్యాది). పఱ్పనాపనుయర్వఱవుయరుమ్ పెరున్దిఱలోన్ - ఎన్నైయాక్కిక్కొణ్డిత్యారభ్య, విణ్ణవర్ పిరాన్ - తామోతరన్ - ఎన్దై - ఎమ్బిరన్ ఇత్యన్వయః. ఇప్పాట్టిల్ - ఉపాయోపేయత్వపరత్వసౌలభ్యఙ్గళుమ్, పరాభిభవనసామర్థ్యన్దొడక్కమానగుణఙ్గళుమ్శొల్లుకిఱతు. ౧౧.

అ-అ-వి.—విణ్ణవర్ పిరానాయ్-పఱ్పనాపనాయ్ ఉయర్వఱవుయరుమ్ పెరున్దిఱలోనాయ్ తామోతరనాయ్-కార్ ముకిల్ పోలుమ్ వేఙ్గడనల్వెఱ్పనాయ్ - ఎన్దైయాయ్ - ఎన్నైయాక్కిక్కొణ్డు ఎనక్కేతన్నైత్తన్దకఱ్పకమాయ్- ఎన్నముతమానవన్ - ఎమ్బిరనిత్యన్వయః ౧౧.

తాత్పర్యము.—జగదుత్పత్తికిఁగారణమైన నాభికమలముకలవాఁడును పరిచ్ఛేదింపనశక్యములైన నిరవధికకల్యాణగుణములుకలవాఁడును ఇతరవిషయవైరాగ్యపూర్వకముగ స్వానుభవమును నాకుఁబ్రసాదించిన పరమోదారుఁడును తిరుమలలో వేంచేసి సేవసాదించుచున్న సర్వసులభుడును భోగ్యభూతుఁడును నిత్యసూరులకు నిర్వాహకుఁడును నన్నుదాసునిగాఁ బరిగ్రహించినవాఁడునునైన భగవంతుఁడు నన్నుదప్ప ఇతరములనెఱుఁగనివాఁడాయెను. ౧౧.

మూ.—తామోతరనై త్తనిముతల్వనై ఞాలముణ్డవనై । యామోతరమఱియ వొరువర్క్కెన్తె తొழுమవర్కళ్
తామోతరనురువాకియ §శివర్క్కున్దిశై ముకర్క్కు । నామోతరమఱియ వెమ్మానై యెన్నాళ్ప్పిరణ్ణనైయే.

ఆ.—(తామోతరనై) ఆశ్రితపరతన్త్రనాయ్, సర్వజగదేకకారణమాయ్, సర్వజగద్రక్షకనాయిరున్దవెమ్బెరుమానై, ఒరువర్క్కున్దానఱియలామోవెన్ఱు తొழுకిఱ, పరమపురుషశేషత్వైకస్వభావరానశివఱ్కుమ్ త్తిశైముకఱ్కుమ్ ఎమ్మానైయెన్నాళ్ప్పిరణ్ణనై త్తరముఱియలామోవెన్ఱుకొణ్డు, అవనుడైయపరిచ్ఛేద్యమహత్త్వత్తైచ్చొల్లి, ఏవంభూతనానవనై డీరెమ్బిరనాయిరుక్కిఱవనెన్గిఱార్. ౧౨.

అన్వ.—తామోతరనై తనిముతల్వనై ఞాలముణ్డవనై (౩) తరమ్ అఱియ ఒరువర్క్కు (౬) ఆమో ఎన్ఱు తొழுమవర్కళ్ (౯) తామోతరన్ ఉరువాకియ శివఱ్కుమ్ (౧౨) తిశైముకఱ్కుమ్ ఎన్ ఆళ్ప్పిరణ్ణన్ (౧౫) ఎమ్మానై తరమ్ అఱియవామో. (౧౮)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, తమ్మళవిలవన్పణ్ణినవుపకారమతిశయితజ్ఞానర్క్కుమళవిడవొణ్ణాతెన్గిఱార్.

ఆశ్రితపారతన్త్ర్యత్తైయుమ్, సమస్తజగదేకకారణత్వత్తైయుమ్, ప్రళయాపత్సఖత్వత్తైయుముడైయవనై, (౩) పరిచ్ఛేదిత్తు, అఱియ, ఒరువర్క్కుమ్, (౬)పోమో?, ఎన్ఱు, తొழுమవర్కళాయ్, (౯)అన్దదామోదరనుక్కు, ప్రకారతయా శేషభూతరాన, రుద్రనుక్కుమ్,(౧౨) బ్రహ్మావుక్కుమ్, కడుకిలేకడలైమదుత్తాప్పోలేఎన్బక్కలిలే, తన్గుణార్ణవత్తైవైత్తు, (౧౫) ఎన్నైయడిమైకొణ్డస్వామియై, ఆళవిట్టు, అఱియప్పోమో?. (౧౮) సామాన్యమానవుపకారఙ్గళైయఱిన్దాలుమ్, ఎన్పక్కల్ పణ్ణినవిశేషోపకారమఱియవరితెన్ఱుకరుత్తు. ౧౨.

అర్థము.— త్రాటిచేఁగట్టఁబడినవుదరముకలవాఁడును అద్వితీయకారణభూతుఁడును ప్రళయకాలమందులోకములనుమ్రింగినవాఁడునునైనవానిని (౩) పరిచ్ఛేదించి ఎఱుంగుటకు నొకరికిని (౬) శక్యమా ? అని నమస్కరించువారును (౯) దామోదరునియొక్క శేషభూతులునునైన శివునికిని (౧౨) దిక్కులసంఖ్యయైననాలుగుముఖములుగలబ్రహ్మకును(వీరికి). నాయొక్క సముద్రమువంటినీలకాంతికలవాడును (౧౫) స్వామియునైనశ్రియఃపతిని పరిచ్ఛేదించి ఎఱుఁగశక్యమా? (౧౮). ౧౨.

§ ఆఱైయవళ్తిన్దానిల్ "బహువచనప్రత్యయో రేఫః" ఎన్గైయాలే ఈట్టిన్ పాఠమ్ "శివర్క్కుమ్తిశైముకర్క్కు" ఎన్ఱు ఇదైయిన్ మూకసిద్ధిక్కిఱతు; ఇతరవ్యాఖ్యానఙ్గళి లేకవచనాన్త వివరణస్వారస్యత్తాలే వల్లినమాకవుమామ్.

ఈ.—పన్నిరణ్డామ్పాట్టు. "ఎప్పరన్" ఎన్గిఱపడియే - ఎన్నశవిలవన్ శెయ్తాప్పోలే శెయ్వార్క్కవనై క్కాణలామల్లతు, "స్వయత్నత్తాలేయఱివోమ్" ఎన్బార్క్కఱియప్పోకాతెన్గిఱార్.

తామోతరనైత్తనిముతల్వనై ఞాలముణ్డవనై ఆమోతరమఱియవొరువర్క్కాఘాయిఱ్ఱు బ్రహ్మాదికళ్ శొల్లువతు. (తామోతరనై) అవనాశ్రితపరతన్త్రినాయ్నిఱ్కుమనిలైయైయఱియప్పోమో? (తనిముతల్వనై) ౧"సదేవసోమ్యేదమగ్రఆసీత్"ఎన్గిఱపడియే-త్రివిధకారణముమ్తానేయాయిరుక్కుమవిరుప్పై ఎయఱియప్పోమో?. (ఞాలముణ్డవనై) ఉణ్డాక్కినిడుకైయన్ఱిక్కే, ఆపత్సఖనాయ్నిఱ్కుమ్ నిలైయైయఱియప్పోమో?. ఆమోతరమఱియవొరువర్క్కు ఎన్నానిఱ్పర్కళ్. తాజ్గళెల్లామఱిన్దార్కళాకనినైత్తు, ఆమోతరమఱియవొరువర్క్కు ఎన్ఱే తొழுమవరాయ్; తామోతరనురువాకియ - సర్వేశ్వరనుక్కు శరీరవద్విధేయరాన శివర్క్కుమ్ తిశైముకర్క్కుమ్ తరమఱియవామో?. అల్లాతారిఱ్కాట్టిల్ తాజ్గళఱిన్దార్కళాక అభిమానిత్తిరుక్కుమవర్కళాలేతానఱియప్పోమో?. ఆరైత్తానెన్నిల్ (ఎమ్మానైయెన్నాఴివణ్ణనై) కుళప్పడియిలేకడలైమడుత్తాప్పోలే. తాన్గుణార్ణవమాయిరుక్కుమవిరుప్పైయెనక్కఱివిత్తవనై. ఇప్పడిఅవన్ తానేకాట్ట,నాన్కణ్డాప్పోలేకాణ్బార్క్కుక్కాణలామిత్తనైయల్లతు, స్వయత్నత్తాల్కాణ్బార్క్కఱియప్పోమో?. ఎమ్మానైయెన్నాఴివణ్ణనై - తామోతరనైత్తనిముతల్వనై ఞాలముణ్డవనై ఆమోతరమఱియవొరువర్క్కెన్ఱేతొழுమవర్కళాయ్, తామోతరనురువాకియ శివర్క్కుమ్ తిశైముకర్క్కుమ్ తరమఱియవామోవెన్ఱన్వయమ్. ౧౨.

జీ-అ.—పన్నిరణ్డామ్పాట్టు (తామోతరనైయిత్యాది) ఎన్నశవిలవన్ శెయ్తాప్పోలే శెయ్వార్క్కన్ఱు - ఎన్నశవిలనుగ్రహమ్ శెయ్తాప్పోలే యనుగ్రహిక్క నినైత్తార్క్కన్ఱపడి.

"తామోతరనై" ఎన్ఱతోడజ్గి, "ఒరువర్క్కు" ఎన్నుమళవుమ్ - బ్రహ్మాదికళ్ వార్త్తైయెన్గైక్కాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తామోతరనైయిత్యాది). ఇప్పదత్రయత్తుక్కుభావమ్ (అవనిత్యాది). "తనిముతల్వన్" ఎన్ఱు - నిమిత్తోపాదానజ్గళ్ శొన్నతు - సహకారికారణత్తుక్కుముపలక్షణమ్. సమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్ (ఉణ్డాక్కియిత్యాది). ౨ "యస్యామతం తస్యమతం మతంయస్యనవేదసః" ఇత్యేవమాకారేణహి తేపివదన్తి, శివర్క్కుమ్తిశైముకర్క్కుమ్తరమఱియవామో" ఇతికథముచ్యత ఇత్యత్రాహ (ఆమోతరమఱియవిత్యాది).ఒరువర్క్కుమ్- తరమఱియవామోవెన్ఱన్వయమ్. తరమఱియవామో-పరిచ్ఛేదిత్తఱియవామో?.తరమ్-పరిచ్ఛేదమ్. "శివర్క్కుమ్తిశైముకర్క్కుమ్"ఎన్ఱవుమ్మైక్కుభావమ్ (అల్లాతారిలిత్యాది). "ఆழிవణ్ణనాన- ఎమ్మానై" ఎన్ఱన్వయిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కుళప్పడియిలేయిత్యాది). ఆழிపోన్ఱస్వభావత్తైయుడైయవనెన్ఱు శబ్దార్థమ్. "ఎమ్మానైయెన్నాழிవణ్ణనై" ఎన్ఱతు-ఆழ்వార్ వార్త్తై. ఆనాలొరుత్తరాలు మఱియప్పోకాతోవెన్న; "ఎమ్మానై" ఎన్ఱత్తాల్ సూచితంభావమాహ (ఇప్పడియిత్యాది). ఎమ్మానైఎన్నాழிవణ్ణనై - తామోతరనైత్తనిముతల్వనైఞాలముణ్డవనై - ఒరువర్క్కు - తరమఱియవామో - ఎన్ఱుతొழுమవర్కళాయ్త్తామోతరనురువాకియశివర్క్కుమ్ తిశైముకర్క్కుమ్ - తరమఱియ ఆమోవిత్యన్వయః. ౧౨.

అ-అ-వి.—"శివర్క్కుమ్తిశైముకర్క్కుమ్" ఇతిబహువచనప్రత్యయో శేషః- ౩"ఉయర్వ్వమిఴివుమువప్పుమ్ శిఱప్పుమ్ మయర్విల్ తిశై పాల్ మయజ్గుమ్" ఇతి ద్రమిడోక్తన్యాయేన, తత్తధృదయగతాభిమానాతిశయపర ఇత్యభిప్రాయేణభావమాహ (అల్లాతారిఱ్కాట్టిలితి). యద్వా, "శివర్క్కుమ్ తిశైముకర్క్కుమ్" ఎన్గిఱచశబ్దత్తుక్కుభావమ్ (అల్లాతారిలిత్యాది).—౪ "నిర్గుణస్యాప్రమేయస్య" ౫"అలన్ఱు వేలైనీరుళ్ళతో" ౬ "అలనిழల్కీழ்" ఇత్యాదికవికథాయోగ్యం ద్రష్టవ్యమ్.—తామోతరనై త్తనిముతల్వనై ఞాలముణ్డవనై తరమఱియ - ఒరువర్క్కామో - ఎన్ఱే తొழுమవర్కళ్ తామోతరనురువాకియ శివర్క్కుమ్ తిశైముకర్క్కుమ్ - ఎన్నాழிవణ్ణనై- ఎమ్మానై తరమఱియవామో ఎన్ఱురైయన్వయమ్. ౧౨.

౧॥ ఛాం-ఉ-౬-౨. ౨॥ కే-ఉ-౨. ౩॥ తొల్కాప్పియమ్. ౪॥ వి-పు-౧-౩-౧. ౫॥ ౧-తి-అ-౬౯. ౬॥ ౪-తి-అ-౧౭.

ప్ర-తి.— (తామోతరనై త్తనిముతల్వనై) ఛాన్దోగ్యే షష్ఠప్రపాఠకే సద్విద్యాయామ్ [౨], "సదేవసోమ్యేదమగ్ర ఆసీదేకమేవాద్వితీయమ్ - తదైక్షతబహుస్యాం ప్రజాయేయేతి". ౧౨.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—ఆశ్రితపరతంత్రుఁడును సర్వజగదేకకారణభూతుఁడును సర్వజగద్రక్షకుఁడును నైనభగవంతుని పరిచ్ఛేదించి తెలిసికొనుటకు శక్యమా? అని యనుసంధించుచు నమస్కరించియు భగవచ్ఛేషభూతుఁడైన శివునికిని బ్రహ్మకును, తనగుణగణములను నాకుఁగనుపఱచి నన్ను వశీకరించిన సర్వస్వామిని పరిచ్ఛేదించి తెలిసికొనశక్యమా?. ఇట్టి మహత్త్వముకలవానిని స్వయత్నముచేఁ దెలిసికొనుటయశక్యము.౧౨.

మూ.— వణ్ణమామణిచ్చోతియైయమరర్ తలైమకనై ।
కణ్ణనై నెడుమాలై త్తెన్గురుకూర్చ్చడకోపన్ ।
పణ్ణియతమిழ்మాలై యాయిరత్తుళ్ళివై పన్నిరణ్డుమ్ ।
పణ్ణిల్పన్నిరునామప్పాట్టణ్ణల్తాళైయణైవిక్కుమే ॥ ౧౩.

ఆழ்వార్ తిరువడికళేశరణమ్.

ఆ.— (వణ్ణమామణి) ఇత్తిరువాయ్మొழிవల్లారెమ్బెరుమానై ప్పెఱువారెన్గిఱార్. ౧౩.

తిరుక్కురుకై ప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళే శరణమ్.

అన్వ.— వణ్ణమ్ మా మణి (౩) శోతియై అమరర్ తలైమకనై (౬) కణ్ణనై నెడుమాలై తెన్ (౯) కురుకూర్ శడకోపన్ పణ్ణియ (౧౨) తమిழ்మాలై ఆయిరత్తుళ్ పణ్ణిల్ (౧౫) పన్నిరునామప్పాట్టు ఇవై పన్నిరణ్డుమ్ అణ్ణల్ (౧౮) తాళ్ అణైవిక్కుమ్. (౨౦).

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కు ఫలమాక భగవత్ప్రాప్తియై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

నిఱత్తైయుడైత్తాయ్, పెరువిలైయైయాన, నీలమణియైయుడైయ, (౩) ఒళిపోలేయిరుక్కిఱ తేజస్సైయుడైయనాయ్, ఇవ్వழகు నిత్యసూరికళుక్కుమ్, పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాత పెరియవనాయ్, (౬) ఆశ్రితరైత్తానే యనుభవిక్కుమవనాయ్, అతుక్కడియాన నిరతిశయవ్యామోహత్తైయుడైయనానవనైప్పఱ్ఱి, అழகియ, (౯) తిరునకరిక్కు నిర్వాహకరాన, ఆழ்వార్, శెయ్తవైయాయ్, (౧౨) సర్వాధికారమాన ద్రావిడసన్దర్భరూపమాన, ఆయిరన్దిరువాయ్మొழிక్కుళ్ళుమ్, పణ్ణిలేవరిప్పతాయ్, (౧౫) తిరుద్వాదశనామత్తైప్పఱ్ఱి వరుకిఱ పాట్టాన, ఇవై పన్నిరణ్డుమ్, సర్వేశ్వరన్, (౧౮) తిరువడికళై, ప్రాపిక్కుమ్. (౨౦) ఇతు కలిత్తుఱై. ౧౩.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.— మంచిరూపముకల గొప్ప నీలరత్నమువంటి (౩) శరీరముకలవాఁడును నిత్యసూరులకు నిర్వాహకుఁడును (౬) కృష్ణావతారంబెత్తిన (ఆశ్రితసులభుఁడును) గొప్పవ్యామోహముకలవాఁడును నైనభగవంతునివిషయముగ సుందరమైన(౯)తిరునగరికి నిర్వాహకులైన శఠకోపముని సాధించిన(౧౨) ద్రావిడపాశురరూపములైన వెయ్యిపాశురములలో గానమందున్న (౧౫) ద్వాదశనామములుగలపాశురములగు ఈపంన్రెండును సర్వేశ్వరునియొక్క (౧౮) శ్రీపాదములను బొందించును. (౨౦) ౧౩.

ఈ.— నిగమత్తిల్- ఇత్తిరువాయ్మొழிకళ్ళావర్కళై, ఇత్తిరువాయ్మొழிతానే ఎమ్బెరుమాన్తిరువడికళైచ్చేర్త్తువిడు మెన్గిఱార్.

(వణ్ణమ్) అழகియ నిఱత్తైయుడైత్తాయ్ స్పురవిలైయనాన రత్నమ్బోలేయిరుక్కిఱ విగ్రహత్తైయుడైయవనై. (వణ్ణమామణిచ్చోతియై) వణ్ణమ్ - నిఱమ్. (మామణి) మా - కఱుప్పు. కఱుత్తమణిపోలే. నీలరత్నమ్బోన్ఱ వడివిల్ తేజస్సైయుడైయవనెన్నుమామ్. ఇవ్వழகైక్కొణ్డు కొళ్ళుమ్ భోక్తాక్కళై చ్చొల్లుకిఱతు. (అమరర్తలైమకనై) ఒరునాడాక అనుభవియానిన్ఱాలుమ్ తన్నழகై పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాతిరుక్కిఱవనై. (కణనై) అవర్కళేయనుభవిత్తుప్పోకామే, ఇఙ్గుళ్ళారుమనుభవిక్కుమ్బడి కృష్ణనాయ్వన్దవతరిత్తవనై. (నెడుమాలై) ఒరువనై విషయీకరిత్తాల్, అవనళవిల్ తలైక్కట్టాత వ్యామోహత్తైయుడైయవనై.

(తెన్గురుకూర్చ్చడకోపన్ పణ్ణియ) వేదమ్బోలే పిఱప్పిలియన్ఱు. “ అపౌరుషేయమ్ ” ఎన్నుమతిలుమ్ వీఱుణ్డాయిరుక్కిఱతాయిర్రు వక్తృవిశేషత్తాలే. ఇవై పణ్ణిలేయాయిర్రునడన్దతు. (పన్నిరునామప్పాట్టు) వైష్ణవత్వచిహ్నమాన తిరునామఙ్గళై వైత్తుప్పాడినవై. ఇవై శెయ్వతెన్నెన్నిల్ (అణ్ణల్ తాళణైవిక్కుమ్) సర్వేశ్వరన్తిరువడికళోడే శేర్త్తువిడుమ్. ఇత్తిరువాయ్మొழிయోట్టైసమ్బన్ధనానే కేశవన్నమరాక్కివిడుమ్.

ముతఱ్పాట్టిల్ - తమ్మోడు సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళుమెల్లారుమ్ తమ్మైప్పోలే విషయీకృతరానార్కళెన్ఱార్; ఇరణ్డామ్బాట్టిల్-అతుక్కడి నారాయణనాకైయాలే ఎన్ఱుమ్, అన్నారాయణశబ్దార్థత్తైయు మరుళిచ్చెయ్తార్; మూన్ఱామ్బాట్టిల్ - ఇప్పడి విషయీకరిక్కైక్కు హేతుశొన్నార్; నాలామ్బాట్టిల్-సర్వకాలముమ్ తన్నై ఉయేయనుభవిక్కుమ్బడి పణ్ణినానెన్ఱార్; ఐన్దామ్బాట్టిల్ - ఇప్పడి తమ్మైయనుభవిప్పిత్తత్తాలే అవనవడివిల్ పుకరై

జీ-అ.— నిగమమ్ (వణ్ణమామణియిత్యాది) “పన్నిరునామప్పాట్టణ్ణల్ తాళణైవిక్కుమ్” ఎన్ఱపదఙ్గళైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇత్తిరువాయ్మొழிయిత్యాది).

ప్రథమార్థత్తిల్, వణ్ణమ్ - అழகియనిఱమ్. “మా” ఎన్ఱు - మహత్తై. “శోతి” ఎన్ఱు - విగ్రహమ్. ద్వితీయార్థత్తిల్, “మామణి-వణ్ణచ్చోతి” ఇత్యన్వయః. “మా” ఎన్ఱు - కఱుప్పాయ్, నీలమణియెన్ఱపడి. “ వణ్ణమ్ ” ఎన్ఱు - నిఱత్తుక్కాశ్రయమాన విగ్రహత్తైలక్షిక్కిఱతు. “తలైమకనై” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఒరునాడాకవిత్యాది). సమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్ (అవర్కళేయిత్యాది).

పిఱప్పిలియన్ఱాకిల్ వీఱుణ్డాకక్కూడుమోవెన్న (అపౌరుషేయమిత్యాది). వీఱు - అతిశయమ్. వక్తృవిశేషత్తాలే యెన్ఱవిడత్తిల్ - ౧ “బ్రహ్మవాదినోవదన్తి” ౨ “సహోవాచవ్యాసః పారాశర్యః” ౩ “యద్వైకిఞ్చమనురవదత్తద్భేషజమ్. ఎన్ఱిరుక్కైయాలే, ౪* మయర్వఱ మతినలమ్బెఱ్ఱు విలక్షణైయ శ్రీసూక్తివైలక్షణ్యమ్ కింపునరాప్త్యయసిద్ధమిత్తి యెన్ఱపడి. తెన్గురుకూరిత్యాదిక్కు - అழகియతిరునగరిక్కు నిర్వాహకరాన వాழ்వారరుళిచ్చెయ్త, ద్రామిడసన్దర్భరూపమాన వాయిరత్తినుళ్ళుమ్, పణ్ణిలే వర్తిప్పతాయ్ త్రిరుద్వాదశనామత్తైప్పఱ్ఱివరుకిఱ పాట్టానవివై పన్నిరణ్డుమెన్ఱు శబ్దార్థమ్. “పన్నిరునామప్పాట్టు” ఎన్ఱవిడత్తిలే వివక్షితమ్ విశేషమాహ (వైష్ణవత్వేత్యాది). పూర్వవాక్యత్తైవివరిక్కిఱార్ (ఇత్తిరువాయ్మొழிయిత్యాది).

అ-అ-వి.— ద్వితీయేఽర్థే, సర్వథాసామ్యాత్ మణిశబ్దేన - విగ్రహఉచ్యతే. “ముత్తువమై” ఎన్ఱు తమిழர். ౫ “వైయఙ్గొణ్డతడన్దామరై” ఇతివత్.——“మయర్వఱమతినలమరుళినన్” ఇతి - జ్ఞానానుదయాన్యథాజ్ఞాన విపరీతజ్ఞానకర్మవాసనారుచ్యాదిసకలహేయనిరసనపూర్వకం భగవత్ప్రసాదలబ్ధపరిపూర్ణజ్ఞానవైభవస్య, అఖిలచేతనోజ్జిజీవయిషోః పరాఙ్కుశార్యస్య ప్రత్యక్షసమానాకారానుభవపరీవాహప్ర

౧। శ్వే-ఉ-౧. ౨॥ య-వే-అ-ప్ర ౧-పం-౧. ౩॥ య-వే-కా-౨-ప్ర-౨-పం-౫౫. ౪। ౧-౧. ౫॥ ౫౯-౯.

ఈ.—చ్చొన్నార్; ఆఱామ్పాట్టిల్-ఇప్పడి యెన్నై విషయీకరిక్కైక్కడి నిర్హేతుకకృపై యెన్నార్; ఏழామ్పాట్టిల్ - తన్నైయే సర్వకాలమనుభవిక్కుమ్బడియాన నెఞ్జైత్తన్దానెన్నార్; ఎట్టామ్పాట్టిల్ - తన్దవళవన్ఱిక్కే విరోధియాన నెఞ్జైయుమ్ పోక్కినానెన్నార్; ఒన్బదామ్పాట్టిల్ -తన్నుడైయకల్యాణగుణఙ్గళైయే నాననుభవిక్కుమ్బడి యెన్హృదయత్తిలేపుకున్దానెన్నార్; పత్తామ్పాట్టిల్ - అనుభవవిరోధియాన ఇన్ద్రియఙ్గళైయుమ్ తన్వళియాక్కిక్కొణ్డానెన్నార్; పతినోరామ్పాట్టిల్ - ఏవమ్భూతనానవన్ ఎన్నైయల్లతఱియానానానెన్నార్; పన్నిరణ్డామ్పాట్టిల్ - ఎన్నైప్పోలే కాణ్బార్క్కుక్కాణలామతొழియ స్వయత్నత్తాలఱియప్పోకాతెన్నార్; నిగమత్తిల్ - ఫలమ్శొల్లిత్తలైకట్టినార్. ౧౩.

వడక్కుత్తిరువీతిప్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్

జీ-అ.—హేతుశొన్నారెన్నతు - "మాతవనెన్నతేకొణ్డు" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱ. (ఇప్పడి యెన్నై విషయీకరిక్కైక్కడి) ఉక్తిమాత్రత్తైయే వ్యాజమాక్కి విషయీకరిక్కైక్కడి. ౧౩.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అ-అ-వి.—వృత్తమిదం శాస్త్రం వేదానామపిసాక్షిభూతత్వాత్ వేదేభ్యోఽభ్యర్హితప్రమాణంభవతీతిభావః.———వణ్ణమామణిచ్చోతియైయెన్ఱు తొడఙ్గి, ఆయిరత్తుళ్ పత్తిల్ పన్నిరునామప్పాట్టు - ఇవై పన్నిరణ్డుమ్ - అణ్ణల్ తాళైవిక్కుమ్ ఎన్ఱురైయన్వయమ్. ౧౩.

తాత్పర్యము.—దివ్యతేజస్సుకల నీలరత్నమువంటి దివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడును నిత్యసూరులకు నిర్వాహకుఁడును ఆశ్రితసులభుఁడును నాశ్రితులయందునిరతిశయ వ్యామోహముకలవాఁడునునైన శ్రియఃపతిని ననుభవించి యాళ్వార్లుసాదించిన వెయ్యిపాశురములలో నీపంౘ్రెండుపాశురముల ననుసంధించువారు సర్వేశ్వరునియొక్క పాదపద్మములయందు కైంకర్యములను జేసి నిరతిశయానందము నొందుదురు.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిల్ తిరువాయ్మొழ్రిక్కానశ్లోకమ్.

(కేశవన్తమర్) తే కేశవాభిమతతామభజన్తహన్త యే మామకా ఇతి వదన్నధిసప్తమం సః।
తస్యస్వరూపగుణచేష్టితవాచినామభూతద్విషట్కముఖరోముముదేమునీన్ద్రః. ౧౪.

వాదికేసరి అழ్రకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము —యే - ఎవరు, మామకాః - నాసంబంధులో, తే - వారు, కేశవాభిమతతామ్ - శ్రియఃపతికినిష్టులగుటను, అభజన్త-పొందిరి; హన్త! - ఆశ్చర్యము!. ఇతి - అని, వదన్సః - చెప్పుచున్నవారగుచు, తస్య - ఆశ్రియఃపతియొక్క, స్వరూపగుణచేష్టితవాచినామభూతద్విషట్కముఖరః - స్వరూపగుణచేష్టితములకు వాచకతిరునామములగు ద్వాదశనామములనుసాదించుచున్న, మునీన్ద్రః - మునిశ్రేష్ఠులగు శఠకోపముని, అధిసప్తమమ్ - ఏడవతిరువాయ్మొழ్రియందు, ముముదే-సంతోషించిరి. ౧౪.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు తమతో సంశ్లేషించినందున వానికి తమయందుజనించిన ప్రీత్యతిశయము తమసంబధిసంబంధులపర్యంతము ప్రవహించినదిచూచి యత్యాశ్చర్యమునొందినవారై యాళ్వార్లు తమనుగటాక్షించుటకుఁ దగుమైన వానిస్వరూపగుణచేష్టితములకు వాచకములైన ద్వాదశతిరునామములను నీఏడవతిరువాయ్మొழ్రియందనుభవించి యానందించిరి. ౧౪.

ద్ర-తా.— (కేశవన్తమర్)—సర్వాదిస్సర్వనాథ స్త్రిభువనజననీవల్లభస్స్వాశ్రితార్థీ విష్వగ్వ్యాప్త్యాఽతిదీ
ప్తో విమతనిరసనస్స్వాఙ్ఘ్రిసద్భక్తిదాయీ। విశ్వాప్త్యై వామనాఙ్గస్స్వవిభవరసదస్స్వాన్త
నిర్వాహయోగ్యస్స్వార్థేహో బన్ధమోక్తా స్వజనహితతయా ద్వాదశాఖ్యాభిరూచే. ౧౯

అర్థము.—సర్వాదిః - సర్వకారణభూతుఁడును, సర్వనాథః - సర్వస్వామియు, త్రిభువనజననీవల్లభః - త్రిలోకమాతయైన పిరాట్టికి వల్లభుఁడును, స్వాశ్రితార్థీ - తననాశ్రయించువారలనుయాచించువాఁడును, విష్వగ్వ్యాప్త్యా - సర్వత్రవ్యాప్తిచేతను, అతిదీప్తః - మిక్కిలి ప్రకాశించువాఁడును, విమతనిరసనః-విరోధులనుసంహరించువాఁడును, స్వాఙ్ఘ్రిసద్భక్తిదాయీ-తనపాదములయందనన్యప్రయోజన మైనభక్తిని (ఆశ్రితులకు) నిచ్చువాఁడును, విశ్వాప్త్యై-జగత్తునుబొందుటకొఱకు, వామనాఙ్గః-వామనశరీరముకలవాఁడును, స్వవిభవరసదః-తనయైశ్వర్య సారమునసుభవింపజేయువాఁడును, స్వాన్తనిర్వాహయోగ్యః-అన్తఃకరణమును (తనపాదారవిందములనువిడువకనుండునట్లు) నిర్వహించుటకుఁ దగినవాఁడును, స్వార్థేహః-తనవిషయమైనవ్యాపారములుకలవాఁడును, బన్ధమోక్తా-(సంసార)బంధమునువిడిపించువాఁడును నైన(భగవంతుఁడు), స్వజనహితతయా-తనయాశ్రితజనులకుఁగూడహితమునుజేయువాఁడగుటచేత, ద్వాదశాఖ్యాభిః-ద్వాదశతిరునామములచే, ఊచే-సాదించిరి. ౧౯.

వ్యా.—(సర్వాదిః) కేశవన్తమరిత్యాది-౧"కఇతిబ్రహ్మణోనామ" ఇత్యాదికళిల్పడియే సర్వకారణమాయ్; (సర్వనాథః) నారణన్ముళు వేళులకుక్కునాతన్ - సర్వస్వామియుమాయ్; (త్రిభువనజననీవల్లభః) మాతవనెన్ఱ తేకొణ్డు - పెరియపిరాట్టియారుక్కువల్లభనుమాయ్; (స్వాశ్రితార్థీ) ఎమరేళేళుపిఱప్పుమ్ మేవుద్దనైయమాక్కినాన్ - "బహువాకవాశ్రితరణ్డాకవేణుమ్" ఎన్ఱుప్రార్థిక్కుమవనుమాయ్; (విష్వగ్వ్యాప్త్యాతిదీప్తః) విట్టిలఙ్గుకరుఙ్గుడరిత్యాది - నిరవధికతేజోరూపనుమాయ్; (విమతనిరసనః) మతుశూతనైయన్ఱిమఱ్ఱిలేన్ - విరోధినిరాసకనుమాయ్; (స్వాఙ్ఘ్రిసద్భక్తిదాయీ) నిన్నాతపజ్గయమేమరువిత్తొళుమ్మనమేతన్దాయ్ - తన్తిరువడికళిలే యనన్యప్రయోజనైయాన భక్తియైయాశ్రితరుక్కుక్కొడుక్కుమవనుమాయ్; (విశ్వాప్త్యైవామనాఙ్గః) వామననెన్మరదకవణ్ణన్ - మహాబలియాలేయపహృతమానలోకత్తైమీట్కైక్కాక వామనరూపత్తైయుడైయనుమాయ్; (స్వవిభవరసదః) శిరీఇతరన్ శెయ్యతామరైక్కణ్ణనెన్ఱెన్నిరాప్పకల్ - తన్నుడైయ శ్రియఃపతిత్వపుణ్డరీకాక్షత్వజ్గళాకిఱవైశ్వర్యత్తై సర్వకాలముఙ్గొల్లియలఱ్ఱుమ్పడిపణ్ణుమవనుమాయ్; (స్వాన్తనిర్వాహయోగ్యః) ఇరుడీకేశనెమ్బిరానిత్యాది - హృషీకేశనాకైయాలే మనస్సైత్తన్తిరువడికళిల్ నిన్ఱుమ్బేరాతపడి నిర్వహిక్కవల్లనుమాయ్; (స్వార్థేహః) ఎఱ్పరనెన్నై యాక్కిక్కొణ్డెనక్కేతన్నైత్తన్దకఱ్పకమ్ - స్వార్థమాకచేతననైయర్థికళాక్కిత్తన్నైయనుభవిక్కక్కొడుక్కుమవనుమాయ్; (బన్ధమోక్తా) తామోతరనైత్తనిముతల్వనై - ౨"దామోదరంబన్ధగతమ్" ఎన్గిఱపడియే బన్ధగతర్క్కు మోక్షహేతువాన దామోదరత్వత్తైయుడైయనుమాయిరుక్కిఱ వెమ్బెరుమాన్, ఆశ్రితరుడైయ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళుక్కుమ్ రక్షకనెన్ఱు "కేశవన్తమర్" ఎన్గిఱద్వాదశనామగాథైయిలే యాళ్వారరుళిచ్చెయ్తారెన్గిఱార్ ౧౯.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడికశేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు, (౧)సర్వకారణభూతుఁడనియు, (౨)సర్వస్వామియనియు, (౩)శ్రియఃపతియనియు, (౪)తననాశ్రయించువారిని యాచించువాఁడనియు, (౫) సమస్తవస్తువులను వ్యాపించుటచే నుజ్జ్వలస్వరూపుఁడనియు, (౬) విరోధులనునిరసించువాఁడనియు, (౭)తనపాదారవిందములయందనన్యప్రయోజనభక్తినిబ్రసాదించువాఁడనియు, (౮)మహాబలియపహరించిన లోకములను స్వాధీనపఱచుకొనుటకై వామనావతారంబెత్తినవాఁడనియు, (౯) తనవైభవమునందుఁ బ్రీతిని బుట్టించువాఁడనియు, (౧౦) ఆశ్రితాన్తఃకరణములను నితరవిషయములయందుఁబోకుండునట్లు నిర్వహించువాఁడనియు, (౧౧)స్వవిషయముగ నాశ్రితులకుఁబ్రీతినిబుట్టించి వారికిఁదననుభవింపజేయువ్యాపారములు కలవాఁడనియు, (౧౨) చేతనులకు సంసారబంధమును బోఁగొట్టువాఁడనియు, సాదించుచు ఆశ్రితుల సంబంధిసంబంధులకును రక్షకుఁడని ద్వాదశతిరునామములుకల ఈతిరువాయ్మొళి పండ్రెండుపాశురములచే సాదించిరి. ౧౯.

తి-నూ.— కేశవనాలెన్దమర్కళ్ కీళ్మేలెళుపిఱప్పుమ్। తేశడైన్దారెన్ఱుశిఱన్దురైత్త। వీశుపుకళ్
మాఱన్ మలరడియేమన్నుయిర్క్కెల్లామురైక్కై। క్కాఱెన్ఱునెఞ్జేయణై. ౧౭

౧॥ హ-వం-౨౭౯-౪౭. ౨॥

అర్థము.— కేశవనాల్ - కేశియనియెడి రక్కసుని సంహరించిన భగవంతునివలన, ఎన్తమర్కళ్ - నాసంబంధులు, కీఴ్ మేల్ - క్రిందియుపైదియునైన, ఎఴుపిఱప్పుమ్ - ఏడుజన్మములయందును, తేశు - తేజస్సును, అడైన్దార్కళ్ - పొందిరి. ఎన్ఱు - అని, శిఱన్దు - సంతుష్టులై, ఉరైత్త - సాదించిన, వీశుపుకఴ్ - వ్యాపరించుచున్నయశస్సుకల, మాఱన్ - ఆళ్వార్లయొక్క, మలరడియే - పుష్పములవంటి పాదములే, మన్నుయిర్క్కెల్లామ్ - నిత్యములైనజీవాత్మలకెల్ల, ఉయ్క్కైక్కి - ఉజ్జీవించుటకు, ఆఱు - మార్గము, ఎన్ఱు - అని(తలఁచి), నెఞ్జే! - ఓ! మనసా!, అడై - ఆశ్రయించుము.

అవ.—(కేశవనాల్) ఇతిల్ - కీఴ్ మేలుణ్డానవర్కళెల్లామ్ తమ్ముడైయసమ్బన్ధత్తాలే భగవద్దాస్యలాభ త్తైలభిత్తార్కళ్” ఎన్ఱుహృష్ట రాయ్ప్పేశుకిఱపాశురత్తైయనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; కీఴ్ - తమ్మళవిలుణ్డానవుకప్పత్తెమ్మొఴువరళవిలుమ్శుకతీవిడుకైయ న్ఱిక్కే, తమ్ముడైయసమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళళవుమ్, “ఎమర్కీఴ్ మేలెఴుపిఱప్పుమ్ విడియావెన్నరకత్తెన్ఱుఞ్జేర్తల్ మాఱినర్” ఎన్గిఱ - విరోధినివృ త్తియళవుమన్ఱిక్కే, ఫలత్తిలుమ్ వెళ్ళమిట్టలైయెఱికిఱపడియైక్కణ్డు, ౧ “మమాప్యేషయథాతవ” ఎన్నుమ్బడి యొరువనుడైయ వ్యామోహ మిరుక్కుమ్బడియే!” ఎన్ఱువిస్మితరాయ్, తమ్మైయిప్పడి సపరికరమాక విషయీకరిక్కైక్కుడియాన అవన్ గుణచేష్టితఙ్గళై త్తిరుద్వాదశనామముఖ త్తాలేపేశియనుభవిత్తు ప్రీతరాకిఱ * కేశవన్తమరిలర్థత్తై “కేశవనాలెన్దమర్కళ్” ఇత్యాదియాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

వ్యా —(కేశవనాలెన్దమర్కళ్ కీఴ్ మేలెఴుపిఱప్పున్దేశడైన్దారెన్ఱుశిఱన్దురైత్త) “ఎమ్బిరానెమ్మాన్ నారాయణనాలే-ఎమర్కీఴ్ మేలె ఴుపిఱప్పుమ్- కేశవన్తమరానార్కళ్ - మాశతిరితుపెఱ్ఱు, అత్తాలేనమ్ముడైవాఴ్వువాయ్క్కిన్ఱవా” ఎన్ఱత్తైనినైక్కిఱతు. (కేశవనాలెన్దమర్ కళ్) జగత్కారణభూతనాయ్, విరోధినిరాకరణమ్బణ్ణుమవనాయ్, ప్రశస్తకేశనానవనాలేమదీయర్ తేశడైన్దారెన్ఱు - తేజస్సైప్రాప్తరా నార్కళెన్ఱు. కేశవన్తమరాకైయిఱే - ఇవర్కళుక్కుత్తేశు. దాస్యమిఱే ఆత్మావుక్కు తేజస్కరమావతు; అత్తైత్తమ్మోటైసమ్బన్ధత్తాలే కీఴ్ మేలుణ్డానసమ్బన్ధిపరమ్పరైయిలుళ్ళవర్కళెల్లారుమ్ లభిత్తార్కళెన్ఱు, అన్దవుపకారగౌరవత్తాలే, అవన్ గుణచేష్టితఙ్గళుక్కువాచకమాయ్ వైష్ణ వత్వచిహ్నమాయ్ “కేశవన్, నారణన్, మాతవన్, కోవిన్దన్, విట్టు, మతుశూతన్, తిరివిక్కిరమన్, వామనన్, శిరీతరన్, ఇరుడీ కేశన్, పఱ్పనాపన్, తామోతరన్” ఎన్గిఱతిరుద్వాదశనామత్తైప్పేశియనుభవిత్తుహృష్టరాయ్, అత్తైయిప్పడినన్ఱాకవరుళిచ్చెయ్త.శిఱప్పు- నన్ఱి. (వీశుపుకఴ్ మాఱన్) సమ్బన్ధి సమ్బన్ధికళళవుమ్ వైష్ణవత్వమేఱిప్పాయుమ్బడియాన వైభవత్తాల్ వన్దప్రచురమానయశస్సైయుడైయరాన వాఴ్వారుడైయ. (మలరడియేమన్నుయిర్క్కెల్లామయ్క్కైక్కాఱెన్ఱు) పుష్పమ్పోన్ఱతిరువడికళే నిత్యమానవాత్మాక్కళుక్కెల్లాముజ్జీవిక్కైక్కుచితోపాయమెన్ఱు. (నెఞ్జేయడై) అవర్కళిలే యొరువనాయంశమ్బెఱుమ్బడియానవెనక్కుపకరణమాయ్ సౌమనస్యముళ్ళమనస్సే!,ప్రసూ నసమానమానతిరువడికళైనీయుమ్సమాశ్రయణమ్బణ్ణు.

“నారాయణనాలే” ఎన్ఱు - అవనుడైయస్వీకారమేనిరపేక్షోపాయమెన్ఱతిననువాదమాన - కేశవనాలెన్గిఱవిప్పదత్తిలే తద్వివరణమాక, “మాతవనెన్ఱతేకొణ్డు” ఎన్ఱుమ్, “ఎమర్కీఴ్ మేలెఴుపిఱప్పుమ్ మేవుమ్తన్మైయమాక్కినాన్” ఎన్ఱుమ్, “ఎన్నైక్కొణ్డు” ఎన్ఱుమ్, తన్పే రానమైక్కు, “విట్టిలఙ్గుశెఞ్జోతి” ఎన్ఱుమ్, “అమ్మాన్తిరివిక్కిరమనై - ఎనక్కేయరుళ్కళ్ శెయ్యు - ఎనక్కెన్న - విఱిశూఴ్న్దతు” ఎన్ఱుమ్, “తొఴుమనమేతన్దాయ్” ఎన్ఱుమ్, “ఎన్నైత్తీమనమ్కెడుత్తాయ్” ఎన్ఱుమ్, “ఉన్నైయెన్నుళ్ వైత్తనైయెన్నిరుడీకేశనే” ఎన్ఱుమ్, “ఎఱ్పర నెన్నైయాక్కిక్కొణ్డెనక్కేతన్నైత్తన్దకఱ్పకమ్” ఎన్ఱుమ్, “తామోతరనై” ఎన్ఱుమరుళిచ్చెయ్తశన్దైకళుమనుసన్ధేయఙ్గళ్. ౧౭.

పెరియజీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—జగత్కారణభూతుఁడును విరోధినిరసనశీలుఁడునునైన భగవంతునివలన నాసంబంధిసంబంధు లిరువదియొకజన్మములయం దును భగవద్దాస్యమును లభించిరియని మిక్కిలి హృష్టులై ద్వాదశతిరునామముల ననుసంధించి సాదించిన యాళ్వార్లయొక్క పాదపద్మములే యుజ్జీవించుటకుఁ దగుమైన యుపాయమని నిశ్చయించుకొని ఓ! మనసా! వారిపాదపద్మముల నాశ్రయించుము. ౧౭.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ - ఏఴాన్దిరువాయ్మొఴి ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఆక - తిరువాయ్మొఴి-౧౭—పాట్టు-౧౭౫.

శ్రీః

ఆళ్వార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

తిరువాయ్మొழி.—ఇరణ్డామ్పత్తు - ఎట్టాన్దిరువాయ్మొழி ౧-పా-అణైవతరవణై వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.— అణైవతరవణైమేల్పూమ్పావైయాక ౹ మ్పుణర్వతు, ఇరువరవర్ ముతలున్దానే ౹
ఇణైవనామెప్పొరుట్కుమ్వీడుముతలామ్ ౹ పుణైవన్పిఱవిక్కడనీన్దువార్క్కే ॥ ౧॥

ఆ.— (అణైవతు) ౧ "తామోతరనై" ఎన్గిఱపాట్టిల్ ప్రస్తుతమాన సర్వేశ్వరత్వత్తై త్తమ్ముడైయ ప్రీత్యతిశయత్తాలే సహేతుకమాక వుపపాదిత్తు, ఇప్పడి సర్వేశ్వరనానవెమ్బెరుమానై యాశ్రయియుఙ్గో ళెన్ఱు పరరైనోక్కి యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. *

నాగపర్యఙ్కశాయియాకైయాలుమ్, శ్రియఃపతియాకైయాలుమ్, బ్రహ్మరుద్రర్కళుక్కు నిర్వాహకనాకైయాలుమ్, సర్వాత్మసజాతీయతయాఽవతీర్ణనాయ్క్కొణ్డు సర్వజగద్రక్షకనాకైయాలుమ్, ముముక్షుక్కళుక్కు ప్రతిబన్ధక నివర్తకనాయ్క్కొణ్డు మోక్షప్రదనాకైయాలుమ్, నారాయణనే సర్వేశ్వరనెన్గిఱార్. ౧.

పన్నీ.— ఎట్టాన్దిరువాయ్మొழியిల్, ౨ "మేవున్దన్మైయమక్కినాన్" ఎన్ఱు - స్వసమ్బన్ధిజనఙ్గళుక్కుమ్ ప్రాప్తిపర్యన్తఫలరూప మోక్షప్రదనాయ్క్కొణ్డీశ్వరన్ నిఱ్కిఱనిలైయైయుమ్, అతుక్కడియాన పరత్వత్తైయుమనుసన్ధిత్తు, "ఇత్తై సంసారికళిలుక్కవోణ్ణాతు" ఎన్ఱుపదేశిప్పారాకక్కొణ్డు; అవనుడైయ సర్వనిర్వాహకత్వత్తైయుమ్, సంసారనివృత్తిపూర్వకమాన మోక్షప్రదత్వత్తైయుమ్, అతుక్కుఱుప్పానచేష్టితవైలక్షణ్యత్తైయుమ్, ఇన్దవ్యాపారప్రకాశితమాన సౌలభ్యాదిగుణఙ్గళ్ నిత్యానుభావ్యమెన్నుమిడత్తైయుమ్, అన్దగుణప్రకాశకమాన వవతారబాహుళ్యత్తైయుమ్, అవతారదశైయిలుమ్ పరత్వమతిప్రసిద్ధమెన్నుమిడత్తైయుమ్, అవతీర్ణనానవన్ రక్షణవ్యామోహత్తాల్ పణ్ణుమ్ వ్యాపారమనేకమెన్నుమిడత్తైయుమ్, అవతీర్ణనుడైయపరత్వోపయుక్తమానవతిశయితాకారఙ్గళఱియవల్లారిల్లైయెన్నుమిడత్తైయుమ్, అవనుడైయ వాశ్రితసౌలభ్యమపరిచ్ఛిన్నమెన్నుమిడత్తైయుమ్, ఏవంవిధనైత్తామనుభవిక్కప్పెఱ్ఱమైయైయుమరుళిచ్చెయ్తు, ఉపదేశాన్నివృత్తరాయ్ స్వలాభత్తోడే తలైక్కట్టుకిఱార్. ఇతిల్ప్పొల్లుకిఱ పరత్వమ్, ముతల్ తిరువాయ్మొழிపోలే - స్వరూపగతమాయుమన్ఱియే, ౩ * తిణ్ణన్ వీట్టిల్పోలే - మనుష్యత్వేపరత్వముమన్ఱియే, మోక్షప్రదత్వోపయుక్తమాయిరుక్కిఱతు. *

అన్వ.— అరవు అణైమేల్ అణైవతు (౩) పూ పావై ఆకమ్ (౪) పుణర్వతు అవర్ ఇరువర్ (౯) తానే ముతలుమ్ ఎప్పొరుట్కుమ్ (౧౨) ఇణైవనామ్ వీడు ముతలామ్ (౧౫) పిఱవి కడల్ నీన్దువార్క్కు (౧౮) పుణైవన్. (౧౯)

పన్నీ.— ముతఱ్పాట్టిల్, ఇత్తిరువాయ్మొழியిలర్థత్తుక్కు సఙ్గ్రహరూపమాన సర్వనిర్వాహకత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

౧॥ ౧౭-౧౨. ౨॥ ౧౭-౮. ౩॥ ౧-౨.

తిరువనన్దాழ்వానాకిఱ, అణైమేలే, అభిమతమాకచ్చేర్వతు, (౩) పూవిలే పరిమళమ్పడివుకొణ్డాప్పోలే భోగ్యభూతైయాన, పిరాట్టియుడై, తిరుమేనియై, (౬) భోగ్యమాకసంశ్లేషిప్పతు ఇతునిత్యవిభూతినిర్వాహకత్వమ్. లీలావిభూతినిర్వహణత్తిల్ కారణేశ్వరరాక ప్రసిద్ధరాన, బ్రహ్మరుద్రర్ కళ్ - ఇవరుడైయ వుత్పత్తిస్థిత్యాదికళుక్కుమ్, (౯) తానే, హేతువాయిరుక్కుమ్, రక్ష్యమాన జగత్తిల్ సమస్త పదార్థఙ్గళుక్కుమ్, (౧౨) అవతారముఖత్తాలే సజాతీయనాయిరుక్కుమ్, రక్షణత్తుక్కు మేలెల్లైయానమోక్షత్తుక్కు, హేతువాయిరుక్కుమ్, (౧౫) ఇత్తాల్ సర్వముక్తిప్రసఙ్గియామైక్కాక సంసారమాకిఱ, కడలై, నీన్దిక్కరైయేఱవేణ్డువార్ క్కు, (౧౭) తెప్పమామవనాయిరుక్కుమ్. (౧౮) పుణైవన్ - తెప్పమామవన్. ౧.

అవతారిక.— తమపరికరములను దమతో సమానముగఁజేసియు తృప్తినొందక ముక్తులకుఁ బ్రాప్యమగు నైశ్వర్యమును తమకును తమపరికరములకును బ్రసాదించుటయందుఁ బద్ధసన్నద్ధుఁడైయున్న సర్వేశ్వరునియొక్క శీలగుణమునుజూచి యతిప్రీతులై సంసారులనుభవించు ననర్థములనుజూచి వీరందఱు భగవదేకభోగులు కావలయునని దలఁచి సర్వేశ్వరుఁడు మోక్షప్రదుఁడని వానిమోక్షప్రదత్వమును వారికి నుపదేశింప నాయుపదేశము వ్యర్థమగుటవలన మనము వీరివలెగాక భగవదేకభోగులైతిమికదాయని ఈ ఎనిమిదవ తిరువాయ్ మొழியం దాழ்వార్లు సంతుష్టులగుచున్నారు.

అర్థము.—సర్పమగు శయనముమీఁద శయనించుట (౩) పుష్పములవలె (భోగ్యభూతయైన) పిరాట్టియొక్క శరీరముతో (౬) సంశ్లేషించుట ఆ ఇద్దఱగు (బ్రహ్మరుద్రులకు) (౯) తానే కారణముగనుండును ఎట్టివస్తువులకును(౧౨) (అవతారములచే) సమానుఁడగును. పరమపదమునకుఁ గారణుఁడగును. (౧౫) జన్మములగు సముద్రమును నీతగొట్టి (దాటనెంచిన) వారలకు (౧౭) తెప్పగానగును. (౧౮).

ఈ.—సర్వేశ్వరన్ తమ్మక్కల్ పణ్ణినవ్యామోహమ్ తమ్మోరువరళవిలుమన్త్రిక్కే, తమ్మోడుసమ్బన్ధముడైయారళవిలుమ్ వెళ్ళమిట్టపడియైచ్చొన్నార్ -కீழ்; ఇత్తిరువాయ్ మొழியిల్ - “నమ్మోటైసమ్బన్ధమే హేతువాక అవనిప్పడి విషయీకరిప్పానానపిన్బు సంసారికళుక్కుమ్ నమ్మోటైయొరుసమ్బన్ధత్తైయుణ్డాక్కి అవన్ క్కృపైక్కు విషయమాక్కువోమ్” ఎన్ఱు, అవర్ కళుక్కు మోక్షప్రదత్వత్తైయరుళిచ్చెయ్ కిఱార్. ఇత్తిరువాయ్ మొழிతన్నై - “ఈశ్వరత్వజ్ఞాల్లుకిఱతు” ఎన్ఱునిర్వహిప్పారుముణ్డు; “మోక్షప్రదత్వజ్ఞాల్లుకిఱతు” ఎన్ఱుభట్టరరుళిచ్చెయ్యు

జీ-అ.—అణైవతరవణైప్రవేశే. వృత్తానువాదపూర్వకమాకసఙ్గతి (సర్వేశ్వరనిత్యాది). ఇన్దవాక్యమ్ - ౧“కేశవన్తమర్ కீழ் మేలెమరేழ்ழுపిఱప్పుమ్” ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తు. (నమ్మోటైయొరుసమ్బన్ధత్తైయుణ్డాక్కి) నాముపదేశిత్తుశిష్యరూపసమ్బన్ధత్తైయుణ్డాక్కి. నమ్మోటైసమ్బన్ధమెన్గిఱవిడత్తిలే- “పిళ్ళైలోకాచార్యర్, “ఆయ్ క్కుడి’ ఎన్గిఱగ్రామత్తిలే పెరుమాళ్ పఱికొడుత్తార్’ ఎన్ఱు కేట్టు తాముమ్పఱికొడుత్తార్; అత్తైక్కేట్టరుళి పెరుమాళ్ అత్యన్తమ్ప్రీతరాయ్ ప్పిళ్ళైలోకాచార్యరైప్పార్త్తు, ‘ఉమక్కుమ్ ఉమ్ముడైయసమ్బన్ధికళుక్కుమ్ మోక్షన్తన్దోమ్, ఎన్ఱు తిరువుళ్ళమాక, అనన్తరమ్పిళ్ళైలోకాచార్యర్ ౨ ‘యంయంస్పృశతిపాణిభ్యామ్’ ఇత్యాదిప్పడియే తమ్ముడైయపరమకృపైయాలే యెఱుమ్బుముతలానవఱ్ఱైస్పర్శిప్పతు, స్థావరాదికళైక్కటాక్షిప్పతు ముతలానకృపాకార్యమాన శెయల్ కళైచ్చెయ్తు ఎల్లార్ క్కుమ్ స్వసమ్బన్ధత్తైయుణ్డాక్కియరుళినాఱ్పోలే” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. ౩ “తీర్ త్తనులకళన్ద” ఇత్యాదియైయుమ్, ౪ “ఇరువరవర్ ముతలుమ్దానే” ఇత్యాదియైయుమ్పఱ్ఱ (ఈశ్వరత్వమ్శొల్లుకిఱతెన్ఱు నిర్వహిప్పారుముణ్డెన్ఱతు). అతు-ముతఱ్ఱిరువాయ్ మొழி. ౫ “తిణ్ణన్వీడు” ఇత్యాదియాలే సిద్ధమాకైయాలే, ౪ “పిఱవిక్కడల్ నీన్దువార్ క్కు - పుణైవన్” ఎన్ఱత్తైయుపజీవిత్తుక్కొణ్డు మోక్షప్రదత్వమ్శొల్లుకిఱతెన్ఱు

అ-అ-వి.—౨ “యంయంస్పృశతిపాణిభ్యాంయంయంపశ్యతిచక్షుషా । స్థావరాణ్యపిముచ్యన్తేకింపునర్బాన్ధవాజనాః” ——

౧॥ ౧౨-౧. ౨॥ ౩॥ ౧౭-౬. ౪॥ ౧౭-౧. ౫॥ ౧-౨.

ఈ.—మ్బడి. ఇవై తానొన్ఱై యొన్ఱువిట్టిరాతు, ఈశ్వరనాయిన్ఱుమోక్షప్రదనామవన్; మోక్షప్రదనామ్బోతు ఈశ్వరనాక వేణుమ్. ఇతుతన్నై త్తెయ్త తాకిఱ తెన్నెన్నిల్: ఆழ்వార్కళుక్కు ముతల్ తన్నిలే సర్వేశ్వరన అద్వేషత్తైప్పిఱప్పిత్తు, ఆభిముఖ్యత్తైప్పిఱప్పిత్తు, రుచియై యుణ్డాక్కి, ఇవర్ విడిలుమ్ తాన్ విడాతేపిఱున్బి; ఇతు తానివర్ తమ్మళవిలన్ఱిక్కే తమ్మోడు సమ్బన్ధముడైయారళవు మిప్పడియే పెరుకక్కడవరాపురళుకిఱపడియై యనుసన్ధిత్తు, "సర్వేశ్వరన్ స్వభావమితువానపిన్బు, నామ్ పెఱ్ఱపేఱెల్లారుమ్ పెఱుమ్బడిపణ్ణువోమ్" ఎన్ఱు, సంసారికళై యడైయప్పార్త్తు, అవర్కళుక్కు, "మోక్షప్రదన్" ఎన్ను మిడత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఇవర్, తామ్ పెఱ్ఱతాయ్ప్పిఱర్కళుక్కుపదేశిక్కిఱపేఱు తాన్; పిరాట్టి, తిరువడి, తిరువనన్దాழ்వానైప్పరికరమాకవుడైత్తాయ్, ఎత్తనైయేనుమళవుడైయార్క్కుమ్ స్వయత్నత్తాలే ప్రాపిక్కవరితాయ్, అవనాలే పెఱ

జీ-అ.-భట్టరరుళిచ్చెయ్యుమ్బడియెన్న పడి. అన్యతరపక్షే అన్యతరాభిధాయినాం శబ్దానాం కాగతిరిత్యత్రాహ (ఇవై తానిత్యాదివాక్యత్రయేణ) మోక్షప్రదనానవీశ్వరప్రతిపాదకమిత్తిరువాయ్మొழியెన్న పడి. ఇరణ్డుమ్-ముతల్పాట్టిలేవ్యక్తమ్. విస్తరసజ్గతి (ఇతుతన్నిలిత్యాది). ఇతుతన్నిల్. ఇత్తిరువాయ్మొழியిలే. (అద్వేషత్తైప్పిఱప్పిత్తెన్నతు) ౧ "యానొనుమ్బల్గా నీజ్గుమ్విరతత్తైనల్ వీడుశెయ్యుమ్" ౨ "ఇశైవిత్తెన్నై" ౩ "ఎన్నిశైవినై" ఇత్యాదిగళైయెప్పఱ్ఱ. (ఆభిముఖ్యత్తైప్పిఱప్పిత్తెన్నతు) ౪* మయర్వఱమతినలమరుళిననై యెప్పఱ్ఱ యద్వా, ఇరణ్డుమ్-౫ "తీమనజ్గెడుత్తాయ్" ౬ "మరువిత్తొழுమ్మనమేతన్దాయ్" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱ వాతల్. (రుచియైయుణ్డాక్కియెన్నతు) ౭ "అడిమైక్కణన్బు శెయ్విత్తు" ౮ "నిన్నలాలిలేన్ కాణ్" ఇత్యాదిగళైయెప్పఱ్ఱ ౯ "యానొట్టి" ఇత్యాదిగళైయెప్పఱ్ఱ. (ఇవర్ విడిలుమిత్యాది) ౧౦ "ముడియాతతెన్నెనక్కేలిని" ౧౧ "కేశవన్తమర్" ౧౨ "కోవిన్దన్" ఇత్యాదికళైప్పఱ్ఱ (ఇతుతానివర్ తమ్మళవిలన్ఱిక్కేయిత్యాది). "అవన్ కృపైక్కు విషయమాక్కువోమ్" ఎన్నతిన్ వివరణమ్ (నామ్ పెఱ్ఱపేఱెల్లారుమిత్యాది).

పాట్టుక్కళిలేయిఱ్ఱై ఉక్తార్థత్తై వివరిక్కిఱార్ (ఇవర్ తామిత్యాది). పరికరమాకవుడైత్తాయ్-పరికరమాకవుడైయసర్వేశ్వరనై విషయమాకవుడైత్తాయ్. పిరాట్టి తిరువడి తిరువనన్దాழ்వానెన్నతుక్కు - ౧౩ "అణైవతరవణైమేల్" ఇత్యాదౌ హృదయమ్. (స్వయత్నత్తాల్ ప్రాపి

అ.అ వి.—౧౩ "వళవేழுలకు" ౧౪ "వైకున్దామణివణ్ణన్" ఇత్యేతద్దశకద్వయఘృహృదినిధాయాహ (ఇవర్ విడిలుమ్ తాన్ విడాతేయితి) —— "సంసారికళుక్కుమ్" ఇత్యేతద్వివృణోతి (సంసారికళైయడైయవితి). "సంసారికళుక్కు" ఇత్యుచ్యమానబహువచనస్య-త్రిచతురాదిపురుషమాత్రపరత్వవ్యవచ్ఛేదకత్వాత్. ఏతేన - "ఇతుతన్నిల్ శెయ్త తాకిఱ తెన్నెన్నిల్" ఇతిశజ్కితుర్నిమిత్తఞ్చ దర్శితంభవతి—— (పిరాట్టితిరువడి తిరువనన్దాழ்వానైయితి) ఏతత్ యథాస్థితంయోజయితుంశక్యతే; అస్మిన్ పక్షే (ఇప్పడియిరుక్కిఱముక్తప్రాప్యభోగత్తై) ఇత్యత్ర ఏవంభూతంముక్తప్రాప్యంయద్వస్తు, తద్విషయంభోగమిత్యర్థోఽజ్గీకార్యః.—— (ఇప్పడి యిరుక్కిఱముక్తప్రాప్యభోగత్తైయితి) అత్ర - ఏవమ్భూతోముక్తప్రాప్యోయోభోగోఽస్తి, తమిత్యర్థః. (పిరాట్టితిరువడితిరువనన్దాழ்వానైయితి) అస్య - "అణైవతరవణైమేల్ పూమ్బావైయాకమ్పుణర్వతు" ఇత్యత్రచ, ౫౧ "అనైయిడర్ కడిన్ద" ఇత్యనేన - గరుడవాహనత్వంసూచ్యతఇతి, తత్రచహృదయమ్ ; (ఎత్తనైయేనుమళవుడైయార్క్కిత్యాదేః) ౧౬ "కిడన్దిరున్దునిన్ఱళన్దు" ఇత్యాదౌహృదయమ్, ౧౭ "ముక్తిమప్యతిదుర్లభామ్" ౧౮ "నాయమాత్మా ప్రవచనేనలభ్యః" ఇత్యాది.

౧॥ తి-వి-౯౫. ౨॥ ౪౮-౯. ౩॥ ౭-౪. ౪॥ ౧-౧.
౫॥ ౧౭-౮. ౬॥ ౧౭-౭. ౭॥ ౧౩-౩. ౮॥ ౧౩-౪.
౯॥ ౭-౭. ౧౦॥ ౧౬-౭. ౧౧॥ ౧౭-౧. ౧౨॥ ౧౭-౪.
౧౩॥ ౫. ౧౪॥ ౧౬. ౧౫॥ ౧౮-౨. ౧౬॥ ౧౮-౭.
౧౭॥ వి-పు-౩-౮-౬. ౧౮॥ క-ఉ-౧-౨.

ఈ — ప్పార్ ప్పార్క్కు-వరుత్తమఱప్పెఱలాయ్, సంసారత్తిల్ భోగజ్గళ్ పోలే అస్థిరమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే ని
త్యమాయ్, అవిశదమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే అత్యన్తమస్ఫుటమాయ్, దుఃఖమిశ్రమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే సుఖైక
తానమాయ్, మజ్గళమాయ్, ఉత్తమమాయ్, అపరిచ్ఛిన్నమాయ్, ఇప్పడియిరుక్కిఱ ముక్తప్రాప్యభోగత్తై
త్తమక్కుమ్ తమ్పరికరత్తుక్కుమ్ మఱ్ఱొరువర్ కొడుప్పానాక ప్పారిక్కిఱపడియైక్కణ్డు, ''సంసారికళైయుమీదృశభో
గికళాక్కపడి పణ్ణవేణుమ్'' ఎన్ఱుపార్త్తు అవర్కళైక్కుఱిత్తు హితమరుళిచ్చెయ్య, అతుకేట్టపిన్బుమవర్కళ్
పణ్ణైయనిలైయిల్ నిన్ఱుమ్ కులైయాతే, మాల్యవాన్ తొడక్కమానార్ రావణనుక్కుచ్ చొన్నహితమ్పోలే

జీ-అ.—క్కవరితాయెన్ఱతు) ౧''ఆర్ కాణ్బారే'' ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ. (వరుత్తమఱప్పెఱలాయెన్ఱతు) ౨''పుణ్ణైవన్'' ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ. ౩ ''నలమన్దమిల్ల
తోర్నాడు'' ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ (సంసారత్తిల్ భోగజ్గళిత్యాది). మేలెల్లామ్ - ౪ ''పరిపూర్ణానవరతనిత్యవిశదతమ'' ఇత్యాదిగద్యవాక్య
మనుసన్ధేయమ్. (అపరిచ్ఛిన్నమాయ్) ఇరుక్కుమెన్ఱుకూట్టినిర్వహిప్పతు. (తమక్కుమ్ తమ్పరికరత్తుక్కుమెన్ఱతు) ౫ ''కేశవన్ఱమర్''
ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ. (అవన్ కొడుప్పానాక ప్పారిక్కిఱపడియైయెన్ఱతు) ౬ ''ఆళ్వారెమ్మావీడే'' ఎన్ఱతిలేసూచితమ్. (హితమరుళిచ్చెయ్య
వెన్ఱతు) ౩ ''నాడుపుకుమీర్'' ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ. పణ్ణైయనిలై-పూర్వస్థితి. (మాల్యవాన్ తొడక్కమానారెన్ఱతు) మారీచన్, శ్రీవిభీషణాళ్వాన్,

---

అ.అ.వి.—(అవనాలే పెఱప్పార్ ప్పార్క్కిత్యాదేః) ౭''అన్నైయిడర్ కడిన్ద'' ౨''పుణ్ణైవన్'' ఇత్యాదౌ హృదయమ్; ౪''యమేవైష వృణుతే'' ఇత్యాది.
౩ ''నలమన్దమిల్లతోర్నాడు'' ౭ ''తుయరిల్లావీడు'' ఇత్యాదికం హృదినిధాయాహ (సంసారత్తిల్ భోగజ్గళిత్యాది). అత్ర - ౯ ''క్షీణేపుణ్యే
మర్త్యలోకం విశన్తి-గతాగతం కామకామా లభన్తే'' ౧౦ ''నచపునరావర్తతే నచపునరావర్తతే'' ౧౧ ''ఏతేన ప్రతిపద్యమానా ఇమం మానవమావర్తం
నావర్తన్తే'' ౧౨ ''ఇరుళ్కఱ్ఱ మెలికతిరోన్ మణ్డలత్తూడేఱ్ఱి వైత్తేణివాజ్గి'' ౧౩ ''పోయినాల్ పిన్నైయిత్తిశైక్కిరుట్టుమ్ పుణ్ణొడుక్కి
లుమ్పోకవొట్టారే'' ౧౪ ''మాముపేత్య పునర్జన్మ దుఃఖాలయమశాశ్వతమ్ । నాప్నువన్తి మహాత్మానస్సంసిద్ధిం పరమాం గతాః । ఆబ్రహ్మభువనా
ల్లోకాః పునరావర్తినోఽర్జున । మాముపేత్య తు కౌన్తేయ పునర్జన్మ న విద్యతే'' ఇత్యాదీని, ౧౫ ''అనావృత్తిశ్శబ్దాదనావృత్తిశ్శబ్దాత్'' ఇతిసూత్ర
భాష్యవాక్యానిచ, ౧౬ ''యత్ర నాన్యత్పశ్యతి నాన్యచ్ఛృణోతి నాన్యద్విజానాతి'' ఇత్యాదీనిచ, ౧౭ ''త్వత్సాక్షాత్కరణాహ్లాద'' ౧౮ ''స్మృ
తే సకలకల్యాణభాజనం యత్ర జాయతే'' ౧౯ ''ఇషుక్షయాన్నివర్తన్తే'' ౨౦ ''అసన్నేవ స భవతి'' ౨౧ ''స్వర్గేపి పాతభీతస్య'' ౨౨ ''దేవా
శ్ఛన్దోముఖాన్ సర్వాన్'' ౨౩ ''దేవాస్స్వర్గం పరిత్యజ్య'' ౨౪ ''ఏతేవై నిరయాస్తాత'' ౨౫ ''యస్మిన్ దృష్టే తదితరపదైర్గమ్యతే గోష్పద
త్వమ్'' ౨౬ ''యస్మిన్న ప్రస్తమతిర్న యాతి నరకమ్'' ఇత్యాదీనిచ, ౪ ''పరిపూర్ణానవరతనిత్యవిశదతమ'' ఇత్యాదిగద్యవాక్యాదికఞ్చాత్రాను
సన్ధేయమ్. ''(పిఱర్క్కుపదేశిక్కిఱ అపేక్షితాన్ - అపరిచ్ఛిన్నమాయ్) ఇరుక్కుమ్, ఇతి వాక్యం భిత్వా (ఇప్పడియిరుక్కిఱ అవిత్యాది) వాక్యాన్త
రమ్'' ఇతిచ యోజయన్తి. (అపరిచ్ఛిన్నమాయ్) ఇరుక్కుమతాయ్ (ఇప్పడియిరుక్కిఱ) ఇత్యేకవాక్యతయాపి యోజయితుం శక్యతే. (తమ
క్కుమ్ తమ్పరికరత్తుక్కుమిత్యాది) ౨౭ ''ముడియాత తెన్నెనక్కేలిని'' ౫ ''కేశవన్ఱమర్'' ౨౮ ''కోవిన్దన్ కుడక్కూత్తన్'' ఇతిగాథా
భిశ్చ, ౨౯ ''ఎమ్మావీట్టుత్తిఱముమ్ శెప్పమ్'' ఇత్యత్ర ''ఎజ్గళ్ తానమావీడు'' ఇతి వక్ష్యమాణార్థేనచ ఫలతి. (అవన్ కొడుప్పానాక ప్పారిక్కిఱపడియై
రెన్ఱతు) ౬ ''ఆళ్వారెమ్మావీడు'' ఎన్ఱతిలే సూచితమెన్నవుమామ్. (సంసారికళైయుమిత్యాది) ౩ ''పులనైన్దుమేయుమ్'' ఇత్యాది.——

౧॥ ౧౮-౭. ౨॥ ౧౮-౧. ౩॥ ౧౮-౪. ౪॥ ౫-త్ర-౧. ౫॥ ౧౭-౧.
౬॥ ౧౮-౧౧. ౭॥ ౧౮-౨. ౮॥ క-ఉ-౧-౨. ౯॥ భ-గీ-౯-౨౧. ౧౦॥ ఛాం-ఉ-౮-౧౫.
౧౧॥ ఛాం-ఉ-౪-౧౫. ౧౨॥ పెరి-తి-మొ.౩౯-౩. ౧౩॥ పెరి-తి-మొ.౩౫-౨. ౧౪॥ భ-గీ-౮-౧౫-౧౬. ౧౫॥ శా-మీ-౪-౪-సూ-౨౨.
౧౬॥ ఛాం-ఉ-౭-౨౪. ౧౭॥ ౧౮॥ వి-పు-౫-౧౭-౧౭. ౧౯॥ ౨౦॥
౨౧॥ వి-పు-౬-౫-౫౦. ౨౨॥ వి-పు-౨-౬-౩౧. ౨౩॥ వి-పు-౧-౧౭-౫. ౨౪॥ భార-మో.౨౫-౬. ౨౫॥
౨౬॥ వి-పు-౬-౭-౫౭. ౨౭॥ ౧౬-౭. ౨౮॥ ౧౭-౪. ౨౯॥ ౧౯-౧.

ఈ.—నోన్దసంసారిచేతనర్, ౧.'ఏష బ్రహ్మప్రవిష్టోస్మి' ఎన్గిఱపడియే-అప్పెరియమడువిలే విழுన్దవర్ తాపమెల్లామాఱుమాప్పోలేయాయిఱ్ఱు, ముతలిలేయిప్పై యిల్లాతవర్ తిరువనన్దాழ்వానైలేయణైన్దు, ఇప్పై యుణ్డాయ్కழிన్దా ఱుమాప్పోలేయాయిఱ్ఱు, ముతలిలేయిప్పై యిల్లాతవర్ తిరువనన్దాழ்వానైలేయణైన్దు, ఇప్పైయుణ్డాయ్కழிన్దా ఱైప్పోలే యిరుక్కుమ్పడి. విడాయర్మడువిలేవిழுనాప్పోలే యాయిఱ్ఱణైవతు. (అరవణై మేల్) నాఱ్ఱమ్, వైప్పోలే యిరుక్కుమ్పడి. విడాయర్మడువిలేవిழுనాప్పోలే యాయిఱ్ఱణైవతు. (అరవణై మేల్) నాఱ్ఱమ్, కుళిర్త్తి, మెన్మైకళై స్వభావమాకవుడైయ తిరువనన్దాழ்వానోడే యణైవతు; ౨''పుల్ కుమణైయామ్'' ఎన్నక్కడవతిఱ్ఱేయవనై. శేషభూతనడిమైశెయ్తల్లతు తరియాతాప్పోలే, శేషియుమ్ శేషభూతనోడే అణైన్దల్లతు తరియా తానాయిరుక్కి-ఱపడి.

(పూమ్పావై యాకమ్పుణర్వతు) భోగ్యత్తైకవేషైయాయ్నిరుపాధిక స్త్రీత్వత్తైయుడైయ పెరియపిరాట్టి యారోడేకలన్దువర్తిప్పతు. (ఆకమ్పుణర్వతు) ఆత్మగుణఙ్గళ్ కుమరిరున్దుపోమిత్తనై. ''అణైవతు, పుణర్వతు''ఎన్గి

జీ-అ.—ళిచ్చేయ్కిఱార్ (తాపత్రయేత్యాది). ఇతు-''అణైవతు'' ఎన్ఱపదసామర్థ్యసిద్ధమానభావమ్. శ్రీభారతే మజ్కగీతాయామ్, ౧''త్యక్త్వా కామంభయంక్రోధం లోభంమోహఞ్చమత్సరమ్ । ఏషబ్రహ్మప్రవిష్టోస్మిగ్రీష్మేశీతమివహ్రదమ్.'' ౩''బృహత్త్వాద్బృంహణత్వాచ్చతద్బ్రహ్మేత్య భిధీయతే'' ఎన్ఱబ్రహ్మశబ్దత్తిన్ నిరుక్తియైప్పఱ్ఱ (అప్పెరియమడువిలేయెన్ఱతు). ఇప్పైయిల్లాతవర్ - తాపఙ్గళిల్లాతవర్. ''గ్రీష్మేశీతమివహ్ర దమ్'' ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (విడాయరిత్యాది). ''అరవణై'' ఎన్ఱపదత్తుక్కువాసనై (నాఱ్ఱమిత్యాది). మెన్మై - మృదుత్వమ్. ''అణైమేల్'' ఎన్ఱతు - అణైయోడేయెన్ఱ తృతీయావిభక్తియాక్కి (తిరువనన్దాழ்వానోడేయెన్గిఱతు). ఉక్తార్థేప్రమాణమ్ (పుల్ కుమణైయామెన్నక్కడవతిఱేయవనైయెన్ఱు) ముతలిఱ్ఱిరువన్దాతి. పుల్ కుమణైయామ్ - శాయ్న్దుకొళ్ళయోగ్యమానవణైయామెన్ఱపడి. సంసారతప్తనాకైయాలే తన్నైప్పఱ్ఱి యివనానన్దిక్కిఱాన్, స్వతోనిరతిశయానన్దియానవ నివనైప్పెఱ్ఱానన్దిక్క కూడుమోవెన్న (శేషభూతనిత్యాది). సజ్గత్తాలేయెన్ఱపడి.

''పూమ్'' ఎన్ఱు - అழுకాయ్, అత్తాల్, భోగ్యత్తైయైచ్చొల్లుకిఱతు. స్త్రీత్వమ్ అల్లాతార్క్కు మివళుక్కుమొత్తిరుక్కైయాలే లక్ష్మీ ఎన్నవమైన్దిరుక్క, ''స్త్రీ'' ఎన్ఱువిశేషిక్కిఱతు - కర్మోపాధికమల్లాతస్త్రీత్వత్తైయుడైయళాకైయాలే; అవర్కళిల్ వ్యావృత్తమాన స్త్రీత్వ ముణ్డెన్ఱుమిఱ్ఱోన్ఱ (నిరుపాధిక స్త్రీత్వత్తైయుడైయవెన్గిఱార్). ''ఆకమ్పుణర్వతు'' ఎన్ఱపదప్రయోగత్తుక్కు భావమ్ (ఆత్మగుణఙ్గళిత్యాది). కుమరిరుక్కై - కుమరియాయిరుక్కైయెన్ఱుశబ్దార్థమ్. అతావతు - కుమరి-కుమారీ. కన్నికై. అనుభవయోగ్యమన్ఱిక్కేయిరుక్కైయెన్ఱపడి. ఆత్మగుణఙ్గళిత్యాదివాక్యత్తుక్కు - పరమరసికనానవీశ్వరన్ పిరాట్టియుడైయ విగ్రహసౌన్దర్యాతిశయాదిరూపగుణఙ్గళైయిట్టు ఆత్మగుణపర్యన్తమ్ పోకమాట్టానెన్ఱుకరుత్తు. అణైవతుపుణర్వతెన్గిఱతిఱేయెన్గిఱవాక్యమ్-వ్యాఖ్యాతావినీడుపాడు. ఇవ్వాక్యత్తుక్కుక్కరుత్తు - అగ్ని

అ-అ-వి.— ''గ్రీష్మేశీతమివహ్రదమ్'' ఇత్యత్ర, గ్రీష్మేశీతమిత్యనేన - దృష్టాన్తస్య మహత్త్వంఫలితమ్; దార్ష్టాన్తికేతు బ్రహ్మశబ్దోవర్తతే, ఏతదుభయఞ్చహృదినిధాయాహ (అప్పెరియమడువిలేయితి). చేతనఃపరమాత్మానం లబ్ధ్వానిరస్తాఖిలదుఃఖో నిరతిశయానన్దశ్చయథాభవతి తథా అఖిలహేయప్రత్యనీకానవధికాతిశయానన్దస్స్వయమపి స్వాశ్రితవిశ్లేషాసహిష్ణుత్వాత్ స్వాశ్రితసంశ్లేషా న్నిర్దుఃఖోనిరతిశయానన్దీచభవతీత్యర్థః.— ౪ ''విస్తరస్యచసఙ్గ్రహః'' ఇతిన్యాయాత్ ''గ్రీష్మేశీతమివహ్రదమ్'' ఇత్యేతద్ధృదినిధాయ ఉక్తమర్థం సఙ్గ్రహేణదర్శయతి (విడాయర్మడువిలేయితి). ''అణైవతు'' ఎన్గిఱవర్తమానత్తుక్కర్థమెన్నవుమామ్. ''తాపత్రయఙ్గళాలే'' ఇతి వాక్యే - శేషిణశ్శేషభూతవిషయవిశ్లేషాసహిష్ణుత్వేతత్సంశ్లేషైకధారకత్వేచ భగవద్వ్యామోహఏవహేతురితిఫలతి; ''అణైవతు'' ఇతి-భగవత్కర్తృకతయాభిధానాత్. నాఱ్ఱమ్ కుళిర్త్తి ఇతివాక్యే - విషయస్వభావోపిహేతురితిసూచ్యతే. ''అణైయాయిరుక్కిఱ - అరవోడే, అణైవతు - అణైయుమతు - అణైయానిఱ్పతు'' ఇత్యుభయత్రవర్తమానార్థంహృదినిధాయాహ (శేషభూతనితి). (శేషభూతన్, శేషియితి) పదద్వయఞ్చ- హేతుగర్భమ్. నచేదుభయోరపిస్వరూపసిద్ధిర్నస్యాదితిభావః.—''పూవిలే పరిమళమ్ వడివుకొణ్డాప్పోలే భోగ్యభూతైయాన

౧॥ భార-మో.౪-౫౦. ౨॥ ౧-తి-అ-౫౩. ౩॥ ౪॥

ఈ —అతిఇఆే-మూవర్కుమ్ భోగమొ త్తిరుక్కై-యాలే. ౧[రమ్యమావసథంకృత్వా] అఋపతినాయిరమాణ్డుమ లడునిన్ఱ చక్రవర్తితన్నా౯దరత్తుక్కు-ప్పోరుమ్బడిశమైత్తమాళికైకళిలుమ్, తిరువుళ్ళత్తుక్కు-ప్పొరున్ది అజ్గుకియతాయిరున్దతుకాట్టిలే ఇళైయపెరుమాళ్ శమైత్తఆశ్రమమాయిఱ్ఱు. [త్రయోరమమాణాః] నాయకరాన పెరుమాళ్ రసమల్లవేపిరాట్టియతు, పిరాట్టిక్కు-ప్పిఱక్కుమ్ రసమన్ఱే పెరుమాళతు, అప్పడియే, అచ్చేర్త్తికణ్డుకక్కుమవరిఇఆే యిళైయపెరుమాళ్. [వనే] "పడైవీడర్ కాట్టిలేరమిత్తార్కళ్" ఎన్ఱుతోన్ఱాతే, కాడర్ కాట్టిలేవర్తిత్తాప్పోలే పొరున్దియిరున్దపడి. ఆకచ్చెల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు-సర్వేశ్వరనుమ్ పిరాట్టిమారుమాక త్తిరువనన్దాళ్వానాకిఅపడుక్కై-యిలేయిరుక్క-క్క-ణ్డుకన్దడిమైశెయ్కైముక్తప్రాప్యభోగమాకిఅతు.

(ఇరువరవర్ ముతలున్దానే) బ్రహ్మరుద్రర్కళుక్కు-కారణభూతనాయిరుక్కుమ్. ౨"సబ్రహ్మాసశివః" ఎన్గిఅ ప్రసిద్ధియాలే (ఇరువరవరెన్గిఱార్.) అవ్విభూతియైచ్చొల్లుకిఅవిడత్తిలే (అణైవతు, పుణర్వతు) ఎన్నైయాలే - అతుభోగభూమియాయ్ నిత్యమాయిరుక్కు-మెన్ను మిడముమ్, ఇజ్గు (ముతల్) ఎన్నైయాలే - ఇవ్విభూతియిల్ కార్యకారణభావత్తాల్ వన్దసమ్బన్ధముమ్, ఇతుతాణ్ ఆవతఱివతామెన్ను మిడముమ్ శొల్లుకిఅతు. ఇత్తాల్-బ్రహ్మరుద్రర్కళ్ సంసారబద్ధర్కళెన్ను మిడముమ్, ఈశ్వరనే మోక్షప్రదనాకవల్లానెన్ను మిడముమ్ శొల్లుకిఱార్. ఆక, ఆశ్రయణీయనవనే, బ్రహ్మరుద్రర్కళాశ్రయణీయరల్లరెన్నై; 3 "ఆబ్రహ్మస్తమ్బపర్యన్తాజగదన్తర్వ్యవస్థితాః। ప్రాణినః కర్మజనితసంసారవశవర్తినః" ఎన్నానిన్ఱతిఇఆే.

ఇప్పడిబ్రహ్మరుద్రర్కళుక్కుమ్ కారణభూతనాకైయాలే వన్దమేన్మైయై యుడైయవణ్. (ఎప్పారుట్కుమిణైవనామ్) దేవాదిసకలపదార్థజ్గళ్తోడుమ్ సజాతీయనాయ్ వన్దవతరిక్కుమ్. బ్రహ్మరుద్రర్కళ్ నడువేవన్దతరిప్పతు, ఉపేన్ద్రనాకతు, చక్రవర్తిశ్రీవసుదేవర్కళకవిలే అమైత్తువన్దుపిఅప్పతు, మహావరాహమావతు, కుబ్జామ్రమావతాకానిఱ్కుమ్. ఇప్పడితాఴ్విట్టుప్పిఱక్కిఅతెతుక్కాక వెన్నిల్ (వీడుముతలామ్) మోక్షప్రదనాకైక్కాక.

జీ-అ.—పారియన్యాయత్తాలే, పిరాట్టియోడేకూడవెడుక్కైయాలే-ఇవ్విరువర్కుమ్ పిఱక్కుమ్రసమ్, శేర్త్తియైయనుభవిక్కైయాలే తిరువనన్దాళ్వానుక్కుమ్ పిఱక్కుమెన్ఱు. ఉక్తత్తుక్కుసంవాదమ్ (రమ్యమావసథమిత్యాది). శ్రీసజ్ఞే పే. "రమ్యమ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (అఋపతినాయిరమిత్యాది). శమైత్త - ఆక్కిన. కట్టినవెన్ఱపడి. నాయకనాయకికళ్ పరస్పరసంశ్లేషత్తాలేరమిక్కిఱార్కళ్, ఇళైయపెరుమాళ్ రమిక్కుమ్బడియెన్నెన్న (నాయకరానవిత్యాది). విషయభేదప్రయుక్తరసభేదస్సర్వత్రసమానఇతిభావః. చిత్రకూటత్తిలిరుప్పైచ్చొన్నపోతే- "వనే" ఎన్ఱతుసిద్ధమాయిరుక్క, పునః "వనే" ఎన్ఱువిశేషిత్తతుక్కుభావమ్ (పడైవీడరిత్యాది). పడైవీడర్-పడైవీట్టిలేయిరుక్కుమవర్కళ్. కాడర్-కాట్టిలేయిరుక్కుమవర్కళ్. "పర్యఙ్కవిద్యైయిల్" ఇత్యాదివాక్యోక్తార్థనిగమనమ్ (ఆకవిత్యాది). ఆకిఅతెన్ఱవనన్తరమ్-ఎన్ఱుఇత్యధ్యాహార్యమ్.

ఇన్నార్ - ఎన్నాతే, "ఇరువరవర్" ఎన్గిఅతెన్నెన్నిల్ (సబ్రహ్మేత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే- "సః" ఎన్గిఅతనుపయుక్తమ్; "బ్రహ్మా, శివః" ఎన్గిఅతేవేణ్డువతు. ఇత్తాల్ఫలితమ్ (అవ్విభూతియైయిత్యాది). నిత్యమాయిరుక్కుమెన్ఱతు-"అణైవతు, పుణర్వతు" ఎన్గిఅవర్తమానత్తాలే సిద్ధమానవర్థమ్. ఆవతఱివతు - ఉణ్డావతునశిప్పతు. కారణత్వకథనత్తాలేఫలితమ్ (ఇత్తాలిత్యాది). కర్మవశ్యరాకైయాలేబద్ధరెన్ఱపడి. "ముతలుమ్" ఎన్ఱచశబ్దత్తుక్కర్థమ్ (ఆకవాశ్రయణీయనిత్యాది). ధ్యేయనుమెన్ఱనుక్తసముచ్చయమెన్ఱపడి. బ్రహ్మాదికళాశ్రయణీయరల్లామైక్కడి సృజ్యత్వకర్మవశ్యత్వజ్గళెన్ఱుతిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి, అవర్కళ్ కర్మవశ్యరెన్నైక్కుప్రమాణమ్ (ఆబ్రహ్మేత్యాది). శ్రీవిష్ణుధర్మే శౌనకవచనమ్.

"సర్వాధికనానవణ్ సులభనానాణ్" ఎన్ఱు అవణ్ సౌలభ్యత్తుక్కతిశయఞ్జొల్లువారాక, ఇత్తాలవణ్ పెరుమైశొల్లుకిఅతెన్గిఱార్ (ఇప్పడియిత్యాది). ఇణైవణ్ - సజాతీయణ్. దేవాదిసమస్తపదార్థజ్గళుక్కు మవతారముఖేన సజాతీయనామెన్ఱుశబ్దార్థమ్. అప్పడియవనవతరిత్తమైయుణ్డోవెన్న (బ్రహ్మరుద్రర్కళిత్యాది). అమైత్తు - సజ్కోచిత్తు. వీడుముతలామ్-మోక్షత్తుక్కుహేతువాయిరుక్కుమ్. అప్పడిమోక్షమ్కొ

ఈ.—అవతరిత్తవిడజ్గళిలే పక్షిక్కు మోక్షత్తైక్కొడుప్పతు, పిశాచత్తుక్కు మోక్షత్తైక్కొడుప్పతాకానిఱ్కుమ్, అవణ్ణవన్దవతరిప్పతు మోక్షప్రదనాకైక్కాక వాకిల్, ఎల్లారుమ్పిఱన్దు ముక్తరాకవేణ్డావోవెన్నిల్ (పిఱవిక్కడల్ నీన్దువార్క్కు - పుణైవర్) "సంసారమెన్నుమ్పెరుజ్గడల్, అతైజ్గళాల్ కడక్కప్పోకాతు, ప్రబలనాననీయేకళిత్తుత్తరవేణుమ్" ఎన్నిరుప్పార్క్కు ప్రతిభూవాయ్ నిన్ఱుకడత్తిక్కొడుక్కుమ్. పుణైయామవనెన్ఱపడి - సర్వభరనిర్వాహకనామవనెన్ఱపడి. ౧ "సంసారసాగరంఘోరమనన్తక్లేశభాజనమ్ । త్వామేవశరణంప్రాప్య" ఎన్నిరుప్పార్క్కుక్కడత్తిక్కొడుక్కుమ్. †(పుణైవనెన్ఱు - తెప్పమామవనెన్నవుమామ్) ౨ "విష్ణుపోతమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే - ఏకదేశత్తైప్పఱ్ఱినిత్తైయన్ఱిక్కే, అక్కరైయుమిక్కరైయుమాయ్నిఱ్కుమోడమాయిఱ్ఱు. ౧.

జీ-అ-డు త్తవిడముఖ్తో విన్న (అవతరిత్తవిత్యాది). ౩ "సంస్కారమకరోత్తస్యబ్రహ్మమేధేనరాఘవః। స్వపదఞ్చదదౌతస్మైయోగిధ్యేయంసనాతనమ్" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి (పక్షిక్కుమోక్షత్తైక్కొడుప్పతెన్ఱతు). పక్షి-జటాయు. ౪ "అక్షయ్యస్స్వర్గవాసస్తేయావదిన్ద్రోభవిష్యతి । నష్టేశక్రేతతస్స్వర్గాత్సాయుజ్యంమమగచ్ఛతు" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి (పిశాచత్తుక్కుమోక్షత్తైక్కొడుప్పతెన్ఱతు). పిశాచః- ఘణ్టాకర్ణః. పుణైవనామ్-పుణైప్పట్టవనామ్ పుణై - ప్రతిభూవుమ్, తెప్పముమ్, భరముమ్. యో ధనికాధమర్ణయోర్మధ్యేతిష్ఠతి, సః - ప్రతిభూరిత్యుచ్యతే. ఇవర్-పుణైయాయ్, ఫలప్రదర్ వేఱొరుత్తనారెన్న (పుణైయామవనిత్యాది). అప్పడికడత్తిక్కొడుక్కుమోవెన్న (సంసారసాగరమిత్యాది). జితన్తాయామ్. ౫ "నిస్తరన్తిమనీషిణః" ఎన్ఱుమేల్. పుణైవర్ - తెప్పమామవనెన్ఱర్థాన్తరత్తుక్కు ప్రమాణమ్ (విష్ణుపోతమిత్యాది). శ్రీవిష్ణుధర్మే, "సంసారార్ణవమగ్నానాం విషయాక్రాన్తచేతసామ్ । విష్ణుపోతంవినానాన్యత్కిఞ్చిదస్తిపరాయణమ్." విష్ణు - వ్యాప్తౌ ఇతిధాతుం హృదినిధాయ విష్ణుశబ్దార్థమాహ (ఏకదేశత్తైయిత్యాది). మధ్యేభజ్గురత్వశజ్కావకాశోనేతిభావః. అరవణైమేల్ - అణైవతు, పూమ్పావైయాకమ్ పుణర్వతు, ఇరువరవర్ ముతలుమ్తానే, వీడుముతలామ్ పుణైక్కాక - ఎప్పొరుట్కుమిఱైవనామ్, పిఱవిక్కడల్ నీన్దువార్క్కు-పుణైవనిత్యన్వయః. ౧.

అ-అ-వి-పిరాట్టియిన్ తిరుమేనియై" ఎన్ఱురైయిలే.—ఇరువరవర్ముతలుమ్ తానేయాయ్-ఎప్పొరుట్కుమ్-ఇఱైవనామవనాయ్, వీడుముతలామవనాయ్-పిఱవిక్కడల్ నీన్దువార్క్కు - పుణైవనామవన్ - అణైవతరవణైమేల్; పుణర్వతుపూమ్పావైయాక మిత్యన్వయః. ౧.

ప్ర-తి.—అణైవతరవణైప్రవేశే. (మాల్యవాన్ తొడక్కమానార్ రావణనుక్కుచ్చొన్న హితమ్పోలే అవర్ కళిత్తైయనాదరిత్తిరుక్క) యుద్ధకాణ్డేపఞ్చత్రింశే, "తతస్తుసుమహాప్రాజ్ఞోమాల్యవాన్నామరాక్షసః । రావణస్యవచశ్శ్రుత్వాఇతిమాతామహోబ్రవీత్ ॥ ౬॥ విద్యాస్వభివినీతోయో రాజారాజన్నయానుగః । సశాస్తిచిరమైశ్వర్యమరీంశ్చకురుతేవశే ॥ ౭॥ సన్దధానోహికాలేనవిగృహ్ణంశ్చారిభిస్సహ । స్వపక్షవర్ధనంకుర్వన్మహదైశ్వర్యమశ్నుతే ॥ ౮॥ హీయమానేనకర్తవ్యోరాజ్ఞాసన్ధిస్సమేనచ । నశత్రుమవమన్యేతజ్యాయాన్కుర్వీతవిగ్రహమ్ ॥ ౯॥ తన్మహ్యంరోచతేసన్ధిస్సహరామేణరావణ । యదర్థమభియుక్తాస్స్మసీతాతస్మైప్రదీయతామ్ ॥ ౧౦॥" ఇతిమాల్యవతోక్తేసతిరావణః ఉత్తరసర్గే, "తత్తుమాల్యవతోవాక్యంహితముక్తందశాననః । నమర్షయతిదుష్టాత్మాకాలస్యవశమాగతః" ॥౧॥.—అరణ్యకాణ్డేఏకోనచత్వారింశే సీతాహరణార్థంసాహాయ్యంకర్తవ్యమిత్యుక్తోమారీచః, "అహంతస్యప్రభావజ్ఞోనయుద్ధస్తేనతేక్షమమ్ । బలింవానముచింవాపిహన్యాద్ధిరఘునన్దనః ॥ ౧౮॥ రణేరామేణయుధ్యస్వక్షమాంవాకురురాక్షస । నతేరామకథాకార్యాయదిమాంద్రష్టుమర్హసి ॥ ౧౯॥ బహవస్సాధవోలోకేయుక్తాధర్మమనుష్ఠితాః । పరేషామపరాధేనవినష్టాస్సపరిచ్ఛదాః ॥ ౨౦॥ సోఽహంతవాపరాధేనవినశ్యేయంనిశాచర । కురుయత్తేక్షమంతత్త్వమహంత్వాంనానుయా

---

† కుణ్డలితవాక్యమ్, "తెప్పమామవన్" ఎన్ఱప్రమాణత్తిరట్టిల్ ప్రతీకబలత్తాలేయుణ్డెన్ఱుమ్, "అర్థాన్తరంహృదినిధాయ" ఎన్ఱఅణ్డైయవళ్ళైన్దానినాలేయిల్లైయెన్ఱుమ్తోన్ఱుకిఱతు. ౧॥జి-స్తో. ౨॥వి-ధ. ౩॥పా-పు ౨-౮౪. ౪॥హరి-వం. ౨౭౪-౨౪.

మిహ॥ ౨౨॥" ఏవంమారీచేనోక్తస్సతిరావణః; ఉత్తరసర్గే, "మారీచేనతుతద్వాక్యంక్షమంయుక్తఞ్చరావణః। ఉక్తోనప్రతిజగ్రాహమర్తుకామఇవౌషధమ్॥ ౧॥".——యుద్ధకాణ్డేనవమే, "ననక్షమంవీర్యవతాతేనధర్మానువర్తినా। వైరంనిరర్థకంకర్తుందీయతామస్యమైథిలీ॥ ౧౭॥ యావన్నసగజాంసాశ్వాంబహురత్నసమాకులామ్। పురీందారయతేబాణైర్దీయతామస్యమైథిలీ॥ ౧౮॥ యావత్సుఘోరామహతీదుర్ధర్షాహరివాహినీ। నావస్కన్దతినోలఙ్కాంతావత్సీతాప్రదీయతామ్॥ ౧౯॥ వినశ్యేద్ధిపురీలఙ్కాశూరాస్సర్వేచరాక్షసాః। రామస్యదయితాపత్నీస్వయంనయదిదీయతే॥ ౨౦॥ ప్రసాదయేత్వాంబన్ధుత్వాత్కురుష్వవచనమ్మమ। ఇదంతథ్యంత్వహంబ్రూమి దీయతామస్యమైథిలీ॥ ౨౧॥" ఇత్యారభ్య,దశమైకాదశద్వాదశత్రయోదశచతుర్దశపఞ్చదశసర్గోక్తప్రకారైరపిబహుముఖేనహితముక్తవన్తం విభీషణం ప్రతిరావణః,షోడశే, "అన్యస్త్వేవంవిధం బ్రూయాద్వాక్యమేతన్నిశాచర। అస్మిన్ముహూర్తేనభవేత్త్వాంతుధిక్కులపాంసనమ్॥ ౧౬॥"

(ముతలాప్పట్టు) (అణైవతరవణైమేల్) (అణైవతు) శ్రీభారతే [మో ౪] మజ్కిగీతాయామ్, ¶ "త్యక్త్వాకామంభయంక్రోధం లోభంమోహఞ్చమత్సరమ్। ఏషబ్రహ్మప్రవిష్టోస్మిగ్రీష్మేశీతమివహ్రదమ్॥ ౫౦॥".——(భోగమొత్తిరుక్కైయాలే)శ్రీసహ్యే పే, "రమ్యమావసథంకృత్వారమమాణావనేత్రయః। దేవగన్ధర్వసఙ్కాశాస్తత్రతేన్యవసన్సుఖమ్॥ ౩౧॥"——(ఇరువర్) శ్రీనారాయణానువాకే[౧౧], "తస్యాశ్శిఖాయామధ్యే పరమాత్మావ్యవస్థితః। సబ్రహ్మసశివస్సేన్ద్రస్సోక్షరఃపరమస్స్వరాట్"——శ్రీవిష్ణుధర్మే, "అబ్రహ్మస్తమ్బపర్యన్తా జగదన్తర్వ్యవస్థితాః। ప్రాణినఃకర్మజనిత సంసారవశవర్తినః" ఇతిశౌనకవచనమ్.——(వీడుముతలామ్) (పక్షిక్కుమోక్షత్తైక్కొడుప్పతు) ఆరణ్యకాణ్డేఽష్టషష్టితమే, "గృధ్రరాజందిధక్ష్యామి మత్కృతేనిధనంగతమ్॥ ౨౬॥ నాథంపతగలోకస్యచితామారోపయామ్యహమ్॥ ౨౯॥" రాఘవః॥ ౨౯॥ యాగతిర్యజ్ఞశీలానామాహితాగ్నేశ్చయాగతిః। అపరావర్తినాంయాచయాచభూమిప్రదాయినామ్। మయాత్వంసమనుజ్ఞాతో గచ్ఛలోకాననుత్తమాన్। గృధ్రరాజమహాసత్త్వసంస్కృతశ్చమయావ్రజ॥ ౩౦॥".——(పిశాచత్తుక్కు మోక్షత్తైక్కొడుప్పతాకానిఱ్కుమ్) శ్రీహరివంశే [౨౮౪] కైలాసయాత్రాయామ్, "తతఃప్రోవాచభగవాన్ స్థితంకామమివాపరమ్॥ ౨౩॥ అక్షయ్యస్స్వర్గవాసస్తేయావదిన్ద్రోభవిష్యతి। తావత్స్వర్గీభవానస్తుశాసనాన్మమనాన్యతః॥ ౨౪॥ నష్టేశక్రేతతస్స్వర్గాత్సాయుజ్యంమమగచ్ఛతు॥౨౫॥"— (పుణైవన్) జితన్తాయామ్, "సంసారసాగరంఘోరమనన్తక్లేశభాజనమ్। త్వామేవశరణంప్రాప్య నిస్తరన్తిమనీషిణః"——(తెప్పమావన్) శ్రీవిష్ణుధర్మే, "సంసారార్ణవమగ్నానాం విషయాక్రాన్తచేతసామ్, విష్ణుపోతంవినానాన్యత్కిఞ్చిదస్తిపరాయణమ్"   ౧.

ముతల్ శీరువన్దాతి - ఐమ్బత్తుమూన్తామ్పాట్టు.— శేన్తాల్ కుడైయామిరున్దాల్ శిఙ్గాశనమామ్। నిన్తాల్ మరవడియామ్ నీళ్ కడలుళ్। ఎన్తుమ్ పుణైయామ్మణివిళక్కామ్ పూమ్బట్టామ్పుల్ కుమ్। అణైయామ్తిరుమాఱ్కరవు.

———

తాత్పర్యము.—ఆదిశేషుఁడనియెడి సర్పముమీఁద శయనించినవాఁడును, పుష్పములవలె భోగ్యురాలైన పిరాట్టితో సంశ్లేషించువాఁడును,సృష్టికర్తయైన బ్రహ్మకును సంహారకర్తయైన రుద్రునికిని నిర్వాహకుఁడును,అనేకావతారంబులెత్తి సకలపదార్థములకుసజాతీయుఁడై యవతరించువాఁడును,మోక్షప్రదుఁడునునైన సర్వేశ్వరుఁడు ఘోరసంసార సముద్రమును దాటవలయునని యుండువారలకుతారకుఁడగుటవలన శ్రీమన్నారాయణుఁడే సర్వేశ్వరుఁడని యాళ్వార్లుసాధించిరి.   ౧.

మూ.—నీన్దనుయర్ న్దమెయ్యిరుమ్ ఆఴియమ్ పడైత్తవైయుమ్। నీన్దనుయరిల్లావీడుముతలామ్।
పూన్దణ్ పుణర్ ప్పాయ్ కైయానై యిడర్ కడిన్ద। పూన్దణ్ తుழாయెన్ తనినాయకన్ పుణర్ ప్పే॥   ౨॥

ఆ,—(నీన్దమ్) "వీడుముతలామ్" ఎన్గిఱపదత్తైవివరిక్కిఱతు.జన్మజరామరణాద్యపరిమితసమస్తదుఃఖరహితమాన మోక్షత్తుక్కు కారణమెమ్బెరుమానోడుళ్ళసమ్బన్ధమ్; అతెఙ్గేకణ్డోమెన్నిల్, శ్రీగజేన్ద్రాళ్వాన్పక్కలిలేకణ్డో మెన్గిఱార్.   ౨.

———

¶ అచ్చిట్టభారతకోశత్తిల్ ఇన్దపూర్వార్ధమ్ కాణవిల్లై.

అన్వ.—పూ తణ్ పునల్ (3) పాయ్ కై యానై ఇడర్ (౬) కడిన్ద పూమ్ తణ్ (౯) తుళాయ్ ఎన్ తనినాయకన్ (౧౨)పుణర్ప్పు నీన్దుమ్ తుయర్(౧౫) పిఱవి ఉట్పడ మఱ్ఱు (౧౮) నీన్దుమ్ ఎవ్వై తుయరుమ్ (౨౧) ఇల్లా వీడు ముతలామ్. (౨౪).

పన్ని.— అనన్తరమ్, సంసారనిస్తరణపూర్వకమాన మోక్షత్తుక్కు హేతువవనుడైయ సమ్బన్ధమెన్గిఱార్.

ఇస్సంసారనివృత్తిక్కు నిదర్శనమెన్నలామ్బడి పూవైయుడైత్తాయ్, కుళిర్న్ద, పునలైయుడైయ, (3) పొయ్ కైయిలే, యానైక్కు, ముతలైయాల్ వన్దవిడరై, (౬) పోక్కిన, శెవ్వియైయుడైత్తాయ్, కుళిర్న్ద (౯) తిరుత్తుళాయైయుడైయనాయ్, అత్తాలే, ఎనక్కు, అద్వితీయనాయకనానవనుడైయ, (౧౨) సమ్బన్ధమానతు, ఇచ్చేతననుక్కు నీన్దానిఱ్కుమ్బడి దుస్తరమాయ్, దుఃఖోత్తరమాన,(౧౫) పిఱవి, ఉట్పడ, మఱ్ఱుమ్, (౧౮) నీన్దుమ్బడియాన, జరామరణాదికళాన వెవ్వకైప్పట్ట, దుఃఖముమ్, (౨౧) స్పర్శియాత, మోక్షానన్దత్తుక్కు, హేతువామ్, (౨౪) ముతఱ్పాట్టిల్ "వీడుముతలామ్" ఎన్ఱతైవివరిత్తతు. ౨.

అర్థము.—పుష్పములును చల్లని ఉదకమునుకల (3) తటాకమునందు గజమునకు నాపదను (౬) పోఁగొట్టినవాఁడును మనోహరమై చల్లని (౯) తులసిమాలకలవాఁడును నాకు అద్వితీయస్వామియునునైన (సర్వేశ్వరునియొక్క) (౧౨) సంబంధము, ఈతకొట్టఁదగిన (దాటనశక్యములగు) దుఃఖజనకములైన (౧౫) జన్మములతోఁ జేరి తక్కిన (౧౮) ఈతకొట్టఁదగిన (దాటనశక్యములగు) ఎట్టికూరిరములైన దుఃఖములును (౨౧) లేని మోక్షమునకుఁ గారణమగును. (౨౪) ౨.

ఈ.—ఇరణ్డామ్బాట్టు, ఎన్ తనినాయకన్ పుణర్ప్పు ఎన్గైయాలే - ఎమ్బెరుమాన్తాన్ వేణుమో?, అవనోడుళ్ళసమ్బన్ధమే మోక్షప్రదమెన్గిఱార్.

(నీన్దుమిత్యాది) "పిఱవిక్కడల్ నీన్దువార్క్కు" ఎన్గిఱవతినుడైయ వివరణమాయిరుక్కిఱతు. నీన్దుమ్తుయర్ప్పిఱవియుట్పడ మఱ్ఱెవ్వైయుమ్నీన్దుమ్, తుయరిల్లావీడుముతలామెన్ఱుపిరిత్తు యోజిక్కవుమామ్; అన్ఱిక్కే, ఒన్ఱాకవీట్టువిశేషణమాకవుమామ్. (నీన్దుమిత్యాది) "నీన్దుమ్" ఎన్గిఱవర్తమాననిర్దేశత్తాలే - తడక్కవరితాన దుఃఖత్తైవిళైప్పతానజననన్దొడక్కమానమఱ్ఱుముణ్డాన అపక్షయవినాశాదికళైయుమ్కడత్తుమ్;(తుయరిల్లావీడు

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్బాట్టు (నీన్దుమిత్యాది), పుణర్ప్పు - సమ్బన్ధమ్.

(పిఱవిక్కడలిత్యాది). "పిఱవిక్కడల్ నీన్దువార్క్కు - పుణైవనామ్" ఎన్ఱుశొన్న మోక్షప్రదత్వవివరణమిత్యర్థః. మున్దివనన్వయత్తుక్కుచ్చేరవర్థమ్ (నీన్దుమెన్గిఱవిత్యాది). ఎవ్వైయుమ్నీన్దుమ్ - నీత్తుమ్. "నీన్దుమ్" ఎన్గిఱమెల్లాళ్ ఱై - వల్లాళ్ ఱాక్కిక్కొళ్వతు. నీత్తుమ్-(కడత్తుమ్). ద్వితీయాన్వయత్తుక్కుచ్చేరవర్థమ్ (కడక్కవరితానవిత్యాది). తుయర్ప్పిఱవి - తుయరై విళైక్కిఱపిఱవి, సామానాధికరణ్యమ్ - కార్యకారణభావేన. "మఱ్ఱెవ్వైయుమ్" ఎన్ఱు - జన్మవ్యతిరిక్తవికారపఞ్చకత్తైయుమ్శొల్లుకిఱతు. (నీన్దుమ్ తుయరాన - మఱ్ఱెవ్వై

అ-అ-వి —ఏతేన-ప్రథమగాథావతారికాయామ్ "ఇతిలేయొరుపదత్తైప్పఱ్ఱిప్పోరుమవైయుమ్" ఇత్యుక్తోఽర్థోదర్శితోభవతి.— "నీన్దుమ్" ఎన్గిఱమెల్లాళ్ ఱై - వల్లాళ్ ఱాక్కి, (నీన్దుమ్తుయర్ప్పిఱవియుట్పడ మఱ్ఱెవ్వైయుమ్నీన్దుమ్, తుయరిల్లావీడుముతలామ్ ఎన్ఱుపిరిత్తుయోజిక్కవుమామ్) ఇత్తాల్-అనిష్టనివృత్తిపూర్వకమాకవిష్టప్రాప్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. (ఒన్ఱాకవీట్టువిశేషణమాకవుమామ్) నీన్దుమ్తుయర్ప్పిఱవియుట్పడ-నీన్దుమ్తుయరాన-మఱ్ఱెవ్వైయుమ్, ఇల్లావీడుముతలామ్; ఇత్తాల్-కేవలమిష్టప్రాప్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. ఇరణ్డునిర్వాహత్తుక్కుమడైవేళఙ్గార్థమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నీన్దుమెన్గిఱవిత్యాది). ౨.

ఈ.—ముతలామ్) దుఃఖగన్ధరహితమాన మోక్షత్తుక్కుమ్ హేతువామ్. కడక్కవరితానదుఃఖత్తైయుడైత్తానజన్మన్దోడక్కమాకనీదున్నుయరానమర్ఱైవ్వైయుమిల్లాతమోక్షత్తుక్కు హేతువామెన్నుతల్. ఇవర్ వీడెన్గిఅతు-సంసారనివృత్తిమాత్రత్తైయన్ఱు, ౧*సుఖభావైకలక్షణైయానభగవత్ప్రాప్తియై. ౨«ముక్తిర్మోక్షోమహానన్దః" ఎన్నక్కడవతిఱే. ఇప్పడిదుఃఖత్తైప్పోక్కి-వీడుముతలాక వెఱ్ఱేకణ్డోమెన్నిల్ (పూన్దణిత్యాది) పరప్పుమాఅప్పూత్తుక్కళిర్న్దపునలై యుడైత్తానపాయ్కై యిలేపోయ్ప్పుక్కుముత్తలైయాలే యిడర్పట్టవానైయినుడైయ దుఃఖత్తై వాసనైయోడేపోక్కినవన్. «పూవిత్చ్వవియత్ఱియామే తిరువడికళిలేయిడవేణుమ్" ఎన్ఱునినైత్తుత పెఱామైయాల్ వన్దవిడరైప్పోక్కిన.

(పూన్దణ్డుఴాయెన్దనినాయకన్) వైత్తవళ్ళియత్తోడేకాణుమ్ మడువిలేపోయ్విழுన్దతు. తిరుత్తుழாయిన్పరిమళమ్పోలేకాణుమ్ ఆనైయిడరైక్కడిన్దతు. ఆనైయిడరావతు - ౩«సర్వేశ్వరనాపత్సఖన్' ఎన్ఱిరున్దోమ్, ఇవనిప్పడి

జీ-ఆ.—యుమ్-ఇల్లాత) నీదానిఱుక్కుమ్బడి దుస్తరమాయ్ దుఃఖోత్తరమాన జరామరణాదికళానమఱ్ఱైవ్వైక్కప్పట్ట దుఃఖఙ్గళుమిల్లాతవెన్ఱపడి. మున్దినవన్వయార్థత్తిలే - అనిష్టనివృత్తి పూర్వకమాక విష్టప్రాప్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. ద్వితీయాన్వయార్థత్తిలే - కేవలమిష్టప్రాప్తియై చ్చొల్లుకిఱతు కైవల్యప్రాప్తిం వారయతి (ఇవర్ వీడెన్గిఱతిత్యాది). (సుఖభావైకేతి) పక్షేంశేపఞ్చమే, (నిరస్తాతిశయాహ్లాద సుఖభావైకలక్షణా। భేషజంభగవత్ప్రాప్తిరేకాన్తాత్యన్తికీమతా) పూర్వాధ్యాయే - తాపత్రయజనితదుఃఖప్రదర్శనేన, సంసారేదుఃఖంవినాసుఖలేశోపినాస్తీత్యుక్తమ్; ఏతాదృశదుఃఖంకేననివర్త్యతఇత్యత్ర, నిరతిశయానన్దబ్రహ్మప్రాప్త్యానివర్త్యత ఇత్యుచ్యతే - అనేనశ్లోకేన. (నిరస్తాతిశయేతి) సుఖాన్తరస్యబ్రహ్మలోకాదిగతస్యాతిశయో నిరస్తోయేనబ్రహ్మానుభవసుఖేన, తత్ - నిరస్తాతిశయమ్. ఆహ్లాదరూపంసుఖమ్-ఆహ్లాదసుఖమ్. ఆహ్లాదః-మోహసమ్భేదః. సుఖాన్తరానుభవాత్మత్వాపాదకోత్కర్షవత్సుఖమ్- ఆహ్లాదసుఖమ్. అతావతు - ౩ «యత్రనాన్యత్పశ్యతి" ఎన్గిఱపడియే బ్రహ్మానుభవదశైయిలే వేఱొరుసుఖాన్తరత్తిల్ నెఞ్జుశెల్లాతపడియాయిరుక్కిఱ సుఖమెన్ఱపడి. (భావశబ్దత్తాలే) దుఃఖనివృత్తియుమ్ - సుఖమాయిరుక్కుమిఱే, అత్తైవ్యావర్తిక్కిఱతు. ఏకశబ్దేన - సుఖసాధనత్వేన సుఖశబ్దవాచ్యచన్దనకుసుమాదీన్వ్యావర్తయతి. అక, నిరస్తమాన బ్రహ్మలోకాదిగతసుఖాన్తరఙ్గళినుడైయ వతిశయత్తైయుడైత్తాయిరుక్కిఱ వాహ్లాదరూపసుఖమాకైయే స్వైయుమే పడివాకవుడైత్తా యిరుప్పతాయెన్ఱపడి. ఏకాన్తా - దుఃఖాసమ్భిన్నా. ఇత్తాల్ - స్వర్గాద్యనుభవఙ్గళ్ పోలే దుఃఖమిశ్రమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే సుఖైకతానమాయిరుక్కుమెన్ఱు, స్వర్గాద్యనుభవవ్యావృత్తి. యద్వా, ఏకాన్తా-అనన్యప్రయోజనా. ఆత్యన్తికీ - అన్తమతీత్యవర్తమానా. నిత్యైయెన్ఱపడి. భగవత్ప్రాప్తిః - భగవదనుభవః. భేషజంమతా - సంసారదుఃఖత్తుక్కు మరున్దాయిరుక్కుమెన్ఱు - ఇష్టమాయిరుక్కుమెన్ఱపడి. ప్రాప్తిశబ్దమ్ - అనుభవత్తైచ్చొల్లుమోవెన్నిల్; ౪ «గత్యర్థాబుద్ధ్యర్థాః" ఎన్గిఱన్యాయత్తాలే ప్రాప్తిశబ్దమ్ - అనుభవత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. భగవచ్ఛబ్దః-ప్రాప్యస్యహేయప్రత్యనీకకల్యాణగుణాత్మకత్వం వక్ష్యమాణంసూచయన్, తత్ప్రాప్తేర్నిరస్తాతిశయేత్యాద్యుచ్యమానం వైశిష్ట్యముపపాదయతి. «వీడు" ఎన్ఱు - విడుకైయైచ్చొల్లుమొழியే, భగవదనుభవత్తైచ్చొల్లుమోవెన్న (ముక్తిర్మోక్షఇత్యాది). «ముక్తిర్మోక్షోమహానన్దః" ఇతినైఘణ్టుకాః. పరప్పుమాఅ - విస్తారమెల్లామ్. పునల్ - జలమ్. «ఇడర్" ఎన్ఱతుక్కుమూన్ఱర్థమ్ - ముతలైయాల్ వన్దక్లేశమాతల్, ౫ «నాహం కళేబరస్యాస్యపరిజీర్ణస్యకామయే। కరస్థకమలాన్యేవ పాదయోరర్పితుంహరే" ఎన్ఱు - పూవిత్చ్వవియఱియామే తిరువడికళిలే యిడప్పెఱామైయాల్ వన్ద మనఃక్లేశమాతల్, «ఆపత్సఖనాన సర్వేశ్వరనై, ఇన్ఱతవాతొழிన్దాల్, 'నిర్ఘృణన్' ఎన్ఱులోకత్తార్ శొల్లప్పోకిఱార్కళ్" ఎన్గిఱక్లేశమాతల్. ముతలర్థమ్ (పరప్పుమాఅవిత్యాది). ద్వితీయార్థమ్ (పూవిలిత్యాది).

« పూమ్తణ్డుழாయ్ఙ్తనినాయకన్ - పాయ్కైయానై యిడర్కడిన్ద" ఎన్ఱుకూట్టియర్థమ్ (వైత్తవిత్యాది). «ఆనైయిడర్కడిన్దపూమ్తణ్డుழாయ్" ఎన్ఱుకూట్టితాత్పర్యమ్ (తిరుత్తుழாయిలిత్యాది). నతుసర్వేశ్వర ఇత్యర్థః. పరిమళమ్మున్నేవన్దిడరైప్పోక్కిన్ఱెన్ఱపడి. తృతీయార్థమ్ (ఆనైయిడరావతిత్యాది). «ఎన్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఆనైయిడరిత్యాది). అన్వయముఖేన ప్రథమ

౧॥ వి-పు-౬-౫-౫౯. ౨॥ ౩॥ ఛాం-౭-౨-౨౪. ౪॥ ౫॥ వి-ధ.

ఈ.—యాపన్ననాక ఉతవాతొழிవతే!, నిర్ఘృణనాయిరున్దానీ!' ఎన్ఱు నాట్టిలుళ్ళార్ నినైక్కిఱ్చెయ్‌పతెన్!'' ఎన్ఱు అత్తాలేవన్ద ఇడరాకిలుమామ్. (ఎన్‌తనినాయకన్) ఆనైయిడరై ప్పోక్కుకైయన్ఱిక్కే. తమ్మిడరై ప్పరిహరిత్తాప్పోలేయాయిఱ్ఱు ఇవర్‌క్కిరుక్కిఱతు. (పుణర్‌ప్పు) అవనోట్టైసమ్బన్ధమ్. అవన్ఱిరువడికళిల్ సమ్బన్ధమ్, దుఃఖనివృత్తియైయుమ్బణ్ణి, ౧''సుఖభావైకలక్షణమ్'' ఎన్గిఱపేఱ్ఱైయుమ్‌తరుమ్. తనినాయకన్ పుణర్‌ప్పు-వీడుముతలామ్ ఎన్ఱన్వయమ్. ౨.

జీ-అ.—యోజనామాహ(అవన్ఱిరువడికళిలిత్యాది). సమ్బన్ధమ్-సమ్బన్ధజ్ఞానమ్. ౨''తమేవంవిద్వాన్'' ౩''సన్తమేనమ్''ఎన్నక్కడవతిఱే. ద్వితీయయోజనైయెప్పటిఱ్ఱు (తనినాయకనిత్యాది). ఉభయవిధనిర్వాహేపి - ఉత్తరార్ధపూర్వకమన్వయః. పూమ్‌తణ్ణిత్యారభ్య, నాయకన్ పుణర్‌ప్పు-నీన్దుమ్‌తుయిర్‌తొడఙ్గి. ఎవ్వైయుమ్‌నీన్దుమ్; తుయరిల్లావీడుముతలామిత్యన్వయః. యద్వా, నీన్దుమ్ తుయర్‌ప్పిఱవియుట్పడ-నీన్దుమ్ తుయరానవఱ్ఱైవ్వైయుమ్ ఇల్లావీడుముతలామిత్యన్వయః. ౨.

ప్ర-తి.—(తుయరిల్లావీడు) షష్ఠేంశేపఞ్చమే, ''ఏవంసంసారదుఃఖార్కతాపతాపితచేతసామ్ । విముక్తిపాదపచ్ఛాయామృతేఽత్ర సుఖంనృణామ్॥ ౫౭॥ తదస్య త్రివిధస్యాపిదుఃఖజాతస్యపణ్డితైః । గర్భజన్మజరాద్యేషు స్థానేషు ప్రభవిష్యతః॥ ౫౮॥ నిరస్తాతిశయాహ్లాదసుఖభావైకలక్షణా । భేషజంభగవత్ప్రాప్తిరేకాన్తాత్యన్తికీమతా॥ ౫౯॥ తస్మాత్తత్ప్రాప్తయేయత్నః కర్తవ్యఃపణ్డితైర్నరైః । తత్ప్రాప్తిహేతుర్జ్ఞానంచకర్మచోక్తంమహామునే॥ ౬౦॥''.—— ''ముక్తిర్మోక్షోమహానన్దః'' ఇతినైఘణ్టుకాః.——(ఆనైయిడర్‌కడిన్ద) శ్రీభాగవతే అష్టమస్కన్ధే, [౩] ''సోన్తస్సరస్యురుబలేనగృహీత ఆర్తోదృష్ట్వాగరుత్మతిహరింఖఉపాత్తచక్రమ్ । ఉద్ధృత్యసామ్బుజకరంగిరమాహకృచ్ఛ్రాన్నారాయణాఖిలగురోభగవన్నమస్తే॥ ౩౨॥ తంవీక్ష్యపీడితమజస్సహసావతీర్యసగ్రాహమాశుసరసఃకృపయోజ్జహార । గ్రాహాద్విపాటితముఖాదరిణాగజేన్ద్రంసమ్పశ్యతాంహరిరమూముచదుస్రియాణామ్॥ ౩౩॥''.——(ఆనైయిడర్) శ్రీవిష్ణుధర్మే, ''నాహంకళేబరస్యాస్యత్రాణార్థంమధుసూదన । కరస్థకమలాన్యేవపాదయోరర్పితుంహరే''. ౨.

తాత్పర్యము.—తామరపువ్వులచేఁ బరిపూర్ణమైన చల్లని సరస్సునందభినివేశముతోఁదిగి మొసలిముఖమున జిక్కుకొని దుఃఖించుచున్న గజేన్ద్రాళ్వార్లయొక్క దుఃఖమునుబోఁగొట్టిన యాశ్రితరక్షకుఁడగు శ్రియఃపతియొక్కసంబంధము దుస్తరమైనఘోరసంసారసాగరమునందు మునిగియున్నసంసారులకు జన్మజరామరణములు మొదలగునపరిమితసమస్తదుఃఖములనుబోఁగొట్టి నిత్యానందకరమగు మోక్షమును ప్రాపించును. ౨.

మూ.— పుణర్‌క్కుమయనామ్‌ழிక్కుమరనామ్ । పుణర్‌త్తతన్నున్దియోడాకత్తుమన్ని ।
ప్పుణర్‌త్తతిరువాకిత్తన్మార్విల్‌తాన్‌శేర్ । పుణర్‌ప్పన్‌పెరుమ్బుణర్‌ప్పెఙ్గుమ్బులనే॥ ౩॥

అ.—(పుణర్‌క్కుమ్) జగత్స్రష్టావాన బ్రహ్మావుక్కుమ్ తన్నున్దియై యాశ్రయమాకక్కొడుత్తువైక్కుమ్ ; జగత్సంహర్తావానరుద్రనుక్కుమ్ తన్ఱిరువుడమ్బై యాశ్రయమాకక్కొడుత్తువైక్కుమ్; సర్వలోకేశ్వరియాన పిరాట్టిక్కుమ్ తన్ఱిరుమార్వైక్కొడుత్తువైక్కుమ్; తిరువనన్తాழ்వాన్మేలే కణ్వళర్‌న్దరుళుమ్; ఇప్పడియే మ్బెరుమానుడైయ సర్వేశ్వరత్వచిహ్నభూతమాన దివ్యచేష్టితఙ్గళైయుమ్ ప్రత్యక్షిక్కలామెన్గిఱార్.

అన్వ.—తన్ పుణర్‌త్త ఉన్దియోడు(౩)ఆకత్తు మన్ని పుణర్‌క్కుమ్(౬)అయనామ్ అழிక్కుమ్ అరనామ్ (౯)తన్మార్విల్ పుణర్‌త్త తిరువాకి (౧౨) తాన్ శేర్ పుణర్‌ప్పన్ (౧౫) పెరుమ్ పుణర్‌ప్పు ఎఙ్గుమ్ (౧౭) పులన్.(౧౯).

౧॥ వి-పు-౬-౫-౫౯. ౨॥ పు-సూ. ౩॥ తై-ఆ-౬.

అన్వ.—అనన్తరమ్, అననుడైయ దివ్యమాన చేష్టితజ్గళ్ సర్వత్రప్రసిద్ధమెన్గిఱార్.

తన్నై౨, ఉత్పాదిత్త, తిరునాభియోడేకూడ, (౩) తిరుమేనియిలొరుపార్శ్వత్తిలుమ్, నిత్యవాసమ్పణ్ణి, లోకసృష్టిపణ్ణుకిఱ, (౪) అజనుమాయ్, సంహరిక్కుఱ, హరనుమాయ్, (౯) ఇప్పడితత్తదన్తరాత్మతైయాలేతదాత్మకనాయ్తన్మార్విలే, నిరూపకమామ్పడిశేర్త్తుక్కొళ్ళప్పట్ట, తిరువుడైయనాయ్, (౧౨) తానే, తనక్కుత్తకుతియాన, స్వాధీనచేష్టితనాననుడైయ, (౧౪) అపరిచ్ఛిన్నమాన, దివ్యవ్యాపారజ్గళానవై, ఎజ్గుమ్, (౧౫) కణ్డనుభవిక్కలామ్పడిప్రసిద్ధమ్. (౧౬) "ఇరునరవర్ముతలుమ్దానే" ఎన్గత్తైవివరిత్తతు. ౩.

అర్థము.—తనను బుట్టించిన నాభితోఁగూడ (౩) శరీరైకదేశమందు వసించి సృష్టించు (౪) బ్రహ్మకునిర్వాహకుఁడును సంహరించు రుద్రునికి నిర్వాహకుఁడును (౯) తనవక్షస్థలమందు వసించుచున్న పిరాట్టికిభర్తయైనవాఁడును (౧౨) తానే (తనకు)తగిన చేష్టితములుకలవాఁడునునైనసర్వేశ్వరునియొక్క- (౧౪) పరిచ్ఛేదింపనశక్యములైన దివ్యచేష్టితములు సకలస్థలములయందును (౧౫) కనుబడుచున్నవి. (౧౬).

ఈ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. "ఇరునరవర్ముతలుమ్దానే" ఎన్గిఅపదత్తైవివరియానిన్ఱుకొణ్డు, శ్రియఃపతియానవనుడైయ అతిమానుషచేష్టితజ్గళై ప్రత్యక్షిక్కలామెన్గిఱార్.

(పుణర్క్కుమయనామ్) ఇవన్తన్నైస్పృష్టిక్కైక్కేయే తొழிలాయిరుక్కుఱ బ్రహ్మావుమామ్. (అழிక్కుమరనామ్) శుడుతడిపోలే ఇవన్తన్నైయుడైయనభిత్తుక్కొణ్డునిఱ్కుఱ రుద్రనుమామ్. ౧"తదాదర్శితపన్థానౌ సృష్టిసంహారకారకౌ"౨"సృష్టింతతఃకరిష్యామి త్వామావిశ్యప్రజాపతే" ఎన్గిఅపడియే-అవనన్తరాత్మావాయ్నిన్ఱుప్రవర్త్తిప్పిక్క, ఇవన్తన్నైచ్చెయ్కిఱార్కళ్. (పుణర్త్తతన్నున్దియోడాకత్తుమన్ని) పుణర్క్కుమయ నామழிక్కుమరనామ్. ఇవైతానివర్కళ్ శెయ్యవల్లరావతు అవన్తిరుమేనియైప్పఱ్ఱి యిరున్దపోతాయిఱ్ఱు, స్తనన్ధయప్రజై, వాయిల్ములైవాజ్గినాల్ తరియాతాప్పోలే. ఇత్తాల్, సామానాధికరణ్యత్తాలే - అన్తర్యామిత్వజ్గొల్లిఱ్ఱు. పుణర్త్తతన్నున్దియొన్ఱైయాలే - కారణత్వజ్గొల్లిఱ్ఱు, ఆకత్తుమన్నియెన్ఱైయాలే - తిరుమేనియైప్పఱ్ఱిలబ్ధస్వరూపరెన్నుమిడజ్గొల్లిఱ్ఱు. (పుణర్త్తతిరువాకిత్తన్మార్విల్)తన్తిరుమార్విల్ నిత్యసంశ్లిష్టైయాయిరుక్కుఱ పెరియపిరాట్టియారైయుముడైయనాయ్. ఇతిప్పోతు శొల్లుకిఱతెన్నెన్నిల్ ; బ్రహ్మాదికళుక్కునిర్వాహకన్ ఎన్ఱవోపాతి,

---

జీ-అ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. (పుణర్క్కుమిత్యాది) "ఆకత్తుమన్ని" ఎన్గిఅపదజ్గళైయుమ్, పుణర్త్తతిరువాకి" ఎన్ఱుతొడజ్గి "ఎజ్గుమ్పులనే"ఎన్నుమళవుమ్కటాక్షిత్తనతార్క్కై(ఇరునరవరిత్యాది). "పెరుమ్పుణర్ప్పు' ఎన్ఱైయాలే (అతిమానుషచేష్టితజ్గళైయెన్ఱతు).

"పుణర్క్కుమ్" ఎన్గిఅవర్తమానార్థమ్ (సృష్టిక్కైక్కేయేతొழிలాయిరుక్కుఱవెన్ఱతు). "అయనామ్" ఎన్గిఅసామానాధికరణ్యనిబన్ధనమ్-శరీరాత్మభావమెన్ఱు వివక్షిత్తు, ప్రమాణమ్ (తదాదర్శితేత్యాది). నారాయణీయే నామనిర్వచనాధ్యాయే, "ఏతౌద్వౌవిబుధశ్రేష్ఠౌ ప్రసాదక్రోధజౌస్మృతౌ" ఇతిపూర్వార్ధమ్. (సృష్టింతతఃకరిష్యామీతి). శ్రీవిష్ణుధర్మే, "ఉత్పాద్యపృథివీంసమ్యక్స్థాపయిత్వా యథాపురమ్" ఇతిపూర్వార్ధమ్.(పుణర్త్తతన్నున్దియోడితి) తన్నైయుణ్డాక్కిన వున్దియోడేకూడత్తిరుమేనియిలొరుపార్శ్వత్తిల్ నిత్యవాసమ్పణ్ణిస్పృష్టిక్కుఅవజనుమామ్, సంహరిక్కుఱరుద్రనుమామెన్ఱుశబ్దార్థమ్. సమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్ (ఇవైతానిత్యాది). స్తనన్ధయేత్యాదిక్కుమున్నై- అల్లాతపోతెన్ఱుకూట్టువతు. ఇత్తాల్ - "పుణర్క్కుమయనామ్" ఇత్యాదిప్రథమపాదత్తాలే. అన్తర్యామిత్వజ్గొల్లిఱ్ఱు - శరీరాత్మభావజ్గొల్లిఱ్ఱు. తన్మార్విల్ - "పుణర్త్తతిరువాకి" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (తన్తిరుమార్విలిత్యాది). ౩ "విష్ణోశ్శేషానపాయినీ" ౪ "అకలకిల్లేన్నైఱైయుమ్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ (నిత్యసంశ్లిష్టైయాగియెన్ఱతు). పుణర్త్త - శేర్త్తుక్కొళ్ళప్పట్ట. తటస్థశజ్కైయైయనువదిత్తు పరిహరిక్కిఱార్ (ఇతిప్పోతిత్యాది). ఇతు - లక్ష్మీసమ్బన్ధమ్. ఈశ్వరత్వజ్గొల్లుకిఱ ప్రకరణత్తిలే యితుశొల్లుకైయపేక్షితమో, ఆనపిన్బు ఇతుశొల్లుకిఱతెన్నెన్నిలెన్ఱపడి.

౧॥ భార-మో-౧౬౯-౧౯. ౨॥ వి-ధ. ౩॥ వి-పు ౧-౮-౧౭. ౪॥ ౬౦-౧౦.

ఈ.—లక్ష్మీసమ్బన్ధము మైశ్వర్యత్తుక్కుడలాకైయాలే. పెరియపిరాట్టియారోడేచ్చేర్త్తి, మేన్మైక్కుమ్ నీర్మైక్కుముడలాయిరుక్కుమిఱే. (తాళ్ శేర్ పుణర్ప్పుణ్) సృష్ట్యర్థమాక ఏకార్ణవత్తిలే శాయ్న్దరుళినవనెన్నుతల్, తనక్కుత్తకుతియాన చేష్టితఙ్గళైయుడైయవనెన్నుతల్.

(పెరుమ్బుణర్ప్పెఙ్గుమ్బులనే) బ్రహ్మాదికళధికరిత్తకార్యఙ్గళై అవర్కళ్ వఴియాలేనడత్తియుమ్, తానధికరిత్తకార్యఙ్గళై త్తానేనడత్తియుమ్బోరుకైయాలే, తన్నుడైయ పెరుమ్బుణర్ప్పు - ఆనైత్తొழిల్కళెఙ్గుమ్ కాణలాయిరుక్కుమ్. ౩.

జీ-అ.—లక్ష్మీసమ్బన్ధమ్ నీర్మైక్కుడలాయన్తోవిరుప్పతెన్న (పెరియపిరాట్టియారిత్యాది). మున్దినవర్థత్తిల్, పుణరియై- "పుణర్ప్పు" ఎన్దతాయ్, అత్తైయుడైయవళ్ - "పుణర్ప్పుళ్" ఎన్దతాయ్, తాళ్ శేరుకిఱసముద్రత్తైయుడైయవనెన్దపడి. పుణరి - సముద్రమ్. ద్వితీయార్థత్తిల్, తాళ్ శేర్-తనక్కుత్తకుతియాకచ్చేర్న్దిరుక్కిఱ, పుణర్ప్పై - చేష్టితత్తై యుడైయవనెన్దపడి.

పూర్వార్థంపరామృశన్నాహ (బ్రహ్మాదికళిత్యాది). "తాళ్ శేర్ - పుణర్ప్పుళ్" ఎన్దతిళ్ ద్వితీయార్థత్తైప్పఱ్ఱ(తానధికరిత్తవిత్యాది). ఆనైత్తొழిల్ - అతిమానుషవ్యాపారమ్. పులళ్ - ఇన్ద్రియమ్. ఇఙ్గు - తద్గోచరత్తిలేలక్షణై. పుణర్త్తతన్నున్దియోడు- మన్ని- పుణర్క్కుమయనామ్; ఆకత్తుమన్ని - అழிక్కుమరనామ్; తన్మార్విల్ - పుణర్త్తతిరువాకి - తాళ్ శేర్ పుణర్ప్పనుడైయ పెరుమ్ పుణర్ప్పెఙ్గుమ్ పులనేయిత్యన్వయః. ౩.

అ-అ-వి.—పుణర్త్తతన్నున్దియోడాకత్తుమన్ని - పుణర్క్కుమయనామ్, అழிక్కుమరనామ్; తన్మార్విల్ - పుణర్త్తతిరువాకి - తాళ్ శేర్ పుణర్ప్పుళ్ పెరుమ్పుణర్ప్పెఙ్గుమ్పులళ్ ఎన్ఱైయన్వయమ్. ౩.

ప్ర-తి.—(అழிక్కుమరనామ్) [భార - మో - ౧౬౯.] నారాయణీయే నామనిర్వచనాధ్యాయే, "ఏతౌద్వౌవిబుధశ్రేష్ఠౌప్రసాదక్రోధజౌస్మృతౌ । తదాదర్శితపన్థానౌసృష్టిసంహారకారకౌ ॥ ౧౯ ॥" —— శ్రీవిష్ణుధర్మే, "ఉత్పాద్య పృథివీంసమ్యక్స్థాపయిత్వాయథాపురమ్ । సృష్టింతతఃకరిష్యామిత్వామావిశ్యప్రజాపతే". ౩.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుని నాభికమలమందుఁ బుట్టిలబ్ధస్వరూపుఁడై సకలజగత్సృష్టికర్తయైన బ్రహ్మకును సంహారకుఁడైన రుద్రునికిని నిర్వాహకుఁడును సకలజగత్కారణుఁడును పిరాట్టితో నిత్యసంశ్లిష్టుఁడునునైన భగవంతునియొక్క దివ్యచేష్టితములంతట కనుబడుచున్నవి.౩.

మూ.—పులనైన్దుమేయుమ్బొఱియైన్దునీఙ్గి । నలమన్దమిల్లతోర్ నాడుపుకుపీర్ ।
అలమర్న్దువీయవశురరైచ్చెఱ్ఱాళ్ । పలమున్దుశీరిల్పడిమినోవాతే ॥ ౪॥

ఆ.—(పులళ్) ప్రకృతిబన్ధవినిర్ముక్తరాయ్క్కొణ్డు నలమన్దమిల్లతోర్ నాడుపుకుపీర్, ఇప్పడిసర్వేశ్వరనాయిరున్దవెమ్బెరుమానుడైయ నిరతిశయ భోగ్యమానకల్యాణగుణఙ్గళిలేయోవాతేపడియుఙ్గళెన్గిఱార్. ౪.

అన్వ.—పులళ్ ఐన్దు మేయుమ్ (౩) పొఱి ఐన్దు నీఙ్గి (౬) నలమ్ అన్దమిల్లతు ఓర్ (౯) నాడు పుకుపీర్ అలమర్న్దు (౧౨) వీయ అశురరై శెఱ్ఱాళ్ (౧౫) మున్దు పలమ్ శీరిల్ (౧౮) ఓవాతే పడిమిన్. (౨౦)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, సంసారనివృత్తిపూర్వకమాన పరమపదప్రాప్తిక్కు ఏవంవిధనుడైయ గుణఙ్గళిలే నిత్యావగాహనమ్బణ్ణుఙ్గో ళ్ళెన్గిఱార్.

పులప్పడుమ్విషయఙ్గళ్, ఐన్దిలుమ్, పొరున్ది, (౩) పొఱిపోలేయివనైయకప్పడుత్తిక్కొళ్ళుమ్, ఐన్దిన్ద్రియఙ్గళిన్ వశత్తినిన్ఱుమ్, అకన్ఱు, (౬) ఆనన్దమ్, అళవిఱన్దిరుప్పతాయ్, అద్వితీయమాన, (౯) దేశత్తిలే, పోయ్ప్పుకవేణ్డియిరుప్పీర్, అలమర్న్దు, (౧౨) నశిక్కుమ్బడి, అశురరై, కొన్ఱవనుడైయ, (౧౫) ఆరమ్భమేతొడఙ్గి, ఇనిమైయాలే "ఫలమ్" ఎన్నలామ్బడియాన, గుణఙ్గళిలే, (౧౮) ఎన్ఱుమొక్క, అవగాహియుఙ్గోళ్. (౨౦) రసాయనమానపయఃపాననైరన్తర్యత్తాలేపి తృశాన్తియుమినిమైయుమ్బిఱక్కుమాప్పోలే, భోగ్యగుణఙ్గళిలే నిరన్తరానుభవమ్బణ్ణవేయనిష్టనివృత్తియుమిష్టప్రాప్తియున్దన్నడై యేవరుమెన్ఱుకరుత్తు. పులనుమ్ పొఱియుమెన్గిఱవివై యిరణ్డుమ్ - విషయఙ్గళుక్కుమిన్ద్రియఙ్గళుక్కుమ్ కలన్దుపేరాయ్వరుమ్. ౮

అర్థము.—(ఇన్ద్రియములచే) నెఱుఁగఁదగినవిషయములయొక్క అయిదింటికి స్వాధీనమైన (౩) ఇన్ద్రియములయొక్క అయిదింటి లోనుండి నివృత్తులై(౬)ఆనన్దమునకు నాశములేని అద్వితీయమైన(౯)పరమపదమును బొందవలయువారు భ్రమించి(౧౨)నశించునట్లు అసురులను సంహరించినవానియొక్క (౧౫) ఆరంభమందే ఫలముగనున్న కల్యాణగుణములయందు (౧౮) ఎల్లప్పుడు అవగాహింపుఁడు. (౨౦).

ఈ.—నాలామ్బాట్టు. అవనుడైయవీశ్వరత్వత్తిల్ కణ్ణழிవఱ్ఱిరున్దతు, "ఇనియితుక్కువ్వరుకిల్లై" ఎన్ఱు "నన్నైపెఱవేణుమ్" ఎన్ఱిరుప్పార్ అవనైక్కడుకవాశ్రయిక్కప్పారుఙ్గోళ్ళెన్గిఱార్.

(పులనిత్యాది) పులనైన్దెన్గిఱతు - విషయఙ్గళైయాయ్, అవఱ్ఱిలేప్రవణమాకక్కడవవాన పొఱియైన్దు - శ్రోత్రాదికళ్; అవఱ్ఱుక్కువశ్యరాకైతవిర్న్దు. శిలపదార్థఙ్గళై వత్తైనాఱ్ఱత్తైక్కాట్టిముడిక్కుమాప్పోలే, శబ్దాదికళిలేమూట్టి నశిప్పిక్కైయాలే, ఇన్ద్రియఙ్గళై - పొఱియెన్గిఱతు. ఇత్తాల్ - పరిచ్ఛిన్నవస్తుగ్రాహకమాన ఇన్ద్రియవశ్యరాకైతవిర్న్దు. (నలమిత్యాది) నన్మైక్కుముడివిన్ఱిక్కేయిరుక్కిఱనాట్టిలే పుకవేణ్డియిరుప్పీర్. "స్వవినాశఙ్గాణ్ మోక్షమ్" ఎన్నైయన్ఱిక్కే, అత్తమరానవివర్ నన్మైక్కు ముడివిల్లాతతొరుదేశవిశేషముణ్డాక వరుళిచ్చెయ్తువైత్తారిఱే. (పుకువీర్) ఇప్పేఱ్ఱుక్కు ఇతై వేయధికారమెన్గిఱార్. అతొరునాడు మణ్డాయ్,

జీ-అ.—నాలామ్బాట్టు (పులనిత్యాది) కీழ்ப్పాట్టిల్ ప్రమేయమ్ (అవనుడైయవీశ్వరత్వత్తిల్ కణ్ణழிవఱ్ఱిరున్దతెన్ఱు). కణ్ణழிవఱ్ఱిరున్దతు - అదృఢమాకైతవిర్న్దుస్థిరమాయిరున్దతు.

పులప్పడుమ్ - అఱియప్పడుమవైయాకైయాలే (పులనైన్దెన్గిఱతువిషయఙ్గళైయాయెన్ఱతు). ఐన్దుమేయుమ్ - ఐన్దిలుమ్పొరున్దివర్త్తిక్కుమ్. అత్తాలే - (ప్రవణమాకక్కడవవాన) ఎన్ఱపడి. ఇన్ద్రియఙ్గళై - "పొఱి" ఎన్బానెన్నెన్న (శిలపదార్థఙ్గళైయిత్యాది). శిలపదార్థఙ్గళై - ఎలి, పెరుచ్చాళిముతలానవైకళై. వత్తైనాఱ్ఱత్తై - హేయగన్ధత్తై. పొఱి - బోఙ్. పొఱియైన్దునీఙ్గి - ఇన్ద్రియఙ్గళైన్దినిన్ఱు మకన్ఱు ఇతిశబ్దార్థః. ఇత్తాల్ - "పులనైన్దు" ఎన్గిఱవిత్తాల్. మేలే కటాక్షిత్తుఫలితమ్ (పరిచ్ఛిన్నేత్యాది) విస్పవ్యాఖ్యాతృవాక్యమ్ (స్వవినాశఙ్గాణిత్యాది). ౧"అహమర్థవినాశశ్చేన్మోక్షఇత్యధ్యవస్యతి । అపసర్పేదసౌమోక్షకథాప్రస్తావగన్ధతః" ఇత్యనుసన్ధేయమ్. "పుకువీర్" ఎన్ఱతుక్కు

అ-ఆ-వి.—ఇన్ద్రియవశ్యతైయెత్తవిరవేణ్డువానెన్నెన్న; అనర్థావహముమాయ్ పరిచ్ఛిన్నముమానవస్తువై గ్రహిత్తు, అవ్వழிయాలేయనర్థావహమాకైయాలేతవిరవేణుమెన్గిఱార్ (పరిచ్ఛిన్నవస్తువెన్ఱుతొడఙ్గి) ——(నన్మైక్కుముడివిన్ఱిక్కేయితి). ౨"తత్పదంప్రాప్తుకామాయే విష్ణోస్తేషాంమహాత్మనామ్ । భోగాఃపురన్దరాదీనాంతేసర్వేనరకోపమాః । తత్రానన్దమయాలోకాభోగాశ్చానన్దలక్షణాః । ఆనన్దంనామతల్లోకం పరమానన్దలక్షణమ్".—— పూర్వపక్షిణఃమాయావాదినోవివక్షితాః. విచార్యమాణే యాయికాశ్చైతాదృశాః; ఏతైర్మోక్షదశాయామాత్మ

ఈ.—''అతువెఱవేణుమ్''ఎన్నుమ్ నశ్యైయుముణ్డానాలుమ్, ప్రబలవిరోధికళ్ కిడక్క మాకిల్ ప్రయోజనమిల్లైయే యెన్నిల్ (అలమర్న్దువీయవశురరై చ్చెఱ్‌ఱాన్) విరోధిపోక్కుకైనమ్‌పణియోవెన్గిఱార్. తడుమాఱిముడిను పోమ్బడి అసురవర్గత్తైయళియచ్చెయ్‌తాన్.

అవనుడైయ (పలమున్దుశీరిల్‌పడిమిన్) ఫలమ్‌ముట్పట్టిరుక్కిఱకల్యాణగుణజ్గళిలే ప్రవణరాకుజ్గోళ్. ౧[సుసుఖంకర్తుమవ్యయమ్] ఎన్నుమ్బడి - స్మర్తవ్యవిషయసారస్యత్తాలే, సాధనదశైయేతోడజ్గియినితాయిరుక్కుమిఱే. (ఓవాతే) ''అపర్వణికడల్ తీణ్డలాకాతు'' ఎన్నుమాప్పోలే యొరునియతియిల్లై యితుక్కు, మాఱాతేయాశ్రయిక్క ప్పారుజ్గోళ్. తమక్కురసిత్తపడియాలే, ఇవైవిడామ లనుభవియుజ్గో ళెన్గిఱారెన్నుమామ్. ౨''నానుమ్‌శొన్నేన్‌నమరుమురైమిన్'' ఎన్నుమాప్పోలే. ౪.

జీ.అ.—భావమ్ (ఇప్పేఱ్ఱుక్కిత్యాది). భావమ్ (విరోధీత్యాది). శబ్దార్థమ్ (తడుమాఱియిత్యాది). అలమర్న్దు - తడుమాఱి.

ఫలమ్ ముట్పట్టిరుక్కైయావ తెన్నెన్న (సుసుఖమిత్యాది). పడిమిన్ - అవగాహియుజ్గోళ్. ఇత్తాల్ ఫలితమ్ (ప్రవణరాకుజ్గోళ్ న్నతు). ఆశ్రయణమ్ సకృత్తాయిరుక్క, ''ఓవాతే'' ఎన్బానెన్నెన్న (అపర్వణీత్యాది). ౩ ''అశ్వత్థంసిన్ధురాజఞ్చ'' ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. కీర్తియుమ్‌కూట్టి భావాన్తరమ్ (తమక్కిత్యాది). ఉక్తార్థత్తుక్కుసంవాదమ్ (నానుమిత్యాది) పెరియతిరుమొழி. ఇతరవిషయజ్గళినుడైయపేచ్చాల్లిప్పోన్ద నానుమ్‌శొన్నేన్, ఎన్నోడు సమ్బన్ధముడైయారుమిత్తైయేశొల్లిప్పోరుజ్గోళెన్నపడి. ఫులనైన్దుమేయున్దోడజ్గి, శీరిల్ - ఓవాతే పడిమినిత్యన్వయః. ౪.

అ-అ-వి.—స్వరూపనిరూపకధర్మజ్ఞానవినాశాభిధానాత్, ధర్మభూతజ్ఞానస్యకదాప్యనజ్గీకారాచ్చ.—ఫలమ్‌ముట్పట్టిరుక్కైయావతు-సాధనదశైయేతొడజ్గిసుఖరూపమాయిరుక్కుమెన్నపడి, —— పరమపదత్తిలేపోనాలన్ఱోఫలముళ్ళతు, ఇజ్గేఫలముణ్డాకక్కూడుమోవెన్న (సుసుఖమిత్యాది) — ౩'' అశ్వత్థంసిన్ధురాజఞ్చనిత్యంసేవేతనస్పృశేత్ । మన్దవారేస్పృశేత్తూర్వమపరంపర్వణిస్పృశేత్''.

ప్ర-తి.—(పలమున్దుశీరిల్) భగవద్గీతాసువచమే, ''ఇదంతుతేగుహ్యతమం ప్రవక్ష్యామ్యనసూయవే । జ్ఞానంవిజ్ఞానసహితంయద్జ్ఞాత్వామోక్ష్యసేఽశుభాత్॥ ౧॥ రాజవిద్యారాజగుహ్యం పవిత్రమిదముత్తమమ్ । ప్రత్యక్షావగమంధర్మ్యంసుసుఖంకర్తుమవ్యయమ్॥౨॥''. ౪.

పెరియతిరుమొழி - అఱుపత్తాన్దిరుమొழி - అత్తామ్బట్టు.—కానవెణ్ణుఙ్గురఙ్గుమ్‌ముళువుమ్ పడైయావడలరక్కర్ । మానమళిత్తునిన్ఱ వెన్ఱియమ్మానెనక్కెన్ఱుమ్ । తేనుమ్‌పాలుమముతుమాయతిరుమాల్ తిరునామమ్ । నానుమ్‌శొన్నేన్‌నమరుమురైమిన్ నమోనారాయణమే.

తాత్పర్యము.—రూపశబ్దరసగంధస్పర్శగుణములను గ్రహించుచున్న చక్షుశ్శ్రోత్రజిహ్వాఘ్రాణత్వగిన్ద్రియములకు నవశ్యులైనిత్యానందమునునిచ్చుచున్న పరమపదమును బొందవలయునని యిచ్ఛయించువారైన ఓ! చేతనులారా! మీరు, అనేకావతారములనెత్తి ఆశ్రితవిరోధులను సంహరించి యాశ్రితులకు నుపకరించిన భగవంతునియొక్క కల్యాణగుణములయందు నెల్లప్పుడవగాహించుడు. ౪.

మూ.—ఓవాత్తుయర్ప్పిఱవియుట్పడమఱ్ఱెవ్వెవైయు । మూవాత్తనిముతలాయ్‌మూవులకుఙ్గావలోన్ । మావాకియామైయాయ్‌మీనాకిమానిడమా । న్దేవాతిదేవపెరుమానెన్తీర్త్తనే॥ ౫॥

ఆ.—(ఓవా)౪''ఇణైవనామ్'' ఎన్గిఱపదత్తైవివరిక్కిఱతు. సంసారచక్రప్రవర్తకనాకైయాలుమ్, బ్రహ్మేశానాదిదేవర్కళుక్కుకారణభూతనాయ్ ౫*అయర్వఱుమమరర్కళుక్కుస్వామియాకైయాలుమ్, అశేషదోషప్రత్యనీకనాకైయాలుమ్, దేవమనుష్యాదివ్యాపారజ్గళైప్పణ్ణికొణ్డు సర్వజగద్రక్షకనాకైయాలుమవనే సర్వేశ్వరనెన్గిఱార్. ౫.

౧॥ భ-గీ-౯-౨. ౨॥ తి-మొ-౬౦-౬. ౩॥ ౪॥ ౧౮-౧. ౫॥ ౧-౧.

అన్వ.—ఓవా తుయర్ పిఱవి (౩) ఉట్పడ మఱ్ఱు ఎవ్వైయుమ్ (౬) మూవా తనిముతలాయ్ మూవులకుమ్ (౯) కావలోన్ తేవ అతితేవర్ (౧౨) పెరుమాన్ ఎన్ తీర్త్తన్ (౧౫) మావాకి ఆమైయాయ్మీనాకి మానిడమామ్. (౧౮).

పన్ని.—అనన్తరమ్, సమస్తకారణభూతనానవన్ కార్యభూతజగద్రక్షణార్థమాకప్పణ్ణిన వవతారఙ్గళిల్ వైలక్షణ్యత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

అవిచ్ఛిన్నమాన, దుఃఖత్తైత్తరువతాన, జన్మసమ్బన్ధరూపమానసృష్టి, (౩) అకప్పడ, మఱ్ఱుస్థితిసంహారాదికళాన, ఎల్లావ్యాపారఙ్గళుక్కుమ్, (౬) మూత్తుచ్చోమ్బివిడాత, సహాయాన్తరనిరపేక్ష కారణభూతనాయ్క్కొణ్డు, సృజ్యమానలోకత్తినుడైయ, (౯) రక్షణత్తైయుడైయనాయ్, బ్రహ్మాదిదేవతైకళుక్కుమ్, అవ్వరుకామ్పడి యాదిదేవర్కళానవయర్వఱుమమరర్కళుక్కు, (౧౨) అతిపతియాయ్, ఎనక్కు, అవగాహిక్కున్దుఱైయామ్పడిసులభనానవన్, (౧౫) అన్దజగద్రక్షణార్థమాక వేదప్రవర్తకనానహయగ్రీవనాయ్, పురాణప్రవర్తకకూర్మమత్స్యరూపియాయ్, గీతోపనిషదాచార్యనుమానమనుష్యనుమామ్. (౧౮) ౧"ఇఱైవనామెప్పారుట్కుమ్" ఎన్గిఱపదత్తైవివరిక్కిఱతు. ౫.

అర్థము—అంతములేని దుఃఖములనుబుట్టించు జన్మములతోఁ (౩) జేరి తక్కిన(స్థితిసంహారాదులగు) సకలవ్యాపారములకును (౬) నాశములేని అద్వితీయకారణభూతుఁడును మూడులోకములకును(౯)రక్షకుఁడును బ్రహ్మమొదలగుదేవతలకును ఆదిదేవతలగునిత్యసూరులకును (౧౨) అధిపతియు నాకుఁ బ్రాప్యుఁడునునైనవాఁడు (౧౫) హయగ్రీవావతారంబెత్తినవాఁడును కూర్మమత్స్యావతారంబులెత్తినవాఁడును మనుష్యుఁడై కృష్ణావతారంబెత్తినవాఁడునునగును. (౧౮). ౫.

ఈ.—ఐన్దామ్పాట్టు. కీழே "ఇఱైవనామెప్పారుట్కుమ్" ఎన్ఱార్; అత్తైయుపపాదిక్కిఱార్.

(ఓవాత్తుయర్ప్పిఱవియుట్పడ) కీழே "నీన్దనుయర్ప్పిఱవి" ఎన్ఱార్, ఇతిలే-ఒరుకాల్ విట్టుప్పిడిక్కుమతువుమిల్లైయెన్గిఱార్. ఉచ్చివీడుమ్విడాతతుయరై విళైక్కక్కడవతాన, జన్మన్దొడక్కమాకమఱ్ఱుముణ్డానవైన్దుక్కుమ్; అవఱ్ఱైయుడైత్తానపదార్థఙ్గళుక్కుమ్. మూవావెన్గిఱవిత్తై-కీழேకూట్టుతల్; మూవా-తనిముతలెన్ఱు మేలేకూట్టుతల్. ప్రవాహరూపత్తాలే నిత్యమాయ్ప్పోరుకిఱ విఱుక్కుత్తనిముతలెన్నుతల్, ముళియాతఅద్వితీయకారణమాయెన్నుతల్. తాన్, "తన్నక్కలిలేవఞ్ఞిపడవేణుమ్"ఎన్ఱునినైత్తుఉపకరణఙ్గళైక్కొడుత్తువిడ,కొడుత్త

జీ-అ.— ఐన్దామ్పాట్టు. (ఓవావిత్యాది) "మావాకియామైయాయ్ మీనాకిమానిడమామ్" ఎన్ఱత్తై క్కటాక్షిత్తవతారిక్కై (కీழேయిత్యాది).

పునరుక్తియైప్పరిహరిక్కిఱార్ (కీழேనీన్దమిత్యాది). "నీన్దుమ్తుయర్ప్పిఱవి" ఎన్గిఱవితు - ౨"యావజ్జీవమగ్నిహోత్రంజుహోతి" ఇత్యాదివన్నత్యే దుఃఖరహితకాలమాయిరుక్కుమెన్ఱు తద్వ్యావృత్త్యర్థమ్ పునరిహాభిధానమెన్ఱుకరుత్తు. ఓవా - అవిచ్ఛిన్నమాన. ఐన్దుక్కుమ్- "అస్తి, పరిణమతే, వివర్ధతే, అపక్షీయతే, వినశ్యతి," ఎన్గిఱవైన్దువికారఙ్గళుక్కుమ్. వికారఙ్గళైచ్చొన్నతు - వికారాశ్రయవస్తుక్కళుక్కుముపలక్షణమెన్గిఱార్ (అవఱ్ఱైయిత్యాది). ఉక్తయోజనాద్వయత్తుక్కుమడైవేయర్థమ్ (ప్రవాహేత్యాది). అతావతు-ఓవాత్తుయరై విళైక్కక్కడవతాయ్, మూవా-ప్రవాహరూపేణనిత్యమాయిరుక్కిఱ - పిఱవియుట్పడ మఱ్ఱైవ్వవఱ్ఱుక్కుమ్తనిముతలెన్ఱు మున్దినయోజనైయిలర్థమ్; ఇన్దయోజనైయిల్, మూవుతల్-నశిత్తలాయ్, అతిల్లాతతు - "మూవా" ఎన్ఱాయ్నిత్యత్తైయైచ్చొల్లుకిఱతు. ద్వితీయయోజనైయిల్, "మూవా" ఎన్ఱు-ముళియామైయైచ్చొల్లుకిఱతు. ఇతుక్కు-జన్మాదివికారత్తుక్కుమ్; జన్మాదివికారత్తైయుడైయపదార్థసమూహత్తుక్కుమెన్ఱపడి.

అ-అ-వి.—"తనిముతల్" ఇతి,కారణత్వాభిధానాత్, తదనుగుణమర్థమాహ (ఉచ్చివీడుమ్విడాతవితి). త్రైవిధ్యమెప్పడియెన్న

ఈ.—ఉపకరణఙ్గళై క్కొణ్డు వழிకెడనడవానిన్ఱాల్ "ఇప్పోతిఙ్గనేపోయిన్ఱతాకిల్, క్రమత్తిలేనమ్బక్కలిలేరుచియై ప్పిఱప్పిత్తు మీట్టుక్కొళ్ళుకిఱోమ్" ఎన్ఱు అనుమతిదానత్తైప్పణ్ణి ఉదాసీననాయిరుక్కుమ్; ఇప్పడితన్నిసైవైత్తుప్పి ఱ్పోరచ్చేయ్తేయుమ్, కర్షకనాయిరుక్కుమవన్ "ఒరుకాల్ పతర్త్తతిఱే" ఎన్ఱుశోమ్బిక్కైక్కవాఙ్గాతేమేలేమేలేకోలు మాప్పోలే, "ఒరుకాలల్లావొరుకాలాకిలుమాకిఱతు" ఎన్ఱుసృష్టియానిఱ్కుమ్. ౧"శోమ్బాతిప్పల్లురువై యెల్లామ్ పడర్విత్తవిత్తా" ఎన్నక్కడవతిఱే.

ఇప్పడియివన్ సృష్టిత్తు రక్షిప్పతెవ్వళవెన్నిల్ (మూవులకుఙ్గావలోన్) సృష్టిక్కు కర్మ్మభవిక్కుమెల్లైయళవుమ్. కీழுమ్, మేలుమ్, నడువుమెన్ను తల్; కృతకమ్, అకృతకమ్, కృతకాకృతకమెన్నుతల్. (కావలోన్) శాస్త్రప్రదానాదికళాలేరక్షిక్కై. ఇప్పడిరక్షిప్పతున్ మేన్మైకులైయాతేనిన్ఱోవెన్నిల్ (మావాకియిత్యాది) అకర్మవశ్యానానవన్ కర్మవశ్యరోడొక్కప్పిఱన్దాయిన్ఱు. (మావాకి) హయగ్రీవమూర్త్తియాయవతరిత్తపడి. (ఆమైయాయ్మీనాకి) విద్యాప్రకాశకమానఅవతారఙ్గళ్. (మానిడమామ్) రామకృష్ణాద్యవతారఙ్గళ్. అనుష్ఠేయార్థప్రకాశకమానఅవతారఙ్గళ్; ౨"మర్యాదానాఞ్చలోకస్యకర్తా కారయితా చసః" ఎన్ఱుమ్, ౩"యద్యదాచరతిశ్రేష్ఠః" ఎన్ఱుఞ్జొల్లుకిఱపడియే. ఇప్పడిత్తాழ்విట్టవతరిక్కిఱవన్ఱానారెన్నిల్ (తేవాతితేవపెరుమాన్) మనుష్యగన్ధమ్పొఱాత దేవర్కళ్ గన్ధమ్పొఱాత నిత్యసూరికళుక్కుస్వరుకానవన్. (ఎన్ తీర్త్తనే) నల్లభోగ్యజాతమిరుక్క, నిషిద్ధద్రవ్యఙ్గళై విరుమ్బువారైప్పోలే, తానుమ్ తన్నుడైయగుణఙ్గళుమిరుక్క, శబ్దాదివిషయఙ్గళై విరుమ్బిప్పోన్దవెన్నై, అవఱ్ఱైవిట్టుత్తన్నైయే విరుమ్బుమ్బడియాన శుద్ధియైప్పిఱప్పిత్తశుద్ధియైయుడైయవన్, అన్ఱిక్కే, నానిన్ఱాడుమ్తుడైయెన్నుతల్. ౫.

జీ-అ.—ముశియాత-శోమ్బాత. ముశియామైయైయుపపాదిక్కిఱార్ (తాన్ తన్నక్కలిలేయిత్యాది). ఉపకరణఙ్గళ్ - కళేబరాదికళ్. పతర్త్తిఱే- పతరాయ్ప్పోయిన్ఱతే. నిష్ఫలమాయిన్ఱతేయెన్ఱపడి. కోలుకై - ఉద్యోగిక్కై. ఉక్తార్థేప్రమాణమ్ (శోమ్బాతిత్యాది) పెరియతిరువన్దాతి శోమ్బిక్కైక్కవాఙ్గాతేయిన్దప్పలవకైప్పట్ట వస్తుక్కళైయెల్లామ్ విస్తృతమాక్కిన కారణభూతనేయెన్ఱుపాశురార్థమ్.

ఎల్లైక్కుపపాదకమ్ (కీழுమిత్యాది). "మూవులకమ్" ఎన్నతు-సృజ్యఙ్గళుక్కెల్లాముపలక్షణమ్. కీழென్నతు-భూమిక్కుక్కీழான ఏழுలోకఙ్గళై. మేలెన్నతు-భూమిక్కు మేలానవాఱులోకఙ్గళై. నడువుమ్ - నడువానభూమియుమెన్ఱపడి. "భూర్భువస్సువః" ఎన్ఱిఱమూన్ఱులోకముమ్-కృతకమ్ "జనస్తపస్సత్యమ్" ఎన్ఱిఱమూన్ఱుమ్ - అకృతకమ్. మహర్లోకమ్ - కృతకాకృతకమ్. కావలోన్-రక్షకన్. రక్షకత్వంకథమిత్యత్రాహ (శాస్త్రేత్యాది). మేలే "మావాకి" ఇత్యాది-విద్యావతారఙ్గళై చ్చొల్లుకైయాలే (శాస్త్రప్రదానాదికళాలేరక్షిక్కైయెన్ఱిఱార్). ఆదిశబ్దేన-అనుష్ఠేయార్థప్రకాశనాదిరుచ్యతే. తాత్పర్యమ్ (అకర్మవశ్యానానవిత్యాది). ఇన్దవవతారఙ్గళ్ రక్షకమానపడియెప్పడియెన్న (విద్యాప్రకాశకమిత్యాది). హయగ్రీవావతారే వేదప్రవర్తకోఽభూత్; కూర్మావతారేపురాణప్రవర్తకోఽభూత్; మత్స్యావతారేమధుకైటభనిరసనపూర్వకం బ్రహ్మణోవేదప్రదానమ్, మన్వాదీనాంధర్మశాస్త్రోపదేశఞ్చాకరోదిత్యర్థః. అనుష్ఠేయార్థప్రకాశకత్వమ్ - అనుష్ఠాతృత్వమ్. అతుణ్డోవెన్న (మర్యాదానామిత్యాది) ఇదంసున్దరకాణ్డేసీతాంప్రతిహనుమద్వాక్యమ్. ౨"రామోఽభిరామోలోకేస్మింశ్చాతుర్వర్ణ్యస్యరక్షితా" ఇతిపూర్వార్థమ్. గీతాసుతృతీయే, ౩ "యద్యదాచరతిశ్రేష్ఠస్తత్తదేవేతరోజనః । సయత్ప్రమాణంకురుతేలోకస్తదనువర్తతే" తేవాతితేవపెరుమాన్ - దేవర్కళుక్కుమాదిదేవరాన నిత్యసూరికళుక్కుస్వామి. తీర్త్తనావతు-స్వతశ్శుద్ధనాయ్ ఇతరవిషయఙ్గళైయుమ్ శుద్ధనాక్కుమతాకైయాలే (శుద్ధియైప్పిఱప్పిత్తశుద్ధియైయుడైయవనెన్ఱతు). మావాకియిత్యారభ్య, తీర్త్తన్-ఓవాత్తుయర్ప్పిఱవియుట్పడమన్ఱైవ్వైక్కుమ్ తనిముతలాయ్, మూవులకుమ్ కావలోనిత్యన్వయః. ౫.

అ-అ-వి.—(కీழுమిత్యాది) ఎన్నవుమామ్. ఓవాత్తుయర్ప్పిఱవియెన్ఱుతొడఙ్గి, మూవులకుమ్కావలోన్; తేవాతితేవపెరుమానెన్ తీర్త్తన్ మావాకియామైయాయ్మీనాకిమానిడమామెన్ఱురైయన్వయమ్. ౫.

౧। పె-తి-అ-౧౮. ౨। రా-సు-౩౫-౧౧. ౩। భ-గీ-౩-౨౧.

ప్ర-తి.—(మూవులకు) ద్వితీయేంశేసప్తమే, "త్రైలోక్యమేతత్కృతకం మైత్రేయపరిపఠ్యతే। జనస్తపస్తథా సత్యమితిచాకృతకత్రయమ్॥౧౯॥ కృతకాకృతకోమధ్యేమహర్లోకఇతిస్మృతః। శూన్యోభవతికల్పాన్తేయోత్యన్తంనవినశ్యతి॥౨౦॥".—(మావాకి) బ్రహ్మాణ్డే, "తాహత్వాదానవశ్రేష్ఠౌహరిర్హయశిరామునే। ఆదాయవేదానాగచ్ఛదన్తికంపరమేష్ఠినః",—(ఆమైయాయ్) ప్రథమేంశేనవమే, "క్షీరోదమధ్యేభగవాన్కూర్మరూపధరోహరిః|మన్దరాద్రేరధిష్ఠానంభ్రమతోభూన్మహామునే॥౮౮॥" అయమపిపురాణప్రవర్తకోవతారః.—(మీనాకి) శ్రీనారసింహే, "ఇత్థంస్తుతస్తదాతేన శఙ్ఖచక్రగదాధరః ॥ బ్రహ్మాణమాహవిశ్వేశోదాస్యేతేజ్ఞానముత్తమమ్। ఇత్యుక్త్వాతంతదావిష్ణుశ్చిన్తయామాసపార్థివ ॥ కేనాస్యనీతంవిజ్ఞానంకేనరూపేణవాదదే। మధునాకైటభేనాపికృతంజ్ఞాత్వాజనార్దనః। మాత్స్యంరూపంమహత్కృత్వాబహుయోజనమాయతమ్। బహుయోజనవిస్తీర్ణంసర్వజ్ఞానమయోనృప ॥ మాత్స్యంవపుస్తన్మహదద్రితుల్యంవిద్యామయంలోకహితాయవిష్ణుః। ఆస్థాయభీమంజనలోకసంస్థైస్తుతోఽథయస్తంస్మరభూమిపాల ॥.— పురాణాన్తరే, "మత్స్యోభూత్వావిరిఞ్చాయయేనవేదాస్సమాహృతాః। రసాతలగతాస్సశ్వేతస్మైమత్స్యాత్మనేనమః" మత్స్యావతారః పురాణప్రవర్తకశ్చ.—(మానిడమామ్) సున్దరకాణ్డే [౩౫] భర్తుశ్చిహ్నానిపృచ్ఛన్తీంవై దేహీంప్రతిమారుతిః, "తేజసాదిత్యసఙ్కాశఃక్షమయాపృథివీసమః। బృహస్పతిసమోబుద్ధ్యాయశసావాసవోపమః॥౯॥ రక్షితాజీవలోకస్యస్వజనస్యాభిరక్షితా। రక్షితాస్వస్యవృత్తస్యధర్మస్యచపరన్తపః॥ ౧౦ ॥ రామోభిరామోలోకేస్మింశ్చాతుర్వర్ణ్యస్యరక్షితా। మర్యాదానాఞ్చలోకస్యకర్తాకారయితాచసః"॥౧౧॥.—భగవద్గీతాసుతృతీయే, "యద్యదాచరతిశ్రేష్ఠస్తత్తదేవేతరోజనః। సయత్ప్రమాణంకురుతేలోకస్తదనువర్తతే"॥౨౧॥. ౫

పెరియతిరువన్దాతి - పతిసెట్టామ్పాట్టు. తామ్బాలాప్పణ్డాలుమత్తఙ్ఙమ్బుతానిళక । ప్పామ్బాలాప్పణ్డుపాడఱ్ఱాలుమ్। శోమ్బాతి। ప్పల్లురువైయెల్లామ్పడర్విత్తవిత్తావుక్ । తొల్లురువైయారఱివార్శొల్.

తాత్పర్యము.— సృష్టిస్థితిసంహారములు మొదలగు సకలకార్యములకు నద్వితీయనిత్యకారణభూతుఁడును సకలజగద్రక్షకుఁడును బ్రహ్మాదిదేవతలకును ప్రధానులగు నిత్యసూరులకును నిర్వాహకుఁడును నాకుఁబ్రాప్యభూతుఁడునునైన శ్రియఃపతి, హయగ్రీవావతారంబెత్తి వేదములకు బ్రవర్తకుఁడును కూర్మమత్స్యావతారంబులెత్తి పురాణప్రవర్తకుఁడును శ్రీకృష్ణావతారంబెత్తి గీతోపనిషదాచార్యుఁడునునాయెను.

మూ.—తీర్త్తనులకళన్దశేవడిమేఱ్పూవ్నామ। శేర్త్తియవైయేశివన్ముడిమేల్ఱ్రాన్గణ్డు।
పార్త్తన్తెళిన్దొழிన్దపైన్దుழాయాన్పెరుమై। పేర్త్తుమొరువరాల్పేశక్కిడన్దతే॥ ౬

అ.—(తీర్త్తక్) యావనొరువనుడైయ పాదోదకత్తైశిరసావహిక్కైయాలే రుద్రన్ పరిశుద్ధనానాన్, యావనొరువన్ఱిరువడికళిలేశాత్తినపూన్దాముమ్రుద్రన్తలైయిలేకాణప్పట్టతు, అజ్ఞనేయిరున్దపైన్దుழாయాన్ పెరుమైసుప్రసిద్ధమన్ఱో, శొల్లవేణుమోవెన్గిఱార్. ౬.

అన్వ.—తీర్త్తన్ ఉలకు అళన్ద (౩) శే అడిమేల్ పూమ్ (౬) తామమ్ శేర్త్తి అవైయే (౯) శివన్ ముడిమేల్ తాన్ (౧౨) కణ్డు పార్త్తన్ తెళిన్దొழிన్ద (౧౫) పైమ్ తుழாయాన్ పెరుమై (౧౮) పేర్త్తుమ్ ఒరువరాల్ పేశ (౨౧) కిడన్దతే. (౨౨)

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇవ్వవతారదశైయిలుణ్డానపరత్వమతిప్రసిద్ధమెన్గిఱార్.

పావనభూతనానకృష్ణనుడైయ, పూర్వావతారత్తిలే లోకత్రయత్తైయుమ్, ఆళన్దుకొణ్డు, (౩) శెవ్వైయైయుడైయ, తిరువడికళిలే, అప్పుకియ, (౬) మాలైకళై, సమర్పిత్తు, అవఱ్ఱైయే, (౯) శివనుడైయ, జటామకుటత్తిలే, తానే, (౧౨) కణ్డు, అర్జునన్, అఱుతియిట్ట, (౧౫) అన్దపశుత్త, తిరుత్తుழాయైయుడైయవవనుడైయ, పరత్వమానతు, (౧౮) ఇప్పార్త్తనైయొழிయ, వేఱొరువరాలుమ్, ఉపపాదిత్తుచ్చొల్లవేణ్డుమ్పడి, (౨౧) తెళియాతుకిడన్దవంశముణ్డో?. (౨౨) సుప్రసిద్ధమన్ఱోవెన్నుకరుత్తు. ౬.

ఈ:—నఙ్గాలిలేయిట్టుజీవి'' ఎన్దరుళిచ్చెయ్య, అవనుమ్ తిరువడికళిలేయిడ, అన్ద దేవన్ తైరాత్రియిలేస్వప్నత్తిలే అన్ద పుష్పఙ్గళై త్తన్నతైయిలే ధరిత్తుక్కొణ్డువన్ద అస్త్రప్రదానమ్పణ్ణిన్ప్రాక చ్చొల్లక్కడవతిఱే; అత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

పూమాలై యెన్నుతల్, అழకియమాలై యెన్నుతల్. (అవై యే) అవళ్ నోడుసజాతీయఙ్గళన్ఱిక్కే. (శివన్ ముడిమేల్ తాన్గణ్డు) పాదేపార్శ్వత్తిలేయన్ఱిక్కే అవన్దలైమేలేకణ్డానాయిఱ్ఱు. (తాన్ కణ్డు) అప్తర్ శొల్లక్కేట్టయన్ఱిక్కే, శ్రుతిస్మృతికళాలాతలన్ఱిక్కే, తానేకణ్డానాయిఱ్ఱు. ప్రత్యభిజ్ఞార్హమామ్పడి ప్రత్యక్షిత్తు. (పార్ త్తనిత్యాది) అవన్ సారథియాయ్ త్తాழసన్ఱుచ్చెయ్ తేయుమ్ అవనుడైయ ఈశ్వరత్వత్తిల్ కలఙ్గాతే ౧''సతుపార్థో మహామనాః'' ఎన్ఱి అపడియే పేరళవుడైయవర్జునన్ నిరూపిత్తునిర్ణయిత్తు, ౨''నమః పురస్తాదథపృష్ఠతస్తే'' ఎన్ఱనువర్త్తిత్త (పైన్దుழాయాన్ పెరుమై) సర్వాధికత్వద్యోతకమాన తిరుత్తుழాయ్ మాలైయైయుడైయ సర్వేశ్వరనుడైయపరత్వమ్, ఇన్ఱుశిలపటీవుకేడర్, శొల్లవిట్టు వరవిట్టారాయుమళవాయిరున్దతో?. ౬.

జీ-అ.—సమారాధనత్తుక్కన్ఱపడి. జీవి - భుజి, ఉజ్జీవనంవా. ఇతు - ఇరుపత్తునాలాయిరత్తిలేవ్యక్తమ్.

''పుష్పఙ్గళై కృష్ణన్ తిరువడికళిలే యిట్టుజీవిత్తమైమహాభారతత్తిఱ్చొల్లుకిఱ్ఱదెవన్ఱిక్కే, అభిమన్యువధత్తిన్ మధ్యాహ్నత్తిలే సంశప్తకరోడేయుద్ధమ్పణ్ణియర్జుననిశైత్తపోతు, 'లిఙ్గపూజైపణ్ణిభుజిక్కవేణుమ్' ఎన్ఱర్జునన్ శొల్ల, అప్పోతు, 'తన్ కాలిలేపుష్పఙ్గళైయిట్టుభుజి' ఎన్ఱుశొన్నవితువు మివర్క్కివ్విడత్తిలేవివక్షితమ్'' ఎన్ఱు పిళ్ళైయరుళిచ్చెయ్వర్. ''పూన్దామమ్'' ఎన్ఱు - జాత్యేకవచనమ్; ''అవైయే'' ఇత్యనువాదాత్. ఏవకారమ్ - అన్యయోగవ్యవచ్ఛేదపరమెన్గిఱార్ (అవళ్ నోడిత్యాది) ''ముడి'' ఎన్ఱిత్తాలే - అవయవాన్తరేషు నేతివ్యావర్త్యతే; ''ముడిమేల్'' ఇత్యనేన-శిరఃపార్శ్వేషు నేతివ్యావర్త్యత ఇతిహృదినిధాయాహ (పాదేయిత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే-౩''పార్థో విజేతా మధుసూదనస్యపాదారవిన్దార్పిత చిత్రపుష్పమ్। దదర్శగఙ్గాధరమౌళిమధ్యే బభూవవీరః కృతనిశ్చయార్థః'' ఎన్ఱశ్లోక మనుసన్ధేయమ్. ''తాన్'' ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఆప్తరిత్యాది). ''కణ్డు'' ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (ప్రత్యభిజ్ఞార్హమిత్యాది). పేరళవు - మహాజ్ఞానమ్. నిరూపిత్తు - ''ఇదమిత్థమ్'' ఎన్ఱు నిరూపణమ్పణ్ణి. ''నమః పురస్తాత్'' ఇత్యాదిశ్లోకమ్ భీష్మపర్వత్తిలేయాకిలుమ్, ఇవ్విడత్తిలే యనువర్తనమాత్రత్తుక్కు ప్రమాణమాకలామ్. (శొల్లవిట్టువరవిట్టు) మహామతికళైయుడైత్తాన వక్కాలమ్ శొల్లవిట్టు, అటీవుకేడరైయుడైత్తాన విక్కాలమ్ వరవిట్టెన్నపడి. వరవిట్టు-వన్దపిన్బు. అటీవుకేడర్ - (ఆరాయుమళవాయిరున్దతో) ఎన్ఱన్వయిప్పతు. ''సతుపార్థోమహామనాః'' ఇత్యాదివాక్యమ్ - గీతాభాష్యే. ''నమః పురస్తాత్'' ఇత్యాదిశ్లోకోగీతాస్వేకాదశే. ''నమోనమస్తేఽస్తుసహస్రకృత్వః'' ఇత్యాది. శేర్త్తి - సమర్పిత్తు. అవైయే - సమర్పిత్తవళ్ నైయే. తెళిన్దొழిన్ద - నిరూపిత్తు నిశ్చయిత్త. పైన్దుழాయాన్ - పశుమ్ తిరుత్తుழాయైయుడైయవనుడైయ. పేర్త్తుమొరువరాల్ - పార్త్తనైయొழియవేఱుమొరువరాలే. పేశక్కిడన్దతే - శొల్లవేణ్డుమ్పడియిరున్దతో?. క్రమేణాన్వయః. ౬.

ప్ర-తి.—(తీర్త్తన్) స్తోత్రే, ''వేదాపహారగురుపాతకదైత్య పీడాద్యాపద్విమోచనమహిష్టఫలప్రదానైః। కోన్యః ప్రజాపశుపతీ పరిపాతికస్య పాదోదకేనసశివస్స్వశిరోధృతేన''.——ఈశ్వరసంహితాయాంబ్రహ్మా, ''ద్రవీభూతస్తదాధర్మో హరిభక్త్యామహామునే। గృహీత్వాధర్మపానీయం పాదంనాథస్యతుష్టయే। క్షాళితంపరయాభక్త్యా పాద్యార్ఘ్యాదిభిరర్చిరమ్। తదమ్బుపతితందృష్ట్వాదధారశిరసాహరః।పావనార్థంజటామధ్యే యోగ్యోఽస్మీత్యవధారణాత్'' ——(పార్త్తన్) భగవద్గీతాభాష్యే ప్రథమాధ్యాయావసానే, ''ఏవముక్త్వార్జునస్సఙ్ఖ్యే రథోపస్థ ఉపావిశత్॥ ౪౬॥'' ఇతి, ''సతుపార్థోమహామనాః పరమకారుణికో దీర్ఘబన్ధుః పరమధార్మికః సభ్రాతృకో భవద్భిరతిఘోరైర్మారణాన్తైరక్షతుగృహదహనాదిభిరసకృద్వఞ్చితోఽపి పరమపురుషసహాయేనాత్మనా హనిష్యమాణాన్భవదీయాన్విలోక్య బన్ధుస్నేహేన పరయాచకృపయాఽధర్మభయేనచాతిమాత్రస్విన్న సర్వాఙ్గస్సర్వథాఽహంనయోత్స్యామీ త్యుక్త్వాబన్ధువిశ్లేషజనితశోకసంవిగ్నమాన సస్సశరంచాపం విసృజ్యరథోపస్థ ఉపావిశత్''——తత్రైవైకాదశే, ''నమోనమస్తేస్తుసహస్రకృత్వః పునశ్చభూయోపినమోనమస్తే॥ ౩౯॥ నమః పురస్తాదథపృష్ఠతస్తేనమోఽస్తుతేసర్వతఏవసర్వ॥ ౪౦॥'' ౬.

నాలాన్దిరువన్దాతి - ఒన్బతామ్పాట్టు. కున్ఱైక్కొణ్డునాన్ముకన్ కుణ్డికైనీర్ పెయ్దు । మన్ఱైక్కొణ్డమన్దిరత్తాల్ వాழ்త్తి । కన్ఱైక్కొణ్డ । కణ్ణత్తాన్ శెన్ని మేలేఱక్కழువినాన్ । నణ్ణత్తాన్ శేవడియైయాఙ్గు.

తాత్పర్యము.— చతుర్ముఖబ్రహ్మ తననైచ్యము ననుసంధించుచు తనకమండలములోనున్న ధర్మతీర్థముచేఁబురుషసూక్తానుసంధానపూర్వకముగ భగవత్పాదారవిందములకు నభిషేకముచేయగా నప్పుడు శివుఁడా తీర్థమును తనశిరసావహించి పరమపవిత్రుఁడాయెనో?, కృష్ణావతారమునందర్జుననికి శివునియొద్దనుండి పాశుపతాస్త్రమును గ్రహింపవలసియుండి దానికిగానుద్యోగించిన సమయంబున వానిశ్రమమును బోఁగొట్టుటకై పుష్పములను నాపాదములయందు సమర్పించుమని నియోగింప నాప్రకారము వాఁడుసమర్పింప నాపుష్పములనే శిరసావహించుకొని శివుఁడేగిస్వప్నమునందుఁ దనకు నస్త్రప్రదానముచేసినదానినిఁజూచి యర్జునుఁడు కృష్ణునియందుఁ బరత్వనిశ్చయముకలవాఁడాయెనో అట్టివానియొక్కమహిమ సుప్రసిద్ధముగనున్నది. ౬.

మూ.— కిడన్దిరున్దునిన్ఱళన్దుకేழలాయ్క్కీழ్పుక్కు । ఇడన్దిడుమ్, తన్నుళ్ కరక్కుముమిழுమ్ ।
తడమ్పెరున్దోళారత్తழுవుమ్పారెన్ను । మడన్దైయై, మాల్ శెయ్కిన్ఱమాలార్ కాణ్బారే॥ ౭॥

అ — (కిడన్దు) ఎమ్బెరుమాన్ రక్షిక్కిన్ఱజగత్తానతు ఇష్టసర్వచేష్టావిషయమాయిరుక్కైయాలే యవనుక్కే శేషమెన్గిఱార్.

అన్వ.— కిడన్దు ఇరున్దు నిన్ఱు (3) అళన్దు కేழలాయ్ కీழ் (౬) పుక్కు ఇడన్దిడుమ్ తన్నుళ్ (౯) కరక్కుమ్ ఉమిழுమ్ తడమ్ (౧౨) పెరుమ్ తోళ్ ఆర (౧౫) తழுవుమ్ పారెన్నుమ్ మడన్దైయై (౧౮) మాల్ శెయ్కిన్ఱ మాల్ (౨౧) కాణ్బార్ ఆర్. (౨౩)

పన్ని.— అనన్తరమ్, రక్ష్యమానజగత్తైప్పఱ్ఱ తన్వాత్సల్యత్తాలే యనేకవ్యాపారఙ్గళై ప్పణ్ణుమెన్గిఱార్.

రక్షణార్థమాక, ౧''ప్రతిశిశ్యేమహోదధేః'' ఎన్ఱు కడఱ్కరైయిలే వఴివేణ్డిక్కిడన్దుమ్, ౨''ఉటజేరామమాసీనమ్'' ఎన్ఱు తిరుచ్చిత్తిరకూడత్తిలేయిరున్దుమ్, 3''అవష్టభ్యచతిష్ఠన్తమ్'' ఎన్ఱుమ్; రావణవధానన్తరమ్ దేవతాసన్నిధియిల్ విల్లైనడుక్కొత్తుప్పిడిత్తునిన్ఱుమ్ అన్ఱియే ౪''పుళిఙ్గుడిక్కిడన్దు వరకుణమఙ్గైయిరున్దువైకున్దత్తుణిన్ఱు''ఎన్గిఱపడియే యర్చావతారస్థలత్తిలే కిడన్దుమిరున్దుమ్ నిన్ఱుమ్, (3) త్రివిక్రమనాయననాళ్ర్వామ్పడియళన్దుమ్, వరాహరూపియాయ్, ప్రళయజలత్తుక్కుక్కీழే, (౬) పుక్కు, అణ్డకటాహత్తినిన్ఱుమొట్టువిడువిత్తెడుత్తుమ్, మహాప్రళయత్తిలే వటదళశాయియాయ్, వయిఱ్ఱుక్కుళ్ళే, (౯) తెరియాతపడికరన్దుమ్, వెళినాడుకాణుమ్పడియుమిழ்న్దుమ్, ఇడముడైత్తాన, (౧౨) పెరియ, తిరుత్తోళ్కళ్, నిరమ్పుమ్పడి, (౧౫) అసాధారణవిగ్రహత్తోడేతழுవియుమ్, ఇప్పడి భూమియెన్ఱు శొల్లప్పడుకిఱ, మడన్దైయై,(౧౮) సర్వాధికనానవీశ్వరన్, పణ్ణుకిఱ, వ్యామోహత్తై, (౨౧) అఱియవల్లార్, ఆర్?. (౨౩) అతిశయితజ్ఞానర్క్కు మఱియ వొణ్ణాతెన్ఱు కరుత్తు. ౭.

అర్థము.— (సముద్రతీరమునందు) శయనించియు (చిత్రకూటమునందు) వసించియు (రావణవధానంతరము) జగదేకవీరుఁడైనిలిచియు (3) (త్రివిక్రమావతారమునందు)లోకములనుగొలిచియు వరాహావతారంబెత్తి క్రింద (౬) ప్రవేశించి పైకెత్తియు తనయందు (౯) దాచియు బయలుపఱచియు విశాలములైన (౧౨) గొప్ప భుజములు పూర్ణములగునట్లు (౧౫) ఆలింగనముచేసికొనియు భూమియనియెడి పిరాట్టిని (౧౮) సర్వేశ్వరుఁడు చేసెడి వ్యామోహమును (౨౧) తెలిసికొనువారు ఎవరు?. (౨౩) ౭.

౧॥ రా-యు-౨౧-౧. ౨॥ రా-అ-౯౯-౨౫. ౩॥ రా-కి-౧౯-౨౫. ౪॥ ౮-౨-౪.

ఈ.—ఏழ்రామ్బాట్టు. ఒరువననువర్తనజ్గొణ్డునిశ్చయిక్క వేణుమో; అవనుడైయ ఇష్టసర్వచేష్టావిషయమాయన్ఱో ఇజ్జగత్తిరుక్కిఱతు, ఇతువేపోరాతో పరత్వహేతువెన్గిఱార్.

(కిడన్దు) తిరుప్పాఱ్కడలిలేకిడన్దపడియాతల్; ౧ ''ప్రతిశిశ్యే'' ఎన్ఱుమ్బడియాక కడఱ్కరైయిలేశాయ్న్దపడియాతల్. ౨ [బాహుంభుజగభోగాభమ్] తిరువనన్దాழ்వానైప్పోలేయాయిత్ తిరుక్కైయై మడిత్తుచ్చాయ్న్దాలిరుక్కుమ్బడి. [అరిసూదనః] కిడన్దకిడైయిలేలజ్కైక్కుడివాజ్గవేణ్డుమ్బడియిరుక్కై. ౧[ప్ర]తిశిశ్యే మహోదధేః] ఒరుకడలోడేయొరుకడల్స్పర్ధిత్తుచ్చాయ్న్దాప్పోలే యిరుక్కై. (ఇరున్దు) పరమపదత్తిలేయిరున్దపడియాతల్; ౩ ''ఉటజేరామమాసీనమ్'' ఎన్ఱు ఋషికళాశ్రమజ్గళిలేయిరున్దు. (నిన్ఱు) తిరుమలైయిలేనిన్ఱపడియాతల్; రావణవధసమనన్తరత్తిలేకైయుమ్ విల్లుమాయ్ లజ్కాద్వారత్తిలేనిన్ఱనిలైయాతల్; వాలియైక్కొన్ఱునిన్ఱనిలైయాతల్. ౪ ''అవష్టభ్యచతిష్ఠన్తం దదర్శధనురూర్జితమ్। రామంరామానుజశ్చైవభర్తుశ్చైవానుజంశుభా'' ఎన్గిఱపడియే.

అవర్కళుడైయ స్త్రీకళ్ పక్కలిలే కేట్కుమిత్తనైయిఱే యివనుడైయపరత్వమ్; ౫ ''తమసఃపరమోధాతా శజ్ఖచక్రగదాధరః'' ఎన్ఱుతల్, ౬ ''త్వమప్రమేయశ్చ'' ఎన్ఱుతల్ శొల్లానిఱ్పర్కళిఱే. (అళన్దు) తన్నతానభూమియై మహాబలిపోల్వారిత్తాజ్కిక్కొళ్ళ, అత్తైయెల్లైనడన్దుమీట్టుక్కొణ్డు. (కేழலాయ్క్కీழ்పుక్కిడన్దిడుమ్) నీరుక్కుమ్ శేఱ్ఱుక్కుమిఱాయాతవరాహవేషత్తైప్పరిగ్రహిత్తు, ప్రళయసలిలత్తుక్కుళ్ళేముழுకి అణ్డభిత్తియిలే శేర్న్దభూమియైప్పిరిత్తెడుక్కుమ్. (తన్నుళ్కరక్కుమ్) ''రక్షిక్క'' ఎన్ఱొరుపేఱ్రైయిట్టుక్కొణ్డుకొమ్బిలుమ్ కుళ

• జీ.అ.—ఏழ்రామ్బాట్టు (కిడన్దిత్యాది). ఒరువననువర్తనమెన్ఱతు - కృష్ణఙ్తిరువడికళిలే శాత్తినపుష్పజ్గళైత్తఙ్ తలైయిలేధరిత్తరుద్రననువర్తనమాతల్, అర్జుననువర్తనమాతల్.

(ప్రతిశిశ్యఇతి) యుద్ధకాణ్డే, ౧ ''తతస్సాగరవేలాయాందర్భానాస్తీర్యరాఘవః। అఞ్జలింప్రాఙ్ముఖఃకృత్వాప్రతిశిశ్యేమహోదధేః। బాహుంభుజగభోగాభముపధాయారిసూదనః.'' ప్రస్తుతశ్లోకార్థమాహ (తిరువనన్దాழ்వానిత్యాది). మడిత్తు - ఉపధానమాకప్పణ్ణి. ''అరిసూదనస్సన్ - ప్రతిశిశ్యే'' ఇతితత్కాలవిశేషణంహృదినిధాయాహ (కిడన్దకిడైయిలేయిత్యాది). రామంకృపాసముద్రత్వేనవివక్షన్నాహ (ఒరుకడలిత్యాది). ఒరుకడల్శాయ్న్దాప్పోలేయెన్ఱవిడత్తిలే-''ఇవనుమ్ ౭ * కరుణైక్కడలిడే'' ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. అయోధ్యాకాణ్డే చిత్రకూటే, ''నిరీక్ష్యసముహూర్తన్తుదదర్శభరతోగురుమ్। ఉటజేరామమాసీనం జటామణ్డలధారిణమ్.'' లజ్కాద్వారత్తిలేనిన్ఱనిలైయెన్ఱవిడత్తిలే- ౮ ''క్షణదణ్డకోటివినివేశితబాహుదణ్డమాఖణ్డలాద్యమరపాతితపుష్పవర్షమ్। ఆయోధనక్షితిరజః పరిధూసరాజ్గమవ్యాత్స్మితం రఘుపతేరవసన్నశత్రోః'' ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. ఎన్గిఱపడియే - (వాలియైక్కొన్ఱునిన్ఱనిలైయాతల్) ఇత్యన్వయః. కిష్కిన్ధాకాణ్డే ఏకోనవింశే, ''అవష్టభ్యచ'' ఇత్యాది.

పరత్వప్రతిపాదనప్రకరణత్తిలే రామావతారవృత్తాన్తజ్గొణ్ణతు - ''రామనేసర్వస్మాత్పరన్'' ఎన్గైక్కాకవన్ఱో; అప్పడిరామనేసర్వస్మాత్పరనెన్ఱుమిడత్తిల్ ప్రమాణముణ్డోవెన్నవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అవర్కళుడైయస్త్రీకళిత్యాది). కేట్కైక్కవర్కళప్పడిశొన్నార్కళోవెన్న (తమసఃపరమఇత్యాది). ఇదమ్ - మణ్డోదరీవాక్యమ్. (త్వమప్రమేయశ్చేత్యాది). తారావాక్యమ్. ''త్వమప్రమేయశ్చదురాసదశ్చజితేన్ద్రియశ్చోత్తమధార్మికశ్చ। అక్షయ్యకీర్తిశ్చవిచక్షణశ్చక్షితిక్షమావాన్క్షతజోపమాక్షః''. ఇఱాఙ్గికొళ్ళ-పరిత్తుక్కొళ్ళ. ఇడన్దిడుమ్-ఒట్టువిడువిత్తెడుక్కుమ్. ౯ ''శిలమ్బినిడైచ్చిఱుపరల్పోల్ పెరియమేరు'' ఇత్యాదికఞ్చహృదినిధాయ, పూర్వాపదానాదుత్తరాపదానస్యాధిక్యందర్శయతి. (రక్షిక్కవెన్ఱిత్యాది). ''నహినిన్దానిన్ద్యంనిన్దితుంప్రవర్తతే, అపితునిన్దితాదితరత్ప్రశంసితుమ్'' ఇతిన్యాయోఽత్రద్రష్టవ్యః. కరక్కై-

అ-అ-వి.—౯ ''రామోరమే తవకృతేరఘువీరజాయేభోగీన్ద్రభోగసుభగాముపధాయబాహుమ్। అజానుబాహురశయిష్టతటేపయోధేః

౧॥ రా-యు-౨౧-౧. ౨॥ రా-యు-౨౧-౨. ౩॥ రా-అ-౯౯-౨౫. ౪॥ రా-కి-౧౯-౨౫.
౫॥ రా-యు-౧౧౪-౧౫. ౬॥ రా-కి-౨౪-౩౧. ౭॥ ౮॥ తి-మొ-౩౪-౮. ౯॥

ఈ.—మ్బిలుమ్ కొళ్ళాతేవయిన్ఱ్ త్రిలేవైత్తురక్షిత్తపడి. "మేలోరుకాలమ్ ప్రళయమ్వరుమ్" ఎన్నేలక్కోలిప్రళయమ్ వన్దాలుమ్ "ఇజ్గుణ్డో" ఎన్ను ఇళైత్తుక్కాట్టలామ్బడిమున్బ్రత్తైయతోన్ఱుమ్ తెరియాతపడివైక్కుమ్. (ఉమిఴుమ్) "ఇవైయెన్బట్టన" ఎన్నుపార్క్కైక్కాకప్పిన్నై వెళినాడుకాణ ఉమిఴుమ్.

(తడమ్బెరున్దోళార త్తఴువుమ్) మికప్పణైత్తతిరుత్తోళ్కళాలే, ఆరుమ్బడియాక త్తఴువుమ్. (పారెన్నుమ డన్దైయై) శ్రీభూమిప్పిరాట్టియై. భూమియైప్రకారమాక వుడైయళాకైయాలే తద్వాచకశబ్దత్తాలే శొల్లుకిఱతు. తన్విభూతియినుడైయ రక్షణమొరుతలైయానాల్ అవన్పడుమ్వ్యామోహమ్బైయనుసన్ధిత్తుమ్హ్యాప్తైయాయ్ అతుక్కభిమానినియాన శ్రీభూమిప్పిరాట్టియణైక్కుమ్, అత్తాలేతానుమ్ హ్యాప్తనాయణైయానిఱ్కుమ్. (మాల్) సర్వాధికనాన సర్వేశ్వరన్. (శెయ్కిన్ఱమాల్) అవనేఱుకిఱపిచ్చై. (ఆర్కాణ్బారే) ఒరువరాలే "ఇవ్వళవు" ఎన్నుపరిచ్ఛేదిక్కలాయిన్దతో? ౭.

జీ-అ.—తెరియాతపడియొళిక్కైయాతల్, ఏకీకరణమాతల్. ఏతద్వదనిధాయాహ (మేలోరుకాలమిత్యాది). ఏలక్కోలి-ఏఱ్కవేవిచారిత్తు-ఇళైత్తుక్కాట్టలామ్బడి-కుఱైత్తుక్కాట్టలామ్బడి. ఇవైయెన్బట్టనవెన్ను పార్క్కైక్కాక ఎన్నవిడత్తిలే- ౧"గర్భేకృత్వాగోప్తుమనన్తంజగదన్తః" ఇత్యాది శ్రీరజ్గరాజస్తవత్తిల్ శ్లోకమనుసన్ధేయమ్.

"తడమ్, పెరుమ్" ఎన్నద్విరుక్తిసిద్ధమానవర్థమ్ (మికప్పణైత్తవెన్నతు). ఆరుమ్బడియాక - పూర్ణమామ్బడియాక. పార్తానోవవళెన్న (భూమియైయిత్యాది). కీఴ్చొల్లావళ్లైయుమ్కటాక్షిత్తు, తఴువుకైక్కు హేతువైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తన్విభూతియిత్యాది). మాల్-స్వామియుమ్, వ్యామోహముమ్. మాల్శెయ్కిన్ఱమాల్ - సర్వేశ్వరన్పణ్ణుకిఱవ్యామోహత్తై. కిడన్దిరున్దిత్యారభ్య, ఉమిఴుమ్; పారెన్నుమ్మడన్దైయై - తడమ్పెరుమ్తోళారత్తఴువుమ్; మాల్శెయ్కిన్ఱ మాలార్ కాణ్బారేయిత్యన్వయః. ౭.

అ-అ-వి.—ప్రస్పర్ధయాప్రతిపయోధిరివప్రసుప్తః".—— ౧"గర్భేకృత్వాకోప్తుమనన్తంజగదన్తర్మజ్జద్భ్రిమ్యావాఞ్ఛతిసామ్యంననునాభిః । ఉత్తిష్ఠైత్యతత్వ్రీక్షితుముద్యద్భ్రిమిభూయంనాభీపద్మోరంహతిరజ్గాయతనాత్థేః" ఎన్నశ్లోకమ్కణ్డుకొళ్వతు. ౭.

ప్ర-తి.— (కిడన్దు) యుద్ధకాణ్డే, [౨౧] "తతస్సాగరవేలాయాందర్భానాస్తీర్యరాఘవః । అఞ్జలింప్రాఙ్ముఖఃకృత్వాప్రతిశిశ్యేమహోదధేః ॥ ౧॥ బాహుంభుజగభోగాభముపధాయారిసూదనః । జాతరూపమయైశ్చైవభూషణైర్భూషితంపురా॥ ౨॥".—— (ఇరున్దు) అయోధ్యాకాణ్డే [౯౯] చిత్రకూటే, "నిరీక్ష్యసముహూర్తంతుదదర్శభరతోగురుమ్ । ఉటజేరామమాసీనంజటామణ్డలధారిణమ్॥ ౨౫॥ కృష్ణాజినధరంతంతుచీరవల్కలవాససమ్ । దదర్శరామమాసీనమభితఃపావకోపమమ్॥ ౨౬॥".—— (నిన్ఱు) కిష్కిన్ధాకాణ్డే ఏకోనవింశే, "అవష్టభ్యచతిష్ఠన్తం దదర్శధనురూర్జితమ్ । రామంరామానుజంచైవభర్తుశ్చైవానుజంశుభా॥ ౨౫॥".—— (అవర్కళుడైయస్త్రీకళ్ పక్కలిలేకేట్కుమిత్తనై) యుద్ధకాణ్డేచతుర్దశోత్తరశతతమేరావణవధానన్తరేమణ్డోదరీప్రలాపః, "యద్దైవవానరైర్ఘోరైర్బద్ధస్సేతుర్మహోదధౌ । తద్దైవహృదయేనాహంశజ్కేరామమమానుషమ్॥ ౧౧॥ అథవావాసవేనత్వంధర్షితోసిమహాబల । వాసవస్యకుతశ్శక్తిస్త్వాంద్రష్టుమపిసంయుగే॥ ౧౩॥ మహావీర్యంమహాసత్త్వందేవశత్రుంభయావహమ్ । వ్యక్తమేషమహాయోగీపరమాత్మాసనాతనః । అనాదిమధ్యనిధనోమహతఃపరమోమహాన్ ॥ ౧౪॥ తమసఃపరమోధాతాశజ్ఖచక్రగదాధరః । శ్రీవత్సవక్షానిత్యశ్రీరజయ్యశ్శాశ్వతోధ్రువః ॥ ౧౫॥ మానుషంవపురాస్థాయవిష్ణుస్సత్యపరాక్రమః । సర్వైఃపరివృతోదేవైర్వానరత్వముపాగతైః ॥ ౧౬॥ సర్వలోకేశ్వరస్సాక్షాల్లోకానాంహితకామ్యయా । సరాక్షసపరీవారంహతవాంస్త్వాంమహాద్యుతిః॥ ౧౭॥".——కిష్కిన్ధాకాణ్డే [౨౪] రామంప్రతిభర్తృవధజనితశోకార్తాతారా, "సాతంసమాసాద్యవిశుద్ధసత్త్వాశోకేనసంభ్రాన్తశరీరభావా । మనస్వినీవాక్యమువాచతారారామంరణోత్కర్షణలబ్ధలక్షమ్ ॥ ౩౦॥ త్వమప్రమేయశ్చదురాసదశ్చజితేన్ద్రియశ్చోత్తమధార్మికశ్చ । అక్షయ్యకీర్తిశ్చవిచక్షణశ్చక్షితిక్షమావాన్క్షతజోపమాక్షః॥ ౩౧॥ త్వమాత్తబాణాసనబాణపాణిర్మహాబలస్సంహననోపపన్నః । మను

వ్యదేహాభ్యుదయంవిహాయదివ్యేనదేహాభ్యుదయేనయుక్తః॥ ౩౨॥ యేనైవబాణేనహతఃప్రియో మే తేనైవమాంత్వంజహిసాయకేన। హతాగమిష్యామిసమీపమస్యనమాం పృతేరామరమేతవాలీ ॥ ౩౩॥".——(అళన్దు) శ్రీభాగవతే అష్టమస్కన్ధే, [౨౦] "సపార్షదముఖ్యస్సహలోకపాలస్స్ఫురత్కిరీటాఙ్గదహారకుణ్డలః। శ్రీవత్సరత్నోత్తమమేఖలామ్బరోమధువ్రతస్రగ్వనమాలయావృతః। రరాజరాజన్భగవానుసక్రమశ్శతహ్రిదాయుక్తమహాఘనోయథా॥ ౩౩॥ క్షితింపదైకేనబలేర్విచక్రమేనభశ్శరీరేణదిశశ్చబాహుభిః। పదంద్వితీయంక్రమతస్త్రివిష్టపంనవైతృతీయాయతదీయమణ్వపి। ఉరుక్రమస్యాఙ్ఘ్రిరుపర్యుపర్యథోమహర్జనాభ్యాంతపసఃపరంగతః॥ ౩౪॥".——(కేழలాయ్క్కீழ్పుక్కు) ప్రథమాంశే చతుర్థే, "అతనోత్సతనూమన్యాంకృతాదిషుయథాపురా। మత్స్యకూర్మాదికంతద్వద్వారాహంవపురాస్థితః॥ ౮॥ వేదయజ్ఞమయంరూపమశేషజగతస్థితౌ। స్థిరస్థిరాత్మాసర్వాత్మాపరమాత్మాప్రజాపతిః॥ ౯॥ జనలోకగతైస్సద్భిస్సనకాద్యైరభిష్టుతః। ప్రవివేశతదాతోయమాత్మాధారోధరాధరః॥ ౧౦॥".——(ఇడన్దిడుమ్) [వి-పు-౧-౪.] "తతస్సముత్క్షిప్యధరాంస్వదంష్ట్రయామహావరాహస్స్ఫుటపద్మలోచనః। రసాతలాదుత్పలపత్రసన్నిభస్సముత్థితోనీలఇవాచలోమహాన్॥ ౨౬॥". ౭.

తాత్పర్యము.— ధర్మసంస్థాపనార్థముగ రామావతారంబెత్తి సముద్రతీరమునందుశయనించియు, చిత్రకూటమునందువసించియు, రావణవధానంతరము ధనుర్మధ్యభాగమునువలంబించినిలచి జగదేకవీరతను బ్రకాశపఱచియు, మహాబలియొద్దనున్న లోకములను వశీకరించుటకై త్రివిక్రమండైయవతరించియు, ప్రళయకాలమునందు మునిగిపోయినభూమిని వరాహావతారంబెత్తి పైకెత్తియుపకరించియు, తనయుదరమునందుంచుకొని రక్షించియు, ప్రకాశపఱచియు ఇట్లుపకరించిన సర్వేశ్వరునికి భూదేవియందుఁబుట్టిన వ్యామోహము నెట్టివారికిని పరిచ్ఛేదింప నశక్యము. ౭.

మూ.—కాణ్బారార్ ఎమ్మీశనైక్కణ్ణనై యెన్కాణుమా। ఊణ్బేశిలెల్లావులకుమోర్ తుఱ్ఱాఱ్ఱా।
శేణ్బాలవీడో వుయిరోమఱ్ఱెప్పారుట్కుమ్। మేణ్బాలుమ్ శోరా పరన్దుళనామెజ్గుమే॥ ౮॥

ఆ,—(కాణ్బారార్) సర్వజగన్నిగరణనియమనసమర్థనాన వెమ్బెరుమానుడైయసర్వేశ్వరత్వ మొరువర్క్కఱికైక్కు భూమియోవెన్గిఱార్. ౮.

అన్వ.—ఎమ్ ఈశన్ కణ్ణనై (౩) కాణ్బార్ ఆర్ కాణుమాఱు (౬) ఎన్ ఊణ్ పేశిల్ (౯) ఎల్లావులకుమ్ ఓర్ తుఱ్ఱు ఆఱ్ఱా (౧౨) వీడో శేణ్బాల * అవనో (౧౫) మఱ్ఱు ఎప్పారుట్కుమ్ ఉయిర్ (౧౮) వేణ్బాలుమ్ శోరా ఎజ్గుమ్ (౨౧) పరన్దు ఉళనామ్ (౨౩).

పన్ని.—అనన్తరమ్, అవనెనక్కు ప్రకాశిప్పిత్తవతిశయితాకారజ్గళ్ దురవబోధమెన్గిఱార్.

ఎనక్కు, స్వామియాయ్, సులభనానకృష్ణనై, (౩) అఱియవల్లార్, ఆర్? అవన్పడియిదువానాల్ అఱియుమ్బడి, (౬) ఎజ్గనే? అవనుక్కు ఊణ్, శొల్లప్పార్క్కిల్, (౯) ౧ "అత్తాచరాచరగ్రహణాత్" ఎన్గిఱపడియే చరాచరాత్మకమానసకలలోకముమ్, ఒరుపిడిక్కుమ్, పోరాతు; (౧౨) అవనుక్కిరుప్పిడమానవీడానతు, ౨"విశ్వతఃపృష్ఠేషు సర్వతఃపృష్ఠేషు" ఎన్గిఱపడియే సర్వలోకత్తుక్కుమవ్వరుకాన పరమపదప్రదేశత్తిలతు; అవనో, (౧౫) తన్నైయొழిన్ద, సకలపదార్థజ్గళుక్కుమ్, అన్తరాత్మా; (౧౮) ఒరురేఖామాత్రముమ్, శోరవిడాతవనాయ్క్కొణ్డు, ఎల్లాప్రదేశత్తిలుమ్, (౨౧) పరన్దు, నిఱ్ఱానిఱ్కుమ్. (౨౩) సర్వజగద్గ్రసనశీలనాయ్, పరమపదనిలయనాయ్, సర్వపదార్థజ్గళిలుమ్ అన్తర్బహిశ్చవ్యాప్తనానవనై యెజ్గనేపరిచ్ఛేదిత్తఱివతెన్నుకరుత్తు. ఏణ్ ఎన్ఱు - వరైయాయ్, శేణ్ఱైయెన్ఱు కొట్టుకిఱతు. ఓ? ఎన్గిఱవశైకళ్ - వినావై కాట్టుకిఱతు. ౮.

---

*మేలే "ఓ ఎన్గిఱ అశైకళ్ వినావై క్కాట్టుకిఱతు" ఎన్ఱిరుక్కైయాలే అవన్ ఎన్ఱధ్యాహారిత్తతు.

౧। శా-మీ-౧-౨-సూ-౯. ౨॥ ఛాం-౬-౩-౧౩.

అర్థము.—నాకు స్వామియై కృష్ణావతారంబెత్తినసర్వేశ్వరుని (3) తెలిసికొనువారు ఎవరు? తెలిసికొనుప్రకారము (౬) ఏది? (భగవంతునియొక్క) ఆహారమును జెప్పనారంభించినచో (౯) సకలలోకములును ఒకముష్టికినిఁ జాలవు; (౧౨) పరమపదమైతే మిక్కిలియాన్నత్యమును స్వభావముగాఁగలది; ఆసర్వేశ్వరుఁడైతే (౧౫) తక్కిన ఎట్టివస్తువులకును ఆత్మగానున్నాఁడు; (౧౭) అల్పప్రదేశమును విడువనివాఁడై అంతట(౨౧) వ్యాపించి యుండును. (౨3). ౧.

ఈ.—ఎట్టామ్బాట్టు. అవనుడైయ అద్భుతకర్మఙ్గళై త్తని త్తనియుమ్తిరళవుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కప్పోకాతె త్తనై యేనుమళవుడైయార్క్కుమెన్గిఱార్.

(కాణ్బారారెమ్మీశఁకణ్ణనై) సర్వేశ్వరనాయిరున్దువైత్తు కృష్ణనాయ్వన్దవతరిత్తు ఎనక్కుక్కైయాళానవనై, అవఁతానేకాట్టనాఁకణ్డాప్పోలే కాణ్బార్క్కుక్కాణలామిత్తనైపోక్కి, స్వయత్నత్తాలేశిలర్క్కు క్కాణప్పోక్కాల్క్కాణప్పోమో?, అతుకిడక్క, కాణ్బార్శిలరుణ్డాయిల్ (ఎఁకాణుమాఱు) ఎవ్వళవైత్తాఁకాణ్బతు?, అళవుడైయార్శిలర్కాణవిఴ్దినార్కళెన్నా, విషయత్తైప్పరిచ్ఛేదిక్కప్పోకాతే, ఏన్తాఁపరిచ్ఛేదిక్కప్పోకాతో?ఴికిఱతెన్నిల్; ఇతువన్తోవవనుడైయఅపదానమిరుక్కుమపడి. అవనుడైయవ్యాపారఙ్ఙళైచొల్లప్పార్క్కిల్, సర్వలోకఙ్గళుమోరవదానత్తుక్కుప్పోరాతు, ఇవ్వపదానత్తైయుడైయవనై యొరువరాలే పరిచ్ఛేదిక్కలాయిరుక్కుమతో?. "అవనుడైయశెయల్పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాతు" ఎన్నైక్కు, స్వరూపమోతాఁపరిచ్ఛేదిక్కలాయిరుక్కుమతెన్గిఱార్(శేణ్బాలవీడో)ఉయర్త్తియేస్వభావమాక వుడైత్తానపరమపదమెన్న, ముక్తాత్మస్వరూపమెన్న, మఴ్ఱుముణ్డానదేవాదికళెన్న, ఇవఱ్ఱైయుడైత్తాన (ఏణ్బాలుమ్శోరాఁ). ఎణ్ణప్పట్టప్రదేశఙ్గళెన్నుతల్, ఎట్టుదిక్కుమ్ వ్యాపిత్తువిడాతేనిఱ్కుమెన్నుతల్. (పరన్దుళనాఁమెఙ్గుమే) ఇప్పడి వ్యాపిక్కుమిడత్తిల్ ఒరుకుఱైయుణ్డామ్బడియిరుక్కైయన్ఱిక్కే, కుఱైయఅవ్యాపిత్తిపుక్కుమ్. ఆనపిన్బు "వ్యాపకవస్తువై వ్యాప్యత్తిలే యొన్ఱుపరిచ్ఛేదిత్తుక్కాణ్గై" ఎన్తారుపారుళుణ్డో?. ౧.

జీ-అ.—ఎట్టామ్బాట్టు. (కాణ్బారారిత్యాది) "ఊణ్పేశిలెల్లావులకుమోర్తుఱ్ఱాఱ్ఱా" ఎన్నైయాలే(తనిత్తనియుమెన్తతు). "అర్" ఎన్తతిలేనోక్కాక (ఎత్తనైయేనుమెన్తతు). ఇన్దనవతారికార్థమ్-ఇత్తిరువాయ్మొழியి నర్థనిగమనావసరత్తిలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్, ఆఙ్గేకణ్డుకొళ్వతు.

"ఈశఁ-ఎఙ్గణ్ణనై-కాణ్బారార్" ఇత్యన్వయః. ఇత్తాల్ ఫలిత్తతాత్పర్యమ్ (అవఁతానేయిత్యాది). కాణ్బార్శిలరుణ్డాయిఱ్ఱైన్తతు-ఉణ్డానాలోవెన్తపడి. ఎఁకాణుమాఱు-కాణుమ్ప్రకారమెఁ?. జ్ఞానాధికర్క్కుక్కాణత్తట్టెన్నెన్న (అళవుడైయారిత్యాది). అపదానమ్-వ్యాపారమ్. అవదానమ్-పిడి. ఇత్తాల్తాత్పర్యమ్ (ఇవ్వపదానత్తైయిత్యాది). స్వరూపమోతానెన్తతు - "ఏణ్బాలుమ్శోరాఁ" ఎన్తత్తైప్పఱ్ఱి. శేణ్-ఉయర్త్తి. పాల్-స్వభావమ్. ముక్తాత్మస్వరూపమెన్తతు-నిత్యర్క్కుముపలక్షణమ్. "ఏణ్బాలుమ్" ఎన్తదీర్ఘత్తైక్కుఱైత్తు, "ఎణ్బాలుమ్" ఎన్తుహ్రస్వమాక్కి, ఎట్టువిక్కిలుమెన్తపడి. "ఏణ్బాలుమ్శోరాఁ" ఎన్తువైత్తు, "ఎఙ్గుమ్-పరన్దు" ఎన్గిఱతెన్నెన్న (ఇప్పడియిత్యాది). (వ్యాపిక్కుమిడత్తిల్)పలతూణుక్కోరుత్తిరమ్బోలన్ఱిక్కే జాతి, వ్యక్తితోఱుమ్ పరిసమాప్యవర్తిక్కుమాపోలే వర్తిక్కైయెచోల్లుకిఱతెన్తపడి. ఈశఁ-ఎఙ్గణ్ణనై-కాణ్బారార్; ఎఁకాణుమాఱు; ఊణ్పేశిలెల్లావులకుమోర్తుఱ్ఱాఱ్ఱా; శేణ్బాలవీడెన్న, ఉయిరెన్న, మఴ్ఱుముణ్డాన వెవ్వకైప్పట్టపారుళెన్న, అప్పారుళ్కళైయుడైయవేణ్బాలెన్న, ఇవైయెఙ్గుమ్-పరన్దు - శోరానాయ్కొణ్డు - ఉళనామిత్యన్వయః. "ఎప్పారుట్కుమ్" ఎన్తషష్ఠి-ప్రథమార్థకమ్. ఎప్పారుళుమెన్తపడి. ౧.

అ-అ-వి. —ఎమ్మీశఁకణ్ణనై-కాణ్బారార్; కాణుమాఱు-ఎఁ; ఊణ్పేశిలెల్లావులకుమోర్తుఱ్ఱాఱ్ఱావెన్తుతొడఙ్గి, ఎఙ్గుమ్పరన్దుళనామెన్తురైయన్వయమ్. ౧.

తాత్పర్యము —సర్వేశ్వరునియొక్క ఆహారమునువిచారించినచో సకలలోకములును వానియొకముష్టికిఁ జాలకనున్నవి. వానివాసస్థానమో ఆండమునకు బహిర్దేశమునందున్నది. ఆసర్వేశ్వరుఁడో స్వేతరసమస్తవస్తువులకన్తరాత్మగానుండి యత్యల్పదేశమునువిడువకయంతట వ్యాపించియున్నాఁడు. అట్టివానిచేష్టితములను పరిచ్ఛేదించితెలిసికొనువారెవరు ?. స్వయత్నముచే నెఱుఁగనిచ్ఛయించువారికిఁ దెలిసికొనుట యశక్యము. ౮.

మూ.— ఎఙ్గుముళన్గణ్ణనెన్నమకనైక్కాయ్ । న్దిఙ్గిల్లైయాలెన్ఱిరణియన్దూణ్పుడైప్ప ।
అఙ్గప్పొழுతేయవన్వీయత్తోన్ఱియ, వెన్ । శిఙ్గప్పిరాన్ పెరుమైయారాయుమ్శీర్మైత్తే॥ ౯॥

అ — (ఎఙ్గుమ్) ఆశ్రితార్థమాకత్తన్నుడైయ సర్వాన్తరాత్మత్వత్తై ప్రత్యక్షమాక్కియరుళిన వెమ్పెరుమానుడైయ సర్వేశ్వరత్వమహిమైయొరువర్క్కారాయనిలవో?, ఆనపిన్బెఙ్గనేయిరున్దవిషనై యాశ్రయిక్కుఙ్గళెన్గిఱార్. ౯.

అన్వ.— కణ్ణన్ ఎఙ్గుమ్ ఉళన్ (౩) ఎన్ఱ మకనై కాయ్న్దు (౬) ఇఙ్గు ఇల్లై ఎన్ఱు (౯) తూణ్ ఇరణియన్ పుడైప్ప (౧౨) అఙ్గు అప్పొழுతే అవన్ (౧౪) వీయ తోన్ఱియ ఎన్ (౧౮) శిఙ్గమ్ పిరాన్ పెరుమై (౨౧) ఆరాయుమ్ శీర్మైత్తే. (౨౩)

పన్ని.— అనన్తరమ్, అవనుడైయ వాశ్రితసౌశీల్యాతిశయమపరిచ్ఛేద్యమెన్గిఱార్.

౧ "సర్వంవ్యాప్య - స్థితః" ఎన్గిఱపడియే సర్వనిర్వాహకనానసర్వేశ్వరన్, సర్వత్ర, సన్నిహితన్,(౩) ఎన్ఱ, పుత్రనై, కోపిత్తు,(౬) ఇవ్విడత్తిల్, ఇల్లై- ఎన్ఱు, (౯) తానఱుతియిట్టతూణై, హిరణ్యన్, తట్ట, (౧౨) అత్తూణిలే, అక్కాలన్దన్నిలే, హిరణ్యన్, (౧౪) నశిక్కుమ్బడి, తోన్ఱిన, ఎన్నుడైయ, (౧౮) నరసింహరూపియాన, మహోపకారకనుడైయ, ఆశ్రితపక్షపాతమాహాత్మ్యమ్, (౨౧) నెఞ్జాల్ పరిచ్ఛేదిత్తారాయుమ్, తన్మైత్తో?. (౨౩) ౯.

అర్థము.—సర్వేశ్వరుఁడు అంతట ఉన్నాఁడు (౩) అనిచెప్పిన పుత్రుని కోపించి (౬) ఇచ్చట లేనివాఁడుకాదుకదా? అని (౯) స్తంభమును హిరణ్యుఁడు కొట్టఁగా (౧౨) అచ్చట ఆకాలమందే ఆహిరణ్యుఁడు (౧౪) నశించునట్లు అవతరించిన నాయొక్క (౧౮) సింహరూపమునుధరించిన ఉపకారకునియొక్క మహిమ (౨౧) తెలిసికొనతగిన స్వభావముకలదా?. (౨౩). ౯.

ఈ.—ఒన్బతామ్పాట్టు. నీర్ శొన్న తనుసపన్నమాయిరున్దతీ!, "ఒరువస్తువేయనేకపదార్థఙ్గళిలేకుత్తైవఱవ్యాప్తిత్తిరుక్కుమ్" ఎన్ఱాలితుక్కు[illegible]మోవెన్న; కెడువికాళ్, అవన్ సర్వగతత్వత్తై యిశైయాతవిరణియన్బట్టతుపడాతేకిడికోళ్ళెన్గిఱార్.

(ఎఙ్గుముళన్ కణ్ణన్) ఇతువాయిల్ణవన్ శొన్నతప్పు. సర్వేశ్వరన్ సర్వగతనెన్ఱాన్. ౨ "మయాతతమిదం

జీ-అ.—ఒన్బాతామ్పాట్టు (ఎఙ్గుముళనిత్యాది). వ్యాప్తియైచ్చొన్నవనన్తరమ్, "హిరణ్యనిరసనమ్పణ్ణిన నరసింహన్ వైభవమపరిచ్ఛిన్నమ్" ఎన్ఱుశొల్లుకిఱవరుడైయభావత్తై శఙ్కాపరిహారముఖేనదర్శిప్పిక్కిఱార్ (నీర్ శొన్నతిత్యాది).

"తప్పు" ఎన్ఱత్తైవిశదీకరిక్కిఱార్ (సర్వేశ్వరనిత్యాది). కణ్ణన్-నిర్వాహకన్. సర్వగతనెన్ఱానెన్ఱవిడత్తిలే - ౩ "ఉర్వ్యామస్త్యుదకేషుచాస్త్యడుపతావస్త్యస్తిచోష్ణద్యుతౌ వహ్నౌదిక్షువిదిక్షువాయుసభసోస్తిర్యక్ష్వతిర్యక్షుచ। అస్త్యన్తర్బహిరస్తిసత్యసతివాసారేష్వసారేషు వాసర్వత్రాస్తిసదాస్తికింబహుగిరాత్వయ్యస్తిమయ్యస్తిచ" ఇతిప్రహ్లాదోక్తశ్లోకోఽనుసన్ధేయః. "ఇతువాయిల్ణవన్ శొన్నతప్పు" ఎన్ఱువ్యఙ్గ్యమాకచ్చొల్లానిన్ఱతు; అతుతప్పన్ఱోవెన్న; ఈశ్వరన్ తానాదరిత్తుచ్చొన్న సర్వగతత్వత్తైయివన్ శొన్నతు తప్పావెన్గిఱార్ (మయాతత

అ-ఆ-వి.—కణ్ణన్-సర్వనిర్వాహకనెన్ఱువివక్షిత్తు, "కణ్ణన్-ఎఙ్గుముళన్" ఎన్ఱన్వయిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (సర్వేశ్వరనిత్యాది).——

౧॥ తై-నా-౧౧. ౨॥ భ-గీ-౯-౪. ౩॥

ఈ.—అడిత్తవిడత్తిలే, అనన్తరైయప్రతిజ్ఞానసమకాలత్తిలే. (అవ్వాపియత్తోన్రియ)తన్‌తోళ్‌నరవిలే అవన్ పిణ మామ్బడితోన్రిన. అతిర్‌త్తుక్కొణ్డుపుఱప్పట్టపోతై, అట్టహాసముమ్, నావడిక్కొణ్డవుతడుమ్, నెళ్ళియతుకణ్ణుమ్ ఉచ్చియతుపురువముమాయ్‌క్కొణ్డు తోన్రినపోతు పాశుక్కినపస్టిపోలే యురుకినానాయిఱ్ఱు పొన్ననాకైయాలే. (ఎన్ శిఙ్గప్పిరాన్ పెరుమై) ఆశ్రితవర్గత్తుక్కాక నరసింహమాయుపకరిత్తవనుడైయపరత్వమ్, ఇస్టు శిలరాలా గా యుమ్బడియిరుస్తతో?. ౯.

జీ-అ.—"వీయ"ఎన్గతుక్కు-వినాశస్యావతారసమానకాలీనత్వంవివక్షితమిత్యభిప్రాయేణాహ(తన్‌తోళ్‌నరవిలేయిత్యాది). పూర్వవాక్యోక్తమర్థముపపాదయతి (అతిర్‌త్తుక్కొణ్డిత్యాది). అతిర్‌త్తుక్కొణ్డు-శబ్దిత్తుక్కొణ్డు. (పొన్ననాకైయాలేయితి) రసోక్తి. "ఎన్" ఎన్గతుక్కు భావమ్ (ఆశ్రితవర్గేత్యాది). ఆరాయుమ్‌శీర్రైత్తే - ఆరాయుమ్బడియానస్వభావత్తైయుడైత్తో?. శీర్రై-అతిశయమాతల్. ౯

అ-అ-వి —త్యాది)ఎన్నవుమామ్.——"పిరాన్"ఇత్యస్యప్రతియోగ్యాకాఙ్క్షాంపూరయతి(ఆశ్రితవర్గత్తుక్కిత్యాది)———ఆరాయుమ్ శీర్రైత్తే- "నెఞ్జాల్ పరిచ్ఛేదిత్తారాయుమ్‌తన్మైత్తో" ఎన్గురైయిలే.———ఎఙ్గుముళనెన్గులోడజ్జి, తూణ్ - ఇరణియన్- పుడైప్ప, అఙ్గప్పొళుతేయవన్ వీయత్తోన్రియ వెన్గులోడజ్జియురైయన్వయమ్. ౯.

ప్ర-తి.—(ఒన్బతామ్బాట్టు) (ఎఙ్గుముళన్) భగవద్గీతాసునవమే, "మయాతతమిదంసర్వంజగదవ్యక్తమూర్తినా । మత్స్థానిసర్వభూతాని నచాహంతేష్వవస్థితః॥ ౪ ॥ నచమత్స్థానిభూతానిపశ్యమేయోగమైశ్వరమ్ । భూతభృన్నచభూతస్థోమమాత్మాభూతభావనః॥ ౫॥".——దశమే; "యచ్చాపిసర్వభూతానాంబీజంతదహమర్జున । నతదస్తివినాయత్స్యాన్మయాభూతంచరాచరమ్॥౩౯॥". ౯

పెరియతిరుమొழி - పతిన్మూన్రాన్దిరుమొழி - ఎట్టామ్బాట్టు. పళ్ళియిలోతివన్దతన్ శిఱువన్ వాయిలోరాయిరనామమ్ । మొళ్ళియవాక్కొప్పతవాఙ్గతనుక్కొన్గుమోర్ పొఱుప్పిలనాకి । పిళ్ళైయైచ్చీఱివెకుణ్డుతూణ్బుడైప్పప్పిఱైయెయిఱ్ఱనల్విழிప్పేழ்వాయ్ । తెళ్ళియశిఙ్గమాకియతేవైత్తిరువల్లిక్కేణిక్కణ్డేనే.———

పెరియాழ்వార్ తిరుమొழி - ఏழాన్దిరుమొழி - ఒన్బతామ్బాట్టు. అళన్దిట్టతూణైయవన్దట్టవాఙ్గే । వళర్‌న్దిట్టువాళుకిర్‌చ్చిఙ్గవురువాయ్ ఉళన్దొట్టిరణియనొణ్మార్‌పకలమ్ । పిళన్దిట్టకైకళాల్‌చ్చప్పాణిపేయ్‌ములైయుణ్డానేశప్పాణి.

తాత్పర్యము.— సర్వేశ్వరుఁడు సర్వవ్యాపియనిచెప్పిన తనపుత్రునిమీద మిక్కిలికోపించి హిరణ్యుఁడు తనపుత్రునిజూచి యంతటనుండువాఁడైనచో ఈ స్తంభమందును నుండ[illegible]కదా? యని తనకుమునుపున్న స్తంభమును గెట్టిగాఁదట్ట అప్పుడాశ్రితసంరక్షణార్థముగ నా స్తంభములోనుండి నృసింహరూపముతోనావిర్భవించిన యాశ్రితవిరోధినిరసనశీలుఁడైన భగవంతునియొక్కమహిమ మనసాచింతింపనశక్యమైనది. ౯.

మూ.— శీర్రైకొళ్‌వీడుశువర్‌క్కనరకీఱా । వీర్రైకొ డేవర్ నడువామన్ఱెప్పారుట్కుమ్ ।
వేర్ముతలాయ్‌విత్తాయ్‌ప్పరన్దుతనినిన్ఱ । కార్ముకిల్‌పోల్వణ్ణనెన్గణ్ణనై నాన్ కణ్డేనే ॥ ౧౦॥

ఆ.— (శీర్రై) స్వర్గాపవర్గాద్యశేషపురుషార్థఙ్గళుక్కుమ్, నరకాద్యపురుషార్థఙ్గళుక్కుమ్, ఇవర్‌ఱుక్కు భోక్తాక్కళాన దేవాదిస్థావరాన్తమాన సకలాత్మవర్గత్తుక్కుమ్ ధారకనాయ్, కారణభూతనాయ్, నియన్తావాయ్, స్వేతరసమస్తవిసజాతీయాప్రాకృతమహావిభూతియైయుడైయనాయ్ నిన్ఱ పెమ్బెరుమానై నాన్గాణప్పెఱ్ఱేనెన్గుకొణ్డు స్వలాభత్తై ప్పేశిముడిక్కిఱార్. ౧౦.

అన్వ.— శీర్రైకొళ్ వీడు శువర్‌క్కనరకు (౩) ఈఱా ఈర్రైకొళ్ తేవర్ (౬)నడువా మఱ్ఱు ఎప్పారుట్కుమ్ (౯) వేర్ ముతలాయ్ విత్తాయ్ (౧౨) పరన్దు తని నిన్ఱ (౧౫) కార్ ముకిల్ పోల్ వణ్ణన్ (౧౮) ఎన్ కణ్ణనై నాన్ (౨౧) కణ్డేనే. (౨౨)

పన్నీ — అనన్తరమ్, ఇప్పడి సర్వప్రకారోపకారకనాయ్ మోక్షప్రదనానవనై నాననుభవిక్కప్పెఱ్ఱేనెన్ఱు హృష్టరాకిఱార్.

పుణ్యపాపకారితమాకైయన్ఱిక్కే భగవత్కృపైకసాధ్యమాన శీర్మైయైయుడైయ, మోక్షముమ్, పుణ్యపాపఫలరూపమాన స్వర్గనరకఙ్గళుమ్, (౩) మేలెల్లైయాక, ఫలప్రదత్వనిబన్ధనమాన వీరప్పాట్టైయుడైయ, దేవర్కళ్, (౬) సాధనఫలఙ్గళుక్కు నడువాకవుమ్, ప్రథమభావియాన, సాధనాది సమస్తపదార్థఙ్గళుక్కుమ్, (౯) సహకారియుమాయ్, నిమిత్తముమాయ్, ఉపాదానముమాయ్కొణ్డు, (౧౨) సర్వత్ర వ్యాప్తనాయ్వైత్తు, వ్యాప్యపదార్థఙ్గళిల్ వ్యావృత్తనాయ్, నిత్యనాయ్, (౧౫) కార్కాలత్తిలే, మేఘమ్బోన్ఱ, వడివైయుడైయనాయ్కొణ్డు, (౧౮) ఎనక్కుసులభనాన, కృష్ణనై, నాన్, (౨౧) అనుభవిక్కప్పెఱ్ఱేనెన్ఱుకొణ్డు- స్వలాభత్తుక్కు హృష్టరాకిఱార్. (౨౨) ఈఱ్ఱైకొళ్ తేవరెన్ఱు - ఉభయభావనానిష్ఠరెన్ఱుమామ్. ౧౦.

అర్థము.— అతిశయముకల మోక్షము స్వర్గనరకములు (౩)ఇవియంతమగునట్లును కృపకలిగిన దేవతలు(౬)మధ్యమగునట్లును తక్కిన సమస్తపదార్థములకును(౯)ప్రక్కమూలములమగు (సహకారికారణమగను) ప్రధానమూలమైన (నిమిత్తకారణముగను) బీజమైన(ఉపాదానకారణముగను) (౧౨) వ్యాపించి అద్వితీయుఁడై యున్నవాఁడును (౧౫) వర్షాకాలమునందున్న మేఘమువంటి శరీరకాంతికలవాఁడును (౧౮) నాకు (సులభుఁడైన) కృష్ణుని నేను (౨౧) సాక్షాత్కరించితిని. (౨౨) ౧౦.

ఈ.—పత్తామ్బాట్టు. "ఇవర్కళై విడీర్, నామ్మున్దఅమున్నమివర్కళై ప్పోలేయాకాతే యవనైయనుభవిక్కప్పెఱ్ఱోమిఱే" ఎన్ఱుస్వలాభానుసన్ధానత్తాలేహృష్టరాకిఱార్.

(శీర్మైకొళిత్యాది) సర్వప్రకారత్తాలుమ్నన్ఱానపరమపదమ్, పరిమితసుఖమానస్వర్గమ్, నిష్కృష్టదుఃఖమేయాననరకమ్, ఇవై ముడివాక, ఈఱప్పాడుడైయరానదేవర్కళ్నడువాక, మఱ్ఱుముణ్డానతిర్యగాదికళుక్కుమ్, (వేర్ముతలాయ్విత్తాయ్) త్రివిధకారణముణ్డానేయాయ్. (పరన్దు)౧[తత్సృష్ట్వా తదేవానుప్రావిశత్ తదనుప్రవిశ్య సచ్చత్యచ్చాభవత్] ఎన్గిఱపడియే-మున్దఅఇవఱ్ఱైయుడైయవుణ్డాక్కి, పిన్నైయివఱ్ఱినుడైయ వస్తుత్వనామభాక్త్వఙ్గళుక్కాక వనుప్రవేశిత్తు, ఇప్పడిజగదాకారనాయ్నిన్ఱు. (తనినిన్ఱవిత్యాది) ఇప్పడిజగచ్ఛరీరనాయ్నిన్ఱవళవేయన్ఱిక్కే, తన్నుడైయవ్యావృత్తితోన్ఱుమ్పడి శ్రీవైకుణ్ఠత్తిలేవర్షుకవలాహకమ్బోలే యిరుక్కిఱవళకియతిరుమేనియైయుడైయనాయిరున్దువైత్తు కృష్ణనాయ్వన్దవతరిత్తు ఎనక్కుక్కైయాళానవనై నాన్మున్దఅమున్నమ్కణ్డనుభవిక్కప్పెఱ్ఱేనెన్గిఱార్. ౧౦.

జీ-అ.— పత్తామ్బాట్టు.— (శీర్మైకొళిత్యాది) సంసారికళుక్కు ముపదేశిత్తవిడత్తిలవర్కళ్ తిరున్దామైయాలే (ఇవర్కళైవిడీ రెన్గిఱార్) "కణ్డనైనాన్కణ్డేనే" ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ (నామ్మున్దఅ మున్నమిత్యాది).

"శీర్మై" ఎన్ఱు - అతిశయమాయ్, ఇన్నత్తాలెన్ఱు విశేషియామైయాలే (సర్వప్రకారత్తాలుమ్ నన్ఱానవెన్గిఱతు). ఈఱ్ఱై - (ఈఱప్పాడు) ఫలప్రదత్వనిబన్ధనమాన మనఃప్రసాదమ్. "ఈఱా, నడువా" ఎన్ఱు - ఫలఙ్గళైయుమ్, ఫలప్రదాతాక్కళైయుమ్, ముడివుమ్, నడువుమాకచ్చొల్లుకైయాలే - "మఱ్ఱైప్పారుట్కుమ్" ఎన్ఱ కర్మకర్తాక్కళ్ ప్రథమావధియెన్ఱపడి. మనుష్యాదికళ్ ప్రథమమ్ కర్మత్తైయనుష్ఠిక్క, అనన్తరమ్ దేవాదికళ్ఫలప్రదానమ్పణ్ణ, అనన్తరమ్ తదనుభవమాకైయాలే - ముతల్, నడు, ఈఱుఎన్గిఱతు. వేర్ - సహకారికారణమ్. ముతల్ - నిమిత్తకారణమ్. విత్తు - ఉపాదానకారణమ్. పరన్దు - వ్యాపిత్తు. "తదేవానుప్రావిశత్ - తత్సృష్ట్వా" ఎన్ఱన్వయమ్; తదనుప్రవిశ్యేతి - అనువాదః. సచ్చత్యచ్చాభవత్-సత్తుమ్త్యత్తుమాన చేతనాచేతనఙ్గళిరణ్డుమ్ తానానానెన్ఱపడి. తనినిన్ఱ - వ్యావృత్తితోన్ఱుమ్పడినిన్ఱ. నిత్యవిభూతియిల్ త్రివిధకారణత్వమావతునిత్యేచ్ఛాదివిశిష్టవేషేణనిమిత్తత్వమ్, అప్రాకృతచిదచిద్విశిష్టవేషేణఉపాదానత్వమ్, జ్ఞానశక్త్యాదివిశిష్టవేషేణసహకారిత్వమెన్ఱపడి. లీలావిభూతియిల్ సఙ్కల్పవిశిష్టవేషేణనిమిత్తత్వమ్, సూక్ష్మచిదచిద్విశిష్టవేషేణ ఉపాదానత్వమ్, జ్ఞానశక్త్యాది విశిష్టవేషేణ సహకారిత్వమెన్ఱపడి. క్రమేణాన్వయః. ౧౦.

౧॥ తై-ఆ-౬.

ప్ర-తి.— (పరన్దు) తైత్తిరీయకోపనిషది, [ఆ-౬] "సోకామయతబహుస్యాం ప్రజాయేయేతిసతపోతప్యతసతప స్తప్త్వా ఇదంసర్వమసృజతయదిదంకిఞ్చ తత్సృష్ట్వాతదేవానుప్రావిశత్ తదనుప్రవిశ్యసచ్చత్యచ్చాభవత్". ౧౦

తాత్పర్యము.—పూర్వము కర్మములననుష్ఠించు మనుష్యులకును అనంతరము ఫలప్రదులగు దేవతలకును అనంతరము ఫలములగు మోక్ష స్వర్గనరకములకును తక్కిన సమస్తపదార్థములకును నిమిత్తోపాదానసహకారియనియెడి త్రివిధకారణభూతుఁడును సర్వపదార్థములయందు వ్యాపించియున్నవాఁడును సర్వవిలక్షణుఁడును నీలమేఘశ్యామదివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడును నాకుసులభుఁడునునైన భగవంతుని సాక్షాత్కరించి యనుభవించినానని యాழ்వారనుసంధించిరి. ౧౦.

మూ.—కణ్ణలజ్గళ్ శెయ్యకరుమేనియమ్మానై । వణ్ణలమ్బుఞ్జోలై వழுతివళనాడన్।
పణ్ణలైయిఱ్సొన్నతమిழாయిరత్తిప్పత్తుమ్వల్లార్ । విణ్ణలైయిల్వీఱ్ఱిరున్దాళ్వారెమ్మావీడే॥౧౧॥
అழ்వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఆ.—(కణ్ణలజ్గళ్) ఇత్తిరువాయ్ మొழிయైవల్లా రిట్టవழுక్కామ్ తిరునాడెన్గిఱార్.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్తిరువడికళే శరణమ్.

అన్వ.—కణ్ తలజ్గళ్ శెయ్య (౩) కరు మేని అమ్మానై (౬) వణ్ణు అలమ్బుమ్ శోలై (౯) వழுతివళనాడన్ పణ్ణలైయిల్ శొన్న (౧౨) తమిழாయిరత్తు ఇప్పత్తుమ్ వల్లార్ (౧౫) విణ్ణలైయిల్ వీఱ్ఱిరున్దు ఎ (౧౮) మా వీడు ఆళ్వార్. (౨౧)

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్ మొழிక్కు ఫలమాక స్వారాజ్యనిర్వాహకత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

కణ్ణిల్, పరప్పెల్లామ్, శివన్దు, (౩) అతుక్కు పరభాగమాయ్ శ్యామళమాన, తిరుమేనియైయుడైయ, సర్వస్వామియై,(౬)వణ్డుకళ్, మధువెళ్ళత్తిలే యలైకిఱ, శోలైకళైయుడైయ, (౯) తిరువழுతినాట్టై యుడైయ వాழ்వార్, పణ్డాన తాళమాప్పడి యతిన్మేలే, అరుళిచ్చెయ్త, (౧౨) ఆయిరన్దిరువాయ్ మొழிయిల్, ఇప్పత్తుమ్, వల్లార్, (౧౫) పరమాకాశత్తిన్మేలే, ౧ "సస్వరాడ్భవతి" ఎన్గిఱపడియేవ్యావృత్తమాకవిరున్దు, సర్వప్రకారవిశిష్టమాయ్, (౧౮) నిరతిశయభోగ్యమాన, మోక్షానన్దత్తై, స్వాధీనమాక వనుభవిప్పార్కళ్. (౨౧) ఎన్నోడెన్నను బన్ధికళోడు వాశియఱ వెజ్గళుక్కుత్తరువతాక విరుక్కిఱ పెరియవీడెన్నుమామ్. ఇతు-కలివిరుత్తమ్. ౨౧

వాదికేసరిఅழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.—నేత్రములయొక్క ప్రదేశములు ఎఱ్ఱనికాంతికలవై (౩) నీలమైన శరీరకాంతికల సర్వస్వామిని (౬) తుమ్మెదలు సంచరించుచున్న తోటలుకల (౯) తిరునగరికినిర్వాహకులైనయాழ்వార్ల శ్లాఘ్యమైనగానమునందు సాధించిన (౧౨)ద్రావిడపాశురరూపములైన వెయ్యి పాశురములలో నీపదిపాశురములు తెలిసినవారు (౧౫) పరమపదమునందు విలక్షణులైయుండి సర్వప్రకారములచేతను (౧౮) భోగ్యమైన మోక్షమును అనుభవింతురు. (౨౧). ౨౧.

ఈ.—నిగమత్తిల్-ఇత్తిరువాయ్ మొழிయై యభ్యసిక్కవల్లార్కళ్ ఇత్తిరువాయ్ మొழிయిల్సొన్న ముక్తప్రాప్యభోగత్తై ప్పెఱువరెన్గిఱార్.

జీ-ఆ.—నిగమమ్ (కణ్ణలజ్గళిత్యాది) "విణ్ణలైయిల్ వీఱ్ఱిరున్దాళ్వారెమ్మావీడు" ఎన్నత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (నిగమత్తిలిత్యాది).

ఈ-మ్మూట్టిల్-అవనుడైయ వ్యాప్తియైయిశైయాతార్ హిరణ్యాక్ పట్టతుపడువరెన్నార్; పత్తామ్మూట్టిల్ - ఏవ మ్మూతనానవనై నాకణ్డనుభవిక్కప్పెఱ్ఱేనెన్నార్; నిగమత్తిల్-ఇతుకఱ్ఱార్క్కు-ఫలఙ్గూల్లిత్తలైకట్టినార్.౧౧.

పడక్కుత్తిరువీతిప్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్.

జీ-అ.—నెన్నిఅవివ్వాళవుమాత్రత్తిలే పాట్టుక్కు-తాత్పర్యమెన్ని ఉతన్ను; అఖిలజగన్నియమనావతరణాశ్రితపరాధీనత్వాఖిలజగన్నిగరణాఖిలజగద్వ్యాపనతత్ప్రియుక్తవ్యాపారఙ్గళిలేయుమ్ తాత్పర్యమెన్నుకణ్డుకొళ్వతు. క్రమేణాన్వయః. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అ-అ-వి.—ఇత్యాదీనాంసప్తమీవిభక్తిత్వాత్; ౧"కణ్కాల్ పుఱుకయుమ్పూక్కిఱ్ మేల్" ఇత్యాది. కణ్డలఙ్గ శెన్ను తొడఙ్గి, వీఱ్ఱిరున్దు-ఎమ్మావీడు-ఆళ్వారెన్నురైయన్వయమ్. ౧౧.

ప్ర-తి.—(కణ్డలఙ్గళ్ శెయ్యకరుమేనియిత్యాది). తైత్తిరీయకే శ్రీనారాయణే, [౧] "అమ్భస్యపారే భువనస్యమధ్యే నాకస్యపృష్ఠే మహతోమహీయాన్ । శుక్రేణజ్యోతీంషి సమనుప్రవిష్టః ప్రజాపతిశ్చరతిగర్భేఅన్తః". "తత్రప్రథమత్రిష్టుభా - పరమాత్మన స్సర్వవ్యాపిత్వముచ్యతే (అమ్భసీత్యాది). (అపారేఅమ్భసి) మహాప్రళయావస్థాయామ్. (భువనస్యమధ్యే) చతుర్దశభువనమధ్యే. బ్రహ్మాణ్డే తదన్తర్వర్తిషు దేవతిర్యఙ్మనుష్యస్థావరాత్మకేషు. (నాకస్యపృష్ఠే) నాత్రాకంభవతీతి-దుఃఖాసమ్భిన్నస్సాన్వసాధారణోదేశవిశేషోనాకః. తస్యపృష్ఠే - ఉపరిప్రదేశే; 'విశ్వతః పృష్ఠేషు సర్వతఃపృష్ఠేష్వనుత్తమే షూత్తమేషులోకేషు, [ఛాం-ఉ-3-౧౩.] ఇతిప్రసిద్ధే సకలవాఙ్మనసాగోచరమహిమ్ని పరమపదే. (సమనుప్రవిష్టః). సమ్యక్- సమన్తాచ్చసర్వానుకూలం సర్వదాసర్వత్ర, ప్రవిశ్యస్థితః. (జ్యోతీంషి) అగ్న్యాదిత్యసోమశుక్రాదీన్. (శుక్రేణ) స్వతేజోలేశేన ప్రవిశ్యవర్తమానః. (మహతోమహీయాన్). మహద్భ్యోపిమహత్తరః; పృథివీతావన్మహతీ, తతోపిమహత్య ఆపః, తాభ్యోప్యనలః, తస్మాద్వాయుః, తతోప్యాకాశః, తతోప్యహఙ్కారః, తతోపిమహాన్, మహతఃప్రధానమ్, ప్రధానాదపి పురుషోజ్ఞానశక్త్యాదిభిర్మహాన్, పురుషాదప్యయంపరమాత్మా మహీయాన్ - మహత్తరః, అస్యైవనిరుపాధికం పరమమహత్త్వమ్, ఇతరేషామ్మహత్త్వమన్యాపేక్షమ్. అస్యస్వరూపరూపగుణవిభూతిభి స్సర్వస్మాన్మహత్త్వమితిచవిశేషః. (ప్రజాపతిశ్చరతిగర్భేఅన్తః). ప్రజాపతిః - సర్వాసాం ప్రజానాంపతిః - స్వామీ. శేషీతియావత్. ఔణాదికోడతిప్రత్యయః. మహీయాన్ ప్రజాపతిః - నారాయణ ఇతిశ్రుత్యన్తరేషు ప్రసిద్ధః. బ్రహ్మణస్తావత్ప్రజాపతిత్వం భగవదాయత్తమితి బ్రహ్మస్వయమేవోక్తవాన్ శ్రీమత్యుత్తరరామాయణే, 'మహార్ణవేశయానోప్సుమాంత్వంపూర్వమజీజనః । ప్రాజాపత్యంత్వయాకర్మపూర్వం మయినివేశితమ్, ఇతి. మనురపి, 'తపస్తప్త్వాసృజద్యంతు సస్వయం పురుషోవిరాట్ । తంమాంవిత్తాస్యసర్వస్య స్రష్టారంద్విజసత్తమాః-పతీన్ ప్రజానామసృజం మహర్షీనాదితోదశ, [మ - స్మృ-౧-33,3౪] ఇతి స్వస్యస్వసృష్టానాఞ్చ ప్రజాపతిత్వం భగవదాయత్త మితిదర్శితవాన్. (గర్భేఅన్తః). సర్వేషాంభూతానాంగర్భే- శరీరమధ్యే. (చరతి) తేషాంధారకత్వేన వర్తతఇత్యర్థః" ఇతీయం శ్రుతిర్నారాయణయతిభిర్వ్యాఖ్యాతా.

తా.—తామరపుష్పములవలె యెఱ్ఱని నేత్రములుకలవాఁడును సుందరదివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడును నైన సర్వస్వామివిషయముగ నాళ్వార్లు గానముతో సాధించిన వెయ్యిపాశురములలో నీ పదిపాశురములను వాచోవిధేయముగఁ దెలిసికొనువారు పరమపదమునుబొంది నిరతిశయానందము ననుభవింతురు. ౧౪.

౧॥ తొల్కాప్పియమ్-వేఱ్ఱుమై-ఇల.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిలి త్తిరువాయ్ మొழிక్కాన శ్లోకమ్.

(అణైవతు)—ఆత్మాన్వయిష్వపిహరేః ప్రియతామవేక్ష్య సర్వాత్మనస్స్వజనయన్మునిరష్టమేన ।
మోక్షప్రదత్వముపదిశ్య తదాభిముఖ్యాలాభాత్స్వలాభమధికం బహుమన్యతేస్మ. ౧౮.

వాదికేసరి అழகియమణవాళ జ్జీయర్ తిరువడిగళే శరణమ్.

అర్థము.—మునిః-శఠకోపముని, ఆత్మాన్వయిషు అపి - తమసంబంధులయందును, హరేః - సర్వేశ్వరునికి, ప్రియతామ్-ఇష్టులగుటను, అవేక్ష్య - చూచి, సర్వాత్మనః - సర్వచేతనులను, స్వజనయన్ సన్, తనసంబంధులుగాఁ జేయువారగుచు, మోక్షప్రదత్వమ్ - మోక్షమునిచ్చుటను, ఉపదిశ్య - ఉపదేశించి, తదాభిముఖ్యాలాభాత్ - దానియందాభిముఖ్యము రానందున, స్వలాభమ్ - తమకాభిముఖ్యలాభమును, అధికమ్ - అధికముగ, బహుమన్యతేస్మ - కొనియాడిరి. ౧౧.

తా.—తమయందుమాత్రమే గాక తమసంబంధులయందుఁ గూడ సర్వేశ్వరునికి జనించిన ప్రీత్యతిశయమునుజూచి సర్వచేతనులను తమవారినిగాఁ జేయవలయునని నిశ్చయించినవారై యాழ்వార్లు వారికి నీశ్వరుఁడు మోక్షప్రదుఁడని వానిమోక్షప్రదత్వమునుపదేశింప మాల్యవంతుఁడు మొదలగువారు రావణునికి నుపదేశించిన యుపదేశము వ్యర్థమైనట్లు తమయుపదేశము వ్యర్థమగుట చూచి మనమును వీరివలెగాక భగవదాభిముఖ్యమును బొందితిమేయని ఈ యెనిమిదవ తిరువాయ్ మొழிయందు హృష్టులైరి. ౧౮.

ద్ర-తా.—(అణైవతరవణైమేల్).- ప్రాప్యాకారోపపత్త్యాజ్జనిపరిహరణాద్విశ్వసృష్ట్యాదిశక్తేర్నిస్సీమానన్దదేశాన్వయత ఉపజగౌ రక్షణార్థావతారాత్ । సుప్రఖ్యాతానుభావాద్వివిధవిహరణాద్వ్యాప్తివైచిత్ర్యవత్త్వాద్భక్తైర్గ్రాహ్యభావాదఖిలఫలకృతేర్ముక్తిసౌఖ్యం ముకున్దే. ౨౦.

అర్థము.— ప్రాప్యాకారోపపత్త్యా - పొందతగినశయనముయొక్క లాభముచేతను, జనిపరిహరణాత్ - జన్మములనుబోఁగొట్టువాఁడగుటవలన, విశ్వసృష్ట్యాదిశక్తేః - జగత్సృష్టిమొదలగువాటివిషయమైనశక్తికలవాఁడగుటవలన, నిస్సీమానన్దదేశాన్వయతః -అంతములేని యానందముకల పరమపదసంబంధముకలవాఁడగుటవలన, రక్షణార్థావతారాత్ - రక్షణముకొఱకవతారములుకలవాఁడగుటవలన, సుప్రఖ్యాతానుభావాత్ - మిక్కిలిప్రసిద్ధమైన దివ్యచేష్టితములుకలవాఁడగుటవలన, భక్తైః - భక్తులచేత, ద్రాగ్గ్రాహ్యభావాత్ - శీఘ్రముగఁజూడఁదగిన స్వభావముకలవాఁడగుటవలన, అఖిలఫలకృతేః - సకలపురుషార్థములనిచ్చు వ్యాపారములుకలవాఁడగుటవలన, ముకున్దే- భగవంతునియందు, ముక్తిసౌఖ్యమ్ - మోక్షసుఖమును, ఉపజగౌ - చక్కఁగఁబాడిరి.

వ్యా.—(ప్రాప్యాకారోపపత్త్యా) అణైవతరవణైమేల్ పూర్వార్ధయాకమ్-తిరువనన్తాழ்వానైలే పెరియపిరాట్టియారోడేకూడ పళ్ళికొణ్డరుళియిరుక్కైయాలుమ్; (జనిపరిహరణాత్) నీన్దుమ్తుయర్ ప్పిఱవియిత్యాది-కడక్కవరితానదుఃఖత్తైయుణ్డాక్కుమ్ జన్మత్తోడక్కమాకముణ్డాననవపక్షయవినాశాదికళైయుమ్ కడత్తుకైయాలుమ్; (విశ్వసృష్ట్యాదిశక్తేః) పుణర్క్కుమయనామ్ అழிక్కుమరనామ్ - బ్రహ్మరుద్రర్కళుక్కన్తరాత్మావాయ్నిన్ఱు జగత్సృష్టిసంహారఙ్గళై ప్పణ్ణుకైయాలుమ్; (నిస్సీమానన్దదేశాన్వయతః) నలమన్దమిల్లతోర్ నాడు- నిరవధికానన్దత్తైయుడైత్తానపరమపదత్తిలే యెழுన్దరుళియిరుక్కైయాలుమ్; (రక్షణార్థావతారాత్) మావాకియామైయాయ్ మీనాకిమానిడమామ్ - లోకరక్షణార్థమాకహయగ్రీవకూర్మమత్స్యరామకృష్ణాదిరూపేణవవతరిక్కైయాలుమ్; (సుప్రఖ్యాతానుభావాత్) తీర్త్తనులకళన్దవిత్యాది. అర్జునన్ తన్తిరువడికళిలేయిట్ట తిరుమాలైయైచ్చిపనుడైయశిరస్సిలేకణ్డు, "ఇవనేసర్వాధికన్" ఎన్ఱు తెళిన్దుతియిడుమ్పడియానప్రభావత్తైయుడైత్తాకైయాలుమ్; (వివిధవిహరణాత్) కిడన్దిరున్దునిన్ఱళన్దుకేழலాయ్క్కీழ்పుక్కిడన్దిడుమ్ - తిరుప్పాఱ్కడలిలేకిడన్దుమ్ పరమపదత్తిలిరున్దుమ్ తిరుమలైయిలేనిన్ఱుమ్, అథవా, ౧ "ప్రీతిశ్శ్యేమహిూాదథేః" ఎన్ఱుమ్, ౨ "ఉటజేరామమాసీనమ్" ఎన్ఱుమ్, ౩ "అవష్టభ్యచతిష్ఠన్తమ్" ఎన్ఱుమ్శొల్లుకిఱపడియే కడఱ్కరైయిలేశాయ్న్దుమ్ పర్ణశాలైయిలేయిరున్దుమ్ వాలివధానన్తరమ్నిన్ఱుమ్, అథవా, మణఱ్కున్ఱిలే శ్రీగోపిమార్ మడియిలేశాయ్న్దుమ్ వత్సమధ్యత్తిలే గోపకుమారర్కళోడేయిరున్దుమ్ గోవర్ధనోద్ధరణమ్పణ్ణినిన్ఱుమ్, త్రివిక్రమనాయ్భూమియైయళన్దుమ్, వరాహమాయు

---

౧ రా-యు-౨౧-౧. ౨ రా-అ-౯౯-౨౫. ౩ రా-కి-౧౯-౨౫.

ధ్ధరిత్తుమ్ ఇప్పడి బహువిధవిహారణజ్గళైప్పణ్ణుకైయాలుమ్; (వ్యాప్తివైచిత్ర్యవత్త్వాత్) ఏక్కాలుమ్ ఓరాఱ్ఱా పరస్థుళనామెజ్గుమే - ఒరుకుఱైవిన్ఱిక్కే ఎట్టుత్తిక్కిలుమ్ వ్యాపిత్తునిఱ్కైయాలుమ్; (భక్తార్థ్యైశ్వర్యభావాత్) ఇరణియఱ్ఱ తూణ్‌పుడైప్పవజ్గప్పాప్పుడేయవఱ్ఱవీయత్తోన్ఱియ- ఆశ్రితర్ నినైత్తవిడత్తిలేయప్పాప్పుడే యావిర్భవిత్తుక్కాణప్పడుమవనాకైయాలుమ్; (అఖిలఫలకృతేః) శీర్మైకొళ్ వీడుశువర్క్కమిత్యాది- మోక్షస్వర్గాదిసకలపురుషార్థజ్గళుక్కుమ్ కారణమాకైయాలుమెమ్బెరుమానొరువనుమే మోక్షసుఖప్రదనెన్ఱు "అవతారికైమేల్" ఎన్ఱిఅదశకత్తిలేయాழ்వారరుళిచ్చెయ్‌తారెన్ఱికార్. ౨౦.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు(౧)తనకు శయనమైన ఆదిశేషునిమీఁద వేంచేసియున్నవాఁడనియు,(౨) ఆశ్రితులకు జన్మములనుబోఁగొట్టువాఁడనియు, (౩) బ్రహ్మరుద్రులకన్తరాత్మయైజగత్సృష్టిసంహారములనుజేయువాఁడనియు, (౪) నిరవధికానన్దకరమగు పరమపదమునందువేంచేసియుండువాఁడనియు, (౫) ఆశ్రితరక్షణార్థముగనవతరించువాఁడనియు, (౬) త్రివిక్రమావతారమునందుఁ బ్రసిద్ధమైన మహత్త్వముకలవాఁడనియు,(౭) మత్స్యకూర్మవరాహావతారములు మొదలగవతారములయందు నానావిధదివ్యచేష్టితములననుష్ఠించినవాఁడనియు,(౮)విచిత్రవ్యాప్తికలవాఁడనియు, (౯) ఆశ్రితులు ప్రార్థించునప్పుడే వారికిసేవసాదించువాఁడనియు,(౧౦) ఆశ్రితులకు సకలపురుషార్థముల నిచ్చువాఁడనియు వానికల్యాణగుణములననుసంధించుచు శ్రియఃపతియేమోక్షప్రదుఁడని ఈఎనిమిదవ తిరువాయ్‌మొழிపదిపాశురములచే సాదించిరి. ౨౦.

తి-నూ.—అవైన్దవర్ కడమ్మోడ నేయాయనరుట్కాళామ్ । కుణన్దనైయేకొణ్డులకైకూట్టునినాజ్గిమిక ।
మాశిలుపదేశమ్ శెయ్‌మాఱ్ఱమలరడియే । వీశుపుకழ்ఎమ్మావీడు. ౧౮.

అర్థము.— తమ్మోడనే - తమతో, అవైన్దవర్ కళ్ - సంబంధించినవారు, ఆయనరుట్కాళామ్‌కుణన్దనైయేకొణ్డు - గొల్లకులమందుఁ గృష్ణుఁడుగా నవతరించిన భగవంతుని కృపకు విషయులగుటకుఁదగుమైన గుణముకు (మూలముగఁ)బట్టి, ఉలకై-లోకులను, కూట్టి - (నిత్యసూరులతో)సంశ్లేషింపఁజేయ, మిక - మిక్కిలి, ఇణజ్గి - నిత్యసంసారులతోనమరియుండి, మాశిల్ - దోషములేని, ఉపదేశమ్ - ఉపదేశమును, శెయ్ - చేయుచున్న, మాఱ్ఱమలరడియే - ఆழ்వార్లయొక్కపుష్పములవంటి పాదములే, వీశుపుకழ் - ప్రసిద్ధయశస్సుకల, ఎ - సర్వప్రకారములచేతను, మా - గొప్పదైన, వీడు - పరమపదము. ౧౮.

అవ.—(అవైన్దవర్ కళ్ తమ్మోడనే) ఇతిల్-మోక్షప్రదత్వత్తైయుపదేశిత్తపాశురత్తైయనువదిత్తరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్. ఎజ్గనేయెన్నిల్; ఇప్పడియీశ్వరఱ్ఱ సపరికరమాక విషయీకరిత్తువిడుకిఱమాత్రమన్ఱిక్కే ముక్తప్రాప్యమానభోగత్తై త్తమక్కుమ్‌తమ్ పరికరత్తుక్కుమ్ తరువానాకప్పారిక్కిఱపడియైక్కణ్డు, ఎల్లార్క్కుమ్ తమ్మోడేయొరుసమ్బన్ధమ్ సిద్ధిక్కుమ్బడి సంసారికళుక్కననుడైయ మోక్షప్రదత్వత్తైయుపదేశిక్క, అవర్కళత్తైక్కొణ్డాడుకిఱార్కళ్, స్వలాభత్తైప్పేశితృప్తరాకిఱ * అవతారికైయిలర్థత్తై "అవైన్దవర్ కళ్ తమ్మోడనే" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌కిఱారెన్నై.

వ్యా.—(అవైన్దవర్ కళ్ తమ్మోడనే) *అవతారికైయిల్బడియే శ్రీభూమినీళానాయకనాయ్ అనన్తభోగపర్యఙ్కత్తిలేయెழுన్దరుళియిరుక్కిఱసర్వేశ్వరనైక్కిట్టి యడిమైశెయ్‌కిఱ అనన్తప్రముఖరాన సూరిసఙ్ఘజ్గళోడేకూట్టవెన్నుతల్; అన్ఱిక్కే, ౧"కేశవన్ తమర్" ఎన్నుమ్బడిక్కీழே అన్తరఙ్గరానవర్ కళోడేకూట్టవెన్నుతల్. తమ్మోడనేయెన్ఱిఱతు - ఆழ்వార్ తమ్మోడనేయెన్నవుమామ్. (తమ్మోడనే-అవైన్దవర్ కళ్) ౧"ఎమర్" ఎన్ఱు తామభిమానిక్కుమ్బడియాక త్తమ్మోడే యన్వయముణ్డామ్బడియానవర్ కళెన్నుతల్. (ఆయనరుట్కాళామ్ కుణన్దనైయేకొణ్డు) "ఎప్పారుట్కుమ్ - ఇన్నైవనామ్" ఎన్ఱు ఆశ్రితసులభనాయవతరిత్త కృష్ణనుడైయకృపైక్కు విషయమామ్బడియాక. మేలుమ్ "ఎఱ్ఱకణ్ణనైనాఱ్ఱకణ్డేనే" ఎన్ఱారిఱే. ఏవంవిధనానవనుడైయ మోక్షప్రదత్వమాకిఱగుణమొన్ఱైయుమేకొణ్డెన్నుతల్. అన్ఱిక్కే, "గుణజ్గళైయేకొణ్డు" ఎన్ఱు పాఠమానపోతు .. "వీడుముతలామ్" ఎన్ఱిఱ మోక్షప్రదత్వాదిగుణజ్గళైయే యుపాయాన్తరనిరపేక్షమాక త్తిరుత్తుకైక్కు పరికరమాకక్కొణ్డెన్నుతల్. అవ్వవతారత్తిలేయిఱే ఇడైచ్చి, ఇడైయఱ్ఱ, తయిర్‌తాழி, కూని, మాలాకారర్, పిణవిరున్దు, వేణ్డడిశిలిట్టవర్ కళ్కెల్లామ్ మోక్షమ్‌కొడు

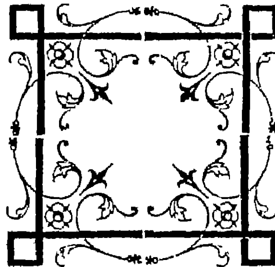
త్తు. ''ఇణైవనామెప్పొరుట్కుమ్ వీడుముతలామ్'' ఎన్ఱు - అవతారసామాన్యమాయ్, దేవ, దేవచ్చి, పక్షి, కురఙ్గు, చరాచరఙ్గళుక్కుమ్ మోక్షమ్ కొడుత్తమైయుణ్డాయిరుక్కవుమ్, ''అయనరుట్కు'' ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి - కృష్ణావతారత్తిలేయాన్ఱిచ్చొల్లిఱ్ఱు. ౧ ''గచ్ఛలోకానను త్తమాన్'' ఎన్ఱిఱే పెరుమాళ్ పెరియఉడైయారుక్కుప్రసాదిత్తతు. ఇప్పడి యవతారత్తిలే మోక్షప్రదత్వాది గుణఙ్గళై క్కొణ్డుతిరుత్తి. (ఉల కైక్కూట్టవిణఙ్గిమిక) నిత్యసంసారికళై నిత్యసూరికళోడే కూట్టమికవుమిణఙ్గి - మికవుమ్పొరున్ది. అవర్కళ్ దుర్గతియై సహిక్కమాట్టామల్ అవర్కళోడేయిణక్కుప్పొరై వ్పోతే సజాతీయరాయిణఙ్గి. అయనరుట్కు శామ్కుణఙ్గళైయేకొణ్డులకై - అణైన్దవర్కళ్ తమ్మొడునే - కూట్ట-మిక విణఙ్గియెన్ఱన్వయమ్. (మిక - ఇణఙ్గిమాశిలుపదేశమ్శెయ్మార్) ఖ్యాతిలాభపూజాదిదోషరహితమాయిరుక్కుమ్ శుద్ధోపదేశత్తైమికవు మడుత్తడుత్తుప్పణ్ణుమ్ పరిశుద్ధజ్ఞానరానవాழ்వార్. ''ఇణైవనామెప్పొరుట్కుమ్వీడుముతలామ్'' ఎన్ఱుమ్,''పిఱవిక్కడల్నీన్దువార్క్కు-పుణై వన్'' ఎన్ఱుమ్, ''పులనైన్దుమేయుమ్పొఱియైన్దునీఙ్గినలమన్దమిల్లతోర్నాడుపుకువీర్-పలమున్దుశీరిల్ పడిమినోవాతే'' ఎన్ఱుమిఱేయుపదేశిత్తరుళిఱ్ఱు. (మాశిలుపదేశమ్శెయ్మార్మలరడియే) ఏవంవిధోపదేష్టావాన ఆழ்వారుడైయపుష్పహాససుకుమారమానతిరువడికళే. (వీడుపుకణ్మో వీడు) ౨''పరమేవ్యోమన్'' ఎన్ఱువిఖ్యాతమానయశస్సైయుడైయ సర్వప్రకారవిలక్షణమోక్షమ్. ఆழ்వార్క్కు ౩*శేషాపాతమిఱేయెమ్మా వీడు, ఇవర్క్కుమాఱ్ఱ మలరడియాయిఱ్ఱు; ౪* విభూతిస్సర్వమ్-శ్రీమత్తదఙ్ఘ్రియుగళమిఱే. ౧౧.

పెరియజీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—భగవంతుఁడు తమసంబంధిసంబంధులనుగటాక్షించినదిచూచి యాళ్వార్లు వానిశీలగుణమును ననుసంధించి సకల చేతనులును భగవదనుభవమునుబొంది యుజ్జీవింపఁజేయదలఁచినవారై వారికి సర్వేశ్వరుఁడు మోక్షప్రదుఁడని వానిమోక్షప్రదత్వమును నుపదేశించిరి. అట్టిపరమోపకారకులైన యాళ్వార్లయొక్క పాదపద్మములనాశ్రయించువారు సర్వప్రకార పరిపూర్ణమై నిరతిశయానందకరమైన పరమవిలక్షణమోక్షమునుబొంది నిత్యానందము ననుభవింతురు. ౧౧.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ - ఎట్టాన్దిరువాయ్మొழி ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఆక - తిరువాయ్మొழி-౧౦—పాట్టు-౨౦౦.

౧॥ రా-౮-౬౮-౩౦౪. ౨॥ కై-౮-౧. ౩॥ ౧౯-౧. ౪॥ స్తో-౪.

శ్రీః

ఆళ్వార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

ఎమ్పెరుమానార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

తిరువాయ్ మొళ్ఴి.—ఇరణ్డామ్బత్తు. ఒన్బతాన్దిరువాయ్ మొళ్ఴి ౧-పా-ఎమ్మావీడు వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.—ఎమ్మావీట్టుత్తిఱముమ్ శెప్పమ్, నిన్ । శెమ్మాపాదపఱ్పుత్తలై శేర్త్తొల్లై ।
కైమ్మా తున్బమ్ కడిన్దపిరానే । యమ్మావడియేన్ వేణ్డువదీదే ॥ ౧॥

ఆ.—(ఎమ్మావీడు) ౧ "నలమన్దమిల్లదోర్ నాడుపుకువీర్" ఎన్ఱ ప్రాప్యప్రసఙ్గత్తాలే, స్వాభిమతమాన పురుషార్థత్తై నిష్కర్షిత్తు అరుళిచ్చెయ్గిఱార్.

ఎత్తనైయేనుముత్కృష్టపురుషార్థమాన శ్రీవైకుణ్ఠత్తిలుమెనక్కు పేఱ్ఱైయిల్లై, మఱ్ఱెతిలేయ పేఱ్ఱైయుళ్ళదెన్నిల్; ఉన్నుడైయ పఴ్ఴయ తిరువడిమలర్ కళైయెన్ తలైయిలే వైత్తరుళవేణుమ్; అదు శెయ్దరుళుమిడత్తు శ్రీగజేన్ద్రాళ్వానుక్కు చ్చెయ్దరుళినాప్పోలేయన్ఱు శెయ్దరుళ ప్పఱ్ఱొతు, శెయ్దుకొణ్డునిఱ్కవేణుమ్; ఈదే అడియేన్ వేణ్డువదెన్గిఱార్. ౧.

పన్ని.—ఒన్బతాన్దిరువాయ్మొళ్ఴియిల్, ఈశ్వరనుడైయ మోక్షప్రదత్వత్తై యనుభవిత్తవర్, అన్ద మోక్షప్రకారఙ్గళిల్లావఱ్ఱుక్కుమ్ తాత్ప ర్యభూమియావదు-భగవత్పారతన్త్ర్యమేయెన్ఱు నిష్కర్షిత్తు; అవన్ తిరువడికళోట్టై సమ్బన్ధమే యుద్దేశ్యమెన్నుమిడత్తైయుమ్, తద్విషయజ్ఞాన త్తిలపేక్షైయైయుమ్, జ్ఞానానురూపమానస్తుత్యనుభవత్తిల్ శ్రద్ధైయైయుమ్, అనుభావ్యమ్ తదేకపారతన్త్ర్యమెన్నుమిడత్తైయుమ్, అతిప్ర ణయవిస్మరణమానన్దజనకమెన్నుమిడత్తైయుమ్, ఆనన్దస్ఫూర్తికారితమాన బాహ్యానుభవాపేక్షైయైయుమ్, నిరన్తరమాన వాన్తరానుభవమత్ప్రాప్తి కమెన్నుమిడత్తైయుమ్, అల్పకాలానుభవత్తిలు మతిశయితాభినివేశత్తైయుమ్, అనుభావ్యవిషయత్తోడుణ్డానవప్పృథక్సిద్ధిసమ్బన్ధత్తైయుమ్, తన్దసమ్బన్ధత్తైక్కొళ్ళైయామైయిలుణ్డానవపేక్షైయైయుమరుళిచ్చెయ్దు, మోక్షప్రదనానవీశ్వరన్ సన్నిధియిలే మోక్షతాత్పర్యత్తై నిష్కర్షిత్తపేక్షిత్తరుళుగిఱార్.

అన్వ.—ఎమా వీట్టుత్తిఱముమ్ (౩) శెప్పమ్ నిన్ శెమ్ (౬) మా పాదపఱ్పు తలై (౯) ఒల్లై శేర్త్తు కై (౧౨) మా తున్బమ్ కడిన్ద (౧౫) పిరానే అమ్మా అడియేన్ (౧౭) వేణ్డువదు ఈదే. (౨౦)

పన్ని.—ముతఱ్పాట్టిల్, సర్వప్రకారవిశిష్టమాన మోక్షత్తిలుమ్ తిరువడికళోట్టై సమ్బన్ధమేయుద్దేశ్యమెన్ఱపేక్షిక్కిఱార్.

ఎవ్వాఱ్ఱైప్పట్ట, ఉత్కృష్టమాన, మోక్షప్రకారముమ్, (౩) శొల్లోమ్; ఉన్నుడైయ, శివన్ద, (౬) ఉద్దేశ్యమాన, తిరువడిత్తామరైకళై, తలైయిలే, (౯) కడుక, శేర్క్కవేణుమ్; తుతిక్కైయుడైత్తుమ్బడియఴున్దిన, (౧౨) ఆనైయినుడైయ, దుఃఖత్తై, పోక్కిన, (౧౫) మహో

పకారకనాయ్, ఇవ్వుపదాన త్తైక్కాట్టియెన్నైయడిమైకొణ్డస్వామియే!, ఉనక్కడియేనాననాన్, (౧౮) ఎన్ స్వరూపత్తుక్కుత్తకుతియానఫలమాక వేణ్డియిరుప్పతు, ఇతువే. (౨౦) పురుషనర్థిత్తత్తో - పురుషార్థమెన్నుకరుత్తు. ఒల్లై - శడక్కెన. కైమ్మా - ఆనై. ఒల్లై - కైమ్మావెన్నుమాట్టవుమామ్. శెప్పమ్ - శెప్పోమ్. అన్ఱియే, శెప్పమెన్ఱు - శెవ్వితామెన్ఱాయ్, మోక్షప్రకారమెల్లామ్ శెవ్వితాకైయావతు - తిరువడికళిలే ౧.
శేర్ త్తియెన్ఱాకవుమామ్.

అవతారిక.—సాలోక్యసారూప్యసామీప్యసాయుజ్యములగు సర్వప్రకారములచే బరిపూర్ణమైన మోక్షముని చ్చెదగ్రహింపుడని భగవంతుఁడాళ్వార్లనుగుఱించిసాదింప సర్వప్రకారపరిపూర్ణమైనను మోక్షమందునాకపేక్షలేదు; నీదివ్యపాదారవిందములను నాశిరస్సునందుంచ కృపచేయవలయునని ఈతొమ్మిదవతిరువాయ్ మొழ்ழியందాళ్వార్లు ప్రార్థించుచున్నారు.

అర్థము.—ఎట్టి ఉత్కృష్టములైన మోక్షప్రకారములను (౩) జెప్పుము. నీయొక్క ఎట్టిని (౭) గొప్ప పాదపద్మములను శిరస్సునందు (౯) శీఘ్రముగ నుంచవలయును. (నీళ్ళలోమునిగిన) తొండముకల (౧౨) గజముయొక్క దుఃఖమును బోఁగొట్టిన (౧౬) ఉపకారకుఁడా! ఓ! స్వామీ! దాసుఁడైననేను (౧౮) ప్రార్థించునది ఇదియే. (౨౦). ౧

ఈ.—కీழ்ழిల్ తిరువాయ్ మొழ்ழియిలే ౧ "నలమన్దమిల్లతోర్ నాడుపుకువీర్" ఎన్ఱివర్ తాముమరుళిచ్చెయ్తు, సర్వేశ్వరనుమివర్క్కుమివర్ పరికరత్తుక్కుమ్ మోక్షఙ్గొడుప్పానాకప్పారిక్క, అత్తైక్కణ్డు; దేవరీరెయ్తు, సర్వేశ్వరనుమివర్ ... క్కుమోక్షమ్తన్దరుళప్పార్త్తతాకిల్ ఇఙ్ఙనేతరప్పార్ప్పతు; అతాకిఱతు, "ఉనక్కు మోక్షఙ్గొళ్" ఎన్ఱు ఎనక్కాకత్తరుకైయన్ఱిక్కే, "నమక్కాకక్కొళ్" ఎన్ఱు దేవర్క్కేయామ్పడియాకత్తరవేణుమెన్ఱు తామ్నినైత్తిరున్దడియై అవన్ తిరుమున్బేప్రార్థిక్కిఱార్. ఆనాలితుతాన్ పినై ఎఞ్ఞిత్తనైనాళ్ నిష్కర్షియాతొழ்ழివానెన్నెన్నిల్

జీ-అ.— ఎమ్మావీడు ప్రవేశే, కీழ்ழే - ౨ "అడియార్కళ్ కుழாఙ్గళై - ఉడన్గూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్ఱు (ఇవర్ తాముమ్) అపేక్షి(కీழ்ழిల్ తిరువాయ్ మొழ்ழియిలే నలమన్దమిల్లతోర్ నాడుపుకువీరెన్ఱు) పిఱర్క్కుమ్ (అరుళిచ్చెయ్తు) అత్తాలే "ఇవర్క్కు మోక్షత్తిలేయ క్కైయాయిరున్దతు" ఎన్ఱుపార్త్తు ఎన్ఱు శిలకూట్టి (సర్వేశ్వరనుమ్) ఎన్ఱు తొడఙ్గి వుపన్యసిత్తరుళువర్. "ఎమ్మావీట్టుత్తిఱముమ్శెప్పమ్" ఎన్ఱు మోక్షప్రతిషేధాత్" ౩ "ప్రసక్తస్యహిప్రతిషేధః" ఇతిన్యాయేన ప్రసఙ్గంసంపాదయన్ సఙ్గ్రహసఙ్గతిమాహ (కీழ்ழిల్ తిరువాయ్ మొழ்ழియిలే త్యారభ్య, తిరుమున్బే ప్రార్థిక్కిఱారిత్యన్తేన). మోక్షమ్కొడుప్పానాక ప్పారిక్కవెన్నతు - "శెప్పమ్" ఎన్ఱు నిషేధిక్కైయాలే-పారిమైయుమర్థసిద్ధమెన్ఱు వివక్షిత్తు. (ఇవర్క్కుమివర్ పరికరత్తుక్కుమ్) ఎన్ఱిఙ్గేయరుళిచ్చెయ్కైయాలే - "§ ఎమ్మావీడు" ఎన్నవిడత్తి "ఎమ్" ఎన్ఱు, అతుక్కు - వ్యాఖ్యానత్తిల్ వక్ష్యమాణార్థమ్ తవిర, ఇతువుమొరర్థమెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. అతాకిఱతిత్యాదిక్కు - "తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే" ఇత్యత్రహృదయమ్. తామ్ నినైత్తిరున్దతు - "తాழ்ழுతెழ்ழு" ఎన్గిఱవిడత్తిలే. తిరుమున్బే ప్రార్థిక్కిఱారెన్నతు "అమ్మావడియేన్ వేణ్డువతీతే" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱి. కీழ்ழ్ సఙ్గ్రహేణసఙ్గతియరుళిచ్చెయ్తు, ఉక్తత్తైవిస్తరిక్కిఱార్ (ఆలితుతానిత్యాది). యద్వా, సఙ్గత్యన్తరమాహ. అతావతు - సర్వేశ్వరనివర్ పక్కల్ వ్యామోహత్తాలే యివర్క్కు మివర్ కరత్తుక్కుమ్ మోక్షమ్కొడుక్కప్పారిక్క, "నీతరప్పార్త్తాలిఙ్ఙనేతర వేణుమ్" ఎన్ఱు ప్రాప్యత్తైనిష్కర్షిక్కిఱారెన్ఱు మున్దినసఙ్గ సర్వేశ్వరన్ తన్ వ్యామోహత్తాలే మేన్మేలన గుణానుభవమ్పణ్ణువియానిఱ్క, "నీయిఙ్ఙనేనిల్" ఎన్ఱు అవనైనిఱుత్తిత్తామే ప్రానిష్కర్షమ్ పణ్ణుకిఱారెన్ఱు ద్వితీయసఙ్గతి. ఇన్ద ద్వితీయసఙ్గతియైవివక్షిత్తు, అతిలే యాక్షేపసమాధానఙ్గళై ప్పణ్ణుకిఱార్ (ఆనాతానిత్యాది). అవన్ మోక్షమ్కొడుక్కవర, నిష్కర్షిక్కిఱార్ ఎన్ఱు మున్దినసఙ్గతి; తామేనిష్కర్షిక్కిఱారెన్ఱిరణ్డామ్సఙ్గతి. ఇన్దవాక

---

§ ఎమ్మావీడెన్నవిడత్తిలే - వ్యాఖ్యానత్తిల్ వక్ష్యమాణార్థన్దవిర - ఎమ్ ఎన్ఱు, అతుక్కు - ఇతువుమొరర్థమిత్యాది యోజనీయ ... ఇతి శేషః. అతుక్కు - ఎమావీడితి పదస్యేత్యర్థః. ౧॥ ౧౮-౪. ౨॥ ౧౩-౧౦. 31

ఈ.—అవన్ మేన్మేలనగుణానుభవత్తైప్పణ్ణువిక్కైయాలే అతుక్కుక్కాలమ్ పోన్దతిత్తనైయల్లతు, ఇతునిష్కర్షిక్కవసరమ్బెఱ్ఱిలర్. ఆనాలుమిప్పోతుమ్ గుణానుభవమేయన్ఱో పణ్ణుకిఱతెన్నిల్; అతప్పడియే; అవన్ తమ్బక్కలిలేమేన్మేలనప్పణ్ణుకిఱవిరుప్పత్తైక్కణ్డు;—“ఇవనుక్కిన్దవ్యామోహమ్ ముడియవనువర్త్తిప్పతొన్ఱాయిరున్దతు, నామివనై మీట్టాకిలుమ్ నమ్ముడైయ ప్రాప్యత్తైనిష్కర్షిప్పోమ్” ఎన్ఱుపార్త్తు, “నీయిఙ్గనేనిల్” ఎన్ఱు అవనైనిఱుత్తివైత్తు ప్రాప్యనిష్కర్షమ్బణ్ణుకిఱార్. ఎమ్బారిత్తిరువాయ్మొழிయరుళిచ్చెయ్యప్పుక్కాల్, ఇరున్దవర్కళై “యార్” ఎన్ఱుకేట్టుక్కతవుకళైయుమడైప్పిత్తు, గుహ్యమాకవామరుళిచ్చెయ్వతు. ప్రాప్యమాకిలిప్పడియన్ఱో విరుప్పతు, ఇవర్ నిష్కర్షిక్కవేణ్డుకిఱతెన్నెన్నిల్; సర్వేశ్వరనివ్వాత్మావుక్కు శేషియాయ్ ఇవనుమ్ శేషభూతనాయ్, అవనుడైయవుపాయభావముమ్ నిత్యమాయిరుక్కచ్చెయ్తేయన్ఱో ఇవనుక్కిన్ఱు స్వీకారమ్ వేణ్డుకిఱతు; అప్పడియే, అవన్ స్వతన్త్రనాకైయాలే నినైత్తపోతు నినైత్తపడికొళ్ళావొరువనాకైయాలే, ప్రాప్తిసమయత్తిలనుభవమిరుక్కుమ్బడియైయుమ్ నిష్కర్షిత్తుప్పెఱవేణుమిఱే. ఉత్తరార్ద్ధత్తిలుమివ్వర్త్తైచ్చొల్లానిన్ఱతిఱే. ద్వయన్దన్నిల్ నిష్కర్షిక్కవేణ్డుకిఱతెన్నెన్నిల్; పూర్వార్ద్ధత్తాఱ్చొన్న సాధనమ్ సర్వఫలప్రదమాకైయాలే, ప్రయోజనాన్తరపరరాయ్ శరణమ్బుకువార్క్కుమవర్కళై కొడుత్తువిడువానొరువనిఱే సర్వేశ్వరన్.

౧-అ.—సఙ్గత్యన్తరమెన్ఱుకొళ్ళాతపోతు, “అవన్ మోక్షమ్ తరప్పార్క్కత్తామ్ ప్రాప్యత్తైనిష్కర్షిత్తుప్రార్థిక్కిఱార్” ఎన్ఱతిన్నైలే (ఆనాల్) ఇత్యాది శఙ్కావాక్యత్తుక్కుదయమిల్లైయిఱే. ఏకసఙ్గతియానపక్షత్తిలే యరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి - (అవనైనిఱుత్తి) అతావతు - గుణానుభవత్తైత్తిప్పిత్తు ప్రాప్యనిష్కర్షమ్బణ్ణ వొరుప్పట్టవళవిలేయవనుమ్ పారిక్కైయాకిఱవకాశమ్బెఱ్ఱు, తామ్నినైత్తిరున్దప్రాప్యత్తై నిష్కర్షిక్కకారెన్ఱుకణ్డుకొళ్వతు. ప్రథమసఙ్గతిక్కునోక్కు-ముతఱ్పాట్టిలే. ద్వితీయసఙ్గతిక్కునోక్కు- ౧“ఎనక్కేయాట్చెయ్” ఎన్ఱపాట్టిలే. ఆనాల్-ఇన్ఱు మిప్పడిప్పట్ట విచారముణ్డానాల్. * ఎన్నావీడుపర్యన్తమ్ నిష్కర్షియామైక్కడియేతెన్ఱు శఙ్కైక్కర్థమ్. ఇప్పోతుమ్ - ఇత్తిరువాయ్మొழிయిలుమ్. ఇదానీమపీతివా. (గుణానుభవమేయన్ఱో పణ్ణుకిఱతెన్నిలితి) “ఈశ్వర నిప్పోతు స్వగుణఙ్గళై యనుభవిప్పిక్కవిల్లై, అత్తాలేయిరుమవన్ గుణఙ్గళై యనుభవిక్కవిల్లై” ఎన్నిల్, కీழ்త్తిరువాయ్మొழிకళోడే విరోధిక్కుమెన్ఱుకరుత్తు. (నీయిఙ్గనే నిల్లెన్ఱవనైనిఱుత్తివైత్తు) అవన్ గుణఙ్గళై యనుభవిప్పిక్కిఱ వీశ్వరనైనిషేధిత్తు, తాముమ్భగవద్గుణానుభవత్తినిన్ఱుమ్ నివృత్తరాయెన్ఱపడి. నిల్ ఎన్ఱు అవనైనిఱుత్తియతు - ౧ “తనక్కేయాక” ఎన్ఱు ముకమ్మాఱువైత్తతైప్పఱ్ఱ. ఇతుగుహ్యతమమెన్నైక్కుసంవాదమ్ (ఎమ్బారిత్యాది). ప్రాప్యమాకిల్ ఇత్యాదిక్కు తాత్పర్యమ్ - నమఃపదోక్తాత్యన్తపారతన్త్ర్యానుగుణమాక చన్దనకుసుమాదికళైప్పోలే యవనే తన్ పేఱాకవినియోగమ్ కొళ్ళువతాయన్ఱో విరుప్పతు; ఇప్పోతివర్ నిష్కర్షిక్కవేణ్డినఅంశమేతెన్ఱు. శేషియాయ్ - నిరుపాధికశేషియాయ్. శేషభూతనాయ్ - సహజదాసభూతనాయ్. ఉపాయభావముమ్ నిత్యమాయెన్ఱతు - ౨ “ఉపాయోపేయత్వేతదిహతవతత్త్వన్నతుగుణౌ” ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱ. (స్వీకారమ్ వేణ్డుకిఱతు) సర్వముక్తిప్రసఙ్గపరిహారార్థమాక స్వీకారమ్ వేణ్డుకిఱతెన్ఱపడి. నినైత్తపడికొళ్ళావెన్ఱతు - ఐశ్వర్యాదికళైయాతల్, స్వార్థకైఙ్కర్యత్తైయాతల్ కొడుత్తువినియోగమ్ కొళ్ళావొరువనాకైయాలే యెన్ఱపడి.

అ-అ-వి.—౩“నిరస్తాఖిల దుఃఖోఽహమనన్తానన్దభాక్స్వరాట్ । భవేయమితి మోక్షార్థీ శ్రవణాదౌ ప్రవర్తతే” ఇతి-సర్వేషాం శాస్త్రస్థానాం స్వభోగార్థత్వేనైవ మోక్షస్యాభిమతత్వాత్, చన్దనకుసుమతామ్బూలాదివత్స్వభోక్తృత్వగన్ధరహిత పరభోగైకానుగుణప్రాప్యనిష్కర్షస్య - కఠవల్ల్యుపనిషత్సిద్ధద్వయనిష్ఠానామేవాత్యన్తాభిమతత్వాత్, “ఇతరేశృణ్వన్తిచేద విశ్వాసాదిభిర్నశ్యన్తి, తస్మాదిదందణ్డకమతిరహస్యతయానుసన్ధేయమ్” ఇత్యముమర్థమాప్తతమానుష్ఠానేనదర్శయతి(ఎమ్బారితి).——స్వానుభవస్య పరోపదేశగర్భత్వాత్ పరోపదేశరూపత్వమప్యమ్బాభ్యయమర్థోఽభిహితోభవితుమర్హతి; పరాఙ్కుశార్యవిషయత్వేతు, “మయర్వఱమతినలమరుళినన్” ఇతి ప్రకారేణ భగవత్ప్రసాదలబ్ధజ్ఞానవైభవస్య పరాఙ్కుశార్యస్య ప్రాప్యశ్చేత్ ౧“తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే” ఇత్యాకారమేవపిహిభవేత్; అనేననిష్కర్షిణీనాంశః ఇతివాశఙ్కార్థః. అస్మిన్పక్షే (స్వీకారమ్ వేణ్డుకిఱతు) ఇత్యత్రాపి ౪“అకలకిల్లేనిఱైయుమ్” ఇత్యాద్యుక్తిరవశ్యంభావినీభవతీతి

ఈ..మాతిక్రమంరహసిబోధయేత్" ఎన్గిఱనిలైయుమ్బార్త్తిలన్, ౧[రాజ్యఞ్చాహఞ్చ రామస్య] ఒరువనుక్కిరణ్డువస్తు శేషమానాల్ ఒన్ఱైయొన్ఱునిర్వహిక్కుమో; ఆనాల్, రాజ్యన్దానెన్నైయాణ్డాలో? [ధర్మంవక్తుమిహార్హసి]" పెరుమాళ్ కాట్టేఱప్పోనార్; చక్రవర్త్తితుఞ్జినాన్; నాడరాజకమాయ్క్కిడక్కవొణ్ణాదు; నిన్ఱారిల్ ప్రధానర్ తలైయిలేముడివైక్కవేణుమ్" ఎన్ఱుపార్త్తాయిత్తనైపోక్కి ఇతుక్కువిషయభూతనానవెన్నైప్పార్త్తువార్త్తైశొల్లిఱ్ఱిల్లై. ౧[కథందశరథాజ్జాతో భవేద్రాజ్యాపహారకః] అవర్పోకట్టుప్పోనరాజ్యత్తైయపహరిత్తు, అవరైప్పిరిన్దవనన్తరత్తిలేముడిన్దవన్ వయిఱ్ఱిలేపిఱన్దేనామ్బడి ఎఙ్జనేనాన్.

ఇళైయపెరుమాళ్, "నిల్" ఎన్న, ౨[కురుష్వ] ఎన్గిఱారిఱే-అన్వయత్తాలే ధరిక్కక్కడవవస్తువైవ్యతిరేకిత్తునిఱ్కచ్చొల్లుకైయావతు అఱికైక్కుయిఱే. కురుఎన్నాతే, [కురుష్వ] ఎన్గిఱారిఱే - అరుడైయప్రయోజనత్తుక్కాన్ తానిరక్కిఱార్; ఉమ్ముడైయ ఇழవుక్కు నీర్ పతఱాతిరుక్కిఱతేన్? [అనుచరమ్] పణ్ణుమ్ప్రకారత్తైవిధిక్కిఱార్. నీర్ తామ్ "నిల్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతు, నాన్, నిఱ్కచ్చొల్లుకైక్కు యోగ్యనామ్బడియిరుక్కై

౬-అ,—కాణ్" ఎన్గిఱ గర్వైయొన్ఱుమామ్. పురఃహితంపశ్యతీతి - పురోహితః ఇతివ్యుత్పత్తింహృదినిధాయాహ (అఴుకియతాకవిత్యాది).(ఎన్గిఱనిలైయుమ్పార్త్తిలన్)పురఃహితంపశ్యతీత్యేవంరూపమానగురుత్వహేతుఃఅఴికైయాలేయెన్ఱుకరుత్తు. ఇవ్విడత్తిలే - ౩ "ప్రసహ్యచపునఃప్రాహకిమనన్తేనసాధ్వితి । సాధుభోఃకిమనన్తేన సాధుభోర్గురవోమమ" ఎన్ఱప్రహ్లాదవచనమ్కణ్డుకొళ్వతు. ఆపస్తమ్బధర్మే, "ప్రమాదాదాచార్యస్యబుద్ధిపూర్వంవా నియమాతిక్రమం రహసిబోధయేత్". "ఎన్నైయిత్తనైగర్వైక్కుహేతువేన్" ఎన్ఱు అవనుక్కుక్కరుత్తాకచ్చొల్లుకిఱార్ (రాజ్యంచేత్యాది) అయోధ్యాకాణ్డే పురోహితంప్రతిభరతః, "సభామ్పకలయావాచాకలహంసస్వరోయువా । విలలాపసభామధ్యేజగర్హేచపురోహితమ్" ఇత్యాది. "రాజ్యఞ్చాహఞ్చరామస్యధర్మంవక్తుమిహార్హసి । కథందశరథాజ్జాతోభవేద్రాజ్యాపహారకః". "రామస్య" ఎన్ఱ షష్ఠియై - స్వస్వామిభావసమ్బన్ధత్తిలేయాక్కియర్థమ్ (ఒరువనుక్కిత్యాది). ఆనాల్ - నిర్వహిక్కుమాకిల్. వైపరీత్యంకిన్నస్యాదిత్యాహ (రాజ్యన్దానెన్నైయిత్యాది). "ఇహ" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (పెరుమాళిత్యాది). ఇహ - అస్మద్విషయే. కీழ் - స్వరూపత్తోడుశేరాతెన్ఱార్, ఇని - పిఱప్పుక్కుమ్ శేరాతెన్గిఱార్ (కథందశరథాదిత్యాది). "రాజ్యాపహారకశ్చేత్-కథందశరథాజ్జాతోభవేత్" ఇత్యన్వయముఖేన (అవర్పోకట్టుప్పోనవిత్యాది).

ఇప్పరిమాఱ్ఱమిళైయపెరుమాళ్ పక్కలిలుమ్ కాణలామెన్గిఱార్ (ఇళైయపెరుమాళిత్యాది). నిల్లెన్న - ఇళైయపెరుమాళ్ - కురుష్వ ఎన్ఱారెన్ఱవోయెన్నవ్యయిప్పతు. పెరుమాళ్ "నీర్నిల్లుమ్" ఎన్ఱుశొన్నవళవిలే, ఇళైయపెరుమాళ్ "కురుష్వమామనుచరమ్" ఎన్ఱుశొన్నారిఱేయెన్ఱపడి. అయోధ్యాకాణ్డే రామంప్రతిలక్ష్మణః, "కురుష్వమామనుచరంవైధర్మ్యంనేహవిద్యతే । కృతార్థోహంభవిష్యామితవచార్థఃప్రకల్పతే". "నిల్" ఎన్నై - అఴైక్కప్పార్క్కైయెన్ఱువివక్షిత్తు, "నిల్" ఎన్ఱాల్ - అఴైక్కైయామోవెన్న (అన్వయత్తాలేయిత్యాది). ౪ "జగన్నత్వాన్యథైవ" ఎన్ఱతిలేనోక్కు. అన్ఱిక్కే, "వైధర్మ్యంనేహవిద్యతే" ఎన్ఱత్తైక్కాట్టిత్తుభావమాతల్. "వైధర్మ్యమ్" ఇతి వాక్యమ్-"తిష్ఠ" ఇత్యుక్తే "కురుష్వ" ఇతివక్తుంహేతుపరమ్. అస్మిన్ శ్లోకేస్వార్థతారాహిత్యంప్రసూచ్యతే ఇత్యత్రాహ (కురువెన్నాతేయిత్యాది). ౫ "స్వరితఞితఃకర్త్రభిప్రాయే క్రియాఫలే"- స్వరితేతోఞితశ్చయేధాతవః తేభ్యఃపరస్యలకారస్యస్థానే ఆత్మనేపదంభవతికర్తారఞ్చేత్ క్రియాఫలమభిప్రైతీతిశబ్దసూత్రప్రక్రియయా, ఇఙ్గు "డుకృఞ్ - కరణే" ఎన్ఱుఞకారేత్తానధాతువాయ్, అతిన్మేలే ఆత్మనేపదమ్ వరుకైయాలే - ఇవరాల్ వరుమ్ పేఱు పెరుమాళతెన్ఱుశొల్లుకిఱతెన్నపడి. ఎన్ఱాలేతెన్న (అరుడైయవిత్యాది). తాత్పర్యమ్ (ఉమ్ముడైయవిత్యాది). పతఱాతు - త్వరియాతు. "అనుచరమ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (నీర్తామిత్యాది). "మామ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమాతల్. నిఱ్కచ్చొల్లుకైక్కు యోగ్యరాకా

౬-అ-వి.—శఙ్కాచ,విలక్షణప్రమాణసిద్ధత్వాద్విలక్షణాధికారిణామనుష్ఠానప్రదర్శనేనచపరిహృతాభవతి.———"మామ్"ఇత్యత్ర-౬ "మత్పాపమేవాత్రనిమిత్తమాసీత్" ఇతివత్, స్వనికర్షానుసన్ధానఞ్చ,రామకరచరణాద్యవయవవద్వినావ్యతిరిక్తవిగ్రహవైశిష్ట్యాయాతవ్యసనఞ్చసూచ్యత

౧॥ రా-అ-౮౨-౧౦. ౨॥ రా-అ-౩౧-౨౨. ౩॥ వి-పు-౧-౧౮-౨౦.
౪॥ రా-అ-౮౨-౧౦. ౫॥ పా-వ్యా అ-౧-పా-౩-సూ-౭౨. ౬॥

ఈ౬—యిత్తే; ఉమ్ముడైయఛాయైయై ‹‹నిల్›› ఎన్ఱు శొల్లిల్ గిలీరే, ఛాయైయోపాతి ఉమ్మైప్పిరిశల్వేనాకవేణుమ్. ‹‹నీరుమ్ నిழலుమ్ వాయ్త్తిరుప్పతొరుప్రదేశత్తైప్పార్త్తు పర్ణశాలైయైచ్చమైయుమ్›› ఎన్న; ‹‹నన్దలైయిలే స్వాతన్త్ర్యత్తైవైత్తపోతే పెరుమాళ్ నమ్మైక్కైవిట్టార్›› ఎన్ఱు వేఱుపట్టార్. ౧[ఏవముక్తస్తు రామేణ] ‹‹ఇతుక్కుమున్బెల్లామ్ నమక్కత్తైయాలేయిఴన్దోమ్› ఎన్ఱిరున్దోమ్; ఇవర్తామే నమ్స్వరూపమழிయక్కారియమ్బార్త్తార్, ఇని ‹నమ్ స్వరూపమ్› ఎన్ఱొన్ఱుణ్డో›› ఎన్ఱు వేఱుపట్టార్. [లక్ష్మణః] పారతన్త్ర్యత్తై నిరూపకమాకవుడైయవర్. [సంయతాఞ్జలిః] నామ్నమ్స్వరూపత్తైయழிత్తుక్కొణ్డవన్ఱు నోక్కుకైయన్ఱిక్కే, శేషితానే యழிత్తవన్ఱుమ్స్వరూపత్తైత్తరవల్లతాయిల్లిఞ్జలి. సర్వాభిమతసాధనమాయిల్లు. [సీతాసమక్షమ్] పణ్ణిన అఞ్జలిక్కు అన్యపరత్తైభావిక్కవొణ్ణాతవళ్ సన్నిధియిలే. [కాకుత్స్థమ్] పిరాట్టిసన్నిధియుమ్ మిగైయామ్బడియాన నుడియిత్పిఱప్పైయుడైయవరై. [ఇదంవచనమబ్రవీత్] ‹‹ఇవ్వార్త్తైయైచ్చొల్లువానే!›› ఎన్ఱుకొణ్డాడుకిఱార్ఋషి. ౨[పరవానస్మి] ఉమ్ముడైయ అస్మితైపోలల్లకాణుమ్ ఎన్నుడైయఅస్మితై. ఇప్పడిక్కొత్తపారతన్త్ర్యత్తైయాయిల్ప్రవరాశైప్పడుకిఱతు. ‹‹ఇతుతానొరువరపేక్షిక్కుమతువుమల్ల, అపేక్షిప్పారిల్లామైయాలే నామ్కొడుత్తుప్పోరుమతువుమల్ల; అవ్వழிవుల్లిழுన్దుపోయిల్లుక్కాణుమ్›› ఎన్ఱు అవనాదరిత్తిరుక్క; పురుషనర్థిక్కవరుమతిత్తే – పురుషార్థమావతు; ‹‹ఇప్పేఱిత్తనైయుమ్ నారిపెఱ్ఱేనాకవేణుమ్›› ఎన్ఱు ఇవరపేక్షిక్క, అవనుమ్ తలైతులుక్కప్పెఱ్ఱారాయ్త్తలైక్కట్టుకిఱార్. *

జీ-అ.—మైయైదృష్టాన్తముఖత్తాలేకాట్టుకిఱార్ (ఉమ్ముడైయఛాయైయైయిత్యాది). ఇన్ద పారతన్త్ర్యత్తైస్థలాన్తరత్తిలుమ్ కాట్టుకిఱార్ (నీరుమ్నిழలుమిత్యాది, ఎన్నుడైయవస్మితైయెన్నుమళవాక). నీరుమ్ నిழలుమిత్యాదివాక్యమ్ - ‹‹ఏవముక్తస్తురామేణ›› ఇత్యాదిశ్లోకత్తుక్కవతారికై. ఇతుక్కు ‹‹జలరామణ్యకంయత్రస్థలరామణ్యకంతథా । తాదృశోదృశ్యతాందేశస్సన్నికృష్టజలాశయః›› ఎన్నతిలేనోక్కు. ఏవముక్తస్తురామేణేత్యాదిః – పఞ్చవటీప్రవేశానన్తరశ్లోకః; ‹‹జలరామణ్యకమ్›› ఇత్యాదిశ్లోకత్తుక్కు మేలిల్ శ్లోకమితు. ‹‹ఏవముక్తస్తురామేణలక్ష్మణస్సంయతాఞ్జలిః । సీతాసమక్షంకాకుత్స్థమిదం వచనమబ్రవీత్ । పరవానస్మికాకుత్స్థత్వయివర్షశతంస్థితే । స్వయన్తురుచిరేదేశేక్రియతామితిమాంవద››. తుశబ్దార్థమ్ (ఇతుక్కుమున్బిత్యాది). కైఙ్కర్యాలాభదశాః కాఙ్క్షనస్తిచేత్ తాఙ్చ, ‹‹కురుష్వమామనుచరమ్›› ఇతిస్వయంవిధాతుమనుగుణాస్థితిశ్చాత్రవివక్షితా. ౩ ‹‹చిహ్నంలక్ష్మచలక్షణమ్›› ఇతి, మతుప్ప్రత్యయాన్తత్వఞ్చహృదినిధాయాహ (పారతన్త్ర్యత్తైయిత్యాది). వేఱుపట్టపిన్బఞ్జలిపణ్ణువానెన్నెన్న (నామ్నమ్స్వరూపత్తైయిత్యాది). ఫలితమ్ (సర్వాభిమతేత్యాది). నామழிత్తతోడు, అవనழிత్తతోడు, వాశియఱ ఎల్లావభిమతఙ్గళుమెన్నపడి. పురుషకారత్వం హృదినిధాయాహ (పణ్ణినవఞ్జలిక్కిత్యాది). ౪ ‹‹నవ్యర్థినఃకార్యవశాదుపేతాఃకకుత్స్థవంశేవిముఖాఃప్రయాన్తి›› ఇత్యాదికంహృదినిధాయాహ (పిరాట్టిసన్నిధియుమిత్యాది). ‹‹ఇదమ్›› ఎన్నతిలేనోక్కకభావమ్ (ఇవ్వార్త్తైయైయిత్యాది). (ఉమ్ముడైయవస్మితైపోలల్లకాణుమితి) ఉమ్ముడైయవస్మితై ‹‹స్వతన్త్రోస్మి›› ఎన్ఱిఱుయిరుప్పతెన్నపడి అలంప్రసక్తానుప్రసక్త్యేతిప్రకృతమనుసరతి (ఇప్పడిక్కొత్తవిత్యాది). ౫ ‹‹ఒల్లై›› ౬ ‹‹ఒల్లై›› ౫ ‹‹ఈత్తే›› ౭ ‹‹ఈత్తే›› ఇత్యాద్యసకృదభిధానమ్, ౮ ‹‹విడలిల్శక్కరత్తణ్ణలైమేవల్ విడలిల్వణ్గురుకూర్చ్చడకోపన్శొల్›› ఇత్యాదికఞ్చపరామృశన్. ప్రమేయశేషమాహ (ఇతుతానిత్యాది). అనాదరహేతువేతెన్న (పురుషనర్థిక్కవిత్యాది). ఇప్పేఱిత్తనైయుమ్ - స్వార్థతాగన్ధరహితమాన పేఱిత్తనైయుమ్. ౮ ‹‹విడలిల్శక్కరత్తణ్ణలై›› ఎన్నత్తైప్పెఱ్ఱు (అవనుమ్తలైతులుక్కప్పెఱ్ఱారాయెన్నతు). *

అ-అ-వి.—ఇత్యభిప్రాయేణాహ (నీర్తామ్నిల్లెన్తి) —— ‹‹ఏవముక్తస్తు›› ఇతిశ్లోకస్యఅవతారికామాహ (నీరుమ్నిழలుమితి) ‹‹జలరామణ్యకంయత్రస్థలరామణ్యకంతథా । తాదృశోదృశ్యతాందేశస్సన్నికృష్టజలాశయః››. ఎన్నతిలేనోక్కు. —— చేతనేష్వప్రార్థయత్స్వపి పరమదయాళురీశ్వరస్స్వయమేవదద్యాదిత్యత్రాహ (పురుషనర్థిక్కవితి). *

౧। రా-అ-౧౫-౬. ౨॥ రా-అ-౧౫-౭. ౩॥ నా-లిం-౧-కా-౧-౮. ౪। వి-పు-౪-౪-౪౦.
౫। ౧౯-౧. ౬। ౧౯-౧౦. ౭। ౧౯-౨. ౮। ౧౯-౧౧.

ఈ.—ముతఱ్పాట్టిల్, ఎవ్వకైయాలుమ్ విలక్షణమాన మోక్ష_త్తిలుమెనక్కు_వేణ్డియిల్లై, ఉన్తిరువడికళై యెన్తలైయిలే వైక్క_వేణుమెన్గిఱార్.

“ఆழ்వార్ మోక్ష_త్తైక్కొ_ళ్ళుమ్” ఎన్ఱానీశ్వరన్, “వేణ్డా” ఎన్ఱార్; “మావీడుకిడీర్ - విలక్షణమాన మోక్ష జ్గిడీర్” ఎన్ఱాన్, “అతువుమ్ వేణ్డా” ఎన్ఱార్; ఎమ్మావీడుకిడీర్ - ‘ఐశ్వర్యమ్, ఆత్మలాభమ్’ ఎన్ఱిరుక్క_వేణ్డా, పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షమ్” ఎన్ఱాన్, అతువుమెనక్కు_వేణ్డావెన్గిఱార్. ఎవ్వకైయాలుమ్నన్ఱాన మోక్ష_త్తై యాట్టముమ్. (శెప్పమ్) శెప్పోమ్, శొల్లోమ్. నీప్రసఙ్గిక్క_వుమ్కడవైయల్లై, నాన్ప్రతిషేధిక్క_వుమ్కడవనల్లేన్. (ఎమ్మావీట్టు_త్తిఱముమ్ శెప్పమ్) ఒరుతమిழன் “ఎమ్మావీట్టువికల్పముమ్ శెవ్వియవామ్” ఎన్ఱాన్. అన్దపక్ష_త్తిలే, వీట్టువికల్పమావతు - సాలోక్యసారూప్య సామీప్య సాయుజ్యమెన్గిఱవై. శెవ్వియ వాకైయావతు - సాలోక్యాదికళెల్లామ్ ఇమ్మోక్ష_త్తిలేయుణ్డాకై. ఆనాలుమక్కు_వేణ్డువతెన్నెన్నిల్ (నిన్ శెమ్మాపాతపఱ్ఱు_త్తలై శేర్త్తు) ఇతెనక్కు_వేణ్డువతు. శెమ్ ఎన్ఱు - శివప్పాయ్, మా వెన్ఱు - కఱుప్పాయ్; ఉన్నుడైయ, అకవాయ్ శివన్దుపుఱవాయ్ శ్యామమాయ్; వికాసమ్, శెవ్వి, కుళిర్త్తి, నాఱ్ఱఙ్గళుక్కు_త్తామరైయై ఒరుపోలిశొల్లలామ్పడియిరుక్కిఱతిరువడికళై క్కొ_ణ్డువన్దు ఎన్తలైయిలేవైక్క_వేణుమ్. అన్ఱిక్కే, శెమ్మైయాల్ నినైక్కిఱతు - శెవ్వైయాయ్, ఆశ్రితర్కు_వరున్ద

జీ-అ.—ముతఱ్పాట్టు (ఎమ్మావీడిత్యాది). * ఎమ్మావీడుతొడఙ్గి, “తలైశేర్త్తు” ఎన్నుమళవుమ్ కటాక్షి_త్తవతారికై (ఎవ్వకైయాలుమిత్యాది).

“శెప్పమ్” ఎన్ఱ ప్రతిషేధత్తుక్కు_ప్రసక్తియైక్కా_ట్టానిన్ఱుకొ_ణ్డు, “వీడు, మావీడు, ఎమ్మావీడు” ఎన్ఱువివక్షిత్తుక్రమేణ తాత్పర్యమ్ (ఆழ்వారిత్యాది). వీడెన్ఱు - ఐశ్వర్యమ్; మావీడెన్ఱు - కైవల్యమ్; ఎమ్మావీడెన్ఱు - పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షమ్. ౧ “ముక్తిర్మోక్షోమహానన్దః” ఎన్ఱు - ముక్తిశబ్దత్తాలే ఆనన్దత్తైచ్చొల్లుకైయాలే, ఐశ్వర్యము మానన్దావహమాకైయాలే, “వీడు” ఎన్ఱు - గౌణమాకవైశ్వర్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. కైవల్యత్తుక్కు_ ఐశ్వర్యాపేక్షయామహత్త్వముణ్డాకైయాలే - “మావీడు” ఎన్ఱుకైవల్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱపడి. శబ్దార్థమ్ (ఎవ్వకైయాలుమిత్యాది). ఇడైయాట్టమ్ - ప్రసఙ్గమ్. “శెప్పమ్” ఇత్యస్యచరమావధిమాహ (నీప్రసఙ్గిక్క_వుమిత్యాది). యద్వా, “శెప్పమ్” ఎన్ఱతు - ద్వివచనమాకవివక్షి_త్తర్థమాతల్. పక్షాన్తరత్తుక్కా_క ప్రతీకోపాదానమ్ (ఎమ్మావీడిత్యాది). వీట్టువికల్పమ్ - వీట్టినుడైయభేదఙ్గళ్. తిఱమ్ - సమూహమ్. ‡ వికల్పమెన్ఱపడి. శెప్పమ్ - (శెవ్వియవామ్) ఇమ్మోక్ష_త్తిలే - * పాతపఱ్ఱు_త్తలై శేర్క్కై_యిలే. తమిழன్ నిర్వాహత్తుక్కు_ - మావీట్టినుడైయ వెల్లామానభేదముమ్ శెవ్వియవామెన్గై. ఇవ్విడత్తిలే - ౨ “లోకేషువిష్ణోర్నివసన్తికేచిత్సమీపమిచ్ఛన్తిచకేచిదన్యే। అన్యేతురూపంసదృశంభజన్తేసాయుజ్యమన్యేసతుమోక్షఉక్తః” ఎన్ఱతనుసనేయమ్. అకిలుమ్, ప్రకరణస్వారస్యముళ్ళతుమున్దినవర్థత్తిలేయాకైయాలే మున్తైయవలమ్బిత్తు మేలిల్ పదత్తుక్కు_వతారికై (ఆనాలుమక్కి_త్యాది). పఱ్ఱు - పద్మమ్. మావెన్ఱు - కఱుప్పమ్, మహత్తై

౨-అ-వి.—“ఎమ్మావీట్టు_త్తిఱముమ్ శెప్పమ్”ఇతివిశేషణయోః ప్రతిషేధస్యచానుగుణంభావమాహ (ఆழ்వారిత్యాదినా).—“ “ఐశ్వర్యపురుషార్థః” ఇతివివక్షన్ ‘మాస్తు’ ఇత్యాహ” ఇతిహృదినిధాయ “మావీడు” ఇత్యుక్తమీశ్వరేణ, “తదపిమాస్తు” ఇత్యువాచేత్యాహ (మావీడిత్యాది). “కైవల్యపురుషార్థత్వేనవివక్షన్ ‘మాస్తు’ ఇత్యాహ” ఇత్యభిప్రాయేణ “ఎమ్మావీడు” ఇత్యుక్తమిత్యాహ (ఎమ్మావీడిత్యాది). (అతువుమితి) తదానీమ్ ౩ “నిరస్తాఖిలదుఃఖోఽహం మనన్తానన్దభాక్స్వరాట్। భవేయమితిమోక్షార్థీశ్రవణాదౌప్రవర్తతే” ఇత్యేవమాకారేణ పర్ణభోజిభిరుచ్యమానస్వాత్మభగవత్ప్రాప్తిరూపమోక్షవృత్తాన్తఇచ్ఛనవక్ష్యామిఇత్యాహేత్యర్థః.— ౪ “త్వత్సాక్షాత్కరణాహ్లాదసముద్రావస్థితస్యమే। సుఖానిగోష్పదాయన్తే బ్రాహ్మణ్యపిజగత్పతే” ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్.— ౫ “మాఱేకరుమైయుమ్ పెరుమైయుమ్నిఱముమ్। మేవియనాఱ్ఱాలుడైయవుమ్ కణ్డుమ్। పూవుక్కైతిరువెనవాకైయుమ్పారున్దుమ్” ఎన్ఱుకొ_ణ్డు, మావెన్ఱు - కఱుప్పైచ్చొల్లుమ్.— పార్థివవ్యఞ్జనమ్ - రాజచిహ్నమ్.

౧॥ ౨॥ ౩॥ శ్రీభా-చి-అ. ౪॥ ౫॥ ‡ వికల్పముమ్శబ్దార్థమే.

ఈ.—వేణ్డాతపడియాన వార్జవత్తైయుడైత్తాయ్; మావెన్ఱు-మహత్తైయాయ్, పరమపూజ్యమానతిరువడికళెన్నవుమామ్. శేర్త్తుఎన్ఱతు-శేర్క్క-వేణుమెన్ఱపడి. కొక్కు-వాయుమ్పడుకణ్ణియుమ్బోలే ఉన్తిరువడికళుమ్ ఎన్దలైయుమ్ శేరవేణుమ్, శేర్త్తుఎన్ఱు-ల్యప్పాకైయన్ఱిక్కే,విధియాయ్, శేర్త్తరుళవేణుమెన్గై. ౧[యావన్నచరణౌ భ్రాతుః పార్థివవ్యఞ్జనాన్వితౌ। శిరసాధారయిష్యామి న మే శాన్తిర్భవిష్యతి] పిళ్ళాయ్, ఉన్ను శ్వేతుప్పాలువతెప్పో తెన్ఱార్కళ్; పెరుమాళుమ్తమక్కు-వకుత్తముడిశూడి, నానుమెనక్కు-వకుత్తముడిశూడినవన్ఱైన్ఱానిఱే. (నిఙ్ఞెమ్మాపాతపణ్బుత్తలై శేర్త్తు)మయిర్కళుపిప్పాచ్చాడవిరుప్పారైప్పోలే,ఇపరమ్ ౨*ఈఅలిన్బత్తిరువెళ్ళత్తిలేముழுకిప్పాచ్చాడవిరుక్కిఱార్కాణుమ్. "అప్పడియేశెయ్కిఱోమ్" ఎన్ఱార్; అక్క్రమమ్ పఱ్ఱాతు, (ఒల్లై) శెయ్తుకొడు నిన్ఱు, "శెయ్కిఱోమ్" ఎన్నవేణుమ్.

ఇప్పడి త్వరిక్క-వేణ్డుమిడముణ్డోవెన్న (కైమ్మాతున్బఙ్గడిన్దపిరానే) నీత్వరిత్తువన్దువిழுమ్బడియఱియాయో?. 3[పరమాపదమాపన్నః] సర్వేశ్వరఙ్తన్నై ఒప్పేణాతేవన్దువిழுమ్బడియాన ఆపత్తాయిత్తు. [మనసాఽచిన్తయత్] కూప్పీడోపిత్తు. (కైమ్మాతున్బమ్) ఆనైయుమ్ తన్నళవిలేయిఱే నోవుపడువతు. తుతిక్కై-ముழுత్తినవాపత్తిఱే. అప్పడియుమక్కా-పత్తుణ్డోవెన్న; అఙ్గుముతలైయొన్ఱు, ఎనక్కు-ముతలైయైన్దు; అఙ్గుఆయిరమ్దేవసంవత్సరమ్, ఇఙ్గనాదికాలమ్, అఙ్గొరుశిఱుకుழி, ఇఙ్గు పిఱవియెన్నుమ్పెరుఙ్గడల్; అతుక్కు-శరీరనాశమ్, ఎనక్కు-ఆత్మనాశమ్; ఆనైయిఙ్కాలైయీయాయిత్తు ముతలైపత్తిత్తు, ఇఙ్గుఎన్నుడైయనెఞ్జైయాయిత్తు అరువిత్తిన్నిడు

జీ.అ—యుమ్. అకవాయ్ - ఉళ్ళఙ్గాల్. కూట్టుఎన్నాతే, "శేర్త్తు" ఎన్ఱుకొన్నతుక్కు భావమ్ (కొక్కు-వాయుమిత్యాది) కొక్కు-వాయుమ్ పడుకణ్ణియుమావతు - ఆభరణవిశేషఙ్గళిల్ పరస్పరబన్ధకమాన వవయవవిశేషఙ్గళ్. కొక్కినుడైయవాయుమ్, ఱుఃచ్చానకణ్ణియుమాతల్. "ల్యబన్తమ్" ఇతిభ్రమమ్వారయతి (శేర్త్తెన్ఱిత్యాది). "నడత్తు, శెలుత్తు" ఎన్ఱాప్పోలేయెన్ఱపడి అప్పడిప్రార్థిత్తపేరుణ్డోవెన్న (యావన్నచరణావిత్యాది) అయంశ్లోకః అయోధ్యాకాణ్డే చిత్రకూటపరిసరే శత్రుఘ్నం ప్రతిభరతేనోక్తః ఇశ్లోకతాత్పర్యమ్ (పిళ్ళాయిత్యాది). ఇన్దశ్లోకమ్ - శ్రీశత్రుఘ్నాఴ్వానోడేకొన్నతాకిలుమ్, శ్రీకౌసల్యైయార్ ముతలానారోడుమ్శొల్ల యోగ్యతైయుణ్డెన్ఱుకరుత్తు. పార్థివవ్యఞ్జనఙ్గళావన - ఛత్రచామరాదికళాతల్, ౪*ధ్వజారవిన్దాఙ్కుశాదిరేఖైకళాతల్. పార్థివవ్యఞ్జనమ్ రాజచిహ్నమ్ "పార్థివవ్యఞ్జనాన్వితా" ఎన్గిఱవిశేషణసిద్ధార్థమ్ (పెరుమాళుమ్తమక్కు-వకుత్తవిత్యాది). అభిషేకాభావేపార్థివవ్యఞ్జనానిత్వమిల్లైయెన్ఱుకరుత్తు. "శిరసాధారయిష్యామి" ఎన్గిఱతిన్ భావమ్ (నానుమెనక్కిత్యాది). "పణ్బుత్తలైశేర్త్తు" ఎన్ఱపదసామర్థ్యసిద్ధక్కు-భావమ్ (మయిర్కళువియిత్యాది). అక్క్రమమ్ - అన్దక్రమమ్. ఒల్లై - శీఘ్రమాక.

(ఇప్పడిత్వరిక్క-వేణ్డుమితి)ఏవంత్వరితుంతవావకాశోస్తికిమ్-ఆలమ్బనమస్తికిమిత్యర్థః. పాయ్మా-కుతిరై. కైమ్మా-ఆనై. కైమ్మావుక్కుత్తన్బముణ్డో వెన్న; ప్రమాణమ్ (పరమాపదమిత్యాది). శ్రీవిష్ణుధర్మే అష్టషష్టితమే, "పరమాపదమాపన్నో మనసాచిన్తయద్ధరిమ్।సతు నాగవరశ్శ్రీమాన్నారాయణపరాయణః". పరమాచసాఆపచ్చ- పరమాపత్; తాంపరమాపదమ్. ఆపత్తినుడైయ పారమ్యత్తైకార్యముఖేనదర్శిప్పిక్కిఱార్ (సర్వేశ్వరనిత్యాది). ఆర్తిశఙగజః, మనసాచిన్తయత్ ఇత్యుక్త్యా ఫలితమాహ (కూప్పీడోవిత్తితి). ఓవిత్తు- ముడిన్దతు. "కైమ్మా" ఎన్ఱ ఆనైక్కు-రూఢియాయ్, తాత్పర్యమ్ (ఆనైయుమిత్యాది). అవయవార్థవివక్షయాతాత్పర్యాన్తరమ్ (తుతిక్కైయిత్యాది). ఇవ్వపదాన్తచ్చొన్నవిఱర్కుమ్ ఇత్తనైయుమ్ వివక్షితమెన్గిఱార్ (అప్పడియుమక్కిత్యాది). ఐన్దు - పఞ్చేన్ద్రియఙ్గళ్. అరువిత్తిన్నిడుకై - అత్యన్తః

అ-అ-వి.—అతావతు-నవరత్నమయపాదపీఠ హేమపాదుకాది. అతురాజ్యాభిషేకానన్తరభావిఎన్నుమత్తైప్పత్తు(పెరుమాళుమ్తమక్కిత్యాది) ——(అనాదికాలమ్) ౫"అనాదిమాయయా సుప్తః" శిఱుకుழி-అల్పసరః (ఆత్మనాశమ్). ౬ "అసన్నేవసభవతి". (నెఞ్జైయాయిత్తు

౧॥ రా-అ-౧౧౨-౨. ౨॥ ౧౬-౨. 3॥ వి-ధ-౬౮. ౪॥ స్తో-౪. ౫॥ ౬॥ తై-ఆ-౬.

ఈ.—శీఅతు, ఆనాలతుక్కుమితుక్కుముళ్ళవాశిపారాయ్. (పిరానే) శ్రీగజేన్ద్రాద్ద్యానుకైయదుఃఖత్తైప్పోక్కినవితువుమ్, "తమక్కుపకరిత్తతు" ఎన్నిరుక్కిఱార్. అతుక్కుతవినమైయుణ్డు, ఉమక్కెన్నెన్న(అప్పా) అతుక్కుమెనక్కుమొవ్వాతో దేవరోటైసమ్బన్ధమ్, నీస్వామియన్ఱో?

నీరారెన్న (అడియేఱ్) నాఱ్ శేషభూతఱ్. ఇరువరుడైయస్వరూపత్తైయుమ్బార్త్తి "తవిరవొణ్ణాతు" ఎన్న వేట్కిక్కిఱీరోవెన్న (వేణ్డువతు) రాగప్రాప్తమ్. ఇతువాకిల్ వేణ్డువతు, ఇతు శెయ్కిఱోమ్; ఇతువుమిన్ను మెతువుమ్ వేణుమెన్నాఱ్ (ఈతే) "నిఱ్ శెమ్మాపాతపఱ్ప్పుత్తలై శేర్త్తు" ఎన్నవితువేయెన్గిఱార్.   ౧.

జీ-అ.—బాధిక్కై. "పిరానే" ఎన్నైక్కు - తమక్కుచ్చెయ్తవుపకారమేతెన్న (శ్రీగజేన్ద్రేత్యాది).

"అమ్మావడియేఱ్" ఇత్యత్రవ్యాఖ్యానప్రక్రియయాకిఞ్చిత్పునరుక్త్యంస్ఫురతిచేత్, (నీరారెన్న) ఇతిశఙ్కాయాః, ఉత్తరస్యచాయమర్థః - మదీయంస్వామిత్వం సర్వవిషయకంభవతి, నకోప్యేవంప్రార్థయతే; ఏవంప్రార్థయమానస్త్వంక ఇతిశఙ్కార్థః. త్వత్ప్రసాదలబ్ధస్వరూపయాథాత్మ్యజ్ఞానవానహమిత్యుత్తరస్యార్థః. (తవిరవొణ్ణాతెన్ఱితి) నిర్బన్ధరూపతయేతియావత్. "నిఱ్ శెమ్మాపాతపఱ్ప్పుత్తలై శేర్త్తు" ఎన్నైయాలే - శేషత్వమేపురుషార్థమెన్నుమ్, స్వరూపత్తైప్పఱ్ఱ విగ్రహమేయుద్దేశ్యమెన్నుమ్ తోఱ్ఱుకిఱతు. వేణ్డువతు - వేణ్డియిరుప్పతు. అపేక్షిప్పతెన్నపడి. పురుషనర్థిత్తతన్ఱో - పురుషార్థమెన్నుకరుత్తు. ఎమ్మావీడుతొడఙ్గి, తలై-ఒల్లై - శేర్త్తు; కైమ్మాతున్బమ్కడిన్దపిరానే అమ్మావడియేఱ్ వేణ్డువతీతేయిత్యన్వయః.   ౧.

అ-అ-వి.—౧"ఉణ్ణిలావియవైవరాల్ కుమైత్తిఱ్ఱై"ఇతి ——స్వార్థత్వస్వభోక్తృత్వగన్ధమసహమానః పరాఙ్కుశార్యః "నిఱ్ శెమ్మాపాతపఱ్ప్పుత్తలైశేర్త్తు, అడియేఱ్ వేణ్డువతీతే" ఇతికథంప్రార్థయతీతిచేత్; ౨"అడిక్కీழ్ అమర్న్దుపుకున్దడియీర్ వాழ్మినెన్ఱెన్ఱరుళ్ కొడుక్కుమ్పడిక్కేழ్ఇల్లాప్పెరుమానై" ఇతి ప్రకారేణ - భగవత ఏవలాభత్వేన భగవన్నిర్హేతుకకృపయా భగవతైవదీయమానం చరణారవిన్దమ్, పరాఙ్కుశార్యోపి భగవన్ముఖోల్లాసైకప్రయోజనతయాతన్ముఖోల్లాసైకప్రయోజననిత్యకైఙ్కర్యత్వరయాప్రార్థయతే; అతోనవిరోధఇతిభావః.   ౧.

ప్ర-తి.— ఎమ్మావీడుప్రవేశే. అయోధ్యాకాణ్డే [౮౨] అభిషేకంప్రతినియోక్తారం పురోహితంప్రతిభరతః, "తచ్ఛ్రుత్వాభరతో వాక్యం శోకేనాభిపరిప్లుతః । జగామమనసారామం ధర్మజ్ఞోధర్మకాఙ్క్షయా॥ ౯॥ సబాష్పకలయావాచాకలహంసస్వరోయువా । విలలాపసభామధ్యే జగర్హేచపురోహితమ్॥ ౧౦॥ చరితబ్రహ్మచర్యస్య విద్యాస్నాతస్యధీమతః । ధర్మేప్రయతమానస్యకోరాజ్యంమద్విధోహరేత్॥ ౧౧॥ కథందశరథాజ్జాతో భవేద్రాజ్యాపహారకః । రాజ్యంచాహంచరామస్య ధర్మంవక్తుమిహార్హసి॥ ౧౨॥".——"ఏకస్మిన్నప్యతిక్రాన్తే ముహూర్తేధ్యానవర్జితే । దస్యుభిర్ముషితేనేవ యుక్తమాక్రన్దితుంభృశమ్"—— ఆపస్తమ్బధర్మే, "ప్రమాదాదాచార్యస్యబుద్ధిపూర్వం వానియమాతిక్రమంరహసిబోధయేత్" —— అయోధ్యాకాణ్డే [౩౧] వనగమనంప్రతిరామేణ బహుభిర్నిషిద్ధస్సఞ్ పునరపిలక్ష్మణః, "కురుష్వమామనుచరంవైధర్మ్యంనేహవిద్యతే । కృతార్థోహంభవిష్యామితవచార్థఃప్రకల్పతే॥౨౨॥"——అరణ్యకాణ్డే పఞ్చదశే, "ఏవముక్తస్తురామేణలక్ష్మణస్సంయతాఞ్జలిః । సీతాసమక్షంకాకుత్స్థమిదంవచనమబ్రవీత్॥ ౬ ॥ పరవానస్మికాకుత్స్థత్వయివర్షశతంస్థితే । స్వయంతురుచిరేదేశే క్రియతామితిమాంవద॥ ౭॥ సుప్రీతస్తేనవాక్యేనలక్ష్మణస్యమహాద్యుతిః । విమృశన్రోచయామాస దేశంసర్వగుణాన్వితమ్ ॥ ౮ ॥".

(ముతఱ్పాట్టు) (ఎమ్మావీడిత్యాది) (పాతపఱ్ప్పుత్తలై శేర్త్తు) అయోధ్యాకాణ్డే [౯౮] చిత్రకూటపరిసరేసేనాంనివేశ్యరామాశ్రమమన్వేషమాణః శత్రుఘ్నంప్రతిభరతః, యావన్నచరణౌభ్రాతుః పార్థివవ్యఞ్జనాన్వితౌ। శిరసాధారయిష్యామినమేశాన్తిర్భవిష్యతి॥౮॥యావన్నరాజ్యేరాజ్యార్హఃపితృపైతామహేస్థితః । అభిషేకజలక్లిన్నో నమేశాన్తిర్భవిష్యతి॥ ౯॥ "సిద్ధార్థఃఖలుసౌమిత్రి ర్యశ్చన్ద్రవిమలోపమమ్ | ముఖంపశ్యతిరామస్యరాజీవాక్షమ్మహాద్యుతి॥ ౧౦॥" —— (కైమ్మాతున్బమ్) విష్ణుధర్మే ౭౭ షష్టితమే, "పరమాపదమాపన్నోమనసాచిన్తయద్ధరిమ్ । సతునాగవరశ్శ్రీమాన్నారాయణపరాయణః"   ౧.

౧। ౬౧.౧.   ౨॥ ౬౦-౧౧.

తాత్పర్యము.—సాలోక్యము మొదలగు సర్వప్రకారములచే బరిపూర్ణమైనను మోక్షము దాసునికినపేక్షితముకాదు. ఆశ్రితవిరోధినిరసనశీలుఁడును తనకల్యాణగుణములను నాకుఁగనుపఱచి నన్ను దాసునిగాఁగైకొనినవాఁడును నైన ఓ! సర్వస్వామీ! నీదివ్యపాదారవిందములను దాసునిశిరస్సునందు శీఘ్రముగనుంచి కృపచేయుము. నాప్రార్థనయిదియేగాని వేఱులేదు. ౧

మూ.—ఈతేయానున్నై ఎన్కొళ్వతెజ్ఞాన్ఱుమ్, ఎన్ । మైతోయ్శోతిమణివణ్ణవెన్దాయ్ ।
ఎయ్తానిన్గళల్ యానెయ్త, ఞాన । క్కైతా కాలక్కழிవుశెయ్యేలే॥ ౨.

ఆ.—(ఈతే) ఎన్ఱైక్కుమితువే నానున్బక్కల్ కొళ్ళుమ్ప్రాప్యమ్. భక్తియోగత్తాలల్లతు సిద్ధిక్కమాట్టాతెన్నిల్; అన్దయోగత్తై యుమ్నీయేఈణ్డైన త్తన్దరుళవేణుమెన్గిఱార్. ౨

అన్వ.—ఎన్ మై తోయ్ (౩) శోతి మణి వణ్ణమ్ (౬) ఎన్దాయ్ ఉన్నై యాన్ (౯) ఎఞ్ఞాన్ఱుమ్ కొళ్వతు ఈతే; (౧౨) ఎయ్తా నిన్ కழల్ (౧౫) యాన్ ఎయ్త ఞానక్కై (౧౮) తా కాలక్కழிవు శెయ్యేల్. (౨౧).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇన్దసమ్బన్ధవిషయమాన జ్ఞానత్తై త్తన్దరుళవేణుమెన్గిఱార్.

ఎనక్కిన్ద రుచిజనకమాన, కరుమై, శేర్న్ద,(౩) ఒళియైయుడైత్తాన, మాణిక్కమ్పోన్ఱ, వడివழகైయుడైయ,(౬) ఎన్ స్వామియే! ఉన్నై, నాన్, (౯) ఎక్కాలత్తిలుమ్, కొళ్ళుమ్ప్రయోజనమ్, ఇతువే. (౧౨) ఏతెన్నిల్; పెఱుతఱ్కరియ, ఉన్, తిరువడికళై; (౧౫) నాన్, పెఱుతఱ్కుడాన, తెళివాకిఱఞానక్కైయై, (౧౮) తరవేణుమ్. కాలవిళమ్బమ్, పణ్ణాతేకొళ్, (౨౧). ఞానత్తై - క్కైయెన్ఱతు, తవక్కాలమ్బనమాకైయాలే.

అర్థము,—నాకు (రుచినిబుట్టించు) నలుపుపూర్ణమైన (౩) కాంతికల మాణిక్యమువంటి తేజస్సుకల (౬) నాస్వామీ! నిన్ను నేను (౯) ఏకాలమందును గ్రహించుపురుషార్థము ఇదియే. (౧౨) పొందనశక్యమగు నీయొక్క పాదములను (౧౫) నేను పొందుటకు జ్ఞానమనియెడిహస్తమును (౧౮) సాదింపవలయు. కాలవిళమ్బము చేయకుము. (౨౧) ౨

ఈ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు. ముతఱ్పాట్టిల్-కాయికమానపేఱ్ఱై యపేక్షిత్తార్; ఇతిలే-మానసమానపేఱ్ఱై యపేక్షిక్కిఱార్.

కీழிఱ్పాట్టిలే "ఈతే" ఎన్న చ్చెయ్తేయుమ్, "ఓరర్థత్తైయేపలకాల్ కేట్టవాఱేమఱ్ఱొన్ఱిలే తడుమాఱ

జీ.అ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు (ఈతేయిత్యాది). ముతఱ్పాట్టిల్ కాయికమానవిత్యాదిక్కు - "తలైశేర్త్తు,""ఞానక్కైతా" ఎన్గిఱపదశ్శిలేనోక్కు.

" ఈతే" ఎన్గిఱ పునరుక్తిక్కుభావమ్ (కీழிఱ్పాట్టిలే యిత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే - శ్రుతిసిద్ధమాన నచికేతస్ కథైయై యనుసన్ధిప్పతు

ఆ-అ-వి.—నచికేతసఃపితరిసర్వవేదసంయాగం సాఙ్గమనుష్ఠాయ దక్షిణాంప్రదదతి, తత్సమయేననచికేతాః,"స్వయమపి పితుస్స్వత్వాత్ స్వయమపిదాతవ్యః, తథాపిస్వపితాస్వస్మిన్ స్నేహాతిశయాన్నదాస్యతి, అదానేనయాగస్యదక్షిణావైకల్యంభవిష్యతి" ఇతి పితుర్యాగపాల్యాయ ౧ "కస్మైమాందాస్యసి" ఇత్యసకృదువాచ; తేనకుపితఃపితా ౧"మృత్యవేత్వాదదామి" ఇత్యువాచ; తేననచికేతాః మృత్యు

౧॥ క-ఉ-౧-౧-౪.

ఈ.—చ్చెల్లవుమ్గూడుమే, ఇతిలేనిలైనిన్ఱుమైయతియ వేణుమ్" ఎన్ఱు, ఇతువుమ్ ఇన్ను మెతువుమ్ వేణుమ్ ఎన్ఱార్ (ఈతేయెన్గిఱార్) "నీరితిలేనిలైనిన్ఱీర్" ఎన్ను మిడమ్ నామతియుమ్బడియెన్నెన్న (యానునై ఎన్గొల్వతు) ఇరువరుడైయవుమ్ ధర్మియేయిలిల్ ప్రమాణమ్. స్వామియానవున్బక్కల్ శేషభూతనాన నాన్ కొళ్ళుమతితువే. నమ్ముడైయ స్వామిత్వముమ్ ఉమ్ముడైయ శేషత్వముమ్ కిడక్కచ్చెయ్‌తేయన్ఱో నెడునాళిழన్దుపోన్దతు, ఆనపిన్బు నమక్కతిశైక్కవరియానిన్ఱతు కాణుమ్; ఇతెత్తనై కుళిక్కునిఱ్కుమెన్న (ఎన్ఱాన్ఱుమ్) యావదాత్మభావి ఇతు వేయెనక్కువాఱై. "ఇతిలేనిలైనిఱ్కుమ్బడి ఉమ్మైఇద్దుశ్శిక్షైపణ్ణువిత్తారార్" ఎన్ఱానీశ్వరన్; ఇప్పడియార్ కత్పిత్తార్, మన్ఱుముణ్డో, దేవర్ వడివழకితే. (ఎన్మైతోయిత్యాది) మైతోయ్‌న్దిరున్దుళ్ళ తేజస్సైయుడైత్తానమణియినుడైయ నిఱమ్బోన్ఱతిరునిఱత్తైక్కాట్టి యెన్నై యనన్యార్హనాక్కియ శేషిత్వత్తైయుడైయవనే!.

అழకితు, ఉనక్కుచ్చెయ్య వేణ్డువతు తానెన్నెన్న (ఎయ్‌తానిన్‌కழల్ యానెయ్‌త) స్వయత్నత్తాలొరువర్క్కుమ్ ప్రాపిక్కవొణ్ణాతతిరువడికళై "ఉన్నాలేపేఱు" ఎన్ఱిరుక్కిఱనాన్ ప్రాపిక్కుమ్బడిపణ్ణు. అతునీర్ ౧*మయర్వఱమతినలమ్బెఱ్ఱవన్ఱేపెఱ్ఱిలీరోవెన్న (ఞానక్కైతా) ఇతునీనినైత్తిరుక్కుమళవుపోరాతు, అతునాన్ "పెఱ్ఱేన్" ఎన్ఱు తెళియుమ్బడిపణ్ణవేణుమ్. అమిழ్న్దినార్క్కుక్కైకొడుత్తాప్పోలే యిరుక్కైయాలే జ్ఞానలాభమ్. "ఞానమానక్కైయైత్తా" ఎన్గిఱార్. ఇఙ్గే. ఎమ్బారుక్కు ఆణ్డానరుళిచ్చెయ్‌తవార్తైయెన్స్మరిప్పతు. అతావతు-"ఒరుకిణఱ్ఱిలే

జీ-అ.—అతావతు-వరప్రదానార్థమ్ అధికారిశోధనత్తుక్కాక "అన్యత్కిమపేక్షితమ్" ఇతి అసకృత్ప్రచ్ఛ్యయమః; నచికేతాశ్చ "ఇదమేవాపేక్షితమ్, అన్యత్కిమప్యపేక్షితంన" ఇత్యువాచేతినచికేతఃకథా. "ఈతే" ఎన్ఱు-కీழ్ చ్చొన్న "నిన్ శెమ్మాపాతపఙ్బుత్తలైశేర్త్తు" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱవాతల్, వక్ష్యమాణమాన "ఞానక్కైతా" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱవాతల్. (ఇరువరుడైయవుమ్ ధర్మియేయెన్ఱతు) శేషశేషిత్వరూపమేయిలిల్ ప్రమాణమెన్ఱపడి. పూర్వవాక్యవివరణమ్ (స్వామియానవిత్యాది). ఇవ్వాక్యమ్ - "అమ్మావడియేన్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి. - "పాతపఙ్బుత్తలైశేర్త్తు" ఎన్గిఱవితు. (ఎత్తనైకుళిక్కునిఱ్కుమ్) ఎత్తనైస్నానత్తుక్కు నిఱ్కుమ్. అజ్ఞరాగాదికళిన్ వాసనై నాలుమూన్ఱు స్నానత్తుక్కుమ్ పోకాతు. తద్వత్ ఎవ్వళవుపర్యన్తమిరుక్కుమెన్ఱపడి. యావదాత్మభావి - నిత్యమాక. ఇతిలే - ఇన్ద ప్రాప్యత్తిలే. ఇతిలే యిత్యాది శబ్దోత్తరఙ్గళ్ - ఉత్తరవాక్యావతారికై. మైతోయ్‌న్దిరున్దుళ్ళ - కరుమై శేర్న్దిరున్దుళ్ళ. కరుమైశేర్న్ద వొళియైయుడైయ మాణిక్కమ్బోన్ఱ వడివైయుడైయవనే! ఇతిశబ్దార్థః.

ఎయ్‌తా - పెఱుతఱ్కరియ. (అతునీరితి). ౧* మయర్వఱమతినలమ్బెఱ్ఱపోతే తిరువడికళై ప్రాపిక్కై సిద్ధమన్ఱో, అక్కైయాలే పెఱ్ఱిలీరోవెన్నవెన్ఱపడి. (తెళియుమ్బడిపణ్ణవేణుమెన్ఱతు). మానససాక్షాత్కారమ్ పోరాతు, ప్రత్యక్షమామ్బడి పణ్ణవేణుమెన్ఱపడి. అతు - తిరువడికళై ప్రాపిక్కై. ఞానమ్‌తా ఎన్నాతే, "ఞానక్కైతా" ఎన్ఱతుక్కడియేతెన్న (అమిழ్న్దినార్క్కిత్యాది). జ్ఞానలాభమ్ - (అమిழ్న్దినార్క్కు క్కైకొడుత్తాప్పోలే) ఇత్యన్వయః. ఞానత్తైక్కైయాకచ్చొన్నతిలే ఐతిహ్యమ్ (ఎమ్బారుక్కిత్యాది). ఎమ్బార్,

అ-అ-వి.—దనంగత్వాత్ త్రయమాదర్శనాత్ త్రిదివసంతత్రస్థితవాన్; అనన్తరమాగతో యమశ్చ "త్రిదివసమస్మద్గృహద్వారేనిరాహారోఽతిష్ఠద్బ్రాహ్మణః" ఇతిభీతస్సన్, త్రిదివసమవస్థానంహృదినిధాయ "మత్తో వరత్రయంవృణీష్వ" ఇత్యుక్తవాన్; నచికేతాశ్చ, ప్రథమేనవరేణపితృప్రసాదమ్, ద్వితీయేనాగ్నివిద్యామ్, తృతీయేనమోక్షకాలీనాత్మస్వరూపస్వభావోపదేశంచవవ్రే; తదాయమశ్చ ప్రథమవరద్వయందత్వా తృతీయస్య వరస్యాతిరహస్యత్వేనాధికారిశోధనావశ్యంభావాత్, "అన్యత్కిమపేక్షిమ్, అన్యత్కిమపేక్షితమ్" ఇత్యసకృత్ప్రచ్ఛ, నచికేతాశ్చ "ఇదమేవాపేక్షితమ్, అన్యత్కిమప్యపేక్షితంన" ఇత్యువాచేత్యేషానచికేతఃకథా,—— నీ *మయర్వఱమతినలమరుళినాయ్ యన్ఱోయాకిలుమ్, పెఱ్ఱజ్ఞానమ్ పేఱ్ఱుక్కొడేత్తలైక్కట్టకాక్కణామైయాలే అతు అసత్సమమాయ్‌త్తోఱ్ఱుకిఱతు, పేఱ్ఱుక్కొడేత్తలైక్కట్టుమ్బడియాకప్పణ్ణి, ఇవ్వழియాలే "నాన్ పెఱ్ఱేన్" ఎన్ఱు తెళియుమ్బడి పణ్ణవేణుమెన్ఱపడి. అతు-తిరువడికళై ప్రాపిక్కైయెన్ఱపడి.——ముతలియాణ్డానొరుకాల్ తిరునారాయణపురత్తిలేయెழున్దరుళియిరానిఱ్కచ్చెయ్‌తే, అవరుడైయ శ్రీపాదత్తిలొరు శ్రీవైష్ణవర్ కోయిలిలేవన్దు ఎమ్బార్ సన్నిధియిలే

ఈ.—విழுన్దవనుక్కిరణ్డుపేర్కై కొడుత్తాల్, ఎడుక్కుమవర్కళుక్కు మెళితాయ్ ఏఱుమవనుక్కు మెళితాయిరుక్కుమిఱే; అప్పడియేయాంకిఱతు'' ఎన్ఱు.(ఞానక్కైతా)అఙ్జనన్ఱిక్కే. అతుపిన్నై పరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తికళై యుడైయార్ పెఱుమ్బేఱన్ఱో వెన్న (ఞానక్కైతా) అవఱ్ఱైయుమ్ దేవరేపిఱప్పిత్తు, దేవర్ తిరువడికళై ప్పెఱవేణుమెన్న వుమామ్. అప్పడిశెయ్కిఱోమెన్న (కాలక్కழிవుశెయ్యేలే) ''ఒల్లై'' ఎన్ఱతుతానేయన్ఱో ఎనక్కుప్పోతుమ్వార్త్తై.౨.

జీ-అ.—అణ్డాళ్ శ్రీపాదత్తిలవరైయఱియామల్ భగవత్సమ్బన్ధమ్పణ్ణి, అవరఱిన్దపిన్బు భయప్పడ, అప్పోతాణ్డానరుళిచ్చెయ్తవార్త్తైయెన్ఱపడి. ''ఞానక్కైతా'' ఎన్ఱతుక్కిరణ్డుపొరుళ్. మున్దినతు (నాన్ పెఱ్ఱేన్ ఎన్ఱు తెళియుమ్బడి పణ్ణవేణుమెన్ఱతు), ఇరణ్డామర్థమ్ - పరమభక్త్యాదికళైయుమ్ తదనన్తరభావియాన చాక్షుషసాక్షాత్కారత్తైయుమ్ తరవేణుమెన్ఱు. ఇన్దవిరణ్డామర్థత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అఙ్జనన్ఱిక్కే యిత్యాది). మున్దినవర్థత్తిల్, ''ఞానమ్'' ఎన్గిఱతు - ప్రత్యక్షరూపజ్ఞానమ్. ద్వితీయార్థత్తిల్ - భక్తిరూపజ్ఞానమ్. అర్థద్వయత్తిలుమ్ సఙ్గతిభేదమొழிయ వర్థభేదమిల్లై. కాలక్కழிవు శెయ్యేలే - కాలవిళమ్బమ్ పణ్ణాతేకొళ్. ''కీழ்ఱ్ఱాట్టిలే ఈతే ఎన్న చ్చెయ్తేయుమ్'' ఇత్యాది పదసఙ్గతివాక్యత్తుక్కుచ్చేర, ''ఎన్ మైత్తోయ్శోతి మణివణ్ణవెన్దాయ్ - ఎణ్ణాన్ఱుమ్ - యానున్నైక్కోళ్వతు - ఈతే'' ఎన్ఱిన్బ శేషమ్ కీழ்ప్పాట్టుక్కు శేషమాయ్, ''ఎయ్తానిన్ కழల్'' ఎన్ఱుతొడఙ్గి ఇప్పాట్టుక్కు శేషమాతల్; అన్ఱిక్కే, ''ఎన్ మైత్తోయ్శోతి'' ఎన్ఱు తొడఙ్గి, ఎణ్ణాన్ఱుమ్ - యానున్నైక్కోళ్వతు ఈతే; ''ఎయ్తానిన్ కழల్'' ఎన్ఱుతొడఙ్గి - ఇప్పాట్టుక్కు శేషమాక వన్వయమాతల్. ఇతువే ముఖ్యమ్. ౨.

అ-అ-వి.—యిరుక్క, అప్పోతు ఎమ్బార్ ''ఉమక్కువిశేషసమ్బన్ధముణ్డో'' ఎన్ఱ శ్రీవైష్ణవరైక్కేట్క, అవరుమ్ ''దేవరీరుడైయ సమ్బన్ధమేసమ్బన్ధమ్'' ఎన్ఱు విణ్ణప్పఞ్జెయ్య, అవ్వళవిలే ఎమ్బారుమ్ ''ఇవరాణ్డాన్ శ్రీపాదత్తిలవర్'' ఎన్ఱఱియాతేయివర్క్కు పఞ్చసంస్కారఙ్గళైప్పణ్ణి యివరైక్కొణ్డు కైఙ్కర్యఙ్గళుమ్ కొణ్డరుళియిరానిఱ్కచ్చెయ్తే, ఆణ్డానుమ్ తిరుమ్బి క్కోయిలిలేయెழுన్దరుళ, అవ్వళవిలే అన్దశ్రీవైష్ణవరాణ్డానై వన్దుసేవిక్క, ఆణ్డానుమ్ మున్బుపోలే యివరైక్కొణ్డువేణ్డుమ్ కైఙ్కర్యఙ్గళైక్కొళ్ళ, అప్పోతు ఎమ్బారుమఱిన్దు ఆణ్డాన్బక్కలిలేయెழுన్దరుళి, ''కనక్క అపచారప్పట్టేన్'' ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్య, అప్పోతాణ్డానరుళిచ్చెయ్తవార్త్తై.——(ఒరుకిణఱ్ఱిలేవిழுన్దవనుక్కితి). హస్తశబ్దేనాత్ర - జ్ఞానముచ్యతే. కిణఱ్ఱిలేవిழுన్దవనుక్కు క్కైకొడుత్తాలెన్ఱవిడత్తిలే - యయాతికథైయై నినైప్పతు. ౨.

తా.—నాకు రుచిజనకమైన నీలరత్నమువంటి విగ్రహసౌన్దర్యముకల నాస్వామీ! ఎట్టిజ్ఞానవంతులకును స్వయత్నముచేఁ బొందనళక్యములైన నీదివ్యపాదారవిందములను నేను లభించుటకుఁ దగుమైన నిర్మలజ్ఞానమును నాకవలంబముగఁ బ్రసాదింపవలయును, ఎల్లప్పుఁడు నేను ప్రార్థించు ప్రయోజనమిదియేగాన కాలవిళంబముచేయవలదు. ౨.

మూ.— శెయ్యేల్ తీవినై యెన్ఱరుళ్ శెయ్యుమ్, ఎ। న్కైయార్ శక్కరక్కణ్ణపిరానే।
ఐయార్ కణ్డమడైక్కిలుమ్, నిన్గழ। లెయ్యాతే త్తవరుళ్ శెయ్యెనక్కే ॥ 3॥

అ.— (శెయ్యేల్) ఉన్నైయున్దిరువాழிయుమాయిరుక్కిఱ వழிకైక్కాట్టి వ్యతిరిక్తవిషయత్తిల్ ప్రావణ్యత్తైత్తవిర్త్తున్ఱిరువడికళిలేనైన్ప్రవణనాక్కినవనే!, ఉత్క్రాన్తిదశైయిలుఙ్గూడ వున్ఱిరువడికళై నానినైయాతేత్తుమ్బడి పిరానే! కృపైపణ్ణి యరుళవేణు మెన్గిఱార్. 3.

అన్వ.— తీవినై శెయ్యేల్ ఎన్ఱు (3) ఎన్ అరుళ్ శెయ్యుమ్ (౬) కై ఆర్ శక్కరమ్ (౯) కణ్ణన్ పిరానే ఐ (౧౨) ఆర్ కణ్డమ్ అడైక్కిలుమ్ (౧౫) నిన్ కழల్ ఎయ్యాతు (౧౮) వ్త్త ఎనక్కే అరుళ్ శెయ్. (౨౧)

పన్నీ.— అనన్తరమ్, అవ్వళవుక్కిడాక ఆపద్దశైయిలుమున్నై స్తోత్రమ్పణ్ణుమ్పడిపణ్ణి యరుళవేణుమెన్గిఱార్.

అకృత్యకరణాదికళానతీవినైకళై, శెయ్యాతేకోళ్, ఎన్ఱు, (౩) ఎన్నక్కలిలే, కృపాకార్యమాననియమనత్తై, పణ్ణుకైక్కుఉప్పాయ్, (౬) తిరుక్కైయోడు, పొరున్దిన, తిరువాழிయైయుడైయనాయ్, (౯) కృష్ణనానసౌలభ్యత్తాలే, ఉపకరిత్తవనే!, ఐయాలే, (౧౨) నిఱైన్ద, ణ్ఠమానతు, ఉక్తిసామర్థ్యమిల్లాతపడి నిర్వివరమాకిలుమ్, (౧౫) విరోధినివర్తకనాయ్ సులభనాయ్ ప్రాప్తనానవున్ఱ, తిరువడికళై, ఇఱైఞ్ఱుమ్, (౧౮) ఏత్తుమ్పడి, ఎనక్కేయసాధారణమాక, కృపైపణ్ణియరుళవేణుమ్. (౨౧) ఐ-శ్లేష్మ. ౨

అర్థము.—దుష్కర్మములను చేయరాదు అని (౩) నాయందుఁ గృప చేసెడి (౬) హస్తమందు అమరియున్న చక్రాయుధముధరిం నవాఁడును(౯) కృష్ణావతారంబెత్తినసర్వసులభుఁడును ఉపకారకుఁడునునైనఓ!శ్రియఃపతీ! శ్లేష్మముచేఁ(౧౨) బూర్ణమైన కణ్ఠము అడ్డగించి న (౧౫) నీయొక్క పాదములను శ్రమలేక (౧౮) స్తుతించునట్లు నాకే కృపచేయుము. (౨౧). ౩.

ఈ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. ఇతిల్-వాచికమానపేఱ్ఱైయ పేక్షిక్కిఱార్.

(శెయ్యేలిత్యాది) "కైయుమ్తిరువాழிయుమ్ పొరున్దియిరుక్కిఅవిరుప్పాక్కణ్డాయే, నమ్భవ్యతైకణ్డాయే; మ్మైయనుభవిక్కైక్కుయత్తకియతో? క్షుద్రవిషయఙ్గళిలే ప్రవణనాయనర్థప్పడుకైయుత్తకియతో?" ఎన్ఱుకైయిల్తిరువాழிయైయుమ్ భవ్యతైయైయుమ్ కాట్టియాయిఱ్ఱివరుడైయవిషయప్రావణ్యత్తై త్తవిర్త్తతు; శాస్త్రప్రదానాకళాలన్ఱు. (ఐయారిత్యాది) "దుఃఖనివృత్తివేణుమ్" ఎన్గిఱేనల్లేన్ : ౧"దుర్గతావపి" ఎన్గిఅపడియే, ఏతేనుము క్రిమణసమయత్తిలుమున్తిరువడికళై'నానిఱైయాతేయేత్తుమ్పడిపణ్ణియరుళవేణుమ్. శెఱిన్దశ్లేష్మావానతుకణ్డత్తైయక్కిలుమున్నుడైయ నిరతిశయభోగ్యమానతిరువడికళై నాన్ మాఱాతేయే త్తవల్లేనామ్పడిపణ్ణి యరుళవేణుమ్. త్క్రిమణదశై పార్త్తిరుప్పర్కాణుమ్ కోழైప్పైయలార్వన్దుమిడఱుపిడిక్క. నీర్శొల్లుకిఱవతోరుసుకృతఫలన్తోవెన్న (అరుళ్ శెయ్) "ఇవన్ పిఱ్ఱిడువాన్" ఎన్ఱిరఙ్గియరుళవేణుమ్. ఇతుపిన్నైసర్వర్కుమ్ప్రయోజ

జీ-అ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. (శెయ్యేలిత్యాది). వాచికమానపేఱ్ఱై యెన్ఱతు - "ఏత్తవరుళ్ శెయ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ.

పూర్వార్థత్తుక్కు తాత్పర్యమ్ (కైయుమ్తిరువాழிయుమిత్యాది). "ఎన్ కైయార్ శక్కరక్కణ్ణపిరానాయ్కోణ్డు - తీవినై శెయ్యే - ఎన్ఱరుళ్ శెయ్యుమ్" ఎన్ఱన్వయమ్. "కైయార్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (పొరున్దియిరుక్కిఅవిరుప్పెన్ఱతు). భవ్యతైయెన్ఱతు "కణ్ణపిరాన్" త్తైప్పఱ్ఱ. "తీవినై" ఎన్గిఱతుక్కర్థమ్ (విషయప్రావణ్యత్తైయెన్ఱతు). ఇతుక్కువ్యావర్త్యమ్ (శాస్త్రిత్యాది). "ఐయార్" ఇత్యాది భావమ్ (దుఃఖ నివృత్తీత్యాది). "దుర్గతావపిజాతాయాం త్వద్గతోమేమనోరథః । యదినాశంనవిన్దేతతావతాస్మికృతీసదా" ఇతి జితన్తామ్. ఏతత్పూర్వశ్లోకమ్ ౧[విజ్ఞానమిత్యాది] యదిదంవిజ్ఞానంప్రాప్తమ్, యాతోరువిన్దస్వరూపజ్ఞానమ్ ప్రాప్తమాయిఱ్ఱు. యదిదం నమార్జితమ్-యాతోరువిన్ద వధ్యవసాయమానతు ఆర్జిక్కప్పట్టతు. తస్యపరిక్షయః - అతినుడైయపరిక్షయమానతు, జన్మాన్తరేపిమాభూత్. నమెన్ఱు - స్థితియాయ్. అతావతు - నిలైనిఱ్కైయాయ్. ౨ "వాడోఱుమేకళిన్దైయనాయ్" ఎన్గిఱపడియే యధ్యవసాయత్తైచ్చొల్లుకి. "ఐ" ఎన్ఱు - శ్లేష్మమ్. అర్తల్ - మికుతి. "ఆర్న్ద-ఐ" ఎన్ఱన్వయిత్తున్దినవర్థమ్. (శెఱిన్దశ్లేష్మావానతిత్యాది). "ఎయ్యాతు" యాతు. అత్తాలే - (మాఱాతే) ఎన్ఱపడి. యద్వా, "ఐయార్" ఎన్ఱు - నిన్దాయాంబహువచనమాయ్, చేతనసమాధియాకవర్థాన్తరమ్ త్క్రిమణేత్యాది). ఇతు - రసోక్తి. కోழை - శ్లేష్మమ్. క్షుద్రనితిధ్వనిః. కోழையెన్ఱు- క్షుద్రనుక్కుమ్పేర్. (సుకృతఫలమన్తోవెన్ఱతు) "నాధన్యఃకేశవంస్తౌతినాధన్యోఽర్చయతిప్రభుమ్ । నమత్యధన్యోనహరింనాధన్యోవేత్తిమాధవమ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ. పెఱ్ఱిడువాన్ -

ఈ.—నమాకాతో వెన్న (ఎనక్కే) ఎనక్కొరువనుక్కుమ్ శెయ్తరుళవేణుమ్. ౩.

జీ-అ.—అడైయక్కుడవఙ్. (సర్వర్క్కుమ్ ప్రయోజనమాకాతో) ఎల్లార్క్కుమ్ శెయ్యవేణ్డివాధాతో వెన్నపడి. ఎనక్కొరువనుక్కుమ్-ఈఙ్ సన్నిధియిలే ప్రార్థియానిఱ్కిఱ వెనక్కొరువనుక్కు మెన్నపడి. ౩.

ప్ర-తి.—(మూన్ఱామ్పాట్టు) (శెయ్యేల్ తీవినైయిత్యాది) (ఐయారిత్యాది) జితన్తాయామ్, "విజ్ఞానం యదిదం ప్రాప్తం యదిదం స్థానమార్జితమ్ । జన్మాన్తరేపి మే దేవ మాభూత్తస్య పరిక్షయః । దుర్గతావపి జాతాయాం త్వద్గతో మే మనోరథః । యది నాశం న విన్దేత తావతాऽస్మి కృతీ సదా". ౩.

తాత్పర్యము.—చక్రాయుధమును ధరించిన సర్వేశ్వరుఁడా! తనదివ్యమంగళవిగ్రహ సౌన్దర్యమును నాకుఁగనుపఱచి నన్ను విషయాన్తరములలోనుండి నివర్తించి యుపకరించిన సర్వసులభుఁడా! శ్లేష్మము నాకణ్ఠమును వార్తలాడకుండునట్లడ్డగించినను నీపాదారవిందంబులను నే నెల్లప్పుఁడు మఱువకనుండునట్లు నాయందుఁ గృపచేయుము. ౩.

మూ.—ఎనక్కేయాట్చెయ్ యెక్కాలత్తుమెన్ఱు, ఎన్ । మనక్కే వన్దిడై వీడిన్ఱి మన్ని ।
తనక్కేయాక వెనైక్కొళ్ళుమీతే । ఎనక్కే కణ్ణనై యాన్కొళ్ శిఱప్పే॥ ౪॥

ఆ.—(ఎనక్కే) తమ్మైయడిమై శెయ్విత్తుక్కొళ్ళుమ్పడి యైయెమ్బెరుమానైక్ కేట్కిఱార్. సర్వకాలము మెనక్కే యడిమై శెయ్ ఎన్ఱు తిరువాయాలేయరుళిచ్చెయ్తరుళి, ఒరుక్షణమాత్రమొఴియామే యెన్నెఞ్జిలే పుకున్దిరున్దరుళి, తామ్ శాత్తియరుళుమ్ శాత్తు, శన్దనమ్, తిరుమాలై, తిరుప్పరివట్టఙ్గళ్ పోలే యెన్నై తనక్కే శేషమాకక్కొళ్ళుమితువే యెనక్కే కణ్ణనైయాన్కొళ్ శిఱప్పెన్గిఱార్. ౪.

అన్వ.—ఎక్కాలత్తుమ్ ఎనక్కే ఆళ్ (౩) శెయ్ ఎన్ఱు ఎన్ (౬) మనక్కే వన్దు ఇడైవీడు (౯) ఇన్ఱి మన్ని తనక్కే (౧౨) ఆక ఎనై కొళ్ళుమ్ (౧౫) ఈతే ఎనక్కే కణ్ణనై (౧౮) యాన్ కొళ్ శిఱప్పు. (౨౧)

పన్ని.—అనన్తరమ్, కాయికమాయుమ్, మానసమాయుమ్, వాచికమాయుముళ్ళ భగవచ్ఛేషత్వత్తై - కీఴ్ మూన్ఱుపాట్టిలు మనుసన్ధిత్తు ఇతిల్ ప్రధానమాన తదేకపారతన్త్ర్యత్తై ప్రయోజనతయా నిష్కర్షిక్కిఱార్.

ఎల్లాక్కాలత్తిలుమ్, ఎనక్కే, అడిమై, (౩) శెయ్, ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తు, అవ్వళవినిల్లాతే ఎన్, (౬) మనస్సుక్కే, వన్దు, విచ్ఛేదమ్, (౯) ఇల్లాతపడి, నిరన్తరవాసమ్పణ్ణి, పిఱర్క్కుమన్ఱియే ఎనక్కుమన్ఱియే ఎనక్కుమ్ తనక్కుఙ్గూడవుమన్ఱియే తనక్కే, (౧౨) పరతన్త్రనామ్పడి, ఎన్నై, అఙ్గీకరిక్కుమ్, (౧౫) ఇతువే, ఎనక్కనురూపమాక, కృష్ణనై, (౧౮) నాన్, అపేక్షిక్కుమ్, ప్రయోజనమ్ (౨౧) శిఱప్పు - ప్రయోజనమ్. ౬

అర్థము.—సర్వకాలములయందును నాకే దాస్యమును (౩) జేయుము అని నాయొక్క (౬) మనస్సుకే వేంచేసి విచ్ఛేదము (౯ లేక వసించి తనకే (౧౨) పరతన్త్రుఁడు అగునట్లు నన్ను అఙ్గీకరించును. (౧౫) ఇదియే నాకు (అసాధారణముగ) కృష్ణుని (౧౮) నే గ్రహించు ప్రయోజనము. (౨౧)

ఈ.— నాలామ్బాట్టు. ఇత్తిరువాయ్మొழியిలివర్ నిష్కర్షిత్త ప్రాప్యమావతు - ప్రక్ఛన్ననాదికళోపాతితనక్కేయాక వెనైక్కొళ్ళుమీతేయెన్నిత్తే; ఇవ్విడత్తిలే ఎమ్బారరుళిచ్చెయ్యుమ్బడి - "సర్వేశ్వరన్ త్రివిధ చేతనరైయుమ్ స్వరూపానురూపమాక వడిమైకొళ్ళానిన్రాన్; నాముమిప్పడిపెఱువోమేయెన్ను". ముక్తరుమ్ నిత్యరుమ్, తాఙ్గళుమానన్దిత్తు అవనైయుమానన్దిప్పిప్పర్కళ్; బద్ధర్, తాఙ్గళానన్దియాతే అవనై యానన్దిప్పిప్పర్కళ్; ౧ *ఇన్బుఱుమివ్విళైయాట్టుడైయానితే. ౨"*మయర్వఱమతినలమరుళప్పెత్తవర్, 'తనక్కేయాక వెనైక్కొళ్ళుమీతే' ఎన్ను ప్రార్థిప్పానేన్ 'తిరువుళ్ళమానపడిశెయ్కిఱాన్' ఎన్నిరాతే" ఎన్నుపిళ్ళైతిరునఱైయూరరైయర్ ఎమ్బారై క్కేట్క; "అతుకేళీర్; మున్బుపిరివుక్కుప్రసఙ్గముణ్డాయన్ను, ఇరణ్డుమిన్నియిరుక్కత్తిరుమార్విలే యిరుక్కచ్చెయ్తే, ౩ 'అకలకిల్లేన్' అకలకిల్లేన్ ఎన్నప్పణ్ణుకిఱతు విషయస్వభావమిఱే; అప్పడియే ప్రాప్యరుచి ప్రార్థిక్కప్పణ్ణుకిఱతు" ఎన్నరుళిచ్చెయ్తార్.

జీ-అ.—నాలామ్బాట్టు (ఎనక్కేయిత్యాది), ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కు నిదానమిప్పాట్టెన్నుమిడన్దోన్ఱవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఇత్తిరువాయ్మొழியిలిత్యాది). (ఎనైక్కొళ్ళుమీతేయెన్నిత్తే) అత్తైయిప్పాట్టిలేయరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్నుకూట్టువతు. చేతనరానవివర్, "సక్ఛన్ననాద్యచేతనఙ్గళోపాతి వినియోగమ్ కొళ్ళవేణుమ్" ఎన్ను ఉల్లోకమాక ప్రార్థిక్కక్కూడుమోవెన్న (ఇవ్విడత్తిలేయిత్యాది). యద్వా, ఇవర్ ప్రార్థిక్కైక్కవన్ ప్రక్ఛన్ననాదికళోపాతి యడిమైకొణ్డువిడముణ్డోవెన్న (ఇవ్విడత్తిలేయిత్యాది) ఎన్నుతల్. ఇవ్విడత్తిలే - ఇప్పడికణ్డువిడవుణ్డోవెన్గిఱ శఙ్కాస్పదమానవివ్విడత్తిలే. స్వరూపానురూపమాక - "తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే" ఇత్యేవంప్రకారేణ. అయమర్థః - ఇవ్విడత్తిలే, సర్వేశ్వరన్ త్రివిధచేతనరైయుమ్ స్వభోక్తృత్వమిన్నియిలేతనక్కే యెఱుప్పామ్బడి స్వరూపానురూపమాకవడిమైకొళ్ళానిన్రాన్; నాముమప్పడియే స్వరూపానురూపమానపేఱుపెఱువోమే యెన్నరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్నెమ్బారరుళిచ్చెయ్యుమ్బడియిఱే. త్రివిధచేతనరుమత్తైక్కుఱుప్పామ్బడియై యుపపాదిక్కిఱార్ (ముక్తరుమిత్యాది). అతావతు - ముక్తరుమ్నిత్యరుమ్, ౪ "అహమన్నమ్" ఎన్ను అవనైయానన్దిప్పిత్తు, అవనుకన్దనత్తియాలే. ౪ "అహమన్నాదః" ఎన్నుతాఙ్గళుమానన్దిప్పర్కళ్; బద్ధర్, ౫ "అజ్ఞోజన్తురనీశోయమ్" ఇత్యాదిప్పడియేతాఙ్గళానన్దియాతే యవనుక్కు లీలావిషయమాయ్క్కొణ్డవనై యానన్దిప్పిప్పర్కళెన్నపడి. బద్ధర్క్కు స్వతః ఆనన్దమిల్లైయాకిల్, భగవదాశ్రయణమేతుక్కాక వెన్నిల్; "తాఙ్గళుమతిన్దుపారతన్త్ర్యానుగుణమాకవడిమైశెయ్కైక్కాకవేణుమ్" ఎన్నరుళిచ్చెయ్వర్. అప్పడిబద్ధచేతనరవనుక్కానన్దావహరా యిరుప్పరోవెన్న (ఇన్బుఱుమిత్యాది). (మయర్వఱమతినల మరుళప్పెత్తవర్) మయర్వఱమతినలమ్ పెఱుకైయాలే నమఃపదోక్తాచిద్వత్పారతన్త్ర్యజ్ఞానముడైయవరెన్నపడి. ప్రవేశత్తిలే-"స్వతన్త్రనాకైయాలేఫలాన్తరఙ్గళైక్కొడామైక్కాకప్రార్థిక్కవేణుమ్" ఎన్నరుళిచ్చెయ్తతు, ఇఙ్గే "ప్రాప్యరుచియాలే ప్రార్థిక్కిఱార్" ఎన్నైయాలే - ప్రార్థనైక్కిఱువుమొరుహేతువెన్ను కణ్డుకొళ్వతు.

అ.అ-వి.—౫ "అజ్ఞోజన్తురనీశోయమాత్మనస్సుఖదుఃఖయోః। ఈశ్వరప్రేరితోగచ్ఛేత్స్వర్గంవాశ్వభ్రమేవవా" —ఏతేషామానన్దశ్చపునర్భగవదానన్దాభివర్ధనార్థోభవతి, ౬ "పడియాయ్క్కిడన్దున్ పవళవాయ్కాణ్బేనే" ఇతిహ్యుచ్యతే. చేతనగతయోర్జ్ఞానానన్దయోర్భగవన్ముఖోల్లాసవినియోగ ఇతియావత్.—౭ "యథాక్రతురస్మిన్లోకే పురుషోభవతితథేతః ప్రేత్యభవతి" ఇతిన్యాయాత్, భగవత్ప్రసాదలబ్ధజ్ఞానవైభవస్యాస్యప్రాప్యఇచ్ఛేత్ "తనక్కేయాక" ఇత్యేదమాకారమేవహిభవతి; కిఞ్చ, ౮ "ప్రాప్తావుమ్ ప్రాపకనుమ్ ప్రాప్తిక్కుకప్పానుమవనే" ఇతి - యత్నఫలిత్వయోర్భగవద్గతత్వాత్, తథావిధజ్ఞానవతః ప్రార్థనాయాంయోగ్యతాస్తికిమ్; ౯ "వరవాఱొన్నిల్లై" ౧౦ "వెఱితేయరుళ్ శెయ్వర్" ౧౧ "ఎన్వాయ్ముతలప్పనై" ఇతి - నిర్హేతుకంవిషయీకుర్వన్నీశ్వరః, స్వపురుషార్థమదత్వోపేక్షిష్యతికిమ్; ౩ మర్థంప్రాప్యనిష్కర్షపూర్వకంప్రార్థయతఇతిశఙ్కార్థః. అత్రోక్తాయాః ప్రథమశఙ్కాయాః, ప్రవేశే "భగవతస్సకలఫలప్రదత్వాన్నిష్ప్రపృచ్ఛ్యతే" ఇత్యుక్తమ్; అత్రతుప్రాప్యవైలక్షణ్యజ్ఞానజనితయాఫలాన్తరప్రదానవిషయాతిశఙ్కాయేత్యుత్తరమభిధీయతే. (మయర్వఱమతినలమ్) ఇత్యాదిశఙ్కావాక్యే (తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతేయెన్ను) ఇతిప్రాప్యనిష్కర్షకశబ్దస్యోపాదానస్వారస్యాత్ - అత్రప్రసమశఙ్కాభిహితా. (అప్పడియేప్రాప్యరుచిప్రార్థిక్కప్పణ్ణుకిఱతెన్నరుళిచ్చెయ్తార్) ఇత్యుత్తరగ్రన్థనిగమనవాక్యపర్యాలోచనాయామ్-ద్వితీయతృతీయశఙ్కేఏవాత్రవివక్షితే. అస్మిన్పక్షే (తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే) ఇత్యేతత్ - ప్రార్థనాప్రకాశనపరతయా న్తర్భవతి.—

౧॥ ౩౦-౭. ౨॥ ౧-౧. ౩॥ ౬౦-౧౦. ౪॥ తై-భృ-౧౦. ౫॥ భార-శా. ౬॥ పెరు-తి-మొ-౪-౯. ౭॥ ఛాం-ఉ-౩-౧౪. ౮॥ శ్రీ-వ-భూ-ప్ర-౧. ౯॥ పె-అ-౫౬. ౧౦॥ ౭౭-౮. ౧౧॥ ౬౯-౩.

ఈ.—ప్పాఁగ్కిఁల్ వ్యవసాయఙ్గళైయుమ్'' ఎన్ఱు, కవిఴ్న్దిరున్దుకైయోడే శెయ్తుకొడుక్కిఱార్. (ఎనక్కేకణ్ణనై) ''తనక్కేయాక'' ఎన్ఱపిన్బుత్తై, ఎనక్కేయితే. పురుషార్థమాకైక్కాకచ్చొల్లుకిఱార్. ఒరుచేతననితేయ శ్షి ప్పాక. నిరపేక్షిక్కిఱవితు శెయ్వోమాకప్పాఁగ్త్తాల్ ఎల్లార్క్కుమ్ శెయ్యవేణుఙ్గాణుమెన్న (యాఁకొళ్) స్వరూపజ్ఞానత్తైనీపిఱప్పిక్క, అత్తాలే స్వరూపజ్ఞానముడైయనానొరువనుమ్బిఱుమ్బడిపణ్ణవేణుమ్. ఉమక్కుమె ప్పోతుమ్ నమ్మాత్చెయ్యప్పోకాతెన్న (శిఱప్పే) పలకాల్ వేణ్డా, ఒరుకాలమైయుమ్; అతుతన్నిలుమ్, తిరు వాళ్లైత్తిరుక్కాప్పుక్కొణ్డు ఒరువరఱియాతపడి శిఱప్పాకచ్చెయ్యవుమమైయుమ్. శిఱప్పాకిఱతు - వీఴ్ఱుమ్, అతావతు - పురుషార్థమ్. స్వరూపానురూపమాన పురుషార్థత్తైక్కొణ్డరుళవేణుమెన్ఱపడి. శిఱప్పావతు-ముక్తి యుమ్, సమ్పత్తుమ్, నన్ఱియుమ్. ఇవఱ్ఱిల్, నానున్బక్కల్కొళ్ళుమ్మోక్షమ్ ఉనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమ తువే. ఉన్బక్కల్నాఁకొళ్ళుమ్ సమ్పత్తెన్నవుమామ్. నన్ఱియెన్నవుమామ్. ౪

జీ-అ.—క్కిఁల్ వ్యవసాయమ్వలైక్కిరావతు- నోక్కుమ్ స్థితముమ్ ఋజియాఱుపడుత్తి స్వరూపత్తైముఱక్కుమ్బడియాయిరుక్కై. కైయోలై శెయ్తు-నిష్కర్షిత్తు. ''తనక్కేయాక'' ఎన్ఱపనన్తరమ్, ''ఎనక్కే'' ఎన్ఱు-స్వార్థతైతోఴ్ఱచ్చొల్లుకైవ్యాహతమన్ఱోవెన్న; కీఴ్ నిష్కర్షిత్తతుక్కు ఉ గుణమాకవితుక్కర్థమ్శొల్లిక్కొళ్వతెన్గిఱార్ (తనక్కేయాకవిత్యాది). ఇప్పడియాకిలుమ్శొల్లవేణుమోవెన్న (పురుషార్థేత్యాది). పురుషార్థమా నాల్ ''ఎనక్కు'' ఎన్న వేణుమోవెన్న (ఒరుచేతననిత్యాది). ఆక, ''ఎనక్కే'' ఎన్ఱతు - ఉనక్కేయుఱుప్పానవెనక్కెన్ఱపడి. (స్వరూపజ్ఞానమి త్యాది). అల్లాతార్క్కు ఏతాదృశజ్ఞానమిల్లామైయాలే యతిప్రసఙ్గశఙ్కైయిల్లైయెన్ఱపడి. ఒరుకాలవిశేషత్తిలే యేఴ్ఱమాకచ్చెయ్యుమ తిశేః - శిఱప్పు; అత్తైప్పఴ్ఱ (పలకాలిత్యాది). (పలకాల్ వేణ్డావిత్యారభ్య, అతావతుపురుషార్థమిత్యన్తమ్) శిఱప్పు - మోక్షఇత్యస్మిన్నర్థే చలతి. ''కణ్ణనై, యాఁ'' ఎన్ఱఏకవచనఙ్గళుక్కు భావమ్ (అతుతన్నిలుమిత్యాది). పురుషార్థమెన్ఱతుమ్, ముక్తియెన్ఱతుమ్ - ఏకార్థమ్. ప్రక రణానుగుణమానతాత్పర్యమ్ (స్వరూపానురూపమానవిత్యాది). ఇవఴ్ఱిల్ - ఇమ్మూన్ఱిలుమ్ వైత్తుక్కొణ్డు. ఆక, ''శిఱప్పు'' ఎన్ఱతుక్కు మూన్ఱర్థమ్. ఎల్లావఴ్ఱుక్కుమ్ ఫలితార్థమెన్ఱు, నన్ఱి - నన్మై. ఎనక్కేకణ్ణనైయాఁకొళ్ శిఱప్పు - ఎనక్కేయాట్చెయ్ ఎన్ఱుతొడఙ్గి, ఎన్నై క్కొళ్ళుమీతేయిత్యన్వయః. మనక్కేయెన్ఱతు - మనత్తేయెన్ఱపడి. ఇప్పడి యరుళిచ్చెయ్తతు నాలడియుమ్ శేరుకైక్కాక. ౪.

ఆ-అ-వి.—మేవయస్యస్వరూపమ్, సః-శేషః; పరః-శేషీతిహి శేషశేషిభావలక్షణమ్.—౧''ప్రక్షాళనాద్ధిపఙ్కస్యదూరాదస్పర్శనంవరమ్''ఇతి న్యాయేన ఏవంకిమర్థంవక్తవ్యమ్, కిమర్థఇత్యతత్పరిగ్రహోఽపేక్ష్యతఇత్యతాఽఽహ (పురుషార్థమాకైక్కాకవితి)—చైతన్యకార్యభూతస్వరూప జ్ఞావవానేవ- చేతనః;తత్రాపిస్వరూపయాథాత్మ్యజ్ఞానవానేవఏవం భూతంపురుషార్థంప్రార్థయేత్. ఈదృశస్సర్వోఽపిపరాఙ్కుశార్యాభిమానాన్త ర్గతత్వాత్పరాఙ్కుశార్యావయవభూతఇతిభావః. ౨''కాశారసంయమిముఖాఃకమలాసహాయభక్తాఃప్రపత్తిపదవీనియతామహాన్తః। యస్యాభవ న్నవయవాఇవపారతన్త్ర్యైకస్మైనమోవకుళభూషణదేశికాయ''. ౩''ముడియాతతెన్నెనక్కేలిని'' ౪''కేశవన్తమర్.'' ౫'' కోవిన్దఁకుడక్కూ త్తఁ'' ఇత్యాదిగాథాశ్చైవంనిర్వాహేసత్యేవహ్యుపపద్యన్తే. ౪.

ప్ర-తి.—(క్రియతామితిమాంవద ఎన్గిఱపడియే) ''పతవానస్మి'' ఇత్యాదిపూర్వమేవలిఖితమ్.

తాత్పర్యము.—సర్వకాలమందును నాకే కైంకర్యములను చేయుమనిసాదించియు, నామనస్సునందే నిరంతరవాసముచేసియు తనకే పరతంత్రుఁడగునట్లు నన్నంగీకరించునదియే నాకసాధారణమైన ప్రయోజనము. ౪.

౧॥ ౨॥ ౩॥ ౧౯-౭. ౪॥ ౧౭-౧. ౫॥ ౧౭-౪.

మూ.—శిఱప్పిల్వీడుశువర్క్కనరక । మిఱప్పిలెయ్తుక వెయ్తఱ్క, యానుమ్ ।
పిఱప్పిల్ పల్ పిఱవిప్పెరుమానై । మఱప్పొన్ఱిన్ఱియెన్ఱుమకిழ்వేనే॥ ౫॥

ఆ.— (శిఱప్పిల్) దేహమేయాత్మావాకలామ్, దేహాతిరిక్తమాయ్నిత్యసిద్ధజ్ఞానగుణమానవహమర్థమేయాత్మావాకలామ్, అతిలోరావ రమిల్లై; కర్మనిబన్ధనమానజన్మరహితనాయ్వైత్తు ఆశ్రితపరిత్రాణార్థమాక దేవమనుష్యాదిరూపేణవన్దుపిఱన్దరుళుమ్ స్వభావనాయిరున్ద వెమ్పెరు మానుడైయ సర్వదివ్యావతారఙ్గళైయుమ్ సర్వదివ్యచేష్టితఙ్గళైయుమ్ సర్వకల్యాణగుణఙ్గళైయుమ్ మఱవాతే యెన్ఱుమనుభవిక్కప్పెఱవేణు మెన్గిఱార్.

అన్వ.—ఇఱప్పిల్ శిఱప్పిల్ వీడు (౩) శువర్క్కమ్ నరకమ్ ఎయ్తుక (౬) ఎయ్తఱ్క పిఱప్పు ఇల్ (౯) పల్ పిఱవి పెరుమానై (౧౨) ఒన్ఱు మఱప్పిన్ఱి ఎన్ఱుమ్ (౧౫) మకిழ்వేన్. (౧౬)

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇప్పారతన్త్ర్యప్రకాశకనాన వీశ్వరనైమఱవాతొழிకైయాకిఱవుకప్పై ప్పెఱవేణుమెన్గిఱార్.

ఇశ్శరీరత్తైవిట్టపిఱవిలే, ఆనన్దమాకిఱనన్మైయిలేయాన, మోక్షమ్, (౩) సుఖాభాసమానస్వర్గమ్, దుఃఖైకతానమాననరకమాకిఱవివఱ్ఱై, దేహాత్పరనాయ్కొణ్డుపోయ్క్కిట్టవుమామ్, (౬) + దేహమ్తానాయిటవఱ్ఱైక్కిట్టాతేముడిన్దువిడవుమామ్, తనక్కుప్పిఱవిక్కుహేతు, ఇన్ఱియేయిరుక్కచ్చెయ్తే, (౯) బహుధావాక, పిఱక్కక్కడవనాన, సర్వేశ్వరనై, (౧౨) ఇవ్వవతారత్తాలేయాశ్రితరైనిత్యపరతన్త్రరాక్కినగుణచేష్టితఙ్గళొన్ఱైయుమ్, మఱవాతే, ఎన్ఱుమ్, (౧౫) అవిస్మరణత్తాల్ పన్దవానన్దత్తైయుడైయేనాకవేణుమ్. (౧౬) కిడ్డాట్టుమిపాట్టుమ్-మున్నిలైయన్ఱియే స్వగతానుసన్ధానమాయిరుక్కిఱతు. ౫.

అర్థము —మరణమైనప్పుడు ఐశ్వర్యముకల మోక్షము (౩) స్వర్గము నరకము (వీటిని)పొందవచ్చును (౬) పొందకనుండవచ్చును. జన్మములేకయున్నను(౯)అనేకములైన అవతారములుకల సర్వేశ్వరుని(౧౨)(వానిగుణచేష్టితములలో)నొకటియు మఱువక ఎల్లప్పుడు(౧౫) ఆనన్దముకలవాఁడు కావలయు. (౧౬). ౫.

ఈ.—ఐన్దామ్పాట్టు. కీழ் - మనోవాక్కాయఙ్గళ్ మూన్ఱాలుముణ్డానపేఱ్ఱైయాన్ఱైప్పట్టు, ఇవై మూన్ఱాలుముణ్డానవనుభవత్తిలున్నుడైయప్రీతియిలేయత్తర్భూతనామిటుక్కుమేల్పడ ఎనక్కాయిరుక్కుమాకార త్తైత్తవిర్క్కవేణుమెన్గార్; “ఇతుతాన్ సంసారికళ్ పక్కల్ పరిమాఱువతొన్ఱల్ల, ఇవర్ తామ్ తన్నైయారా కనినైత్తు ఇన్దప్పేఱ్ఱైయపేక్షిక్కిఱార్ ఎన్నారాయ్న్దుపార్ప్పోమ్” ఎన్ఱు, నీరారాయ్త్తాన్ఱన్నైయుప్పడియపేక్షి

జీ-అ.—ఐన్దామ్పాట్టు (శిఱప్పిలిత్యాది) పూర్వార్ధత్తైప్పవిస్తరేణవవతారిక్కై (కీழ் మనోవాక్కాయఙ్గళిత్యాది). ముతఱ్పాట్టిలే “పాతపఙ్కత్తైశేర్న్తు” ఎన్నైయాలే - కాయికమ్; ఇరణ్డామ్పాట్టిల్ “ఞానక్కైతా” ఎన్నైయాలే - మానసికమ్; మూన్ఱామ్పాట్టిల్ “ఏత్త వరుళ్ శెయ్” ఎన్నైయాలే - వాచికమ్. క్రమమవివక్షితమ్. “తనక్కేయాక” ఎన్నైయాలే (ఎనక్కాయిరుక్కుమిత్యాది). ఇప్పడి “స్వర్గా దికళైక్కిట్టువోమ్, కిట్టాతిరుప్పోమ్” ఎన్నైక్కుప్రసఙ్గమ్ సంపాదిక్కిఱార్ (ఇతుతానిత్యాది). నీరారాయ్త్తాన్ఱన్మైయిప్పడియపేక్షిక్కి తెన్ఱతు - ౧ “ఆత్మాభిమానానుగుణం పురుషార్థవ్యవస్థయా । భగవత్పారతన్త్ర్యైకదృష్టి ప్రబుద్ధస్యసుఖాయతే” ఎన్ఱు - ఆత్మాభిమానానురూపమ యన్ఱోపురుషార్థవ్యవస్థైయిరుప్పతెన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి, “నీరారాయ్త్తాన్” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ - నిత్యసూరికళిలేయొరువరాకనినైత్తోనెన్ఱు. నిత్యసూ

అ అ వి. —ఇప్పాట్టిలవతారికైయిల్ విస్తరేణశ్లోకిఱతాత్పర్యఙ్గళుక్కుశబ్దమేతెన్నిల్; “శిఱప్పిల్ వీడుశువర్క్కనరకమిఱప్పిలెయ్తుకవెయ్తఱ్క” ఎన్ఱు - దేహాతిరిక్తనాయిరుప్పానొరు ఆత్మావాకవుమ్, దేహమే ఆత్మావాకవుమెన్గిఱవిరణ్డువాక్యత్తైయుమ్పఱ్ఱి యరుళిచ్చెయ్

+ “యానుమ్” ఎనతుక్కు—రెయొ శోశా నరజ్జళిలే కాణ్ణ.

ఈ.—క్కు అతెన్న; "దేహమే ఆత్మా" ఎన్బార్; "కేవలదేహత్తుక్కు ఇన్ద్రియమొழியవనుభవమిల్లామైయాలే ఇన్ద్రియఙ్గళేకాణాత్మా" ఎన్బార్; "అన్దఇన్ద్రియఙ్గళుమ్ మనస్సహకారమిల్లాతపోతు పదార్థగ్రహణమ్పణ్ణమాట్టామైయాలే మనస్సేకాణాత్మా" ఎన్బార్; "అమ్మనస్సుతనక్కుమ్ ప్రాణఙ్గళ్ సహకరిక్క వేణ్డుకైయాలే ప్రాణఙ్గాణాత్మా" ఎన్బార్; ఇవైయెల్లాముణ్డానాలుమ్ అధ్యవసాయమ్ వేణుమే, అతుక్కుక్కరువియానబుద్ధితత్త్వమేకాణాత్మా" ఎన్బార్; "ఇవైయిత్తనైక్కుమవ్వరుకాయ్ జ్ఞానగుణకమాయ్ జ్ఞానస్వరూపమాయిరుప్పతొన్ఱాత్మా" ఎన్బారాకానిఱ్పర్కళ్; అతిలెనక్కొరు నిర్బన్ధమిల్లై, ఏతేనుమాక వుణ్డానవస్తు దేవర్క్కుచ్చప్పామితువే వేణ్డువతెన్గిఱార్, ౧"వపురాదిషు యోపికోపివా" ఎన్ఱాప్పోలే.

(శిఱప్పిల్ వీడు) నిత్యసంసారియాయ్ప్పోన్దవర్ నిత్యసూరికళుడైయవనుభవత్తైప్పెఱ్ఱనుభవిక్కక్కడవతాకచ్చొల్లుకిఱ మోక్షమ్, పరిమితసుఖత్తైయుడైత్తానస్వర్గమ్, నిష్కృష్టదుఃఖమేయాననరకమ్; ఇవఱ్ఱైశరీరవియోగసమయత్తిల్ ప్రాపిక్క, ప్రాపియాతొழிక. ఇతుక్కొరుత్తెన్నెన్నిల్; దేహాతిరిక్తనాయిరుప్పానొరుఆత్మావుణ్డాకవుమామ్, దేహమేయాత్మావాకవుమామ్, ఇతిల్ నిర్బన్ధమిల్లైయెన్నై. దేహాతిరిక్తమాయిరుప్పతొరువస్తువుణ్డాకిలిఱే స్వర్గాద్యనుభవఙ్గళుళ్ళతు, కేవలదేహమ్ ఇఙ్గేదగ్ధమాకక్కాణానిన్ఱోమిఱే. (యానుమ్) చళబ్బత్తాలే - నానిప్పేఱిత్తనైయుమ్ పెఱువతుకాణెన్గిఱార్. స్వరూపనిర్ణయత్తిల్ నిర్బన్ధమిన్ఱిక్కే, "నానాశేనుమాకవమైయుమ్" ఎన్ఱిరుక్కిఱనానుమ్, (పిఱప్పిల్ పల్ పిఱవిప్పెరుమానై) పిఱక్కైక్కు హేతువానకర్మమిన్ఱిక్కేయిరుక్కచ్చెయ్తే, కర్మవశ్యరుమ్బిఱవాతజన్మఙ్గళిలేపిఱక్కవల్లసర్వాధికనై.

౨"అజాయమానోబహుధావిజాయతే." (మఱప్పొన్ఱిన్ఱి) అవతారఙ్గళిలుమ్ చేష్టితఙ్గళిలు మొరుమఱప్పిన్ఱిక్కే. (మఱప్పొన్ఱిన్ఱి) ఇత్తలైయిలుళ్ళతెల్లామ్ మఱక్కలామ్, అత్తలైయిలుళ్ళతొన్ఱుమ్ నఴువవొణ్ణాతు,

జీ-అ.—రికళిలే యొరువనాకవుమామ్, సంసారిచేతనరిలేయొరువనాకవుమామెన్ఱత్తైచ్చొల్లుకిఱతు (దేహమేయాత్మాఇత్యాదియాలే). అతుక్కుక్కరువియానబుద్ధితత్త్వమాత్మావెన్ఱతు-అధ్యవసాయత్తుక్కుక్కారణమానజ్ఞానమాత్మావెన్ఱపడి. బుద్ధితత్త్వమ్-మహత్తత్త్వమెన్నవుమామ్. ఇతుక్కుసంవాదమ్ (వపురాదిష్విత్యాది).

శిఱప్పిల్ వీడు - శిఱప్పిలేయానవీడు. అతావతు - శిఱప్పైయుడైయవీడెన్ఱపడి. శిఱప్పు - అతిశయమ్. వీట్టుక్కతిశయమావతేతెన్న (నిత్యసంసారియాయిత్యాది). ఇఱప్పు - శరీరవియోగమ్. "ఎయ్తుక, ఎయ్తొழிక" ఎన్ఱాల్ - దేహాతిరిక్తాత్మావుణ్డాకవుమామ్, ఇల్లైయాకవుమామెన్గిఱవర్థత్తైక్కాట్టుమ్పడి యెన్నెన్న; అతుక్కుపపత్తియైక్కాట్టుకిఱార్ (దేహాతిరిక్తనాయిత్యాది). అతావతు- దేహాతిరిక్తమాయిరుప్పతొరువస్తువిన్ఱోశరీరవియోగత్తిలేపుణ్యపాపఫలమాన మోక్షస్వర్గనరకఙ్గళై ప్రాపిక్కిఱతు; "కేవలదేహమేఆత్మా" ఎన్ఱిరున్దాల్, అతుదగ్ధమాకానిఱ్కుమిఱే, స్వర్గాదికళై ప్రాపిక్కక్కూడాతే; ఆకైయాలే, "ఎయ్తుక" ఎన్గైయాలే - దేహాతిరిక్తనానవాత్మావైచ్చొల్లిఱ్ఱు. "ఎయ్తొழிక" ఎన్గైయాలే - దేహమే ఆత్మావెన్ఱత్తైచ్చొల్లిఱ్ఱెన్ఱపడి. చళబ్బత్తుక్కిరణ్డుభావమ్. అతావతు - ఇప్పడిప్పట్టఫలత్తుక్కుయోగ్యనాన నానుమెన్నుతల్; యద్వా, స్వరూపనిర్ణయత్తిల్ నిర్బన్ధమిన్ఱిక్కేయిరుక్కిఱ నానుమెన్నుతల్. ఇవ్వర్థద్వయత్తైయుమ్ క్రమేణవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (చళబ్బత్తాలేయిత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). మున్దినతుక్కు - నైచ్యత్తిలేనోక్కు. ద్వితీయత్తుక్కు - పారతన్త్ర్యత్తిలేనోక్కు. పిఱప్పిల్ - పిఱక్కైక్కు హేతువిన్ఱిక్కే యిరుక్కచ్చెయ్తే. "పల్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (కర్మవశ్యరుమిత్యాది).

ఉక్తార్థత్తుక్కుప్రమాణమ్ (అజాయమానఇత్యాది). మఱప్పొన్ఱిన్ఱి- ఒరుమఱప్పుమిన్ఱిక్కేయితిశబ్దార్థంప్రాదినిభాయ, విస్మృతిభేదస్య విషయభేదాధీనత్వాదాహ (అవతారఙ్గళిలుమిత్యాది). "ఒన్ఱిన్ఱి" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇత్తలైయిలిత్యాది). ఇత్తలైయిలుళ్ళతెల్లామెన్ఱతు -

౨-అ వి.—తార్.——అవతారఙ్గళిలుమ్ చేష్టితఙ్గళిలుమెన్ఱతు-"పల్ పిఱవి" ఎన్ఱుమ్ పిఱవియైచ్చొన్న పోతే-చేష్టితఙ్గళుమ్ శొల్లిఱ్ఱామెన్నుమత్తాలే.

ఈ.—(ఎన్నుమ్మకిழ்వేనే) మకిழ்చ్చియెన్నుమ్, అనుభవమెన్నుమ్-పర్యాయమ్. అనుభవిప్పేనెన్గిఱార్. ఆక, ఇత్తాలే-స్వరూపముమ్ వెళియిడుకిఱార్. పెరుమానెన్నైయాలే - తమ్ముడైయ శేషత్వముమ్, మఱప్పొన్ఱిన్ఱి ఎన్నైయాలే - జ్ఞాతృత్వముమ్, ఎన్ఱుమెన్నైయాలే - నిత్యత్వముమ్, మకిழ்వ్వెన్నైయాలే - భోక్తృత్వముమ్. ౫.

జీ-అ.—దేహాభిమానస్వాతన్త్ర్యాభిమానప్రభృతయః. "మఱప్పొన్ఱిన్ఱి" ఎన్ఱతుక్కు ప్రతికోటిత్వేన, అనుభవరూపేణ నినైప్పేన్ ఎన్నాతే, "మకిழ்వేన్" ఎన్నానెన్నిన్న (మకిழ்చ్చియెన్నుమిత్యాది). ఉక్తవిశేషణఙ్గళాలే జీవస్వరూపయాథాత్మ్యమ్ సిద్ధమాయిఱ్ఱెన్గిఱార్. (ఆకవిత్యాది). ఉక్తార్థోపపాదనమ్ (పెరుమానిత్యాది). "పెరుమాన్" ఎన్ఱు - అవనుడైయ శేషిత్వమ్ శొన్నపోతే, తత్ప్రతికోటిత్వేన శేషత్వము మెన్ఱపడి. ఇత్తన్నైయుమ్. తృతీయాక్షరసిద్ధమి ఱేయెన్ఱపడి. క్రమేణాన్వయః. ౫.

ప్ర-తి.—(ఐన్దామ్పాట్టు) (శిఱప్పిలిత్యాది) స్తోత్రే, "వపురాదిషుయోపికోపి వాగుణతో సానియథాతథావిధః। తదహంతవపాదపద్మయోరహమద్యైవమయాసమర్పితః".—(పిఱప్పిల్ పల్ పిఱవిప్పెరుమాన్) ఉత్తరనారాయణే, [౧౧] "ప్రజాపతిశ్చరతిగర్భేఅన్తః అజాయమానోబహుధావిజాయతే". "ఏవఞ్చసతిజ్ఞానాన్నోక్షస్సతరాన్దర్లభ ఇత్యాశఙ్కాం పరిహరతి. విషయస్యాతిభూమిత్వాత్ జ్ఞానదౌష్కర్యశఙ్కానామ్ అవతారేణసౌలభ్యంతృష్ఠిభోక్తంతృతీయయా (ప్రజాపతిశ్చరతీతి). యః ప్రజాపతిః- ప్రజానామ్ - అసద్వ్యావృత్తానాం సర్వేషాంపతిః - స్వామీ. రక్షితా; పాతేర్డ్రప్రత్యయః. (గర్భే) గర్భభూతే, సకలప్రమాణానాంభూమిభూతేపరమేపదే. (అన్తః) నిగూఢంచరతి. అథవా సర్వేషుభూతేషు ఆత్మతయాన్తః ప్రవిశ్యహృదయగుహాయాంయశ్చరతి, సః (అజాయమానః) జనిజరాది సకలదురితదూరః. అకర్మవశ్యతయా స్వేచ్ఛయైవస్వాసాధారణయాదివ్యయాపఞ్చశక్తిరూపయా ప్రకృత్యా (బహుధా) బహుప్రకారమ్. దేవతిర్యఙ్మనుష్యాఖ్యేషునానావిధేషుభూతజాతేషువివిధమ్ (జాయతే) యదాయదాధర్మగ్లానిరధర్మవృద్ధిశ్చభవతి, తదాతదా, ఏకస్యామపిజాతౌనానాప్రకారంజాయతే" ఏవమస్యాశ్శ్రుతేర్నారాయణయతిభిర్వ్యాఖ్యాకృతా. ౫.

తాత్పర్యము.—దేహాతిరిక్తమైన యాత్మయుండనిమ్ము లేకపోనిమ్ము దానియందు నిర్బన్ధములేదు. తనకు జన్మములులేకయున్నను అనేకప్రకారములుగా నవతరించిన సర్వేశ్వరుని కల్యాణగుణచేష్టితములలో నొకటియు మఱువక నెల్లప్పుడు ప్రీతిపూర్వకముగ నేననుభవింపవలయు. ౫.

మూ.—మకిழ் కొళ్ దెయ్వమ్ ఉలోకమలోక । మకిழ் కొళ్ శోతిమలర్న్ద వమ్మానే ।
మకిழ் కొళ్ శిన్దైశొత్సెయ్కై కొణ్డు, ఎన్ఱుమకిழ் వుఱ్ఱునై వణఙ్గవారాయే॥ ౬

ఆ.—(మకిழ் కొళ్) పరమకారుణ్యత్తాలేయిఙ్గ త్తైయెల్లామ్ పడైత్తరుళినవనే!, ఎన్నుడైయసర్వకరణఙ్గళాలుమ్ సర్వకాలముమ్ త్వదనభవైకస్వభావనాయ్ కొణ్డు ఉన్నై యనుభవిక్కుమ్పడి వన్దరుళవేణుమెన్గిఱార్. ౬

అన్వ.—మకిழ் కొళ్ దెయ్వమ్ ఉలోకమ్ (౩) అలోకమ్ మకిழ் కొళ్ (౬) శోతి మలర్న్ద అమ్మానే (౯) మకిழ் కొళ్ శిన్దై శొల్ (౧౨) శెయ్కై కొణ్డు ఎన్ఱుమ్ (౧౫) మకిழ் వుఱ్ఱు ఉన్నై వణఙ్గ (౧౮) వారాయ్, (౧౯).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఇన్దవాన్తరానుభవమడియాక బాహ్యానుభవత్తై యపేక్షిక్కిఱార్.

సుఖప్రచురమాన, దేవతావర్గమ్, జ్ఞానప్రకాశయుక్తమానమనుష్యవర్గమ్, (౩) ప్రకాశరహితమానతిర్యక్స్థావరఙ్గళ్, తేజస్వియాల్ వన్దపుకప్పై, ఉడైత్తాన, (౬) జ్యోతిఃపదార్థఙ్గళాయ్ కొణ్డు, ౧ "బహుస్యామ్" ఎన్గిఱకణక్కిలే విస్తృతనాన, స్వామియా

వనే!, (౯) ఉన్బక్కలాభిముఖ్యత్తాలే ప్రీతియుక్తమాన, నినైవైయుమ్, ఉక్తియైయుమ్, (౧౨) క్రియైయైయుమ్, కొణ్డు, సర్వకాలముమ్, (౧౫) ఆనన్దనిర్భరనాయ్క్కొణ్డు, నాఙ్ ఇక్కరణత్రయవ్యాపారత్తైయుడైయోమాకిత్తొన్దవునై, అనుభవిక్కుమ్బడి, (౧౭) ఎழுన్దరుళివరవే ణుమ్. (౧౯) ఉలోకమలోకమెన్ఱు-చేతనాచేతనఙ్గళాకవుమామ్. ౬.

అర్థము.—ఆనన్దముకలవారగు దేవతలు అచిద్వస్తువులు(3)లోకభిన్నమైనచిద్వస్తువులు(ప్రకాశకత్వమగు) సంతోషము కల(౬) తేజఃప దార్థములు(వీటికినిర్వాహకుఁడును) వ్యాపించినవాఁడునునైన ఓ! స్వామీ!(౯)ప్రీతితోఁగూడిన తలంపును మాటలను (౧౨) క్రియలను (వీటి నిసాధనముగాఁ)జేసికొని సర్వకాలములందును (౧౫) ప్రీతియుక్తుఁడనై నిన్ను నమస్కరించునట్లు (౧౭) వేంచేయవలయు. (౧౯). ౬.

ఈ.—అడామ్బట్టు. దేవాదిపదార్థఙ్గళైయుడైయోమాకినాప్పోలే, ఎన్నైయుమునైయనుభవిప్పినామ్బడి యాకప్పణ్ణవేణుమెన్గిఱారాతల్. అన్ఱియే, దేవాదిపదార్థఙ్గళుక్కు ఓరోస్వభావమ్ నియతమామ్బడిపణ్ణినాప్పోలే, ఎనక్కునైయనుభవిక్కుమతు నియతస్వభావమామ్బడిపణ్ణియరుళవేణుమెన్గిఱారాతల్.

(మకిழ்కొళ్ తెయ్వమ్) భోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానఙ్గళాలే మనుష్యరిఱ్కాట్టిలానన్దప్రచురరాయిరు న్దుళ్ళదేవర్కళ్. (ఉలోకమ్) లోక్యతఇతి-లోకః ఎన్గిఱపడియే, చక్షురాదికరణఙ్గళుక్కు విషయమానవచిత్తు. (అలోకమ్) ఇవఱ్ఱైగ్రహిక్కుమ్సాధనఙ్గళాల్ గ్రహిక్కప్పడాతేశాస్త్రైక సమధిగమ్యమానచిద్వస్తు. (మకిழ் కొళ్శోతి) దాహకమాన తేజఃపదార్థమ్. చన్ద్రసూర్యర్కళెన్నవుమామ్. ఇవఱ్ఱైయుడైయోమాకినసర్వేశ్వరనే! ౧ “బ హుస్యామ్” ఎన్గిఱపడియే తత్వవికాసమాకైయాలే (మలర్న్దవెన్గిఱార్) చిదచిద్విశిష్టబ్రహ్మమే కారణము మాయ్ కార్యముమాకక్కడవతిత్తే. నీర్శొన్నవైయెల్లామ్శెయ్తమైయుణ్డు, ఉమక్కిప్పోతు శెయ్యవేణ్డువతు తానెన్నెన్న.(మకిழ்కొళిత్యాది)ఎన్నుడైయహృదయమునైయనుభవిత్తు మకిழ்చ్చియైయుడైత్తామ్బడి పణ్ణ వేణుమ్. ఎన్నుడైయవాగ్వ్యవహారముమప్పడియేయాకప్పణ్ణవేణుమ్, ఎన్నుడైయవ్యాపారముమ్ ప్రీతిపురస్స రమాకప్పణ్ణుమ్కైఙ్కర్యమాకవేణుమ్, నానుమ్తనియేయనుభవిత్తు ప్రీతిమ్నైయుడైయేనామ్బడిపణ్ణవేణుమ్, ఎన్ఱు మిప్పడి నానునైయనుభవిక్కుమ్బడిపరవేణుమ్. ౬.

జీ-అ.—అడామ్బట్టు (మకిழ்కొళిత్యాది). మున్దినవవతారికై - “మలర్న్ద” ఎన్ఱతైప్పఱ్ఱి, ఇరణ్డావతు - “మకిழ்కొళ్” ఎన్ఱ విశేషణత్తైప్పఱ్ఱి. ఓరోస్వభావమెన్ఱతు-ఆనన్దిత్వేన్ద్రియగోచరత్వతదగోచరత్వఙ్గళ్.

అల్లాతార్క్కుమ్ మకిழ்చ్చియుణ్డాయిరుక్క, ఇవర్కళై “మకిழ்చ్చియై యుడైయవర్కళ్” ఎన్బానెన్నెన్న (భోగేత్యాది). మకిழ் కొళ్-ఆనన్దత్తైయుడైయ. అగ్నిక్కుమకిழ்చ్చియావతు-దాహకత్వమ్. దాహకత్వస్యాగ్నేరానన్దహేతుత్వాదితిభావః. చన్ద్రసూర్యర్కళుక్కు మకిழ்చ్చి-ప్రకాశకత్వమ్. “మలర్న్ద” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్. (బహుస్యామిత్యాది). బ్రహ్మవికాసఏవకింజగదిత్యత్రాహ (చిదచిద్విశిష్టేత్యాది). చిదచిద్విశిష్టపదేన - బ్రహ్మస్వరూపవికారః కిన్నస్యాదితిశఙ్కాచపరిహృతా. “మకిழ்కొళ్ - శిన్దై, మకిழ்కొళ్ - శొల్, మకిழ்కొళ్ - శెయ్కై” ఎన్ఱపడి. ౨*ముడియానేయిఱ్కరణఙ్గళైయుడైయరాకైయాలే “ఇవైయెల్లామ్మకిழ்చ్చియుడైత్తామ్బడిపణ్ణవేణుమ్”ఎన్నక్కుఱై యిల్లై. ఇత్తాల్ తాత్పర్యమ్-ప్రీతిపూర్వకమాక నాఙ్నినైక్కైక్కాకవుమ్ శొల్లుకైక్కాకవుమ్ శెయ్కైక్కాకవుమెన్ఱపడి. ముతల్ మూన్ఱు పాట్టిలేయుమ్ - కరణత్రయఙ్గళాలు మపేక్షిత్తపేఱ్ఱై, “మకిழ்కొళ్” ఎన్ఱుప్రీతిపూర్వకమాకవేణుమెన్నుమతువుమ్, తామనుభవిత్తు మకిழவేణుమెన్నుమతువు మిప్పాట్టుక్కువిశేషమ్. కీழ்ప్పాట్టిలిప్పాట్టుక్కువిశేషమ్-కరణత్రయఙ్గళోడే తామనుభవిక్కై. మకిழ்కొళ్ తెయ్వమిత్యారభ్య, శోతియాయ్క్కొణ్డుమలర్న్దవమ్మానే!, మకిழ்కొళ్శిన్దైశొల్శెయ్కైకొణ్డు ఎన్ఱుమ్ నానుమ్మకిழ்న్దుఉనైవణఙ్గ వారాయిత్యన్వయః. ౬.

ఆ-ఆ.వి.—3 “తీముఱ్ఱిత్తెన్నిలఙ్గైయూట్టినాన్” ఇత్యాదౌ-దాహకత్వస్యవహ్నేస్తృప్తిహేతుత్వేనాభిధానాత్, “మకిழ்కొళ్” ఇత్యనేన-వహ్నేరానన్దహేతుభూతందాహకత్వముచ్యత ఇత్యభిప్రాయేణాహ (దాహకమానవితి). ౬.

ఈ.—వ త్తైత్తవిర్క్కవుమామిత్రే. అకవాయ్ పెరియతిరునాళాయ్చ్చెల్లానిన్ఱతు. నిరతిశయభోగ్యనాన వున్నై బాహ్యసంశ్లేషమ్బణ్ణాతపోతు ధరిక్కమాట్టాత వెన్నుడైయహృదయత్తిలేయున్నైక్కొణ్డు పుకున్దువైక్కుమిడత్తిల్, ఒరునాళుమమైయాతపడి యిరుక్కిఱవనే! (ఎనక్కెన్ఱుమెక్కాలే) ఎనక్కెల్లాక్కాలత్తిలుమెల్లావవస్థైయిలుమ్, వారాయ్-వరవేణుమ్. ఉన్ తిరుప్పాతమలర్క్కీழ் పేరాతేయాన్ వన్దడైయుమ్బడి తారాతాయెన్నుతల్, వారాయెన్నుతల్. ౭.

శీ-అ.—విట్టాలిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (నిరతిశయేత్యాది). "వైప్పిల్"-(వైక్కుమిడత్తిల్) అమైయాతపడి-తృప్తనాకాతపడి. తారాతాయెన్నుకల్ వారా యెన్నుతల్ ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ - "యాన్ వన్దడైయుమ్బడి" ఎన్ఱతుక్కు - "తారాతాయ్" ఎన్ఱత్తోడే యన్వయమాతల్, 'వారాయ్" ఎన్ఱత్తోడే యన్వయమాతలెన్ఱు. మున్దినపక్షత్తుక్కు - ఉన్ తిరుప్పాతమలర్క్కీழిత్యారభ్య, ఎక్కాలుమ్వారాయిత్యన్వయః. ద్వితీయపక్షత్తుక్కు-ఉన్నైత్తారాతాయ్, ఉన్నైయెన్నుళ్ వైప్పిలిత్యారభ్య, ఎక్కాలుమున్ తిరుప్పాతమలర్క్కీழ్ పేరాతే యాన్ వన్దడైయుమ్బడి వారాయెన్ఱన్వయమ్. ఇప్పక్షత్తిల్, "ఉన్నై" ఎన్ఱతై-"తారాతాయ్" ఎన్ఱతిలుమ్కూట్టువతు. ౭.

అ-అ-వి.—(ఎన్ఱుమెక్కాలుమితి) ౧ "అహరహస్సన్ధ్యాముపాసీత" ఇతివత్, అనుదినంకాలవిశేషసమాగమనంపునస్తద్వ్యతిరిక్తకాలవిశేషేష్వనాగమనంచ వ్యావర్తయతి-"ఎక్కాలుమ్" ఇతి; తదాహ (ఎల్లాక్కాలత్తిలు మెల్లావవస్థైయిలుమితి). ౭.

తాత్పర్యము.—నీయొక్క నిరతిశయభోగ్యములైన దివ్యపాదారవిందములకు పరతంత్రుఁడనగుచు సర్వకాలసర్వావస్థలయందును కైంకర్యములను జేయుటకవకాశమును నాకుఁ బ్రసాదించని ఓ! స్వామీ! నిరతిశయభోగ్యభూతుఁడైన నీతో సంశ్లేషింపకనుండునప్పుఁడు సత్తలేని నా హృదయమునందు వేంచేసియున్న చో నిరతిశయానందకరుఁడైన నీవు సర్వకాలసర్వావస్థలయందును వేంచేసి సేవసాదింపకృపచేయవలయు. ౭.

మూ.—ఎక్కాలత్తెన్దైయాయెన్నుళ్ మన్నిల్,మఱ్ఱెక్కాలత్తిలుమ్యాతొన్ఱుమ్ వేణ్డేన్ ।
మిక్కార్వేతవిమలర్విழுఙ్గుమ్, ఎన్నక్కారక్కనియేయున్నైయానే॥ ౮॥

అ.—(ఎక్కాలత్తు) ఎక్కాలముమెన్నై యెల్లావడిమైయుఞ్జాయ్విత్తుక్కొణ్డెన్నుళ్ళే మన్నిలున్నైప్పిన్నై యొరుకాలము మొన్ఱుమపేక్షిక్కిలేన్ ఎన్ఱుకొణ్డెమ్బెరుమానైయపేక్షిత్తు, పిన్నైయు మెమ్బెరుమానుక్కడిమై శెయ్కైయిలుళ్ళసప్రహైయాలే, ఎమ్బెరుమానై, యుళ్ళపడికణ్డనుభవిక్కుఱ మహాత్మాక్కళాలోవెన్గిఱార్. ౮.

అన్వ.—మిక్కార్ వేతమ్ విమలర్ (౩) విழுఙ్గుమ్ ఎన్ అక్కారమ్ (౨) కనియే ఎక్కాలత్తు ఎన్దైయాయ్ (౯) ఎన్నుళ్ మన్నిల్ మఱ్ఱు(౧౦) ఎక్కాలత్తిలుమ్యాతు ఒన్ఱుమ్ (౧౧) ఉన్నై యాన్ వేణ్డేన్. (౧౨).

పన్ని.—అనన్తరమ్, అత్యల్పకాలానుభవమ్బెఱిలుమతొழிయ వేఱొన్ఱుమ్వేణ్డానెన్గిఱ వత్యభినివేశత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

అతిశయితస్వభావరాయ్, వైదికాగ్రేసరరాన, నిర్మలరానవర్కళ్, (౩) తజ్గళాదరాతిశయత్తాలే కబళీకరిత్తనుభవిక్కుఙ్గణక్కిలే, ఎనక్కు, అక్కారన్దోయ్న్ద, (౨) కనిపోలేభోగ్యభూతనానవనే!, ఏతేనుమల్పకాలత్తిలేయాకిలుమ్, ఎనక్కుస్వామియాననాకారన్దోన్ఱుమ్బడి, (౯) ఎన్నఙ్గళే, ప్రకాశిప్పిక్కునిఱ్కప్పెఱిల్, ఇతొழிయ, (౧౦) ఎల్లాక్కాలత్తిలుమ్, ఏతేనుమ్, ఒన్ఱైయుమ్, (౧౧) ఉన్నై, నాన్, అపేక్షియేన్. (౧౨). ౮.

అర్థము.—మిక్కిలియతిశయముకలవారును వైదికులును పరిశుద్ధులును నైనవారు(3) అనుభవించురీతిన నాకు చక్కరతోఁగలిసిన(౬) పండువలె (భోగ్యభూతుఁడా!) ఎట్టి కాలమందును నాకుస్వామియు (౯) నామనస్సునందు వేంచేసియున్నచో తక్కిన (౧౨) ఏకాలముల యందును ఏదైన ఒకటిని (౧౪) నిన్ను నేను ప్రార్థింపను. (౧౫). ౮.

ఈ.—ఎట్టామ్పాట్టు. అత్యల్పకాలమాకిలుమ్ శేషియాయ్ఎన్నోడే సంశ్లేషిక్కప్పెఱిల్, పిన్నై యొరుకాలము మిఱువుమ్వేణ్డా ఎన్ఱు, తమక్కు అడిమైశెయ్కై యిలుణ్డానవిడాయిన్మైకుతియై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

(ఎక్కాలమిత్యాది) ఇతుక్కు ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్యుమ్పడి - "ఇనిక్కూఱిడవొణ్ణాతపడి శిఱుకూఱాన అత్యల్పకాలత్తిలుమ్, నీస్వామియానముఱైతప్పాతపడి ఎన్ హృదయత్తిలేవన్దుపుకురప్పెఱిల్, మఱ్ఱైక్కాలత్తిలుమ్-ఇతొழிన్దఎక్కాలత్తిలుమ్, యాతొన్ఱుమ్వేణ్డేన్, పిన్నైయితుతానుమ్వేణ్డేన్. జ్వరసన్నిపతితర్, 'ఒరుకాల్ నాక్కుననైక్క' ఎన్నుమాపోలే. 'క్షణకాలమనుభవిక్కవమైయుమ్' ఎన్నుమ్పడియాన విషయముణ్డోవెన్న (మిక్కారిత్యాది) భగవదనుభవత్తిల్ మిక్కారాయ్,౧'యత్రఋషయః ప్రథమజా యేపురాణాః' ఎన్గిఱపడియే వేదత్తిలే విమలరాకప్రతిపాదిక్కప్పట్టుళ్ళ నిత్యసూరికళనుభవియానిన్ఱుళ్ళ, అక్కారమ్పోలవుమ్కనిపోలవుము ణ్డానవున్నుడైయభోగ్యతాతిశయత్తైఎనక్కు ప్రకాశిప్పిత్తవనే!. అక్కారమ్ - వృక్షమాయ్, అతుకోట్పుక్కు ప్పழுత్తపழமపోలేనిరతిశయభోగ్యనానవనే!. అక్కారక్కనిఎన్గిఱవితు - అవర్కళుక్కు సర్వవిధభోగ్యఙ్గళుమ్ తానేయెన్నుమిడత్తుక్కుపలక్షణమ్. (ఉన్నై యానే) ఇప్పడిసిరతిశయభోగ్యనానవున్నై, ఉన్ శుపడత్తిన్దనాన్, ఎక్కాలత్తైనయూయెన్నుళ్ మన్నిల్మఱ్ఱైక్కాలత్తిలుమ్ యాతొన్ఱుమ్వేణ్డేన్." ఇత్తైయెమ్పెరుమానార్ కేట్టరుళి, "ఇతుపొరుళ్ழுకియతు; ఇవ్వాழ்వారుడైయప్రకృతిక్కుచ్చేరాతు, పెఱిలుమ్పెఱాతొழிయిలుమ్ శిఱుక క్కోలమాట్టార్; ఇఙ్గనేయాకవేణుమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్.

(ఎక్కాలత్తిత్యాది) ఎల్లాక్కాలత్తిలుమెనక్కు శేషియాననీ, నాన్ శేషమానముఱై తప్పామేవన్దుఎన్ హృదయత్తిలేపుకురప్పెఱిల్, ఎక్కాలత్తిలుమ్ - ఇక్కాలమెల్లావఱ్ఱిలుమ్, (మఱ్ఱు - యాతొన్ఱుమ్వేణ్డేన్) పిన్నైయితొழிన్దమఱ్ఱొన్ఱైయుమ్నాన్ వేణ్డేన్. ౮.

జీ-అ.—ఎట్టామ్పాట్టు (ఎక్కాలత్తిత్యాది) ఆళవన్దార్నిర్వాహత్తిలే యవతారికై (అత్యల్పకాలమిత్యాది).

కూఱిడ - భాగిక్క. శిఱుకూఱాన - అణుమాత్రమాన. స్వామియానముఱైఅయెన్ఱతు - ఎన్నైయాయ్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి. ఇతొழிన్ద-ఇన్దవత్యల్పకాలమొழிన్ద. "యాతొన్ఱుమ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (పిన్నైయితుతానుమిత్యాది). పిన్నైయితుతానుమ్ వేణ్డేన్ - పిన్నైయిప్పడిప్పట్టవత్యల్పక్షణకాలానుభవముమ్వేణ్డేన్. అప్పడియొరుకాలనుభవిప్పిత్తాల్ పిన్నైయర్థియారోవెన్న (జ్వరేత్యాది). (యత్రఋషయ ఇత్యాది) సూక్ష్మదర్శిత్వవాచియానఋషిశబ్దత్తాలే - భగవదనుభవాధిక్యమ్ శొల్లప్పడుకిఱతు. పురాణాః - పురాపినవాః. భగవదనుభవేని త్యాపూర్వాః. ఏతేన - విమలత్వంసిద్ధమ్. అక్కారమ్ - శక్కరైక్కట్టి. అక్కారత్తినుడైయకనియెన్ఱు అర్థాన్తరమ్. (అక్కారమ్ వృక్షమాయిత్యాది). కోట్పుక్కు - నూతనమాక. మున్దినవర్థత్తిలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అక్కారక్కనియేయెన్గిఱవిత్యాది). శిఱుకక్కోలుకై - అల్పమాక వాశైప్పడుకై. ఆళవన్దార్నిర్వాహత్తిలే, "ఎక్కాలత్తు" ఎన్ఱతు - అత్యల్పకాలత్తిలుమెన్ఱపడి. ఎమ్పెరుమానార్నిర్వాహత్తిలే, "ఎక్కాలత్తు" ఎన్ఱతు - ఎల్లాక్కాలత్తిలుమెన్ఱపడి. (మఱ్ఱు - యాతొన్ఱుమ్వేణ్డేన్) భగవద్వ్యతిరిక్తపురుషార్థఙ్గళొన్ఱుమ్ వేణ్డేన్. ఆళవన్దార్నిర్వాహత్తిలే, మిక్కార్ వేతవిమలర్ విழுఙ్గుమ్ఎన్నక్కారక్కనియే - ఎక్కాలత్తైనయాయెన్నుళ్ మన్నిల్ మఱ్ఱైక్కాలత్తిలుమ్ - యాన్ - ఉన్నై - యాతొన్ఱుమ్వేణ్డేనిత్యన్వయః. ఎమ్పెరుమానార్నిర్వాహత్తిలే, మిక్కార్వేతమిత్యారభ్య, కనియే - ఎక్కాలత్తైనయాయెన్నుళ్ మన్నిల్ - ఎక్కాలత్తిలుమ్ - యాన్ - ఉన్నై - మఱ్ఱు - యాతొన్ఱుమ్వేణ్డేనిత్యన్వయః. ౮.

ప్ర-తి.—(ఎట్టామ్బాట్టు) (ఎక్కాలత్తైన్దైయిత్యాది) (వేతవిమలర్) యజూపి [అష్ట-౩] "తమనుప్రేహిసుకృతస్యలోకమ్ [పం-౧౦౬] యత్రఋషయః ప్రథమజాయేపురాణాః [పం-౬-౨] [య-వే-కా-౫-ప్ర-౭-అ-౭.] యదాకూతాత్సమసుస్రోహృతోవామనసోవాసంభృం చక్షుషోవా ఏతంసహస్థపరి తేదదామియమావహాచ్ఛేవధింజాతవేదాః అన్వాగన్తా యజ్ఞపతిర్వోఅత్రతంస్మజానీతపరమేవ్యోమన్". ౮

తాత్పర్యము.—అతిశయితస్వభావులును పరమవైదికులునునైననిర్మలాన్తఃకరణులుతమయాదరాతిశయముచేఁ గబళీకరించియనుభవించురీతిన నాకునీనిరతిశయభోగ్యతప్రకాశించునట్లు నాహృదయమునందు వేంచేసియున్నచో ఈపురుషార్థమునుతప్పయితరములను నేనుప్రార్థింపలేదు.

మూ.—యానేయెన్నై యఱియకిలాతే । యానేయెన్ఱనతేయెన్ఱిరున్దేన్ ।
యానేనీయెన్నుడైమైయునీయే । వానేయేత్తుమెమ్వానవరేఱే ॥ ౯

అ.—(యానే) నానుమెన్నుడైమైయుమునక్కే యడిమైయాయిరుక్కచ్చెయ్తే, ఇతుక్కుమున్బుపోనకాలమెల్లామ్ "ఉనక్కడిమై" న్నుమిడత్తైయఱియాతే, నానెన్ఱుమెన్నుడైయతెన్ఱుమజ్ఞానస్వాతన్త్ర్యాభిమానత్తాలేచప్పనానేనెన్ఱు తమ్ముడైయ ఇఴవైయనుసన్ధిత్తుఅత్యన్తమవన్నరాయ్,స్వభావతఏవాస్ఖలితజ్ఞానరాయొరుక్షణమాత్రముమెమ్బెరుమానైయిழవాతేతియనాట్టిలేయిరున్దనుభవిక్కిఱవర్కళారో? వెన్గిఱార్. ౯

అన్వ.—యానే ఎన్నై అఱియ (౩) కిలాతే యానే ఎన్ఱనతే (౬) ఎన్ఱు ఇరున్దేన్ వానే (౯) ఏత్తుమ్ ‡ అవ్వానవర్ ఏఱే(౧౨) యాన్ నీయే ఎన్నుడైమైయుమ్ (౧౫) నీయే.(౧౬)

పన్ని.—అనన్తరమ్, సమ్బన్ధమపృథక్సిద్ధమాయిరుక్కననాద్యజ్ఞానత్తాలే యహజ్కారమమకారదూషితనాయిழన్దేనెన్గిఱార్.

నాన్తానే, ఎన్విషయత్తిలే, యాథాత్మ్యజ్ఞానమ్, (౩) ఇల్లామైయాలే, నాన్స్వతన్త్రనేయాకవుమ్, ఎన్నైయొழిన్దవైయెన్నుడైమైయాకవుమ్,(౬)అహజ్కారమమకారజ్గళైప్పణ్ణి, ముడిన్దుపోకాతే ఆత్మనిత్యత్వమనర్థావహమామ్బడియిరున్దేన్, ఇవ్వఱివుకేడిన్ఱియిలేయాథాత్మ్యజ్ఞానమ్నడైయాడుమ్పరమపదమాక, (౯) ఉన్నుడైయసమ్బన్ధత్తైయేత్తుమ్బడి, అజ్గుళ్ళార్కుక్కు, శేషియానశిరుక్కత్తోన్ఱవిరుక్కుమనే!, (౧౨) అర్థస్థితియుణర్న్దాల్ నాన్, నీయేయెన్నలామ్బడి యపృథక్సిద్ధప్రకారభూతనాయిరుప్పన్,ఎన్నుడైమైయానవైయుమ్, (౧౫) ఉనక్కప్పడి ప్రకారమాయ్కొణ్డునీయే యెన్నలామ్బడియాయిరుక్కుమ్.(౧౬) ౯.

అర్థము.—నాకు నావిషయమైన యాథాత్మ్యజ్ఞానము(౩)లేనందున నేను(స్వతంత్రుఁడు) నాది (౬) అని (తలఁచి) యుంటిని. పరమపదమంతయు (౯)స్తుతించునట్లు అక్కడుండు నిత్యసూరులకుశ్రేష్ఠుఁడా!(౧౨)నేను నీవే(నీకుఁబ్రకారమే)నాధనమును(౧౫)నీవే(నీకుఁబ్రకారమే). (౧౬) ౯.

ఈ.—ఒన్బతామ్బాట్టు. "మిక్కార్వేతవిమలర్విழుఙ్గుమ్" ఎన్ఱునిత్యసూరికళ్ నిత్యానుభవమ్బణ్ణుకిఱపడియై యనుసన్ధిత్తార్: అవర్కళోడొత్త ప్రాప్తితమక్కుణ్డాయిరుక్క ఇழన్దిరుక్కిఱపడియైయు మనుసన్ధిత్తు, అనర్థప్పట్టేనెన్గిఱార్.

జీ-అ.—ఒన్బతామ్బాట్టు (యానేయెన్నైయిత్యాది). ప్రాప్యనిష్కర్షమ్ పణ్ణుకిఱవిడత్తిల్ "అహజ్కారమమకారవశ్యనాయ్క్కిడప్పేనే" ఎన్గరుళిచ్చెయ్కైక్కు ప్రసజ్గమేతెన్న (మిక్కార్వేతమిత్యాది). ప్రాప్తి - శేషత్వమ్.

‡ "ఏత్తుమవ్వానవరేఱే" ఎన్ఱుమొరుపాఠమ్.

ఈ.—(యానే) ఎన్నిழுవు భగవత్కృతమన్ఱు, అవర్ ౧*ఎతిర్శూழల్ పుక్కు త్తిరియానిఱ్క, నానేకడిర్ వినాశ త్తై చ్చూழ్త్తుక్కొణ్డేనెన్గిఱార్. (ఎన్నై యఱియకిలాతే) రాజపుత్రన్ వేడనాయి లేయకప్పట్టుత్తన్నై వేడనాః ప్రతిపత్తిపణ్ణుమాప్పోలే, సర్వేశ్వరనుక్కు ప్రకారభూతనాన ఎన్నై యఱియాతే. (యానే యెన్నతే యెన్ఱిరున్దేన్) "అవనుమ్ అవనుడైమైయుమ్" ఎన్ఱిరుక్కైక్కు తవిర్న్దు, నానుమెన్నుడైమైయుమెన్ఱు వకుత్తిరున్దేన్. (ఇరున్దేన్) ఇప్పడి నెడునాళ్ పోరుకిఱవిడత్తిల్ ఒరునాళనుతాపమ్ పిఱక్కువు మకొణ్డుపోన్దేన్. ౨[తీవినైయేన్ వాళావిరున్దేన్] ఎన్నుమాప్పోలే మిఱే. అతిప్పిక్కేక్కృతకృత్యనాయ్ నిర్భరనాయిరున్దేన్; ౩"అహంసర్వంకరిష్యామి" ఎన్నైక్కు ప్రాప్తియుణ్డాయిరుక్క, ఒరుకార్యమిల్లాతారైప్పోలే కై యొழிన్దిరున్దేన్ "ముడిన్దేన్" ఎన్నాప్పోలే యిరుక్కిఱతిఱే; ఒరునాళైయిழవే పోన్దిరుక్క, అనాదికాలమిழన్దుపోన్దేన్.

అజ్ఞనన్తో, అర్థతత్త్వమెన్న (యానేనీ) ౪"అహంమనురభవంసూర్యశ్చ" ఎన్నానిఱ్పర్ కళాయిఱ్ఱు స్కర్, ౫"మత్తస్సర్వమహంసర్వమ్" ఎన్నానిఱ్పర్ సంసారత్తిల్ తెళివుడైయార్; ౫"అహంబ్రహ్మాస్మి"-"నాన్ రాజపుత్రన్" ఎన్నుమాప్పోలే, "నాన్ బ్రహ్మమ్" ఎన్నలామ్బడియితే సమ్బన్ధమిరుక్కుమ్బడి. ౬"సవాసుదేవః" ఎన్నతువాసుదేవశరీరమెన్నపడియిఱే. (ఎన్నుడైమై యుమ్నీయే) ౭"యస్యైతేతస్యతద్ధనమ్" ఎన్నుమాప్పో ఇతెఙ్గేపరిమాఱక్కణ్ణొల్లుమ్ వాత్తైయెన్న; నిత్యసూరికళడైయవిప్పడియన్నోవునై యనుభవిప్పతు. "మఞ్జా కొశన్తి" ఎన్గిఱపడియే (వానేయేత్తుమెన్గిఱతు) (ఎమ్వానవరేఱే) అవర్కళ్ తఙ్గళ్ శేషత్వానురూపమా

జీ.అ.—అవధారణార్థమ్ (ఎన్నిழுవిత్యాది). (భగవత్కృతమల్లవితి) ౯"మత్పాపమేవాత్రనిమిత్తమాసీత్," ౮"శక్తేమద్భాగ్యసంయాత్" ఇత్యాదివత్. శూழ్త్తు - సమ్పాదిత్తు. "యానేయెన్నతే" ఎన్గిఱ వేపకారార్థమ్ (అవనుమిత్యాది). వకుత్తు-విభజిత్తు. "ఇరున్దేన్" ఎన్నతుక్కు వాసనై (ఇప్పడియిత్యాది). ఉక్తార్థత్తుక్కు సంవాదమ్ (తీవినైయేనిత్యాది) పెరియతిరువన్దాతి. దుష్కర్మత్తైప్పణ్ణిననాన్ వ్యర్థ యిరున్దువిట్టేనెన్ఱు పాశురార్థమ్. "వాళావిరున్దేన్" ఎన్నతుక్కు భావమ్ (అహంసర్వమిత్యాది). "ఒழிన్దేన్" ఇత్యస్యభావమ్ (ముడిన్దేనిత్యాది). "కీழ్నాళ్కళెల్లామ్" ఇత్యస్యభావమాహ (ఒరునాళైయిత్యాది). అత్ర ౧౦"యస్ముహూర్తమ్" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్.

"యానేనీ" ఎన్గిఱ సామానాధికరణ్యమ్-శరీరాత్మభావనిబన్ధనమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి, ఇప్పడియైక్యమాకచ్చొన్న పేరుణ్డోవెన్న (అహమనురభవమిత్యాది). బృహదారణ్యకేచతుర్థబ్రాహ్మణే, "తద్ధైతత్పశ్యన్ ఋషిర్వామదేవః ప్రతిపేదే అహంమనురభవంసూర్యశ్చేతితదిదమ్ప్యేతర్హి యఏవంవేదాహంబ్రహ్మాస్మీతి". ఏతత్ - బ్రహ్మ. పశ్యన్ - వామదేవః - ఋషిః- అహంమనురభవంసూర్యశ్చాభవమ్-ఇతిప్రతిపేదే ప్రథమేంశే ఏకోనవింశే ప్రహ్లాదస్తోత్రమ్, "యత్రసర్వంయతస్సర్వంయస్సర్వంసర్వతశ్చయః । సర్వగత్వాదనన్తస్యసఏవాహమవస్థితః। సర్వమహంసర్వం మయిసర్వంసనాతనే। అహమేవావ్యయోనన్తః" ఇత్యాది. ఏవంప్రయోక్తుమ్ హేతుమాహ (అహంబ్రహ్మాస్మీత్యాది). సమ్బన్ధమ్ - ప్రకారప్రకారిభావః, కార్యకారణభావశ్చ. "సవాసుదేవః" ఇతి - ఐక్యమేవహ్యభిధీయత ఇత్యత్రాహ (సవాసుదేవఇత్యాది). ద్వితీయేంశేద్వాదశే, "జ్ఞానంవిశుద్ధంవిమలంవిశోకమశేషలోభాదినిరస్తసఙ్గమ్। ఏకంసదైకంపరమఃపరేశస్సవాసుదేవోనయతోన్యదస్తి". (యస్యైతేత్యాది). మహాభారతే ఉద్యోగపర్వణి ధృతరాష్ట్రంప్రతివిదురః, "త్రయఏవాధనారాజన్ భార్యాదాసస్తథాసుతః। యత్తేసమధిగచ్ఛన్తి యస్యైతేతస్యతద్ధనమ్". "వానేయేత్తుమ్" ఎన్గిఱతుక్కు - ఒరునాడాకవేత్తుకిఱ విత్యముమర్థం హృదినిధాయాహ (నిత్యసూరికళిత్యాది

అ-అ-వి.— ౯ "నమన్థరాయానచమాతురస్యా దోషోనరాజ్ఞోనచరాఘవస్య। మత్పాపమేవాత్రనిమిత్తమాసీద్వనప్రవేశేరఘునన్దనస్య" ౮ "ఖ్యాతఃప్రాజ్ఞఃకృతజ్ఞశ్చసానుక్రోశశ్చరాఘవః। సద్వృత్తోనిరనుక్రోశశ్శఙ్కేమద్భాగ్యసఙ్క్షయాత్" ఇతివత్. ——౧౦ "యస్ముహూర్తంక్షణంవాపి వాసుదేవోనచిన్త్యతే। సాహానిస్తన్మహచ్ఛిద్రంసాభ్రాన్తిస్సాచవిక్రియా". ——(అజ్ఞనన్తో అర్థతత్త్వమెన్నవితి) "అహమ్మము" ఇత్యేవహిసర్వేషాంప్రతీతిర్వ్యవహారశ్చ, సకలజనసిద్ధప్రతీతివ్యవహారాభ్యాం హ్యర్థనిర్ణయ ఇతిప్రశ్నే సతీత్యర్థః.

౧॥ ౧౭-౬. ౨॥ పెరి-అ-౯-౨. ౩॥ రా-అ-౩౧-౨౫. ౪॥ బృ-ఉ-౩-౪. ౫॥ వి-పు-౧-౧౯-౯౫.
౬॥ వి-పు-౨-౧౨-౪౫. ౭॥ భార-ఉ. ౯॥ ౮॥ రా-సు-౨౬-౧౩. ౧౦॥

ఈ.—అడిమైశెయ్యానిఱ్కు,ఇవనుమ్ తన్ శేషిత్వత్తాల్ వన్ద పుత్కర్షన్దోన్ఱ విరుక్కుమిరుప్పు. ఎన్ఎన్ఱు - ఎనక్కు మవర్ కళోడొ త్తప్రాప్తియుణ్డాయిరుక్క, ఇప్పడ్డనర్థప్ప ట్టేనెన్గిఱార్. ౯.

జీ-అ —"ఏత్తుమ్" ఎన్గిఱపదసామర్థ్యత్తాలే, "వాన" ఎన్గిఱవిదు నిత్యసూరికళైచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱపడి. "ఎమ్" ఎన్ఱదు-ఏఱ్ఱుక్కు విశేషణమ్. వానేయేత్తుమెమ్ వానవరేఱే - యానేయెన్నై యిత్యాద్యర్భ్యాన్వయః. ౯.

ప్ర-తి.—(ఒన్బతామ్పాట్టు) (యానేయెన్నైయఱియవిత్యాది) (ఇదన్దే) అయోధ్యాకాణ్డే, [3౧] భవాంస్తుసహ వై దేహ్యాగిరిసానుషు రంస్యతే । అహంసర్వంకరిష్యామిజాగ్రతస్స్వపతశ్చతే॥౨౫॥".——(యానేనీ) బృహదారణ్యకే [3] చతుర్థబ్రాహ్మణే, "బ్రహ్మవాఇద మేకఏవాగ్రఆసీత్తదాత్మానమేవావైదహం బ్రహ్మాస్మీతితస్మాత్తత్సర్వమభవత్తద్యోయోదేవానాం ప్రత్యబుధ్యతసఏవతదభవత్ తథాఋషీణాం తథామనుష్యాణాం తద్ధైతత్పశ్యన్నృషిర్వామదేవః ప్రతిపేదేఅహంమనురభవంసూర్యశ్చేతి తదిదమప్యేతర్హియఏవం వేదాహం బ్రహ్మాస్మీతిస ఇదంసర్వంభవతి". ——ప్రథమాంశే ఏకోనవింశేసముద్రాన్తర్నిపాతితస్యప్రహ్లాదస్యస్తోత్రమ్, "ఓన్నమోవిష్ణవేతస్మైనమస్తస్మైపునఃపునః । యత్ర సర్వంయతస్సర్వంయస్సర్వంసర్వతశ్చయః॥ ౮౪॥ సర్వగత్వాదనన్తస్యసఏవాహమవస్థితః । మత్తస్సర్వమహంసర్వంమయిసర్వంసనాతనే॥ ౮౫॥ అహమేవావ్యయోనన్తః పరమాత్మాత్మసంశ్రయః । బ్రహ్మసంజ్ఞోహమేవాగ్రేతథాఽన్తేచపరఃపుమాన్॥ ౮౬॥" (యత్రసర్వమిత్యాది) యత్ర సర్వమ్-స్థితమ్, నిలీనమితివా. యతస్సర్వమ్-ఉపాదానాద్భవతి. అతఏవయస్సర్వమ్. సర్వతః-సర్వత్రాత్మత్వేనయోవసతి, (సఏవాహమితి) అత్రానన్తస్యసర్వగతత్వంహేతుః. కథమ్మత్తఇత్యత్రాహ (బ్రహ్మసంజ్ఞోహమితి) బ్రహ్మాత్మకత్వాదహమేవబ్రహ్మసంజ్ఞః. అగ్రే-సృష్టేఃప్రాక్. అన్తే-ప్రళయే. ——తత్రద్వితీయేంశేద్వాదశేభువనకోశముక్త్వాతస్యభగవదాత్మకత్వముచ్యతే, "తస్మాన్నవిజ్ఞానమృతేస్తికిఞ్చిత్క్వచిత్కదాచిద్ద్విజవస్తుజాతమ్ । విజ్ఞానమేకంనిజకర్మభేదవిభిన్నచిత్తైర్బహుధాభ్యుపేతమ్ ॥ ౮౪ ॥ జ్ఞానంవిశుద్ధంవిమలంవిశోకమశేషలోభాదినిరస్తసఙ్గమ్ । ఏకంసదైకంపరమఃపరేశస్సవాసుదేవోనయతోన్యదస్తి ॥ ౮౫ ॥ సద్భావఏవం భవతోమయోక్తో జ్ఞానంయథాసత్యమసత్యమన్యత్ । ఏతత్తుయత్సం వ్యవహారభూతం తత్రాపిచోక్తంభువనాశ్రితన్తే॥ ౮౬॥" ఏవంసతికిమప్యచిద్వస్త్వస్తిశబ్దార్హమాదిమధ్యపర్యన్తహీనం సతతైకరూపమాలక్షితమస్తికమ్, నహ్యస్తీత్యభిప్రాయః.॥ ౮౩॥ యస్మాదేవమ్, తస్మాజ్జ్ఞానస్వరూపాత్మవ్యతిరిక్తమచిద్వస్తు కదాచిత్క్వచిత్కేవలాస్తిశబ్దవాచ్యంనభవతీత్యాహ (తస్మాన్నవిజ్ఞానమితి) ఆత్మాతుసర్వత్రజ్ఞానైకాకారతయాదేవాదిభేదప్రత్యనీకస్వరూపోపి దేవాదిశరీరప్రవేశహేతుభూతస్వకృతవివిధకర్మమూలదేవాదిభేదభిన్నాత్మబుద్ధిస్తేనతేన రూపేణబహుధాఽనుసంహితఇతితద్భేధానుసన్ధానం నాత్మస్వరూపప్రయుక్తమిత్యాహ (విజ్ఞానమేకమితి)॥ ౮౪॥ ఆత్మస్వరూపంతుకర్మరహితమ్, తతఏవమలరూపప్రకృతిస్పర్శరహితమ్, తతశ్చతత్ప్రయుక్తశోకమోహలోభాద్యశేషహేయగుణాసఙ్గి, ఉపచయాపచయానర్హతయాఏకమ్, తతఏవసదైకరూపమ్, తచ్చవాసుదేవశరీరమితితదాత్మకమ్, అతదాత్మకస్య చిదప్యభావాదిత్యాహ (జ్ఞానంవిశుద్ధమితి)॥ ౮౫॥ చిదంశస్సదైకరూపతయాసర్వదాఽస్తిశబ్దవాచ్యః, అచిదంశస్తుక్షణపరిణామిత్వేన సర్వదానాశగర్భఇతి సర్వదానాస్తిశబ్దాభిధేయః, ఏవంరూపంచిదచిదాత్మకంజగద్వాసుదేవశరీరత్వేనతదాత్మకమితి జగద్యాథాత్మ్యంసమ్యగుక్తమిత్యాహ (సద్భావఏవమితి). అత్రసత్యమసత్యమితి - "యదస్తియన్నాస్తి" ఇతిప్రక్రాన్తస్యోపసంహారః. (ఏతత్) జ్ఞానైకాకారతయా సమశబ్దగోచరస్వరూపభేదమేవాచిన్మిశ్రంభువనాశ్రితందేవమనుష్యాదిరూపేణ సమ్యగ్వ్యవహారార్హభేదం యద్వర్తతే, తత్రహేతుః కర్మైవేత్యుక్తమిత్యాహ (ఏతత్తుయదితి) ॥ ౮౬ ॥" విష్ణుచిత్తార్యైరేవంవ్యాఖ్యాతమ్.——(ఎన్నుడైమెయ్యుమ్నీయే) మహాభారతే ఉద్యోగపర్వణి ధృతరాష్ట్రంప్రతివిదురః, "త్రయఏవాధనారాజన్ భార్యాదాసస్తథాసుతః । యత్తేసమధిగచ్ఛన్తియస్యైతేతస్యతద్ధనమ్". ౯.

పెరియతిరువన్దాతి - ఎణ్బత్తిరణ్డామ్పాట్టు. తెరిన్దుణర్వొన్ఱిన్మైయాల్ తీవినైయేన్ వాళా । విరున్దొழிన్దేన్ కీழ் నాళ్ కళెల్లామ్ । కరన్దురువి । లమ్మానైయన్దాన్ఱుపిన్తొడర్న్ద వాழிయన్తై । యమ్మానైయేత్తాతయర్త్తు.

తాత్పర్యము.—పూర్వమునాకు ఆత్మయాథాత్మ్యజ్ఞానములేనందున శరీరమును నాత్మయనియు, ఈశ్వరవిభూతిని నాదియనియు భ్రమించియుంటిని. పరమపదమునందు నిత్యవాసము జేయుచున్న నిత్యసూరులకు నిర్వాహకుండైన ఓ! శ్రియఃపతీ! ఇప్పుడు నీయొక్క నిర్హేతుకమయమానకటాక్షముచే జీవాత్మయు విభూతియు సమస్తములును నీకు ప్రకారములని చక్కగా దెలిసికొనినవాడనైతిని. ౯.

ఈ,—ఎన్ఱు తిరువడిమతిక్కుమ్పడియానలజ్గైయై. ౧ [బభూవబుద్ధిస్తుహరీశ్వరస్య] రావణనుమ్ స్త్రీకళుమాయి రుక్క అవిరుప్పైక్కణ్డవాఱే, తాను మొరుసముదాయత్తుక్కు క్కడవనాకైయాలే ఇజ్జనేయిరుప్పతోరుబుద్ధిపిఱన్దతు. [యదీదృశీత్యాది]పైయల్, తానుమ్ స్త్రీకళుమాయిరుక్క అవిరుప్పై ప్పెరుమాళుమ్పిరాట్టియుమాయిరుక్క సంవది త్తానాకిల్, ఇన్ద ఐశ్వర్యమ్ కులైయాతిరుక్కలాయిత్తుక్కుడీర్. [ఇమాయథారాక్షసరాజ భార్యాస్సుజాత మస్యేతి హిసాధుబుద్ధేః] "శత్రుక్కళుక్కుమ్ నన్మై వేణుమ్" ఎన్నిరుక్కుమ్ బుద్ధియైయుడైయవనుక్కు. (నీఱుశెయ్త) పిరా ట్టియరుళిచ్చెయ్తపడియే భస్మశేషమామ్పడిపణ్ణిన. (నెడుమ్శుడర్ చ్చోతి) రావణనైపరికరత్తోడేకొన్ఱు, కైయుమ్ విల్లుమానవీరశ్రీయోడేనిన్ఱనిలై, అవ్విరోధికళైప్పోక్కినాప్పోలే యెన్నుడైయవిరోధికళైయుమ్ పోక్క వేణు మెన్గిఱార్. (తేఱేలెన్నై) నప్పినైప్పిరాట్టియోట్టైసంశ్లేషత్తిల్ ప్రతిబన్ధకమ్మాక్కవమైయుమ్, శ్రీజనకరా జన్ తిరుమకళళవిల్ అవళైప్పిరిత్తరావణనై ముడిక్కవమైయుమ్, అవర్కళై యునక్కాక్క వేణ్డా; పణ్డేయునక్కా యిరుక్కైయాలే; అప్పడియే "ఇవన్ విరోధికళైప్పోక్కినమక్కాక్కినోమాకిల్ ఇనియెన్?" ఎన్నిరుక్కవొణ్ణాతే! ఎన్నళవిల్. తేఱేనెన్ఱుపాఠమానపోతు .. తెళియేనెన్నుతల్, తరియేనెన్నుతల్.

ఆనాల్ శెయ్యవేణ్డువతెన్నెన్న (ఉన్ పొన్నడిచ్చేర్త్తొల్లై) 'నిన్ శెమ్మాపాతపఱ్పుత్తలై శేర్త్తు' ఎన్ఱతోడజ్గిన వర్త్తైత్తలెక్కట్టుకిఱార్ (ఉన్ పొన్నడి) కల్లుక్కుమ్ చైతన్యజ్గొడుక్కవల్లవడియన్ఱో?. శేర్త్తు - శేర్త్తరుళవేణుమ్. ఒల్లై -నానినైన్దపోతేశడక్కన త్తిరువడికళిల్ దివ్యరేఖైయోపాతిశేర్త్తరుళవేణుమ్. అవ్వా

జీ-అ.—చారః, "అహోవీర్యమహోధైర్యమహోసత్త్వమహోద్యుతిః। అహోరాక్షసరాజస్యసర్వలక్షణయుక్తతా". తత్రైవనవమే, "బభూవబు ద్ధిస్తుహరీశ్వరస్య యదీదృశీరాఘవధర్మపత్నీ । ఇమాయథారాక్షసరాజభార్యా స్సుజాతమస్యేతిహిసాధుబుద్ధేః". * హరీశ్వరశబ్ద * తుశబ్దయో రర్థమాహ (రావణనుమిత్యాది). తుశబ్దః - చార్థే. " ఇమాః - రాక్షసరాజభార్యాః - యథా, రాఘవధర్మపత్నీ - ఈదృశీయది " ఇత్యన్వ యః. "సాధుబుద్ధేః" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (శత్రుక్కళుమిత్యాది). "శ్మశానసదృశీభవేత్" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱి (పిరాట్టియరుళిచ్చెయ్తపడియెన్ఱతు) నెడుమ్శుడర్ చ్చోతి-మిక్కపుకరైయుడైయవడివైయుడైయవనే!. ఇత్తాల్ ఫలిత్తవర్థమ్ (రావణనైయిత్యాది). పూర్వార్ధత్తుక్కు భావమ్ (అవ్వి రోధికళైయిత్యాది). తేఱేలెన్నై-ఎన్నై త్తెళియేల్. ఎన్నై "ఎనక్కు నన్మైయఱివేన్" ఎన్ఱు విశ్వసియాతేయెన్ఱపడి. "ఏఴేలేలుమ్" ఇత్యాదియై యుమ్కూట్టికొణ్డు, "ఎన్నై" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (నప్పినైయిత్యాది). అవర్కళై విరోధియైప్పోక్కినాప్పోలే యెన్నుడైయ అహజ్కార మమకారాదివిరోధికళైయుమ్పోక్కినాయ్, అవ్వళవాలెన్నై విశ్వసియాతే యున్తిరువడికళైయుమ్ అడైవిప్పిక్క వేణుమెన్ఱపడి. (ఇనియె న్నెన్నిరుక్కవొణ్ణాతెన్నళవిల్) ప్రాప్తిపర్యన్తమాకప్పణ్ణిత్తరవేణుమెన్ఱపడి. (తెళియేన్) నీయివ్వళవుమ్ పణ్ణినవిత్తాలే విశ్వసియేనెన్ఱపడి. తేఱేన్ - (తరియేన్) ఎన్ఱపోతు, "పయిర్ తేఱిత్తు" ఎన్ఱాల్ - "పయిర్ తరిత్తతు" ఎన్ఱత్తైయరుళిచ్చెయ్వర్.

పొన్నడియెన్ఱతు - పరిశుద్ధమానవడియెన్ఱాయ్, అత్తాలే- (కల్లుక్కుమ్ చైతన్యమ్ కొడుక్కవల్లవడియన్ఱో వెన్ఱు). ఇవ్విడత్తిలే-౨"య త్పాదాబ్జపరాగపాళిరకరోత్పాషాణమేణీదృశమ్" ఎన్ఱత్తైయుమ్, ౩"రామస్యపాదరజసాప్రకృతింప్రపేదే" ఎన్ఱత్తైయుమ్ కణ్డుకొళ్వతు.

అ-అ-వి.—౪"కోదణ్డకోటివినివేశితబాహుదణ్డమాఖణ్డలాద్యమరపాతితపుష్పవర్షమ్। ఆయోధనక్షితిరజఃపరిధూసరాజ్గమవ్యాత్ప్రతంరఘుపతేరవ సన్నశత్రోః"—"ఏఴేల్" ఇత్యారభ్య, "నెడుమ్శుడర్ చ్చోతి-ఉన్ పొన్నడిశేర్త్తు" ఇతిగాథామాత్రస్యభావపరమ్ (ఇవన్ విరోధికళైప్పో క్కి యితివాక్యమ్). "ఋషభసప్తకనిగసనలజ్కాదహనవత్ మద్గతాహజ్కారమమకారాచాపాకరోః, తావతామాం నవిశ్వసేః, త్వచ్చర ణారవిన్దం ప్రాపయేతిభావాన్తరపరమ్ (నప్పినైప్పిరాట్టియిత్యాదివాక్యమ్)" ఇతిచవదన్తి ఆయంభావోఽవతారికాయాసుతరాంసజ్గచ్ఛతే. ———ఇవ్విడత్తిలే-౨"స్రశేయాంసిబహూనిసందిశతువోవీరః కృపాత్మాశుచిః యన్నేత్రాఞ్చలరక్తిమాసమతనోదభ్రేశ్వరాగ్రస్థితిమ్। యద్వ్రీడా విమతానుజాయసదయం లజ్కాధిపత్యం దదౌయత్పాదాబ్జపరాగపాళిరకరోత్పాషాణమేణీదృశమ్" ఎన్ఱతుమ్, ౩"దుఃఖేసుఖేచరజవ్వబ భూవహేతుస్తాదృగ్విధేమహతిగౌతమధర్మపత్న్యాః । యస్మాద్గుణేనరజసావికృతింగతాసా రామస్యపాదరజసాప్రకృతింప్రపేదే" ఎన్ఱ తుమ్ కణ్డుకొళ్వతు. ౧౦.

ఈ.—శళ్వుమ్పోరాతు, "ఇవనుక్కెల్లాముత్కర్షముమ్ పణ్ణిక్కొడుత్తోమ్, ఆకిలినియేన్?" ఎన్నవొణ్ణాతు. నీయెల్లావుయర్త్తికళుమ్ పణ్ణిత్తన్దాలుమ్ నానెల్లాత్తాழ்వుకళుమ్ పణ్ణిక్కొళ్వేన్, ఎన్నైయున్ కైయిల్ కాట్టిత్తారాతొழியవేణుమ్. ౧౦.

జీ-అ.—పాళి:-సమూహః. అవ్వళవుమ్పోరాతు - ఉన్ పొన్నడి శేర్త్తమాత్రమ్ పోరాతు. వివరణమ్ (ఇవనుక్కిత్యాది). "వేఱొపోక వెఴ్ఞాన్ఱుమ్ విడల్" ఎన్నతుక్కు భావమ్ (నీయెల్లామిత్యాది). విషయాన్తరజ్గళై నిసైత్తు వేఱుపోకాతపడి యెన్కాలత్తిలుమ్ విడాతొழியవేణుమెన్ఱు శబ్దార్థమ్. ఉయర్త్తి - ఉత్కర్షమ్. తాழ்వుకళ్ - విషయాన్తరజ్గళై విరుమ్బుకై ముతలానవై. ఎన్ కైయిల్ కాట్టిత్తరుకైయావతు - "ఉపాయాన్తరజ్గళై యనుష్ఠిత్తువారుమ్" ఎన్నై. ఏఴులేழு మిత్యారభ్య, శోతి - ఎన్నై - తేఱేల్; ఉన్ పొన్నడి - ఒల్లై - శేర్త్తు, వేఱొపోక వెఴ్ఞాన్ఱుమ్ విడలిత్యన్వయః. ౧౦.

ప్ర-తి.— (పత్తామ్పాట్టు) (ఏఴులేழு మిత్యాది) (ఏర్కొళిలజ్గైయై) సున్దరకాణ్డే ఏకోనపఞ్చాశే రాక్షసైర్బద్ధస్యరావణసమీపగతస్యహనూమతోభ్రాజమానంతంప్రతివిచారః, "భ్రాజమానం తతోదృష్ట్వా హనూమాన్రాక్షసేశ్వరమ్ । మనసాచిన్తయామాస తేజసాతస్యమోహితః॥ ౧౬॥ అహోవీర్యమహోధైర్యమహోసత్త్వమహోద్యుతిః । అహోరాక్షసరాజస్య సర్వలక్షణయుక్తతా ॥ ౧౭ ॥ యద్యధర్మోనబలవాన్ స్యాదయంరాక్షసేశ్వరః।స్యాదయందేవలోకస్య సశక్రస్యాపిరక్షితా॥౧౮॥"——తత్రైవ నవమే, "బభూవబుద్ధిస్తుహరీశ్వరస్య యదీదృశీరాఘవధర్మపత్నీ । ఇయంయథారాక్షసరాజభార్యా స్సుజాతమస్యేతిహిసాధుబుద్ధేః॥ ౭౨॥" ౧౦.

మణవాళ మాముని కళ్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము — నప్పిన్నపిరాట్టికొఱకును బలిష్ఠములగు ఏడువృషభములను సంహరించినవాఁడును ఆశ్రితవిరోధులగు రాక్షసులనుసంహరించి యుపకరించినవాఁడును వీరశ్రీచే నుజ్వలస్వరూపుఁడునునైన ఓ! సర్వస్వామీ! నాకు హితములను నేనెఱిఁగినవానినిగానన్నెంచక నీదివ్యపాదారవిందములయందు శీఘ్రముగ నన్ను జేర్చి విషయాన్తరములయందు రుచిలేకయుండునట్లు కటాక్షించినవాఁడవై నన్నెల్లప్పుఁడు విడువక నుండుము. ౧౦.

మూ.—విడలిల్శక్కరత్తణ్ణలై మేవల్ । విడలిల్వణ్గురుకూర్చ్చడకోపన్ శొల్ ।
కెడలిలాయిరత్తుళ్ళివై పత్తుమ్ । కెడలిల్వీడు శెయ్యుమ్ కిళర్వార్క్కే ॥ ౧౧॥

ఆழ்వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఆ.—(విడలిల్) ఇప్పడి యాழ்వారపేక్షిక్క, అపేక్షిత్తపడియే తిరుమలైయిలేపుకున్దరుళి, ఆழ்వారోడే, తిరువాழிయాழ்వానోడుసంశ్లేషిత్తాప్పోలే యొరుకాలుమ్పిరియాతపడి సంశ్లేషిత్తవెమ్పెరుమానైచ్చొన్న విత్తిరువాయ్మొழிవల్లారాழ்వార్ పెఱ్ఱ పేఱు పెఱువరెన్గిఱార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్ తిరువడికళే శరణమ్.

అన్వ.—విడల్ ఇల్ శక్కరత్తు (౩) అణ్ణలై మేవల్ విడలిల్ (౮) వణ్ కురుకూర్చ్చడకోపన్ శొల్ (౯) కెడల్ ఇల్ ఆయిరత్తుళ్ (౧౨) ఇవై పత్తుమ్ కిళర్వార్క్కు కెడలిల్ (౧౫) వీడు శెయ్యుమ్. (౧౭)

ఇతి.—మనకమ్. ఇ తిరువాయ్మొழி మోక్షానప్రదమ్ ఎన్ఱు ఫలత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

విడుతల్, ఇల్లాత, తిరువాழிయైయుడైయ, (౩) స్వామియై, అప్పడియే మేవి, విడక్షమరల్లాత, (౬) మహోదారరాన, ఆழ்వార్, అరుళిచ్చెయ్తతాయ్, (౯) ఇతిలన్వయిత్తార్కు, అనర్థమ్, వారాతపడియాన, ఆయిరత్తుళ్, (౧౨) ఇవై పత్తుమ్, సాదరమాకచ్చొల్లవల్లవర్కళుక్కు, అవిద్యాద్యనర్థగన్ధరహితమాన, (౧౫) మోక్షానన్దత్తై, పణ్ణిక్కొడుక్కుమ్. (౧౭) కిళర్తల్-శొల్లుతల్. *కిళత్తియాయ్ ఉద్యోగమాకవుమామ్. ఇతు-కలివిరుత్తమ్. ౧౧.

వాదికేసరిఅழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.—విశ్లేషము లేని చక్రాయుధముకల (౩) స్వామిని బొంది విశ్లేషమునుసహింపని (౬) మహోదారులై కురుకూరికినిర్వాహకులైనయాழ்వార్లు సాదించిన (౯) అనర్థములు రాకుండునట్లు చేయిపాశురములలో (౧౨) నీపదిపాశురములు శ్రద్ధతోననుసంధించువారికి అనర్థగన్ధములేని (౧౫) మోక్షమును బుట్టించును. (౧౭) ౧౧.

ఈ.—నిగమత్తిల్-ఇత్తిరువాయ్మొழியైయభ్యసిక్కవల్లార్ ఇతిల్శొన్నప్రాప్యత్తై ప్పెఱువరెన్గిఱార్.

“ ‘నామ్విడుకిఱోమ్’ ఎన్నతిరశైక్కపణ్ణుకిఱతేఱ్?, నామొరువరైయుమ్ విడోమ్గాణుమ్”ఎన్నుకైయిన్ఱిరువాழிయైక్కాట్టినాఱ్. (విడలిల్శక్కరత్తణ్ణలై) ఒరుకాలుమ్ విడాతతిరువాழிయైక్కైయిలేయుడైయసర్వేశ్వరనైక్కవిపాడిన్ఱు. (మేవల్ విడలిలిత్యాది) అవఱ్స్వభావత్తాలేకిట్టిఅవనై ప్పిరియిన్ఱరియాతపడిపరమోదారరాన ఆழ்వారరుళిచ్చెయ్తార్. వక్తైయావతు-ఇవ్వనుభవత్తుక్కు ప్పాశురమిట్టుసకరిత్తపుపకారమ్. (కెడలిలాయిరమ్) ఇవ్వాత్మావుక్కనర్థగన్ధమ్ వారాతపడిహితత్తైయారాయ్న్దరుళిచ్చెయ్తతితుతాఱ్. అవఱ్ఱిలిప్పత్తుమ్ - కిళర్వార్కు - కెడలిల్ వీడుశెయ్యుమ్. “ వరిల్పోకడేఱ్, కెడిల్తేడేఱ్ ” ఎన్నిరుక్కైయన్నిక్కేశ్రద్ధధానరాయిరుప్పార్కు - అనర్థగన్ధరహితమాయ్, అహఙ్కారమమకారఙ్గళై యుడైత్తన్నిక్కే “ తనక్కేయాకవేణుమ్” ఎన్ఱు ఇవర్ప్రార్థిత్తపడియే ఇవ్వాత్మావినుడైయస్వరూపానురూపమానపేఱ్ఱైప్పణ్ణిత్తరుమ్.

ముతఱ్పాట్టిల్ -కాయికమానపేఱ్ఱై యపేక్షిత్తార్; ఇరణ్డామ్పాట్టిల్-మానసమానపేఱ్ఱై యపేక్షిత్తార్; మూన్ఱామ్పాట్టిల్ - వాచికమానపేఱ్ఱై యపేక్షిత్తార్ ; నాలామ్పాట్టిల్ - స్వరూపానురూపమానప్రాప్యత్తైనిష్కర్షిత్తార్;ఐన్దామ్పాట్టిల్-నీరారాయిప్పేఱ్ఱై యపేక్షిత్తిరెన్న,నానారాయిడుక,ఉన్నై యనుభవిత్తుమకిழுమ్పడి పణ్ణియరుళవేణుమెన్ఱార్; ఆఱామ్పాట్టిల్ - త్రివిధకరణఙ్గళాలుమున్నై ప్పీతిపురస్సరమాకవనుభవిక్కుమ్పడి పణ్ణియరుళవేణుమెన్ఱార్; ఏழாమ్పాట్టిల్ , అప్పడిశడక్కెనచ్చెయ్యామైయాలేయిన్నా తానార్;

జీ-అ.—నిగమమ్ (విడలిలిత్యాది) “కిళర్వార్కు-కెడలిల్ వీడుశెయ్యుమ్” ఎన్నత్తైప్పేఱ్ఱవతారికై. ఇతిల్శొన్నప్రాప్యమావతు-స్వార్థతాగన్ధరహితమానపేఱెన్నపడి.

“వేఱొపోకవెఙ్ఙానుమ్విడల్” ఎన్నవనన్తరమ్, “విడలిల్శక్కరత్తణ్ణల్” ఎన్నుప్రయోగిక్కిఱవరుడైయహార్దభావమ్ (నామ్విడుకిఱో మిత్యాది). అతావతు-తిరువాழிయై విడిలన్నో, ఉన్నైవిడలావతెన్నపడి. అవఱ్స్వభావత్తాలే - విడలిల్శక్కరత్తణ్ణలానవఱ్ స్వభావత్తాలే. మేవల్-మేవియెన్ఱాయ్, కిట్టియెన్నపడి. “ (పిరియిన్ఱరియాతపడియెన్నైయాలే) ‘ విడలిల్ ’ ఎన్నతుక్కు-విట్టాలుళరాకమాట్టాతవరెన్నతోన్ఱుకిఱతు” ఎన్నழகప్పణ్ణార్ నిర్వాహమ్. విడలిల్ - “ విడక్షమరల్లాత ” ఎన్నురైయిలర్థమ్. స్వార్థతైయనర్థమాకైయాలే (అనర్థగన్ధమ్ వారాతపడియెన్నతు. కిళర్వార్కు-శ్రద్ధధానరాయభ్యసిప్పార్కు. కిళరుకై-శ్రద్ధధానరాయ్చ్చొల్లుకై. “కిళర్వార్కు” ఎన్నతుక్కుమ్, “కెడలిల్ వీడు” ఎన్నతుక్కుమ్ తాత్పర్యమ్ (వరిల్పోకడేనిత్యాది), కిళర్తల్-శొల్లుతలుమ్, ఉద్యోగిత్తలుమ్. అరాయిడుక - అరానాలుమా

---

* అరుమ్పదత్తినాలుమ్ అకారాదియాలుమ్, కిళర్తలే - ఉద్యోగమాయిరుక్క - “కిళత్తియాయ్ ” ఎన్న - వికారకల్పనత్తుక్కు ప్రయోజనమఱియవేణుమ్.

చ్చువాఁడును, అమృతరసధ్యానమ్ - అమృతమువలె భోగ్యముగఁ బ్రకాశించువాఁడును, ఆత్మార్పణార్హమ్ - ఆత్మసమర్పణమునకుఁదగినవాఁడును నైన, చక్రపాణిమ్ - చక్రాయుధమునుధరించిన భగవంతుని, వృతపరిచరణమ్ - కోరబడినదాస్యముకలవానినిగా, జగాద-సాధించిరి.

వ్యా.—(శ్రద్ధేయస్వాఙ్ఘ్రియోగమ్) నిన్ఱ శెమ్మాపాతపఱ్ఱుత్తలై శేర్త్తు - ప్రార్థనీయమాన తన్తిరువడికళ్ సమ్బన్ధత్తైయుడైయనాయ్; (శుభమతికరదమ్) నిన్ఱకழలియానెయ్తఱానక్కృతా - తన్తిరువడికళైప్రాపిక్కుమ్పడిక్కు ఉడానజ్ఞానమాకిఱ కైయైక్కొడుక్కుమవనుమాయ్; (స్తోత్రసామర్థ్యహేతుమ్) నిన్ఱకழలెయ్యాత్తేత్తవరుళ్ శెయ్ - తన్తిరువడికళైయే సర్వకాలత్తిలుమేత్తుకైక్కు సామర్థ్యత్తైక్కొడుక్కుమవనుమాయ్; (స్వార్థీకారోపకారమ్) తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే - స్వార్థమాకవేయుపకరిక్కుమవనుమాయ్; (స్మృతిశమితాన్యాదరమ్) మఱప్పొన్ఱిన్ఱియెన్ఱుమ్ - స్వవిషయస్మృతియాలే యన్యవిషయాదరత్తైశమిప్పిక్కుమవనుమాయ్; (ప్రీతివశ్యమ్) ఎన్ఱుమకిழ్వాళ్ మనైవణఙ్గ - స్వవిషయత్తిలే ప్రీతియైయుడైయవర్కళుక్కు వశంవదనుమాయ్; (ప్రాప్తౌకాలాక్షమత్వప్రదమ్) వారాయుఱఱీప్పాళమలర్క్కీழ్ పేరాతేయాఱవన్దడైయుమ్పడి-స్వప్రాప్తియిలే కాలక్షేపక్షమనాకాతపడి పణ్ణుమవనుమాయ్; (అమృతరసధ్యానమ్) తనిమలర్ విழుఙ్గుమెన్నక్కారక్కనియే- అమృతమ్పోలే యత్యన్తమ్భోగ్యమాకప్రకాశిక్కుమవనుమాయ్; (ఆత్మార్పణార్హమ్) యానేనీయెన్నుడైమైయుమ్ నీయేవానేయేత్తుమ్ - "నానుమెన్నుడైమైయుమున్నతు" ఎన్ఱు సూరికళాలుమేత్తప్పడుకైయాలే యాత్మాత్మీయసమర్పణయోగ్యనుమాయ్; (వైముఖ్యాద్వారయన్తమ్) ఎనైనియుఞ్-పొన్నడిచ్చేర్త్తొన్ఱైవేఱుపోకవెణ్ణాన్ఱుమ్విడలే - ఆశ్రితరైత్తన్ఱిరువడికళిల్ నిన్ఱుమ్ మఱిరాయ్పోకాతపడిపణ్ణుమవనుమాయిరుక్కిఱవెమ్బెరుమానై, "ఎమ్మావీడు" ఎన్ఱిఱదశకత్తిలే కైఙ్కర్యోద్దేశ్యభూతనాక ఆழ்వారరుళిచ్చెయ్తారెన్ఱిదార్. ౨౧

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు, (౧)ఆశ్రితులచేఁబ్రార్థింపఁదగిన తనపాదారవిందములసంబంధముకలవాఁడనియు, (౨)తనపాదారవిందములనుఁబొందుటకు జ్ఞానమనియెడిహస్తమును నవలంబముగనిచ్చువాఁడనియు, (౩) తనపాదపద్మములనుస్తుతించునట్లు సామర్థ్యమునునాశ్రితులకొసంగుచుఁబ్రసాదించువాఁడనియు, (౪) స్వార్థముగనుపకరించువాఁడనియు, (౫) స్వవిషయకస్మరణచేనితరవిషయములయందాదరమునుబోఁగొట్టువాఁడనియు, (౬)తనయందుఁ బ్రీతికలవారలకు స్వాధీనుఁడనియు, (౭)తననుబొందుటకు త్వరనుబుట్టించువాఁడనియు, (౮)ధ్యానించునప్పుడమృతమువలె భోగ్యభూతుఁడనియు, (౯) ఆత్మసమర్పణమునకు యోగ్యుఁడనియు, (౧౦)తనపాదములనువిడిచి విముఖులైపోకుండునట్లాశ్రితులను జేయువాఁడనియు వానికల్యాణగుణములను నీతిరువాయ్మొழி పదిపాశురములచే సాధించుచు భగవంతుఁడు కైంకర్యోద్దేశ్యభూతుఁడని ప్రార్థించిరి. ౨౧.

తి-నూ.— ఎమ్మావీడుమ్ వేణ్డావెన్ఱనక్కు, ఉన్దాళిణైయే। అమ్మావమైయుమెనవాయ్న్దురైత్తనమ్ముడైయ వాழ்ముతలామాఱన్ మలర్త్తాళిణై శూడి। కీழ்మైయకఱ్ఱు నెఞ్జేకిళర్. ౧౯॥

అర్థము.—అమ్మా! - ఓ! స్వామీ!, ఎన్ఱనక్కు - నాకు, ఎమ్మావీడుమ్ - సర్వప్రకారములచేఁ బరిపూర్ణమైన మోక్షమును, వేణ్డామ్. ఉన్దాళిణైయే - నీపాదయుగళమే, అమైయుమ్- అమరియున్నది. ఎనవాయ్న్దు-అనిసమీపించి, ఉరైత్త - సాధించిన, నమ్ముడైయవాழ்క్కు, వాழ்ముతలామ్ - సమ్పత్తునకుఁగారణభూతులగు, మాఱన్ - ఆழ்వార్లయొక్క, మలర్త్తాళిణై - పద్మములవంటిపాదయుగళము, శూడి - (శిరోమాలగాఁ)ధరించి, కీழ்మైయకఱ్ఱు - నీచతనువిడిచి, నెఞ్జే! - ఓ! మనసా!, కిళర్ -వృద్ధినొందుము. ౧౯.

అవ.— (ఎమ్మావీడుమ్) ఇతిల్ - ప్రాప్యనిష్కర్షమ్ పణ్ణినపాశురత్తైయనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఎఙ్గనేయెన్నిల్; పిఱర్క్కు "మోక్షప్రదన్" ఎన్నుమత్తైయుపదేశిక్కిఱవళవిల్, ముతల్, నడువు, ఇఱుతి, ఇవర్ మోక్షత్తైశ్లాఘిత్తుక్కొణ్డుపేశుకైయాలే, "ఇవర్క్కుమోక్షత్తిలే యపేక్షైయుణ్డాయిరుక్కుమో" ఎన్ఱీశ్వరన్ నినైత్తుక్కొణ్డుపోక, తమక్కుకప్పాకత్తాన్ మోక్షము మహాజ్ఞానగర్భమాకైయాలే పురుషార్థమ్" ఎన్ఱు అన్ఱైక్కుత్తుః "పరమపదస్థనాయ్ సుఖిక్కవుమామ్,సంసారస్థనాయ్దుఃఖిక్కవుమామ్ ఎనక్కతిలొరునిర్బన్ధమిల్లై, ఉనక్కుమ్ స్వామిక్కు వేణ్డువదునికవాకప్పడిపణ్ణియరుళవేణుమ్" ఎన్ఱుస్వప్రాప్యత్తైనిష్కర్షిక్కిఱ *ఎమ్మావీట్టిలన్ఱైత్తై "ఎమ్మావీడుమ్ వేణ్డా" ఎన్ఱిరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్నై. ౧౯

వ్యా —. (ఎమ్మావీడుమ్ వేణ్డావెన్దనక్కు స్తాళిణైయేయమ్మావమ్మైయుమెనవాయ్న్దరైత్త) ఎవ్వకైయాలుమ్విలక్షణమాన మోక్షమ్ వేణ్డా, శేషభూతనానవెనక్కు ౧ "యావన్న చరణౌ - శిరసాధారయిష్యామి" ఎన్నుమ్బడి శేషియానదేవరుడైయ అజ్ఘ్రియుగళమేయమ్మైయుమెన్ఱు ఉభయానుగుణమాక ముక్తియైయారాయ్న్దుతలై శేరనిష్కర్షిత్తరుళిచ్చెయ్త. వాయ్న్దెన్ఱు - ఇవ్వర్థత్తిలేపొరున్దియెన్ఱుమామ్. ఇతు -* ఎమ్మావీట్టైయడియేతొడజ్గి అడియొత్తినపడి; నిన్ శెమ్మాపాతపఱ్ఱుత్తలై శేర్త్తు" ఎన్ఱుతొడజ్గి, "ఉన్ పొన్నడిచ్చేర్త్తు" ఎన్ఱు తేత్తలైక్కట్టుత్తానిరుప్పతు. "తాళిణైయే" ఎన్నైయాలే - "తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే" ఎన్నతునూచితమ్; తిరుముడిక్కైయుత్తిరువడికళుక్కుపాదపీఠమాక్కుకిఱ తత్యన్తపారతన్త్ర్యమిఱే. (తమ్ముడైయవాఴ్ముతలామాఱ్ఱ) నమ్ముడైయస్వరూపానురూపమానసమ్పత్తుక్కడియామాఴ్వార్. ఆఴ్వారుడైయ వాఴ్వుక్కడి ౨ "తనియేన్ వాఴ్ముతలే" ఎన్గిఱవీశ్వరనాయిరుక్కుమ్, ఇవరుడైయవాఴ్వుక్కడి ఆఴ్వారాయిరుక్కుమ్. (మలర్త్తాళిణైకూడి)
౩ "కోలమామేన్ శెన్నిక్కున్కమలమన్నకురైకఴలే" "పాతపఱ్ఱుత్తలై శేర్త్తు" ఎన్గిఱపడియే శెవ్విప్పూచ్చూడువార్పోలే పూపోన్ఱ అడియిణైయైచ్చూడి. (కీఴ్మైయఱ్ఱునెఞ్జేకిళర్) తదితరసేవైయాకిఱతాఴ్చ్చియఱ్ఱు ఆఴ్వార్ సేవైయాలేసత్తైపెఱ్ఱు మనస్సే! మయజ్గామల్ మేన్మేలవక్కి శేర్న్దుపోరు. ౧౯.

పెరియజీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—ఓ! సర్వస్వామీ! సాలోక్యసారూప్య సామీప్య సాయుజ్యములనియెడి సర్వప్రకారములచే బరిపూర్ణమైనను మోక్షము నాకపేక్షితము కాదు; సర్వోత్కృష్టమైన నీపాదారవిందములే నాకపేక్షితములు, అని యీతిరువాయ్మొఴియందు నిష్కర్షించి సాదించిన యాఴ్వార్లయొక్క దివ్యపాదారవిందములను శిరసావహించి, ఓ! మనసా! ఇతరసేవయనియెడి నీచతనువిడిచి పైపైయభివృద్ధినొందుము.

ఇరణ్డామ్పత్తిల్ - ఒన్బతాన్దిరువాయ్మొఴి ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఆక - తిరువాయ్మొఴి-౧౯—పాట్టు-౨౧౧.

౧॥ రా ౫-౯౦-౮. ౨॥ ౧౩-౭. ౩॥ ౩౩-౬.

శ్రీః

ఆఴ్వార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

తిరువాయ్ మొழ్ఴి.—ఇరణ్డామ్బత్తు. పత్తాన్దిరువాయ్ మొఴ్ఴి ౧-పా-కిళరొళి వ్యాఖ్యానఙ్గళ్.

మూ.—కిళరొళియిళమై కెడువతన్మున్నమ్ । వళరొళిమాయోన్మరువియకోయిల్ ।
వళరిళమ్పొழிల్శూழ் మాలిరుఞ్జోలై । తళర్విలరాకిచ్చార్వతుశతిరే ॥ ౧॥

అ.— (కిళరొళి) ఇప్పడి తన్నోడుకలన్దరుళిన వెమ్బెరుమాన్ నిన్ఱరుళిన తిరుమలైయై యనుభవిక్కిఱార్.

యాతొన్ఱిలే నిన్ఱరుళుకైయాలే అఙ్గుత్తైప్పోలె వెమ్బెరుమానుడైయ తిరువుడమ్బు అతిశయితమాయ్ అతివర్ధిష్ణువాన వౌజ్జ్వల్యయౌవనాది కల్యాణగుణఙ్గళైయుడైత్తాయిరుక్కుమ్, అఙ్గనేయిరున్దతిరుమాలిరుఞ్జోలైయై, ఉఙ్గళుక్కుకరణపాటవముళ్ళపోతే ఉఙ్గళుడైయ క్లేశమెల్లామ్ తీరుమ్పడి శెన్ఱు భజియుఙ్గళ్; ఇతు పరమప్రాప్యమెన్గిఱార్. ౧.

పన్ని.— పత్తాన్దిరువాయ్మొழிయిల్, కీழ் - పురుషార్థతయా నిర్ణీతమానవత్యన్త పారతన్త్ర్యయుక్తమాయిరున్దుళ్ళ కైఙ్కర్యత్తైయివరపేక్షిత్తపడియే, కాలవిళమ్బమిన్ఱియవాతపడి యిఙ్గేకొడుత్తరుళుకైక్కాక త్తెఱ్కుత్తిరుమలైయిలే యెழுన్దరుళినిఱ్కిఱపడియై ప్రకాశిప్పిక్కక్కణ్డత్యన్తహృష్టరాయ్; అప్రాకృతదివ్యవిగ్రహయుక్తరుడైయ వౌజ్జ్వల్యత్తైయుమ్, ఆభిరూప్యత్తైయుమ్, ఔదార్యత్తైయుమ్, రక్షకత్వత్తైయుమ్, రక్షణోపకరణవత్తైయెయుమ్, ఆశ్రితవ్యామోహత్తైయుమ్, ఆపత్సఖత్వత్తైయుమ్, ఆశ్రితానుకూలతమైయెయుమ్, విరోధినిరసనశీలత్తైయెయుమ్, జ్ఞానప్రదత్వత్తైయుమనుసన్ధిత్తు, "ఏవంవిధనాన ప్రాప్యభూతన్ఱానుమ్ విరుమ్బుమ్పడియాన తిరుమలైయేపరమప్రాప్యమ్" ఎన్ఱు నిష్కర్షిత్తు, ముతలిల్ ఐన్దుపాట్టాలే - తిరుమలైయై ప్రాప్యత్తైయుమ్, మేలిల్ ఐన్దుపాట్టాలే - లౌకికరైయుఙ్గుఱిత్తు అవన్ భోగ్యత్తైయెయుపదేశిత్తు ముడిత్తరుళుకిఱార్. ౧.

అన్వ.— కిళర్ ఒళి ఇళమై (౩) కెడువతన్మున్నమ్ వళర్ ఒళి (౬) మాయోన్ మరువియ కోయిల్ (౯) వళర్ ఇళమ్ పొழிల్ (౧౨) శూழ் మాలిరుఞ్జోలై తళర్వు (౧౪) † ఇలరాకి శార్వతే శతిర్. (౧౫)

పన్ని— ముతల్పాట్టిల్, నిరతిశయౌజ్జ్వల్యవిశిష్టనాన సర్వేశ్వరన్ విరుమ్బిన తిరుమలైయే ప్రాప్యమెన్గిఱార్.

కిళర్న్దువరుకిఱ, జ్ఞానౌజ్జ్వల్యత్తుక్కు యోగ్యత్తైయుణ్డాన, యౌవనారమ్భరూపమానవిళమై, (౩) విషయాన్తరగతమాయ్ క్కెడువతఱ్కుమున్నే, ఆశ్రితార్థమాక విఙ్గేయెழுన్దరుళినపిన్పు వళర్న్దువరుకిఱ, శీలసౌలభ్యాది గుణౌజ్జ్వల్యత్తైయుడైయ, (౬) ఆశ్చర్యరూపనాన సర్వేశ్వరన్, పొరున్దివర్త్తిక్కిఱ, దివ్యస్థానమాయ్, (౯) వళరానిఱ్కుమ్ శెయ్ తే, ఇళమైయైయుడైత్తాన, పొழிల్ కళాలే, (౧౨) శూழప్పట్టు, అత్తాలే "మాలిరుఞ్జోలై" ఎన్ఱు తిరునామమాన తిరుమలైయై, ప్రయోజనాన్తరసమ్బన్ధమాకిఱతళర్త్తి, (౧౪) అన్ఱియు, ప్రాపిక్కుమతువే,

† ఈడుపదినాఱాయిరప్పడియిల్ "ఆకిచ్చార్వతు" ఎన్ఱుపాఠమ్.

శతిర్. (౧౨) "ఇతొழியప్రయోజనాన్తరముణ్డు" ఎన్ఱిరుక్కై - ఇళ్మైయెన్ఱుకరుత్తు. చేతనర్ ౧ * బాల్యత్తిలేవివేకాత్తాక్క శాయ్ కొణ్డనన్యప్రయోజనరాయ్ ప్పవ్ఱు మితుశతిఉయెన్ఱు తన్దిరువుళ్ళత్తైక్కుఱి త్తురైత్తారాయిరుక్కిఱతు. ౧.

అవతారిక.—క్రిందితిరువాయ్ మొழియందు నిష్కర్షింపఁబడిన ప్రాప్యమును బొందుటకై తిరుమాలిరుఞ్జోలయనియెడి తిరుమలను నా ళ్వార్లాశ్రయించుచున్నారు. ౧.

అర్థము — వర్ధిల్లుచున్న జ్ఞానమునకు (యోగ్యతకల) చిన్నతనము (3) చెడిపోవుటకుమునుపు పెరుగుచున్న కాన్తికల (౬) ఆశ్చర్య భూతుఁడైన (సర్వేశ్వరుఁడు) అమరియున్న స్థానమును(౯)వృద్ధినొందియున్నను లేతవియైన తోటలచేసమృద్ధమైన (౧౨) మాలిరుఞ్జోలయని యెడి తిరుమలను (ప్రయోజనాన్తరసంబంధమనియెడి) అనర్థము (౧౫) లేనివారై పొందుటయే చాతుర్యము. (౧౭). ౧

ఈ.—"కీழ్ ౨* ఎమ్మావీట్టిలేనిష్కర్షిత్తప్రాప్యమ్ పెఱుకైక్కు త్తిరుమలైయై యాశ్రయిక్కిఱార్" ఎన్ఱుఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్ తారాక త్తిరుమాలైయాణ్డాన్ పణిక్కుమ్బడి. ఎమ్బెరుమానార్, 'అజ్ఞనల్ల, ఇవర్ పట్టుత్తోఱుమ్ 3 'ఒల్లై,' ౪ 'ఒల్లై' ఎన్ఱుమ్, ౫ 'కాలక్కழివుశెయ్యేల్, ఎన్ఱుమ్ - త్వరిక్కప్పుక్క వాఴే, 'నవ క్కుమఱివిత్తునాముమివర్ కారియఙ్జెయ్యక్కడవతాకవఱుతియిట్టాల్, 'శరీరసమనన్తరమ్ పేఱుతప్పాతు' ఎన్ఱ ఱుతియిట్టిరుక్కలాయిరుక్క, ఇవరిప్పడిత్వరిక్కిఱతు ఇశ్శరీరత్తోడేనామడిమైకొళ్ళవేణుమెన్ఱుపోలే యిరున్దతు ఇనియివర్ క్కునామ్ నినైత్తపడి పరిమాఱుకైక్కేకాన్తమానదేశమేతో' ఎన్ఱు ౬*కాలత్తాదేనడన్దుక్కిప్పార్ త్తువరచ్చెయ్ తే 'ఇవ్విడమ్ కాలవకాన్తస్థలమాయిరున్దతు' ఎన్ఱుతిరుమలైయిలే సన్నిధిపణ్ణియరుళి,'నాముమక్కు ముకన్దరుకైక్కాకవన్దునిన్ఱోమ్, నీరిజ్జేవన్దునినైత్తవకైకళెల్లామ్ పరిమాఱియనుభవియుమ్, ఎన్ఱు తెఱుత్తి మలైయిలేనిఱ్కిఱనిలైయైక్కాట్టికొడుక్క, ఇవరుమత్తైయనుసన్ధిత్తు; భగవాన్ పాప్త్యనానాల్ అవన్ వర్ త్తిక్కుమ్ దేశముమ్ ప్రాప్యమాకక్కడవతిఴే; అత్తాలే, తిరుమలైయోడు, అత్తోడుశేర్న్దఅయన్మలైయోడు పుఱమలైయోడు, తిరుప్పతియోడు, పోమ్వழியోడు, 'పోకక్కడవోమ్' ఎన్ఱుతుణియుమ్ తుణివోడువాశియ అప్రాప్యాన్తర్గతమా యనుభవిత్తు ఇనియరాకిఱార్" ఎన్ఱు.

జీ-అ.—కీళ్ రొళిప్రవేశే, ౭ "శార్వతుశతిర్" ౮ "అడైవతుతిఱమ్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ ప్రాపకపరమాక వాళవన్దార్ నిర్వాహః "ఎఴువతుపయన్" ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ ప్రాప్యపరమాక వెమ్బెరుమానార్ నిర్వాహమ్. నమక్కుమఱివిత్తెన్ఱతు - ౯ "తనక్కేయాక ఇత్యాదియైప్పఱ్ఱ. ౧౦ "విడలిల్ శక్కరత్తణ్ణలై" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (నాముమివర్ కార్యమ్ శెయ్యక్కడతాక వఱుతియిట్టాలెన్ఱతు) కా ఏకాన్తస్థలమెన్ఱవిషత్తిలే - ౧౧ "అయిరమాఱుకళుమ్" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్ పాట్టుక్కళిన్ ప్రమేయమ్ (భగవానిత్యాది). అయన్ మలై-అళల్ మలై, అతావతు - తత్సమ్బన్ధమేనిరూపకమాకచ్చేర్న్దిరుక్కిఱమలైయెన్ఱపడి. పుఱమలై-తత్సమీపస్థితమానమలై. ఇనియరాకిఱా రెన్ఱతుక్కు-ఇనియరాయ్ పరోపదేశమ్బణ్ణుకిఱారెన్ఱుకాట్టికొళ్ళ్వతు

అ అ-వి.— ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తుక్కు - ౯ "కిఱి" ఎన్ఱఉపదత్తిలేనోక్కు.——తిరుమలైయిల్ నిలైయైక్కాట్టికొడుత్తానాకిల్, అవనైయనుభవిక్కిఱమాత్రమన్ఱిక్కేతిరుమలైముతలానవఱ్ఱై చ్చొల్లియాశ్రయిక్క చ్చొల్లువానెన్నెన్న (భగవాన్ ప్రాప్యనా లెన్ఱుతొడఙ్గి).

ఈ.-ముత్తాట్టు. తిరుమలైయైప్రాప్పిక్కైయే ఇవ్వాత్మావుక్కు నిరతిశయపురుషార్థమెన్గిఱార్.

(కిళరొళియిళమైయిత్యాది) "తిరుమలైయైయాశ్రయియుఙ్గోళ్" ఎన్నార్; "శెయ్కిఱోమ్" ఎన్నాఱియిరున్దార్కళ్; కెడువిరాళ్ ఎత్తైవిశ్వసిత్తుత్తాన్ నీఙ్గళాఱియిరుక్కిఱతు; ౧ * వయోస్యాప్యాతివర్తతేయన్తో, ౨* వాళ్కళాకినాళ్కళ్ శెల్లవన్తోసీఙ్గళాఱియిరుక్కిఱతు-కళ్ళిన్దపరువత్తైయుఙ్గళాలేతాన్ మీట్కప్పోమో? (కిళరొళియిళమైయెన్ఱతు) మానసశ్రద్ధైయాయ్, పిఱన్దశ్రద్ధైయితిల్ నిన్ఱుమ్ మాఱివిషయాన్తరత్తిలే పిఱప్పతుక్కునన్నే. ఒరువనుక్కొరువిషయత్తిలే ఒరుకాల్ శ్రద్ధైపిఱక్కుమ్, అవన్దనక్కే యవ్విషయత్తిలే అశ్రద్ధైపిఱక్కక్కడవతాయిరుక్కుమ్; ఆక, పిఱన్దరుచిమాఱువతఱ్కుమున్నే ఎన్నుతల్. అఙ్గనన్ఱిక్కే, "ప్రాప్యమ్" ఎన్నుమ్ప్రతిపత్తిపిఱన్దాలుమ్, కరణపాటవమిల్లైయే" ఎన్నుకైవాఙ్గవేణ్డాతపడి, కరణపాటవముళ్ళపోతే యెన్నుతల్; ౩ "బాల్యేక్రీడనకాసక్తాః" ఎన్నా, "తస్మాద్బాల్యేవివేకాత్మాయతేత" ఎన్నానిన్ఱతిఱే. (వళరొళి) స్వతఃవృద్ధియైయుడైయదిన్ప్రకాశత్తైయుడైయ విలక్షణతత్త్వమానుదేశస్వభావమ్. నాళ్శెల్ల నాళ్శెల్ల వళరానిన్ఱుళ్ళ పుకళైయుడైయస్థలమ్, ఆశ్చర్యశక్తియుక్తనాన సర్వేశ్వరన్, అవతారఙ్గళ్ పోలే తీర్థమ్ ప్రసాదియాతే నిత్యవాస

ఈ-ఉ. ముతలాట్టు (కిళరొళియిత్యాది) "తార్వతుం తిర" ఎన్ఱత్తైప్పర్యవతారికై (తిరుమలైయైయిత్యాది).

ఆశ్రయణీయనిర్ణయత్తిలే "యున్నుమ్" ఎన్ఱతుక్కునతాత్కాలికధనముఖేన "ఇళమై" ఎన్ఱు - పరువమాకవర్థమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (తిరుమలైయైయాశ్రయియుఙ్గోళిత్యాది). "ఇళమై కెడువతినున్నమ్" ఎన్నుమ్పోతు - అవర్కళాఱియిరున్దార్కళెన్నుమతు సిద్ధమాకైయాలే యత్తైక్కాట్టుకిఱార్ (శెయ్కిఱోమెన్నాఱియిరున్దార్కళిత్తు). ఇళమై-బాల్యమ్. ఇతుకెడుమెన్ఱతుక్కుప్రమాణద్వయమ్ (వయోస్యాఇత్యాది) యుద్ధకాణ్డేపఞ్చమే, "సమేవమానాఙ్గనిమానతేన మేదుఃఖమ్ ... తేలివా । ఏతదేవానుశోచామివయోస్యాప్యాతివర్తతే". (వాళ్కళాకియిత్యాది) తిరుచ్చన్దవిరుత్తమ్. వాళ్కళాకినాళ్కళ్ శెల్లవెన్నుతల్, ఆయుష్యచ్ఛేదిక్కవాళ్కళాకియెన్నుతల్. వాళ్ - ఆయుధమ్. ప్రమాణద్వయత్తుక్కుమ్ భావమ్ (కళ్ళిన్దపరువత్తైయిత్యాది). ఇనుంచప్రమాణద్వయమ్ కరణపాటవదశాగమాత్ పూర్వమిత్యస్మిన్నర్థఇతిద్రష్టవ్యమ్. ౪ "ఒళికాళ్ విశేషుక్కు" ౫ "... విశేషుక్కు" ఎన్ఱిఱపడియే, "ఒళి" ఎన్ఱు-జ్ఞానమాయ్, తదవస్థావిశేషమాన విచ్ఛేదయిచ్చొల్లి, "ఇళమై" ఎన్ఱతు-తెరుమప్రమాణ... శ్రద్ధైయాకచ్చొల్లి, అతుతానిచ్ఛయాపజ్ఞానప్రసృతిద్వారమాన మనోజన్యమాకైయాలే మానసశ్రద్ధైయెన్గిఱార్ (కిళరొళియిళమైయెన్ఱతిత్యాది). పిఱన్దశ్రద్ధైయెనుమ్ ... పిఱన్దశ్రద్ధై. ఇతినిన్ఱుమ్ - భగవద్విషయత్తిల్ నిన్ఱుమ్. అప్పడిశ్రద్ధైపిఱన్దాల్ తిరుమ్బిప్పోకామల్ (ఒరువనుక్కిత్యాది). యాద్వా, మానసశ్రద్ధై రాగప్రవృత్తిలే యెమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తుక్కుచ్చేరభావమ్(ఒరువనుక్కిత్యాది). ఎమ్బారుమానార్ నిర్వాహత్తుక్కుచ్చేరపదువమస్త పక్షత్తిలుమర్థాన్తరమ్ (అఙ్గనన్ఱిక్కేయిత్యాది). కిళరానిన్ఱవొళియైయుడైయవిళమైయెన్ఱపడి. ... కరణపాటవదశాగమాత్పూర్వమితియావత్. "కిళర్న్దవరుకిఱ జ్ఞానోజ్జ్వల్యత్తుక్కుయోగ్యత్తైయుణ్డాన ... విషయాన్తరగతిమాయ్ కెడువతఱ్కుమున్నే" ఎన్ఱురైయిలర్థమ్. "ఇళమైకెడువతఱ్కుమున్నమ్" ఎన్ఱిఱే ... సరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (బాల్యేక్రీడనకాసక్తాఇత్యాది) ప్రథమేంశేసప్తదశేబాలాన్ప్రతి ప్రహ్లాదః, "బాల్యే క్రీడనకాసక్తా యౌవనే విషయోన్ముఖాః । అజ్ఞానయన్త్యశక్త్యాచ్చవార్ధకం సముపస్థితమ్ । తస్మాద్బాల్యేవివేకాత్మాయతేతశ్రేయసే" ... "తస్మాద్బాల్యే" ఎన్ఱిఱవిడత్తిలే - క్రీడాహేతువాన శైశవముమన్ఱిక్కే, విషయప్రావణ్యహేతువాన యౌవనముమన్ఱిక్కే, ... భాల్య యౌవనసన్ధివివక్షితమానాప్పోలే, "కిళరొళియిళమై" ఎన్ఱవివత్తిలుమ్-బాల్యయౌవనసన్ధియైచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱుకరుత్తు. "వళరొళి" ఇత్యాద్యర్థః, "ఒళి" ఎన్నుమళవుక్కుమ్ శబ్దార్థమ్ (నాళ్శెల్లవిత్యాది). స్వతోవృద్ధితుడే. ... వాక్యమ్-... నుమానార్థమ్ (నాళ్శెల్ల నాళ్శెల్లవితి). (తీర్థమ్ప్రసాదియాతే) తీర్థత్తుక్కునన్తరమ్తిరునాళ్ పడి సమాప్తియామాప్పోలే

ఆ ఆ వి...ఇతిల్ నిన్ఱుమ్ ... నిన్ఱుమ్. మనస్సుచఞ్చలమాకైయాలే మానసశ్రద్ధైయుమ్ నిలైనిల్లాతెన్ఱుకరుత్తు.— ౬ "అవికారాయ"

౧॥ యు-కా-ఎ-౧. ౨॥ తిరుచ్చ-వి-౧౧౨. ౩॥ వి-పు ౧-౧౭-౭౫.
౪॥ ౩-౧-౮-౯౪. ౫॥ ౨-౧-౮-౧. ౬॥ వి-పు-౧-౨-౧.

ఈ.—మ్బణ్ణుకిఱదేశమ్. (వళరిళమ్పొழిల్ శూழ్ మాలిరుఞ్జోలై) అడిమైశెయ్కిఱవర్కళ్ *కిళరొళియిళమైయైయుడైయవర్కళ్, అడిమైకొళ్ళుకిఱవన్ *వళరొళిమాయోన్, అడిమైశెయ్కిఱదేశమ్ వళరిళమ్పొழిల్ శూழ్ మాలిరుఞ్జోలై, ఆక, ఇప్పడియడిమైశెయ్యుమవనుమ్' అడిమైకొళ్ళుమవనుమ్, అడిమైశెయ్యుమ్ దేశముమొత్తపరువమాయాయిర్రిరుప్పతు. వళరవళర ఇళప్పతిత్తు చ్చెల్లానిఱ్కుమాయిర్రుశోలై. (తళర్విలరాకిల్) ౧"యస్మిహూర్తంక్షణంవాపి" ఇత్యాది. సర్వప్రకారత్తాలుమ్ వరుమనర్థమాకిఱతు - తిరుమలైయైక్కిట్టామైయెన్నిరుక్కిఱార్. «తిరుమలైప్రాప్యమ్" ఎన్నుమ్ బుద్ధిపిఱన్దులభిక్కైక్కు విరోధియాయ్ వరుమనర్థభాగికళన్నియే ఒழியవేణ్డిల్. (శార్వతుశతిరే) తిరుమలైయైక్కిట్టుమితువే ఇవ్వాత్మావుక్కుచ్చతిర్; అల్లాతవైయెల్లామిళిమ్బు. "కణ్ణుక్కిలక్కానవిషయఙ్గళైవిట్టువేత్తే శిలవర్రైప్పెఱుకైక్కుయత్నియానిన్ఱకోళ్" ఎన్నునీఙ్గళ్ నినైత్తిరుక్కుమతువేయిళిమ్బు; ఇతువేశతిర్. ౧.

జీ-అ.—యాకాతే. పదచ్చేర్త్తియాలే పరమపదసామ్యమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అడిమైశెయ్కిఱవర్కళిత్యాది). "వళర్" ఎన్నువైత్తు, "ఇళమై" ఎన్నతుక్కర్థమ్ (వళరవళరవిత్యాది). ఇళకిప్పతిత్తుచ్చెల్లానిఱ్కుమ్-బాల్యమేవృద్ధియడైయానిఱ్కుమ్.

"తళర్విలరాకిచ్చార్వతుశతిర్" ఎన్నైయాలే - శారాతపోతు తళర్వెన్నువివక్షిత్తు, అతుక్కుప్రమాణమ్ (యస్మిహూర్తమిత్యాది). "యస్మిహూర్తంక్షణం వాపివాసుదేవోనచిన్త్యతే। సాహానిస్తన్మహచ్ఛిద్రంసాభ్రాన్తిస్సాచవిక్రియా". ఇత్తాల్ - తిరుమలైయైక్కిట్టామైయే తళర్వెన్నపడి. ఆళవన్దార్, ఎమ్పెరుమానార్, ఇరువరుడైయనిర్వాహానుగుణమాకక్రమేణార్థద్వయమ్ (సర్వప్రకారత్తాలుమిత్యాదివాక్యద్వయేన). తళర్విలరాకిల్ - తళర్విల్లాతవర్కళాకవేణ్డిల్. దుఃఖభాగికళన్నిక్కే యొழியవేణ్డిలెన్ను మున్నినవర్థమ్; తళర్వు - దుఃఖమ్. అనర్థభాగికళన్నిక్కే యొழியవేణ్డిలెన్ను ద్వితీయార్థమ్. ఇన్దపక్షత్తిలే, "తళర్వు" ఎన్ను - దుఃఖహేతువానపాపత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. తిరుమలైయైచ్చారామైయాకిఱదుఃఖభాగికళన్నిక్కేయొழியవేణ్డిలెన్ను మున్నినపక్షత్తిలేశబ్దార్థమ్; తిరుమలైయైక్కిట్టుకైక్కువిరోధియానపాపభాగికళన్నిక్కేయొழியవేణ్డిలెన్ను ద్వితీయపక్షత్తిలేశబ్దార్థమ్. శతిర్ - చాతుర్యమ్. "శార్వతే - శతిర్" ఎన్నన్వయిత్తు, అవధారణత్తుక్కర్థమ్ (అల్లాతవైయిత్యాది). ఇళిమ్బు - దైన్యమ్. వివరణమ్(కణ్ణుక్కిత్యాది). ఇప్పాట్టిల్ ప్రాపకపరమాయుమ్ ప్రాప్యపరమాయుమిరున్దుళ్ళ వాక్యఙ్గళైయుభయనిర్వాహానుగుణమాకక్కణ్డుకొళ్వతు. శోయిలాన - మాలిరుమ్శోలైయెన్ను, "శోయిల్" ఎన్నతు - మాలిరుమ్శోలైక్కు విశేషణమ్. శోలై - శోలైయై. క్రమేణాన్వయః. ౧.

అ-అ-వి.—ఇత్యుచ్యమానవస్తునః తేజోభివృద్ధౌహేతుః (స్వతోవృద్ధిక్షయాదీతి) ——యథా ౨"తెళివిశుమ్బు" ఇత్యుచ్యమానదేశవిశేషే, ౩"అప్రాకృతతనుర్దేవోనిత్యాకృతిధరోయువా" ఇత్యుచ్యమానకైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధీ, కైఙ్కర్యకర్తారశ్చపఞ్చవింశతివార్షికాభవన్తి, తత్రైవాత్రాపివర్తత ఇత్యభిప్రాయేణాహ (అడిమైశెయ్కిఱవర్కళిత్యాది). ౧.

ప్ర-తి.—(కిళరొళియిత్యాది). (కెడువతన్నున్నమ్) యుద్ధకాణ్డేపఞ్చమే, "నమేదుఃఖంప్రియాదూరే నమేదుఃఖం*హృతేతిచ। ఏతదేవానుశోచామివయోస్యాహ్యతివర్తతే॥ ౫౫॥".—— ప్రథమాంశేసప్తదశేగురుకులేవసన్బాలాన్ప్రతిప్రహ్లాదః, "ఏవందురాశయాక్షిప్తమానసఃపురుషస్సదా। శ్రేయసోభిముఖంయాతినకదాచిత్పిపాసితః॥ ౭౪॥ బాల్యేక్రీడనకాసక్తాయావనేవిషయోన్ముఖాః। అజ్ఞానయన్త్యశక్త్యాశ్చవార్ధకంసముపస్థితమ్॥ ౭౫॥ తస్మాద్బాల్యేవివేకాత్మాయతేతశ్రేయసేసదా। బాల్యయౌవనవృద్ధాద్యైర్దేహభావైరసంయుతః॥ ౭౬॥".—— (తళర్విలరాకిల్) "యస్మిహూర్తంక్షణంవాపివాసుదేవోనచిన్త్యతే। సాహానిస్తన్మహచ్ఛిద్రంసాభ్రాన్తిస్సాచవిక్రియా". ౧.

---

* "హృతేతివా" ఎన్నుపాఠాన్తరమ్.

తిరుచ్చన్దవిరుత్తమ్ - నూఱ్ఱిప్పన్నిరణ్డామ్పాట్టు. వాళ్కళాకినాళ్కళ్ శెల్లనోయ్ మైకున్ది మూప్పెయ్తి । మాళునాళతాతలాల్ వణజ్గి వాఴ్త్తెన్నెఞ్జమే । ఆళతాకునన్మైయెన్నునన్మణర్న్దతన్ది యుమ్ । మీళ్విలాతపోకనల్క వేణ్డుమాలైపాతమే.

తాత్పర్యము.—ఓ ! మనసా ! నీకు జ్ఞానమభివృద్ధినొందుటకు యోగ్యమైన యౌవనారంభము విషయాన్తరములయందాసక్తమై చెడి పోవుటకుమునుపే నీవు ప్రయోజనాన్తరములనువిడిచి నిరతిశయసుందరదివ్యమంగళవిగ్రహవిశిష్టుఁడైన సర్వేశ్వరుఁడు వేంచేసియున్న తిరుమాలిరుఞ్జోలనుబొందుము; ఇదియేనీకుఁబరమపురుషార్థము. ౧.

మూ.—శతిరిళమడవార్ తాழ్చ్చియైమతియాతు । అతిర్కురల్శజ్గత్తழకర్తజ్గోయిల్ ।
మతితవழ్కుడుమి మాలిరుఞ్జోలై । పతియతువే త్తియెழువతుపయనే ॥ ౨॥

ఆ.—(శతిరిళమడవార్) ప్రాకృతవిషయజ్గళిల్ ప్రావణ్యత్తైవిట్టు, ప్రతికూలహృదయభేదకమాన దివ్యధ్వనియైయుడైత్తాన శ్రీపాఞ్చజన్యత్తైయేన్దుకైయాలేనిరవధికమానవழకై యుడైయనాయ్, అత్తాలే "అழకర్" ఎన్నుమ్తిరునామత్తైయుడైయనాన పెమ్బెరుమానుక్కు కోయిలాయ్, పరిపూర్ణచన్ద్రమణ్డలత్తాలే యలజ్కృతమానశిఖరజ్గళైయుడైత్తాన తిరుమాలిరుమ్శోలైప్పతియైయే త్తియెழుజ్గళ్; అతువే పరమప్రయోజనమెన్గిఱార్. ౨.

అన్వ.—శతిర్ ఇళమ్ మడవార్ (3) తాழ్చ్చియై మతియాతు అతిర్కురల్ (౬) శజ్గత్తు అழకర్ తజ్గోయిల్ (౯) మతి తవழ్ కుడుమి (౧౨)- మాలిరుఞ్జోలై పతి అతు (౧౫) ఏత్తి ఎழువతే పయన్. (౧౭).

పన్ని.—అనన్తరమ్, అழకరుడైయ తిరుమలైయోడు శేర్న్ద తిరుప్పతియై యేత్తుమతే ప్రయోజనమెన్గిఱార్.

అర్థానురూపమాకవుమ్ స్వదోషత్తుక్కీడాకవు మొతుక్కియురుమ్బుకొడుక్కుజ్గతిరైయుడైయరాయ్, ఇళమైయాలేమతిమయక్కు శెల్లామైతోన్ఱవిరుక్కుమ్, స్త్రీకళుడైయ,(3)తాழ్చ్చితోన్ఱవిరుక్కుముక్తిచేష్టితాదికళై, ప్రీతిపణ్ణాతే, సంశ్లేషజనితప్రీతియాలేముழజ్గుకిఱ, (౬) శ్రీపాఞ్చజన్యత్తైయుడైయరాకైయాలేనిరతిశయసౌన్దర్యత్తైయుడైయ, అழకరుక్కు, అసాధారణస్థానమాయ్, చన్ద్రనానవన్, తవழు మ్బడియోజ్గిన, శిఖరశిఖైకళైయుడైత్తాన, (౧౨) తిరుమలైయిల్, తిరుప్పతియాకిఱ, ప్రసిద్ధస్థలత్తై, (౧౫) స్తోత్రమ్బణ్ణి, ఉజ్జీవిక్కైయే, ప్రయోజనమ్. (౧౮) ఇతువుమ్ - నెఞ్జునోక్కియురైత్తల్. ౨.

అర్థము.—చాతుర్యముకలవారును యౌవనముకలవారునునైన స్త్రీలయొక్క (3) నీచవ్యాపారములను గౌరవింపక గంభీరశబ్దముకల (౬) శంఖమునుధరించిన అழకరికి వాసస్థానమును (౯) చంద్రుఁడు ప్రాకునట్టి శిఖరములుకల (౧౨) మాలిరుఞ్జోలయందు తిరుపతియనియెడి ప్రసిద్ధస్థలమును (౧౫) స్తుతించి ఉజ్జీవించుటయే ప్రయోజనము (౧౭). ౨.

ఈ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు. తిరుమలైయోడు శేర్న్ద శ్రీపతియైక్కిట్టుకైయే పరమప్రయోజనమెన్గిఱార్. అన్ఱిక్కే తిరుమలైతన్నైయే శొల్లుకిఱతాతల్. అన్ఱిక్కే, తిరుప్పతియైయాతల్.

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్పాట్టు (శతిరిత్యాది) "మాలిరుమ్శోలైశేర్న్దపతి" ఎన్ఱువివక్షిత్తు - మున్దినవనతారికై. శ్రీపతియై - తిరుప్పతియై. "మాలిరుమ్శోలైయాకిఱ - పతి" ఎన్ఱు (తిరుమలైతన్నైయేశొల్లుకిఱతాతల్) (తిరుప్పతియైయాతల్) ఎన్ఱు శిలశ్రీకోశజ్గళిలిరున్దతాకిల్ - మున్దినవర్థవివరణమెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు.

ఈ.—(శతిరిళమడవార్ తా'ళ్చ్చియైమతియాతు) శతిరిళమడవార్ విషయమాకనీఙ్గళ్ పణ్ణుమ్ తాళ్చ్చియై ఒన్రాకబుద్ధిపణ్ణాతేయెన్నుతల్. శతిరిళమడవార్ తాఙ్గళ్ పణ్ణుమ్తాళ్చ్చియైమతియాతేయెన్నుతల్. మతిత్తాల్ ప్రయోజనమిల్లామైయేయన్రు, మేల్ నరకమ్, ఇఙ్గుశిష్టగర్హై; ౧"భక్తానామ్" ఎన్నుపరార్థమాయ్, నిరతిశయభోగ్యమాయిరుక్కుమ్ విషయమన్రే. శతిరైయుడైయరాయిరుప్పర్కళ్ - పిఱైయైయకప్పడుత్తికొణ్డిరుక్కై క్కీడానవిరకైయుడైయరాయిరుప్పర్కళ్. శెత్తుక్కాట్టవుఙ్గూడవల్లరాయిరుక్కై. శతిరైయుమ్ పరువత్తినిళమైయైయుఙ్గాట్టియాయిర్ప్రకప్పడుత్తువతు. కీఴ్రే "కిళరొళియిళమై" ఎన్రతే, అప్పరువఙ్గణ్డవిడత్తేయిఙ్గుత్తుకొణ్డిరుక్కుమ్ ముతలైకళాయిర్గువిషయఙ్గళ్. (అతిర్కురలిత్యాది) తిరుక్కైయిల్ స్పర్శత్తాలేయెప్పోతు ముళఙ్గానిన్రుళ్ళ శ్రీపాఞ్చజన్యత్తై త్తిరుక్కైయిలేయుడైయరాయ్ అచ్చేర్త్తియాలే అతుతన్నైయేతమక్కు త్తిరునామమాకవుడైయవర్, "ఆశ్రితరక్షణత్తుక్కుప్పాఙ్గానిలమ్" ఎన్నుతిరువుళ్ళత్తాలేవిరుమ్బి, "ఎన్నతు" ఎన్రాదరిత్తువర్తిక్కుమ్ కోయిల్.

(మతితవళ్కుడుమి) శూల్త్తోణ్డుకళ్ శురమేఱుమాప్పోలే, చన్ద్రికతవళ్న్దిరానిన్రుళ్ళ శిఖరత్తైయుడైయ తిరుమలై. మాలిరుఞ్జోలైయాకిఱ - పతియెన్నుతల్, మాలిరుఞ్జోలైయిల్ - పతియెన్రు - తిరుప్పతియైచ్చొల్లు

జీ-అ.—"శతిరిళమ్" ఇత్యాదియినర్థద్వయత్తుక్కుమ్, ౨ "పణిమిగ్గతిరువరుళ్" ౩"పాణ్డేకవణ్డైయుమ్" ఇత్యాదియైనినైప్పతు. తాళ్చ్చి- ఇళ్రితొళ్రిల్. మతియాతే - ఎణ్ణాతే. మేల్నరకమెన్రవిడత్తిలే - ౪"ముహూర్తార్ధసుఖాస్వాదలుబ్ధానామకృతాత్మనామ్ । అనేకవర్షకోటీషుదుఃఖదంకర్మజాయతే" ౫ "శమ్పాచలంబహుళదుఃఖమనర్థహేతుః" ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్. నరకావహత్వాదిమాత్రమన్రిక్కేదుర్ఘటత్వాదికమప్యాహ (భక్తానామిత్యాది) జితన్తాయామ్, "నతేరూపంనచాకారోనాయుధానినచాస్పదమ్।తథాపిపురుషాకారోభక్తానాంత్వం ప్రకాశసే". ఆక, ప్రయోజనశూన్యత్వనరకావహత్వశిష్టగర్హితత్వదుర్ఘటత్వాభోగ్యత్వాదిదోషేణదుష్టమెన్రపడి. భక్తానామిత్యాదివాక్యమ్ - ద్వితీయార్థానుగుణమ్, ద్వితీయార్థానుగుణమాహ (శతిరైయుడైయారిత్యాది). పిఱైయైయకప్పడుత్తికొణ్డిరుక్కైక్కాక వెన్రపడి. చాతుర్యత్తినుడైయ చరమావధియైక్కాట్టుకిఱార్ (శెత్తుక్కాట్టవుమిత్యాది). విశ్లేషప్రసఙ్గాదావితిభావః. ఇళమైక్కుభావమ్ (కీఴేకిళరొళియిత్యాది). అతిర్కురల్శఙ్గత్తు - అతిరానిన్రుళ్ళధ్వనియైయుడైయ శఙ్ఖత్తైయుడైయవెన్రపడి. అతుతన్నైయేతమక్కుత్తిరునామమాక-"శఙ్గత్తళ్రకర్" ఎన్రేతిరునామమ్. "తఙ్గోయిల్" ఎన్రతుక్కుభావమ్ (ఆశ్రితరక్షణేత్యాది). "అతిర్కురల్", "మతితవళ్" ఎన్రవిడత్తిలే - ౬ "శశధరరిఙ్ఖణాఢ్యశిఖమ్" ఇత్యాదిశ్లోకమనుసన్ధేయమ్. శూల్త్తోణ్డుకళ్ - గర్భిణిస్త్రీకళ్. శురమ్ - మలై. పతి - స్థానమ్. "ఏత్తి" ఎన్ర

అ-అ-వి.—"మాలిరుఞ్జోలైప్పతియతువేత్తియెళ్రువతుపయన్" ఇత్యభిధానాత్ - తత్ప్రతికోటిత్వేన. విషయప్రావణ్యస్యాప్రయోజనత్వమాత్రముచ్యతఇవభాతి; తాంభ్రాన్తింవ్యావర్తయతి (మతిత్తాలితి).——— ౫ "శమ్పాచలంబహుళదుఃఖమనర్థహేతురల్పీయఇత్యపివిరుప్తిషుదృష్టదోషమ్ । దుర్వాసనాద్రఢిమతస్సుఖమిన్ద్రియోత్థం హాతుంనమేమతిరలం వరదాధిరాజ" ౭ "అఙ్గారసదృశీనారీఘృతకుమ్భసమఃపుమాన్ ।తస్మాన్నారీషుసంసర్గందూరతః పరివర్జయేత్" ఇత్యాదికమనుసన్ధేయమ్ (నిరతిశయభోగ్యమాయిరుక్కుమ్) ౮ "యత్రనాన్యత్పశ్యతినాన్యచ్ఛృణోతి" ఇత్యాది, ౯ "పరిజనపరిబర్హాభూషణాన్యాయుధాని".——"శతిరిళమడవార్తాళ్చ్చియైమతియాతు" ఇతిప్రతిషేధస్యాత్రకః ప్రసఙ్గఇత్యత్రాహ (కీఴేకిళరొళియిళమైయితి) ౯ "యావనంద్రవ్యసమ్పత్తిః ప్రభుత్వమవివేకితా।ఏకైకమప్యనర్థాయకిముయత్రచతుష్టయమ్".—(అళ్రకర్) ౧౦ "సఞ్జ్ఞాసున్దరమఙ్ఘ్రిసున్దరమహోభాస్వత్కటీసున్దరం భూషాసున్దరమిన్దిరాలయలసద్వక్షస్థలీసున్దరమ్ । కాన్తస్రగ్భుజసున్దరంస్మితలసచ్ఛ్రీశాలివృక్సున్దరంకింప్రత్యఙ్గముపాస్మహేవనగిరౌసర్వాత్మనాసున్దరమ్" ౧౧ "ఎళ్రిలుడైయవమ్మనై" ఇత్యాది.——ఏతేనచ, (ఆశ్రితరక్షణత్తుక్కుప్పాఙ్గాన) ఇతివాక్యేనచ, పూర్వోక్తస్య "భక్తానామ్" ఇతివాక్యస్య - "అతిర్కురల్శఙ్గత్తళ్రకర్తమ్కోయిల్" ఇత్యత్రహృదయమితిసూచ్యతే.——(మతితవళ్కుడుమి) ౬ "శశధరరిఙ్ఖణాఢ్యశిఖముచ్ఛిఖరప్రకరంతిమిరనిభప్రభూతతరుషణ్డమయంభ్రమదమ్ । వనగిరిమావసన్తముపయామిహరింశరణం భిదురితసప్తలోకసువిశృఙ్ఖలశఙ్ఖరవమ్" ఎన్రతైయివ్విడత్తిలేయనుసన్ధిప్పతు. ౨.

౧॥ జి-స్తో. ౨॥ ౩౧-౫. ౩॥ తి-మొ-౫-౨-౫. ౪॥ ౫॥ వ-స్త-౭౮. ౬॥ సు-స్త-౫.
౭॥ భాగ-పు. ౮॥ ఛాం-ఉ-౭-౨౪. ౯। హితో ౧౦॥ ౧౧। నా-తి-౧౧-౨.

ఈ—.తల్. (పతియతువే త్తిఴెழுవతుపయనే) స్వరూపానురూపమాన వృత్తివిశేషత్తైప్పణ్ణియుజ్జీవిక్కుమితువే యివాత్మావుక్కు ప్రయోజనమ్; అల్లాతవై నిష్ప్రయోజనమ్. ప్రయోజనమెన్ఱతు - ప్రాప్యమెన్ఱపడి. ౨.

జీ-అ.—తినర్థమ్ (స్వరూపానురూపమానవిత్యాది). వృత్తి - వాచికకైఙ్కర్యమ్. "ఎழுవతేపయన" ఎన్ఱుకూట్టి, ఏవకారస్థక్కర్థమ్ (అల్లాతవైయిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. ౨.

ప్ర-తి.—(ఇరణ్డామ్బాట్టు) (శతిరిళమడవారిత్యాది) (తాழ்చ్చియైమతియాతు) జితన్తాయామ్, "నతేరూపంనచాకారో నాయుధానినచాస్పదమ్ । తథాపిపురుషాకారోభక్తానాంత్వం ప్రకాశసే".

తాత్పర్యము—సుందరయువతులయొక్క నీచములైన సంభాషణచేష్టితములను గౌరవింపక ఓ! మనసా! గంభీరముగ ధ్వనించుచున్న శంఖమును హస్తమునందు ధరించియున్న నిరతిశయభోగ్యభూతుఁడగు సర్వేశ్వరునికి వాసస్థానమును నత్యున్నతమైన శిఖరములచేఁ బ్రకాశించుచున్న మాలిరుఞ్జోలయనియెడి దివ్యదేశమును స్తుతించియుజ్జీవించుటయే మీకుఁబరమప్రాప్యము. ౨.

మూ.— పయనల్లశెయ్తుపయనిల్లైనెఞ్జే । పుయనన్మழைవణ్ణర్ పురిన్దుఱై కోయిల్ ।
మయనిన్ఱుకుపాழிల్ శూழ் మాలిరుఞ్జోలై । అయనన్మలైయడైవతతుకరుమమే॥ ౩॥

అ.—(పయనల్ల) ప్రయోజనశూన్యమాయిరున్ద శెయల్కళైచ్చెయ్తు ఒరుప్రయోజనమిల్లై నెఞ్జే!, ఆతలాల్ అవన్ఱైత్తవిర్న్దు ఆశ్రితర్కాత్మదానమ్బణ్ణికొణ్డునిత్యవాసమ్పణ్ణుకిఱ కోయిలాయ్, తన్నుడైయభోగ్యతైయాలే ప్రవిష్టరైయున్దప్పియానిన్ఱ పాழிల్కళైయుడైత్తాన మాలిరుఞ్జోలైయినుడైయ వయనన్మలైయడైవతు ; అతువేనమక్కు పరమహితమెన్గిఱార్. 3.

అన్వ.—నెఞ్జే! పయనల్ల శెయ్తు (3) పయన్ ఇల్లై పుయల్ (౬) మழை వణ్ణర్ పురిన్దు (౫) ఉఱై కోయిల్ మయల్మికు (౧౨) పాழிల్ శూழ் మాలిరుఞ్జోలై (౧౧) అయల్ మలై అడైవతతువే (౧౭) కరుమమ్. (౧౫).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, పరమోదారన్ వర్తిక్కిఱ తిరుమలైయోడు శేర్న్దవయన్మలైయై ప్రాపిక్కైయే కార్యమెన్గిఱార్.

నెఞ్జే!, ప్రయోజనశూన్యమానవన్ఱై, శెయ్తు, (3) ప్రయోజనమ్, ఇల్లై, తూఱలున్దుళియుమాన, (౬) కాళమేఘమ్బోలే, జలస్థలవిభాగమఱవర్షిక్కుమ్స్వభావత్తైయుడైయవర్, అభిముఖనాయ్కొణ్డు, (౫) నిత్యవాసమ్పణ్ణుకిఱ, వాసస్థానమాయ్, కణ్డార్ నెఞ్జుకలఙ్గుమ్పడిదర్శనీయమాన, (౧౨) పాழிల్, శూழ்న్ద, తిరుమలైయినుడైయ, (౧౧) అరుకిన, మలైయై, అడైకైయాకిఱవతువే, (౧౭) కర్తవ్యమ్ - స్వరూపప్రాప్తమ్. (౧౫). 3.

అర్థము.—ఓ! మనసా! ప్రయోజనములేనికార్యములను జేసి (3) ప్రయోజనము కానేరదు. వర్షించుచున్న (౬) మేఘమువంటి స్వభావముకలసర్వేశ్వరుఁడు (అత్మ) దానముచేసి (౫) నిత్యవాసముచేసెడి వాసస్థానమును భ్రమచేనధికమైన (౧౨) తోఁటలచేఁ జుట్టబడిన మాలిరుఞ్జోలైమలైయొక్క (౧౧) ప్రాంతమునందున్న పర్వతమును బొందుటయే (౧౭) చేయఁదగినది. (౧౫) 3.

ఈ.—మూన్ఱామ్పాట్టు. ఉద్దేశ్యత్తుక్కెల్లామ్ వేణుమో?, తిరుమలైయోడు శేర్న్ద అయర్మలైయైయడైయపమైయుమెన్గిఱార్.

(పయనల్లవిత్యాది) పయనల్లవాకనినైత్తిరుక్కిఱతు - పరమపదత్తిలిరుప్పైయుమ్, అల్లాత అవతారఙ్గళైయుమ్. అన్ఱియే (పయనిత్యాది) ప్రయోజనశూన్యమానవఱ్ఱైచ్చెయ్తు ఒరుప్రయోజనమిల్లై. శెయలుమ్ఫలముమిరణ్డుమ్ ప్రయోజనమాయిఱ్ఱుతామ్ పర్ఱినవిషయమ్, ౧“సుసుఖంకర్తుమ్” ఎన్నక్కడవతిఱే; సాధనదశైయిలుమ్ దుఃఖరూపమాయ్, ఫలవేళైయిలుమ్ దుఃఖమిశ్రమాయిరుక్కిఱస్వర్గత్సాధనఙ్గళైయాయిఱ్ఱిపర్ నినైత్తిరుక్కిఱతు. (నెఞ్జే) విషయాన్తరత్తుక్కు మివ్విషయత్తుక్కుముణ్డాన నెడువాశియునక్కనుభూతమిఱే. (నెఞ్జే) బన్ధమోక్షఙ్గళిరణ్డుక్కుమ్ పొతువాయిఱే నెఞ్జుతానిరుప్పతు. ఇవ్వళవిలుమివ్విషయత్తైయకలుకైక్కుక్కారియమ్పార్త్తాయ్నీయిఱే.

(పుయల్మళైవణ్ణర్పురిన్దుఱైకోయిల్) పయనానవిషయన్దానిరుక్కిఱపడి. వర్షుకవలాహకమ్పోలేయిరుక్కిఱవడివఴకైయుడైయవర్ అవ్వడివఴకై సర్వస్వదానమ్పణ్ణివర్త్తిక్కిఱకోయిల్. వర్షుకమాన మేఘమ్పోలేజలస్థలవిభాగమిన్ఱిక్కే సర్వస్వదానమ్పణ్ణివర్త్తిక్కిఱ దేశమెన్ఱుమామ్. ఇత్తాల్ - తమక్కుప్రాప్యప్రాపకఙ్గళొరువనేయాయిరుక్కిఱపడి. (మయల్మికుపొళిల్శూழ்) శోలైచ్చెఱివాలేపుక్కార్క్కిరుణ్డిరుక్కుమెన్నుతల్; అన్ఱియే, భోగ్యతాప్రకర్షత్తాలే నెఞ్జైయిరుళప్పణ్ణుమెన్నుతల్. (మాలిరుఞ్జోలై) తిరుమలైయోట్టైసమ్బన్ధత్తైయే

జీ అ.— మూన్ఱామ్పాట్టు (పయనల్లవిత్యాది). ఉద్దేశ్యత్తుక్కు - తాఙ్నిష్కర్షిత్తప్రాప్యత్తుక్కు. అయర్మలై-అశల్మలై.

(పయనల్లాతవాకవిఱి) పరమపదత్తిలిరుప్పైయుమ్ అవతారఙ్గళైయుమ్ ఆశ్రయిత్తోరు ప్రయోజనమిల్లై, ఇరణ్డుమ్ దేశకాలవిప్రకర్షఙ్గళాల్ దుర్లభమాకైయాలే; అకైయాలేభగవన్నిత్యసన్నిధిమద్దేశసమాశ్రయణం ప్రయోజనవదితిభావః. ప్రయోజనశూన్యమానవఱ్ఱై-కామ్యకర్మఙ్గళానస్వర్గాదిసాధనఙ్గళై. మున్దినవర్థత్తిలే, శెయ్తు - ప్రాప్యప్రాపకమాకవాశ్రయిత్తు. ద్వితీయార్థత్తిల్, స్వర్గాదితత్సాధనఙ్గళిలేయన్వయిత్తెన్నపడి. అవ్విషయమప్పడియిరుక్కుమోవెన్న (సుసుఖమిత్యాది). ద్వితీయార్థవివరణమ్ (సాధనదశైయిలుమిత్యాది). “నెఞ్జే” ఎన్నతుక్కుభావమ్ (విషయాన్తరేత్యాది). భావాన్తరమాహ (బన్ధమోక్షఙ్గళిత్యాది).

“వణ్ణర్” ఎన్గిఱవిడత్తిల్, వణ్ణశబ్దత్తుక్కు - వర్ణవాచకత్వేనవుమ్, స్వభావవాచకత్వేనవుమర్థభేదమ్. అర్థద్వయత్తిలుమ్, పురితల్ - కొడుత్తల్. వర్ణతఃఫలితమ్ - సౌన్దర్యమ్; ద్వితీయార్థత్తిల్, మళైపోన్ఱస్వభావత్తైయుడైయరాకైయాలే పురికిఱారెన్నపడి. ఇత్తాల్- అర్థద్వయత్తాలుమెన్నుతల్, “పుయల్మళైవణ్ణర్, పురిన్దు,” ఎన్నత్తాలెన్నుతల్. పుయిల్మళైవణ్ణర్ ఎన్ఱు - ప్రాప్యమ్. పురిన్దెన్ఱు - ప్రాపకమ్. శెఱివు - నైబిడ్యమ్. మయల్మికుపొళిల్-భ్రాన్తియైమికప్పణ్ణుకిఱపొళిల్. మయల్ - భ్రాన్తి. “మయల్మికు” ఎన్నవిడత్తిలే, “ప్రవిష్టానున్మాదయద్భిః” ఎన్నగద్యవాక్యముమ్, ౨“తిమిరనిభప్రభూతతరుషణ్డమయంభ్రమదమ్” ఇత్యాదియుమనుసన్ధేయమ్. తత్సమ్బన్ధత్తైయే

అ-అ-వి.— ౩ “అతిలే తేఙ్గినమడుక్కళ్ పోలే అర్చావతారమ్” ఇతివ్యుచ్యతే. ౪ “ఏరార్ముయల్విట్టుక్కాక్కైప్పిన్ పోవతే” ౫ “కత్తారిరామపిరానైయల్లాల్ మఱ్ఱుమ్కఱ్పరో” ౬ “భావో నాన్యత్రగచ్ఛతి” ఇత్యాదివత్.—(ఫలవేళైయుమ్ దుఃఖమిశ్రమాయితి) ౭ * అసైవతరవణైప్రవేశే అయమర్థోవిస్తరేణాఖ్యాతః.— ౮ “మనఏవమనుష్యాణాం కారణంబన్ధమోక్షయోః । బన్ధాయవిషయాసఙ్గిముక్త్యైనిర్విషయంమనః” ఇత్యుభయహేతుత్వాత్. ఏతావత్కాలంవిషయాసఙ్గేనబన్ధహేతుభూతేనత్వయావనగిరిసమ్బన్ధిసమ్బన్ధిసమాశ్రయణేనప్రాప్యఙ్చసమ్పాదనీయంనకిమితిభావః.— ౯ “పరవమేకమిఴుమ్కుళిర్ పొఴిలూడుకుయిలోడుమయిల్ కణ్ణాలవిరవియిక్కతిర్కళ్ నుఴైతల్ శెయ్తఱియాత్తిరువల్లిక్కేణి” ఇతివదాదిత్యకిరణాదర్శనాద్దిఙ్మోహస్సర్వదానువర్తతఇతిభావః. ౩.

౧॥ భ-గీ-౯-౨. ౨॥ స్తు-స్త-౫. ౩॥ శ్రీవ-భూ-ప్ర-౧. ౪॥ శి-మ. ౫॥ ౬౫-౪౧.
౬॥ రా-ఉ. ౭॥ ౧౭. ౮॥ వి-పు-౬-౭-౨౮. ౯॥ తి-మొ-౧౩-౭.

ఈ.—తనక్కు-స్వేచ్ఛకవృత్తైత్తానమలై. "అగస్త్యభ్రాతా" ఎన్నుమాప్పోలే. (అద్వైవతతుకరుమమే) అతొన్ఱు మేకర్తవ్యమ్; అల్లాతవై యద్వై య అకర్తవ్యమెన్గిఱార్. ౩.

తి-అ.—స్వేచ్ఛా వృత్తాన్తమైక్కు దృష్టాన్తమ్ (అగస్త్యేత్యాది). "అతువే-కరుమమ్" ఎన్ఱ వేవకారార్థమ్(అతొన్ఱుమేయిత్యాది). పుయల్-వర్షుకమాన. మழை - మేఘమ్. ఉఱైకై - నిత్యవాసమ్పణ్ణుకై. క్రమేణాన్వయః. ౩.

ప్ర-టి.—(మూన్ఱామ్పాట్టు) (సయనల్ల శెయ్తు) భగవద్గీతాసునవమే, "రాజవిద్యారాజగుహ్యంపవిత్రమిదముత్తమమ్। ప్రత్యక్షావగమంధర్మ్యం సుసుఖంకర్తుమవ్యయమ్॥ అ."" ౩.

తాత్పర్యము.—ఓ! మనసా! నీవు నిష్ప్రయోజనములగు కార్యములనుత్యజించి ప్రయోజనములనిచ్చు కార్యములననుష్ఠించుము. నిష్ప్రయోజనకార్యములచే నీకు ప్రయోజనము సిద్ధింపదుగాన కాలమేఘము జలస్థలవిభాగరహితముగ వర్షించునట్లు సర్వస్వదానముచేసి వేంచేసియున్న సర్వేశ్వరునకు నిత్యవాసస్థానమును నిరతిశయసుందరములగు తోటలచేబూర్ణమునునైన మాలిరుఞ్జోలను నాశ్రయించుటయే నీకు స్వరూపానురూపము. ౩.

మూ.—కరుమవన్ పాశజ్గళ్ కழிత్తుழన్ఱుయ్యవే। పెరుమలై యెడుత్తాన్ పీడుఱైకోయిల్।
వరుమழை తవழுమాలిరుఞ్జోలై। తిరుమలై యతువే యడైవతుతిఱమే॥ ౪॥

ఈ.—(కరుమవన్) నిన్ఱ పడియిలేన్ఱరాయ్ణొళ్ళుత్తన్ఱిరువడికళిలే నామడిమై శెయ్తుజ్జీవిక్కైక్కాకవే పరమకారుణికనాన తాన్ వన్దు తన్నైయుమ్ పడైత్తు పావజ్గళుమ్ తీర్త్తు తిరుమలైయే యడిమై శెయ్కైక్కుపాయమెన్గిఱార్. ౪.

అ.—కరుమవన్ పాశమ్ (౩) కழிత్తు ఉழన్ఱు ఉయ్యవే (౬) పెరు మలై ఎడుత్తాన్ (౯) పీడు ఉఱై కోయిల్ (౧౨) వరు మழை తవழுమ్ (౧౫) మాల్ ఇరుమ్ శోలై (౧౮) తిరుమలైయతువే అడైవతే తిఱమ్. (౨౧)

వ్యా.—అవతారికై, ఉపకారనానవన్ ఉగక్కుమ పెరియపొழிల్ శూழ்న్ద తిరుమలైయై యాశ్రయిక్కుమతువే శెయ్యక్కడవపడి యెన్గిఱార్.

కరుమవన్ పాశజ్గళ్, కழிత్తు, ఉழన్ఱు, ఉయ్యవే, (౩) కழిత్తు, అడిమై శెయ్తువ్యాపరిత్తు, చేతనరుజ్జీవిక్కైక్కాకవే, (౬) అర్థనానన్గుణ్డాక ఉగక్కుమ్పడి పెరియ, మలైయై, ఎడుత్తరక్షిత్తవన్, (౯) తన్నుడైయరక్షకైశ్వర్యమ్, విళజ్గుమ్పడిని త్యవాసమ్పణ్ణి, స్థానమాన్, (౧౨) వర్షిక్కుమేఘజ్గళ్, తవழுమ్పడి, (౧౫) మికవుమయర్న్దు, పరన్ద, శోలైయై యుడైత్తాన, (౧౮) తిరుమలైయే, అడైవతే, శెయ్యుమ్పడి. (౨౧) మాల్ - ఉయర్త్తి. ఇరుమై - పరప్పు. మాలిరుఞ్జోలై తిరుమలైయై - తిరుమలైయై ప్రాప్యమైత్తోన్ఱుకిఱతు. ౪.

అర్థము.—కర్మములనిగూఢి బలిష్ఠములైన పాపములను (౩) ఛేసి నేసికొని కైంకర్యములనుజేసి యుజ్జీవించుటకే (౬) గొప్ప పర్వతమును నెత్తినవాడు (౯) ఐశ్వర్యము(ప్రకాశించునట్లు) వేంచేసియున్న స్థానమును (౧౨) వచ్చుచున్న మేఘములు సంచరించునట్లు(౧౫) పొడవై విస్తారములైన తోటలుకల (౧౮) తిరుమలనే ఆశ్రయించుటయే ఉచితము. (౨౧) ౪.

ఈ.—నాలామ్పాట్టు. కర్మబన్ధత్తైప్పోక్కి యాశ్రితరానవర్కళడిమైశెయ్తువాழுమ్పడిక్కైక్కిడామ్పడిసర్వేశ్వరనైవ రిక్కిఅతిరుమలైయైయాశ్రయిక్కైయేసదృశ మెన్గిఱార్.

(కరుమవన్ పాశమ్ కழித్తుழన్ఱుయ్యవే) "ఇతునమ్మాత్పేయ్తుతలైక్కట్టప్పోమో ? తిరుమలైయైయాశ్రయిక్కుమతొழியి" ఎన్ఱుఇఙ్గనేఆశ్రయ్యానోరురువిలేపణిత్తానామ్; అఙ్గనుమ్ నిర్వహిక్కక్కడవతు. అన్ఱిక్కే, "కరుమవన్ పాశమ్కழிక్కైక్కాకవుమ్, ఉழన్ఱుయ్క్కైక్కాకవుమ్," ఎన్ఱిఙ్గనేఎమ్బెరుమానారరుళిచ్చెయ్యుమ్పడి. మురాసురన్ అనేకమాయిరమ్పాశఙ్గళాలేతన్నై మత్తైయవరిన్దుకొణ్డిరున్దాప్పోలేయిత్తే అవిద్యాదికళాలే ౧ *తన్నై మత్తై యవరిన్దుకొణ్డిరుక్కుమ్పడి. కర్మమాకిఅవలియపాశఙ్గళై కழிక్కైక్కాకవుమ్, తన్బక్కల్ కైఙ్కర్యత్తైప్పణ్ణియుజ్జీవిక్కైక్కాకవుమ్. ౨ "పరిత్రాణాయసాధూనామ్" ఎన్గిఱపడియే - విరోధికళైప్పోక్కియుజ్జీవిప్పిక్కైయిత్తే యవతారఙ్గళుక్కు ప్రయోజనమ్.

(పెరుమలైయెడుత్తాన్) అరియనశెయ్తు మాశ్రితరక్షణమ్పణ్ణుమవన్; 3 "గోగోపీజనసఙ్కులమ్।అతీవార్తమ్" ఎన్ఱు - ఇడైయరుమిడైచ్చికళుమ్ నోవుపడ, ఒరుమలైయైయెడుత్తు నోక్కినవన్, అన్దవైశ్వర్యత్తోడే వన్దునిత్యవాసమ్పణ్ణుకిఱకోయిల్. (పెరుమలై) పఞ్చలక్షఙ్గుడియుమ్ నిழలిలేయొతుఙ్గలామ్పడియిత్తే మలైయిన్ పరప్పు. పీడు - పెరుమై. అతావతు - ఐశ్వర్యమ్. ఆపత్సఖత్వాదికళ్. ఒరుమలైయై యాధేయమాకక్కొణ్డు రక్షిత్తవన్ ఒరుమలైయై యాధారమాకక్కొణ్డురక్షిక్కనిఱ్కిఱవిడమ్. పశుక్కళుక్కుమిడైయరుక్కుమ్ రక్షక

జీ.అ.—నాలామ్పాట్టు (కరుమమిత్యాది). ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తైప్పఱ్ఱ (కర్మబన్ధత్తైయిత్యాది).

ఆళ్వాన్ నిర్వాహత్తిలే, ఉయ్యవే - ఉజ్జీవిక్కప్పోమోఎన్ఱు, ఏకారమ్ - పిరినిలైయేకారమ్. వ్యతిరేకార్థమెన్నపడి. ఎమ్బెరుమానార్ నిర్వాహత్తిలే, ఏకారమ్ - తేఱ్ఱత్తిలే, తేఱ్ఱమ్ - నిశ్చయమ్. ఉழలుకై - సఞ్చారమాయ్, ౪ "తేనతేనసహగచ్ఛతి" ఎన్ఱు - కైఙ్కర్యత్తైనినైక్కిఱతెన్నపడి. "వన్" ఎన్నతుక్కుభావమ్ (మురాసురనిత్యాది). వరిన్దుకొణ్డు-బన్ధిత్తుక్కొణ్డు.(అవిద్యాదీతి) ఆదిశబ్దేన-కర్మవాసనారుచిప్రకృతిసమ్బన్ధాదయ ఉచ్యన్తే. శబ్దార్థమ్ (కర్మమాకిఅవిత్యాది). తిరుమలైయిల్ స్థితిక్కుతువో ప్రయోజనమెన్న (పరిత్రాణాయేత్యాది). అవతారఙ్గళుక్కెన్ఱతిలే - అర్చావతారముమ్ వివక్షితమ్.

"పెరుమలైయెడుత్తాన్" ఎన్నతుక్కుతాత్పర్యమ్ (అరియనశెయ్తుమిత్యాది). గోవర్ధనోద్ధరణహేతుకథనపూర్వకమాకవర్థమ్ (గోగోపీత్యాది). పఞ్చమేంశే ఏకాదశే, "తతస్తద్గోకులంసర్వంగోగోపీజనసఙ్కులమ్ । అతీవార్తంహరిర్దృష్ట్వామైత్రేయాచిన్తయత్తదా" ఇత్యారభ్య, "ఇతికృత్వామతింకృష్ణోగోవర్ధనమహీధరమ్ । ఉత్పాట్యైకకరేణైవధారయామాసలీలయా". యద్వా, గోగోపీత్యాదివాక్యమ్- "పీడుడైకోయిల్" ఎన్నతుక్కుభావమాతల్. అన్దవైశ్వర్యత్తోడే - అన్దప్పెరుమైయోడే. పీడావతు - ఆపత్సఖత్వాదికళాల్ వన్దపెరుమై. పెరుమైక్కవధియైక్కాట్టుకిఱార్ (పఞ్చలక్షేత్యాది). ఐశ్వర్యమావతేతెన్న (ఆపత్సఖత్వాదికళెన్ఱు). "పెరుమలై" ఎన్నత్తైక్కటాక్షిత్తు, "ఉఱైకోయిల్" ఎన్నతుక్కుభావమ్ (ఒరుమలైయైయిత్యాది). "అతావతైశ్వర్యమ్" ఇత్యాదియిన్ వివరణమ్ (పశుక్కళుక్కుమిత్యాది). మత్తై-మేఘమ్.

అ-అ-వి.—అతిక్షుద్రావయంస్వయత్నేన కర్మరూపదృఢతరపాశాన్ వినాశ్య, భగవత్కైఙ్కర్యం కృత్వాఉజ్జీవితుంశక్తాఃకిమ్, అశక్తాఃఏవ ; తస్మాద్వనగిరిసమాశ్రయణమేవప్రాప్తమితిపూరేశనిర్వాహః——(తన్నై మత్తైయవరిన్దుకొణ్డిరుక్కుమ్పడియితి) ౧" తిణ్ణమழுన్దక్కట్టిప్పలశెయ్వినైవన్ కయిఱ్ఱాల్ పుణ్ణైమఱైయ వరిన్దెన్నైప్పొరవైత్తాయ్" ఇత్యత్రహృదయమ్.——(తన్బక్కల్ కైఙ్కర్యత్తైప్పణ్ణియుజ్జీవిక్కైక్కాకవుమితి) "ఉழన్ఱు" ఇతి - కైఙ్కర్యముచ్యత ఇతిభావః.——"కరుమవన్ పాశమ్కழித్తుழన్ఱుయ్యవే - పెరుమలైయెడుత్తాన్" ఎన్ఱుకూట్టియరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (పరిత్రాణాయేన్ఱుతొడఙ్గి). ౪.

౧॥ ౪౧-౫. ౨॥ భ-గీ-౪-౮. 3॥ వి-పు-౫-౧౧-౧3. ౪॥

ఈ.—నాకై యాల్ వన్దఐశ్వర్యన్దోన్ఱుమ వణ్ణత్తిక్కిఱుకోయిల్. (వరుమழைతవழுమ్ మాలిరుఞ్జోలై) ౧"సముద్వహన్తస్సలిలాతిభారంబలాకినో వారిధరానదన్తః। మహత్సుశృఙ్గేషుమహీధరాణాంవిశ్రమ్యవిశ్రమ్యపునః ప్రయాన్తి" ఎన్గిఱపడియే, శూల్ పెణ్డుకళ్ శరమేఱుమాపోలేయాయిఱ్ఱుమేఘజ్ఙళ్ సఞ్చరిప్పతు. ఊర్క్కిఱదాయిఱ్ఱుమழை - నిన్ఱవిడత్తిలేనిన్ఱు వర్షిప్పతొరుమేఘముమ్, పోవతువరువతాయిరుప్పతొరు మేఘముమ్; "పుయల్ మழைవణ్ణర్" ఎన్గిఱతిఱే. మాలిరుమ్ శోలైయాకిఱతిరుమలైయైయాశ్రయిక్కుమితువే, తిఱమ్ - శెయ్‌తిఱమ్. శెయ్యవడుప్పతితువే. మాలిరుమ్‌శోలైయ్యైయుడైత్తానతిరుమలైన్ఱియెన్నుతల్. మాలెన్ఱు - పెరుమై. ఇరుమైయెన్ఱుమ్- పెరుమై, ఒన్ఱు-ఓక్కత్తిలే, ఒన్ఱుపరప్పిలే. ౪.

జీ-అ.—"తవழுమ్"ఎన్ఱతుక్కుభావమ్(సముద్వహన్తఇత్యాది) కిష్కిన్ధాకాణ్డే లక్ష్మణంప్రతిరామేణోక్తోఽయంశ్లోకః. ‡శూల్పెణ్డిళ్-గర్భిణీస్త్రీకళ్. శరమ్ - మలై. "మழை" ఎన్నాతే, "వరుమழை" ఎన్ఱవిశేషత్తుక్కుభావమ్ (ఊర్క్కిత్యాది). ఇవనుమ్ మழைయోవెన్న(పుయలిత్యాది). వివరణమ్ (శెయ్యవడుప్పతితువేయెన్ఱు). "తిరుమాలిరుమ్‌శోలై" ఎన్ఱరూఢియాన తిరునామత్తైయుడైయమలైయెన్ఱు మున్దినవర్థమ్. యోగార్థమవలమ్బ్య ద్వితీయోనిర్వాహః. ఓక్కమ్ - ఉయర్త్తి. పరప్పు - విస్తారమ్. తిఱమ్ - శెయ్యుమ్బడి. కరుమవణ్ణపాశమిత్యారభ్య, తిరుమలై - యదైవతతువేతిఱమిత్యన్వయః. ౪.

ప్ర-తి.—(నాలామ్బాట్టు) (కరుమవనిత్యాది) (వణ్ణపాశమ్) పఞ్చమేంశే ఏకోనత్రింశే నరకాసురవధార్థంగతస్యకృష్ణస్యగతినిరోధకో మురః, "పార్గ్జ్యోతిషపురస్యాసీత్సమన్తాచ్ఛతయోజనమ్। ఆచితామౌరవైః పాశైః క్షురాన్తైర్భూర్ద్విజోత్తమ॥౧౬॥ తాంశ్చిచ్ఛేదహరిఃపాశాన్ క్షిప్త్వాచక్రంసుదర్శనమ్। తతోమురస్సముత్తస్థౌతంజఘానచకేశవః" ॥౧౭॥——(పెరుమలైయెడుత్తాన)తత్రైవకాదశేమహేన్ద్రాన్వర్షసమయేకృష్ణః, "వల్మానశ్చదీనవదనాఃపవనాకమ్పికన్ధరాః। త్రాహిత్రాహీత్యల్పవాదాఃకృష్ణమూచురివార్దితాః॥ ౧౨॥ తతస్తద్గోకులంసర్వంగోగోపీజనసఙ్కులమ్। అతీవార్తంహరిర్దృష్ట్వామైత్రేయాచిన్తయత్తదా॥ ౧౩॥ ఏతత్కృతంమహేన్ద్రేణమఖభఙ్గవిరోధినా। తదేతదఖిలంగోష్ఠంత్రాతవ్యమధునామయా॥ ౧౪॥ ఇమమద్రిమహంధైర్యాదుత్పాట్యోరుశిలాఘనమ్। ధారయిష్యామిగోష్ఠస్యపృథుచ్ఛత్రమివోపరి॥ ౧౫॥ శ్రీపరాశరః॥ ఇతికృత్వామతింకృష్ణోగోవర్ధనమహీధరమ్। ఉత్పాట్యైకకరేణైవధారయామాసలీలయా॥ ౧౬॥ గోపాంశ్చాహజగన్నాథస్సముత్పాటితభూధరః। విశధ్వమత్రత్వరితాఃకృతంవర్షనివారణమ్॥ ౧౭॥ సునివాతేషుదేశేషుయథాజోషమిహాస్యతామ్। ప్రవిశ్యతాంనభేతవ్యంగిరిపాతస్యనిర్భయైః॥ ౧౮॥ ఇత్యుక్తాస్తేనతేగోపావివిశుర్గోధనైస్సహ। శకటారోపితైర్భాణ్డైర్గోప్యశ్చాసారపీడితాః॥ ౧౯॥".——(వరుమழைతవழுమ్) కిష్కిన్ధాకాణ్డేఽష్టావింశేమాల్యవతిలక్ష్మణంప్రతిరామః, "వర్షోదకాప్యాయితశాద్వలాని ప్రవృత్తనృత్తోత్సవబర్హిణాని। వనానినిర్వృష్టవలాహకానిపశ్యాపరాహ్ణేష్వధికంవిభాన్తి॥ ౨౧॥ సముద్వహన్తస్సలిలాతిభారంబలాకినోవారిధరానదన్తః। మహత్సుశృఙ్గేషుమహీధరాణాంవిశ్రమ్యవిశ్రమ్యపునఃప్రయాన్తి॥౨౨॥". ౪.

తాత్పర్యము.—ఓ! మనసా! నీవుప్రబలములైన కర్మపాశములను ఛేదించుకొనినవాఁడై గోవర్ధనపర్వతమును ననాయాసముగనెత్తి యాశ్రితరక్షణముచేసిన సర్వేశ్వరుఁడు వేంచేసియున్న దివ్యతిరుమాలిరుఞ్జోలను నాశ్రయించుటయే నీవుజీవించుట కనుకూలోపాయము. ౪.

మూ.— తిఱముడైవలత్తాల్ త్తీవినై పెరుక్కాతు। అఱముయలాழிప్పడైయవణ్ణకోయిల్।
మఱువిల్వణ్ శునైశూழ் మాలిరుమ్‌శోలై। ప్పఱమలైశారప్పోవతుకీఱియే॥ ౫

ఆ.— (తిఱముడై) విరకాలుమ్ బలత్తాలుమ్ తీవినైపెరుక్కాతే, ఆశ్రితరక్షణైకస్వభావనాన తిరువాழியై దివ్యాయుధమాకవుడై యనానవన్ నిత్యవసిక్కుమ్, నిర్మలమాయ్ సర్వభోగ్యమాయిరున్దకునైకళైయుడైత్తాన మాలిరుఞ్శోలై మలైయినుడైయపుఱమలైశారప్పోవతు పేరమప్రాప్యమెన్గిఱార్. ౫.

అన్వ.— తిఱముడై వలత్తాల్ తీ (౩) వినై పెరుక్కాతు అఱమ్ (౬) ముయల్ ఆழி పడైయవన్ (౯) కోయిల్ మఱు ఇల్ (౧౨) వణ్ శునై శూழ் (౧౫) మాలిరుఞ్శోలై పుఱమలై శార (౧౮) పోవతు కిఱి. (౨౦)

పన్నీ.— అనన్తరమ్, రక్షణోద్యుక్తమాన తిరువాழியైయుడైయవన్ వర్తిక్కుఱ తిరుమలైయిన్ పుఱమలైయైక్కిట్టప్పోవతు నల్ విరకన్గిఱార్.

నానావిధమాన, బలఙ్గళాలే, అకృత్యకరణాదికళాన కొడియ, (౩) పాపఙ్గళై, వర్ధిప్పియాతే, ఆశ్రితరక్షణమాకిఱధర్మత్తిలే, (౬) ఉద్యోగత్తైయుడైయ, తిరువాழியై, ఆయుధమాక వుడైయవనుడైయ, (౯) వాసస్థానమాయ్, శైవలకర్దమాదికళాకిఱకళఙ్గమ్, అఱ్ఱు, (౧౨) కిట్టినార్క్కు సర్వప్రకారోపజీవ్యమాన, శునైకళాలే, శూழ்ప్పట్ట, (౧౫) తిరుమలైయిన్; పుఱమలైయై, కిట్ట, (౧౮) పోకిఱవతు, నల్ విరకు. (౨౦) కిట్టుమతిలుమ్ కిట్టప్రవర్తిక్కుమతు నల్ విరకెన్నుకరుత్తు. ఇప్పాట్టళవుమ్-ఉపదేశత్తై నెఞ్జోడేకూట్టి, మేల్ - పిఱర్క్కుపదేశిక్కిఱార్. ౫.

అర్థము.— నానావిధములైన బలములచేఁ గ్రూరములైన (౩) పాపములను వృద్ధినొందింపకనే ధర్మమునందు (౬) ఉద్యోగించుచున్న చక్రమును నాయుధముగాఁగలవానికి (౯) వాసస్థానమును కళంకము లేని (౧౨) మనోహరములైన దొనలచేఁ జుట్టఁబడినదియునైన (౧౫) మాలిరుఞ్శోలయొక్క ప్రాంతపర్వతమును నాశ్రయించుటకుఁ (౧౮) బోవునది మంచియుపాయము. (౨౦). ౫.

ఈ.—ఐన్దామ్పాట్టు. తిరుమలైక్కుప్పుఱమ్బానమలైయై ప్రాపిక్కైయేనల్విరకెన్గిఱార్.

(తిఱముడై వలత్తాల్) తిఱమ్-సమూహమ్. వలమ్-బలమ్. తిరణ్డబలత్తాలేప్రయోజనాన్తరప్రావణ్యమాకిఱ మహాపాపత్తైక్కూడుపూరియాతే. (అఱముయలిత్యాది) "లక్ష్మణస్యచధీమతః" ఎన్గిఱపడియే - సర్వేశ్వరనిలుమాశ్రితరక్షణత్తిలే ముయలానిన్ఱుళ్ళతిరువాழியై యాయుధమాకవుడైయవన్ వన్దు వర్తిక్కుఱదేశమ్. సర్వేశ్వరన్ కడైక్కణిత్తువిడ, అరైక్షణత్తిలే వారాణసియైదహిత్తువన్దునిన్ఱానిఱే.

జీ-అ.— ఐన్దామ్పాట్టు. (తిఱమిత్యాది). నాలామ్పాదత్తైక్కటాక్షిత్తవతారిక్కై. (తిరుమలైక్కిత్యాది).

ఫలితమ్ (తిరణ్డవిత్యాది). అఱ - మికవు మెన్ఱాతల్; అఱమ్ - ధర్మమాతల్. అర్థద్వయశ్చుతన్త్రేణాహ (లక్ష్మణస్యేత్యాది) సున్దరకాణ్డేషోడశే సీతాంపశ్యన్నారుతిః, "రామస్యవ్యవసాయజ్ఞాలక్ష్మణస్యచధీమతః । నాత్యర్థంక్షుభ్యతేదేవీగఙ్గేవజలదాగమే". "ధీమతః" ఎన్ఱు విశేషిక్కైయాలే - పెరుమాళైప్పోలవుమాశ్రితరక్షణత్తిల్ మికున్దిరుప్పరెన్ఱపడి. ముయలుకై-ఉద్యోగిక్కైయుమ్, ఉత్సాహిక్కైయుమ్. అప్పడియాశ్రితరక్షణత్తిల్ సర్వేశ్వరనిఱ్కాట్టిలుమ్ ముయన్ఱవిడముణ్డోవెన్న (సర్వేశ్వరనిత్యాది). వారాణసియై దహిత్తువన్దు నిన్ఱానిఱే యెన్ఱు

అ-అ-వి.— "ధీమతః" ఇతివిశేషణాదాశ్రితరక్షణప్రకరణత్వాచ్చ - ఆశ్రితరక్షణేరామాదప్యాధిక్యంసూచ్యత ఇతి హృదినిధాయాధిక్యస్యావధిందర్శయతి (సర్వేశ్వరనిలుమితి) —— అత్రేయంకథా - పౌణ్డ్రికవాసుదేవోనామకశ్చిద్దురాత్మాకేనచిద్వరేణభుజచతుష్టయంలబ్ధ్వా

ఈ.—(మఱువిలిత్యాది) ౧"రమణీయంప్రసన్నామ్బుసన్మనుష్యమనోయథా" ఎన్గిఱపడియే, మఱువఱ్ఱ ఆழ்వార్ తిరువుళ్ళమ్బోలే తెళివైయుడైత్తాయ్, దర్శనీయమాయ్, ఊఱ్ఱుమాఱాతపడినై కళాలే శూழப్పట్ట మాలిరుఞ్జోలైప్పూఱమలై శారప్పోమితువే భగవత్ప్రత్యాసత్తి వేణ్డియిరుప్పార్క్కు వరుత్తమఱ లభిక్కలామ్ నల్ విరకు. ౫.

జీ-అ.—విడత్తిలే-"అశేషసక్తమతినాచనిరాదరేణవారాణసీహరపురీభవతావిదగ్ధా" ఎన్ఱతనుసన్ధేయమ్. పఞ్చమేంశేచతుస్త్రింశే, "దదాహాతద్ధరేశ్చక్రం సకలామేవతాంపురీమ్" ఎన్ఱతు వారాణసీదహనత్తిల్ ప్రమాణమాకవనుసన్ధేయమ్. మఱువిల్-శైవలకర్దమాదికళాకిఱకళఙ్కమిన్ఱియిరుక్కిఱ. (రమణీయమితి) బాలకాణ్డే ద్వితీయే భరద్వాజంప్రతివాల్మీకిః, "అకర్దమమిదంతీర్థం భరద్వాజనిశామయ" ఇతిపూర్వార్ధమ్. ఇత్తాల్ ఫలితమ్ (ఆழ்వార్ తిరువుళ్ళమిత్యాది). వణ్మై - అழகుమ్, ఔదార్యముమ్. ఇవ్విరణ్డైయుమ్ మరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (దర్శనీయమాయ్, ఊఱ్ఱుమాఱాతవెన్ఱు). శారప్పోవతు - కిట్టప్పోకిఱవతు ఇతిశబ్దార్థః. కిట్టుమతిలుమ్ కిట్టప్రవర్తిక్కుమతు నల్ విరకెన్ఱు కరుత్తు. కిఱి - విరకు. క్రమేణాన్వయః. ౫.

అ-అ-వి.—కృష్ణచిహ్నానిచశఙ్ఖచక్రాదీనిదార్వాదినాసమ్పాద్యధారయన్పౌణ్డ్రకః కృష్ణంప్రతిదూతంప్రేషయామాస, "మచ్చిహ్నానిశఙ్ఖచక్రాదీనికిమర్థంధారయసి, మచ్చిహ్నానిమహ్యమేవదాస్యసి, నచేద్యుద్ధాయాగమిష్యసి" ఇతి; తదానీంకృష్ణశ్చపౌణ్డ్రకవాసుదేవంప్రతిజగామ; తదాతస్యసహాయత్వేనకాశీపతిస్సమాయాతః; కృష్ణస్తచ్ఛిరశ్ఛిత్వాతత్పుత్రసమీపంనినాయ; అథతత్పుత్రఃపితృహన్తృకృష్ణహింసనాయవారాణసీరుద్రంప్రతితపః కృత్వాకృత్యయాభావ్యమితివవ్రే; తద్వరలబ్ధాఞ్చతాంకృష్ణపురీంగచ్ఛేత్యువాచసః; కృత్యాచతతోనిర్గత్య కృష్ణసమీపమాగత్యసర్వేషాంహింసామకరోత్; తదానీన్తనోయంవృత్తాన్తః.——"మఱువిల్ వణ్ శునై" ఇత్యత్ర- ౨"వాఞ్ఛన్తిసకలానద్యఃకలుషాస్సన్నయఙ్కిల్బిషైః। వైష్ణవాఙ్ఘ్రిజలంతీర్థమ్" ఇత్యాదిప్రకారేణ పరమభాగవతావగాహనేననిర్దోషతీర్థైరావృతమితిచార్థః. ౫.

ప్ర-తి.— (ఐన్దామ్పాట్టు) (తిఱముడైవలత్తాలిత్యాది) (అఱుమయలాళ్) సున్దరకాణ్డే షోడశే సీతాంపశ్యన్మారుతిః, "సముహూర్తమివధ్యాత్వా బాష్పపర్యాకులేక్షణః। సీతామాశ్రిత్యతేజస్వీహనూమాన్విలలాపహ॥ ౨॥ మాన్యాగురువినీతస్య లక్ష్మణస్యగురుప్రియా। యదిసీతాపిదుఃఖార్తాకాలోహిదురతిక్రమః॥ 3॥ రామస్యవ్యవసాయజ్ఞాలక్ష్మణస్యచధీమతః। నాత్యర్థంక్షుభ్యతేదేవీ గఙ్గేవజలదాగమే॥ ౪॥ "—— పఞ్చమేంశేచతుస్త్రింశే కాశీరాజవధశ్రవణాత్ తత్సుతస్యకృత్యాప్రయోగేకృష్ణః, "తతోజ్వాలాకరాళాస్యాజ్వలత్కేశకలాపికా। కృష్ణకృష్ణేతికుపితాకృత్యాద్వారవతీంయయౌ॥ 3౨॥ తామవేక్ష్యజనస్త్రాసాద్విచలల్లోచనోమునే। యయౌశరణ్యంజగతాంశరణంమధుసూదనమ్॥ 33॥ కాశీరాజసుతేనేయమారాధ్యవృషభధ్వజమ్। ఉత్పాదితామహాకృత్యేత్యవగమ్యాథచక్రిణా॥ 3౪॥ జహికృత్యామిమాముగ్రాం వహ్నిజ్వాలాజటాకులామ్। చక్రముత్సృష్టమక్షేషు క్రీడాసక్తేనలీలయా॥ 3౫॥ తదగ్నిమాలాజటిలజ్వాలోద్గారాతిభీషణమ్। కృత్యామనుజగామాశువిష్ణుచక్రంసుదర్శనమ్॥ 3౬॥ చక్రప్రతాపవిధ్వస్తాకృత్యామాహేశ్వరీతదా। ననాశవేగినీవేగాత్తదప్యనుజగామతామ్॥ 3౭॥ కృత్యావారాణసీమేవప్రవివేశత్వరాన్వితా। విష్ణుచక్రప్రతిహతప్రభావామునిసత్తమ॥ 3౮॥ తతఃకాశీబలంభూరి ప్రమథానాంతదాబలమ్। సమస్తశస్త్రాస్త్రయుతంచక్రస్యాభిముఖంయయౌ॥ 3౯॥ శస్త్రాస్త్రమోక్షచతురందగ్ధ్వాతద్బలమోజసా। కృత్యాగర్భామశేషాన్తాంతదావారాణసీంపురీమ్॥ ౪౦॥ సభూభృద్భృత్యపౌరాన్తాం సాశ్వమాతఙ్గమానవామ్। అశేషకోశగోష్ఠాన్తాం దుర్నిరీక్ష్యాంసురైరపి॥ ౪౧॥ జ్వాలాపరివృతాశేషగృహప్రాసాదచత్వరామ్। దదాహతద్ధరేశ్చక్రం సకలామేవతాంపురీమ్॥ ౪౨॥ అక్షీణామర్షమత్యల్పసాధ్యసాధనసస్పృహమ్। తచ్చక్రంప్రస్ఫురద్దీప్తివిష్ణోరభ్యాయయౌకరమ్॥ ౪3॥"——(మఱువిల్) బాలకాణ్డే ద్వితీయే నారదప్రతిప్రయాణానన్తరం తమసాతీరగతోభరద్వాజంశిష్యంప్రతివాల్మీకిః, "సతుతీరంసమాసాద్య తమసాయామునిస్తదా। శిష్యమాహస్థితంపార్శ్వేదృష్ట్వాతీర్థమకర్దమమ్॥ ౪॥ అకర్దమమిదంతీర్థం భరద్వాజ

నిశామయ । రమణీయం ప్రసన్నామ్బు సన్తమనుష్యమనోయథా॥ ౫॥ న్యస్యతాంకలశస్తాతదీయతాంవల్కలంమమ । ఇదమేవావగాహిష్యేతమసా-తీర్థముత్తమమ్."॥ ౬॥ ౫.

తా.— ఓ! చేతనులారా! నానావిధములైన బలములచే నకృత్యములను జేసి క్రూరపాపములను వృద్ధినొందింపకనే యాశ్రితరక్షణార్థముగ ధర్మమునందు నిరంతరముగ నుద్యోగించియున్న తిరువాழிని ధరించి నిరతిశయసుందరముగ వేంచేసియున్న సర్వేశ్వరునికి వాసస్థానమును నిర్మలమైనతీర్థముచే రమణీయములైన ద్రోనలు వ్యాపించియునున్న తిరుమాలిరుఞ్జోలైమలైయొక్క ప్రాంతపర్వతమును నాశ్రయించుటయేమీరుజ్జీవించుటకు సదుపాయము. ౫.

మూ.—కిఱియొననినైమిన్ కీழ்మై శెయ్యాతే । యుఱియమర్ వెణ్ణెయుణ్డవన్ కోయిల్ ।
మఱియొడుపిణైశేర్ మాలిరుఞ్జోలై । నెఱిపడవతువేనినైవతునలమే ॥ ౬॥

ఆ.— (కిఱియొన) ఇత్తైయేపరమప్రాప్యమెన్ఱునినైయుఙ్గళ్, వేఱొన్ఱై ప్రాప్యమెన్ఱు నినైయాతే; ఉఱియమర్ వెణ్ణెయుణ్డవనచ్చువడువాయామే పుకున్దునిన్ఱరుళుకిఱ సర్వభోగ్యమాన తిరుమలైయై యనన్యప్రయోజనరాయ్ క్కొణ్డు నినైక్కుమతువే ప్రాప్యమెన్గిఱార్. ౬.

అన్వ.— కీழ்మై శెయ్యాతే కిఱి (౩) ఎన నినైమిన్. ఉఱి (౬) అమర్ వెణ్ణెయ్ ఉణ్డవన్ (౯) కోయిల్ మఱియొడు పిణై (౧౨) శేర్ మాలిరుఞ్జోలై నెఱి (౧౫) పడ అతువే నినైవతు (౧౭) నలమ్. (౧౯).

పన్నీ.— అనన్తరమ్, ఆశ్రితవ్యాముగ్ధన్ వర్తిక్కిఱ తిరుమలైక్కుప్పోకిఱవழியై యుట్పడ నినైక్కుమతువే నన్మైయెన్గిఱార్.

విషయాన్తరఙ్గళైనోక్కిప్పోక నినైక్కుమ్ నీచత్తైయై, పణ్ణాతే, ఇత్తై నల్ విరకు, (౩) ఎన్ఱు, నినైయుఙ్గోళ్. ఏతెన్నిల్; ఉఱియిలే, (౬) పొరున్దచ్చేమిత్తువైత్త, వెణ్ణెయై, అముతుశెయ్తకృష్ణనుడైయ, (౯) కోయిలాయ్, తన్నుడైయకన్ఱుకళోడేకూడ, మాన్ పేడైకళ్, (౧౨) శేరుకిఱ, తిరుమలైయినుడైయ, వழியిలే, (౧౫) ఉట్పడవేణుమెన్గిఱ, అత్తైయే, నినైక్కై, (౧౭) పురుషార్థమ్. (౧౯) మఱి-కుట్టి. పిణై-మాన్ పేడై.

అర్థము —నీచవృత్తిని జేయక (దీనిని) సదుపాయము (౩) అని చింతించుడు. ఉట్టియందు (౬) అమరియున్న వెన్నను నారగించిన కృష్ణునియొక్క (౯) స్థానమును దూడలతోఁగూడ జింకలు (౧౨) చేరుచున్న మాలిరుఞ్జోలైయొక్క మార్గమునందు (౧౫) అన్వయింపవలయు(నని) దానినే యనుసంధించునది (౧౭) పురుషార్థము. (౧౯) ౬.

ఈ.—అఱామ్బట్టు. తిరుమలైక్కు ప్పోమ్మార్గచిన్తైపణ్ణుమితువే ఇవ్వాత్మావుక్కు నల్లతెన్గిఱార్.

(కిఱియొననినైమిన్) ఇతునల్ విరకెన్ఱు బుద్ధిపణ్ణుఙ్గోళ్. (కీழ்మై శెయ్యాతే) నాన్ శొల్లుకిఱతొழிయ, తణ్ణితానవన్ఱై చ్చెయ్యనిల్లాతే. అత్తావతు - ప్రయోజనాన్తరప్రావణ్యమ్.

శీ-అ.—అఱామ్బట్టు. (కిఱియొనవిత్యాది) నాలామ్పాదత్తైప్పఱ్ఱ - అవతారికై.

ఇతు-నాన్ శొల్లుకిఱవితు. ప్రయోజనాన్తరప్రావణ్యమ్-విషయాన్తరప్రావణ్యమ్. మున్బే "శతిరిళమడవార్ తాழ்చ్చి" ఎన్ఱారే. కీழ்మై-

---

అ-అ-వి.—కళ్ళక్కుయిఱు-చోరసూత్రమ్. (తెయ్వమ్ కొణ్డతో వెన్నలామ్బడి)౨ *కణ్ణనెన్నుమ్ కరున్దెయ్వమిరే. —ఏవంతత్రత్యా

ఈ.—(ఉఱెయిత్యాది) ఉఱికళిలే శేమిత్తుక్కళ్ళక్కుయిఱురువివైత్తవెణ్ణెయై «తెయ్వఙ్గొణ్డతో" ఎన్నలామ్పడి కళవుకణ్డమూతు శెయ్తవన్ వన్దువర్త్తిక్కుఱ దేశమ్. ఇత్తాల్ - అనుకూలస్పర్శముళ్ళద్రవ్యత్తాలల్లతు ధరిక్కమాట్టాతవనెన్నై. (మఱి యొడుపిణై శేర్ మాలిరుఞ్శోలై) కుట్టియుమ్ తాయుమ్ పిరియాతేవర్త్తిక్కుఱ దేశమ్. రక్ష్యరక్షకఙ్గళ్ తమ్మిల్ పిరియాతేవర్త్తిక్కున్దేశమెన్నై. (నెఱియిత్యాది) నెఞ్జిలేయడిపడుమ్పడియాక త్తిరుమలైయై యనుసన్ధిక్కుమతువేనన్మైయావతెన్నుతల్; అన్నిక్కే, నెఱిపడుకైక్కు నినైక్కుమతువే - మార్గచిన్తైపణ్ణుమతువేయివ్వాత్మావుక్కునన్మైయావతెన్నుతల్. (అతువేనినైవతునలమ్) అత్తైనినైక్కుమతువేవిలక్షణమ్; అతొழ்రిన్దవైయెల్లామ్ పొల్లాతతెన్నై.		౬.

జీ-అ.—నీచవృత్తి. కళవుకణ్డమతుశెయ్కైఅతుక్కుప్రయోజనమ్ (ఇత్తాలిత్యాది). మఱి-కుట్టి. పిణై-మాన్. "మఱియొడుపిణైశేర్" ఎన్గత్తాల్ ఫలితమ్ స్వాపదేశమాహ (రక్ష్యరక్షకఙ్గళిత్యాది).

నెఱిపడ-ప్రహతమాక. విశదమాకవెన్నుమున్దినవర్థమ్. ద్వితీయార్థత్తిలే, నెఱిపడుకైక్కు - మార్గత్తిలేవర్త్తిక్కైక్కు-ఎన్నర్థమ్. అతువే-అత్తైయే. తిరుమలైక్కుప్పోమ్వழ్రియైయేనినైవతునలమ్. ఏవకారవ్యవచ్ఛేద్యమ్ (అతొழ్రిన్దవైయిత్యాది). "మాలిరుఞ్శోలైనెఱిపడ" ఇత్యాదిక్కు - "తిరుమలైయినుడైయవழ్రియిలేయుట్పడవేణుమెన్గిఅవత్తైయే నినైక్కైపురుషార్థమ్" ఎన్నురైయిలర్థమ్. కీழ్మై శెయ్యాతే-కిఱియోననినైమిన్; ఉఱియమరిత్యారభ్య, క్రమేణాన్వయః.		౬.

అ-అ-వి.—నాం సర్వేషాముద్దేశ్యత్వేనానుసన్ధానస్యదృష్టాన్తః శ్రీరఙ్గవాధూలవరదగురుభిరుక్తశ్లోకః- "వర్ధన్తాంవనశైలవాసరసికావాగ్వైఖరీవైభవప్రధ్వస్తప్రతివాదమూకనికరాఃప్రజ్ఞానభక్త్యాకరాః । విఖ్యాతాధ్వరమిత్రతాతగురుణాంసంప్రీణితాస్సాదరంసన్తస్సన్తరరాజ సన్తతదయాసన్తన్యమానోత్సవాః"ఇతి.—— "కీழ్మైశెయ్యాతే" ఇత్యారభ్య, నెఱిపడనినైవతుయాతొన్ఱు-అతువేనలమ్; ఆకైయాలే-ఇత్తైక్కుఱియోననినైమిన్.యత్తదోర్నిత్యసమ్బన్ధాద్యచ్ఛబ్దాధ్యాహారేణయోజనాకృతా.		౬.

తాత్పర్యము.—ఓ! చేతనులారా! నీచములైన విషయాన్తరములయందాసక్తినివిడిచి మీరు సర్వసులభుఁడును దివ్యచేష్టితములుకలవాఁడునునైన కృష్ణునికి వాసస్థానమును దూడలును వాటియొక్కతల్లులునువిశ్లేషింపకజింకలతోఁగూడ వసించుదేశమునునైన తిరుమాలిరుఞ్జోలయొక్కమార్గమునందన్వయింపవలయునని చింతించుటయే యుత్తమపురుషార్థము.		౬.

—ooOOoo—

మూ.—నలమెననినైమినరకழ్రున్దాతే । నిలమునమిడన్దానీడుఱైకోయిల్ ।
మలమటువుమతిశేర్ మాలిరుఞ్జోలై । వలముఱైయెయ్తిమరువుతల్ వలమే ॥		౭॥

అ.—(నలమ్) ఇతువేప్రాప్యమెన్ఱునినైయుఙ్గళ్, శేటొన్ఱైప్రాప్యమాకనినైయాతే; నిలమునమిడన్దాన్ ఎన్ఱైక్కుమ్ తనక్కుక్కోయిలాకక్కొణ్డ, పరమపురుషనిర్మలజ్ఞానజనకమానతిరుమలైయై యనన్యప్రయోజనరాయ్క్కొణ్డు వలమ్ శెయ్తుమరువుఙ్గళ్; ఇతువే పరమప్రాప్యమెన్గిఱార్.		౭.

అన్వ.—నరకు అழ்రున్దాతే నలమ్ (౩) ఎన నినైమిన్ మునమ్ (౬) నిలమ్ ఇడన్దాన్ నీడుఱై (౯) కోయిల్ మలమటు మతి(౧౨) శేర్ మాలిరుఞ్జోలై ముఱై (౧౫) వలమ్ ఎయ్తి మరువుతలే (౧౮) వలమ్. (౧౯).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ప్రళయాపత్సఖన్ వర్త్తిక్కుమ్ తిరుమలైయిలానుకూల్యమే ప్రబలమెన్గిఱార్.

బహిష్కరాయ్ సంసారనిరయత్తిల్, అఴున్దాతే, ఇతై పరమప్రయోజనమ్, (౩) ఎన్ఱు, బుద్ధిపణ్ణుఙ్గోళ్; ప్రళయఙ్గొణ్డ ముఱ్కాలత్తిలే, (౬) భూమియై, వరాహవేషత్తైక్కొణ్డు ఇడన్దెడుత్తవన్, నిత్యవాసమ్పణ్ణుకిఱ, (౯) కోయిలాయ్, శిఖరఙ్గళిలే తేయ్కైయాలే కళఙ్క రహితనాన, చన్ద్రన్, (౧౨) పొరున్దుకిఱ, తిరుమలైయై, శేషశేషిభావమాకిఱముఱైప్పాట్టాలుళ్ళ, (౧౫) అనుకూల్యత్తై, పెఱ్ఱు, పొరున్దుకైయే, (౧౭) బలోత్తరమ్. (౧౮) ౭.

అర్థము.—(సంసార) నరకమునందు మునగకుండ (దీనిని) పరమప్రయోజనము (౩) అని తలంపుఁడు పూర్వకాలమందు (౬) భూమిని పైకెత్తినభగవంతుఁడు నిత్యవాసముచేయుచున్న (౯) స్థానమును కళఙ్కములేని చంద్రుఁడు (౧౨) అమరియున్న మాలిరుఞ్జోలను (శేషశేషిభావ) సంబంధముచేత (౧౫) అనుకూల్యమును బొంది యమరియుండుటయే (౧౭) శ్రేష్ఠము. (౧౮). ౭.

ఈ.— ఏఴామ్పాట్టు. తిరుమలైయై చ్చెన్ఱు కిట్టినిరన్తరవాసమ్పణ్ణుకైయేయివాత్మావుక్కు వేణ్డువదెన్గిఱార్.

(నలమెననినైమిన్.) నాన్ శొల్లుకిఱవార్త్తైయైనన్ఱెన్ఱు బుద్ధిపణ్ణుఙ్గోళ్. విలక్షణమానపురుషార్థమెన్ఱుబుద్ధిపణ్ణుఙ్గోళ్. (నరకఴున్దాతే) నరకఙ్గళుమివర్కళుక్కు వ్యవస్థితమాయిత్తేయిరుప్పతు. ౧[యస్త్వయాసహసస్వర్గః] "కాట్టిలేపోమతుదుఃఖమ్, పడైవీట్టిలే యిరుక్కుమతుసుఖమ్" ఎన్ఱాయిఱ్ఱు పెరుమాళరుళిచ్చెయ్తతు; అఙ్ఙనల్ల, సుఖదుఃఖఙ్గళ్ వ్యక్తితోఱుమ్ వ్యవస్థితమాయ్ క్కాణుమిరుప్పతు; యాతొన్ఱుమ్మోడేపొరున్దుకిఱతు, అతుసుఖమాకిఱతు, ఉమ్మైయొఴియప్పడైవీట్టిలిరుక్కుమిరుప్పుదుఃఖమాకిఱతు. [ఇతిజానన్] తన్దాముక్కిల్లాతవై, పిఱర్ పక్కలిలేకణ్డఱియవేణుమ్. [పరాంప్రీతిమ్] ఉమ్మైప్పోలే నిఱుత్తల్లకాణుమెన్నుడైయ ప్రీతియిరుప్పతు. నమ్మిలునక్కు ప్రీతిపడైయాకచ్చొన్నాయ్, అతుక్కునమ్మైచ్చొల్లుకిఱతెన్నెన్న [గచ్ఛరామమయాసహ]

జీ-అ.—ఏఴామ్పాట్టు. (నలమెనవిత్యాది) "మాలిరుమ్శోలై-మరువుతల్ వలమ్" ఎన్గిఱతైప్పఱ్ఱ (తిరుమలైయైయిత్యాది).

నన్ఱెయావతేతెన్న; వివరిక్కిఱార్ (విలక్షణమానవిత్యాది). "మరువుతల్" ఎన్ఱపదత్తుక్కుచ్చేర, "నరకు" ఎన్గిఱతు-విశ్లేషవ్యసనత్తై యెన్ఱువివక్షిత్తు, "నరకు" ఎన్ఱాల్-విశ్లేషవ్యసనత్తైచ్చొల్లుమోవెన్న (నరకఙ్గళుమిత్యాది). నరకు-నరకమ్. ఇవర్కళుక్కు- ఆఴ్వార్కళుక్కు. ఇతుక్కుసంవాదమ్ (యస్త్వయేత్యాది) అయోధ్యాకాణ్డే రామంప్రతిసీతా, "యస్త్వయాసహసస్వర్గో నిరయోయస్త్వయావినా । ఇతి జానన్ పరాంప్రీతిం గచ్ఛరామమయాసహ । యదిత్వంప్రస్థితోదుర్గంవనమద్యైవరాఘవ । అగ్రతస్తేగమిష్యామిమృద్నన్తీకుశకణ్టకాన్". శ్లోకవ్యాఖ్యానార్థం పూర్వవృత్తమనువదతి (కాట్టిలేయిత్యాది). "త్వయాసహ-యోవాసః, సస్వర్గః; త్వయావినా - యోవాసః, సనిరయః- ఇతి-మమపరాంప్రీతిమ్-జానన్-మయాసహ-గచ్ఛ" ఇత్యన్వయంహృదినిధాయార్థమాహ (యాతొన్ఱిత్యాది). (పిఱర్ పక్కలిలేయితి) మదుపదేశాదితియావత్. "పరామ్" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఉమ్మైప్పోలేయిత్యాది). "మయాసహ" ఎన్ఱతుక్కు- ౨ "సహాయుక్తేప్రధానే" ఎన్గిఱ

అ-ఆ-వి.—"నరకఴున్దాతే" ఇత్యస్యవివక్షితమర్థముత్తరత్ర (పిరివాల్ వరుమ్ క్లేశానుభవమ్పణ్ణాతే) ఇతిస్పష్టయతి.—"తన్దాముక్కిల్లాతవై" ఇతి - మమత్వద్విషయాప్రీతిర్నాస్తీతి కథంవదసీతిచేత్; మద్వియోగేపి దేహధారణసమర్థస్సన్ గన్తుముద్యుక్తస్త్వమ్; ౩ "రామస్తుసీతయాసార్ధంవిజహారబహూనృతూన్ । మనస్వీతద్గతస్తస్యానిత్యంహృదిసమర్పితః - తస్యాశ్చరామోద్విగుణంహృదయేపరివర్తతే । అన్తర్గతమపివ్యక్తమాఖ్యాతిహృదయంహృదా" ఇత్యాదికంనజానాసి కిమిత్యతాహ (పరాంప్రీతిమితి). తవాపిప్రీతిరస్తి, త్వత్ప్రీతిమాత్రంనభవతిమత్ప్రీతిః కార్యాద్ధికారణానుమానమితి జానక్యాహృదయమిత్యభిప్రాయేణాహ (ఉమ్మైప్పోలేయితి)—

౭.—౧"అగ్రతస్తే గమిష్యామి" ఎన్ఱు-నాజ్ఞపుఅపట్టపడియే'ఎన్నై మున్నే పోకవిట్టుప్పిన్నే వరప్పారుమ్. ౨"నచసీ
త్వయాహీనా" ఎన్ఱారిత్తేయిళైయ పెరుమాళ్. (నరకఙ్ఘున్దాతే) పిరివాల్ వరుమ్ క్లేశానుభవమ్ పణ్ణాతే.

(నిలమిత్యాది) వరాహకల్పత్తినాదియిలే మహావరాహమాయ్, అణ్డభిత్తియిలే శేర్న్దురుమాయ్ న్దభూమి
ంఒట్టువిడువిత్తెడుత్తుక్కొణ్డేఱిన నిరుపాధిక సౌహార్దముడైయవన్, అవతారఙ్గళ్ పోలేతీర్థమ్ ప్రసాదియాతే
త్యవాసమ్పణ్ణుకిఱదేశమ్. (మలమఱు) చన్ద్రపథత్తుక్కవ్వరుకేవళర్న్ద నిత్తైయాలే, అవన్ పోమ్బోతుశిఖరఙ్గ
రితేయ్ప్పణ్డుశాణైయిలే యిట్టాప్పోలేకళఙ్కమఱానిఱ్కుమెన్నుతల్; అన్ఱిక్కే, "తిరుమలైయాழ்వార్
మ్జ్ఞానలాభత్తైయుణ్డాక్కువర్", ఎన్ఱు పిళ్ళాన్ వార్త్తై. (వలముఱైయెయ్తి) కాలయవనజరాసన్ధాదికళై
లేయన్ఱిక్కే, అనుకూలమానముఱైయిలేకిట్టి, మరువుతల్ వలమెన్నుతల్, వరమెన్నుతల్ - బలవత్తర ౭.
న్నుతల్, శ్రేష్ఠమెన్నుతల్.

౧.—క్రమమన్ఱిక్కే,లోకవ్యవహారానుగుణమాక వ్యాఖ్యానమ్పణ్ణుకిఱార్ (అగ్రతఇత్యాది). పిరాట్టిమార్కళుక్కోవిశ్లేషమ్ నరకమాయ్త్తోన్ఱ
తు. పురుషరానవివర్కళుప్పడితోన్ఱుమోవెన్న; ఇళైయపెరుమాళైప్పోలే యివర్కళుక్కుమ్కూడుమ్ ఇత్యభిప్రాయేణాహ(నచసీతేత్యాది).
రకఙ్ఘున్దాతే" ఎన్నతుక్కువ్యాఖ్యానమ్ (పిరివాలిత్యాది).

"మునమ్-నిలమిడన్దాన్" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (వరాహేత్యాది). అత్తాల్ ఫలితమ్ (నిరుపాధిక సౌహార్దముడైయవనెన్ఱు). మలమఱుమ్పడి-
శేరెన్ఱుమున్దినవర్థమ్. మలమఱ్ఱజ్ఞానమ్ శేరుమ్పడి యిరుక్కిఱమాలిరుమ్శోలైయెన్ఱు ద్వితీయార్థమ్. తేయ్ప్పణ్డు-ఉరైయుణ్డు. వలముఱై
మ్-ప్రదక్షిణమ్ శెయ్కైయాకిఱముఱైయాలేకిట్టియెన్ఱుశబ్దార్థమ్. "వలముఱైయెయ్తి" ఎన్ఱువిశేషిత్తతుక్కుభావమ్ (కాలయవనే ౭.
ది). అర్థద్వయత్తైయుమడైవే వివరిక్కిఱార్ (బలవత్తరమిత్యాది).

అ-అ-వి.—(నాజ్ఞపుఅప్పట్టపడియేయితి) త్వత్కైఙ్కర్యైకధారకపోషకభోగ్యతయా నిర్గతప్రకారేణేత్యర్థః. (మున్నేపోకవిట్టితి)అనే ౭.
౧"మృద్నన్తీకుశకణ్టకాన్" ఇత్యత్రహృదయమితి, శేషత్వమేవస్ఫురతి.

ప్ర-తి.—(ఏழ்ఱామ్పాట్టు) (నలమెనవిత్యాది) (నరకఙ్ఘున్దాతే) అయోధ్యాకాణ్డే [30] వనానయనార్థంరామంప్రతిసీతా, "నచతత్ర
కశ్చిద్దీప్తమర్హసివిప్రియమ్ । మత్కృతేనచతేశోకోనభవిష్యామిదుర్భరా॥౧౭॥యస్త్వయాసహసస్వర్గోనిరయోయస్త్వయావినా । ఇతి
పరాంప్రీతింగచ్ఛరామమయాసహ॥౧౮॥ [రా-అ-౨౭] యదిత్వంప్రస్థితోదుర్గంవనమద్యైవరాఘవ । అగ్రతస్తేగమిష్యామిమృద్నన్తీ
కణ్టకాన్॥౬॥"—అయోధ్యాకాణ్డే త్రిపఞ్చాశే గఙ్గానిస్తరణానన్తరం సుమన్త్రేయాతే సతిత్వమప్యయోధ్యాం ప్రతిగచ్ఛేత్యుక్తవన్తం
ంప్రతిలక్ష్మణః, "నైతదౌపయికంరామయదిదంపరితప్యసే । విషాదయసిసీతాంచమాంచైవపురుషర్షభ॥3౦॥ నచసీతాత్వయాహీనానచాహ
రాఘవ । ముహూర్తమపిజీవావోజలాన్మత్స్యావివోద్ధృతౌ॥3౧॥ నహితాతంనశత్రుఘ్నంనసుమిత్రాంపరంతప । ద్రష్టుమిచ్ఛేయమద్యా ౭.
స్వర్గంవాపిత్వయావినా॥3౨॥".

తాత్పర్యము.—ఓ! చేతనులారా! నేచెప్పెడుమాటలు హితకరములనియెఱుఁగుఁడు. ప్రళయకాలమందు మణిగిపోయినభూమిని వరాహ
యై పైకెత్తియుపకరించిన సర్వేశ్వరుఁడు నిత్యవాసముచేయుచున్న దివ్యదేశమును పూర్ణచంద్రుఁడు నిష్కళంకుఁడై సంచరించుశిఖర
కలదియునైన మాలిరుఞ్జోలను శేషశేషిభావసంబంధముతో సమీపించి కైంకర్యములయందన్వయించియుండుటయే శ్రేష్ఠముగాన సంసార ౭.
మునందవగాహించి నశింపకనుండుడు.

౧॥ రా-అ-౨౭-౬. ౨॥ రా-అ-3-3౧.

మూ.—వలఞ్జెయ్‌తువైకల్ వలఙ్గழியాతే । వలఞ్జెయ్యుమాయమాయవన్ కోయిల్ ।
వలఞ్జెయ్యుమ్ వానోర్ మాలిరుఞ్జోలై । వలఞ్జెయ్‌తునాళుమరువుతల్ వழக్కే॥ ౮॥

ఆ.—(వలమ్ శెయ్‌తు) హేయవిషయఙ్గళిలేవినియోగిత్తరుమన్దబలత్తైప్పోక్కాతే, ఆశ్చర్యభూతనాయ్ ఆశ్రితసులభనాయిరున్దవెమ్బెరుమానుమ్ ౧* ఆయర్వ్వుఱుమమరర్‌కళుమ్ వలమ్ శెయ్‌తుకొణ్డనుభవిక్కుమ్ తిరుమాలిరుఞ్జోలైయై వలమ్ శెయ్‌తు నాళుమ్ మరువుకైవழక్కావతెన్గిఱార్. ౮.

అన్వ.—వలమ్ శెయ్‌తు వైకల్ (౩) వలమ్ కழியాతే వలమ్ (౬) శెయ్యుమ్ ఆయన్ మాయవన్ (౯) కోయిల్ వానోర్ వలమ్ (౧౨) శెయ్యుమ్ మాలిరుఞ్జోలై వలమ్ (౧౫) శెయ్‌తు నాళుమ్ మరువుతల్ (౧౮) వழక్కు. (౧౯).

పన్ని.—అనన్తరమ్, ఆశ్రితానుకూలనానకృష్ణన్ వర్త్తిక్కుమ్ తిరుమలైయిలే నిరన్తరానుకూలవృత్తియే స్వరూపప్రాప్తమెన్గిఱార్.

కరణఙ్గళుక్కుబలత్తై, ఉణ్డాక్కి, నిరన్తరమాక, (౩) అన్దబలత్తై, ఇతరవిషయమాక్కిక్కొడాతే, ఆశ్రితర్‌క్కుభవ్యత్తైయాకిఱవానుకూల్యత్తై, (౬) పణ్ణుమ్, కృష్ణనాన, ఆశ్చర్యభూతనుడైయ, (౯) కోయిలాన, పరమపదవాసికళ్, అనుకూలవృత్తి, (౧౨) పణ్ణుమ్, తిరుమలైయైప్పుక్కిత్తు, ప్రదక్షిణాద్యనుకూలవృత్తియై, (౧౫) పణ్ణి, నిరన్తరమ్, సంశ్లేషమ్‌పణ్ణుకై, (౧౮) న్యాయమ్. (౧౯) ౮.

అర్థము.—(కరణములకు) బలమును బుట్టించి సర్వకాలములయందును (౩) బలమును బోఁగొట్టక నే ఆనుకూల్యమును (౬) జేయు కృష్ణావతారంబెత్తిన ఆశ్చర్యభూతునియొక్క (౯) వాసస్థానమును పరమపదమునందుండువారు అనుకూలవృత్తి (౧౨) చేయునట్లున్న మాలిరుఞ్జోలనుగుఱించి (ప్రదక్షిణనమస్కారములు మొదలగు) అనుకూలవ్యాపారములను (౧౫) జేసి ఎల్లప్పుడు సంశ్లేషించుట (౧౮) న్యాయము. (౧౯) ౮.

ఈ.—ఎట్టామ్పాట్టు. తిరుమలైయైనిరన్తరమాక వలఞ్జెయ్‌కైయేవழక్కెన్గిఱార్.

(వలఞ్జెయ్‌తిత్యాది) సర్వేశ్వరన్ తన్నైయాశ్రయిక్కైక్కుఉప్పాకత్తన్దమనుష్యశరీరత్తైక్కొణ్డు బలత్తైయుణ్డాక్కి, పిన్నైయవన్నైయాశ్రయిక్కైయన్నిక్కే ఇతరవిషయప్రావణ్యత్తుక్కుడలాక్కియనర్థప్పడాతే. (వలఞ్జెయ్యుమ్) తిరుచ్చిత్రకూటపరిసరత్తిలే పిరాట్టియైయుఙ్గూడక్కైయైప్పిడిత్తుక్కొణ్డులావినాప్పోలే, పిరాట్టిక్కైయైప్పిడిత్తుక్కొణ్డు అழకర్ ఆదరత్తోడే సఞ్చరిక్కుమ్ దేశమ్. ౨ "యఆత్మదాబలదాః" ఎన్గిఱపడియే-తన్నైయుఙ్గొడుత్తు, తన్నైయనుభవిక్కైక్కీడానశక్తియైయుఙ్గొడుక్కుమాశ్చర్యభూతనాన కృష్ణన్ వర్త్తిక్కుమ్ దేశమ్. (వలఞ్జెయ్యుమ్

జీ-అ.—ఎట్టామ్పాట్టు (వలమ్ శెయ్‌తిత్యాది). నాలామ్‌పాదత్తైక్కటాక్షిత్తు - అవతారిక్కై. వழక్కు - న్యాయమ్.

౩ "విచిత్రాదేహసమ్పత్తిరీశ్వరాయనివేదితుమ్" ఎన్గిఱత్తైప్పఱ్ఱ (తన్నైయాశ్రయిక్కైక్కుఉప్పాకవెన్దతు) బలత్తైయుణ్డాక్కి - అన్నపానాదికళాలేయుణ్డాక్కియెన్దపడి. ఊడలాక్కి - అన్దబలత్తైయుడలాక్కి. బలత్తైయుడలాక్కి - నిరన్తరమాకవన్దబలత్తై యితరవిషయమాక్కిక్కొడాతేయెన్గుశబ్దార్థమ్. "వలఞ్జెయ్యుమాయమాయవన్" ఎన్గిఱతుక్కు-మావెన్గు - పిరాట్టియాయ్, అవళైయుడైయవన్ - మాయవనాయ్, "మాయవనాన - ఆయన్ - వలమ్ శెయ్‌కిఱ - కోయిల్" ఎన్గువివక్షిత్తుభావమ్ (తిరుచ్చిత్రకూటేత్యాది). "వలమ్ శెయ్యుమ్ - మాయవనాన - ఆయన్ వర్త్తిక్కుమ్ - కోయిల్" ఎన్గఱర్థాన్తరమ్ (యఆత్మదాఇత్యాది). ఇన్దపక్షత్తిల్, వలమెన్గు - బలమాయ్, శెయ్‌కై - కొడుక్కైయాయ్, బలత్తైక్కొడుక్కుమెన్గపడి. మాయవన్ - (ఆశ్చర్యభూతన్). ౪ "సదృశాదృష్టచిన్తాద్యాస్స్మృతిబీజస్యబోధకాః"

౧॥ ౧-౧. ౨॥ య-వే-కా-౪-ప్ర-౨-పం-౨౨. ౩॥ వి-త. ౪॥

ఈ.—వానోర్ మాలిరుమ్‌శోలై) కీழ் ౧"విణ్ణోర్ వెఱ్పన్" ఎన్ఱార్; ఇఙ్గే (వానోర్ మాలిరుమ్‌శోలై) ఎన్గిఱార్; ఇతు క్కు-నినైవెన్? ఉకన్దరుళిన దేశమెల్లాఙ్గిడక్క-వెన్నిల్; ప్రజైక్కు-త్తాయినుడైయ అవయవమెల్లాఙ్గిడక్క-ములైక్కణ్ణిలే యిఱే వాయ్‌వైక్కలావతు, అప్పడియేయిఙ్గు ౨ "తెన్ననుయర్ పొరుప్పుమ్ తెయ్‌వవడమలైయుమ్" ఎన్గిఱములై యాగైయాలే అవర్కళుక్కేయాయిఱుక్కుమతు. (వానోర్ మాలిరుఞ్జోలై) పెరుమాళ్ కాట్టుక్కెழுన్దరుళుకిఱ పోతు లక్ష్మణభరతర్కళ్ పిన్దొడర్న్దాప్పోలే, సర్వేశ్వరనిఙ్గేపోరుకైయాలే నిత్యసూరికళుమొప్పన్దువలఞ్జెయ్యాని ఱ్పర్కళ్. (వలఞ్జెయ్‌తు) నాముమివర్కళోడేకూడ ఆఙ్గేయనుకూలవృత్తికళైప్పణ్ణి. 'పిళ్ళైతిరునఱైయూరరైయరుమ్ భట్టరుమ్ ప్రదక్షిణమ్పణ్ణానిఱ్క పిన్నే సేవిత్తుక్కొణ్డుపోనేన్; అల్లాతార్ కడుఙ్గుతిరైపోలేవారానిఱ్క-ఇవర్కళ్, తిరుక్కోపురఙ్గళైయుమ్ తిరుమాళిగైకళైయుమ్ కణ్ణాలే పరుకువారైప్పోలే పార్త్తుక్కొణ్డువన్దార్కళ్" ఎన్ఱునఞ్జీయరరుళిచ్చెయ్‌వర్. (నాళుమ్మరువుతల్ వழக్కే) నిత్యసూరికళుడైయయాత్రైయేతనక్కు-యాత్రైయానాల్ పిన్నైమఱువలిడాతిఱే. ఇతువేవழக్కు. ౮.

ప్ర-అ.—ఇతిన్యాయేన, "వానోర్ మాలిరుమ్‌శోలై" ఇత్యస్యసద్వంశప్రయోగాన్తరమ్విచిన్త్య, ప్రయోగద్వయస్యచ హేతుమాహ (కీழிత్యాదినా) నిత్యసూరికళ్కైయరుకైక్కు-మనుకూలవృత్తిపణ్ణుకైక్కుమ్ హేతుమాహ (పెరుమాళిత్యాది). (తెన్ననిత్యాది). పెరియతిరుమడల్. ఉయర్న్దతెఱ్కుత్తిరుమలైయుమ్, మేన్మైయిలేయ్ఱత్తైయుడైయ వడక్కుత్తిరుమలైయుమెన్ఱు శొల్లప్పడుకిఱవివైయిరణ్డుమ్ ములైయాకవెన్ఱు పాశురార్థమ్. వలమ్‌శెయ్‌కై, ఉపాయకోటియిలన్వయియాతోవెన్న; అన్వయియాతెన్నైక్కుతివ్యామ్ (పిళ్ళైయిత్యాది). (అల్లాతారిత్యాది). అల్లాతార్ - సాధనత్వేన ప్రదక్షిణమ్పణ్ణుకిఱవర్. కణ్ణాలేపరుకువారైప్పోలేయెన్నైయాలే - ప్రాప్యత్వమ్ సుస్పష్టమ్. "నాళుమ్మరువుతల్" ఎన్గిఱవితునిన్ఱుమో? కదాచిత్ ప్రయోజనాన్తరప్రావణ్యత్తాలే సాధనత్వబుద్ధిపిఱవాతోవెన్న (నిత్యసూరికళుడైయవిత్యాది). నిత్యసూరికళై ప్పోలే స్వరూపానురూపకైఙ్కర్యధారకపోషకభోగ్యనానాల్, ప్రయోజనాన్తరప్రావణ్యత్తుక్కుమ్ తన్మూలసాధనత్వబుద్ధిక్కుమ్ ప్రసఙ్గమిల్లైయెన్ఱపడి. మఱువలిడాతు - తిగుమ్పాతు. "మరువుతలేవழக்కు" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (ఇతువేవழక్కెన్ఱు) ఇదమేవప్రాప్తమిత్యర్థః. నాళుమ్మరువుతల్ - నిరన్తరసంశ్లేషస్యైవ, పైకల్ - వలమ్‌శెయ్‌తు - వలమ్‌కళ్రియాతే, మాయవనాన - ఆయన్ - వలమ్‌శెయ్యుమ్ - కోయిలాయ్, అతఏవ, వానోర్ - వలమ్‌శెయ్యుమాతాన - మాలిరుమ్‌శోలైయై నీఙ్గళుమ్‌వలమ్‌శెయ్‌తు - నాళుమ్మరువుతలే - వழக்కిత్యన్వయః. ౮.

ఆ-౨-వి. (పరుసంజ్ఞి) (వలమ్‌శెయ్యుమ్ వానోర్ మాలిరుమ్‌శోలై) ఇతిపదప్రతీకముపాదాయ, సింహావలోకనన్యాయేన ప్రథమమ్ "వానోర్ - మాలిరుమ్‌శోలై" ఇతిపదసఙ్గతేర్వ్యాఖ్యానముక్త్వా, అనన్తరమ్ "వలమ్‌శెయ్యుమ్‌వానోర్" ఇత్యుచ్యమానే - సూరీణామాగమనే, తేషామనుకూలవృత్తౌచ హేతుసఙ్గతిః; అత్రవ్యాఖ్యానవాక్యక్రమే, (పెరుమాళ్ కాట్టుక్కెழுన్దరుళుకిఱపోతు) ఇతివాక్యస్యోత్థాపకశఙ్కాయాః (కీழ் విణ్ణోర్ వెఱ్పనెన్ఱార్) ఇత్యాదివాక్యానన్తరమనుసన్ధానాత్. అత్రమూలానుసారేణ (పెరుమాళ్ కాట్టుక్కెழுన్దరుళుకిఱపోతు) ఇతివాక్యస్య పూర్వత్వేన (కీழ் విణ్ణోర్ వెఱ్పనెన్ఱార్) ఇత్యాదివాక్యమ్ పశ్చాత్తనత్వేనచద్రష్టవ్యమ్. తదానీమేషాసఙ్గతిః - నిత్యసూరీణామత్రాగమనే అనుకూలవృత్తౌచ హేతుః ఇత్యతోత్తరమ్ (పెరుమాళ్ కాట్టుక్కెழுన్దరుళుకిఱపోతితివాక్యమ్) తర్హ్యేతాదృశాకారస్య సమస్తదివ్యదేశసాధారణత్వాత్ ౧ "విణ్ణోర్ వెఱ్పు" "వానోర్ మాలిరుమ్‌శోలై" ఇతి - నిత్యసూరిసమ్బన్ధిత్వేన గిరిరాజయోర్నిర్దేశఃకథమ్; కిఞ్చ, ఏతిఙ్గితివ్యాదేశేషుకిలావిశేషాయిత్వానామపిసాధారణంకిమితిచశఙ్కాజాతా. తతోత్తరమ్ (ప్రజైక్కిత్యాది). సంసారిణాంతాదృశవైలక్షణ్యాభావాదితిభావః. (తెన్ననుయరిత్యాది) ఆర్యర్కళికழ்న్దమ్లేచ్ఛభూమియిలుళ్ళార్క్కు నిర్వాహకరానక్షత్రియర్ "ఎమ్మతు" ఎన్ఱభిమానిత్తిరుక్కుమ్పడియిరుక్కిఱ తెఱ్కుత్తిరుమలైయుమ్, సంసారికళుమ్ వన్దాశ్రయిక్కుమ్పడి నిల్కిఱమేన్మైయిలేయ్ఱత్తైయుడైయ వడక్కుత్తిరుమలైయుమ్, ఇప్పడిశొల్లప్పడుకిఱ వివైయిరణ్డుమ్ ములైయాక; కాన్తన్-విరుమ్బివిడాతే కిడక్కుమవైయి తేములైయావన. ౩ "నఙ్గళ్ కున్ఱమ్‌కైవిడాన్." కాట్టుక్కెழுన్దరుళు - అన్నుపోయశోతిక్కన్ఱపడి. లక్ష్మణశబ్దమ్ - శత్రుఘ్నవాచి. ౮.

ఈ.—(వழక్కనని నై మిన్) నాన్ శొల్లుకిఱవితు వేముత్తై యెన్ఱు బుద్ధిపణ్ణుజ్గోళ్. (ఎల్ విన్నై మూళ్ కాతు) ఉజ్గళాల్ పోక్కికొళ్ళవొణ్ణాత మహాపాపజ్గళై ప్పరిహరిక్క వేణ్డియిరున్దీర్ గళాకిల్. అழమెన్ఱు - పేయ్కుక్కప్పేర్; కొడియెన్ఱు - పెణ్ణుక్కుప్పేర్; పేయ్ ప్పెణ్ణెన్నపడి. అழమెన్ఱు - పిణమాయ్, అత్తాల్ - పేయెన్నపడి. పూతనైయైముడిత్తవన్ "ఇజ్గనొత్తవిరోధికళ్ వన్దపోతాకనమ్మై నెడుజ్గైనీట్టాక్కివైక్కవొణ్ణాతు" ఎన్ఱు నిత్యవాసమ్పణ్ణుకైయాలేశ్లాఘ్యమానకోయిల్. (మழమిత్యాది) అజ్గుణ్డానతిర్యక్కుక్కళుమ్ - అழకరోడొక్కినవమాయాయిన్ఱిరుప్పతు, ఇళవానైక్కన్ఱుకళ్ ఇనమినమాకచ్చేరానిన్ఱుళ్ళ తిరుమలైయై లక్షణోపేతమాయిరుప్పతొరు ఆనైనిన్ఱవిడత్తే ఆయిరమానైవన్దుశేరానిఱ్కుమ్; అజ్గునిఱ్కిఱతుమ్ ౧ *శోలైమழకళిఱత్తే, ౨* తెన్నానైయిత్తే. తిరుమలైమెత్తழవేణుమ్ ఎన్నుమ్ మనోరథత్తిలేతుణివతే ఇవ్వాత్మావుక్కువిజయహేతు. ౯.

టి-అ.—ముత్తైయెన్ఱు-ప్రాప్తమెన్ఱు. మూళ్ కాతు - మూళ్ కాతే యిరుక్కవేణ్డిల్. "అழమ్" ఎన్ఱు-పేయైచ్చొల్లుమ్పడి యెన్నెన్న (అழమెన్ఱుపిణమాయిత్యాది). నెడుజ్గైనీట్టాక్కి - అతిదూరమాక్కి. "పెరుమ్" ఎన్ఱతినర్థమ్ (శ్లాఘ్యమానవెన్ఱతు). "మழమ్" ఎన్ఱవిశేషణత్తుక్కుభావమ్ (అజ్గుణ్డానవిత్యాది). ఓరినమ్ - ఒరుపరుపమ్ ఇనమ్ - పరుపమ్. "ఇనమ్" ఎన్ఱు - సమూహమాక వివక్షిత్తర్థాన్తరమ్ (ఇళవానైయిత్యాది). మழమ్ - ఇళమై. ఇనత్తుక్కుహేతువేతెన్న (లక్షణేత్యాది). లక్షణోపేతమాన వానైయజ్గిరుక్కిఱతోవెన్న (అజ్గునిఱ్కిఱతుమిత్యాది). ప్రమాణాన్తరమ్ (తెన్నానైయిఱేయెన్ఱు) తిరునెడున్దాణ్డకమ్. శూతు - విజయహేతు. తొழక్కరుతువతు-తొழవేణుమెన్గిఱనినైవితే. తుణివతువే - తుణిక్కైయే. ఎల్ వినైమూళ్ కాతిత్యారభ్య, తొழక్కరుతువతే తుణివకుశూతు; ఇత్తైవழక్కన నినై మినిత్యన్వయః. ౯.

అ-ఆ-వి.— ౩ "అప్రాకృతతనుర్దేవో నిత్యాకృతిధరో యువా" ఇత్యాద్యాహృదయమ్.   ౯.

ప్ర-తి.—(ఒన్పతామ్పాట్టు) (వழక్కన) (అழకొడియట్టాన్) వైష్ణవేపురాణే పఞ్చమేంశేపఞ్చమే, "వసతాంగోకులే తేషాం పూతనాబాలఘాతినీ। సుప్తంకృష్ణముపాదాయ రాత్రౌతస్మైదదౌస్తనమ్॥౭॥ యస్మై యస్మై స్తనం రాత్రౌ పూతనా సంప్రయచ్ఛతి। తస్య తస్య క్షణేనాఙ్గం బాలకస్యోపహన్యతే॥౮॥ కృష్ణస్తు తత్స్తనం గాఢం కరాభ్యామతిపీడితమ్। గృహీత్వా ప్రాణసహితం పపౌకోపసమన్వితః॥౯॥ సాతివిముక్తమహారావా విచ్ఛిన్నస్నాయుబన్ధనా। పపాతపూతనాభూమౌ మ్రియమాణాఽతిభీషణా॥౧౦॥".   ౯.

పెరియతిరుమొழి - మున్పత్తొన్పతాన్దిరుమొழి - ఇరణ్డామ్పాట్టు. శిన్దైతన్నుళ్ నీజ్గాతిరున్దతిరువేమరువినియ। మైన్దానవణాళిమాలేశో త్తవమழకళిఱు। నన్తావిళక్కేతుశుడరే నైమిశారణియత్తుళ్ నిన్ఱనమ్బియె। ఎన్దాయినన్ఱూరాయడియేఱ్కైయుమిరజ్గాయే.

తిరునెడున్దాణ్డకమ్ - పత్తామ్పాట్టు.— పొన్నానాయ్ పొழిలేழుమ్ కావల్ పూణ్డపుకழానాయికழ్వాయతొణ్డనేన్నాన్। ఎన్నానాయెన్నానాయెన్నల్లాల్ ఎన్నఱివనేழైయేనులకమేత్తుమ్। తెన్నానాయ్ వడవానాయ్ కుడపాలానాయ్ కుణపాలమతయానాయిమైయోర్క్కెన్ఱుమ్। మున్నానాయ్ పిన్నానార్ వణజ్గుఞ్జోతి తిరుమూழిక్కళత్తానాయ్ ముతలానాయే.

తాత్పర్యము.—ఓ! మానవులారా! నేను చెప్పుచున్న దానిని సదుపాయమని చింతించువారై దీనియందు విశ్వసింపుఁడు. మీరు క్రూరములైన పాపములయందనురాగించియుండక ఆశ్రితవిరోధినిరసనశీలుఁడైన శ్రియఃపతి నిత్యవాసము చేయుచున్న దివ్యదేశమగు తిరుమాలిరుఞ్జోలను స్వయంసానురూపముగ నమస్కరించుటయే సంసారసాగరమును దాటుటకు సదుపాయము.   ౯.

మూ.—శూతెన్ఱుకళవుమ్శూతుఙ్జెయ్యాతే । వేతమ్ఱవిరిత్తాఙ్ఞవిరుమ్బియకోయిల్ ।
మాతుఱుమయిల్ శేర్ మాలిరుఞ్జోలై । పోతవిழ் మలైయేపుకువతుపొరుళే॥ ౧౦

ఆ.—(శూతెన్ఱు) పురుషార్థమానశెయలైచ్చెయ్కిఱోమెన్ఱుకొణ్డు చౌర్యక్రియైక్కళైచ్చెయ్యాతే, "సర్వవేదఙ్గళుక్కుమ్ తానే ప్రపాద్యన్" ఎన్నుమిడత్తై శ్రీగీతైయాలే యరుళిచ్చెయ్తరుళిన అన్దమహాగుణత్తైయుడైయ వెమ్బెరుమాన్ ఉగన్దరుళినదేశమాన స్పృహణీయమాన తిరుమలైయిలేపోయ్ప్పుకువతువే పరమపురుషార్థమెన్గిఱార్. ౧।

అన్వ.—శూతు ఎన్ఱు కళవుమ్ (౩) శూతుమ్ శెయ్యాతే మున్ (౬) వేతమ్ విరిత్తాన్ విరుమ్బియ (౯) కోయిల్ మాతు ఉఱు (౧౨) మయిల్ శేర్ మాల్ (౧౫) ఇరుమ్ శోలై పోతు (౧౮) అవిழ் మలై పుకువతే (౨౧) పొరుళ్. (౨౨).

పన్ని.—అనన్తరమ్, వైదికజ్ఞానప్రవర్తకన్ వర్తిక్కిఱతిరుమలైయిలే ప్రవేశిక్కిఱవితు పురుషార్థమెన్ఱుపక్రమిత్తవుపదేశత్తై నిగమిత్తరుళుకిఱార్.

సుకరమానవర్థసాధనమ్, ఎన్ఱునినైత్తు, కళవుకొణుతల్, (౩) పార్త్తిరుక్కవపహరిత్తల్, శెయ్యాతే, మున్కాలత్తిలే, (౬) గీతోపనిషదాదిముఖత్తాలే వేదార్థత్తై, వివరిత్తవన్, విరుమ్బివర్తిక్కిఱ, (౯) కోయిలాయ్, మాతిమై, ఉడైత్తాన, (౧౨) మయిల్కళ్, శేర్న్దువర్తిక్కిఱ, ఓఙ్గి, (౧౫) పరన్ద, శోలైకళిల్, పూవానతు, (౧౮) మలరుకిఱ, తిరుమలైయిలే, శెన్ఱుపుకువతే, (౨౧) పొరుళ్. (౨౨) మాతిమై-మెన్మై. మాతుఱువెన్ఱు - పేడైయోడే శేర్న్దవెన్ఱుమామ్.

అర్థము.—(సుకరమైన) యుపాయము అని(తలంచి) చౌర్యమును (౩) అపహారమును జేయక మునుపు (౬) వేదార్థములను బ్రకటించిన (భగవంతుఁడు) ఆదరించునట్టి (౯) స్థానమును మార్దవముకల (౧౨) నెమళ్ళు వసించుచున్న ఉన్నతములును (౧౫) విశాలమునైన తోటలయందు పుష్పములు (౧౮) వికసించుచున్న తిరుమలయందు నన్వయించుటయే (౨౧) పురుషార్థము. (౨౨).

ఈ.—పత్తామ్పాట్టు. పలపడియాలుమ్ తిరుమలైయేపరమప్రాప్యమెన్ఱు ఉపక్రమిత్తపడియే సంహరిక్కిఱార్.

(శూతెన్ఱు) నమక్కునల్లవాయ్ప్పాయిరున్దతెన్ఱు శూతుమ్ కళవుమ్శెయ్యాతే, శాస్త్రిఙ్గళివఱ్ఱైనిషేధిక్కైయాలే అవఱ్ఱైయుఞ్జొల్లవుమామ్. అన్ఱిక్కే, కళవావతు - ౧ "చోరేణాత్మాపహారిణా" ఎన్గిఱ ఆత్మాపహారమాయ్, శూతావతు - సాత్త్వికనాయ్ ప్రామాణికనాయిరుప్పానొరువన్ "సర్వేశ్వరన్ రక్షకన్" ఎన్ఱు విశ్వసిత్తిరున్దాల్, "కాణ్గిఱదేహత్తుక్కవ్వరుకే ఓరీశ్వరనావతెన్ ?, ఆత్మావావతెన్ ?" ఎన్ఱుకాణకా

జీ-అ.—పత్తామ్పాట్టు. (శూతెన్ఱిత్యాది) "శతిర్" ఎన్ఱుమ్, "పొరుళ్" ఎన్ఱుముపక్రమోపసంహారఙ్గళిలే - ప్రాప్యవాచకఙ్గళ్ ఇరుక్కిఱతియవతారికై (పలపడియాలుమిత్యాది).

శూతెన్ఱు-సుకరమాన వర్థసాధనమెన్ఱు నినైత్తు. నల్లవాయ్ప్ప-నల్లవాదాయమ్. శూతుమ్కళవుమ్ - చతురఙ్గాదికళుమ్, పరద్రవ్యాపహారముమెన్నపడి. వ్యుత్క్రమమాక వ్యాఖ్యానమ్పణ్ణియదు - ౨ "శూతనాయ్కళ్వనాకి" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱి. నిషేధిక్కైయాలేయెన్ఱువిడ- ౩ "అనాహితాగ్నితా స్తైన్యం ఋణానామనపక్రియా । అసచ్ఛాస్త్రాధిగమనం కౌశీల్యంవ్యసనక్రియా" ఎన్ఱమనువచనమనుసన్ధేయమ్. కౌశీల్యమ్-కుత్సితశీలతా. వ్యసనక్రియా-ద్యూతాదిః. స్తైన్యమ్-స్తేనత్వమ్. ౪ "భవేద్రతికిణీద్విజః" ఇత్యాద్యాహృదయమ్. అత్రికిణీ - ద్యూతవ్యాపారరహితః. అవఱ్ఱైయెన్ఱతు-కళవుమ్శూతుమ్.కళవావతు-కాణాతేయపహరిక్కై. శూతావతు-కణ్మున్నేయపహరిక్కై.౧"

ఈ.—వపహారికై. (వేతమిత్యాది) ఇవై యొరుపర్క్కు-వారాతపడి వేదార్థత్తై విశదీకరిత్త గీతోపనిషదాచార్యర్ వర్త్తిక్కుమిడత్తిల్. (మాతుఙుమయిల్) మాతెన్ఱు-మార్దవత్తైచ్చొల్లుకిఱతాయ్, సుకుమారమాయ్ దర్శనీయమానమయిలెన్నుతల్; పేడైయైయుడైయమయిలెన్నుతల్. అఙ్గుళ్ళసత్త్వఙ్గళెల్లామ్ మిథునమేయాయ్వర్త్తిక్కుమెన్నై. (పోతవిழ్మలైయే) కొడియుమ్తణ్ణుమ్ శరుకుమ్ఇడైయిడైయిలే పూవుమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే, తిరుమలైతన్నై ముట్టాక్కిడప్పూత్తు క్కిడక్కుమిత్తనై. తిరుమలైయైక్కిట్టుమతువేయివ్వాత్మావుక్కు ప్రయోజనమాయ్త్తలైక్కట్టువతు, అల్లాతవైయెల్లామ్ వ్యర్థవృత్తికళెన్నిఱార్. ౧౦.

జీ-అ.—ఖాసన్తమాత్మానమన్యథా ప్రతిపద్యతే । కింతేననకృతంపాపంచోరేణాత్మాపహారిణా" ఇత్యుద్యోగపర్వణిధృతరాష్ట్రంప్రతిసనత్సుజాతః. ఇవై-ద్యూతచార్యఙ్గళ్. మాతు-సౌకుమార్యముమ్, సౌన్దర్యముమ్, శ్రీయుమ్. సౌకుమార్యసౌన్దర్యఙ్గళైత్తేనాహ (మాతెన్ఱిత్యాది). పేడైయెన్ఱ వర్త్తైప్పటిలు (అఙ్గుళ్ళవిత్యాది). "పోతే-అవిழ్మలై" ఎన్ఱన్వయిత్తు, ఏవకారార్థమ్ (కొడియుమిత్యాది). పోతు-పుష్పమ్. అవిழ్కై-మలరుకై. "పుకువతువే-పొరుళ్" ఎన్ఱన్వయిత్తు ఏవకారవ్యావర్త్యమ్ (అల్లాతవైయిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. ౧౦

అ అ-వి.— (సర్వేశ్వరన్ రత్షకనితి) ఆత్మాదేహాతిరిక్తోభవతి, సచభగవచ్ఛేషభూతః, తస్యసర్వేశ్వరఏవరక్షకః ఇత్యర్థవ్యవస్థితి ప్తతి చేదిత్యర్థః. ౧౦.

ప్ర-తి —(పత్తామ్పాట్టు) (శూతిత్యాది) (కళవుమ్) ఉద్యోగపర్వణి ధృతరాష్ట్రంప్రతిసనత్సుజాతః. "యోన్యథాసన్తమాత్మానమన్యథా ప్రతిపద్యతే । కింతేననకృతంపాపంచోరేణాత్మాపహారిణా". ౧౦.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.— ఓ! చేతనులారా! శాస్త్రనిషిద్ధములైన చౌర్యము మొదలగు నీచవ్యాపారములను నర్థమునకు సుకరసాధనములుగాఁ దలంచి యట్టివ్యాపారములను జేయకనుండుడు. నీచకార్యము లొకరికిని రాకుండునట్లు వేదార్థములను సాధించిన గీతోపనిషదాచార్యుండు వేంచేసియున్న మాలిరుఞ్జోలైయను దివ్యదేశమును బొందుటయే యాత్మకుఁ బరమపురుషార్థము. ౧౦.

మూ.— పొరుళెన్ఱివ్వులకమ్పడైత్తవన్ పుకழ్ మేల్ । మరుళిల్వణ్ కురుకూర్వణ్ శడకోపన్ ।
తెరుళ్కొళ్ళచ్చొన్నవోరాయిరత్తుళిప్పత్తు । అరుళుడైయవన్తాళడైవిక్కుముడిత్తే॥ ౧౧.

ఆழ்వార్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఆ.— (పొరుళెన్ఱు) సంసారికళాన వాత్మాక్కళినుడైయ సమృద్ధియే నమక్కు ప్రయోజనమెన్ఱుపార్త్తు, తత్సమృద్ధ్యర్థమాన జగత్సృష్టియైప్పణ్ణి యరుళినవన్ గుణఙ్గళిలోరజ్ఞానగన్ధమన్ఱియే యిరున్ద వణ్కురుకూర్చ్చడకోపన్, ఎల్లారుక్కు మెప్పియమాన ప్రత్యక్షిత్తాప్పోలే యతియులామ్పడిశొన్న విప్పత్తుమ్కర్ తిరువడికళిలే శేర్విత్తుముడిక్కు మెన్నిఱార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిళ్ళాన్ తిరువడికళే శరణమ్.

అన్వ.— పొరుళ్ ఎన్ఱు ఇ (3) ఉలకమ్ పడైత్తవన్ పుకழ్ మేల్ (౭) మరుళిల్ వణ్ కురుకూర్ (౯) వణ్ శడకోపన్ తెరుళ్ (౧౨) కొళ్ళ శొన్న ఓర్ (౧౫) ఆయిరత్తుళ్ ఇప్పత్తు ముడిత్తు (౧౭) అరుళుడైయవన్ తాళ్ అడైవిక్కుమ్. (౨౧)

పన్ని.— అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కు ఫలమాక భగవత్ప్రాప్తియై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఆశ్రితాభిముఖ్యమ్ప్రయోజనమ్, ఎన్ఱు, ఇన్ద, (3) లోకత్తై, సృష్టిత్తవనుడైయ, దయాక్షమౌదార్యాదిగుణప్రపఞ్చైవిషయమాక, (౬) అజ్ఞానగన్ధరహితరాయ్, విలక్షణమాన, తిరునకరిక్కు నిర్వాహకరాయ్, (౯) మహోదారరాన, ఆழ்వార్, తత్త్వజ్ఞానమానతు, (౧౨) చేతనరై స్వీకరిక్కుమ్పడి, అరుళిచ్చెయ్త, అద్వితీయమాన, (౧౪) ఆయిరత్తుళ్, ఇప్పత్తుమ్, సంసారత్తైనళిప్పిత్తు, (౧౫) కృపాపరిపూర్ణరానవழுకరుడైయ, తిరుపడికళై, అడైవిక్కుమ్. (౨౧) ముడిత్తేన్ఱు - కర్తవ్యఙ్గళై త్తలైక్కట్టియేన్ఱుమామ్. ఇతు - కలివిరుత్తమ్. ౧౧.

వాదికేసరిఅழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.— (ఆశ్రితాభిముఖ్యము) ప్రయోజనము అని ఈ (3) లోకములను సృష్టించినవానియొక్క కల్యాణగుణవిషయముగ (౬) అజ్ఞానగన్ధములేనివారును విలక్షణమైన తిరునగరికినిర్వాహకులును (౯) మహోదారులునునైన యాழ்వార్ల తత్త్వజ్ఞానమును (౧౨) (చేతనులు) స్వీకరించునట్లు సాదించిన అద్వితీయములైన (౧౪) వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములు (సంసారమును) బోఁగొట్టి (౧౫) కృపాపరిపూర్ణులైనయழகరియొక్క శ్రీపాదములను బొందించును. (౨౧). ౧౧.

ఈ.— నిగమత్తిల్, ఇత్తిరువాయ్ మొழிకఱ్ఱార్రై, ఇత్తిరువాయ్ మొழிతానే జన్మత్తైపోక్కి అழకర్ తిరువడికళిలే శేర్త్తువిడుమెన్గిఱార్.

(పొరుళిత్యాది)ప్రయోజనప్పడుమెన్ఱిన్దలోకఙ్గళై యుణ్డాక్కినవనుడైయ కల్యాణగుణవిషయమాక అజ్ఞానగన్ధమిల్లాత ఆழ்వారరుళిచ్చెయ్తతితుత్తాన్. ఇవర్గళై యుణ్డాక్కి కరణకళేబరఙ్గళై క్కొడుత్తువిట్టాల్, కొడుత్తఉపకరణఙ్గళై క్కొణ్డు శబ్దాదివిషయఙ్గళిలే ప్రవణరాయ్ క్కైకழிయప్పక్కాల్, "నమ్నినైవుతప్పిర్ఱితే" ఎన్ఱు నెకిழ்న్దుకైవాఙ్గుకైయన్ఱిక్కే, "ఒరునాళ్ళ్లాపొరునాళాకిలుమ్ ప్రయోజనప్పడాతో?" ఎన్ఱు పలకాలుముణ్డాక్కా నిఱ్కుమ్; ౧౫మయర్వఱమతినలమరుళప్పెర్ఱవరాకైయాలే అవనుడైయ గుణవిషయమాక మరుళిల్లాతవరాయిర్ఱివాழ்వార్. ప్రబన్ధమోవెన్నిల్ (తెరుళ్ కొళ్ళచ్చొన్నవోరాయిరమ్) మరుళుణ్డాయ్ క్కழிయవేణ్డిర్ఱివర్కుక్కు, ఇవరుడైయ ప్రబన్ధమభ్యసిత్తార్క్కు ముతలిలేయజ్ఞానన్దానిల్లై. కేట్టార్కుక్కు త్తెళివైప్పిఅప్పిక్కుమ్పడియాయిర్ఱరుళిచ్చెయ్తతు. తమ్ముడైయజ్ఞానత్తుక్కడి ఈశ్వరన్, ఇవర్ కళుక్కుత్తామడియాకవన్దతు. ప్రబన్ధన్దాన్ శెయ్వతెన్నెన్నిల్ (అరుళుడైయిత్యాది) అపస్త్తైయిట్టాయిర్ఱు వస్తువైనిరూపిప్పతు. అరుళైయుడైయవన్తిరువడి

జీ-అ.—నిగమమ్ (పొరుళిత్యాది). "ముడిత్తే - అరుళుడైయవన్తాళ్కళైవిక్కుమ్" ఎన్నత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇత్తిరువాయ్ మొழிయిత్యాది). "ముడిత్తే" ఎన్నతిలేనోక్కాక (జన్మత్తైపోక్కియెన్నతు).

శబ్దార్థమ్ (ప్రయోజనేత్యాది). పొరుళేన్ఱు - పొరుళైయుడైయతామెన్ఱు. ఉక్తార్థవివరణమ్ (ఇవర్గళైయుణ్డాక్కియిత్యాది). (అజ్ఞానగన్ధమిల్లాత) ఎన్నవాక్యత్తైసహేతుకమాకవివరిక్కిఱార్. (మయర్వఱవిత్యాది). ఎడుత్తుక్కழிయామైయాలే (అజ్ఞానన్దానిల్లైయెన్నతు). శబ్దార్థమ్ (కేట్టార్క్కిత్యాది). ఇన్దనెడువాళిక్కడియేతెన్న (తమ్ముడైయవిత్యాది). బన్ధమోక్షసాధారణస్వతన్త్రేశ్వర హేతుకమాకైయాలుమ్, జీవస్యైకహేతుభూతమానతమ్ముడైయకృపామూలమాకైయాలుమెన్ఱుకరుత్తు. (అరుళైయిట్టాయిర్ఱువస్తువైనిరూపిప్పతు) "అరుళుడైయ పెరు

అ-అ-వి. —"మరుళిల్" ఇతి - ప్రసక్తప్రతిషేధఃకృతఃస్వస్మిన్ ; ప్రబన్ధాధ్యేతృవిషయేతుతన్నక్రియతే, తద్ధృదినిధాయాహ (మరుళుణ్డాయిత్). "ఏతత్ప్రబన్ధాధ్యేతృషుపూర్వమజ్ఞానమవర్తిష్ట, ఇదానీమపాగమత్ " ఇతిజ్ఞాతుంనశక్యతఇతియావత్, — అస్యవాక్యద్వయస్యచ - "పొరుళేన్ఱు" ఇత్యారభ్య, "తెరుళ్ కొళ్ళచ్చొన్నవోరాయిరమ్" ఇత్యన్తపదేషుహృదయమ్.— " అరుళుడైయవన్తాళ్కళైవి

ఈ.—కళిలే శేర్త్తువిడుమ్. అతుశెయ్యుమిడత్తిల్ (ముడిత్తే) సంసారసమ్బన్ధత్తై వాసనైయోడేపోక్కి త్తిరువడి కళిలే శేర్త్తువిడుమ్. ఒరుజ్ఞానలాభత్తైప్పణ్ణిత్తన్దువిడుమళవన్ఱిక్కే, అర్థక్రియాకారియా యిరుక్కుమ్.

ముతఱ్పాట్టిల్ - కడుక త్తిరుమలైయాழ்వారై యాశ్రయియుజ్గోళ్ళెన్నార్; ఇరణ్డామ్పాట్టిల్ - తిరుమలైయోడు సమ్బన్ధిత్త శ్రీపతియై ఆశ్రయిక్కచ్చొన్నార్; మూన్ఱామ్పాట్టిల్ - అత్తోడు శేర్న్ద అయనమలైయ మైయుమెన్ఱార్; నాలామ్పాట్టిల్ -౧॥ తిరితన్దాకిలుమ్ '' ఎన్గిఅపడియే, తిరియవుమ్ తిరుమలైయై యాశ్రయిక్కచ్చొన్నార్; ఐన్దామ్పాట్టిల్ - అత్తోడుశేర్న్ద పుఱమలైయై యాశ్రయియుజ్గోళ్ళెన్ఱార్; ఆఱామ్పాట్టిల్ - తిరుమలైక్కుప్పోమ్ మార్గచిన్తైపణ్ణవమైయుమెన్ఱార్; ఏழாమ్పాట్టిల్ - అవ్వూழியోడుశేర్న్ద తిరుమలైయైయాశ్రయిక్కచ్చొన్నార్: ఎట్టామ్పాట్టిల్ - నిత్యసూరికళుక్కుజ్గూడ ప్రాప్యమాకైయాలే తిరుమలైయే పరమప్రాప్యమెన్ఱార్; ఒన్బతామ్పాట్టిల్ - ''తిరుమలైయై త్తొழுక్కడవోమ్'' ఎన్గిఅ తుణివేవేణ్డువతెన్ఱార్; పత్తామ్పాట్టిల్ - ఎల్లాప్పడియాలుమ్ తిరుమలైయాழ்వారై యాశ్రయిక్కైయే పురుషార్థమెన్ఱు తలైక్కట్టినార్; నిగమత్తిల్ - ఇతు కఱ్ఱార్క్కు ఫలమరుళిచ్చెయ్తార్.

* ముతఱ్ఱిరువాయ్మొழியాలే- ౭''మణివైవానవర్ కణ్ణనైత్తన్నతోరణియై '' ఎన్ఱు - విలక్షణవిషయమాకైయాలే పిరిన్దార్ కణ్ణాజ్కుழைయిడప్పణ్ణుమెన్ఱార్; ఇరణ్డాన్దిరువాయ్మొழியాలే - అవ్వో పాతికూడినాలుమ్ మఱప్పిక్కుమెన్ఱార్; మూన్ఱాన్దిరువాయ్మొழியాలే - కూడినవిషయన్దాన్ నిరతిశయసుఖరూపమెన్ఱార్; నాలాన్దిరువాయ్మొழியాలే - అవ్విషయత్తుక్కు దేశికరోడు అనుభవిక్కప్పెఱామైయాలే మోహాక్రాన్తరానార్; ఐన్దాన్దిరువాయ్మొழியాలే - తామాశైప్పట్టపడియేవన్దుకలన్దపడిశొన్నార్; ఆఱాన్దిరువాయ్మొழியాలే - పిన్బుప్పుక్కు నువనతిశఙ్కైపణ్ణుమెన్ఱార్; ఏழాన్దిరువాయ్మొழியాలే - తన్ను డైయ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళ్యుమ్ విషయీకరిత్తపడిశొన్నార్; ఎట్టాన్దిరువాయ్మొழியాలే - అవనుడైయ మోక్షప్రదత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్తార్; ఒన్బతాన్దిరువాయ్మొழியాలే - ప్రాప్యనిష్కర్షమ్బణ్ణినార్; పత్తాన్దిరువాయ్మొழியాలే - నిష్కర్షిత్తప్రాప్యత్తై లభిక్కైక్కు త్తిరుమలైయాழ்వారై యాశ్రయిక్కచ్చొన్నార్. ౧౧.

వడక్కు త్తిరువీథిప్పిళ్ళై తిరువడికళే శరణమ్.

జీ.-అ - మాళ్ '' ఎన్ఱు-అప్రకరణక్కు త్తిరునామమితిభావః. ''ముడిత్తే'' ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (సంసారసమ్బన్ధత్తైయిత్యాది). అవధారణార్థమ్ (ఒరుజ్ఞానలాభమిత్యాది). (అర్థక్రియాకారియాయిరుక్కుమ్) ప్రార్థనీయఫలప్రదమ్ భవతీత్యర్థః. వణ్మురుకూర్ - విలక్షణమాన తిరుకరి. వణ్ శడగోపన్ - ఉదారంనమ్మాழ்వార్. తమిళ్ కొళ్ళచ్చొన్న - చేతనర్, తెరుళై - జ్ఞానత్తై, కొళ్ళుమ్బడియరుళిచ్చెయ్త.

ద్వారివర్ణ్యిణాపు (ముతఱ్పాట్టిలిత్యాది). పత్తిన్ నిగమనమ్ (ముతఱ్ఱిరువాయ్మొழியాలేయిత్యాది). ముడిత్తే - అరుళుడైయవన్ఱాళ్ శైవిగ్కుమిత్యన్వయః, ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అ-అ-వి —న్కుమ్''ఎన్ఱాల్ సంసారసమ్బన్ధమ్ ఘన్ని లేక ప్రీగాతో?, ''ముడిత్తే-శేర్క్కుమ్''ఎన్గిఅవధారణత్తుక్కు కరుత్తెన్నెన్న; ఇవ్వాழ்వార్ తమక్కివ్వప్పిలే ఒరుజ్ఞానలాభమ్ పెఱ్ఱిలావా ఊ అవన్నై ప్పెఱ్ఱిరాయనుభవిక్కతాగికేఅ; అప్పడియన్ఱియే, విరోధియైపోక్కి చ్చేర్క్కుమెన్ఱపడి—(ఒరుజ్ఞానలాభత్తైప్పణ్ణిత్తన్దతి) ఏతత్పదసామర్థ్యాత్ - స్వస్యతథా అకరోదితిసూచ్యతే. ——'' ఇళమైకెడువతన్మున్నమ్'' ఎన్నైయాలే (కడుకవెన్ఱతు). శ్రీపతియై - తిరుప్పతియై. అయనమలై - ప్రాన్తగిరి. తిరియవుమ్ - పునః. '' నెఱిపడవతువేనినైవతు '' ఎన్నైయాలే (మార్గచిన్తైయెన్ఱతు).—పత్తిన్ నిగమనమ్ (ముతఱ్ఱిరువాయ్మొழியాలేయిత్యాది). (అవ్వోపాతికూడినాలుమ్ మఱప్పిక్కుమెన్ఱారితి) స్వయంవిశ్లేషదుఃఖం విస్మృత్యపరోపదేశప్రవృత్తత్వాత్ - స్వానుష్ఠానముఖేన అముమర్థం ప్రదర్శయామాసేతిభావః. ౧౧.

* ౧. మాయక్కూత్తాయుళళ్. ౨ - తిణ్ణన్వీడు. ౩ - ఊనిల్వాழுయిర్. ౪ - ఆడియాడి. ౫ - అన్ఱామత్తన్బు. ౬ - వైకున్దా. శేళవన్నమర్. ౭ - అఱ్ఱైవతరనినై. ౯ - ఎమ్మావీడు. ౧౦ - కిళరొళి. ౧॥ ౪-౨-౩. ౨॥ ౧౦ - ౧౧.

కణ్ణినుణ్ శిఱుత్తామ్బు - మూన్హామ్బాట్టు.—తిరితన్దాకిలు న్దేవపిరానుడై। క్కరియకోల త్తిరువురుక్కాణ్బనా। న్పెరియవణ్ణురుకూర్ నక నమ్బిక్కా। ఉరియనాయడియేన్పెఱ్ఱనన్షైయే.

తాత్పర్యము.— చేతనులకుఁదనయందాభిముఖ్యమును ముఖ్యప్రయోజనముగనెంచి ఈలోకులను సృష్టించిన భగవంతునియొక్క కల్యా గుణములను విషయీకరించి యాళ్వార్లనుసాదించిన వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములు తమనునభ్యసించువారికి ఘోరసంసారసంబంధమ బోఁగొట్టి, ఆశ్రితసులభుఁడును తిరుమాలిరుఞ్జోలయందు వేంచేసియున్నవాఁడునునైన శ్రియఃపతియొక్క పాదపద్మములనుప్రాపించును. ౧

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిలి త్తిరువాయ్మొழிక్కానశ్లోకమ్.

(కిళరొళి) ఏతన్నిజార్థితమిహైవహరిఃప్రదాతుమాసేదివాన్ వనమహీధరమిత్యవేక్ష్య।
ప్రాప్యంతమేవచతదన్వయినశ్చసర్వంప్రాచీకశత్సదశమేదశకేమునీన్ద్రః. ౨

వాదికేసరి అழకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.— నిజార్థితమ్ - తమచేయాచింపఁబడిన, ఏతత్ - ఈప్రాప్యమును, ఇహైవ - ఈవిభూతియందే, ప్రదాతుమ్ - ప్రసాదిం టకు, హరిః - సర్వేశ్వరుఁడు, వనమహీధరమ్ - తిరుమాలిరుఞ్జోలైమలను, ఆసేదివాన్ - పొందెను; ఇతి - ఈప్రకారముగ, అవేక్ష్య చూచి, మునీన్ద్రః - యోగివర్యులైన, సః - ఆనమ్మాళ్వార్లు, తమ్‌చ - ఆతిరుమాలిరుఞ్జోలైమలను, తదన్వయినమ్ - ఆతిరుమాలిరుఞ్జోలస ధులగు, సర్వంచఏవ-సమస్తవస్తువులనే, ప్రాప్యమ్ - పొందతగినవి(అని), దశమే - పదియవదైన, దశకే-తిరువాయ్మొழிయందు, ప్ర కశత్ - ప్రకాశపఱచిరి.

తాత్పర్యము.— క్రిందితిరువాయ్మొழிయందుఁ దామునిష్కర్షించి యాచించిన ప్రాప్యమును నీలీలావిభూతియందే తమకుఁ బ్రసా చుటకు సర్వేశ్వరుఁడు తిరుమాలిరుఞ్జోలైయనియెడి దివ్యతిరుపతియందు వేంచేసియున్నాఁడని యాలోచించి యాళ్వార్లు శ్రియఃపతికి నిత్య స్థానమైన యాతిరుమలయుతత్సంబంధులగు సమస్తవస్తువులనే సర్వచేతనులకుఁ బరమప్రాప్యమని యీరెండవపత్తు పదియవతిరువాయ్మొ యందుపదేశించిరి.

ద్ర-తా.—(కిళరొళియిళమై)—దీప్తాశ్చర్యస్వభావంముఖరితజలజంవర్షకామ్భోదవర్ణమ్
శైలచ్ఛత్రాభిగుప్తాశ్రితమతివిలసద్ధేతిమాపీతగవ్యమ్।
సంరమ్భాత్తిప్తభూమింప్రణమదనుగుణంపూతనాచేతనాన్తమ్
పూర్వాచార్యంశ్రుతీనాంశుభసవిధగిరిస్థానతోనిర్వివేశ. ౼

అర్థము.—దీప్తాశ్చర్యస్వభావమ్ - కాన్తికలదియు నాశ్చర్యకరమునునైన స్వభావముకలవాఁడును, ముఖరితజలజమ్ - శబ్దించు శంఖముకలవాఁడును, వర్షకామ్భోదవర్ణమ్-వర్షాకాలమేఘమువంటి (శరీర) కాన్తికలవాఁడును, శైలచ్ఛత్రాభిగుప్తాశ్రితమ్ - (గోవర్ధన) తమనుఛత్రముచే రక్షింపఁబడిన యాశ్రితులుకలవాఁడును, అతివిలసద్ధేతిమ్ - మిక్కిలిప్రకాశించుచున్న చక్రాయుధముకలవాఁడును, గవ్యమ్ - చక్కగభుజింపఁబడినవెన్నకలవాఁడును, సంరమ్భాత్తిప్తభూమిమ్- తొందరపాటుతో నెత్తఁబడిన భూమికలవాఁడును, ప్రణమ గుణమ్-నమస్కరించువారలకనురూపుఁడును, పూతనాచేతనాన్తమ్ - పూతనయొక్కప్రాణమును బోఁగొట్టినవాఁడును, శ్రుతీనామ్ - వే లకు, పూర్వాచార్యమ్ - ప్రథమప్రవర్తకుఁడునునైనశ్రియఃపతిని, శుభసవిధగిరిస్థానతః-మనోహరమైనసమీపమునందున్న తిరుమాలిరుఞ్జో యెడి తిరుమలయందు, నిర్వివేశ - అనుభవించిరి.

వ్యా.— (దీప్తాశ్చర్యస్వభావమ్) వళరొళిమాయోన్ - నిరవధికతేజస్సియుక్తుడైయనుమాయ్, ఆశ్చర్యశక్తియుక్తనుమాయ్; (తజలజమ్) అతిర్ కురల్ శఙ్గత్తులకర్ - ముழఙ్గానిక్కిఱతిరుచ్చఙ్గైయుడైయనుమాయ్; (వర్షకామ్భోదవర్ణమ్) పుయల్ మழைవణ్ణర్ -

ఘశ్యామళనుమాయ్; (శైలచ్ఛత్రాభిగుప్తాశ్రితమ్) పెరుమలైయెడుత్తాన్ - ౧ * కోవర్త్తనమెన్నుమ్ కొత్తక్కుడైయాలే గోగోపజాతికళై రక్షిత్తవనుమాయ్; (అతివిలసద్రథాఙ్గమ్) అళమయిలాழிప్పడైయవన్ - ఆశ్రితవిరోధినిరసనత్తిలే యత్యన్తమ్ముయలానిఱ్కుమ్ తిరువాழிయైయుడైయనుమాయ్; (ఆపీతగవ్యమ్) ఉఱియమర్ వెణ్ణెయుణ్డవన్ - ఉఱియిలేయమైన్దిరుక్కుమ్ వెణ్ణెయైయుణ్డవనుమాయ్; (సంరమ్భాత్తిప్తభూమిమ్) నిలమునమిడన్దాన్ - వరాహరూపత్తైక్కొణ్డు భూమియైయుద్ధరిత్తవనుమాయ్; (ప్రణమదనుగుణమ్) వలమ్ శెయ్యుమాయమాయవన్ - ఆశ్రితరుక్కు ప్రదక్షిణప్రణామాదికళిలే శక్తియైక్కొడుత్తు, అవర్కళుక్కనురూపనుమాయ్; (పూతనా చేతనాన్తమ్) అళక్కొడియట్టాన్ - పూతనైయైముడిత్తవనుమాయ్; (పూర్వాచార్యంశ్రుతీనామ్) వేతముతల్వరిత్తాన్ - వేదఙ్గళుక్కెల్లామ్ మున్దప్రవర్తకనుమాయిరుక్కుమ్ పెమ్బెరుమానై "కిళరొళియిళమై" ఎన్గిఱ దశకత్తిలే యతిసమీపవర్తియాయ్ అతిమనోహరమాన తిరుమాలిరుఞ్జోలైమలైయిలే కణ్డు ఆழ்వారనుభవిత్తరుళినారెన్గిఱార్. ౨౨.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుఁడు (౧) నిరవధికతేజోయుక్తమై ఆశ్చర్యకరమైన స్వభావముకలవాఁడనియు, (౨) గంభీరముగధ్వనించుచున్న శంఖమునుధరించినవాఁడనియు, (3) వర్షాకాలమేఘమువంటి శ్యామలశరీరముకలవాఁడనియు, (౪) గోవర్ధనపర్వతమునునెత్తి ఛత్రముగాఁధరించి యాశ్రితులనురక్షించినవాఁడనియు, (౫) మిక్కిలిప్రకాశించుచున్న చక్రాయుధమునుధరించినవాఁడనియు, (౬) తిరువాయ్ప్పాడియందు గోపస్త్రీలు ఉట్టియందుబెట్టియున్న వెన్నను భోగ్యముగనారగించినవాఁడనియు, (౭) ప్రళయకాలమునందు మునిఁగిపోయినభూమిని వరాహావతారంబెత్తి యుద్ధరించినవాఁడనియు, (౮) ఆశ్రితులకనుకూలుఁడనియు, (౯) పూతననుసంహరించినవాఁడనియు, (౧౦) వేదార్థములను ప్రకాశపఱచిన గీతాచార్యుఁడనియు, వానియొక్క కల్యాణగుణచేష్టితములను నీతిరువాయ్మొழிపదిపాశురములచే ననుసంధించుచు మనోహరమైసమీపవర్తియైన తిరుమాలిరుఞ్జోలైయను దివ్యదేశమునందు భగవంతుని నాழ்వార్లనుభవించిరి. ౨౨.

ఇత్యబ్రూతాత్యసహ్యక్షణవిరహతయామానుషత్వేపరత్వాత్సర్వా
స్వాదత్వభూమ్నా వ్యసనహరతయాస్వాప్తిసంప్రీతిమత్త్వాత్ ।
వైముఖ్యత్రాసయోగాన్నిజసుహృదవనాన్ముక్తిసారస్యదానా
త్కైఙ్కర్యోద్దేశ్యభావాచ్ఛుభనిలయతయాచాతిభోగ్యంద్వితీయే ॥ ౨౩॥

అర్థము.— అత్యసహ్యక్షణవిరహతయా - అత్యన్తమసహ్యమైన క్షణకాలవిశ్లేషముకలవాఁడగుటచేతను, మానుషత్వే - మనుష్యావతారమునందు, పరత్వాత్ - పరుఁడగుటవలనను, సర్వాస్వాదత్వభూమ్నా -సర్వమధురపదార్థములయొక్క భోగ్యతాధిక్యము కలవాఁడగుటచేతను, వ్యసనహరతయా-వ్యసనమునుహరించువాఁడగుటచేతను, స్వాప్తిసంప్రీతిమత్త్వాత్-తనకు (ఆశ్రితులతో) సంశ్లేషమునందుప్రీతికలవాఁడగుటవలనను, వైముఖ్యత్రాసయోగాత్-(ఆశ్రితులు) విముఖులగునప్పుఁడు భయపడువాఁడగుటవలనను, నిజసుహృదవనాత్-తనసంబంధిసంబంధులను రక్షించువాఁడగుటవలనను, ముక్తిసారస్యదానాత్-మోక్షసారస్యమునునిచ్చుటవలనను, కైఙ్కర్యోద్దేశ్యభావాత్-కైంకర్యమునకు నుద్దేశ్యుఁడగుటవలనను, శుభనిలయతయా-సుందరమైన స్థానముకలవాఁడగుటచేతను, అతిభోగ్యమ్ అత్యన్తభోగ్యభూతుఁడు, ఇతి-అని, ద్వితీయే - రెండవపత్తునందు, అబ్రూత - సాదించిరి.

ఇప్పడి ద్వితీయశతకత్తిల్ పత్తుదశకఙ్గళాలుమ్ ప్రతిపాదితఙ్గళాన వర్థఙ్గళైసఙ్గ్రహిత్తుక్కాట్టియరుళుకిఱార్.

క్షణమాత్రముమ్ దుస్సహమామ్పడియాన తన్ విరహత్తైయుడైత్తాకైయాలుమ్, మనుష్యసజాతీయనాయ్వన్దవతరిక్కచ్చెయ్తే పరనాయిరుక్కైయాలుమ్, సమస్తమధురపదార్థఙ్గళుడైయ రసత్తైయుడైత్తానభోగ్యతైయైయుడైయనాకైయాలుమ్, ఆశ్రితరుడైయ వ్యసనత్తైహరిక్కుమవనాకైయాలుమ్, ఆశ్రితరోడే సంశ్లేషిత్తు అత్తాలే యత్యన్తంప్రీతనాకైయాలుమ్, "ఆశ్రితర్ తన్నైవిడిల్ ఎన్ శెయ్వతెన్?" ఎన్నుమికవుమ్ భీతనాకైయాలుమ్, ఆశ్రితరుడైయ సమ్బన్ధిసమ్బన్ధికళైయుమ్ రక్షిక్కుమవనాకైయాలుమ్, మోక్షప్రదనాకైయాలుమ్, కైఙ్కర్యోద్దేశ్యనాకైయా

౧॥ పెరి-తి-మొ-౨౫-౧.

లుమ్, దర్శనీయమాన తెఱ్కు త్తిరుమలైయిలే నిన్ఱరుళుకైయాలు మెమ్బెరుమానత్యన్తభోగ్యనెన్ఱు ద్వితీయశతకత్తిలే యాழ்వారరుళిచ్చెయ్దరన్గిఱార్.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—"వాయున్దిరైయుకళ్" (౧) తిరువాయ్మొழியందు సర్వేశ్వరుఁడు తనవిశ్లేషమునందాశ్రితులకు క్షణమాత్రమును వ్యథను బుట్టించువాఁడనియు, "తిణ్ణన్వీడు" (౨) తిరువాయ్మొழியందు, మనుష్యసజాతీయుఁడైయవతరించినను పరత్వముకలవాఁడనియు, "ఉల్లాళ్" (౩) తిరువాయ్మొழியందు సమస్తమధురవస్తువులవలె నిరతిశయభోగ్యభూతుఁడనియు, "ఆడియాడి" (౪) తిరువాయ్మొழியందాశ్రితులయొక్క వ్యసనమును సమూలముగఁబోగొట్టువాఁడనియు, "అన్దామత్తన్బు" (౫) తిరువాయ్మొழியందాశ్రితుల సంశ్లేషించి యత్యన్తతృప్తుఁడాయెననియు, "మైయన్దా" (౬) తిరువాయ్మొழியందాశ్రితులవిశ్లేషమునందత్యన్త ప్రీతికలవాఁడనియు, "కేశవన్తమర్" (౭) తిరువాయ్మొழியందాశ్రితసంబంధిసంబంధులను రక్షించువాఁడనియు, "అణైవతరవణై" (౮) తిరువాయ్మొழியందాశ్రితులకు మోక్షప్రదుఁడనియు, "ఎమ్మావీడు" (౯) తిరువాయ్మొழியందు కైంకర్యోద్దేశ్యభూతుఁడనియు "కిళరొళి" (౧౦) తిరువాయ్మొழியందు, దర్శనీయమైన తిరుమాలిరుఞ్జోలైయను తిరుమలైయందు వేంచేసియున్నవాఁడనియు ననుసంధించుచు నత్యన్తభోగ్యభూతుఁడని యీ రెండవపత్తునందాழ்వార్లు నిష్కర్షించిరి.

తి. నూ.—కిళరొళిశేర్ కీழ்రైత్తపేఱుకిడైక్క । వళరొళిమాల్ శోలైమలైక్కే । తళర్వుఱవే నెఞ్జైవైత్తుచ్చేరుమెనుమ్ నీడుపుకழ் మాఱన్తాళ్ । మున్జా శెలుత్తువోమెమ్ముడి.

అర్థము.—కిళరొళి శేర్ - వర్ధిల్లుచున్న కాంతికల, కీழ்రైత్త - క్రిందితిరువాయ్మొழியందుఁజెప్పిన, పేఱు - ప్రాప్యము, కిడైక్క లభించుటకు, వళరొళి - వర్ధిల్లుచున్న తేజస్సుకల, మాల్ - సర్వేశ్వరుఁడు (వేంచేసియున్న), శోలైమలైక్కే - తిరుమాలిరుఞ్జోలైమలైయందు, నెఞ్జై - మనస్సును, తళర్వుఱవే - (భగవద్విస్మృతియనియెడి) మనోదౌర్బల్యము లేనట్లు, వైత్తు - (స్థిరముగ) నుంచి, శేరుమ్ - ఆశ్రయించుఁడు, ఎనుమ్ - అని (యుపదేశించిన), నీడుపుకழ் - దీర్ఘమైనయశస్సుకల, మాఱన్తాళ్ - ఆழ்వార్లపాదములయందు, ఎమ్ముడి - మనశిరస్సు మున్జా శెలుత్తువోమ్ - మును పే ప్రాపించెదము.

అవ.—(కిళరొళి శేర్) ఇత్యాది - "సర్వప్రకారత్తాలుమ్ తిరుమలైయైయాశ్రయిక్కైయే పురుషార్థసాధనమ్" ఎన్ఱు పరోపదేశమ్ కిఱపాశురత్తై యనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. అన్ఱిక్కే, స్వయంపురుషార్థమాక వనుభవిక్కిఱ ప్రకారత్తైయనువదిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్ఱామ్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; ౧ * ఎమ్మావీట్టిల్ స్వప్రాప్యత్తైనిష్కర్షిక్కిఱవళవిల్ ౨ "ఒల్లై" ౩ "ఒల్లై" ఎన్ఱివర్ త్వరిక్కప్పుక్కవా ఇవర్ త్వరైక్కనుగుణమాక ఇఙ్గేయివ్వుడమ్బోడేకిట్టి యడిమై శెయ్యలామ్బడి తెఱ్కుత్తిరుమలైయిల్ తాన్ నిఱ్కిఱపడియై యివర్ కుక్కాట్టికొడుక్క, అత్తైయనుసన్ధిత్తు, అవనిలుమవనుకన్దవత్తిక్కిఱదేశమే ప్రాప్యమెన్ఱు నినైత్తు, తిరుమలైయాழ்వారై ప్పెరియవాదరత్తోడే యనుభవిత్తు ప్రీతరాయ్, సంసారికళైయు మఙ్గేయాశ్రయిక్కుమ్బడి పరోపదేశమ్బణ్ణుకిఱ * కిళరొళి యిళమైయిలర్థత్తై "కిళరొళిశే ఇత్యాదియాలే యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

వ్యా—(కిళరొళి శేర్ కీழ்రైత్తపేఱుకిడైక్క) అతిశయమాన వౌజ్జ్వల్యత్తైయుడైత్తాయ్ కీழ் క్కమాన ౧ * ఎమ్మావీట్టిల్ ప్రాప్యప్రతులభిక్కైక్కాక. (వళరొళిమాల్ శోలైమలైక్కే) ౪ "పయిలుమ్శుడరొళిమూర్త్తియై" ఎన్నుమ్బడి నాళ్ శెల్లనాళ్ శెల్లవళర్న్దువారశ్యవొళియైయుడైయసర్వేశ్వరన్ వర్త్తిక్కిఱ తిరుమాలిరుమ్ శోలైమలైక్కే. (తళర్వుఱవే నెఞ్జైవైత్తుచ్చేరుమెనుమ్) భగవత్స్మరణరాహిత్యమాకిఱ అనర్థమిన్ఱిక్కే యవన్ వర్త్తిక్కిఱ తిరుమలైయిలే మనస్సైవైత్తాశ్రయియుఙ్గోళెన్ఱరుళిచ్చెయ్యుమ్. తళర్వు - మనోదౌర్బల్యమ్. అది అతిన్ఱిక్కే యెన్ఱపడి. కీழ் ప్రాప్యమాన ౨ * పాతపఙ్ఙళ్ ౫ * తెన్నన్ ఉయర్ పొరుప్పై ప్రాపకమాకవిధిత్తపడి. ఇతు ౬ * వన్దాట్చేమాకైయాలే ఆశ్రయిక్కైక్కుడియుడైత్తు. ౭ "శమన్ కొళ్ వీడుతరుమ్ తడఙ్గున్ఱమే". ఇప్పడి (నెఞ్జైవైత్తుచ్చేరుమెనుమ్) నెఞ్జైవైత్తుచ్చేరు

౧॥ ౧౯. ౨॥ ౧౯-౧. ౩॥ ౧౯-౧౦. ౪॥ ౨౭-౧. ౫॥ పె-మ-౪. ౬॥ తి వి-౩౧. ౭॥ ౨౩-౭.

అతుక్కు-మాలమ్ - " కిళరొళియిళమై " ఎన్ఱిఱపాట్టు. ౧ " మానసస్థైర్యమాఱువతఱ్కుముస్నే " ఎన్ఱతే అతుక్కర్థ మరుళిచ్చెయ్‌తతు. ౨ " ఉయ్‌త్తుణర్వెన్ను మొళికొళ్ విళక్కు" ఎన్ఱుకగ్గవాణ. శేరమెన్దతు - "కిళరొళియిళమైకెడు తన్నున్నమ్" ఎన్ఱిఱ ముతఱ్పాట్టుప్రధానమాయ్, "పోతవిழ్ మలైయేపుగవపుపారుళే ' ఎన్ను మళివు మరుళిచ్చెయ్‌తనై. అతావతు - "శార్వతుశతిరే, ఏత్తిమెழுవతుపయనే, అయిన్మలైయుడైసతతుకరుమమే, తిరుమలైయిలు వేయుడైవతుతిఱమే, నెటివమవతు వేనినైపతునలమే," ౩ "ప్రదక్షిణప్పుకుర్వాణశ్చక్రకూటన్నుహాగిరిమ్" ఎన్ఱు "వలమ్ శెయ్‌తునాళుమ్ మరువుతల్ వழக్కే" "తొழுక్కరుతువతేతుణివతుకూతే," " పోతవిழ్ మలైయేపురువతుపారుళే" ఎన్ఱు, తిరుమలైయోడు, అత్తోడు శేర్న్ద అయున్మలైయోడు, పులమలైయోడు, తిరుప్పతియోడు, పొమ్వళియోడు, " పోకక్కడవోమ్" ఎన్ఱుతుణిన్దతుణివోడువాళియుఱప్రాప్యాన్తర్గతమాయ్ స్వానుభవగర్భపరోపదేశముఖేన వనుభవిత్తినియరాకిఱప్రకారము మినర్క్కప్పాట్టిలేవివక్షితమ్. ౪ "అన్తర్గతగుణోపాసనైమతిత్తు స్పురుక్కు మూర్తి కియఱ్ఱ దిక్కుమై వలమ్‌వూతు శెయ్‌తిళమైకెడామల్ శెయ్యుమ్ క్షేత్రవాససజ్గ్రహ్నాఞ్జలిప్రదక్షిణగపుచి స్తనావ్యగ్గుమ్ క్రమాన్ఱుకిఱూ రరఙ్గాన్ముత్తిల్ " ఎన్ఱతే నాయనారుపాయపరమాక వరుళిచ్చెయ్‌తతు; ఆకైయాల్, తిరుమలైయై ప్రాప్యతయాపుమ్ ప్రాపకతయావు మాశ్రయిక్కుమ్పడి యరుళిచ్చెయ్యుక్కైయిలైయితే (నెఞ్జైవెత్తుచ్చేరుమెనుమ్‌నీదుపుకழ் మాఱః తాళ్) ఇప్పడిపరార్థమ్ కణ్ణపరోపదేశమ్ పణ్ణుకైయాలే నెఱుకిపోయ్‌నుమతాయ్, అత్తాలేనిత్యమానయశైస్యిఱుడైయఆழ்వార్ తిరువడికళిల్, (మిక్క శోలుచ్చుపో మచ్చుడ) అవర్ తిరువడికళిన్కృత్వనమ్ముడైయఱ్కైశేరుమ్పడినవహ్నువోమ్ ౫ " శ్రీమత్తదఙ్ఘ్రియుగళింప్రణమామిమూర్ధ్నా " ఎన్ఱుకగ్గవాణ శేం ఇని అవరుఁ తిరువడియువేయు కువేణ్డువతు. ఎన్ఱుక్కు, ఆழ்వార్ తిరువడికళ్ నమ్ శెన్నియిలే శేరువతఱ్కుమున్న కు, నాయమురాప్పత్తాయ్ ముడిచ్చేలుత్తినా మెన్నాక పురూకు. ౨౦

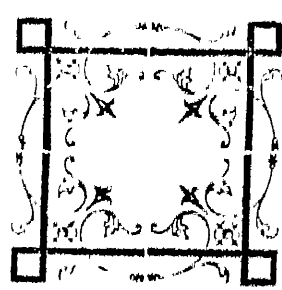
పెరియజీయర్ తిరువడిక ళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—క్రిందటి దశకమునందు ఆழ்వార్లచే నిశ్చయింపబడిన పరమప్రాప్యమును నాశ్రితులులభించుటకై నిరవధికతేజోమయదివ్యమంగళవిగ్రహవిశిష్టుండైన సర్వేశ్వరుండు వేంచేసియున్న తిరుమాలిరుంశోలైమలయే మనకుఁ బరమప్రాప్యమని యధ్యవసించి దానిని నాశ్రయించునని పెలిమనులనుగురించి యుపదేశించినట్టి మహోపకారులైన యాళ్వార్లయొక్క పాదపద్మములు మనశిరస్సులను నలంకరించుటకు మనుసే పాటిని నాశ్రయింతము. ౨౩.

ఇరణ్డాంపత్తిల్ - పత్తాంతిరువాయ్‌మొழி మున్ఱిప్పు.

ఆక - తిరువాయ్‌మొழி ౨౦—పాట్టు-౨౨౨.

ఇరణ్డాంపత్తు సమాప్తమ్,

పెరియతిరుమడల్.—వానియఙ్గుతార కైమీఙ్ఞ । ఎన్నుమ్మలర్ప్పిఱైయలేయ్న్ద (౩) మఴైకూన్దల్ । తెన్ననయర్ పొరుప్పు న్దెయ్వవ డిమలైయు । మెన్నుమివైయేములైయావడివమైన్ద । అన్ననడైయవణఙ్గే (౮) అడియిణైయై । తన్నుడైయవఙ్గైకళాల్ తడవత్తాఙ్కిడన్దు.

తాత్పర్యము.—ఓ! చేతనులారా! సర్వకరణములకు దార్ఢ్యమునుసంపాదించి యాదార్ఢ్యమును విషయాన్తరప్రావణ్యముచే వ్యర్థపఱచకనుండుఁడు. ఆశ్రితులకానుకూల్యమును బ్రసాదించువాఁడును కృష్ణావతారఁబెత్తి సర్వసులభుఁడునునైన సర్వేశ్వరుఁడు వేంచేసియున్న స్థానమును నిత్యసూరులచేఁ బ్రదక్షిణనమస్కారములుచేయఁబడినదియునైన మాలిరుఞ్జోలయను దివ్యదేశమందు నిరన్తరముగఁ గైంకర్యములనుజేసి సంశ్లేషించుటయే మీకుఁబరమప్రాప్యము. ౮.

మూ.—వఴక్కెననినైమిణవల్ వినైమూఴ్ కాతు । అఴక్కొడియట్టానమర్ పెరుఙ్గోయిల్ ।
మఴక్కళిత్తినఙ్జేర్ మాలిరుఞ్జోలై । తొఴక్కరుతువతేతుణివతుశూతే॥ ౯॥

ఆ.—(వఴక్కెన) వేటోన్త్రైయుక్తమెన్నుపారాతే యితువేయుక్తమెన్నుపార్త్తు, ఆశ్రితవిరోధినిరసన స్వభావనాయిరున్దవనుడైయ వఴిమతమాన దివ్యస్థానమాయ్, సర్వాత్మభోగ్యమాయిరున్దతిరుమలైయైత్తొఴువోమెన్ఱెణ్ణాన సఙ్కల్పోద్యోగమాత్రత్తైప్పణ్ణుకై యవనుక్కడిమైశెయ్కైక్కనల్లవుపాయమెన్గిఱార్. ౯.

అన్వ.—వల్ వినై మూఴ్ కాతు (౩) వఴక్కు ఎన నినైమిణ. (౬) అఴమ్ కొడి అట్టాఙ్ఞ (౯) అమర్ పెరుమ్ కోయిల్ (౧౨) మఴమ్ కళిత్తినమ్ శేర్ (౧౫) మాలిరుఞ్జోలై తొఴ కరుతువతే (౧౮) తుణివతే శూతు. (౨౦)

పన్ని.—అనన్తరమ్, పూతనానిరసనమ్పణ్ణినవఙ్ఞ వర్తిక్కుమ తిరుమలైయైత్తొఴవేణుమెన్గిఱనినైవిల్ తుణివువేణ్డుమెన్గిఱార్.

కడక్కవరితాప్పడిప్రబలమాన, పాపఙ్గళిలే మూఴుకాతే, (౩) ఇతుస్వరూపానురూపమ్, ఎన్ఱు, నినైయుఙ్గోళ్; (౬) పేయాన, పెణ్ణై, నశిప్పిత్తవఙ్ఞ, (౯) పొరున్దివర్తిక్కుమ్, అసఙ్కుచితమాన, కోయిలాయ్, (౧౨) కన్ఱుకళాన, ఆనైత్తిరళ్, శేరుకిఱ, (౧౫) తిరుమలైయై, తొఴవేణుమెన్గిఱ, నినైవిలే, (౧౮) తుణిక్కైయే, సంసారత్తైవెల్లుకైక్కు హేతు. (౨౦) అఴమ్-పేయ్. కొడి-పెణ్. ౯.

అర్థము.—క్రూరములగు పాపములయం దవగాహింపక (౩) (ఇది) స్వరూపానురూపము అని తలంపుఁడు. (౬) శవమై స్త్రీయైన (పూతనను) సంహరించిన (సర్వేశ్వరుఁడు) (౯) అమరి వేంచేసియున్న విశాలమైన స్థానమును (౧౨) పిల్లలైన గజయూథములు చేరియున్న (౧౫) మాలిరుఞ్జోలను సేవింపవలయుననియెడి మనోరథమునందు (౧౮) ఉద్యోగించుటయే (సంసారనివృత్తికిఁ) గారణము. (౨౦). ౯.

ఈ.—ఒన్బతామ్పాట్టు. "తిరుమలైయైత్తొఴువోమ్" ఎన్ఱధ్యవసిత్తునిఱ్కై యమైయుమ్ విజయహేతువెన్గిఱార్.

జీ-అ.—ఒన్బతామ్పాట్టు (వఴక్కెనవిత్యాది). చతుర్థపాదత్తైక్కటాక్షిత్తు - అవతారికై. "శూతు" ఎన్ఱపదత్తైప్పఱ్ఱి (విజయహేతువెన్ఱతు).

ఈ.—ఎట్టామ్పాట్టిల్-స్వరూపానురూపమాక నీ క్షణకాలమెన్నో డేయనుభవిక్క ప్పెఱిల్, పిన్బుళ్ళ కాలమెల్లామ్ వేణ్డేనెన్జార్, ఒన్బతామ్పాట్టిల్ - ఉన్నై ౘయనుభవిక్క ఇట్టుప్పిఅన్దువైత్తు, అతుక్కిడై యాతపడినా నేయనర్థత్తై చ్చూళ్ త్తుక్కొణ్డేనెన్జార్; పత్తామ్పాట్టిల్ - ఎనక్కొరునాళుమ్ "జ్ఞానవిశేష త్తైప్పణ్ణిత్తన్దోమిత్తే" ఎన్జు ఎన్నై యోగ్కైయిల్ కాట్టిత్తారాతొழிయ వేణుమెన్జార్; ఇతుకత్ఱ్రార్కు ఫలజ్గొల్లి త్తలైక్కట్టినార్. ౧౧.

వడక్కుత్తిరువీథిప్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్.

జీ-అ.—యిడుక. ఇట్టుప్పిఅన్దువైత్తు-యోగ్యనాయిరున్దువైత్తు. క్రమేణాన్వయః. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—సుదర్శనాళ్వార్లతో నిత్యసంశ్లిష్టుఁడైయున్నట్లు తమతో నిత్యసంశ్లిష్టుఁడై దాస్యమునుగైకొనుస్వభావుఁడైన భగవంతుని చక్కగ సాక్షాత్కరించి, విశ్లేషించుటకునసమర్థులైనయాళ్వార్లు సాదించిన వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములు తమనునాదరముతో నభ్యసించువారికి యవిద్యాద్యనర్థగంధరహితమైన మోక్షానందమును బ్రాపించును. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సఙ్గతియిలి త్తిరువాయ్ మొழிక్కానశ్లోకమ్.

(ఎమ్మావీడు).— మోక్షాదరంస్ఫుటమవేక్ష్య మునేర్ముకున్దే మోక్షంప్రదాతుమసదృక్షఫలంప్రవృత్తే।
ఆత్తేష్టమస్యపదకిఙ్కరతైకరూపం మోక్షాఖ్యవస్తునవమే నిరణాయి తేన. ౧౯.

వాదికేసరి అழகియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

అర్థము.—మునేః - ఆళ్వార్లకు, మోక్షాదరమ్ - మోక్షమునందభినివేశమును, స్ఫుటమ్ - స్పష్టముగ, అవేక్ష్య - చూచి, ముకున్దే-సర్వేశ్వరుఁడు, అసదృక్షఫలమ్ - తనకుసమానములేని పురుషార్థమగు, మోక్షమ్-మోక్షమును, ప్రదాతుమ్ - ప్రసాదించుటకు, ప్రవృత్తేసతి-ఉద్యోగింపగా, అస్య-ఈసర్వేశ్వరునియొక్క, పదకిఙ్కరతైకరూపమ్-పాదములయందుదాస్యమునుముఖ్యరూపముగాఁగలిగిన, మోక్షాఖ్యవస్తు మోక్షమనిప్రసిద్ధికలవస్తువు, ఆత్తేష్టమ్-తమకిష్టము, (అని) నవమే-తొమ్మిదవతిరువాయ్ మొழிయందు, తేన-ఆయాళ్వార్లచే, నిరణాయి - నిర్ణయింపఁబడినది. ౧౯.

తాత్పర్యము.—ఆళ్వార్లకు మోక్షమునందభినివేశమును సర్వేశ్వరుఁడుచూచి వీరికి మోక్షమునిచ్చుటకారంభించునప్పుడు వీరుపరమపదము నాకపేక్షితముకాదు నాకపేక్షితమైన మోక్షము నీపాదారవిందములలో నిత్యదాస్యమేయని ఈతొమ్మిదవతిరువాయ్ మొழிయందాళ్వార్లు పరమప్రాప్యమును నిష్కర్షించిరి. ౧౯.

ద-తా.—(ఎమ్మావీట్టుత్తిఅముమ్) శ్రద్ధేయస్వాఙ్ఘ్రియోగంశుభమతికరదంస్తోత్రసామర్థ్యహేతుమ్
స్వార్థీకారోపకారంస్మృతిరసశమితాన్యాదరంప్రీతివశ్యమ్।
ప్రాప్తౌకాలాక్షమత్వప్రదమమృతరసధ్యానమాత్మార్పణార్హమ్
వైముఖ్యాద్వారయన్తంవృతపరిచరణంచక్రపాణింజగాద. ౨౧.

అర్థము.— శ్రద్ధేయస్వాఙ్ఘ్రియోగమ్ - శ్రద్ధచేయఁదగిన తనపాదసంబంధముకలవాఁడును, శుభమతికరదమ్ - మంచిజ్ఞానమనియెడి హస్తమునునిచ్చువాఁడును, స్తోత్రసామర్థ్యహేతుమ్ - స్తుతించుటకు సమర్థతనుబుట్టించువాఁడును, స్వార్థీకారోపకారమ్ - తనకనిచేసినయుపకారములు కలవాఁడును, స్మృతిరసశమితాన్యాదరమ్ - (స్వవిషయ) ధ్యానమునందాదరముచే శాంతమైన యితరవిషయరుచికః [illegible] పాశౌ-తనపా పియందు. కాలాక్షమతః పదమ్ - కాలవిళంబమునందసహంతన

మూ.—ఏత్తేల్యేழுవెన్ఱేర్ కొల్లిలఙ్గైయై । నీత్తేశెయ్త నెడుఞ్జుడర్ చ్చోతి ।
తేత్తెలెన్నై యుఙ్ఙపొన్నడిచ్చేర్త్తొల్లై । వేత్తేపోక వెణ్ణాన్ఱుమ్విడలే॥ ౧౦.

ఆ.— (ఏత్తేల్) ఇన్ద ప్రాప్యత్తైప్పెఱుకైక్కు ప్రతిబన్ధకఙ్గళుళ్ వేయెన్నిల్; అవర్ఱైయెల్లామ్, నప్పిన్నైప్పిరాట్టిక్కుమ్, అశోకవనికైయిల్ పిరాట్టిక్కుమునోడుసంశ్లేషిక్కైక్కు ప్రతిబన్ధకఙ్గళై నీయేపోక్కినాప్పోలేపోక్కియరుళి, ఉన్ తిరువడికళిలేయెన్నైయాణ్డనచ్చేర్త్తరుళి, ఉన్ తిరువడికళిల్ దివ్యరేఖైపోలేపిన్నైయొరుకాలమునన్నై ప్పిరియాతతోరుపడిపణ్ణియరుళవేణుమ్; ఇప్పడియిత్తుణమేశెయ్తరుళావిడిల్ ఒన్ఱుమ్తరియేనెన్గిఱార్. ౧౦.

అన్వ.—ఏల్ ఏఴు ఏఴుమ్ (౩) వెన్ఱ ఏర్ కొళ్ (౬) ఇలఙ్గైయై నీఱాశెయ్త నెడుమ్ (౯) శుడర్ శోతి ఎన్నై (౧౨).
తేఱేల్ ఉఙ్ఙ పొఙ్ఙ (౧౫) అడి ఒల్లై శేర్త్తు (౧౮) వేఱుపోక ఎణ్ణాన్ఱుమ్ విడల్. (౨౧)

పన్నీ.— అనన్తరమ్, అనన్యసమ్బన్ధోల్లైయాతపడి యెన్నైక్కైవిడాతొழியవేణుమెన్గిఱార్.

ఏన్ఱుకొణ్డ, ఏఴు, ఏఴైయుమ్, (౩) వెన్ఱు, అழகై, ఉడైత్తాన, (౬) లఙ్కైయై, భస్మసాత్కరిత్తత్తాలే, మిక్క, (౯) తేజస్సైయుడైయనాన, ఉజ్జ్వలవిగ్రహనే!, ఎన్నై, (౧౨) "ఎనక్కునన్మైయతేవఙ్ఙ" ఎన్ఱువిశ్వసియాతే, ఉన్నుడైయ, ఉజ్జ్వలమాన, (౧౫) తిరువడికళిలే, శడక్కేన, శేర్త్తు, (౧౮) విషయాన్తరఙ్గళైనినైత్తువేఱుపోకుమ్బడి, ఎల్లాక్కాలత్తిలుమ్, విడాతొழியవేణుమ్.(౨౧)౧* విధినిర్మితమాన విన్దవన్వయత్తైప్పాలనమ్బణ్ణి, విడాతొழியవేణుమెన్ఱుకరుత్తు. ౧౦.

అర్థము.— ఋషభములనైతే ఏడింటిని (౩) సంహరించి సౌన్దర్యము కల (౬) లఙ్కను భస్మీకరించిన అధికమైన (౯) తేజస్సుకల ఉజ్జ్వలవిగ్రహుఁడా!; నన్ను (౧౨) (హితములనెఱుఁగువానినిగా) విశ్వసింపక నీయొక్క సుందరములైన (౧౫) పాదములయందు శీఘ్రముగఁ జేర్చి (౧౮) (విషయాన్తరములలోనుండి) విశ్లేషించునట్లు ఏకాలమందును విడువకనుండవలయు. (౨౧) ౧౦.

ఈ.—పత్తామ్పాట్టు. "యానేయెన్ఱన తేయెన్ఱిరున్దేఙ్ఙ" ఎన్ఱునీరనుతపిక్కుమ్బడిపణ్ణినోమాకిల్ ఉమక్కుచ్చెయ్యవేణ్డువతొన్ఱుణ్డో?, నీరిఙ్గనేకిడన్దుపడుకిఱతెతుక్కాక వెన్న; ఇతుక్కాక వెన్గిఱార్.

(ఏత్తేల్యేழுమ్వెన్ఱు) ఏఴాకిలేఴైయుమ్వెన్ఱు.నప్పిన్నైప్పిరాట్టియోడైసంశ్లేషత్తుక్కు ప్రతిబన్ధకమానఋషభఙ్గళేఴైయుమ్వెన్ఱు. (ఏర్ కొల్లిలఙ్గైయై) దర్శనీయమాయ్క్కట్టుడైత్తానలఙ్కైయై.౧"అహోవీర్యమహోధైర్యమ్"

జీ-అ — పత్తామ్పాట్టు (ఏత్తేలిత్యాది). (యానేయిత్యాది). పూర్వవృత్తత్తైయనుసన్ధిత్తనుతపిక్కుమ్బడి పణ్ణినవితుక్కుమేల్పడ వోరుపేఱుమక్కుచ్చెయ్యత్తక్కతెన్నెన్నపడి (నీరిఙ్గనేయితి). "ఉఙ్ఙ తిరుప్పాతమలర్ క్కీழ் పేరాతేయాఙ్ఙవన్దడైయుమ్బడితారాతాయ్" ఎన్ఱునీరిఙ్గనేపడుకిఱతెతుక్కాకవెన్నపడి. ఇతుక్కాకవెన్నతు- "ఉఙ్ఙపొన్నడిచ్చేర్త్తొల్లై" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱ.

"ఏల్" ఎన్నతు - పాదపూరణార్థమవ్యయమ్. ఏఴాకిలెన్నతు - వాక్యైప్పాడాయ్. ఏఴైయుమెన్నపడి. "ఏర్" ఎన్ఱు - దర్శనీయతైక్కుమ్, కట్టుడైమైక్కుమ్పేర్. ఇరణ్డర్త్తైయుమ్ సముచ్చిత్యాహ (దర్శనీయమా యిత్యాది). కట్టుడైమైయావతు - రక్షావత్త్వమ్. రక్షవత్త్వన్నామ - రావణపాలితత్వమ్. ఉక్తార్థేప్రమాణద్వయమ్ (అహోవీర్యమిత్యాది) సున్దరకాణ్డే ఏకోనపఞ్చాశే రావణంప్రతిహనూమద్వ

అ-అ-వి.— ౧ "చిత్యధూమాకులపథాగృధ్రమణ్డలసఙ్కులా । అచిరేణైవలఙ్కేయం శ్మశానసదృశీభవేత్" ఎన్నత్తైప్పఱ్ఱ.—

౧ శ్లో.ర. ౨ రా-సు-౧౯-౧౭. ౩ రా-సు-౨౬-౨౬.

తాత్పర్యము.—మనుష్యులకంటె నధికానందయుక్తులైనదేవతలు జ్ఞానయుక్తులైనమనుష్యులు తక్కినస్థావరజంగమవస్తువులు చన్ద్రసూర్యాగ్నులు వీటినిసృష్టించిన ఓ! సర్వస్వామీ! ప్రీతియుక్తుఁడనై మనోవాక్కాయములనియెడి త్రివిధకరణములచే సర్వకాలములయందు నీపాదారవిందములనుప్రీతిపూర్వముగ నేనాశ్రయించునట్లు నాకు సేవసాదింపవలయును. ౬.

—〰—

మూ.—వారాయున్తిరుప్పాతమలర్క్కీఴ్ । పేరాతేయాన్వన్దడైయుమ్బడి ।
తారాతాయ్, ఉన్నైయెన్నుళ్ళై వ్వైప్పిలెన్తు। మారాతాయ్,ఎనక్కేన్తుమెకాలే॥ ౭॥

అ.—(వారాయ్) ఉన్నుడైయనిరవధికభోగ్యతైయై యెనక్కుక్కాట్టివైత్తున్నై భుజిక్కత్తారాతిరుక్కిఅనీ, సర్వకాలముమున్తిరుప్పాతమలర్క్కీఴ్ పేరాతేయాన్వన్దడైయుమ్బడి, పిరానేవారాయెన్గిఱార్. ౭.

అన్వ.—ఉన్నై ఎన్నుళ్ ఎన్తుమ్ (౩) వైప్పిల్ ఎనక్కారాతాయ్ ఎన్తుమ్ (౬) ఎక్కాల్ ఉన్ తిరు (౯) మలర్ పాతమ్ కీఴ్ (౧౨) పేరాతే యాన్ వన్దు(౧౫)అడైయుమ్బడి తారాతాయ్ ఉన్తిరుప్పాతమలర్క్కీఴ్ పేరాతేయాన్వన్దడైయుమ్బడి(౧౮)వారాయ్(౧౯).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఆన్తరానుభవమారామైయాలే సవిషాదకమాక బాహ్యానుభవాపేక్షైపణ్ణుకిఱార్.

నిత్యానుభావ్యనానవున్నై, ఎన్నెఞ్జుక్కుళ్ళే, నిరన్తరమాక, (౩) వైక్కుమిడత్తిల్ "అమైయుమ్" ఎన్నాతపడియెనక్కతృప్తికరనాయ్, ఎల్లానాళిలుమ్, (౬) ఎల్లాప్పోతిలుమ్, ప్రాప్తనానవున్నుడైయ, శ్లాఘ్యమాయ్, (౯) భోగ్యమాన, తిరువడికళిలే, పరతన్త్రనాయ్క్కొణ్డు, (౧౨) విశ్లేషరహితనామ్బడి, నాన్, వన్దు, (౧౫) కిట్టుకైక్కు, అవకాశన్దారాతవనే', నానప్పడికిట్టుమ్బడి, (౧౮) వన్దరుళవేణుమ్ (౧౯). ౭.

అర్థము.—నిన్ను నామనస్సునందు ఎల్లప్పుడు(౩)ఉంచినచో నాకతృప్తికరుఁడును సర్వావస్థలయందును (౬) సర్వకాలములయందును నీయొక్క శ్లాఘ్యములును (౯) భోగ్యములునునైన శ్రీపాదముల క్రింద (౧౨) విశ్లేషములేనట్లు నేను సమీపించి (౧౫) ఆశ్రయించుటకు (నిన్ను) ప్రసాదింపనివాఁడునునైన ఓ! స్వామీ! నీదివ్యపాదారవిందములక్రింద విశ్లేషింపక నేనుసమీపించి యాశ్రయించునట్లు (౧౮) వేంచేయుము. (౧౯) ౭.

ఈ.— ఏఴ్రామ్పాట్టు. తమ్ముడైయవభినివేశత్తాలే ఎల్లాక్కాలము మెన్నైయడిమైకొళ్ళ వరవేణుమెన్గిఱార్.

ఉన్నుడైయనిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడికళ్క్కీఴ్ పునరావృత్తియిల్లాతపేఱ్ఱైనాన్ పెఱుమ్బడియున్నై యెనక్కుత్తారాతేయిరుక్కిఅవనే!. వారాతఇన్నాప్పాలే, తారాతాయ్ఎన్తు - ఇత్తైయవనుక్కు నిరూపకమాకచ్చొల్లుకిఱార్. అన్యపరోక్తియిలే - ప్రాప్యత్తైనిష్కర్షిక్కిఱార్. తరనినైయావిట్టాల్ నెఞ్జిలేప్రకాశిక్కిఱ

జీ-అ.—ఏఴామ్పాట్టు (వారాయిత్యాది) "నిన్ శెమ్మాపాతపఱ్ఱుత్తలైశేర్త్తు" ఎన్తువైత్తు, ఇప్పోతు "వారాయ్" ఎన్గిఱతెన్నెన్న (తమ్ముడైయవిత్యాది). అభినివేశత్తాలేయెన్తతు-బాహ్యాసంశ్లేషత్తై యపేక్షిత్తైన్తపడి.

శబ్దార్థమ్ (ఉన్నుడైయవిత్యాది), పునరావృత్తియిల్లాతవెన్తతు- ౧"అనావృత్తిశ్శబ్దాత్" ఇత్యాదిసూత్రత్తైప్పఱ్ఱి. "తారాతాయ్" ఎన్తునిరూపకమాక చ్చొల్లుమ్బడియెన్నెన్న (వారాతవిత్యాది). ఇన్నాప్పు-వెఱుప్పు. (అన్యపరోక్తియిలేయితి). తారాతేయిరుక్కిఅవనేయెన్తతారామైక్కుకర్మత్వేన "ఉన్తిరుప్పాతమలర్"ఎన్గైయాలే, అదానాభిధానపరోక్తియిలే-"ఉన్ తిరుప్పాతమలర్క్కీఴ్ పేరాతే యాన్వన్దడైయుమ్బడి" ఎన్తుప్రాప్యనిష్కర్షమ్పణ్ణుకిఱారెన్తపడి. "ఉన్నైయెన్నుళ్ వైప్పిలెన్తుమారాతాయ్" ఎన్తతుక్కుతాత్పర్యమ్ (తరనినైయా

ఈ.—*ఎమ్మావీట్టిలెమ్మావీడాయ్, వైష్ణవసర్వస్వముమాయ్, ఉపనిషద్గుహ్యముమాయ్, సర్వేశ్వరన్బక్కలిలే అపేక్షిత్తుప్పెఱుమతాయ్, ఇవ్వాత్మావుక్కు వకుత్తతుమాన పారతన్త్ర్యత్తై యవన్బక్కలిలే యపేక్షిక్కిఱార్ ముతలిలే "ఆట్చెయ్" ఎన్న వేణుమ్; ఆట్చెయ్ఎన్ఱు - స్వాతన్త్ర్యత్తై వ్యావర్తిక్కిఱతు. అతిల్ 'ఎనక్కాట్చెయ్" ఎన్న వేణుమ్; ఎనక్కాట్చెయ్ఎన్ఱు - అప్రాప్తవిషయఙ్గళై వ్యావర్తిక్కిఱతు. ఎనక్కేయాట్చెయ్ ఎన్ఱు - తనక్కు మెనక్కుమ్ ఫాతువాననిలైయైత్తవిర్త్తు, "ఎనక్కేయాట్చెయ్" ఎన్న వేణుమ్. ఇతుతాన్ * ఒழிవిల్ కాలమెల్లాముడనాయ్మన్ని నిఱ్క వేణుమ్; ౨"క్రియతామితిమాంవద" ఎన్గిఱపడియే, "ఇన్నతై చ్చెయ్" ఎనవికొళ్ళవేణుమ్; ఇప్పడియొరువార్తైయరుళిచ్చెయ్తు నెడుఙ్గైనీట్టాకవిరుక్కవొణ్ణాతు, ఎన్నుడైయహృదయత్తిలేవన్దుపుకురవేణుమ్; పుకున్దాలుమ్ పోక్కువరత్తుణ్డాకవొణ్ణాతు, స్థావరప్రతిష్ఠైయాక వెழுన్దరుళియిరుక్కవేణుమ్. ఇరున్దుకొళ్ళుమ్ కార్యమెన్నెన్నాల్ (తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే) ప్రక్ఛన్దనాదికళోపాయాకకొళ్ళవేణుమ్.

అతుకూడుమవనుక్కుమ్ పూఱుమవనుక్కు ముఱుప్పాయ్ మికుతిక్షైత్తుప్పాకడుమిత్తనైయిఱే. ఒరుమిథునమాయ్ప్పరిమాఱానిన్ఱాల్ పిఱక్కుమినిమైయుమిరణ్డుతలైక్కు మొత్తిరుక్కుమిఱే, అఙ్గనెన్నుడైయప్రీతిక్కు నానన్వయిత్తవనాకవొణ్ణాతు. ౩"నీ" ఎన్ఱుమ్,౩"అమ్మా" ఎన్ఱుమ్ - మున్నిలైయాకసమ్బోధిత్తుక్కొణ్డుపోరనిఱ్కచ్చెయ్తే,ఇఙ్గుప్పడర్క్కైయాకచ్చొల్లువానెన్నెన్నిల్; "ప్రాప్యనిష్కర్షమ్బణ్ణుకిఱసమయత్తిలేతిరుముక

జీ-అ.— ఇత్తిరువాయ్మొழிక్కు నిదానమానపాట్టాకైయాలే ఏతత్ప్రతిపాద్యార్థవైభవత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ఎమ్మావీట్టిలిత్యాది).అయిత్తిలుమ్ వైత్తుక్కొణ్డు ప్రాప్యనిష్కర్షపరమాన వెమ్మావీడుపత్తుప్పాట్టుమ్ సారమాయిరుక్కుమ్, అతిలుమితు నిదానమానపాట్టాకైయాయతీవసారతమమా యిరుక్కుమెన్ఱపడి. వైష్ణవాధికారికక్కవశ్యాపేక్షిత మిన్దప్పాట్టినర్థానుసన్ధానమితిదర్శయతి (వైష్ణవసర్వస్వముమాయితి ఏతస్యార్థస్యమూలప్రమాణం కిమిత్యపేక్షాయామాహ (ఉపనిషద్గుహ్యముమాయితి). కరవల్ల్యుపనిషత్సిద్ధమానద్వయత్తిల్ నమఃపదమిఙ్గువివక్షితమ్. ౪ "ఛాయావాసత్త్వమనుగచ్ఛేత్" ఎన్ఱుమిఱే. స్వరూపానురూపపురుషార్థత్వం దర్శయతి (సర్వేశ్వరన్బక్కలిలేయిత్యాది ఏతేన విశేషణద్వయేనచ - రాగప్రాప్తత్వమ్, స్వరూపప్రాప్తత్వంచోచ్యతే. "ఆట్చెయ్, ఎనక్కాట్చెయ్, ఎనక్కేయాట్చెయ్ "ఎమూన్ఱువకైయాకపదత్తైప్పిరిత్తు, మూన్ఱుక్కుమ్వ్యావర్త్యమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ముతలిలేయెన్ఱుతొడఙ్గి అఙ్గువాక్యత్తాలే). "ఎక్కాలత్తుమ్ ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (ఇతుతానిత్యాది). "ఎన్ఱు" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (క్రియతామిత్యాది). మేలుక్కవతారికై (ఇప్పడియిత్యాది). నెడునీట్టాక - అతిదూరమాక. మనక్కే - మనస్సిలే. "ఇఙ్గైవీడు" ఎన్ఱతుక్కు భావమ్ (పుకున్దాలుమిత్యాది). "మన్ని" ఎన్ఱతుక్కు భావ (స్థావరేత్యాది). "తనక్కే" ఎన్ఱ ఏవకారార్థమ్ (ప్రక్ఛన్దనేత్యాది).

ఆతుపరార్థమాయిరుక్కుమోవెన్న (అతుకూడుమవనుక్కుమిత్యాది). శేషవస్తువుక్కు స్వార్థతాప్రసక్తియుణ్డోవెన్న (ఒరుమిథునమాయిత్యాది). మున్నిలైయాయ్ - అపరోక్షత్వేన. "తనక్కే" ఎన్ఱు పడర్క్కైయాకవెన్ఱపడి. పడర్క్కైయాక-పరోక్షమాక. తిరుముకత్తైప్పా

అ-అ-వి.—ఏతేన-అననుష్ఠానలక్షణాప్రామాణ్యశఙ్కాచ, ద్వయనిష్ఠైస్సర్వైరనుష్ఠీయమానత్వప్రదర్శనేనపరిహృతాభవతి. అనుష్ఠానంప్రమాణం భవతికిమితిచేత్; ౫"ధర్మజ్ఞసమయఃప్రమాణంవేదాశ్చ" ౬"తర్కోఽప్రతిష్ఠశ్శ్రుతయోవిభిన్నాః" ౭"యేతత్రబ్రాహ్మణాస్సమ్మర్శినః" ౭"యన్యస్మాకంసుచరితాని" ౮"యేనాస్యపితరోయాతాః" ఇతి. ద్వయనిష్ఠానుష్ఠానస్య, తదాయత్తప్రమాణభావస్య, ఏతద్గాథాఽర్థస్య మూలప్రమాణంకిమిత్యపేక్షాయామాహ (ఉపనిషద్గుహ్యముమాయితి).——(అతుకూడుమవనుక్కుమిత్యాది) పరగతాతిశయాధానేచ్ఛయోపాదేయః

౧॥ ౨౩-౧. ౨॥ రా.అ-౧౫-౭. ౩॥ ౧౯-౧. ౪॥ భ-శాస్త్రి-మూ-సం. ౫॥ ౬॥
౭॥ తై-శి-౧౧. ౮॥ మను-స్మృ-౪-౧౭౮.

ఈ.—ఇతుతన్నిలోడుకిఱతెన్నెన్నిల్;౧"ముక్తనాయ్నిరతిశయసుఖానుభవత్తైప్పణ్ణువుమామ్, ఆత్మప్రాప్తియై ప్పెఱువుమామ్, ఆత్మవినాశమేయాకవుమామ్, నరకానుభవమ్పణ్ణువుమామ్, ఇవర్ట్రిలెనక్కొరునిర్బన్ధమిల్లై; ఉన క్కాయ్వరుమత్తు ఇవైయిత్తనైయుమ్వరవుమామ్,ఎనక్కాయ్వరుమత్తు ఇవైయిత్తనైయుమ్వేణ్డా; ఆనపిన్బు దేవ రుక్కుఉప్పామితువే యెనక్కువడివామ్బడిపణ్ణియరుళవేణుమ్" ఎన్ఱుస్వప్రాప్యత్తైనిష్కర్షిక్కిఱార్. ఇప్పడిప్పట్ట పరమార్ప్రర్గాల్ లోకత్తిల్పరిమాఱువతొన్ఱల్ల; ఇవ్వాప్తాప్వార్పక్కలిలేకాణుతల్; రామాయణపురుషర్కళిల్ శ్రీభరతాప్వాన్, ఇళైయపెరుమాళ్, ఇవర్కళ్పక్కలిలేకాణుతల్ శెయ్యుమిత్తనై. కైకేయి ౧"రాజా" ఎన్ఱశొల్పొఱుక్కమాట్టామేతిరళిలేవన్దుకూప్పిట్టానితే. ౨[విలలాపసభామధ్యే]ఒరుతిరళాకవిరున్దు ఎన్నుడైయ శేషత్వత్తైయపహరిప్పతే. ౩"దస్యుభిర్ముషితేనేవయుక్తమాక్రన్దితుంభృశమ్"ఎన్నుమ్బడి ఇழన్దవస్తువుక్కుత్తక్కప డియాయిరుక్కుమితేకూప్పీడుమ్.౨[జగర్హేచ]సన్ధ్యావన్దనత్తుక్కుప్పిఱ్పాడవైశిష్టగర్హైపణ్ణువారైప్పోలేగర్హిత్తాన్. [పురోహితమ్] అழకియతాకవిక్కుడిక్కుమున్నోడిహితమ్బార్త్తాయ్.[సభామధ్యేపురోహితంజగర్హే].౪"నియ

జీ-అ.—"ఏఱ్ఱవేనిష్కర్షిత్తుప్పెఱవేణుమ్"ఎన్ఱాల్, మేలే(ముక్తనాయ్)ఇత్యాదియిల్శొల్లుకిఱత్తోడువిరోధియాతోవెన్ఱుకేట్క,"అవై కళెల్లామ్ - అతిశయోక్తి, ప్రాప్యత్తిలేనోక్కు" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. ప్రాప్యమీదృశమెన్నుమతిల్ ప్రమాణమేతెన్న (ఉత్తరార్ధత్తిలి త్యాది). ౫ "నమస్సాలేయునక్కేనామాల్చెయ్వోమెన్నుమ్బడి యాకవేణుమ్" ఎన్ఱు ప్రాప్యనిష్కర్షమ్పణ్ణానిన్ఱతిఱేయెన్నై. (ద్వయన్ద న్నిల్) ముముక్షువినుడైయ సాధనవిశేషత్తైచ్చొల్లుకిఱద్వయత్తిలెన్ఱపడి. "కీழ்తిరువాయ్మొழியిల్" ఇత్యాదివాక్యత్తాల్శొన్నవర్థత్తైవివ రిక్కిఱార్ (ఇతుతన్నిలిత్యాది) ఇత్తిరువాయ్మొழியిల్ నిష్కర్షిక్కిఱ ప్రాప్యమేతెన్నిలెన్ఱపడి. ౬ "శిఱప్పిల్వీడు" ఎన్గిఱపాట్టైప్ప ర్ర (ముక్తనాయిత్యాది). ౬ "శిఱప్పిల్వీడు" ఎన్ఱు విశేషిక్కైయాలే - కేవలమ్ వీడుమున్డెన్ఱు వివక్షిత్తు (ఆత్మప్రాప్తియైప్పెఱువుమామె న్ఱతు). ౬ "ఎయ్తఱ్కు" ఎన్ఱతుక్కుఫలితార్థత్తైక్కాట్టుకిత్తు (ఆత్మవినాశమేయాకవుమామెన్ఱతు). ఆత్మవినాశమ్ - సంసారమ్. ఏవమనుష్ఠి తవన్తస్సన్తికిమిత్యత్రాహ (ఇప్పడిప్పట్టవిత్యాది). భగవదత్యన్తపారతన్త్ర్యనుగుణమానకైఙ్కర్యకరణమెన్ఱపడి. లోకత్తిల్ పరిమాఱుః తవన్తస్సన్తికిమిత్యత్రాహ... తొన్ఱల్లవెన్ఱవిడత్తిలే- ౭"నిరస్తాఖిలదుఃఖోహమనన్తానన్దభాక్స్వరాట్ । భవేయమితిమోక్షార్థీశ్రవణాదౌప్రవర్తతే" ఎన్ఱహమర్థాత్మ్యసమర్థ భావ్యత్తిల్ వచనమనుసన్ధేయమ్. ఇప్పారతన్త్ర్యత్తుక్కు అనుష్ఠానమ్కాట్టుకిఱార్ (కైకేయియిత్యాది). అయోధ్యాకాణ్డే భరతంప్రతి కేయీ, "ఉత్తిష్ఠోత్తిష్ఠకింశేషేరాజన్ పుత్రమహాయశః" ఇత్యాదిపూర్వమేవలిఖితమ్ మాన్తామ్శ్రియఃపతియిలే. ఇతుక్కుప్రమాణమ్ (వి లాపేత్యాది). ఇన్దశ్లోకమ్ - చక్రవర్తియిన్శాస్త్రార్థసమనన్తరత్తిలే "భరతాప్వాన్ రాజావాకవేణుమ్" ఎన్ఱు మణమురశమైయ, అత హ్యాయ్ చొన్నతాయిరుక్క, కైకేయి శొఱ్పొఱుక్కమాట్టామేకూప్పిట్టానెన్ఱతు - అవళ్శొన్నవార్త్తైయుమ్ నెఞ్జిలేపట్టుక్కిడక్కై యాలేయెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. "సభామధ్యే - విలలాప, సభామధ్యే - పురోహితంజగర్హే" ఎన్ఱిరణ్డిత్తిలుమ్ కూట్టువతు. సభామధ్యేవిలపిత యాలేయెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు... విశేషేణలలాప ఇత్యుపసర్గార్థమ్ హృదినిధాయతత్రోపపత్తిమప్యాహ (దస్యుభిరిత్యాది). "భ ర్హా ప్రదయమాహ (ఒరుతిరళాకవిత్యాది). ... "ఏకస్మిన్నప్యతిక్రాన్తేముహూర్తేధ్యానవర్జితే" ఇతిపూర్వార్ధమ్. (ఇழన్దవస్తువెన్ఱతు) పెరుమాళైయాతల్ శమ్" ఎన్ఱతు - ఇఙ్గువేణ్డువతు. ... శిష్టగర్హై - "శిష్టర్క్కుతుతకాతుకాణ్" ఎన్గిఱగర్హై. "శిష్టరిప్పడియైక్కణ్డాలుమ్ కేట్టాలుమ్ సహియార్కళ్ పారతన్త్ర్యత్తైయాతల్.

అ-అ-వి.—ద్రష్టవ్యమ్——ఏవంప్రాప్యనిష్కర్షేకృతేసతిఏతన్నిష్కర్షానుగుణమేవప్రాప్యందదాత్యత్రిమీశ్వరఇతిచేత్;౮"యథాక్రతురస్మి లోకేపురుషోభవతితథేతః ప్రేత్యభవతి"ఇతిన్యాయాత్తథైవదదాతీతి ధ్యేయమ్.——ఏతాదృశార్థపరదశకస్యఅననుష్ఠానలక్షణాప్రామణ

౧॥ రా-అ-౭౨-౨౪. ౨॥ రా-అ-౮౨-౧౦. ౩॥ ౪॥ ఆప-ధ.
౫॥ గో-౬-౨. ౬॥ ౧౯-౫. ౭॥ శ్రీభా-జి-అ. ౮॥ ఛాం-ఉ-౩-౧౪.

ఈ.—(కణ్డలజ్గళ్) "భూతలజ్గళ్ "ఎన్నుమాపోలే తిరుక్కణ్గళిల్ పరప్పైచ్చొల్లుకిఱతు. పరన్దుశివన్దిరున్దుళ్ళతిరుక్కణ్గళైయుమ్, అవఱ్ఱుక్కు పరభాగమామ్పడి కఱుత్తతిరుమేనియైయుముడైయ సర్వేశ్వరనైక్కవిపాడిన్ఱు. (వణ్డిత్యాది) వెళ్ళత్తిలేయలైవారైప్పోలే తేన్ వెళ్ళత్తిలే వణ్డుకళలైయానిన్ఱుళ్ళ శోలైయైయుడైయ తిరుప్పుళితివళనాట్టైయుడైయ ఆழ்వారరుళిచ్చెయ్తతు. తలైయానపణ్ణిలేశొన్నతమిழாయిన్ఱు ఇప్పత్తిబన్ధద్దాల్. అన్ఱియే, పణ్ణిన్నేలేశొన్నవెన్నుతల్. ఆయిరత్తిలుమ్నైత్తుక్కొణ్డు ఇప్పత్తైయుమభ్యసిక్కవల్లార్కళ్ ౧॥ "నాకస్య పృష్ఠే" ఎన్గిఱపడియే, పరమపదత్తిలే తజ్గళ్ వ్యావృత్తితోన్ఱవిరున్దు, ఎవ్వకైయాలుమ్ విలక్షణమానమోక్షమానతు తజ్గళుక్కువిధేయమామ్పడిపెఱువర్. (విణ్ణలై) తలైయానవిణ్ణిలేయెన్నుతల్, విణ్ణిన్నేలేయెన్నుతల్. అజ్గుళ్ళార్ తజ్గళాజ్ఞానువర్తనమ్పణ్ణుమ్పడియాకప్పెఱువర్. ఆత్మలాభత్తళవుమన్ఱిక్కే, పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షత్తైయాళప్పెఱువర్. (వీన్ఱిరున్దు) సాంసారికమానసజ్గోచమెల్లాన్దీరుమ్పడిఆఱుపట్టిరున్దు. (ఆళ్వారెమ్మావీడే) ౨ "తన్పాల్మనమ్వైక్కత్తిరుత్తివీడు తిరుత్తువాన్ " ఎన్ఱు-ఎనక్కుమేల్ పరికరత్తుక్కుమ్ తరువానాకచ్చమైత్తునిఱ్కిఱ అపరమపదత్తైయాళప్పెఱువర్.

ముతఱ్పాట్టిల్ - ఇత్తిరువాయ్మొழிయిల్ పరక్కచ్చొల్లుకిఱవర్థత్తైసజ్గ్రహేణవరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱుకొణ్డు, "సంసారమాకిఱవిక్కడలైక్కడక్కవేణుమ్" ఎన్ఱిరుప్పార్క్కుక్కడత్తిక్కొడుక్కుమెన్నార్; ఇరణ్డామ్పాట్టిల్-అవన్ వేణుమో, అవనోట్టైసమ్బన్ధమేకడత్తుమెన్నార్; మూన్ఱామ్పాట్టిల్ - అవనుడైయవతిమానుషచేష్టితజ్గళ్ ప్రత్యక్షిక్కలామెన్నార్; నాలామ్పాట్టిల్ - "౩ * అన్దమిల్ పేరిన్బత్తైప్పెఱవేణుమ్" ఎన్ఱిరుప్పార్ అవనై యాశ్రయియుజ్గోళ్ళెన్నార్; ఐన్దామ్పాట్టిల్-కీழ் "ఇక్లైవనామెప్పొరుట్కుమ్" ఎన్నత్తైవివరిత్తార్; ఆఱామ్పాట్టిల్-ఇవ్వుత్కర్షమెల్లామవనుక్కుణ్డోవెన్న, నామారాయవేణ్డాతపడి అర్జునన్ సణ్డే తెరిన్దుఱుతియిట్టానెన్నార్ ; ఏழாమ్పాట్టిల్-ఒరువననువర్తనజ్గొణ్డిఱియవేణుమో?, అవనుక్కిష్టసర్వచేష్టావిషయమాయన్ఱోజగత్తిరుక్కిఱతెన్నార్; ఎట్టామ్పాట్టిల్ - వ్యాప్తితొడక్కమాన అవనుడైయ అపదానజ్గళ్గొరువరాల్ పరిచ్ఛేదిక్కముడియాతెన్నార్; ఒన్బతా

జీ-అ.—"కణ్"ఎన్ఱాఱ్పోరాతో"కణ్డలమ్"ఎన్నతెతుక్కాకవెన్న; భూతలవ్యపదేశవద్విస్తారత్తైప్పఱ్ఱవెన్గిఱార్ (భూతలజ్గళిత్యాది). పరన్దు ఇత్యాదియాలే - ప్రతిపాద్యవైలక్షణ్యముమ్, వెళ్ళత్తిలే యిత్యాదియాలే - వక్తృవైలక్షణ్యముమ్, తలైయాన పణ్ణిలే శొన్న తమిழిత్యాదియాలే - ప్రబన్ధవైలక్షణ్యము మరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్ఱు కణ్డుకొళ్వతు. అలమ్పుకై - అలైక్కై. తలైయానపణ్ణిలే - శ్లాఘ్యమానపణ్ణిలే. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, "తలై" ఎన్ఱు - మేలాయ్, పణ్ణిలేయెన్నపడి. ఇప్పత్తుమ్వల్లార్ - ఇప్పత్తైయభ్యసిక్కవల్లార్. "ఆళ్వార్, ఎమ్మావీడాళ్వార్, వీన్ఱిరున్దాళ్వార్" ఇతిపదాని క్రమేణ పరామృశన్ ప్రతిపదంభావమాహ (అజ్గుళ్ళా రిత్యాదివాక్యత్రయేణ). "ఎమ్మావీడు" ఎన్నతుక్కు - "ఎవ్వకైయాలుమ్ విలక్షణమానమోక్షమ్" ఎన్నతుతవిర, అర్థాన్తరమ్ (తన్పాలిత్యాది). ఇన్దపక్షత్తిలే, ఎమ్ఎన్ఱు - ఎజ్గళుక్కాయ్, ఎనక్కుమేల్ పరికరత్తుక్కుమెన్నపడి.

ఎట్టామ్పాట్టర్థత్తిల్ నిగమనత్తిలే (వ్యాప్తితొడక్కమాన వనుడైయ వపదానజ్గళొరువరాల్ చరిచ్ఛేదిక్కముడియాతెన్నార్)ఎన్ఱిరుక్కిఱతు ; ఎట్టామ్పాట్టినుడైయవవతారికైయుమ్, "అవనుడైయవద్భుతకర్మజ్గళైత్తనిత్తనియుమ్ తిరళవుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కప్పోకాతెత్తనైయేనుమళవుడైయార్క్కుమెన్గిఱార్" ఎన్ఱిరుక్కిఱతు ; అన్దప్పాట్టినుత్తరార్ధావతారికైయోవెన్ఱాల్, "అవనుడైయశెయల్ పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణామళవుడైయార్క్కుమెన్గిఱార్" ఎన్ఱిరుక్కిఱతు ; తస్మాత్, జగన్నిగరణాద్విభుత్వాచ్చపరిచ్ఛేత్తుమశక్యతెన్నైక్కు స్వరూపమోతాన్ పరిచ్ఛేదిక్కలాయిరుక్కిఱతెన్గిఱార్" ఎన్ఱిరుక్కిఱతు ;

అ-అ-వి.— ప్రథమావిభక్తేర్యోజనాందర్శయన్ వక్తుర్వైలక్షణ్యందర్శయతి (ఆழ్వారరుళిచ్చెయ్తతిత్యన్తేన)—— "మేల్"

ఈ.—సర్వమ్ ౧"నతదస్తివినాయత్స్యాన్మయా" ఎన్నుఅవ౯ తా౯శొన్న పాశ్త్రైయాయిఱ్ఱివ౯ తా౯శొల్లిఱ్ఱు. (ఎన్న మకనైక్కాయ్న్దు) ఇవ్వర్థత్తైశ్రుతివేశొల్లిలుమ్ కేట్టపోతేకాలిలేవిழ్ఴవేణ్డుమ్ వాశైశొల్లిఱ్ఱు, ప్రమాణవిరుద్ధమానవర్థత్తైచ్చొల్లిలుమ్ కొణ్డాడవేణ్డుమ్పడియాయిఱ్ఱుసమ్బన్ధమ్, పరువత్తాలుజ్గొణ్డాడవేణుమ్; ౨[పళ్ళియిలోతివన్ద] పళ్ళియోతుమ్ పరువత్తిలుళ్ళవైయడైయ క్కొణ్డాట్టమాయిరుక్కుమ్. అతుక్కుమేలే [తన్ శిఱువ౯] తన్వయిఱ్ఱిఱ్పిఱన్దవన్ వాశ్త్రైమికవుమ్ ప్రియమాయిరుక్కుమ్, [వాయిలోరాయిరనామమ్] అతుక్కుమేలేతిరునామత్తైచ్చొల్లిఱ్ఱు. [ఒళ్ళియవాకిప్పోత] ఇవైయొన్నుమిల్లైయాకిలుమ్శొన్నపోతైయినిమైతా౯కొణ్డాడవేణుమ్. [ఆజ్గతనుక్కొన్నుమోర్పొఱుప్పిలనాకి] అసహ్యాపచారమిఱే. [పిళ్ళైయైచ్చీఱి] తిరునామజ్గొన్నతువేహేతువాక "పుత్రనన్ను" ఎన్నువిట్టానవ౯; తిరునామజ్గొన్నవర్కళోడే తమక్కెల్లాఉవుముణ్డాక నినైత్తిరుక్కైయాలే యివర్ [పిళ్ళై] ఎన్గిఱార్.

(మకనైక్కాయ్న్దు) వయిఱ్ఱిఱ్పిఱన్దవనాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, తిరునామజ్గొల్లప్పొఱుక్కమాట్టామేశీఱినానాయిఱ్ఱు. (ఇజ్గిత్యాది) ఎట్టుముళనాకిల్ నీశొల్లుకిఱవనిజ్గిల్లైయాయిరానే ఎన్ను తూణైయడిత్తుక్కాట్టినా౯. ౩[అళన్దిట్టతూణైయవ౯తట్ట] "ముస్స్వైనరసింహత్తైవైత్తునట్టతూణ్" ఎన్నవొణ్ణాతే; తానేతనక్కుప్పొరున్దప్పార్త్తునట్టతూణాకైయాలే. [అవ౯తట్ట] వేఱేశిలర్తట్టినార్కళాకిల్, "కైయిలేయడక్కిక్కొణ్డువన్దుతూణిలేపాయ్చ్చినార్కళ్" ఎన్నవుమామిఱే; తానేయాయిఱ్ఱు తట్టినానుమ్. (అజ్గప్పొழுతే) అత్తూణిలే,

ఞీ-అ.—మిత్యాది). గీతాసునవమే, "మయాతతమిదంసర్వంజగదవ్యక్తమూర్తినా।మత్స్థానిసర్వభూతానినచాహంతేష్వవస్థితః". తత్రైవదశమే, "యచ్చాపిసర్వభూతానాంబీజంతదహమర్జున।నతదస్తివినాయత్స్యాన్మయాభూతంచరాచరమ్". "ఎన్న" ఎన్నతుక్కుభావమ్ (ఇవ్వర్థత్తైయిత్యాది). "మక౯" ఎన్నతుక్కుభావమ్ (ప్రమాణేత్యాది). "మక౯" ఎన్నతు - పరువత్తుక్కుముపలక్షణమాక్కిభావమ్ (పరువత్తాలుమిత్యాది). వాశైయిన్ శీర్మైయుమ్, సమ్బన్ధముమ్, పరువముమొన్ఱాస్తేకొణ్డాడవేణ్డియిరుక్క, ఇవ౯నిష్కారణమాకచ్చీఱినానెన్నతాయిఱ్ఱు. పరువత్తాల్కొణ్డాడవేణ్డుమ్పడి యిప్పడిశిఱుపిళ్ళైయాయిరుక్కుమోవెన్న (పళ్ళియిలోతియిత్యాది). పెరియతిరుమొழ்ழி. ఇప్పాట్టుక్కర్థమ్ (పళ్ళియిలోతుమ్పరువత్తిలిత్యాది). అన్యపుత్రత్వేపీతిభావః. పళ్ళి - విద్యాశాలై. ఒళ్ళియవాకిప్పోత-అழ்ழகియతాకచ్చొల్ల. ఇత్తనైయుముణ్డానాల్ పొఱుత్తామైక్కుడియెన్నెన్న (అసహ్యాపచారమిత్యాది). ఇదమ్ - విద్ధవ్యాఖ్యాతృవాక్యమ్, అన్యోత్కర్షమసహ్యమాకిఱవపచారమెన్నపడి. సర్వేశ్వరనైక్కాణవిల్లై, కేట్కవిల్లై, తనక్కుత్తానొరు అనిష్టమ్ శెయ్యవిల్లైయాయిరుక్కచ్చెయ[illegible], భగవత్ప్రస్తావమానాలుమసహమాననాయిరుక్కైయాలే యసహ్యాపచారమెన్నుకరుత్తు. ప్రహ్లాదనైయెన్నాతే, "పిళ్ళై" ఎన్నతుక్కుకరుత్తెన్నెన్న (తిరునామమిత్యాది). "శీఱి" ఎన్నైయాలే (అన్నైవిట్టానెన్నతు). పిళ్ళైయెన్నతు - ౪ "మాతాపితా" ఇత్యాదిప్పడియే సర్వవిధబన్ధుత్వత్తుక్కుముపలక్షణమ్. ఇవర్-తిరుమழிశైయాழ்వార్.

"మకనైక్కాయ్న్దు" ఎన్నతుక్కుశబ్దార్థమ్ (వయిఱ్ఱిలేయిత్యాది). అప్పడి తూణైత్తట్టినానోవెన్న (అళన్దిట్టవిత్యాది). పెరియాழ்వార్తిరుమొழ்ழி. ఇతుక్కర్థమ్ (ముస్స్వైయిత్యాది). పొరున్ద - పొరుత్తమ్ పొరున్దుమ్పడియాక. పాయ్చ్చినార్కళ్ - ప్రవేశిప్పిత్తార్కళ్.

అ-అ-వి.—తిరునామత్తినుడైయసత్యత్తైయాలే నరసింహమాయ్త్తోన్ఱినానత్తైపోక్కి, "అత్రైనరసింహముణ్డు" ఎన్గైక్కుసమ్భావనైయిల్లైయెన్నుమత్తైఆழ்వార్ దివ్యసూక్తిముఖత్తాలే దర్శిప్పిక్కిఱార్ (అళన్దిట్టవిత్యాది)——అవ౯తట్టినానేయాకిలుమ్ఏఱ్ఱవేయొరునరసింహత్తైక్కొణ్డుపాయ్చ్చినార్కళాకైయాలే యితుసర్వగతత్వత్తుక్కు ప్రమాణమాకవఱ్ఱో వెన్నొరుశజ్కైపరుమే,అతుక్కాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అళన్దిట్టవి

౧॥ భ-గీ-౧౦-౩౯. ౨॥ తి-మొ-౧౩-౭ ౩॥ పెరి-తి-మొ-౭-౯. ౪॥ స్తో-౮.

అర్థము.— పరిశుద్ధుఁడైనభగవంతునియొక్క మూడులోకములను గొల్చిన (౩) సుందరములైన పాదములయందు మనోహరములైన (౬) పుష్పమాలలను సమర్పించి వాటినే (౯) శివునియొక్క శిరస్సునందుఁ దాను (౧౨) చూచి అర్జునుఁడు నిశ్చయించిన (౧౫) పచ్చని తిరుత్తుழாయ్మాలకలవానియొక్క పరత్వము (౧౫, తక్కిన ఎవరిచేతను జెప్పుటకు (౨౧) అవకాశముకలదా ?. (౨౨) ౬.

ఈ.— ఆఱామ్బాట్టు. నీర్ శొల్లుకిఱవనుక్కు ఇన్దవుత్కర్షమెల్లాముణ్డో? వెన్న; మున్బేఅర్జునన్ నిరూపిత్తు నిర్ణయిత్తవర్థమ్ నామిన్నారాయుమ్బడికుఱైపట్టిరున్దతో వెన్గిఱార్.

(తీర్త్తన్) ౧ "పాదోదకేనసశివస్స్వశిరోధృతేన" ఎన్ఱుమ్, ౨ "పావనార్థంజటామధ్యేయోగ్యోస్మీత్యవధారణాత్" ఎన్ఱుమ్జొల్లుకిఱపడియే, తన్ తిరువడికళోట్టైస్పర్శత్తాలే అశుద్ధరైయుమ్ శుద్ధరాక్కవల్లశుద్ధియైయుడైయవన్. ఇత్తైప్పోతుత్తాన్ శెయ్తతెన్నుమ్బేక్షైయిలే (ఉలకళన్ద శేవడి) ఎన్ఱు అత్తైస్మరిప్పిక్కిఱార్. ౩ [కుత్తైకొణ్డు] తన్నుడైయ ఆకిఞ్చన్యత్తైమున్నిట్టుక్కొణ్డు. [నాన్ముకన్ కుణ్డికైనీర్ పెయ్తు] అరుకేనిన్ఱధర్మతత్త్వమ్ ఇవన్ నినైత్తవాఱేజలమాయ్ఇవన్ కుణ్డికైయిలేప్రవేశిత్తతు. [మత్తైకొణ్డమన్దిరత్తాల్ వాழ்త్తి] శ్రీపురుషసూక్తాదికళైక్కొణ్డుస్తుతిత్తు. [కత్తైకొణ్డకణ్డత్తాన్ శెన్నిమేలేఱక్కழுవినాన్] "యుక్తాయుక్తనిరూపణమ్బణ్ణవఱియాత్తే ఇవననీతియిలేకైవళరానిన్ఱాన్; అతుపోకవేణుమ్" ఎన్ఱుఇవన్ జడైయిలేయేఱుమ్బడియవన్ తిరువడికళైవిళక్కినాన్, (శ్రీపాదతీర్థఙ్గొణ్డుదుష్పుత్రిర్ కళ్ తన్నైయిలే తెళిక్కుమాప్పోలే. ఇవ్విడన్దన్నిల్ కృష్ణవృత్తాన్తమాయిరుక్క శొల్లుకిఱతు, శ్రీవామనావతారమెన్నెన్నిల్ ; కృష్ణావతారత్తుక్కుమ్ వామనావతారత్తుక్కుమ్, వరైయాతే యెల్లారోడుమ్ పొరున్దుమతుణ్డాకైయాలే శొల్లుకిఱార్. (పూన్దామమ్ శేర్త్తి) అర్జుననుక్కొరుదేవతైపక్కలిలే ఒరు అస్త్రమ్బెఱవేణ్డువతాయ్ అవనతుక్కుద్యుక్తనానసమయత్తిలే, ఇవన్ శ్రమత్తైయారుక్కైక్కాక "పుష్పఙ్గళై

జీ-అ.— ఆఱామ్బాట్టు (తీర్త్తనిత్యాది). "పార్త్తన్ తెళిన్దొழிన్ద" ఇత్యాద్యుత్తరార్ధత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై(నీర్ శొల్లుకిఱవిత్యాది).

"తీర్త్తన్" ఎన్ఱతుక్కు - అశుద్ధరైయుమ్ శుద్ధరాక్కవల్లపావనత్వత్తైయుడైయవనెన్ఱర్థమాకవివక్షిత్తు అతైస్ప్రమాణమాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (పాదోదకేనేత్యాది) స్తోత్రే, "వేదాపహార" ఇత్యాది. ఈశ్వరసంహితాయాంబ్రహ్మా, ౨"దరివిభూతస్తదాధర్మోహరిభక్త్యామహామునే । గృహీత్వాధర్మపానీయంపాదనాథస్యతుష్టయే । క్షాళితంపరయాభక్త్యాపాద్యార్ఘ్యాదిభిరర్చితమ్ । తదమ్బుపతితందృష్ట్వాదధారశిరసాహరః । పావనార్థంజటామధ్యేయోగ్యోస్మీత్యవధారణాత్". ఇతు - అశుద్ధరైయుమ్ శుద్ధరాక్కినవితు. తిరువులకళన్దరుళినపోతు అశుద్ధరుమ్ శుద్ధరానార్కళోవెన్న (కుత్తైకొణ్డిత్యాది). "దరివిభూతస్తదాధర్మః" ఇత్యాదిప్రమాణత్తైహృదికరిత్తుక్కొణ్డు (అరుకేనిన్ఱవిత్యాది). కుణ్డికై-కమణ్డలు. "కత్తైకొణ్డకణ్డత్తాన్" ఎన్ఱువిశేషిక్కిఱతుక్కుతాత్పర్యమ్ (యుక్తాయుక్తేత్యాది). అజ్గు - అణ్డత్తాన్ శేవడియై - నాన్ముకన్ - కుత్తైకొణ్డు - కుణ్డికైనీర్ పెయ్తు ఎన్ఱుతొడజ్గి, కழுవినా నిత్యన్వయః. కత్తై - విషమ్. అనీతి - స్వాతన్త్ర్యమ్. "శెన్నిమేలేఱ" ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (శ్రీపాదతీర్థమిత్యాది). తెళిక్కైక్కు - ప్రోక్షిక్కైక్కు. తటస్థశఙ్కైయైయనువదిత్తుపరిహరిక్కిఱార్ (ఇవ్విడన్దన్నిలిత్యాది). "పార్త్తన్ తెళిన్దొழிన్దపైన్దுழாయాన్ పెరుమై" ఎన్ఱత్తైప్పఱ్ఱ (కృష్ణవృత్తాన్తమెన్ఱతు). కృష్ణవృత్తాన్తమ్ శొల్లుకిఱవిడత్తిలే, "ఉలకళన్ద శేవడిమేల్" ఎన్ఱు - వామనావతారవృత్తాన్తకథనత్తుక్కుతాత్పర్యమెన్నెన్ఱుశఙ్కార్థమ్. వరైయాతే - మర్యాదైయిడాతే. (శొల్లుకిఱార్) ఏకావతారత్వేనవదతీత్యర్థః. ఒరుదేవతైపక్కలిలే-రుద్రన్బక్కలిలే. ఓరస్త్రమ్-పాశుపతాస్త్రమ్. అతుక్కు-పాశుపతాస్త్రలాభార్థమానరుద్ర

అ-అ-వి.— అర్జునోఽభిమన్యువినాశంశ్రుత్వా, "వ్యూహద్వారేజయద్రథేన రుద్రప్రసాదలబ్ధమాలాప్రక్షేపాద్ధిభీమసేనాదీనాం వ్యూహప్రవేశాశక్తిర్జాతా, తతఏవహ్యభిమన్యుర్నష్టః. తస్మాదభిమన్యువినాశహేతుభూతంజయద్రథంశ్వస్సాయంకాలాత్పూర్వమేవ నహన్మిచేత్స్వయమగ్నిప్రవేశంకరవాణి" ఇతిప్రతిజ్ఞాంచకార; "జయద్రథశ్చపాశుపతాస్త్రేణవినానవినశ్యేదితితదర్థంపాశుపతాస్త్రంజానాసికిమ్" ఇత్యర్జునం ప్రతికృష్ణఃపప్రచ్ఛ; తదాఽర్జునః "విస్మృతవానహమ్" ఇత్యుక్త్వా, రుద్రాత్పాశుపతాస్త్రంలబ్ధుంరుద్రసమారాధనోద్యుక్తోబభూవ; తస్మిన్ సమయే ఇత్యర్థః. ౬

౧॥ స్తో-ర. ౨॥ ఈశ్వర-సం. ౩॥ ౪-తి-అ-౯.

ఈ.— అవర్కళిత్తైయనాదరిత్తిరుక్క, నామ్నమ్ముడైయవనుభవత్తైవిట్టు ఇవర్కళోడేతువక్కుణ్ణిఅవితుక్కు ప్రయోజనమేన్?’’ ఎన్ను, వழிపటికుమ్ నిలత్తిల్ తమ్మైక్కొప్పారుళ్ కొణ్డుతప్పినార్ హృష్టరామాప్పోలే, ‘‘నామ్మున్దఅమున్నమివర్కళైప్పోలే యాకాతొழிయప్పెఱ్ఱోమిఱే’’ ఎన్నుస్వలాభత్తైయనుసన్ధిత్తినియరాకిఱార్. *

ఈ.—ముతఱ్పాట్టు. ముక్తప్రాప్యభోగత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. ముతఱ్పాట్టుత్తాని త్తిరువాయ్మొழிక్కు సఙ్గ్రహమాయ్, మేలుళ్ళపాట్టుక్కళితిలేయొరుపదత్తైప్పఱ్ఱిప్పోరుమవైయుమ్, అతుతన్నైప్పఱ్ఱి యెழுమవైయునూయిరుక్కిఱతు.

(అణైవతరవణైమేల్) ముక్తప్రాప్యభోగన్దానిరుక్కిఱపడి. పర్యఙ్కవిద్యైయిఱ్చొల్లుకిఱపడియే, సర్వేశ్వరనుమ్ పిరాట్టిమారుఙ్గూడత్తిరువనన్దాழ்వానాకిఱపడుక్కైయిలే యిరుక్కిఱనిరుప్పిలే,ఇచ్చేతనన్ ముక్తనాయ్చ్చెన్నుకిట్టినాల్ ౧ ‘‘అహంబ్రహ్మాస్మి’’- నాన్ రాజపుత్రన్, బ్రహ్మప్రకారభూతన్ ఎన్నక్కడవన్; ‘‘ఆకిలిఙ్గనేపోరాయ్’’ ఎన్నాలవనఙ్గీకారమ్బెఱ్ఱు, మాతాపితాక్కళిరున్దపడుక్కైయిలేప్రజై శెన్నేఱుమాప్పోలే ౧ ‘‘తమేవంవిత్పాదేనాధ్యారోహతి’’ ఎన్నేఱక్కడవనాక చ్చొల్లుకిఱ అప్పేఱ్ఱైచ్చొల్లుకిఱతు. (అణైవతు) తాపత్రయఙ్గళాలే

జీ-అ.—ఇవర్కళై. ౨ ‘‘తస్మిన్నహ్యంరోచతే సన్ధిస్సహరామేణరావణ।యదర్థమభియుక్తాస్ససీతాతస్మైప్రదీయతామ్’’ ఎన్నుమాల్యవానుమ్, ౩ ‘‘నవిరోధోబలవతాక్షమోరావణతేనతే’’ ఎన్నుమారీచనుమ్, ౪ ‘‘ప్రసాదయేత్వాంబన్ధుత్వాత్ కురుష్వవచనమ్మమ।ఇదంతథ్యంత్వహం బ్రూమిదీయతామస్యమైథిలీ’’ ఎన్నువిభీషణాழ்వానుమ్శొన్నార్కళిఱే. తువక్కుణ్ణిఅ - ఈడుపడుకిఱ. (స్వలాభత్తైయనుసన్ధిత్తెన్నతు) ౫ ‘‘కణ్ణనైనాన్ కణ్డేనే’’ ఎన్నత్తెప్పఱ్ఱు. ఇనియరాకిఱార్ - ప్రీతరాకిఱార్. *

ముతఱ్పాట్టు (అణైవతిత్యాది). ‘‘అణైవతరవణైమేల్ పూమ్బావైయాకమ్పుణర్వతు’’ ఎన్గిఱవివ్వళవైప్పరామర్శిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ముక్తప్రాప్యేత్యాది). ‘‘ఇరువరవర్ముతలుమ్తానే’’ ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ముతఱ్పాట్టుత్తానిత్యాది). అతుతన్నైప్పఱ్ఱి - అప్పాట్టుత్తన్నైప్పఱ్ఱి.

ముక్తప్రాప్యభోగన్దానిరుక్కిఱపడియెన్గిఱవిడత్తిలే. ౬ ‘‘సూర్యాదీన్’’ ఎన్గిఱశ్లోకముమ్, ౭ ‘‘సవ్యంపాదమ్’’ ఎన్గిఱశ్లోకముమనుసన్ధిప్పతు. ‘‘అణైవతరవణైమేల్’’ ఎన్నాల్- ముక్తప్రాప్యభోగమెప్పడిశొల్లిఱ్ఱామెన్న (పర్యఙ్కవిద్యైయిలిత్యాది). ౮ ‘‘సహస్రస్థూణేవిమితేవృధఉగ్రేయత్రదేవానామధిజేనతాస్తే’’ ఎన్న - తిరుమామణిమణ్డపత్తిలే, తిరువనన్దాழ்వాన్మేలేధర్మాద్యష్టపీఠత్తైయుడైత్తాన దివ్యసింహాసనత్తిన్మేలే, ౯ ‘‘తస్మిన్త్వష్టదళంపద్మమ్’’ ఎన్గిఱపద్మత్తిలే, ౧౦ ‘విమలోత్కర్షిణీజ్ఞానాక్రియాయోగాతథైవచ। ప్రహ్వీసత్యాతథేశానాతాసాన్నామ్నాసమర్చయేత్’ ఎన్ను - అన్దపద్మత్తినష్టదళత్తిలే, విమలాద్యష్టపరిచారికైకళుమ్, అతిల్కర్ణికైయిలేయిరుక్కిఱ ‘అనుగ్రహై’ ఎన్నవళోడేకూడత్తిరువెణ్శామరమ్పరిమాఱ, అన్దకర్ణికైయిలే తిరువనన్దాழ்వాన్మేలే పిరాట్టిమారోడేకూడవీఱ్ఱిరుక్కుమతు - పర్యఙ్కవిద్యాప్రకారమ్, కౌషీతకీబ్రాహ్మణత్తిలేశొల్లప్పట్టతు’’ ఎన్నరుళిచ్చెయ్వర్. విమితే - విశాలే. ఉగ్రే - అనభిభవనీయే. ‘‘అహంబ్రహ్మాస్మి’’ ఎన్న సామానాధికరణ్యమ్ - కార్యకారణభావత్తాలేయాతల్, శరీరాత్మభావత్తాలేయాతల్. ఇన్దవిరణ్డైయుమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నాన్ రాజపుత్రన్ బ్రహ్మప్రకారభూతనెన్ను). రాజపుత్రనెన్నైయాలే - కార్యకారణభావమ్. బ్రహ్మప్రకారభూతనెన్నైయాలే - శరీరాత్మభావమ్. రాజపుత్రన్ - బ్రహ్మపుత్రనెన్నపడి. పోరాయ్ - వారాయ్. ఏవంవిత్ - ఏవంప్రకారేణోపాసకః. తమ్ - పాదేనాధ్యారోహతీత్యన్వయః. అభిమతవిషయత్తైయణైవార్ ఆత్యభినివిష్టరాయణైయుమాప్పోలే, ఇవనోడేయణైయుమ్బోతు మభినివేశమ్ తోఱ్ఱవణైయుమాకైయాలే యవ్వభినివేశత్తైయరు

అ-అ-వి.—‘‘ఙశిణ్గెకోళ్ పీఱుపుపర్కనరకేఱా’’ ఇతిగాథాంహృదినిధాయాహ (నామ్నమ్ముడైయవనుభవత్తైయిత్యాది).

౧॥ ౨॥ రా-యు-౩౫-౧౦౪. ౩॥ రా-బా-౧-౫౦౪. ౪॥ రా-యు-౯-౨౧. ౫॥ ౧౭-౧౦.
౬॥ ౭॥ ౮॥ ౯॥ ౧౦॥